15 LAT POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

1945-1960

PIĘTNAŚCIE LAT POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ 1945—1960

PIĘTNAŚCIE LAT POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ 1945 – 1960

Praca zbiorowa pod redakcją
WIKTORA CHITRUKA

W opracowaniu udział wzięli:

WIKTOR CHITRUK
CZESŁAW DĄBROWSKI
ALICJA DORABIALSKA
EDWARD JÓZEFOWICZ
WŁADYSŁAW KUCZYŃSKI
STANISŁAW MASIOR
ALEKSY PIĄTKIEWICZ
BOGUMIŁ WILKOSZEWSKI
TADEUSZ ŻYLIŃSKI

ŁODZI
C-29295

ŁÓDŹ 1960
NAKŁADEM POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Oddział w Łodzi

Nakład 1825+125 egz. Ark. wyd. 53,75, ark. druk. 71,5 Papier ilustr. III kl. 90 g 61×86. Oddano do druku 22 XII 1959 r. Druk ukończono we wrześniu 1960 r. Zam. nr 490/KO R-8

Zakłady Graficzne PZWS, Łódź, ul. Zgierska 96/98

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA REKTORA 7

Rozdział I: NIECO HISTORII 9
Z przeszłości Łodzi 9
Starania o utworzenie wyższej uczelni technicznej w Łodzi 18

Rozdział II: POWSTANIE, ORGANIZACJA I ROZWÓJ POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ 26
Powstanie Politechniki 26
Organizacja i ogólny rozwój Politechniki 42

Rozdział III: WYDZIAŁ MECHANICZNY I JEGO KATEDRY 69
Wydział Mechaniczny 69
Katedry i Zakłady Wydziału Mechanicznego 88

Rozdział IV: WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY I JEGO KATEDRY 116
Wydział Elektryczny 116
Katedry i Zakłady Wydziału Elektrycznego 135

Rozdział V: WYDZIAŁ CHEMICZNY I JEGO KATEDRY 157
Wydział Chemiczny 157
Katedry i Zakłady Wydziału Chemicznego 175

Rozdział VI: WYDZIAŁ WŁÓKIENNICZY I JEGO KATEDRY 195
Wydział Włókienniczy 195
Katedry i Zakłady Wydziału Włókienniczego 220

Rozdział VII: WYDZIAŁ CHEMII SPOŻYWCZEJ I JEGO KATEDRY 239
Wydział Chemii Spożywczej 239
Katedry i Zakłady Wydziału Chemii Spożywczej 256

Rozdział VIII: WYDZIAŁ BUDOWNICTWA LĄDOWEGO I JEGO KATEDRY ... 270
Wydział Budownictwa Lądowego 270
Katedry i Zakłady Wydziału Budownictwa Lądowego 279

Rozdział IX: JEDNOSTKI MIĘDZYWYDZIAŁOWE 284
Studium Języków Obcych 284
Studium Wychowania Fizycznego 286

Rozdział X: BIBLIOTEKA GŁÓWNA 288

Rozdział XI: WYDAWNICTWA WŁASNE 295

Rozdział XII: ADMINISTRACJA UCZELNI 298

Rozdział XIII: ORGANIZACJE 301
Zakładowa Organizacja Związkowa Związku Nauczycielstwa Polskiego 301
Zrzeszenie Studentów Polskich 305
Akademicki Związek Sportowy 307
Stowarzyszenie Inżynierów Wychowanków Politechniki Łódzkiej 309

Rozdział XIV: WYKAZY IMIENNE 311
Zmarli 311
Laureaci Nagród 313
Doktoraty 314
Absolwenci 318
Stopień magisterski:
Wydział Mechaniczny 318
Wydział Elektryczny 328
Wydział Chemiczny 334
Wydział Włókienniczy 342
Wydział Chemii Spożywczej 345
Stopień inżynierski:
Wydział Mechaniczny 347
Wydział Elektryczny 359
Wydział Chemiczny 368
Wydział Włókienniczy 374
Wydział Chemii Spożywczej 383
Wydział Budownictwa Lądowego 385
Wykaz nazwisk umieszczonych w treści 389

Poza tekstem głównym — z odrębną paginacją:

BIBLIOGRAFIA DOROBKU PIŚMIENNICZEGO PRACOWNIKÓW POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ ZA LATA AKADEMICKIE 1945/46—1958/59

Politechnika Łódzka obchodzi w roku bieżącym piętnastolecie swego istnienia. Jest to okres nader krótki w porównaniu z okresami działalności znanych, o długoletnich tradycjach, uczelni, których historia rozwoju i dorobku naukowego mierzy się niekiedy całymi stuleciami — perspektywa długiego czasu umożliwia obiektywną ocenę pracy i osiągnięć zarówno we własnym kraju jak i w świecie.

Okres pierwszych piętnastu lat ma jednak dla Politechniki Łódzkiej szczególne znaczenie ze względu na specyficzne warunki powojenne, w których tworzono Uczelnię i ustalano kierunki jej działania.

Politechnikę Łódzką organizowano w okresie odbudowy zniszczonego przez wojnę kraju, gdy były opracowywane wieloletnie plany rozwoju gospodarki i kultury narodowej. Nowopowstała Uczelnia nie mogła rozwijać się w oderwaniu od życia całego kraju i jego potrzeb. Obok spełniania naglących bieżących zadań, z których najważniejsze było kształcenie i wychowywanie pracowników naukowych i technicznych o wysokich kwalifikacjach, Uczelnia prowadziła wytężone prace w kierunku utworzenia podstaw dla właściwego rozwiązywania wszystkich zagadnień związanych z jej działalnością.

Prace te w okresie ubiegłego piętnastolecia zostały w znacznej mierze wykonane; doprowadziły one do ukształtowania organizacyjnych form Uczelni, stworzyły warunki dla jej prawidłowego rozwoju oraz przyniosły poważne wyniki w zakresie prac dydaktycznych, naukowo-badawczych i naukowo-technicznych.

Uzyskane w ciągu piętnastu lat istnienia Uczelni osiągnięcia zawdzięczać należy wytrwałym wysiłkom wszystkich jej pracowników, opiece i pomocy Partii i Rządu, poparciu władz miejscowych, przemysłu, instytucji społecznych i zawodowych oraz społeczeństwa łódzkiego, czułego na potrzeby i troski swojej pierwszej akademickiej uczelni technicznej.

Wyniki prac Uczelni są ujęte w licznych publikacjach, opracowaniach naukowych i technicznych, projektach przemysłowych. Materiały te są dostępne raczej dla szczupłego grona osób zainteresowanych. Społeczeństwo poza wiadomościami prasowymi nie miało dotychczas innych źródeł informacji charakteryzujących całokształt życia i pracy Uczelni. Dlatego też poczuwamy się do obowiązku złożenia społeczeństwa łódzkiemu, którego poprzednie pokolenia przez przeszło 80 lat zabiegały o utworzenie wyższej uczelni technicznej w Łodzi, sprawozdania pozwalającego ocenić, w jakim stopniu zostały urzeczywistnione te długoletnie starania. Stąd wynika charakter

niniejszej publikacji, która nie jest ani księgą pamiątkową, ani zbiorem wspomnień lub pamiętników. Obejmuje ona zwięzły opis wydarzeń poprzedzających i towarzyszących powstaniu Politechniki oraz sprawozdanie z wykonanych prac i uzyskanych osiągnięć zarówno tych, które można było ująć liczbowo, jak i tych, których wyniki są niewymierne i dalekosiężne.

Nie przeprowadzamy analizy naszej działalności oraz oceny wyników naszej pracy — obawiamy się, że nie potrafimy uczynić tego w sposób dostatecznie obiektywny, lecz ośmielamy się twierdzić, że każdy pracownik naszej Uczelni mógłby powiedzieć o swej pracy wykonanej na powierzonym mu stanowisku: „feci quod potui, faciant meliora potentes".

Wszystkim, którzy przyczynili się do opracowania niniejszego wydawnictwa, składam serdeczne podziękowanie za ich trud.

Dziękuję również Łódzkiemu Oddziałowi Państwowego Wydawnictwa Naukowego za cenną i życzliwą pomoc oraz współpracę przy wydaniu tej publikacji.

Łódź, w maju 1960 roku

Rektor Politechniki Łódzkiej

Rozdział I

NIECO HISTORII

Kto nie zna przeszłości, ten nie zna teraźniejszości, ten nie zna siebie samego...

(Voltaire)

Z PRZESZŁOŚCI ŁODZI

Łódź, drugie co do wielkości miasto w Polsce, zaledwie od stu kilkudziesięciu lat znane jest na widowni światowej i dopiero pisze swoją historię.

Niemało wydarzeń i faktów, przeżyć i osiągnięć z odległej i niedawnej przeszłości miasta wymaga dokładniejszego zbadania, wnikliwszej i właściwej oceny, lub wydobycia z mroków zapomnienia; niejedną tajemnicę przeszłości kryje jeszcze ziemia łódzka.

W dziejach rozwoju wielkich miast europejskich Łódź zajmuje wyjątkowe miejsce — rozwój jej dokonał się nie drogą powolnej, stopniowej ewolucji, lecz w zawrotnym, jak na stosunki europejskie, tempie.

Istniejąca przez pięć wieków, najpierw jako mało znana osada wiejska a następnie jako ubogie i liche miasteczko, Łódź rozrosła się od początków XIX wieku w potężne miasto przemysłowe oraz w poważny, nader ruchliwy ośrodek handlowy.

Rozwój miasta nie odznaczał się równomiernością i nie obejmował w jednakowym stopniu wszystkich dziedzin jego złożonego organizmu — stąd powstały wypaczenia, zaniedbania i upośledzenie rozwojowe szeregu dziedzin, jak: kultury, szkolnictwa, zdrowotności, urbanistyki, opieki socjalnej.

Różne były przyczyny tego zjawiska.

Wraz z burzliwym rozwojem narastała niedobra sława o Łodzi. Przez wiele dziesiątków lat Łódź budziła w społeczeństwie polskim, a nawet wśród części jej własnych mieszkańców, znacznie więcej niechęci niż uznania, dumy i przywiązania.

Łódź nie interesowała i nie przyciągała do siebie ani poetów, ani artystów, ani uczonych, którzy by chcieli pracować i tworzyć dla niej.

Było to według powszechnego mniemania miasto, w którym wszechwładnie panował kult pieniądza. Łódź określano na ogół w sposób nader osobliwy, nadając jej nazwy najczęściej zaprawione bądź pewną dozą ironii, bądź też ośmieszającym patosem: polska stolica pracy, polski Manchester, mały Londyn, ziemia obiecana, miasto paradoksów lub wręcz — złe miasto.

Już w 1633 roku wydał o Łodzi znamienną opinię ksiądz wizytator, który, jak świadczą wypisy z ksiąg kościelnych w Łowiczu, stwierdził, że „w miasteczku zamieszkują ludzie skandaliczni, wszyscy upijają się, a stąd liczne między nimi swary ...”

Surowym i bezwzględnym krytykiem był ksiądz wizytator ...

Byli i inni, mniej surowi. Nie brakło, acz nielicznych lecz wierzących w przyszłość, obrońców opinii miasta, byli ofiarni jego zwolennicy, którzy wnieśli wielki wkład pracy przy usuwaniu i łagodzeniu dysproporcji w rozwoju jego życia.

Trudno jest dać trafną odpowiedź na pytanie, jakie były przyczyny nieprzychylnych sądów o mieście, którego znaczna część mieszkańców ciężką pracą zdobywała skąpy chleb powszedni.

Chyba najbliższym prawdy byłoby przypuszczenie, iż ta kształtująca się bezkrytycznie w ciągu dziesięcioleci ujemna opinia zrodziła się z literatury wyszłej spod piór niewątpliwie dużej miary i kultury ludzi, lecz przeczulonych, oceniających raczej jednostronnie realia takiego właśnie rodzaju miast jakim była Łódź, w których dominującą rolę w regulacji intensywności życia gospodarczego, społecznego i kulturalnego miała chwilowa a zmienna koniunktura handlowa oparta na żelaznych prawach podaży i popytu.

Ten krzywdzący stosunek legł ciężkim brzemieniem na dziejach miasta, którego ludność w znojnym trudzie i w trosce o byt tworzyła swoją historię i przyszłość.

Pod specyficznymi naroślami i naleciałościami zniekształcającymi sylwetkę i charakter miasta kryło się ofiarne, patriotyczne i pełne dynamizmu społeczeństwo łódzkie. Światlejsi obywatele ze wszystkich warstw społecznych dokonali niemałych wysiłków oraz włożyli wiele inicjatywy i pracy w dzieło rozwoju kultury i urządzeń dobra publicznego miasta.

Praca i wysiłki pokoleń pracującej Łodzi nie były daremne — to miasto codziennej, szarej, prozaicznej pracy dokonało niemałego wkładu do skarbnicy narodowej: złożyło wielką daninę krwi, pomnożyło kulturalne i materialne bogactwo narodu.

Miasto doczekało się jednak rehabilitacji, zdobywając należną mu rangę i znaczenie oraz stając się jedną z tych wielkich kuźni, w których hartuje się Polska dzisiejsza, Polska innej niż wczorajsza pracy.

* * *

Przeszłość Łodzi dzieli się na trzy okresy. Pierwszy kilkuwiekowy okres przypada na epokę feudalizmu w Polsce. Były to dzieje rolniczo-rzemieślniczego miasteczka ciągnące się od czasów ostatnich Piastów aż do upadku szlacheckiej Rzeczypospolitej. Drugi okres, trwający od początków XIX wieku do 1945 roku, obejmuje rozwój Łodzi przemysłowej w ustroju kapitalistycznym. Wreszcie trzeci okres — wyraźnie zarysowany po obaleniu starego ustroju, włączył Łódź jako jedno z najważniejszych ogniw do ogólnej gospodarki narodowej i rozpoczął przebudowę oraz rozbudowę miasta we wszystkich dziedzinach jego życia.

Historia Łodzi sięga odległych czasów: powstała ona ponoć już w XIII wieku jako mała osada rolnicza. Pierwszą wzmiankę historyczną o Łodzi zawiera pismo Władysława, Księcia na Łęczycy i Dobrzyniu, noszące datę 6 września 1332 roku. W piśmie tym określającym przywileje szeregu miejscowości ziemi łęczyckiej, oddanych pod władzę biskupów kujawskich, wymieniona jest również wieś Lodza.

Z tego wczesnego okresu istnienia Łodzi zachował się inny jeszcze dokument. Jest to akt biskupa Jana Kropidły z 1387 roku przenoszący wieś Łódź i wieś Widzewnicę (Widzew) z prawa polskiego na prawo niemieckie.

Wieś Łódź, leżąca na trakcie handlowym, wiodącym z północy od Torunia na południe do Krakowa, nabierała coraz większego znaczenia gospodarczego. Ówczesny właściciel Łodzi — kapituła włocławska, pragnąc wykorzystać dogodne położenie wsi dla własnych

celów gospodarczych, przez szereg lat zabiegała o podniesienie wsi Łodzi do rangi miasta. Zabiegi te uwieńczone zostały, po nieudanych początkowych próbach, pomyślnym wynikiem. Na skutek starań biskupa włocławskiego Jana Pelli, król Władysław Jagiełło w dzień świętej Marty (27 lipca) 1423 roku wydał w Przedborzu akt erekcyjny, podnosząc Łódź do godności miasta i nadając jej prawo magdeburskie ze wszystkimi płynącymi z tego prawa przywilejami. Łódź zajmowała wówczas powierzchnię 28 włók (462 ha).

Od tego czasu datuje się żywot miejski Łodzi. Miasteczko powoli rozwijało się i zaludniało. W 1459 roku liczba mieszkańców wynosiła już 100 osób, a na przełomie XVI i XVII stuleci wzrosła do 1 000. Miasteczko żyło swymi wewnętrznymi potrzebami, trudniąc się rolnictwem i rzemiosłem. Wielkie wydarzenia polityczne nie mąciły spokoju jego mieszkańców.

Właściciele miasta, biskupi włocławscy, w dobrze zrozumianym interesie własnym dbali o sprawy Łodzi, dbali o nie i sami mieszczanie. Wiek XVI i pierwsze dwa dziesiątki lat wieku następnego były okresem największego rozwoju Łodzi w epoce przedprzemysłowej.

Od połowy XVII wieku miasto zaczęło podupadać. Wojny szwedzkie, kontrybucje wojskowe, klęski żywiołowe, grasująca zaraza, rabunkowa gospodarka starostów królewskich i poborców biskupich zubożyły mieszkańców, doprowadzając ich do nędznej wegetacji. Miasteczko wyludniało się i coraz bardziej chyliło się ku zupełnemu upadkowi. Stan taki trwał do końca XVIII wieku.

W 1793 roku, w następstwie rozbioru Polski, Łódź przeszła pod władzę pruską.

Wyniki lustracji przeprowadzonej przez władze pruskie w 1793 roku wykazały (były to pierwsze pełne dane statystyczne o Łodzi) liczbę 190 mieszkańców. Zabudowania składały się z kościoła, 44 domów mieszkalnych, 11 domów pustych, 44 stodół i budynku wiejskiego. Placów niezabudowanych było osiemnaście. Miasto posiadało charakter osady rolniczej. Rzemiosła były reprezentowane przez ślusarza, kowala, szewca, krawca, 2 garbarzy i 8 kołodziejów, którzy zaspokajali potrzeby miejscowej i okolicznej ludności.

Przyszłość Łodzi jako miasta była poważnie zagrożona: ubóstwo i małe znaczenie miasta zrodziły u władz pruskich projekt zdegradowania go do rzędu osady. Zamierzenia te nie zostały jednak urzeczywistnione.

Okupacja pruska trwała do 1806 roku. W jej okresie aktem króla pruskiego z 1798 roku Łódź przeszła na własność rządu.

Miasto zaczęło dźwigać się z upadku za czasów Księstwa Warszawskiego (1807—1815). W roku 1810 liczyło ono już 514 mieszkańców.

Przełom w dziejach Łodzi dokonał się w pierwszych latach istnienia Królestwa Kongresowego. Kiedy rząd Królestwa zastanawiał się nad sprawą odbudowy zniszczonego kraju przez jego uprzemysłowienie, prezes województwa Mazowieckiego Rajmund Rembieliński przedstawił rządowi wniosek, w którym wskazywał na Łęczycę i jej okolice jako najbardziej nadające się do rozwoju zakładów przemysłowych i gdzie już w początkach XIX wieku zaczęli osiedlać się mistrzowie tkaccy. Propozycja ta została przychylnie przyjęta przez ówczesny rząd Królestwa Kongresowego i była szczególnie popierana przez ministra skarbu Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, ministra spraw wewnętrznych Tadeusza Mostowskiego i dyrektora „Wydziału Przemysłu i Kunsztów" Stanisława Staszica.

W toku realizacji tego wniosku przeznaczono szereg miejscowości na przyszłe ośrodki przemysłowe. Wśród tych miejscowości znalazła się również Łódź ze względu na korzystne

dla rozwoju przemysłu warunki: obfite zasoby wody i drewna oraz położenie na ważnym trakcie handlowym.

Był to rok 1820, ludność miasta wynosiła wówczas już około 800 mieszkańców. Od tego czasu zaczął się szybki rozwój Łodzi jako miasta przemysłowego.

Pod opieką rządu Królestwa i przy wydatnej jego pomocy miasto zaczęło przystosowywać się do wyznaczonej roli. Dokonano regulacji miasta i rzek, wyznaczono nowe dzielnice, przeprowadzono podział placów budowlanych, zaplanowano wzniesienie budynków przemysłowych i domów mieszkalnych.

Nie spodziewali się na pewno ówcześni twórcy i budowniczowie Łodzi ze Staszicem na czele, że rozpoczęte przez nich dzieło doprowadzi do powstania dużego miasta pracy, wielkiego ośrodka życia gospodarczego kraju, że zaplanowane i zrealizowane przez nich założenia urbanistyczne będą służyć, aczkolwiek z trudem, przyszłym pokoleniom aż do dnia dzisiejszego.

Na południowych granicach miasteczka Łodzi, którego obszar otrzymał później nazwę Starego Miasta, wyrastać poczęło Nowe Miasto — najstarsza dzielnica przemysłowa Łodzi.

Nowe Miasto, to terenowo niewielka przestrzeń ograniczona kwadratem ulic: Północną, Wschodnią, Południową i Zachodnią, z głównym ośrodkiem Nowym Rynkiem (dzisiejszy Plac Wolności) połączonym ze Starym Miastem ulicą Nowomiejską.

Naturalny rozwój Łodzi rozerwał ten kwadrat w południowej części i rozlał zabudowania fabryczne i mieszkalne wzdłuż ulicy Piotrkowskiej i na tereny przyległe po obu jej stronach.

Powstawały coraz to nowe ośrodki wytwórcze. Poza sukiennikami, którzy przeważnie skupiali się w Nowym Mieście, na nowym osiedlu — Łódce, rozciągającym się po obu stronach traktu wiodącego do Piotrkowa, ulokowali się tkacze materiałów lnianych i bawełnianych, a na Wólce (dzisiejsza ulica Wólczańska) i Zarzewiu przędzalnicy (stąd do dziś istniejąca nazwa ulicy Przędzalnianej).

Nowe osiedla tworzyła ludność napływowa, osadnicy. W 1823 roku przybyli pierwsi osadnicy niemieccy. Starzy mieszkańcy Łodzi skupieni na Starym Mieście nie rozumieli znaczenia narastających przemian gospodarczych zachodzących w ich bezpośrednim sąsiedztwie, dalej zajmowali się rolnictwem i ogrodownictwem i żyli przeszłością biskupich poddanych; Łódź przemysłowa rozwijała się na tle Łodzi rolniczej. W roku 1829 Łódź liczyła już prawie 5 000 mieszkańców, a jej granice obejmowały powierzchnię 900 ha.

Powstanie listopadowe i wojna polsko-rosyjska (1830—1831) przerwały rozwój łódzkiego przemysłu i samego miasta. Niepomyślny wynik powstania wpłynął na osłabienie życia gospodarczego kraju, wywołując znaczne bezrobocie.

Łódź przezwyciężyła stosunkowo szybko trudności wywołane powojennym kryzysem ekonomicznym. Chłonny wewnętrzny rynek zbytu sprzyjał nie tylko restytuowaniu już i tak rozbudowanego przemysłu bawełnianego, ale i dalszemu jego rozwojowi — miasto stało się głównym ośrodkiem krajowego przemysłu włókienniczego. W okresie dwudziestu lat po powstaniu listopadowym powstały w Łodzi wielkie zakłady przemysłowe, wyposażone w nowe maszyny i urządzenia. W 1839 roku sprowadzono do Łodzi pierwszą maszynę parową. Rozwijał się również intensywnie ruch budowlany głównie w południowym kierunku.

Szybki rozwój łódzkiego przemysłu i samego miasta nastąpił w drugiej połowie XIX stulecia, szczególnie od 1870 roku, od którego rozpoczął się okres narastania wielkokapitalistycznej produkcji.

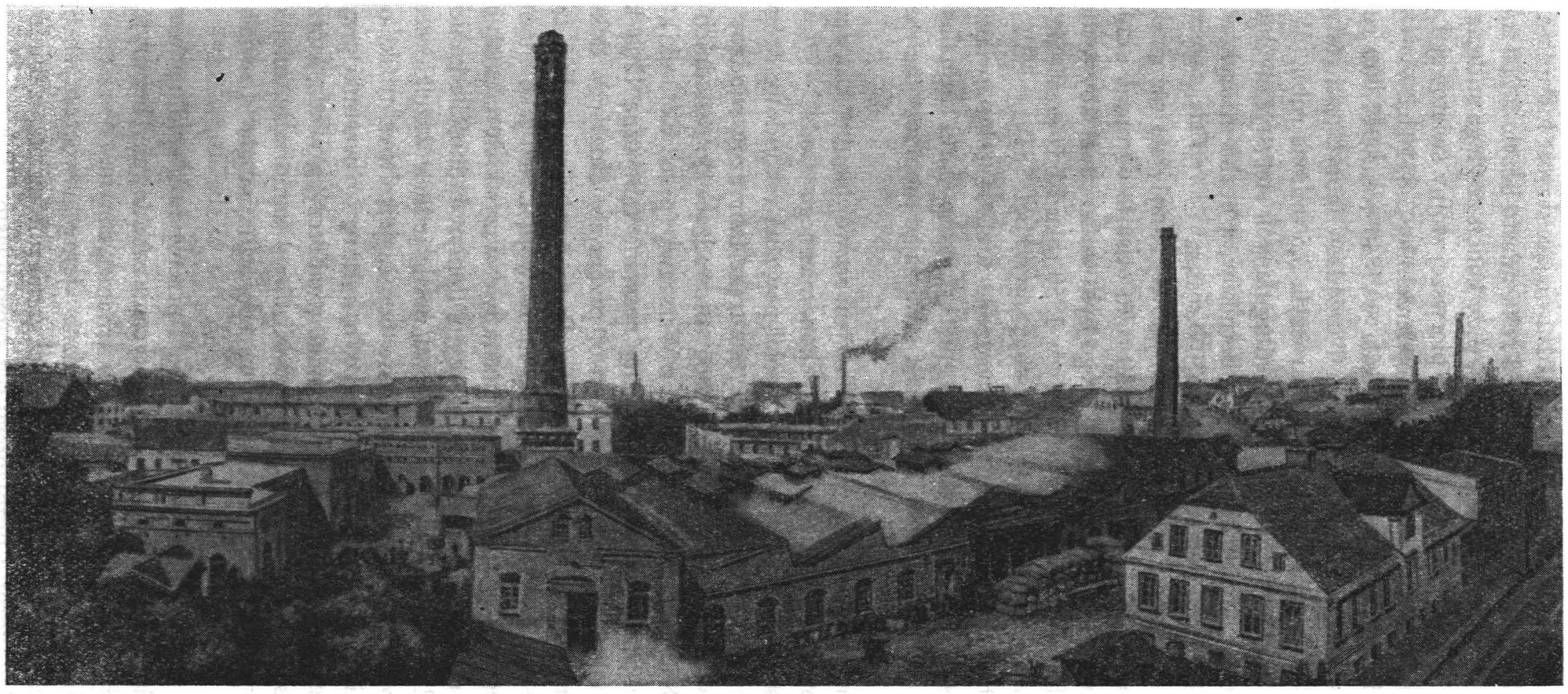

Łódź w latach osiemdziesiątych XIX wieku

Rozwój ten dobitnie ilustrują liczby przedstawiające wzrost ludności miasta i zwiększanie się wartości produkcji przemysłowej. W 1833 roku miasto liczyło 5 730 mieszkańców, w 1840 roku około 20 000, w 1870 roku około 50 000, przy końcu zeszłego stulecia (wg spisu ludności z 1897 roku) — 314 000. Przed wybuchem pierwszej wojny światowej Łódź liczyła przeszło pół miliona mieszkańców i zajmowała powierzchnię 3 811 ha.

Wartość produkcji włókienniczej wynosiła w 1840 roku 941 000 rubli. W 1865 roku wartość budynków przemysłowych, maszyn i urządzeń fabrycznych osiągnęła ponad 1 milion rubli, a wartość rocznej produkcji przekroczyła 3,5 miliona rubli. W 1880 roku wartość produkcji wzrosła do 25 milionów rubli. Według danych statystycznych z 1911 roku fabryki włókiennicze w Łodzi zatrudniały 86 442 robotników, a liczba maszyn w 591 przedsiębiorstwach wynosiła 1 528 216 wrzecion i 41 640 krosien.

Na ten potężny rozwój produkcji przemysłowej złożyły się różnorakie czynniki. Zniesienie granicy celnej polsko-rosyjskiej w 1850 roku otwarło ogromne i chłonne rynki carskiej Rosji jak również rynki azjatyckie. Skutki tego było widać chociażby w mechanizacji ówczesnych łódzkich zakładów przemysłowych: gdy w 1850 roku Łódź posiadała 4 maszyny parowe, to w roku następnym miała ich już 10.

Poważny wpływ miało także przeprowadzone w 1864 roku uwłaszczenie włościan — zbędne na wsi masy chłopskie zostały wprzęgnięte do gospodarki kapitalistycznej w miastach. Chłopi opuszczali wsie i wędrowali do miast stwarzając nieprzebrane zasoby taniej siły roboczej.

Rozwój przemysłu pociągnął za sobą olbrzymi rozwój handlu, który w znacznym stopniu przyczynił się do podniesienia znaczenia ekonomicznego Łodzi.

Rozwijający się przemysł i handel wywołał poważną rozbudowę dróg komunikacyjnych. Jeszcze przed rokiem 1850 oddano do użytku trakt fabryczny wiodący z Warszawy przez Łowicz i Łódź do Kalisza, uregulowano drogi prowadzące do sąsiednich miast i miasteczek oraz wreszcie w 1866 roku połączono Łódź z Warszawą (przez Koluszki), a przez to i z wielkimi ośrodkami europejskimi, koleją żelazną nazwaną fabryczną linią kolejową.

Nie negując faktu, że imponujący rozwój przemysłu łódzkiego dokonał się dzięki powiązaniu z pojemnymi rynkami zbytu carskiej Rosji, trzeba stwierdzić, iż niechęć i wrogość zaborczych władz odbiły się nader ujemnie na rozwoju Łodzi jako miasta.

Wynikiem tego było upośledzenie miasta we wszystkich niemal innych dziedzinach jego życia. Potężny rozwój przemysłu i olbrzymi dopływ ludności z konieczności powodował żywiołową rozbudowę miasta. Ta rozbudowa nosiła jednak wszelkie cechy bezplanowości, bezładu i zaniedbania. Miasto rozrastało się bez czyjejkolwiek troski o zdrowotność tego wielkiego skupienia ludności, o jego estetykę, o kulturę i o warunki przyszłego rozwoju.

Zarząd miasta spoczywał w ręku urzędników zaborczych władz, którzy obojętnie odnosili się do najbardziej palących jego potrzeb. Nie było samorządu miejskiego, ludność nie miała wpływu na sprawy miejskie, inicjatywa społeczna mogła rozwijać niezmiernie nikłą działalność.

Toteż w tym okresie olbrzymiego rozwoju przemysłu i handlu powstał przedziwny twór miejski bez planu, bez myśli przewodniej, chaotycznie zabudowany, bez prymitywnych urządzeń sanitarnych, urągający jakimkolwiek zasadom urbanistycznym. Wyrastało miasto kontrastów: obok pałaców milionerów powstawały nędzne domy nowoczesnych niewolników-proletariuszy. Powstawały nowe osiedla, zaraz za granicami miasta, zabudowywane w sposób jeszcze bardziej chaotyczny i bezplanowy niż samo miasto. Tak tworzyły się typowe przed-

mieścia łódzkie, dzisiejsze dzielnice Łodzi (Chojny, Bałuty, Karolew, Żubardź), siedliska nędzy a nierzadko i występku, będące równocześnie stronami rodzinnymi uczestników i bohaterów walk rewolucyjnych o społeczne i narodowe wyzwolenie w latach 1863, 1892 i 1905—1907.

Na polu oświaty panowały przed pierwszą wojną opłakane stosunki. W 1913 roku Łódź liczyła 46 500 dzieci w wieku szkolnym, które żadnej nauki nie pobierały. Analfabetyzm wśród ludności miasta był nagminnym zjawiskiem (w wyniku spisu w 1897 r. stwierdzono przeszło 60% analfabetów — stan ten w latach następnych uległ niewielkiej poprawie).

W okresie niewoli politycznej łódzka klasa robotnicza nie korzystała z dobrodziejstw ubezpieczenia społecznego, czas pracy wynosił 10—12 godzin na dobę, i nie tylko dążenie do wyzwolenia politycznego, ale nawet dążenie do poprawy warunków bytu mas pracujących wywoływało najostrzejsze represje ze strony władz zaborczych.

Żywiołowy rozwój Łodzi przerwała pierwsza wojna światowa. W czasie wojny miasto ogromnie podupadło gospodarczo i wyludniło się tak, że po wypędzeniu okupantów liczyło zaledwie 342 000 mieszkańców.

Przez cztery lata (1914—1918) Łódź była rządzona przez niemieckie władze okupacyjne. Przemysł łódzki w latach okupacji zamarł całkowicie — przeciwko niemu była skierowana cała niszczycielska działalność okupanta. Wywożono lub rozbijano maszyny, wywieziono surowce, półfabrykaty i materiały gotowe. Straty przemysłu sięgały wielu milionów złotych w złocie.

Olbrzymie straty poniosła również ludność Łodzi. Represje, ograniczenia, branka do Niemiec, rekwizycje i wywłaszczenia, podyktowane rzekomo potrzebami wojennymi, były zjawiskiem powszechnym. Zniszczono setki domów (przeważnie drewnianych), dobytek mieszkańców w znacznej mierze pochłonęły rekwizycje i zniszczenie.

Po wojnie i po uzyskaniu niepodległości kraju miasto znów się odrodziło. Łódź została miastem wojewódzkim, siedzibą licznych urzędów, filij urzędów centralnych oraz najrozmaitszych instytucji, związków, towarzystw itp. Nowopowstały samorząd zajął się usuwaniem braków miasta, zwłaszcza w dziedzinie szkolnictwa, opieki społecznej i urządzeń użyteczności publicznej.

Ówczesne warunki ustrojowe, społeczno-polityczne oraz merkantylno-przemysłowy charakter miasta nie sprzyjały realizacji przedsięwzięć i zamierzeń mających na celu poprawę warunków bytowych ludności i zaspokojenia jej potrzeb kulturalnych — wiele z tych zamierzeń pozostało w sferze projektów na daleką przyszłość.

Jednak mimo wielu trudności przystąpiono do najbardziej podstawowych prac nad przebudową miasta i jego życia. Rozpoczęto prace nad regulacją terenu oraz roboty kanalizacyjne i wodociągowe, pobudowano osiedla mieszkaniowe na Polesiu i Chojnach, rozjaśniono mroczne ulice, zwiększono powierzchnię zieleni parkowej, ozdobiono miasto kilkoma pomnikami. Wprowadzono przymus powszechnego nauczania (Łódź była pierwszym miastem b. Kongresówki, które wprowadziło ten obowiązek), otworzono nowe szkoły, wzniesiono kilka gmachów szkolnych; oddano do użytku miejską Bibliotekę Publiczną wraz z siecią bibliotek (pojęcie sieci bibliotek zrodziło się w Łodzi), Galerię Sztuki, muzea.

Wszystkie te inwestycje w dziedzinie gospodarki i kultury były, niestety, kroplą w morzu potrzeb Łodzi i jej mieszkańców. W szczególności nie poprawiła się sytuacja bytowa podstawowej klasy społecznej miasta — robotników. Poza niewielkim centrum miasta i kilkoma oazami na terytorium miejskim, które do pewnego stopnia unowocześniono, rozległe dziel-

nice, a szczególnie przedmieścia, nadal tonęły w warunkach antysanitarnych, ciemnościach i pustyni życia kulturalnego. Ludność miasta szybko wzrastała: w 1925 roku liczba mieszkańców wynosiła już pół miliona, w ciągu następnych 5 lat powiększyła się o prawie 100 000 osób, a przed wybuchem drugiej wojny światowej Łódź liczyła prawie 700 000 mieszkańców i zajmowała powierzchnię 5 875 ha (58,75 km²).

W okresie międzywojennego dwudziestolecia Łódź utrzymywała w dalszym ciągu charakter wielkiego centrum przemysłowego i handlowego kraju. Przemysł łódzki powoli goił swe rany, a zdobywając nowe rynki zbytu rósł i rozwijał się pomimo hamującego wpływu powtarzających się kryzysów gospodarczych. Dominował nadal przemysł włókienniczy, ale rozwijały się ponadto inne przemysły jak: maszynowy, elektrotechniczny, drzewny, odzieżowy, galanteryjny, garbarski, budowlany, papierniczy, poligraficzny, chemiczny, spożywczy i tytoniowy.

Do wybuchu drugiej wojny światowej Łódź rozrosła się do wielkości olbrzyma kapitalistycznego — powstała Łódź przemysłowa, uzależniająca gospodarczo od siebie wielkie tereny ziemi łódzkiej, będąca siedzibą wielkich interesów i spekulacji kapitału obcego i rodzimego.

Po wybuchu drugiej wojny światowej spadła na Łódź czarna i ponura, trwająca prawie 6 lat, noc okupacji hitlerowskiej. Nie sposób wyrazić całą grozę życia miasta w okresie tej niewoli i opisać ogrom cierpień jego mieszkańców. W swej eksterminacyjnej polityce okupant tępił każdy przejaw polskości: wysadzał w powietrze pomniki narodowej chwały, zamykał szkoły i kościoły, palił książki polskie w paleniskach kotłów fabrycznych, nawet wymazał z karty Europy nazwę miasta, narzucając mu wrogie przezwisko. Najbardziej bezwzględnie niszczono człowieka: tysiące łodzian wywieziono na najcięższe roboty, do obozów straceń, do więzień. Stworzono dwa obozy śmierci na terenie miasta, z których jeden stał się najboleśniejszym symbolem Łodzi walczącej i ginącej — symbolem żywych pochodni Radogoszcza.

Polska Łódź żyła i walczyła w podziemiu.

Dzień 19 stycznia 1945 roku rozpoczął nowy okres w historii Łodzi — okres celowej i właściwej rozbudowy miasta w oparciu o ustrój państwa zapewniający byt i sprawiedliwość społeczną wszystkim obywatelom odrodzonej ojczyzny.

Po wyzwoleniu Łódź zostaje miastem wydzielonym będąc jednocześnie siedzibą władz wojewódzkich.

Władzę przejmują Rady Narodowe, które przy wydatnej pomocy władz centralnych i społeczeństwa miasta prowadzą dzieło przebudowy podstaw gospodarczych, ustroju społecznego oraz życia politycznego i kulturalnego. Nie są to już chaotyczne poczynania, których charakter określałaby koniunktura, lecz prace prowadzone na szerokim froncie i w szerokim zakresie według jednolitych planów wytyczających drogi i kierunki rozwoju miasta.

Dziś Łódź jest miastem zajmującym powierzchnię 212 km² i liczącym ponad 700 000 obywateli.

Pierwsze piętnaście lat istnienia po wyzwoleniu przyniosły we wszystkich dziedzinach życia Łodzi niewątpliwe i poważne osiągnięcia, których skutki i dobrodziejstwa widzi i odczuwa każdy jej mieszkaniec.

* * *

Biblioteka Główna P.Ł.

Łódź obecna. Fragment Starego Miasta

Ludność Łodzi od czasów kapitalistycznego rozwoju jej przemysłu składała się przeważnie z klasy robotniczej, która musiała w ciężkich warunkach walczyć o poprawę swego bytu materialnego, a następnie o swoje prawa społeczne i wolność polityczną narodu.

Początki tych zmagań sięgają niemal pierwszych lat powstania przemysłowej Łodzi. W ciągu całego okresu rozwoju miasta przewija się czerwona nić walki, buntu i rewolucji robotnika łódzkiego okręgu gospodarczego, któremu towarzyszą w walkach o społeczne i narodowe wyzwolenie masy chłopskie i rzesze biedoty miejskiej, rzemieślnicy, wyrobnicy, inteligencja zawodowa i młodzież szkolna.

Bogata w wydarzenia jest historia tych walk. W latach 1826—1830 przebiegła pierwsza fala buntów czeladzi i wyrobników miast fabrycznych Zgierza, Aleksandrowa, Tomaszowa, Łodzi i Pabianic.

W działaniach wojennych wywołanych powstaniem listopadowym (1830—1831) udział wzięło drobne mieszczaństwo i wyrobnicy Łodzi.

Pierwszy poważniejszy strajk robotników łódzkich wybuchł w 1861 roku, spowodowany obawą, że mechanizacja produkcji odbierze rękodzielnikom możność zarobkowania. Następne strajki na tle ekonomicznym miały miejsce w latach 1872, 1883 i 1884.

W 1863 roku robotnicy łódzcy łączą się z ogólnym ruchem narodowym wstępując do oddziałów powstańczych. Na szczególne uznanie zasługują bojowe ofiary łódzkich, pabianickich, zgierskich i tomaszowskich robotników w walkach z wojskami carskimi pod Dobrą, Cyrusową Wolą, Dalikowem, Poddębicami i Sędziejowicami.

W 1892 roku pierwszomajowa demonstracja robotnicza przyniosła w wyniku powszechny strajk robotników łódzkiego okręgu przemysłowego. Był to pierwszy strajk o charakterze politycznym, w czasie którego miały miejsce krwawe starcia strajkujących z policją i wojskiem.

W latach 1905—1907 nastąpiło zbrojne wystąpienie rewolucyjnego proletariatu Łodzi i okręgu łódzkiego; kulminacyjnym punktem tego powstania były walki barykadowe na ulicach Łodzi w dniach czerwcowych 1905 roku.

W okresie międzywojennego dwudziestolecia proletariat łódzki kilkakrotnie podejmował walkę o swe prawa i swój byt. Strajki w latach 1923, 1933, 1936 i 1937 okupione zostały krwawymi ofiarami w walkach przeciw kapitalistycznemu uciskowi.

Te wieloletnie zmagania i ofiary pracującej ludności Łodzi nie poszły na marne — przygotowały one pole do zwycięstwa w 1945 roku, zwycięstwa Polski Ludowej.

STARANIA O UTWORZENIE WYŻSZEJ UCZELNI TECHNICZNEJ W ŁODZI

Łódź, rozwijająca się w przeszłości jako jeden z najpoważniejszych ośrodków przemysłowych — szczególnie przemysłu włókienniczego, była miastem wyjątkowo upośledzonym pod względem oświaty.

Wiele trudów podejmowało społeczeństwo łódzkie, by rozszerzyć zakres i podnieść poziom szkolnictwa w swoim mieście. Wyniki tych wysiłków były różne w poszczególnych okresach historii rozwoju Łodzi — były one jednak niewspółmiernie małe w stosunku do istniejących potrzeb.

Na początku lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia rozpoczęto zabiegi o utworzenie w Łodzi szkoły średniej (gimnazjum). Łódź liczyła wówczas około 35 tysięcy mieszkańców i posiadała 13 szkół elementarnych (przeważnie o jednym oddziale), 2 szkoły rzemieślnicze niedzielne oraz 4-klasową szkołę realną.

Starania łodzian o założenie w mieście gimnazjum zbiegły się z projektami utworzenia w Łodzi wyższej szkoły technicznej. Projekty te wiązały się z historią innego miasta — Puław, które miało być początkowo siedzibą tej uczelni.

Wypadki polityczne ówczesnego okresu przyczyniły się w znacznej mierze do tego, iż przed Łodzią otworzyły się perspektywy posiadania projektowanej uczelni. Społeczeństwo łódzkie nie szczędziło wysiłków, by wykorzystać powstałe możliwości, lecz szereg wydarzeń i okoliczności nie pozwolił na zrealizowanie tych ambitnych zamierzeń.

W wyniku starań Aleksandra Wielopolskiego, dyrektora Komisji Wyznań i Oświecenia Publicznego w rządzie cywilnym, w ustawie o wychowaniu publicznym w Królestwie Polskim, zatwierdzonej przez cara Aleksandra II dnia 20 maja 1862 roku i ogłoszonej dopiero 9 września 1862 roku, przewidziano, iż w Puławach ma powstać Instytut Politechniczny i Rolniczo-Leśny.

Instytut ten został rzeczywiście otwarty dnia 1 października 1862 roku.

Zgłosiło się około 600 kandydatów, ale po przeprowadzonych egzaminach w poczet studentów przyjęto tylko 500 zdających. Wykłady trwały jednak niedługo, gdyż na skutek wybuchu powstania styczniowego zawieszono je z dniem 31 stycznia 1863 roku.

Po stłumionym powstaniu podjęte zostały w końcu 1864 roku plany uruchomienia wyżej wymienionych szkół wyższych. Pragnąc uniknąć większego skupienia młodzieży w Puławach, władze zaborcze w Warszawie postanowiły, oczywiście za zgodą cara, oddzielić Instytut Politechniczny od Instytutu Rolniczo-Leśnego w Puławach.

Prezydującemu wówczas w Komisji Wyznań i Oświecenia Publicznego przy namiestniku Fr. Bergu w Warszawie głównemu dyrektorowi Wittemu powierzono zbadanie możliwości otwarcia Instytutu Politechnicznego w Łodzi lub w jakimś innym mieście w pobliżu Łodzi. Ponieważ Łódź zgłosiła gotowość poniesienia większej części wydatków na zorganizowanie Instytutu Politechnicznego, przeto po dokonanej wizji lokalnej, przeprowadzonej przez specjalną delegację, złożoną z profesorów Instytutu Rolniczo-Leśnego w Puławach i samego Wittego, powzięto decyzję, że Łódź jest najlepszym punktem dla utworzenia Instytutu Politechnicznego — „zakładu mającego odpowiadać celom rządu, potrzebom kraju i współczesnym wymaganiom nauki". Na tę decyzję zgodzili się Witte i Berg nie przez sympatię do społeczeństwa polskiego, ale dlatego, że, będąc sami Niemcami bałtyckimi, chcieli licznie reprezentowanemu w Łodzi i dobrze zagospodarowanemu żywiołowi niemieckiemu umożliwić na miejscu kształcenie techniczne młodzieży.

Społeczeństwo łódzkie z zadowoleniem przyjęło projekt utworzenia w Łodzi Instytutu Politechnicznego i na specjalnie zwołanym zebraniu w dniu 10 grudnia 1864 roku przedstawiciele jego postanowili:

1) oddać bezpłatnie teren pod budowę gmachu Instytutu Politechnicznego,

2) zaciągnąć w Banku Królestwa pożyczkę w kwocie 75 000 rb. na pokrycie kosztów budowy tego Instytutu.

Odpowiednia deklaracja została podpisana przez 301 obywateli.

Pierwotnie zaprojektowano wykupienie parceli, będących własnością prywatną, a znajdujących się przy ul. Dzikiej (obecnie ul. Sienkiewicza), naprzeciw budującego się wówczas kościoła Św. Krzyża.

Rada Miejska Łódzka na posiedzeniu dnia 10 lutego 1865 roku uznała podane ceny za te parcele za zbyt wysokie i postanowiła wystąpić do władz z wnioskiem o wywłaszczenie niektórych posiadaczy z potrzebnych pod budowę Instytutu parceli. Witte, obawiając się jednak, że sprawa wywłaszczenia odwlecze na długo sprawę budowy Instytutu Politechnicznego, wybrał inne miejsce pod tę budowę, będące w większej części własnością miasta i znajdujące się również przy ul. Dzikiej, a ograniczone ulicami Widzewską i Nawrot. Na tym miejscu znajduje się obecnie park im. Sienkiewicza. Wybierając ten teren Witte podkreślił, że zbudowanie na nim Instytutu Politechnicznego wpłynie na inicjatywę prawidłowego zabudowywania się miasta, które do tego czasu rozrastało się nienormalnie wzdłuż jednej tylko ulicy Piotrkowskiej.

Zważywszy, że mieszkańcy Łodzi podpisali deklarację na poniesienie tak poważnych świadczeń na rzecz mającego powstać Instytutu Politechnicznego, Witte przedstawił namiestnikowi następujące wnioski do zatwierdzenia:

1) o zezwolenie przystąpienia do budowy Instytutu Politechnicznego w Łodzi już wiosną 1865 roku,

2) o zezwolenie rozpoczęcia z dniem 1 września 1865 roku wykładów w lokalach tymczasowo wynajętych do chwili przeniesienia się Instytutu do własnego gmachu przy ul. Dzikiej,

3) o zezwolenie otwarcia kredytów na potrzeby Instytutu na rok 1865 w kwocie 60 000 rubli,

4) o udzielenie miastu Łodzi pożyczki w kwocie 75 000 rubli na budowę Instytutu Politechnicznego,

5) o uzupełnienie daru miasta takąż kwotą 75 000 rubli, wypłacaną ratami w ciągu 3 lat i przeznaczoną na wewnętrzne urządzenia i zaopatrzenie Instytutu,

6) o zezwolenie władzom miejskim przepisania w hipotece tytułu własności terenu na władzę oświatową.

Treść tych wniosków nasuwa przypuszczenie, że oficjalnie przedstawiony przez Wittego projekt opracowany był przez Polaków w myśl uwzględnienia potrzeb polskiej ludności Łodzi. Wszystkie powyższe wnioski załatwione zostały przychylnie przez Komisję Rządową i potrzebne było tylko jeszcze uzyskanie zatwierdzenia ich w Petersburgu.

Nie spodziewając się mogących powstać jakichkolwiek zastrzeżeń, władze Królestwa posuwały szybko naprzód sprawę realizacji Instytutu Politechnicznego w Łodzi.

Dnia 19 maja 1865 roku ogłoszony został konkurs na projekt gmachu Instytutu. W rok później, dnia 7 czerwca 1866 roku, sąd konkursowy, po rozpatrzeniu 7 nadesłanych prac, przyznał I nagrodę Karolowi Martinowi, profesorowi architektury w Instytucie Politechnicznym i Rolniczo-Leśnym w Puławach. Ponadto za wspólny projekt nagrodzeni zostali architekci z Warszawy — Jan Heurich i Zygmunt Kiślański. Niezależnie od tego już w 1865 roku wynajęte zostały dwa domy dla Instytutu: przy ulicy Piotrkowskiej nr 262 i nr 277. Obydwa te domy oddane były do dyspozycji władz oświatowych już w dniu 1 lipca 1865 roku.

Rozpoczęto przystosowywanie lokali do potrzeb Instytutu. Szczególne trudności sprawiało urządzenie laboratoriów chemicznych. Aby projektowany Instytut Politechniczny zaopatrzyć w najnowocześniejsze urządzenia, Komisja Wyznań i Oświecenia Publicznego w Warszawie już w końcu 1864 roku wysłała za granicę profesora Instytutu Puławskiego,

Łódź obecna. Fragment ulicy Piotrkowskiej

Jana Trejdosiewicza, który zwiedził podobne wyższe zakłady naukowe w Berlinie, Bonn i Paryżu. Następnie, w początkach 1865 roku w tych samych celach wyjechał za granicę profesor Kopytowski, zwiedzając zakłady naukowe w Getyndze, Brunszwiku, Hanowerze i Darmstadtcie.

Dokonano szeregu zamówień w kraju i za granicą obejmujących umeblowanie, przyrządy i aparaty oraz zakupiono wiele dzieł angielskich, francuskich i niemieckich dla biblioteki Instytutu. We wrześniu i październiku 1865 roku nadeszły do Łodzi przesyłki zagraniczne i meble z Warszawy i rozpoczęło się instalowanie ich w wynajętych lokalach.

Brakowało jednak jednej tylko rzeczy — formalnej wprawdzie, lecz najważniejszej: zatwierdzenia przez cara ustawy o Instytucie Politechnicznym w Łodzi.

Pod przewodnictwem Rektora Szkoły Głównej w Warszawie, Józefa Mianowskiego, opracowany został w czerwcu 1865 roku projekt statutu Instytutu Politechnicznego w Łodzi i przesłany do Petersburga do zatwierdzenia. Komitet do Spraw Królestwa Polskiego, do którego wpłynął wniosek namiestnika z Warszawy o zatwierdzenie dodatkowych kredytów, zakwestionował prawomocność poczynionych na Instytut wydatków, uprzedzających fakt zatwierdzenia jego statutu.

Minister Płatonow, w grudniu 1865 roku, wyjaśnił namiestnikowi, iż na podstawie uchwały Komitetu do Spraw Królestwa Polskiego, zatwierdzonej przez cara, kredyty na takie zakłady naukowe, których ustawy i budżety nie są jeszcze zatwierdzone, nie mogą być otwierane. „Chociaż pilniejsze są od Instytutu Politechnicznego w Łodzi inne sprawy oświatowe w Królestwie Polskim", pisał minister Płatonow do namiestnika Berga, mając na myśli opracowywany wówczas projekt rusyfikacji szkolnictwa na terenie całego państwa rosyjskiego — „to jednak, zważywszy, że już uczynione zostały poważne przygotowania do jego urządzenia w Łodzi i że mieszkańcy Łodzi żywo współdziałają w realizowaniu tego projektu, Komitet do Spraw Królestwa Polskiego nie zamierza wstrzymać prac przygotowawczych, ale dalsze wydatki mogą być dokonywane tylko z funduszów ofiarowanych przez społeczeństwo Łodzi, dopóki projekt ustawy o Instytucie nie zostanie zatwierdzony". Przy tym minister Płatonow zalecał zachowanie środków ostrożności, by prawomyślność młodzieży przyjmowanej na studia była zapewniona oraz aby nie nadawano tworzonemu w Łodzi Instytutowi Politechnicznemu zbyt wielkich rozmiarów.

Takie postawienie sprawy przez centralne władze państwowe w Petersburgu wskazywało na istniejące sprzeciwy w sprawie otwarcia Instytutu Politechnicznego w Łodzi ze względów politycznych. Chodziło o to, aby do miasta o przewadze ludności robotniczej nie dopuścić większego napływu młodzieży akademickiej, elementu zazwyczaj rewolucyjnego, gotowego do walki o wolność i sprawiedliwość.

Wobec takich zastrzeżeń Witte, który brał osobiście czynny udział we wstępnych pracach nad utworzeniem Instytutu, uważał, że sprawa uzyskania zatwierdzenia ustawy o Instytucie staje się pilna i dnia 13 kwietnia 1866 roku złożył namiestnikowi Bergowi ostateczny projekt ustawy i budżetu Instytutu.

Projekt ten przewidywał, że Instytut Politechniczny w Łodzi ma być państwowym wyższym zakładem naukowym, składającym się z 3 wydziałów: inżynierii cywilnej, mechaniczno-technologicznego i inżynierii górniczej. Całkowity kurs nauk miał trwać cztery lata, a osoby otrzymujące po studiach w tym Instytucie Politechnicznym stopień inżyniera nabywać miały tym samym prawa wolnej praktyki w swoim zawodzie. Projekt ustawy prze-

widywał również udzielanie medali złotych i srebrnych za najlepsze opracowania corocznie ogłaszanych na każdym wydziale tematów oraz stypendia dla ubogich i pilnych uczniów.

Projekt Wittego wniesiony został do zaopiniowania na posiedzenie Rady Administracyjnej działającej przy namiestniku. Niektórzy członkowie tej Rady uważali, że Instytut winien mieć charakter średniej szkoły technicznej, gdyż nawet w Cesarstwie nie było zakładu naukowego takiego typu jak projektowany Instytut Politechniczny w Łodzi. Witte uzasadniał treść przedstawionego projektu ustawy twierdząc, iż „Instytut Politechniczny w mieście Łodzi" ma być zakładem naukowym wyższym — „gdyż tymczasem dla wyższego wykształcenia ludzi w zawodach technicznych nie ma żadnego zakładu w Królestwie i coraz większy brak tych ludzi uczuwać się daje. Wyższe zaś zakłady techniczne w Rosji braku takiego Instytutu nie zastępują, gdyż, jak mu (Wittemu) wiadomo, istnieją w nich ograniczenia co do przyjmowania młodzieży polskiej tak, że w razie nieurządzenia w Królestwie Instytutu Politechnicznego, odpowiadającego współczesnym wymaganiom nauki, możność kształcenia się w tym kierunku byłaby zupełnie tej młodzieży odebrana".

Namiestnik Berg popierał wywody Wittego w całej rozciągłości i w rezultacie, pomimo sprzeciwów dwóch członków Rady utrzymujących, że taki zakład byłby zbyt wielkim obciążeniem dla Skarbu Królestwa, Rada Administracyjna większością głosów uznała, że Instytut Politechniczny w Łodzi winien mieć charakter wyższego zakładu naukowego. Skreślono tylko z projektu artykuł przewidujący stypendia, gdyż fundusz stypendialny przeznaczony został dla studentów pochodzących z Królestwa kształcących się w Instytucie Inżynierów Komunikacji w Petersburgu.

Tak przygotowany przez Radę Administracyjną Królestwa projekt ustawy przesłany został do Petersburga do zatwierdzenia przez cara, tam został on przekazany do zaopiniowania Ministerstwom: Finansów i Komunikacji. W tym właśnie okresie w Petersburgu przygotowywano zniesienie wszelkich odrębności politycznych, jakie przysługiwały Królestwu na mocy Kongresu Wiedeńskiego. Opinie obu tych ministerstw o utworzeniu w Królestwie Polskim wyższego technicznego zakładu naukowego były nieprzychylne i projekt oddany wreszcie Ministerstwu Oświaty do ostatecznego zreferowania więcej już światła dziennego nie ujrzał.

W ten sposób sprawa utworzenia Instytutu Politechnicznego w Łodzi upadła. Oprócz względów politycznych w stosunku do robotniczej Łodzi przyczynił się do tego również nacisk ze strony sfer przemysłowców rosyjskich, którzy obawiali się wzmocnienia łódzkiego ośrodka przemysłowego.

Po raz drugi zabłysła nadzieja powstania wyższej uczelni w Łodzi w 1876 roku, gdy rozeszła się wieść, że na terenie Królestwa Polskiego ma powstać Instytut Politechniczny. Wówczas grono obywateli łódzkich pod przewodnictwem „starszego" Zgromadzenia Kupców m. Łodzi Józefa Paszkiewicza, absolwenta Uniwersytetu Jagiellońskiego i farbiarza z zawodu, potwierdziło swe zobowiązania sprzed 12 lat i znowu zadeklarowało na fundusz budowy Politechniki 75 000 rubli. Jednak i tym razem projekt zorganizowania politechniki w Łodzi nie uzyskał aprobaty rządu carskiego i sprawa została na długie lata pogrzebana.

Dopiero po pierwszej wojnie światowej w 1918 roku, gdy Polska zerwała obce okowy, stanęła do życia niezależnego i rozpoczęła budowę gmachu swojej niepodległości, zaczęły w społeczeństwie łódzkim budzić się znowu pragnienia posiadania wyższej uczelni. Rezultatem tych zamierzeń, nurtujących wśród wszystkich sfer społeczeństwa łódzkiego, był wnio-

sek zgłoszony w Sejmie dnia 15 marca 1921 roku przez posła Ludwika Waszkiewicza treści następującej:

„Państwo Polskie, liczące dziś 30 milionów ludności, posia da zaledwie dwie Politechniki. Odbudowa gospodarcza kraju wymaga znacznej *iciloś* sił technicznych. Założenie nowych wyższych zakładów technicznych jest koznniecością państwową.

Wyższy zakład techniczny powinien powstać przede wszystkim w Łodzi. Łódź, największe po Warszawie miasto polskie, nie posiada dotąd wyższego zakładu naukowego. Jest to jedyne miasto półmilionowe w Europie, które nie ma wyższej uczelni. Za założeniem politechniki w Łodzi przemawia przemysłowy charakter miasta: na każdym kroku student będzie tu miał możność stosowania nabytych teoretycznie wiadomości w praktycznym życiu. Atmosfera pracy panująca w Łodzi wpłynie dodatnio na studiującą tu młodzież.

Za wyborem Łodzi, jako miejsca dla nowej politechniki, przemawia i moment społeczny: ludność robotnicza okręgu łódzkiego garnie się silnie do oświaty, po faktycznym wprowadzeniu powszechnego nauczania, po zamierzonym udostępnieniu szkoły średniej dla szerszych warstw ludności.

Politechnika Łódzka otrzyma dobry i liczny materiał studencki, rekrutujący się z ludu.

Również i moment kulturalno-narodowy gra poważną rolę: wyższy zakład naukowy wzmocni kulturę polską w Łodzi i polski charakter miasta.

Politechnika Łódzka powinna prócz innych posiadać wydział mechaniczny ze specjalnym uwzględnieniem przemysłu włókienniczego, chemiczny ze specjalnym uwzględnieniem farbiarstwa oraz wydział elektrotechniczny i handlowy.

Łódź od szeregu lat czyniła zabiegi o założenie politechniki. Rozbijały się one o wrogą postawę rządu zaborczego.

Po uzyskaniu niepodległości pierwsza Rada Miejska, powstała z powszechnych wyborów, wypowiedziała się jednogłośnie za koniecznością jak najrychlejszego założenia Politechniki w Łodzi. Zarówno Magistrat jak i Rada Miejska, jak i łódzkie organizacje przemysłowe i handlowe ze swej strony poczynią wszystko co leży w ich mocy, aby wydatnie poprzeć organizację Łódzkiej Politechniki.

Wobec powyższego podpisani wnoszą: Wysoki Sejm raczy uchwalić: Wzywa się Rząd, względnie Ministerstwo Oświaty i Wyznań Religijnych, do

1) opracowania planu organizacji Politechniki w Łodzi i

2) wstawienia do budżetu na rok 1921/22 odpowiedniej kwoty na zorganizowanie tej politechniki".

Wniosek na ogół spotkał się z przychylną opinią w Sejmie, jednak sprzeciwił się mu kategorycznie minister Skarbu z powodu niemożności wstawienia do budżetu niezbędnych na ten cel kredytów. Niektórzy fabrykanci łódzcy zaofiarowali pewne sumy na założenie politechniki, lecz nastąpiła inflacja i zaofiarowane sumy utraciły znaczenie.

I znowu sprawa utworzenia politechniki w Łodzi odłożona została na czas nieokreślony.

Realizację pragnień społeczeństwa łódzkiego posiadania w swoim mieście wyższych zakładów naukowych przyniósł dopiero rok 1945 i lata następne.

* * *

Nie lepiej przedstawiała się sprawa powołania innych wyższych uczelni na terenie miasta Łodzi.

Różne próby organizowania wyższych uczelni, a właściwie ich namiastek, czynione były dopiero w okresie międzywojennego dwudziestolecia. Próby te miały na celu chociaż częściowo wypełnić lukę, wytworzoną przez brak wyższej uczelni, w życiu kulturalnym miasta.

W latach 1921—1928 istniał w Łodzi Instytut Nauczycielski, założony przez Towarzystwo Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych. Instytut zajmował się dokształcaniem nauczycieli szkół średnich i powszechnych.

W latach 1925—1928 czynny był w Łodzi oddział Szkoły Nauk Politycznych w Warszawie, noszący nazwę Wyższej Szkoły Nauk Społecznych i Ekonomicznych. Szkoła ta zajmująca się dokształcaniem urzędników nie miała uprawnień państwowych.

W latach 1928—1932 funkcjonował w Łodzi Instytut Prawa Administracyjnego, który miał na celu pogłębianie wiedzy zawodowej w dziedzinie prawa administracyjnego wśród urzędników samorządowych.

Na szczególną uwagę zasługuje otwarcie w Łodzi w 1928 roku filii Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. Szkoła ta spełniała rolę uniwersytetu i uczelni społecznej. Uczęszczali do niej nauczyciele, urzędnicy i młodzież, która nie była w stanie wyjechać na studia uniwersyteckie do innych miast. W łódzkiej filii tej szkoły istniały cztery wydziały: humanistyczny, społeczny (prawo i ekonomia), pedagogiczny i matematyczno-przyrodniczy. Uczelnia ta otrzymała uprawnienia państwowych szkół akademickich dopiero w 1934 roku po dziesięciu latach swej działalności.

Jednak filia Wolnej Wszechnicy Polskiej nie mogła zaspokoić potrzeb kulturalnych Łodzi w zakresie szkolnictwa wyższego. Do 1945 roku Łódź nie posiadała wyższej uczelni akademickiej w pełnym tego słowa znaczeniu.

Od 1945 roku w życiu kulturalnym Łodzi nastąpiły zasadnicze i olbrzymie zmiany.

Tak jak w latach ubiegłych miasto rozrastało się gwałtownie jako ośrodek przemysłowy, tak w ciągu ostatniego piętnastolecia w bardziej jeszcze gwałtowniejszym tempie rozwinął się łódzki ośrodek kulturalny i naukowy.

Liczby mają wymowę bardziej przekonywającą: we wszystkich placówkach naukowych miasta pracuje ponad 4 700 osób, a w ośmiu wyższych uczelniach reprezentujących szeroki wachlarz dyscyplin wiedzy przystąpiło do nauki w roku akademickim 1959/60 około 13 000 studentów.

Rozdział II

POWSTANIE, ORGANIZACJA I ROZWÓJ POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

POWSTANIE POLITECHNIKI

Od wielu dziesiątków lat, jak świadczą fakty przytoczone w poprzednim rozdziale, gorącym pragnieniem społeczeństwa Łodzi było posiadanie wyższej uczelni technicznej. Starania o utworzenie Politechniki Łódzkiej podejmowane były co pewien czas przez poszczególne pokolenia, ale dopiero po ostatniej wojnie, w Polsce Ludowej, przyoblekły się w szatę rzeczywistości.

Po uwolnieniu Łodzi od okupacji hitlerowskiej jedną z najpierwszych trosk tymczasowo ukonstytuowanych władz miejskich było zorganizowanie szkolnictwa i powołanie do życia wyższych zakładów naukowych.

Jeszcze trwała wojna, nie ucichły jeszcze odgłosy bitew, a już w lutym 1945 roku Zarząd Miejski powołał do życia w ramach organizacyjnych Wydziału Oświaty i Kultury „Referat dla spraw związanych z organizacją Szkół Wyższych", który miał za zadanie zajęcie się zagadnieniem szkół wyższych w Łodzi i współdziałanie na tym odcinku z czynnikami państwowymi i społecznymi. Funkcję kierownika nowopowstałego referatu powierzono dr Bogumiłowi Wilkoszewskiemu.

Niezwłocznie podjęto odpowiednie starania, które szły w dwóch zasadniczych kierunkach: uzyskania prawnych podstaw dla powstania wyższych uczelni oraz stworzenia warunków dla ich organizacji i rozwoju. Starania te prowadzone były w szerokim zakresie przy jak największym wykorzystaniu istniejących wówczas możliwości.

Pierwsze projekty związane były ze sprawą reaktywowania Politechniki Warszawskiej. Zważywszy znaczny stan zniszczenia Warszawy, Zarząd Miejski w Łodzi czuł się w obowiązku zaofiarowania gościny Politechnice Warszawskiej i przeznaczenia na ten cel odpowiednich budynków i mieszkań.

W drugiej połowie lutego 1945 roku został nawiązany kontakt z Prorektorem Politechniki Warszawskiej prof. dr Stefanem Straszewiczem, któremu dr B. Wilkoszewski w imieniu Zarządu Miasta Łodzi przedstawił następującą propozycję do przedłożenia gronu profesorów Politechniki Warszawskiej oraz do decyzji Ministerstwa Oświaty: uruchomienie Politechniki Warszawskiej w Łodzi do czasu, aż odpowiednie pomieszczenia dla niej zostaną w Warszawie odbudowane, przy czym zespół profesorów Politechniki Warszawskiej przyjąłby na siebie obowiązek stopniowego organizowania w Łodzi odpowiednich Wydziałów nowopowstającej Politechniki Łódzkiej.

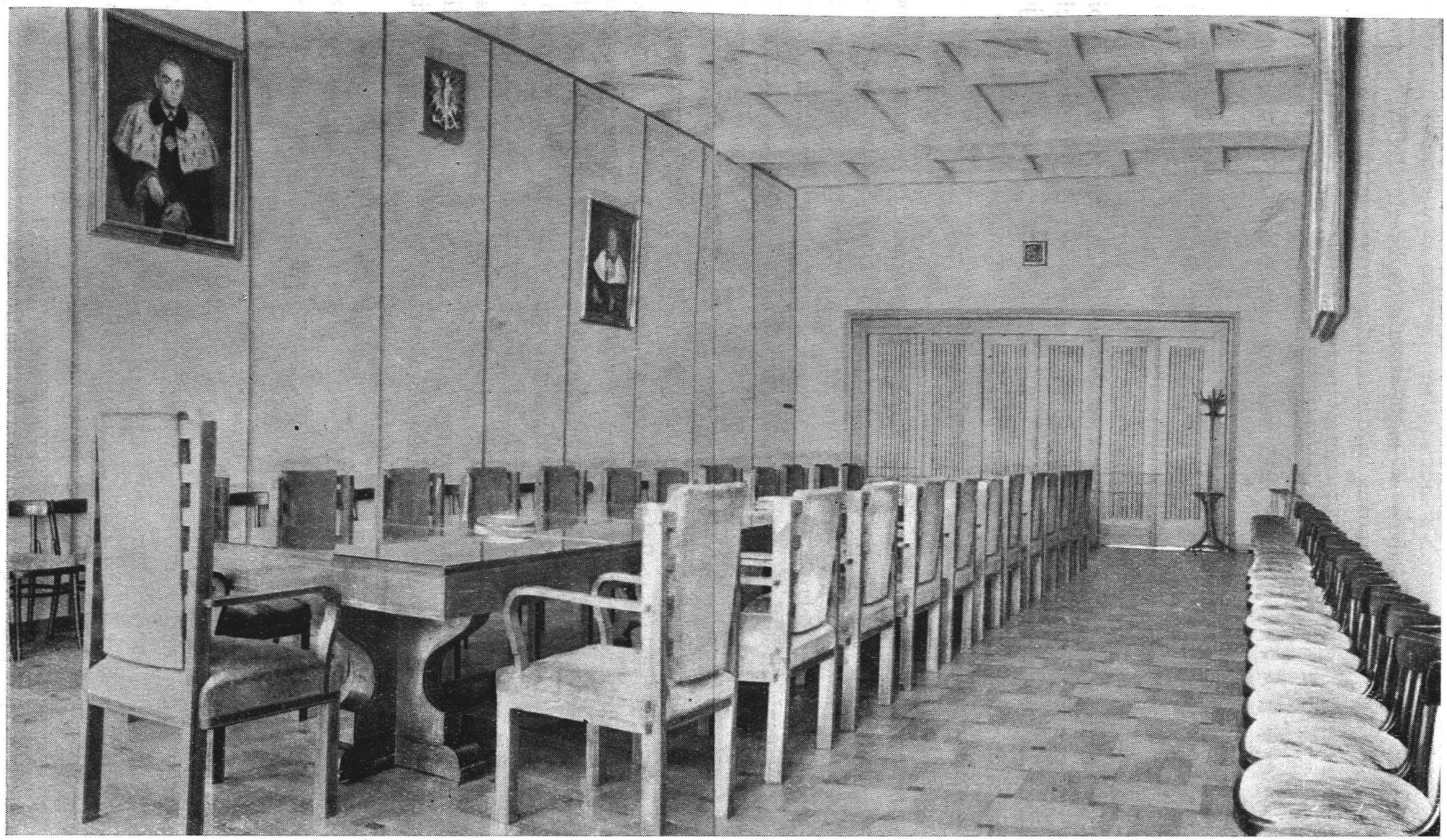

Sala posiedzeń Senatu

Ze względu na to, że w Warszawie znajdowała się wówczas niewielka liczba profesorów Politechniki Warszawskiej zamieszkałych w najbliższych okolicach stolicy, a większość rozproszona była po całym kraju, nie można było w krótkim terminie uzyskać opinii większości grona profesorskiego co do przedstawionej propozycji.

Nie spodziewając się szybkiej odpowiedzi ze strony Politechniki Warszawskiej, Zarząd Miejski w Łodzi przesłał w dniu 1 marca 1945 roku na ręce Ministra Oświaty memoriał następującej treści:

„Już szósty tydzień mija, jak Łódź została wyzwolona ze szponów germańskich oprawców dzięki zwycięskiemu pochodowi sojuszniczej Armii Czerwonej i Wojsk Polskich.

Stosownie do wezwania Rządu każdy z zapałem stanął do pracy w urzędzie, biurze, w szkole czy przy warsztacie — i dzisiaj już wre praca w urzędach państwowych czy samorządowych, na placówkach społecznych, w szkolnictwie, w przemyśle. W jednej tylko dziedzinie wstępna praca organizacyjna nie doprowadziła dotychczas do konkretnego wyniku, mianowicie: nierozstrzygniętą jest jeszcze sprawa powołania do życia w Łodzi szkół wyższych.

Prace wstępne nad organizacją szkoły wyższej w Łodzi zostały rzeczywiście podjęte przez prof. dr Bolesława Wilanowskiego, b. Dziekana Wydziału Prawnego Uniwersytetu w Wilnie, już w kilka dni po wypędzeniu z Łodzi okupanta niemieckiego, a po przybyciu na teren łódzki Rektora Wolnej Wszechnicy Polskiej Obywatela dr Teodora Viewegera powołany został do życia Komitet Organizacyjny Wyższych Uczelni w Łodzi pod przewodnictwem tegoż Rektora. Dotychczas jednak nie ukazał się odpowiedni dekret o organizacji szkół wyższych w Łodzi.

Żywotne potrzeby Łodzi nie były uwzględniane przez rządy przedwojenne i to jest przyczyną, że największe w Polsce po stolicy miasto, gdzie znajduje się największe skupisko przemysłowe, gdzie nagromadzone są wielkie rzesze robotnicze, pozbawione było państwowego wyższego zakładu naukowego. To krzywdzące Łódź zaniedbanie jej najżywotniejszych potrzeb kulturalnych i naukowych uniemożliwiało szerokim rzeszom sfer robotniczych kształcenie swych dzieci na wyższych uczelniach.

Dzisiaj, w odradzającej się na nowych podstawach Polsce, sprawa szkół wyższych w Łodzi stanie się zapewne jedną z pierwszych trosk Rządu i dlatego Zarząd Miejski w Łodzi, biorąc pod uwagę potrzeby ludności i przemysłu, czuje się w obowiązku wystąpić do Rządu z następującymi wnioskami:

1. Zarząd Miejski w Łodzi prosi Obywatela Ministra Oświaty o przyśpieszenie ogłoszenia dekretu o organizacji Politechniki i Uniwersytetu, względnie Uniwersytetu z wydziałami technicznymi w Łodzi.
2. Zarząd Miejski w Łodzi prosi Obywatela Ministra Oświaty o uwzględnienie w pierwszym rzędzie zorganizowania następujących wydziałów technicznych: chemicznego, włókienniczego, mechanicznego i elektrotechnicznego, zważywszy na szczególne zapotrzebowanie dla tutejszego przemysłu specjalistów z tych dziedzin.
3. Zarząd Miejski w Łodzi prosi Obywatela Ministra Oświaty o uwzględnienie przede wszystkim zorganizowania następujących wydziałów uniwersyteckich: lekarskiego, dentystycznego, farmaceutycznego, matematyczno-przyrodniczego, humanistycznego, administracyjno-prawnego i ekonomiczno-handlowego.

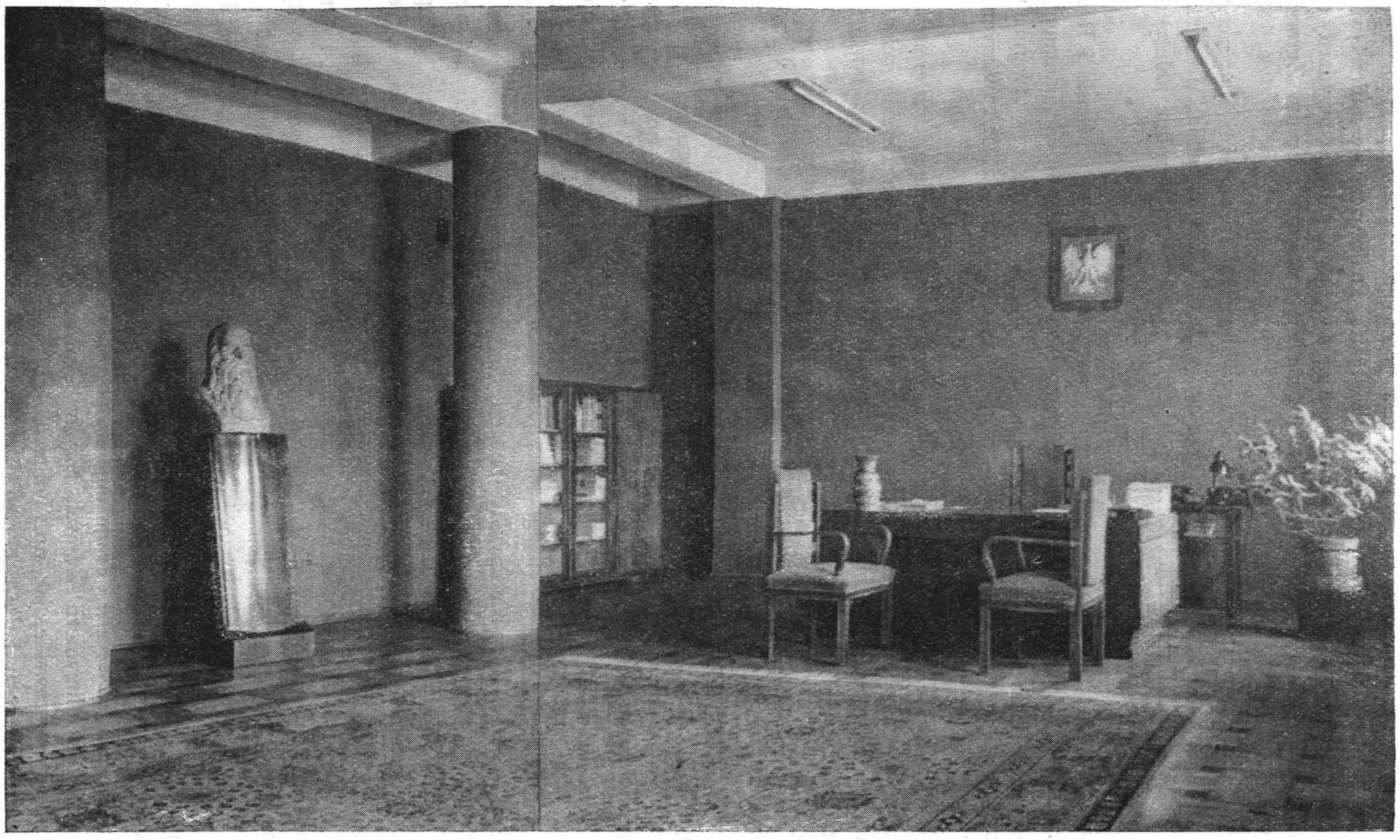

Gabinet Rektora

Wydziały techniczne mogłyby znaleźć pomieszczenie w gmachu Szkoły Włókienniczej i w bloku budynków fabryki Rosenblatta, znajdującej się naprzeciwko Szkoły Włókienniczej oraz w lokalu b. gimnazjum niemieckiego, natomiast wydziały uniwersyteckie miałyby do dyspozycji na razie gmach gimnazjum i liceum Zgromadzenia Kupców.

Podając warunki lokalowe, wśród których mogłyby rozwinąć swoją pracę projektowane Szkoły Wyższe, Zarząd Miejski w Łodzi prosi Obywatela Ministra Oświaty o łaskawe poinformowanie Zarządu Miejskiego, w jakim terminie należy oczekiwać dekretu o organizacji Szkół Wyższych w Łodzi".

Dnia 7 marca 1945 roku na pierwszym plenarnym posiedzeniu Miejskiej Rady Narodowej miasta Łodzi, które odbyło się w sali Teatru Miejskiego przy ul. Cegielnianej (obecnie Jaracza), w wolnych wnioskach przyjęto postulat jak najrychlejszego otwarcia w Łodzi Uniwersytetu oraz Politechniki. Odpowiednie wnioski do władz państwowych zostały postanowione jednomyślnie.

Dnia 11 marca 1945 roku odbyła się w Łodzi w lokalu „Polpressu" konferencja prasowa z Ministrem Oświaty Stanisławem Skrzeszewskim, w czasie której zagadnienie szkół wyższych zostało naświetlone w następujący sposób (według relacji „Rzeczypospolitej" z dnia 13 II 1945 roku Nr 68/208):

„W tej chwili najbardziej aktualnym zagadnieniem, jakie stoi przed Ministerstwem Oświaty jest organizacja i częściowo reorganizacja szkół wyższych.

Stan, jaki okupacja pozostawiła w tej dziedzinie, nie czyni ją najłatwiejszą do zorganizowania. Dużą trudność stanowi całkowita prawie dewastacja majątku naukowego przez Niemców, zniszczenie budynków, pracowni, bibliotek, wywiezienie archiwów tak w Warszawie, jak we wszystkich innych uniwersyteckich i większych miastach Polski. Równocześnie obecna polska rzeczywistość stawia nowe i trudne wymagania. Brak nam fachowców we wszystkich dziedzinach. W Łodzi na przykład, mieście o 700 000 mieszkańców, przed wojną było 700 lekarzy, a obecnie jest ich tylko 300. Równie wielkie jest nasze zapotrzebowanie na wszelkiego typu techników i inżynierów, których domagają się nasze tereny przemysłowe, ogołocone z polskiej inteligencji.

Odbudowę i reformę szkolnictwa rozpoczyna się przede wszystkim od zaplanowania sieci szkół wyższych, rozmieszczonych przed wojną dość przypadkowo, niezależnie od specjalnego zapotrzebowania różnych części kraju na różnych fachowców.

Plan sieci szkół wyższych przewiduje stworzenie wyższych uczelni technicznych w ośrodkach przemysłowych przede wszystkim, przy uwzględnieniu ich specjalności. Tak więc innego typu szkoły techniczne powstaną w Łodzi, innego na Śląsku.

Warszawa nie może być w tej chwili terenem działalności wyższych uczelni, gdyż w Warszawie będzie mogła pozostać tylko ludność bezpośrednio zatrudniona przy odbudowie Warszawy i centralne urzędy państwowe. Wyższe uczelnie warszawskie pozostaną w Warszawie o tyle, o ile będą wchodziły w ramy planu odbudowy i będą dla tego celu użyteczne. Przewiduje się pozostawienie w Warszawie np. wyższych lat architektury, inżynierii lądowej, Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Inne uczelnie warszawskie, jak np. Politechnika, przeniesione zostaną do Łodzi na okres najbliższych paru lat".

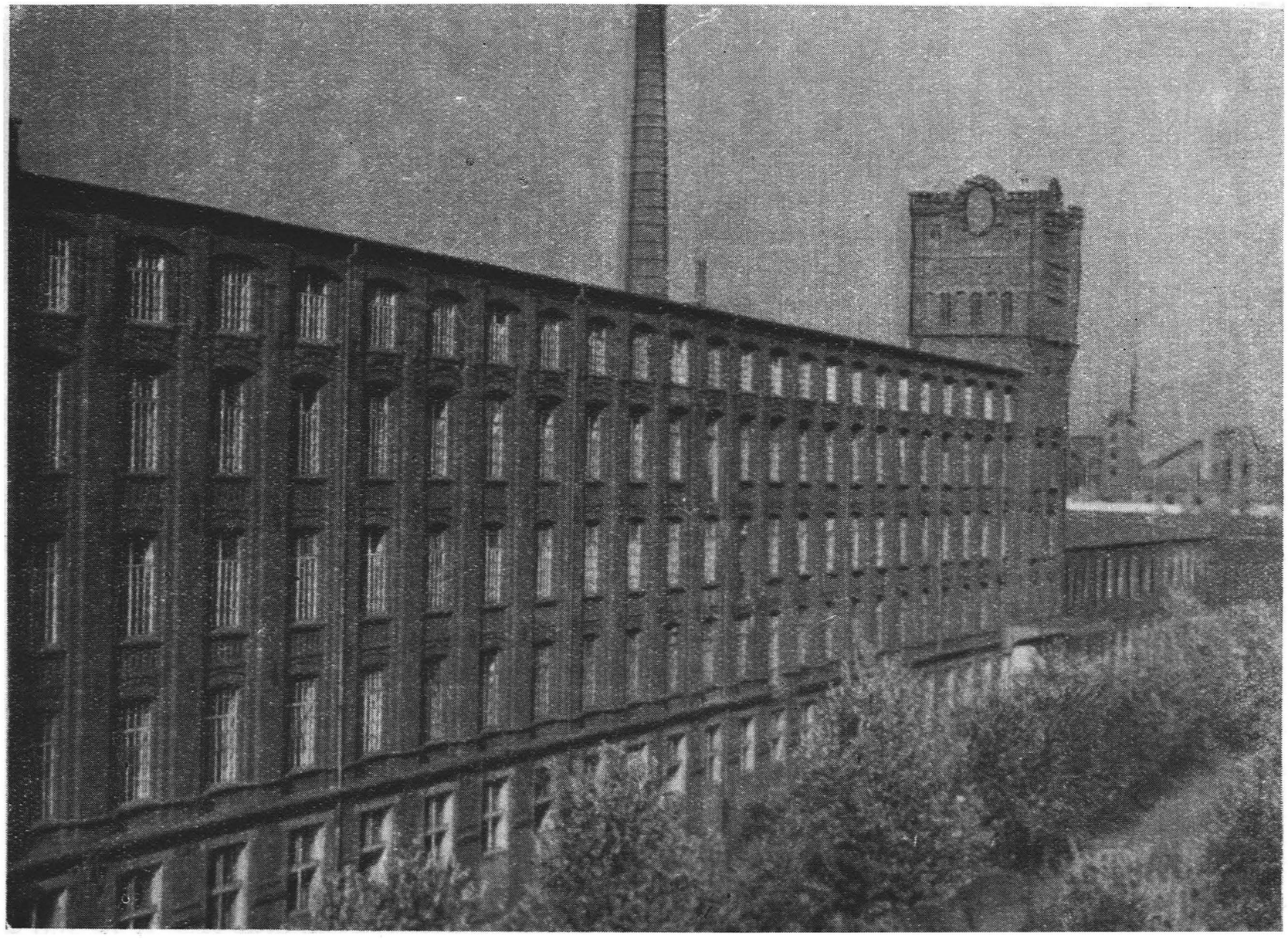

Budynek Wydziałów Mechanicznego i Elektrycznego

Z wypowiedzi Ministra Oświaty wynikało, że przedłożony przed miesiącem Prorektorowi Politechniki Warszawskiej projekt tymczasowego zainstalowania się tej uczelni w Łodzi spotkał się z aprobatą władz państwowych. Ale społeczeństwu Łodzi chodziło również o to, aby to chwilowe umieszczenie Politechniki Warszawskiej w Łodzi posłużyło jednocześnie do zorganizowania przez zespół profesorów tej politechniki — Politechniki Łódzkiej.

Brak konkretnej decyzji władz centralnych w sprawie utworzenia wyższych szkół w Łodzi bardzo niepokoił społeczeństwo łódzkie. Toteż Miejska Rada Narodowa na swym 3-cim plenarnym posiedzeniu, omawiając sprawę Uniwersytetu w Łodzi, powzięła w dniu 20 marca 1945 roku następującą uchwałę:

> „Łódzka Miejska Rada Narodowa, wychodząc z założenia, że Łódź — największe miasto przemysłowe Polski — powinno posiadać własne wyższe uczelnie, zwraca się do ob. Ministra Oświaty o ogłoszenie aktu erekcyjnego Uniwersytetu Łódzkiego i Politechniki Łódzkiej. Ponadto Miejska Rada Narodowa uważa, że Łódź — miasto przemysłu włókienniczego — powinna posiadać własną Wyższą Szkołę Włókienniczą i zwraca się do ob. Ministra Oświaty o ogłoszenie odnośnego aktu erekcyjnego".

Jednocześnie Zarząd Ogólnopolskiego Towarzystwa Technicznego, mający wówczas swą siedzibę w Łodzi, wystąpił do Ministra Oświaty z memoriałem, rozpoczynającym się słowami: „Łódź musi mieć Politechnikę!" W tydzień później, dnia 27 marca 1945 roku, Prezydent miasta Łodzi Kazimierz Mijal złożył Ministrowi Oświaty drugi memoriał Zarządu Miejskiego z prośbą o przyśpieszenie ogłoszenia aktów erekcyjnych Politechniki i Uniwersytetu następującej treści:

> „Miasto Łódź, największy ośrodek przemysłowy w Polsce, gdzie również nagromadzone są wielkie rzesze robotnicze, nie posiada dotychczas państwowej wyższej uczelni (Oddział Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie, utworzony w Łodzi w roku 1928, za taką uważany być nie może).
>
> Taki stan rzeczy uniemożliwiał przed wojną młodzieży łódzkiej odbywanie wyższych studiów w swoim rodzinnym grodzie i zmuszał ją do szukania wiedzy w innych ośrodkach Rzeczypospolitej, co często wpływało na zaniechanie studiów w ogóle, wobec niemożności pokrycia przez rodziców zwiększonych wydatków.
>
> Ponadto Łódź, jako miasto przemysłu włókienniczego, powinno posiadać własną wyższą szkołę włókienniczą, która by przygotowywała na miejscu kadry przyszłych pracowników i kierowników fabryk dla tego przemysłu. Przed wojną tak się działo, że z braku wykwalifikowanego personelu polskiego Łódź musiała fachowców z tej dziedziny sprowadzać z zagranicy.
>
> Również konieczne jest utworzenie w Łodzi politechniki, która kształciłaby fachowców dla innych rodzajów przemysłu, jak: elektrotechnicznego, metalurgicznego, chemicznego itp.
>
> Poza Warszawą, takie miasta jak Kraków, Lwów, Poznań, liczące prawie trzecią część ludności Łodzi, posiadały już przed wojną po kilka wyższych uczelni, a obecnie Lublin, miasto liczące około 130 000 mieszkańców, posiada 2 wyższe uczelnie. Ten wzgląd, jak i przytoczone wyżej argumenty, przemawiają za koniecznością utworzenia w Łodzi kilku wyższych uczelni. Opierając się na przytoczonych przesłankach, Łódzka Miejska Rada Narodowa na posiedzeniu w dniu 20 marca 1945 roku, wychodząc z zało-

żenia, że stan taki nie powinien być dalej tolerowany w Odrodzonej Demokratycznej Polsce, postanowiła zwrócić się do Obywatela Ministra o:

1. ogłoszenie aktów erekcyjnych powstania Uniwersytetu Łódzkiego i Politechniki Łódzkiej,
2. ogłoszenie aktu erekcyjnego powstania wyższej szkoły włókienniczej w Łodzi."

Wieść o projekcie przeniesienia na pewien czas do Łodzi Politechniki Warszawskiej i o mającej powstać Politechnice Łódzkiej rozeszła się po kraju. Rozproszeni po różnych zakątkach kraju lub skupieni w większych środowiskach profesorowie Politechniki Warszawskiej i pracownicy naukowi, żyjący po wygnaniu ich z Warszawy w 1944 roku przez Niemców często w bardzo ciężkich warunkach mieszkaniowych i materialnych, zgłaszali się osobiście, bądź delegowali do Łodzi swych przedstawicieli, aby zorientować się, w jakim stopniu zamiary wszczęcia prac Politechniki mogą być urzeczywistnione oraz zbadać istniejące warunki lokalowe.

W końcu marca 1945 roku przybył z Krakowa do Łodzi prof. Karol Taylor deklarując w imieniu grupy naukowców, obejmującej 20 profesorów, 11 docentów i wykładowców oraz 30 adiunktów i asystentów, gotowość przystąpienia do pracy nad uruchomieniem Politechniki. Oferta została w zasadzie przyjęta i Wydział Oświaty i Kultury Zarządu Miejskiego rozpoczął zabiegi nad realizacją możliwości zainstalowania tego zespołu naukowców w Łodzi.

Kilka dni później referat dla spraw związanych z organizacją Szkół Wyższych w Łodzi został poinformowany, iż w dniu 4 kwietnia odbyła się konferencja Ministra Oświaty z profesorami Politechniki Warszawskiej i że wobec tego należało spodziewać się w najbliższych dniach konkretnych decyzji Ministerstwa Oświaty w sprawie uruchomienia prac Politechniki Warszawskiej w Łodzi, względnie zorganizowania Politechniki Łódzkiej.

Istotnie, oczekiwania te nie zawiodły. W dniu 8 kwietnia przybyli do Łodzi: Delegat Ministerstwa Oświaty dla reaktywowania Politechniki Warszawskiej z kompetencjami Rektora i Senatu tejże Politechniki inż. Władysław Kuczewski i Prorektor Politechniki Warszawskiej prof. dr Stefan Straszewicz oraz towarzyszący im starsi asystenci Politechniki Warszawskiej inż. Witold Iwaszkiewicz i inż. Marian Mieszkowski.

Po konferencjach z przedstawicielami Zarządu Miejskiego i Miejskiej Rady Narodowej zostało zawarte porozumienie następującej treści:

„1. W mieście Łodzi powstaje szkoła akademicka pod nazwą: „Politechnika Łódzka".

2. Organizację Politechniki Łódzkiej obejmuje Politechnika Warszawska pod warunkiem, że miasto Łódź dostarczy niezbędnych gmachów szkolnych i mieszkalnych w terminach i ilościach według rodzajów i powierzchni uwidocznionych w dwu załącznikach do niniejszego.

3. Zespół profesorów, sił pomocniczych i personelu administracyjnego Politechniki Warszawskiej do czasu odbudowy Politechniki Warszawskiej w Warszawie prowadzić będzie zajęcia szkolne w gmachach Politechniki Łódzkiej, w których urządzi odpowiednio potrzebne zakłady i pracownie.

4. W przygotowanych salach wykładowych, kreślarniach i laboratoriach oraz warsztatach będą odbywać regularne studia słuchacze Politechniki Warszawskiej, poczynając od 1 października 1945 roku. Zajęcia niektórych semestrów lub grup mogą być uruchomione już 23 maja 1945 roku.

5. Z dniem, w którym I semestr jednego z wydziałów Politechniki Warszawskiej przeniesie się do Warszawy, jednocześnie zostanie uruchomiony w Łodzi I semestr analogicznego wydziału Politechniki Łódzkiej, o ile wydział taki przewidziany będzie w programie Politechniki Łódzkiej. Politechnika Warszawska obowiązana jest zapewnić powstającym w Łodzi wydziałom Politechniki Łódzkiej należytą obsadę profesorów ze swego, ewentualnie rozszerzonego grona. Wszelkie urządzenia potrzebne do należytego funkcjonowania Politechniki Łódzkiej będą zakupywane z budżetu Politechniki Łódzkiej i pozostaną na miejscu w Łodzi po przeniesieniu się Politechniki Warszawskiej do Warszawy.

6. Politechnika Łódzka otrzymuje własny program nauczania, budżet i statut oraz własny akt erekcyjny, ułożony w myśl wyżej wymienionych 5 punktów niniejszego porozumienia.

7. Porozumienie niniejsze powinno być przedłożone przez Politechnikę Warszawską Ministrowi Oświaty do zatwierdzenia i z chwilą tego zatwierdzenia nabiera mocy prawnej obowiązującej tak Politechnikę Warszawską, jak Miejską Radę Narodową w Łodzi."

Miejska Rada Narodowa uchwałą powziętą dnia 10 kwietnia 1945 roku akceptowała to porozumienie, upoważniając Prezydium Zarządu Miejskiego do podpisania odpowiedniej umowy w imieniu miasta i załatwienia wszystkich spraw związanych z pomieszczeniami dla Politechniki i mieszkaniami dla grona profesorskiego i personelu administracyjnego.

Uchwała Miejskiej Rady Narodowej stworzyła konkretne podstawy dla Wydziału Oświaty w jego staraniach o pomieszczenia dla Politechniki i personelu naukowego. Starania te uwieńczone pomyślnymi ostatecznymi wynikami napotykały na swej drodze wiele przeszkód, których przezwyciężenie wymagało niemałych trudów i kłopotów.

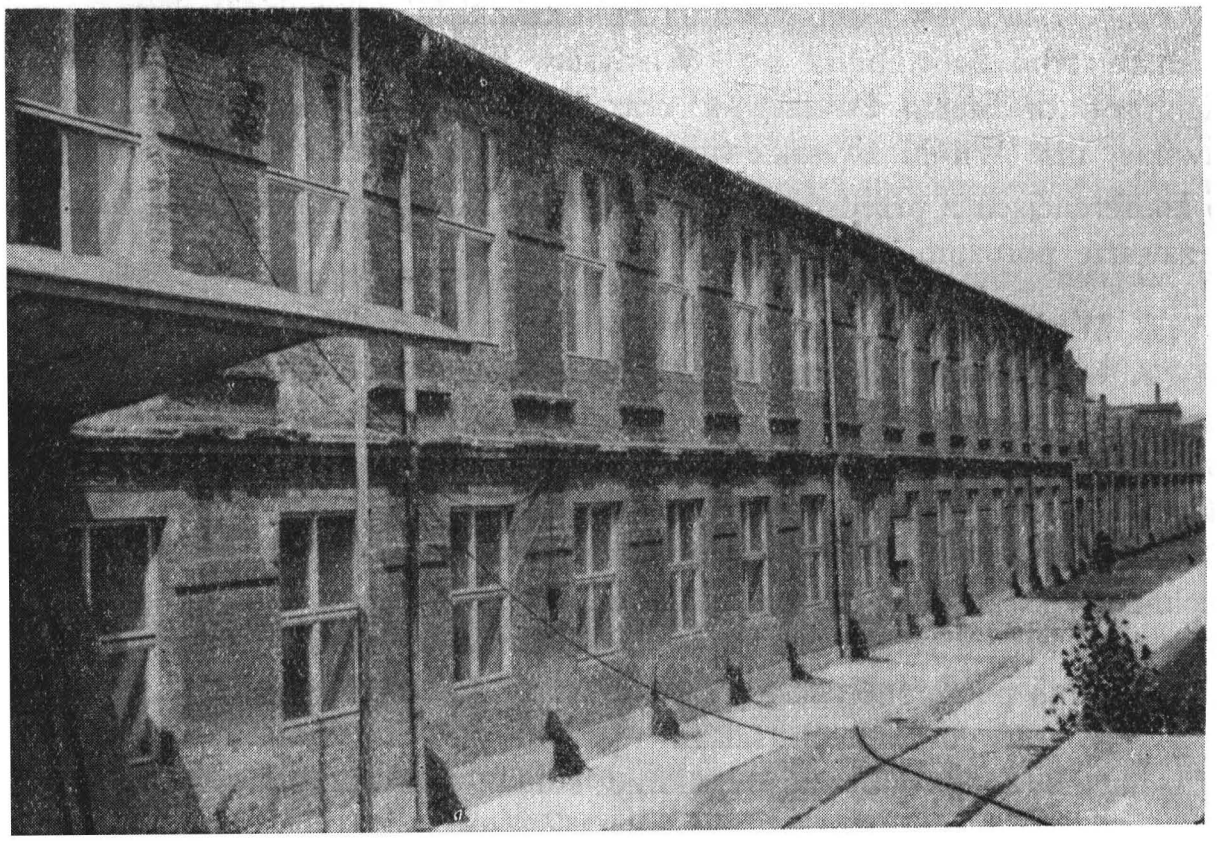

Fragment budynku od ulicy Gdańskiej

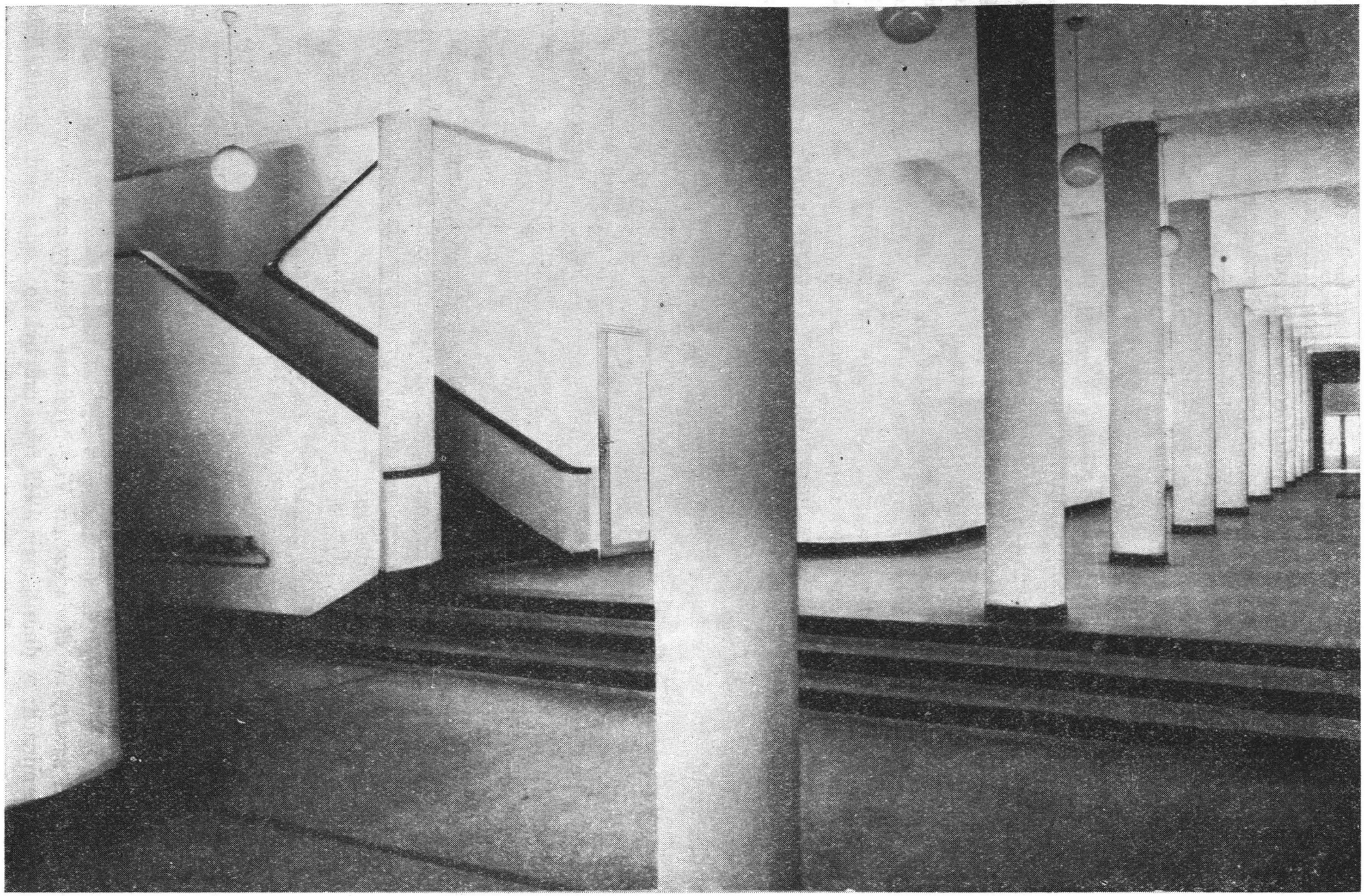

Fragment wnętrza budynku Wydziałów Mechanicznego i Elektrycznego

W tym czasie zaszły poważne zmiany w projektach organizacji i rozbudowy szkół wyższych na terenie całego kraju. O zmianach tych i stanowisku Ministerstwa Oświaty w sprawach utworzenia w Łodzi wyższych uczelni poinformował Prezydium Zarządu Miejskiego, profesorów współdziałających w organizowaniu szkół wyższych i przedstawicieli społeczeństwa przybyły do Łodzi Vice-Minister Oświaty Władysław Bieńkowski.

Na konferencji, która odbyła się w dniu 25 kwietnia 1945 roku, Vice-Minister W. Bieńkowski oświadczył:

„Rozbudowa szkół wyższych musi odbywać się zgodnie z racjonalnie pomyślaną siecią tych szkół, odpowiadającą potrzebom poszczególnych dzielnic Państwa i interesom całości. Przesunięcie ziem Rzeczypospolitej Polskiej na zachód wymaga uwzględnienia w tej sieci szkół wyższych postulatów Ziem Zachodnich. Z drugiej strony zniszczenie Warszawy uniemożliwia na razie zorganizowanie w stolicy normalnego biegu pracy naukowej. W tych okolicznościach wysuwa się zagadnienie nie tylko zaspokojenia życzeń Łodzi posiadania wyższych uczelni, ale i obowiązków, jakie z tego tytułu spaść muszą na tę niekoronowaną stolicę Polski. Wobec braku inteligencji wysokokwalifikowanej i szczególnie wielkiego zapotrzebowania na kwalifikowane siły techniczne muszą być wzięte pod uwagę potrzeby ośrodków przemysłowych, a wśród nich potrzeby Łodzi i Śląska muszą być uwzględnione w pierwszym rzędzie.

Potrzeba zorganizowania w Łodzi Politechniki nie wymaga szerszego uzasadnienia. Ze względu na wielotysięczne rzesze ludności zatrudnione w przemyśle i biorące bardzo czynny udział w budowie odradzającego się Państwa Łódź powinna być wyposażona w jak najlepszą uczelnię, na jaką tylko Polskę stać.

Po głębszych rozważaniach projekt przeniesienia Politechniki Warszawskiej do Łodzi na pewien okres czasu nie wytrzymał próby. Niezależnie od uruchomienia w Warszawie Politechniki powinna jednocześnie powstać zaspokajająca potrzeby łódzkiego przemysłu Politechnika Łódzka o trzech wydziałach: chemicznym, elektrycznym i mechanicznym z rozbudowaną sekcją włókienniczą.

Wobec sześcioletniej przerwy w działalności szkół średnich należy umożliwić młodzieży, nie mającej normalnie otrzymanego wykształcenia, dostanie się do szkół wyższych. W tym celu powołane zostaną tak przy politechnikach, jak i uniwersytetach i innych szkołach wyższych, kursy wstępne dla przygotowania tej młodzieży do podjęcia i owocnego kontynuowania studiów wyższych.

Ze względu na ważność sprawy prace nad zorganizowaniem Politechniki podjęte zostaną w najbliższych dniach, a dekrety erekcyjne Politechniki i Uniwersytetu ogłoszone zostaną w ciągu miesiąca maja".

Wielką otuchą dla łodzian były słowa Vice-Ministra Oświaty zapowiadające, że Łódź musi stać się jednym z wybitniejszych ośrodków szkolnictwa wyższego, posiadającym własny Uniwersytet i własną Politechnikę oraz, że ostatnia powinna zaspokoić najpilniejsze potrzeby przemysłu łódzkiego i zająć w jak najbliższej przyszłości zaszczytne miejsce wśród polskich wyższych uczelni technicznych.

Zapowiedzi zawarte w oświadczeniu Vice-Ministra Oświaty zostały urzeczywistnione w podanych terminach: w dniu 8 maja 1945 roku przybył do Łodzi prof. dr inż. Bohdan Stefanowski zaproszony przez Ministerstwo Oświaty do podjęcia prac nad zorganizowaniem

Fragment zabudowań wewnątrz terenu Uczelni

Politechniki Łódzkiej, a w dniu 24 maja 1945 roku wydany został dekret powołujący do życia Politechnikę Łódzką.

Dekret erekcyjny ogłoszony w Dzienniku Ustaw Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej Nr 21 z dnia 11 czerwca 1945 roku miał następujące brzmienie:

Dekret
z dnia 24 maja 1945 roku
o utworzeniu Politechniki Łódzkiej

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 roku o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Tworzy się Politechnikę Łódzką.

Art. 2. Politechnika Łódzka jest państwową szkołą akademicką.

Art. 3. (1) Politechnika Łódzka dzieli się na 3 wydziały: 1) mechaniczny, 2) elektryczny i 3) chemiczny oraz oddział włókienniczy.
(2) Minister Oświaty może w drodze rozporządzenia powołać do życia nowe wydziały i oddziały.

Art. 4. (1) Pierwszego rektora i pierwszy skład profesorów mianuje Prezydent Krajowej Rady Narodowej na wniosek Ministra Oświaty.
(2) W okresie organizacyjnym, trwającym do dnia 30 sierpnia 1946 r., Rektor Politechniki Łódzkiej ma kompetencje senatu akademickiego, dziekanów i rad wydziałowych.
(3) Minister Oświaty może w drodze rozporządzenia ograniczyć kompetencje rektora, określone w ust. (2).

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Oświaty.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej
Bolesław Bierut
Prezes Rady Ministrów
Edward Osóbka-Morawski
Minister Oświaty
Stanisław Skrzeszewski

Ogłoszenie dekretu zakończyło ostatni okres w dziejach starań społeczeństwa łódzkiego o utworzenie wyższej uczelni technicznej.

Był to okres najkrótszy, trwający zaledwie kilka miesięcy, lecz ukoronowany ucieleśnieniem pragnień kilku pokoleń. Specyficzne warunki tego okresu, jak trwająca jeszcze wojna i ogromny stan zniszczenia kraju, świadczą o dynamizmie i żywotności społeczeństwa łódzkiego, o jego upartej, konsekwentnej dążności do podniesienia i rozwoju kultury swego miasta.

Te cechy charakteryzowały również pierwszych organizatorów Politechniki Łódzkiej z jej pierwszym Rektorem prof. B. Stefanowskim na czele, którzy z poświęceniem i pasją twórczą kładli podwaliny nowokreowanej uczelni.

* * *

Budynek Wydziału Chemicznego

Dekret z dnia 24 maja 1945 roku stanowił prawną podstawę dla utworzenia Politechniki i otwierał drogę do urzeczywistnienia starań podjętych przez społeczeństwo Łodzi w sprawie stworzenia własnej wyższej uczelni technicznej. Droga ta nie była łatwa.

W początkowym okresie organizatorzy Uczelni musieli rozwiązać nie tylko doraźne zagadnienia związane z uruchomieniem prac Politechniki w jak najkrótszym czasie. Należało również podjąć szereg dalekowzrocznych decyzji i opracować dalekosiężne plany zapewniające prawidłowe kierunki rozwoju nowokreowanej uczelni oraz stwarzające najbardziej właściwe podstawy jej pracy. To wymagało prowadzenia prac organizacyjnych w szerokim zakresie obejmującym zagadnienia związane ze wszystkimi dziedzinami życia tak złożonego organizmu jakim jest wyższa uczelnia. Z tych względów początkowy okres prac organizacyjnych był szczególnie ważny.

Organizacja i rozwój poszczególnych dziedzin działalności Politechniki Łódzkiej są omawiane bardziej wyczerpująco w dalszych częściach niniejszego rozdziału oraz w rozdziałach opisujących rozwój Wydziałów i Katedr. W tej części podane są w znacznym skrócie przebieg wydarzeń i fakty poprzedzające inaugurację pierwszego roku akademickiego w Politechnice Łódzkiej.

Prace nad organizacją Politechniki Łódzkiej, które były początkowo hamowane brakiem decyzji władz centralnych, przybrały na sile z chwilą przybycia do Łodzi prof. dr B. Stefanowskiego w dniu 8 maja 1945 roku.

Prof. dr B. Stefanowski, pierwszy Rektor Politechniki Łódzkiej, i Jego współpracownicy znaczną część swych wysiłków i pracy poświęcili ambitnemu celowi zorganizowania pracy dydaktycznej od jesieni 1945 roku.

Było to trudne zadanie: należało zebrać personel naukowy i zaangażować pracowników administracyjnych, zapewnić wszystkim znośne warunki mieszkaniowe, zorganizować biura rektoratu i wydziały Uczelni, wyszukać odpowiednie pomieszczenia dla prac dydaktycznych, zdobyć konieczne pomoce naukowe, opracować programy studiów i przeprowadzić zapisy na studia oraz zorganizować egzaminy wstępne.

Rektor B. Stefanowski z niezwykłą energią pokonywał piętrzące się przeszkody. Pomimo ówczesnych znacznych trudności komunikacyjnych odwiedzał miasta i dzielnice kraju odszukując pracowników naukowych dla tworzącej się Politechniki Łódzkiej. Łódź nie miała warunków szczególnie wabiących ludzi nauki. Tych, którzy przybyli na wezwanie prof. B. Stefanowskiego, pociągnęła Jego wiara w ważkość i powodzenie rozpoczętego dzieła oraz znane wszystkim Jego współpracownikom i uczniom wysokie walory osobiste i zamiłowanie rzetelnej pracy i nauki.

Już w pierwszej połowie czerwca zaczęli przybywać do Łodzi zaproszeni do współpracy pracownicy naukowi.

Rektor B. Stefanowski przejąwszy od dnia 1 czerwca 1945 roku pałacyk przy placu Zwycięstwa 1—2, o który Wydział Oświaty Zarządu Miejskiego starał się od pięciu tygodni, zorganizował w nim sekretariat i biura Rektoratu przyszłej uczelni oraz tymczasowe pomieszczenia i stołówkę dla pracowników naukowych. Wydział Oświaty Zarządu Miejskiego dostarczył do tego „hotelu profesorskiego" kilkadziesiąt łóżek, a Wydział Aprowizacji zapewnił dostawę produktów i naczyń. Po nader kłopotliwych staraniach i uciążliwych walkach z narastającym biurokratyzmem, przy poparciu opinii publicznej, Politechnika uzyskała w sierpniu 1945 roku dwa dalsze domy mieszkalne dla swych pracowników (przy ul. Moniuszki 5 i przy ul. Kilińskiego 82).

W ten sposób na jednym odcinku najpilniejsze potrzeby zostały, aczkolwiek w skromnych rozmiarach, zaspokojone na pewien czas.

Równolegle prowadzone były intensywne prace i zabiegi nad uruchomieniem prac dydaktycznych.

Dnia 26 czerwca 1945 roku odbyły się pierwsze posiedzenia Rad Wydziałowych, na których ukonstytuowały się władze pierwszych trzech wydziałów Politechniki. Wydziały niezwłocznie przystąpiły do opracowywania programów studiów i przygotowań do rozpoczęcia zajęć dydaktycznych na jesieni 1945 roku.

Rozpoczęcie zajęć i ich zakres były ściśle uzależnione od stopnia możliwości zdobycia odpowiednich pomieszczeń i pomocy naukowych. Sprawa ta była od pierwszych chwil największą troską Rektora i jego współpracowników. Przeznaczone przez Zarząd Miejski na siedzibę Politechniki budynki po zakładach przemysłowych wymagały znacznego nakładu kosztów i pracy; wyposażenie katedr i zakładów Uczelni w najbardziej niezbędny sprzęt do zajęć dydaktycznych wymagało dłuższego okresu czasu i poważnych środków finansowych.

W tym stanie rzeczy jedynym rozwiązaniem było rozpoczęcie pracy w obcych pomieszczeniach, w lokalach szkół średnich i powszechnych. Nie sprawiło to większych trudności, albowiem, oprócz zawsze gotowego do świadczeń na rzecz wyższych uczelni Wydziału Oświaty Zarządu Miejskiego, do akcji ułatwienia Politechnice zorganizowania nauki na wszystkich semestrach pośpieszyli chętnie dyrektorzy i kierownicy państwowych szkół średnich i powszechnych, udzielając w miarę swych możliwości sal wykładowych i pracowni, ponadto dyrekcje kilku zakładów przemysłowych udzieliły swych pomieszczeń laboratoryjnych.

Egzaminy wstępne przeprowadzone zostały w salach wykładowych i kreślarniach, znajdujących się w budynku warsztatów mechanicznych Państwowej Szkoły Techniczno-Przemysłowej przy ul. Kopcińskiego nr 29.

Uroczysta inauguracja roku akademickiego odbyła się w przepełnionej młodzieżą auli Państwowej Szkoły Techniczno-Przemysłowej przy ul. Żeromskiego 115 w dniu 25 października 1945 roku. Na inaugurację przybyli przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, szkolnictwa, Centralnego Zarządu Przemysłu Włókienniczego oraz zarządów innych gałęzi przemysłu, szeregu instytucji społecznych i zawodowych.

Wykład inauguracyjny pt. „Drogi i perspektywy fizyki współczesnej" wygłosił prof. dr Andrzej Sołtan.

W pierwszym roku akademickim zajęcia dydaktyczne dla czterech lat trzech Wydziałów oraz dla kursu wstępnego odbywały się w pomieszczeniach i laboratoriach życzliwie użyczonych przez szkoły i zakłady przemysłowe. Prowadzenie zajęć w dość oddalonych od siebie punktach miasta było związane z olbrzymim nakładem pracy personelu naukowego i dużym wysiłkiem fizycznym wykładających i młodzieży.

Ten krótki opis pierwszych poczynań, które doprowadziły do wszczęcia działalności Politechniki, nie obrazuje w dostatecznym stopniu ogromu wysiłków i poświęcenia organizatorów Uczelni. Zestawienie wyników oraz czasu, w którym je osiągnięto, jest najbardziej wymownym wyrazem ich trudów.

Twórca Politechniki Łódzkiej i jej pierwszy Rektor prof. dr B. Stefanowski w artykule pt. „Dziesięciolecie Politechniki Łódzkiej" („Życie Szkoły Wyższej" zeszyt 7—8, 1954 r.) w taki skromny i zwięzły sposób opisuje dzieje tego pierwszego okresu organizacyjnego:

„... Nim więc dokonano bardzo intensywnie prowadzonych przeróbek i remontów właściwych gmachów, korzystano z życzliwości i zrozumienia naszych potrzeb przez instytucje i fabryki łódzkie ...

Umieściliśmy więc w dziewięciu różnych miejscach sale wykładowe i laboratoria tak, że wraz z nadchodzącym nowym rokiem szkolnym można było rozpocząć normalną naukę na wszystkich wydziałach i na wszystkich semestrach ....

W pierwszym okresie organizacji, budowy i wyposażenia Politechniki specjalne zasługi położyli: prof. dr B. Wilkoszewski, prof. W. Iwaszkiewicz, mgr inż. St. Chrzczonowicz, mgr inż. M. Mieszkowski, mgr inż. J. Młodziński oraz mgr inż. W. Morozowska ....”

ORGANIZACJA I OGÓLNY ROZWÓJ POLITECHNIKI

Rozpoczęcie zajęć dydaktycznych w październiku 1945 r. było widomym przejawem powstania Politechniki oraz realnym dowodem podjęcia przez nią działalności dla spełnienia zadań, do których została powołana. Zadania te, rozmaicie formułowane w dokumentach urzędowych, w przemówieniach, w artykułach prasowych, w swej istocie i treści pozostały niezmienne od pierwszych dni powstania Uczelni. Obejmują one: prowadzenie twórczych prac naukowo-badawczych oraz kształcenie i wychowywanie wysokokwalifikowanych pracowników dla potrzeb nauki, przemysłu i gospodarki narodowej. Obok tego do zadań Uczelni należy rozwijanie, krzewienie i pielęgnowanie kultury narodowej oraz postępu technicznego.

W okresie minionego piętnastolecia poszczególne zadania były wykonywane przez Uczelnię w różnym zakresie w zależności od potrzeb odbudowującego się kraju i jego rozwoju.

Niezależnie od zaspokajania aktualnych potrzeb i wymagań gospodarki narodowej były prowadzone prace nad organizacją i rozbudową Politechniki, które szły w kierunku stworzenia takich warunków, aby wszystkie obowiązki i zadania wynikające z postawionych przed Uczelnią celów mogły być w należytym stopniu wypełnione. Stąd wynikała konieczność opracowania dalekosiężnych planów określających kierunki perspektywicznego rozwoju Uczelni.

Na pierwszej skromnej inauguracji rozpoczynającej działalność Politechniki jej pierwszy Rektor prof. dr B. Stefanowski nakreślił wytyczne dla wieloletniej pracy uczelni w sposób następujący:

„Uczelnia nasza nie jest i być nie może tylko szkołą wyższego typu kształcącą zawodowców różnych specjalności. Bezsprzecznie — jest to jej główne zadanie, bo wymaga tego życie państwa; opróżnione i zdewastowane warsztaty pracy przemysłowej czekają na swych pracowników, kierowników i organizatorów. Politechnika ma ich dostarczyć, by życie Łodzi bujnie pulsowało. Nie możemy jednak iść poza innymi narodami naśladując z opóźnieniem ich osiągnięcia, musimy wykazać twórczą inicjatywę pozwalającą dawać nowe wartości i nieść ze sobą postęp nauki i techniki. Do tego potrzebne są nie tylko nowe pracownie. Nie — to nie wystarcza. W martwe aparaty trzeba tchnąć ducha wiedzy, talentu i oddania się z umiłowaniem pracy, stworzyć po temu sprzyjające warunki — to jest właśnie nasze drugie zadanie. Bez tego pracownie staną się martwymi muzeami i twórcze same przez się nie będą”.

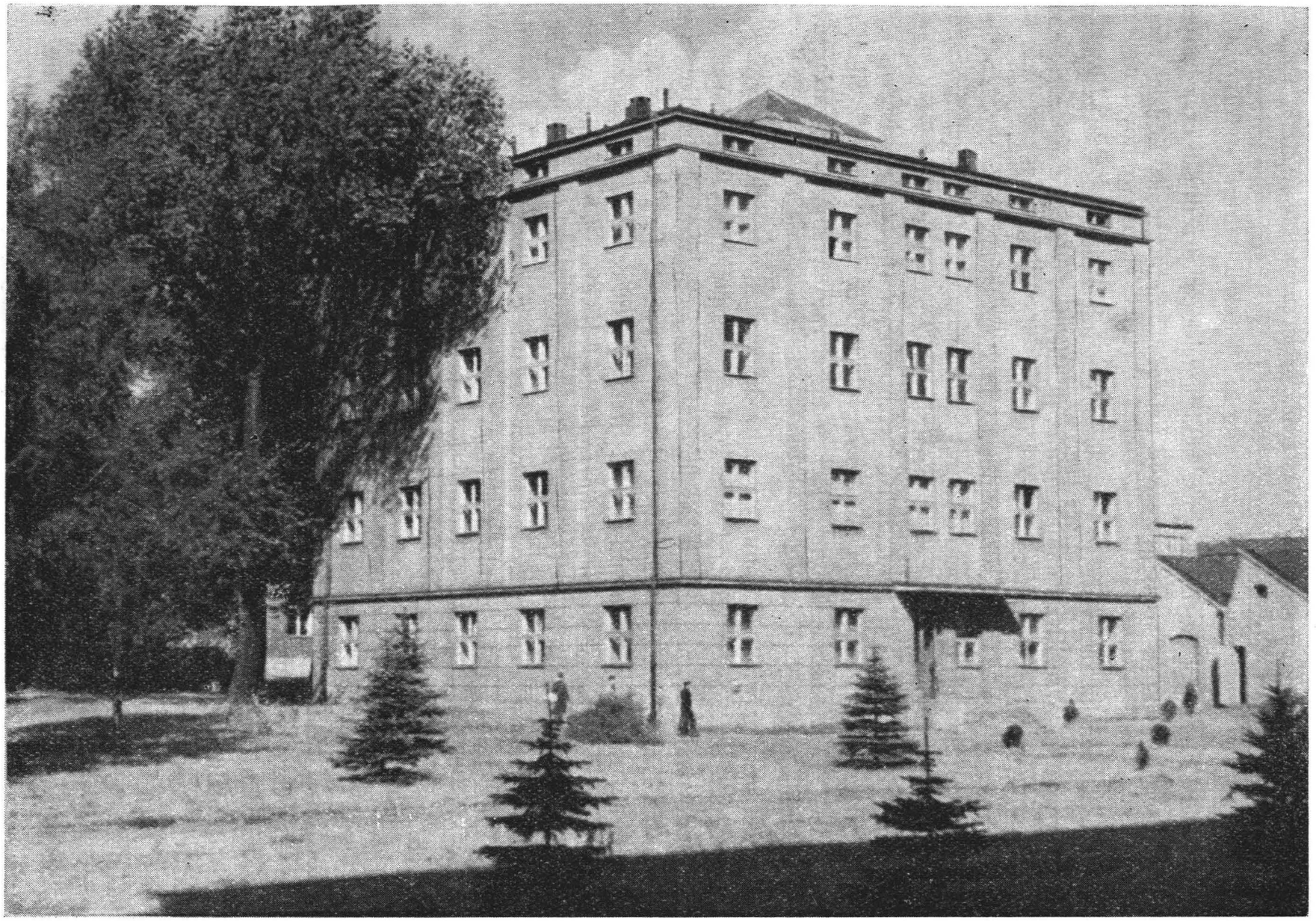

Pawilon Włókien Sztucznych

Te wytyczne twórcy Uczelni były drogowskazem dla zespołu pracowników Politechniki w pracy nad jej organizacją i rozwojem. Praca to była ogromna i trudna — trzeba było tworzyć Politechnikę od podstaw.

Specyficzny charakter uczelni technicznej wymagał olbrzymich środków materialnych: potrzebne były budynki na pracownie, kreślarnie, laboratoria i warsztaty, konieczne było odpowiednie wyposażenie w aparatach, przyrządach i maszynach, nieodzowne były pomoce naukowe i książki.

Dzięki opiece i pomocy Partii i Rządu, władz miejskich, przemysłu oraz instytucji społecznych można było pokonać wiele przeszkód i stworzyć Politechnikę Łódzką taką, jaką jest obecnie.

Społeczeństwo łódzkie darzyło swoją pierwszą uczelnię akademicką szczególnie gorącym poparciem i sympatią. Wrażliwa i czujna opinia publiczna żywo interesowała się sprawami Uczelni wspierając ją w jej kłopotach i pracy.

Świat techniczny Łodzi, dla którego powstanie Politechniki było wydarzeniem o wyjątkowo doniosłym znaczeniu, zamanifestował swój stosunek do Uczelni ufundowaniem łańcucha rektorskiego. Ten symbol władzy rektorskiej został wręczony Jego Magnificencji Rektorowi Politechniki Łódzkiej prof. dr B. Stefanowskiemu przez przedstawicieli łódzkich stowarzyszeń inżynierów i techników zgrupowanych w Naczelnej Organizacji Technicznej dnia 24 czerwca 1947 r. podczas skromnej lecz podniosłej uroczystości zorganizowanej w celu uczczenia tego wydarzenia.

Lecz nawet przy największej pomocy i najbardziej troskliwej opiece przyszłość i rozwój Uczelni zależały przede wszystkim od wysiłków jej kierownictwa i pracowników, od ich walorów zawodowych i osobistych, od zamiłowania do pracy naukowej i dydaktycznej.

Politechnika Łódzka na początku swego istnienia oparła się z konieczności, podobnie jak inne uczelnie, na wzorach lat ubiegłych. Jednakże nowe życie i głębokie przemiany społeczne nie mogły zatrzymać się przed murami Uczelni. Wtargnęły do nich, wprowadzając nowe formy pracy oraz wiążąc życie Uczelni ścisłymi więzami z życiem całego kraju i z jego potrzebami. Przemiany te znalazły żywy i gorący oddźwięk wśród pracowników i młodzieży i wytworzyły atmosferę zwartej współpracy, która pozwoliła na uzyskiwanie coraz większych rezultatów w pracy naukowej oraz lepszych wyników w zakresie prac dydaktycznych i wychowawczych.

Politechnika Łódzka od pierwszych dni swego powstania uporczywie i nieustannie dążyła do tego, aby stać się poważnym ośrodkiem nowoczesnej myśli promieniującym nie tylko na rodzinne miasto lecz i na cały kraj.

Dziś z perspektywy lat ubiegłych można ocenić, że te ambitne zamierzenia zostały w dużej mierze urzeczywistnione. Widomym przejawem tego są uzyskane osiągnięcia we wszystkich dziedzinach działalności Uczelni.

W każdym roku, podczas inauguracji nowego roku akademickiego, Rektor podsumowuje wyniki prac Uczelni za rok ubiegły. W publikacji niniejszej zostały podsumowane wyniki działalności Uczelni i uzyskane osiągnięcia za okres piętnastu lat jej istnienia. Podsumowanie to obejmuje ogólne założenia i ogólny rozwój Uczelni oraz szczegółowe omówienia prac poszczególnych Wydziałów, Katedr i Zakładów, ich składy osobowe oraz posiadane wyposażenie.

* * *

Cele i zadania Uczelni, jej uprawnienia, struktura organizacyjna oraz zakres i formy działalności opierają się na zasadach i wytycznych ustalonych przez odpowiednie akta prawne.

Akta prawne wydane w ubiegłym piętnastoleciu wniosły szereg zmian w stosunku do stanu, który istniał w okresie pierwszych kilku lat życia Uczelni. Zmiany te miały poważny wpływ na kształtowanie się niektórych dziedzin działalności Uczelni jak również na jej rozwój.

Cele i zadania Uczelni wymienione poprzednio pozostały w istocie swej bez zmian. Pewne zmiany zostały wprowadzone w zakresie uprawnień Uczelni, w jej ustroju i strukturze organizacyjnej. Szczególnie dużym przeobrażeniom ulegały formy organizacyjne studiów, które wywarły znaczny wpływ na zakres i przebieg prac dydaktyczno-wychowawczych; zmiany te zostały omówione w dalszych częściach niniejszego rozdziału.

Działalność Politechniki Łódzkiej, powołanej do życia dekretem Rady Ministrów z dnia 24 maja 1945 roku, opierała się w pierwszych kilku latach na Ustawie z dnia 15 marca 1933 r. o szkołach akademickich w jej jednolitym ujęciu podanym w obwieszczeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 8 listopada 1937 r.

Uczelnia miała prawo nadawania stopnia naukowego inżyniera dyplomowanego absolwentom, którzy ukończyli przepisane programem studia, oraz wyższego stopnia naukowego, doktora nauk technicznych, jak również przeprowadzania habilitacji. Poza tym Politechnika posiadała prawo nostryfikowania stopni naukowych uzyskanych za granicą.

Prawa te, jak również sprawy wszelkie związane z ustrojem i pracą Uczelni, były ponadto określone i regulowane szeregiem rozporządzeń wydanych przez kompetentne władze w okresie międzywojennym i po wojnie.

Na podstawie ustawy z dnia 28 stycznia 1948 roku została wprowadzona w Politechnice Łódzkiej, jak i we wszystkich innych wyższych uczelniach technicznych, dwustopniowość studiów.

Doniosłe zmiany w życiu szkół wyższych wprowadziła ustawa z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i pracownikach nauki. Ustawa ta przystosowywała zadania i działalność szkół wyższych do ogólnej struktury i potrzeb Państwa, regulowała organizację wewnętrzną uczelni, ustanawiała nowe zasady dotyczące studiów, obowiązków i praw pracowników naukowych i studentów. Ustawa wprowadziła dwa stopnie naukowe: kandydata nauk technicznych i doktora nauk technicznych. Politechnika Łódzka otrzymała wówczas wszelkie możliwe uprawnienia wynikające z postanowień tej Ustawy.

Rozszerzający się i szybki postęp w rozwoju życia naukowego, kulturalnego i gospodarczego kraju wywołał konieczność przeprowadzenia szeregu dalszych zmian w szkolnictwie wyższym. Zmiany te przyniosła Ustawa o Szkołach Wyższych z dnia 5 listopada 1958 roku, która opierając się na doświadczeniu lat ubiegłych wprowadza jednolite zasady ustrojowe szkół wyższych, ustala zakresy i formy działalności oraz precyzuje prawa i obowiązki pracowników i studiujących.

Ustawa wprowadziła m. in. zmiany w stopniach i tytułach naukowych. Zamiast dotychczasowych stopni naukowych kandydata nauk technicznych i doktora nauk technicznych ustalone zostały stopnie naukowe doktora nauk technicznych (niższy) i docenta (wyższy — równoważny habilitacji). Osoby, które w ubiegłych latach otrzymały stopień naukowy kandydata nauk technicznych, uzyskują w myśl nowych przepisów automatycznie stopień doktora nauk technicznych.

Na wymienionej ustawie opiera się obecna działalność Politechniki Łódzkiej, a jej szczegółowy ustrój określa statut (znajdujący się obecnie w opracowaniu).

Podstawowy schemat organizacyjny Politechniki Łódzkiej nie uległ zasadniczym zmianom w okresie piętnastu lat jej istnienia. Politechnika dzieli się na Wydziały, które są jednostkami organizacyjnymi pracy naukowej i dydaktycznej i odpowiadają głównym dziedzinom studiów prowadzonych przez Uczelnię. Obecnie Politechnika ma 6 Wydziałów: trzy zostały utworzone równocześnie z Uczelnią, trzy powstały w latach późniejszych. Wydziały te są następujące:

Wydział MECHANICZNY
Wydział ELEKTRYCZNY } pierwsze Wydziały utworzone w 1945 roku,
Wydział CHEMICZNY
Wydział WŁÓKIENNICZY powstały w roku 1947,
Wydział CHEMII SPOŻYWCZEJ powstały w roku 1950,
Wydział BUDOWNICTWA LĄDOWEGO powstały w roku 1956.

W myśl zarządzeń wydanych na podstawie ustawy z dnia 5 listopada 1958 roku prawo nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych mają Wydziały: Mechaniczny, Elektryczny, Chemiczny, Włókienniczy i Chemii Spożywczej, zaś stopnia naukowego docenta Wydziały: Mechaniczny, Elektryczny, Chemiczny i Włókienniczy.

Zakres działalności poszczególnych Wydziałów obejmuje szereg dyscyplin naukowych reprezentowanych przez Katedry i zgrupowanych w specjalnościach lub kierunkach studiów. Wykazy tych specjalności podane są w opisach działalności Wydziałów.

W ciągu ubiegłych piętnastu lat specjalności i kierunki studiów ulegały, szczególnie na pierwszych czterech Wydziałach, znacznym przeobrażeniom. Przeobrażenia te wynikały częściowo z zamierzeń tzw. programu profilowania politechnik, częściowo zaś z dążeń niektórych resortów gospodarczych, pod których wpływem powstawały w wyższych uczelniach technicznych na terenie całego kraju nowe wydziały i specjalności.

Poważne i bardzo niekorzystne dla Uczelni, jak również dla Łodzi i całego łódzkiego okręgu przemysłowego, koncepcje zawierał powstały w 1954 roku projekt nadania Politechnice Łódzkiej wyraźnego profilu włókienniczego, którego realizacja przyniosłaby w wyniku przekształcenie pięciowydziałowej wówczas uczelni akademickiej w wielowydziałową akademię włókienniczą. Powyższe koncepcje zostały jednak nie tylko zahamowane i zaniechane, ale ponadto uzyskano nowe specjalności i utworzono za zgodą Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego dalsze Katedry i Zakłady na większości istniejących Wydziałów oraz uruchomiono w roku 1956 nowy Wydział Budownictwa Lądowego, którego brak dawał się dotkliwie odczuwać w łódzkim okręgu przemysłowym już od dłuższego czasu.

Dzięki skierowaniu omówionych zamierzeń i przemian we właściwym dla rozwoju Uczelni i dla potrzeb miasta kierunku nastąpiło poważne zwiększenie wpływu Politechniki w łódzkim ośrodku przemysłowym

W ramach Wydziałów działają Katedry, które stanowią podstawowe jednostki organizacyjne pracy naukowej i dydaktycznej w zakresie jednej lub kilku pokrewnych dyscyplin. W skład Katedr wchodzą Zakłady będące jednostkami organizacyjnymi o tym samym charakterze jak i Katedry, lecz działalność których zamyka się w granicach węższych dyscyplin specjalnych. Zakłady mają również charakter usługowy dla potrzeb innych instytucji w zakresie prac naukowo-badawczych, naukowo-technicznych, opiniodawczych itp.

W pierwszym roku istnienia Politechnika Łódzka liczyła 33 Katedry. Obecnie na 6 Wydziałach Uczelni istnieje 68 Katedr z 93 przynależnymi do nich Zakładami. Szczegółowe dane dotyczące Wydziałów Katedr i Zakładów zawierają rozdziały III — VIII.

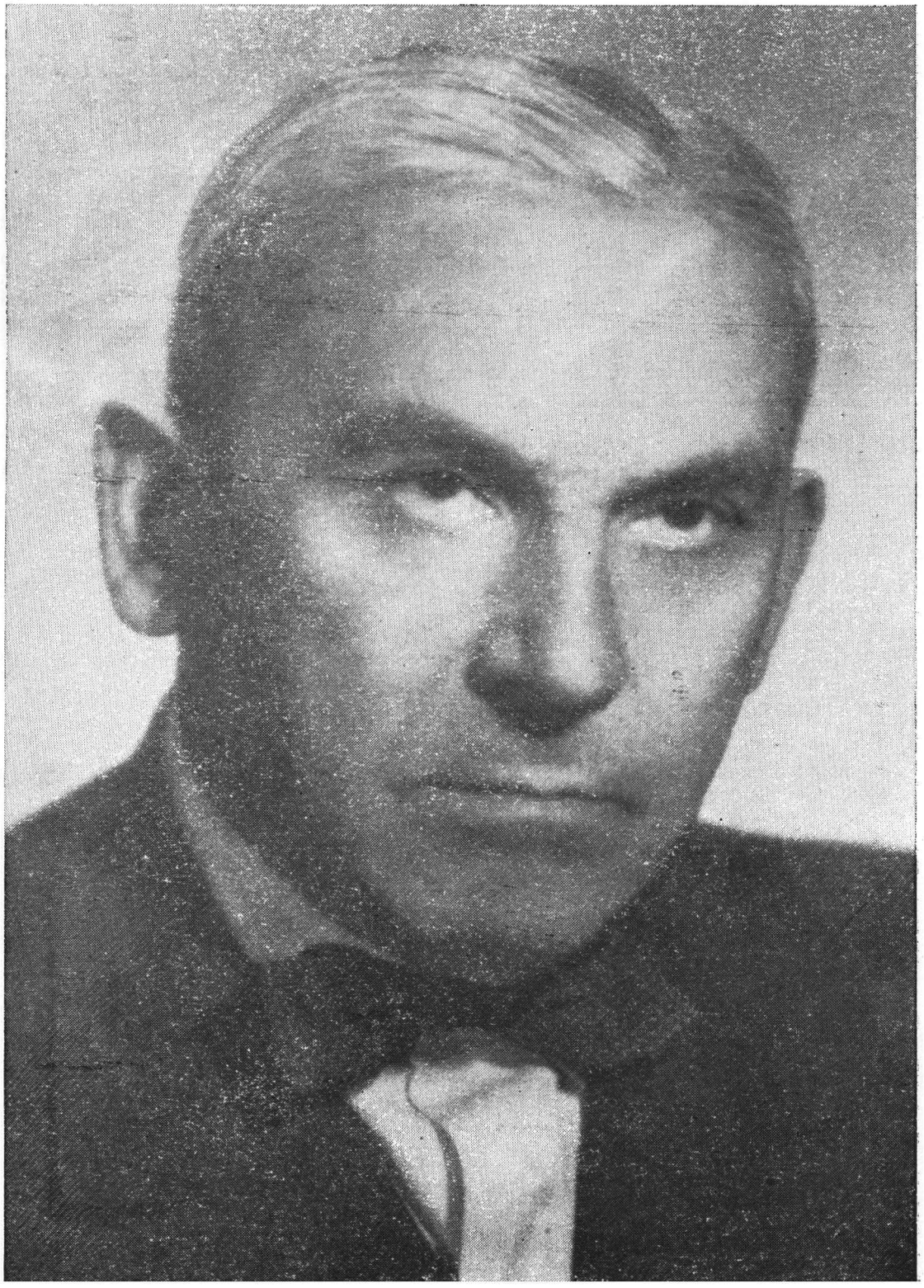

J. Schumann

Ponadto w ramach Uczelni znajduje się szereg jednostek organizacyjnych o charakterze międzywydziałowym i ogólnouczelnianym. Do nich należą:

Biblioteka Główna,
Studium Języków Obcych,
Studium Wychowania Fizycznego,
Studium Wojskowe.

Na terenie Politechniki działają następujące organizacje społeczno-polityczne:
Komitet Uczelniany Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej,
Zakładowa Organizacja Związkowa Związku Nauczycielstwa Polskiego,
Stowarzyszenie Inżynierów Wychowanków Politechniki Łódzkiej,
Zrzeszenie Studentów Polskich,
Związek Młodzieży Socjalistycznej,
Akademicki Związek Sportowy.

* * *

Podstawowymi organami Uczelni są: Rektor, Senat, Dziekani i Rady Wydziałowe.

Kierownictwo Uczelni spoczywa w rękach Rektora, który swe zaszczytne lecz trudne i odpowiedzialne zadania wykonuje przy współudziale Senatu Uczelni. Rektor reprezentuje Uczelnię na zewnątrz, jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników oraz zwierzchnikiem i opiekunem studiującej młodzieży. Pierwszym Rektorem Politechniki Łódzkiej, jej budowniczym i twórcą, był prof. dr Bohdan Stefanowski.

W skład pierwszego Senatu Uczelni, poza Rektorem jako przewodniczącym, wchodzili:
Prorektor prof. dr Osman Achmatowicz,
Dziekani: prof. Bolesław Tołłoczko,
prof. dr Janusz Groszkowski,
prof. dr Alicja Dorabialska,
Delegaci Rad Wydziałowych:
prof. dr Wacław Moszyński,
zast. prof. Witold Iwaszkiewicz,
prof. Edmund Trepka.

Kadencja rektorska prof. dr B. Stefanowskiego trwała trzy lata. Był to okres wytężonych prac organizacyjnych, tworzenia podstaw Uczelni i wytyczania dróg jej rozwoju. Pomyślny wynik tych prac, utrudnianych ówczesnymi warunkami okresu powojennego, zawdzięczać należy wybitnym zdolnościom organizacyjnym pierwszego Rektora i Jego umiejętności wytwarzania atmosfery ofiarnej współpracy wśród nielicznego ówczesnego zespołu pracowników Uczelni.

Prof. dr B. Stefanowski zakończył swoją kadencję rektorską dnia 3 października 1948 roku na uroczystej inauguracji roku akademickiego 1948/49 przekazując władzę rektorską swojemu następcy prof. dr Osmanowi Achmatowiczowi, dotychczasowemu prorektorowi.

Z żalem żegnała Uczelnia swego Pierwszego Rektora odchodzącego do swojej macierzystej uczelni — Politechniki Warszawskiej. Zasługi prof. dr B. Stefanowskiego ocenił Senat Uczelni przez nadanie Mu tytułu doktora honoris causa, zaś za zasługi położone przy tworzeniu Wydziału Włókienniczego przemysł włókienniczy przyznał Mu zaszczytną odznakę Przodownika Pracy.

Prof. dr O. Achmatowicz po objęciu w roku akad. 1948/49 stanowiska Rektora, które zajmował przez cztery lata do roku akad. 1951/52, kontynuował rozpoczęte dzieło pracując niestrudzenie, podobnie jak uprzednio na stanowisku prorektora, nad organizacją i rozbudową Uczelni. Uznanie owocnej działalności Rektora prof. dr O. Achmatowicza znalazło swój wyraz w specjalnej uchwale Senatu Uczelni wyrażającej ustępującemu Rektorowi wdzięczność za Jego pracę i osiągnięcia.

Na początku roku akademickiego 1952/53 obowiązki Rektora przejął prof. dr Bolesław Konorski, dotychczasowy prorektor, prowadząc dalej prace swych poprzedników nad rozwojem Politechniki. Prof. dr B. Konorski jeszcze na stanowisku prorektora, które piastował przez cztery lata, wniósł duży wkład pracy w organizację i rozbudowę Uczelni.

W roku akademickim 1953/54 Rektorem Politechniki został prof. Mieczysław Klimek, który po sześcioletniej kadencji, został wybrany w roku akademickim 1959/60 ponownie Rektorem Uczelni. W okresie kadencji rektorskiej prof. M. Klimka obok dalszego rozwoju Uczelni działalność jej we wszystkich dziedzinach wzmogła się i weszła na bardziej unormowane tory.

Władze Polski Ludowej wysoko oceniły prace i działalność Rektorów Uczelni w ubiegłych latach przyznając im wysokie odznaczenia państwowe za położone zasługi: prof. B. Stefanowskiemu — Order Sztandaru Pracy I Klasy, prof. O. Achmatowiczowi — Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, prof. B. Konorskiemu — Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, prof. M. Klimkowi — Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski.

Stanowisko prorektora, zastępcy i pomocnika Rektora, w poszczególnych latach zajmowali:

1945/46 1946/47 1947/48	prof. dr O. Achmatowicz,
1948/49 1949/50 1950/51 1951/52	prof. dr B. Konorski,
1952/53	prof. dr O. Achmatowicz — prorektor do spraw nauki, prof. W. Iwaszkiewicz — prorektor do spraw nauczania,
1953/54 1954/55	prof. T. Żyliński — prorektor do spraw nauki, prof. E. Jezierski — prorektor do spraw nauczania,
1955/56	prof. T. Żyliński — prorektor do spraw nauki, prof. E. Jezierski prof. Jerzy Werner } prorektorzy do spraw nauczania,
1956/57 1957/58 1958/59	prof. dr E. Trepka — prorektor do spraw nauki, prof. Jan Werner — prorektor do spraw nauczania, doc. Z. Kornberger — prorektor do spraw studiów dla pracujących,
1959/60	prof. dr A. Piątkiewicz — prorektor do spraw nauki, prof. B. Sochor — prorektor do spraw nauczania.

Imienne wykazy kierowników Wydziałów — dziekanów oraz prodziekanów, podane są w opisach działalności poszczególnych Wydziałów.

* * *

Bolesław Karowski

Pierwszy zespół samodzielnych pracowników nauki liczył 33 osoby, w tym na Wydziale Mechanicznym 16, na Wydziale Elektrycznym 8, na Wydziale Chemicznym 9. Zespół tworzyli: 14 profesorów zwyczajnych, 11 profesorów nadzwyczajnych i 8 zastępców profesorów.

Imienny skład osobowy samodzielnych pracowników nauki przedstawiał się następująco:

na Wydziale Mechanicznym:

Władysław Bratkowski *, inżynier dyplomowany, profesor zwyczajny Włókiennictwa,
Leon Burnat, inżynier dyplomowany, profesor nadzwyczajny Obróbki Metali I,
Jerzy Dowkontt, dr nauk technicznych, inżynier dyplomowany, profesor nadzwyczajny Silników Samochodowych,
Wiktor Duniewicz, inżynier dyplomowany, zastępca profesora Silników Wodnych i Pomp,
Rajnold Kurowski, inżynier dyplomowany, profesor zwyczajny Wytrzymałości Materiałów,
Wacław Moszyński *, dr nauk technicznych, inżynier dyplomowany, profesor zwyczajny Części Maszyn,
Witold Pogorzelski *, dr filozofii, profesor zwyczajny Matematyki,
Michał Skarbiński, inżynier dyplomowany, profesor nadzwyczajny Obróbki Metali II,
Bohdan Stefanowski *, dr nauk technicznych, inżynier dyplomowany, profesor zwyczajny Techniki Cieplnej,
Wacław Suchowiak *, inżynier dyplomowany, profesor zwyczajny Dźwignic,
Bolesław Tołłoczko *, inżynier dyplomowany, profesor zwyczajny Kotłów Parowych,
Aleksander Uklański, inżynier dyplomowany, profesor nadzwyczajny Turbin Parowych,
Jan Werner, inżynier dyplomowany, profesor nadzwyczajny Silników Spalinowych Stałych,
Czesław Witoszyński *, inżynier dyplomowany, profesor zwyczajny Aerodynamiki,
Kazimierz Zembrzuski *, inżynier dyplomowany, profesor nadzwyczajny Budowy Lokomotyw,
Ludwik Żarnowski *, inżynier dyplomowany, profesor zwyczajny Technologii Metali;

na Wydziale Elektrycznym:

Jan Buchholtz, inżynier dyplomowany, zastępca profesora Mechaniki,
Bolesław Dubicki, dr nauk technicznych, inżynier dyplomowany, zastępca profesora Maszyn Elektrycznych,
Janusz Groszkowski *, dr nauk technicznych, inżynier dyplomowany, profesor zwyczajny Radiotechniki,
Witold Iwaszkiewicz, inżynier dyplomowany, zastępca profesora Miernictwa Elektrycznego,
Eugeniusz Jezierski, inżynier dyplomowany, zastępca profesora Elektrotechniki Ogólnej,
Stanisław Kończykowski, inżynier dyplomowany, profesor zwyczajny Elektroenergetyki,
Bolesław Konorski, inżynier dyplomowany, zastępca profesora Podstaw Elektrotechniki,
Andrzej Sołtan, dr filozofii, profesor nadzwyczajny Fizyki;

na Wydziale Chemicznym:

Osman Achmatowicz ***, dr filozofii, dr chemii, profesor zwyczajny Chemii Organicznej,
Alicja Dorabialska **, dr filozofii, profesor zwyczajny Chemii Fizycznej,

Edward Józefowicz, dr chemii, profesor nadzwyczajny Chemii Nieorganicznej,
Władysław Kapuściński, dr filozofii, profesor nadzwyczajny Fizyki,
Stanisław Kiełbasiński, dr filozofii, profesor nadzwyczajny Technologii Kauczuku i Mas Plastycznych,
Czesław Mikulski, inżynier dyplomowany, zastępca profesora Maszynoznawstwa,
Edward Otto, dr matematyki, profesor nadzwyczajny Matematyki,
Edmund Trepka, inżynier dyplomowany, profesor zwyczajny Technologii Włókna i Farbiarstwa,
Bogumił Wilkoszewski, dr nauk fizycznych, zastępca profesora Chemii Ogólnej.

W powyższym wykazie jedną gwiazdką oznaczono nazwiska profesorów z Politechniki Warszawskiej, dwiema — z Politechniki Lwowskiej, trzema — z Uniwersytetu Warszawskiego, pozostałych profesorów powołał Senat Politechniki Łódzkiej.

Prawie wszyscy członkowie pierwszego grona profesorskiego pochodzili spoza Łodzi. Przybyli oni na zaproszenie Rektora prof. B. Stefanowskiego, niezrażeni ciężkimi ówczesnymi warunkami powojennymi, aby podjąć trudne i odpowiedzialne zadanie zorganizowania nowokreowanej uczelni i stworzenia podstaw oraz wytyczenia dróg jej dalszego rozwoju.

Dziś z perspektywy ubiegłych piętnastu lat stwierdzić można, iż dzięki dużemu doświadczeniu dydaktycznemu, naukowemu i życiowemu tego grona profesorów — twórców Uczelni zadanie to zostało wykonane w stopniu więcej niż zadowalającym.

W okresie piętnastolecia zarówno skład osobowy jak i stan liczbowy samodzielnych pracowników nauki uległy znacznym przeobrażeniom. Z liczby 33 pierwszych profesorów-założycieli pozostało tylko 11. Z tych, którzy ubyli, jedni zmarli, inni odeszli bądź do innych wyższych uczelni — przeważnie do swych macierzystych sprzed wojny bądź zostali powołani na inne zaszczytne stanowiska.

Zmiany stanu liczbowego samodzielnych pracowników nauki w poszczególnych latach przedstawiają wykresy na rys. O. 1. *).

Jak wynika z przytoczonych wykresów, ogólny stan liczbowy wzrastał z biegiem lat, a w ostatnich latach można zauważyć pewną jego stabilizację. Wzrost ten, prawie trzykrotny, jest zjawiskiem zrozumiałym i normalnym wynikającym z rozwoju Uczelni; regularność wzrostu, jak wskazuje przebieg krzywej, świadczy w pewnym stopniu o harmonijności rozwoju Uczelni.

Grono samodzielnych pracowników nauki zwiększało się w znacznej mierze dzięki zdobywaniu przez pomocniczych pracowników nauki wyższych kwalifikacji i wyższych stopni i tytułów naukowych.

Pierwsi pomocniczy pracownicy nauki rekrutowali się przeważnie z adiunktów i asystentów przedwojennych wyższych uczelni polskich, ponadto pewną część stanowili inżynierowie z przemysłu, biur konstrukcyjnych, instytucji naukowych i inn. W pierwszych kilku latach istnienia Uczelni, wobec braku dostatecznej liczby pracowników o pełnych kwalifikacjach, funkcje asystentów były powierzane zdolniejszym studentom lat starszych.

Pewna liczba z nich po ukończeniu studiów pozostała w Uczelni poświęcając się pracy naukowej, wielu jednak przeszło do pracy w przemyśle, w administracji państwowej, w szkol-

*) Wszystkie dane statystyczne w zestawieniach liczbowych przedstawiają stan na dzień 31 grudnia odpowiedniego roku. W przypadkach odchyleń podane są bliższe omówienia.

A. Klimek

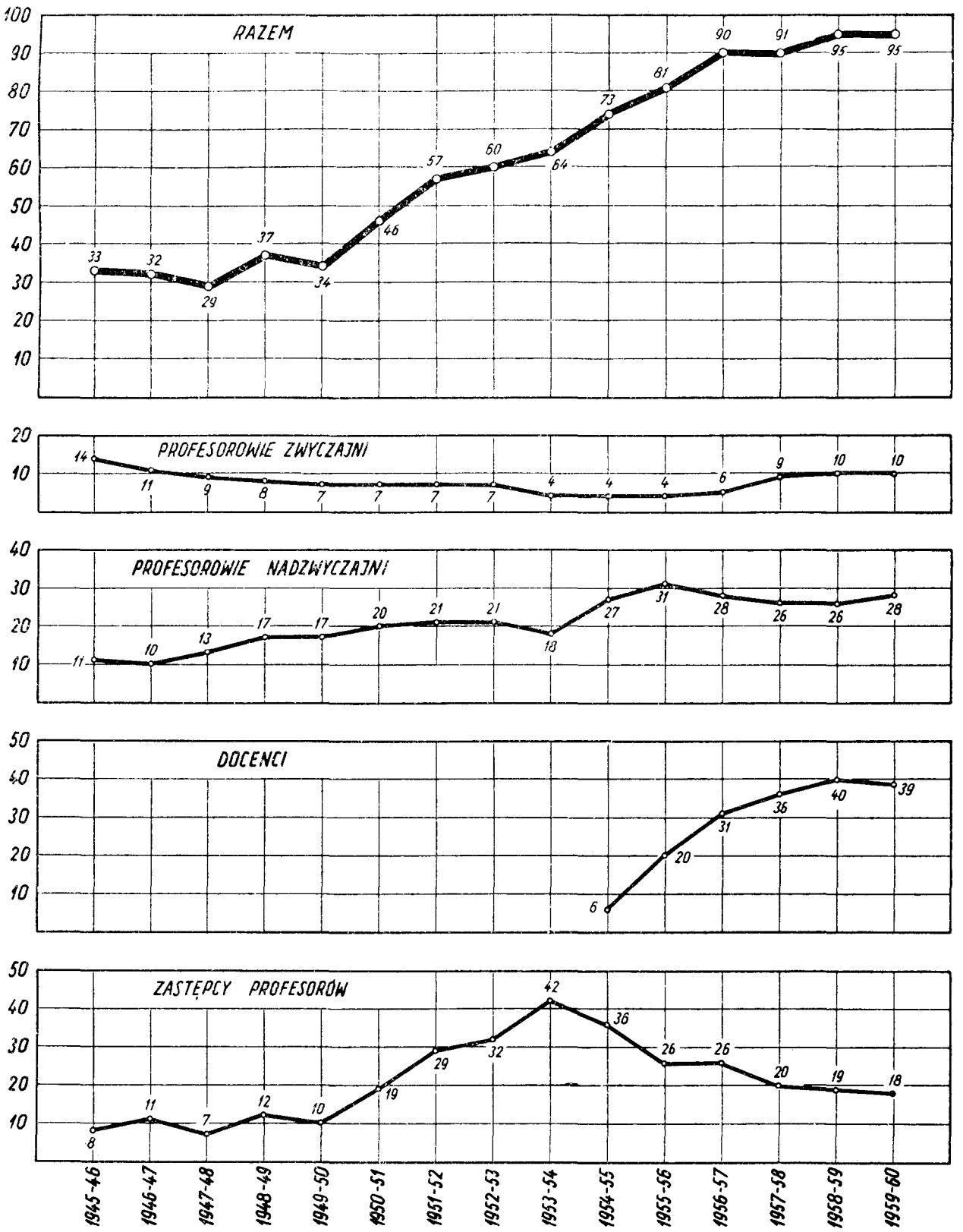

Rys. O. 1. Stany liczbowe samodzielnych pracowników nauki w poszczególnych latach

nictwie zawodowym itp. Powodowało to w pierwszych kilku latach znaczną płynność kadr asystenckich . W latach późniejszych pomocniczy pracownicy nauki rekrutowali się głównie z wybitniejszych absolwentów uczelni, z których pewna liczba uzyskała wyższe stopnie naukowe i objęła stanowiska samodzielnych pracowników nauki.

Zmiany stanu liczbowego pomocniczych pracowników nauki przedstawiają wykresy na rys. O. 2.

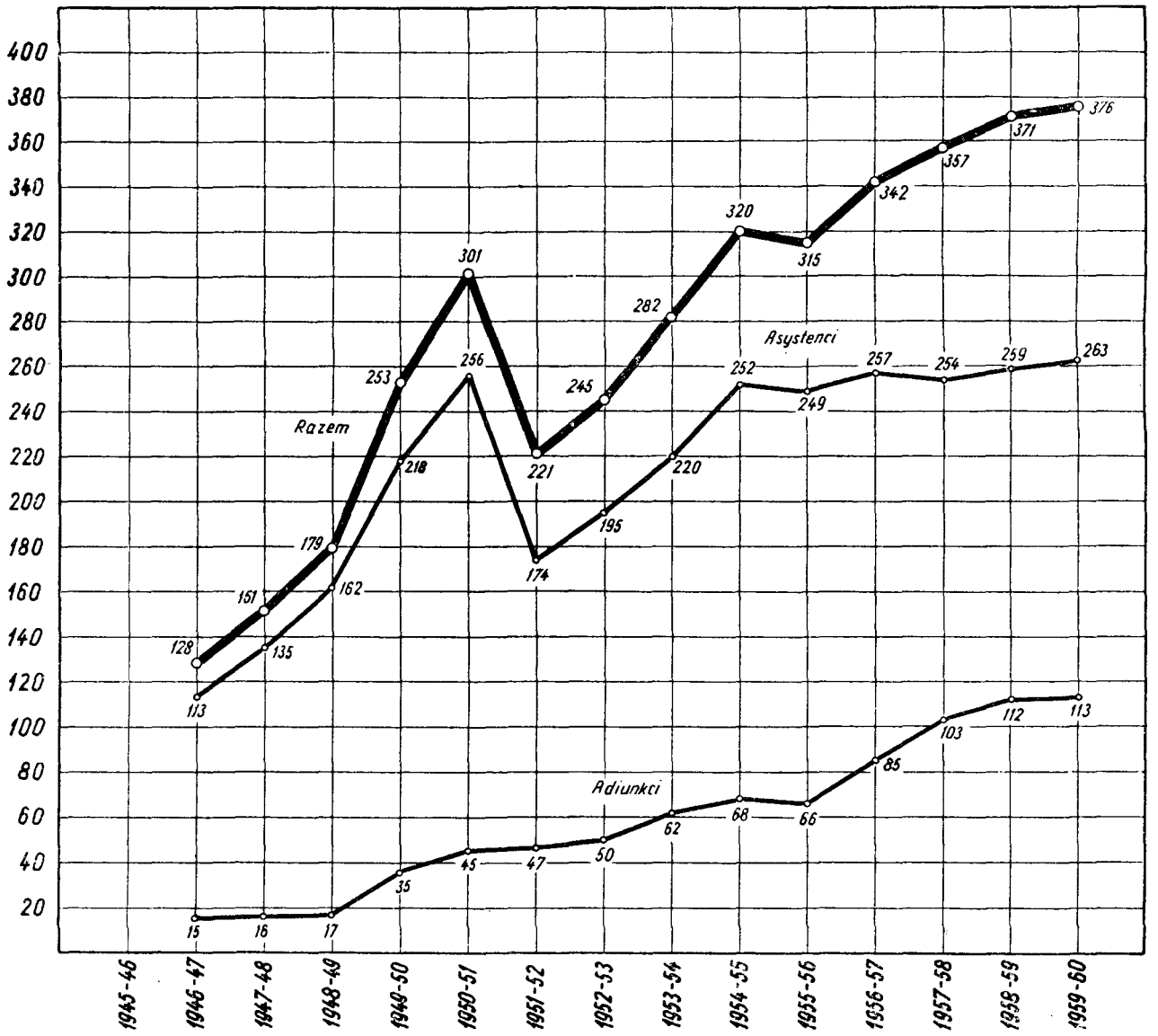

Rys. O. 2. Stany liczbowe pomocniczych pracowników nauki w poszczególnych latach

Jak wynika z tych wykresów, stan liczbowy adiunktów zwiększał się raczej równomiernie wraz z rozwojem Uczelni wykazując w ostatnich latach pewien stopień stabilizacji. Natomiast stan liczbowy asystentów (obejmujący starszych asystentów, asystentów, młodszych asystentów i zastępców asystentów), obok wzrostu i stabilizacji w ostatnich kilku latach, ulegał znacznym wahaniom uwidaczniającym się wzrostem w latach 1949—51 i gwałtownym spadkiem liczby asystentów w roku akad. 1951/52 o około 32% w ogólnym przekroju Uczelni (w przekroju poszczególnych Wydziałów, jak wykazują przytoczone dane w opisach działalności Wydziałów, spadki te są różnych wielkości). To znaczne zmniejszenie się liczby asystentów zostało spowodowane odejściem z Uczelni pracowników przemysłu, biur konstrukcyjnych i innych instytucji, którzy pełnili obok zajęć zawodowych funkcje pomocniczych pracowników nauki przy Katedrach i Zakładach Politechniki. Przyczyną rezygnacji tych pracowników z pracy w Uczelni było przeprowadzone w 1951 roku unormowanie przez władze nadrzędne zakresu prac i obowiązków pomocniczych pracowników nauki wyższych uczelni.

Omówione zmiany spowodowały w latach 1951/52 i 1952/53 pewne zakłócenia w unormowanym już przebiegu prac i zajęć dydaktycznych.

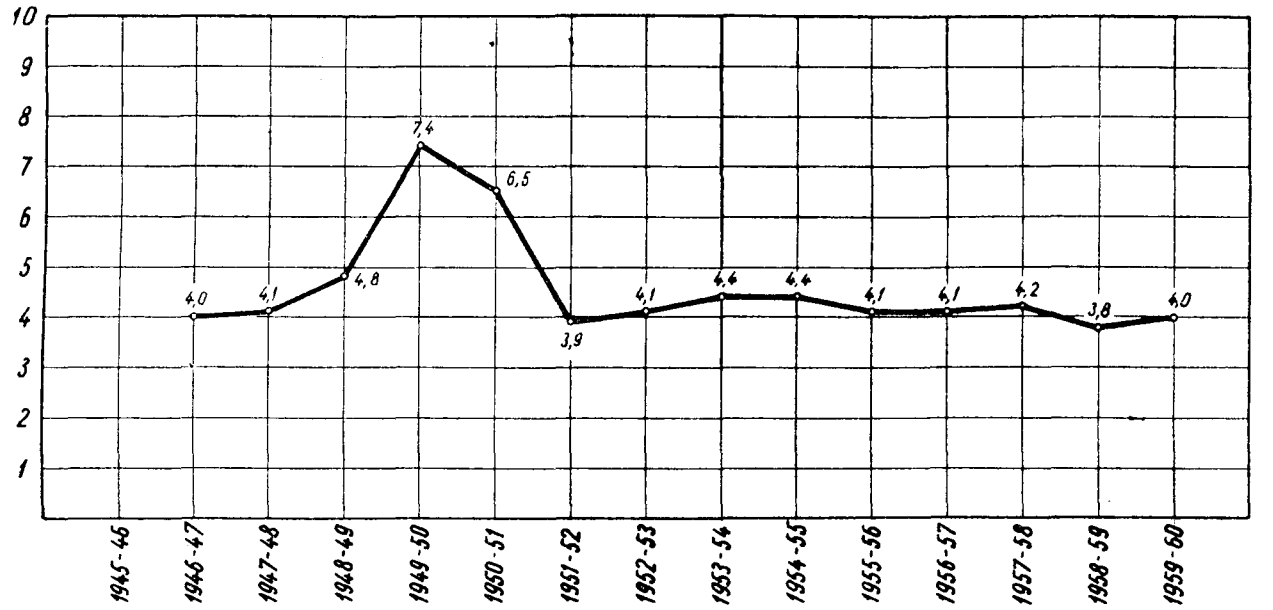

Rys. O. 3. Liczby pomocniczych pracowników nauki przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

Stosunek liczby pomocniczych pracowników nauki do liczby samodzielnych pracowników nauki, dający w efekcie liczbę pomocniczych pracowników przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki, jest jednym ze wskaźników charakteryzujących potencjalne możliwości prowadzenia prac dydaktycznych i naukowych. Kształtowanie się tego wskaźnika w ogólnym ujęciu dla całej Uczelni w poszczególnych latach przedstawia wykres na rys. O. 3.

Bardziej szczegółowe dane dotyczące pracowników nauki zawierają opisy działalności poszczególnych Wydziałów, Katedr i Zakładów.

Do prowadzenia prac dydaktycznych w zakresie przedmiotów o wąskiej specjalności byli angażowani, poza stałymi pracownikami Uczelni, w charakterze wykładowców wybitniejsi specjaliści, pracownicy naukowi innych wyższych uczelni i instytutów naukowo-badawczych oraz pracownicy przemysłu i biur konstrukcyjnych.

Wykres na rys. O. 4 przedstawia stan liczbowy wykładowców w poszczególnych latach. Stan ten uzależniony był od programów studiów na poszczególnych kierunkach i specjalnościach. Zmiany w tych programach powodowały odpowiednio zmiany liczby wykładowców.

Ważną rolę w pracach dydaktycznych i naukowych Uczelni odgrywa grupa pracowników naukowo-technicznych, w której skład wchodzą technicy, laboranci, mechanicy itp. Przy pracach doświadczalnych, które są prowadzone w Katedrach i Zakładach, udział tych pracowników jest w większości przypadków niezbędny; ich kwalifikacje mają niemały wpływ na wyniki wykonywanych prac i doświadczeń.

Liczba pracowników naukowo-technicznych zatrudnionych w Uczelni wynosi 118 osób (stan na początku roku akad. 1959/60). Jest to liczba w stosunku do potrzeb Uczelni niewystarczająca, w wyniku czego poszczególne Katedry i Zakłady, w miarę posiadanych możliwości, zatrudniają pewną liczbę pracowników naukowo-technicznych i technicznych w ramach prac zleconych względnie gospodarstw pomocniczych.

Osobną grupę pracowników stanowią pracownicy biblioteczni, administracyjni oraz jednostek międzywydziałowych. Dane dotyczące tych grup pracowników zawarte są w innych odpowiednich rozdziałach niniejszej publikacji.

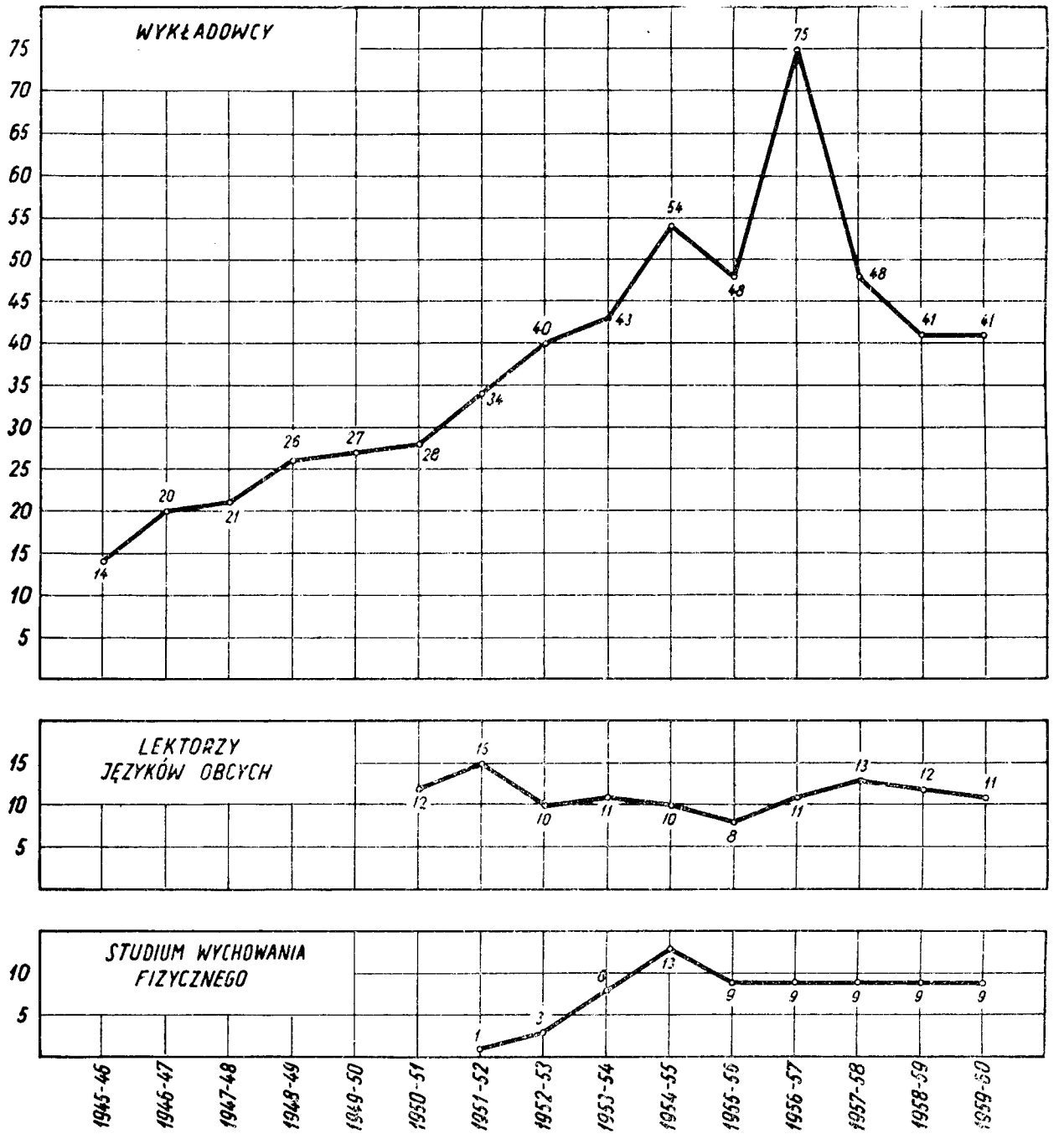

Rys. O. 4. Stany liczbowe wykładowców i lektorów w poszczególnych latach

* * *

Politechnika Łódzka rozpoczęła swoją działalność korzystając z pomieszczeń i laboratoriów życzliwie zaofiarowanych przez szkoły, instytucje i zakłady przemysłowe. Stan taki stwarzał bardzo trudne warunki dla prowadzenia zajęć dydaktycznych i praktycznie prawie uniemożliwiał prace o charakterze naukowo-badawczym.

Przed założycielami i organizatorami Politechniki stanęło niezwykle pilne i trudne zadanie, od którego rozwiązania zależała przyszłość i rozwój nowopowstałej Uczelni: uzyskanie stałych pomieszczeń dla potrzeb tworzących się Katedr i Zakładów.

Specyficzny charakter technicznej uczelni stwarzał dodatkowe trudności wynikające z konieczności przystosowania pomieszczeń do odpowiednich, niekiedy bardzo różnorodnych, celów oraz wyposażenia tych pomieszczeń w potrzebną aparaturę i sprzęt.

Inicjatorzy i założyciele Politechniki rozumieli dobrze, że niepodobna nawet myśleć na razie o budowie nowych gmachów. Przekraczałoby to największe istniejące możliwości wobec innych palących potrzeb kraju dźwigającego się ze zniszczeń wojennych; ponadto opóźniłoby to znacznie rozpoczęcie prac Uczelni w normalnych warunkach. Zdecydowano więc przeznaczyć na potrzeby Politechniki istniejące a nie użytkowane gmachy pofabryczne. Wybór padł na kompleks budynków po dawnej dużej fabryce włókienniczej znajdujących się na 7-hektarowym placu otoczonym ulicami Gdańską, Żwirki, Żeromskiego i Radwańską (obecna ul. Świerczewskiego). Budynki te, opróżnione z maszyn, były zamienione przez niemieckiego okupanta na składy wojskowe, a następnie zostały zajęte przez wojska radzieckie.

Plany tych budynków, z trudem odnalezione, zostały oddane już w dniu 11 maja 1945 r. prof. B. Stefanowskiemu, który po kilkudniowych naradach z architektami zdecydował, że wytypowane budynki fabryczne mogą być dostosowane do potrzeb Politechniki i pomieszczą sale wykładowe oraz pracownie doświadczalne niezbędne dla trzech ewentualnie dla czterech wydziałów Uczelni. Projekty przebudowy i adaptacji budynków zostały opracowane przez inż. arch. Jana Redę. Do spraw przebudowy został powołany przez rektora prof. B. Stefanowskiego specjalny Komitet Budowy, w którym przewodnictwo objął prof. dr Osman Achmatowicz, a czuwanie nad wykonaniem wszystkich związanych z budową spraw powierzono adiunktowi inż. Jerzemu Młodzińskiemu.

Politechnika Łódzka stopniowo wchodziła w posiadanie przeznaczonych dla niej budynków: we wrześniu 1945 roku uzyskano pierwsze trzy budynki (przy ul. Gdańskiej), a w kwietniu 1947 roku przejęto wszystkie. Intensywne prace budowlane, instalacyjne i adaptacyjne rozpoczęto w grudniu 1945 r. Koszty przebudowy pokrywane były z kredytów Ministerstwa Odbudowy, z subwencji Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Centralnego Zarządu Przemysłu Włókienniczego, Centralnego Zarządu Przemysłu Papierniczego i innych Centralnych Zarządów i Zjednoczeń Przemysłowych, wyposażenie było zakupywane z dotacji Ministerstwa Oświaty.

W wyniku wytężonych prac remontowo-budowlanych inauguracja drugiego roku akademickiego 1946/47 odbyła się dnia 5 października 1946 r. w Audytorium Głównym (o oficjalnej nazwie: 10 audytorium) we własnym gmachu.

Oprócz Audytorium Głównego, noszącego obecnie nazwę Audytorium imienia prof. dr Andrzeja Sołtana, oddano do użytku 12 innych audytoriów, 2 kreślarnie o 480 stołach kreślarskich każda, oraz kilkanaście pomieszczeń dla Zakładów Wydziałów Mechanicznego i Elektrycznego.

Po objęciu przez Politechnikę w 1947 r. całości posesji i wszystkich budynków dla niej przeznaczonych rozpoczęto przebudowę dalszych pomieszczeń i gmachów dostosowując je do potrzeb poszczególnych Zakładów i Wydziałów oraz do ogólnych potrzeb Uczelni. Prace te, mimo wielu dokuczliwych kłopotów i przeszkód, szybko posuwały się naprzód. Stale rosnąca liczba pomieszczeń umożliwiała rozwój już istniejących Katedr i Zakładów oraz tworzenie nowych.

Z początkiem roku akad. 1949/50 został oddany do użytku przebudowany gmach Wydziału Chemicznego, co umożliwiło Katedrom i Zakładom tego Wydziału organizowanie i prowadzenie prac w dogodnych warunkach. W tym gmachu do dyspozycji Rektoratu, Dziekanów i biur administracyjnych oddano pomieszczenia na pierwszym piętrze na długości połowy budynku.

W latach 1947—1950 przebudowano i oddano do użytku pawilony włókiennicze (Wy-

kończalnictwa, Włókien Sztucznych, Tkactwa, Przędzalnictwa) oraz hale maszynowe dla Katedry Techniki Cieplnej i Katedr Silników i Budowy Samochodów.

W 1952 roku Politechnika uzyskała od Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi duży budynek szkolny przy ul. Wólczańskiej 171/173. Po przeprowadzeniu koniecznych prac adaptacyjnych, które zostały ukończone w 1954 roku, budynek ten oddano do dyspozycji Wydziału Chemii Spożywczej.

Dnia 6 czerwca 1953 roku został położony kamień węgielny pod budowę wielkiego gmachu przeznaczonego dla Wydziału Włókienniczego. Już w 1954 roku część tego gmachu została oddana do użytku, a w 1959 roku cały prawie budynek był w dyspozycji Wydziału.

W roku akad. 1956/57 Politechnika otrzymała niewielki budynek przy ul. Worcella 6/8, który został objęty przez Wydział Budownictwa Lądowego. Również w tym roku otrzymano od Ministerstwa Przemysłu Lekkiego nieruchomość przy ul. Piotrkowskiej 266 o powierzchni 1 hektara, składającą się z jednego budynku piętrowego i czterech parterowych o łącznej kubaturze około 13 000 m^3. Do tych pomieszczeń przeniesione zostały niektóre jednostki międzywydziałowe.

Politechnika posiada również ośrodki badawcze poza terenem m. Łodzi. W 1948 roku Uczelnia objęła w posiadanie ośrodek rolny Puczniew-Mianów, w którym zorganizowano stację doświadczalną w związku z pracami Wydziału Włókienniczego nad zagadnieniem rodzimych włókien łykowych. W 1956 roku przejęta została nieruchomość w Bogdańcu (koło Lutomierska) o powierzchni około 1 ha i kubaturze budynków około 3200 m^3, którą przeznaczono na ośrodek doświadczalny Katedr Wydziałów Włókienniczego i Chemii Spożywczej oraz na ośrodek wypoczynkowy dla pracowników Politechniki.

Łączna powierzchnia pomieszczeń użytkowych przeznaczonych do prac dydaktycznych i badawczych wynosi obecnie 58 344 m^2, a łączna kubatura budynków obejmuje 382 832 m^3. Ponadto Uczelnia ma pod swoją opieką i zarządem 6 domów akademickich oraz 3 stołówki. Łączna powierzchnia tych pomieszczeń wynosi 19 641 m^2, a kubatura budynków — 85 398 m^3.

Pomimo poważnej rozbudowy Uczelni w okresie piętnastu lat istnienia szereg Katedr i Zakładów znajduje się nadal w niekorzystnych warunkach lokalowych. Dotyczy to w szczególności Wydziałów: Mechanicznego, Elektrycznego i Budownictwa Lądowego. Plany rozwojowe uczelni przewidują dalszą rozbudowę obejmującą wzniesienie nowych budynków dla potrzeb tych Wydziałów.

Sprawa zaopatrzenia Katedr i Zakładów w aparaturę, maszyny i sprzęt potrzebne dla prac dydaktycznych i badawczych była i jest przedmiotem największej troski zarówno władz Uczelni jak i jej pracowników.

W zdobywaniu koniecznego wyposażenia korzystano ze wszystkich możliwych źródeł. Podstawowym źródłem zaopatrzenia był (i jest) zakup, szczególnie w odniesieniu do precyzyjnej aparatury pomiarowej i badawczej. Poważną pomoc w uzyskaniu potrzebnego wyposażenia okazały, szczególnie w pierwszych latach, zakłady przemysłowe oraz Centralne Zarządy i Zjednoczenia różnych gałęzi przemysłu.

Pewną część aparatury kontrolnej i badawczej oraz urządzeń wykonały Katedry we własnym zakresie — tego rodzaju wytwórczość rozwinęła się dość znacznie w ostatnich latach i rokuje nadzieje jeszcze większego rozwoju w przyszłości.

Bliższe dane dotyczące posiadanego obecnie wyposażenia zawierają opisy działalności poszczególnych Wydziałów i Katedr.

Stan wyposażenia poszczególnych Katedr i Zakładów nie jest równomierny — niektóre z nich mają pewne braki hamujące normalny tok prac i zajęć dydaktycznych.

W najbardziej ogólnym ujęciu wyposażenie pracowni Uczelni jest raczej skromne, niemniej jednak umożliwiające prowadzenie prac dydaktycznych i badawczych w przewidzianych planami zakresach.

* * *

W okresie piętnastu lat istnienia Uczelni organizacja i formy studiów, jak również kierunki oraz związane z nimi programy nauczania, uległy znacznym i różnorodnym zmianom. Zmiany te wynikały z planów odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej oraz jej potrzeb.

W okresie początkowym, do roku akadem. 1948/49, na wszystkich Wydziałach Politechniki obowiązywał czteroletni program studiów łącznie z pracą dyplomową. Po ukończeniu studiów i złożeniu egzaminu dyplomowego absolwenci otrzymywali stopień naukowy inżyniera (dyplomowanego). Ponadto przez pierwsze trzy lata był prowadzony przy Uczelni roczny kurs wstępny przeznaczony dla młodzieży zapóźnionej w studiach i nieposiadającej ukończonych liceów. Kurs miał na celu uzupełnienie braków w opanowaniu przedmiotów niezbędnych dla rozpoczęcia nauki na poziomie akademickim.

Na mocy Ustawy z dnia 28 stycznia 1948 roku, po wydaniu rozporządzenia wykonawczego przez Ministra Oświaty, od roku akadem. 1948/49 wprowadzona została na wyższych uczelniach technicznych dwustopniowość studiów obejmująca stopień magisterski i stopień inżynierski. Studia na stopniu inżynierskim miały trwać, łącznie z obowiązującą praktyką, 3 $^1/_2$ lat, a od roku akadem. 1952/53 okres tych studiów został przedłużony do 4 lat. Po ukończeniu studiów stopnia inżynierskiego studenci otrzymywali dyplom inżyniera właściwej specjalności.

Studia na stopniu magisterskim, do których mogli być dopuszczeni również absolwenci szkół inżynierskich, miały trwać dwa lata, po ukończeniu tych studiów absolwenci otrzymywali dyplom magistra odpowiednich nauk technicznych.

Studenci, którzy rozpoczęli naukę przed wprowadzeniem dwustopniowości studiów, kontynuowali studia na dawnych prawach otrzymując po ich ukończeniu na mocy wymienionej ustawy dyplom inżyniera właściwej specjalności i magistra nauk technicznych.

W 1954 roku na podstawie uchwały Rady Głównej Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego przeprowadzono zasadniczą reformę studiów w wyższych uczelniach technicznych. Reforma ta wprowadziła od roku akademickiego 1954/55 jednostopniowe studia pięcioletnie, po ukończeniu których i zdaniu egzaminu dyplomowego absolwenci uzyskują dyplom magistra inżyniera.

Wprowadzone zmiany miały na celu pogłębienie i rozszerzenie przygotowania teoretycznego studiującej młodzieży, nie zamykającego się w ramach wąskiej specjalności, którą absolwent może uzyskać w ciągu ostatnich dwóch lat studiów oraz w pracy dyplomowej, a następnie pogłębić w pracy zawodowej. Ponadto w założeniach nowowprowadzonego systemu nauczania główny nacisk położono na wyrobienie samodzielności myślenia w nauce i w pracy. W latach 1954—55 wprowadzono studia wieczorowe i zaoczne dla pracujących.

Obecnie (rok akademicki 1959/60), po przeprowadzeniu omówionych zmian, formy organizacyjne studiów w Politechnice Łódzkiej przedstawiają się następująco:

1. Studia dzienne 5-letnie, podczas których studenci uczęszczają na wykłady, ćwiczenia

i wszelkie inne zajęcia objęte programem nauczania. Są to pełne studia tzw. jednolite, po ukończeniu których i złożeniu egzaminu dyplomowego absolwent otrzymuje dyplom magistra inżyniera. Studia dzienne prowadzone są na wszystkich Wydziałach Uczelni.

2. Studia wieczorowe 6-letnie dla pracujących, którzy bez przerywania pracy zawodowej mają możność dalszego kształcenia się i uzyskania dyplomu magistra inżyniera. Słuchacze tych studiów uczęszczają na wykłady i inne zajęcia (prowadzone w godzinach popołudniowych) podobnie jak studenci studiów dziennych, jednak w mniejszym wymiarze godzin z uwagi na posiadany zasób wiadomości praktycznych. Studia te, z natury rzeczy, są dostępne tylko dla kandydatów zamieszkałych w Łodzi lub w najbliższych jej miejscowościach.

3. Studia wieczorowe magisterskie $2^1/_2$-letnie dla pracujących posiadających stopień inżyniera, którzy chcą podnieść swoje kwalifikacje i uzyskać dyplom magistra inżyniera. Studia te mają charakter przejściowy i zostały jednorazowo uruchomione w roku akademickim 1958/59. Studia wieczorowe wymienione w punktach 2 i 3 prowadzone są na Wydziałach: Mechanicznym, Elektrycznym, Włókienniczym (oprócz wymienionych wp. 3) i Budownictwa Lądowego.

4. Studia zaoczne 6-letnie dla pracujących, po zakończeniu których i złożeniu egzaminu dyplomowego absolwent otrzymuje dyplom magistra inżyniera. Studia te polegają na samodzielnym systematycznym opanowaniu materiałów dostarczanych przez Uczelnię i wykonywaniu przewidzianych prac kontrolnych. Z końcem każdego semestru studenci przyjeżdżają do Uczelni na sesję wykładowo-ćwiczeniowo-laboratoryjną oraz na sesję egzaminacyjną. Studia zaoczne są prowadzone przez Wydziały: Mechaniczny, Elektryczny i Włókienniczy.

5. Studia eksternistyczne II stopnia (magisterskie) dla pracujących, którzy uzyskali w ubiegłych latach dyplom I stopnia (inżyniera). Eksterniści nie są obowiązani do brania udziału w jakichkolwiek zajęciach dydaktycznych na Uczelni, aczkolwiek mogą w nich uczestniczyć. Eksterniści powinni opanować materiał przewidziany programem studiów własną pracą oraz uzyskać dyplom magistra inżyniera w ciągu 3 lat od chwili zawiadomienia o przyjęciu w poczet słuchaczów-eksternistów Uczelni. Studia eksternistyczne II stopnia są prowadzone na wszystkich Wydziałach Politechniki.

Obecne formy organizacyjne wyższych studiów technicznych w Politechnice Łódzkiej stwarzają, jak wynika z powyższego, bardzo duże możliwości ukończenia studiów akademickich dla wszystkich pragnących zdobyć wiedzę lub podnieść swoje kwalifikacje zawodowe.

Omówione wyżej zmiany form organizacyjnych studiów w okresie ubiegłego piętnastolecia pociągały za sobą zmiany w programach, kierunkach i poziomie nauczania.

Poczynając od roku akad. 1948/49 do roku akadem. 1956/57 na studiach dziennych, a do roku akad. 1958/59 na studiach wieczorowych, programy studiów i ich zakres miały charakter mieszany i były różne dla różnych grup studentów zależnie od tego, w którym roku studenci ci rozpoczęli studia. Stwarzało to duże trudności w prowadzeniu prac dydaktycznych i wymagało znacznego wysiłku ze strony pracowników naukowych Uczelni, aby poziom i jakość nauczania oraz dyscyplinę studiów utrzymać na odpowiedniej wysokości.

Trudności w prowadzeniu prac dydaktycznych były potęgowane ponadto brakiem dostatecznej liczby pracowników naukowych, szczególnie pomocniczych o pełnych kwalifikacjach, oraz znacznym obciążeniem pracowników naukowych pracami organizacyjnymi i administracyjnymi. Niemniej jednak stwierdzić należy, iż Uczelnia zwycięsko przetrwała ten trudny

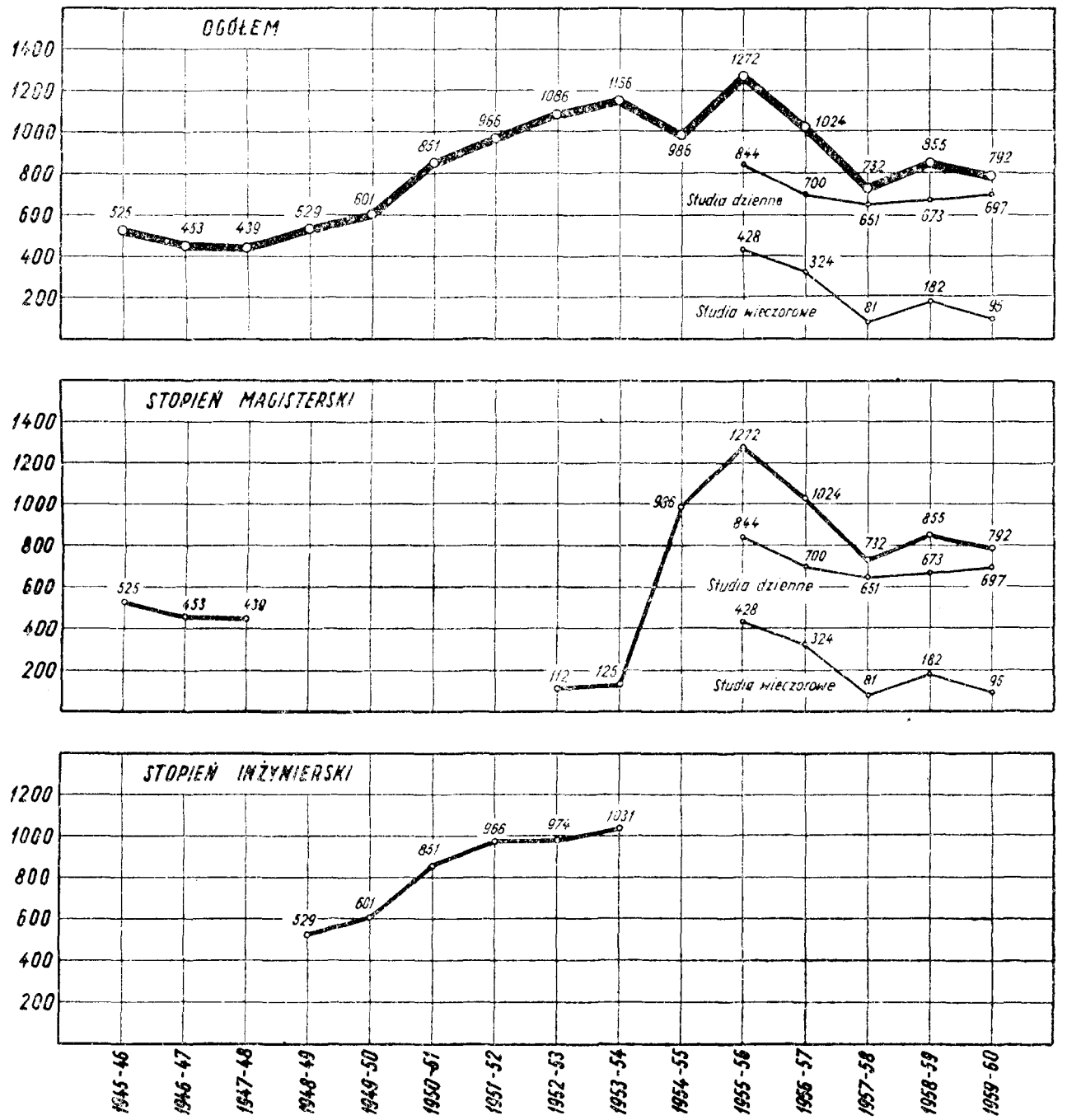

Rys. O. 5. Liczby przyjętych kandydatów na I rok studiów w poszczególnych latach

dla niej okres ubiegłych kilkunastu lat. Było to możliwe dzięki ofiarnej i pełnej poświęcenia pracy jej pracowników, których wysiłki zostały należycie ocenione, czego wyrazem było przyznanie im wielu odznaczeń państwowych.

Przebieg i wyniki działalności dydaktycznej Uczelni ilustrują w pewnym stopniu dane statystyczne ujęte w formie wykresów na załączonych rysunkach.

Wykres na rys. O. 5 przedstawia rekrutację kandydatów na I rok studiów w poszczególnych latach. Na wykresie tym w sposób wyraźny uwidaczniają się zmiany form organizacyjnych studiów w ubiegłych latach: przerwa w dopływie kandydatów na studia stopnia magisterskiego oraz ograniczony okres przyjmowania kandydatów na studia stopnia inżynierskiego.

Największa liczba przyjętych kandydatów przypada na rok akad. 1955/56: spowodowane to zostało uruchomieniem studiów wieczorowych przez wcielenie do Politechniki Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Łodzi.

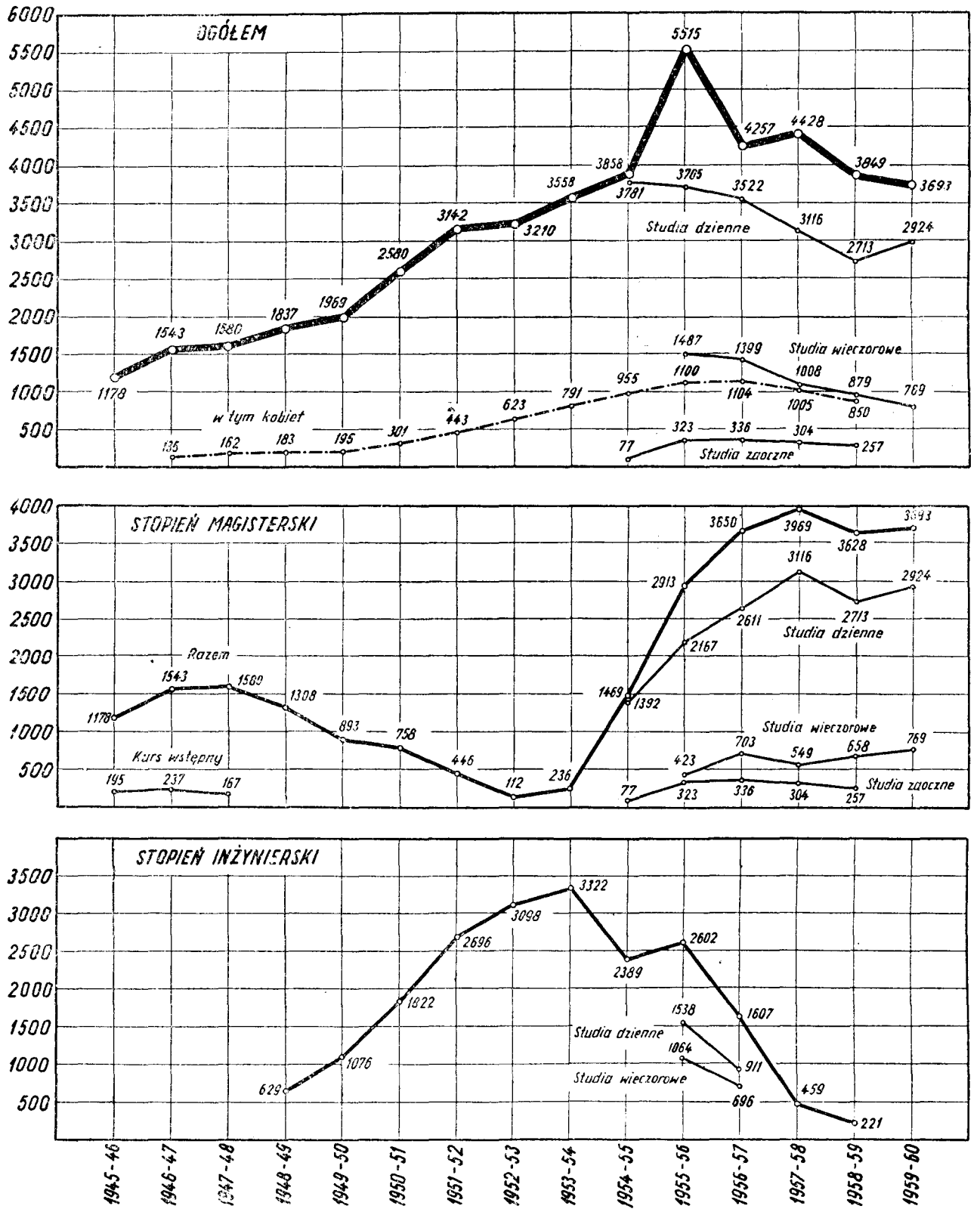

Rys. O. 6. Stany liczbowe studiujących w poszczególnych latach

Liczba miejsc na I roku studiów jest na wszystkich Wydziałach ograniczona — wynika to głównie z możliwości dydaktycznych Uczelni. Podstawowym obecnie kryterium do przyjęcia kandydata na I rok studiów jest jego przygotowanie do studiów wyższych, czego sprawdzianem jest egzamin wstępny. Poziom przygotowania kandydatów był w ubiegłych latach nader zróżnicowany, rokrocznie dla kandydatów była organizowana pomoc w postaci wakacyjnych Kursów Przygotowawczych.

Wykresy na rys. O. 6. przedstawiają kształtowanie się liczby studiujących w poszczególnych latach. Wykresy te nie mniej wyraźnie ilustrują przebieg zmian systemu nauczania.

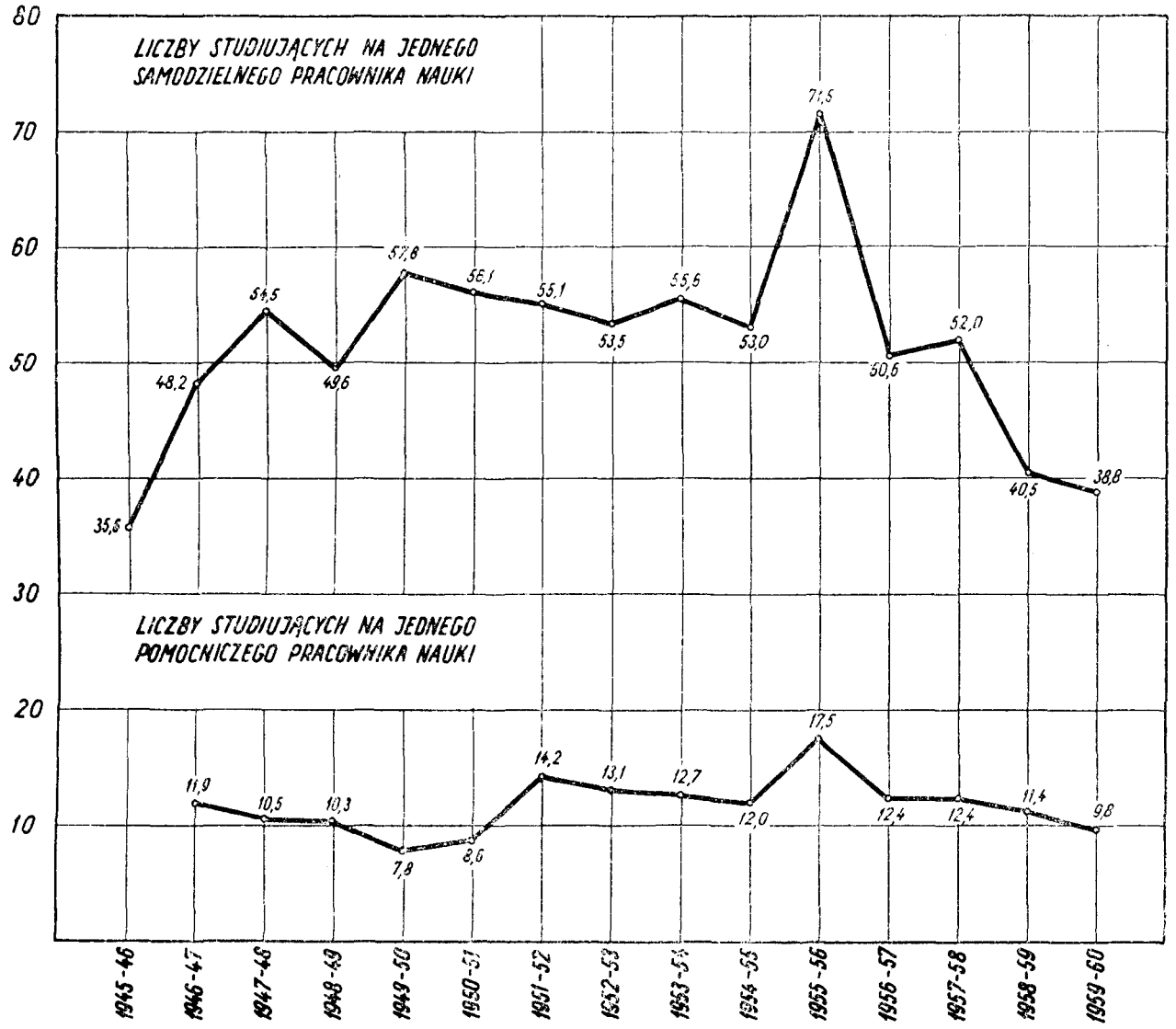

Rys. O. 7. Liczby studiujących przypadających na jednego pracownika nauki w poszczególnych latach

O ile ogólne liczby studiujących wykazują z roku na rok stały dość regularny wzrost świadczący o rozwoju możliwości dydaktycznych Uczelni, a w ostatnich latach pewną stabilizację, to dane składowe odnoszące się do stopni inżynierskiego i magisterskiego odznaczają się charakterystycznymi zmianami wypływającymi z przeobrażeń organizacji studiów i jej form.

Nagły i znaczny wzrost ogólnej liczby studiujących w roku akad. 1955/56 spowodowany został przyjęciem słuchaczów Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w poczet studentów Politechniki.

Wskaźnikiem charakteryzującym stopień obciążenia dydaktycznego pracowników naukowych jest liczba studiujących przypadająca na jednego pracownika. Wartości tego wskaźnika w poszczególnych latach są podane w formie wykresów na rys. O. 7. Wskaźnik ten jest również, w pewnej mierze, miernikiem wysiłków wymaganych od pracowników naukowych dla utrzymania odpowiedniego poziomu nauczania jak również może, do pewnego stopnia, służyć do oceny tego poziomu. W ogólnym przekroju Uczelni wskaźnik ten kształtował się raczej niekorzystnie — szczególnie w odniesieniu do samodzielnych pracowników nauki. Roztoczenie należytej opieki nad kilkudziesięcioma studentami przez jednego profesora wymaga ze względu na specyficzne zadania wyższej uczelni technicznej znacznego wysiłku i dużego

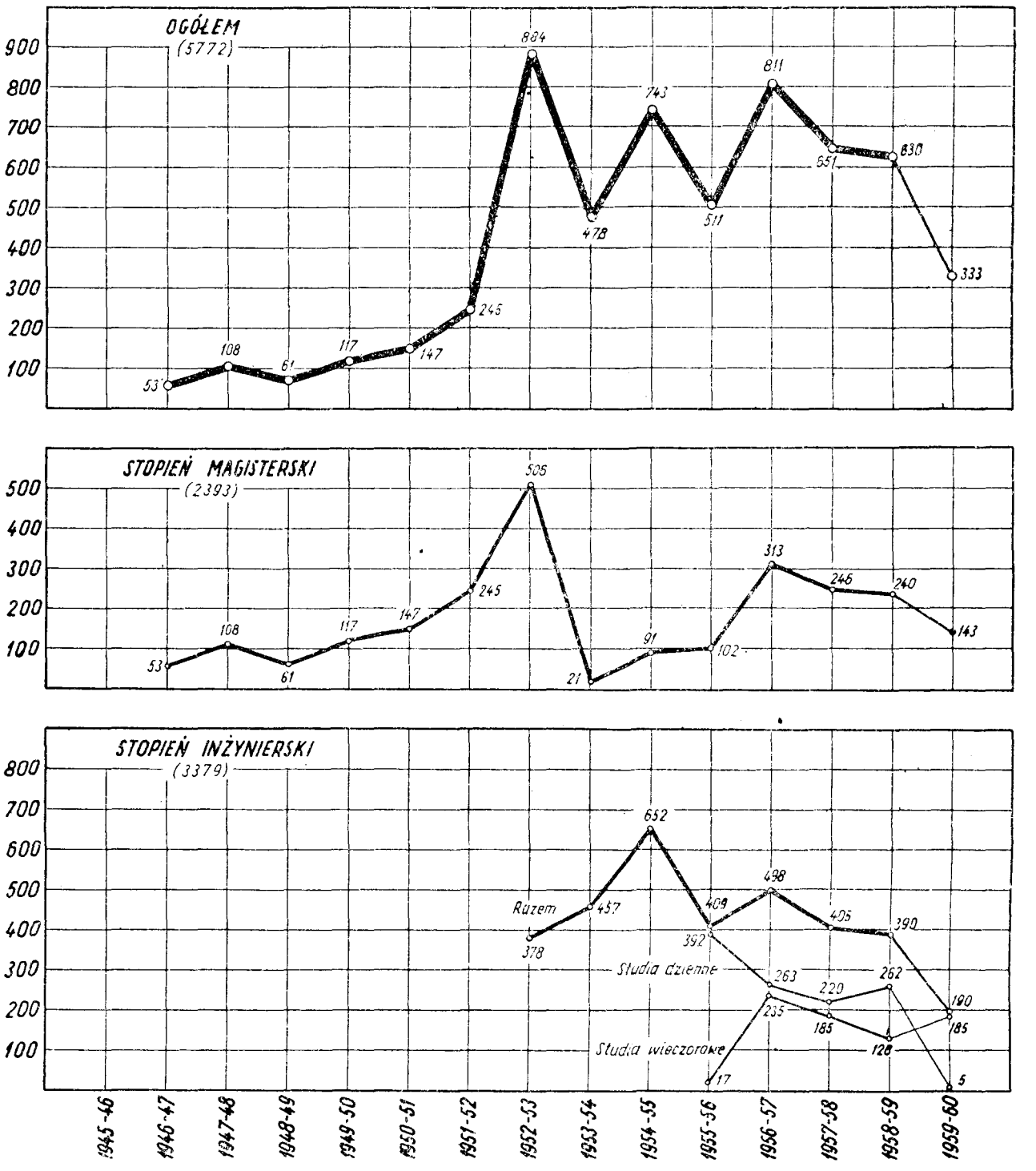

Rys. O. 8. Liczby wydanych dyplomów w poszczególnych latach. Liczby wydanych dyplomów podane dla roku akademickiego 1959/60 ujmują stan do dnia 30 VI 1959 r.

nakładu pracy, przekraczających przy innych koniecznych zajęciach (jak prace naukowo-badawcze i organizacyjne) posiadane możliwości.

Doraźnym, dającym się ująć liczbowo, miernikiem wyników prac dydaktycznych Uczelni jest liczba wydanych dyplomów. Wykresy na rys. O. 8. przedstawiają kształtowanie się tego miernika w latach. Znaczne nieregularności występujące w poszczególnych okresach zostały spowodowane różnorodnymi i złożonymi przyczynami. W ostatnich dwóch latach nastąpiła pewna stabilizacja świadcząca o unormowaniu prac dydaktycznych Uczelni (dane roku akad. 1959/60 odnoszą się do stanu na dzień 30 VI 1959 r., w innych latach dane odnoszą się do stanu na dzień 31 grudnia odpowiedniego roku — stąd wynika pozorny spadek

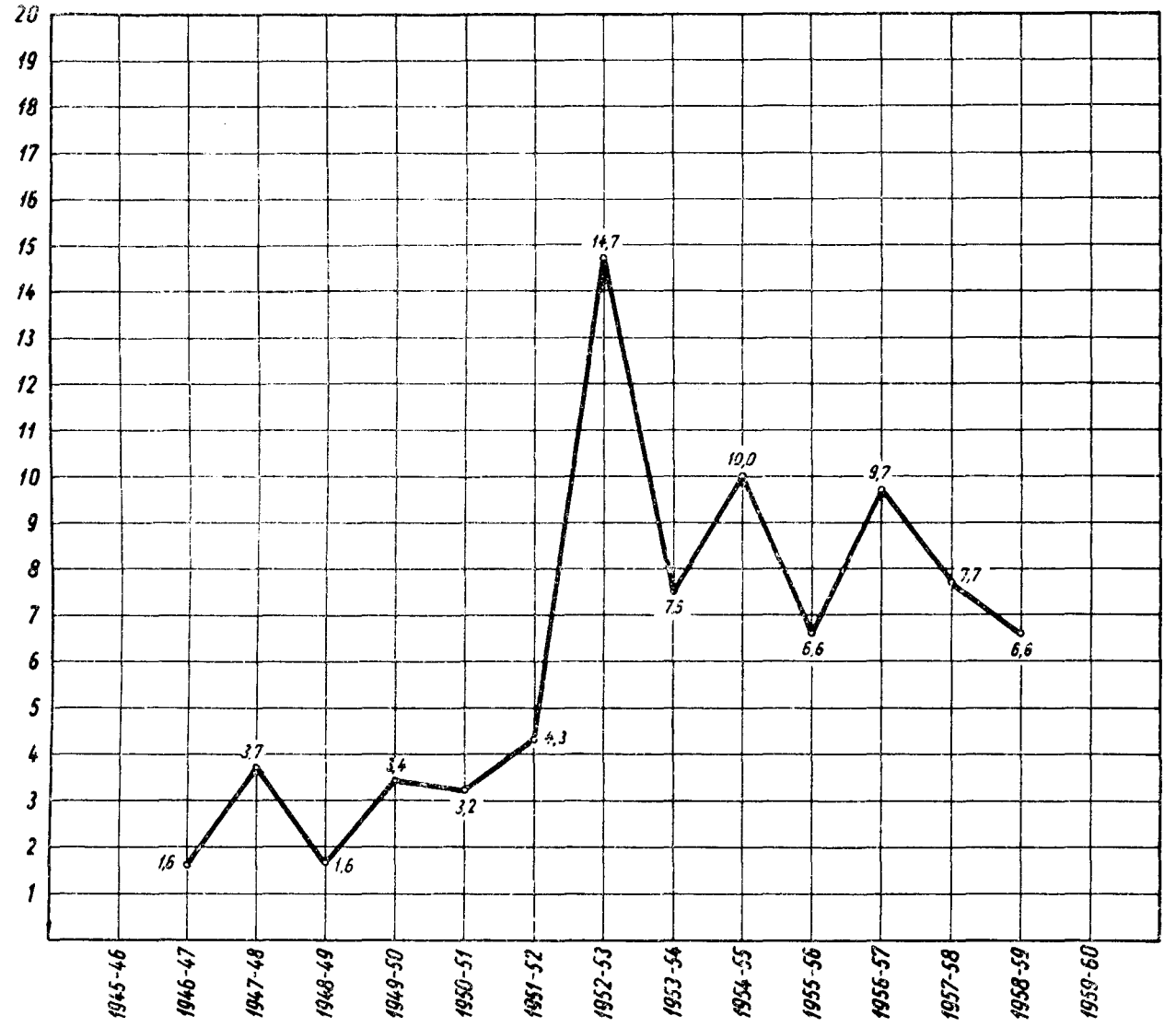

Rys. O. 9. Liczby wydanych dyplomów przypadające na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

liczby wydanych dyplomów). Poza tym w okresie od 1948 r. do 1958 r. Komisje Weryfikacyjno-Egzaminacyjne Uczelni działające na podstawie Ustawy z dnia 28 stycznia 1948 roku przyznały stopień inżyniera 789 wybitniejszym fachowcom spośród pracowników przemysłu.

Liczby wydanych dyplomów przypadające w poszczególnych latach na jednego samodzielnego pracownika nauki podane są na wykresie na rys. O. 9.

Właściwe wyniki działalności dydaktycznej Uczelni, w jak najszerszym ich ujęciu, są niewymierne i dalekosiężne, przejawiają się one w rezultatach prac wykonywanych przez jej wychowanków na rozmaitych stanowiskach w nauce, przemyśle, administracji.

Przytoczone dane statystyczne charakteryzują działalność dydaktyczną Uczelni jako całości. Dane statystyczne odnoszące się do działalności dydaktycznej Wydziałów i Katedr zawarte są w bardziej szczegółowych opisach ich pracy.

Równolegle z pracami dydaktycznymi prowadzone były wytężone prace o charakterze wychowawczym. Główne zadanie tych prac polegało na tym, aby wychowankowie opuszczający jej mury wynosili nie tylko zasoby wiedzy opartej na najnowszych osiągnięciach nauki, lecz również odznaczali się wysoką etyką zawodową, głęboko rozwiniętym poczuciem obo-

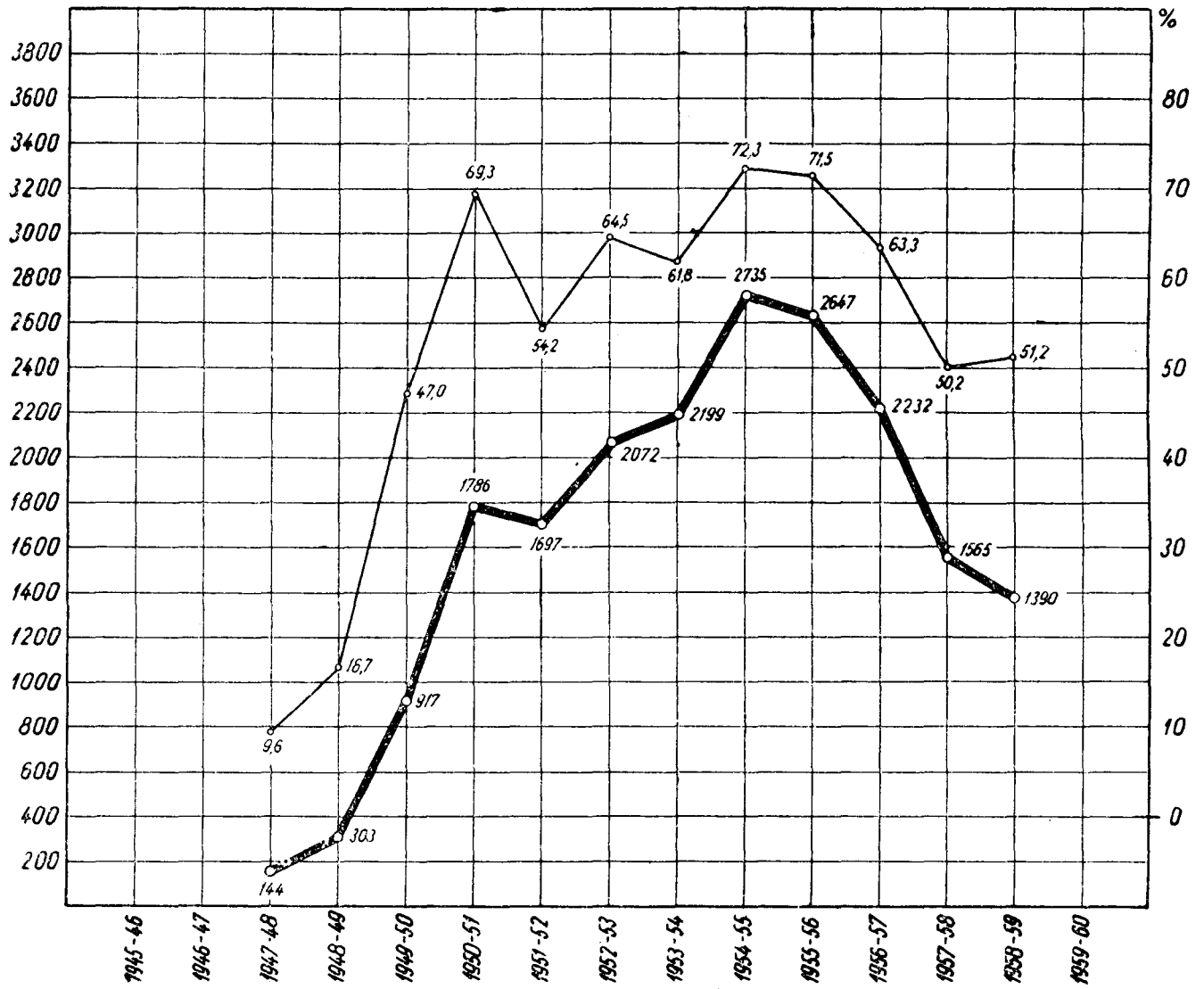

Rys. O. 10. Liczby wydanych stypendiów oraz procentowy ich stosunek do liczby studentów studiów dziennych w poszczególnych latach

wiązku obywatelskiego i wyrobionym światopoglądem opartym na naukowych podstawach socjalizmu.

W okresie ubiegłych piętnastu lat prace wychowawcze Uczelni miały różne formy i różny był ich zakres. Do najbardziej skutecznych należały pomoc i opieka nad organizacjami studenckimi o charakterze naukowym, społeczno-politycznym i sportowym działającymi na terenie Uczelni. Poważną rolę wychowawczą odgrywała współpraca młodzieży w gospodarowaniu i rządzeniu Uczelnią, przejawiająca się w udziale jej przedstawicieli w Radach Wydziałowych, Komisjach Stypendialnych, Przydziału Pracy i szeregu innych.

Rozwijanie pracy wychowawczej, nadanie jej właściwych kierunków i form jest przedmiotem nieustannej troski kierownictwa i pracowników Uczelni oraz organizacji społeczno-politycznych działających na jej terenie.

Opieka Uczelni nad sprawami materialnymi i bytowymi jej studentów przejawiała się w prowadzeniu akcji stypendialnej, udzielaniu zasiłków oraz prowadzeniu domów i stołówek studenckich.

Liczby studentów korzystających ze stypendiów w poszczególnych latach podaje wykres na rys. O. 10. Na tym samym rysunku podany jest procentowy stosunek pobierających

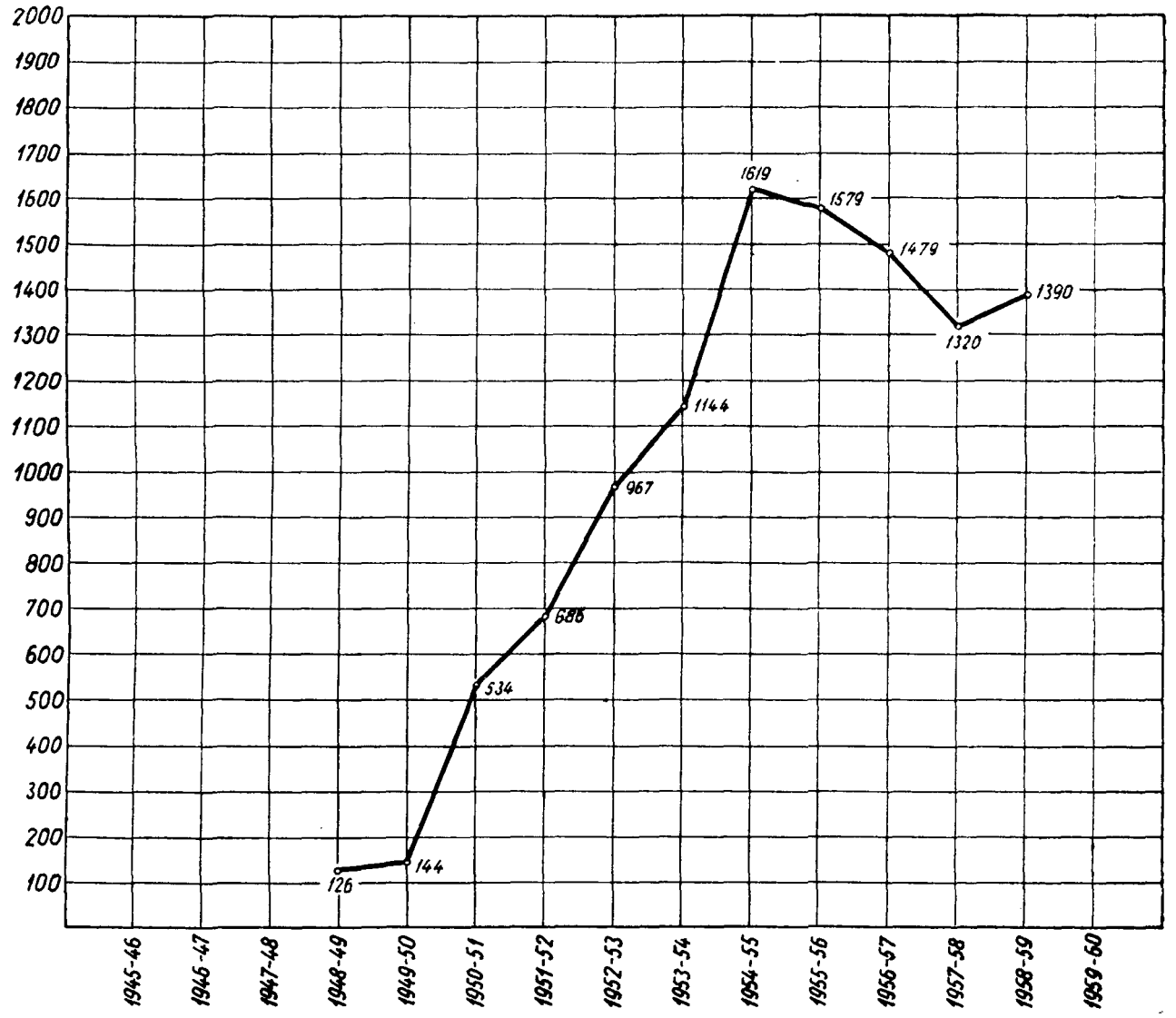

Rys. O. 11. Liczby miejsc w Domach Studenckich w poszczególnych latach

stypendia do ogólnej liczby studiujących na studiach dziennych, gdyż zasadniczo tylko tym studentom są przyznawane stypendia. Spadek liczby wypłacanych stypendiów w ostatnich latach nie został spowodowany zmniejszeniem liczby stypendiów, jakimi rozporządzała Uczelnia — możliwości w tym zakresie były większe. Zjawisko to ma inne przyczyny: zmniejszenie się liczby uprawnionych do pobierania stypendium ze względu na stan majątkowy oraz zaostrzenie wymagań w stosunku do postępu w studiach, od którego uzależnione jest przyznanie stypendium. W ostatnich latach zwiększyła się znacznie wysokość wypłacanych stypendiów, która waha się obecnie w granicach od 450 do 850 zł miesięcznie.

Oprócz stypendiów corocznie były przyznawane znaczne sumy na zasiłki losowe.

Liczby studiujących korzystających z miejsc w Domach Studenckich w poszczególnych latach obejmuje wykres na rys. O. 11.

Stypendia, zapomogi, mieszkania w domach studenckich i stołówki są najbardziej realnymi formami pomocy materialnej udzielanej studentom. Pomoc ta udzielana jest w zakresie udostępniającym wyższe studia szerokim rzeszom młodzieży, która w Polsce przedwrześniowej nie mogła nawet marzyć o studiach akademickich z uwagi na koszty z nimi związane. W Polsce Ludowej bramy wyższych uczelni są otwarte dla wszystkich, a pomoc Państwa zapewnia swobodne — bez trosk materialnych — zdobywanie wiedzy nieodzownej we współczesnym życiu.

* * *

Obok działalności dydaktyczno-wychowawczej drugim głównym kierunkiem prac Uczelni były i są twórcze badania naukowe.

W pierwszych latach istnienia Politechniki wobec braku odpowiednich warunków lokalowych i niezbędnego wyposażenia koniecznego do wykonywania prac o charakterze naukowo-badawczym i naukowo-technicznym prace te były prowadzone w nader ograniczonym zakresie.

Potrzeba jak najrychlejszego podjęcia prac naukowo-badawczych, a szczególnie prac naukowo-technicznych, była niezwykle paląca w związku z problemami wysuwanymi przez odbudowujący się i rozbudowujący się przemysł. Katedry i Zakłady pierwszych Wydziałów Politechniki (Mechanicznego, Elektrycznego i Chemicznego) musiały w początkowym okresie swego istnienia włożyć wiele energii i pracy w celu zdobycia w jak najkrótszym czasie najbardziej niezbędnego wyposażenia, nawiązując jednocześnie zakrojoną na szeroką skalę współpracę z innymi instytucjami naukowymi i laboratoriami przemysłowymi, które miały już możliwości, chociaż początkowo ograniczone, prowadzenia prac doświadczalnych o charakterze badawczym. Katedry i Zakłady Wydziałów utworzonych w późniejszych okresach (Wydziały: Włókienniczy, Chemii Spożywczej i Budownictwa Lądowego) były w nieco lepszym położeniu, ponieważ w początkach swej działalności mogły w szeregu przypadków dla swych prac korzystać z istniejących i wyposażonych w potrzebną aparaturę laboratoriów innych Wydziałów Uczelni.

W miarę zdobywania odpowiedniej aparatury i urządzeń przez poszczególne Katedry i Zakłady wzrastały ich potencjalne możliwości i rozwijała się coraz bardziej intensywna działalność naukowo-badawcza.

Charakter i tematyka prac badawczych w pierwszych paru latach istnienia Uczelni były uwarunkowane zagadnieniami wysuwanymi przez poszczególne gałęzie przemysłu i zakłady przemysłowe. Prace te w poważnej części nie miały charakteru planowych, długofalowych badań. Po ustaleniu perspektywicznych planów rozwoju gospodarki narodowej oraz wytyczeniu przez Polską Akademię Nauk kierunków rozwojowych nauki polskiej stało się możliwe określenie kierunków i zakresów prac naukowo-badawczych Katedr i Zakładów Uczelni. Wzrastające możliwości twórcze, wywołane wzrostem kwalifikacji i doświadczenia pracowników naukowych oraz wzmacnianiem się bazy materialnej, pozwoliły na opracowanie dalekosiężnych planów prac badawczych.

W ciągu ostatnich kilku lat problematyka naukowo-badawcza i specjalizacje poszczególnych Katedr i Zakładów wyraźnie się skrystalizowały. Prace i osiągnięcia poszczególnych Katedr pozwoliły im na zajęcie określonych i uznanych pozycji naukowych wśród krajowych placówek badawczych oraz zyskały pozytywną ocenę w zagranicznych ośrodkach naukowych.

Rozwój działalności Uczelni w zakresie prac badawczych o charakterze naukowym i technicznym był m. in. wynikiem stale rozwijającej się współpracy Uczelni z innymi instytucjami naukowymi oraz ośrodkami przemysłowymi w kraju i za granicą. Współpraca ta obejmowała wymianę doświadczeń, wykonywanie prac zleconych, organizowanie bądź współudział w organizowaniu zjazdów i konferencji naukowych, zagraniczne stypendia i praktyki naukowe dla pracowników Uczelni, wizyty uczonych obcokrajowych. Szczególnie szeroko i owocnie rozwijała się współpraca z instytucjami naukowymi krajów obozu socjalistycznego.

Uczelnia prowadzi dość ścisłą współpracę z Polską Akademią Nauk. Szereg pracowników naukowych Uczelni jest członkami Komitetów, względnie sekcji Komitetów, Polskiej Akademii

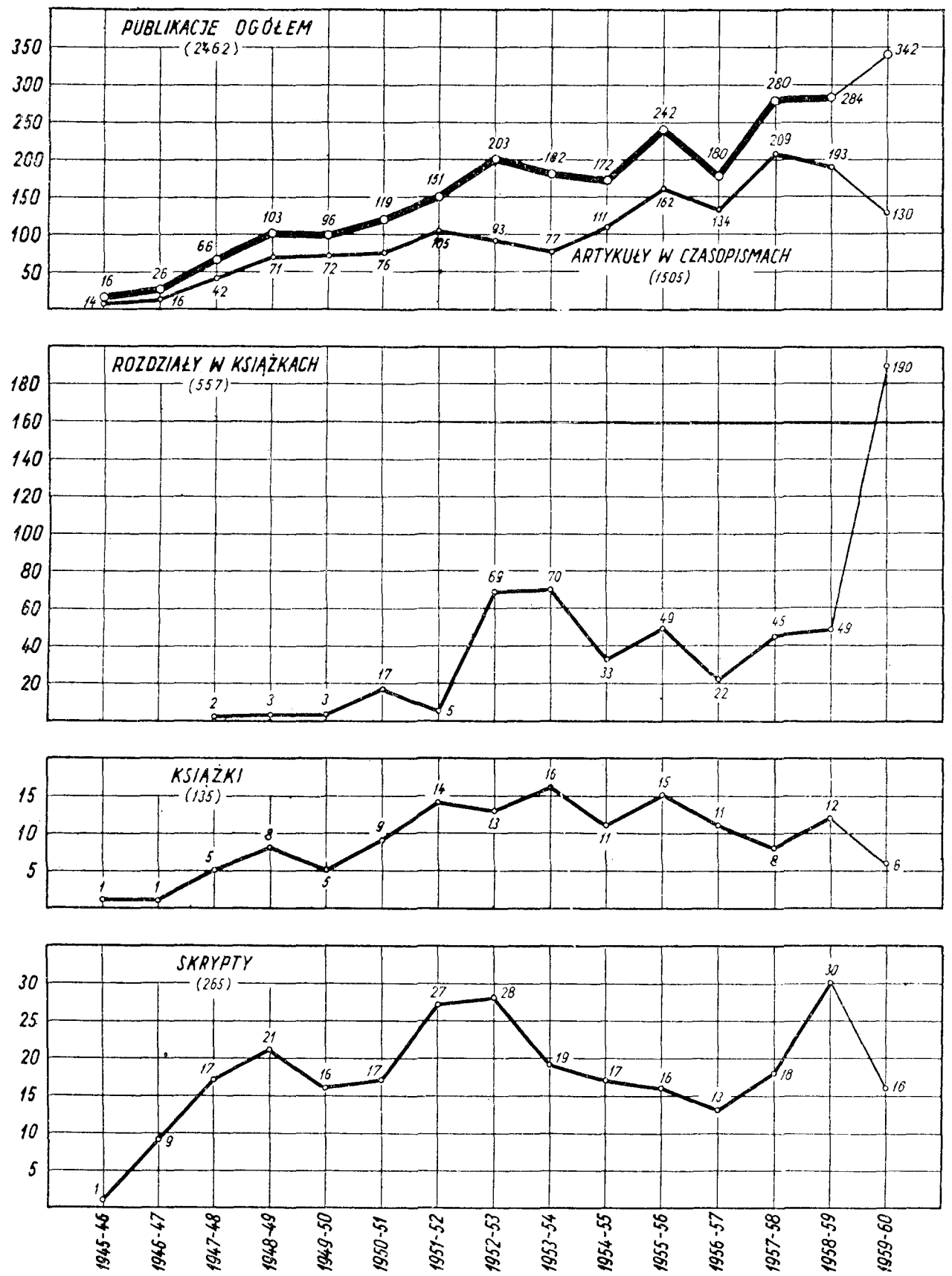

Rys. O. 12. Liczby publikacji w poszczególnych latach

Nauk. W Uczelni zorganizowano kilka zespołów opracowujących zagadnienia specjalne dla PAN, istnieją również w Uczelni sekcje Komitetów PAN.

Poważny wkład pracy pracowników naukowych Uczelni przejawiał się również w udziale w radach naukowych instytutów naukowo-badawczych, w działalności stowarzyszeń technicznych i towarzystw naukowych jak też we współpracy z przemysłem.

Pracownicy naukowi Uczelni byli w coraz szerszym zakresie zapraszani przez biura konstrukcyjne i zakłady przemysłowe nie tylko na terenie Łodzi, ale również Warszawy, Poznania i Śląskiego Okręgu Przemysłowego, w charakterze doradców przy rozwiązywaniu problemów technicznych i ekonomicznych.

Liczne prace badawcze wykonane przez Uczelnię dla potrzeb przemysłu stanowią podstawę wielu procesów technologicznych w laboratoriach, instytutach i fabrykach, wykonane prace konstrukcyjne są bazą wykonawczą w wielu biurach projektowych i zakładach przemysłowych, a tysiące wykonanych ekspertyz i udzielonych porad przyczyniły się do pokonania licznych trudności w organizacji i produkcji przemysłowej.

Szczegółowe dane dotyczące działalności naukowej Uczelni i jej osiągnięć zawierają opisy działalności poszczególnych Wydziałów i Katedr (rozdziały III—VIII).

Miernikami aktywności i wyników prac naukowych uczelni są m. in. liczba wykonanych prac doktorskich i liczby ogłoszonych publikacji. W okresie piętnastu lat istnienia Uczelni nadano ogółem 48 stopni doktora nauk technicznych. Liczby ogłoszonych publikacji według rodzajów oraz ich kształtowanie się w latach podają wykresy na rys. O. 12. Liczby odnoszące się do roku akad. 1959/60 przedstawiają stan na dzień 30 czerwca 1959 r., co należy brać pod uwagę przy porównywaniu wyników tego roku do wyników lat ubiegłych.

Liczba ogłoszonych publikacji nie jest miernikiem pełnym, ponieważ dość znaczna liczba prac wykonanych przez pracowników Uczelni nie została ogłoszona drukiem. Niemniej jednak dane przytoczone na rys. O. 12 wskazują, aczkolwiek w pewnym przybliżeniu, na stały wzrost aktywności pracowników Uczelni na polu naukowym. Istnieją wszelkie podstawy do przypuszczeń, iż w przyszłości rozwój działalności Uczelni w tej dziedzinie będzie postępował jeszcze bardziej intensywnie.

UWAGI REDAKCJI:

a) Przytoczone liczby wydanych dyplomów (ogólne dla całej Uczelni oraz dla poszczególnych Wydziałów) różnią się nieco (są większe) od liczby dyplomantów, którzy ukończyli studia. Różnice te występują w pewnym okresie dwustopniowych studiów, kiedy absolwent po uzyskaniu dyplomu stopnia inżynierskiego kontynuował studia na stopniu magisterskim i otrzymywał w Uczelni drugi dyplom — magistra inżyniera. Nazwiska tych osób powtarzają się w spisach absolwentów obydwóch stopni.

b) Dane liczbowe odnoszące się do dyplomantów i publikacji przytaczane w opisach działalności poszczególnych Katedr i Zakładów nie zawsze odpowiadają sumarycznym danym podawanym dla odpowiedniego Wydziału. Spowodowane to zostało w głównej mierze zmianami organizacyjnymi (podział lub łączenie Katedr, zmiany przynależności Katedr itp.), które wpływały na utrzymanie ciągłości w sprawozdawczości niektórych Katedr i Zakładów.

c) Przytoczone w dalszych rozdziałach opisy działalności Wydziałów, Katedr i Zakładów mają jednakowy układ schematyczny treści. Pewna rozmaitość w zakresie i sposobie ujęcia tej treści w poszczególnych opisach jest odbiciem poglądów kierownictwa Wydziałów i Katedr na sposób przedstawienia działalności podległych komórek.

Rozdział III

WYDZIAŁ MECHANICZNY I JEGO KATEDRY

WYDZIAŁ MECHANICZNY

POWSTANIE I ORGANIZACJA WYDZIAŁU

Dekret z dnia 24 maja 1945 roku powołujący do życia Politechnikę Łódzką postawił przed założycielami Wydziału Mechanicznego poważne zadania organizacyjne, które wymagały nie tylko pokonania doraźnych trudności okresu wojennego, lecz również wnikliwego wytyczenia kierunków rozwoju przyszłego Wydziału, który sprzyjałby utworzeniu zwartego ośrodka naukowego.

Pierwsze posiedzenie Rady Wydziału, które odbyło się w dniu 26 czerwca 1945 roku, było szczególnie ważne. Nie mogło ono ograniczyć się tylko do formalnego zapoczątkowania pracy, lecz musiało podjąć szereg zasadniczych decyzji, wybiegających w przyszłość.

Trzeba było określić profil Wydziału, jego potrzeby osobowe i materialne, opracować program nauczania dostosowany do aktualnych warunków, nakreślić plan rozbudowy lokali dla poszczególnych Katedr, zakres koniecznego wyposażenia itd.

Dziś, z perspektywy lat, można ocenić, że ta odpowiedzialna praca została wykonana dobrze. Zawdzięczać to należy dużemu doświadczeniu naukowemu, dydaktycznemu i życiowemu założycieli — profesorów: Wacława Moszyńskiego, Witolda Pogorzelskiego, Bohdana Stefanowskiego, Bolesława Tołłoczki, Czesława Witoszyńskiego, Kazimierza Zembrzuskiego i Ludwika Żarnowskiego.

Na pierwszej Radzie Wydziału zdecydowano uruchomienie pięciu kierunków specjalizacyjnych (Energetyczno-Konstrukcyjnego, Kolejowo-Komunikacyjnego, Samochodowego, Technologicznego i Włókienniczego), powołano dalszych nowych członków zespołu nauczającego i ustalono terminy otwarcia zapisów na studia oraz rozpoczęcia zajęć dydaktycznych od razu na wszystkich czterech latach studiów. Pierwszym dziekanem Wydziału został wybrany prof. Bolesław Tołłoczko.

Początkowy okres działalności Wydziału, pomimo bardzo przychylnego i wydatnego poparcia ze strony władz państwowych i miejskich, nacechowany był ogromnymi trudnościami spowodowanymi brakiem pomieszczeń dla poszczególnych Katedr i Zakładów oraz brakiem najniezbędniejszego wyposażenia. Trzeba było maksimum energii, dobrej woli i zbiorowego wysiłku całego personelu Uczelni, aby stało się możliwe szybkie zorganizowanie i okrzepnięcie Wydziału.

Olbrzymi i wyjątkowy był przy tym wkład pracy prof. dr Bohdana Stefanowskiego, pierwszego Rektora Politechniki Łódzkiej i członka Rady Wydziału Mechanicznego. Jego energia, przykład i troska o każdego pracownika i każdą sprawę wytwarzały wyjątkowy klimat, który wyzwalał nowe zasoby energii ludzkiej i tworzył z pracowników zwarty zespół, uparcie realizujący postawione przed nim zadania.

Dzięki temu stało się możliwe zrealizowanie w ciągu niespełna 5 miesięcy (od maja do października) zadań postawionych na pierwszej Radzie Wydziału, tzn. opracowanie siatki godzin dla wszystkich 4 lat studiów, obsadzenie wszystkich wykładów, zaangażowanie personelu pomocniczego i administracyjnego, przeprowadzenie zapisów i egzaminów wstępnych (łącznie ponad 500 studentów), otwarcie tymczasowych audytoriów, kreślarni i laboratoriów oraz uruchomienie stołówek. Prace przejściowe i dyplomowe przedwojennych studentów 3 i 4 roku studiów zostały rozpoczęte już w lipcu 1945 roku.

W tym samym czasie zorganizowano bibliotekę wydziałową i wszczęto starania mające na celu rozwiązanie trudności bytowych personelu nauczającego. W wyniku tych starań większość nowych profesorów i pomocniczych pracowników naukowych otrzymała klucze do świeżo przygotowanych i umeblowanych mieszkań. Stworzyło to atmosferę stabilizacji, będącą podstawą dla prowadzenia normalnej pracy Wydziału.

W tym okresie najbliżsi współpracownicy Rektora Stefanowskiego mgr inż. Wiktoria Morozowska, mgr inż Jerzy Młodziński i mgr inż Marian Mieszkowski swoją pracą i poświęceniem szczególnie przyczynili się do organizacji i stabilizacji Wydziału.

W pierwszym roku akademickim wykłady odbywały się w pomieszczeniach rozrzuconych w różnych punktach miasta, a ćwiczenia laboratoryjne zostały zorganizowane w zakładach przemysłowych. Mimo to tok studiów odbywał się regularnie i harmonijnie, bez zakłóceń. Osiągnięcie takiego stanu organizacji Wydziału było możliwe nie tylko dzięki wysiłkom personelu Uczelni, lecz także dzięki wyjątkowo dobremu zespołowi studenckiemu. Na starsze lata napłynęli w większości ludzie, którzy przerwali studia w 1939 roku i których okres okupacji nie zdołał wykoleić. Był to element niezwykle wartościowy. W klimacie w jakim powstawał Wydział, zespół studencki zrósł się od razu z pracownikami naukowymi i dzięki swej dojrzałości umożliwił szybkie nawiązanie do najlepszych tradycji polskiej uczelni akademickiej. Późniejsza młodzież napływająca ze szkół średnich łatwo przejmowała te tradycje i nadal je kultywowała. Taki stan w dużym stopniu ułatwił rozwój Wydziału w pierwszych latach jego istnienia.

Przyjęta przez założycieli początkowa struktura specjalizacyjna Wydziału obejmująca 5 kierunków wzbogaciła się po upływie roku o dalsze dwa kierunki, a mianowicie: specjalizacje w zakresie papiernictwa i lotnictwa.

Otwarcie w roku 1947 pierwszego w kraju Wydziału Włókienniczego na Politechnice Łódzkiej spowodowało naturalne odejście specjalizacji włókienniczej.

W ciągu dalszych trzech lat, czyli od roku 1947 do 1950, liczba 6 kierunków specjalizacyjnych pozostała niezmienna, jakkolwiek zmiany programowe zostały zapoczątkowane już w roku 1949. Zmiany te miały w różnych latach rozmaite nasilenie. Wprowadzenie studiów dwustopniowych i dążenie do specjalizacji w węższym zakresie, podyktowane potrzebami gospodarki narodowej, wymagały od Wydziału szybkiego i elastycznego przystosowania się do nowych, zmienionych potrzeb i zerwania z dotychczasowymi tradycjami dydaktycznymi dawnego 4-letniego kursu magisterskiego.

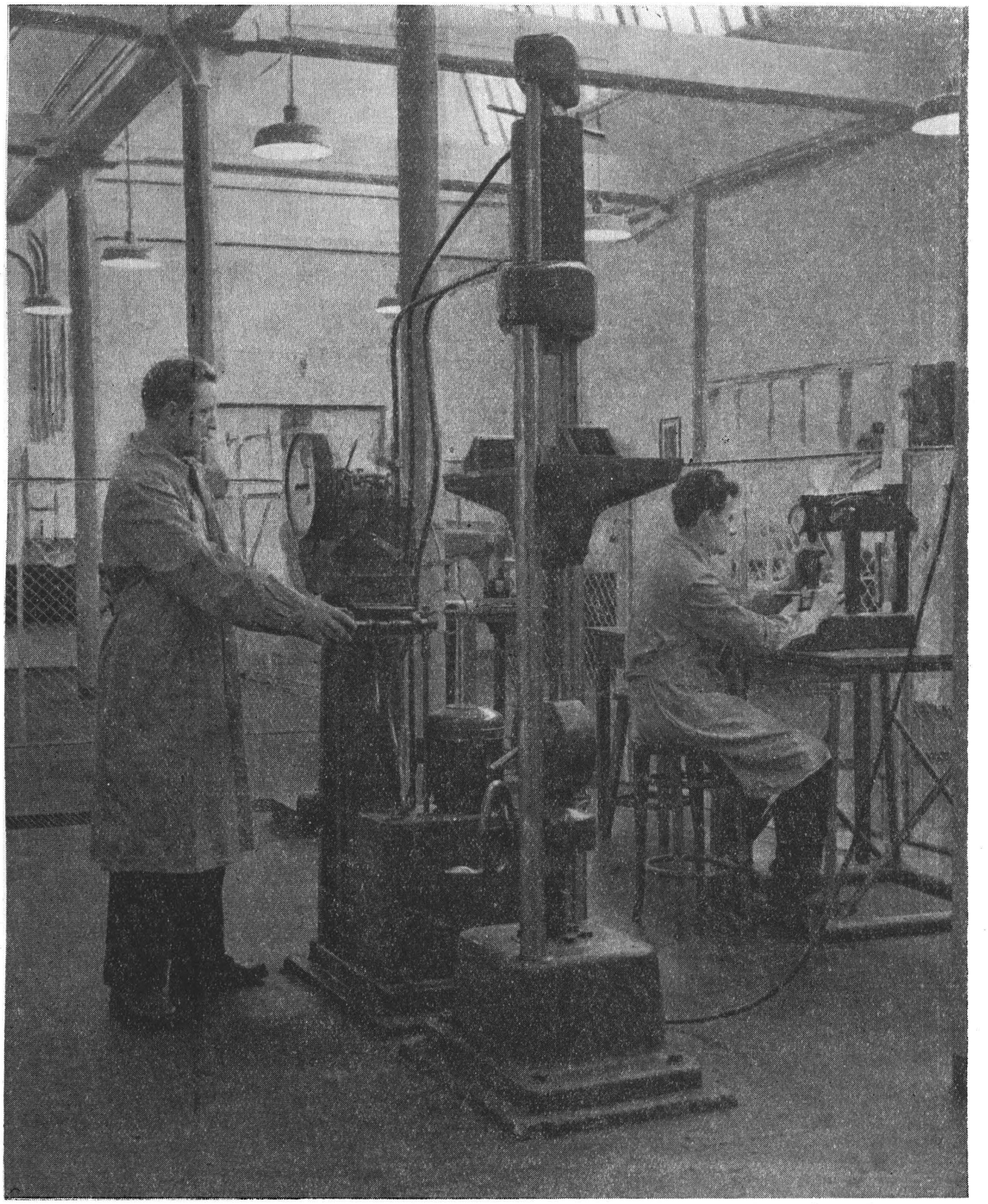

Katedra Wytrzymałości Materiałów. Fragment Laboratorium

Rok 1950 przyniósł zasadnicze zmiany. W wyniku decyzji Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego Wydział stracił specjalizację w zakresie lotnictwa. Jednocześnie zaś kierunki energetyczno-konstrukcyjny i technologiczny, kształcące magistrów inżynierów na podstawie bardziej wszechstronnego przygotowania opartego w różnorodne przedmioty specjalizujące, uległy reorganizacji mającej na celu wyraźniejsze niż dotychczas zawężenie specjalizacji absolwenta. Takie zawężone kierunki specjalizacyjne powstały w tym samym 1950 roku w dziedzinie cieplnych maszyn przepływowych, a więc turbin cieplnych i sprężarek, oraz w dziedzinie maszyn i urządzeń chłodniczych. W następnym roku zmiany te objęły dalsze kierunki, poza tym przybyła specjalność w zakresie budowy maszyn włókienniczych będąca wynikiem analogicznych zmian strukturalnych wprowadzanych na Wydziale Włókienniczym.

Dążenie do coraz węższej i jednocześnie głębszej specjalizacji osiągnęło swoje maksimum w roku 1952, kiedy Wydział miał 17 odrębnych specjalności.

Dalsze zarządzenia Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego parokrotnie zmieniały strukturę Wydziału.

Obecnie Wydział obejmuje specjalności w następujących 9-ciu dziedzinach:

Studia dzienne, jednolite, 5-letnie:

1. Urządzenia i technologia odlewnictwa;
2. Metaloznawstwo i obróbka cieplna;
3. Obrabiarki, narzędzia i technologia budowy maszyn;
4. Maszyny i urządzenia energetyczne, specjalizacje: a) Silniki spalinowe, b) Maszyny cieplne wirnikowe (przepływowe);
5. Urządzenia przemysłu celulozowo-papierniczego;
6. Maszyny i urządzenia włókiennicze;
7. Samochody i ciągniki;
8. Urządzenia chłodnicze;
9. Maszyny robocze ciężkie, specjalizacja: Dźwigi i przenośniki.

Studia wieczorowe, jednolite, 6-letnie:

1. Obrabiarki, narzędzia i technologia budowy maszyn;
2. Maszyny robocze ciężkie;
3. Maszyny i urządzenia energetyczne.

Jednocześnie ze zmianami strukturalnymi wprowadzone zostały także zmiany programów nauczania oraz weszły w życie nowe formy opieki nad studentami. Wymagało to całkowitej wewnętrznej przebudowy Wydziału, która została dokonana przy pełnej ciągłości toku studiów. Mogło to być możliwe tylko dzięki zbiorowym wysiłkom całego personelu i ofiarnej pracy kolejnych dziekanów i prodziekanów.

Niewątpliwym osiągnięciem Wydziału w tym zakresie jest nie tylko właściwa organizacja specjalności i reorganizacja programu nauczania, lecz także roztoczenie nad studentami szczególnie wzmożonej opieki i zapewnienie jak najdalej idącej pomocy mającej na celu zachowanie prawidłowości umysłowego rozwoju studenta i osiągnięcie należytej jakości i sprawności nauczania.

Trudne i odpowiedzialne funkcje dziekanów i prodziekanów w okresie 15-lecia istnienia Wydziału sprawowali:

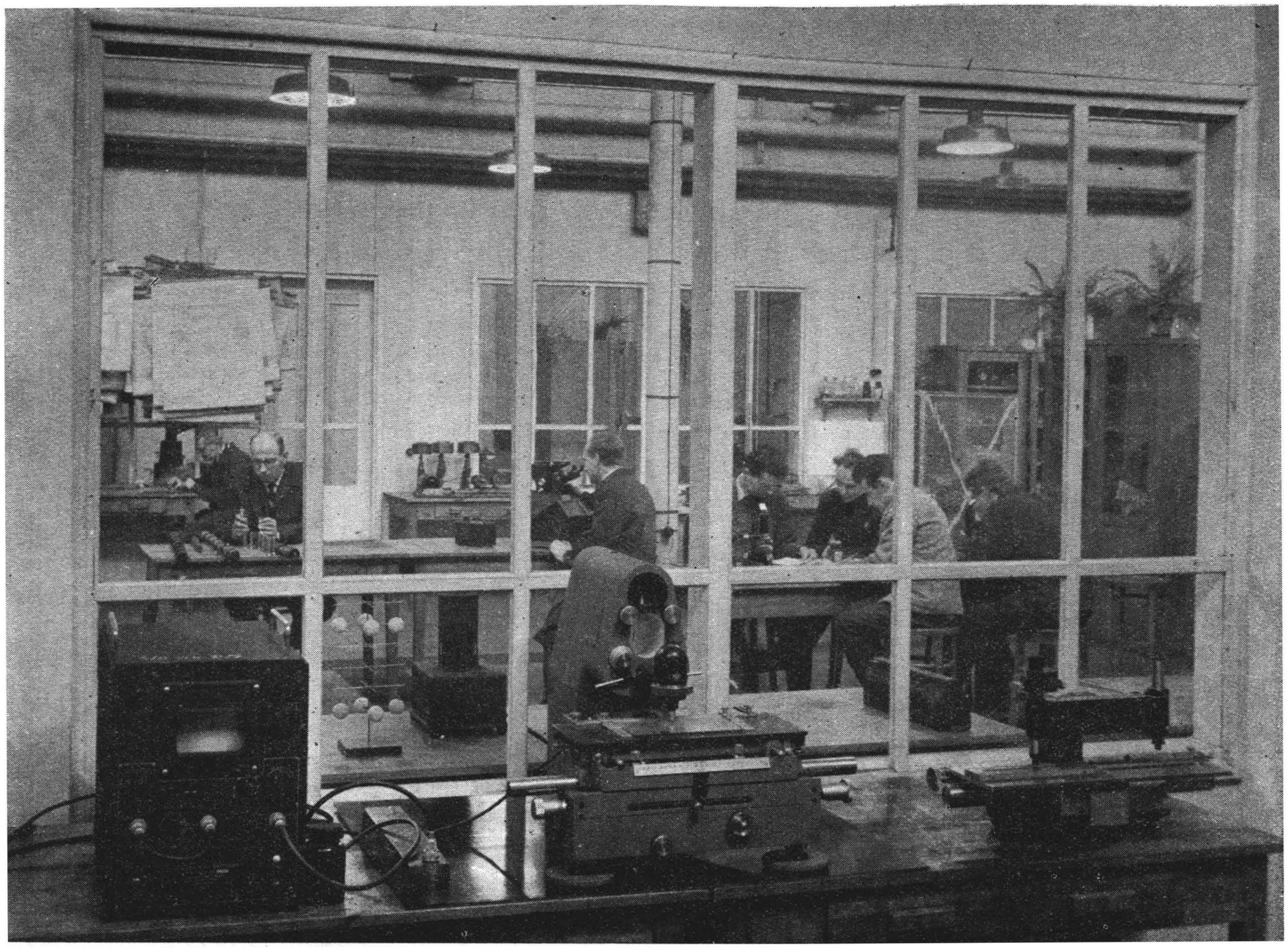

Katedra Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej. Fragment Laboratorium Metaloznawstwa

Rok akad.	Dziekan	Prodziekani
1945/46	prof. Bolesław Tołłoczko	
1946/47 1947/48	prof. Kazimierz Zembrzuski	prof. Aleksander Uklański
1948/49	prof. Aleksander Uklański	vacat
1949/50		vacat
1950/51		vacat
1951/52		prof. Jan Werner
1952/53	prof. Jan Werner	prof. Leon Burnat prof. dr Aleksy Piątkiewicz
1953/54		prof. dr Aleksy Piątkiewicz prof. dr Jerzy Leyko
1954/55	prof. Jerzy Werner	prof. dr Jerzy Leyko z-ca prof. Zofia Wendorff
1955/56	prof. Michał Skarbiński	prof. dr Jerzy Leyko doc. dr Zofia Wendorff
1956/57 1957/58	prof. dr Aleksy Piątkiewicz	doc. dr Zdzisław Parszewski doc. Janusz Szreniawski z-ca prof Henryk Bobowicz — kierownik Studiów Wieczorowych z-ca prof. Adam Kowalski — kierownik Studiów Zaocznych
1958/59 1959/60	prof. dr Jerzy Leyko	doc. Feliks Kotlewski z-ca prof. Adam Kowalski z-ca prof. Henryk Bobowicz

Działalność Wydziału zarówno dydaktyczna jak i naukowa skupia się w Katedrach i wchodzących w ich skład Zakładach. W okresie 15-lecia istnienia Wydziału liczba Katedr nie uległa poważniejszym zmianom: w 1945 roku Wydział liczył 16 Katedr, w chwili obecnej istnieje 18; liczba Zakładów wzrastała stopniowo i obecnie wynosi 28.

Wykaz czynnych Katedr i Zakładów Wydziału (rok akad. 1959/60) przedstawia się następująco:

Katedra i Zakład Matematyki;
Katedra i Zakład Mechaniki;
Katedra i Zakład Wytrzymałości Materiałów;
Katedra Części Maszyn z 3 Zakładami:
a) Części Maszyn,
b) Teorii Mechanizmów,
c) Rysunku Technicznego;
Katedra i Zakład Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej;
Katedra Obrabiarek i Obróbki Skrawaniem z 2 Zakładami:
a) Obrabiarek,
b) Obróbki Skrawaniem;

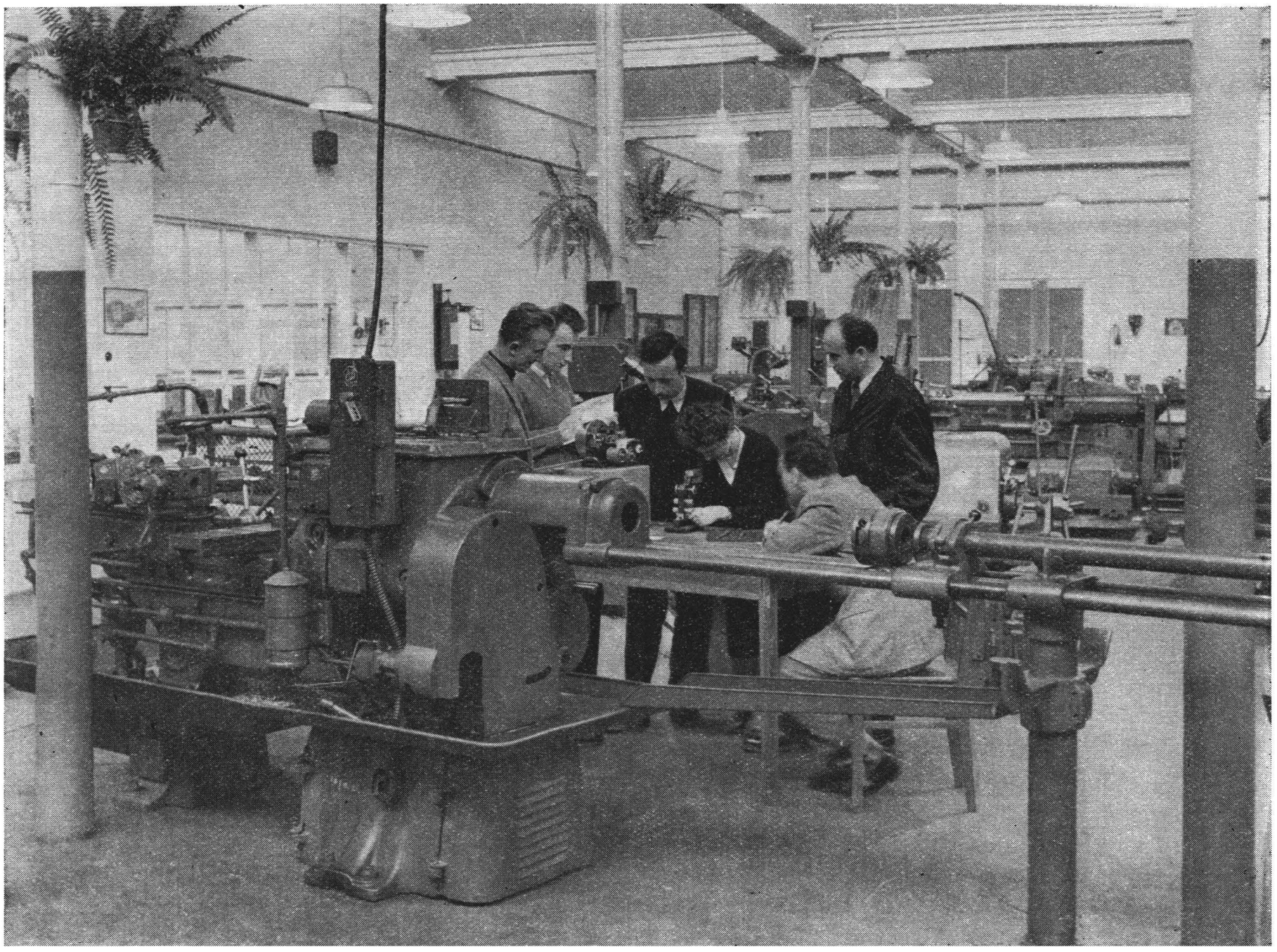

Katedra Obrabiarek i Obróbki Skrawaniem. Fragment Laboratorium

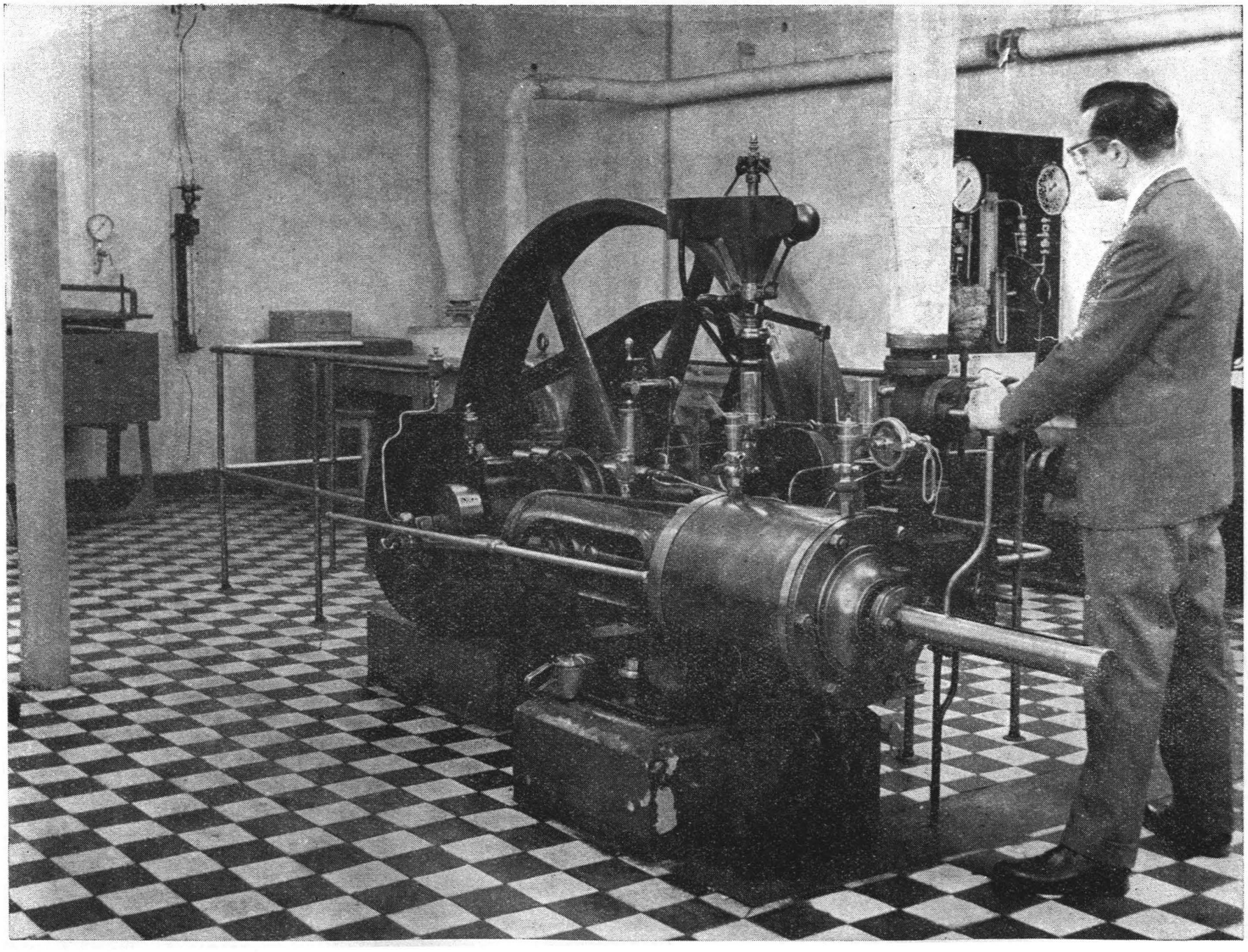

Katedra Techniki Cieplnej. Fragment Laboratorium

Biblioteka Główna P.Ł.

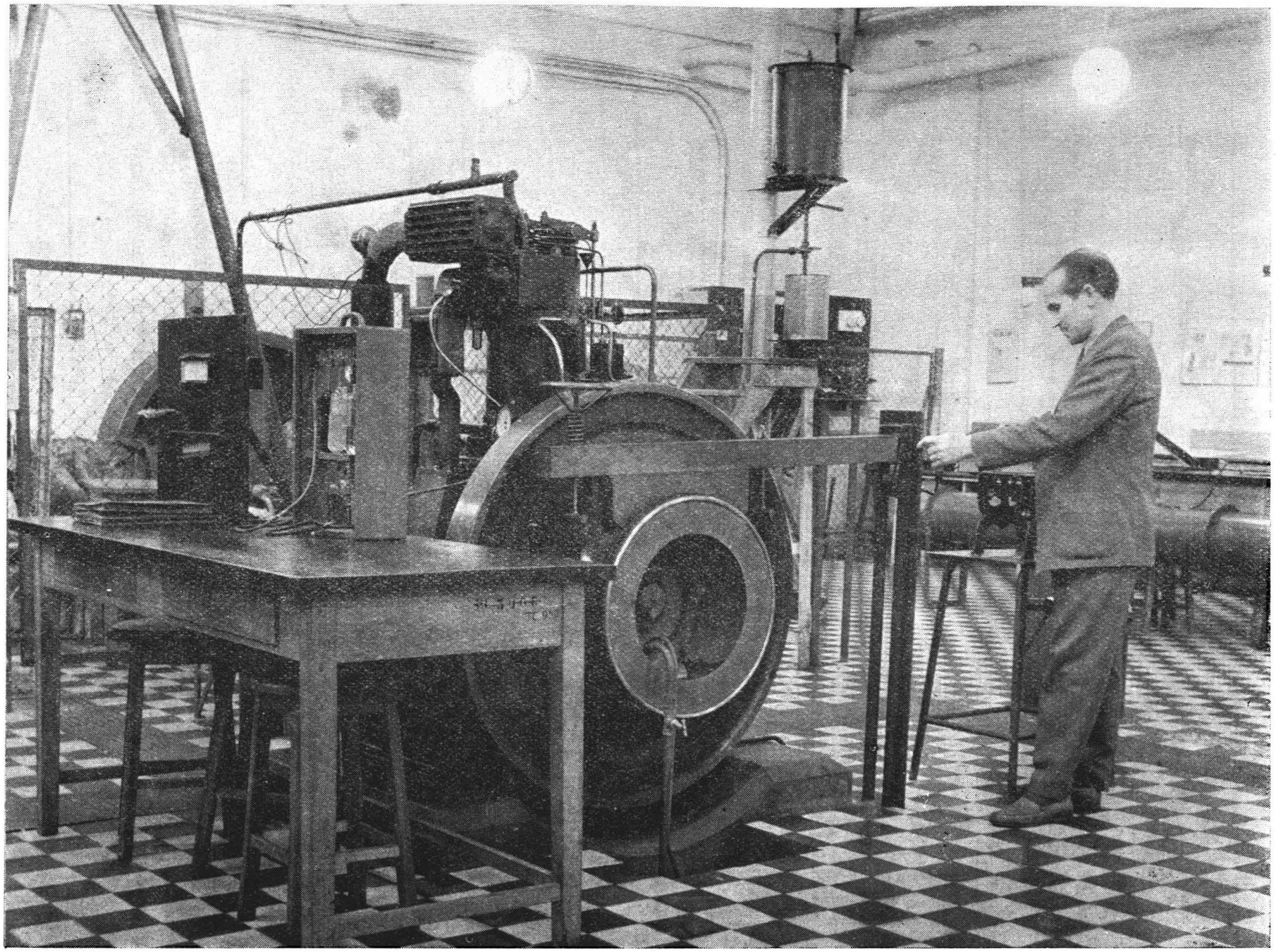

Katedra Techniki Cieplnej. Fragment Laboratorium

Katedra Technologii Metali z 2 Zakładami:
a) Odlewnictwa,
b) Urządzeń Odlewniczych;
Katedra Technologii Budowy Maszyn z 2 Zakładami:
a) Technologii Budowy Maszyn,
b) Narzędzi Skrawających;
Katedra i Zakład Dźwignic;
Katedra Techniki Cieplnej z 3 Zakładami:
a) Techniki Cieplnej,
b) Chłodnictwa,
c) Klimatyzacji;
Katedra i Zakład Kotłów i Aparatów Parowych;
Katedra Cieplnych Maszyn Przepływowych z 2 Zakładami:
a) Turbin Cieplnych,
b) Sprężarek;
Katedra Cieplnych Maszyn Tłokowych z 2 Zakładami:
a) Silników Spalinowych,
b) Silników Parowych;
Katedra i Zakład Silników Samochodowych;
Katedra i Zakład Budowy Samochodów;
Katedra i Zakład Pomp i Silników Wodnych;
Katedra Papiernictwa i Maszyn Papierniczych z 2 Zakładami:
a) Maszyn Papierniczych,
b) Papiernictwa;
Katedra i Zakład Ekonomii Politycznej.

Bliższe dane dotyczące organizacji, składu osobowego i działalności poszczególnych Katedr i Zakładów przytoczone są w dalszym ciągu niniejszego rozdziału.

PRACOWNICY NAUKOWI

Kadry pracowników naukowych Wydziału ulegały w okresie 15-lecia znacznym przeobrażeniom. Złożyły się na to rozmaite przyczyny, które zostały częściowo omówione w rozdziale omawiającym ogólny rozwój Uczelni.

Wykresy na rys. M-1 przedstawiają kształtowanie się kadry samodzielnych pracowników nauki w poszczególnych latach. Ogólne liczby samodzielnych pracowników nauki przejawiają zdecydowane tendencje wzrostu odpowiadające tendencjom rozwojowym Wydziału. Skład osobowy uległ znacznym zmianom: z 16 samodzielnych pracowników nauki tworzących pierwszą Radę Wydziału w 1945 roku pozostało w chwili obecnej tylko 3.

Stan liczbowy pomocniczych pracowników nauki w poszczególnych latach ilustrują wykresy na rys. M-2. Wykres na rys. M-3 przedstawia stosunek pomocniczych do samodzielnych pracowników nauki.

Oprócz stałego personelu naukowego udział w pracy dydaktycznej brali również wykładowcy i prowadzący ćwiczenia zlecone.

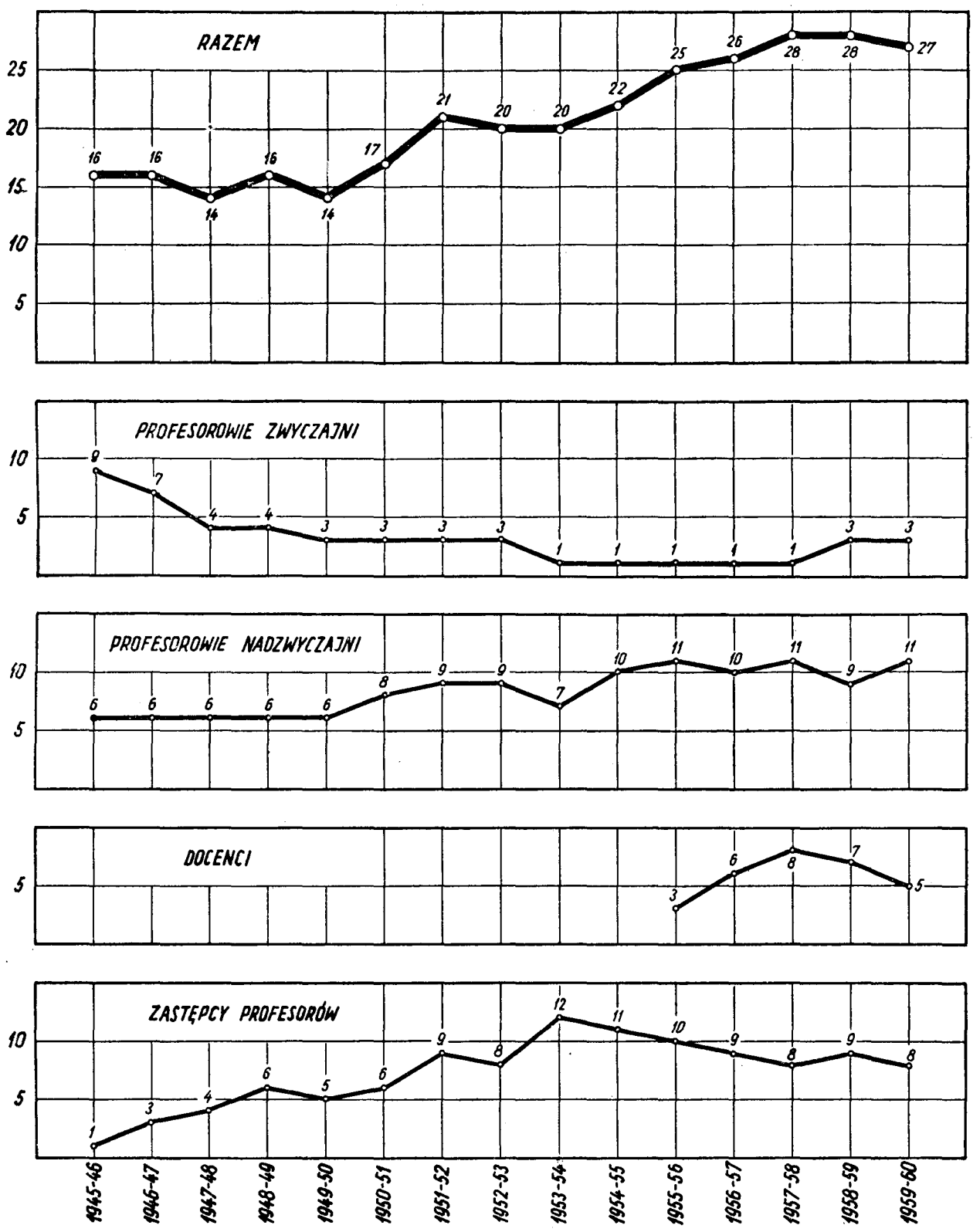

Rys. M. 1. Wydział Mechaniczny: Stany liczbowe samodzielnych pracowników nauki w poszczególnych latach

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Działalność dydaktyczna Wydziału została podjęta zaraz po jego utworzeniu.

Działalność dydaktyczną i jej wyniki charakteryzują dane liczbowe ujęte w formie wykresów na załączonych rysunkach:

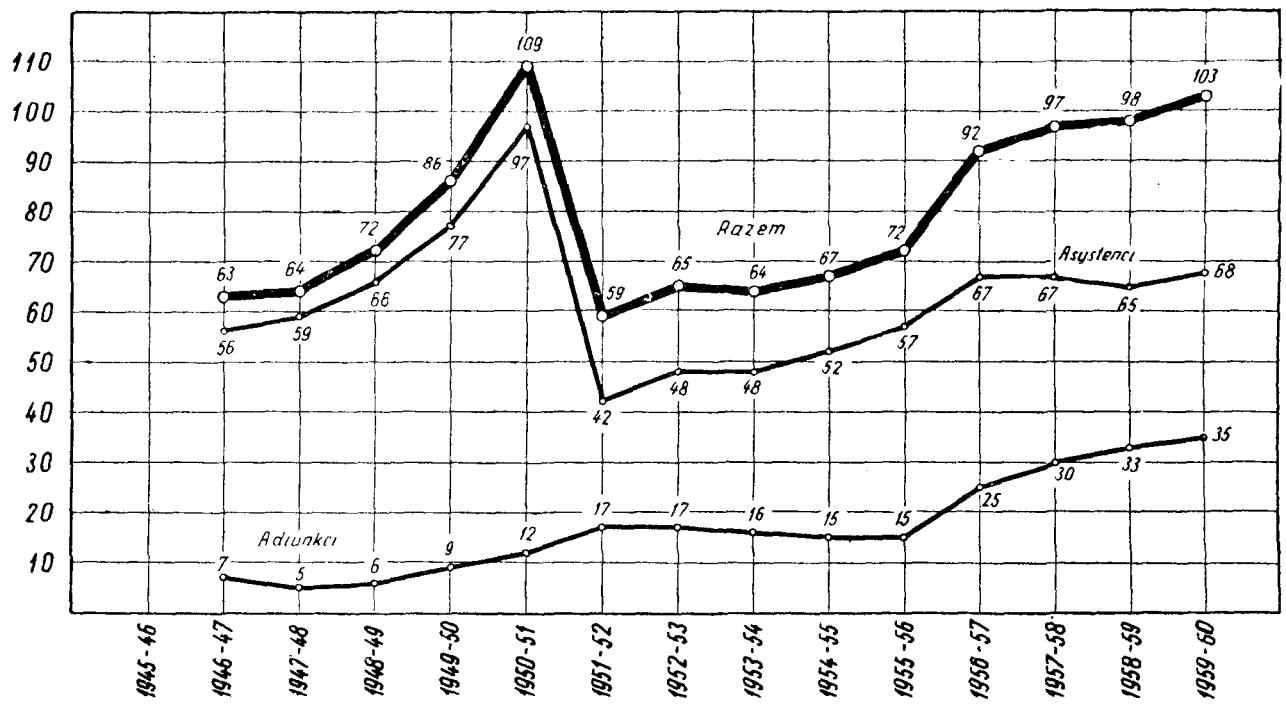

Rys. M 2. Wydział Mechaniczny: Stany liczbowe pomocniczych pracowników nauki w poszczególnych latach

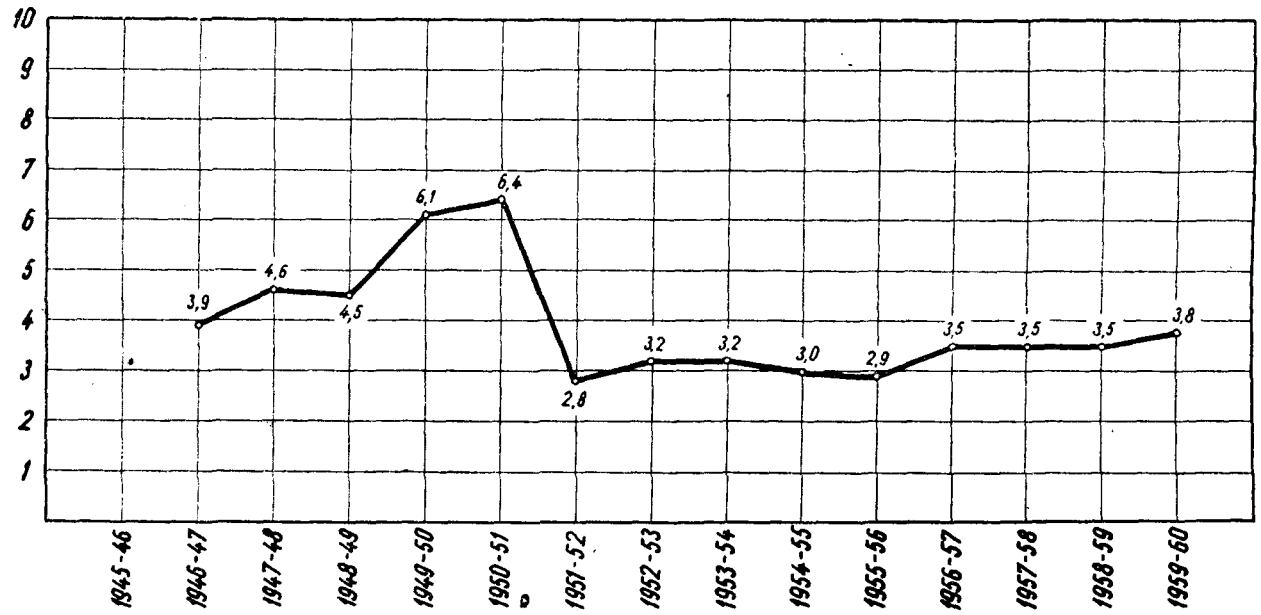

Rys. M. 3. Wydział Mechaniczny: Liczby pomocniczych pracowników nauki przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

rys. M-4 — Liczby przyjętych studentów na I rok studiów w poszczególnych latach;
rys. M-5 — Liczby studiujących w poszczególnych latach;
rys. M-6 — Liczby studiujących przypadających na 1 pracownika nauki w poszczególnych latach;
rys. M-7 — Liczby wydanych dyplomów w poszczególnych latach;
rys. M-8 — Liczby wydanych dyplomów przypadających na 1 samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach.

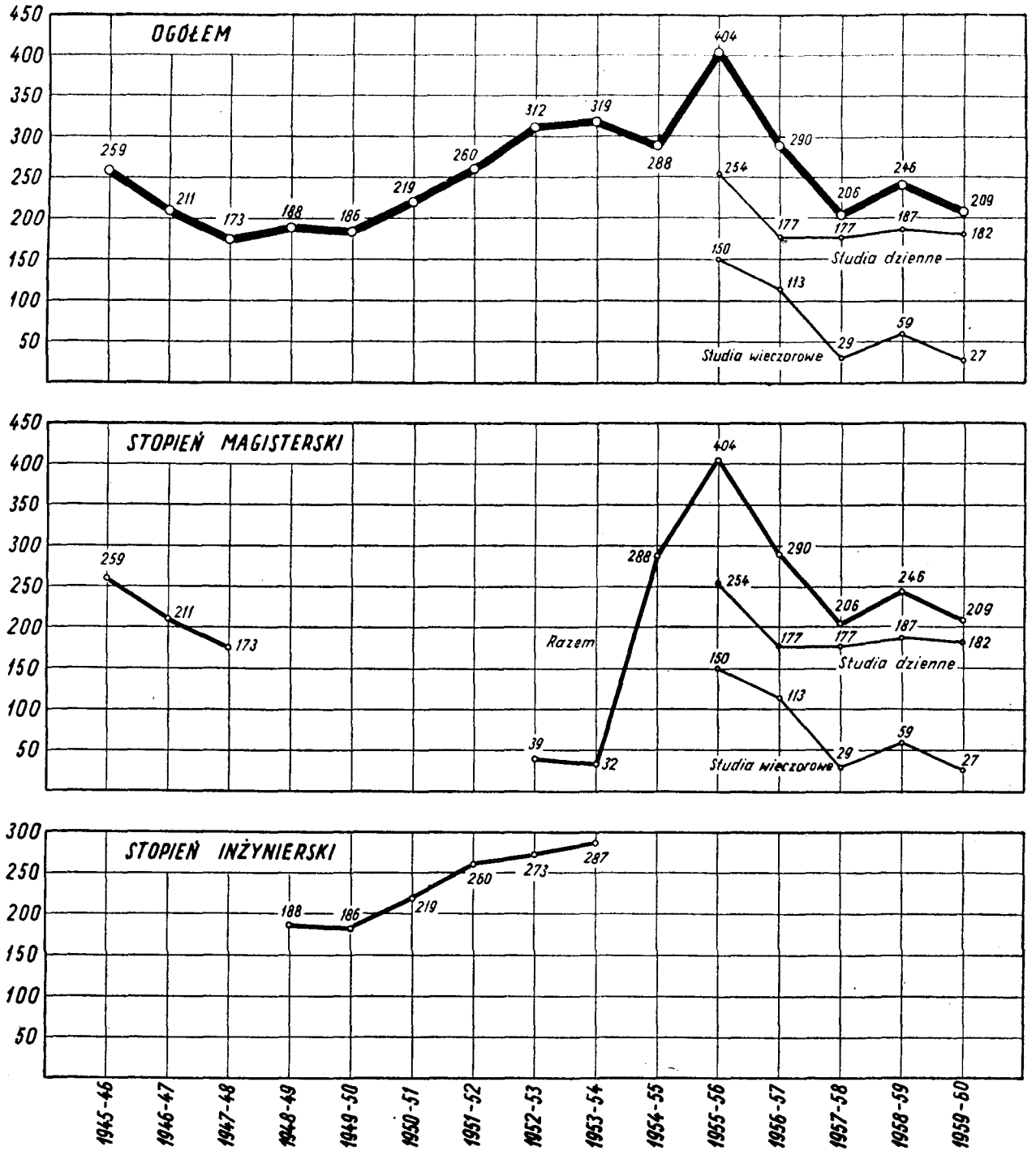

Rys. M. 4. Wydział Mechaniczny: Liczby przyjętych kandydatów na I rok studiów w poszczególnych latach

Nieregularności w przebiegach charakterystyk na przytoczonych rysunkach powstały głównie w wyniku zmian form organizacyjnych i programów studiów. Podkreślić należy, iż te nieregularności najjaskrawiej występują w przypadku Wydziału Mechanicznego, mającego w stosunku do innych Wydziałów największy stan liczbowy, zarówno personelu jak i studentów. Niemniej jednak stwierdzić należy, że piętrzące się w przeszłości trudności w pracach dydaktycznych były pokonywane bez dopuszczenia do spadku jakości nauczania.

Poczucie odpowiedzialności za poziom absolwentów przenikające cały zespół nauczający uchroniło przed poważniejszymi błędami dydaktycznymi. Przejawem tego jest fakt, iż nieznane są Wydziałowi Mechanicznemu przypadki drastycznej nieudolności fachowej jego absolwentów. W wielu przypadkach natomiast Wydział może być dumny z ich osiągnięć

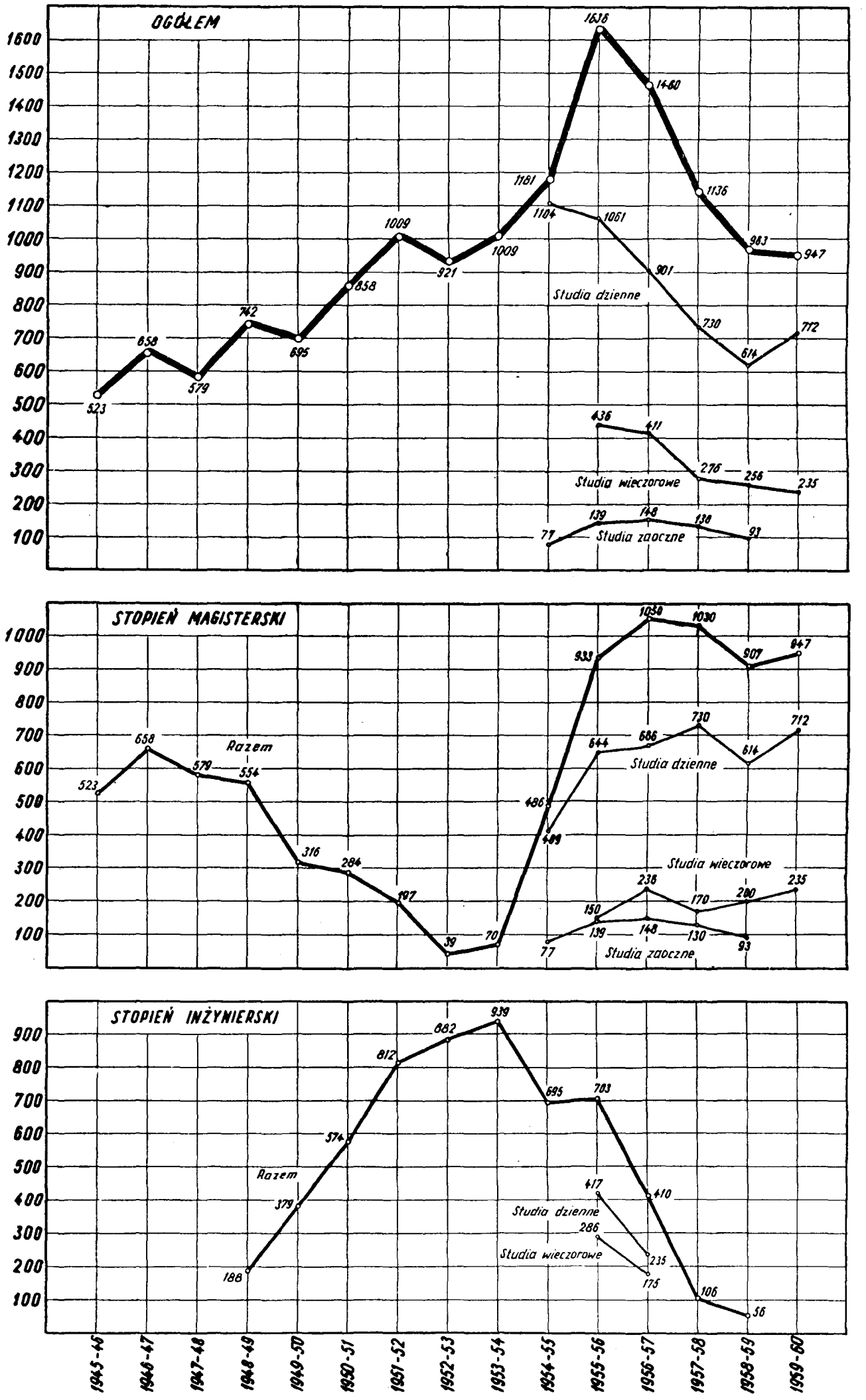

Rys. M. 5. Wydział Mechaniczny: Stany liczbowe studiujących w poszczególnych latach

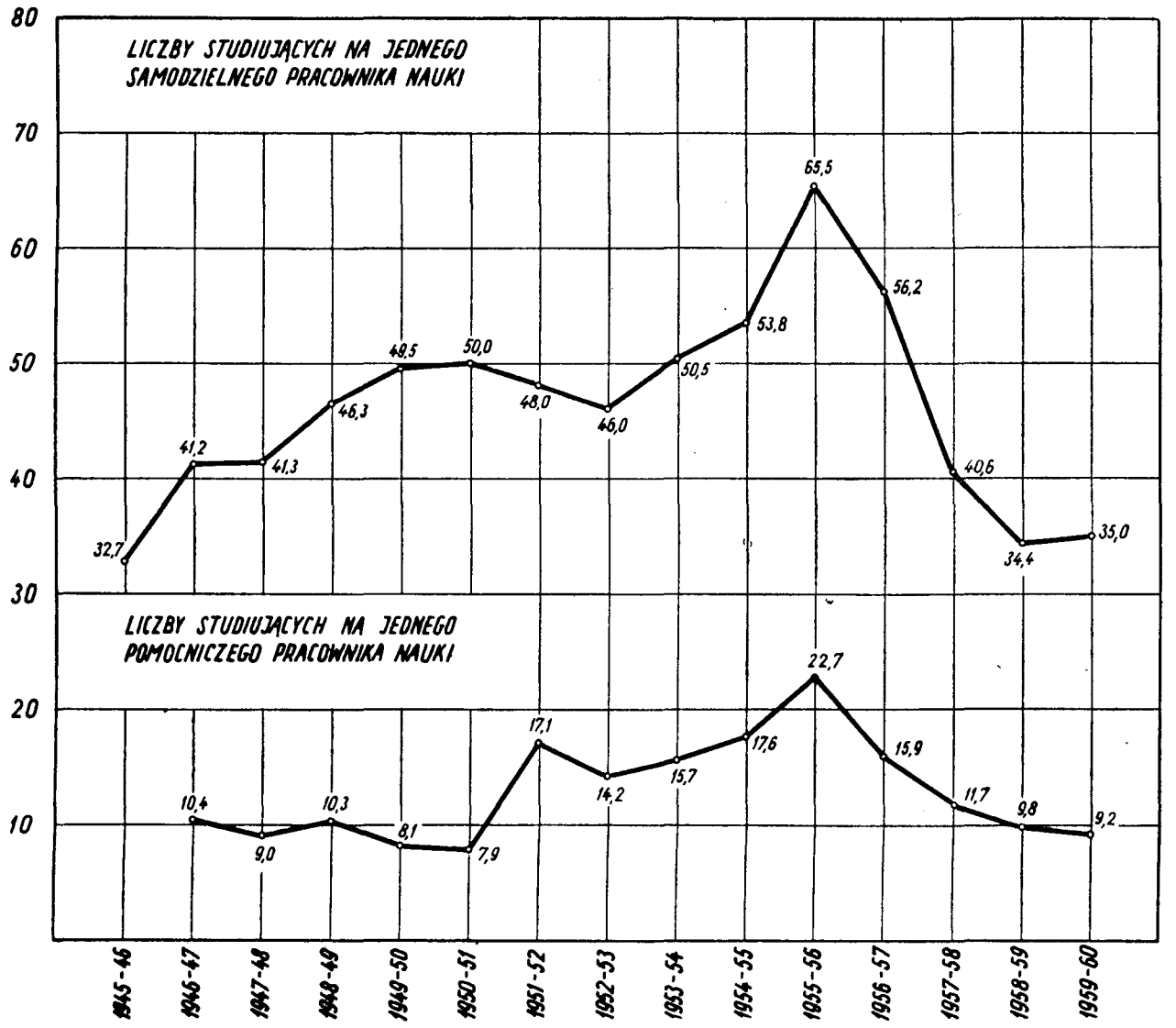

Rys. M. 6. Wydział Mechaniczny: Liczby studiujących przypadających na jednego pracownika nauki w poszczególnych latach

w pracy zawodowej wykonywanej na różnych i często bardzo odpowiedzialnych stanowiskach, zarówno w przemyśle jak i w szkolnictwie wyższym.

Poza normalną działalnością dydaktyczną w ramach prac Wydziałowej Komisji Weryfikacyjno-Egzaminacyjnej, działającej na podstawie ustawy z dnia 28 I 1948 r., nadano w latach 1948—1958 stopień inżyniera-mechanika 178 osobom z wybitniejszych pracowników przemysłu.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Naukowa Działalność Wydziału zaczęła rozwijać się nieco później od prac dydaktycznych. Przy jej omawianiu i ocenie trzeba mieć na uwadze dwa zasadnicze fakty, a mianowicie: organizowanie Katedr i pracowni od poziomu zerowego oraz zmiany strukturalne Wydziału utrudniające ich normalną rozbudowę.

Pierwszym i najważniejszym zadaniem było stworzenie miejsc pracy dla studentów i zaopatrzenie tych miejsc w wyposażenie niezbędne dla celów dydaktycznych.

Jeżeli cofnąć się myślą do pierwszych lat działalności Wydziału, to uderzający jest zapał, bezinteresowność, wytrwałość i duży wkład pracy tych wszystkich, którzy uczestniczyli w or-

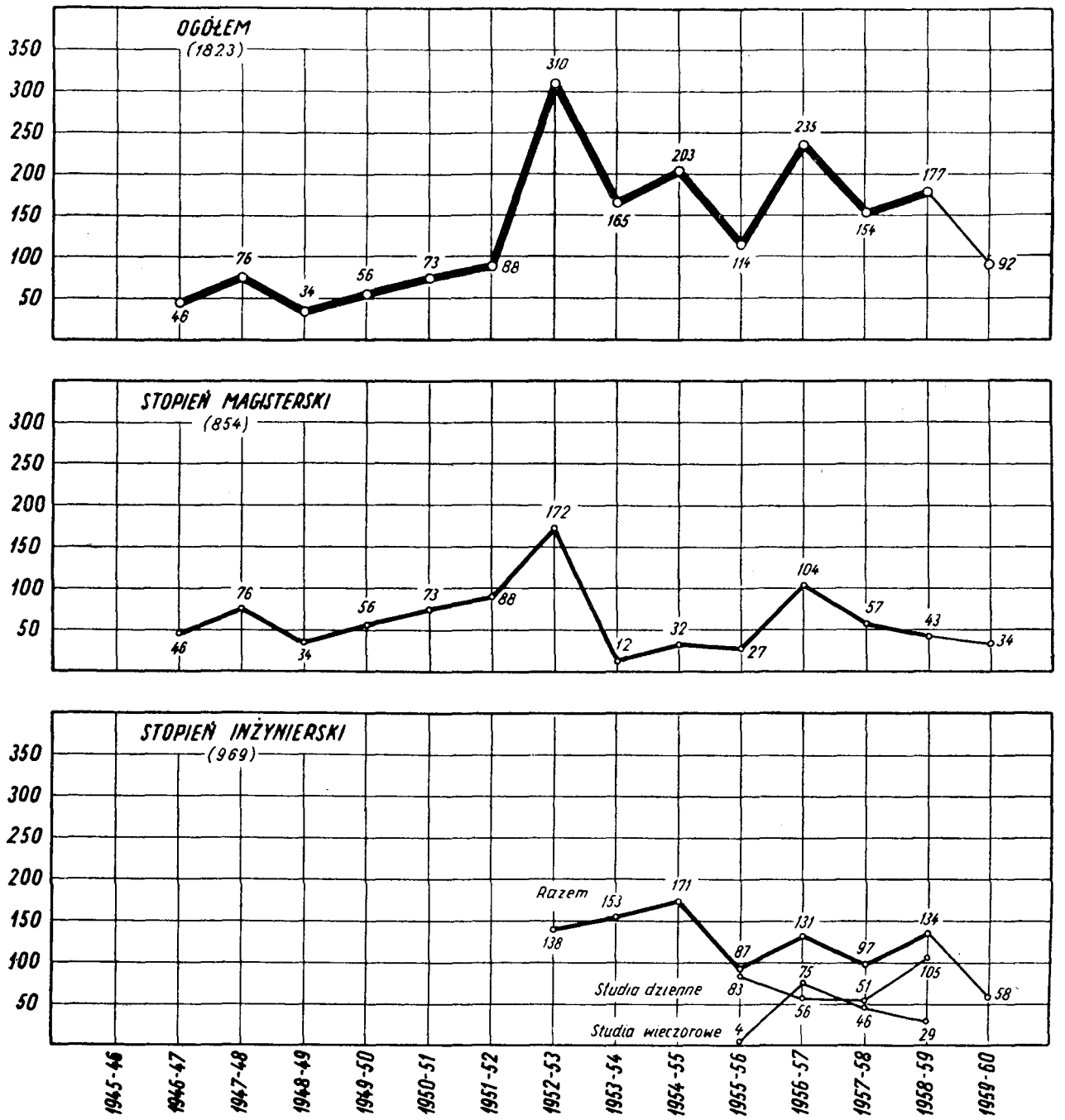

Rys. M. 7. Wydział Mechaniczny: Liczby wydanych dyplomów w poszczególnych latach. Liczby wydanych dyplomów podane dla roku akademickiego 1959/60 ujmują stan do dnia 30 VI 1959 r.

ganizowaniu Wydziału i poszczególnych Katedr. Szczególne uznanie należy wyrazić pod adresem pomocniczych pracowników naukowych, którzy przyczynili się do tego, że prace wymagające w normalnych warunkach lat były wykonane w ciągu miesięcy. Życzliwy stosunek władz oraz wielu instytucji przemysłowych ułatwił zgromadzenie różnorodnego sprzętu, który był materiałem wyjściowym do budowy i kompletowania wyposażenia poszczególnych pracowni. Dzięki temu już w końcu 1946 roku 9 Katedr Wydziału mogło wykonywać swoje czynności w warunkach zbliżonych do normalnych, tzn. we własnych pomieszczeniach i przy najniezbędniejszym wyposażeniu dydaktycznym. Następne lata przyniosły stabilizację pozostałych, i już przy końcu roku 1949 wszystkie Katedry Wydziału mogły się włączyć w nurt unormowanej pracy dydaktycznej.

Zachodzące zmiany struktury Wydziału wymagały dalszego rozwijania pracowni w kierunku dydaktycznym. Wszystkie posiadane środki finansowe służyły głównie temu celowi.

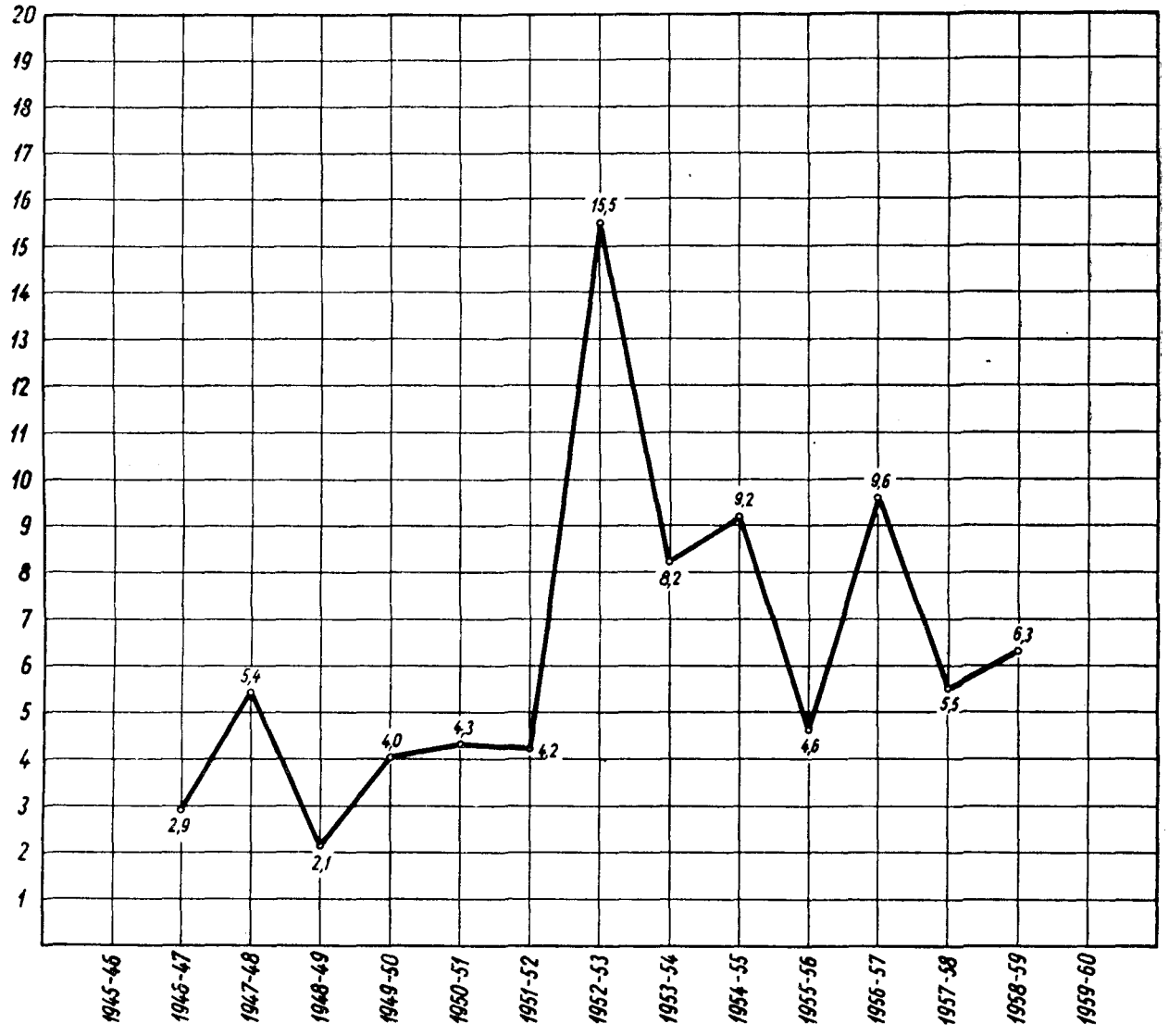

Rys. M. 8. Wydział Mechaniczny: Liczby wydanych dyplomów przypadające na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

W ten sposób zostały stworzone pracownie studenckie, ale nie zostały jeszcze zorganizowane pracownie naukowe, w stopniu umożliwiającym prowadzenie prac doświadczalnych. Szereg ograniczeń finansowych i techniczne trudności zdobywania aparatury naukowej utrudniały w dalszych latach poprawę tego stanu. W wyniku tego możliwość prowadzenia prac naukowych o charakterze doświadczalnym w szerokim zakresie była na Wydziale Mechanicznym raczej skromna. Taki stan rzeczy nie był wprawdzie równoznaczny ze stagnacją na polu naukowym, ale niewątpliwie wpływał na charakter większości wykonywanych prac badawczych.

Prace naukowe, opublikowane przez pracowników Wydziału w okresie 15-lecia, w przeważającej liczbie posiadają charakter teoretyczny lub konstrukcyjny. Zbyt mało jest natomiast prac doświadczalnych, ponieważ ich podjęcie przy omówionym stanie wyposażenia pracowni wymagało nie lada odwagi. Tym niemniej Wydział Mechaniczny posiada realne osiągnięcia na polu naukowym i poza tym może się wykazać owocną współpracą z przemysłem.

Bardziej szczegółowe dane odnoszące się do kierunków i osiągnięć w zakresie prac naukowo-badawczych przytoczone są w opisach działalności poszczególnych Katedr.

Poniżej podane są ogólne dane liczbowe charakteryzujące dorobek naukowy Wydziału.

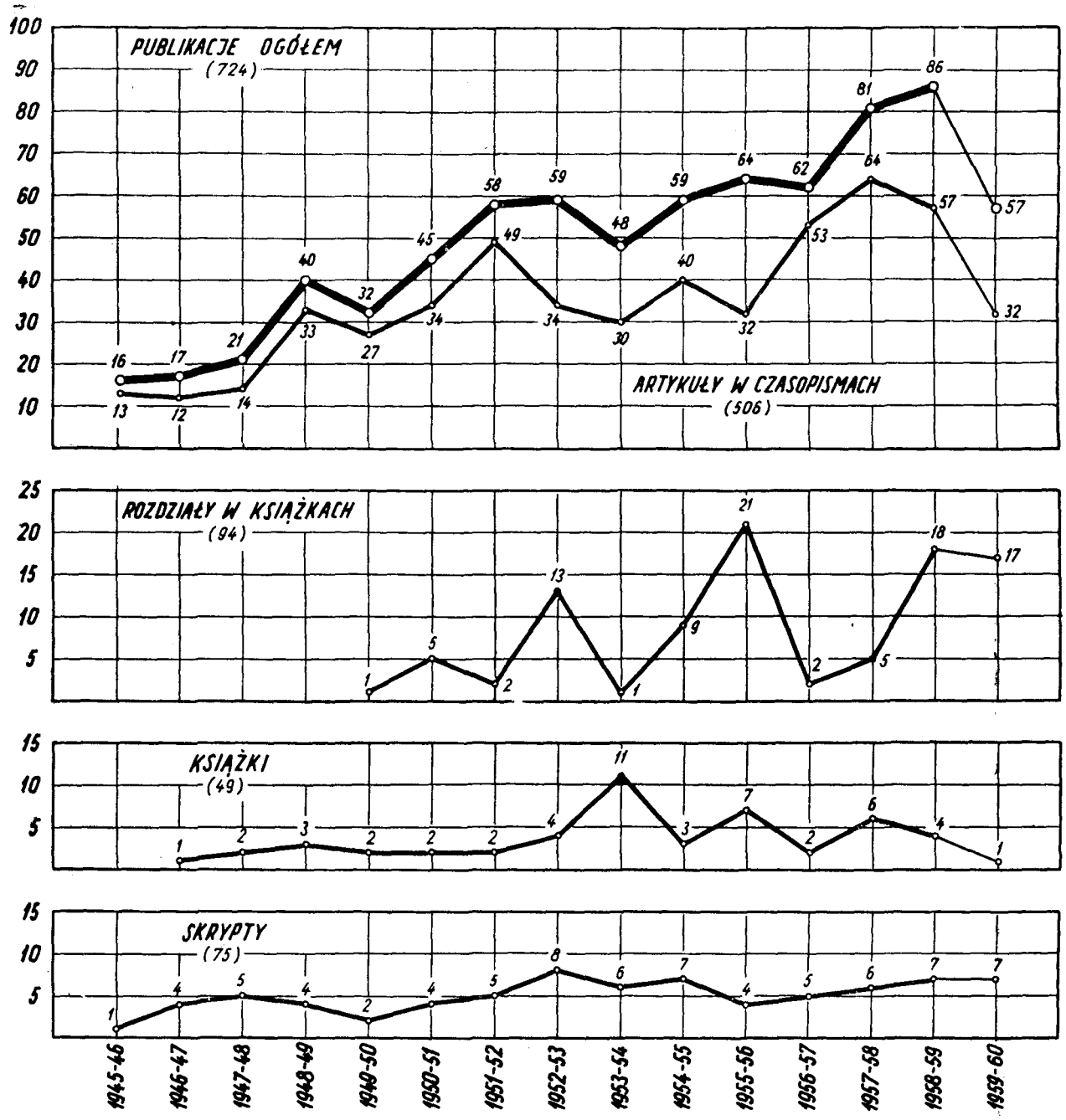

Rys. M. 9. Wydział Mechaniczny: Liczby publikacji w poszczególnych latach

W okresie lat 1945—1959 stopień doktora nauk technicznych uzyskało na Wydziale 14 osób. W chwili obecnej prowadzone są prace doktorskie w liczbie 29.

Do dorobku naukowego pracowników Wydziału należą ogółem 724 pozycje bibliograficzne (stan do dnia 30 czerwca 1959 r.), w tym: 49 książek i podręczników, 94 rozdziałów w książkach, 75 skryptów i 506 artykułów w czasopismach fachowych. W literaturze zagranicznej ogłoszono 13 publikacji w tym 1 przekład książki.

Wykresy na rys. M-9 ilustrują kształtowanie się liczby poszczególnych publikacji w latach. Jak wynika z danych przytoczonych na tych wykresach ogólne liczby publikacji mają tendencje wzrostowe, świadczy to o rosnącej aktywności naukowej pracowników Wydziału. Przytoczone liczby nie odzwierciedlają w pełni działalności naukowo-badawczej Wydziału ponieważ nie wszystkie wykonane prace zostały ogłoszone drukiem, ponadto pewien dorobek naukowy zawarty jest również w szeregu prac dyplomowych stopnia magisterskiego. Zor-

ganizowano ponadto 5 konferencji ogólno-krajowych o charakterze metodyczno-naukowym i dyskusyjnym.

Należy przy tym podkreślić, że poza pracami, których efektem były wymienione wyżej osiągnięcia naukowe i publikacje, przeważająca większość nauczającego zespołu Wydziału zajęta była również pracami związanymi z odbudową zniszczonego przemysłu i tworzeniem nowych placówek przemysłowych.

Pracownicy naukowi Wydziału brali i biorą żywy udział w pracach wielu instytucji i stowarzyszeń naukowych. Dla przemysłu wykonano dużą liczbę ekspertyz i wiele obszernych opracowań i konstrukcji.

W okresie 15-lecia Wydział przeprowadził również wiele prac mających duże znaczenie dla jego rozwoju. Zostały skrystalizowane naukowe zainteresowania poszczególnych Katedr. Wszczęto szeroko zakrojoną akcję szkolenia młodej kadry naukowej oraz podjęto planowe prace mające umożliwić wykonywanie prac naukowych o charakterze doświadczalnym.

* * *

Realizacja przyszłych zamierzeń naukowych wymaga dużego poparcia ze strony władz i przemysłu. Rozwój Wydziału wymaga znacznego rozszerzenia pracowni badawczych. Jest to przedmiotem największej troski, ponieważ zakres naukowego życia Wydziału decyduje o jego cechach i wartości jako środowiska kultywującego myśl nową, kształtującego i wychowującego kadry przyszłych pracowników naukowych i kadry technicznej inteligencji pracującej. Dlatego też szczególną uwagę przywiązuje się do właściwego rozwoju Katedr uzależnionego w chwili obecnej od jakości posiadanego wyposażenia i dąży się pomimo poważnych trudności do zwiększenia możliwości prowadzenia prac doświadczalnych. Jak długa i ciężka będzie ta droga wynika choćby z tego, że najbogatsze pod względem wyposażenia wydziały mechaniczne krajowych uczelni technicznych nie rozwiązały jeszcze swoich najbardziej podstawowych trudności i, pomimo nieporównanie lepszej sytuacji, nadal borykają się z trudnościami wyposażenia swoich pracowni naukowych. Należy tu podkreślić, że trudności finansowe i małe zainteresowanie przemysłu sprawą badań doświadczalnych nie powstrzymują Wydziału przed podejmowaniem realizacji poszczególnych stanowisk badawczych i budową, choćby we własnym zakresie, aparatów pomiarowych, które, rzecz jasna, nie zawsze mogą zapewnić pożądanej precyzji pomiarów, ale spełniają doniosłe zadanie dydaktyczne przy szkoleniu kadry młodych pracowników naukowych.

Niestety poczynania w tym zakresie są hamowane brakiem elastyczności w możliwościach wydatkowania sum wyraźnie przeznaczonych na badania naukowe, utratą kredytów niewykorzystanych w okresie budżetowym i trudnościami zaopatrzenia, uniemożliwiającymi planowanie nabycia potrzebnego przedmiotu w z góry określonym czasie.

Wszystko to nadaje piętno dorywczości poczynaniom w zakresie zdobywania wyposażenia i wymaga przez to nadmiernego wkładu energii zupełnie nieproporcjonalnego do uzyskiwanych wyników.

Niewątpliwie nie stanowi to przeszkody nie dającej się przezwyciężyć, dowodem czego jest ciągły, jakkolwiek powolny, postęp tych prac. Istota zagadnienia tkwi jednak gdzie indziej. Czas, jakiego będzie potrzeba dla stworzenia pracowni badawczych, będzie długi, a więc trzeba będzie bardzo wielu lat dla odrobienia zacofania, będącego wynikiem ostatniej wojny.

Przyszły rozwój Wydziału zależy zarówno od jego własnej pracy jak i od zakresu otrzymywanej od władz pomocy. Katedry Wydziału wymagają rozbudowy. Wydział Mechaniczny jest zlokalizowany w pośpiesznie przystosowanym bydunku pofabrycznym, którego charakter ogranicza możliwości rozbudowy Katedr i ich dostosowania do normalnych prac dydaktycznych i naukowych.

Dotychczas wiele Katedr nie ma możliwości zainstalowania urządzeń, które z wielkim trudem zostały zdobyte. Budowa gmachu dla Wydziału Mechanicznego staje się coraz bardziej konieczna.

Pracownicy Wydziału wierzą, że potrzeby Wydziału będą uwzględnione w skali zapewniającej prawidłowy jego wzrost i rozwój. Tradycją Wydziału jest praca i życzliwa wzajemna pomoc koleżeńska. Na tej podstawie i na ufności w pomoc władz i społeczeństwa opiera się wiara w dalszy pomyślny rozwój Wydziału.

KATEDRY I ZAKŁADY WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

KATEDRA MATEMATYKI

Katedra została reaktywowana w roku akademickim 1957/58 i ma obecnie nazwę Katedra Matematyki Wydziału Mechanicznego.

W okresie 1954—1956/57 istniała jedna Katedra Matematyki przy Wydziale Chemicznym obsługująca potrzeby dydaktyczne wszystkich Wydziałów. Kierownikiem był wówczas profesor dr Witold Janowski.

W skład Katedry Matematyki Wydziału Mechanicznego wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

Kierownikiem Katedry w latach 1957/58 był profesor dr Zygmunt Charzyński. Od roku akademickiego 1958/59 funkcję kierownika Katedry pełni zastępca profesora dr Lucjan Siewierski.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry: zastępca profesora dr Lucjan Siewierski.

Samodzielni pracownicy nauki: zastępca profesora dr Danuta Sadowska.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr Witold Czapliński, mgr Edward Kącki, mgr Jadwiga Waszkiewicz, dr Helena Zahorska; starsi asystenci — mgr Izydor Dziubiński, mgr Eugeniusz Guz, mgr Henryka Śmiałkówna, mgr Henryk Taładaj; asystent — mgr Jan Maciulewicz.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra zajmuje obecnie cztery pomieszczenia o łącznej powierzchni 125 m^2.

Biblioteka Katedry liczy 743 woluminów. Prenumerowane są czasopisma zagraniczne w liczbie 9.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Obecne prace naukowo-badawcze Katedry dotyczą głównie następujących problemów: zagadnienia ekstremalne w rodzinie funkcji jednolistnych ograniczonych; równania całkowe i o pochodnych cząstkowych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra bierze czynny udział w seminarium z teorii funkcji analitycznych prowadzonym przez placówkę Polskiej Akademii Nauk przy Uniwersytecie Łódzkim.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Wykonane prace doktorskie przez pracowników Katedry:

Lucjan Siewierski: „Funkcje jednolistne algebraiczne w półpłaszczyźnie". Rok 1957;

Danuta Sadowska: „Równanie różniczkowo-całkowe Abela". Rok 1956;

Helena Zahorska: „O zbiorze punktów rozbieżności całek osobliwych dla funkcji całkowalnych w sensie Riemanna". Rok 1958.

Otwarte przewody doktorskie i ukończone prace mają: mgr Witold Czapliński i mgr Izydor Dziubiński.

Liczba publikowanych prac i artykułów w roku akademickim 1958/59 wynosi 7.

KATEDRA MECHANIKI

Nazwa obecna obowiązuje od 1 X 1956 r. Dawna nazwa: Katedra Mechaniki II.

Katedra istnieje od powstania Politechniki Łódzkiej. Organizację katedry rozpoczęto we wrześniu 1945 r. Do dnia 1 X 1955 r. Katedra należała organizacyjnie do Wydziału Elektrycznego, od tej daty — do Wydziału Mechanicznego. W skład Katedry wchodzi Zakład Mechaniki, powstały równocześnie z Katedrą.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry i Zakładu (od początku ich istnienia): profesor nadzwyczajny dr inż. Jan Buchholtz.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Jerzy Gołębiowski; starszy asystent — mgr inż. Wacław Zwoliński; asystenci — mgr inż. Stefan Kalina, mgr inż. Henryk Kurzawski, mgr inż. Edmund Lisiak, mgr inż. Roman Ratajczyk.

Dawni pracownicy Katedry: adiunkt — mgr inż. Janusz Rakowiecki; starszy asystent — mgr. inż. Edward Szypulski; asystenci — mgr inż. Eugeniusz Antoniuk, mgr inż. Edward Szymański, mgr inż. Andrzej Kiedrzyński, mgr inż. Jerzy Zięckowski.

Duży wkład w organizację Katedry i Zakładu wnieśli długoletni asystenci: mgr inż. J. Rakowiecki, mgr inż. E. Szypulski i mgr inż. J. Gołębiowski.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY I ZAKŁADU

Zajmowana powierzchnia: 110 m^2.

Katedra posiada podręczny warsztat mechaniczny oraz pokaźny zbiór modeli dydaktycznych wykonanych we własnym zakresie.

Biblioteka Katedry posiada księgozbiór składający się z 582 woluminów. Prenumerowane są 2 czasopisma krajowe i 2 czasopisma zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace Katedry koncentrują się na następujących zagadnieniach: analizy dynamiczne mechanizmów przemysłowych; ruch giroskopowy.

Publikacje: opracowano i wydano 3 skrypty (po dwa wydania).

KATEDRA WYTRZYMAŁOŚCI MATERIAŁÓW

Nazwa obecna obowiązuje od 1952 r. Dawna nazwa: Katedra Mechaniki.

Katedra powstała w 1945 r. W skład Katedry wchodzi Zakład Wytrzymałości Materiałów, noszący dawniej nazwę Zakładu Mechaniki. Organizatorem Katedry i pierwszym jej kierownikiem był profesor zwyczajny dr inż. Rajnold Kurowski, zmarły dn. 28 I 1953 r.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry i Zakładu (od 1 IX 1953 r.): profesor nadzwyczajny dr inż. Jerzy Leyko.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Kazimierz Grossman, mgr inż. Michał Niezgodziński, mgr. inż. Władysław Walczak, dr inż. Stanisław Wiśniewski; starsi asystenci — mgr inż. Mirosław Banasiak, mgr inż Tadeusz Gałkiewicz.

Personel techniczny: technik — Witold Głogowski; laborant — Ryszard Gołębiowski.

Dawni pracownicy Katedry: adiunkci — dr inż. Jan Szmelter, obecnie prof. nadzwyczajny i kierownik Katedry Mechaniki Technicznej Wydziału Włókienniczego; dr inż. Zdzisław Parszewski, obecnie docent i kierownik Zakładu Teorii Mechanizmów Wydziału Mechanicznego; dr inż. Władysław Kuczyński, obecnie docent i kierownik Katedry Budownictwa Żelbetowego Wydziału Budownictwa Lądowego; mgr inż. Witold Kończykowski, który wniósł szczególnie duży wkład pracy przy organizowaniu Laboratorium Katedry.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY I ZAKŁADU

Katedra i Zakład zajmują łączną powierzchnię 425 m^2.

Katedra posiada laboratorium wytrzymałościowe, w którym odbywają się ćwiczenia praktyczne dla studentów, oraz warsztat mechaniczny. Laboratorium jest wyposażone w maszyny uniwersalne do prób wytrzymałościowych oraz maszyny do badania twardości, tłoczności, udarności oraz do prób zmęczeniowych przy zginaniu. Poza tym Katedra posiada maszynę do rozciągania mikropróbek oraz mostek do pomiaru naprężeń przy pomocy tensometrów oporowych.

Biblioteka Katedry zawiera 1028 woluminów. Katedra prenumeruje 1 czasopismo krajowe i 3 czasopisma zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry obejmują następujące zagadnienia: podstawy teorii sprężystości; teoria konstrukcji (statyka i dynamika układów prętowych oraz cienkich powłok); badania własności mechanicznych materiałów konstrukcyjnych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra prowadzi współpracę z szeregiem instytucji naukowych i przemysłowych dotyczącą zagadnień leżących w zakresie obopólnych zainteresowań. Ważniejsze instytucje współpracujące i tematy:

Polska Akademia Nauk, Zakład Teorii Konstrukcji Maszyn — prace badawcze z dziedziny konstrukcji cienkościennych;

Instytut Techniki Cieplnej — opracowanie metody badań łopatek i wirników sprężarek i turbin;

Ministerstwo Komunikacji — przeprowadzanie prób wytrzymałościowych taboru i elementów taboru kolejowego; badania teoretyczne i eksperymentalne sprężyn teleskopowych zderzaków wagonowych;

Bydgoskie Zakłady Przemysłu Gumowego — opracowanie projektu prototypu pulsatora o zmiennych zakresach obciążeń;

Centralny Ośrodek Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa — pomiary naprężeń w konstrukcji nośnej elektrowozów;

Zakład Fizyki Doświadczalnej Uniwersytetu Łódzkiego — projekt części mechanicznej zespołu akceleracyjnego do badań jądrowych;

Zakłady Wytwórcze Transformatorów — pogłębienie podstaw teoretycznych obliczenia kadzi transformatorowych oraz części konstrukcyjnych utrzymujących uzwojenia.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Prace doktorskie (kandydackie) wykonanie w Katedrze:

Jerzy Leyko — „Naprężenia w powłoce cylindrycznej obciążonej układem sił skupionych", 1949 r.

Jan Szmelter — „Wykreślna metoda rozwiązania zagadnienia membrany", 1950 r.

Zdzisław Parszewski — „Zagadnienia stateczności powłok ortotropowych ze szczegółowym rozwiązaniem przypadku utraty stateczności cylindrycznej powłoki ortotropowej poddanej skręcaniu", 1953 r.

Stanisław Wiśniewski — „Utrata stateczności powłoki cylindrycznej poddanej jednocześnie skręcaniu i ściskaniu", 1956 r.

Ważniejsze prace naukowo-badawcze: zagadnienie dynamicznego sprzężenia drgań skrętnych z giętnymi w przypadku szybko obracającego się wału korbowego; utrata stateczności powłoki cylindrycznej poddanej jednocześnie skręcaniu i ściskaniu; krytyczne obciążenie przy skręcaniu cylindrycznej powłoki ortotropowej o skończonej długości.

Ważniejsze prace i osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: projekt konstrukcyjny akceleratora do badań jądrowych; badania amortyzatorów gumowych do zderzaków kolejowych.

Publikacje Katedry obejmują: ogłoszonych artykułów — 22, wydanych książek — 4, skryptów — 11.

KATEDRA CZĘŚCI MASZYN

Katedra powstała w 1945 roku. W roku akademickim 1945/46 kierownikiem Katedry był profesor zwyczajny dr inż. Wacław Moszyński, zaś w roku 1946/47 — profesor nadzwy-

czajny mgr inż. Wiktor Duniewicz. Od roku 1947 do chwili obecnej kierownictwo Katedry spoczywa w rękach profesora nadzwyczajnego mgr inż. Witolda Korewy.

W skład Katedry wchodzą trzy Zakłady: Części Maszyn, Teorii Mechanizmów, Rysunku Technicznego.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik Katedry i Zakładu Części Maszyn: profesor nadzwyczajny mgr inż. Witold Korewa.

ZAKŁAD CZĘŚCI MASZYN

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Stanisław Cwirko, mgr inż. Jerzy Djakow; starsi asystenci — mgr inż. Lech Biedrzycki, mgr inż. Lech Borczyk, mgr inż. Leszek Kaczmarczyk, mgr inż. Wiesław Kaniewski, mgr inż. Stanisław Kropiwnicki, mgr inż. Jerzy Maciejewski, mgr inż. Włodzimierz Ormezowski.

Wykładowca: mgr inż. Jerzy Borowicz.

ZAKŁAD TEORII MECHANIZMÓW

Kierownik: docent dr mgr inż. Zdzisław Parszewski.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Tadeusz Bartoszkiewicz; starsi asystenci — mgr inż. Tadeusz Dragan, mgr inż. Bogusław Jachowicz; asystent — mgr inż. Henryk Ciszewski.

Pracownicy techniczni: laborant — Henryk Kawczyński.

ZAKŁAD RYSUNKU TECHNICZNEGO

Kierownik: adiunkt mgr inż. Jerzy Podsędkowski.

Pomocniczy pracownicy nauki: starsi asystenci — mgr inż. Zdzisław Barański, mgr inż. Ryszard Długołęcki, mgr inż. Zbigniew Kriger, mgr inż. Stanisław Roszkowski, mgr inż. Kazimierz Zięba; asystenci — mgr inż. Zdzisław Poklewski, mgr inż. Ireneusz Bończak, mgr inż. Tadeusz Pakuła, mgr inż Zdzisław Szyda.

Dawni pracownicy Katedry: adiunkci — mgr inż. Tytus Horoszewicz; mgr inż. Bronisław Morozowski, późniejszy zastępca profesora i kierownik Zakładu Części Maszyn na Wydziale Włókienniczym, zmarły w 1954 r.; starsi asystenci — mgr inż. Henryk Bobowicz, obecnie zastępca profesora przy Katedrze Obrabiarek i Obróbki Skrawaniem; mgr inż. Lechosław Fularski; mgr inż. Kazimierz Niewiarowski; asystenci — mgr inż. Włodzimierz Derski, mgr inż. Krzysztof Kula.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY I ZAKŁADÓW

Pomieszczenia Katedry zajmują ogółem 1689 m^2 powierzchni, w tym Zakład Części Maszyn — 557 m^2, Zakład Rysunku Technicznego — 1012 m^2, Zakład Teorii Mechanizmów — 120 m^2.

Katedra posiada kilka kreślarń, laboratorium Teorii Mechanizmów, modelarnię, szkicownię, czytelnię, pracownie personelu nauczającego, laboratorium fotograficzne, światłodruk oraz podręczny warsztat mechaniczny.

Biblioteka Katedry liczy 1100 woluminów, Katedra prenumeruje 1 czasopismo fachowe.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry skupiają się wokół następujących problemów:

Zakład Części Maszyn — zagadnienia tarcia, zużycia i smarowania (szczególnie w odniesieniu do łożysk ślizgowych i przekładni zębatych); konstrukcja i obliczanie sprzęgieł podatnych z elementami niemetalowymi; uszczelnianie w połączeniach ruchowych; poszukiwanie konstrukcyjnego optimum w konstrukcjach zespołów maszynowych (w szczególności dla połączeń wciskowych, łożysk ślizgowych i przekładni zębatych).

Zakład Meorii Mechanizmów — drgania maszyn (w szczególności drgania czopów w łożyskach ślizgowych); zagadnienia tarcia, zużycia i smarowania.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Obecna współpraca z przemysłem i instytucjami naukowymi dotyczy zagadnień z zakresu konstrukcji, obliczania i badania: sprzęgieł, łożysk ślizgowych, połączeń wciskowych, uszczelnień i aparatury laboratoryjnej.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: konstrukcyjne metody obliczania połączeń wciskowych i łożysk ślizgowych; drgania czopów w łożyskach ślizgowych.

W ramach współpracy z innymi instytucjami wykonano kilkadziesiąt prac konstrukcyjnych i ekspertyz dla przemysłu.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 10, wydanych skryptów — 10.

KATEDRA METALOZNAWSTWA I OBRÓBKI CIEPLNEJ

Katedra powstała wraz z utworzeniem Politechniki Łódzkiej w 1945 r. pod nazwą Katedra Metalurgii.

W skład Katedry Metalurgii wchodził Zakład o tej samej nazwie, utworzony jednocześnie z Katedrą oraz od roku 1949 Zakład Metaloznawstwa. Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr inż. Ludwik Żarnowski. W roku 1953, po śmierci prof. L. Żarnowskiego, kierownictwo Katedry objęła prof. dr inż. Zofia Wendorff.

W roku 1956 została zmieniona nazwa Katedry Metalurgii na Katedrę Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej. Obecnie w skład Katedry wchodzi jeden Zakład o tej samej nazwie.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor nadzwyczajny dr inż. Zofia Wendorff.

Samodzielni pracownicy nauki: zastępca profesora mgr inż. Wiktor Chitruk.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Antoni Bogusławski, mgr inż. Tadeusz Laskowski, mgr inż. Wacław Piotrowski, mgr inż. Zygmunt Szemberg; starsi asystenci — mgr inż. Zdzisław Haś, mgr inż. Władysław Pawlicki, mgr inż. Cecylia Pieniążek.

Wykładowca — mgr inż. Józef Biernacki.

Pracownicy techniczni: laboranci — Edward Śledziński i Henryk Zając.

Dawni pracownicy: adiunkci — mgr inż. Eugeniusz Augustyniak, mgr inż. Jerzy Swat; starsi asystenci — mgr inż. Bohdan Ciszewski, mgr inż. Janusz Czermiński, mgr inż. Michał Godlewski, mgr inż. Henryk Matyja

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują powierzchnię ca 550 m^2.

Katedra posiada następujące pracownie: laboratorium metaloznawcze, laboratorium rentgenowskie, laboratorium defektoskopowe, laboratorium obróbki cieplnej, laboratorium chemiczne, pracownię fotograficzną, laboratorium badań fizycznych metali, warsztat mechaniczny.

Katedra wyposażona jest w następującą specjalną aparaturę badawczą: mikroskopy metalograficzne różnych typów; urządzenie do badań mikroskopowych w wysokich temperaturach; piece do obróbki cieplnej (250—1300° C) i do topienia do 1000° C; dilatometr Chevenarda (typ Leitza); aparat do badań dyfrakcyjnych rentgenowskich — typ Micrometa; staloskop; defektoskop magnetyczny i ultradźwiękowy.

Biblioteka Katedry liczy 1355 woluminów. Katedra prenumeruje 10 czasopism krajowych i 7 zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się na następujących zagadnieniach: kinetyka przemian fazowych; metody dyfuzyjne uodporniania stopów na ścieranie; materiały i powłoki żaroodporne; stopy cynkowe — metody fizykochemiczne izolacji i badania składników strukturalnych.

Obecną działalność naukową charakteryzują następujące tematy prac naukowych: nowy stop cynkowy przerabiany plastycznie; badania nad przyczepnością emalii gruntowych na stalach; wpływ grafitu na kinetykę przemian w żeliwie; specjalne spieki żelazne odporne na ścieranie; wpływ związków siarkowych na ścieralność stopów; fizyko-chemiczne metody badania wtrąceń i składników strukturalnych w stopach żelaznych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra prowadzi współpracę z szeregiem instytucji naukowych i przemysłowych w zakresie wspólnych zainteresowań. Ważniejsze instytucje współpracujące i tematy:

Instytut Techniki Cieplnej — w zakresie stopów i pokryć żaroodpornych;

Zakłady Chemiczne „Boruta" — w zakresie materiałów i powłok kwasoodpornych aparatury chemicznej;

Elektrociepłownia w Łodzi — w zakresie materiałów i urządzeń aparatury cieplnej;

Ministerstwo Komunikacji — w zakresie niektórych materiałów taboru kolejowego;

Przemysł włókienniczy i maszyn włókienniczych — w zakresie technologii wytwarzania i obróbki cieplnej elementów maszyn włókienniczych;

Przemysł obrabiarkowy i samochodowy — w zakresie doboru materiałów i ich obróbki cieplnej.

Katedra wydała 2065 ekspertyz naukowo-badawczych i usługowo-badawczych oraz oceniła 12 wniosków racjonalizatorskich.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KADRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 46, stopnia magisterskiego — 40.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: rekrystalizacja stopów Ag-Cu z zakresu składów dwufazowych; żeliwo modyfikowane; metoda uodporniania na ścieranie przez nasiarczanie stali i żeliwa; przemiany w stalach żaroodpornych;

W wyniku współpracy z innymi instytucjami wykonano szereg prac naukowo-badawczych, z których ważniejsze są: emalie żaroodporne na części maszyn pracujące w wysokich temperaturach; korozja blach kotłowych; aluminiowanie kąpielowe; opracowywanie doboru materiałów i obróbki cieplnej elementów maszyn włókienniczych.

Publikacje: opublikowanych artykułów — 6, wydanych skryptów — 5, wydana broszura — 1.

KATEDRA OBRABIAREK I OBRÓBKI SKRAWANIEM

Data powstania Katedry pokrywa się z chwilą powołania do działalności Politechniki Łódzkiej w r. 1945 r. Do roku 1958 Katedra nosiła nazwę: Katedra Obróbki Metali I.

W skład Katedry wchodzą obecnie dwa Zakłady: Zakład Obrabiarek i Zakład Obróbki Skrawaniem.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor zwyczajny dr inż. Leon Burnat (od chwili powstania Katedry).

Samodzielni pracownicy nauki: zastępca profesora mgr inż. Henryk Bobowicz.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Marian Koryciński, mgr. inż. Henryk Kałużka; asystenci — mgr inż. Jan Rafałowicz, mgr inż. Leszek Kwapisz, mgr inż. Jerzy Musiał, mgr inż. Jerzy Szewczyk, mgr inż. Henryk Kubicki.

Wykładowcy: mgr inż. Zbigniew Komęza, mgr. inż. Andrzej Wrzesiński.

Prowadzący ćwiczenia: mgr inż. Jerzy Malinowski, mgr inż. Andrzej Zalasik.

Dawni pracownicy Katedry, którzy przyczynili się do jej rozwoju: adiunkt mgr inż. Zbigniew Kornberger, obecnie docent, Kierownik Katedry Technologii Budowy Maszyn; starsi asystenci — mgr inż. Franciszek Ostrowski, mgr inż. Tadeusz Pietrzkiewicz, mgr inż. Stefan Sulikowski, mgr inż. Władysław Piątkowski, mgr inż. Marian Balul, mgr inż. Leon Darmochwał, mgr inż. Jan Cyrański, mgr inż. Zbigniew Zieliński, mgr inż. Tadeusz Łagodziński, mgr inż. Bogdan Meldner, mgr inż. Stanisław Aleksandrowicz, mgr inż. Czesław Mierzejewski; asystenci — mgr inż. Tadeusz Dragan, mgr inż. Michał Fadkiw, mgr inż. Janusz Dyba, mgr inż Tadeusz Piątkowski.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pracownie, laboratoria i warsztaty Katedry zajmują powierzchnię 660 m^2.

Laboratoria metrologii, obrabiarek i obróbki skrawaniem wyposażone są w następujące ważniejsze obiekty: mostek tensometryczny z wyposażeniem do pomiaru odkształceń elementów obrabiarek i sił skrawania, aparat do badania drgań skrętnych, układ Arona do pomiaru mocy, wyposażenie do pomiaru sprawności mechanicznej obrabiarek mikroskop warsztatowy, aparat do pomiaru gładkości, komparatory różnych typów.

Biblioteka Katedry liczy 1800 woluminów. Katedra prenumeruje 2 czasopisma krajowe i 5 zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Zakłady Katedry pracują w zakresie budowy obrabiarek do metali, obróbki wiórowej metali i analizy wymiarowej. Spośród tematów prac naukowo-badawczych, nad którymi Katedra pracuje, ważniejszymi są:

w zakresie budowy obrabiarek — zespołowa budowa szlifierek do płaszczyzn, wymienne prowadnice łóż, sztywność obrabiarek i oszczędność materiałów, analiza sprawności mechanicznej obrabiarek, slimak dwuskokowy, automatyzacja szlifierek;

w zakresie obróbki skrawaniem — kalorymetryczne badania skrawania, dogładzanie ostrzy, drgania przy skrawaniu, powinowactwo przylgowe i rozpuszczanie ostrza;

w zakresie analizy wymiarowej — selekcja przy montażu obwodów wieloogniwowych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra okresowo współpracuje przede wszystkim z następującymi instytucjami: Instytut Obróbki Skrawaniem (IOS), Centralne Biuro Konstrukcyjne Obrabiarek (CBKO), Centralny Zarząd Przemysłu Obrabiarek, Prozamet, Instytut Organizacji Przemysłu Maszynowego (Orgmasz), Centralne Biuro Techniczne Maszyn Włókienniczych, Polski Komitet Normalizacyjny (PKN), Zjednoczenie Przemysłu Uzbrojenia, Izba Handlu Zagranicznego, szereg zakładów przemysłowych.

Pracownicy Katedry występują jako stali albo doraźni doradcy techniczni, eksperci, opiniodawcy projektów nowych obrabiarek i projektów normalizacyjnych.

Katedra w miarę możliwości nawiązuje kontakty z personelem technicznym zakładów przemysłowych poprzez organizowanie dla przedstawicieli przemysłu (w dużej mierze wychowanków Politechniki Łódzkiej) referatów naukowych i dyskusji.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 220, stopnia magisterskiego — 190.

Wykonane prace kandydackie: Leon Darmochwał — „Badania metodą kalorymetryczną oporów skrawania przy toczeniu", rok 1956.

Ponadto została wykonana praca: Zbigniew Kornberger — „Badania kalorymetryczne przy wierceniu".

W ramach współpracy z innymi instytucjami pracownicy Katedry zaopiniowali projekty dwóch nowych frezarek, ciężkiej tokarki, zmodyfikowanej tokarki, półautomatycznej tokarki kopiarki, szlifierki do płaszczyzn i szlifierki do wałków, oraz wykonali konstrukcje rewolwerówki i dwóch wiertarek wielowrzecionowych.

Publikacje: ogłoszono artykułów — 25, liczba wydanych książek — 1, wydanych skryptów — 2.

KATEDRA TECHNOLOGII METALI

Katedra powstała w roku 1945 pod nazwą: Katedra Obróbki Metali II. Obecna nazwa obowiązuje od roku 1956.

W skład Katedry wchodzą 2 Zakłady: Zakład Odlewnictwa i Zakład Urządzeń Odlewniczych.

Kierownikiem Katedry od chwili jej utworzenia do dnia 30 czerwca 1959 r. był profesor zwyczajny mgr inż. Michał Skarbiński, obecnie — profesor nadzwyczajny dr inż. Janusz Szreniawski (od dnia 1 lipca 1959 r.).

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor nadzwyczajny dr inż. Janusz Szreniawski.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Adam Gosztowt, mgr inż. Przemysław Wasilewski, mgr inż. Romuald Wołk; starsi asystenci — mgr inż. Lechosław Fularski, mgr inż. Stanisław Jussewicz, mgr inż. Henryk Karoń, mgr inż. Ryszard Wilkocki, mgr inż. Zbigniew Wroński; asystent — mgr inż. Stanisław Stacholec.

Pracownicy techniczni: laboranci — Józef Chruśliński i Zdzisław Sobierajczyk.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: 662 m².

Ważniejsze posiadane urządzenia i wyposażenie: urządzenie do badania maszyn formierskich, laboratorium metalograficzne, laboratorium chemiczne metali, laboratorium badania materiałów formierskich i ogniotrwałych.

Biblioteka Katedry liczy 2290 woluminów. Katedra prenumeruje 8 czasopism krajowych i 10 czasopism zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się na następujących zagadnieniach: konstrukcja i badanie maszyn odlewniczych (w szczególności maszyn formierskich); mechanizacja i automatyzacja odlewni; badanie i opracowanie odlewniczych procesów produkcyjnych; kalkulacja robót odlewniczych; analiza konstrukcji odlewniczych; analiza wymiarowej dokładności odlewów; zjawiska przepływu i zjawiska cieplne zachodzące w formach odlewniczych; badania piasków i mas formierskich; badania glin formierskich i odlewniczych oraz spoiw; badania trwałości form i rdzeni odlewniczych na działanie strumienia ciekłego metalu; analiza chemiczna i metalograficzna stopów metali.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi instytucjami: Politechnika Warszawska, Instytut Odlewnictwa w Krakowie, Centralny Ośrodek Normowania Pracy Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego, Biuro Projektowania Zakładów Przemysłu Metalowego i Elektrotechnicznego w Łodzi, szereg zakładów przemysłowych.

Współpraca obejmuje wzajemną wymianę doświadczeń oraz wykonywanie prac naukowo-badawczych na zlecenia wyżej wymienionych instytucji. Tematy ważniejszych prac wykonywanych na zlecenie instytucji; typizacja elementów kokil do odlewania grawitacyjnego metali nieżelaznych; opracowanie technologiczne odlewnicze produkcji wirówek; opracowanie metodyki projektowania procesów technologicznych w odlewni; opracowanie konstrukcji tłoczników dla motocykla „Junak"; metoda określania czasów wykonania małych form i rdzeni.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia magisterskiego — 47, stopnia inżynierskiego — 98.

Wykonane prace doktorskie: Janusz Szreniawski — „Działanie strumienia ciekłego metalu na powierzchnię formy", rok 1958.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: projektowanie procesów technologicznych w odlewni; konstrukcja odlewów; zmiany własności technologicznych mas formierskich w zależności od sposobu ich nawilżania i przygotowania.

Ważniejsze prace i osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: typizacja elementów kokil do odlewania grawitacyjnego metali nieżelaznych dla Zakładów Mechanicznych „Ursus" (przez stypizowanie elementów kokil osiągnięto znaczne ułatwienie w projektowaniu i wykonywaniu kokil); opracowanie metodyki projektowania procesów technologicznych w odlewni dla Instytutu Odlewnictwa i Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego (opracowane zasady zostały zaleceniem Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego wprowadzone do biur technologicznych odlewni w całym kraju).

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 83, wydanych książek — 4, wydanych skryptów — 1.

KATEDRA TECHNOLOGII BUDOWY MASZYN

Katedra powstała dnia 1 X 1956 r. W skład Katedry wchodzą dwa Zakłady: Zakład Technologii Budowy Maszyn i Zakład Narzędzi Skrawających.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik Katedry i Zakładów (od czasu ich powstania): docent mgr inż. Zbigniew Kornberger.

ZAKŁAD TECHNOLOGII BUDOWY MASZYN

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Tadeusz Łagodziński; asystenci — mgr inż. Henryk Banasiak i mgr inż. Zdzisław Zagórowski.

Pracownicy techniczni: technik — Józef Szulc, Jan Burzyński, Jerzy Jastrzębski, Kazimierz Kamiński, Zdzisław Supera i Polikarp Walczuk.

ZAKŁAD NARZĘDZI SKRAWAJĄCYCH

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Zbigniew Zieliński; starszy asystent — mgr inż. Bogdan Meldner.

Pracownicy techniczni: technik — Ignacy Szeromski, Tadeusz Kałucki, Tadeusz Woźniak.

URZĄDZENIE I WYPOSAŻENIE KATEDRY I ZAKŁADÓW

Katedra zajmuje obecnie około 600 m^2 powierzchni.

Katedra posiada laboratorium narzędziowe, laboratorium pomiarowe oraz warsztat mechaniczny dla prowadzenia zajęć praktycznych dla studentów. Laboratorium pomiarowe jest wyposażone w mikroskop warsztatowy, długościomierz, komparatory, przyrząd do mierzenia kół zębatych, oscyloskop itp. Laboratorium narzędziowe i warsztat mechaniczny są wyposażone w około 60 obrabiarek.

Biblioteka Katedry liczy ok. 300 woluminów oraz prenumeruje 7 czasopism fachowych (w tym 4 zagraniczne).

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowe Katedry koncentrują się wokół następujących zagadnień: narzędzia do skrawania, koła zębate, dokładność oraz gładkość obróbki.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje z Komisją Kół Zębatych Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, dla której opracowano projekt: „Pojęcia podstawowe i oznaczenia w kołach zębatych" oraz z Fabryką Wyrobów Precyzyjnych im. Gen. Świerczewskiego, dla której Katedra wykonała i wykonuje szereg prac naukowo-technicznych i naukowo-badawczych mających na celu poprawienie jakości narzędzi (narzynek i gwintowników) do obróbki gwintów.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia magisterskiego — 6, stopnia inżynierskiego — 41.

Tematy wykonanych ważniejszych prac naukowo-badawczych: metody badań kalorymetrycznych nad obróbką skrawania; badania nad konstrukcją i technologią narzędzi do kół zębatych; konstrukcja półautomatycznej frezarki do drzewa; projektowanie i wykonywanie kół zębatych; badanie nad pracą narzędzi do obróbki gwintów.

Osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: projekt freza do obróbki ślimaków zachowujący swoje wymiary po ostrzeniu dla Fabryki Samochodów Ciężarowych w Starachowicach; opracowanie technologii skrzynki biegów do motocykla „Junak" dla Wytwórni Sprzętu Mechanicznego w Łodzi; opracowanie technologii gaźnika G 43; opracowanie uwag dotyczących produkcji niektórych narzędzi w Fabryce Wyrobów Precyzyjnych im. Świerczewskiego w Warszawie.

Publikacje: ogłoszono 3 artykuły.

KATEDRA DŹWIGNIC

Katedra powstała równocześnie z Wydziałem Mechanicznym. Organizację Katedry rozpoczęto we wrześniu 1945 r. W skład Katedry Dźwignic wchodzi Zakład o tej samej nazwie utworzony jednocześnie z Katedrą.

Organizatorem i pierwszym kierownikiem Katedry był mgr inż. Wacław Suchowiak, profesor zwyczajny Politechniki Warszawskiej. Prof. Wacław Suchowiak znany i ceniony specjalista w dziedzinie urządzeń transportu bliskiego, długoletni kierownik Katedr Dźwignic Politechniki Lwowskiej i Warszawskiej, wychowawca wielu pokoleń inżynierów, nadał organizującej się Katedrze właściwy kierunek. Po dwuletnim prowadzeniu Katedry prof. W. Suchowiak został odwołany na swoje poprzednie stanowisko kierownika Katedry Dźwignic Politechniki Warszawskiej. Po jego odejściu kierownictwo Katedry objął obecny kierownik.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADU

Kierownik Katedry i Zakładu (od 1 października 1947 r.): profesor nadzwyczajny dr inż. Aleksy Piątkiewicz.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Mieczysław Czyżewski; starsi asystenci — mgr inż. Marian Markowski, mgr inż. Stanisław Sauter.

Personel techniczny: laborant — Stefan Kołodziejczyk.

Personel administracyjny: Alina Kowalska.

Dawni pracownicy Katedry: starsi asystenci — mgr inż. Edward Komar, mgr inż. Mieczysław Raczkowski (zmarł w r. 1958), mgr inż. Kazimierz Rutenberg; asystent — inż. Kazimierz Skawiński (zmarł w r. 1953); pracownik techniczny — Mieczysław Myszorek; pracownik administracyjny — Tomasz Garliński.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY I ZAKŁADU

Zajmowana powierzchnia: 205 m^2.

Laboratorium badawcze jest obecnie w stanie organizacji. Zakład posiada urządzone stanowiska badawcze: dla wyciągów pionowych i dla przenośników powietrznych. Ważniejsze wyposażenie: aparatura do pomiarów tensometrycznych f-my Philips (układ 1-kanałowy) oraz f-my Kelvin-Huges (układ 4-kanałowy z zapisywaczem).

Biblioteka Katedry liczy 785 woluminów. Katedra prenumeruje 2 czasopisma krajowe oraz 6 czasopism zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się obecnie wokół następujących zagadnień: badanie wpływów dynamicznych w mechanizmach i stalowych ustrojach dźwignic; badanie ciernych układów napędowych wyciągów pionowych; kinematyka i dynamika układów wypadowych; napędy dźwignic; badanie przenośników powietrznych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje z Centralnym Biurem Konstrukcji Maszynowych w Bytomiu w zakresie: wykonywanie prac naukowych w zakresie badania wpływów dynamicznych w mechanizmach i dźwignic oraz doradztwa technicznego.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego —49, stopnia magisterskiego —9.

Prace doktorskie: Aleksy Piątkiewicz — „Kompensacja przy napędzie łańcuchów długogniowych", 1947 r.

Ważniejsze prace naukowo-badawcze wykonano z zakresu hamulców dźwigowych.

Ważniejsze prace i osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: udział w tworzeniu nowoczesnych konstrukcji żurawi portowych i mostów przeładunkowych zaprojektowanych w Centralnym Biurze Konstrukcji Maszynowych w Bytomiu.

Publikacje: ogłoszono 7 artykułów, wydano 2 książki (po dwa wydania).

Katedra Dźwignic jako Katedra Konstrukcyjna miała wiele trudności w otrzymaniu aparatury badawczej i stworzeniu najprymitywniejszego laboratorium. Spowodowało to opóźnienie zamierzonych prac badawczych o około 3 lat. W okresie 1945—1958 r. prace Katedry koncentrowały się dokoła zagadnień związanych z dydaktyką. Od połowy 1958 r. nastąpił postęp w zakresie prac naukowych spowodowany głównie otrzymaniem elementów podstawowej aparatury badawczej.

KATEDRA TECHNIKI CIEPLNEJ

Katedra Techniki Cieplnej została utworzona na mocy rozporządzenia Ministerstwa Oświaty z dnia 28 II 1946 r. (Dziennik Urzędowy Min. Oświaty z dnia 25 IV 1946 r. Nr 2 poz. 41) z ważnością od dnia 1 X 1945 r.

W skład Katedry wchodzą 3 Zakłady: Zakład Techniki Cieplnej, powstały równocześnie z Katedrą; Zakład Chłodnictwa, powstały dnia 1 maja 1953 r.; Zakład Podstaw Klimatyzacji, powstały dnia 1 października 1956 r.

Pierwszym Kierownikiem i Twórcą Katedry był profesor zwyczajny dr inż. Bohdan Stefanowski, pierwszy Rektor Politechniki Łódzkiej, obecnie Kierownik Katedry Teorii Maszyn Cieplnych Politechniki Warszawskiej. Po wyjeździe prof. dr B. Stefanowskiego do Warszawy w dniu 2 VIII 1949 r. stanowisko Kierownika Katedry przejął prof. nadzw. dr inż. Ignacy Mostowski. Po Jego śmierci kierownictwo Katedry objął w dniu 21 XI 1953 r. docent mgr inż. Feliks Kotlewski.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik Katedry i Zakładu Techniki Cieplnej: docent mgr inż. Feliks Kotlewski.

Samodzielni pracownicy nauki: zastępca profesora mgr inż. Włodzimierz Merc — kierownik Zakładu Chłodnictwa; zastępca profesora mgr inż. Marian Mieszkowski; zastępca profesora mgr inż. Wiktoria Morozowska — kierownik Zakładu Podstaw Klimatyzacji.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. (chemii) Halina Nowicka; starsi asystenci — mgr inż. Tadeusz Bratek, mgr inż. Tadeusz Komecki, mgr inż. Andrzej Korsun, mgr inż. Zygmunt Tarnasiewicz, mgr inż. Jerzy Wolański; asystenci — mgr inż. Jacek Kulesza (Zakład Chłodnictwa), mgr inż. Andrzej Lisicki, mgr inż. Zbigniew Wiejacki;

Wykładowcy: mgr inż. Ludwik Łaszkiewicz, z-ca prof. mgr inż. Janusz Gajl, mgr inż. Tadeusz Trojanowski.

Personel techniczny: główny mechanik Józef Wójcik; laboranci — Stanisław Marszał (Zakład Chłodnictwa), Antoni Olizarowicz, Stefan Szymański.

Dawni pracownicy, którzy przyczynili się zarówno do organizacji jak i rozwoju Katedry: adiunkt mgr inż. Janusz Gajl; adiunkt mgr inż. Jerzy Młodziński; starsi asystenci — dr inż. Ryszard Szymanik; mgr inż. Bogumił Staniszewski; mgr inż. Stanisław Wyrzykowski; mgr inż. Jan Nowicki; dr inż. Stanisław Kuczewski, obecnie prof. nadzw. Politechniki Łódzkiej oraz Dyrektor Naukowy Instytutu Techniki Cieplnej w Łodzi; mgr inż. Janusz Ubysz; asystent mgr inż. Kazimierz Łukasik.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry o łącznej powierzchni ok. 1357 m², mieszczące się w gmachu przy ul. Gdańskiej 155, były wybrane i zaadoptowane przez prof. dr B. Stefanowskiego. Projekty urządzeń laboratoryjnych i same urządzenia zostały wykonane przez personel Katedry.

Laboratoria Techniki Cieplnej obejmują: laboratorium I (pomiarowe), laboratorium II (maszynowe) oraz laboratorium chłodnictwa. Laboratoria są wyposażone we wszystkie typowe urządzenia potrzebne do pracy dydaktycznej, jak również w szereg urządzeń do prac naukowo-badawczych.

Z ciekawszych stoisk należy wymienić: stoisko do badania skuteczności odpylania filtrów kasetowych (Zakład Podstaw Klimatyzacji); stoisko do badania małych sprężarek chłodniczych (Zakład Chłodnictwa); stanowisko do badania silników (Zakład Techniki Cieplnej).

W opracowaniu i wykonywaniu są: stoisko do badania wymiany ciepła; stoisko do badania skraplaczy małych urządzeń chłodniczych oraz aparatura ściśle związana z tematami prac naukowo-badawczych.

Biblioteka Katedry liczy 1421 woluminów z czego ok. 75% w językach obcych, głównie rosyjskim, niemieckim, angielskim. Katedra prenumeruje 23 czasopisma fachowe, w tym 6 polskich, 7 radzieckich i 10 z krajów zachodnich.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Ze względu na szeroki wachlarz zainteresowań pracowników Katedry, obecną problematykę naukową charakteryzują poniższe tematy prac naukowych: wymiana ciepła przy małych liczbach Reynoldsa; wymiana ciepła przy cieczach zanieczyszczonych; wymiana ciepła i masy w procesach suszenia; silnik gazowy z doładowaniem gazu; wieże chłodnicze z ciągiem sztucznym; sprężarki strumieniowe; wpływ zanieczyszczeń wody w kotle na zanieczyszczenia pary; odpylanie cyklonowe gazów.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Obecnie Katedra Techniki Cieplnej współpracuje stale z takimi instytucjami jak: Polska Akademia Nauk; Instytut Techniki Cieplnej; Cieszyńska Wytwórnia Urządzeń Chłodniczych w Cieszynie; Zakłady Mechaniczne „Tarnów" oraz zakłady przemysłów: włókienniczego (wełnianego i bawełnianego), włókien sztucznych, celulozowo-papierniczego, ceramicznego, przetwórczo-tłuszczowego, spożywczego.

W Katedrze prowadzono badania dotyczące: gospodarki cieplnej zakładów; urządzeń chłodniczych; ogrzewania; klimatyzacji i wentylacji; silników i maszyn cieplnych (tłokowych silników parowych, sprężarek, wentylatorów); chłodni kominowych z ciągiem naturalnym. W laboratorium Katedry sprawdzano i cechowano przyrządy pomiarowe, w pracowni chemicznej przeprowadzano analizy węgla, wody, olejów, smarów, ługów posulfitowych itp

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

W okresie pierwszych lat swojego istnienia poza pracą dydaktyczną, naukowo-badawczą oraz kształceniem młodej kadry naukowej cały wysiłek personelu Katedry był poświęcony

budowie pracowni, laboratoriów oraz zagadnieniom związanym z całokształtem spraw dotyczących organizacji i budowy nowoutworzonej uczelni.

Dyplomy inżynierów ze specjalności chłodnictwa i klimatyzacji otrzymało 66 studentów. Wydziału Mechanicznego (studia dzienne) i 39 studentów Wydziału Mechanicznego studia wieczorowe).

W 1950 r. została wykonana praca doktorska mgr inż. Ryszarda Szymanika, starszego asystenta Katedry Techniki Cieplnej pt. „Wpływ temperatury, porowatości i kształtu na przewodność cieplną materiałów izolacyjnych".

Z ważniejszych prac naukowo-badawczych należy wymienić: zaznaczone uprzednio stoisko do badania skuteczności odpylania filtrów kasetowych (Zakład Podstaw Klimatyzacji); opracowanie aparatury do pomiaru zanieczyszczeń spalin kotłowych (Zakład Podstaw Klimatyzacji); badanie filtrów kasetowych (Zakład Podstaw Klimatyzacji); przeprowadzenie badań prototypów automatyki chłodniczej dla Cieszyńskiej Wytwórni Urządzeń Chłodniczych w Cieszynie (Zakład Chłodnictwa); współpraca przy opracowaniu dokumentacji i badanie prototypów agregatów chłodniczych dla Cieszyńskiej Wytwórni Urządzeń Chłodniczych w Cieszynie (Zakład Chłodnictwa); badanie prototypów agregatów chłodniczych dla Zakładów Mechanicznych „Tarnów" (Zakład Chłodnictwa); opracowanie projektu urządzenia chłodniczego dla prototypowej komory klimatyzacyjnej dla Instytutu Techniki Cieplnej (Zakład Chłodnictwa); opracowanie metody napełniania mieszków dla termostatów klimatyzacyjnych (Zakład Chłodnictwa); opracowanie 2 typów i wykonanie szeregu urządzeń do badania mocy silników dla wyższych uczelni technicznych, instytutów badawczych i zakładów przemysłowych (Zakład Techniki Cieplnej).

Publikacje: w okresie istnienia Katedry wydano dwa skrypty, autorami wielu rozdziałów prac zbiorowych byli pracownicy Katedry, ogłoszono 36 artykułów w czasopismach naukowych. Wygłoszono 108 referatów na zebraniach Katedry.

Oprócz wyżej wymienionych pozycji należy wspomnieć jeszcze o współpracy Katedry z przemysłem, polegającej nie tylko na wykonywaniu prac naukowo-badawczych i naukowo-usługowych z dziedziny techniki cieplnej, ale na prowadzeniu kursów dokształcających i wykładów z nauki o cieple typu popularnego dla racjonalizatorów i personelu technicznego zatrudnionego w przemyśle.

W stadium realizacji znajduje się obecnie budowa instalacji kotłowej, turbiny parowej i turbiny gazowej. Poza tym opracowany jest projekt laboratoryjnej oczyszczalni wody, która będzie pozwalać na usuwanie zanieczyszczeń przy zastosowaniu trzech różnych metod najczęściej stosowanych w nowoczesnym przemyśle.

KATEDRA KOTŁÓW I APARATÓW PAROWYCH

Obecna nazwa obowiązuje od 20 VI 1949 r. Dawna nazwa: Katedra Kotłów Parowych. Katedra powstała dnia 25 IV 1946 r. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie, powstały równocześnie z Katedrą.

Pierwszym kierownikiem Katedry był, nieżyjący obecnie, prof. zwyczajny dr inż. Bolesław Tołłoczko. Po przeniesieniu się prof. B. Tołłoczko do Politechniki Warszawskiej kierownictwo Katedry objął od dnia 1 grudnia 1946 r. z-ca profesora mgr inż. Jan Kozdęba, zmarły dnia 12 maja 1957 r.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: vacat. Katedrą opiekuje się docent mgr inż. F. Kotlewski, kierownik Katedry Techniki Cieplnej.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Tadeusz Kostrzewski.

Dawni pracownicy Katedry: starsi asystenci — mgr inż. Kazimierz Bukowski, mgr inż. Stanisław Cudny, mgr inż. Zdzisław Smętek.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry obejmują 110 m^2.

Katedra posiada własną kreślarnię i rozporządza pokaźnym zbiorem pomocy dydaktycznych.

Biblioteka Katedry liczy 610 woluminów. Katedra prenumeruje 13 czasopism fachowych (w tym 7 zagranicznych).

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace badawcze Katedry obejmują następujące tematy: regeneracyjne podgrzewacze powietrza o działaniu ciągłym; zagadnienia odparowania stopniowego; zużycie powierzchni ogrzewalnych na skutek ścierania lotnym popiołem.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje z szeregiem zakładów przemysłowych. Zakres współpracy: ekspertyzy, opinie i nowe opracowania z dziedziny urządzeń parowych. Ponadto Katedra utrzymuje żywe kontakty z innymi uczelniami, instytutami naukowo-badawczymi w zakresie specjalności Katedry.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 22, magisterskiego — 3.

Z ważniejszych prac naukowo-badawczych opracowano następujące zagadnienia: naturalny obieg wody w kotłach parowych; uszkodzenia pomocniczych powierzchni ogrzewalnych; temperatura punktu rosy spalin. Ponadto wygłoszono szereg odczytów (w NOT) na tematy z dziedziny energetyki interesujące miejscowy przemysł.

Publikacje: ogłoszono 3 artykuły w czasopismach fachowych.

KATEDRA CIEPLNYCH MASZYN PRZEPŁYWOWYCH

Obecna nazwa obowiązuje od roku akademickiego 1955/56. Dawne nazwy: Katedra Turbin Parowych i Maszynoznawstwa — w pierwszym pięcioleciu swego istnienia (lata 1945/46 do 1949/50), Katedra Turbin Parowych — w drugim pięcioleciu (lata 1950/51 do 1954/55).

Kierownictwo Katedry i Zakładu Turbin Parowych objął dnia 1 lipca 1945 r. prof. nadzwyczajny mgr inż. Aleksander Uklański, który pełnił funkcję kierownika do roku 1955.

Po przeniesieniu się prof. A. Uklańskiego do Warszawy kierownictwo Katedry objął w roku akademickim 1955/56 prof. nadzwyczajny dr inż. Władysław Gundlach. Przy Katedrze utworzono równocześnie dwa Zakłady istniejące do chwili obecnej: Zakład Turbin Cieplnych i Zakład Sprężarek.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik Katedry i Zakładu Turbin Cieplnych: profesor nadzwyczajny dr inż. Władysław Gundlach.

Samodzielni pracownicy nauki: profesor nadzwyczajny dr Stanisław Kuczewski, kierownik Zakładu Sprężarek; docent Edmund Tuliszka, kierownik Pracowni Dynamiki Przepływów.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Edmund Góral, kierownik Pracowni Automatyki i Regulacji, mgr inż. Jerzy Tysiak, kierownik Pracowni Turbin 2; starsi asystenci — mgr inż. Ryszard Przybylski, kierownik Pracowni Turbin 1; mgr inż. Karol Hausman, kierownik Pracowni Dmuchaw i Sprężarek; asystenci — mgr inż. Teodor Kurowski, mgr inż. Alojzy Ligier, mgr inż Janusz Konka.

Pracownicy techniczni: technik — Zbigniew Bernasiński.

Dawni pracownicy: starszy asystent — mgr inż. Tadeusz Ślósarski, asystenci — mgr inż. Zygmunt Gemel, mgr inż. Leon Witwicki, mgr. inż. Jan Mordasewicz mgr inż. Jerzy Jankowski.

URZĄDZENIE I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują łączną powierzchnię 989 m², w tym 480 m² przypada na laboratorium wybudowane staraniem Katedry.

Ważniejsze posiadane pracownie, laboratoria, warsztaty: pracownia przepływów 1 (dmuchawy, sprężarki); pracownia przepływów 2 (dynamika przepływów); pracownia turbin 1 (turbiny gazowe lekkie); pracownia turbin 2 (turbiny gazowe trakcyjne); pracowna turbin 3 (zagadnienia wymiany ciepła, odpylania i akustyki w turbinach gazowych); pracownia komór spalania (turbin gazowych); pracownia automatyki i regulacji; pracownia przyrządów pomiarowych 1 (aparatura elektryczna i elektroniczna, pomiar drgań i przebiegów szybkozmiennych); pracownia przyrządów pomiarowych 2 (aparatura do pomiaru ciśnień, prędkości, temperatur w przepływie); laboratorium fototechniczne; warsztat — prototypownia; laboratorium maszyn i urządzeń przepływowych.

Ważniejsze posiadane wyposażenie:

Stoiska do badania — promieniowych wieńców sprężających, stopni dmuchaw promieniowych, łożysk wzdłużnych, osiowych wieńców sprężających, wieńców i dyfuzorów sprężarek promieniowych, wieńców turbinowych, kolektorów i palisad, rekuperacyjnych wymienników ciepła, komór spalania, filtrów wlotowych (modelowe), oraz analogii elektrolitycznej, do pomiarów w przepływie pulsującym, analogii hydraulicznej.

Aparatura do badania — urządzeń odpylających, indukowania silników spalinowych z czujnikami piezoelektrycznymi i indukcyjnymi, pomiarów amplitudy i szybkości drgań różnymi metodami, analizy widma hałasów i drgań, wyważania wirników w korpusach maszyn, cechowania urządzeń pomiarowych, pomiarów obrotów metodą stroboskopową, zapylenia metodami grawimetrycznymi i konimetrycznymi, pomiarów i rejestracji temperatur (w sze-

rokim zakresie), wykonywania zdjęć elementów wirujących, analizy frakcyjnej płynów, pomiarów głośności.

Ponadto Katedra posiada: wibrograf mechaniczny, oscylograf 8-pętlicowy do rejestracji przebiegów, tunel do cechowania sond przepływowych i mikromanometry Betza, Askania, Berlowitza z przekładnikami wielopunktowymi.

Biblioteka Katedry liczy 2011 woluminów. Katedra prenumeruje 48 czasopism krajowych i 36 czasopism zagranicznych. Własne prace naukowe i techniczne obejmują 203 tomy. Zbiór katalogów Wytwórni Cieplnych Maszyn Przepływowych liczy 120 tek. Dokumentacja bibliograficzna własna Katedry (fotokopie ważniejszych pozycji z literatury światowej) uszeregowana według klasyfikacji działowej liczy kilkanaście tysięcy pozycji.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się na następujących zagadnieniach: badania i studia teoretyczne promieniowych i osiowych wieńców łopatkowych turbin i sprężarek oraz drgań maszyn wirnikowych; badania palisad, kolektorów, dyfuzorów oraz urządzeń odpylających; zagadnienia komór spalania turbin gazowych na paliwo ciekłe, rekuparacyjnych wymienników ciepła, pomiaru naprężeń w elementach wirujących, regulacji i automatyzacji procesów cieplnych w maszynach przepływowych, modelowania obwodów regulacyjnych, analizy i zwalczania szumów, analogii elektrolitycznej przepływów gazów i przenikania ciepła oraz opracowania nowych koncepcji konstrukcyjnych dmuchaw, sprężarek, turbin gazowych i parowych. W szczególności Katedra wykonała pionierskie prace konstrukcyjne z zakresu dmuchaw i sprężarek oraz turbin gazowych lekkich i trakcyjnych oraz pracowała nad projektami przemysłowych turbin parowych.

Ponadto Katedra pracuje nad zagadnieniami specjalnej aparatury pomiarowo-badawczej wykonując niektóre urządzenia nawet na eksport, jak np. aparaty do pomiaru drgań własnych elementów maszyn (Vibroskope WEP), amplitudy drgań z czujnikiem dynamicznym (Vibrometre WIM1), do wyważania wirników w korpusach maszyn (Vibrometre WIM2), tunele specjalne do cechowania sond, uchwyty do sond zapewniające ich prowadzenie i ustawienie, mikromanometry pochylne bateryjne i pływakowe oraz sondy do pomiaru przepływu: ciśnienia statycznego i całkowitego oraz kierunku w przepływach płaskich i przestrzennych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

W roku 1958 nawiązana została ściślejsza współpraca z kilkoma placówkami zainteresowanymi podobną problematyką w postaci „Porozumienia" są to m. in.: Instytut Techniki Cieplnej w Łodzi, Instytut Lotnictwa — Zakład Silników, Katedra Turbin Cieplnych Politechniki Warszawskiej, Katedra Maszyn Cieplnych Politechniki Częstochowskiej oraz krajowe wytwórnie turbin i sprężarek.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 113, stopnia magisterskiego — 99.

Wykonane prace doktorskie:

Władysław Gundlach — „Praca stopnia turbiny akcyjnej w zmiennych warunkach", rok 1950.

Stanisław Kuczewski — „O przepływie przez sprężarkę osiową", rok 1952.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: razem opracowano 203 tematy prac naukowych teoretycznych, doświadczalnych, pionierskich prac konstrukcyjnych i technicznych.

Do ważniejszych osiągnięć naukowych należy zaliczyć przede wszystkim prace z zakresu: teorii sprężarek promieniowych i osiowych; teorii współpracy wieńców turbinowych w zmiennych warunkach; pionierskich konstrukcji i badań dmuchaw promieniowych wysokosprawnych własnego systemu „Termodyna" i innych; pionierskiej konstrukcji dmuchaw przemysłowych budowanych na eksport; konstrukcji pierwszej polskiej sprężarki promieniowej górniczej na 30 000 m^3/h; pionierskich konstrukcji w dziedzinie turbin gazowych trakcyjnych i lekkich; pionierskich konstrukcji aparatury elektronowej Vibroskope WEP i Vibrometre WIM.

Uzyskano patenty na następujące wynalazki: syrena ultradźwiękowa, wentylator promieniowy, uszczelnienie absolutne części wirujących, dwustopniowa grupa regulacyjna turbiny parowej, regulacje dmuchawy promieniowej. Opatentowano następujące wzory: dmuchawa wielopiecowa, sprężarka osiowa (w załatwianiu), koło wirnikowe sprężarki promieniowej (w załatwianiu), zamocowanie kołka w piaście tarczy wirnikowej (w załatwianiu).

W ramach współpracy z komórkami normalizacyjnymi (Instytutem Techniki Cieplnej i Polskim Komitetem Normalizacyjnym) opracowano 6 projektów norm państwowych z dziedziny techniki cieplnej i cieplnych maszyn przemysłowych.

W roku 1952 zebrania naukowe Katedry przekształcone zostały w wyniku zainteresowania fachowców spoza uczelni w zebrania dyskusyjne. W ten sposób powstała Grupa Dyskusyjna Cieplnych Maszyn Przepływowych, która w ciągu 8 lat istnienia zorganizowała 67 zebrań dyskusyjnych w tym szereg konferencji ogólnopolskich z udziałem gości zagranicznych. Grupa Dyskusyjna CMP stała się platformą wymiany myśli w dziedzinie maszyn cieplnych przepływowych w kraju.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 56, wydanych książek — 1, wydanych skryptów — 1. Ponadto wydano 20 zeszytów Biuletynu Cieplnych Maszyn Przepływowych, w których opublikowano łącznie 175 artykułów.

Dynamiczny rozwój Katedry i znaczne osiągnięcia w zakresie prac badawczych wiążą się z wykonywaniem prac naukowych wprowadzonych do planu Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego, prac w ramach Uchwały Rządu nr 2 oraz współpracy z szeregiem instytucji, dla których Katedra prowadzi poważne i rozległe badania oraz pionierskie opracowania konstrukcyjne w zakresie jej specjalności. Współpraca ta umożliwiła zatrudnienie szeregu pracowników naukowych i technicznych (w liczbie 49) nie będących pracownikami etatowymi Politechniki. Praca całego zespołu przyczyniła się niewątpliwie do pomnożenia dorobku naukowego Uczelni.

KATEDRA CIEPLNYCH MASZYN TŁOKOWYCH

Obecna nazwa obowiązuje od roku 1958. Katedra została utworzona w 1945 roku, jednocześnie z powstaniem Politechniki, pod nazwą: Katedra Silników Spalinowych Stałych (późniejsza nazwa: Katedra Silników Spalinowych).

W skład Katedry wchodzą obecnie dwa Zakłady: Zakład Silników Spalinowych (utworzony jednocześnie z Katedrą) i Zakład Silników Parowych (utworzony w r. 1958).

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik: profesor zwyczajny mgr inż. Jan Werner (od r. 1945).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — dr inż. Mates Heilig, mgr inż. Jan Wajand.

Pracownicy techniczni: laboranci — Władysław Goliszek, Zygfryd Opacki, Włodzimierz Zagórski.

Dawni pracownicy Katedry: Pierwszym starszym asystentem Katedry był w latach 1945—47 obecny profesor Witold Korewa. W latach 1946—53 początkowo starszym asystentem, a później adiunktem był docent Jerzy Jędrzejowski. W latach 1947—51 starszym asystentem aż do przejścia do Warszawy był mgr inż. Stanisław Dobrzyński. W latach 1953—59 starszym asystentem, a później adiunktem był dr inż. Kazimierz Niewiarowski. Wszyscy ci pracownicy, a zwłaszcza prof. W. Korewa włożyli wiele pracy w utworzenie Katedry, w ugruntowanie tematyki prac konstrukcyjnych i w opracowanie programu wykładów.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: ok. 350 m^2.

Katedra posiada: 3 kompletne stanowiska hamowniane, warsztat mechaniczny, dwa pomieszczenia montażowe i pomiarowe. Ważniejsze posiadane wyposażenie: 2 oscylografy, indykator Farnboro, miernice, zbiorniki wyrównawcze, duży asortyment typowej aparatury pomiarowej.

Biblioteka Katedry liczy obecnie ok. 900 woluminów. Katedra prenumeruje 1 czasopismo krajowe i 3 czasopisma zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Pracownicy Katedry zajmują się szczególnie komorami spalania silników z zapłonem samoczynnym. Problem ten poruszany był w dwóch pracach doktorskich pt.: „Badanie komór wstępnych" i „Badanie komór wirowych".

Obecnie na ukończeniu jest praca doktorska mgr inż. J. Wajanda pt.: „Zależność sprawności silnika od parametrów do ładowania" oraz, przerwana na razie ale przygotowana (silnik, stanowisko i aparatura), praca o dużym zasięgu dotycząca zjawisk przepływu w silniku dwusuwowym. Katedra prowadzi poza tym w dość szerokim zakresie prace konstrukcyjne zarówno jako prace własne jak i na zlecenie przemysłu.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi ważniejszymi instytucjami: Instytut Techniki Cieplnej; Wytwórnie Sprzętu Mechanicznego, Łódź; Zakłady Mechaniczne, im. Nowotki; Zakłady Mechaniczne „Ursus"; Fabryka Samochodów Ciężarowych, Lublin. Zakres współpracy polega na pracach konstrukcyjnych wykonywanych na zlecenie Przemysłu oraz na prowadzeniu w szerokim zakresie ekspertyz, opracowywaniu orzeczeń itp.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 120, stopnia magisterskiego — 160.

Wykonane prace doktorskie:

Kazimierz Niewiarowski — „Badanie silników z komorą wstępną", rok 1957.
Mates Heilig — „Badanie silnika z komorą wirową", rok 1958.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: praca statystyczna dotycząca wartości współczynnika sprężania w funkcji obrotów silnika w zależności jeszcze od typu komory spalania; opracowanie konstrukcyjne, realizacja i próby silnika rowerowego; studium konstrukcyjne szybkoobrotowego silnika z wtryskiem paliwa; pełny projekt silnika z zapłonem samoczynnym do samochodu osobowego „Warszawa"; projekt koncepcyjny silnika do samochodu ciężarowego 8 ton; dwa pełne projekty hamulców elektrowirowych.

Ważniejsze wykonane prace wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: projekt produkowanego do dziś silnika przemysłowego S60; projekt również produkowanego do dziś w dziesiątkach tysięcy sztuk silnika samochodu „Star 20" (nagroda państwowa w 1949 r.); opracowanie konstrukcyjne szybkoobrotowego silnika parowego; pełna dokumentacja hamulców wodnych w pięciu wielkościach; adaptacja silnika ciągnikowego do celów morskich z projektem przekładni, rury stawowej i śruby; pełna dokumentacja i wykonanie silnika o mocy 8 KM z zapłonem iskrowym, chłodzonego powietrzem.

Katedra zorganizowała pierwszy w Polsce zjazd Katedr Silnikowych we wrześniu 1956 r.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 10, wydanych książek — 6.

KATEDRA SILNIKÓW SAMOCHODOWYCH

Obecna nazwa Katedry obowiązuje od 1948 r. Dawna nazwa: Katedra Silników Samochodowych i Lotniczych. Katedra powstała w 1945 r. równocześnie z Wydziałem Mechanicznym. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie, utworzony jednocześnie z Katedrą.

Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr Jerzy Dowkontt, który prowadził Katedrę do września 1953 roku. W pierwszym okresie prof. dr Dowkontt był jednocześnie kierownikiem Instytutu Techniki Cieplnej. Warsztat i laboratoria badawcze obu instytucji były wspólne. Dopiero w roku 1950 nastąpił podział lokalu i sprzętu naukowo-badawczego. We wrześniu 1953 roku prof. dr Dowkontt przeszedł do Politechniki Warszawskiej. Obowiązki kierownika Katedry przejął czasowo mgr inż. Stefan Mogilnicki. W tym czasie Katedrą opiekował się prof. Jan Werner. W drugiej połowie 1955 roku kierownictwo Katedry objął zastępca profesora mgr inż. Jerzy Jędrzejowski.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry: docent mgr inż. Jerzy Jędrzejowski.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Stefan Mogilnicki; starszy asystent — mgr inż. Bogdan Szenfelder; asystent — mgr inż. Mirosław Obraniak; asystent naukowy — mgr inż. Aleksander Knorr.

Personel techniczny: laborant — Witalis Bołtroniuk.

Dawni pracownicy Katedry: docent dr Kazimierz Szałwiński, mgr inż. Stanisław Kuczewski, mgr inż. Zbigniew Krygier, laborant Goliszek.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY I ZAKŁADU

Pomieszczenia Katedry zajmują około 250 m².

Katedra posiada laboratorium silników samochodowych i motocyklowych wyposażone w stoiska do hamowania silników oraz niezbędną aparaturę badawczą.

Biblioteka Katedry liczy około 1000 woluminów. Katedra prenumeruje 8 czasopism fachowych, w tym 5 zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry skupiają się głównie nad badaniami silników samochodowych i motocyklowych zmierzającymi do poprawy wskaźników pracy. Ponadto prowadzone są badania przepływów w silnikach oraz prace konstrukcyjne w zakresie projektowania silników samochodowych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra prowadzi obecnie współpracę z Fabryką Samochodów Ciężarowych w Starachowicach oraz z Komunalnym Przedsiębiorstwem Taboru i Sprzętu Sanitarnego w Łodzi w zakresie badania prototypów silników i analizy ich konstrukcji.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego —78.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: wyznaczanie częstości i postaci swobodnych drgań skrętnych wałów silników spalinowych; badanie prototypu silnika Sl01 do motocykli „Junak".

Publikacje: ogłoszono 1 artykuł, opracowano i wydano 1 książkę i 1 skrypt.

KATEDRA BUDOWY SAMOCHODÓW

Katedra powstała dnia 28 II 1949 r. (Rozporządzenie Min. Oświaty Dz. Ustaw PRL Nr 18 poz. 126, § 3 pkt. E).

W skład Katedry wchodzi Zakład Budowy Samochodów, powstały równocześnie z Katedrą.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADU

Kierownik Katedry: profesor nadzwyczajny mgr inż. Jerzy Werner (od początku istnienia Katedry).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Henryk Dajniak, mrg inż. Jerzy Lanzendoerfer.

Wykładowcy prowadzący wykłady zlecone: z-ca prof. Politechniki Warszawskiej mgr inż. Janusz Gajl, inż. Janusz Pawłowski.

Personel techniczny: Stanisław Saran, Stefan Zawadzki.

Byli pracownicy Katedry: adiunkt mgr inż. Stefan Stankiewicz; st. asystenci — mgr inż. Witold Pokorski, mgr inż. Roman Skwarek.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: około 452 m².

Katedra posiada kreślarnię, pracownię naukowo-dydaktyczną tunelu aerodynamicznego, wzorcownię (w której prowadzi się część ćwiczeń pracowni samochodowej), warsztat mechaniczny, garaż. Ważniejsze wyposażenie: tunel aerodynamiczny z wagą sześcioskładową, maszyna do prób dynamicznych resorów, wyważarka do kół samochodowych, urządzenie do badania przyspieszeń i szybkości samochodu tzw. „piąte koło".

Biblioteka Katedry liczy 1100 woluminów. Katedra prenumeruje 5 czasopism fachowych (w tym 4 zagraniczne).

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry obejmują następujące zagadnienia: badania aerodynamiczne modeli samochodów (produkcji krajowej); badania elementów sprężystych zawieszeń samochodów; konstrukcja i badanie sprzęgła hydraulicznego; opracowanie projektu zespołów napędowych nowego typu; projektowanie i wykonanie stanowisk badawczych do pracowni samochodowej.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra prowadzi współpracę z instytucjami: Sekcja Maszyn i Urządzeń Komunikacyjnych Polskiej Akademii Nauk, Rada Motoryzacyjna przy Radzie Ministrów, Fabryka Samochodów Ciężarowych — Starachowice, Biuro Konstrukcyjne Przemysłu Motoryzacyjnego, Zjednoczenie Przemysłu Motoryzacyjnego,

Zakres współpracy: udział w posiedzeniach, radach naukowych; opracowania konstrukcyjne nowoczesnych zespołów napędowych; wykonanie prototypów; badania.

Tematy prac prowadzonych obecnie: wykonanie doświadczalnego dwusuwowego silnika wysokoprężnego; zespoły napędowe nowego typu (opracowanie konstrukcyjne, wykonanie prototypów, badania); opracowanie konstrukcyjne sprzęgła hydraulicznego.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 64, stopnia magisterskiego — 150. Prace doktorskie — 3 (w toku).

Ważniejsze prace naukowo-badawcze: montaż i regulacja 6-składowej wagi tunelu aerodynamicznego; zaprojektowanie i wykonanie maszyny do prób dynamicznych elementów sprężystych zawieszeń; zaprojektowanie i wykonanie stanowiska do badania hamulców pneumatycznych do Pracowni Samochodowej; zaprojektowanie i wykonanie następujących przyrządów do Pracowni Samochodowej: przyrządu do pomiaru nacisku nogi na pedał hamulca, przyrządu do badania charakterystyki talerzowej sprężyny sprzęgła, urządzenia do pomiaru momentu bezwładności koła jezdnego.

Ważniejsze prace naukowo-badawcze i osiągnięcie wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: opracowanie projektu wstępnego i technicznego niezależnego zawieszenia przodu autobusu „SAN" (na drążkach skrętnych); opracowanie projektu wstępnego (w 2 wersjach) nowoczesnego zawieszenia tyłu autobusu „SAN"; opracowanie instrukcji naprawy silnika i podwozia samochodu „Star-20"; opracowanie projektu technicznego

i badań prototypu sprzęgła hydraulicznego; opracowanie projektu wstępnego i technicznego nowoczesnych zespołów napędowych oraz wykonanie prototypów.

Publikacje: ogłoszono artykułów — 25, wydano książek — 1 (dwa wydania), udział w pracy zbiorowej (książka) — 1, wydano skryptów — 4, wygłoszono odczytów i referatów — 21, uzyskano patentów — 2.

KATEDRA POMP I SILNIKÓW WODNYCH

Obecna obowiązuje od r. ak. 1946/47. Wcześniejsza nazwa: Katedra Silników Wodnych i Pomp. Katedra powstała w 1945 roku. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

Organizatorem Katedry i pierwszym jej kierownikiem był prof. nadzwyczajny mgr inż. Wiktor Duniewicz, zmarły w listopadzie 1954 roku. Od 1955 r. kierownictwo Katedry objął z-ca profesora mgr inż. Adam Kowalski.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik: z-ca prof. mgr inż. Adam Kowalski.
Pomocniczy pracownicy nauki: starszy asystent — mgr inż. Paweł Walczak.
Personel techniczny: laborant — Jan Strzelecki.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: 420 m^2.

Istniejące stanowiska badawcze: dla pomp wirnikowych zwykłych i głębinowych oraz dla pomp próżniowych; w przygotowaniu: kanał hydrometryczny oraz stanowiska dla celów dydaktycznych.

Biblioteka Katedry liczy 242 woluminów. Katedra prenumeruje 2 fachowe czasopisma zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Obecne prace badawcze Katedry koncentrują się nad zagadnieniem: przepływy w przewodach i w częściach składowych maszyn hydraulicznych, w szczególności: przepływ osiowo symetryczny.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra obecnie współpracuje z szeregiem Zakładów Przemysłowych wykonując dla nich prócz prac naukowo-usługowych również prace naukowo-badawcze z dziedziny maszyn i urządzeń hydraulicznych.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 6, stopnia magisterskiego — 8.

Ważniejsze prace naukowo-badawcze: parametry ruchowe uzyskiwane doświadczalnie dla rodziny prototypów motopomp M800, M400, M200 oraz ich zależność od niektórych parametrów konstrukcyjnych; pompy typu sinusoidalnego, ich teoria oraz charakterystyki uzyskane na drodze doświadczalnej; likwidowanie uderzeń wodnych w rurociągach o du-

żych średnicach przy pomocy samoczynnych zaworów upustowych; analiza wpływu parametrów konstrukcyjnych i ruchowych na stany ruchu pompy próżniowej łopatkowej.

Publikacje: część rozdziału IX — Turbiny wodne, pompy — „Kalendarzyka Elektrotechnicznego".

KATEDRA PAPIERNICTWA I MASZYN PAPIERNICZYCH

Obecna nazwa obowiązuje od dnia 1 X 1956 r., kiedy nastąpiło połączenie Katedry Papiernictwa i Katedry Maszyn Papierniczych w jedną Katedrę dwuzakładową. Katedra Papiernictwa została utworzona 1 III 1946 r., Katedra Maszyn Papierniczych 4 IV 1949 r.

W skład Katedry wchodzą 2 Zakłady: Zakład Maszyn Papierniczych oraz Zakład Papiernictwa. Zakłady te utworzone zostały dn. 1 X 56 r. z odnośnych Katedr.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry: prof. nadzwyczajny mgr inż. Józef Łapiński (od utworzenia Katedry).

Samodzielny pracownik nauki: prof. nadzwyczajny mgr inż. Henryk Karpiński, kierownik Zakładu Papiernictwa.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Zbigniew Kikiewicz; asystenci — mgr inż. Henryk Barabasz i mgr inż. Daniel Januszkiewicz;

Wykładowca przy Katedrze Techniki Cieplnej mgr inż. Ludwik Łaszkiewicz bierze udział w pracach naukowych Katedry.

Personel administracyjny: sekretarka — Stefania Szydłowska.

Wykładowca mgr inż Ludwik Łaszkiewicz w okresie kiedy był asystentem przy Katedrze Maszyn Papierniczych położył duże zasługi dla jej organizacji.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia wynosi 150 m^2, w tym kreślarnia 38,5 m^2.

Katedra posiada następujące aparaty pomiarowe: przepływomierz do mierzenia przepływu pary, powietrza, wody i masy; aparaty do oznaczania wilgotności względnie powietrza; aparaty do oznaczania twardości powłok gumowych; komplet przyrządów potrzebnych do oznaczania obciążenia silników elektrycznych; mikroskopy laboratoryjne; aparat do oznaczania stężenia masy papierniczej.

Biblioteka Katedry liczy 629 woluminów. Katedra prenumeruje 14 czasopism fachowych, w tym 2 krajowe i 12 zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry i Zakładów obejmują następujące tematy: teoretyczne podstawy konstrukcji urządzeń do ciągłego przygotowania masy; wysoko wydajne metody sortowania masy celulozowej; proces odwadniania i tworzenia wstęgi papieru na sicie — badania mają na celu stworzenie podstaw do projektowania szybkobieżnych maszyn odwadniających i maszyn papierniczych; intensyfikacja procesu suszenia przez zastosowanie wysokich szybkości czynnika suszącego.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje z Biurem Konstrukcyjnym Fabryki Maszyn Papierniczych w Cieplicach, Sekcją Maszyn Włókienniczych i Papierniczych Polskiej Akademii Nauk, z Biurem Projektów Przemysłu Papierniczego w Łodzi, z Biurem Konstrukcyjnym Przemysłu Papierniczego w Łodzi oraz z niektórymi zakładami produkcyjnymi przemysłu papierniczego.

Kierownik Katedry jest członkiem Sekcji Maszyn Włókienniczych i Papierniczych Polskiej Akademii Nauk. Sekcja dyskutowała prace naukowe Katedry oraz referaty wytyczające kierunki rozwoju nauki w dziedzinie maszyn papierniczych.

Współpraca z placówkami przemysłowymi polega na wykonywaniu ekspertyz naukowo-badawczych prac zleconych, udzielaniu porad, opracowywaniu projektów nowych instalacji i modernizacji istniejących.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia magisterskiego — 63, stopnia inżynierskiego — 66.

Wykonane ważniejsze prace naukowo-badawcze: badanie procesu rozwłókniania ścieru grubego w młynie Hauga; badanie procesu ciągłego mielenia; badanie prototypu młyna Jordana W-10; badanie prototypu młyna hydrafinera RH-20; badanie prototypu holendra ciągłego mielenia typ R; badanie pompy do masy papierniczej gęstej 200 PT — 16,5; badanie prototypu sortownika typu Cowana BC 4N; badanie procesu mechanicznego rozwłókniania drewna; badanie instalacji do rekuperacji ciepła oparów przy maszynach papierniczych.

Ważniejsze prace i osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami:

kierownictwo i współudział w organizacji 2-ch konferencji naukowo-technicznych inżynierów i techników przemysłu papierniczego: w Szczecinie dnia 29 i 30 I 1954 r. na temat: „Nowoczesne maszyny papiernicze"; w Łodzi dnia 8 i 9 VI 1959 r. na temat „Modernizacja maszyn papierniczych";

opracowanie, w oparciu o własne badania, dla Fabryki Maszyn Papierniczych w Cieplicach zaleceń dotyczących nowych kierunków w konstrukcji młynów mielących, sortowników i zagęszczarek;

współpraca z Biurem Projektów Przemysłu Papierniczego w projektowaniu nowych zakładów papierniczych w Polsce;

współpraca z Fabryką Maszyn Papierniczych w Cieplicach i Biurem Konstrukcyjnym Przemysłu Papierniczego w Łodzi przy projektowaniu modernizacji maszyn papierniczych;

pomoc zakładom produkcyjnym przemysłu papierniczego przez wykonywanie badań i ekspertyz.

Katedra wykonała 16 prac o charakterze ekspertyz oraz 9 prac badawczych.

Publikacje: Pracownicy Katedry opracowali i wydali 4 książkowe podręczniki, 1 skrypt i atlas, 54 artykuły w pismach naukowo-technicznych.

KATEDRA EKONOMII POLITYCZNEJ

Katedra powstała w roku 1952. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie, utworzony równocześnie z Katedrą.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: vacat. Katedrą opiekuje się od roku akademickiego 1958/59 prof. nadzwyczajny dr Seweryn Żurawicki (profesor Uniwersytetu Warszawskiego i Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w W-wie).

Pomocniczy pracownicy nauki: starszy asystent — mgr Zdzisław Grzelak; asystenci — mgr Marek Adamiec i mgr Cezary Józefiak.

Dawni pracownicy Katedry: adiunkt mgr Lech Miastkowski, pełniący obowiązki kierownika Katedry w początkowym okresie istnienia Katedry.

Wykładowca: dr Henryk Janiszewski.

Publikacje: Pracownicy Katedry opublikowali 16 artykułów oraz wydali 1 skrypt.

Rozdział IV

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY I JEGO KATEDRY

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY

POWSTANIE I ORGANIZACJA WYDZIAŁU

Wydział Elektryczny Politechniki Łódzkiej został utworzony dekretem Rady Ministrów z dnia 24 maja 1945 r., powołującym do życia Politechnikę Łódzką z trzema wydziałami: Mechanicznym, Elektrycznym i Chemicznym. Utworzenie Wydziału Elektrycznego w powstającej Politechnice wynikało z aktualnych i z perspektywicznych potrzeb przemysłu okręgu łódzkiego, a także z zarysowujących się widoków intensywnego rozwoju elektryfikacji kraju.

Głównym zadaniem Wydziału — pierwszego Wydziału Elektrycznego organizowanego po wojnie na ziemiach polskich — było przygotowanie nowych kadr inżynierów-elektryków i rozpoczęcie pracy naukowej, a tym samym przyczynienie się do podniesienia polskiej elektrotechniki z jej dotychczasowego niskiego poziomu. Poza tym konieczność szybkiego uruchomienia Wydziału wynikała z palącej potrzeby wyrównania strat poniesionych podczas wojny; trzeba było umożliwić kontynuowanie studiów znacznej liczbie byłych studentów, którym wojna przeszkodziła w ukończeniu studiów.

Do prac nad ukonstytuowaniem Wydziału Elektrycznego Rektor, prof. dr B. Stefanowski, zaprosił profesorów Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej: dra inż. J. Groszkowskiego, dra inż. J. L. Jakubowskiego i mgra inż. R. Podoskiego. Pierwszym pracownikiem naukowym, elektrykiem, który od początku współpracował na terenie Łodzi z rektorem Stefanowskim, był prof. mgr inż. W. Iwaszkiewicz.

Pierwsze posiedzenie Rady Wydziału odbyło się w dniu 26 czerwca 1945 r. pod przewodnictwem prof. J. Groszkowskiego w obecności profesorów: W. Iwaszkiewicza, J. L. Jakubowskiego, St. Kończykowskiego i R. Podoskiego. Na posiedzeniu tym ustalono strukturę organizacyjną Wydziału i zadania Katedr, uchwalono wnioski o powołanie ośmiu profesorów oraz ustalono liczbę niezbędnych asystentów i laborantów. Początkowo przewidziane było uruchomienie dwóch oddziałów: oddziału prądów silnych i oddziału telekomunikacji. Czas studiów miał wynosić cztery lata, a pierwsze dwa lata miały być wspólne dla obu oddziałów. Postanowiono rozpocząć zajęcia w październiku 1945 r.

Plany studiów oddziału prądów silnych ustalono od razu dla wszystkich czterech lat. Oddział prądów silnych podzielono na dwie sekcje: energetyczną — przygotowującą studentów do pracy przy projektowaniu, budowie i eksploatacji urządzeń elektrycznych, oraz kon-

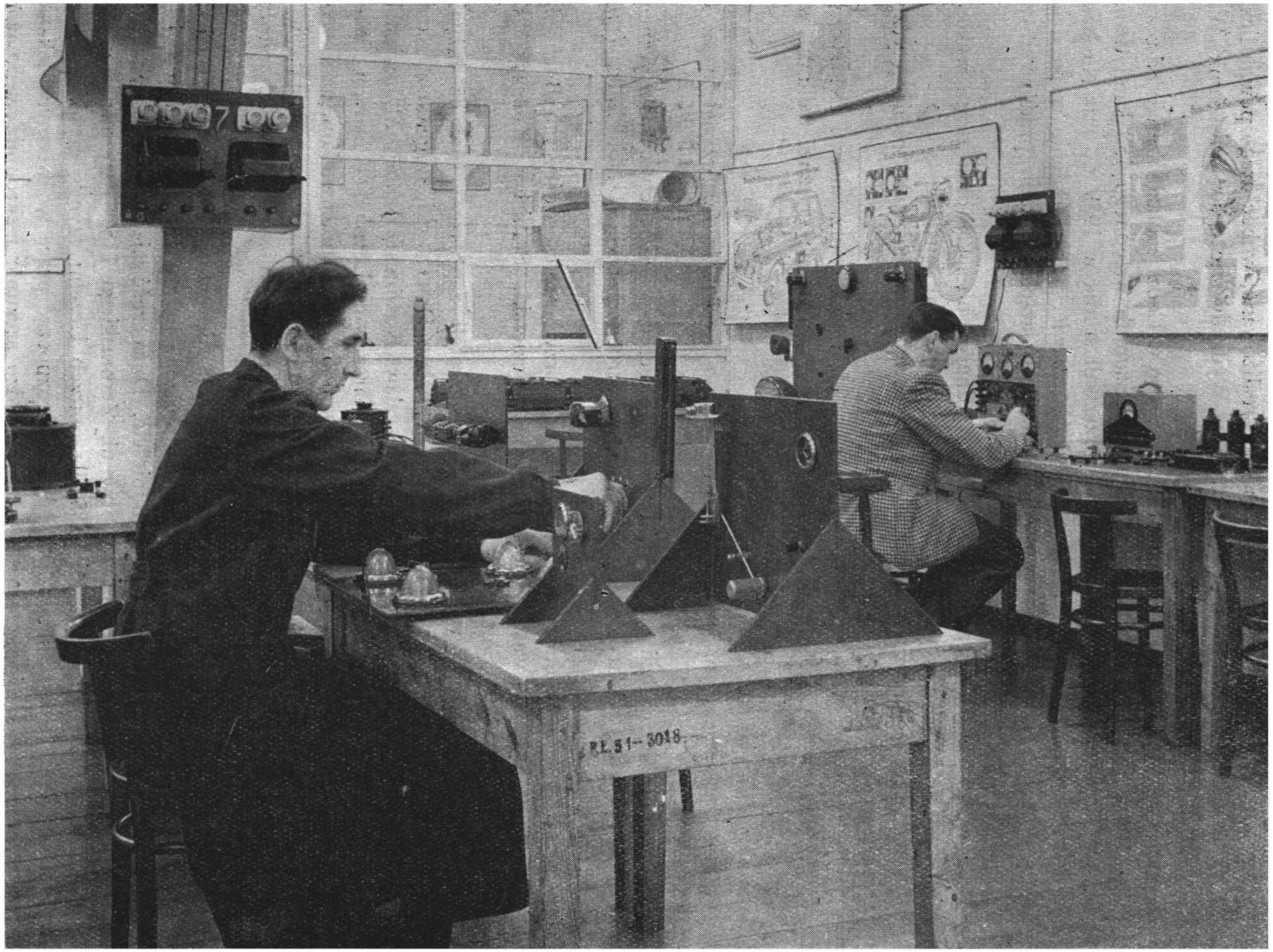

Katedra Elektrotechniki Ogólnej. Fragment Laboratorium Elektrotechniki Samochodowej

strukcyjną — przygotowującą do pracy w przemyśle maszyn i aparatów elektrycznych. Pierwsze dwa lata zajęć były wspólne dla obydwóch sekcji, podział następował na III roku. Program przewidywał również przedmioty obieralne z dziedzin pokrewnych. Zamierzone uruchomienie oddziału telekomunikacji nie zostało zrealizowane, wobec czego pewna liczba studentów po dwóch latach studiów przeniosła się na Wydziały Łączności Politechniki Warszawskiej i innych politechnik.

Wiadomość o uruchomieniu Wydziału Elektrycznego w Łodzi znalazła szeroki oddźwięk wśród młodzieży. Na rok I przyjęto na podstawie egzaminu wstępnego 153 kandydatów; na lata wyższe przyjmowano studentów, którzy przerwali studia w 1939 r., oraz słuchaczy byłej Państwowej Wyższej Szkoły Technicznej w Warszawie. Uruchomienie w październiku 1945 r. zajęć równocześnie na wszystkich czterech latach oddziału prądów silnych umożliwiło naukę studentom zaawansowanym w studiach.

Studenci mogli specjalizować się przez wybór jednej z obu sekcji oraz przez wykonywanie prac przejściowych i pracy dyplomowej z następujących dziedzin:

elektrownie, sieci elektryczne, stacje transformatorowe, gospodarka elektroenergetyczna, napęd elektryczny, oświetlenie elektryczne;

maszyny elektryczne, transformatory, przyrządy elektryczne, grzejnictwo elektryczne;

fizyka techniczna, elektrotechnika teoretyczna, miernictwo elektryczne, technika wysokich napięć;

kolejnictwo elektryczne.

W okresie organizacyjnym utworzono i obsadzono 8 Katedr (z przynależnymi do nich Zakładami):

Fizyki Technicznej, Mechaniki, Podstaw Elektrotechniki, Miernictwa Elektrycznego, Maszyn Elektrycznych, Elektrotechniki Ogólnej, Elektroenergetyki, Radiotechniki (tylko w 1945 r.).

Grono pracowników naukowych w 1945/46 r. tworzyli profesorowie: Jan Buchholtz, Bolesław Dubicki, Witold Iwaszkiewicz, Eugeniusz Jezierski, Stanisław Kończykowski, Bolesław Konorski i Andrzej Sołtan.

Do prowadzenia wykładów w latach 1945—1947 zostali zaproszeni również inżynierowie: Marian Chwalibóg, Czesław Dąbrowski, Stanisław Dzierzbicki, Eugeniusz Kenig, Mieczysław Klimek, Kazimierz Kolbiński, Mieczysław Kuźmicki, Janusz Maksiejewski, Stanisław Plewako, Dionizy Sosnowski, Walenty Starczakow, Leopold Temerson. Wielu z nich uzyskało w późniejszym czasie nominacje na samodzielnych pracowników naukowych Politechniki Łódzkiej. Poza wymienionymi wyżej pracowało w okresie początkowym (1945—1947) 3 adiunktów i 20 asystentów. Zaangażowano również do prac laboratoryjnych 8 pracowników technicznych.

Przy rozpoczęciu zajęć dydaktycznych w roku 1945 nie było jeszcze pomieszczeń dla katedr i laboratori w, wykłady zaś i ćwiczenia prowadzone były w lokalach szkolnych i innych pomieszczeniach r ozrzuconych po całym mieście. Duża część zajęć odbywała się w Państwowej Szkole Techniczno-Przemysłowej przy ul. Żeromskiego 115. Przystosowanie pofabrycznego gmachu przy ul. Gdańskiej 155 dla potrzeb Uczelni czyniło szybkie postępy i już w roku 1948 prawie wszystkie Zakłady mogły rozpocząć pracę we własnych lokalach tego gmachu; lokale te były przeważnie jeszcze bardzo szczupłe i skromnie wyposażone w przyrządy i urządzenia. W miarę upływu czasu warunki pracy ulegały polepszeniu.

Program czteroletnich studiów opracowany w lecie 1945 r. był programem obowiązu-

Katedra Maszyn Elektrycznych i Transformatorów. Fragment Laboratorium

jącym jedynie w Politechnice Łódzkiej. Poziom jego odpowiadał w zasadzie wymaganiom późniejszego ogólnie obowiązującego programu stopnia magisterskiego studiów dwustopniowych.

W początkowym okresie organizacji Wydziału w r. 1945 dziekanem był prof. dr Janusz Groszkowski. Następnie funkcję dziekana sprawowali:

w latach	1945—48 (3 lata)	— prof. Stanisław Kończykowski,
„	1948—52 (4 lata)	— prof. Witold Iwaszkiewicz,
„	1952—53 (1/2 roku)	— prof. Eugeniusz Jezierski (do chwili objęcia stanowiska prorektora),
„	1953—56 (3 1/2 lat)	— doc. Czesław Dąbrowski,
	1956—59 (3 lata)	— prof. Bronisław Sochor (do chwili objęcia stanowiska prorektora),
od	1959 roku	— prof. dr Władysław Pełczewski.

W pierwszych latach po utworzeniu Wydziału bardzo wiele pracy przy jego organizacji włożyli prof. St. Kończykowski i prof. W. Iwaszkiewicz. Do roku 1952 Wydział miał tylko jednego prodziekana, później zaś ze względu na rozszerzenie się zakresu działalności dziekanatu liczba prodziekanów została powiększona. W latach 1952—55 było dwóch prodziekanów, jeden z nich zajmował się sprawami nauki, drugi — sprawami nauczania. W roku 1955 powołano trzeciego prodziekana do spraw studiów dla pracujących.

Prodziekanami w poszczególnych latach byli:

w latach	1945—48	— prof. Witold Iwaszkiewicz,
„	1948—51	— prof. Eugeniusz Jezierski,
„	1951—53	— doc. Czesław Dąbrowski,
„	1951	— do chwili zgonu (18 IV 1956) — z. prof. Jan Słowikowski,
„	1953—56	— prof. Bronisław Sochor,
„	1956	— do chwili zgonu (22 I 1957) — z. prof. Leopold Temerson,
„	1956—59	— prof. dr Władysław Pełczewski,
od	1956 r.	— prof. dr Czesław Jaworski,
„	1957 r.	— doc. Walenty Starczakow,
„	1959 r.	— doc. Tadeusz Koter.

W dotychczasowych pracach Wydziału związanych z nauczaniem można wyodrębnić kilka okresów.

W latach 1945—1951 nauczanie odbywało się zgodnie z wytyczonym pierwotnie programem 4-letnich studiów, odpowiadającym w zasadzie poziomowi obecnego stopnia magisterskiego. W roku 1948/49 wprowadzono dwustopniowość nauczania. Studia na stopniu pierwszym (inżynierskim) były prowadzone do końca roku 1956/57, a studia na stopniu drugim (magisterskim) od lutego 1952 do końca roku 1957/58. Od roku 1954/55 obowiązują jednolite 5-letnie studia magisterskie.

Przejście na nauczanie dwustopniowe wynikało z aktualnych potrzeb przemysłu i energetyki; było ono spowodowane koniecznością prowadzenia ściślejszej specjalizacji. Poprzedni podział na dwa kierunki studiów: energetyczny i konstrukcyjny wydawał się w tej koncepcji niedostateczny.

Utworzono dla stopnia inżynierskiego 7 specjalności: Elektrownie, Sieci elektryczne,

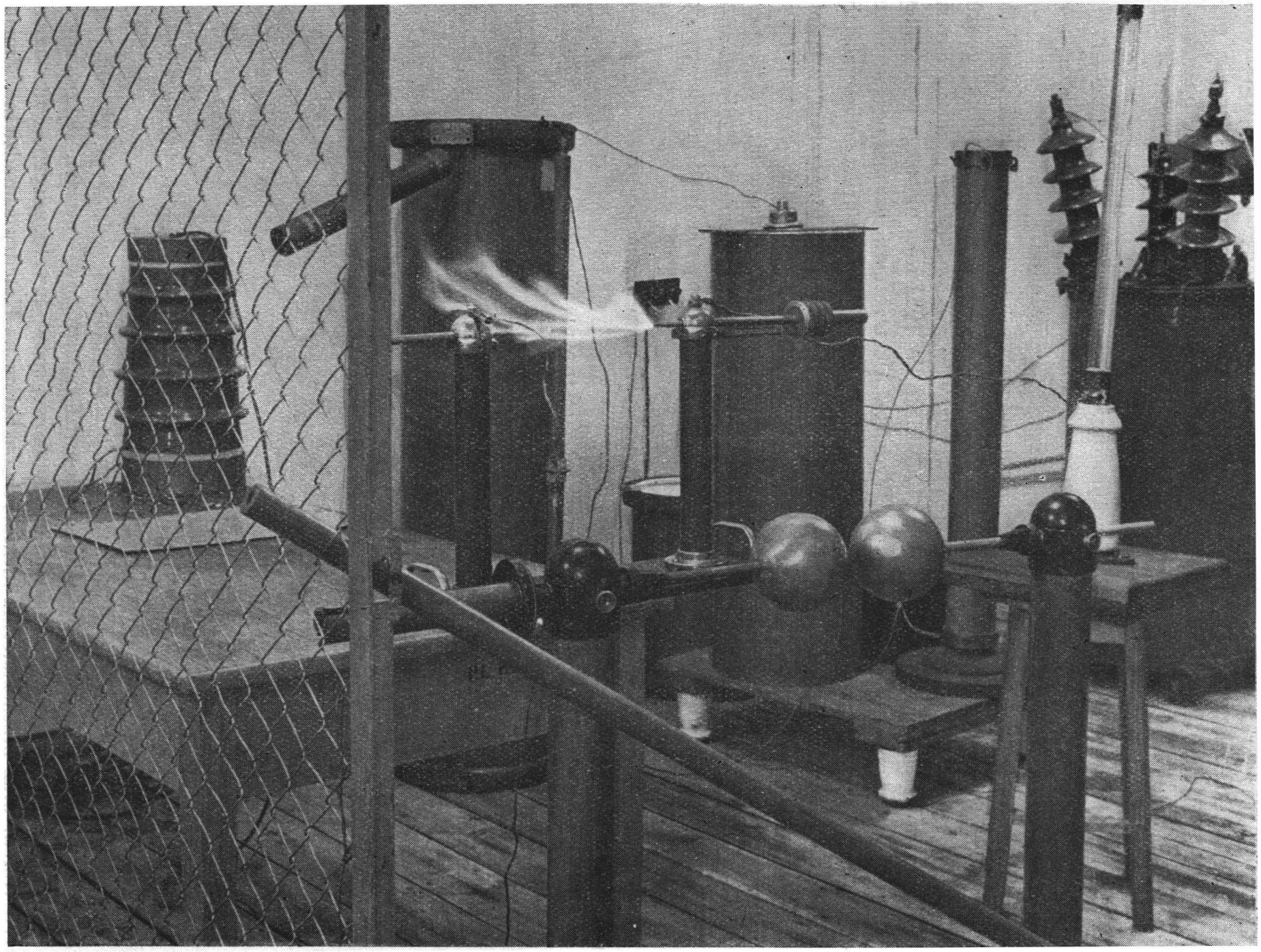

Katedra Elektroenergetyki. Zakład Wysokich Napięć. Fragment Laboratorium

Elektrotechnika przemysłowa, Maszyny elektryczne i prostowniki, Grzejnictwo elektryczne, Przyrządy rozdzielcze i Kolejnictwo elektryczne, oraz dla stopnia magisterskiego, uruchomionego w lutym 1952 roku, 4 specjalności: Sieci elektryczne, Elektrotechnika przemysłowa, Maszyny elektryczne i Grzejnictwo elektryczne. W następnych latach uzupełniono stopień magisterski dalszymi specjalnościami: Kolejnictwo elektryczne i Przyrządy rozdzielcze (1954/55) oraz Elektrownie (1956/57). Równolegle do studiów dwustopniowych wg nowego programu był prowadzony aż do roku 1951 dotychczasowy jednolity 4-letni stopień magisterski z oddziałami: energetycznym i konstrukcyjnym.

Wydział brał czynny udział w opracowaniu organizacji studiów w latach 1948—1951; opracowanie rodzajów specjalizacji oraz programów studiów przez Wydział Elektryczny Politechniki Łódzkiej zostało przyjęte przez wszystkie politechniki.

Nowa organizacja studiów różniąca się znacznie od poprzedniej wymagała dużego wkładu pracy ze strony profesorów ze względu na konieczność opracowania nowej siatki godzin i nowych programów; dodatkowe trudności wywołała wprowadzona później zmiana okresu studiów. Równolegle z tym przybywały nowe obowiązki. W 1951 roku niektórzy pracownicy Wydziału Elektrycznego objęli zajęcia na Wydziale Elektrycznym utworzonej wówczas Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Łodzi. Od października 1955 roku uruchomione zostały studia zaoczne i eksternistyczne studia magisterskie. W tym samym czasie przekształcono Wieczorową Szkołę Inżynierską na studia wieczorowe Politechniki. Wydział Elektryczny na tych studiach miał tylko stopień inżynierski i obejmował specjalności: Elektroenergetyka przemysłowa, Sieci i instalacje elektryczne, Aparaty elektryczne i Radiotechnika.

W obowiązującym obecnie systemie nauczania został ustalony dla Wydziału Elektrycznego następujący układ studiów:

A. Studia dzienne jednolite z 5-letnim okresem nauki, prowadzone od 1954/55 r., ze specjalnościami:

1. Elektroenergetyka ze specjalizacjami: a) Elektrownie cieplne, b) Sieci i układy elektroenergetyczne;
2. Elektrotechnika przemysłowa ze specjalizacją: Automatyka przemysłowa;
3. Maszyny elektryczne i transformatory;
4. Przyrządy rozdzielcze;
5. Grzejnictwo elektryczne;
6. Trakcja elektryczna.

B. Studia wieczorowe jednolite z 6-letnim okresem nauki, prowadzone od 1955/56 r., ze specjalnościami:

1. Elektroenergetyka;
2. Elektrotechnika przemysłowa;
3. Przyrządy rozdzielcze.

C. Studia zaoczne jednolite 6-letnie rozpoczęte w 1955/56 r.

D. Studia eksternistyczne II stopnia (magisterskie) dla inżynierów, którzy uzyskali w ubiegłych latach dyplom I stopnia (inżynierski).

E. Studia magisterskie 2 1/2-letnie uruchomione jednorazowo w 1958/59 roku dla inżynierów, obejmujące tylko jedną specjalność: Konstrukcja aparatów i maszyn elektrycznych.

Stały wzrost zadań natury dydaktycznej i naukowej spowodował konieczność utworzenia nowych Katedr oraz przekształcenia niektórych Zakładów na Katedry samodzielne. Zmiany te wprowadzono w 1956/57 roku. Utworzona w roku 1946 Katedra Kolei Elektrycznych

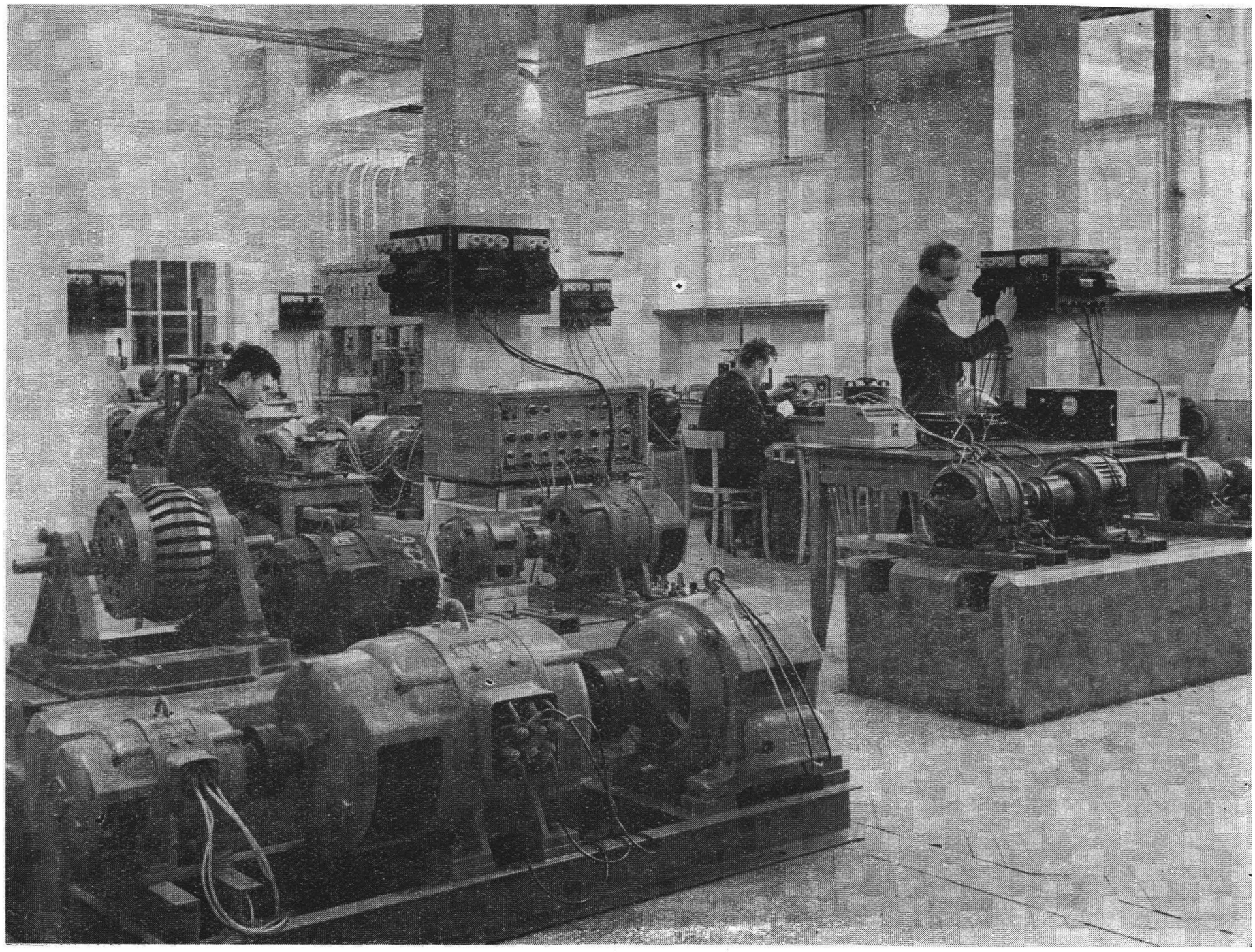

Katedra Napędu Elektrycznego. Fragment Laboratorium

i Napędu Elektrycznego uległa z dniem 1 X 1956 r. podziałowi na dwie niezależne Katedry: Kolei Elektrycznych i Napędu Elektrycznego. W tym samym czasie powstały Katedry: Grzejnictwa Elektrycznego, Aparatów Elektrycznych i Elektrowni Cieplnych; specjalności te prowadziły dotychczas swą pracę w Zakładach Katedry Elektroenergetyki. Utworzono również Katedrę Elektroniki Przemysłowej, a Katedra Mechaniki została przeniesiona na Wydział Mechaniczny.

Po wprowadzeniu powyższych zmian w skład Wydziału wchodzi 13 Katedr z 15 Zakładami (stan w roku 1959/60):

Katedra i Zakład Fizyki Technicznej;
Katedra i Zakład Elektrotechniki Ogólnej;
Katedra i Zakład Podstaw Elektrotechniki;
Katedra i Zakład Podstaw Konstrukcji Mechanicznych;
Katedra i Zakład Miernictwa Elektrycznego;
Katedra i Zakład Maszyn Elektrycznych i Transformatorów;
Katedra Elektroenergetyki z 3 Zakładami:
a) Elektroenergetyki,
b) Wysokich Napięć,
c) Sieci Elektrycznych;
Katedra i Zakład Elektrowni Cieplnych;
Katedra i Zakład Napędu Elektrycznego;
Katedra i Zakład Grzejnictwa Elektrycznego;
Katedra i Zakład Aparatów Elektrycznych;
Katedra i Zakład Kolei Elektrycznych;
Katedra i Zakład Elektroniki Przemysłowej.
Katedra Fizyki Technicznej obsługuje również Wydziały: Mechaniczny i Włókienniczy, a Katedra Elektrotechniki Ogólnej — Wydziały: Mechaniczny, Włókienniczy, Chemiczny, Chemii Spożywczej i Budownictwa Lądowego.

Opiekę nad kierunkami specjalizacyjnymi mają Katedry i Zakłady o tej samej lub zbliżonej nazwie; Elektrotechniką przemysłową i Automatyką przemysłową opiekuje się Katedra Napędu Elektrycznego.

W miarę rozwoju Zakładów oraz zwiększania zakresu ich prac dydaktycznych i naukowych dawała się coraz bardziej odczuwać szczupłość pomieszczeń. W celu zapewnienia Wydziałowi odpowiednich warunków lokalowych podjął w 1950 roku ówczesny dziekan, prof. W. Iwaszkiewicz, akcję budowy własnego gmachu. Inicjatywa ta została poparta uchwałą Senatu, jednakże budowa nie została zrealizowana z powodu ograniczeń inwestycyjnych. Sprawa pomieszczeń uległa poprawie w latach 1957 do 1959, jednakże nie zaspokaja ona w pełni potrzeb Wydziału. Brak własnego gmachu, w którym katedry Wydziału Elektrycznego mogłyby rozwijać intensywniej niż obecnie swą działalność, utrudnia wykorzystanie istniejących możliwości kadrowych. Łączna powierzchnia zajmowana przez Wydział wynosi obecnie okrągło 5300 m² (bez audytoriów). Sytuację lokalową komplikuje dodatkowo to, że Wydział mieści się w starym pofabrycznym budynku, w którym mimo przeprowadzonych adaptacji nie zawsze udawało się przystosowywać pomieszczenia do wymaganych warunków pracy. Szczególnie odczuwa się brak miejsca na dalszą rozbudowę laboratoriów kilku Katedr, przede wszystkim zaś brak hali wysokich napięć. Analiza stanu obecnego i niezbędnych potrzeb wykazała konieczność budowy gmachu o łącznej powierzchni użytkowej 11 000 m².

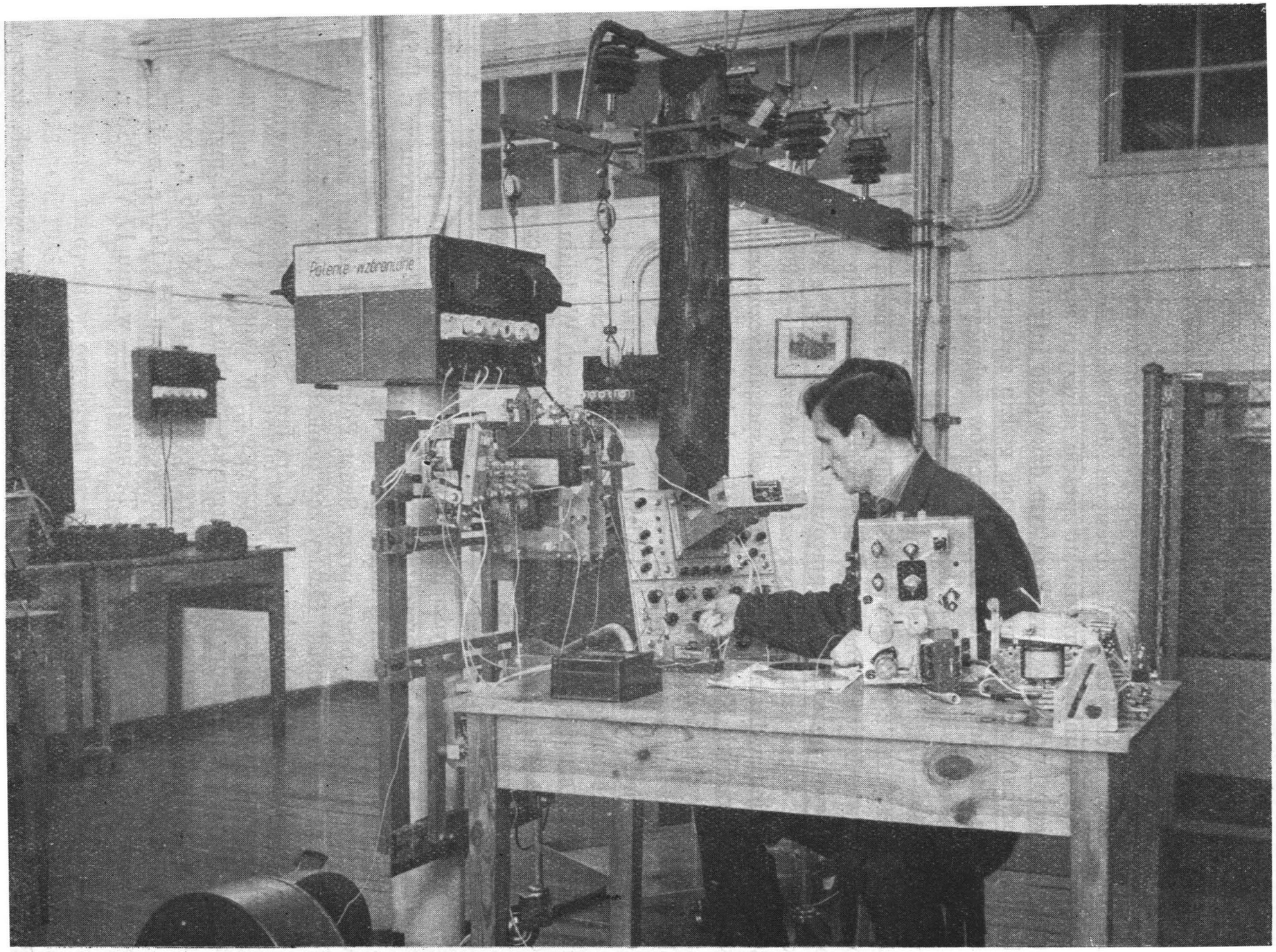

Katedra Aparatów Elektrycznych. Fragment Laboratorium

PRACOWNICY NAUKOWI

W okresie tworzenia Wydziału Elektrycznego w roku 1945 po zakończeniu wstępnych prac natury organizacyjnej zajęto się sprawą zapewnienia odpowiednich kadr naukowych. Po zaproszeniu wymienionych wyżej inżynierów z przemysłu do prowadzenia wykładów ustalono liczbę niezbędnych etatów: 7 dla adiunktów i 44 dla asystentów, a poza tym 19 etatów dla pomocniczego personelu technicznego.

W skład personelu naukowego w roku 1959/60 wchodziło: dwóch profesorów zwyczajnych, pięciu profesorów nadzwyczajnych, dziesięciu docentów, dwóch zastępców profesorów, dwudziestu trzech adiunktów, trzydziestu sześciu starszych asystentów, dwudziestu dwóch asystentów i pięciu wykładowców. Poza tym dziewięciu inżynierów z przemysłu prowadzi wykłady z przedmiotów specjalnych w ramach godzin zleconych. W katedrach posiadających laboratoria zatrudnionych jest 20 pracowników technicznych.

Znaczna większość młodych pracowników naukowych rekrutuje się z wyróżniających się wychowanków Wydziału. Kształcenie własnych młodych kadr naukowych Wydział uważał zawsze za jeden z podstawowych warunków swego rozwoju. Doświadczenia minionego okresu potwierdziły słuszność tego stanowiska, gdyż obecnie Wydział dysponuje dużą liczbą wartościowych pomocniczych pracowników naukowych, z których większość pracuje naukowo i rokuje dobre nadzieje na przyszłość. Dokształcanie młodych pracowników nauki odbywa się przez indywidualne studia teoretyczne i specjalistyczne oraz przez udział w pracach naukowych i zebraniach Katedr. Dokształcanie młodej kadry jest ułatwiane również przez kontakty z przemysłem i energetyką oraz przez wyjazdy szkoleniowe za granicę. Spośród absolwentów Wydziału sześciu uzyskało stopień naukowy doktora, trzech zajmuje stanowisko docentów, jeden zaś profesora nadzwyczajnego.

Zmiany w składzie osobowym pracowników naukowych Wydziału były stosunkowo nieznaczne. Dane statystyczne dotyczące stanu osobowego Wydziału ujęte są w wykresach przedstawionych na rys. E. 1 i E. 2. Wykres na rys. E 3. podaje liczby pomocniczych pracowników nauki przypadających na 1 samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach.

Spośród członków Rady Wydziału Elektrycznego godność rektora i prorektora piastowali: prof. dr B. Konorski był prorektorem w latach 1948—1952 i rektorem w r. 1952/53; prof. E. Jezierski był prorektorem w latach 1953—1955. Od dnia 1 września 1959 r. jednym z dwóch prorektorów jest wybrany przez Senat Politechniki Łódzkiej prof. Br. Sochor.

W ostatnich latach Wydział Elektryczny poniósł bolesne straty przez śmierć zasłużonych pracowników i dobrych kolegów: prof. dra Jana Słowikowskiego, kierownika Zakładu Matematyki i prodziekana Wydziału Elektrycznego — w dniu 18 IV 1956 r., mgra inż. Janusza Kruczka, adiunkta Katedry Elektroenergetyki — w dniu 17 VI 1956 r., mgra inż. Adama Skarżyńskiego, adiunkta Katedry Elektroenergetyki — w dniu 3 IX 1956 r., prof. Leopolda Temersona, prodziekana dla Studium Wieczorowego — w dniu 22 I 1957 r., prof. Eugeniusza Dmochowskiego, kierownika katedry Fizyki Technicznej — w dniu 17 VI 1958 r.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

W minionym okresie praca związana z nauczaniem studentów wymagała szczególnie dużego wysiłku. W pewnych okresach obciążenia pracowników naukowych pracami dydaktycznymi i organizacyjnymi były bardzo wielkie, mianowicie wtedy, gdy prowadzono równolegle

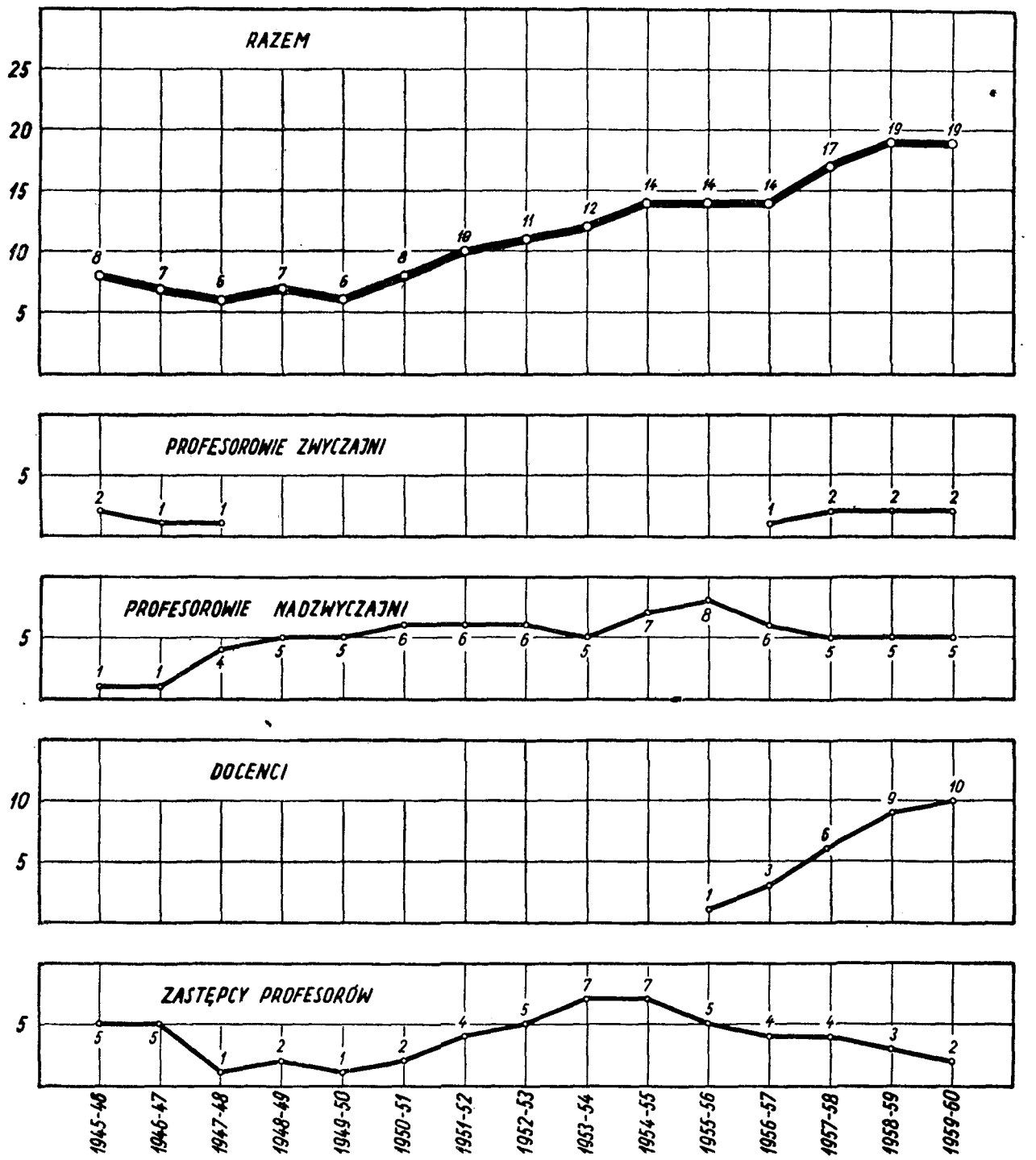

Rys. E. 1. Wydział Elektryczny: Stany liczbowe samodzielnych pracowników nauki w poszczególnych latach

zajęcia wg różnych programów, sprawowano ścisłą opiekę i kontrolę nad studentami, a czynności administracyjne pochłaniały nieproporcjonalnie wiele czasu. Trudności w nauczaniu wynikały również i z tego powodu, że do uczelni napływali coraz młodsi i często niedostatecznie przygotowani do studiów wyższych absolwenci szkół średnich.

Liczba studentów Wydziału Elektrycznego wzrastała stale aż do roku 1953/54, po czym zaczęła obniżać się z powodu zmniejszenia liczby kandydatów przyjmowanych na I rok. Największa liczba kandydatów przyjętych na I rok wynosiła 236, najniższa (w ostatnich latach) — 123. Od 1955/56 roku po przyłączeniu Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej łączna liczba studentów uległa powiększeniu. Stosunek liczby studentów Wydziału Elektrycznego do liczby wszystkich studentów Politechniki wynosi w ostatnich latach ok. 20%, w tym na studiach dziennych ponad 18%, a na studiach dla pracujących ok. 22%.

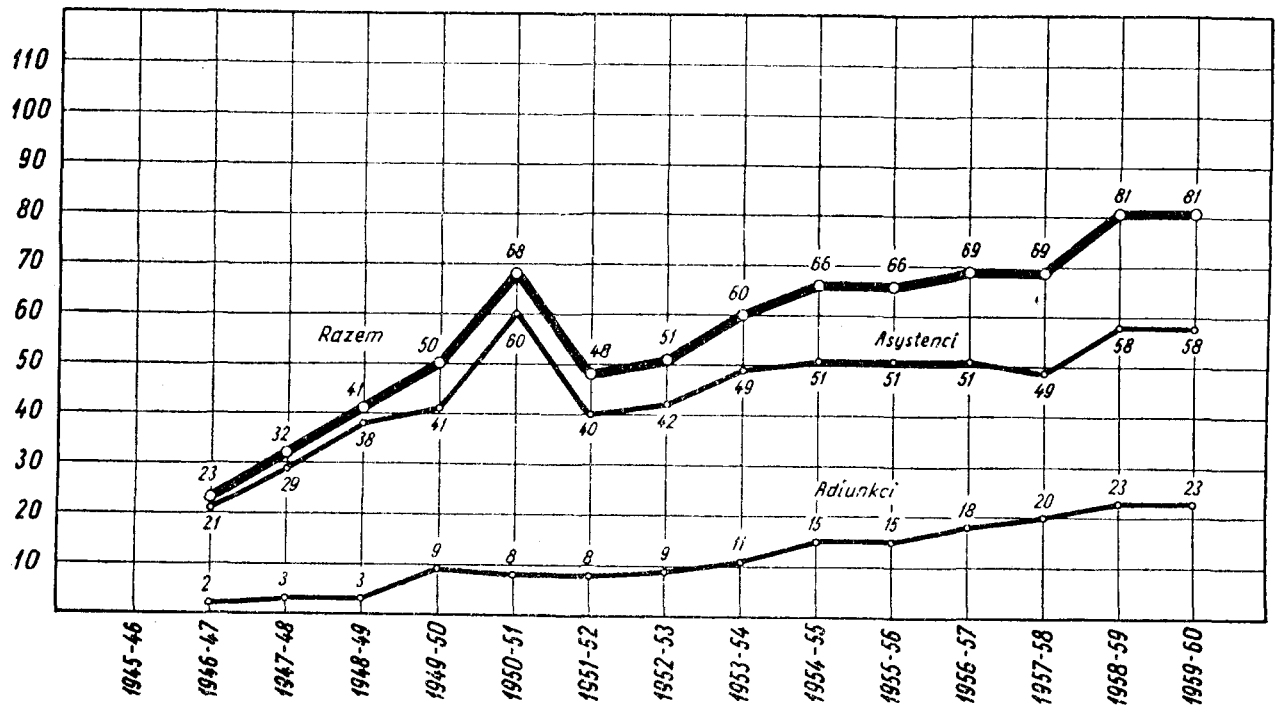

Rys. E. 2. Wydział Elektryczny: Stany liczbowe pomocniczych pracowników nauki w poszczególnych latach

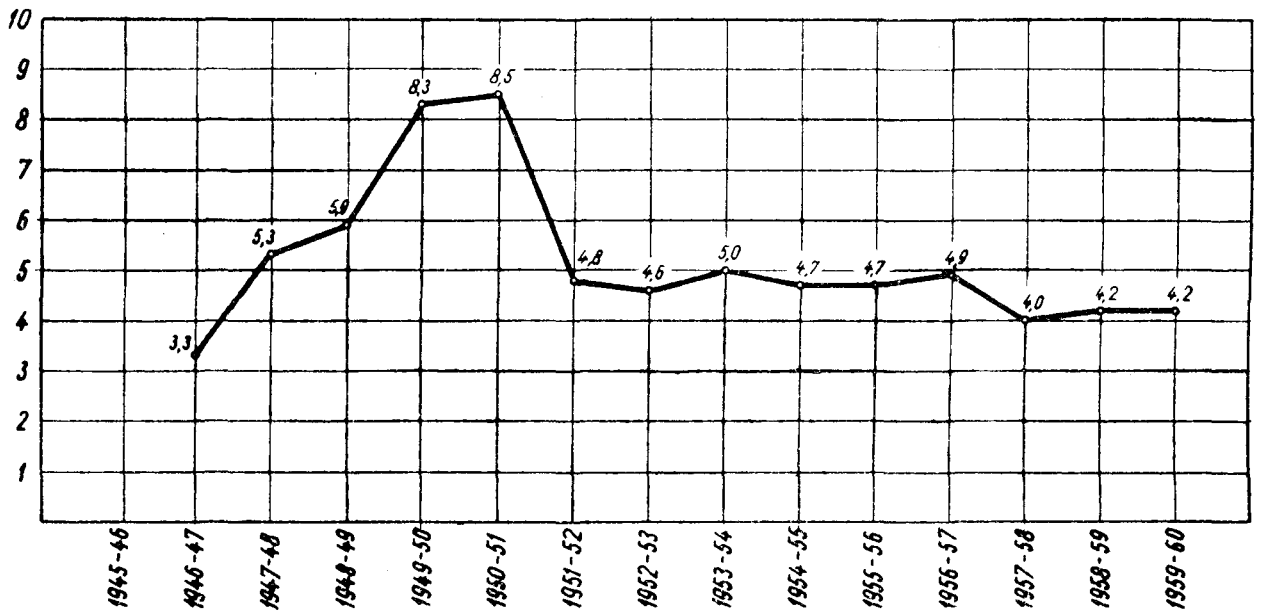

Rys. E. 3. Wydział Elektryczny: Liczby pomocniczych pracowników nauki przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

Dane ilustrujące działalność dydaktyczną Wydziału, a mianowicie: przebieg rekrutacji na I rok studiów, liczby studiujących na poszczególnych stopniach studiów, liczby studentów przypadających na jednego pracownika nauki oraz liczby dyplomów podają wykresy na rysunkach od E. 4 do E. 8.

Absolwenci Wydziału Elektrycznego znajdowali łatwo zatrudnienie w przemyśle, energetyce i kolejnictwie. Wielu z nich zajmuje obecnie poważne stanowiska w zakładach wytwórczych i biurach projektowych, wielu pozostało w Uczelni w charakterze pracowników naukowych.

Wydziałowa Komisja Weryfikacyjno-Egzaminacyjna przyznała 32 osobom, pracownikom przemysłu, stopień inżyniera-elektryka.

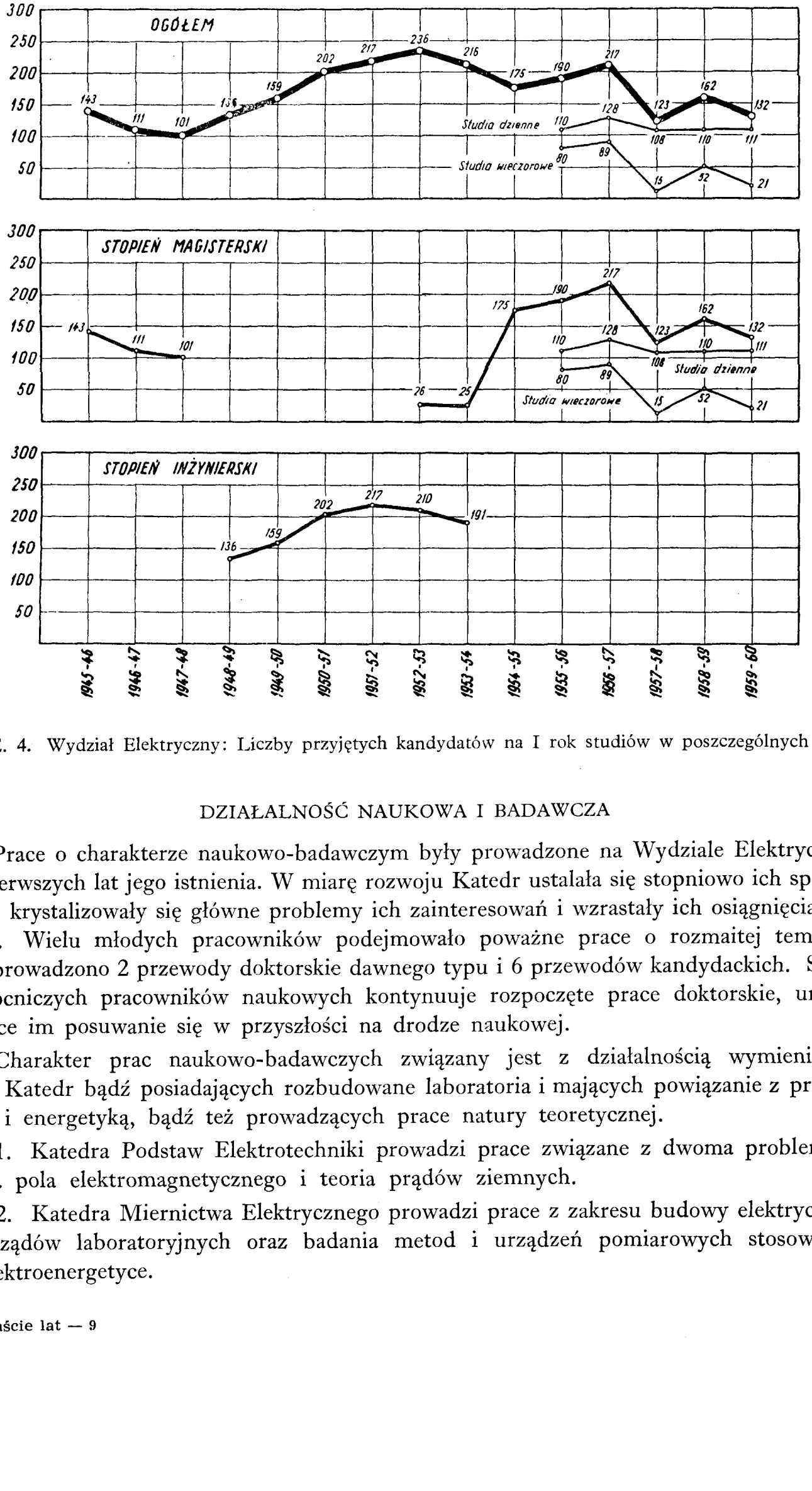

Rys. E. 4. Wydział Elektryczny: Liczby przyjętych kandydatów na I rok studiów w poszczególnych latach

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I BADAWCZA

Prace o charakterze naukowo-badawczym były prowadzone na Wydziale Elektrycznym od pierwszych lat jego istnienia. W miarę rozwoju Katedr ustalała się stopniowo ich specjalizacja, krystalizowały się główne problemy ich zainteresowań i wzrastały ich osiągnięcia naukowe. Wielu młodych pracowników podejmowało poważne prace o rozmaitej tematyce. Przeprowadzono 2 przewody doktorskie dawnego typu i 6 przewodów kandydackich. Szereg pomocniczych pracowników naukowych kontynuuje rozpoczęte prace doktorskie, umożliwiające im posuwanie się w przyszłości na drodze naukowej.

Charakter prac naukowo-badawczych związany jest z działalnością wymienionych niżej Katedr bądź posiadających rozbudowane laboratoria i mających powiązanie z przemysłem i energetyką, bądź też prowadzących prace natury teoretycznej.

1. Katedra Podstaw Elektrotechniki prowadzi prace związane z dwoma problemami: teoria pola elektromagnetycznego i teoria prądów ziemnych.

2. Katedra Miernictwa Elektrycznego prowadzi prace z zakresu budowy elektrycznych przyrządów laboratoryjnych oraz badania metod i urządzeń pomiarowych stosowanych w elektroenergetyce.

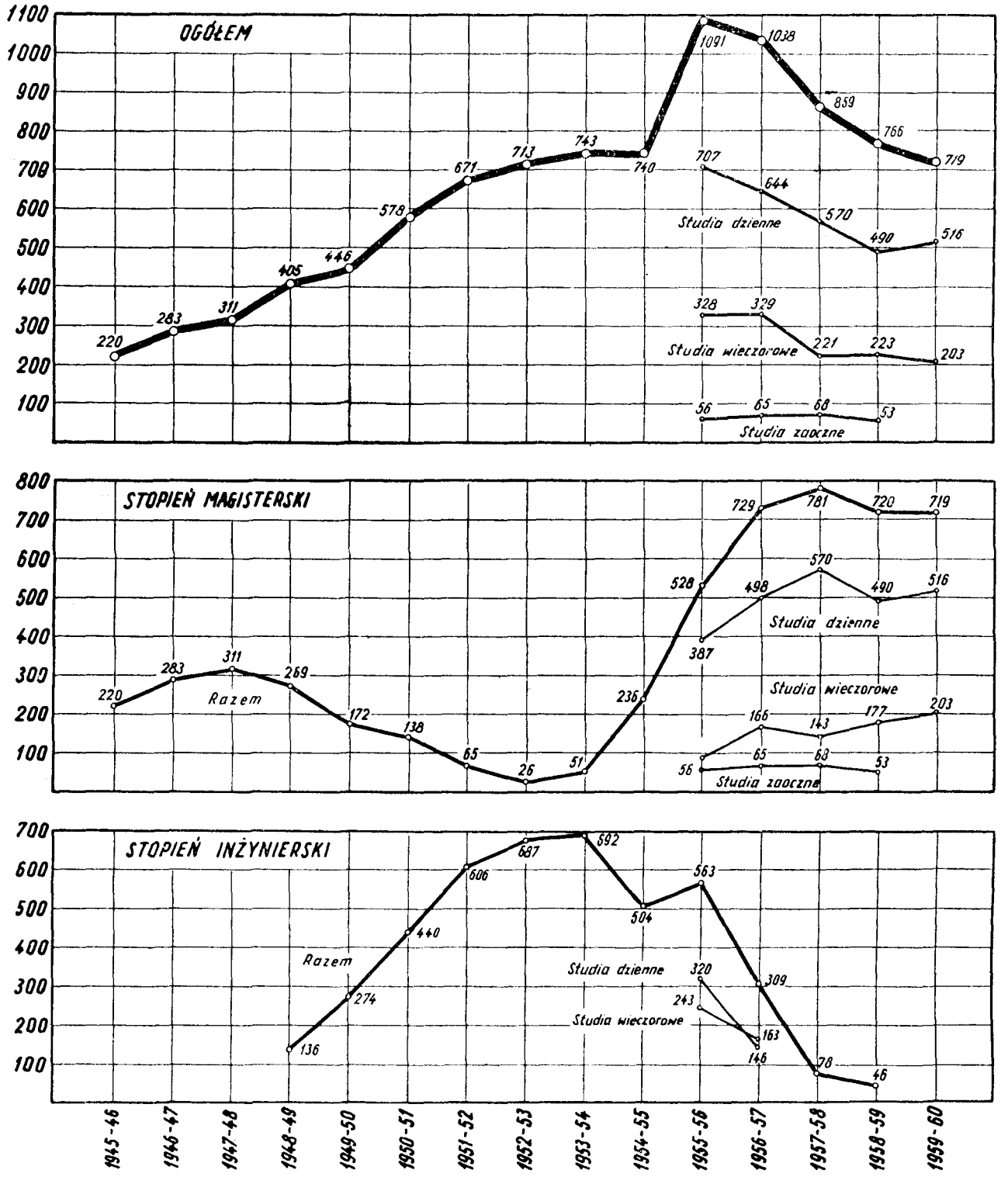

Rys. E. 5. Wydział Elektryczny: Stany liczbowe studiujących w poszczególnych latach

3. Katedra Maszyn Elektrycznych i Transformatorów pracuje nad zagadnieniami związanymi z konstrukcją, eksploatacją i pomiarami transformatorów oraz maszyn asynchronicznych, synchronicznych i prądu stałego.

4. Katedra Elektroenergetyki koncentruje swe prace na problematyce związanej z sieciami najwyższych napięć. Poza tym w należącym do tej Katedry Zakładzie Wysokich Napięć były prowadzone prace nad generatorami udarowymi, które doprowadziły do zaprojektowania i wykonania generatorów o napięciu do 2100 kV.

5. Katedra Napędu Elektrycznego rozwija prace nad elementami automatyki napędu:

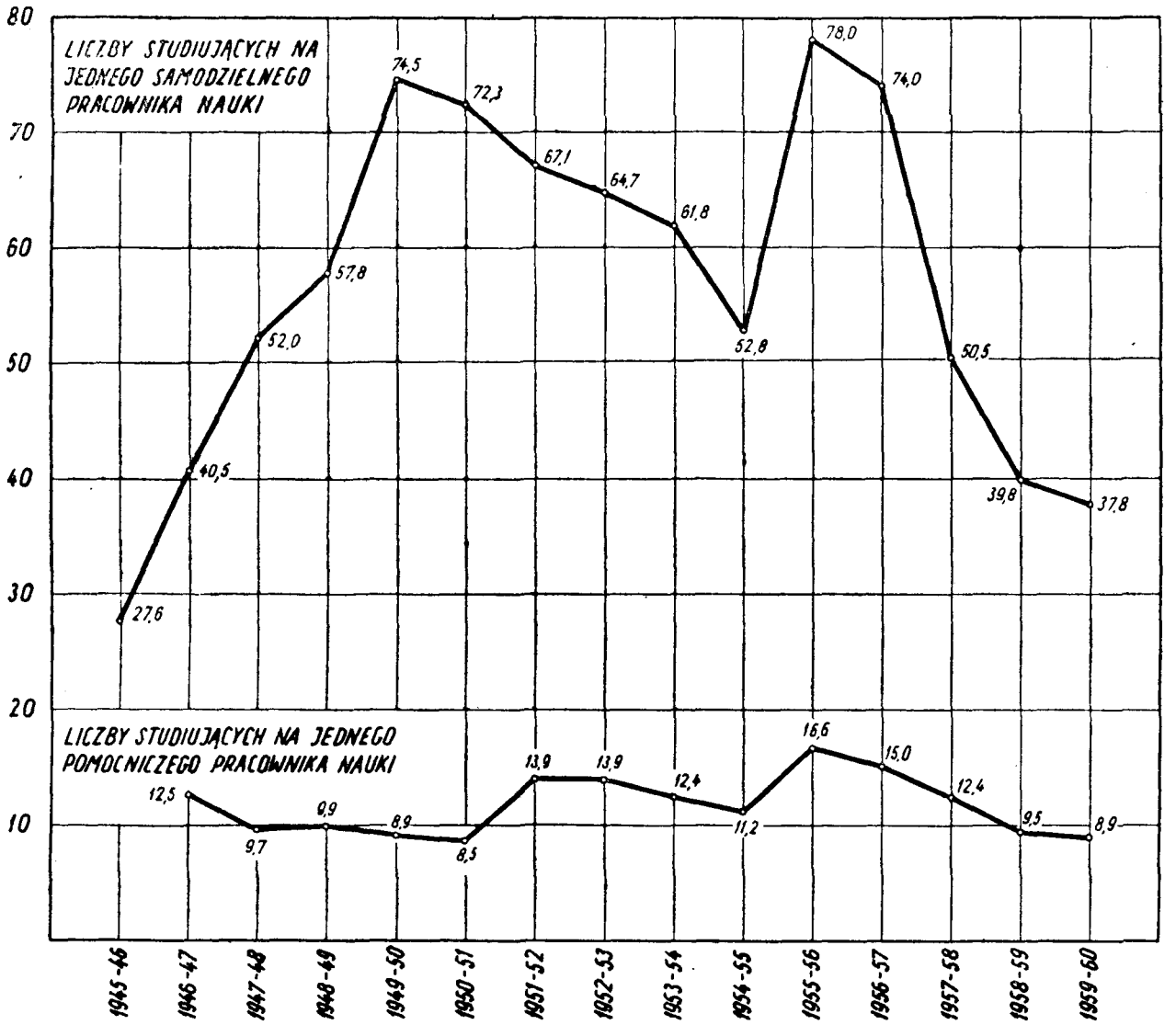

Rys. E. 6. Wydział Elektryczny: Liczby studiujących przypadających na jednego pracownika nauki w poszczególnych latach

wzmacniacze magnetyczne i elektromaszynowe, sprzęgła poślizgowe oraz nad układami zautomatyzowanego napędu.

6. Katedra Grzejnictwa Elektrycznego rozwiązuje wiele problemów związanych z konstrukcjami przemysłowego grzejnictwa elektrycznego.

7. Katedra Aparatów Elektrycznych przez wybudowanie z dużym nakładem pracy zwarciowni maszynowej do badania wyłączników niskiego napięcia pomaga przemysłowi w pracach przy ich konstruowaniu.

8. Katedra Kolei Elektrycznych bierze czynny udział w rozwiązywaniu licznych zagadnień z dziedziny trakcji elektrycznej rozbudowywanej na dużą skalę w naszym kraju.

9. Katedra Elektrotechniki Ogólnej prowadzi prace z dziedziny przekładników i transduktorów.

Szczegółowe omówienie tematów, kierunków i zakresów prac naukowo-badawczych zawierają opisy działalności poszczególnych Katedr i Zakładów.

Laureatami państwowych nagród naukowych zostali: w roku 1953 prof. dr Bolesław Konorski za prace w dziedzinie elektrotechniki teoretycznej; w roku 1955 prof. Eugeniusz Jezierski za osiągnięcia w dziedzinie konstrukcji transformatorów.

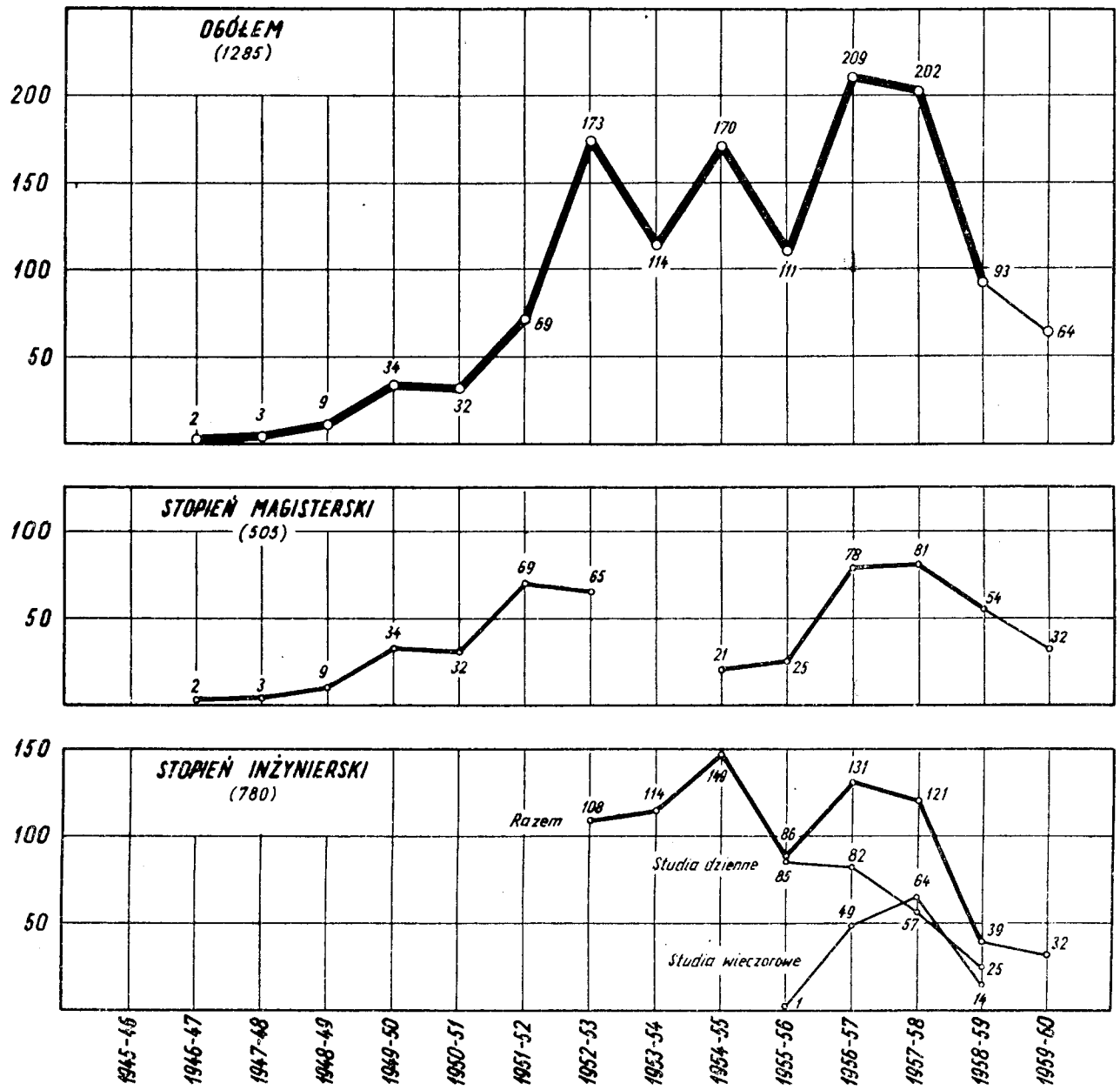

Rys. E. 7. Wydział Elektryczny: Liczby wydanych dyplomów w poszczególnych latach. Liczby wydanych dyplomów podane dla roku akademickiego 1959/60 ujmują stan do dnia 30 VI 1959 r.

Pracownicy Wydziału brali czynny udział w konferencjach naukowych na terenie Politechniki Łódzkiej.

W maju 1955 roku odbyła się Pierwsza Krajowa Konferencja Transformatorowa zorganizowana przez PAN. Przy udziale 400 osób z ośrodków naukowych, przemysłowych i energetyki omawiano zagadnienia konstrukcji i eksploatacji transformatorów energetycznych oraz przekładników mierniczych, przy czym ustalono wytyczne do opracowania planów badań naukowych w tej dziedzinie. W marcu 1958 roku miały miejsce obrady Międzynarodowej Konferencji Transformatorowej Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej Krajów Socjalistycznych (SEW) z udziałem przedstawicieli 7 krajów. Zarówno w pracach obydwóch konferencji jak i w przygotowaniu materiału naukowego brali czynny udział pracownicy Katedry Maszyn Elektrycznych, wygłaszając na pierwszej konferencji 7, a na drugiej 4 referaty. W maju 1958 roku odbyła się przy udziale ok. 200 osób krajowa konferencja naukowo-techniczna pt. „Problemy eksploatacji kolei elektrycznych", zainicjowana przez Katedrę Kolei Elektrycznych, której pracownicy wygłosili 4 referaty.

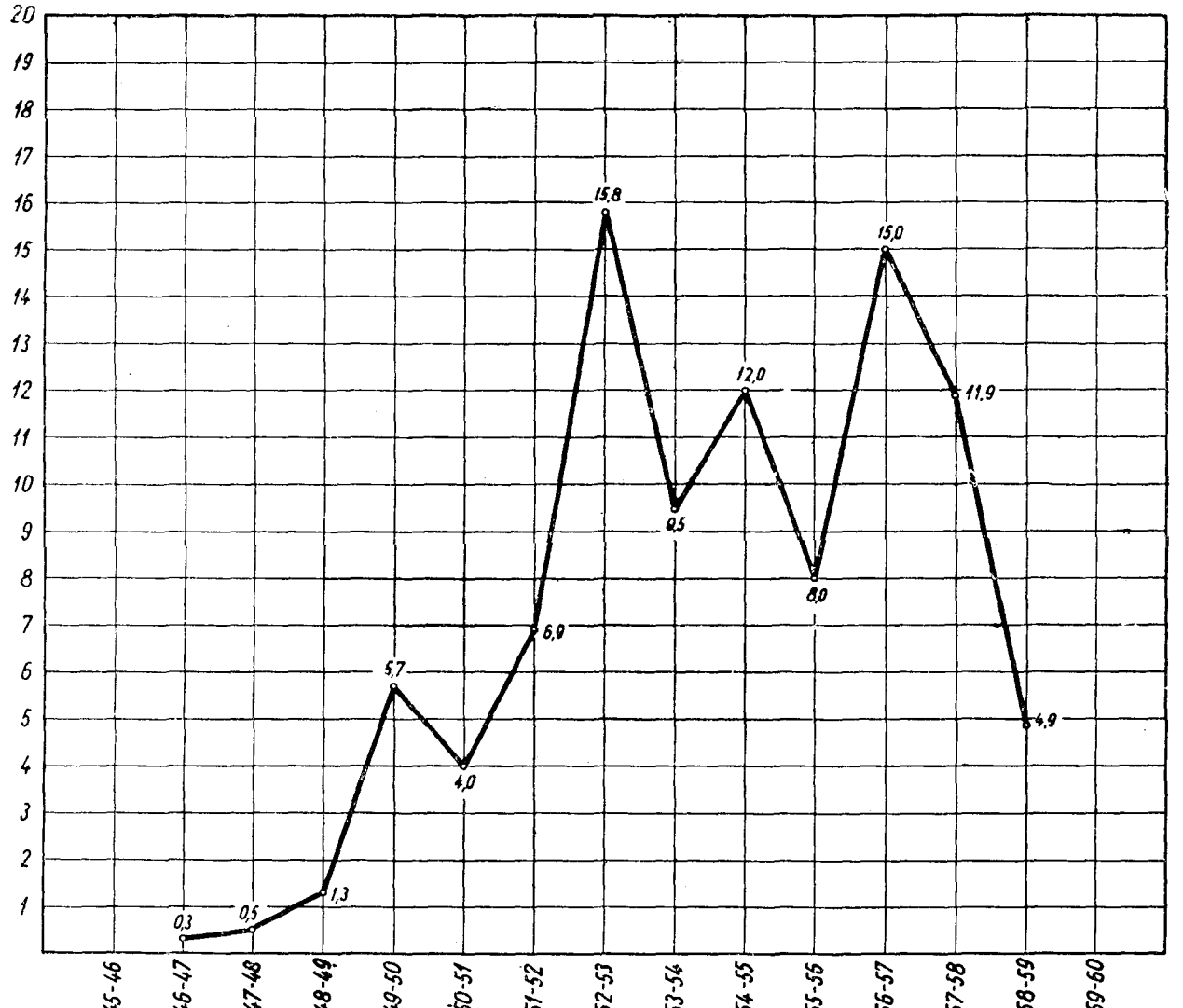

Rys. E. 8. Wydział Elektryczny: Liczby wydanych dyplomów przypadające na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

Poza tym w listopadzie 1957 roku odbyła się w Rogowie zainicjowana przez Katedrę Podstaw Elektrotechniki konferencja pracowników Katedr Elektrotechniki Teoretycznej wszystkich politechnik.

Miernikiem, aczkolwiek niezupełnym, ożywionej działalności naukowej Wydziału są publikacje, których rodzaje i liczby podają wykresy przedstawione na rys. E. 9. Spośród wydawnictw książkowych na wyróżnienie zasługują następujące pozycje o charakterze monograficznym zawierające niemały oryginalny dorobek własny autorów:

St. Dzierzbicki: Wyłączniki wysokonapięciowe,

Cz. Jaworski: Teoria trakcji elektrycznej,

E. Jezierski: Transformatory,

B. Konorski: Podstawy elektrotechniki,

Wł. Pełczewski: Zagadnienia cieplne w maszynach elektrycznych,

B. Sochor: Elektryczne piece oporowe,

W. Starczakow: Przekładniki.

Należy tu również wymienić powojenne wydania „Kalendarzyka Elektrotechnicznego" pod redakcją prof. dr B. Konorskiego przy zbiorowym udziale pracowników Wydziału Elektrycznego.

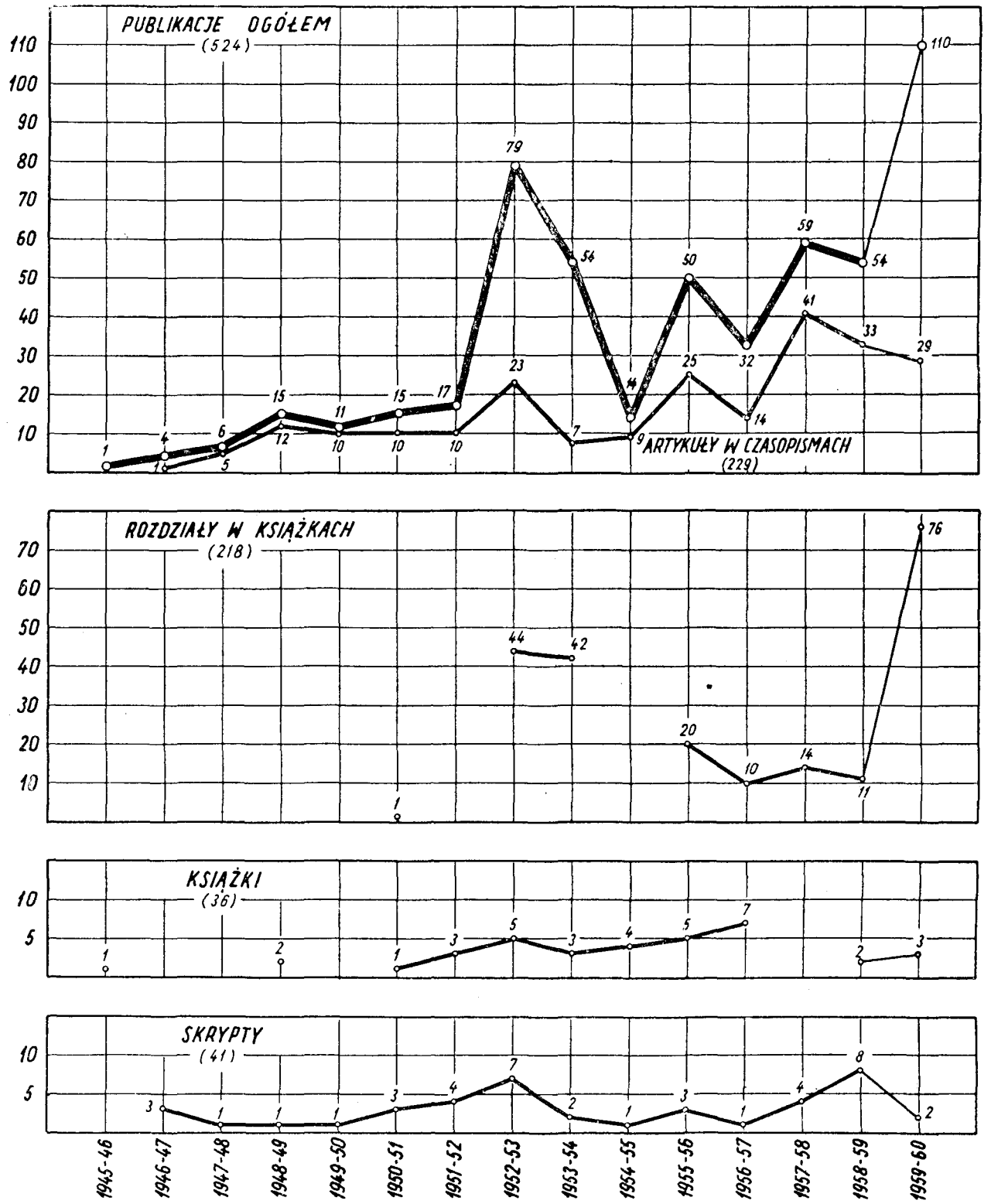

Rys. E. 9. Wydział Elektryczny: Liczby publikacji w poszczególnych latach

WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI KRAJOWYMI I ZAGRANICZNYMI

Coraz bardziej wzrasta udział pracowników Wydziału Elektrycznego w pracach instytucji naukowych i technicznych. Należy tu wymienić: Polską Akademię Nauk, Instytut Elektrotechniki, Instytut Energetyki, Instytut Naukowo-Badawczy Kolejnictwa, Polski Komitet Wielkich Sieci Elektrycznych (CIGRE), Polski Komitet Elektrotermii, Radę Naukowo-Techniczną Ministerstwa Przemysłu Maszynowego, Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Wygłoszono szereg odczytów i referatów w sekcjach i komisjach w Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT), Stowarzyszeniu Elektryków Polskich (SEP), w Towarzystwie Wiedzy

Powszechnej i w klubach racjonalizatorskich. W popularyzowaniu wiedzy wyróżnili się doc. Cz. Dąbrowski i prof. E. Jezierski. Publikowane były również przez pracowników naukowych artykuły popularne.

W ostatnich latach nawiązywane są coraz częściej kontakty z instytucjami naukowymi i przemysłem zagranicznym. Wyjazdy za granicę miały na celu: zapoznanie się z działalnością naukową i dydaktyczną wydziałów elektrycznych politechnik zagranicznych, wizytacje zakładów przemysłowych, energetyki i kolejnictwa oraz udział w międzynarodowych kongresach, zjazdach i konferencjach. Udostępnione zostały również dłuższe staże w zakładach przemysłowych kilku pomocniczym pracownikom naukowym. Dzięki nawiązaniu kontaktów odwiedziło katedry Wydziału Elektrycznego kilku pracowników naukowych z zagranicy.

WSPÓŁPRACA Z PRZEMYSŁEM

Katedry Wydziału prowadzą szeroko zakreśloną współpracę z przemysłem, energetyką i kolejnictwem. Obejmuje ona: prowadzenie prac naukowo-badawczych nad problematyką dostosowaną do potrzeb techniczno-ekonomicznych kraju, wykonywanie badań, ekspertyz i projektów wymagających opracowania naukowego oraz współudział przy opracowywaniu projektów nowych zakładów przemysłowych. Na podkreślenie zasługuje współpraca odpowiednich Katedr przy budowie fabryki transformatorów i aparatury dźwigowotrakcyjnej w Łodzi. Zasięg tej współpracy nie ogranicza się do okręgu łódzkiego, ale w wielu przypadkach obejmuje ośrodki znajdujące się na terenie całego kraju.

KATEDRY I ZAKŁADY WYDZIAŁU ELEKTRYCZNEGO

KATEDRA FIZYKI TECHNICZNEJ

Katedra powstała dnia 1 września 1945 roku. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

Pierwszym długoletnim kierownikiem był profesor dr Andrzej Sołtan. W roku 1953, po przeniesieniu prof. A. Sołtana na stanowisko dyrektora Instytutu Badań Jądrowych Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, kierownictwo Katedry objął docent dr Zdzisław Wilhelmi, a w roku 1954 zastępca profesora Eugeniusz Dmochowski. Od roku 1958 kierownikiem Katedry jest docent dr Stefan Nowicki.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry: docent dr Stefan Nowicki.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — dr Wiesław Woźnicki, mgr Lucjan Cieślik, mgr Jadwiga Mońka, mgr Roman Wyrzykowski; starsi asystenci — mgr Jan Karniewicz, mgr Bohdan Piotrowski, mgr Mieczysław Rogalski, mgr Barbara Wyrzykowska, mgr Stanisław Janiszewski, mgr Mirosław Kluczyński; asystenci — mgr Antoni Drobnik i mgr Telesfor Sokołowski.

Pracownicy techniczni: mechanicy — Józef Dowbór i Jerzy Wójcik; laboranci — Franciszek Kantorowicz i Jan Ciężki.

Dawni pracownicy Katedry, którzy przyczynili się do organizacji względnie rozwoju Katedry: docent dr Eugeniusz Skorko, zastępca profesora Marta Skorko, profesor Stanisław Roupert, mgr Olgierd Wołczek, zastępca profesora Halina Juraszyńska, docent Stanisław Orzechowski, mgr inż. Donata Wajand.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują powierzchnię 684 m^2.

Ważniejsze posiadane pracownie: pracownia akceleratorów cząstek naładowanych, pracownia liczników fotoczułych i pracownia ultradźwiękowa.

Biblioteka Katedry liczy 866 woluminów, prenumerowane są 4 czasopisma zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry dotyczą następujących tematów: badania plazmy o anizotropowej temperaturze; prace z chemii kwantowej: — struktura elektronowa cząsteczek chemicznych, widmo oscylacyjne cząsteczek; prace z teorii pola dźwiękowego w gazach; liczniki fotoczułe.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Wykonana praca doktorska: Stefan Nowicki: „Przenikanie promieni X o energii 400 keV — 1 MeV przez grube zasłony z lekkich materiałów". Rok 1955.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze:

Efekt zmiany struktury stereochemicznej cząsteczki acetylenu w stanie wzbudzonym przy pomocy nieempirycznej metody orbitali molekularnych; Obliczanie energii wiązania jądra trytu przy pomocy metody wariacyjno-perturbacyjnej; Pole bliskie membrany prostokątnej; Wpływ częstości drgań na aglomerację zawiesin w cieczach i gazach; Obliczanie szumów dla klisz Ilford G5 i mikroskopu Lupipan; Własności plazmy gorącej.

Publikacje: opracowano i wydano 7 skryptów z różnych działów *Fizyki*.

KATEDRA PODSTAW KONSTRUKCJI MECHANICZNYCH

Katedra powstała 1 września 1949 r. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

Organizatorem i pierwszym kierownikiem Katedry był docent mgr inż. Marian Chwalibóg. Od dnia 1 października 1957 r. Katedrę objął obecny jej kierownik.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: zastępca profesora mgr inż. Włodzimierz Horwatt.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Józef Luty, mgr inż. Mirosław Roszkowski; starszy asystent — mgr inż. Julian Bogusz; asystent — mgr inż. Jerzy Bartoszewicz.

Wykładowca: mgr inż. Andrzej Mosdorf.

Dawni pracownicy Katedry: mgr inż. Janusz Kruczek, mgr inż. Zbigniew Skoraczyński, mgr inż. Andrzej Strawiński.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra zajmuje pomieszczenia o powierzchni 408 m². Biblioteka Katedry posiada księgozbiór składający się z 1112 woluminów. Prenumerowanych jest 9 czasopism krajowych i 3 czasopisma zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace Katedry koncentrują się na następujących problemach: zagadnienia obróbki plastycznej małych kół zębatych; konstrukcja i badanie części maszyn; sprzęgła poślizgowe; łożyska ślizgowe.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z Zakładami Elektronowymi „Toral" w Toruniu.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 4, wydanych skryptów: 2.

KATEDRA PODSTAW ELEKTROTECHNIKI

Katedra Podstaw Elektrotechniki przewidziana była już w pierwszym szkicu ustrojowym Politechniki Łódzkiej opracowanym w czerwcu 1945 r.

Obecna nazwa Katedry obowiązuje od jej powstania.

W skład Katedry wchodzi jeden Zakład o tej samej nazwie.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor zwyczajny dr inż. Bolesław Konorski, który prowadzi Katedrę od chwili jej utworzenia w 1945 r.

Samodzielny pracownik nauki: docent dr inż. Maciej Krakowski.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Stefan Wojciechowski; asystenci— mgr inż. Zofia Amsterdamska, mgr inż. Ewa Jabłkowska, mgr inż. Franciszek Lachowicz, mgr inż. Zdzisław Przybysz.

Pracownik techniczny: technik — Stanisław Włodarczyk.

Spośród byłych pracowników Katedry na szczególne wyróżnienie zasługuje doc. mgr inż. Walenty Starczakow, obecny kierownik Katedry Elektrotechniki Ogólnej Politechniki Łódzkiej, pracujący w Katedrze Podstaw Elektrotechniki od początku jej powstania na stanowiskach: st. asystenta, adiunkta, z-cy profesora. Ponadto pracownikami w latach ubiegłych byli: mgr inż. Kazimierz Dulski, mgr inż. Tadeusz Dryzek, mgr inż. Wojciech Liwiński, mgr inż. Jan Piguła, mgr inż. Konrad Dytewski oraz mgr inż. Danuta Trojanowska.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

W chwili obecnej Katedra zajmuje lokal o powierzchni 200 m², na który składają się: gabinet kierownika Katedry, 3 pokoje pracowników naukowych, biblioteka, 2 pokoje laboratoryjne, warsztat, ciemnia fotograficzna oraz akumulatornia.

W ciągu ostatnich dwóch lat w Katedrze zorganizowane zostało Laboratorium Podstaw Elektrotechniki. Laboratorium ma na razie charakter dydaktyczny, jednakże będzie przystosowane również i do wykonywania prac naukowych.

W bibliotece Katedry znajduje się 950 woluminów. Katedra prenumeruje 2 czasopisma zagraniczne i 8 czasopism krajowych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Od pierwszych lat istnienia Katedry pracownicy Katedry rozwijają intensywną działalność naukową. Obecna problematyka naukowa Katedry obejmuje następujące tematy: teorię pola elektromagnetycznego oraz teorię prądów ziemnych.

W temacie pierwszym głównym problemem była początkowo teoria pola dwóch kul, ostatnio zaś teoria pola elektrycznego linii przesyłowych. Prace prowadzone na tym ostatnim odcinku zazębiają się z problemami elektroenergetycznymi.

W temacie drugim głównym problemem jest teoria obwodów ziemnopowrotnych, ostatnio zaś — zagadnienie wpływu przesyłowych linii elektroenergetycznych na linie telekomunikacyjne.

W Katedrze prowadzone są systematycznie od wielu lat cotygodniowe seminaria z rachunku tensorowego i jego zastosowań w elektrotechnice, z teorii prądów ziemnych, z teorii automatyki oraz z niektórych innych dziedzin elektrotechniki teoretycznej.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje od wielu lat z Zakładem Teorii Łączności oraz z Zakładem Elektrotechniki wchodzącym w skład Instytutu Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk.

W ramach współpracy z tymi Zakładami wykonywane są prace zlecone na tematy naukowe oraz wygłaszane są prelekcje ilustrujące osiągnięcia naukowe Katedry. Problematyka tych prac naukowych pokrywa się z podaną wyżej problematyką naukową Katedry.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

W Katedrze wykonano 6 prac dyplomowych magisterskich oraz kilka prac przejściowych z zakresu Elektrotechniki Teoretycznej.

W Katedrze wykonano jedną pracę doktorską pt. „Obliczanie linii przesyłowej dwa przewody — ziemia przy założeniu, że przewodząca warstwa ziemna ma wymiary skończone". Autorem pracy jest mgr Maciej Krakowski. Obrona pracy odbyła się w dniu 26 czerwca 1956 r.

W ramach pracy naukowej w początkowym okresie istnienia Katedry unowocześniono liczne definicje, dowody, kryteria i metody stosowane dotychczas w elektrotechnice. Wiele określeń i dowodów uległo przy tym zmianie. Dużo uwagi poświęcono poza tym układom jednostek i sposobom pisania równań w elektrotechnice.

Za prace w dziedzinie elektrotechniki teoretycznej kierownik Katedry prof. dr B. Konorski otrzymał w roku 1953 nagrodę państwową II stopnia w dziale nauki.

Ważniejsze prace wykonane w Katedrze:

B. Konorski: „Verallgemeinerung des Coulombschen Grundgesetzes"; „Einige Eigenschaften des elektrostatischen Feldes zweier Kugeln"; „O pojęciu pojemności cząstkowej"; „Pojemności cząstkowe dwuprzewodnikowej linii przesyłowej".

M. Krakowski: „Impedancja wzajemna prostoliniowych obwodów ziemnopowrotnych przecinających się pod kątem" (praca wykonana w ramach współpracy z Zakładem Elektrotechniki IPPT PAN).

Pracownicy Katedry od r. 1945 opracowali i ogłosili 29 artykułów, 10 książek i 2 skrypty kilkutomowe.

KATEDRA ELEKTROTECHNIKI OGÓLNEJ

Katedra powstała dnia 26 maja 1945 r. i od tej daty nosi obecną nazwę. Katedra początkowo należała organizacyjnie do Wydziału Mechanicznego, od roku akad. 1948/49 Katedra przeszła do Wydziału Elektrycznego. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

Pierwszym kierownikiem Katedry był profesor zwyczajny mgr inż. Eugeniusz Jezierski (26 V 1945 — 30 IX 1946), następnie kierowali nią: docent mgr inż. Eugeniusz Kenig (1 X 1946 — 30 IX 1948), prof. nadzwyczajny dr inż. Czesław Jaworski (1 X 1948 — —30 IX 1957). Od 1 X 1957 r. kierownictwo Katedry znajduje się w rękach obecnego kierownika.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent mgr inż. Walenty Starczakow (od 1 X 1957 r.).

Samodzielny pracownik nauki: zastępca profesora mgr inż. Zdzisław Pomykalski.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Zbigniew Piotrowski; starsi asystenci – mgr inż. Bolesław Durski, mgr inż. Jerzy Jędrzejewski, mgr inż. Jan Leszczyński, mgr inż. Lucjan Staszewski, mgr inż. Wojciech Winiarski; asystenci — mgr inż. Andrzej Koszmider, mgr inż. Stanisław Kuzański, mgr inż. Sławomir Lesiński, mgr inż. Leszek Wróblewski.

Pracownicy techniczni: Jan Bejda i Józef Karasiewicz.

Dawni pracownicy: starsi asystenci — mgr inż. Hieronim Kędzierowski, mgr inż. Jan Napiórkowski, mgr inż. Stanisław Czosnowski, mgr inż. Wacław Gosztowt, mgr inż. Piotr Dymitrowski, mgr inż. Leonia Jochweds, mgr inż. Wiktor Michalski, mgr inż. Michał Linde, mgr inż. Wiesław Dytberner, mgr inż. Franciszek Kotarski, mgr inż. Kazimierz Kruciński.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Całkowita powierzchnia zajmowana przez Katedrę: 246 m², w tym laboratoria: 173 m².

Laboratoria Katedry: laboratorium pomiarów elektrycznych i maszyn elektrycznych, laboratorium elektrotechniki samochodowej.

Aparatura badawcza specjalna: aparatura do badania poszczególnych elementów instalacji elektrycznej samochodu; w budowie — aparatura do badania przekładników.

Biblioteka Katedry liczy 774 woluminy. Katedra prenumeruje 4 czasopisma fachowe, w tym 3 krajowe i 1 zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

W planie prac naukowo-badawczych Katedry znajdują się następujące problemy: metody zmniejszenia uchybów przekładników prądowych; metody pomiaru prądu stałego

o bardzo dużym natężeniu; metody projektowania podstawowych elementów elektrycznej aparatury samochodowej.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi instytucjami: Instytut Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk, Zakład Elektrotechniki; Zjednoczenie Przemysłu Maszyn i Aparatów Elektrycznych, Warszawa; Zakład Energetyczny Łódź-Województwo, Łódź; szereg zakładów przemysłu elektrotechnicznego; Polskie Koleje Państwowe Centralny Ośrodek Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa, Warszawa.

Współpraca z wyżej wymienionymi instytucjami dotyczy następujących problemów:

metody osiągania dużej dokładności przekładników prądowych i napięciowych;

badania teoretyczne i doświadczalne różnych metod kompensacji uchybów przekładników prądowych;

metody techniczne pomiaru prądów stałych o bardzo dużym natężeniu;

opracowanie prototypowe transduktorowych przekładników prądowych o zakresie pomiarowym do 60 kA;

metody projektowania elementów aparatury elektrycznej pojazdów mechanicznych;

badanie stanów nieustalonych w pracy rozruszników samochodowych;

opracowanie racjonalnych metod projektowania rozruszników samochodowych;

projekt koncepcyjny stacji prób i warsztatu napraw przekładników 6, 15 i 30 kV;

opracowanie koncepcyjne i wykonanie prototypu urządzenia do pomiarów temperatury oporników rozruchowych silników trakcyjnych pod napięciem.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Ważniejsze prace naukowo-badawcze wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami:

analiza niektórych zagadnień z dziedziny transduktorowych przekładników prądu stałego (PAN);

analiza krytyczna wszelkich opublikowanych metod kompensacji uchybów przekładników prądowych z punktu widzenia możliwości ich zastosowania w przypadku przekładników prądowych produkcji krajowej (Zjednoczenie Maszyn i Aparatów Elektrycznych);

opracowanie norm zużycia energii elektrycznej na jednostkę produkcji dla przemysłu bawełnianego.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 4, wydanych książek — 1, wydanych skryptów — 3.

KATEDRA MIERNICTWA ELEKTRYCZNEGO

Katedra istnieje od początku założenia Politechniki Łódzkiej. Nazwa Katedry nie uległa zmianie. W skład Katedry od początku jej istnienia wchodzi Zakład Miernictwa Elektrycznego.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownikiem Katedry i Zakładu oraz ich organizatorem jest profesor nadzwyczajny mgr inż. Witold Iwaszkiewicz (od 1945 r.).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Kazimierz Majdiuk, mgr inż. Janusz Rachwalski; starsi asystenci — mgr inż. Andrzej Rosicki, mgr inż. Wiktor Siwiński, mgr inż. Zygmunt Stysiak; astystenci — mgr inż. Michał Cybulski, mgr inż. Zygmunt Kuśmierek, mgr inż. Romualda Rydlewicz, mgr inż. Tadeusz Urbański.

Dawni pracownicy Katedry: pierwszymi asystentami Zakładu byli — mgr inż. Władysław Sroczyński oraz mgr inż. Piotr Dymitrowski; długoletnimi asystentami Zakładu byli — mgr inż. Stefan Bernas, mgr inż. Mirosław Dąbrowski, mgr inż. Jerzy Jędrzejewski, mgr inż. Maciej Kozłowski, mgr inż. Kazimierz Majdiuk, mgr inż. Feliks Pietrzak, mgr inż. Zdzisław Pomykalski, mgr inż. Andrzej Przyłuski, mgr inż. Janusz Rachwalski, mgr inż. Czesław Rajszewicz, mgr inż. Andrzej Rosicki, mgr inż. Wiktor Siwiński, mgr inż. Wojciech Winiarski. Duży wkład pracy w organizację i rozwój Katedry wnieśli: długoletni adiunkt mgr inż. Z. Pomykalski, obecny zastępca profesora przy Katedrze Elektrotechniki Ogólnej, który zorganizował i uruchomił Laboratorium elektrotechniki samochodowej; adiunkt mgr inż. K. Majdiuk wyróżnił się w pracy dydaktycznej opracowując nowe tematy ćwiczeń laboratoryjnych na stopniu magisterskim; adiunkt mgr inż. K. Majdiuk oraz starsi asystenci mgr inż. W. Siwiński i mgr inż. W. Winiarski brali czynny udział w samodzielnym wykonywaniu prac naukowo-badawczych i użytkowych dla szeregu instytucji i zakładów przemysłowych; adiunkt mgr inż. J. Rachwalski brał udział w organizowaniu Laboratorium przekładnikowego dla studentów specjalizujących się w przyrządach rozdzielczych.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: 694 m².

Katedra obecnie posiada: 3 sale laboratoryjne przeznaczone do ćwiczeń studenckich; 1 pracownię do pomiarów magnetycznych, wyposażoną w zespół maszyn elektrycznych do regulacji częstotliwości wytwarzanego prądu w obszarze częstotliwości małych i akustycznych; 1 pokój wyposażony w urządzenie do stabilizacji temperatury, przeznaczony do pomiarów o wysokiej dokładności przy użyciu kompensatorów laboratoryjnych, wzorców podstawowych wielkości elektrycznych oraz układów mostkowych o najwyższej dokładności; 1 pokój do prac eksperymentalnych pracowników naukowych Katedry; 1 pokój biblioteczny oraz rozdzielnię i warsztat mechaniczny.

Ważniejsze elementy wyposażenia: Katedra posiada pewną liczbę urządzeń i aparatów pomiarowych przeznaczonych do prac naukowo-badawczych oraz umożliwiających wykonywanie pomiarów o wysokiej dokładności, jak np.: aparat Epsteina w wykonaniu f-my Norma do badania stratności blach megnetycznych wraz z kompletem mierników o najwyższej klasie dokładności oraz układem Leonarda do regulacji częstotliwości prądu zasilającego; kompensator prądu stałego Rapsa f-my Siemens i Halske w wykonaniu laboratoryjnym oraz kompensator Schmidta i 3 kompensatory techniczne; komparator wraz z odpowiednim wyposażeniem do badania i sprawdzania przy prądzie zmiennym mierników najwyższych klas dokładności za pomocą kompensatora prądu stałego; wzorce podstawowych wielkości elektrycznych, jak: ogniwa normalne Westona, komplety oporników normalnych f-my Norma, kondensator laboratoryjny f-my Sullivan, komplet cewek normalnych indukcyjności własnej i wzajemnej; mostki Wheatstone'a i Thomsona w wykonaniu laboratoryjnym o wysokiej dokładności; laboratoryjne mierniki prądu stałego i zmiennego jak amperomierze, woltomierze i watomierze o najwyższej klasie dokładności.

Biblioteka Katedry liczy 584 woluminy. Katedra prenumeruje 7 czasopism krajowych, 3 czasopisma zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Problematyka naukowa Katedry obejmuje badanie właściwości i dokładności elektrycznych urządzeń i przyrządów pomiarowych oraz zagadnienie pomiaru mocy rzędu małego prądu jednofazowego. W szczególności obejmuje takie tematy jak: czułość kompensatora laboratoryjnego o szeregowym układzie dekad i jej wpływ na dokładność pomiaru; czułość i dokładność kompensatora prądu stałego „RFT typ 0145"; wpływ wyższych harmonicznych na uchyby przekładników prądowych; zaprojektowanie i wykonanie urządzenia do pomiaru uchybów przekładników prądowych za pomocą pierścienia ferromagnetycznego; wykonanie prototypu watomierza do pomiaru małych mocy czynnych itp.

Prace naukowe o charakterze wydawniczym obejmują opracowanie części III Laboratorium miernictwa elektrycznego oraz nowego wydania Schematów i rysunków przyrządów pomiarowych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje z szeregiem Katedr Politechniki Łódzkiej oraz wykonuje prace dla paru Zakładów Akademii Medycznej w Łodzi i paru Katedr Uniwersytetu Łódzkiego. Katedra wykonuje szereg prac dla przemysłowych instytutów naukowo-badawczych, jak Instytut Włókien Sztucznych i Syntetycznych, Instytut Techniki Cieplnej, Instytut Włókiennictwa.

Poza tym Katedra wykonuje prace naukowo-badawcze i usługowe dla wielu Zakładów Przemysłowych podległych Ministerstwom: Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Lekkiego, Energetyki, Przemysłu Spożywczego i Skupu.

Zakres współpracy: współpraca Katedry z wymienionymi wyżej Instytucjami dotyczy zagadnień z dziedziny projektowania i eksploatacji elektrycznych aparatów pomiarowych, sprawdzania i badania precyzyjnej aparatury laboratoryjnej, pomiarów energetycznych oraz badania właściwości blach magnetycznych.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów stopnia magisterskiego — 4.

Prowadzone w Katedrze prace naukowo-badawcze dotyczyły zagadnień z dziedziny elektrycznych przyrządów i metod pomiarowych.

Tematy ważniejszych prac: pomiary mocy czynnej metodą zerową; wpływ częstotliwości drgań własnych na oporność wewnętrzną galwanometru wibracyjnego; czułość kompensatora laboratoryjnego o szeregowym układzie dekad i jej wpływ na dokładność pomiaru; wpływ dokładności oporników użytych w obwodzie kompensacyjnym na dokładność pomiaru siły elektromotorycznej ogniw wzorcowych Westona metodą podwójnej kompensacji; projekt i wykonanie urządzenia do rozszerzania zakresu napięciowego kompensatora Schmidta; kompensacja uchybów w przekładnikach prądowych za pomocą bocznikowania uzwojenia pierwotnego opornością czynną i pojemnościową; pomiary uchybów przekładników prądowych przy użyciu pierścienia ferromagnetycznego.

W ramach współpracy z szeregiem instytucji i placówek naukowych oraz zakładów

przemysłowych zostały wykonane między innymi następujące prace: w ramach współpracy z Instytutem Włókien Sztucznych i Syntetycznych opracowano metodę do pomiaru ładunków elektrycznych indukowanych podczas procesu przeróbki włókien poliamidowych; dla Instytutu Techniki Cieplnej wykonano adaptację oscylografu pętlicowego do badań przy turbinie gazowej I.T.C. oraz zaprojektowano i wykonano adaptację watomierza do zadanej wartości dużego przesunięcia fazowego; dla Politechniki Poznańskiej zaprojektowano i wykonano komplety oporników o zadanych właściwościach do analizatora stałoprądowego; dla Departamentu Produkcji i Techniki Ministerstwa Przemysłu Lekkiego zaprojektowano i wykonano galwanizator statyczny wraz ze wzmacniaczem fotoelektrycznym; dla Instytutu Energetyki zaprojektowano i wykonano prototyp logometrycznego miernika temperatury; dla Katedry Fizyki Technicznej Politechniki Łódzkiej zaprojektowano i wykonano lusterkowy galwanometr statyczny o wzbudzeniu elektromagnetycznym o czułości prądowej rzędu 10^{-12} mm/A oraz wzmacniacz fotoelektryczny o stokrotnym wzmocnieniu do galwanometru lusterkowego; dla Zakładów Wytwórczych Przyrządów Pomiarowych A-3 zaopiniowano kilkadziesiąt norm zakładowych i resortowych na elektryczne przyrządy pomiarowe.

Publikacje: Liczba wydanych książek: 3 wydania rozdziału pt. „Elektryczne przyrządy i metody pomiarowe" w pracy zbiorowej pod tytułem „Kalendarzyk Elektrotechniczny", wydanie VIII rok 1952, wydanie IX rok 1953 i wydanie X rok 1959, wydawca PWT Warszawa (ostatnie wydanie ponownie opracowane i znacznie rozszerzone). W okresie piętnastolecia w Katedrze zostało opracowanych i wydanych drukiem 8 skryptów z zakresu elektrycznych metod i przyrządów pomiarowych.

KATEDRA APARATÓW ELEKTRYCZNYCH

Katedra została utworzona w 1957 roku z Zakładu Przyrządów Rozdzielczych powstałego w 1949 r. (pierwotna nazwa: Zakład Aparatów Rozdzielczych). W skład Katedry wchodzi obecnie Zakład o tej samej nazwie.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent mgr inż. Stanisław Dzierzbicki (od 1949 roku).

Samodzielny pracownik nauki: docent mgr inż. Roman Barański.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Zdzisław Tarociński; starszy asystent — mgr inż. Bolesław Bolanowski.

Personel techniczny: technik — Jan Wojtalak, Józef Stefaniak.

Byli pracownicy Katedry, którzy przyczynili się do rozwoju Katedry: starsi asystenci — mgr inż. Witold Klecki, mgr inż. Piotr Dymitrowski; asystent — mgr inż. Antoni Zemelak.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: 522 m^2.

Ważniejsze pracownie Katedry: zwarciownia prądu zmiennego i stałego (241 m^2); laboratorium do badań trwałości łączeniowej łączników (w budowie); laboratorium studenckie i prac dyplomowych; warsztat mechaniczno-elektryczny.

Ważniejsze wyposażenie: oscylograf 9-pętlicowy, oscylograf katodowy z wirującym bębnem do rejestracji szybkich przebiegów, aparat fotograficzny do szybkich zdjęć (3000 zdjęć/sek), przyrząd do pomiaru ciśnień szybkozmiennych.

Biblioteka Katedry liczy: 976 woluminów oraz 1540 fotokopij. Katedra prenumeruje 6 czasopism fachowych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Tematy i kierunki prac naukowo-badawczych:

a) Prace teoretyczne mające na celu uzyskanie podstaw teoretycznych do konstrukcyjnych obliczeń aparatów elektrycznych.

b) Badania fizykalno-techniczne zjawisk zachodzących w aparatach elektrycznych. Badania mają na celu udoskonalenie aparatów opartych na znanych zasadach działania i opracowywanie nowych konstrukcji opartych na nowych zasadach działania. Badania te obejmują w szczególności: badanie zjawisk występujących w czasie przerywania obwodów i różnych układów gaszących, badanie obwodów ferromagnetycznych i pól magnetycznych w powietrzu, badanie zjawisk elektrodynamicznych, badanie układów izolacyjnych, badanie zjawisk cieplnych, badanie mechanizmów, badanie styków. Analiza warunków pracy aparatów w eksploatacji. Analiza zachowania się aparatów w eksploatacji. Metodyka badań aparatów. Konstruowanie nowych aparatów. Badanie aparatów obecnie produkowanych i nowych. Analiza obecnie stosowanych i opracowanie nowych metod technologicznych wytwarzania aparatów. Analiza konstrukcji zagranicznych aparatów elektrycznych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi instytucjami: Polski Komitet Normalizacyjny, Komisja Łączników; Komitet Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk, Grupa Ekspertów, Aparaty Elektryczne; Instytut Elektrotechniki, Zakład Urządzeń Elektrycznych; Zjednoczenie Maszyn i Aparatów Elektrycznych i podległe mu Zakłady.

Zakres współpracy: teoretyczne prace, prace normalizacyjne, badania fizykalno-techniczne, udział przy opracowaniu nowych konstrukcji aparatów elektrycznych niskiego i wysokiego napięcia.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 55, stopnia magisterskiego — 12.

Wykonane ważniejsze prace naukowo-badawcze:

opracowanie projektów i budowa zwarciowni prądu zmiennego — pierwszej zwarciowni w Polsce z generatorem wirującym oraz zwarciowni prądu stałego; opracowanie metodyki badań łączników i budowa odpowiednich układów pomiarowych; opracowanie prototypów aparatury pomiarowej potrzebnej do badania zjawisk zachodzących w łącznikach.

Ważniejsze prace i osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: opracowanie szeregu układów gaszących w łącznikach niskiego napięcia oraz badania konstruktorskie modeli łączników niskiego napięcia.

Publikacje: liczba wydanych książek — 2, wydanych skryptów — 2, ogłoszonych artykułów — 12.

KATEDRA MASZYN ELEKTRYCZNYCH I TRANSFORMATORÓW

Katedra została powołana w czerwcu 1945 roku pod nazwą Katedra Maszyn Elektrycznych. Od 1 X 1956 r. nazwa Katedry została zmieniona na: Katedra Maszyn Elektrycznych i Transformatorów. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr Bolesław Dubicki (od czerwca 1945 r. do września 1946 r.), a po przejściu jego do Politechniki Warszawskiej kierownictwo Katedry z dniem 1 X 1946 r. objął profesor Eugeniusz Jezierski.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor zwyczajny mgr inż. Eugeniusz Jezierski.

Samodzielni pracownicy nauki: docent dr inż. Michał Jabłoński, docent mgr inż. Tadeusz Koter.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Mirosław Dąbrowski, mgr inż. Maciej Kozłowski, mgr inż. Jerzy Kulikowski, mgr inż. Bohdan Narolski, dr inż. Janusz Turowski; starsi asystenci — mgr inż. Alicja Kozłowska, mgr inż. Jacek Lasociński, mgr inż. Zygmunt Rydzewski; asystenci — mgr inż. Tadeusz Latocha, mgr inż. Jan Skwarna.

Wykładowcy — docent mgr inż. Zygmunt Hasterman, mgr inż. Zbigniew Kopczyński, mgr inż. Zbigniew Kratochwil. Personel techniczny: technik — Witold Lubowski, laborant — Kazimierz Ćwiek.

Dawni pracownicy Katedry: adiunkci i asystenci — dr inż. Władysław Pełczewski, obecnie profesor nadzwyczajny, kierownik Katedry Napędu Elektrycznego Politechniki Łódzkiej; mgr inż. Eugeniusz Kenig; mgr inż. Bohdan Walentynowicz; mgr inż. Jan Napiórkowski; dr inż. Seweryn Erlicki; mgr inż. Czesław Sapała; mgr inż. Henryk Możyszek; mgr inż. Lesław Mielczarek; mgr inż. Gedali Szapiro. Wykładowcy — dr inż. Henryk Kozłowski; mgr inż. Ryszard Zdrojewski.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry obejmują powierzchnię 650 m², w tym laboratoria — 450 m².

Pracownie Katedry: laboratorium studenckie; laboratorium badawcze (z ciemnią fotograficzną), przeznaczone dla pracowników naukowych Katedry; kreślarnia studencka; czytelnia z biblioteką; warsztat mechaniczno-elektryczny.

Ważniejsze wyposażenie: oscylograf trójpętlicowy firmy Cambridge z pełnym wyposażeniem, oscylograf do zapisu udarów wielokrotnych, załącznik fazowy — urządzenie pozwalające na włączenie obwodu przy dowolnej wartości chwilowej napięcia, analizator harmonicznych elektroniczny i mechaniczny, oscylografy katodowe jedno i dwustrumieniowe.

Biblioteka Katedry liczy 1488 woluminów oraz 950 fotokopii artykułów i innych prac. Katedra prenumeruje 15 czasopism fachowych, w tym 9 zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace Katedry prowadzone są w dwóch podstawowych działach: transformatory i maszyny elektryczne wirujące.

Tematyka z dziedziny transformatorów: zagadnienia związane z występowaniem strumie-

ni rozproszenia (oporności indukcyjne, straty dodatkowe, siły zwarciowe); zjawiska akustyczne w transformatorach; zagadnienia cieplne w stanach ustalonych i nieustalonych; transformatory trójuzwojeniowe; transformatory prostownikowe; organizacja badań naukowo-technicznych w przemyśle transformatorowym; inne zagadnienia związane z konstrukcją, eksploatacją i pomiarami transformatorów energetycznych.

Tematyka z dziedziny maszyn elektrycznych wirujących: analiza pola magnetycznego w silnikach asynchronicznych; szumy magnetyczne silnika asynchronicznego; rozruch silników synchronicznych; inne zagadnienia związane z konstrukcją, eksploatacją i pomiarami maszyn asynchronicznych, synchronicznych i prądu stałego.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje z następującymi instytucjami: Komitet Elektrotechniki Polskiej Akademii Nauk (prof. E. Jezierski — przewodniczący sekcji, doc. M. Jabłoński); Międzynarodowa Konferencja Wielkich Sieci Elektrycznych (CIGRE), Komitety Studiów Transformatorów i Generatorów (prof. E. Jezierski — przewodniczący Krajowego Komitetu Transformatorów, doc. M. Jabłoński, doc. T. Koter); Instytut Elektrotechniki (prof. E. Jezierski — przewodniczący Rady Naukowej Instytutu, doc. T. Koter — konsultant); Instytut Energetyki (doc. M. Jabłoński — kierownik pracowni maszyn elektrycznych, mgr inż. J. Kulikowski); Polski Komitet Normalizacyjny — Komisja Transformatorów (prof. E. Jezierski, doc. T. Koter).

Ponadto Katedra współpracuje z następującymi zakładami: Zakład Wysokich Napięć Instytutu Elektrotechniki, Zjednoczenie Przemysłu Maszyn i Aparatów Elektrycznych i podległe zakłady przemysłowe, Zjednoczenie Energetyki.

Współpraca z wyżej wymienionymi instytucjami w okresie piętnastolecia obejmowała: wymianę osiągnięć naukowych i technicznych, udział w organizacji badań naukowo-technicznych w przemyśle transformatorowym, udział w pracach normalizacyjnych, opracowywanie szeregu tematów dla potrzeb przemysłu transformatorowego, udział w przeprowadzaniu prób zwarciowych transformatorów, przeprowadzanie odbiorów technicznych dużych jednostek transformatorowych na zlecenie Ministerstwa Energetyki, wykonywanie dla potrzeb przemysłu prac o charakterze naukowym i techniczno-naukowym, prowadzenie akcji odczytowej na terenie fabryki M-3 i M-17 w Łodzi z dziedziny najnowszych osiągnięć i postępu w budowie dużych transformatorów.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia magisterskiego — 95, stopnia inżynierskiego — 45.

Prace doktorskie wykonane w Katedrze:

Henryk Kozłowski: „Metoda obliczania obwodów magnetycznych maszyn trójfazowych z kwadratowymi blachami stojana", 1950 r.;

Władysław Pełczewski: „Metoda wyznaczania optymalnych parametrów silników asynchronicznych trójfazowych budowy zamkniętej", 1951 r.;

Seweryn Erlicki: „Wpływ nasycenia na momenty od wyższych harmonicznych w silniku asynchronicznym", 1954 r.;

Michał Jabłoński: „Rozproszenie w transformatorach z uwzględnieniem przestrzennej asymetrii amperozwojów", 1954 r.;

Janusz Turowski — „Pole elektromagnetyczne i straty mocy w pokrywach transformatorów", 1958 r.

Za prace w dziedzinie transformatorów kierownik Katedry, prof. Eugeniusz Jezierski, otrzymał w roku 1955 nagrodę państwową II stopnia w dziale nauki.

Tematy wykonanych ważniejszych prac naukowo-badawczych: transformator trójuzwojeniowy (opracowanie teorii); wytrzymałość dynamiczna transformatorów; napięcia rozproszenia uzwojeń o niesymetrycznym rozkładzie osiowym amperozwojów.

Ważniejsze prace wykonane na zlecenie innych instytucji: opracowanie instrukcji odbioru technicznego transformatorów dla Ministerstwa Energetyki (stanowiła ona podstawę do opracowania obowiązującej instrukcji odbioru transformatorów); określenie obciążalności cieplnej transformatorów w elektrowni wodnej w Rożnowie; badania prototypów silników asynchronicznych (na zlecenie CBKME); badanie prototypu silnika komutatorowego zmiennego typu Schrage na zlecenie Zakładów Wytwórczych Transformatorów M-3 w Łodzi; przekonstruowanie transformatora firmy Ansaldo o mocy 10 MVA na napięcie 110 kV; ekspertyza maszyny papierniczej w Myszkowie — produkcja fabryki podniesiona o ok. 20%; obliczanie napięć rozproszenia w transformatorach z niesymetrycznymi uzwojeniami cylindrycznymi — na zlecenie Zakładów Wytwórczych Transformatorów M-3 w Łodzi; opracowanie koncepcji fabrycznych laboratoriów i stacji prób dla Zakładów Wytwórczych Transformatorów M-3 w Łodzi oraz dla nowej fabryki transformatorów M-17; obliczanie dławików domagnesowujących dla zespołów prostownikowych z dławikami kojarzącymi — praca teoretyczno-laboratoryjna wykonana na zlecenie Zakładów Wytwórczych Transformatorów M-3 w Łodzi; analiza celowości mieszania różnych gatunków blachy przy budowie rdzeni transformatorowych — na zlecenie Z.W.T. M-3 w Łodzi.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 27, wydanych książek — 7 (w 4 książkach pracownicy Katedry byli współautorami), wydanych skryptów — 7.

Konferencje i odczyty organizowane przez Katedrę na terenie Politechniki Łódzkiej:

1. Pierwsza Krajowa Konferencja Transformatorowa Polskiej Akademii Nauk w dniach 23—25 maja 1955 r. Pracownicy Katedry wygłosili 7 referatów.
2. Międzynarodowa Konferencja Transformatorowa Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej Krajów Socjalistycznych (SEW) w dniach 3—7 marca 1958 r. Pracownicy zgłosili 4 referaty.

KATEDRA ELEKTROENERGETYKI

Katedra powstała dnia 1 października 1945 r. W skład Katedry wchodzą 3 Zakłady: Zakład Elektroenergetyki, utworzony 1 X 1945 r.; Zakład Sieci Elektrycznych, utworzony 1 V 1953 r.; Zakład Wysokich Napięć, utworzony 12 V 1954 r.

Założycielem i pierwszym kierownikiem Katedry był profesor zwyczajny Stanisław Kończykowski. W roku 1948 po odejściu prof. Stanisława Kończykowskiego do Politechniki Warszawskiej kierownictwo Katedry objął jej obecny kierownik.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik Katedry i Zakładów: profesor nadzwyczajny mgr inż. Karol Przanowski (od 1 IX 1948 r.).

ZAKŁAD ELEKTROENERGETYKI

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Wacław Gosztowt, mgr inż. Zbigniew Kowalski, mgr inż. Feliks Pietrzak, mgr inż. Zbigniew Wiśniewski; starszy asystent — mgr inż. Antoni Zemelak; asystent — mgr inż. Barbara Podgórna.

ZAKŁAD SIECI ELEKTRYCZNYCH

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Antoni Grabowski; starszy asystent — mgr inż. Henryk Szypowski.

ZAKŁAD WYSOKICH NAPIĘĆ

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Zdzisław Szczepański; starsi asystenci — mgr inż. Artur Jałocha, mgr inż. Wacław Jezierski, mgr inż. Jerzy Wodziński; asystent — mgr inż. Jerzy Zieliński.

Wykładowcy: doc. Jerzy Bader (Zakład Wysokich Napięć); mgr inż. Eugeniusz Ciepliński (Zakład Elektroenergetyki).

Personel techniczny: Zdzisław Sobański (Zakład Elektroenergetyki), Józef Ciesielski (Zakład Wysokich Napięć).

Byli pracownicy Katedry, którzy przyczynili się do organizacji i rozwoju Katedry: w Zakładzie Elektroenergetyki: adiunkci — mgr inż. Czesław Dąbrowski, mgr inż. Zbigniew Grabowski, mgr inż. Bronisław Sochor, mgr inż. Stanisław Dzierzbicki, mgr inż. Adam Skarżyński; starsi asystenci — mgr inż. Walerian Limanowski, mgr inż. Władysław Kuczyński; wykładowca — mgr inż. Aleksander Mikołajczyk; w Zakładzie Wysokich Napięć: adiunkt — mgr inż. Janusz Kruczek; starszy asystent — mgr inż. Bolesław Knabe.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY I ZAKŁADÓW

Zajmowana powierzchnia: Zakład Elektroenergetyki i Zakład Sieci Elektrycznych — 586 m², Zakład Wysokich Napięć — 690 m².

Ważniejsze pracownie, laboratoria, warsztaty: Zakład Elektroenergetyki posiada laboratorium elektroenergetyczne, Zakład Wysokich Napięć — laboratorium wysokich napięć oraz warsztat reperacyjny i montażu aparatów wysokiego napięcia.

Ważniejsze wyposażenie: Zakład Elektroenergetyki posiada — analizatory sieciowe prądu stałego, analizator zawartości harmonicznych w krzywej napięcia; Zakład Wysokich Napięć posiada — generator udarów napięciowych 1400—2100 kV o energiach dostosowanych do własności badanych obiektów, transformatory probiercze 150000/220 V, transformatory probiercze 50000/220 V, transformator probierczy 30000/220 V, kondensatory wysokonapięciowe na napięcie stałe 85 kV — 5000 pF.

Biblioteka Katedry: Zakład Elektroenergetyki posiada 947 woluminów i prenumeruje 13 krajowych i 8 zagranicznych czasopism fachowych; Zakład Wysokich Napięć posiada 800 woluminów i prenumeruje 3 krajowe i 3 zagraniczne czasopisma fachowe.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Zakład Elektroenergetyki i Zakład Sieci Elektrycznych: planowanie rozwoju systemów elektroenergetycznych; współpraca elektrowni i systemów elektroenergetycznych; użycie ziemi jako jednego z przewodów linii średnich i wysokich napięć; sieci miejskie; gospodarka mocą bierną w systemie elektroenergetycznym.

Zakład Wysokich Napięć: szybkość starzenia się izolacji papierowo-wazelinowej kon-

densatorów; badania profilaktyczne izolacji transformatorów, maszyn wirujących i kabli; budowa prototypów urządzeń laboratoryjnych wysokiego napięcia; budowa generatorów do udarowych prób transformatorów; pomiary oporności rozległych uziomów stacyjnych; badanie możliwości wykorzystania sieci wodociągowych jako uziomów naturalnych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi instytucjami: Polska Akademia Nauk, Komitet Elektryfikacji Polski; Biuro Projektów Przemysłowych Urządzeń Elektrycznych „Elektroprojekt"; Zakład Energetyczny Łódź-Miasto; Zakład Energetyczny Łódź-Województwo; Instytut Włókien Sztucznych i Syntetycznych; Zakłady Przemysłu Bawełnianego (różne).

Zakres współpracy: ścisła, stała współpraca z Komitetem Elektryfikacji Polski przy opracowywaniu planu rozwoju polskiego systemu elektroenergetycznego; z pozostałymi instytucjami współpraca dorywcza.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 122, stopnia magisterskiego — 191.

W Katedrze wykonana została praca kandydacka przez mgr inż. Tadeusza Wolperta na temat: „Praca transformatorów prądowych w układach zabezpieczeń". Rok 1955.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: W Zakładzie Sieci Elektrycznych — charakterystyka systemu elektroenergetycznego Polski i praca transformatorów prądowych w układach zabezpieczeń. W Zakładzie Wysokich Napięć — opracowanie trzech prototypów generatorów udarów napięciowych i prototypu mostka Scheringa.

Ważniejsze prace i osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: Zakład Elektroenergetyki — projekt modernizacji i rozbudowy elektrowni Zakładów Włókien Sztucznych w Łodzi.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 36, wydanych książek — 5, wydanych skryptów — 5.

KATEDRA NAPĘDU ELEKTRYCZNEGO

Katedra powstała w 1946 r. pod nazwą: Katedra Kolei Elektrycznych i Napędu Elektrycznego. Obecna nazwa obowiązuje od 1 X 1956 r. W skład Katedry wchodzi Zakład Napędu Elektrycznego (od 1 V 1953 r.).

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADU

Kierownik: profesor nadzwyczajny dr Władysław Pełczewski (od marca 1952 r.).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Wiktor Michalski; starsi asystenci — mgr inż. Andrzej Czajkowski, mgr inż. Mirosław Krynke; asystent — mgr inż. Wojciech Mielczarek.

Wykładowca: mgr inż. Heliodor Urbanowicz.

Pracownik techniczny: Eugeniusz Grosfeld.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: ok. 340 m²

Ważniejsze pracownie: laboratorium napędu elektrycznego i automatyki

Ważniejsze wyposażenie: oscylograf 3-pętlicowy.

Biblioteka Katedry liczy 652 woluminów. Katedra prenumeruje 8 czasopism krajowych oraz 5 czasopism zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry obejmują obecnie następujące zagadnienia: elementy automatyki napędu — wzmacniacze magnetyczne, wzmacniacze elektromaszynowe, sprzęgła poślizgowe (teoria, stosowanie i konstrukcja tych elementów); układy zautomatyzowanego napędu (teoria, badanie, projektowanie, zastosowanie).

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi instytucjami: Zakład Automatyki Polskiej Akademii Nauk, Biuro Projektów Przemysłu Papierniczego w Łodzi, Fabryka Maszyn Papierniczych w Cieplicach, Instytut Elektrotechniki w Warszawie

Zakres współpracy: prace w dziedzinie zastosowania wzmacniaczy magnetycznych i maszynowych w układach napędowych. Między innymi wykonywana jest obecnie praca: napęd wielosilnikowy papiernicy z zastosowaniem wzmacniaczy magnetycznych.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 90, stopnia magisterskiego — 81.

Wykonane ważniejsze prace naukowo-badawcze: Wybór zastępczej prostoliniowej charakterystyki E — t (Jm) dla maszyn prądu stałego pracujących w zautomatyzowanych układach napędowych.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 8, liczba wydanych książek — 3, liczba wydanych skryptów — 2.

KATEDRA GRZEJNICTWA ELEKTRYCZNEGO

Katedra została utworzona w roku akademickim 1956/57. W skład Katedry wchodzi Zakład Grzejnictwa Elektrycznego powstały w roku 1951 w ramach Katedry Elektroenergetyki.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor nadzwyczajny mgr inż. Bronisław Sochor (od dnia 9 lutego 1957 r.).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Ludwik Michalski; starsi asystenci — inż. Karol Lüdert, mgr inż. Wojciech Liwiński.

Pracownicy techniczni: laborant — Ryszard Kuna.

Dawni pracownicy: starszy asystent mgr inż. Jerzy Luciński, który przyczynił się do zorganizowania laboratorium.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują łączną powierzchnię 426 m².

Katedra posiada laboratoria: pomiarów i regulacji temperatury, nagrzewania oporowego i nagrzewania indukcyjnego oraz warsztat. W Katedrze znajduje się specjalne laboratorium dla sprawdzania termometrów elektrycznych.

Biblioteka Katedry liczy 985 woluminów. Prenumerowane są: 3 czasopisma krajowe oraz 5 czasopism zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Obecnie prace naukowo-badawcze Katedry obejmują następujące zagadnienia: pomiar i regulacja temperatury w elektrycznych urządzeniach grzejnych; urządzenia grzejne oporowe i akumulacyjne; nagrzewnice i piece indukcyjne w częstotliwości sieciowej, podwyższonej i wielkiej.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

W ramach współpracy z innymi instytucjami Katedra rozwiązuje zagadnienia elektrotermiczne dla różnych zakładów przemysłowych. Kierownik Katedry prof. B. Sochor jest przewodniczącym Polskiego Komitetu Elektrotermii, członkiem sekcji elektrotechniki Rady Naukowo-Technicznej Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego, członkiem Rady Naukowo-Technicznej Instytutu Elektrotechniki, członkiem Grupy Ekspertów z elektrotermii Polskiej Akademii Nauk.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 28, stopnia magisterskiego — 36.

Wykonane ważniejsze prace naukowo-badawcze: nagrzewanie oporowe bezpośrednie stali, regulacja i regulatory temperatury, elektryczne piece oporowe.

Wykonane ważniejsze inne prace: piec łukowo-oporowy do topienia proszków spawalniczych, nagrzewanie oporowe bezpośrednie taśm stalowych przy produkcji zbiorników wysokociśnieniowych, piec oporowy próżniowy, układy regulacji temperatury o dużej dokładności.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 65, wydanych książek — 6, wydanych skryptów — 3.

KATEDRA ELEKTROWNI CIEPLNYCH

Katedra powstała w roku akademickim 1956/57. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie, czynny uprzednio w ramach Katedry Elektroenergetyki.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent mgr inż. Czesław Dąbrowski.

Pomocniczy pracownicy nauki: starszy asystent — mgr inż. Stanisław Czosnowski; asystent — mgr inż Janusz Kuhn.

Wykładowcy — mgr inż. Jerzy Solecki, mgr inż. Ludwik Łaszkiewicz, mgr inż. Stanisław Partyka.

Byli pracownicy: asystenci — mgr inż. Jacek Ragan, inż. Bronisław Pertkiewicz, mgr inż. Wiesław Krochmal; wykładowca — mgr inż. Jan Napiórkowski; prowadzący prace dyplomowe — mgr inż. Wacław Hochstim.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują powierzchnię 100 m^2.

Katedra posiada pomocnicze urządzenia do celów dydaktycznych, nie ma jednak własnego laboratorium z tego powodu, że ćwiczenia laboratoryjne, związane z pracą wielu instalacji i aparatów znajdujących się w elektrowniach, prowadzone są w innych Katedrach. Studenci specjalizacji Elektrownie cieplne odrabiają w semestrze IX ćwiczenia w laboratorium Zakładu Techniki Cieplnej Wydziału Mechanicznego. Ćwiczenia, na których studenci starszych semestrów zaznajamiają się z pracą instalacji kotłowych, maszynowych i elektrycznych jak również z obliczaniem wskaźników ekonomiczno-technicznych, wykonywane są w jednej z łódzkich elektrowni przemysłowych. Wiadomości praktyczne uzupełniane są podczas częstych wycieczek do elektrowni łódzkich i zamiejscowych. W przygotowaniu są: układ odzwierciedlający przeprowadzanie synchronizacji i regulacji obciążenia w dużej elektrowni oraz elementy urządzeń automatyki cieplnej w elektrowniach.

Biblioteka Katedry liczy 600 woluminów. Prenumerowane są czasopisma: 6 krajowych i 3 zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Tematyka prac naukowo-badawczych: urządzenia potrzeb własnych elektrowni cieplnych — wybór napędów, regulacja wydajności urządzeń i mocy pobieranej przez napędy, ekonomia w zużyciu energii dla potrzeb własnych, zabezpieczenie pewności pracy; gospodarka skojarzona w elektrociepłowniach zawodowych i przemysłowych; przegrzanie międzystopniowe pary w elektrowniach dużej mocy; układ połączeń elektrycznych od prądnic dużej mocy do transformatorów blokowych i transformatorów potrzeb własnych w elektrowniach.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje z: Komitetem Gospodarki Energetycznej przy Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT); Sekcją Energetyczną Stowarzyszenia Elektryków Polskich (SEP); przemysłem lniarskim; przemysłem papierniczym. Dla kilku zakładów wymienionych przemysłów wykonano prace naukowo-badawcze.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 71, stopnia magisterskiego — 46.

Wykonane ważniejsze prace naukowo-badawcze: koncepcja modernizacji skojarzonej gospodarki energetycznej małego zakładu przemysłowego; badanie ujęcia wskaźników techniczno-ekonomicznych w elektrowni; badanie wskaźników zużycia energii elektrycznej.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 15, liczba książek — 1.

KATEDRA KOLEI ELEKTRYCZNYCH

Obecna nazwa Katedry obowiązuje od 1956 r. Katedra powstała w 1946 r. pod nazwą Katedry Kolei Elektrycznych i Napędu Elektrycznego, która obejmowała dwa Zakłady:

Zakład Kolei Elektrycznych utworzony w 1951 r. i Zakład Napędu Elektrycznego. Obecnie w skład Katedry wchodzi jeden Zakład o tej samej nazwie. Pierwszym opiekunem Katedry był wykładowca mgr inż. Stanisław Plewako. Od 1952 r. opiekę nad Zakładem objął prof. Czesław Jaworski, który formalnie objął kierownictwo Katedry w 1957 r.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor nadzwyczajny dr inż. Czesław Jaworski.

Samodzielny pracownik nauki: docent mgr inż. Jerzy Dzikowski.

Pomocniczy pracownicy nauki: starsi asystenci — mgr inż. Wiesław Dytberner, mgr inż. Franciszek Kotarski, mgr inż. Kazimierz Kruciński.

Wykładowcy: mgr inż. Jan Bruski-Kasyna, mgr inż. Robert Makus, mgr inż. Tadeusz Mickiewicz.

Pracownik techniczny: Zygmunt Rżanek.

Dawni pracownicy: wykładowcy — mgr inż. Stanisław Plewako, mgr inż. Witold Olendzki, mgr inż. Tadeusz Chronowski (zmarł w 1956 r.), mgr inż. Stefan Tułaczyński (zmarł w 1958 r.), mgr inż. Rajmund Kiliański, mgr inż. Stanisław Kwasiborski; prowadzący ćwiczenia zlecone — mgr inż. Stanisław Wiland, mgr inż. Włodzimierz Szuflet.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Do 1957 roku Katedra nie posiadała własnego lokalu i korzystała ze szczupłych pomieszczeń Katedry Elektrotechniki Ogólnej. Obecnie powierzchnia zajmowana przez Katedrę wynosi 198 m^2.

Laboratoria Katedry znajdują się obecnie w stadium organizacji.

Biblioteka Katedry posiada 428 woluminów. Liczba prenumerowanych czasopism: krajowych 9, zagranicznych 11.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowe Katedry poświęcone są głównie zagadnieniom elektryfikacji kolei, przy czym ogólnym ich zadaniem jest pogłębienie znajomości potrzeb i warunków trakcji elektrycznej i uzyskanie najlepszych metod dostosowywania do nich charakterystyk i sposobów eksploatacji urządzeń. Prace naukowe Katedry obejmują kilka problemów, w ramach których opracowywane są stopniowo poszczególne tematy.

Problemy i tematy:

a) Ekonomika trakcji elektrycznej obejmuje tematy: badanie efektywności gospodarczej inwestycji elektryfikacyjnej i określenie progów opłacalności trakcji elektrycznej i spalinowej; badanie pod względem ekonomicznym celowości poszczególnych rozwiązań urządzeń elektro-trakcyjnych; badanie pod względem ekonomicznym celowości różnych rozwiązań organizacyjnych i metod eksploatacji trakcji elektrycznej.

b) Skuteczna kontrola nagrzewania się silników trakcyjnych w warunkach rzeczywistych elektrycznego ruchu obejmuje tematy: teoretyczna analiza nagrzewania się silnika trakcyjnego podczas pracy; analiza wyników pomiarów laboratoryjnych nagrzewania się elementów silników trakcyjnych; w zamierzeniu — wykonanie szczegółowych analiz wyników pomiarów nagrzewania się silników w warunkach eksploatacyjnych i porównanie ze statystyką uszkodzeń.

c) Badanie zakresu i warunków stosowania trakcji akumulatorowej obejmuje: badanie celowości i możliwości zastosowania trakcji akumulatorowej na kolei.

d) Najkorzystniejsze sposoby zasilania zelektryfikowanych linii kolejowych z krajowej sieci energetycznej obejmują tematy: badanie zależności obciążeń urządzeń zasilających od natężenia ruchu pociągów; badanie różnych układów zasilania zelektryfikowanych linii pod względem techniczno-ekonomicznym; w zamierzeniu — badanie możliwości i celowości zastosowania ulepszeń w elementach urządzeń zasilających; w zamierzeniu — badanie problemów zasilania występujących przy trakcji elektrycznej systemu prądu 1-fazowego.

e) Wyzyskiwanie obciążalności zespołów prostownikowych obejmuje: metody polepszenia wyzyskania obciążalności transformatorów prostownikowych; metody polepszenia wyzyskania obciążalności zaworów prostownikowych; badanie systemów zabezpieczeń zespołów prostownikowych z punktu widzenia wyzyskania ich obciążalności; badanie możliwości lepszego wyzyskania obciążalności transformatorów przez właściwą kontrolę czynników powodujących starzenie się izolacji; w zamierzeniu — przeprowadzenie pomiarów i badań w tym zakresie w rzeczywistych warunkach pracy zespołów.

f) Udoskonalenie współpracy zabezpieczeń na podstacjach trakcyjnych, w kabinach sekcyjnych i w taborze przy przeciążeniach i zwarciach obejmuje tematy: naukowe podstawy do wyboru charakterystyk aparatów i układów zabezpieczeń; badania możliwości i celowości stosowania odłączników otwieranych pod prądem dla przyśpieszenia likwidacji zakłóceń; badania możliwości sygnalizacji nieodłączalnych zwarć zwykłych i doziemnych w sieci trakcyjnej; w zamierzeniu — przeprowadzanie prób i badań w warunkach rzeczywistych dla wyboru najkorzystniejszych metod zabezpieczeń.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra ma stały kontakt obecnie z następującymi instytucjami: PAN — Komisja VII (Energetyki Kolejowej) Komitetu Elektryfikacji Polski; Centralny Ośrodek Badań i Rozwoju Techniki Kolejnictwa (COB i RTK); Stowarzyszenie Elektryków Polskich (SEP); Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji (SITKom); Biuro Projektów Elektryfikacji Kolei (BPEK); Dyrekcje Okręgowe Kolei Państwowych (DOKP); Zjednoczenie Przemysłu Węgla Brunatnego.

Zakres współpracy Katedry z wymienionymi instytucjami przedstawia się następująco:

PAN — udział 2 samodzielnych pracowników nauki Katedry jako członków Komisji VII, wykonywanie przez nich prac zleconych („Progi opłacalności elektryfikacji i dizelizacji kolei" — prof. dr Cz. Jaworski, praca wykonana; „Najkorzystniejsze sposoby zasilania zelektryfikowanych linii PKP" — doc. mgr inż. J. Dzikowski, praca w wykonaniu); wykonywanie pracy zleconej w Katedrze („Prognoza rozwoju energetyki kolejowej").

COB i RTK — praca prof. dr Cz. Jaworskiego jako Naukowego Doradcy i doc. mgr inż. J. Dzikowskiego jako samodzielnego pracownika nauki Centralnego Ośrodka, czynny udział w układaniu planów i programów prac z zapewnieniem wzajemnej wymiany materiałów i osiągnięć Ośrodka i Katedry.

SEP — udział samodzielnego pracownika nauki Katedry jako członka w pracach Sekcji Trakcji Elektrycznej SEP, czynny udział w organizacji naukowo-technicznych konferencji, wygłaszanie referatów i cykli wykładów.

SITKom — zorganizowanie w Politechnice Łódzkiej pod kierunkiem naukowym Ka-

tedry wspólnej konferencji naukowo-technicznej pt. „Problemy eksploatacji kolei elektrycznych" (maj 1958 r.) z wygłoszeniem przez pracowników Katedry 4 referatów naukowych.

BPEK — systematyczna wymiana materiałów i osiągnięć z zespołem do prac problemowych, który w BPEK systematycznie pracuje nad naukowo-technicznymi zagadnieniami trakcji elektrycznej.

Dyrekcje Okręgowe Kolei Państwowych — wykonywanie prac zleconych z dziedziny problemów eksploatacji, uzyskiwanie materiałów statystycznych do prac Katedry.

Zjednoczenie Przemysłu Węgla Brunatnego — wykonanie „Studium trakcji elektrycznej w Kopalni Turów" w 1958 r., uzyskiwanie materiałów do prac naukowych i celów dydaktycznych.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 96, stopnia magisterskiego — 33.

Ważniejsze wykonane prace: metoda analityczna obliczania jednostkowego zużycia energii trakcyjnej; analiza pracy silnika trakcyjnego (metoda analityczna obliczania mocy elektrowozu); wpływ spadku napięcia sieci trakcyjnej na pracę silników trakcyjnych elektrowozów; studium trakcji elektrycznej kopalni odkrywkowej węgla brunatnego „Turów" (finansowane przez Zjednoczenie Przemysłu Węgla Brunatnego); ustalenie metody obliczania absolutnych spadków napięć w sieci trakcyjnej dla pociągu pojedynczego przy zasilaniu awaryjnym (finansowane przez PKP); progi opłacalności elektryfikacji i dizelizacji PKP (finansowane przez PAN); prognoza energetyki kolejowej w latach 1965 i 1975; zorganizowanie konferencji naukowo-technicznej pt. „Problemy eksploatacji kolei elektrycznych".

Publikacje: ogłoszono 10 artykułów, wydano 2 książki i 4 skrypty.

KATEDRA ELEKTRONIKI PRZEMYSŁOWEJ

Katedra powstała w 1957 r. z byłego Laboratorium Radiotechniki Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Łodzi, którego organizatorem był mgr inż. Piotr Mix. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

W początkowym okresie Katedra nie posiadała kierownika — opiekę sprawował prof. B. Sochor. Z dniem 1 X 1958 r. Katedrę objął obecny jej kierownik.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent mgr inż. Tadeusz Konopiński.

Pomocniczy pracownicy nauki: starszy asystent — mgr inż. Jerzy Luciński; asystent — mgr inż. Zdzisław Korzec.

Pracownik techniczny: technik Eugeniusz Papszun.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra zajmuje 120 m^2 powierzchni. Pracownie Katedry znajdują się obecnie w stadium organizacji.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Ogólny kierunek prac: Urządzenia elektroniczne w przemyśle, w szczególności: elektroniczna automatyzacja procesów przemysłowych.

Obecne prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się wokół następujących zagadnień: tyratronowe układy sterujące; przemysłowe generatory wielkiej częstotliwości; układy tranzystorowe w elektronice przemysłowej; przemysłowe urządzenia liczące.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Na zlecenie przemysłu materiałów budowlanych Katedra prowadzi prace badawcze z zakresu elektronicznego wykrywania wtrąceń metalicznych w materiałach budowlanych.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Ważniejsze wykonane prace: praca z dziedziny przekaźników foto-tranzystorowych — osiągnięte wyniki były referowane na Konferencji Tranzystorowej w Instytucie Tele- i Radiotechnicznym; opracowanie prototypu elektronowego wykrywacza wtrąceń metalicznych w materiałach budowlanych.

Publikacje: liczba wydanych książek — 2, opublikowano 4 artykuły.

Rozdział V

WYDZIAŁ CHEMICZNY I JEGO KATEDRY

WYDZIAŁ CHEMICZNY

POWSTANIE I ORGANIZACJA WYDZIAŁU

Wydział Chemiczny powstał równocześnie z Wydziałami Mechanicznym i Elektrycznym w czerwcu 1945 roku jako jeden z pierwszych Wydziałów Politechniki Łódzkiej.

Konieczność jego utworzenia wynikała z faktu, że Łódź stanowiła ośrodek nie tylko przemysłu włókienniczego ale i chemicznego. Farbiarstwo, chemiczna obróbka włókna, synteza barwników i półproduktów, synteza środków leczniczych, technologia wyrobów gumowych — oto dziedziny przemysłu, które od dziesiątków lat sprowadzały do Łodzi i jej okolic rzesze chemików kształconych w innych ośrodkach kraju lub za granicą. Było więc rzeczą oczywistą, że nowopowstająca Politechnika powinna posiadać dobrze zorganizowany Wydział Chemiczny o wyraźnym profilu, dydaktycznym i naukowym, związanym ściśle z przemysłem lokalnym.

Pierwsze posiedzenie organizacyjne Wydziału odbyło się 26 czerwca 1945 roku. Wzięli w nim udział: prof. dr Osman Achmatowicz, prof. dr Alicja Dorabialska i prof. dr Tadeusz Wojno. Pierwszym dziekanem Wydziału został wybrany prof. T. Wojno, który był ostatnim przed wojną dziekanem Wydziału Chemicznego Politechniki Warszawskiej. W ten sposób zadokumentowany został związek pomiędzy nowopowstałym Wydziałem Chemicznym Politechniki Łódzkiej a posiadającym długoletnią i chlubną tradycję analogicznym Wydziałem Politechniki Warszawskiej. Pierwszym prodziekanem Wydziału został prof. O. Achmatowicz.

Wobec odejścia prof. T. Wojno do Politechniki Warszawskiej już po kilku tygodniach i powołania prof. Achmatowicza na stanowisko prorektora Politechniki Łódzkiej, dokonano ponownego wyboru władz Wydziału. Dziekanem została prof. A. Dorabialska, prodziekanem — prof. Edward Józefowicz.

W następnych latach funkcje dziekana i prodziekanów pełnili kolejno:

Rok akad.	Dziekan	Prodziekan
1945/46	prof. dr Alicja Dorabialska	prof. dr Edward Józefowicz
1946/47	prof. dr Alicja Dorabialska	prof. dr Edward Józefowicz
1947/48	prof. dr Edward Józefowicz	prof. dr Alicja Dorabialska
1948/49	prof. dr Alicja Dorabialska	prof. dr Edward Otto
1949/50	prof. dr Alicja Dorabialska	prof. dr Edward Otto

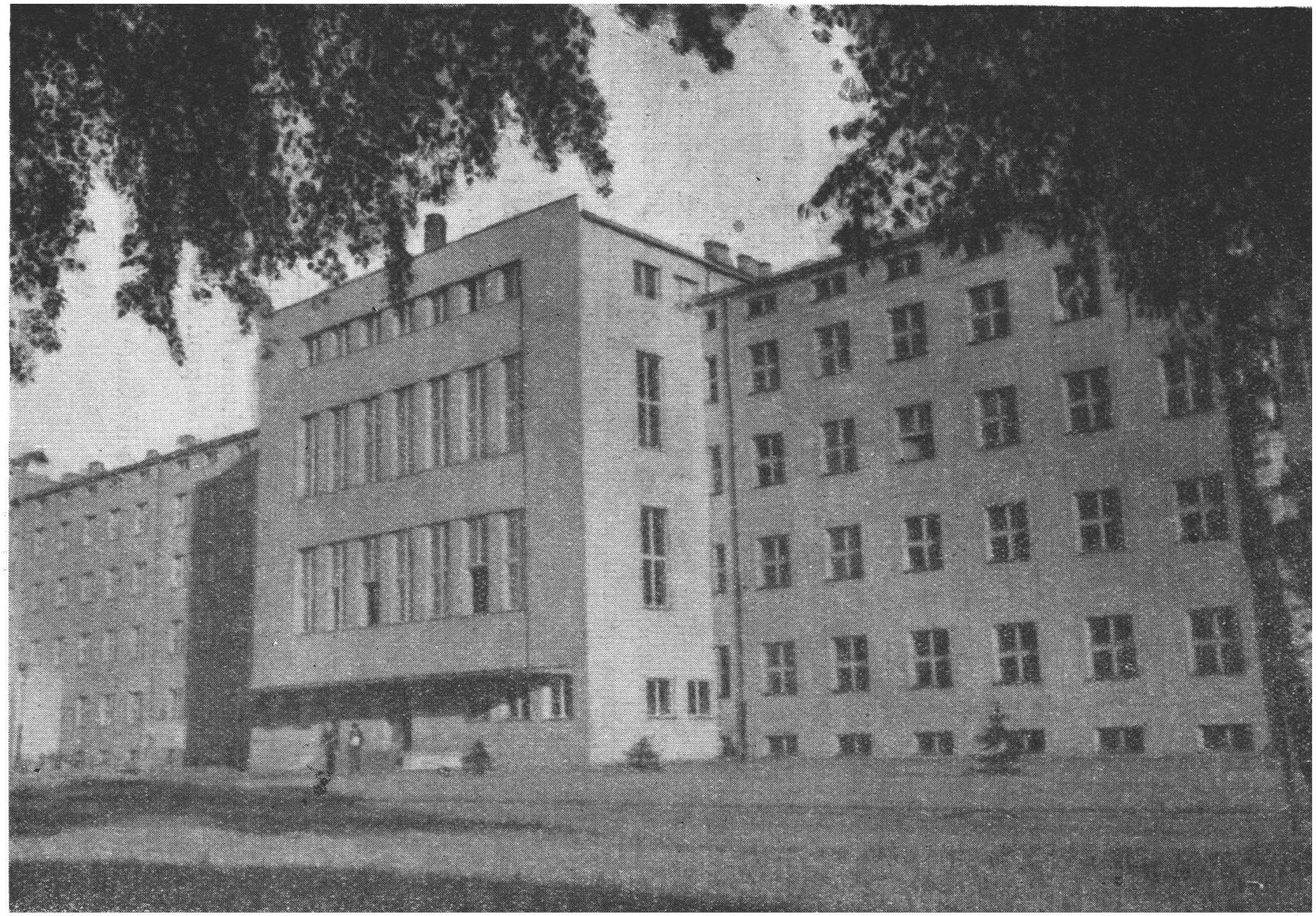

Ogólny widok budynku Wydziału Chemicznego

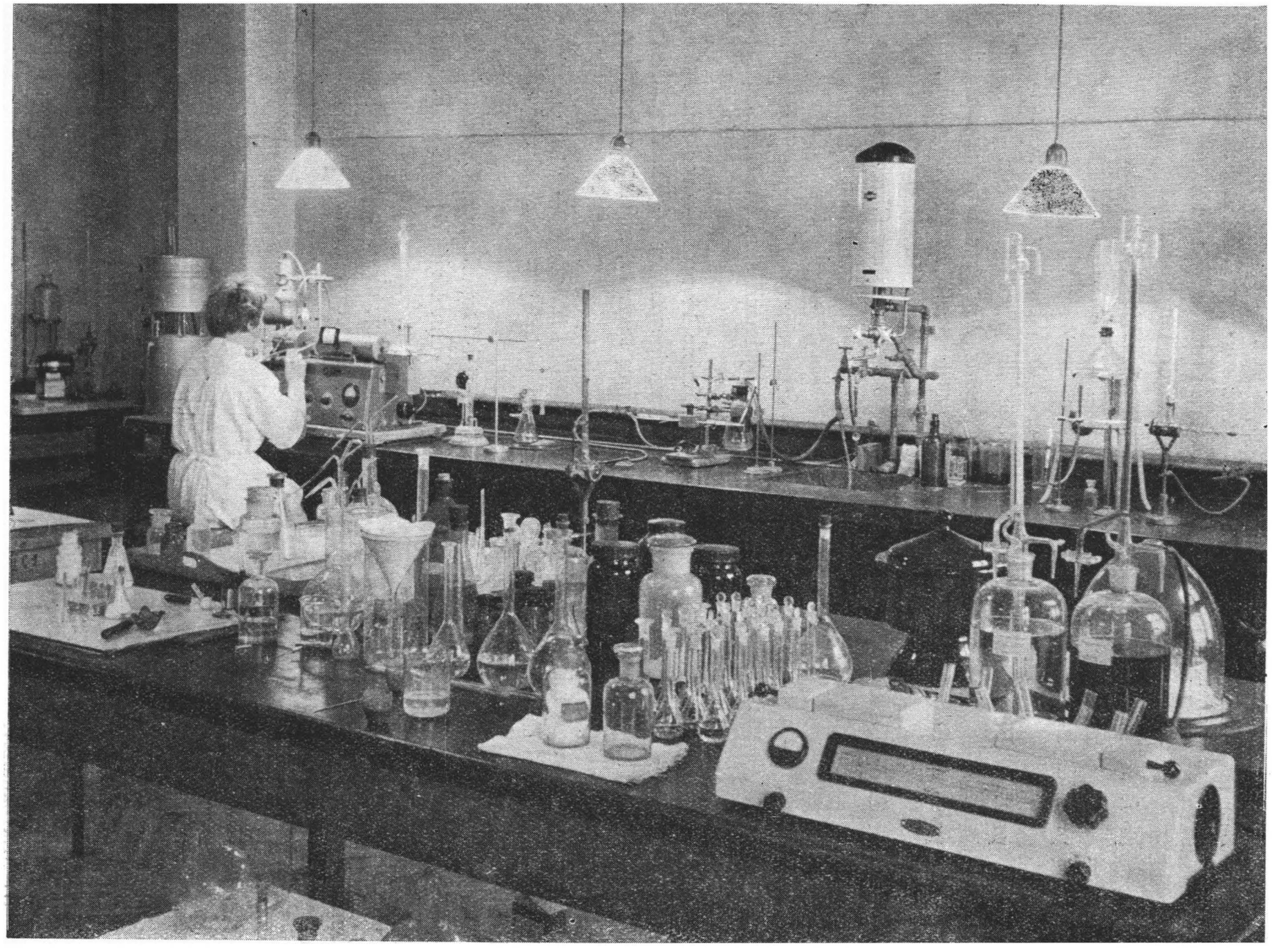

Katedra Chemii Organicznej. Zakład Mikroanalizy. Fragment Laboratorium

1950/51	prof. dr Alicja Dorabialska	z-ca prof. dr Witold Janowski (od semestru letniego)
1951/52	prof. dr Edward Józefowicz	z-ca prof. dr Witold Janowski
1952/53	prof. dr Edward Józefowicz	z-ca prof. dr Witold Janowski
1953/54	z-ca prof. dr Witold Janowski	prof. mgr inż. Antoni Justat
1954/55	prof. dr Edmund Trepka	z-ca prof. dr Witold Janowski doc. dr Jan Michalski
1955/56	prof. dr Edmund Trepka	.doc dr Witold Janowski doc. dr Jan Michalski
1956/57	prof. dr Bolesław Bochwic	doc. dr Witold Janowski doc. dr Wincenty Wojtkiewicz
1957/58	prof. dr Bolesław Bochwic	doc. dr Witold Janowski doc. dr Wincenty Wojtkiewicz
1958/59	prof. dr Edward Józefowicz	doc. dr Stanisław Chrzczonowicz prof. dr Jan Michalski
1959/60	prof. dr Edward Józefowicz	doc. dr Stanisław Chrzczonowicz prof. dr Jan Michalski

Na pierwszym posiedzeniu Rady Wydziału postanowiono uruchomić zajęcia dydaktyczne w roku akad. 1945/46 na wszystkich (czterech) latach studiów oraz zaplanowano przyjmowanie rocznie 100 słuchaczów na I rok studiów.

Personel dydaktyczno-naukowy przewidziany w liczbie 14 profesorów i docentów oraz 70 pomocniczych pracowników naukowych miał być zgrupowany w 14 Katedrach. Przewidziano również obsługę techniczną Zakładów obejmującą szklarzy, mechanika precyzyjnego oraz laborantów i woźnych.

Wobec braku pracowników naukowych, pomieszczeń i wyposażenia w pierwszym roku akademickim 1945/46 czynne były tylko następujące Katedry wraz z należącymi do nich Zakładami:

Matematyki, Fizyki, Chemii Nieorganicznej, Chemii Organicznej, Chemii Fizycznej, Chemii Ogólnej, Maszynoznawstwa Chemicznego, Technologii Włókna i Farbiarstwa, Technologii Kauczuku i Mas Plastycznych.

Rozwój Wydziału w następnych latach przyniósł realizację pierwotnych założeń. W roku akademickim 1959/60 Wydział obejmuje następujące Katedry wraz z przynależnymi do nich Zakładami:

Katedra i Zakład Matematyki;
Katedra i Zakład Fizyki;

Katedra Chemii Nieorganicznej z 2 Zakładami:
a) Chemii Nieorganicznej,
b) Chemii Ogólnej;

Katedra Chemii Organicznej z 3 Zakładami:
a) Chemii Organicznej,
b) Mikroanalizy,
c) Syntezy Organicznej;

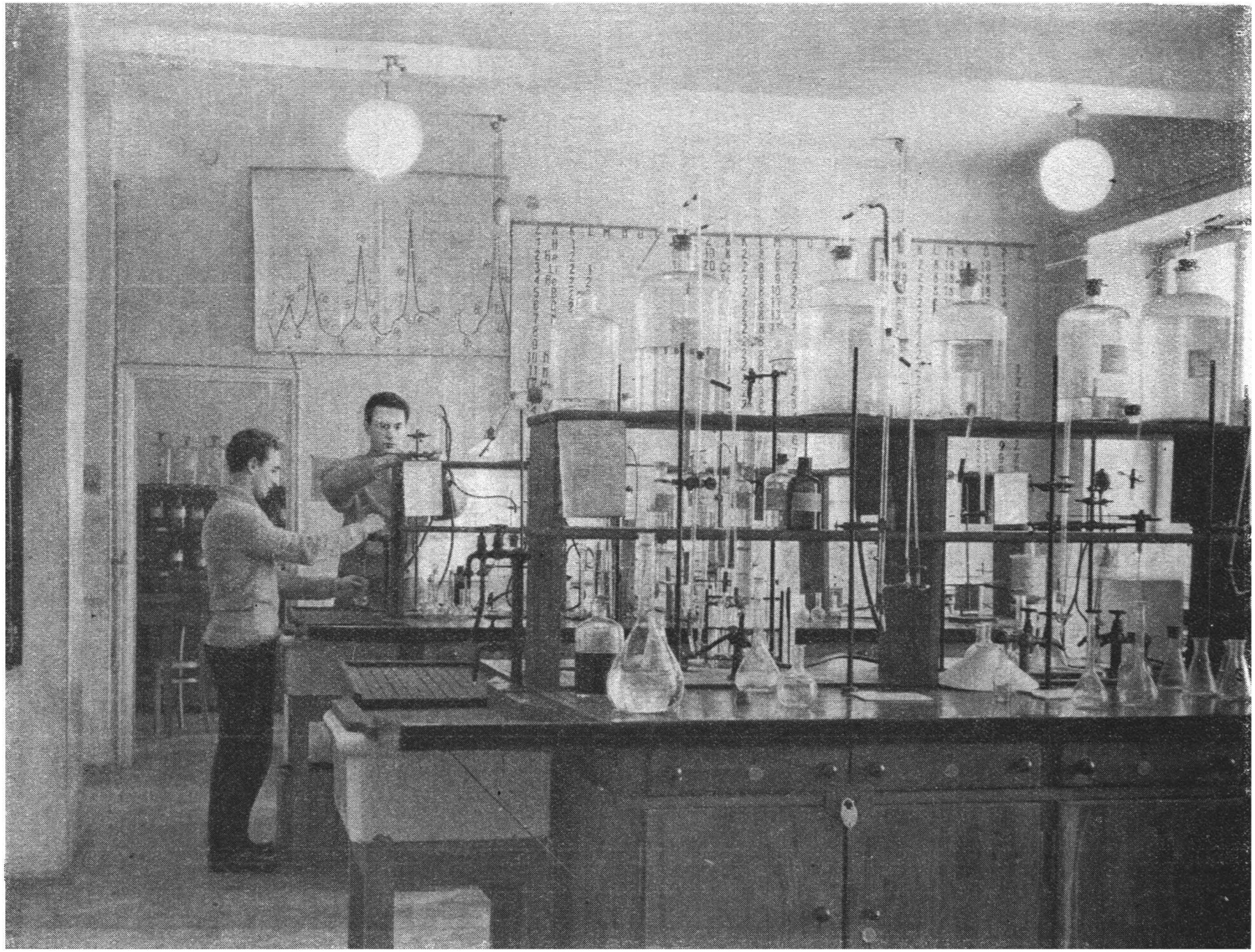

Katedra Chemii Fizycznej. Fragment Laboratorium

Katedra Chemii Fizycznej z 2 Zakładami:
a) Chemii Fizycznej,
b) Spektrochemii;
Katedra Chemii Ogólnej;
Katedra Aparatury Przemysłu Chemicznego z 2 Zakładami:
a) Aparatury Przemysłu Chemicznego,
b) Aparatury Przemysłu Spożywczego;
Katedra Technologii Nieorganicznej z 2 Zakładami:
a) Technologii Nieorganicznej,
b) Technologii Wody i Ścieków;
Katedra Technologii Organicznej z 2 Zakładami:
a) Technologii Organicznej,
b) Technologii Tworzyw Sztucznych;
Katedra i Zakład Technologii Kauczuku i Gumy;
Katedra i Zakład Technologii Włókna i Farbiarstwa (w stadium likwidacji);
Katedra i Zakład Technologii Barwników;
Katedra i Zakład Technologii Celulozy i Papieru;
Katedra i Zakład Technologii Garbarstwa (w stadium organizacji).

Rozwój Katedr i Zakładów, ich skład osobowy, zakres i kierunki prac oraz osiągnięcia są podane szczegółowo w opisach omawiających działalność poszczególnych Katedr.

W pierwszych latach działalności Wydziału Chemicznego nie było podziału studiów na odrębne kierunki. Słuchacze otrzymywali ogólne podstawy wiedzy teoretycznej i technologicznej ze szczególnym pogłębieniem technologii włókna i farbiarstwa lub kauczuku i mas plastycznych. Prace dyplomowe studenci mogli wykonywać tak w Katedrach teoretycznych jak i technologicznych.

Od roku 1950, w związku z wprowadzeniem dwustopniowości studiów, program nauczania obejmował jeden kierunek — Technologia organiczna z podziałem na specjalności: Technologia włókna i farbiarstwa, Technologia włókien sztucznych, Technologia chemiczna celulozy, Technologia barwników, Technologia kauczuków i mas plastycznych, Technologia środków leczniczych, Specjalne działy analizy technicznej.

W latach dalszych zaszły następujące zmiany: specjalność ostatnia została zwinięta w roku 1951/52; na Wydział Włókienniczy zostały przeniesione specjalności: Technologia włókien sztucznych (1956) i Technologia włókna i farbiarstwa (1958 r.); specjalność Kauczuki i masy plastyczne rozdzielono w roku 1951 na dwie: Technologia kauczuku i gumy oraz Technologia tworzyw sztucznych; specjalność Technologia środków leczniczych po czasowym zawieszeniu została wznowiona jako Technologia lekkiej syntezy organicznej (1955 r.). Przejściowo prowadzone też były studia ze specjalności inżynierii chemicznej (1952/53) i chemii jądrowej (1956/57).

W roku 1959/60 program studiów na Wydziale Chemicznym obejmuje jeden kierunek: Technologia organiczna ze specjalnościami:

1. Technologia kauczuku i gumy,
2. Technologia barwników,
3. Technologia tworzyw sztucznych,
4. Technologia lekkiej syntezy organicznej,
5. Technologia celulozy i papieru,
6. Technologia garbarstwa (w stadium organizacji).

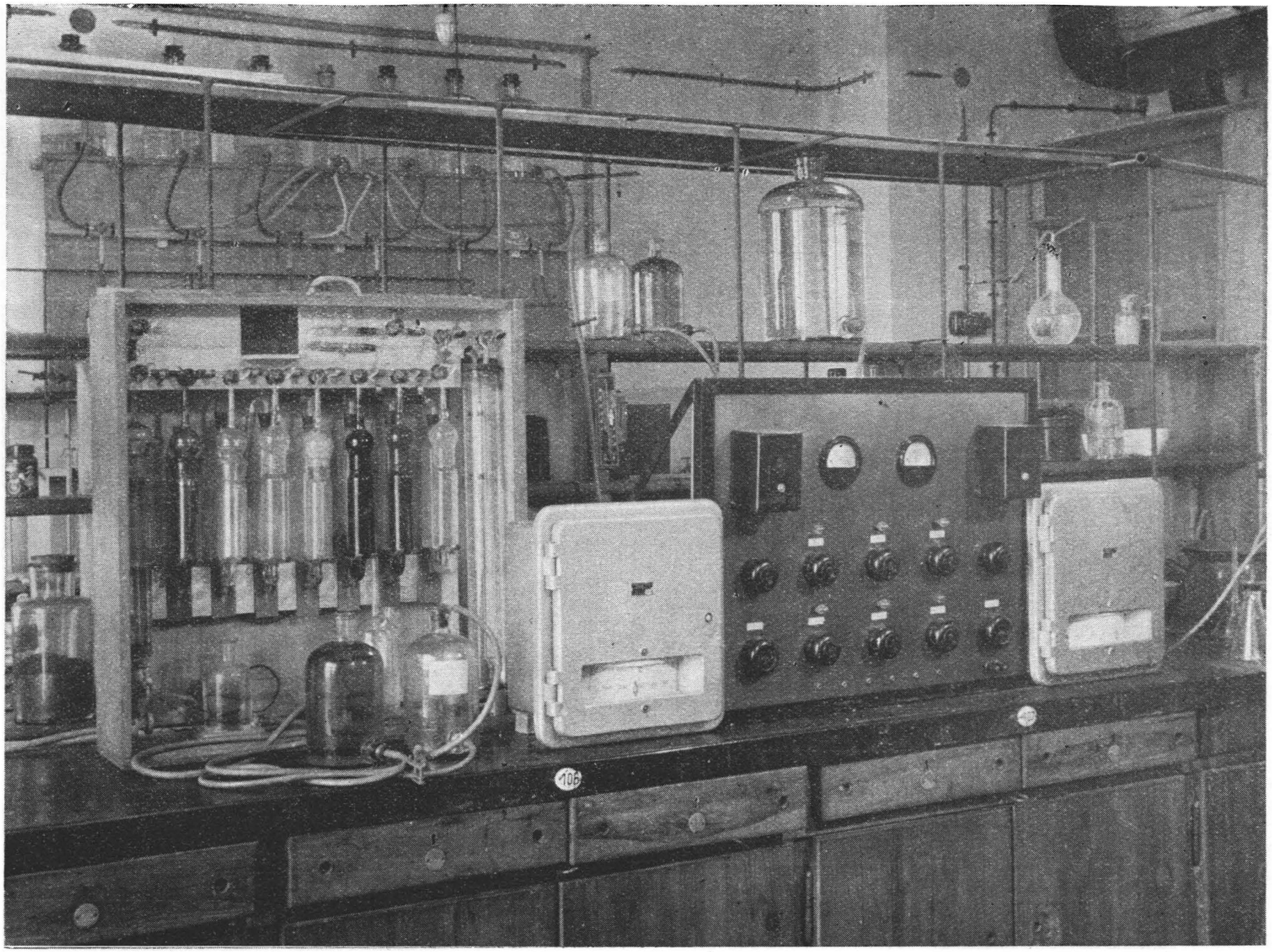

Katedra Technologii Nieorganicznej. Fragment aparatury badawczej

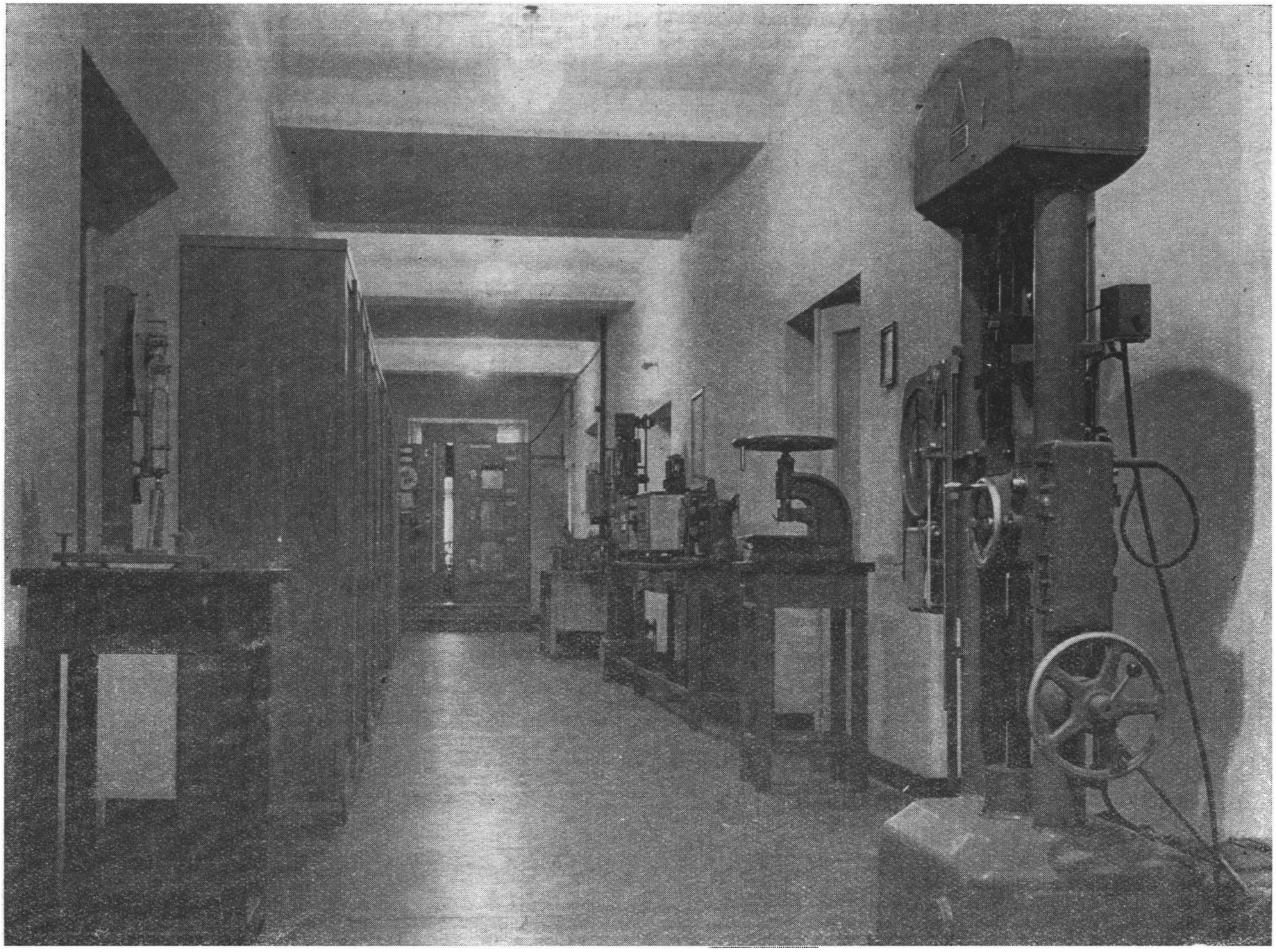

Katedra Technologii Kauczuku i Gumy. Aparatura pomiarowa

Katedra Chemii Organicznej. Biblioteka

W chwili swego powstania Wydział nie posiadał żadnych pomieszczeń ani wyposażenia. Mimo to, dzięki inicjatywie pracowników naukowych oraz pomocy władz miejskich, szczególnie dr B. Wilkoszewskiego z Wydziału Oświaty Zarządu Miejskiego w Łodzi, jak również kierownictwa szkolnictwa zawodowego i przemysłu, wykłady i ćwiczenia uruchomione zostały od dnia inauguracji pierwszego roku akademickiego, tj. od 26 października 1945 roku i to na wszystkich latach studiów. Należało bowiem objąć opieką zarówno tę młodzież, której wojna przerwała studia jak i tę, która brała udział w kompletach tajnego nauczania podczas okupacji.

Wykłady i część ćwiczeń prowadzono w Państwowej Szkole Przemysłowo-Technicznej w Łodzi przy ul. Żeromskiego 115, pozostałe ćwiczenia — w laboratoriach większych fabryk łódzkich (Zakłady Przemysłu Włókien Sztucznych przy ul. Armii Czerwonej, Zakłady Przemysłu Bawełnianego Nr 1 przy ul. Tymienieckiego i inne). Prace dyplomowe wykonywane były we wszystkich niemal okolicznych fabrykach chemicznych.

Począwszy od roku 1948 poszczególne Katedry uzyskiwały kolejno pomieszczenia w obecnym Gmachu Chemii, pozwalające na należyte prowadzenie zajęć dydaktycznych i rozpoczęcie badań naukowych. W roku 1959 Katedry Wydziału Chemicznego zajmowały cały prawie Gmach Chemii (prócz połowy I piętra i części II piętra zajętych przez Rektorat, Dziekanaty i administrację). Niektóre Katedry mieszczą się w nowowybudowanym Gmachu Włókienniczym (Katedra Technologii Celulozy i Papieru, Katedra Matematyki, Katedra Aparatury Przemysłu Chemicznego, Zakład Chemii Ogólnej z Katedry Chemii Nieorganicznej, część pomieszczeń Katedry Fizyki). W najbliższym czasie ma się też przenieść tam i Katedra Technologii Organicznej.

Większa część Katedr Wydziału dysponuje powierzchnią mniej więcej wystarczającą w chwili obecnej do prowadzenia działalności tak dydaktycznej jak i badawczej. Zdecydowanie zbyt szczupłe są przede wszystkim lokale Katedry Technologii Celulozy i Papieru, a już całkiem niewystarczające — Katedry Aparatury Przemysłu Chemicznego. Nie ma też pomieszczeń dla będącej w stadium organizacji Katedry Technologii Garbarstwa. Wydział Chemiczny nie dysponuje wreszcie halą technologiczną, w której poszczególne Katedry mogłyby wykonywać badania i ćwiczenia na skalę pół- lub choćby ćwierćtechniczną. Budowa tych pomieszczeń, niezbędnych dla dalszego rozwoju Wydziału, wymaga uzyskania potrzebnych kredytów oraz przydzielenia niezbędnych terenów. W związku z ogólną trudną sytuacją w budownictwie łódzkim raczej nie należy przewidywać jej wykonania w najbliższych latach.

Niezwykle ubogi sprzęt laboratoryjny, którym dysponował Wydział w chwili rozpoczęcia zajęć dydaktycznych w pierwszym roku istnienia Politechniki, był ściągnięty z laboratoriów nieczynnych fabryk i remanentów pookupacyjnych; odczynniki były kompletowane dość przypadkowo, książek brakło niemal zupełnie. Aparatura do prac naukowo-badawczych oraz księgozbiory były stopniowo kompletowane w latach następnych w miarę przyznawania kredytów. Również i niektóre zakłady przemysłowe przyczyniły się w pewnej mierze do uzupełnienia tych zbiorów. Obecnie Wydział posiada osobną bibliotekę, która pod względem administracyjnym stanowi filię Biblioteki Głównej i jest zaopatrzona w znaczną liczbę bieżących czasopism chemicznych tak krajowych jak i zagranicznych. Niezależnie od biblioteki wydziałowej istnieją księgozbiory poszczególnych Katedr.

Zaopatrzenie w sprzęt laboratoryjny i odczynniki do celów dydaktycznych jest obecnie dość skromne lecz na ogół dostateczne. Z ważniejszych przyrządów do celów naukowo-ba-

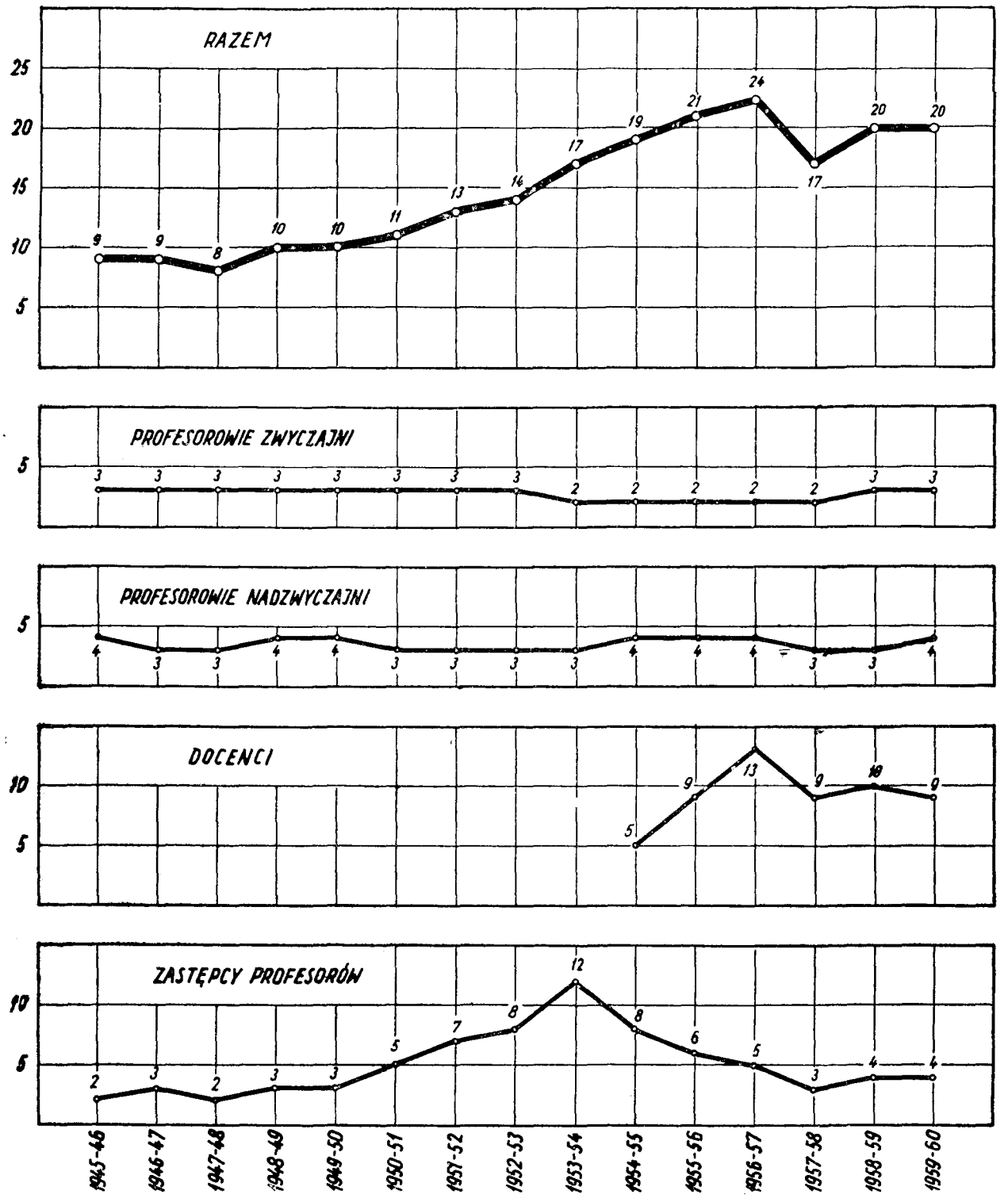

Rys. Ch. 1. Wydział Chemiczny: Stany liczbowe samodzielnych pracowników nauki w poszczególnych latach

dawczych wymienić można: 3 aparaty rentgenowskie do badania struktury substancji stałych (Zakład Chemii Nieorganicznej), 4 generatory ultradźwiękowe o różnej mocy i zakresie częstotliwości (Zakład Chemii Ogólnej), spektrofotometr dla widma widzialnego i ultrafioletu (Katedra Chemii Fizycznej), kompletne urządzenie pracowni mikroanalizy organicznej (Katedra Chemii Organicznej), aparaty do badań kauczuku (Katedra Technologii Kauczuku i Gumy) i papieru (Katedra Technologii Celulozy i Papieru).

Wszystkie niemal Katedry odczuwają dotkliwe braki w zaopatrzeniu w nowoczesne precyzyjne przyrządy pomiarowe, jak również w urządzenia do badań ćwierć- i półtechnicznych, wobec czego muszą ograniczać się wyłącznie do badań na skalę laboratoryjną.

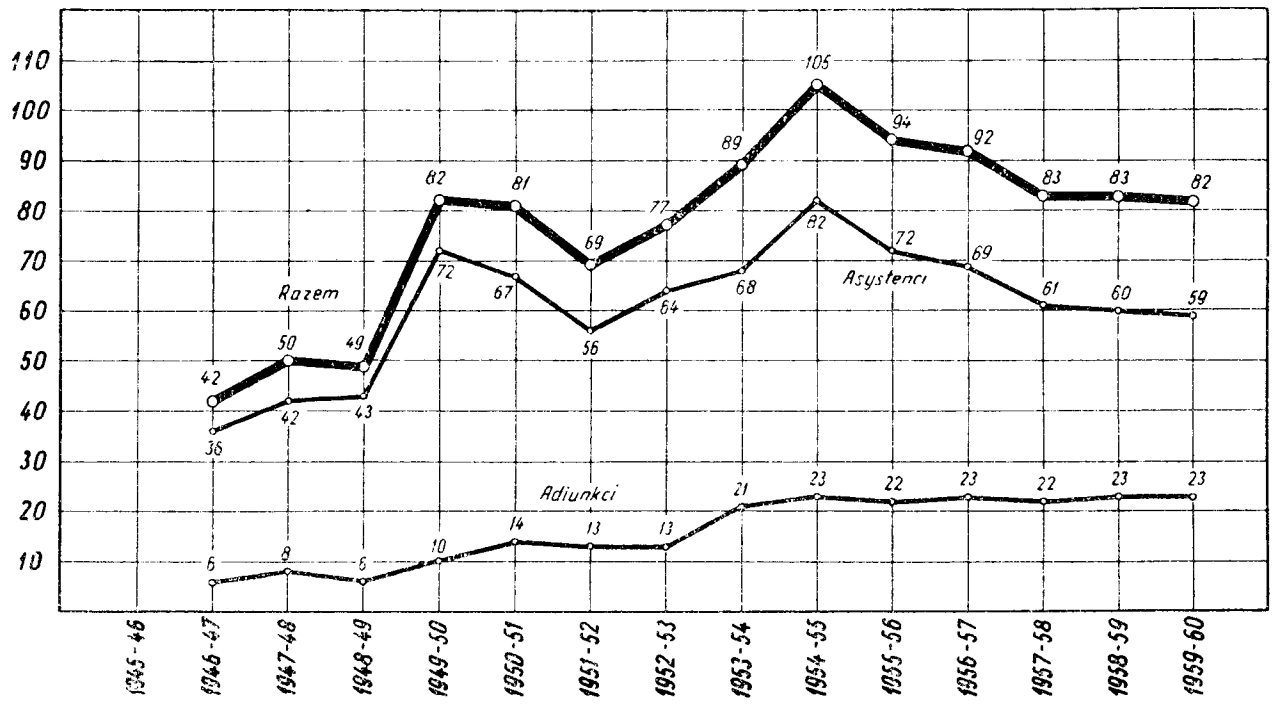

Rys. Ch. 2. Wydział Chemiczny: Stany liczbowe pomocniczych pracowników nauki w poszczególnych latach

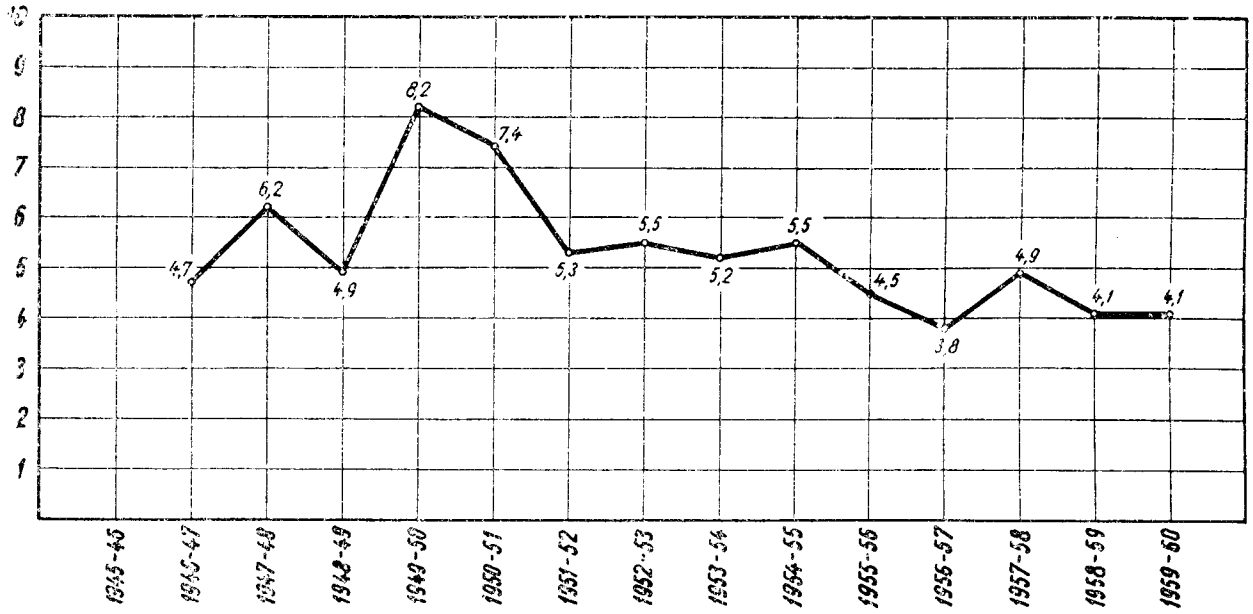

Rys. Ch. 3. Wydział Chemiczny: Liczby pomocniczych pracowników nauki przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

PRACOWNICY NAUKOWI

Pierwsi pracownicy naukowi, zarówno samodzielni jak i pomocniczy, rekrutowali się spośród profesorów, docentów i asystentów przedwojennych wyższych uczelni polskich, głównie Warszawy, Lwowa i Wilna. Było wśród nich kilku wybitnych naukowców oraz fachowców z różnych gałęzi przemysłu chemicznego. Również i spośród pomocniczych pracowników naukowych znaczny odsetek posiadał już duże doświadczenie dydaktyczne nabyte w latach przedwojennych lub na tajnych kompletach prowadzonych podczas okupacji.

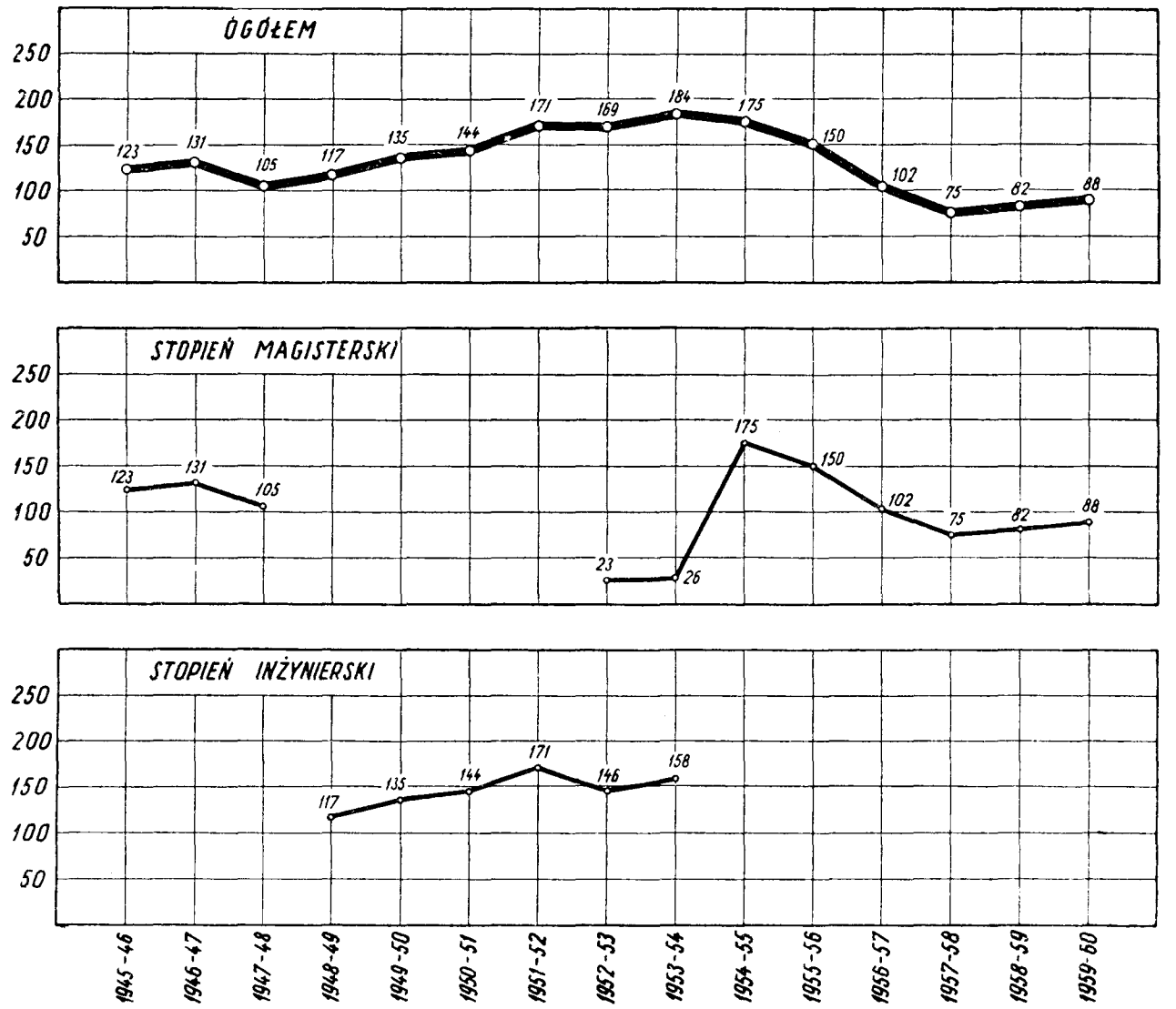

Rys. Ch. 4. Wydział Chemiczny: Liczby przyjętych kandydatów na I rok studiów w poszczególnych latach

Wobec niedostatecznej liczby pracowników o pełnych kwalifikacjach część asystentów rekrutowała się spośród zdolniejszych studentów lat starszych. Wielu z nich po ukończeniu studiów opuściło Politechnikę przechodząc do pracy w przemyśle lub szkolnictwie zawodowym. Powodowało to w pierwszych latach istnienia Wydziału dość znaczną płynność kadr pomocniczych, co musiało odbić się na poziomie ich wyszkolenia oraz na sprawności pracy dydaktycznej. Kilku z dawnych asystentów awansowało na stanowiska samodzielnych pracowników naukowych.

W ostatnich latach można stwierdzić znaczną stabilizację kadry asystenckiej. Składa się ona obecnie przeszło w 2/3 z absolwentów Politechniki Łódzkiej. Wskutek dużego obciążenia personelu naukowego pracami dydaktycznymi i organizacyjnymi rozwój jego w kierunku zdobywania wyższych stopni naukowych postępuje wolniej niżby można było sobie tego życzyć.

Stan samodzielnych i pomocniczych pracowników nauki w poszczególnych latach przedstawiają wykresy na rys. Ch.1 i Ch.2.

Wykres na rys. Ch.3 podaje liczby pomocniczych pracowników nauki przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach. Wskaźnik ten jest średni w ramach całego Wydziału — w poszczególnych Katedrach i Zakładach istnieją niewielkie na ogół odchylenia.

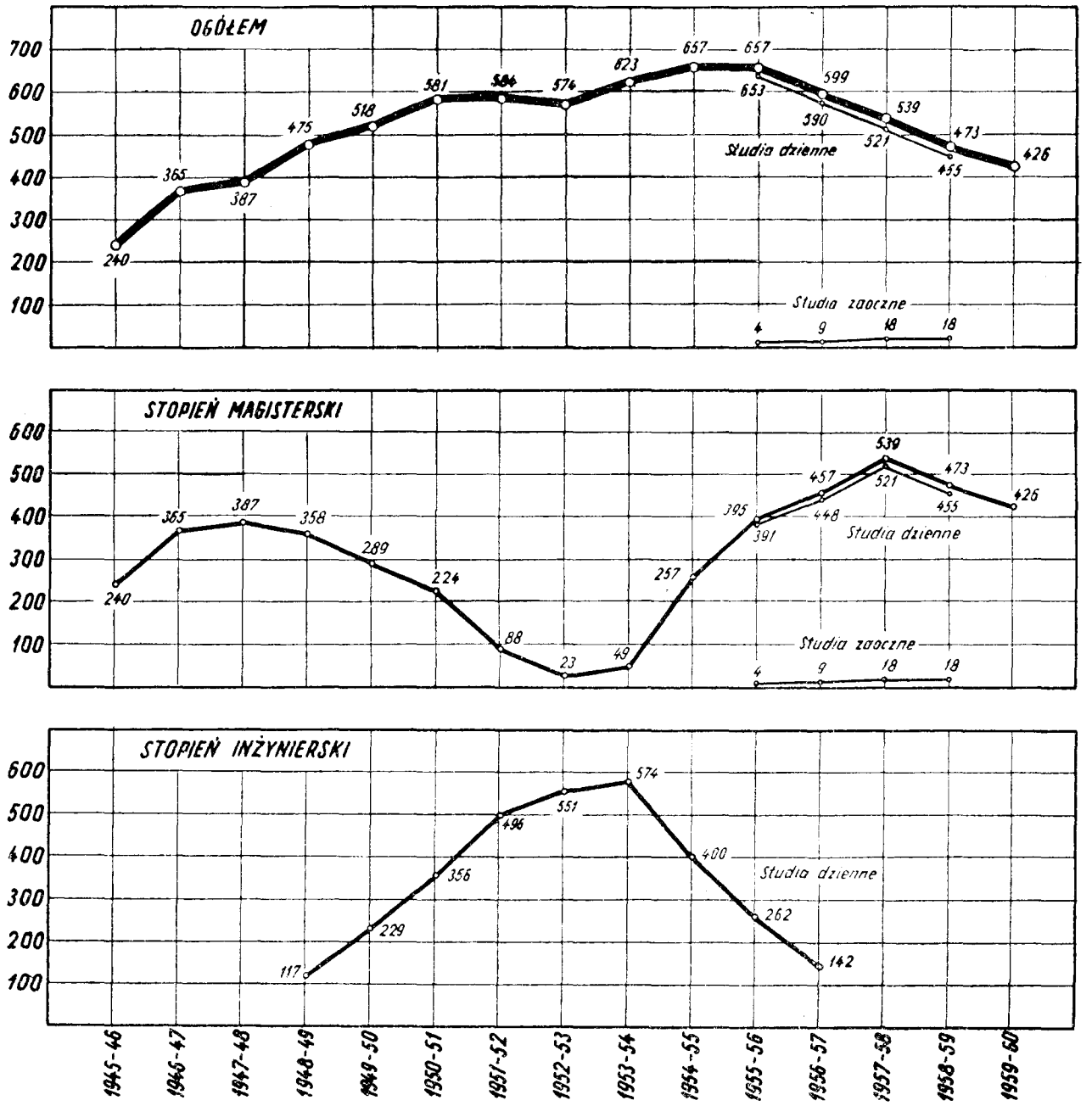

Rys. Ch. 5. Wydział Chemiczny: Stany liczbowe studiujących w poszczególnych latach

W okresie piętnastolecia istnienia Wydział poniósł bolesne straty przez zgon czterech zasłużonych pracowników nauki: z-cy prof. inż. Czesława Mikulskiego (1946), z-cy prof. inż. Eugeniusza Bergera (1952), prof. mgr Stanisława Kiełbasińskiego (1955) i doc. dr Eugeniusza Skorko (1957).

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Za cel swej działalności dydaktycznej Wydział postawił wykształcenie wysoko kwalifikowanych kadr dla przemysłu chemicznego oraz przyszłych badaczy na polu naukowo-technicznym. Działalność dydaktyczna obejmuje wykłady, ćwiczenia audytoryjne, pracę w laboratoriach, projektowanie, studiowanie bieżącej literatury fachowej, praktyki przemysłowe.

Działalność dydaktyczną Wydziału w pewnym stopniu ilustrują załączone wykresy: rys. Ch.4 — liczby przyjętych studentów na I rok studiów, rys. Ch.5 — liczby studiu-

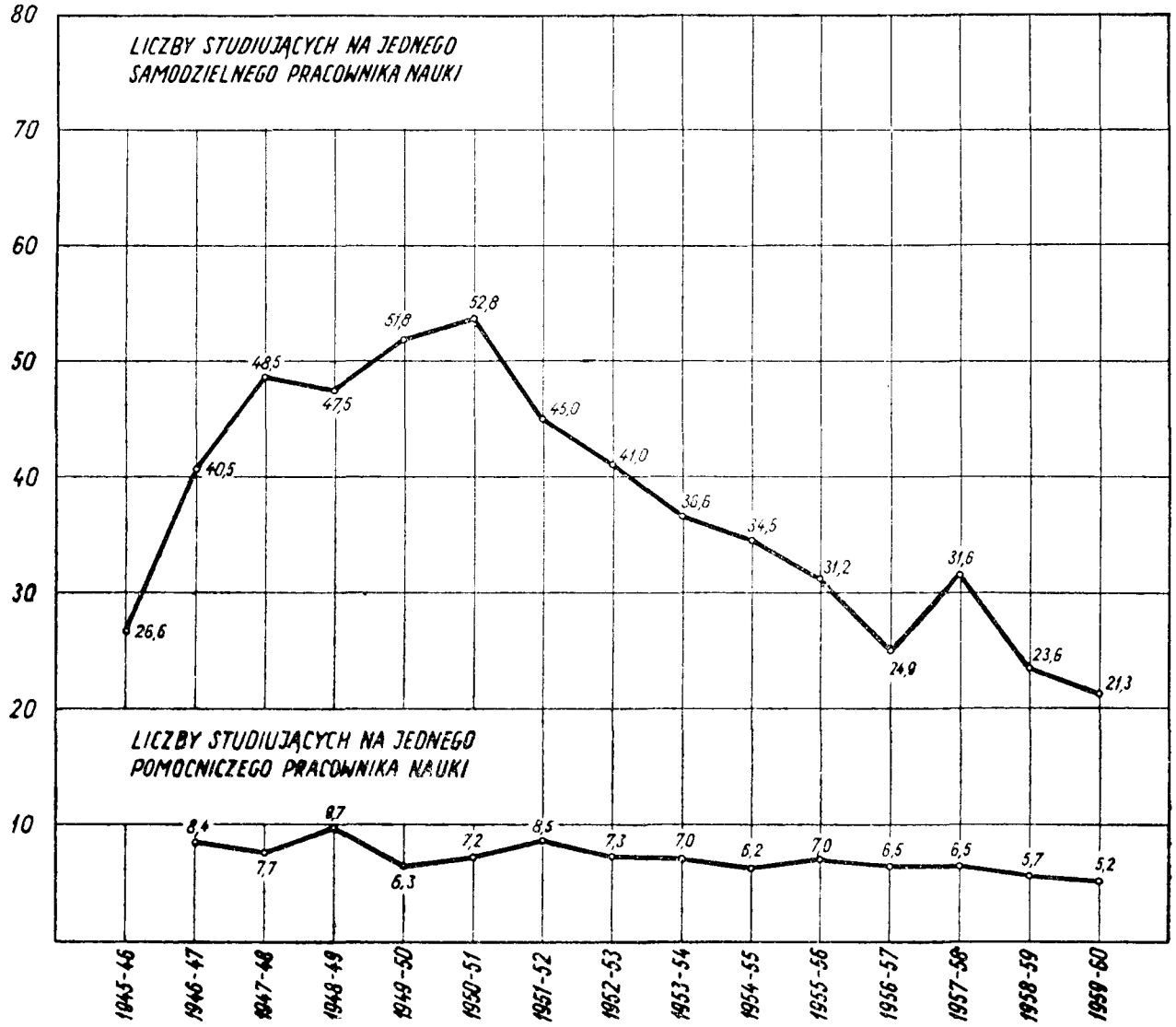

Rys. Ch. 6. Wydział Chemiczny: Liczby studiujących przypadających na jednego pracownika nauki w poszczególnych latach

jących w poszczególnych latach, rys. Ch.6 — liczby studiujących przypadających na jednego pracownika nauki.

Wyniki działalności dydaktycznej Wydziału ilustrują następujące wykresy: rys. Ch.7 — liczby wydanych dyplomów w poszczególnych latach, rys. Ch.8 — liczby wydanych dyplomów przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki.

Dla utrzymania sprawności studiów wprowadzono pewne rygory dotyczące uczęszczania na zajęcia oraz terminów składania egzaminów i zaliczania ćwiczeń. Bardzo rygorystyczne stosowanie dyscypliny studiów w latach 1952—56 (o sztywnych terminach zaliczeń i egzaminów) miało za skutek pośpieszne i powierzchowne tylko opanowanie materiału przez wielu studentów, zwłaszcza mniej zdolnych. Pewne uelastycznienie dyscypliny po roku 1956 wywołało początkowo pozorne obniżenie sprawności studiów i przedłużenie przeciętnego czasu ich trwania, dało jednak możność studentom bardziej starannego przygotowania się do egzaminów i gruntowniejszego przestudiowania poszczególnych dyscyplin.

W okresie od początku istnienia Wydziału do roku akademickiego 1958/59 Rada Wydziału przyznała 20 wyższych stopni naukowych (doktora i kandydata nauk technicznych) — nazwiska, tematy prac oraz rok nadania podane są w opisach działalności poszczególnych Katedr oraz w ogólnym wykazie udzielonych stopni naukowych.

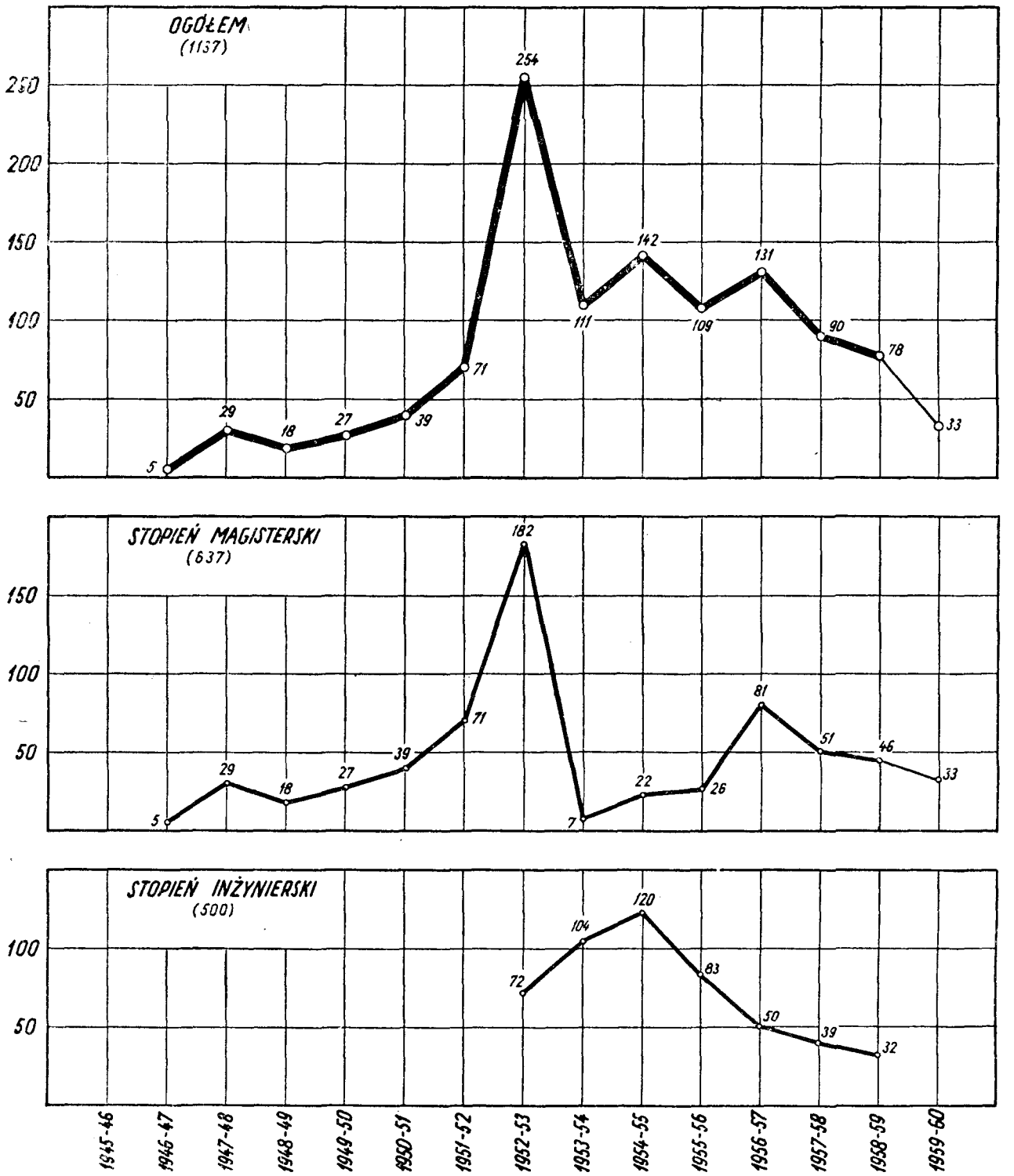

Rys. Ch. 7. Wydział Chemiczny: Liczby wydanych dyplomów w poszczególnych latach. Liczby wydanych dyplomów podane dla roku akademickiego 1959/60 ujmują stan do dnia 30 VI 1959 r.

Ponadto Komisja Weryfikacyjno-Egzaminacyjna Wydziału nadała, na podstawie art. 7 ustawy z dnia 28 stycznia 1948 roku, stopień inżyniera-chemika 104 osobom.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Obok działalności dydaktycznej prowadzone były, w granicach istniejących możliwości, intensywne prace badawcze. W pierwszych latach istnienia Wydziału, wobec braku warunków lokalowych i wyposażeniowych niezbędnych do prowadzenia prac naukowo-badawczych, nie ustalano początkowo żadnych wytycznych dla tych prac. W miarę zdobywania koniecznej aparatury i urządzeń rozwijała się w Katedrach i Zakładach działalność naukowo-badawcza.

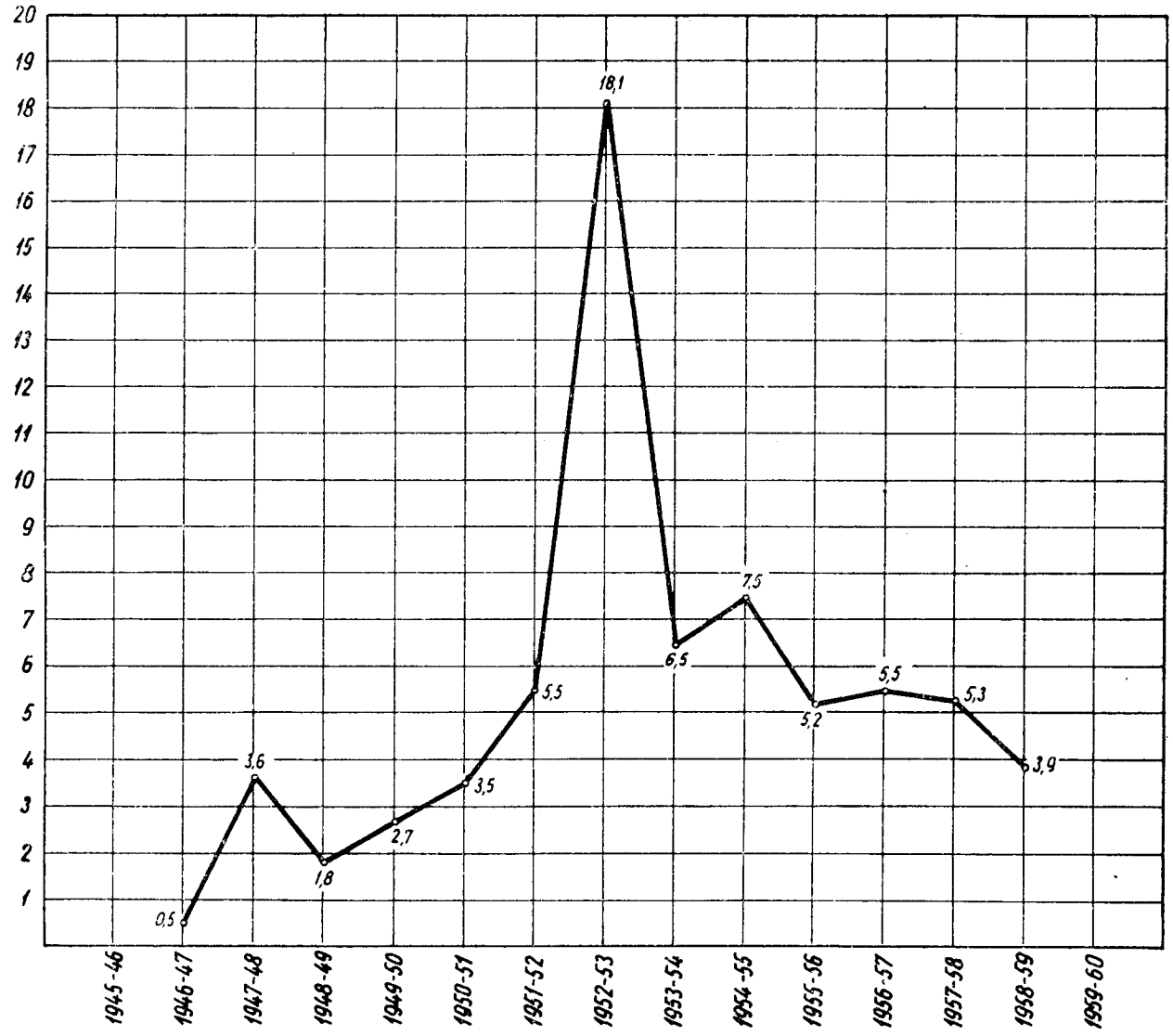

Rys. Ch. 8. Wydział Chemiczny: Liczby wydanych dyplomów przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

Z ważniejszych prac naukowo-badawczych wykonanych w pierwszym piętnastoleciu istnienia Wydziału Chemicznego wymienić należy:

Prace prowadzone w Katedrze Chemii Organicznej pod kierunkiem prof. dra J. Michalskiego nad związkami fosforo-organicznymi zawierającymi ponadto siarkę lub chlor. Opracowano zupełnie nowe metody syntezy tych związków i stwierdzono, że wiele spośród nich może znaleźć zastosowanie w charakterze środków grzybo- i owadobójczych.

Prace doc. dra Jerzego Kroh (Katedra Chemii Fizycznej) nad chemiluminescencją w roztworach, dotyczące mało dotychczas poznanej dziedziny chemii fizycznej.

Prace doc. dra Stanisława Chrzczonowicza (Katedra Technologii Organicznej) nad polimeryzacją ε-kaprolaktamu, mające znaczenie dla produkcji włókien syntetycznych.

Prace prof. Stanisława Kiełbasińskiego i mgra inż. Jerzego Rucińskiego (Katedra Technologii Kauczuku i Gumy) nad wytwarzaniem gumy mikroporowatej.

Ta ostatnia praca została wyróżniona zespołową Państwową nagrodą naukową III stopnia (1953).

Prof. dr Alicja Dorabialska otrzymała w roku 1957 nagrodę naukową m. Łodzi za całokształt działalności naukowej.

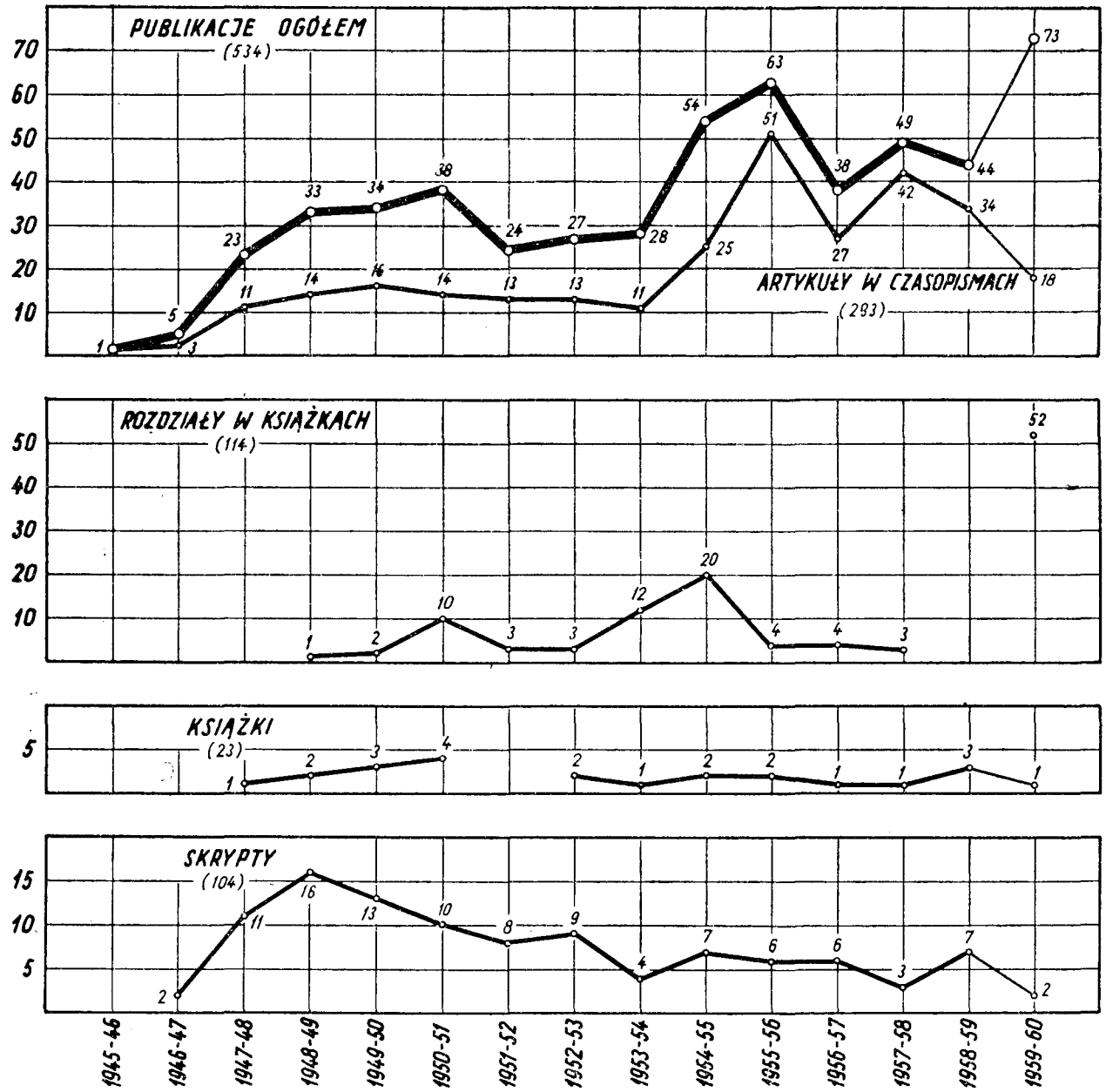

Rys. Ch. 9. Wydział Chemiczny: Liczby publikacji w poszczególnych latach

Wydział lub też poszczególne Katedry zorganizowały na terenie Politechniki 5 konferencji naukowych. Pracownicy naukowi Wydziału brali udział w 9 międzynarodowych zjazdach naukowych, gdzie referowali swoje prace badawcze.

Na terenie dwóch Katedr Wydziału znajdują się placówki odpowiednich Zakładów Polskiej Akademii Nauk. Większość Katedr technologicznych współpracuje blisko z przemysłowymi instytutami badawczymi i biurami projektowymi. Utrzymywane są też kontakty z odpowiednimi katedrami innych uczelni w kraju i za granicą. Kontakty te zostały znacznie ożywione mniej więcej po roku 1956. Polegają one głównie na wymianie wizyt z zagranicznymi uczonymi, podczas których wygłaszane są referaty i dyskutowane tematy prac badawczych. Szczególnie żywe kontakty z zagranicznymi ośrodkami naukowymi utrzymuje Katedra Chemii Organicznej.

Poza współpracą z branżowymi instytutami badawczymi większość Katedr technologicznych Wydziału przeprowadza dla zakładów przemysłowych ekspertyzy i wykonuje niektóre analizy o charakterze usługowym. W pięciu Katedrach prowadzone są też prace ba-

dawcze dla przemysłu finansowane z funduszów przyznawanych w ramach Uchwały Rządu Nr 2.

Pewnym miernikiem, acz niedostatecznym, działalności naukowo-badawczej pracowników naukowych Wydziału są liczby ogłoszonych publikacji.

Wykres na rys. Ch.9 podaje liczby i rodzaje publikacji w poszczególnych latach. Nazwiska autorów i tytuły ogłoszonych prac zawiera załączony wykaz bibliograficzny. W prasie zagranicznej zamieszczono 21 prac, w tym 1 przekład książkowy.

Wiele wykonanych prac nie zostało opublikowanych. Wyniki ich w formie sprawozdań i dokumentacji technicznej przekazano zakładom przemysłowym, które wykorzystały je do uruchomienia nowych asortymentów produkcji, intensyfikacji procesów technologicznych lub poprawy jakości produktu.

Ponadto niewątpliwym dorobkiem naukowo-badawczym jest znaczna część prac dyplomowych (magisterskich), które nie były publikowane i znajdują się w księgozbiorach Katedr.

KATEDRY I ZAKŁADY WYDZIAŁU CHEMICZNEGO

KATEDRA MATEMATYKI

Katedra powstała dnia 1 października 1945 roku.

W skład Katedry wchodzi Zakład Matematyki Ogólnej utworzony jednocześnie z Katedrą. W czasie od dnia 1 października 1945 r. do dnia 30 września 1953 r. Zakład nosił nazwę Zakład Matematyki. Organizatorem i pierwszym kierownikiem Katedry od dnia 1 października 1945 r. do dnia 30 września 1950 r. był profesor nadzwyczajny dr Edward Otto.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry: profesor nadzwyczajny dr Witold Janowski (od dnia 1 października 1950 r.).

Samodzielni pracownicy nauki: docent dr Włodzimierz Krysicki, zastępca profesora dr Romuald Zawadzki.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr Władysław Terlikowski, mgr Paweł Wiatrowski; starsi asystenci — mgr Tadeusz Gerstenkorn, mgr Ryszard Guzek, mgr Zbigniew Jakubowski, mgr Tadeusz Śródka, dr Tadeusz Świątkowski, mgr Włodzimierz Waliszewski; asystent — mgr Jerzy Kaczmarski.

Dawni pracownicy Katedry: profesor dr Jan Słowikowski (dziś już nieżyjący) — kierownik byłego Zakładu Geometrii Wykreślnej; profesor dr Lech Włodarski — kierownik byłego Zakładu Analizy Matematycznej.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra zajmuje 8 pokoi o łącznej powierzchni 157 m^2.

Biblioteka Katedry liczy 739 woluminów.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry rozwijają się w następujących kierunkach: zagadnienia ekstremalne w rodzinie funkcji jednolistnych ograniczonych; funkcje jednolistne algebraiczne; oszacowania asymptotyczne w teorii funkcji, oszacowania graniczne praw rachunku prawdopodobieństwa; kontrola statystyczna; warunki istnienia rozwiązań układów równań nieliniowych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Niektórzy z pracowników Katedry współpracują z Instytutem Matematycznym Polskiej Akademii Nauk: prof. W. Janowski jest pracownikiem etatowym Instytutu, mgr Z. Jakubowski oraz mgr P. Wiatrowski wykonują prace zlecone. Współpraca Katedry z Instytutem dotyczy tematu: Zagadnienia ekstremalne w rodzinie funkcji jednolistnych ograniczonych.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Pracownicy Katedry wykonali następujące prace kandydackie względnie doktorskie:

Witold Janowski: „Maximum argumentu funkcji różnowartościowych ograniczonych", rok 1950.

Jan Słowikowski: „Własności pochodnych potencjału opóźnionego warstwy pojedynczej", rok 1950.

Włodzimierz Krysicki: „Twierdzenia graniczne o wyrazach ~~dalszego~~ wyższego rzędu w zagadnieniach Bayesa", rok 1951.

Lech Włodarski: „Ciągłe metody limesowalności", rok 1954.

Romuald Zawadzki: „Sur les fonctions univalentes algébraïques", rok 1958.

W Katedrze wykonano 34 prace naukowe.

Publikacje: liczba wydanych książek — 10, skryptów — 21, ogłoszonych artykułów popularno-naukowych — 4.

Bliższe szczegóły o publikacjach pracowników Katedry zawarte są w Bibliografii.

KATEDRA FIZYKI

Katedra została utworzona w 1945 r. razem z pierwszymi Katedrami Wydziału Chemicznego.

W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

Pierwszym kierownikiem Katedry w roku akademickim 1945/46 był profesor dr Władysław Kapuściński. W następnym roku akademickim 1946/47 kierownictwo Katedry objął profesor dr Andrzej Sołtan, zaś od jesieni 1947 roku stanowisko to przejął docent dr Eugeniusz Skorko. Przez okres blisko dziesięcioletni — do chwili śmierci doc. dr E. Skorko, tj. do dnia 1 maja 1957 r. — Katedra pozostawała pod Jego kierownictwem.

W okresie od 1 maja 1957 r. do 1 października 1958 r. pełniącą obowiązki kierownika Katedry była zastępca profesora mgr Marta Skorko. W dniu 1 października 1958 r. kierownictwo Katedry objął obecny kierownik docent dr Marian Kryszewski.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry: docent Marian Kryszewski.

Samodzielni pracownicy nauki: zastępca profesora mgr Marta Skorko.

Pomocniczy pracownicy nauki: starsi asystenci — mgr Przemysław Adamski, mgr inż. Barbara Grossman, mgr Danuta Kasińska; asystenci — mgr Stefan Klimczyk, mgr Bogdan Pałczyński, mgr Aleksander Szymański.

Pracownicy techniczni: laborant — Stanisław Przybył.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują powierzchnię ok. 350 m^2.

Katedra posiada: laboratorium fizyczne oraz pracownie badawcze. Ważniejsze posiadane wyposażenie: spektrograf szklany produkcji radzieckiej ISP 51, mikrofotometr Zeiss G III, urządzenie do bada ia stałej dielektrycznej, wiskozymetr precyzyjny własnej produkcji.

Biblioteka Katedry liczy 670 woluminów. Katedra prenumeruje 5 czasopism krajowych i 6 zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace badawcze Katedry poświęcone są fizyce polimerów. Opracowywane są następujące tematy:

własności dielektryczne polimerów: badanie zależności stałej dielektrycznej roztworów polimerów od częstości pola elektrycznego; badanie kinetyki polimeryzacji metakrylanu metylu dla wysokich stopni zaawansowania reakcji; badanie współczynnika rozszerzalności polimerów w stanie stałym w temperaturach bliskich temperatury przemiany drugiego rodzaju; badanie współczynnika napięcia powierzchniowego roztworów o dużej lepkości.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi instytucjami: Instytut Tworzyw Sztucznych — Warszawa; Instytut Włókien Sztucznych i Syntetycznych — Łódź; Polska Akademia Nauk, (Zakład Syntezy Organicznej, Pracownia Nr 12).

Współpraca polega na pomocy aparaturowej, dyskusjach i konsultacjach oraz opiniowaniu planów i prac. Z Zakładem Syntezy Organicznej Polskiej Akademii Nauk istnieje ścisła współpraca naukowa.

W Katedrze opracowywany jest m. in. temat zgłoszony przez Instytut Włókien Sztucznych i Syntetycznych w Łodzi: „Oznaczanie stopnia polimeryzacji i zawartości merów w kopolimerach akrylonitrylu z 2-winylopirydyną".

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia magisterskiego — 2.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: The model of the electron — bliższe dane o tej pracy znajdują się w Bibliografii; Badania nad własnościami degradowanych polimerów.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 15, wydanych podręczników — 1, skryptów — 5.

KATEDRA CHEMII OGÓLNEJ

Katedra powstała w lipcu 1945 r.

W skład Katedry wchodził Zakład o tej samej nazwie, utworzony jednocześnie z Katedrą.

Zadaniem Katedry było prowadzenie zajęć dydaktycznych na wydziałach niechemicznych jak: Elektryczny, Mechaniczny a potem Włókienniczy.

Od lutego 1956 roku Zakład Chemii Ogólnej został włączony do Katedry Chemii Nieorganicznej.

Kierownikiem Katedry i Zakładu Chemii Ogólnej od lipca 1945 r. do 1953 r. był zastępca profesora dr Bogumił Wilkoszewski. W latach 1953—56 pełniącą obowiązki kierownika Zakładu Chemii Ogólnej była docent dr Stanisława Witekowa, obecny kierownik Zakładu w ramach Katedry Chemii Nieorganicznej.

Dawni pracownicy Katedry: starsi asystenci — mgr Feliks Wyszyński, mgr Jadwiga Czaplicka; asystenci — Jan Dębski, Ernest Grass.

Bliższe dane dotyczące obecnego wyposażenia i działalności Zakładu Chemii Ogólnej znajdują się w opisie Katedry Chemii Nieorganicznej. Pracownicy Katedry Chemii Ogólnej opublikowali 1 skrypt.

KATEDRA CHEMII NIEORGANICZNEJ

Katedra istnieje od lipca 1945 r.

W skład Katedry wchodzą obecnie dwa Zakłady: Zakład Chemii Nieorganicznej powstały równocześnie z Katedrą oraz Zakład Chemii Ogólnej utworzony w r. 1945 przy Katedrze Chemii Ogólnej i włączony do Katedry w lutym 1956 r.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik Katedry i Zakładu Chemii Nieorganicznej (od czasu ich powstania): profesor zwyczajny dr chemii Edward Józefowicz.

Samodzielni pracownicy nauki: docent dr nauk technicznych mgr inż. Stanisława Witekowa — kierownik Zakładu Chemii Ogólnej.

Pomocniczy pracownicy nauki:

ZAKŁAD CHEMII NIEORGANICZNEJ

Adiunkci — mgr inż. Andrzej Cygański, mgr inż. Zdzisław Gałdecki, mgr inż. Helena Illukowicz, dr nauk technicznych Rajmund Sołoniewicz; starsi asystenci — mgr inż. Tadeusz Bartczak, mgr inż. Bogdan Goliński, mgr inż. Andrzej Korczyński, mgr Monika Kunaszewska, mgr inż. Tadeusz Kwasik, mgr inż. Zofia Makarewicz, mgr Joanna Masłowska, mgr Teresa Raźniewska, mgr inż. Krystyna Sobierajska, mgr inż. Tadeusz Sobierajski; asystent — mgr inż. Halina Ladzińska-Kulińska.

ZAKŁAD CHEMII OGÓLNEJ

Adiunkci — mgr inż. Wiesław Kamiński, mgr Tadeusz Witek; starsi asystenci — mgr inż. Andrzej Lewicki, mgr inż. Tadeusz Paryjczak; asystent — mgr inż. Andrzej Płonka.

Pracownicy techniczni:

ZAKŁAD CHEMI NIEORGANICZNEJ

Laboranci — Zbigniew Górkiewicz, Wiesława Jaworowska, Maria Lisowska, Jadwiga Szymańska, Walerian Toś.

ZAKŁAD CHEMII OGÓLNEJ

Asystent techniczny — inż. Albin Rudnicki; laborant — Karol Zawada.

Dawni pracownicy Katedry: adiunkci — mgr Eleonora Kotlewska, dr Aleksander Siemaszko, mgr Feliks Wyszyński, mgr inż. Walentyna Żubrańska; starsi asystenci—mgr inż. Lech Bogusławski, mgr inż. Zdzisław Karpeta, mgr inż. Janusz Krzywicki, mgr inż. Henryk Nadziakiewicz, mgr inż. Czesław Pustelnik, mgr inż. Helena Rzeszowska, mgr inż. Józef Bogdan Sempiński, mgr Walentyna Wesołowska; asystenci — mgr inż. Halina Angerstein, mgr inż. Tomasz Budzisz, mgr inż. Zdzisław Jankowski, mgr inż. Jerzy Podlejski, mgr inż. Jerzy Tomaszewski, mgr inż. Jan Warzywoda, mgr inż. Andrzej Winczakiewicz.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: Zakład Chemii Nieorganicznej — 1110 m², Zakład Chemii Ogólnej — 385 m².

Do ważniejszych pracowni Katedry należą: pracownia rentgenowskiej analizy strukturalnej, pracownia chromotograficzna, pracownia ultradźwiękowa.

Ważniejsze wyposażenie: 3 aparaty do prac rentgenostrukturalnych, goniometr refleksyjny, 4 komory do prac chromatograficznych, 4 generatory ultradźwiękowe, kolorymetry Dubosq i Visomat, waga półmikroanalityczna.

Biblioteka Zakładu Chemii Nieorganicznej liczy 716 woluminów. Katedra prenumeruje 5 czasopism zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się obecnie wokół następujących zagadnień: kinetyka reakcji chemicznych w roztworach i na granicy dwóch faz; reakcje dwutlenku siarki z halogenami i halogenowodorami; hydroliza chlorku sulfurylu i innych chlorków kwasowych; hydroliza estrów kwasu krzemowego; utlenianie jodowodoru tlenem gazowym; utlenianie mrówczanów jodem; utlenianie bromków nadmanganianem; kinetyka wzrostu kryształów; wpływ ultradźwięków na przebieg reakcji utleniania i redukcji; rentgenostrukturalne badania kompleksowych halogenków arsenu i antymonu oraz związków pokrewnych; badanie struktury kompleksowych soli miedzi, cynku i kadmu; chromatografia bibułowa substancji nieorganicznych; badania spektrofotometryczne niektórych cyjanków kompleksowych; współstrącanie bizmutu z trudno rozpuszczalnymi rodanortęciami i rodankami niektórych metali dwuwartościowych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

W Zakładzie Chemii Nieorganicznej wykonywane są obecnie analizy gleb pod kątem widzenia ich korozyjności w związku z projektowaną budową rurociągu naftowego z ZSRR poprzez Polskę do NRD.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów stopnia magisterskiego — 23.

Wykonane prace doktorskie:

Stanisława Witekowa: „Kinetyka reakcji między kwasem arsenowym a jodem na granicy faz", rok 1949.

Aleksander Siemaszko: „Przewodnictwo elektryczne roztworów niektórych soli w rozcieńczeniu granicznym". Praca wykonana przed wybuchem wojny w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie.

Rajmund Sołoniewicz: „Kinetyka hydrolizy chlorku sulfurylu", rok 1958.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: związki trójtlenku arsenu z niektórymi halogenkami potasowców; kinetyka reakcji między roztworem jodu i dwutlenkiem siarki na granicy faz ciecz — gaz; spektrofotometryczne badania nad związkami kwasu molibdenowego ze sprzężonymi cyjankami; struktura KAs_4O_6J; reakcja współstrącania bizmutu z rodanortęcianem kobaltawym, miedziawym i kadmowym.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 22, wydanych książek — 2, skryptów — 4

KATEDRA CHEMII ORGANICZNEJ

Katedra powstała dnia 24 maja 1945 r. jako jedna z pierwszych w powołanej do życia Politechnice Łódzkiej.

Organizatorem i pierwszym kierownikiem Katedry był profesor dr Osman Achmatowicz. W r. 1953 w związku z przeniesieniem się prof. dr O. Achmatowicza do Warszawy kierownictwo Katedry objął prof. dr Bolesław Bochwic.

W skład Katedry wchodzą obecnie trzy Zakłady: Zakład Chemii Organicznej powstały w 1945 r., Zakład Mikroanalizy powstały w 1951 r., Zakład Syntezy Organicznej powstały w 1955 r.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry i Zakładów Chemii Organicznej oraz Mikroanalizy: profesor nadzwyczajny dr chemii Bolesław Bochwic.

Kierownik Zakładu Syntezy Organicznej: profesor nadzwyczajny dr chemii Jan Michalski.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Bernard Fiszer, mgr inż. Michał Kowalewski, dr Mirosław Leplawy, dr Anna Markowska, dr Aleksander Ratajczak, dr Kazimierz Studniarski, mgr inż. Henryk Zając; starsi asystenci — mgr inż. Jan Bińkowski, mgr inż. Ryszard Bodalski, mgr inż. Czesław Borecki, mgr inż. Andrzej Frankowski, mgr inż. Teresa Kapecka, mgr inż. Czesław Krawiecki, mgr inż. Stanisław Musierowicz, mgr inż. Jan Wasiak, mgr inż. Elżbieta Wieczorkowska, dr Andrzej Zwierzak; asystenci — mgr inż. Andrzej Kuś, mgr inż. Krzysztof Wojaczyński.

Pracownicy techniczni: technicy — Teresa Czajkowska, Stefania Grodzicka, Hieronima Kobryń, Halina Nowakowska, Wiktor Wesołowski; laboranci — Jan Kapuściński, Bolesław Skowronek, Eugeniusz Wiliński.

Dawni pracownicy Katedry, którzy przyczynili się do jej rozwoju: starszy asystent mgr Stanisław Chrzczonowicz, obecnie docent, dr nauk chemicznych, kierownik Zakładu Technologii Tworzyw Sztucznych przy Katedrze Technologii Organicznej; adiunkt mgr inż. Jerzy Wróbel; starszy asystent mgr inż. Władysław Rodewald.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują powierzchnię 1151 m^2.

Ważniejsze posiadane pracownie: pracownia mikroanalizy, laboratorium fizyko-chemiczne do badania struktury połączeń organicznych.

Ważniejsze posiadane wyposażenie: spektrofotometr do badania widm w podczerwieni, spektrofotometr do badania widm w ultrafiolecie oraz szereg precyzyjnych aparatów specjalnych.

Biblioteka Katedry liczy 2263 woluminów.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się na następujących zagadnieniach:

organiczna chemia fosforu, siarki i selenu — poszukiwanie nowych metod syntezy połączeń fosforoorganicznych zawierających siarkę i selen;

chemia pirydyny — syntezy alkilo- i alkenylopirydyn w oparciu o zasady pirydynowe zawarte w smole węglowej.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi instytucjami: Zakład Syntezy Organicznej Polskiej Akademii Nauk, Pracownia Nr 2 (znajduje się w Katedrze); Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa; Zakłady Chemiczne „Azot", Jaworzno.

Współpraca z wyżej wymienionymi instytucjami istnieje w dziedzinie uruchomienia produkcji insektycydów fosforoorganicznych oraz w zakresie uruchomienia produkcji 2-winylopirydyny.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Dotychczasowy dorobek Katedry — liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 4, stopnia magisterskiego — 48.

Wykonane prace kandydackie i doktorskie:

Władysław Rodewald: „Alkaloidy Lycopodium annotinum", rok 1957.

Jerzy Wróbel: „Syntezy dienowe z estrem mukonowym", rok 1957.

Mirosław Leplawy: „Badania nad chemią cyjanku karbonylu. Reakcje cyjanku karbonylu z 1,1-dwufenyloetylenem oraz 1,1-dwu-p-toliloetylenem", rok 1957.

Kazimierz Studniarski: „Studia nad syntezą winylopirydyn w oparciu o reakcje kondensacji 2,6-lutydyny i 2,4-lutydyny z aldehydem mrówkowym", rok 1959.

Andrzej Zwierzak: „O działaniu cyjanku karbonylu na węglowodory nienasycone typu styrenu w obecności kwasu octowego i jego chloropochodnych", rok 1959.

Wyniki ważniejszych wykonanych prac naukowo-badawczych zostały ogłoszone w wydawnictwach krajowych i zagranicznych pod następującymi tytułami:

O. Achmatowicz, M. Leplawy i A. Zamojski: „Chemia cyjanku karbonylu. I. O działaniu cyjanku karbonylu na węglowodory nienasycone. Reakcje z α-metylostyrenem oraz allilobenzenem".

O. Achmatowicz, M. Leplawy: „The Chemistry of Carbonyl Cyanide. VI. New Interpretation of the Reaction between Carbonyl Cyanide and 1,1-Diphenylethylene".

B. Bochwic i J. Michalski: „Formation of C-P Bonds by Addition of Di-Alkyl Hydrogen Phosphonates and Alkyl Hydrogen Phosphinates to Activated Ethylenic Derivatives".

B. Fiszer, J. Michalski i J. Wieczorkowski: „Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. I. Syntezy tiopirofosforanów czteroalkilowych".

B. Fischer i J. Michalski: „Syntezy związków fosforoorganicznych oparte na estrze fosfonooctowym i jego analogach".

J. Michalski: „Działanie siarkowodoru na chlorobezwodniki organicznych kwasów fosforu III i V-wartościowego. Syntezy nowych typów bezwodników organicznych i tiokwasów fosforu. Nowa metoda syntezy tiofosforynów dwualkilowych i ich analogów".

J. Michalski i Studniarski: „Über die Umsetzung von 4-Pikolin und 2,4-Lutidin mit Formaldehyd. Synthese und chemisches Verhalten von 4-Methyl-2-vinylpyridin".

J. Michalski and Cz. Krawiecki: „Action of Hydrogen Suphide on Dialkyl Chlorophosphites".

J. Michalski i B. Lenard-Borecka: „Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. VII. Chlorki dwualkoksyfosfinylosulfenylowe $(RO)_2P(O)SCl$".

B. Bochwic i J. Michalski: „Aminolysis of oxygen phosphorus acid esters".

J. Michalski i Cz. Krawiecki: „Dialkylselenophophites".

J. Michalski, B. Lenard-Borecka, St. Musierowicz i A. Skowrońska: „Chemistry of dialkoxyphosphinylsulphenyl chlorides".

Cz. Borecki, J. Michalski i St. Musierowicz: „Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. Part X. Action of sulphuryl chloride on alkyl hydrogen alkylphosphonothioates and dialkylphosphinothioic acids. Synthesis of P-alkoxy-P-alkyloxophosphoranesulphenyl chlorides".

E. Maruszewska-Wieczorkowska and J. Michalski: „Synthesis of 2-(Pyridyl) ethylphosphonic Acids and Esters".

J. Michalski and A. Ratajczak: „Optically active p-Ethoxy-p-ethylo-xophosphoranesulphenyl chlorides".

J. Michalski and St. Musierowicz: „Reaction of dialkoxyoxophosphoranesulphenyl chlorides with enol ethers and esters".

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 74, wydanych książek — 3, skryptów — 3.

KATEDRA CHEMII FIZYCZNEJ

Katedra istnieje od roku 1945.

W skład Katedry wchodzą dwa Zakłady: Zakład Chemii Fizycznej (powstały równocześnie z Katedrą), Zakład Spektrochemii (utworzony w roku 1957).

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik Katedry i Zakładu Chemii Fizycznej (od chwili ich powstania): profesor zwyczajny dr Alicja Dorabialska.

Samodzielni pracownicy nauki: docent dr Jerzy Kroh, kierownik Zakładu Spektrochemii.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr Eleonora Kotlewska, dr Karol Kołodziejczak, mgr Henryk Sugier; starszy asystent — mgr Anna Kalinowska; asystenci — mgr inż. Zbigniew Czerwik, mgr inż. Władysław Reimschüssel, mgr inż. Witold Świątkowski.

Pracownicy techniczni: mechanik precyzyjny — Edward Augustyniak; laboranci — Kazimierz Książkiewicz, Irmina Nowocień, Stefan Oczkowski.

Dawni pracownicy Katedry: adiunkt dr Mikołaj Łaźniewski; adiunkt dr Mieczysław Serwiński, obecnie docent, kierownik Katedry Inżynierii Chemicznej na Wydziale Chemii Spożywczej PŁ; starszy asystent mgr inż. Kazimierz Malikowski, organizator prac Katedry w zakresie elektroniki.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY I ZAKŁADÓW

Zajmowana powierzchnia: Zakład Chemii Fizycznej — 394 m², Zakład Spektrochemii — 161 m².

Katedra posiada następujące pracownie: laboratorium studenckie, laboratorium spektrochemiczne, pokoje mikrokalorymetryczne, pokoje radiochemiczne, warsztat mechaniki precyzyjnej.

Ważniejsze posiadane wyposażenie: liczniki Geigera-Müllera, spektrofotometr, interferometr, mikrokalorymetry, elektrometr kwadratowy, monitor, dozymetr.

Biblioteka Katedry liczy 793 woluminów. Katedra prenumeruje 11 czasopism zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Główne kierunki obecnych badań naukowych Katedry stanowią: mikrokalorymetria, zastosowanie izotopów promieniotwórczych w chemii fizycznej, chemiluminescencja.

Katedra kontynuuje swoje dotychczasowe badania w zakresie trzech problemów głównych: zastosowanie izotopów promieniotwórczych w dziedzinie badań powierzchniowych; mikrokalorymetryczne badania w dziedzinie alotropii; reakcje promieniujące.

W ramach Katedry organizowany jest obecnie Zakład Radiochemii. W związku z tym planowane jest rozwinięcie pracowni izotopowej i rozpoczęcie prac w dziedzinie chemii radiacyjnej.

Do roku 1957 w Katedrze prowadzone były prace badawcze z dziedziny chemii fizycznej polimerów. Kierunek tych prac, wynikający z oblicza naukowego Politechniki Łódzkiej i silnej więzi, jaka łączy Uczelnię z przemysłem włókienniczym, pozostawał pod kierownictwem docent dr Eligii Turskiej i rozwijał się w Katedrze jako placówka Polskiej Akademii Nauk. W roku 1957 dr E. Turska została kierownikiem Katedry Chemii Fizycznej Polimerów na Wydziale Włókienniczym Politechniki Łódzkiej. Wraz z nią do nowoutworzonej Katedry przeszedł dział prac badawczych związanych z chemią fizyczną związków wielkocząsteczkowych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z Wytwórnią Olejków Eterycznych w Łodzi. Zakres współpracy polega na powiązaniu prac badawczych z problematyką przemysłową. Powiązanie istnieje głównie w zakresie mikrokalorymetrii, w dziedzinie efektów uwodnienia itp.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów stopnia magisterskiego — 48.

Praca habilitacyjna: Witold Romer — „Studium doświadczalne rozdzielności negatywów fotograficznych", rok 1947.

Prace doktorskie:

Czesław Bąbiński: „Regeneracja izoparafin osadzonych na nośnikach kapilarno-porowatych", rok 1948.

Mieczysław Serwiński: „Promieniotwórczość arsenu", rok 1949.

Jerzy Kroh: „Mikrochemiluminescencja soli sodowej chloryloaminy kwasu benzenosulfonowego", rok 1949.

Stanisław Zagrodzki: „Rozdział niecukrów nieorganicznych i organicznych wywaru melasowego", rok 1949.

Eligia Turska: „Badania nad kinetyką reakcji polikondensacji kaprolaktamu", rok 1951.

Karol Kołodziejczak: „Mikrokalorymetryczne badania chemiluminescencji etylolucygeniny", rok 1958.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: mikrokalorymetryczne badania w dziedzinie reakcji promieniujących; mikrokalorymetryczne badania w dziedzinie alotropii siarki, selenu i telluru w połączeniu ze zjawiskiem wpływu promieniowania gamma na kinetykę procesu; zastosowanie C—14 i Cl—36 do badań w dziedzinie zjawisk powierzchniowych; spektrofotometria i termodyfuzja roztworów cieczy organicznych.

Ważniejsze wykonane prace wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: korozja metali pod wpływem olejków eterycznych; ciepło pęcznienia metakrylanu; założenia technologiczne do projektu wentylacji siłowni jądrowej; ciepło uwodnienia bentonitów o różnych jonach wymiennych.

Publikacje: liczba wydanych książek — 6, skryptów — 1, publikowanych prac badawczych — 28, prac referatowych — 14.

KATEDRA APARATURY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Obecna nazwa obowiązuje od czerwca 1958 r. Dawna nazwa: Katedra Konstrukcji Aparatury Chemicznej (w roku akademickim 1957/58).

W skład Katedry wchodzą obecnie dwa Zakłady: Zakład Aparatury Przemysłu Chemicznego i Zakład Aparatury Przemysłu Spożywczego.

Katedra Konstrukcji Aparatury Chemicznej powstała w r. 1957 w wyniku reorganizacji Katedry Maszynoznawstwa. Katedra Maszynoznawstwa została powołana do życia na Wydziale Chemicznym w roku 1945.

Pierwszym kierownikiem Katedry był zastępca profesora mgr inż. Czesław Mikulski. Katedra prowadziła prace dydaktyczne z tzw. grupy nauk inżynierskich dla chemików. Do

przedmiotów tej grupy zaliczane były: rysunek techniczny, mechanika techniczna, maszynoznawstwo ogólne oraz aparatura przemysłu chemicznego. Po śmierci profesora Cz. Mikulskiego w roku 1947 funkcję kierownika Katedry pełnili kolejno: zastępca profesora dr inż. Mieczysław Serwiński (1947—1952 r.), zastępca profesora dr inż. Jan Szmelter (1952—1953 r.), zastępca profesora mgr inż. Jerzy Jędrzejowski (1953—1957 r.). W roku 1957 kierownictwo Katedry objął obecny jej kierownik: zastępca profesora dr inż. Henryk Błasiński.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik Katedry i Zakładów: zastępca profesora dr inż. Henryk Błasiński.

Pomocniczy pracownicy nauki: starszy asystent — mgr inż. Janusz Kenner (Zakład Aparatury Przemysłu Chemicznego); asystent — mgr inż. Andrzej Tyczkowski (Zakład Aparatury Przemysłu Spożywczego).

Pracownicy techniczni: laborant — Jerzy Włodarczyk.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra nie posiada własnego lokalu. Na razie mieści się w pomieszczeniach Katedry Inżynierii Chemicznej i korzysta z urządzeń tej Katedry.

Biblioteka Katedry liczy 50 woluminów oraz prenumeruje 1 czasopismo zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się wokół następujących zagadnień dotyczących problemu mieszania: pomiary mocy mieszania, obliczenia mocy silników do napędu mieszadeł, zagadnienia efektywności mieszania, dynamika układów ciekłych podlegających mieszaniu. Ponadto prowadzone są prace nad sprawnością smoczków parowych (inżektorów parowych do wytwarzania próżni).

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra prowadzi współpracę z Biurem Projektów Przemysłu Papierniczego oraz z Łódzkimi Zakładami Przemysłu Chemicznego. Zakres współpracy dotyczy prac projektowych i doradztwa naukowo-technicznego.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów stopnia magisterskiego — 1.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: pomiar mocy i intensywności mieszania mieszadeł ślimakowych; próba określenia efektywności mieszania.

Osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: projekt aparatury do sulfonowania do decylobenzenu i uruchomienie produkcji; projekt montażowy wieży rozpyłowej; opracowanie technologii suszenia syntetycznych środków piorących i uruchomienie produkcji.

Publikacje: ogłoszono 3 artykuły, opracowano zbiorowo i wydano 1 książkę i 1 skrypt.

KATEDRA TECHNOLOGII NIEORGANICZNEJ

Katedra powstała w roku akademickim 1945/46.

W skład Katedry wchodzą dwa Zakłady: Zakład Technologii Nieorganicznej i Zakład Technologii Wody i Ścieków.

Pierwszym kierownikiem Katedry był prof. dr Edmund Trepka, który prowadził Katedrę do września 1946 r. W latach następnych kierownictwo Katedry spoczywało w rękach zastępcy profesora mgr inż. Eugeniusza Bergera. Po śmierci prof. E. Bergera w roku 1952 kierownikiem Katedry został docent mgr inż. Antoni Justat.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik: docent mgr inż. Antoni Justat.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr Janina Justatowa; starsi asystenci — mgr inż. Zbigniew Gorzka, mgr inż. Konrad Janio, mgr inż. Wielosław Radomski.

Wykładowcy: docent mgr inż. Tadeusz Adamski, mgr inż. Ignacy Bator, mgr inż. Józef Mordawski.

Pracownicy techniczni: asystent techniczny — inż. Maria Kubikowa; laborant Antoni — Ulikowski.

Dawni pracownicy Katedry: adiunkci — mgr inż. Bolesław Modrzejewski i mgr inż. Tadeusz Bondarczuk; starsi asystenci — mgr inż. Wanda Stodolska-Leyko, mgr inż. Jadwiga Wilska, mgr inż. Janusz Mikołajczyk, mgr inż. Jan Kopałka, mgr inż. Jan Lenczewski; asystenci — mgr inż. Bogdan Koziorowski, mgr inż. Jerzy Krawczyk, mgr inż. Jan Kwapiński, mgr inż. Władysław Rodewald, mgr inż. Jerzy Michniewski, mgr inż. Rajmund Sołoniewicz.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra zajmuje lokal o powierzchni 382 m².

Do ważniejszych pracowni Katedry należy zaliczyć: pracownię technologiczną dydaktyczną, laboratorium analityczne, pracownie technologiczno — badawcze.

Biblioteka Katedry liczy 577 woluminów, prenumerowanych jest 12 czasopism krajowych i zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowe Katedry koncentrują się na następujących zagadnieniach: gazy do syntez i ich oczyszczanie, kataliza, obróbka wody jonitami.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z szeregiem instytucji naukowych i przemysłowych jak:

Komitet Nauk Chemicznych Polskiej Akademii Nauk — współpraca w zakresie opiniowania planów rozwojowych przemysłu chemicznego;

Rada Redakcyjna „Chemii Stosowanej" (wydawnictwo PAN);

Instytut Badań Jądrowych — współpraca naukowo-badawcza;

Państwowe Wydawnictwa Techniczne — kierownik Katedry współpracuje jako opiniodawca, autor, członek Komitetu Redakcyjnego nowego podręcznika Technologii Chemicznej Nieorganicznej;

Zakłady Przemysłu Chemicznego — współpraca w zakresie ekspertyz i opiniowania;

Przemysł Spółdzielczy, dla którego wykonywane są opinie, prace badawcze oraz projektowanie technologiczne.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 3, stopnia magisterskiego 16.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: projekt wstępny instalacji do absorpcji tlenków azotu przy nowej produkcji kwasu szczawiowego; konwersja tlenku węgla z parą wodną na katalizatorze fluidalnym; zgazowanie odpadów rudy uranowej.

Publikacje: ogłoszono 8 artykułów, wydano 1 skrypt i 1 książkę.

KATEDRA TECHNOLOGII ORGANICZNEJ

Katedra została utworzona w marcu 1948 roku.

W skład Katedry wchodzą dwa Zakłady: Zakład Technologii Organicznej i Zakład Technologii Tworzyw Sztucznych.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik Katedry i Zakładu Technologii Organicznej: profesor nadzwyczajny dr Aleksander Nowakowski.

Kierownik Zakładu Technologii Tworzyw Sztucznych: docent dr Stanisław Chrzczonowicz.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Zygmunt Lasocki; starszy asystent — mgr inż. Bogdan Ostaszewski; asystenci — mgr inż. Julian Chojnowski, mgr inż. Zofia Kret, mgr inż. Mirosław Włodarczyk.

Pracownicy techniczni: technicy laboranci — Roman Fercho, Wiesław Kaczor, Wacław Szymański.

Dawni pracownicy Katedry, którzy przyczynili się zarówno do organizacji jak i rozwoju Katedry: adiunkt mgr Edward Chodkowski; adiunkt mgr inż. Jerzy Tomaszewski; starsi asystenci — mgr Romana Chałupnicka, mgr Walentyna Wesołowska.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY I ZAKŁADÓW

Zajmowana powierzchnia: 360 m^2.

Zakład Technologii Tworzyw Sztucznych posiada laboratorium chemiczne prawie dostatecznie wyposażone do prowadzenia prac naukowych z uprawianej przez pracowników dziedziny. Przy Zakładzie istnieje warsztat wytwarzający szklaną aparaturę chemiczną.

Biblioteka Katedry posiada księgozbiór składający się z 1730 woluminów.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Obecna problematyka naukowa Katedry skupia się na następujących zagadnieniach:

a) Polimeryzacja kaprolaktamu i jego kopolimeryzacja z winylopirydynami. Problem ten rozpada się na 3 tematy, których przedmiotem jest zbadanie mechanizmu polimeryzacji kaprolaktamu wobec jego soli sodowej i CO_2, zbadanie kopolimeryzacji laktamów wobec aktywatorów zasadowych i opracowanie katalitycznej polimeryzacji kaprolaktamu w rozpuszczalnikach niepolarnych umożliwiającej otrzymanie poliamidu w postaci proszku.

b) Uszlachetnianie włókien sztucznych i syntetycznych. W ramach tego problemu wykonane są trzy tematy, z których dwa dotyczą otrzymywania i wykorzystania niektórych pochodnych zasad pirydynowych do uszlachetniania włókien syntetycznych, a w szczególności do wytwarzania preparacji antyelektrostatycznej dla włókien poliamidowych. Trzeci temat obejmuje zbadanie procesu kopolimeryzacji akrylonitrylu z winylopirydyną.

c) Związki krzemoorganiczne. Wykonywane dwa tematy dotyczą syntezy silanodioli i silanodiolanów alkalicznych oraz zbadanie chemizmu tych związków ze szczególnym uwzględnieniem kinetyki procesu polikondensacji silanodioli.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra wykonuje prace badawcze w ramach Uchwały Rządu Nr 2 na zlecenie Ministerstwa Przemysłu Chemicznego. W wykonaniu zlecenia Katedra współpracuje ściśle z Instytutem Włókien Sztucznych i Syntetycznych w Łodzi i z Instytutem Tworzyw Sztucznych w Warszawie. Tematyka prac związana jest z problemami polimeryzacji kaprolaktamu oraz uszlachetniania włókien sztucznych i syntetycznych.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 96, stopnia magisterskiego — 182.

Wykonane prace doktorskie:

Stanisław Chrzczonowicz: „Polimeryzacja ε-kaprolaktamu w rozpuszczalnikach niepolarnych oraz w bloku wobec Na i CO_2 jako aktywatorów", rok 1957.

Publikacje: ogłoszono 28 artykułów (przyczynków naukowo-badawczych).

KATEDRA TECHNOLOGII KAUCZUKÓW I GUMY

Nazwa obecna obowiązuje od roku 1950. Dawna nazwa: Katedra Technologii Kauczuków i Mas Plastycznych. Katedra powstała dnia 2 października 1945 r.

W skład Katedry wchodzi Zakład Technologii Kauczuków i Gumy.

Organizatorem i pierwszym wieloletnim kierownikiem Katedry był profesor nadzwyczajny dr Stanisław Kiełbasiński, zmarły w dniu 19 maja 1955 roku.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry i Zakładu: zastępca profesora mgr inż. Jerzy Ruciński (od 1955 roku).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — dr inż. Tadeusz Antczak, mgr inż. Janusz Krzywicki; starsi asystenci — mgr inż. Andrzej Krupecki, mgr inż. Ludomir Ślusarski;

asystenci naukowi: starsi asystenci — mgr inż. Wacława Markiewicz, mgr inż. Franciszek Wochniak.

Wykładowcy: mgr inż. Wiktor Jurczakowski, mgr inż. Marceli Łączkowski.

Pracownicy techniczni: laboranci — Alojzy Czyżykowski, Józef Ślązak, Ferdynand Wierzejski.

Dawni pracownicy: starszy asystent mgr inż. Bolesław Sass, zmarły w r. 1951.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra zajmuje pomieszczenia o łącznej powierzchni 881 m^2.

Ważniejsze posiadane wyposażenie: aparat do badania wytrzymałości tworzyw na rozciąganie, zgniatanie i zginanie O — 2500 kg; aparaty do badania wytrzymałości gumy na rozciąganie i ściskanie w temp. od -10 do $+100\,^{\circ}C$; aparatura do badania termicznej wytrzymałości tworzyw wg Martensa i Vicata; przyrząd do oznaczania odporności tworzyw sztucznych na żarzenie; bomba tlenowa z termostatem do badania odporności gumy na starzenie wg Birer-Dawisa; aparaty do oznaczania plastyczności mieszanek kauczukowych w stopniach Defo; aparaty do badania twardości, elastyczności i ścieralności gumy; wiskozymetr Höpplera; konsystometr Höpplera; przyrząd do badania płynięcia tworzyw termoutwardzalnych; instalacja do uzyskiwania wysokiej próżni; aparatura do syntezy izocyjanianów (ćwierćtechniczna).

Biblioteka Katedry liczy 472 woluminów.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się wokół następujących zagadnień: preparowanie biernych i mało aktywnych napełniaczy do gumy za pomocą substancji powierzchniowo czynnych; badania nad układem kauczuk — napełniacz; synteza izocyjanianów; kauczuki poliuretanowe; wpływ izocyjanianów na adhezję gumy do regenerowanej celulozy i do poliamidów; synteza estrów kwasu akrylowego i jego pochodnych; kopolimery estrów kwasu akrylowego z winylopirydynami, butadienem itp.; kauczuki poliakrylowe; kopolimery butadienu z winylopirydynami i ze styrenem.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra prowadzi obecnie współpracę z następującymi instytucjami: Polska Akademia Nauk, Komitet Nauk Chemicznych; Zjednoczenie Przemysłu Gumowego; Instytut Syntezy Ciężkiej; Instytut Przemysłu Gumowego; szereg zakładów przemysłu chemicznego, elektrotechnicznego, metalowego itp.

Zakres współpracy polega na opracowywaniu problemów i tematów naukowo-badawczych naukowo-usługowych oraz na konsultacjach i opiniowaniu planów gospodarczych.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 198, stopnia magisterskiego — 48.

Wykonane prace doktorskie:

Antoni Kotełko: „Synteza niektórych tlenków fenyloarsinowych", rok 1951.

Tadeusz Antczak: „Adhezja niektórych elastomerów do włókien i folii z celulozy modyfikowanej izocyjanianami metylu lub izopropylu", rok 1957.

Ważniejsze prace uzyskane w wyniku współpracy z innymi instytucjami: modyfikowanie nieaktywnych napełniaczy mieszanek gumowych; synteza izocyjanianów (Współpraca z Instytutem Syntezy Ciężkiej).

Publikacje: liczba ogłoszonych prac i artykułów referatowych — 32, liczba wydanych skryptów — 1.

KATEDRA TECHNOLOGII WŁÓKNA I FARBIARSTWA

Katedra powstała w 1945 r.

W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie, utworzony jednocześnie z Katedrą.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry i Zakładu (od czasu ich powstania): profesor zwyczajny dr Edmund Trepka.

Pomocniczy pracownicy nauki: starszy asystent — mgr inż. Danuta Żyżka.

Pracownicy techniczni: laborant — Konstanty Klimczak.

Dawni pracownicy Katedry: adiunkci — inż. Wiktor Sommer, mgr inż. Stanisław Bartkowicz, starszy asystent — mgr inż. Wacława Markiewicz.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: ok. 300 m^2.

Katedra posiada 2 sale laboratoryjne.

Z ważniejszej aparatury należącej do wyposażenia Katedry należy wymienić: 2 aparaty Schoppera do badania wytrzymałości tkanin, fotometr Pulfricha, drukarkę ręczną oraz prasę przedrukową do druku płaskiego.

Biblioteka Katedry liczy 375 woluminów. Katedra prenumeruje 5 czasopism krajowych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się obecnie na następujących tematach: zagadnienie druku płaskiego na tkaninach; badanie temperatury zapłonu surowców włókienniczych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z Instytutem Włókiennictwa, Wydział Chemicznej Obróbki Włókien.

Zakres współpracy dotyczy rozwiązywania zagadnień interesujących zarówno Instytut jak i Katedrę.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 131, stopnia magisterskiego — 94.

Ważniejsze prace naukowo-badawcze wykonane w Katedrze: bielenie optyczne tkanin; druk płaski na tkaninach.

Do ważniejszych prac wynikłych ze współpracy z innymi instytucjami należy zaliczyć badania w zakresie ogniotrwałości tkanin.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 36, wydanych książek — 2, skryptów — 1.

KATEDRA TECHNOLOGII BARWNIKÓW

Obecna nazwa Katedry obowiązuje od 1 października 1956 r. Dawna nazwa: Katedra Technologii Chemicznej Barwników Organicznych. Katedra została utworzona 1 września 1949 r.

W skład Katedry wchodzi Zakład Technologii Barwników, powstały jednocześnie z Katedrą.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent dr Wincenty Wojtkiewicz (od chwili utworzenia Katedry).

Pomocniczy pracownicy nauki: starsi asystenci — mgr inż. Zdzisław Jankowski, mgr inż. Jan Kraska, mgr inż. Jerzy Szadowski, mgr Czesława Wojtkiewicz.

Wykładowca: mgr inż. Józef Morawiec.

Pracownicy techniczni: laborant — Stefan Kozłowski.

Dawni pracownicy Katedry: adiunkt mgr inż. Edward Chodkowski; asystenci — mgr inż. Zenon Syrzysko, mgr inż. Kazimierz Zając.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia użytkowa Katedry wynosi ok. 400 m^2. Obejmuje ona pracownie: profesora, adiunkta i asystentów, laboratoria studenckie do ćwiczeń i prac dyplomowych oraz specjalne pomieszczenie do prac z substancjami trującymi.

Katedra posiada podstawowe, najprostsze aparaty laboratoryjne.

Biblioteka Katedry liczy 1016 woluminów. Katedra prenumeruje 3 czasopisma krajowe i 6 czasopism zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry obejmują następujące zagadnienia:

studia nad zależnością pomiędzy budową cząsteczki a barwą oraz własnościami użytkowymi barwników; opracowanie technologii syntezy półproduktów i barwników: metalo-kompleksowych do barwienia wełny i włókien poliamidowych oraz barwników bezpośrednich, o wysokich trwałościach użytkowych, nie wytwarzanych w kraju; wykorzystanie 2-metylonaftalenu do wyrobu półproduktów i barwników; barwniki ftalogenowe; środki optycznie bielące.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

W ramach współpracy z innymi instytucjami przy Katedrze zorganizowane jest od roku 1952 Laboratorium Instytutu Przemysłu Organicznego.

Ponadto Katedra współpracuje ze Zjednoczeniem Przemysłu Organicznego i z szeregiem zakładów przemysłu chemicznego.

Współpraca polega na przekazywaniu zakładom przemysłowym niektórych własnych opracowań z zakresu półproduktów i barwników.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 80, stopnia magisterskiego — 60.

W toku wykonywania jest 6 prac doktorskich.

Z ważniejszych prac naukowo-badawczych prowadzonych w Katedrze należy wymienić:

opracowanie w skali laboratoryjnej i półtechnicznej syntezy różnych półproduktów szeregu benzenu, naftalenu i 2-metylonaftalenu (między innymi o-aminofenolo- względnie o-aminonaftalosulfonamidy, -metylosulfonamidy i alkilosulfony) oraz pochodnych szeregu antrachinonu i 1-arylo-3-metylo-5-pirazolonów;

opracowanie technologii barwników kwasowych (także i do skóry), barwników metalokompleksowych do barwienia wełny i włókien poliamidowych oraz barwników bezpośrednich o wysokich trwałościach użytkowych, między innymi pochodnych trójazyny.

W ramach współpracy z innymi instytucjami opracowano 37 dokumentacji laboratoryjnych i technologicznych, dotyczących syntezy półproduktów i barwników nie produkowanych w kraju. Wprowadzono 5 typów barwników do produkcji w Zakładach Przemysłu Chemicznego w Pabianicach i w Zakładzie Przemysłu Barwników „Boruta" w Zgierzu.

Publikacje: 1 rozdział w IX tomie „Chemii i Techniki", 2 rozdziały w wyd. zbiorowym „Technologii Chemicznej Organicznej; 7 zeszytów skryptów z dziedziny półproduktów i barwników, 1 artykuł do Encyklopedii „Przyroda i Technika".

KATEDRA TECHNOLOGII CELULOZY I PAPIERU

Katedra powstała w lutym 1952 r.

W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie, utworzony jednocześnie z Katedrą. Przewidywane jest utworzenie w najbliższym czasie dwóch Zakładów: Zakładu Technologii Celulozy i Zakładu Technologii Papieru.

Katedra Technologii Celulozy i Papieru jest jedyną tego rodzaju placówką naukowo-dydaktyczną w Polsce i jedną z nielicznych w Europie.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry i Zakładu (od czasu ich powstania): docent mgr inż. Edward Szwarcsztajn.

Samodzielni pracownicy nauki: docent dr inż. Włodzimierz Surewicz.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Jan Rutkowski; starsi asystenci — mgr inż. Janusz Maj, mgr inż. Kazimierz Modrzejewski, mgr inż. Jan Olszewski.

Wykładowca: mgr inż. Marian Bara.

Pracownicy techniczni: technicy — Zbigniew Kempski, Andrzej Kuchta.

Dawni pracownicy Katedry, którzy położyli duże zasługi przy organizacji Katedry: adiunkt mgr Walentyna Wesołowska; starszy asystent mgr inż. Lech Bogusławski.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują powierzchnię około 400 m^2.

Katedra posiada pracownie: technologiczną (celulozową), papierniczą, chemiczną, fizyczną i optyczną (z ciemnią).

Zakład wyposażony jest w aparaturę ćwierćtechniczną, umożliwiającą przeprowadzenie procesów roztwarzania różnych surowców roślinnych, sortowania i bielenia mas włóknistych, mielenia masy papierniczej i otrzymywania arkusików papieru. Posiada również aparaturę niezbędną do badania surowców i produktów gotowych, a także do kontrolowania procesów technologicznych.

Biblioteka Katedry liczy 466 woluminów oraz prenumeruje 8 czasopism fachowych, w tym 6 zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Problematyka prac naukowo-badawczych Katedry skupia się głównie wokół następujących zagadnień: otrzymywanie mas celulozowych przydatnych do przeróbki chemicznej; chemizm i kinetyka procesów roztwarzania, warzenia i bielenia surowców włóknistych; podstawy teoretyczne i metody przygotowania masy papierniczej (zaklejanie, wypełnianie, mielenie); uszlachetnianie wytworów papierniczych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Pracownicy Katedry utrzymują stały kontakt i współpracują czynnie z szeregiem instytucji krajowych i zagranicznych. Do współpracujących placówek krajowych należą:

Polska Akademia Nauk, Komitety: Nauk Chemicznych, Budowy Maszyn oraz Nauk Leśnych (zakres współpracy dotyczy opracowywania opinii, oceny planów prac, udziału w zjazdach i konferencjach);

Instytut Celulozowo-Papierniczy, z którym istnieje współpraca zarówno w pracach naukowo-badawczych jak i wydawniczych;

Instytut Tworzyw Sztucznych;

Politechnika Gdańska, Katedra Technologii Chemicznej Drewna i Torfu;

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Katedra Chemicznej Technologii Drewna;

Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Papierniczego (którego przewodniczącym jest docent Szwarcsztajn;

Zakłady Przemysłu Celulozowo-Papierniczego, z którymi istnieje bardzo żywa współpraca (Katedra bierze udział w opracowywaniu planów rozwoju przemysłu, komisjach oceny projektów, pracach projektowych; wykonywane są prace naukowo-badawcze i usługowe, ekspertyzy i doradztwa);

Zakłady przemysłu maszynowego, elektrotechnicznego, włókien sztucznych i chemicznego, z którymi Katedra współpracuje na odcinku programowania i oceny maszyn papier-

niczych i aparatury celulozowej, papierów przemysłowo-technicznych, mas celulozowych włókienniczych itp.

Ponadto Katedra współpracuje z 14-ma instytucjami zagranicznymi o charakterze naukowym, jak: wyższe uczelnie, instytuty naukowe oraz stowarzyszenia naukowo-techniczne, znajdującym się w następujących krajach: ZSSR, Czechosłowacja, Niemiecka Republika Demokratyczna, Szwecja, Finlandia, Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, Kanada, Holandia, Austria i Węgry.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 42, stopnia magisterskiego — 44.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze:

badanie właściwości sorpcyjnych mas celulozowych w odniesieniu do składników mineralnych; badanie nad mechanizmem i kinetyką procesu warzenia siarczanowego; badanie nad zjawiskiem tzw. niebezpiecznego progu gotowania w procesie warzenia alkalicznego; badania nad bieleniem mas celulozowych wiskozowych; badania nad odżywiczaniem mas celulozowych wiskozowych; badania nad zastosowaniem środków powierzchniowo-czynnych w procesach przemysłu celulozowo-papierniczego; uszlachetnianie papieru za pomocą żywic mocznikowo-formaldehydowych i związków krzemoorganicznych; badania nad otrzymywaniem i zastosowaniem wypełniaczy krzemianowych i węglanowych; badania nad wodoodporną impregnacją papieru; badania nad poprawą własności papieru przez dodawanie odpadkowych hemiceluloz i skrobi.

Ważniejsze prace i osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami:

opracowanie technologii wyrobu uszczelek do radiatorów c.o. — wykorzystano w Odlewni Żeliwa w Niekłaniu;

badanie wpływu twardości wody, mycia w wieżach dyfuzyjnych oraz zakwaszania masy na zawartość popiołu w masach celulozowych wiskozowych — wyniki badań wykorzystano w Biurze Projektów Przemysłu Papierniczego;

intensyfikacja procesu warzenia siarczynowego — wyniki badań wykorzystano we Wrocławskich Zakładach Celulozowo-Papierniczych;

badania nad zwiększeniem wydajności mas celulozowych siarczynowych bielonych papierniczych — wyniki badań wykorzystano w Fabryce Celulozy i Papieru w Kluczach;

opracowanie nowej techniki przerobu niedowarków na masę włóknistą — wyniki wykorzystano przy pracach projektowych dla fabryk w Kostrzyniu, Jeleniej Górze i Włocławku;

opracowanie założeń technologicznych dla wytwórni pomp masowych — w oparciu o opracowane założenia uruchomiono produkcję pomp;

opracowanie technologii wyrobu papieru nawojowego krepowanego — wyniki badań dopomogły w uruchomieniu produkcji tego papieru w fabryce w Kaletach;

badania optymalnych warunków produkcji masy celulozowej sodowej i siarczanowej — wyniki wykorzystano w Fabryce Celulozy w Kostrzynie;

badania nad otrzymywaniem i zastosowaniem mas półchemicznych — badania te stanowią podstawę dla przyszłych prac projektowych.

Publikacje: ogłoszono 50 artykułów.

Rozdział VI

WYDZIAŁ WŁÓKIENNICZY I JEGO KATEDRY

WYDZIAŁ WŁÓKIENNICZY

POWSTANIE WYDZIAŁU

W okresie tworzenia Politechniki Łódzkiej nie od razu został powołany do życia odrębny Wydział Włókienniczy. Na podstawie uchwały Rady Wydziału Mechanicznego z dnia 22 sierpnia 1945 roku utworzono początkowo Oddział Włókienniczy przy Wydziale Mechanicznym.

Praca tego Oddziału miała opierać się na Katedrze Włókiennictwa, którą kierował profesor Władysław Bratkowski. Profesor Władysław Bratkowski, już wówczas będący nestorem włókienników polskich, przed pierwszą wojną światową był profesorem zwyczajnym Politechniki Lwowskiej, a w okresie międzywojennym kierował Katedrą Włókiennictwa Politechniki Warszawskiej oraz był opiekunem Oddziału Włókienniczo-Cieplnego istniejącego wówczas na Wydziale Mechanicznym tej Politechniki. Obok prof. Bratkowskiego na Oddziale Włókienniczym Politechniki Łódzkiej od roku 1946 wykładali inż. Mieczysław Klimek i inż. Leon Pfeifer.

W roku akademickim 1945/46 Oddział liczył zaledwie 8 słuchaczy, rekrutujących się przeważnie z byłych studentów Politechniki Warszawskiej, którym wojna przerwała studia. Spośród nich pięciu związało się na stałe z Politechniką Łódzką, tworząc z czasem zalążek kadry pomocniczych pracowników nauki Katedr i Zakładów Wydziału Włókienniczego. Byli nimi: Witold Żurek, obecnie docent, Tadeusz Jędryka i Marian Malinowski, obecnie zastępcy profesorów, oraz Marian Stasiak i Marian Kołodziński.

Stworzenie Oddziału z jedną Katedrą Włókienniczą nie mogło zadowolić przemysłu włókienniczego, który zatrudniał około 300 000 pracowników. Rozpoczęte starania doprowadziły w krótkim czasie do utworzenia oddzielnego Wydziału. Zabiegi przemysłu poparł ówczesny rektor Politechniki prof. dr Bohdan Stefanowski, z inicjatywy którego Rada Wydziału Mechanicznego powzięła na posiedzeniu w dniu 14 I 1947 r. uchwałę głoszącą, iż „wobec wielkich potrzeb przemysłu włókienniczego w dziedzinie sił inżynierskich Rada Wydziału uważa za celowe wyodrębnienie dotychczasowego oddziału włókienniczego w osobny Wydział". Dla zrealizowania tej uchwały powołano komisję organizacyjną, do której weszli: prof. B. Stefanowski, prof. W. Bratkowski, prof. J. Dowko tt, prof. H. Karpiński, prof. K. Zembrzuski oraz mgr inż. M. Klimek, ówczesny dyrektor Naukowo-Badawczego Instytutu Włókiennictwa.

Ogólny widok budynku Wydziału Włókienniczego

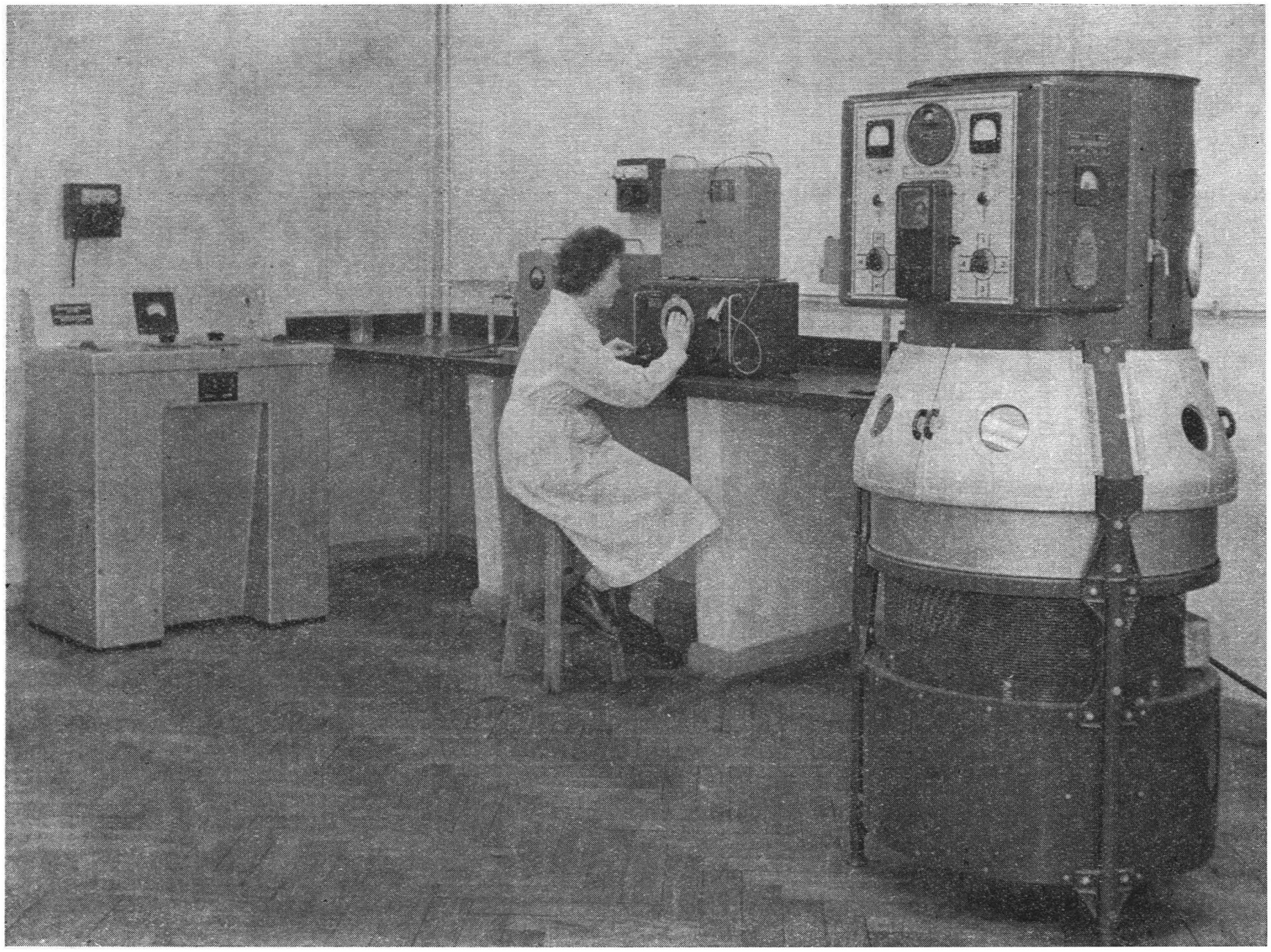

Katedra Surowców Włókienniczych i Metrologii. Fragment Laboratorium Badań Użytkowych

W pierwszej połowie 1947 roku w ramach nowopowstałego Wydziału zostały utworzone następujące Katedry: Katedra Włókiennictwa I, przeniesiona z Wydziału Mechanicznego wraz z jej kierownikiem prof. W. Bratkowskim; Katedra Włókiennictwa II, której kierownictwo objął inż. Paweł Prindisz; Katedra Urządzeń Przemysłowych Zakładów Włókienniczych, której kierownictwo objął inż. Mieczysław Klimek; Katedra Surowców Włókienniczych Naturalnych, której kierownikiem został inż. Tadeusz Żyliński, oraz Katedra Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, która została uruchomiona dopiero w roku 1950, kiedy jej kierownictwo objął dr Jerzy Leyko.

W połowie 1947 roku nowoutworzone Katedry otrzymały 12 etatów pomocniczych pracowników nauki, które w większości zostały obsadzone przez studentów Politechniki Łódzkiej ze starszych lat.

Wydział Włókienniczy rozpoczął działalność od początku roku akad. 1947/48, przy czym przez pierwszy rok swego istnienia znajdował się pod opieką Wydziału Mechanicznego, a pracami Wydziału kierowała Komisja Organizacyjna w składzie: prof. W. Bratkowski (przewodniczący), rektor prof. B. Stefanowski, dziekan Wydz. Mechanicznego prof. A. Uklański, prof. J. Dowkontt, inż. M. Klimek, inż. P. Prindisz i inż. T. Żyliński.

Od 1 września 1947 roku z ramienia Wydziału Mechanicznego obowiązki urzędującego prodziekana organizującego się Wydziału Włókienniczego objął inż. T. Żyliński, który w początkach roku akademickiego 1948/49 został powołany na stanowisko pierwszego dziekana.

Jako datę ostatecznego ukształtowania się Wydziału należy przyjąć dzień 7 września 1948 roku, w którym odbyło się pierwsze posiedzenie Rady Wydziału otworzone przez Rektora prof. B. Stefanowskiego. Pierwsza Rada Wydziału ukonstytuowała się w składzie: prof. W. Bratkowski, prof. M. Klimek, prof. P. Prindisz i prof. T. Żyliński z Wydziału Włókienniczego, prof. W. Korewa, prof. B. Stefanowski i prof. A. Uklański z Wydziału Mechanicznego oraz prof. A. Dorabialska i prof. E. Trepka z Wydziału Chemicznego. Wymienieni profesorowie Wydziałów Chemicznego i Mechanicznego, wykładający również na Wydziale Włókienniczym, brali przez szereg lat bardzo aktywny udział w pracach Rady Wydziału, co w dużej mierze przyczyniło się do rozwoju Wydziału zgodnie z dobrymi tradycjami akademickimi.

ROZWÓJ WYDZIAŁU

Wstępny etap organizacyjny Wydziału został zakończony na początku roku akademickiego 1948/49 i rozpoczął się okres jego rozbudowy.

W latach akad. 1949/50 i 1950/51 zostały uruchomione dalsze Katedry, a mianowicie: Katedra Technologii Włókien Sztucznych i Syntetycznych pod kierownictwem zast. prof. dr Atanazego Boryńca; Katedra Wykończalnictwa Przędzy i Tkanin pod kierownictwem zast. prof. mgr inż. Józefa Majznera; Katedra Części Maszyn i Konstrukcji Maszyn Włókienniczych pod kierownictwem zast. prof. mgr inż. Juliana Hunki oraz Katedra Tkactwa pod kierownictwem zast. prof. mgr inż. Józefa Grosmana. Ponadto został kreowany w roku 1950 Zakład Dziewiarstwa, a na pełniącego obowiązki kierownika Zakładu powolano mgr inż. Leona Pfeifera.

Ten układ organizacyjny Wydziału trwał do roku akad. 1956/57. W międzyczasie zwiększyła się liczba członków Rady Wydziału. W skład jej weszli (poza wymienionymi poprzednio): zast. prof. mgr inż. Bronisław Morozowski, który objął kierownictwo Zakładu

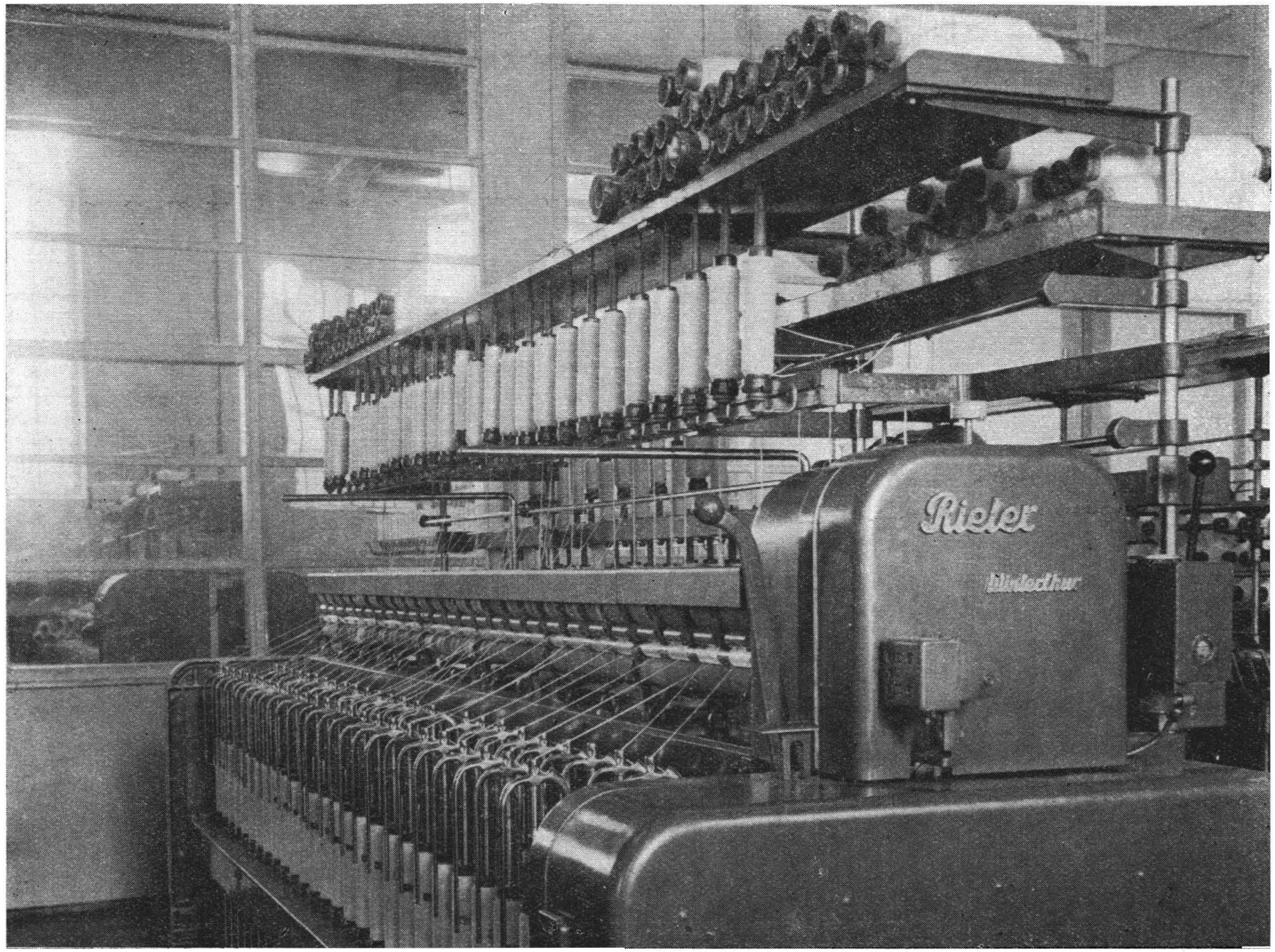

Katedra Przędzalnictwa. Zakład Przędzalnictwa Bawełny. Fragment Laboratorium Technologicznego

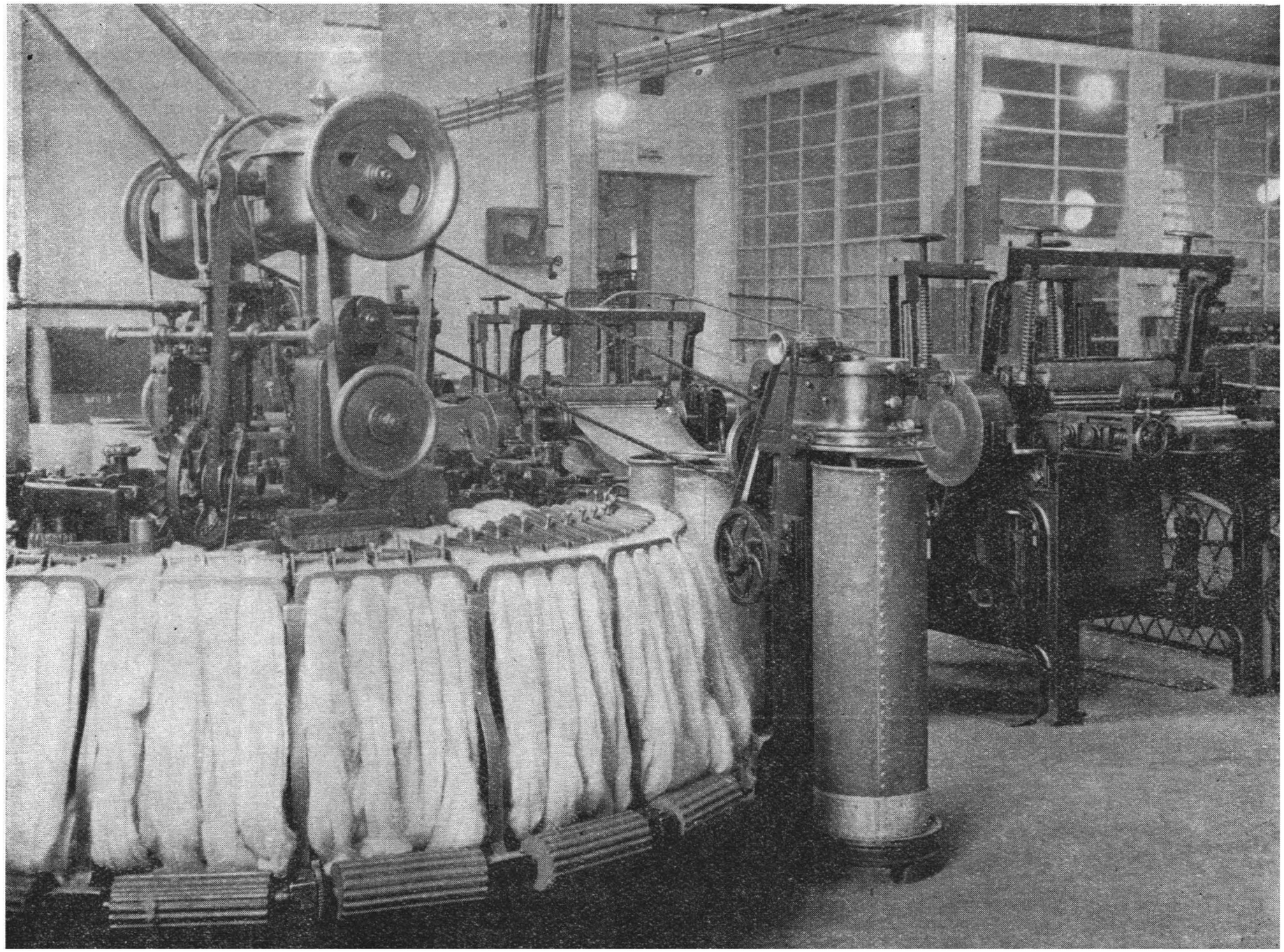

Katedra Przędzalnictwa. Zakład Przędzalnictwa Wełny. Fragment Laboratorium Technologicznego

Części Maszyn, a po jego przedwczesnej śmierci — doc. mgr inż. Marian Chwalibóg, który objął ten Zakład w roku 1954, doc. dr Andrzej Doberczak, kierownik Zakładu Produkcji Surowców Włókienniczych Naturalnych, utworzonego przy Katedrze Surowców Włókienniczych Naturalnych, doc. mgr inż. Leon Pfeifer, który objął kierownictwo utworzonej w roku 1957 Katedry Dziewiarstwa, zast. prof. mgr inż. Tadeusz Jędryka, doc. dr Witold Żurek oraz prof. dr Jan Szmelter, który objął Katedrę Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej po odejściu na Wydział Mechaniczny prof. dr J. Leyko. Ponadto zostali członkami Rady Wydziału powołani na zastępców profesorów na wniosek Wydziału Włókienniczego: dr Jan Michalski, dr Włodzimierz Krysicki i dr Eligia Turska-Kuśmierzowa, wykładający na Wydziale Włókienniczym odpowiednio chemię organiczną, matematykę i chemię fizyczną, ale wchodzący w skład Katedr Wydziału Chemicznego.

W roku akad. 1957/58 w wyniku przeprowadzonego ogólnego uporządkowania w Politechnice Łódzkiej organizacji Katedr i Zakładów nastąpiły również zmiany początkowych nazw istniejących Katedr. Katedra Części Maszyn i Konstrukcji Maszyn Włókienniczych została podzielona na 2 samodzielne Katedry, a Zakład Dziewiarstwa przekształcony na Katedrę Dziewiarstwa. Równocześnie utworzono Katedrę Chemii Fizycznej Polimerów, którą objęła doc. Turska oraz włączono do Wydziału Katedrę Międzywydziałową Ekonomiki Przemysłu, którą kierował z początku adiunkt mgr W. Holtzman, a następnie od roku akad. 1959/60 doc. dr Jerzy Rachwalski.

Po tej ostatniej reformie Wydział posiada 13 katedr z 17 przynależnymi do nich Zakładami:

Katedra i Zakład Mechaniki Technicznej;
Katedra i Zakład Części Maszyn Włókienniczych;
Katedra i Zakład Konstrukcji Maszyn Włókienniczych;
Katedra i Zakład Urządzeń Przemysłowych Zakładów Włókienniczych;
Katedra Surowców Włókienniczych i Metrologii z 2 Zakładami:

a) Surowców Włókienniczych i Metrologii,
b) Technologii Produkcji Surowców Włókienniczych Naturalnych;

Katedra Przędzalnictwa z 3 Zakładami:

a) Podstaw Przędzalnictwa,
b) Przędzalnictwa Bawełny,
c) Przędzalnictwa Wełny;

Katedra Przędzalnictwa Włókien Łykowych z 2 Zakładami:

a) Przędzalnictwa Włókien Łykowych,
b) Roszarnictwa;

Katedra i Zakład Tkactwa;
Katedra i Zakład Dziewiarstwa;
Katedra i Zakład Wykończalnictwa Przędzy i Tkanin;
Katedra i Zakład Technologii Włókien Sztucznych;
Katedra i Zakład Chemii Fizycznej Polimerów;
Katedra i Zakład Ekonomiki Przemysłu.

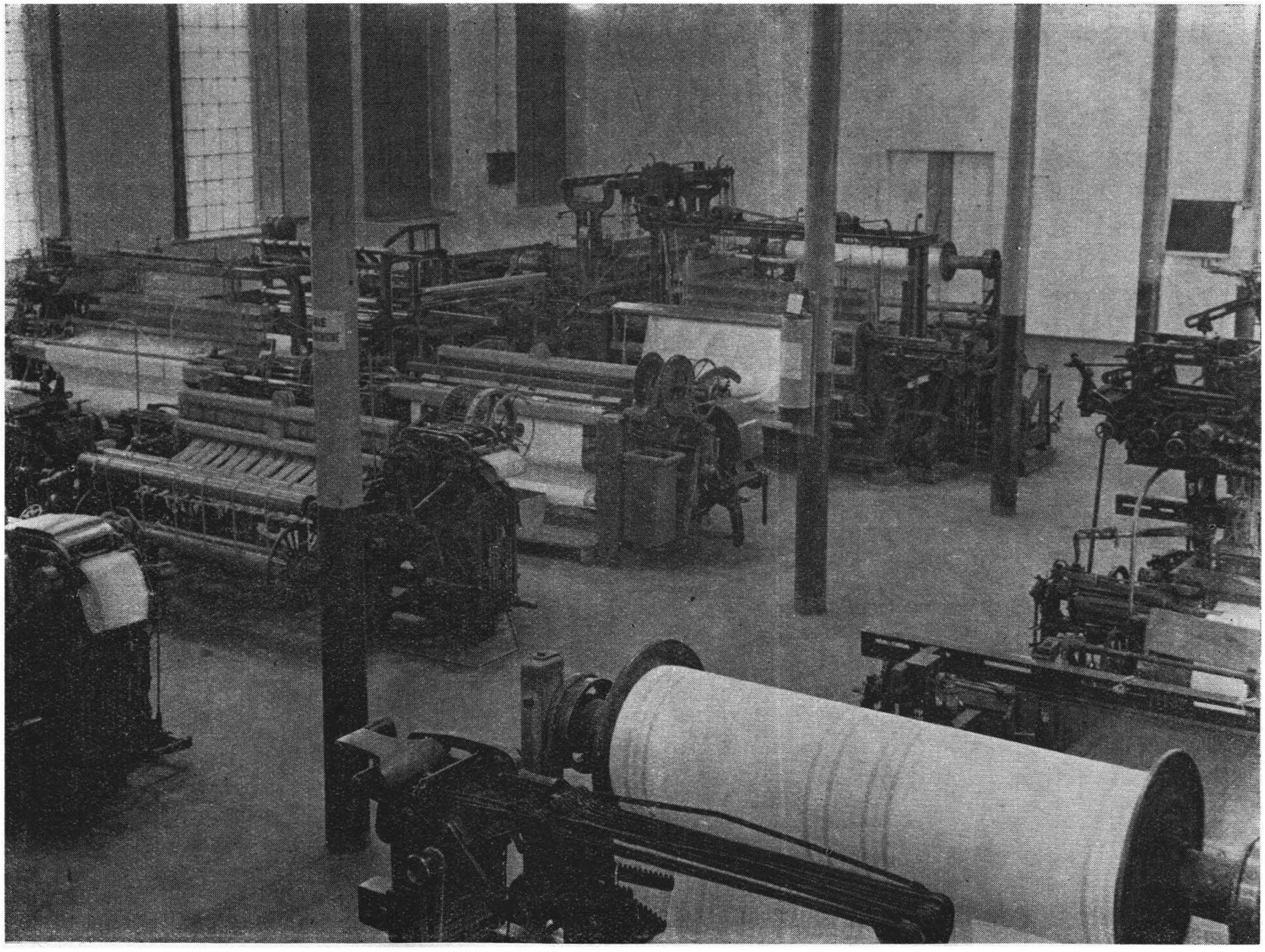

Katedra Tkactwa. Fragment Hali Krosien

Katedra Dziewiarstwa. Maszyna dziewiarska

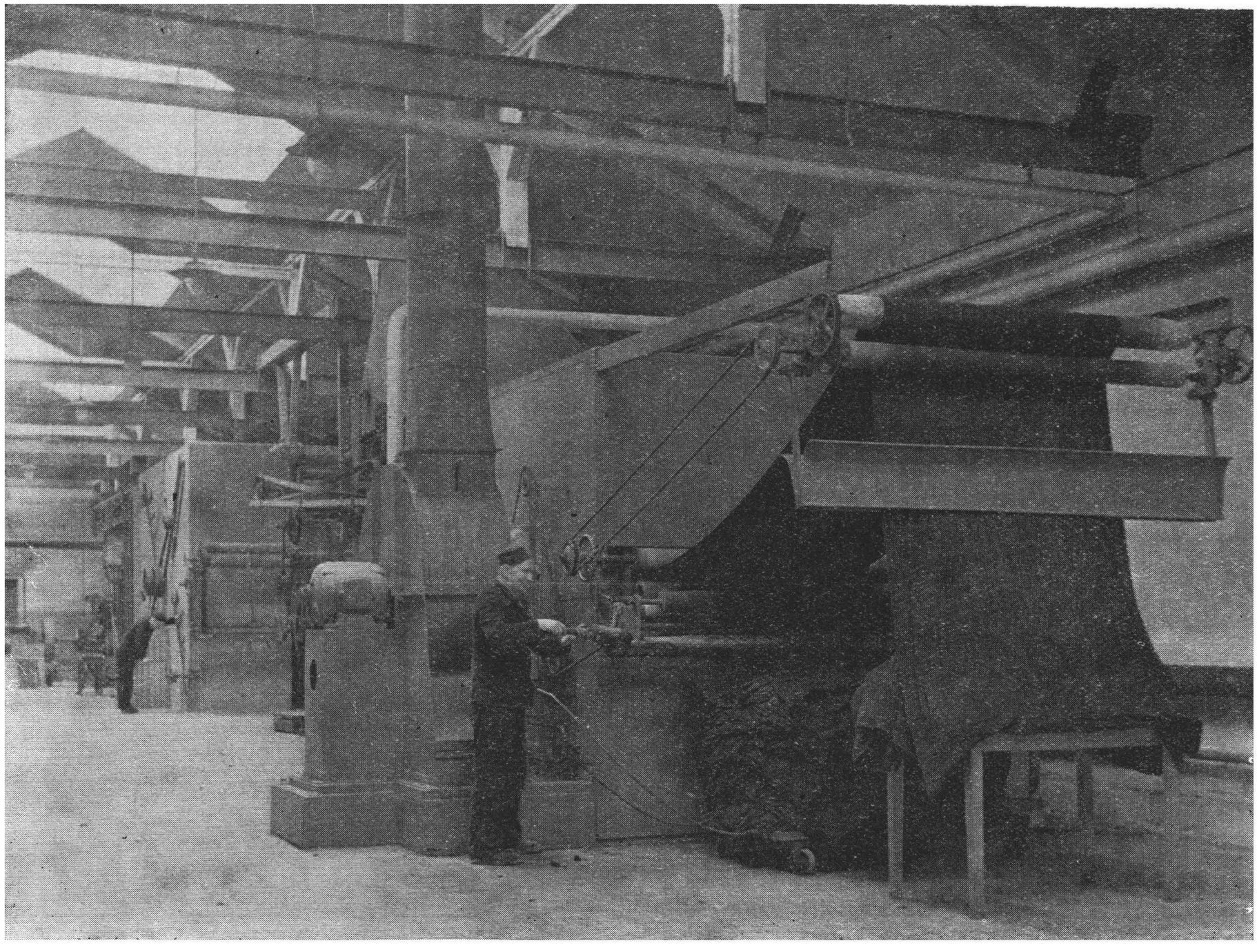

Katedra Wykończalnictwa Przędzy i Tkanin. Fragment Farbiarni

Trudne i odpowiedzialne obowiązki dziekanów i prodziekanów pełnili:

Rok akad.	Dziekan	Prodziekani
1947/48		mgr inż. T. Żyliński (p.o.)
1948/49	prof. T. Żyliński	
1949/50	prof. T. Żyliński	
1950/51	prof. T. Żyliński	
1951/52	prof. T. Żyliński	z-ca prof. J. Majzner
1952/53	z-ca prof. J. Majzner	z-ca prof. B. Morozowski
1953/54	prof. dr J. Szmelter	z-ca prof. B. Morozowski prof. P. Prindisz
1954/55	prof. dr A. Boryniec	doc. M. Chwalibóg prof. dr J. Szmelter
1955/56	prof. dr A. Boryniec	doc. M. Chwalibóg prof. dr J. Szmelter
1956/57	prof. dr A. Boryniec	doc. M. Chwalibóg doc. dr E. Turska-Kuśmierzowa
1957/58	prof. dr A. Boryniec	doc. M. Chwalibóg doc. dr E. Turska-Kuśmierzowa doc. L. Pfeifer
1958/59	prof. dr A. Boryniec	doc. M. Chwalibóg prof. dr J. Szmelter doc. L. Pfeifer
1959/60	prof. dr A. Boryniec	doc. M. Chwalibóg prof. dr J. Szmelter doc. L. Pfeifer

PRACOWNICY NAUKOWI

W miarę rozwoju Wydziału zmieniał się obraz składu kadry naukowej, jak również stan liczbowy pracowników.

Wykresy na rys. W. 1 oraz W. 2 przedstawiają kształtowanie się kadry pracowników nauki w poszczególnych latach. Wykres na rys. W. 3 przedstawia liczby pomocniczych pracowników nauki na 1 samodzielnego pracownika nauki. Wskaźnik ten podany jest w przekroju całego Wydziału.

Należy podkreślić, że wśród pracowników naukowych bardzo poważny procent stanowią wychowankowie Politechniki Łódzkiej. W roku 1959/60 zaliczali się do nich: 1 prof. nadzwyczajny, 1 docent, 2 zastępców profesorów, 13 adiunktów oraz wszyscy starsi asystenci i asystenci. Z tej liczby: 8 adiunktów, 11 starszych asystentów i 12 asystentów ukończyło Wydział Włókienniczy; 4 samodzielnych pracowników nauki, 2 adiunktów, 10 starszych asystentów i 4 asystentów ukończyło Wydział Mechaniczny; 2 adiunktów, 2 starszych asystentów i 2 asystentów ukończyło Wydział Chemiczny i wreszcie 1 adiunkt, 3 starszych asystentów i 1 asystent — Wydział Elektryczny.

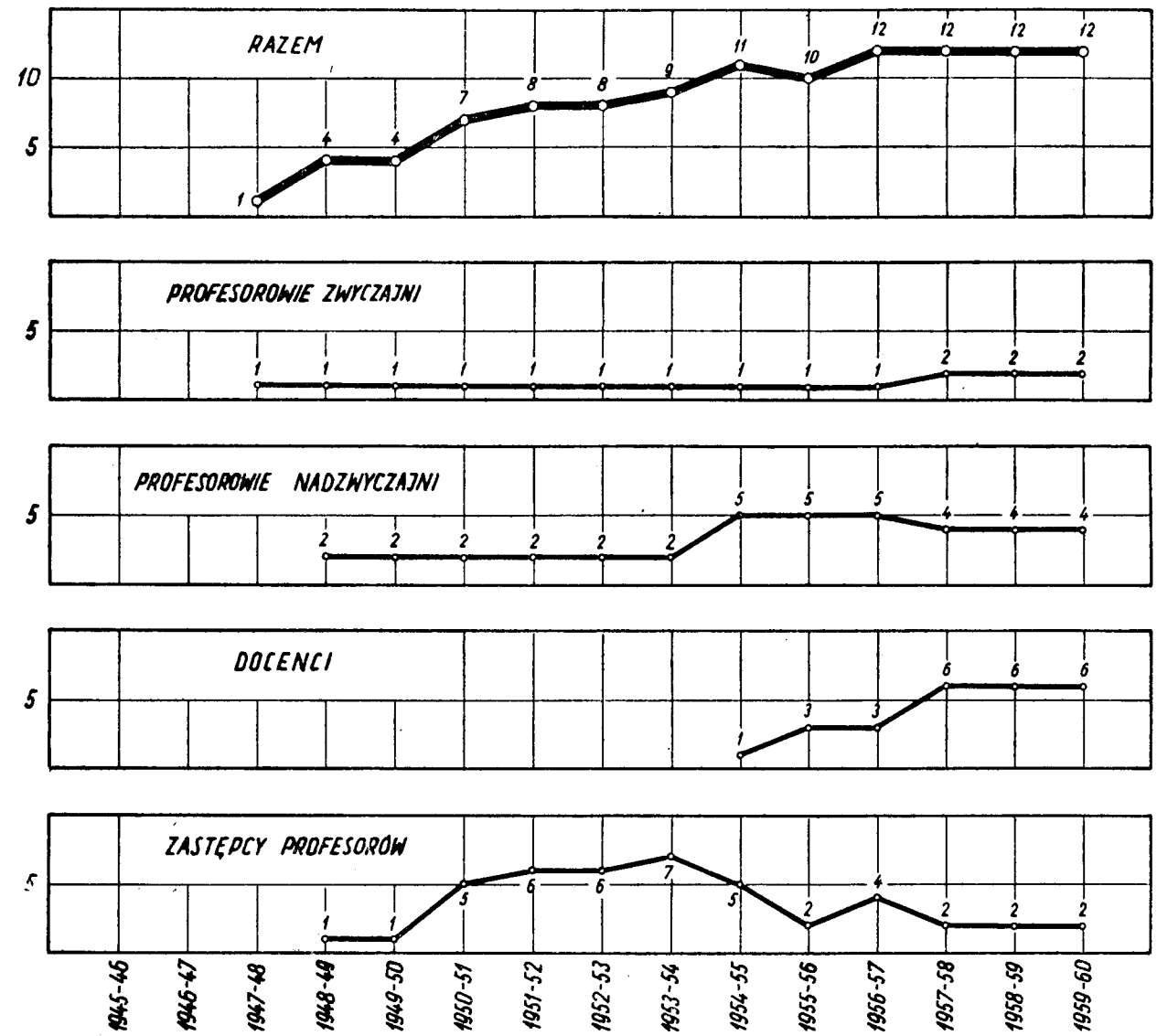

Rys. W. 1. Wydział Włókienniczy: Stany liczbowe samodzielnych pracowników nauki w poszczególnych latach

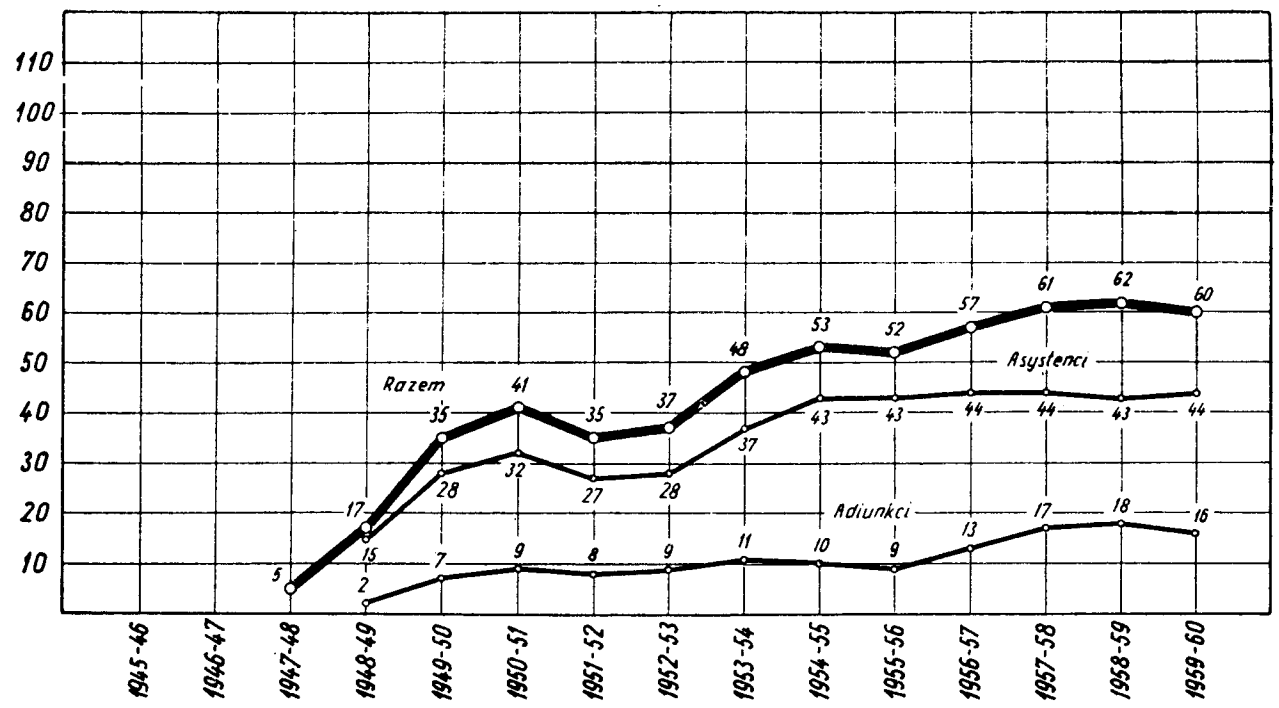

Rys. W. 2. Wydział Włókienniczy: Stany liczbowe pomocniczych pracowników nauki w poszczególnych latach

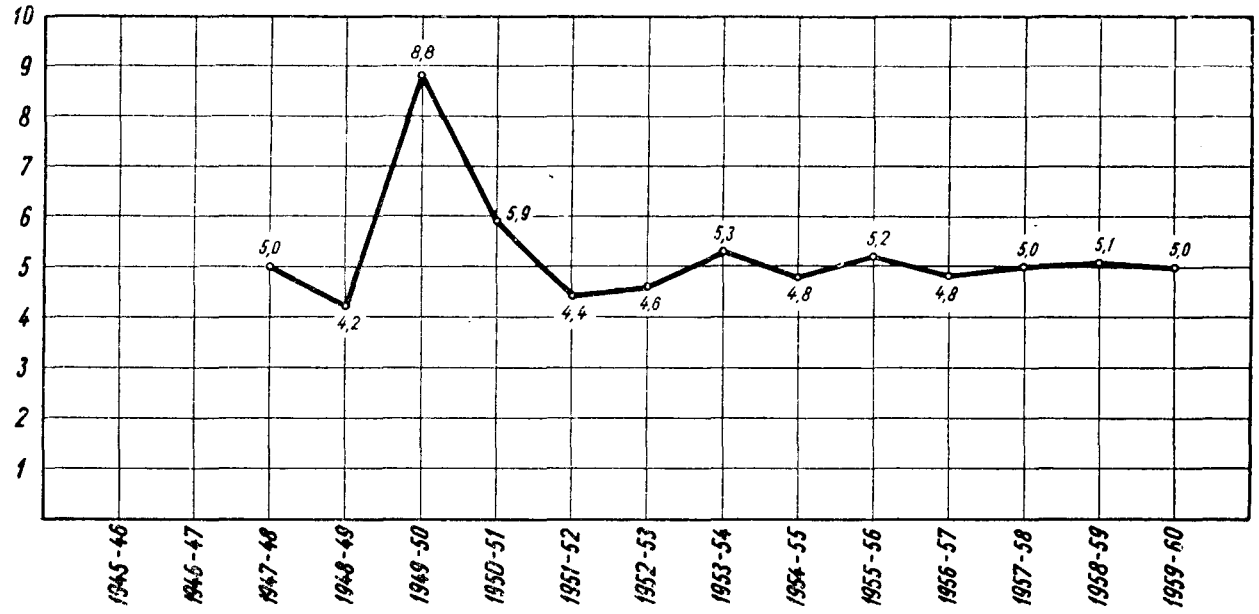

Rys. W. 3. Wydział Włókienniczy: Liczby pomocniczych pracowników nauki przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

LABORATORIA I ZAKŁADY DOŚWIADCZALNE

W początkowym okresie istnienia Wydziału bardzo ważnym zagadnieniem było stworzenie odpowiednich laboratoriów technologicznych, które mogłyby zapewnić właściwe prowadzenie prac dydaktycznych i naukowych. Laboratoria te zaczęto organizować już w roku 1947. Utworzenie ich należy zawdzięczać przede wszystkim pomocy przemysłu i dużemu nakładowi pracy ówczesnego personelu Politechniki. Przemysł włókienniczy nie tylko dostarczył podstawowe maszyny i urządzenia, lecz delegował również własnych pracowników dla ich zmontowania i uruchomienia w pracowniach Politechniki. Przemysł zaopatrzył na dłuższy przeciąg czasu powstałe pracownie również w surowce i materiały pomocnicze. Skuteczna pomoc przemysłu była wynikiem wysoce życzliwego ustosunkowania się do potrzeb nowopowstającego Wydziału Włókienniczego ówczesnego podsekretarza stanu w Ministerstwie Przemysłu i Handlu mgr inż. Henryka Golańskiego oraz dyrektora Centralnego Zarządu Przemysłu Włókienniczego inż. Walentego Wendego i jego współpracowników — dr Czesława Bąbińskiego i inż. Wiesława Kłopotowskiego.

Dzięki tej pomocy już w latach 1947—48 powstały Zakłady Przędzalnictwa: Bawełny, Wełny oraz Włókien Łykowych.

Powstanie pracowni Zakładów Przędzalnictwa Bawełny i Wełny jest zasługą prof. B. Prindisza, który, będąc od roku 1947 dyrektorem technicznym Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego Nr 1, wyposażył Zakłady Wydziału w oparciu o pomoc tych zakładów przemysłowych. Przy budowie pracowni Zakładów Przędzalnictwa Wełny dużą pomoc okazały Państwowe Zakłady Przemysłu Wełnianego Nr 6, a przede wszystkim dyrektor techniczny tych Zakładów inż. L. Burno oraz inż. T. Bendkowski, pracujący w Politechnice w roli adiunkta.

Budowa Zakładu Przędzalnictwa Włókien Łykowych odbywała się pod kierunkiem prof. W. Bratkowskiego, przy czym bardzo wiele pracy w organizację laboratorium włożył mgr inż. M. Malinowski.

W tym samym czasie zostały zorganizowane również pracownie Zakładu Tkactwa. Przy ich organizacji i budowie specjalne zasługi położył mgr inż. Józef Grosman.

Organizowaniem pracowni Zakładu Dziewiarstwa zajmował się od początku mgr inż. Leon Pfeifer, który z przemysłu dziewiarskiego otrzymał wiele cennych urządzeń. Obok inż. L. Pfeifera przy montażu i uruchomieniu maszyn dziewiarskich duże zasługi położył mgr inż. K. Stajniak.

W następnej kolejności budowane były laboratoria Zakładów Technologii Chemicznej. W latach 1949—50 prof. J. Majzner i mgr inż. E. Mandybur zorganizowali Zakład Wykończalnictwa. Zakład wyposażony został we wszystkie urządzenia używane w wykończalnictwie tkanin. Urządzenia te ofiarowane były przez przemysł łódzki, przy czym koloryści miejscowi, jak inż. inż. B. Tarchalski, W. Jezierski i inni, blisko współpracowali przy budowie tego Zakładu.

W latach 1950—51 został zorganizowany przez prof. A. Boryńca Zakład Włókien Sztucznych. Organizowanie tego zakładu napotykało duże trudności, gdyż przemysł włókien sztucznych nie udzielił tak wydatnej pomocy, jakiej udzielił innym zakładom Przemysł Włókienniczy. Pomimo pewnych niedociągnięć w wyposażeniu Zakładu Włókien Sztucznych Wydział Włókienniczy otrzymał w sumie laboratoria technologiczne dobrze wyposażone, których może mu zazdrościć wiele starszych uczelni. Na Politechnice Łódzkiej jest to jedyny Wydział, który rozporządza pracowniami technologicznymi zdolnymi do prowadzenia pełnych procesów produkcyjnych na skalę półprzemysłową.

Niezależnie od zakładów technologicznych powstały na Wydziale Włókienniczym pracownie o odmiennym charakterze. Przy Katedrze Surowców Włókienniczych Naturalnych pod kierownictwem prof. T. Żylińskiego, przy aktywnym współudziale mgr inż. Witolda Żurka, powstało w 1948/49 r. Laboratorium Metrologii Włókienniczej zaopatrzone dosyć obficie w aparaturę do pomiaru właściwości fizycznych i struktury włókien i wyrobów włókienniczych. Przy Katedrze Urządzeń Przemysłowych Zakładów Włókienniczych prof. M. Klimek w roku 1951/52 stworzył laboratoria elektryczne i cieplne, które w tej chwili należą do bogato i wszechstronnie wyposażonych.

PROGRAMY I FORMY ORGANIZACYJNE STUDIÓW

Trudnym zadaniem, które Wydział musiał rozwiązać w chwili powstania, było ustalenie odpowiednich metod i programu nauczania. Pierwsza wersja programu została stworzona w roku 1947 przez Komisję w składzie: prof. W. Bratkowski, prof. B. Stefanowski, inż. M. Klimek i inż. T. Żyliński. Przyjęcie właściwych metod nauczania było rzeczą trudną. Wzięto wprawdzie pod uwagę programy analogicznych Wydziałów na Uczelniach ZSRR, W. Brytanii i innych krajów, ale programy ich opierały się jednak na metodach nauczania wypracowanych w nieco odmiennych warunkach i metod tam stosowanych nie można było przenieść bez zmian.

Wydział Włókienniczy był emanacją Wydziału Mechanicznego i struktura nauczania na tym ostatnim miała duży wpływ na przyjęte metody i programy. Wpływ ten został spotęgowany tym, że jako pierwsze powstały specjalizacje mechaniczne w postaci oddziałów konstrukcyjnego i technologicznego, przy czym oddział technologiczny obejmował wyłącznie technologię mechaniczną włókna. W wyniku tego pierwszy program nauczania

poza przedmiotami specjalistycznymi był oparty na programie Wydziału Mechanicznego uzupełnionym podstawowymi dyscyplinami chemicznymi i włókienniczymi.

W okresie powstawania Wydziału Włókienniczego obowiązywały jednolite studia czteroletnie. Nauczanie charakteryzowała gruntowna podbudowa teoretyczna oraz prace indywidualne wykonywane przez studenta. Specjalizacja na kursie jednolitym była dość szeroka i właściwe kierunki specjalizacyjne pokrywały się z oddziałami. W rezultacie szkolono konstruktorów maszyn włókienniczych i technologów w zakresie technologii mechanicznej włókna, a na oddziale chemicznym, który powstał w roku akademickim 1949/50, zaczęto szkolić technologów w zakresie chemicznej obróbki włókna i technologii włókien sztucznych.

W roku 1948 wyższe szkolnictwo techniczne w Polsce przeszło z jednolitego systemu nauczania na dwustopniowy. Okres studiów na stopniu pierwszym (inżynierskim) miał trwać trzy i pół lat, następnie przedłużono go do czterech lat. Okres studiów na stopniu drugim (magisterskim) trwał dwa lata. Program opracowany w Politechnice Łódzkiej zgodnie z ogólnymi założeniami przewidywał dla stopnia inżynierskiego Wydziału Włókienniczego znaczne zmniejszenie zakresu dyscyplin teoretycznych oraz prac indywidualnych w stosunku do kursu jednolitego. Powiększono natomiast zakres przedmiotów ekonomicznych i ideologicznych. W wyniku zmian zniesiono prace przejściowe i zredukowano zakres pracy dyplomowej. Dalszą zasadniczą zmianą było rozbicie od roku 1951/52 Oddziałów na szereg specjalności, liczba ich początkowo wynosiła 9, a następnie zwiększyła się do 10. Specjalności te były następujące: Przędzalnictwo bawełny, Przędzalnictwo wełny, Przędzalnictwo włókien łykowych, Tkactwo, Dziewiarstwo, Konstrukcja maszyn włókienniczych, Wykończalnictwo, Włókna sztuczne i syntetyczne oraz Włóknoznawstwo.

Absolwentów stopnia inżynierskiego kształcono na dosyć wąskich specjalistów. Dopiero na drugim stopniu nauczania podbudowa teoretyczna uległa rozszerzeniu: główny nacisk położono na przedmioty teoretyczne i prace samodzielne, zmniejszając jednocześnie liczbę specjalności do 7 przez połączenie specjalności przędzalnictwa w jedną oraz przeniesienie konstrukcji maszyn włókienniczych na Wydział Mechaniczny. Równocześnie jednak na stopniu inżynierskim i magisterskim Wydziału Włókienniczego uruchomiono specjalizację Energetyki włókienniczej.

W roku 1954 przeprowadzono nową reformę nauczania technicznego w skali ogólnokrajowej. Wprowadzono z powrotem jednolity system nauczania. Okres studiów ustalono na 5 lat. Przy 5-letnich studiach, obok zwiększenia liczby godzin na przedmioty ekonomiczne i organizacyjne, stało się również możliwe rozszerzenie zakresu zarówno dyscyplin teoretycznych jak i przedmiotów specjalizacyjnych. Liczbę specjalności utrzymano na dotychczasowym poziomie przy wprowadzeniu następujących zmian: Energetykę włókienniczą przeniesiono na Wydział Mechaniczny, tworząc nową specjalność — Roszarnictwo.

Do roku akademickiego 1955/56 na Wydziale Włókienniczym Politechniki Łódzkiej istniały wyłącznie studia dzienne. Od początku roku akad. 1955/56, w wyniku przyłączenia Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej, powstały ponadto studia wieczorowe i zaoczne. Mają one charakter studiów jednolitych i po ukończeniu ich uzyskuje się tytuł magistra inżyniera. Zakres nauczania na studiach wieczorowych i zaocznych, których czasokres wynosi 6 lat, przystosowany został do poziomu studiów dziennych.

Kształtowanie się kierunków studiów i specjalności w poszczególnych okresach ujmuje następujące zestawienie:

Studia jednolite w latach 1947—52

Oddział Konstrukcyjny od roku 1947/48,
Oddział Technologiczny od roku 1947/48,
Oddział Chemiczny od roku 1949/50.

Studia dwustopniowe — rocznik 1948/49

Oddział Konstrukcyjno-energetyczny,
Oddział Technologiczny,
Oddział Chemiczny,

Studia dwustopniowe — roczniki 1949/50 do 1953/54

Oddział Technologiczny

Specjalności:

1. Przędzalnictwo bawełny,
2. Przędzalnictwo wełny,
3. Włókna łykowe, na stopniu magisterskim: Przędzalnictwo,
4. Tkactwo,
5. Dziewiarstwo,
6. Roszarnictwo (od roku 1954).

Oddział Chemiczny

Specjalności:

1. Wykończalnictwo, od roku 1953 Chemiczna obróbka włókna i wykończalnictwo,
2. Włókna sztuczne i syntetyczne.

Specjalności odrębne:

1. Towaroznawstwo włókiennicze, od roku 1952 — Włóknoznawstwo,
2. Cieplno-ruchowa, od roku 1952 — Energetyka włókiennicza.

Studia jednolite poczynając od rocznika 1954/55

Mechaniczna Technologia Włókna

Specjalności:

1. Przędzalnictwo (ze specjalizacjami: Przędzalnictwo bawełny, Przędzalnictwo wełny, Przędzalnictwo włókien łykowych),
2. Tkactwo,
3. Dziewiarstwo,
4. Roszarnictwo,
5. Metrologia włókiennicza.

Chemiczna Technologia Włókna

Specjalności:

1. Chemiczna obróbka włókna,
2. Technologia włókien sztucznych.

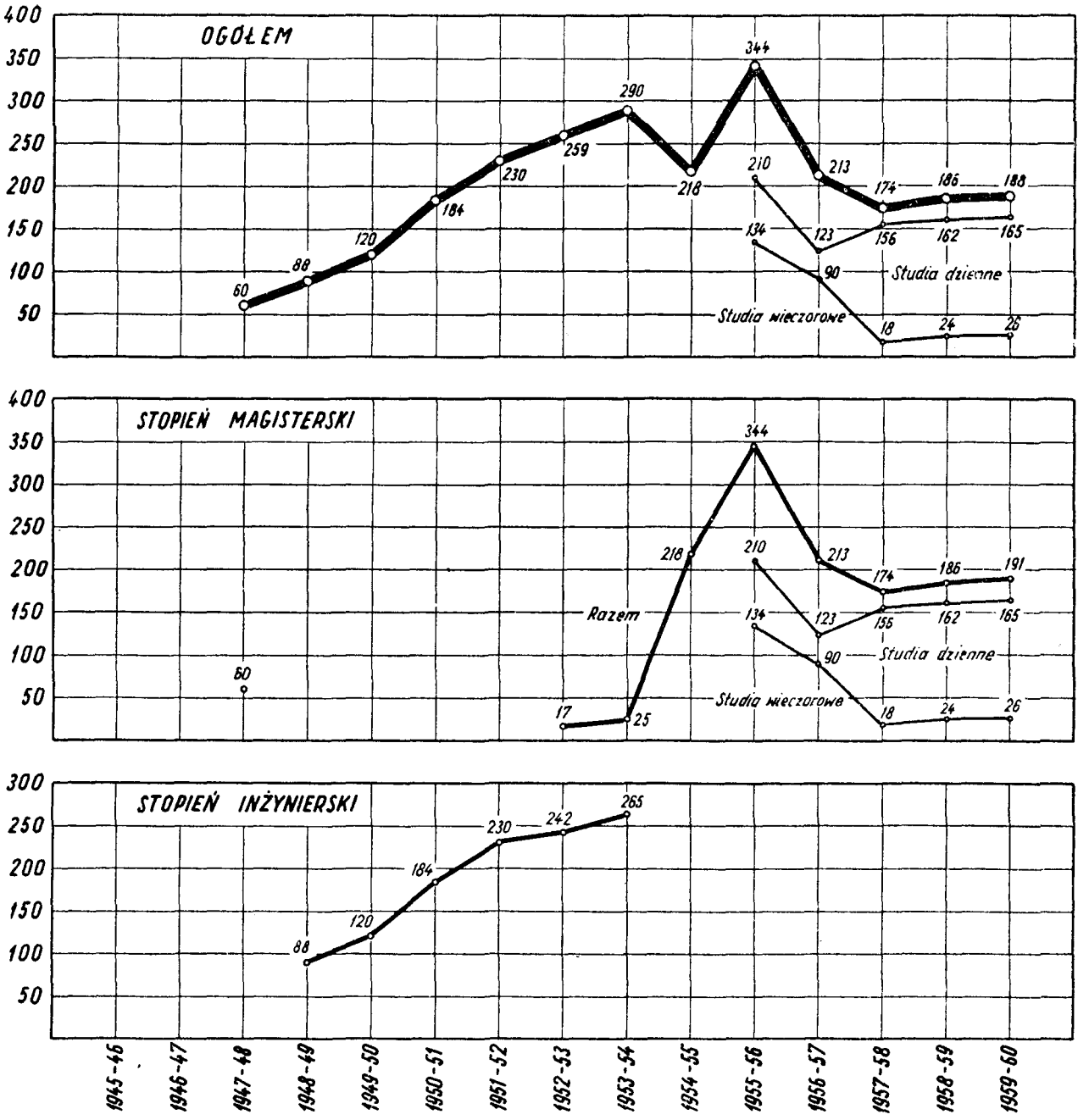

Rys. W. 4. Wydział Włókienniczy: Liczby przyjętych kandydatów na I rok studiów w poszczególnych latach

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

W okresie powstawania Wydziału Włókienniczego Politechniki Łódzkiej nie było w żadnej z polskich wyższych uczelni kierunków studiów przygotowujących inżynierów-technologów dla przemysłu włókienniczego, który odczuwał ich wielki brak. Jedynie nieliczne jednostki w tym przemyśle posiadały wyższe wykształcenie z zakresu mechanicznej technologii włókna. Do nich zaliczali się: paru wychowanków profesora Bratkowskiego oraz nieliczne osoby, które ukończyły studia za granicą. Lepiej nieco przedstawiała się sprawa z inżynierami z zakresu technologii chemicznej, jednak pracowali oni przeważnie w laboratoriach a nie w ruchu. Dla pełnego obrazu sytuacji należy dodać, że w oddziałach energetycznych fabryk włókienniczych stan był trochę lepszy, gdyż pracowali w nich inżynierowie mechanicy i elektrycy, którzy wyspecjalizowali się w tej dziedzinie. W zasadzie jednak przemysł włókienniczy był prowadzony przez techników, a w dużej mierze nawet samouków o dużym doświadczeniu

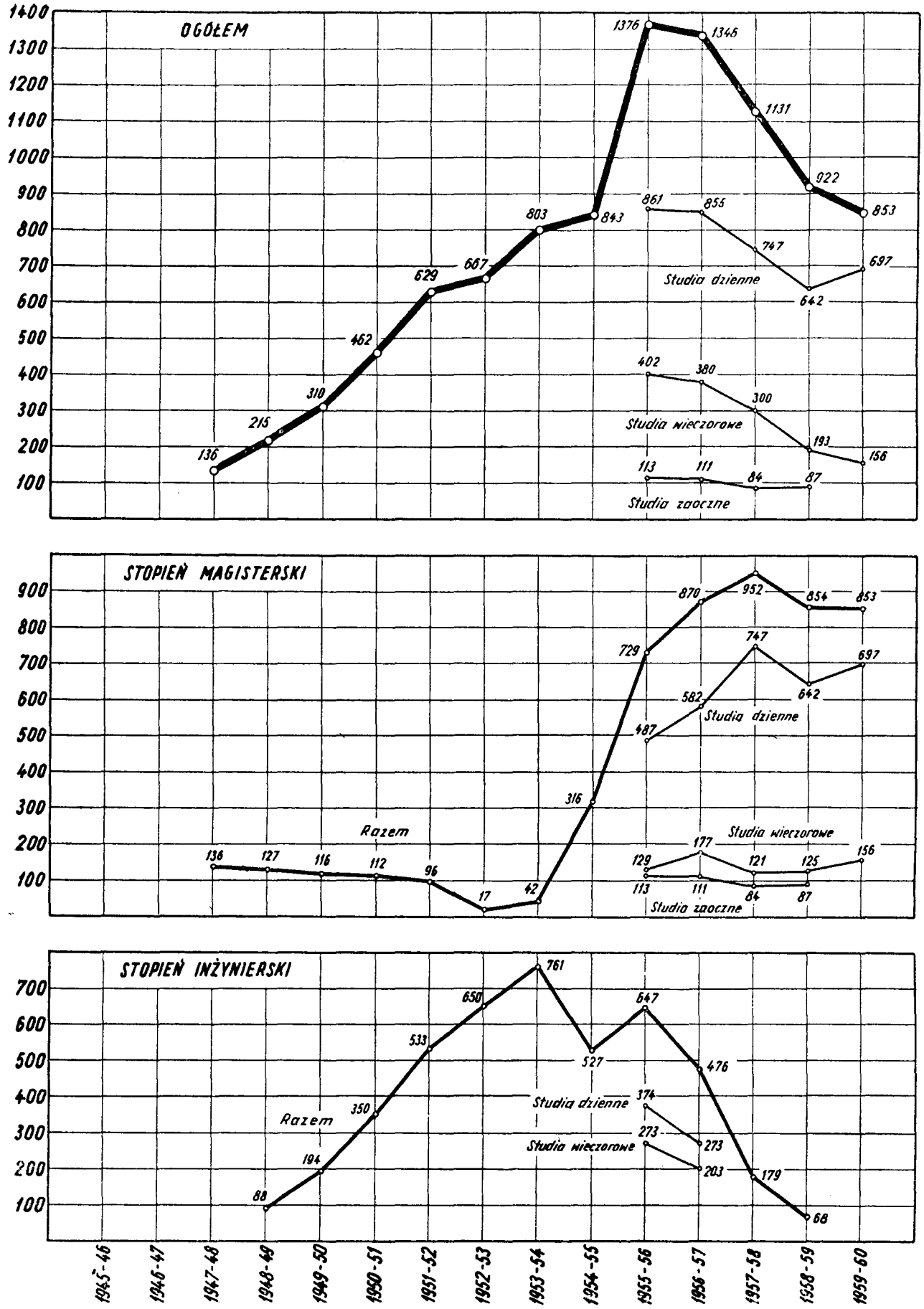

Rys. W. 5. Wydział Włókienniczy: Stany liczbowe studiujących w poszczególnych latach

praktycznym, ale o ograniczonych wiadomościach teoretycznych. Wskutek komasacji zakładów przemysł włókienniczy musiał przejść z gospodarki majsterskiej, uprawianej w większości przemysłowych zakładów włókienniczych w okresie międzywojennym, na gospodarkę

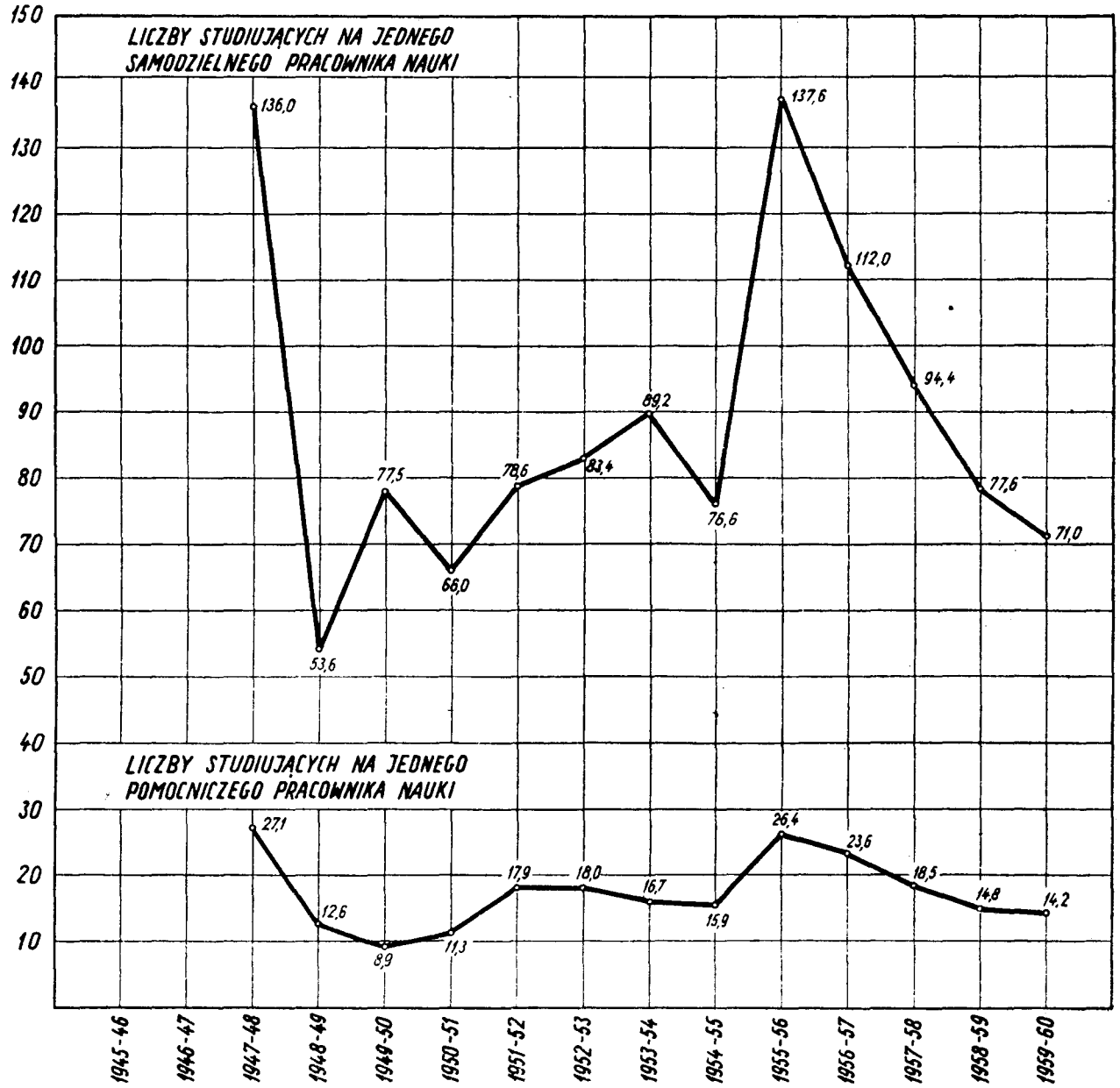

Rys. W. 6. Wydział Włókienniczy: Liczby studiujących przypadających na jednego pracownika nauki w poszczególnych latach

wielkoprzemysłową, co wymagało zatrudnienia większej liczby inżynierów. Stąd powstało żądanie, aby nowoutworzony Wydział Włókienniczy jak najprędzej i jak najwięcej kształcił inżynierów dla potrzeb przemysłu. Żądano przy tym inżynierów różnych specjalności.

Aby sprostać tym żądaniom liczba pozycji wykładowych musiała stale ulegać rozbudowie. Doprowadziło to z czasem do powstania właściwie dwóch oddzielnych kierunków studiów, gdyż programy oddziałów technologii mechanicznej i technologii chemicznej już od pierwszego roku są inne. Również bardzo szybko zwiększono liczbę przyjmowanych kandydatów na pierwszy rok studiów. Konsekwentnie zwiększała się więc liczba studiujących i liczba absolwentów.

Wykresy przedstawione na rys. W. 4, W. 5 i W. 7 ilustrują stany liczbowe przyjętych na I rok studiów, studiujących oraz wydanych dyplomów w poszczególnych latach.

Wykresy przedstawione na rys. W. 6 i W. 8 pokazują obciążenie pracowników naukowych w poszczególnych latach.

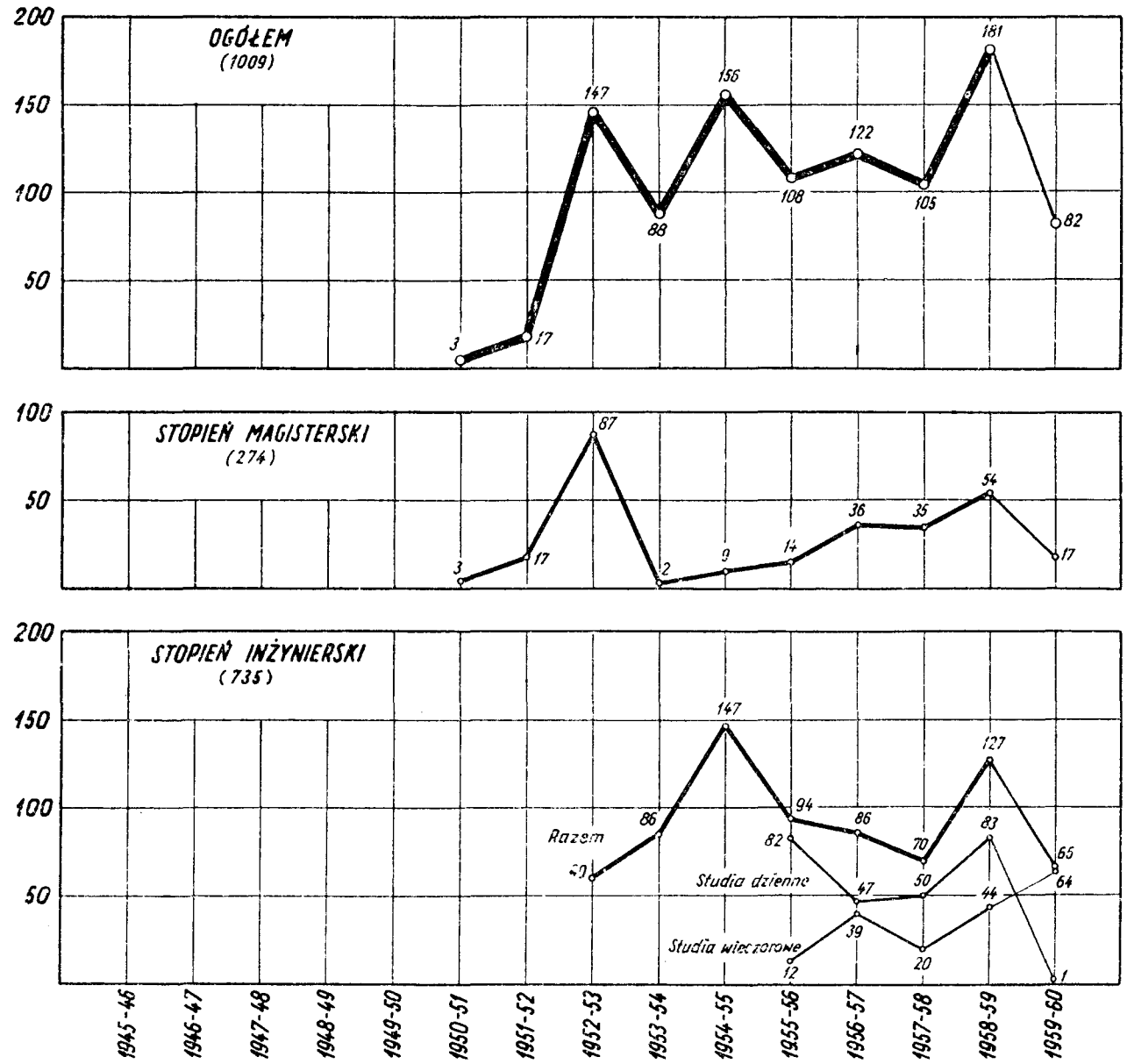

Rys. W. 7. Wydział Włókienniczy: Liczby wydanych dyplomów w poszczególnych latach. Liczby wydanych dyplomów podane dla roku akademickiego 1959/60 ujmują stan do dnia 30 VI 1959 r.

W związku z szybkim zwiększaniem się stanu studentów wystąpił z jednej strony niedobór kandydatów o dostatecznie dobrym przygotowaniu do studiów, a z drugiej strony okazało się z czasem, że przyrost kadry inżynierskiej był zbyt szybki i przemysł zaczął z trudem wchłaniać absolwentów. Spowodowało to od roku 1956/1957 pewne obniżenie liczby przyjmowanych i liczby studiujących.

Rola młodych inżynierów w przemyśle włókienniczym na ogół była z początku trudna. Brak tradycji inżynierskich powodował, że stary personel nie posiadający wyższych studiów odnosił się z dużą rezerwą do młodych inżynierów — ewentualnych potencjalnych konkurentów do szeregu stanowisk, ponadto nie umiano często wykorzystać pracowników z wyższym wykształceniem w przemyśle, w którym panował tradycyjny system majsterski.

Pojawienie się w przemyśle młodych inżynierów spowodowało dążność praktyków mających większy staż w przemyśle na stanowiskach kierowniczych do skorzystania z możliwości, które dawała im ustawa z dnia 28 stycznia 1948 r. pozwalająca na ubieganie się o stopień inżyniera w Komisjach Weryfikacyjno-Egzaminacyjnych. Przyczyniło się to do pewnego podniesienia poziomu technicznego wśród starszych kadr technicznych, które zaczęły prze-

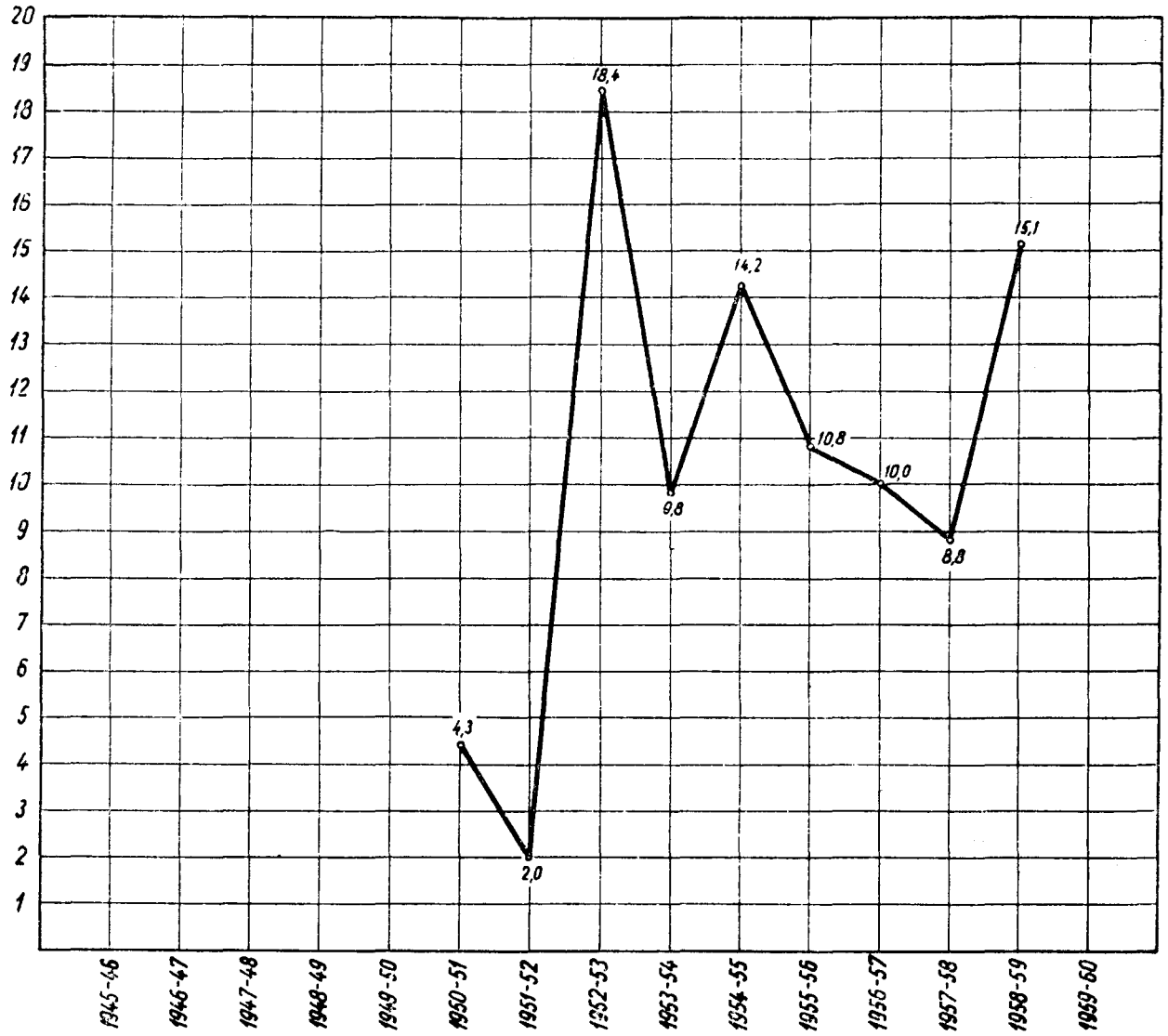

Rys. W. 8. Wydział Włókienniczy: Liczby wydanych dyplomów przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

chodzić egzaminy weryfikacyjne, uzupełniając w pewnym stopniu swoje wiadomości techniczne w podstawowych dyscyplinach technologicznych.

Komisja Weryfikacyjno-Egzaminacyjna na stopień inżyniera włókiennika została powołana przy Wydziale Włókienniczym Politechniki Łódzkiej i nosiła charakter ogólnokrajowy. Komisja działała od roku 1952 do roku 1958 i przyznała stopień inżyniera 345 osobom.

Pojawienie się w przemysłowych zakładach włókienniczych większej liczby osób, które uzyskały stopień inżyniera na podstawie weryfikacji nie tylko podniosło poziom techniczny starej kadry, ale ułatwiło rolę również młodym absolwentom wyższych szkół technicznych w przemyśle włókienniczym.

Analiza zatrudnienia absolwentów Wydziału Włókienniczego Politechniki Łódzkiej wykonana w roku 1955 wykazała, że 37% absolwentów studiów jednolitych pracowało w przemyśle włókienniczym, przy czym 5% z tej ilości było zatrudnione w centralnych zarządach i centralnych laboratoriach. Następne 21% zatrudniły przemysłowe instytuty badawcze, 18% biura konstrukcyjne, biura techniczne oraz biura planowania zakładów, a 16% wyższe uczelnie. W skład tej grupy wchodzili nie tylko pracownicy nauki, ale również aspiranci. Pozostałe 8% stanowili absolwenci zatrudnieni przez ministerstwa, urzędy i wojsko.

Dla absolwentów stopnia inżynierskiego sytuacja kształtowała się odmiennie. 32% absolwentów po ukończeniu kursu inżynierskiego studiowało dalej na kursie magisterskim. Pozostali natomiast zostali zatrudnieni w większości bezpośrednio w zakładach produkcyjnych włókienniczych względnie w zakładach produkujących włókna sztuczne. W stosunku do ogólnej ilości liczba tak zatrudnionych wynosiła 54%. Poza tym 6% dostało się do instytutów badawczych, 4% do laboratoriów centralnych, 1% został zatrudniony w biurach projektowania zakładów i biurach konstrukcyjnych oraz 3% w centralnych zarządach, wojkowości i urzędach. A zatem po ukończeniu kursu inżynierskiego absolwenci w większości szli bezpośrednio na stanowiska produkcyjne.

Inaczej jeszcze przedstawiało się zatrudnienie absolwentów II stopnia, czyli magistrów-inżynierów, którzy uzyskali dyplomy w ramach nauczania dwustopniowego. Jak wykazała analiza przeprowadzona na dwóch rocznikach, które wówczas opuściły Uczelnię, 38% absolwentów dostało się do wyższych szkół technicznych bądź to w charakterze pomocniczych pracowników nauki, bądź też w charakterze aspirantów, 17% pracowało w instytutach badawczych przemysłowych, 8% w biurach projekcyjnych i 8% w laboratoriach centralnych. Jedynie 29% absolwentów zasiliło produkcyjne kadry przemysłu włókienniczego oraz włókien sztucznych. Sytuacja ta jednak od roku 1956 uległa znacznej zmianie i od tego czasu większość absolwentów (zarówno ze stopniem inżyniera, jak i magistra) jest zatrudniona bezpośrednio w zakładach produkcyjnych.

Wyniki pracy zawodowej młodych magistrów i inżynierów są w dużej mierze zadowalające. Wielu absolwentów studiów jednolitych może poszczycić się poważnymi sukcesami, czego dowodem są stanowiska przez nich zajmowane. Są oni między innymi kierownikami zakładów, głównymi inżynierami zakładów przemysłowych, kierownikami przędzalń i tkalń itp. Podobnie dało się już poznać z dobrej strony wielu absolwentów stopnia inżynierskiego i magisterskiego okresu studiów dwustopniowych.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Prace badawcze w Katedrach Wydziału Włókienniczego rozpoczęły się prawie od początku ich kreowania, przy czym w pierwszym okresie (do roku 1950) odbywały się one w ścisłym powiązaniu z pracami Głównego Instytutu Włókiennictwa.

Do roku 1954 prace naukowo-badawcze w dziedzinie włókiennictwa prowadzone były — podobnie jak i prace naukowe z innych gałęzi wiedzy — w uczelniach technicznych w sposób raczej żywiołowy, ponieważ na wykonywanie tych prac były udzielane nader ograniczone budżetowe środki pieniężne. Toteż prace naukowe prowadzone były wówczas w postaci prac studenckich magisterskich, dyplomowych i przejściowych, które były na Wydziale Włókienniczym ściśle powiązane z problemami, nad którymi pracowały Katedry, oraz prac zleconych i finansowanych przez przemysł lub instytuty naukowo-badawcze przemysłu.

Od roku 1954 rozpoczęła się na Wydziale Włókienniczym, podobnie zresztą jak i na innych wydziałach wyższych szkół technicznych w kraju, planowa praca naukowa. Opiera się ona na samodzielnych pracownikach nauki, aspirantach i młodej kadrze naukowej. Praca ta prowadzona jest przez prawie wszystkie Katedry Wydziału Włókienniczego. Charakter jej jest rozmaity. Niektóre z Katedr w oparciu o środki uzyskane od przemysłu lub instytutów naukowo-badawczych rozwinęły działalność naukową o charakterze perspektywiczno-koncepcyjnym.

Do tej grupy Katedr należy zaliczyć przede wszystkim Katedrę Przędzalnictwa Włókien Łykowych, której kierownik prof. W. Bratkowski w ramach współpracy, najpierw z Głównym Instytutem Włókiennictwa, potem z przemysłem, a ostatnio w ramach Polskiej Akademii Nauk, prowadzi od początku swej naukowej działalności w Łodzi zakrojone na dużą skalę prace nad nową technologią wyprawy wstępnej i przędzenia konopi. Prace te są już daleko zaawansowane. Zbudowano maszyny eksperymentalne takie jak: dekortykator i odklejarka do konopi. Stan prac rokuje nadzieje na uzyskanie interesujących wyników, lecz jak dotąd prace te nie zostały jeszcze zakończone na skutek braku dostatecznych środków materialnych. W toku pracy nad nową technologią konopi okazało się, że odklejarka prof. W. Bratkowskiego może być podstawą do zmodernizowania pralnictwa wełny i pewnej modyfikacji w jej przędzeniu. Prace dotyczące zarówno technologii konopi jak i wełny prowadzone przez prof. W. Bratkowskiego rokują rozwiązanie niektórych węzłowych zagadnień włókiennictwa. Katedra zajmuje się również od kilku lat zagadnieniami związanymi ze standaryzacją lnu i konopi oraz normalizacją ich przędzenia. Zagadnienia te rozwiązuje się na zlecenie i w ścisłej współpracy z Instytutem Przemysłu Włókien Łykowych w Poznaniu. Kierownik Katedry prof. W. Bratkowski za całokształt swej działalności otrzymał w roku 1955 Państwową Nagrodę Indywidualną II stopnia w dziedzinie nauki, a w roku 1958 — Nagrodą Naukową miasta Łodzi.

Drugą placówką prowadzącą prace nad szeregiem problemów perspektywicznych jest Katedra Technologii Włókien Sztucznych i Syntetycznych kierowana przez prof. dr A. Boryńca. Opracowano w niej tematy o zasadniczym znaczeniu:

1) Odzyskiwanie siarki z gazów na przędzarkach wiskozowych włókien ciętych, stosując nowy typ przędzarki z hydraulicznym transportem włókna, tzw. przędzarką lewarową;

2) Skrócenie procesu wytwarzania włókien wiskozowych stosując odmienny sposób siarkowania.

Obie prace zostały postawione do dyspozycji przemysłu. Katedra wspólnie z Centralnym Biurem Technicznym Przemysłu Maszyn Włókienniczych opracowała prototyp przędzarki lewarowej. Znaczenie nowego systemu przędzenia jest duże nie tylko z punktu widzenia produkcyjnego, ale również z punktu widzenia higieny, gdyż wprowadzenie jego spowoduje pochłanianie gazów zatruwających obecnie otoczenie wytwórni włókien sztucznych. Katedra współpracuje z przemysłem również nad innymi zagadnieniami i wykonała dla przemysłu kilka prac, do których należy zaliczyć między innymi opracowanie metody i urządzenia do wytwarzania jelit wiskozowych oraz metodę wytwarzania kordów wiskozowych. Za tę ostatnią pracę prof. Boryniec otrzymał w 1952 roku Nagrodę Państwową.

Zakład Konstruckji Maszyn Włókienniczych kierowany przez doc. J. Hunkę również zajmował się pracami perspektywicznymi. Środki na prowadzenie prac Zakład ten czerpał zarówno z przemysłu budowy maszyn włókienniczych jak i z przemysłu włókienniczego oraz PAN. Problemy, którymi Zakład zajmował się, były związane w większości z modernizacją i usprawnieniami pracy maszyn przędzalniczych.

Obok Katedr pracujących nad zagadnieniami perspektywicznymi istnieje grupa Katedr, które rozwiązywały przy współpracy z przemysłem zagadnienia o znaczeniu bezpośrednim. Czerpały one tematykę w dużej mierze z aktualnych potrzeb przemysłu i dlatego prace perspektywiczne prowadziły w ograniczonym zakresie.

Do takich Katedr należy Katedra Przędzalnictwa. Katedra ta pod kierownictwem prof. B. Prindisza wykonywała głównie prace zlecone przez przemysł i Instytut Włókien-

nictwa. Szereg tematów rozwiązanych przez Katedrę zostało wdrożonych do przemysłu. Do nich należały prace nad modernizacją procesów przędzalniczych bawełny i włókien sztucznych, na podstawie których przeprowadzono modernizację niektórych przędzalń oraz ustalenie optymalnego procesu przędzenia sztucznych włókien ciętych, na podstawie którego przebudowano niektóre maszyny. Katedra opracowała ponadto metodę przędzenia wełny jagnięcej na maszynach przędzalniczych bawełniarskich i szereg innych tematów związanych z polepszeniem procesów technologicznych w przędzalnictwie bawełny oraz zastosowaniem włókien syntetycznych w przędzalniach wełny i bawełny.

Katedra Tkactwa pod kierownictwem zastępcy prof. mgr inż. Józefa Grosmana rozwiązała szereg tematów wchodzących w dziedzinę tkanin technicznych. Opracowała ona nieznaną w Polsce produkcję siatek do lamp radiowych i produkcję tkanin szklanych oraz wykonała konstrukcję krosna okrągłego do węży. W obecnej chwili, kierowana przez mgr inż. Janusza Szoslanda, Katedra ta zaczęła pracować nad zagadnieniami teoretycznymi, związanymi z naukową analizą pracy krosien.

Katedra Urządzeń Przemysłowych Zakładów Włókienniczych, której kierownikiem jest prof. M. Klimek, przeprowadzała analizę gospodarki energetycznej szeregu zakładów włókienniczych i wykonała szereg prac związanych z usprawnieniem gospodarki elektrycznej i cieplnej w zakładach przemysłu bawełniarskiego. Działalność tej Katedry ma duże znaczenie przemysłowo-ekonomiczne, gdyż pracuje ona głównie nad zagadnieniami o pierwszorzędnym znaczeniu dla gospodarki narodowej.

Katedra Wykończalnictwa Przędzy i Tkanin znajdująca się pod kierownictwem doc. J. Majznera opracowuje nowe metody druku i barwienia, ze szczególnym uwzględnieniem stosowania nowych barwników i chemicznych środków pomocniczych zarówno krajowych jak i pochodzenia zagranicznego. Jednym z najważniejszych osiągnięć Katedry jest opracowanie metody otrzymywania eteru skrobiowego przydatnego do różnych odmian druku na tkaninach i dzianinach. Ponadto Katedra opracowała na skalę laboratoryjną i przemysłową metody apretury i impregnacji tkanin dotąd w Polsce niestosowane. Wyniki pracy Katedry były udostępnione przemysłowi.

Katedra Dziewiarstwa, która ze względu na późniejsze uruchomienie laboratorium technologicznego rozpoczęła prace badawczo-naukowe najpóźniej, pracowała głównie nad zagadnieniami nowych dzianin, a zwłaszcza dzianin o zmniejszonej rozciągliwości. Kierownik Zakładu doc. L. Pfeifer rozwiązywał zagadnienie teoretyczne związane z formowaniem oczek dzianiny.

Katedra Surowców Włókienniczych i Metrologii kierowana przez prof. T. Żylińskiego ma zespół zdolnych młodych pracowników naukowych z doc. W. Żurkiem na czele. Zespół powyższy opracowywał tematy o charakterze teoretycznym i użytkowym z zakresu metrologii włókienniczej oraz struktury włókien i wyrobów włókienniczych. W dziedzinie tej pracownicy Katedry ogłosili kilkadziesiąt publikacji. Istniejący przy Katedrze Zakład Produkcji Surowców Włókienniczych Naturalnych, znajdujący się pod kierownictwem doc. dr A. Doberczaka, pracował nad problemem rozszerzenia bazy surowców łykowych oraz podniesienia jakości wełny krajowej przez odpowiednią jej pielęgnację na owcy. Katedra zajmowała się między innymi konstrukcją włókienniczych przyrządów pomiarowych i wykonała szereg prac na temat współzależności pomiędzy strukturą i właściwościami mechanicznymi włókien poliamidowych.

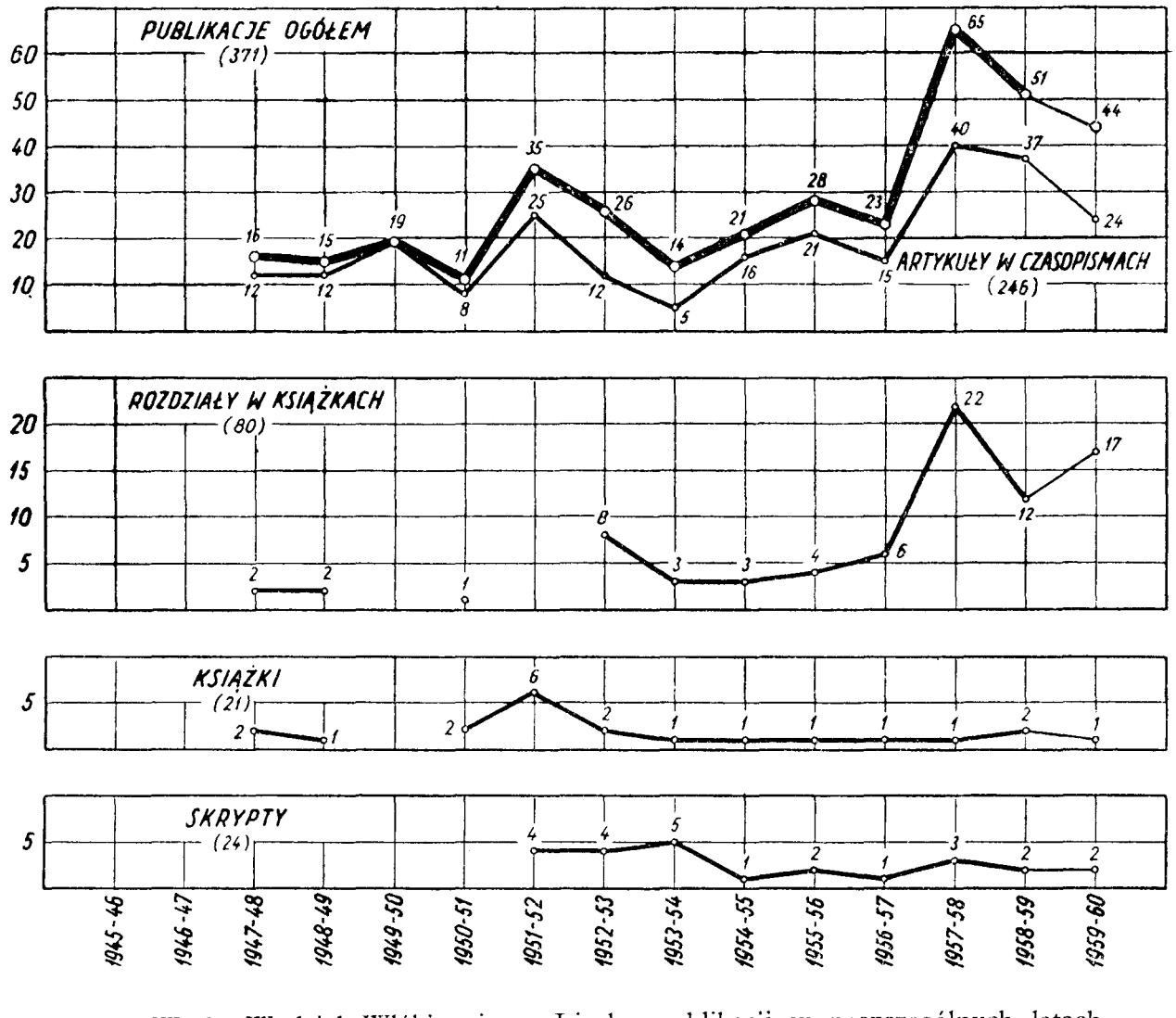

Rys. W. 9. Wydział Włókienniczy: Liczby publikacji w poszczególnych latach

Zagadnieniami teoretycznymi zajmują się również aktywnie Katedry Mechaniki Technicznej i Chemii Fizycznej Polimerów. Prace ich były częściowo finansowane przez PAN.

Dziedziną pracy Katedry Mechaniki Technicznej od czasu objęcia jej przez prof. dr Jana Szmeltera były prace z zakresu metod numerycznych rozwiązywania zagadnień wytrzymałościowych, z których niektóre były związane z maszynami włókienniczymi.

Katedra Chemii Fizycznej Polimerów, kierowana przez doc. dr E. Turską-Kuśmierzową, opracowała nowe metody frakcjonowania polimerów, biorąc przy tym aktywny udział w konferencjach międzynarodowych i publikując nie tylko w kraju ale i za granicą szereg prac swoich współpracowników.

Należy podkreślić, iż aktywność naukowa Wydziału Włókienniczego w ubiegłym piętnastoleciu stale wzrastała. Duże znaczenie miało przyjęcie na Wydział 10 aspirantów, z których 3-ch uzyskało stopień doktora.

Pewnego rodzaju wskaźnikiem aktywności pracowników Wydziału w zakresie prac naukowo-badawczych i naukowo-technicznych są liczby ogłoszonych publikacji. Wykresy na rys. W. 9 przedstawiają liczby publikacji według ich rodzajów w poszczególnych latach. Tematy publikacji zawiera załączony wykaz bibliograficzny.

* * *

Zadania Wydziału Włókienniczego są duże. Ambicją jego pracowników było, by stał się on ośrodkiem myśli twórczej w dziedzinie włókiennictwa, promieniując nie tylko na Łódź, ale na całą Polskę. Trudno orzec, w jakiej mierze Wydział spełnił tę rolę. Pracownicy naukowi Wydziału pracują w komitetach i sekcjach PAN. Są oni również powiązani z resortowymi instytutami badawczymi bądź jako pracownicy, bądź jako członkowie Rad Naukowych, bądź też jako doradcy naukowi. Współpracują z biurami konstrukcyjnymi i biurami projektowania zakładów włókienniczych, biorą czynny udział w życiu Stowarzyszeń Technicznych i są doradcami ministerstw i przemysłu.

Największe jak dotąd osiągnięcia Wydziału leżą jednak w dziedzinie nauczania. W ostatnim piętnastoleciu został zrobiony duży krok w kierunku podniesienia kwalifikacji kadry pracowników przemysłu i nauki pracujących w dziedzinie włókiennictwa, a Wydział Włókienniczy PŁ odegrał w tym zakresie rolę zasadniczą. Należy zwłaszcza podkreślić, że pracownicy Wydziału ogłosili drukiem szereg skryptów i podręczników na poziomie akademickim, budując w ten sposób podwaliny polskiej naukowej literatury włókienniczej.

Wydaje się, że możliwości potencjalne Wydziału Włókienniczego w dziedzinie kształtowania życia naukowego w zakresie włókiennictwa oraz współpracy nad wprowadzeniem postępu technicznego w Polsce są już obecnie bardzo poważne, chociaż nie zostały może dotąd całkowicie wykorzystane dla rozwoju nauki i przemysłu włókienniczego w kraju.

Wydział i jego Katedry nawiązały bardzo szeroką współpracę z szeregiem placówek naukowych zagranicznych, między innymi została nawiązana w roku 1959 stała współpraca z Moskiewskim Instytutem Tekstylnym, przodującą wyższą uczelnią Związku Radzieckiego kształcącą inżynierów włókienników. Nawiązano również bliższe kontakty z Katedrami włókienniczymi zarówno w krajach socjalistycznych jak i zachodnioeuropejskich, czego przejawem są częste wizyty naukowców z ZSRR, krajów demokracji ludowych oraz krajów zachodnioeuropejskich, składane Wydziałowi bądź też poszczególnym jego Katedrom. Praktycznie biorąc odwiedzili Wydział pracownicy wszystkich katedr włókienniczych istniejących w krajach demokracji ludowych oraz szereg naukowców z krajów zachodnioeuropejskich.

Pracownicy Wydziału brali czynny udział w zjazdach i konferencjach krajowych i międzynarodowych. Wielu pracowników naukowych Wydziału przechodziło staże naukowe i techniczne w Związku Radzieckim, NRD, na Węgrzech, w Szwajcarii i Francji, oraz odwiedziło Egipt i Chiny. Z drugiej strony, wśród swoich studentów i absolwentów Wydział ma szereg obcokrajowców, m. in. Albańczyków, Bułgarów, Czechów, Słowaków, Koreańczyków, Rosjan itd.

KATEDRY I ZAKŁADY WYDZIAŁU WŁÓKIENNICZEGO

KATEDRA MECHANIKI TECHNICZNEJ

Obecna nazwa obowiązuje od dnia 1 października 1956 r. (Dz. Urz. Min. Szk. Wyższ. Nr 15 poz. 60 z 1956 r.). Katedra powstała 15 września 1947 r. (Dz. Urz. Min. Oświaty

Nr 10 poz. 236 z dnia 24 10 1947 r.) pod nazwą: Katedra Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej.

W skład Katedry wchodzi Zakład Mechaniki Technicznej (dawniej Zakład Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej) utworzony 15 września 1947 r.

Przez pierwsze dwa lata swego istnienia katedra była nieobsadzona, a jej zajęcia dydaktyczne prowadziły: Katedra Mechaniki Ogólnej pod kierownictwem prof. nadzw. dr inż. Jana Buchholtza i Katedra Mechaniki Technicznej pod kierownictwem prof. zwycz. dr inż. Rajnolda Kurowskiego. W roku akademickim 1950/51 pierwszym kierownikiem Katedry został prof. nadzw. dr inż. Jerzy Leyko, który pełnił tę funkcję do 31 sierpnia 1953 r. Od dnia 1 września 1953 r. Katedrę objął obecny jej kierownik.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor nadzwyczajny dr inż. Jan Szmelter (od dnia 1 września 1953 r.).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Jerzy Gluza; starszy asystent — mgr inż. Tadeusz Sulikowski; asystent — mgr inż. Janusz Lipiński.

Dawni pracownicy: adiunkt mgr inż. Michał Niezgodziński, pracował w Katedrze w latach 1949—1954, wnosząc duży wkład pracy w organizację i rozwój Katedry.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra zajmuje pomieszczenia o powierzchni 65 m^2.

Biblioteka Katedry liczy 754 woluminów.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry skupiają się nad następującymi problemami: numeryczne metody rozwiązań zagadnień mechaniki (metoda różnic skończonych, metoda Rotza, metoda relaksacji, analizatory do rozwiązywania równań); specjalne zagadnienia dynamiki układów sprężystych w budowie maszyn włókienniczych (dynamika aparatu przerzutowego krosna, mechanika procesów technologicznych).

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra prowadzi obecnie współpracę z następującymi instytucjami:

Zakład Teorii Konstrukcji Maszyn Polskiej Akademii Nauk — Warszawa. Katedra prowadzi dla w.w. Zakładu prace naukowo-badawcze. Z cyklu prac, poświęconych kołom zębatym, najważniejszą jest praca pt. „Rozkład siły międzyzębnej w kołach walcowych o zębach prostych".

Katedra Wytrzymałości Materiałów Politechniki Łódzkiej. Organizowane są wspólne zebrania naukowe obu Katedr.

Centralne Biuro Techniczne Przemysłu Maszyn Włókienniczych — Łódź. Aspirant, wykonujący pracę w Katedrze, korzysta z aparatury pomiarowej C.B.T. Temat pracy: „Konstrukcja aparatu wyrzutowego ze średnim biciem w krośnie automatycznym bawełnianym szybkobieżnym".

Polskie Towarzystwo Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej. Współudział w pracach organizacyjnych i naukowych Towarzystwa.

Zentralblatt für Mathematik — Berlin. Prof. Szmelter jest stałym recenzentem pisma.

University of Sheffield — Department of Applied Mathematics. Stała współpraca na temat zagadnień rachunku relaksacyjnego.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Z prac naukowo-badawczych wykonano szereg prac teoretycznych z zastosowania metod numerycznych w mechanice i teorii sprężystości, z których najważniejsze są: uproszczenie metody różnic skończonych dla obliczenia stanu napięcia i odkształcenia w elementach maszyn; „The Energy Method of Networks of Arbitrary Shape in Problems of the Theory of Elasticity".

Ważniejsze prace i osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: wykonano szereg prac poświęconych kołom zębatym, z których najważniejszą jest opublikowana praca „Rozkład siły międzyzębnej wzdłuż tworzącej zęba prostego".

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 13, wydanych książek — 1 (współautorstwo), liczba wydanych skryptów — 2 (opracowanie samodzielne) i 5 (współautorstwo względnie udział w pracach zbiorowych).

KATEDRA CZĘŚCI MASZYN WŁÓKIENNICZYCH

Katedra powstała w roku akademickim 1957/58. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie, który w latach 1949—57 związany był organizacyjnie z Katedrą Części Maszyn i Konstrukcji Maszyn Włókienniczych.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent mgr inż. Marian Chwalibóg (od 20 II 1958 r.).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Edward Szymański; starsi asystenci — mgr inż. Marian Cieślak, mgr inż. Marian Dąbrowski, mgr inż. Jerzy Lorens, mgr inż. Euzebiusz Sobiczewski, mgr inż. Jerzy Siejka, mgr inż. Aleksander Stępień; asystenci — mgr inż. Eugeniusz Szymczak, mgr inż. Rinaldo Skrobirando.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują powierzchnię 462 m^2.

Katedra posiada pracownię fotograficzną.

Ważniejsze posiadane wyposażenie: profilometr, aparat do badania kół zębatych.

Biblioteka Katedry liczy 705 woluminów. Katedra prenumeruje 8 czasopism fachowych, w tym 3 zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się na następujących tematach: zużywalność części w maszynach włókienniczych; drgania wałów wykorbionych w krosnach; koła zębate w maszynach włókienniczych; normalizacja maszyn włókienniczych; obciążenia łożysk w drukarkach.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z zakładami przemysłu włókienniczego w zakresie prac naukowo-badawczych i naukowo-usługowych.

Publikacje: pracownicy Katedry opracowali i wydali 2 skrypty.

KATEDRA KONSTRUKCJI MASZYN WŁÓKIENNICZYCH

Nazwa obecna obowiązuje od 1957 roku. Dawna nazwa: Katedra Części Maszyn i Konstrukcji Maszyn Włókienniczych.

Katedra powstała dnia 1 października 1950 r. W skład Katedry wchodzi Zakład Konstrukcji Maszyn Włókienniczych utworzony w roku 1949, który w latach 1950—51 nosił nazwę: Zakład Części Maszyn i Konstrukcji Maszyn Włókienniczych.

Pierwszym kierownikiem Katedry i Zakładu był docent kandydat nauk technicznych Julian Hunka (od 1 X 1950 do 20 II 1958 r.).

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent mgr inż. Marian Chwalibóg (od 20 II 1958 r.).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — dr inż. Juliusz Zakrzewski; starsi asystenci — mgr inż. Leszek Korycki, mgr inż. Eugeniusz Krupiński, mgr inż. Tadeusz Runowski.

Dawni pracownicy: zastępca profesora mgr inż. Włodzimierz Horwatt, zastępca profesora mgr inż. Bronisław Morozowski (zmarł w r. 1954); adiunkci — mgr inż. Jerzy Borowicz, mgr inż. Andrzej Lipiński, mgr inż. Edward Szymański; starsi asystenci — mgr inż. Tadeusz Bartoszkiewicz, mgr inż. Stefan Dutkowski, mgr inż. Aleksander Liniecki, mgr inż. Euzebiusz Sobiczewski.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: 300 m^2.

Katedra posiada laboratorium maszyn włókienniczych, wyposażone w eksperymentalny aparat rozciągowy, oraz stanowiska do badań: wrzecion obrączkowych, wirówek przędzalniczych, pompek przędzalniczych.

Biblioteka Katedry liczy 820 woluminów. Katedra prenumeruje 10 czasopism fachowych (w tym 6 zagranicznych).

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się obecnie wokół następujących zagadnień: dynamika maszyn włókienniczych; wrzeciona przędzalnicze: obrączkowe, kapturkowe, wirówkowe; pompki przędzalnicze zębate; aparaty rozciągowe; przewijarki automatyczne.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi instytucjami: Komitet Budowy Maszyn Polskiej Akademii Nauk; Sekcja 5 Rady Naukowo-Technicznej Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego; Instytut Włókiennictwa; Instytut Włókien Łykowych; Centralne Biuro Techniczne Maszyn Włókienniczych; Zjednoczenie Budowy Maszyn Włókienniczych; Zjedno-

czenie Przemysłu Wełnianego; Zjednoczenie Przemysłu Włókien Łykowych; Zjednoczenie Przemysłu Włókien Sztucznych; Centralne Laboratorium Przemysłu Włókienniczego.

Zakres współpracy: wykonywanie prac naukowo-badawczych oraz usługowych; koreferowanie oraz ocena prac naukowych oraz naukowo-technicznych; współpraca przy opracowywaniu planów okresowych oraz perspektywicznych; współpraca przy opracowywaniu wyników badań; udział w pracach rad naukowo-technicznych i technicznych. Współpraca z wymienionymi instytucjami dotyczy następujących zagadnień: analiza kształtu oraz napięcia nici; drgania wrzecion; kontrola jakości pompek przędzalniczych zębatych; aparatura do flokowania; rekonstrukcja aparatu wysoko-rozciągowego do przerobu bawełny i włókien sztucznych.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 7, stopnia magisterskiego — 35.

Prace doktorskie (kandydackie) wykonane w Katedrze:

Julian Hunka: „Analiza sił tarcia między włóknami przy rozciągu taśmy przędzalniczej i włókien nieciągłych", rok 1956;

Juliusz Zakrzewski: „Nierównomierność wydajności chwilowej pompki przędzalniczej zębatej", rok 1958.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze:

analiza napięcia oraz kształtu nici podczas pracy wrzecion (obrączkowego, kapturkowego i wirówkowego): przędzarka obrączkowa z aparatem wysoko-rozciągowym o hiperboloidalnych wałkach dociskowych; kontrola jakości pompek przędzalniczych zębatych; system odwróconych rozciągów.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 30, wydanych skrzyptów — 1.

KATEDRA URZĄDZEŃ PRZEMYSŁOWYCH ZAKŁADÓW WŁÓKIENNICZYCH

Katedra powstała dnia 1 października 1947 r.

W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor nadzwyczajny mgr inż. Mieczysław Klimek (od początku istnienia Katedry).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Władysław Komsta, mgr inż. Zygmunt Krotowski, mgr inż. Leszek Maliński; starsi asystenci — mgr inż. Wiesław Karolewski, mgr inż. Konrad Raźniewski, mgr inż. Jan Raczyński; asystent — inż. Jerzy Wroński.

Prowadzący ćwiczenia: mgr inż. Zdzisław Ślusarski.

Pracownicy techniczni: technik laborant — Włodzimierz Wojtatowicz, Bolesław Łaniucha, Stefan Zatorski.

Pracownicy administracyjni: Halina Sękowska.

Dawni pracownicy Katedry, którzy przyczynili się do zorganizowania i rozwoju Katedry: starsi asystenci — mgr inż. Jan Korasiewicz, mgr inż. Leon Janio, mgr inż. Eugeniusz Ciepliński, mgr inż. Andrzej Strawiński.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują powierzchnię 1208 m².

Katedra posiada następujące laboratoria: laboratorium elektrotechniki, laboratorium elektrycznych napędów urządzeń przemysłowych, laboratorium urządzeń cieplnych. W Katedrze znajduje się warsztat elektromechaniczny.

Biblioteka Katedry liczy 700 woluminów.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Obecna problematyka naukowa Katedry obejmuje następujące zagadnienia:

energetyka włókiennicza, cieplne urządzenia zakładów włókienniczych, klimatyzacja, suszarnictwo, elektryczne urządzenia zakładów włókienniczych, automatyzacja w przemyśle włókienniczym.

WSPÓŁPRACA I INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra prowadzi współpracę z innymi instytucjami, z których należy wymienić: Instytut Włókiennictwa, Centralne Biuro Techniczne Maszyn Włókienniczych, Biuro Projektowania Zakładów Włókienniczych, Zakłady Przemysłu Włókienniczego.

W ramach współpracy Katedra wykonuje badania, pomiary, prace projektowo-kosztorysowe, opracowuje prototypy urządzeń przemysłowych i pomaga zakładom przy ich modernizacji.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 102, stopnia magisterskiego — 15.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: wilgotnościomierz do automatycznego regulowania suszarki ramowej, aparat do pomiaru naciągu dynamicznego nici, badanie suszarki dla sztucznego włókna, badanie charakterystyk dysz nawilżających, badanie wpływu dyspersji kropel w komorze zraszania na efekt nawilżania powietrza, opracowanie metody błyskawicznych pomiarów wilgotności w tkaninach wełnianych z dokładnością wskazań 0,5—0,1%.

Ważniejsze prace i osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami: opracowanie wyposażenia nowoczesnej trzepalni, opracowanie projektów instalacji klimatyzacyjnej dla zakładów włókienniczych, napęd i sterowanie elektryczne maszyn włókienniczych, modernizacja urządzeń cieplnych i elektrycznych w zakładach włókienniczych, budowa odkurzacza przemysłowego. Wyżej wymienione prace są realizowane przez przemysł.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 25, wydanych skryptów — 2.

KATEDRA SUROWCÓW WŁÓKIENNICZYCH I METROLOGII

Obecna nazwa Katedry obowiązuje od roku akad. 1957/58. Nazwa dawna: Katedra Surowców Włókienniczych Naturalnych. Katedra powstała w październiku 1947 r.

W skład Katedry wchodzą następujące Zakłady: Zakład Surowców Włókienniczych i Metrologii (poprzednio — Zakład Surowców Włókienniczych Naturalnych), powstały w 1947 roku; Zakład Technologii Produkcji Surowców Włókienniczych Naturalnych, powstały w roku akad. 1953/54.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAŁADÓW

Kierownik Katedry i Zakładu Surowców Włókienniczych i Metrologii: profesor zwyczajny mgr inż. Tadeusz Żyliński (od początku ich istnienia).

Samodzielni pracownicy nauki: docent dr inż. Andrzej Doberczak — kierownik Zakładu Technologii Produkcji Surowców Włókienniczych Naturalnych; docent dr inż. Witold Żurek.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — dr inż. Grzegorz Urbańczyk, mgr inż. Wojciech Szmelter, mgr inż. Jerzy Godek; starsi asystenci — mgr inż. Witold Marcinkowski, mgr inż. Włodzimierz Więźlak, mgr inż. Andrzej Włochowicz; asystenci — mgr inż. Michał Grudniewski, mgr inż. Jerzy Kalinowski, mgr inż. Zbigniew Solarek, mgr inż. Wanda Wiśniewska.

Wykładowca: mgr inż. Stanisław Dowgielewicz.

Pracownicy techniczni: mechanik precyzyjny — Józef Piekut; technicy laboranci — Jan Miśkiewicz, Roman Przygoda, Irena Szmelter; pomoc mechanika — Mirosław Rzepecki.

Dawni pracownicy, którzy przyczynili się do organizacji lub rozwoju Katedry: st. asystenci — mgr inż. Stanisław Dowgielewicz, mgr Stefan Lewandowski, mgr Hanna Rzepecka.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra i Zakłady zajmują powierzchnię 1011 m^2.

Ważniejsze posiadane pracownie: pracownia badania struktury włókna; pracownia wstępnej wyprawy włókien naturalnych; laboratorium metrologiczne dla włókien, przędzy oraz wyrobów włókienniczych; laboratorium badań użytkowych wyrobów włókienniczych; pracownia mikroskopowa; pracownia do zagadnień chemii włókna.

Ważniejsze posiadane wyposażenie: aparat rentgenowski do dyfrakcji, urządzenia do badania gęstości, lewiatan laboratoryjny do wełny, komplety zrywarek i innych maszyn wytrzymałościowych, kompletne wyposażenie mikroskopowe, przyrządy do pomiaru właściwości fizycznych włókna i wyrobów włókienniczych.

Biblioteka Katedry liczy 950 woluminów. Katedra prenumeruje 8 czasopism fachowych, w tym 6 zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Obecne tematy i kierunki prac naukowo-badawczych Katedry:

właściwości mechaniczne i struktura submikroskopowa włókien poliamidowych i poliestrowych; struktura submikroskopowa włókien naturalnych; zwiększenie przydatności użytkowej wełen krajowych przez zastosowanie odpowiednich środków przy pielęgnacji

wełny na owcy; właściwości fizyczne i użytkowe wełen krajowych; badania i konstrukcja przyrządów pomiarowych jak na przykład przyrządów do kondycjonowania włókien i wyrobów włókienniczych, urządzenia laboratoryjnego do określania wydajności wełny, przyrządów do badania ścieralności tkanin, gęstości włókna itp.; struktura przędzy i jej wpływ na właściwości fizyczne; właściwości mechaniczne wyrobów włókienniczych ze szczególnym uwzględnieniem przędzy; opracowanie metod pomiarów włókna i wyrobów włókienniczych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi instytucjami: Komitet Budowy Maszyn Polskiej Akademii Nauk, Instytut Włókiennictwa, Instytut Włókien Sztucznych i Syntetycznych, Instytut Przemysłu Włókien Łykowych, Laboratorium Jedwabiu Naturalnego, Polski Komitet Normalizacyjny, Zrzeszenie Związków Hodowców Owiec w Polsce, zakłady produkcyjne przemysłu włókienniczego.

Zakres współpracy: wykonywanie pewnych tematów; wykonywanie przez niektórych studentów i dyplomantów prac w laboratoriach Instytutów wyżej wymienionych; konsultacje w sprawach naukowych pracowników wymienionych instytucji; uczestnictwo w radach naukowych i ich komisjach itp.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 65, stopnia magisterskiego — 24.

Prace doktorskie:

Witold Żurek: „Zmiana wydłużenia jedwabiu wiskozowego w funkcji długości rozrywanych odcinków", 1956 r.

Grzegorz Urbańczyk: „Badania nad współzależnością pomiędzy stopniem orientacji submikroskopowej a odpornością na ścieranie żyłki polikarpolaktamowej", 1957 r.

Tadeusz Karczewski: „Właściwości zmęczeniowe żyłki polikaprolaktamowej i próba ich scharakteryzowania w zależności od stopnia orientacji rentgenowskiej", 1958 r.

Wykonywane ważniejsze prace naukowo-badawcze:

zanalizowanie różnych metod oceny długości bawełny, ciętych włókien sztucznych oraz kotoniny i ustalenie metod optymalnych dla celów ich kontroli; ustalenie wpływu rozciągu i stabilizacji na właściwości mechaniczne włókien polikaprolaktamowych; ustalenie wpływu nierównomierności przędzy na jej właściwości mechaniczne; analiza budowy fizycznej i fizykochemicznej jedwabiu naturalnego; współpraca nad dekortykacją konopi systemem prof. Bratkowskiego; opracowanie dokładnej metody pomiaru gęstości włókien.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 56, wydanych książek — 5, skryptów — 5.

KATEDRA PRZĘDZALNICTWA

Katedra powstała 1 czerwca 1947 r.

Obecna nazwa obowiązuje od roku 1956 r. Dawne nazwy: Katedra Włókiennictwa II, Katedra Przędzalnictwa Bawełny. Zakłady obecnie wchodzące w skład Katedry: Zakład Przędzalnictwa Bawełny (powstał 1 VI 1947 r.), Zakład Przędzalnicwa Wełny (powstał 1 VI 1947 r.), Zakład Podstaw Przędzalnictwa (powstał 1 IX 1956 r.).

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY I ZAKŁADÓW

Kierownik Katedry: profesor nadzwyczajny mgr inż. Paweł Prindisz (od początku istnienia Katedry).

ZAKŁAD PRZĘDZALNICTWA BAWEŁNY

Pomocniczy pracownicy nauki: starsi asystenci — mgr inż. Henryk Prindisz, mgr inż. Jan Wojciechowski, mgr inż. Władysław Jabłoński.

Pracownicy techniczni: instruktor — inż. Czesław Kołacz; pracownicy techniczni — Bolesław Barański, Józef Barański, Anna Kmiecik, Henryk Pietrzak.

ZAKŁAD PRZĘDZALNICTWA WEŁNY

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — dr inż. Marian Stasiak; starszy asystent — mgr inż. Zygmunt Kozłowski.

Pracownicy techniczni: intruktor — inż. Roman Świętosławski; pracownik techniczny— Henryk Arendarski.

ZAKŁAD PODSTAW PRZĘDZALNICTWA

Kierownik Zakładu: z-ca profesora mgr inż. Tadeusz Jędryka.

Pomocniczy pracownicy nauki: asystenci — mgr inż. Tadeusz Jackowski, mgr inż. Tadeusz Kołaciński, mgr inż. Bernard Wilmański.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY I ZAKŁADÓW

Zakład Przędzalnictwa Bawełny: zajmowana powierzchnia — 1500 m^2.

Ważniejsze pracownie: laboratorium przędzalnictwa bawełny wyposażone w najnowsze modele maszyn do obróbki włókien bawełny i chemicznych włókien ciętych; warsztat mechaniczny.

Biblioteka Zakładu liczy 320 woluminów, prenumeruje 4 czasopisma fachowe, w tym 1 zagraniczne.

Zakład Przędzalnictwa Wełny: zajmowana powierzchnia — 1100 m^2.

Ważniejsze pracownie: laboratorium czesankowego przędzenia wełny systemem francuskim i angielskim; laboratorium zgrzebnego przędzenia wełny; warsztat mechaniczny.

Biblioteka Zakładu liczy 280 woluminów, prenumeruje 4 czasopisma fachowe, w tym 1 zagraniczne.

Zakład Podstaw Przędzalnictwa: zajmowana powierzchnia — 80 m^2.

Ważniejsze pracownie: laboratorium pomiarowe (metrologiczne).

Biblioteka Zakładu liczy 180 woluminów, prenumeruje 5 czasopism fachowych, w tym 1 zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

W Katedrze opracowywane są następujące problemy:

Zakład Przędzalnictwa Bawełny — zastosowanie nowych dla Polski surowców włókienniczych; zjawiska mechaniczne w procesie rozciągania i konstrukcja nowych aparatów rozciągowych maszyn przędzalniczych; skrócone systemy przędzenia bawełny i ciętych włókien chemicznych.

Zakład Przędzalnictwa Wełny — zjawiska nierównomiernego rozkładu masy w produktach przędzalniczych.

Zakład Podstaw Przędzalnictwa — zastosowanie nowych dla Polski surowców włókienniczych; ocena wpływu „starzenia się" preparacji antyelektrostatycznej na technologię przędzenia włókien sztucznych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi instytucjami: Centralne Biuro Techniczne, Instytut Włókiennictwa, Instytut Włókien Sztucznych i Syntetycznych, Zjednoczenie Budowy Maszyn Włókienniczych, Zjednoczenie Przemysłu Bawełnianego i zakłady podległe temu Zjednoczeniu, Zjednoczenie Przemysłu Przędzalń Czesankowych i zakłady przemysłowe podległe temu Zjednoczeniu, Biuro Projektowania Zakładów Włókienniczych, Biuro Studiów i Projektów Typowych Budownictwa Przemysłowego w Warszawie.

Zakres współpracy: prace naukowe i naukowo-usługowe wykonywane na zlecenie instytucji, prace naukowo-badawcze w ramach planów prac Katedry oraz opinie i ekspertyzy.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Zakład Przędzalnictwa Bawełny.

Liczba dyplomantów: stopnia magisterskiego — 43, stopnia inżynierskiego — 85.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: opracowanie metody mieszania włókien poliamidowych i bawełny; opracowanie technologii przerobu wełny jagnięcej w mieszance z włóknem sztucznym na maszynach bawełniarskich; opracowanie technologii przerobu 60 mm włókna ciętego typu wiskozowego na maszynach bawełniarskich; opracowanie rekonstrukcji aparatu rozciągowego systemu Le Blanc Roth na przędzarce obrączkowej; zagadnienie stosowania łączniarek taśm w przędzalni średnioprzędnej przy przerobie bawełny i ciętych włókien chemicznych.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 14, wydanych skryptów — 1.

Zakład Przędzalnictwa Wełny.

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 46.

Wykonana praca doktorska — Marian Stasiak: „Rozkład masy w strumieniu przędziwa na wlocie i wylocie pola rozciągowego podwójno-grzebieniowego", rok 1959.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: współzależność między nierównomiernością długości surowca i krzywymi spektralnymi rozkładu masy; technologiczne korzyści z zastosowania automatyzacji rozciągania w przędzalnictwie wełny; ustalenie wpływu karbikowania ciętych włókien wiskozowych typu wełnianego na przebieg procesu technologicznego; ustalenie wpływu domieszek włókien kazeinowych na przebieg procesu technologicznego i właściwości przędzy w zgrzebnym systemie przędzenia wełny.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 4.

Zakład Podstaw Przędzalnictwa.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: przerabialność włókien perlonowych ze specjalnym uwzględnieniem wielkości ładunków elektrostatycznych; wpływ domieszki i określenie zdolności przędnych poliestrowych i poliakrylomitrylowych; wpływ modyfikacji powierzchniowej na właściwości użytkowe gotowych wyrobów; określenie przydatności preparacji winylo-pirydynowej dla ciętych włókien poliamidowych;rozważania nad nowymi zasadami wstępnej obróbki bawełny w przędzalniach.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 7, wydanych skryptów — 2.

KATEDRA PRZĘDZALNICTWA WŁÓKIEN ŁYKOWYCH

Nazwa obecna obowiązuje od 1950 roku. Dawna nazwa: Katedra Włókiennictwa I.

Katedra powstała w 1945 roku i do roku 1947 związana była organizacyjnie z Wydziałem Mechanicznym.

W skład Katedry wchodzą obecnie dwa Zakłady: Zakład Przędzalnictwa Włókien Łykowych utworzony w roku 1947 (nazwy dawne: Zakład Włókiennictwa I, Zakład Włókien Łykowych), Zakład Roszarnictwa powstały w roku 1956.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor zwyczajny dr inż. Władysław Bratkowski (od 1945 r.).

Samodzielny pracownik nauki: zastępca profesora dr inż. Marian Malinowski.

Pomocniczy pracownicy nauki:

ZAKŁAD PRZĘDZALNICTWA WŁÓKIEN ŁYKOWYCH

starsi asystenci — mgr inż. Jerzy Maciejewski, mgr inż. Wacław Ankudowicz; asystent — mgr Tadeusz Mordaka.

ZAKŁAD ROSZARNICTWA

adiunkt — dr inż. Zbigniew Szałkowski; asystent — mgr inż. Janusz Kopczyński.

Wykładowca: mgr inż. Stanisław Dowgielewicz.

Pracownicy techniczni Katedry: Zofia Dziubińska, Maria Kubicka, Kazimierz Kudanowski, Aleksander Migdał, Tadeusz Przygodzki.

Dawni pracownicy Katedry: inż. Wilhelm Wojciechowski — pierwszy wykładowca przędzalnictwa włókien łykowych; prowadził wykłady w latach 1950—55, zmarł w 1958 r.; inż. Lucjan Pertkiewicz, starszy asystent, pracował w latach 1949—56, wniósł duży wkład pracy przy organizowaniu i uruchamianiu Zakładu Przędzalnictwa Włókien Łykowych.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: Zakład Przędzalnictwa Włókien Łykowych — 660 m², Zakład Roszarnictwa — 180 m².

Zakład Przędzalnictwa Włókien Łykowych posiada zespół maszyn przędzalniczych do produkcji przędzy lnianej i konopnej sucho i mokro przędzionej.

Zakład Roszarnictwa wyposażony jest w zespół maszyn i urządzeń do wstępnej obróbki słomy lnianej i konopnej.

Ponadto oba Zakłady posiadają urządzenia laboratoryjne służące do określania cech surowca, półproduktów i produktów.

Biblioteka Katedry liczy 432 woluminy. Katedra prenumeruje 1 czasopismo krajowe i 3 czasopisma zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Zakładu Przędzalnictwa Włókien Łykowych związane są z następującymi problemami: opracowanie produkcji jednopostaciowego włókna dekortykowanego; oczyszczanie włókna krótkiego i odpadków przy zastosowaniu trzepania, wytrząsania, zgrzeblenia i czesania; chemiczna obróbka włókna w luźnej postaci w taśmie i niedoprzędzie, kotonizacja i odklejanie; opracowanie technologii prania wełny potnej w taśmie.

Prace naukowo-badawcze Zakładu Roszarnictwa dotyczą następujących zagadnień: skrócenie czasu roszenia słomy; usprawnienie mechanicznego przerobu włókien łykowych; opracowanie obiektywnych metod oceny surowca i kontroli procesów technologicznych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z: Instytutem Przemysłu Włókien Łykowych, Instytutem Włókiennictwa, Sekcją Maszyn Włókienniczych i Papierniczych Komitetu Budowy Maszyn Polskiej Akademii Nauk, zakładami podległymi Zjednoczeniu Przemysłu Lniarskiego i Rolniczym Zakładem Doświadczalnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Puczniewie. Współpraca z instytutami dotyczy wymiany dokumentacji oraz współudziału w pracach badawczych — dla pozostałych instytucji opracowywana jest tematyka zlecona.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 36, stopnia magisterskiego — 16.

Wykonane prace doktorskie:

Marian Malinowski: „Badania nad cyklicznością w zgrzebleniu włókna lnianego", r. 1959.

Ważniejsze wykonane prace naukowo-badawcze: wpływ poślizgowego zginania zmiędlonych łodyg na odpaździerzenie łyka konopnego w procesie dekortykacji; analiza działania iglastego walcowego pola rozciągowego w procesie wstępnej obróbki; opracowanie konstrukcji trzepaków mechanicznych do doczyszczania niedotrzepu włókna lnianego i konopnego; doświadczenia nad przebudową ślimakowych pól iglastych na jeżakowe w zespołach przygotowawczych zgrzebnych i czesankowych; doświadczenia nad przędzeniem chłodnowodnym lnu; doświadczenia nad zgrzebleniem lnianych odpadków zgrzeblarkowych; doświadczenia nad czesaniem taśm lnianych — pakularnych.

Publikacje: w okresie swojej pracy w Katedrze pracownicy ogłosili drukiem 38 artykułów w różnych czasopismach technicznych oraz wydali 2 podręczniki.

KATEDRA TKACTWA

Katedra została utworzona w 1950 roku z przemianowania Zakładu Tkactwa, który powstał w roku 1947 przy Katedrze Włókiennictwa I, prowadzonej przez prof. Władysława Bratkowskiego. W skład Katedry wchodzi od 1950 r. Zakład Tkactwa.

W latach 1950—1955 kierownikiem Katedry był zastępca profesora mgr inż. Józef Grosman.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: vacat. Katedrą opiekuje się docent mgr inż. Leon Pfeifer, kierownik Katedry Dziewiarstwa.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż Janusz Szosland; starsi asystenci — mgr inż. Jerzy Lewiński, mgr inż. Marceli Beźnicki, mgr inż. Marian Kołodziński.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują powierzchnię około 1500 m².

Katedra posiada pracownie: technologiczną, metrologiczną oraz fotograficzną.

Przemysł włókienniczy ofiarował Zakładowi: przewijarki, snowarki, cewiarki, krosna oraz konieczne uzupełniające urządzenia dla stworzenia nowoczesnego laboratorium technologicznego. Maszyny te zostały zmontowane i uruchomione dzięki pomocy prof. inż. P. Prindisza, kierownika Katedry Przędzalnictwa.

Ważniejsze posiadane wyposażenie: aparatura do rejestracji średniej prędkości strefowej czółenka w czasie przerzutu; aparatura do pomiaru napięć dynamicznych nitki w procesach przygotowawczych; kamera filmowa o ruchu ciągłym taśmy.

Biblioteka Katedry liczy 350 woluminów. Katedra prenumeruje 3 czasopisma krajowe oraz 1 czasopismo zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry skupiają się nad następującymi problemami: badanie przelotu czółenka; metody kontroli i regulacji mechanizmów przerzutowych krosien; zmienność napięć nitek w procesach przygotowawczych i w czasie tkania; klejenie osnów; struktura nawojów z cewiarek i przewijarek; ocena przydatności strun nicielnicowych; struktura nawojów osnowowych; zmienność parametrów struktury tkaniny w czasie jej nawilżania i sprężystego rozciągania.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra prowadzi obecnie współpracę z następującymi instytucjami: Instytut Włókien Sztucznych, Instytut Elektrotechniki Samochodowej, Katedra Wysokich Napięć Wydziału Elektrycznego Politechniki Łódzkiej.

Współpraca z wyżej wymienionymi instytucjami dotyczy następujących tematów: zastosowanie włókien chemicznych w układach jednorodnych (surowcowo) oraz w mieszankach dla tkanin odzieżowych; opracowanie technologii siatek do lamp telewizyjnych i innych; oporniki tkane.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 163, stopnia magisterskiego — 35.

W Katedrze wykonywane są obecnie trzy prace doktorskie.

Z ważniejszych prac naukowo-badawczych wynikłych ze współpracy z innymi instytucjami należy wymienić następującą: trajektoria czółenka — jedno z podstawowych kryteriów ocen regulacji krosien.

Publikacje: ogłoszono — 39 artykułów, wydano 1 skrypt.

KATEDRA DZIEWIARSTWA

Katedra powstała 1 października 1956 r.

W skład Katedry wchodzi Zakład Dziewiarstwa, utworzony 1 maja 1953 roku, który w latach 1953—1956 związany był organizacyjnie z Katedrą Surowców Włókienniczych Naturalnych.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent mgr inż. Leon Pfeifer (od początku istnienia Katedry).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Konstanty Stajniak; starszy asystent — mgr inż. Zdzisław Mrożewski; asystent — mgr inż. Melania Habik.

Pracownik techniczny: laborant — mgr inż. Emilia Kraska.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra zajmuje obecnie pomieszczenia o łącznej powierzchni 630 m^2.

Ważniejsze pracownie Katedry i Zakładu: laboratorium technologii dziewiarstwa; laboratorium budowy dzianin; laboratorium analityczno-badawcze dzianin, splotów i wyrobów dzianych; laboratorium technologii maszyn konfekcyjnych; laboratorium technologii dzianin i wzornictwa wyrobów; pracownia budowy maszyn dziewiarskich, wykańczanie i stabilizacja dzianin. W projekcie istnieje utworzenie laboratorium technologii maszyn wiążących i oplatających (sieciowych, plecionych, oplatających, tiulowych). Pracownie Katedry są wyposażone w maszyny dziewiarskie.

Biblioteka Katedry liczy 235 woluminów. Katedra prenumeruje 9 czasopism technicznych, w tym 4 krajowe i 5 zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry skupiają się nad następującymi problemami: dzianiny o ograniczonej rozciągliwości z dziewiarek osnowowych płaskich; współzależność pomiędzy *Nu* maszyny a *Nm* stosowanej przędzy dla dzianin wypełnionych; warunki procesu technologicznego dla dzianin z przędz syntetycznych i naturalnych; konstrukcja maszyn dziewiarskich i urządzeń; relaksacja dzianin szydełkowych i osnowowych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra prowadzi obecnie współpracę z następującymi instytucjami: Instytut Włókiennictwa — sekcja Dziewiarstwa, Centralne Laboratorium Przemysłu Dziewiarskiego, Zjednoczenie Przemysłu Dziewiarskiego i Pończoszniczego.

Współpraca polega na wzajemnych konsultacjach przy rozwiązywaniu zagadnień i na ustalaniu tematyki badań w dziewiarstwie i pończosznictwie.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 72, stopnia magisterskiego — 15.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 22.

KATEDRA WYKOŃCZALNICTWA PRZĘDZY I TKANIN

Katedra powstała 1 września 1949 r.

W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie (utworzony równocześnie z Katedrą).

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent mgr inż. Józef Majzner (od powstania Katedry).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Jan Salm; starsi asystenci — mgr inż. Zdzisław Adamski, mgr inż. Zenon Jędrusiak; asystent — mgr inż. Andrzej Wawrzyniak.

Wykładowca: mgr inż. Jan Korsak.

Pracownicy techniczni: laborant — Marian Mikosiński, instruktor — Leon Milerowicz, technik wykończalniczy — Franciszek Kurzawiński, mechanik — Zdzisław Rolewicz.

Dawni pracownicy: adiunkt mgr inż. Bolesław Tarchalski; wykładowcy: mgr inż. Edward Mandybur, mgr inż. Ignacy Jakobson.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra zajmuje obecnie pomieszczenia o łącznej powierzchni 2285 m^2.

Ważniejsze pracownie Katedry i Zakładu: dwie pracownie naukowe asystentów; dwie sale laboratoryjne (jedna do prac dyplomowych, druga do ćwiczeń studenckich); ciemnia; zakłady technologiczne (bielnik, farbiarnia, drukarnia, apretura).

Posiadana ważniejsza aparatura nadawcza: jonoskop kompensacyjny (*pH*—metr), hygrostat, zrywarka do tkanin, wiskozymetr wg Hoepplera, przyrząd do pomiaru przemakalności tkanin metodą hydrostatyczną.

Biblioteka Katedry liczy 338 woluminów. Katedra prenumeruje 6 czasopism fachowych, w tym 2 zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry prowadzone są w następujących zasadniczych kierunkach: obróbka wstępna i bielenie wszelkiego rodzaju włókien i wyrobów włókienniczych; farbiarstwo i drukarstwo (kolorystyka); ostateczne wykończenia, tj. apretury, ze szczególnym uwzględnieniem t. zw. apretur szlachetnych, a więc tego rodzaju wykończenia, które tkaninom nadaje lepsze właściwości użytkowe, jak zmniejszoną kurczliwość oraz niegniotliwość, wzrost odporności na działanie czynników mechanicznych, jak rozrywanie, przecieranie itp., jak również właściwości specjalne, jak wodo, ognio-i moloodporność itd.

Zgodnie z powyższymi kierunkami podstawowymi swej działalności Katedra prowadzi prace badawcze i naukowe w zakresie następujących problemów:

a) Bielenie chlorynami i nadtlenkami w sensie opracowania podstaw chemicznych do procesów ciągłych. W tym zakresie szczególny nacisk położony został na dobór katalizatorów i stabilizatorów oraz ich wpływ na kinetykę procesu.

b) Barwienie włókien tradycyjnych w sensie udoskonalenia względnie uproszczenia procesu, np. barwienie wełny w niskiej temperaturze, jak również adaptacji nowych grup barwników, m. in. barwników reaktywnych.

c) Barwienie włókien syntetycznych jednorodnych i w mieszankach z włóknami tradycyjnymi. Prace te mają na celu ustalenie optymalnych parametrów procesu, jego kinetyki i wydajności oraz wpływu przenośników i chemicznych środków pomocniczych.

d) Druk na tkaninach syntetycznych z włókna jednorodnego i jego mieszanek z innymi włóknami, z uwzględnieniem wpływu czynników chemicznych i fizycznych na wydajność procesu i efekty kolorystyczne.

e) Druk dwufazowy na tkaninach z włókien celulozowych ze szczególnym uwzględnieniem wpływu stabilizatorów redukcji i rodzaju zagęstników.

f) Apretury i impregnacje specjalne: przeciwkurczliwe i przeciwgniotliwe na wyrobach z włókien celulozowych ze szczególnym uwzględnieniem żywic reaktywnych, tj. takich reaktantów, które tworzą związki chemiczne z włóknem; przeciwkurczliwe i przeciw spilśnieniu wyrobów wełnianych i półwełnianych na drodze obróbki chemicznej lub impregnacji; impregnacje wodoodporne przy zastosowaniu żywic silikonowych; trwałe impregnacje ognioodporne.

g) Opracowanie metod stosowania nowych barwników i środków chemicznych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z instytucjami:

Wydział IV Polskiej Akademii Nauk, Komisja Koordynacji Planów Badań Naukowych Wydziału IV, dotycząca planu perspektywicznego rozwoju badań naukowych w latach 1961—75 i pięcioletniego planu badań w latach 1960—65; Komitet Elektryfikacji Polski przy Polskiej Akademii Nauk w zakresie zużycia energii w wykończalnictwie; Instytut Włókiennictwa; Instytut Przemysłu Organicznego; Centralne Laboratoria Branżowe, a zwłaszcza Przemysłu Bawełnianego oraz Tkanin Jedwabnych i Dekoracyjnych; Zjednoczenie Przemysłu Bawełnianego i Zjednoczenie Przemysłu Tkanin Jedwabnych i Dekoracyjnych; Łódzkie Zakłady Przemysłu Chemicznego.

Zakres współpracy: wymiana poglądów i doświadczeń, wdrażanie do przemysłu opracowań Katedry, m.in.: eter hydroksyetylowy skrobi, sposób otrzymywania i zastosowania jako zagęstnika do druku; modyfikacja (ulepszenie) metody otrzymywania Antimnolu WM — środka do apretur przeciwgniotliwych; opracowanie nowego składu kąpieli impregnacyjnej do apretur przeciwgniotliwych, eliminującego nadmiar formaldehydu; opracowanie apretury przeciwgniotliwej dla tkanin lnianych.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 140, stopnia magisterskiego — 28.

Wykonane ważniejsze prace: sole amonowe jako katalizatory w procesie bielenia chlorynem sodowym; opracowanie metody druku dzianin na wielowałowej maszynie drukarskiej; otrzymywanie hydroksyetyloskrobi i jej zastosowanie w drukarstwie; druk barwnikami siarkowymi zmodyfikowaną metodą glukozowo-rongalitową przy użyciu chlorohydryny etylenu; bezparowy druk ochronny indygosolami pod błękity naftoelanowe przy użyciu nowych katalizatorów; wpływ glinianu, cynkanu i krzemianu sodowego na wydajność druków barwnikami kadziowymi i siarkowymi; barwniki chromokompleksowe typu 1 : 2 w zastosowaniu do barwienia włókien poliamidowych i włókien animalizowanych; barwienie włókien poliestrowych i poliakrylonitrylowych barwnikami azowymi tworzonymi na włóknie; barwienie włókien poliestrowych i poliakrylonitrylowych barwnikami kadziowymi; metoda wykańczania przędzy z jedwabiu dębowego; opracowanie syntezy stabilnego i rozpuszczalnego kondensatu wstępnego mocznikowo-formaldehydowego w postaci pasty dla celów apretury przeciwgniotliwej na tkaninach wiskozowych; opracowanie metody impregnacji przeciwgniotliwej tkanin wiskozowolnianych przy użyciu żywic karbamidowych; opracowanie metody impregnacji przeciwkurczliwej dzianin osnowowych z jedwabiu wiskozowego przy użyciu żywic syntetycznych: mocznikowo-metanilowej, melaminowo-metanalowej i skrobiowo-acetonometanalowej; opracowanie metody impregnacji przeciwgniotliwych dla tkanin lnianych;

opracowanie podstaw chemicznych do impregnacji przeciwgniotliwej tkanin bawełnianych; hydroksyetyloskrobia — opracowanie metody otrzymywania oraz zastosowania jako zagęstnika w drukarstwie włókienniczym, patent polski — wprowadzony do przemysłu; ulepszenie metody otrzymywania kondensatu mocznikowo-formaldehydowego oraz jego zastosowania do impregnacji przeciwgniotliwych — zrealizowany w przemyśle; metoda impregnacji przeciwgniotliwych dla tkanin lnianych w trakcie realizacji przez przemysł.

Publikacje: ogłoszono artykułów — 8, wydano książek — 5, wydano skryptów — 3.

Informacje dodatkowe: Do zaprojektowania Zakładu i jego wyposażenia w maszyny i urządzenia przemysłowego typu przyczynili się w dużej mierze prof. dr Edmund Trepka, prof. zwyczajny PŁ, i mgr inż. Witold Jezierski, znany przed I i II wojną kolorysta, w latach powojennych naczelny kolorysta Dyrekcji Przemysłu Bawełnianego w Centralnym Zarządzie Przemysłu Włókienniczego, oraz mgr inż. Edward Mandybur, w owym czasie naczelny energetyk ówczesnych Zakładów Przemysłu Bawełnianego Nr 1 (przedwojennych Zakładów Scheiblera i Grohmana). Ta grupa ludzi ożywiona potrzebą stworzenia Zakładu, powołanego do kształcenia młodych kolorystów i wykończalników, przewidzianych do pracy w przemyśle i w placówkach naukowo-badawczych, w zakresie tej specjalności, stworzyła wraz z obecnym kierownikiem Katedry i Zakładu Wykończalnictwa Przędzy i Tkanin założenia koncepcyjne, realizowane później przez węższe grono osób, bezpośrednio już związanych z budową i uruchomieniem Zakładu. W tym okresie powstawania Zakładu duże zasługi położyli: mgr inż. Edward Mandybur, przejściowo adiunkt Jan Gerlach, technik-instruktor Leon Milerowicz oraz monter Józef Bekier.

Dzięki ich niestrudzonej pracy wspomaganej przez szereg brygadzistów i robotników powstało w stosunkowo krótkim czasie laboratorium farbiarsko-wykończalnicze oraz hala technologiczna, wyposażona w podstawowe maszyny produkcyjnego typu. Uzyskanie tych maszyn, całkiem przydatnych do celów eksperymentalnych, lecz nie stanowiących bynajmniej przykładu nowoczesnej techniki w tej dziedzinie, możliwe było dzięki życzliwości ówczesnego kierownictwa Centralnego Zarządu Przemysłu Włókienniczego, a zwłaszcza dyrekcji branżowych — Przemysłu Bawełnianego, Wełnianego i Jedwabniczego.

W roku akadem. 1950/51 nastąpiło uruchomienie Zakładu w zakresie podjęcia normalnych zajęć eksperymentalnych, tj. podstawowych ćwiczeń dla studentów kierunku Chemicznej Obróbki Włókna i Mechanicznej Technologii Włókna, oraz prac przejściowych i dyplomowych.

W tym okresie stanowisko adiunkta Katedry zajmuje przejściowo wybitny kolorysta średniego pokolenia, mgr inż. Bolesław Tarchalski, obecnie docent w Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych i dyrektor działu postępu technicznego w Centralnym Laboratorium Przemysłu Bawełnianego. Wniósł on cenny wkład w zakresie opracowania programu ćwiczeń podstawowych oraz rozruchu zajęć eksperymentalnych w Zakładzie. Zaabsorbowany pracą w przemyśle zmuszony był po rocznej działalności opuścić Katedrę.

KATEDRA TECHNOLOGII WŁÓKIEN SZTUCZNYCH

Nazwa obowiązuje od roku 1953. Katedra powstała w r. 1949 początkowo jako Zakład Technologii Surowców Włókienniczych Sztucznych i Syntetycznych przy Katedrze Surowców Włókienniczych, a od roku 1950 jako samodzielna Katedra z Zakładem pod nazwą: Katedra i Zakład Technologii Włókien Sztucznych i Syntetycznych.

W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor nadzwyczajny dr Atanazy Boryniec (od powstania Katedry).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Jan Kwapiński, mgr inż. Jan Pieniążek; asystent — mgr inż. Bogumił Łaszkiewicz.

Wykładowcy: mgr inż. Czesław Majewski, mgr inż. Stanisław Drzewiński (do r. 1958).

Pracownicy techniczni: technik — Kazimierz Kędziński, laborant — Andrzej Majewski, woźna — Janina Nazarenko.

Dawni pracownicy: mgr inż. Władysław Krawczyk, mgr inż. Jan Warzywoda, mgr inż. Leszek Strzelecki.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Obecnie Katedra zajmuje pomieszczenia o powierzchni około 430 m^2. Mieszczą się w tym: laboratorium ogólne, laboratoria badawcze, pokój pomiarowy, warsztat mechaniczny, biblioteka, hala wiskozowa. W przyszłości Katedra otrzyma jeszcze pomieszczenie o powierzchni ca 200 m^2, zajmowane obecnie przez Zakład Dziewiarstwa.

Biblioteka Katedry liczy 400 woluminów.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Obecne prace naukowo-badawcze Katedry obejmują następujące zagadnienia: odzyskiwanie związków siarkowych z gazów przędzalniczych w procesie wiskozowym; otrzymywanie i przeróbka na włókna niskolepkich mas celulozowych; badania nad otrzymywaniem i zastosowaniem estrów i eterów celulozy; badania nad warunkami otrzymywania włókien wiskozowych o wysokiej wytrzymałości; badania nad możliwością obniżenia kosztów produkcji włókien poliamidowych; warunki formowania włókien poliakrylonitrylowych z kopolimerów i mieszanych polimerów.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z: Instytutem Włókien Sztucznych, z zakładami przemysłu włókien sztucznych oraz z wieloma innymi zakładami przemysłowymi.

Współpraca z Instytutem Włókien Sztucznych obejmuje wspólne rozwiązywanie problemów nad technologią nowych włókien sztucznych. Współpraca z zakładami przemysłu włókien sztucznych polega na wytyczaniu nowych kierunków w procesie włókien sztucznych i technologicznych oraz wprowadzenie nowych typów urządzeń.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia magisterskiego — 48, stopnia inżynierskiego — 112.

Wykonana praca kandydacka: Tadeusz Antczak: „Adhezja niektórych elastomerów do włókien i folii z celulozy zmodyfikowanej izocjanianem metylu lub izopropylu", rok 1957.

Wykonane ważniejsze prace naukowo-badawcze: badania nad zjawiskiem mlecznych plam na jedwabiu wiskozowym; badania nad procesem siarczkowania alakalicelul; badania nad procesem formowania ciętych włókien wiskozowych.

Wykonane ważniejsze inne prace: opracowanie nowego typu maszyny przędzalniczej

dla włókna ciętego wiskozowego, połączonej z odzyskiwaniem związków siarki; opracowanie nowej technologii otrzymywania wiskozy metodą uproszczoną.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów i opracowań — 6, wydanych skryptów — 2, wydanych książek — 2.

KATEDRA CHEMII FIZYCZNEJ POLIMERÓW

Katedra powstała dnia 1 kwietnia 1957 r.

W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie (utworzony jednocześnie z Katedrą).

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry i Zakładu: docent dr Eligia Turska-Kuśmierzowa

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Tadeusz Skwarski; starszy asystent — mgr inż. Jerzy Wiśniewski; asystenci — mgr inż. Jadwiga Matuszewska, mgr inż. Stefan Połowiński.

Pracownicy techniczni: laborant — Wacław Udut.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra zajmuje pomieszczenia o powierzchni 405 m^2.

Pracownie Katedry: pracownia chemii fizycznej; pracownia chemii fizycznej polimerów.

Ważniejsze wyposażenie: mikroskop elektronowy.

Biblioteka Katedry znajduje się w stadium organizacji.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Kierunki prac: badania własności rozcieńczonych roztworów polimerów; mechanizm i kinetyka procesów polireakcyjnych.

Ważniejsze tematy prac: metody frakcjonowania i oznaczania ciężaru cząsteczkowego polimerów; zastosowanie metod spektrofotometrycznych do badania własności makrocząsteczek w roztworze; własności roztworów kopolimerów szczepionych; układy wielofazowe ciekłe zawierające polimer; badanie mechanizmu polimeryzacji emulsyjnej; badanie zmian polimelokularności w czasie procesu polikondensacji i depolimeryzacji.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje z: Polską Akademią Nauk, Zakład Syntezy Organicznej (przy Katedrze istnieje Pracownia Nr 12 Polskiej Akademii Nauk), Instytutem Tworzyw Sztucznych w Warszawie (dla Instytutu wykonywane są prace badawcze).

Publikacje: ogłoszono w prasie krajowej i zagranicznej 6 artykułów. Wygłoszono 3 referaty na zjazdach międzynarodowych, 2 referaty zgłoszono na zjazdy międzynarodowe.

Rozdział VII

WYDZIAŁ CHEMII SPOŻYWCZEJ I JEGO KATEDRY

WYDZIAŁ CHEMII SPOŻYWCZEJ

POWSTANIE WYDZIAŁU

Zasadnicze zmiany, które zaszły w kształtowaniu się struktury i rozwoju gospodarki narodowej Polski Ludowej, objęły również przemysł spożywczy. Przed wojną charakter wielkoprzemysłowy miały tylko nieliczne dziedziny przemysłu spożywczego, jak cukrownictwo, niektóre przemysły fermentacyjne, krochmalnictwo; szereg innych dziedzin praktycznie nie istniał, jak, na przykład, przemysł tłuszczowy, olejarski, konserwowy, rybny, częściowo owocowo-warzywny.

Niektóre gałęzie przemysłu spożywczego w Polsce, jak gorzelnictwo, piwowarstwo, cukrownictwo, mają już swoją historię i dobre tradycje. Jednak i w tych przypadkach obecna wielkość produkcji, stosowane metody technologiczne oraz poziom spożycia wytwarzanych artykułów wskazują na zupełnie nową rolę jaką przemysł spożywczy odgrywa w powojennej gospodarce narodowej. Tak na przykład, wysokość produkcji wina w kraju wzrosła dziesięciokrotnie w stosunku do przedwojennej. Produkcja przemysłu cukrowniczego jest kilkakrotnie wyższa od produkcji z ostatnich lat przedwojennych (Polska jest obecnie trzecim z kolei producentem cukru w Europie). Dzięki poważnym osiągnięciom przemysłu tłuszczowego wzrosło znacznie spożycie mydła, oleju jadalnego, margaryny. Podobny wzrost wykazuje produkcja piwa, przemysłu cukierniczego, spirytusowego, zielarskiego i szeregu innych.

Poważne zwiększenie produkcji przemysłu spożywczego dla potrzeb wewnętrznych i dla eksportu, powiększenie liczby rodzajów wytwarzanych artykułów oraz podniesienie ich jakości wymagało i nadal wymaga unowocześnienia metod produkcyjnych, powiększenia zasobów surowcowych, budowy nowych oraz rozbudowy istniejących zakładów produkcyjnych. Ponadto niektóre produkty przemysłu spożywczego są nietrwałe i wymagają starannego przechowywania. Stąd wynika potrzeba posiadania dostatecznej liczby odpowiednich magazynów, chłodni, pomieszczeń klimatyzacyjnych itp.

Przemysł spożywczy ma specyficzne znaczenie polegające na bezpośrednim wpływie na stan zdrowotny i tężyznę fizyczną społeczeństwa. Konsekwencją tego jest konieczność bardzo skrupulatnego badania wytwarzanych artykułów z punktu widzenia ich jakości, własności fizjologicznych, trwałości oraz ewentualnej szkodliwości dla zdrowia.

Przytoczone uwagi nie dają pełnego obrazu zagadnień związanych z produkcją środków spożywczych, wskazują jednak na ich obfitość i złożony charakter. Dla właściwego

rozwiązania tych zagadnień konieczne jest trwałe powiązanie przemysłu spożywczego z nauką, która powinna być podstawą i częściowo regulatorem jego rozwoju.

Szczególnie ważnym zadaniem jest wyszkolenie znacznej liczby specjalistów, którzy dzięki zdobytym wiadomościom z zakresu aparatury przemysłu spożywczego, nauk biochemicznych, mikrobiologicznych i witaminologii mogliby podjąć trudne, niekiedy pionierskie zadanie pokierowania poszczególnymi działami produkcji spożywczej. Takich specjalistów kształciły dotychczas uniwersytety, politechniki i wyższe szkoły rolnicze.

Ten stan rzeczy uległ przed dziesięciu laty zasadniczej zmianie. Zdecydowano, że inżynierów i magistrów dla przemysłu spożywczego mają szkolić przede wszystkim politechniki. W wyniku tych postanowień miały być utworzone odpowiednie wydziały w Politechnikach Warszawskiej, Łódzkiej, Gdańskiej i Wrocławskiej.

Pierwszy Wydział Chemii Spożywczej został powołany w ramach Politechniki Łódzkiej — rozpoczął on swoją działalność z dniem 1 września 1950 roku.

ORGANIZACJA I ROZWÓJ WYDZIAŁU

Utworzenie i organizacja Wydziału wiąże się ściśle z osobą ówczesnego Rektora Politechniki Łódzkiej, prof. dr Osmana Achmatowicza, który wziął na siebie to poważne i trudne zadanie. Trudności wynikały przede wszystkim z braku jakichkolwiek wzorów w kraju. Był to pierwszy Wydział tego rodzaju, dla którego należało dokładnie ustalić kierunki i programy studiów, zebrać pracowników naukowych, utworzyć i uruchomić pracownie naukowe i dydaktyczne.

Kształtowanie się struktury organizacyjnej Wydziału przebiegało w niżej podany sposób. Rozporządzeniem Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego na nowopowstałym Wydziale utworzono następujące Katedry: Katedrę Mikrobiologii Technicznej, Katedrę Inżynierii i Aparatury Chemicznej, Katedrę Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych, Katedrę Technologii Fermentacji, Katedrę Technologii Owoców i Warzyw i Katedrę Technologii Mięsa. Jednocześnie zadecydowano, że kształcenie studentów Wydziału Chemii Spożywczej w dyscyplinach podstawowych na pierwszych dwu latach studiów odbywać się będzie w Katedrach i Zakładach Wydziału Chemicznego.

Pierwszy okres organizacji Wydziału i Katedr zakończył się w 1952 r. Czynne były wówczas następujące specjalizacje: Technologia owoców i warzyw, Technologia cukrownictwa, Technologia mięsa, Technologia fermentacji (piwo i wino), Technologia spirytusu i drożdży.

W latach 1953—54 nastąpiły zmiany w strukturze organizacyjnej Wydziału zmierzające do stworzenia w Łodzi ośrodka wyłącznie politechnicznych specjalizacji przemysłu spożywczego.

W roku 1953 została przeniesiona do Wyższej Szkoły Rolniczej w Poznaniu Katedra Technologii Mięsa. Uległa likwidacji Katedra Technologii Owoców i Warzyw. Równocześnie powołano do życia dwa nowe Zakłady: Zakład Technologii Krochmalu i Syropu, oraz Zakład Technologi Ziół i Aromatów. Zakłady te weszły w składy odpowiednich Katedr. Inne istniejące obecnie Zakłady zostały utworzone w pierwszym okresie organizacyjnym w latach 1950—1952. W roku 1954 przeniesiono z Politechniki Gdańskiej Katedrę Technologii Odżywek i Koncentratów Witaminowych, wraz z jej Kierownikiem doc. dr Kazimierzem Bogdańskim.

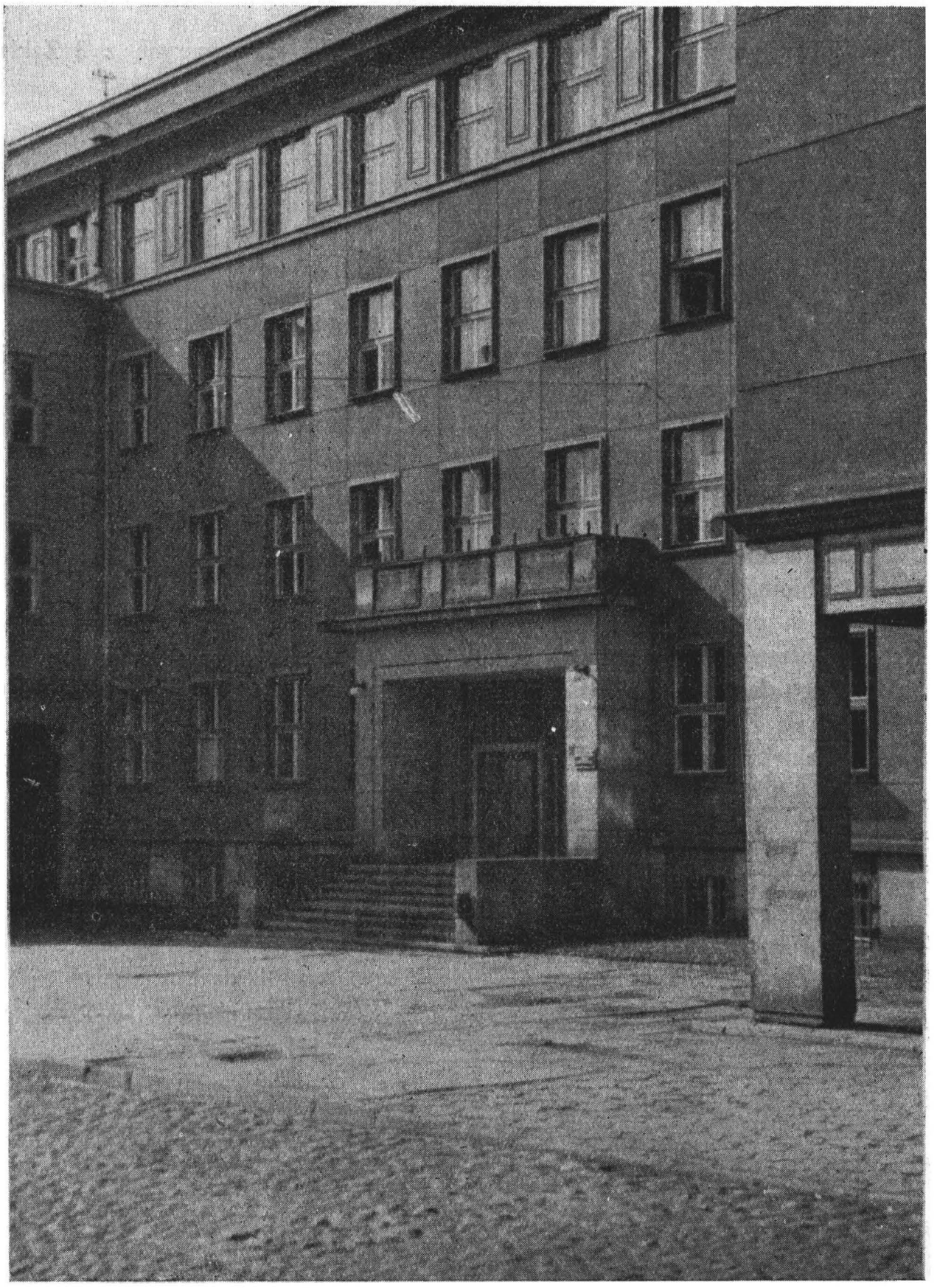

Budynek Wydziału Chemii Spożywczej. Wejście od ul. Wólczańskiej

Obecnie, w roku akademickim 1959/60, w skład Wydziału wchodzą następujące Katedry z przynależnymi do nich Zakładami:

Katedra i Zakład Mikrobiologii Technicznej;

Katedra i Zakład Inżynierii Chemicznej;

Katedra Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych z 3 Zakładami:

a) Technologii Środków Spożywczych,

b) Cukrownictwa,

c) Technologii Krochmalu i Syropu;

Katedra Technologii Fermentacji z 3 Zakładami:

a) Technologii Fermentacji,

b) Technologii Spirytusu i Drożdży,

c) Technologii Ziół i Aromatów;

Katedra i Zakład Technologii Odżywek i Koncentratów.

Szczegółowe informacje o organizacji, składach osobowych i pracach wymienionych Katedr i Zakładów zawierają opisy omawiające ich działalność.

Wymienione Katedry i Zakłady umożliwiają, przy współpracy Wydziałów Chemicznego i Mechanicznego, kształcenie studentów w następujących specjalnościach:

1. Technologia węglowodanów, specjalizacje: Cukrownictwo, Technologia krochmalu i syropu;

2. Technologia fermentacji, specjalizacje: Technologia fermentacji, Technologia spirytusu i drożdży, Mikrobiologia przemysłowa;

3. Technologia odżywek i aromatów spożywczych, specjalizacje: Technologia witamin, odżywek i koncentratów spożywczych, Technologia ziół i aromatów spożywczych.

Na pierwszego dziekana Wydziału Chemii Spożywczej powołano w sierpniu 1950 roku prof. dr Stanisława Zagrodzkiego, wykładowcę Cukrownictwa na Wydziale Chemicznym Politechniki Łódzkiej. Funkcję Dziekanów i Prodziekanów w poszczególnych latach pełnili:

Rok akad.	Dziekani	Prodziekani
1950/51	prof. dr S. Zagrodzki	vacat
1951/52	prof. dr S. Zagrodzki	z-ca prof. dr W. Pezacki
1952/53	z-ca prof. dr M. Serwiński	z-ca prof. dr W. Pezacki
1953/54	z-ca prof. dr M. Serwiński	prof. dr S. Masior
1954/55	doc. dr M. Serwiński	prof. dr S. Masior
1955/56	doc. dr M. Serwiński	prof. dr S. Masior doc. dr J. Kroh
1956/57	doc. B. Bachman	prof. dr S. Masior z-ca prof. dr J. Kulesza
1957/58	doc. B. Bachman	prof. dr S. Masior z-ca prof. dr J. Kulesza
1958/59	prof. dr S. Zagrodzki	doc. B. Bachman z-ca prof. dr A. Sroczyński
1959/60	prof. dr S. Zagrodzki	doc. B. Bachman z-ca prof. dr A. Sroczyński.

W skład pierwszej Rady Wydziału Chemii Spożywczej oprócz Dziekana weszli: prof. dr Edward Józefowicz, prof. dr Eugeniusz Skorko i prof. Andrzej Mering.

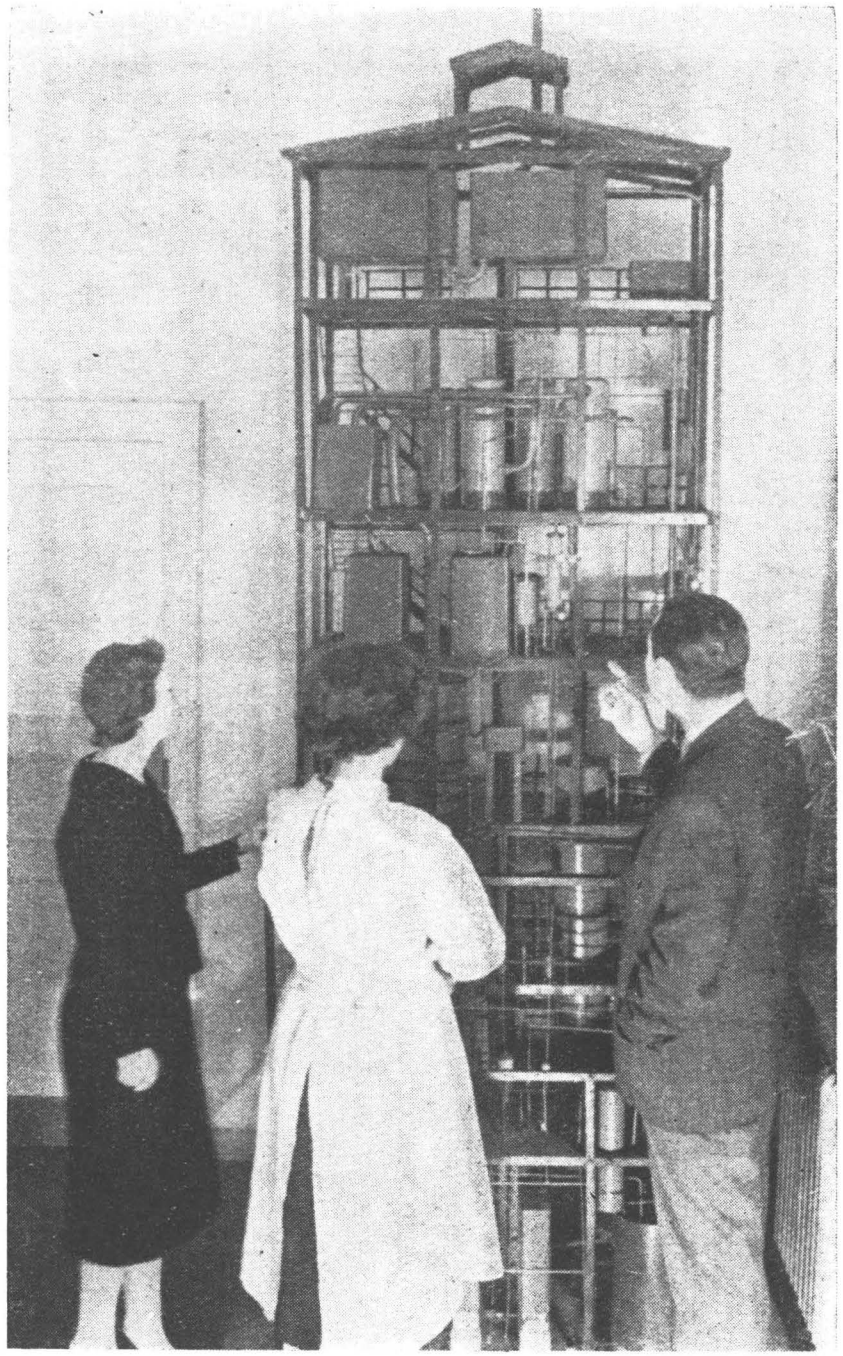

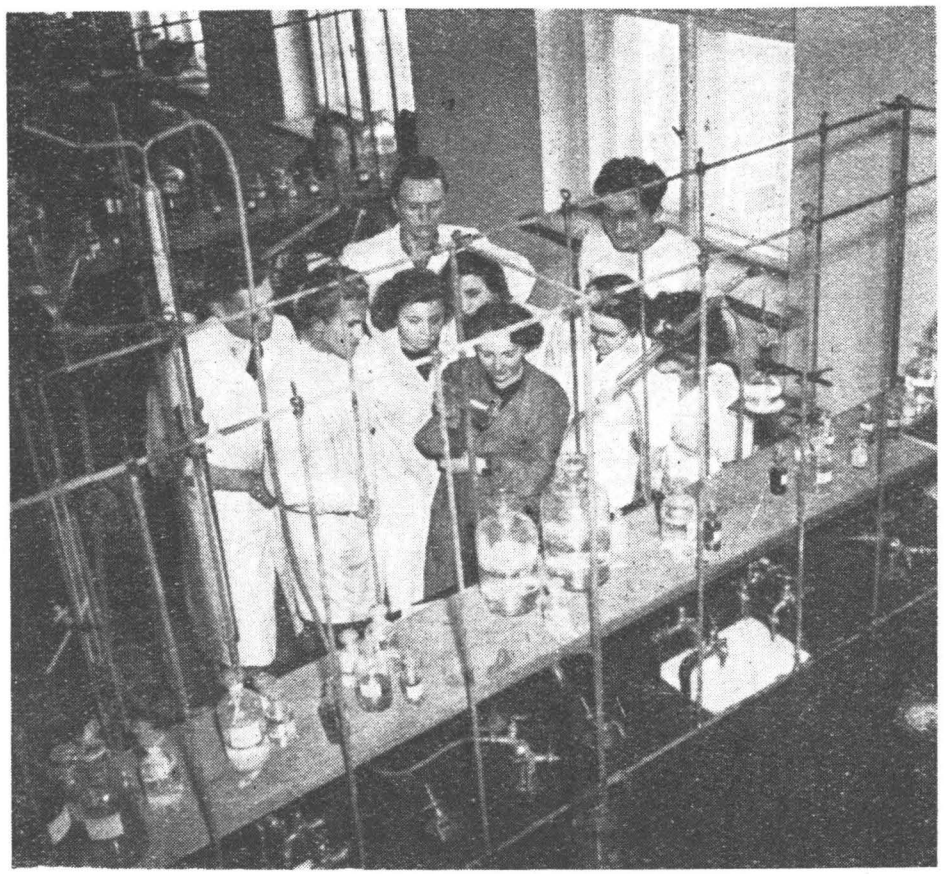

Katedra Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych. Prowadzenie ćwiczeń ze studentami

Katedra Technologii Fermentacji. Zakład Technologii Spirytusu i Drożdży. Model aparatu do odwadniania spirytusu

Stworzenie zespołu pracowników nauki potrzebnego dla prowadzenia prac w Katedrach i Zakładach nowoutworzonego Wydziału było w początkowym okresie organizacyjnym trudnym zadaniem. W szczególności duże kłopoty nastręczało obsadzenie katedr technologicznych samodzielnymi pracownikami nauki. Powstała konieczność przeniesienia szeregu pracowników naukowych z innych środowisk akademickich do Łodzi.

W pierwszych latach istnienia Wydziału zespół samodzielnych pracowników nauki kształtował się następująco:

Kierownictwo Katedry Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych powierzono prof. dr Stanisławowi Zagrodzkiemu; kierownictwo Katedry Technologii Owoców i Warzyw — prof. dr Andrzejowi Meringowi. W marcu 1951 roku został mianowany zastępcą profesora dr Wincenty Pezacki przy Katedrze Technologii Mięsa, oraz dr inż. Mieczysław Serwiński zastępcą profesora przy Katedrze Inżynierii i Aparatury Chemicznej. W maju 1952 r. powołano dr inż. Jadwigę Jakubowską na zastępcę profesora przy Katedrze Mikrobiologii Technicznej.

We wrześniu 1952 r. został przeniesiony z Politechniki Wrocławskiej prof. dr Stanisław Masior, który objął kierownictwo Katedry Technologii Fermentacji. W ramach tejże Katedry kierownictwo Zakładu Technologii Spirytusu i Drożdży powierzono zastępcy profesora mgr Bolesławowi Bachmanowi, który w latach 1950—1952 pełnił obowiązki Kierownika Katedry Technologii Fermentacji.

Kierownictwo Zakładu Technologii Ziół i Aromatów w początkowym okresie spoczywało w rękach wybitnego specjalisty, prof. dr Jana Muszyńskiego, kierownika Katedry Farmakognozji i Uprawy Roślin Akademii Medycznej w Łodzi, przy współpracy adiunkta tej Katedry dr Reginy Zielińskiej. W latach 1954—1956 bezpośrednią opiekę nad Zakładem Technologii Ziół i Aromatów oraz nad specjalizacją z tego zakresu sprawowała mgr inż. Maria Kapuścińska. W roku akad. 1956/57 kierownictwo Zakładu Technologii Ziół i Aromatów objął zastępca profesora dr Janusz Kulesza.

Kierownictwo Zakładu Technologii Krochmalu i Syropu powierzono dr inż. Adamowi Sroczyńskiemu.

Niektórzy z wymienionych osób uzyskali w ostatnich latach wyższe tytuły naukowe (patrz opisy działalności Katedr). Stany liczbowe samodzielnych pracowników nauki w poszczególnych latach ujmuje wykres przedstawiony na rys. Sp. 1.

Pierwsi pomocniczy pracownicy nauki rekrutowali się głównie z pracowników Wydziału Chemicznego Politechniki Łódzkiej oraz Uniwersytetu Łódzkiego. Obejmując pracę w katedrach technologicznych Wydziału Chemii Spożywczej musieli oni włożyć wiele wysiłku w pogłębienie wiadomości z zakresu szczegółowej technologii odpowiednich gałęzi przemysłu spożywczego. Podnoszenie się poziomu naukowego kadry asystenckiej było w pierwszych pięciu latach bardzo utrudnione ze względu na absorbujące zajęcia dydaktyczne i prace organizacyjne. Było to przyczyną dość często obserwowanego zjawiska płynności składu osobowego pomocniczych pracowników nauki.

Duża poprawa nastąpiła po objęciu przez Wydział własnego budynku przy ul. Wólczańskiej. W latach 1954—55 powstały już możliwości przyjmowania na stanowiska asystentów najlepszych własnych absolwentów Wydziału Chemii Spożywczej, co w dużej mierze poprawiło trudną sytuację na odcinku pomocniczych pracowników nauki w Katedrach i Zakładach.

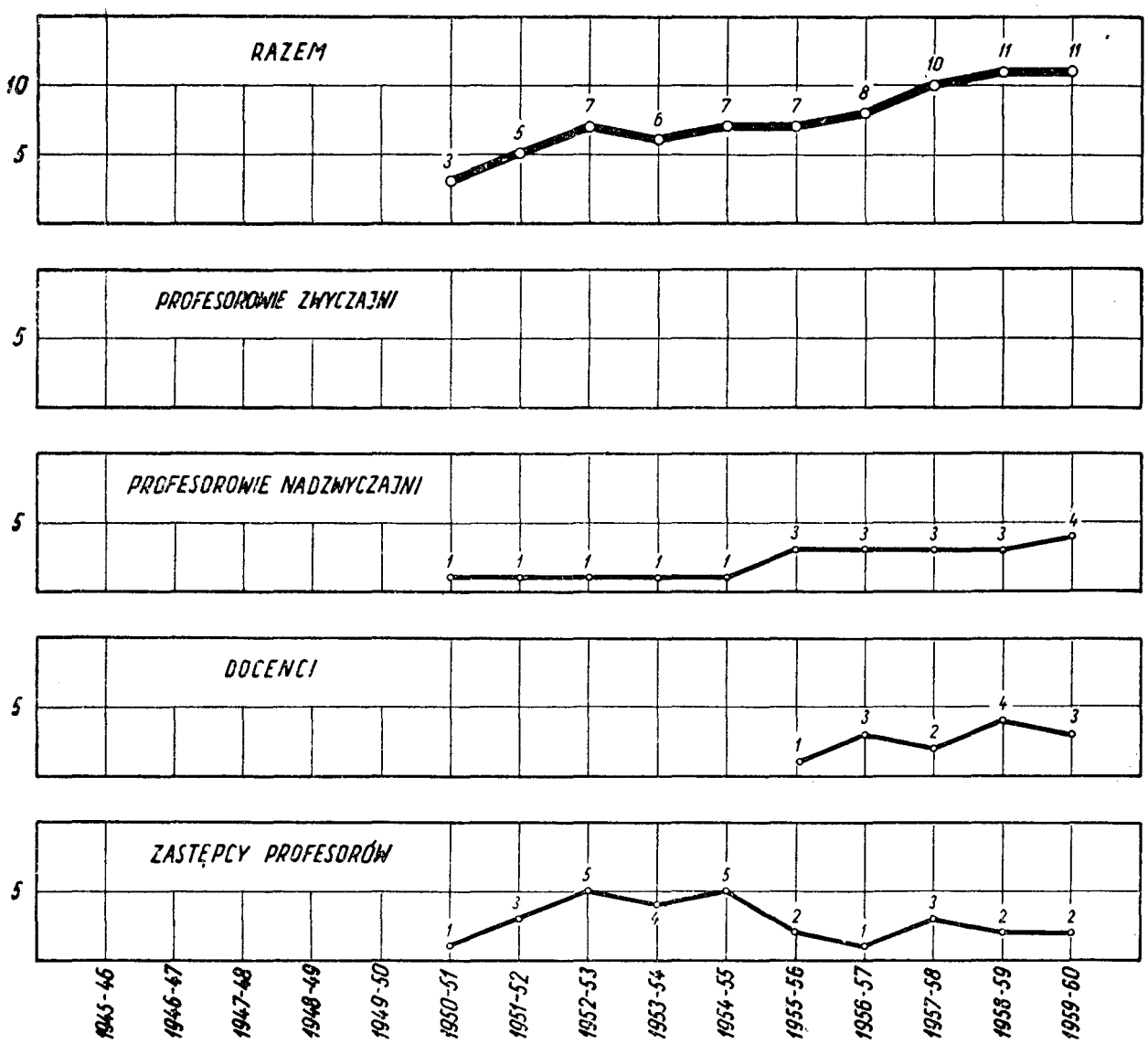

Rys. Sp. 1. Wydział Chemii Spożywczej: Stany liczbowe samodzielnych pracowników nauki w poszczególnych latach

Od 1956 r. wystąpiło wyraźne podniesienie się poziomu prac naukowych wykonywanych w Zakładach. Pewna liczba pomocniczych pracowników nauki rozpoczęła w tym czasie wykonywanie prac kandydackich, z których część jest już obecnie na ukończeniu. Dzięki stażom naukowym w innych uczelniach oraz odbyciu szeregu kursów specjalistycznych podniósł się poziom wyszkolenia teoretycznego i analitycznego kadry asystenckiej. Odbywanie regularne przez asystentów praktyk wakacyjnych przemysłowych dało wyraźny pozytywny wpływ na zbliżenie Katedr technologicznych do istotnych pilnych potrzeb przemysłów spożywczych.

Do poważnych przeszkód w podnoszeniu kwalifikacji naukowych pomocniczych pracowników nauki należy przede wszystkim zbyt mały ich udział w wyjazdach do czołowych placówek naukowych zagranicznych. Dla lepszego wykorzystania kwalifikacji i możliwości naukowych pomocniczych pracowników nauki koniecznym jest również wydatne zwiększenie liczby laborantów oraz pracowników administracyjnych w Katedrach i Zakładach, by odciążyć choć w części pracowników naukowych od prac pomocniczo-administracyjnych. Również charakter prac dydaktycznych i naukowych na Wydziale wymaga zwiększenia istniejącej liczby personelu technicznego.

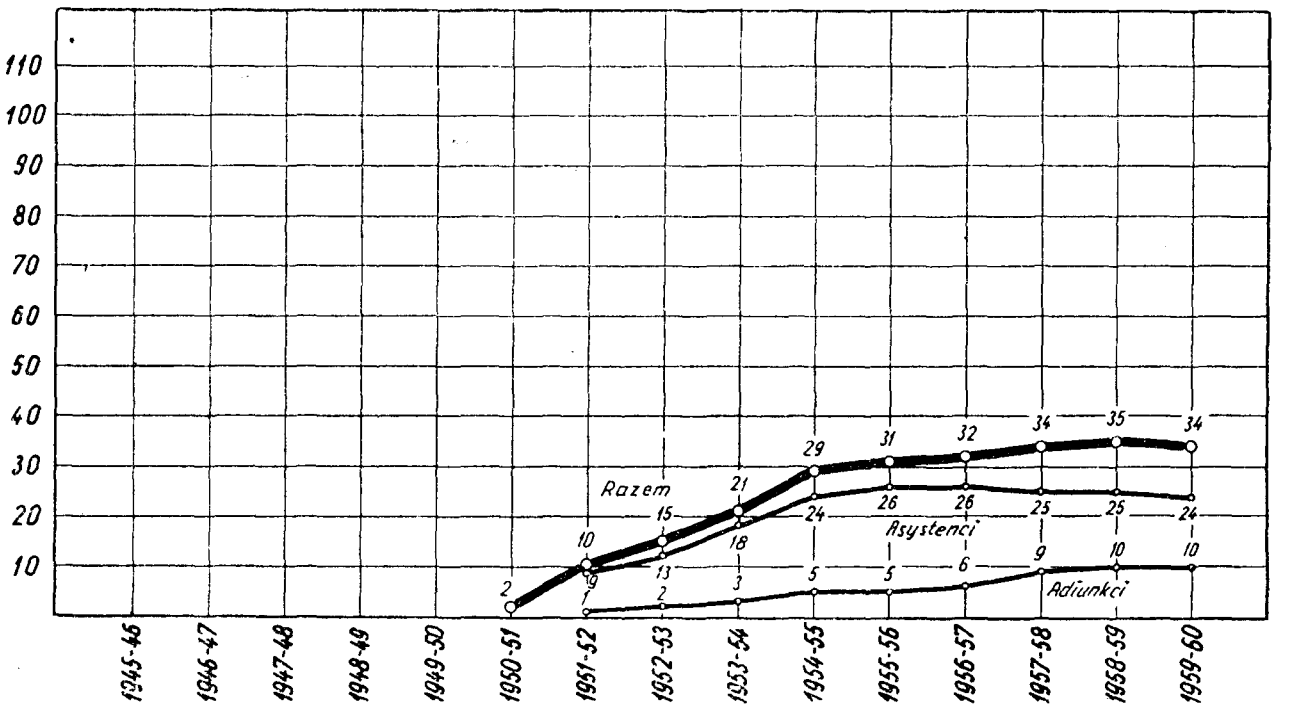

Rys. Sp. 2. Wydział Chemii Spożywczej: Stany liczbowe pomocniczych pracowników nauki w poszczególnych latach

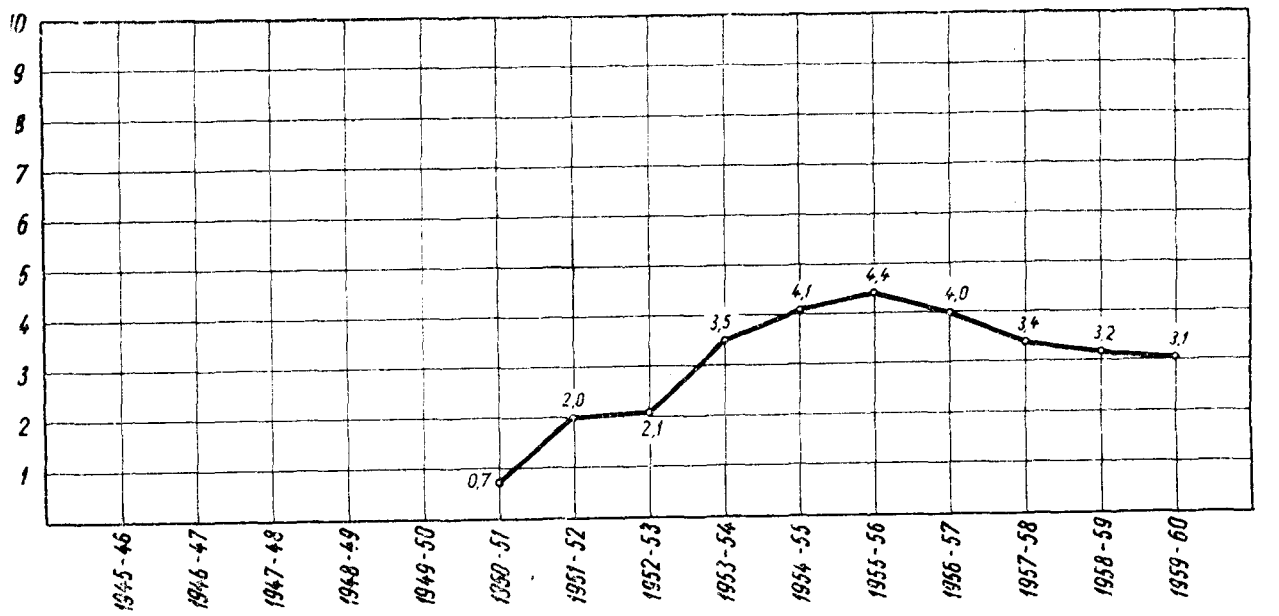

Rys. Sp. 3. Wydział Chemii Spożywczej: Liczby pomocniczych pracowników nauki przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

Zmiany w stanie liczbowym pomocniczych pracowników nauki Wydziału podane są na rysunku Sp. 2. Liczby pomocniczych pracowników nauki przypadających na 1 samodzielnego pracownika nauki przedstawia wykres na rys. Sp. 3.

WARUNKI LOKALOWE

Trudności lokalowe Wydziału Chemii Spożywczej, mimo że powstał on w 5-tym roku istnienia Politechniki Łódzkiej, były podobne do tych jakie miały inne Wydziały w pierwszych latach rozwoju Uczelni. W chwili powołania do życia Wydział nie posiadał własnego budynku, w szczególności zaś potrzebnych pomieszczeń na laboratoria, pracownie specjalistyczne

i technologiczne. Ćwiczenia i zajęcia praktyczne odbywały się w pomieszczeniach użyczonych przez Uniwersytet Łódzki i częściowo w budynku Wydziału Włókienniczego Politechniki Łódzkiej, częściowo w ciasnym, parterowym budynku przy ul. Nowotki 18. Część wykładów odbywała się w zaadaptowanych małych audytoriach przy ul. Południowej 20.

Dzięki usilnym staraniom Kierownictwa Uczelni oraz pracowników naukowych Wydziału uzyskano w 1952 roku budynek po Liceum Ogólnokształcącym, mieszczącym się przy ul. Wólczańskiej 171/173. Zaadaptowanie tego budynku dla potrzeb dydaktycznych i naukowych Katedr Wydziału, urządzenie laboratoriów chemicznych i pracowni specjalnych odbyło się sprawnie i stosunkowo szybko, co w dużej mierze jest zasługą Działu Technicznego Politechniki Łódzkiej, a w szczególności inż. Kazimierza Jaczewskiego.

Już w roku 1954 znalazły pomieszczenie w nowym gmachu prawie wszystkie Katedry i Zakłady Wydziału.

Ogólne ówczesne trudności lokalowe Politechniki Łódzkiej zmusiły Wydział do przyjęcia znacznych serwitutów w budynku wydziałowym o charakterze ogólno-uczelnianym. Umieszczono tu Studium Wychowania Fizycznego, stołówkę pracowników PŁ, stworzono pomieszczenia dla opieki zdrowotnej i organizacji studenckich. Pomieszczenia te przewidziane były pierwotnie na urządzenie koniecznych dla Wydziału hal aparatury półtechnicznej, chłodni, siłowni, piwnic fermentacyjnych i leżakowych, warsztatów mechanicznych i szklarskich. W związku z uzyskaniem w 1959 r. na najbliższe 5-lecie znacznych kredytów inwestycyjnych dla Wydziału kierownictwo Wydziału opracowało plany rewindykacji części zajętych dla celów ogólnych pomieszczeń w budynku Wydziału.

Przewiduje się w najbliższych latach budowę dwu hal technologicznych oraz zainstalowanie piwnic fermentacyjnych i leżakowych. Konieczność rozbudowy niektórych Zakładów Wydziału, jak i przewidziane utworzenie kilku nowych Katedr z dyscyplin podstawowych, pociągnie za sobą potrzebę budowy dodatkowych hal i budynków dla Wydziału, co wobec istniejącej wolnej przestrzeni w kierunku ul. Gdańskiej oraz posiadania odpowiednich funduszów inwestycyjnych nie powinno napotkać na większe trudności.

WYPOSAŻENIE KATEDR

O ile uzyskanie własnego budynku stworzyło dla Katedr Wydziału szersze możliwości rozwojowe, to nader skromne początkowe i obecne wyposażenie w nowoczesną aparaturę pomiarową i sprzęt laboratoryjny stanowi istotną przeszkodę w prawidłowym prowadzeniu prac badawczych i dydaktycznych.

Powołane na Wydziale Katedry musiały zacząć zaopatrywać się w aparaturę od początku i potrzebowały na ten cel znacznych sum dewizowych, uzyskanie których napotykało na duże trudności.

Wyposażenie Katedr w konieczną aparaturę technologiczną półtechniczną jest dopiero w początkowym stadium. Spodziewamy się, że w najbliższym 5-leciu Katedry i Zakłady Wydziału otrzymają zarówno urządzenia odpowiednich zestawów technologicznych półtechnicznych jak i nowoczesną aparaturę kontrolno-pomiarową.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Wykłady i ćwiczenia rozpoczęto w dniu 1 października 1950 r. Nowoutworzonemu Wydziałowi powierzono opiekę nad studentami likwidującego się Wydziału Przetwórstwa Rolnego Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego w Łodzi. Dlatego wykłady i zajęcia

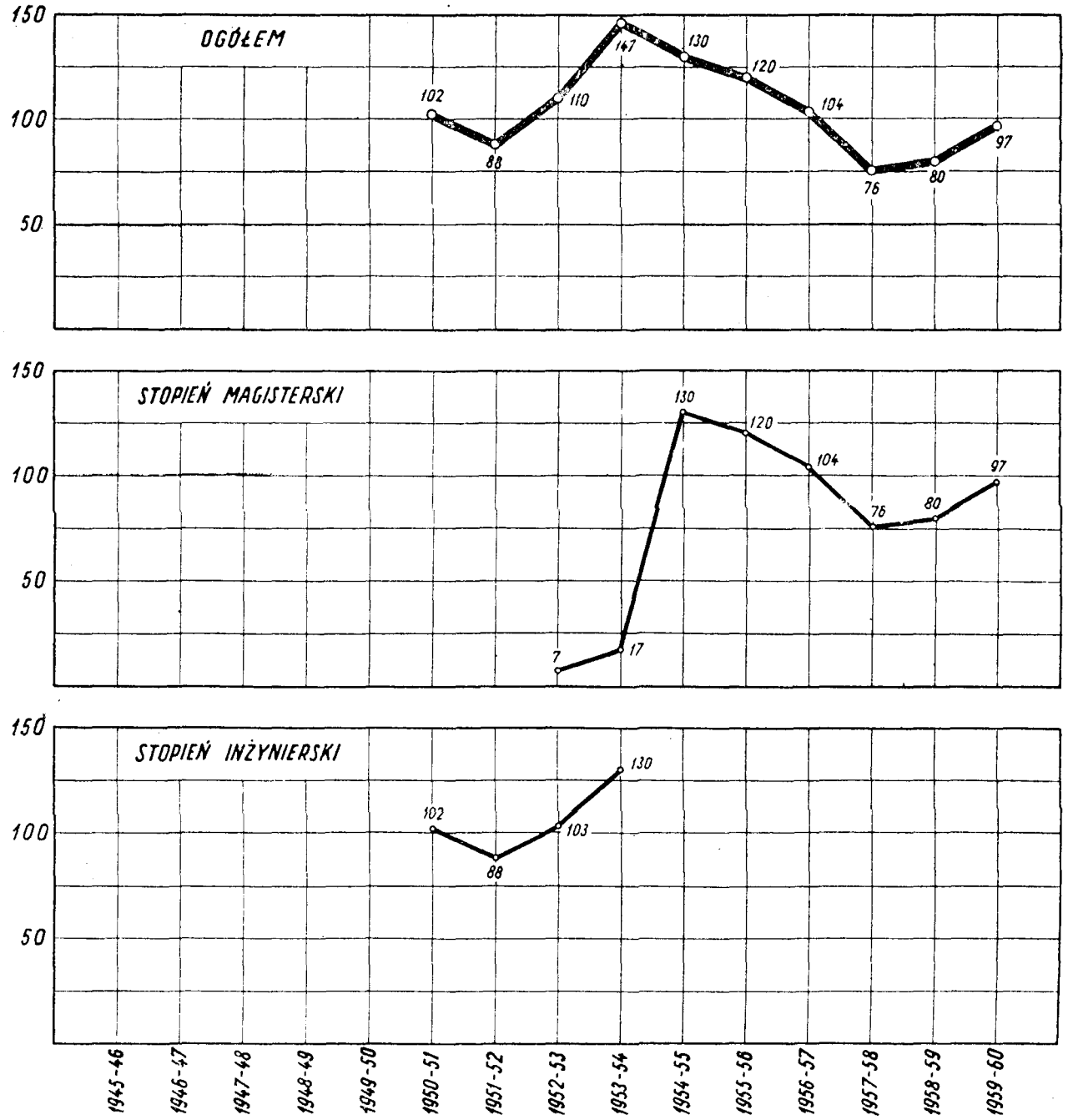

Rys. Sp. 4. Wydział Chemii Spożywczej: Liczby przyjętych kandydatów na I rok studiów w poszczególnych latach

ze zmodyfikowanym programem studiów rozpoczęły się jednocześnie oprócz pierwszego roku, również na drugim i trzecim roku studiów.

Jednym z podstawowych i trudnych zadań było opracowanie programu studiów. Przy układaniu programu studiów kierowano się zasadą, że absolwent Wydziału powinien być gruntownie przygotowany do kierowania produkcją i ruchem fabrycznym, do prowadzenia prac badawczych w zakresie obranej specjalizacji, do projektowania aparatury i nowych zakładów przemysłowych oraz ponadto posiadać wiadomości pozwalające mu na kierowanie przemysłowymi procesami mikrobiologicznymi.

Podobnie jak na innych Wydziałach Politechniki ważniejszą dydaktycznie od wykładów częścią szkolenia studentów są praktyczne zajęcia laboratoryjne, obliczeniowe i projektowe. Ta konieczna duża ilość zajęć praktycznych daje znaczne obciążenie godzinowe studentów

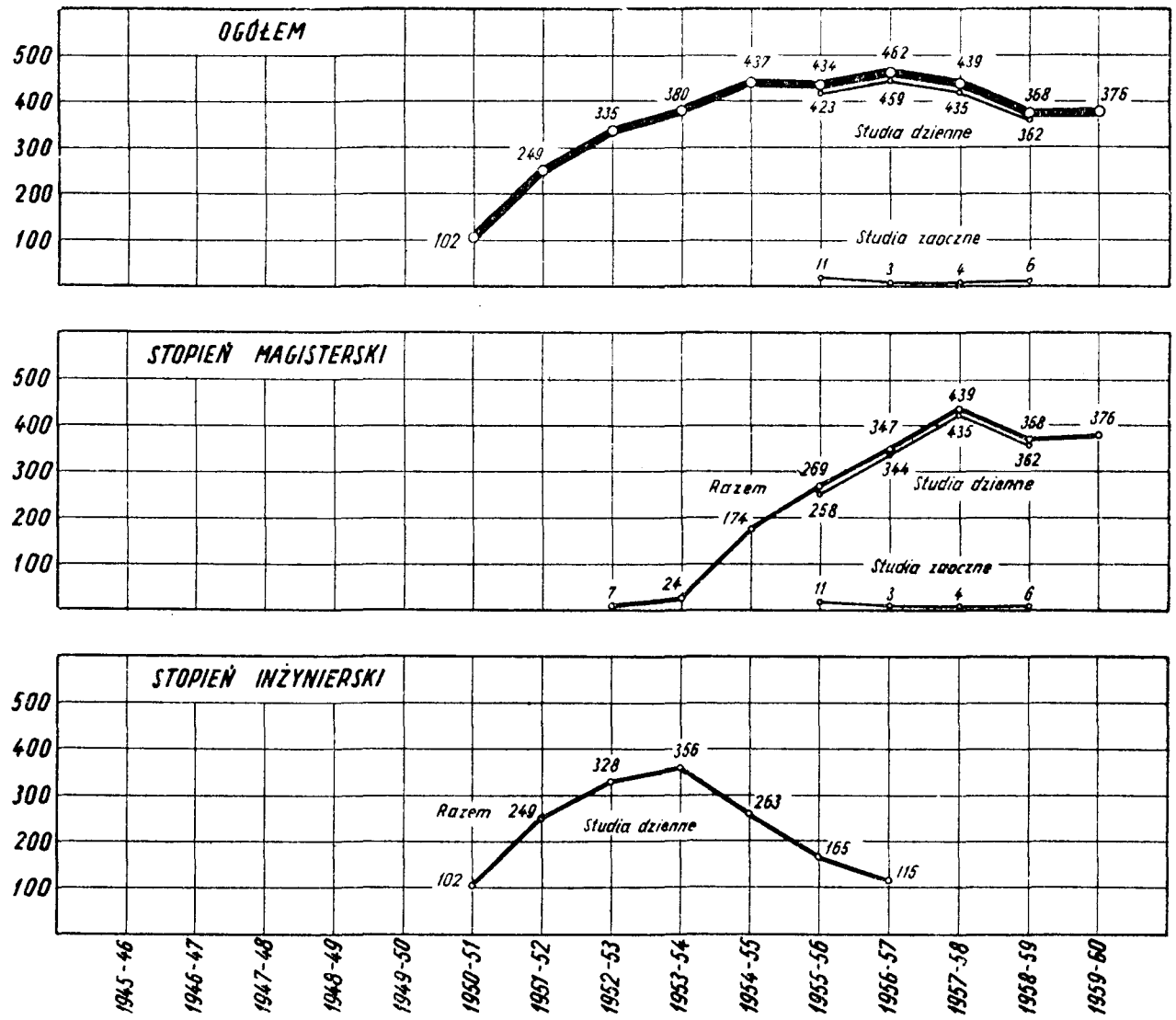

Rys. Sp. 5. Wydział Chemii Spożywczej: Stany liczbowe studiujących w poszczególnych latach

w ciągu dnia i w związku z tym zdawanie terminowe egzaminów często przeciąga się powodując ogólnie przedłużanie się studiów ponad przewidziany okres.

Obecny jednolity 5-letni program studiów przewiduje ponadto trzy praktyki wakacyjne w zakładach przemysłowych. Niektóre Katedry i Zakłady stosują odbywanie kampanijnych praktyk przemysłowych, co jest konieczne w związku z pracą przemysłu ale stwarza dodatkowe trudności w ułożeniu planu zajęć dydaktycznych na Wydziale i wymaga zwiększenia wysiłku studentów. Dyplomowe prace magisterskie z zakresu technologii, inżynierii i biochemii przemysłu spożywczego są bardzo pracochłonne. Wykonanie jednak samodzielnej pracy dyplomowej, wykazującej dostateczny poziom naukowy, jest koniecznym warunkiem pełnego wyszkolenia magistra-inżyniera, przygotowanego do trudnej pracy w przemyśle spożywczym.

Dane liczbowe obrazujące działalność dydaktyczną Wydziału zawierają wykresy przedstawione na załączonych rysunkach. Wykres na rys. Sp. 4 ujmuje liczby przyjętych. Liczby kandydatów, którzy zdali egzamin wstępny były z reguły niższe niż limit przyjęć na I rok, przyjmowano pewne liczby kandydatów, którzy zdali na inne Wydziały (głównie Chemiczny) a nie byli przyjęci z powodu braku miejsc. Wykresy na rys. Sp. 5 przedstawiają liczby studiujących. Gwałtowny spadek liczby studiujących na stopniu inżynierskim i wzrost

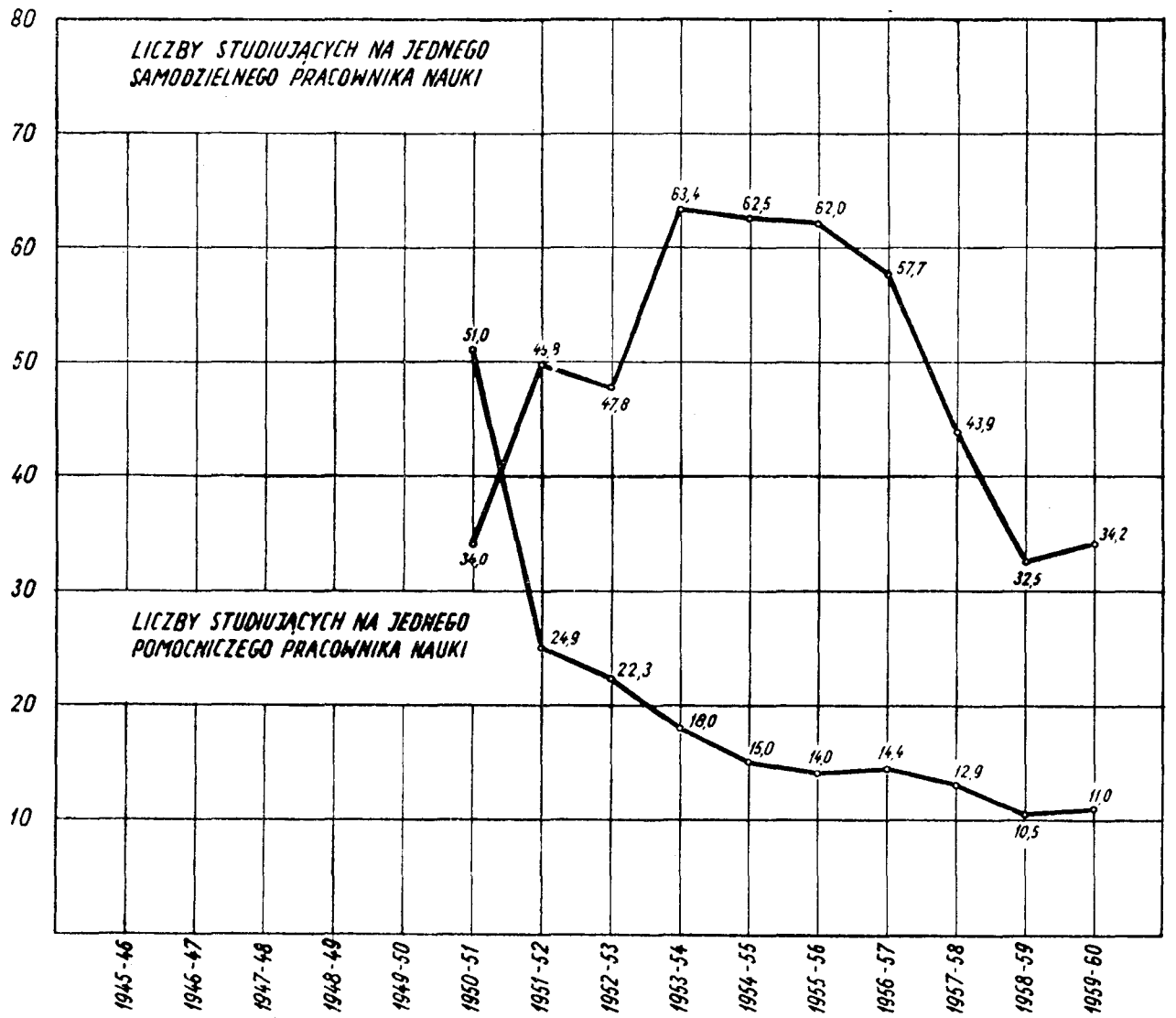

Rys. Sp. 6. Wydział Chemii Spożywczej: Liczby studiujących przypadających na jednego pracownika nauki w poszczególnych latach

na stopniu magisterskim datuje się od r. 1954/55, w którym rozpoczęto rekrutację na I rok jednolitych 5-letnich studiów (magisterskich).

Dalsze wykresy przedstawiają:
wykres na rys. Sp. 6 — liczby studiujących przypadających na 1 pracownika nauki; wykres na rys. Sp. 7 — liczby wydanych dyplomów; wykres na rys. Sp. 8 — liczby wydanych dyplomów przypadających na 1 samodzielnego pracownika nauki.

Ponadto Komisja Weryfikacyjno-Egzaminacyjna Wydziału działająca na podstawie Ustawy z dnia 28 stycznia 1948 r. przyznała 130 osobom, wybitnym pracownikom przemysłu spożywczego, tytuł zawodowy inżyniera.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Prace naukowo-badawcze zostały podjęte przez Katedry i Zakłady Wydziału już w początkowych okresach ich istnienia pomimo bardzo skromnych warunków lokalowych i wyposażeniowych. Było to możliwe dzięki nawiązaniu przez kierowników Katedr i Zakładów owocnej współpracy z innymi Katedrami i Zakładami Politechniki, szczególnie Wydziałów Chemicznego i Włókienniczego, oraz z laboratoriami przemysłowymi. Ta współpraca umożliwiła uzyskanie koniecznej pomocy w zakresie aparatury badawczej i kontrolno-pomiarowej.

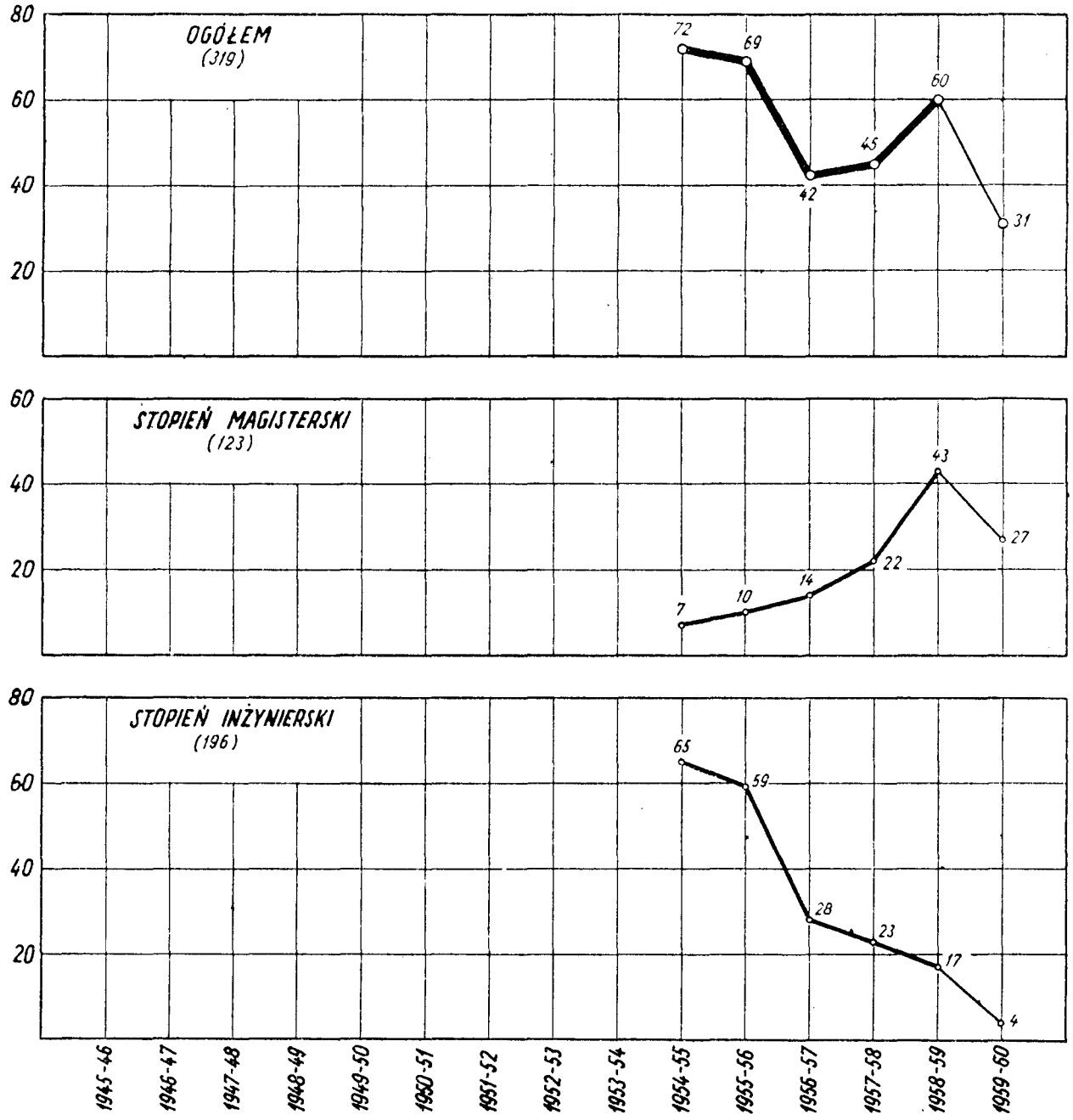

Rys. Sp. 7. Wydział Chemii Spożywczej: Liczby wydanych dyplomów w poszczególnych latach. Liczby wydanych dyplomów podane dla roku akademickiego 1959/60 ujmują stan do dnia 30 VI 1959 r.

W ciągu minionych dziewięciu lat kierunki prac badawczych w poszczególnych Katedrach i Zakładach Wydziału wyraźnie się skrystalizowały. Zakłady wyspecjalizowały się w pewnych określonych problemach badawczych, zyskały swoją charakterystyczną sylwetkę naukową, która pozwoliła im na zajęcie określonych i uznanych pozycji naukowych wśród krajowych placówek badawczych z zakresu przemysłu spożywczego.

Dokładne omówienia kierunków i zakresów prac naukowo-badawczych poszczególnych Katedr i Zakładów zawarte są w opisach ich działalności.

Pewną rolę w ustaleniu kierunku prac badawczych niektórych Katedr odegrała również ich współpraca z Komitetem Technologii i Chemii Żywności i Komitetem Mikrobiologicznym Polskiej Akademii Nauk. Członkami Komitetu Technologii i Chemii Żywności PAN są profesorowie: J. Jakubowska, S. Masior, M. Serwiński i S. Zagrodzki.

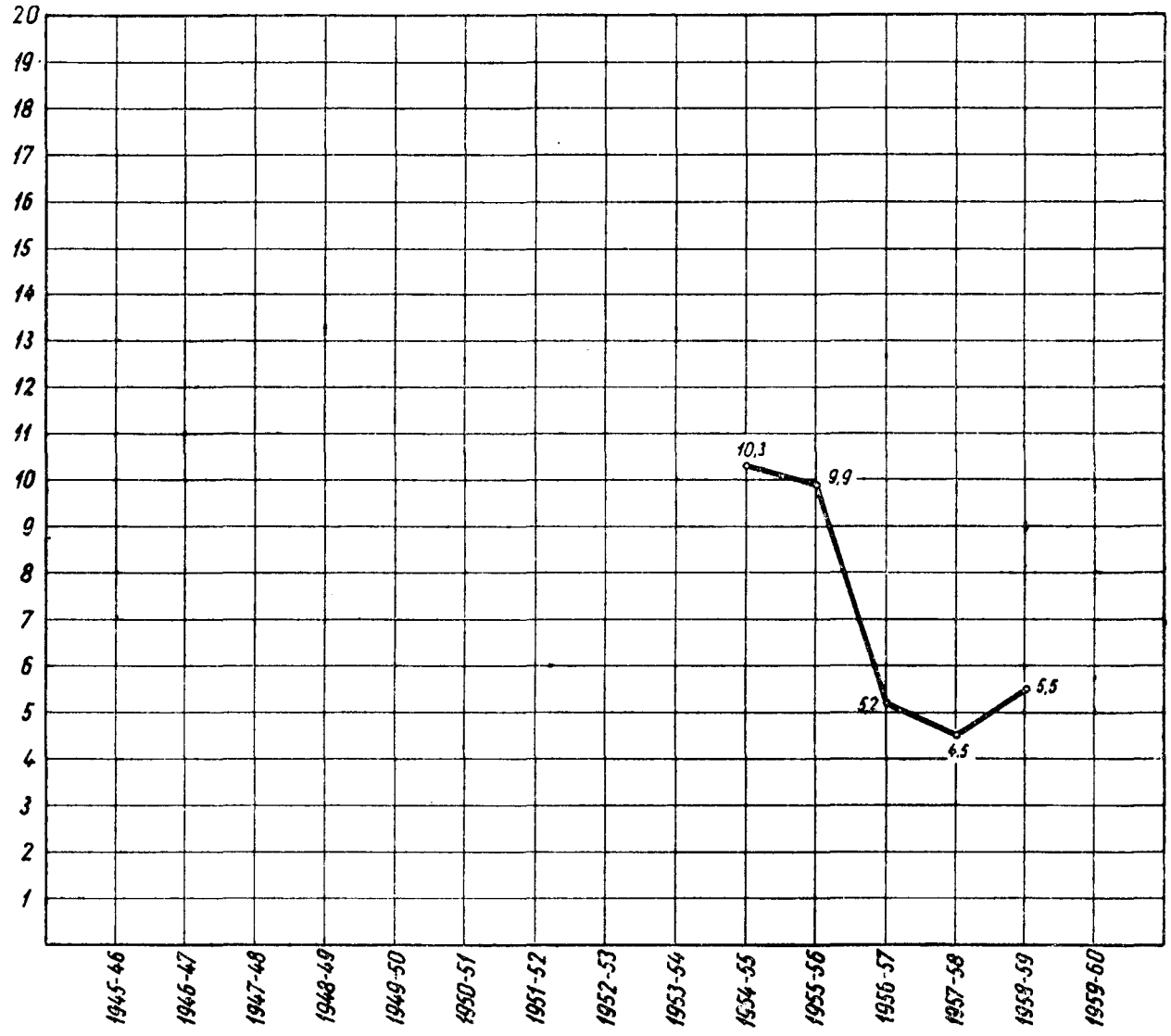

Rys. Sp. 8. Wydział Chemii Spożywczej: Liczby wydanych dyplomów przypadających na jednego samodzielnego pracownika nauki w poszczególnych latach

Z ważniejszych wykonanych w Katedrach prac naukowo-badawczych na podkreślenie zasługują:

Katedra Mikrobiologii Technicznej — badania metabolizmu bakterii octowych;

Katedra Inżynierii Chemicznej — określenie zużycia mocy i intensywności cyrkulacji dla mieszadeł ślimakowych;

Katedra Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych — dyfuzja ciągła do wydobywania cukru z krajanki buraczanej, kompleksowa automatyzacja cukrowni, rozdzielanie niecukrów organicznych melasu za pomocą wymieniaczy jonowych, zmiany skrobii w okresie wegetacji ziemniaka;

Katedra Technologii Fermentacji — dodatek katalizatorów z wyciągów zbożowych przy fermentacji moszczów owocowych, wartość przerobowa bulwy *Heliantus tuberosus*, wzbogacenie zacierów fermentacyjnych w oleje fuzlowe, zastosowanie *p*-cymenu do syntezy związków zapachowych;

Katedra Technologii Odżywek i Koncentratów Witaminowych — pozorna zawartość witaminy C w sokach jabłkowych.

Katedry i Zakłady Wydziału Chemii Spożywczej prowadzą ożywioną, zakrojoną na szeroką skalę, współpracę z instytucjami i towarzystwami naukowymi oraz z ośrodkami

przemysłowymi zarówno krajowymi jak i zagranicznymi. W kraju współpraca ta obejmuje: Polską Akademię Nauk; Polskie Towarzystwo Chemiczne; Polskie Towarzystwo Mikrobiologiczne; Polskie Towarzystwo Biochemiczne; Naczelną Organizacją Techniczną; Radę Techniczną przy Prezesie Rady Ministrów; Radę Ekonomiczną-Techniczną przy Ministerstwie Przemysłu Spożywczego i Skupu; Departament Przemysłu Rolnego Ministerstwa Rolnictwa; Zjednoczenie Przemysłów: Cukrowniczego, Piwowarsko-Słodowniczego, Spirytusowego, Owocowo-warzywnego, Ziemniaczanego, Zielarskiego, Odżywek; Instytuty Naukowo-Badawcze Przemysłów: Cukrowniczego, Fermentacyjnego, Sadownictwa oraz szereg zakładów przemysłowych.

Do współpracujących instytucji zagranicznych należą m. in.: Instytuty Naukowo-Badawcze Przemysłu Cukrowniczego oraz Przemysłu Spirytusowego w Moskwie i Kijowie; Instytut Przemysłu Spożywczego im. Mikojana w Kijowie; Katedra Procesów i Aparatów Wyższej Szkoły Chemiczno-Technologicznej w Pradze; Zakład Biologii ČS Akademii Nauk w Pradze; Naukowy Instytut Cukrownictwa w Pradze; Katedra Przemysłu Spożywczego Uniwersytetu Technicznego w Budapeszcie; Katedra Technologii Chemicznej Uniwersytetu w Halle; Instytut Piwowarstwa w Pradze; Katedra Chemii Biologicznej Uniwersytetu w Bordeaux; Katedra Chemii Organicznej Uniwersytetu w Genewie; Międzynarodowa Komisja dla Unifikacji Metod Analitycznych w Cukrownictwie w Londynie; Katedra Technologii Browarnictwa Uniwersytetu w Louvain; Instytut Winiarstwa i Uprawy Winorośli „Magaracz" Krym-Jałta; Institut Français de Recherches Fruitieres w Meudon; N. V. Chemische Fabrick „Naarden" w Holandii.

Współpraca obejmuje wymianę doświadczeń, współudział w pracach, wykonywanie prac zleconych jak ekspertyz, badań, opracowywania metod produkcyjnych itp.

Samodzielni pracownicy nauki Wydziału włożyli wiele wysiłku również w wytyczenie kierunku prac badawczych w Instytutach badawczych przemysłowych podlegających Ministerstwu Przemysłu Spożywczego i Skupu. Prof. dr S. Zagrodzki jest od wielu lat członkiem Rady Naukowej najpierw Głównego Instytutu Przemysłu Rolnego i Spożywczego, później Instytutu Cukrownictwa. Prof. dr J. Jakubowska, doc. B. Bachman i prof. dr. S. Masior pełnili przez szereg lat funkcje doradców naukowych Instytutu Przemysłu Fermentacyjnego; obecnie są oni członkami Rady Naukowej tego Instytutu, zaś prof. dr Masior pełni funkcję przewodniczącego tej Rady.

Zakres współpracy z zakładami przemysłowymi przedstawiał się następująco:

Katedra Mikrobiologii Technicznej: zorganizowanie żywego muzeum czystych kultur drobnoustrojów stosowanych w technice oraz zaopatrywanie przemysłu w szczepionki; wykazanie roli procesów mikrobiologicznych w produkcji włókien kazeinowych;

Katedra Inżynierii Chemicznej: wykonanie szeregu prac naukowo-projektowych dla przemysłów: tłuszczowego, spirytusowego, zielarskiego, fermentacyjnego i innych;

Katedra Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych: wybudowanie rafinerii potasu i uruchomienie produkcji potażu z węgla wywarowego wg nowej metody: opracowanie i uruchomienie produkcji nowych słodyczy o pełnej wartości odżywczej; wprowadzenie ciągłej produkcji dekstryn w aparaturze ślimakowej;

Katedra Technologii Fermentacji: współudział w przebadaniu i wprowadzeniu oznaczeń wartości goryczkowej piw krajowych, oraz metod preparowania wody produkcyjnej w browarach; bezpośrednia pomoc zespołu pracowników Katedry w rozruchu zakładów, wprowa-

dzeniu nowych metod produkcji i usuwaniu zakłóceń ruchowych; opracowanie metody uszlachetniania olejku miętowego;

Katedra Technologii Odżywek i Koncentratów: wykonanie szeregu projektów i zespołowych prac badawczych.

Jednym z poważniejszych przejawów aktywności działalności naukowej Katedr Wydziału było organizowanie, bądź współudział w organizowaniu zjazdów i konferencji. Wyniki działalności w tym zakresie przedstawiają się następująco:

Sesja Naukowa Chemii i Technologii Cukrownictwa, Łódź—czerwiec 1955, zorganizowana wspólnie z Komitetem Chemii i Technologii Żywności PAN przez Katedrę Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

Automatyzacja w Przemyśle Cukrowniczym, Łódź—czerwiec 1958, konferencja naukowo-techniczna zorganizowana wspólnie ze Stowarzyszeniem Techników Cukrowników NOT przez Katedrę Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

Seminarium dla specjalistów przemysłu cukrowniczego, Łódź—czerwiec 1959, zorganizowana wspólnie ze Stowarzyszeniem Techników Cukrowników NOT przez Katedrę Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

Ogólnopolska konferencja na temat kontroli mikrobiologicznej w przemyśle spożywczym, Łódź—październik 1957, zorganizowana przez Katedrę Mikrobiologii Technicznej.

Udział Katedry Technologii Fermentacji w zorganizowaniu razem z Instytutem Przemysłu Fermentacyjnego: Zjazdu naukowego piwowarskiego w Żywcu na temat: „Trwałości fizykochemiczna i biologiczna piwa" (12—13 XI 57 r.); Zjazdu naukowego winiarskiego w Warszawie pt. „Fermentacje kierowane w winiarstwie" (22—23 X 57 r.); Zjazdu naukowego piwowarskiego w Lublinie pt. „Chmiel jego uprawa i wykorzystywanie" (7—9 X 58 r.).

Narada Absolwentów Katedry Technologii Fermentacji, Łódź—grudzień 1957 r.

Konferencja naukowa połączona z naradą roboczą przedstawicieli przemysłu na temat: „Aktualne poglądy na proces fuzlotwórczy". Kutnowskie Zakłady Przemysłu Spirytusowego, styczeń 1959 r.

Konferencja naukowa połączona z naradą roboczą przedstawicieli przemysłu na temat: „Obecny stan techniki wykorzystania składników organicznych wywaru melasowego". Leszneńskie Zakłady Przemysłu Spirytusowego, maj 1959 r.

Ponadto pracownicy Katedr i Zakładów uczestniczyli w licznych zjazdach i konferencjach zarówno krajowych jak i zagranicznych, na których przedstawiali osiągnięcia swoich prac naukowo-badawczych w formie referatów lub tzw. doniesień. Działalność na tym odcinku ilustrują następujące dane liczbowe:

Zjazdy i konferencje międzynarodowe

Katedra	Ilość zjazdów	Referaty	Doniesienia	Ilość osób delegowanych
Mikrobiologii Technicznej	2	—	6	3
Inżynierii Chemicznej	2	—	—	2
Cukrownictwa i Techn. Ogól. Środ. Sp.	8	2	14	20

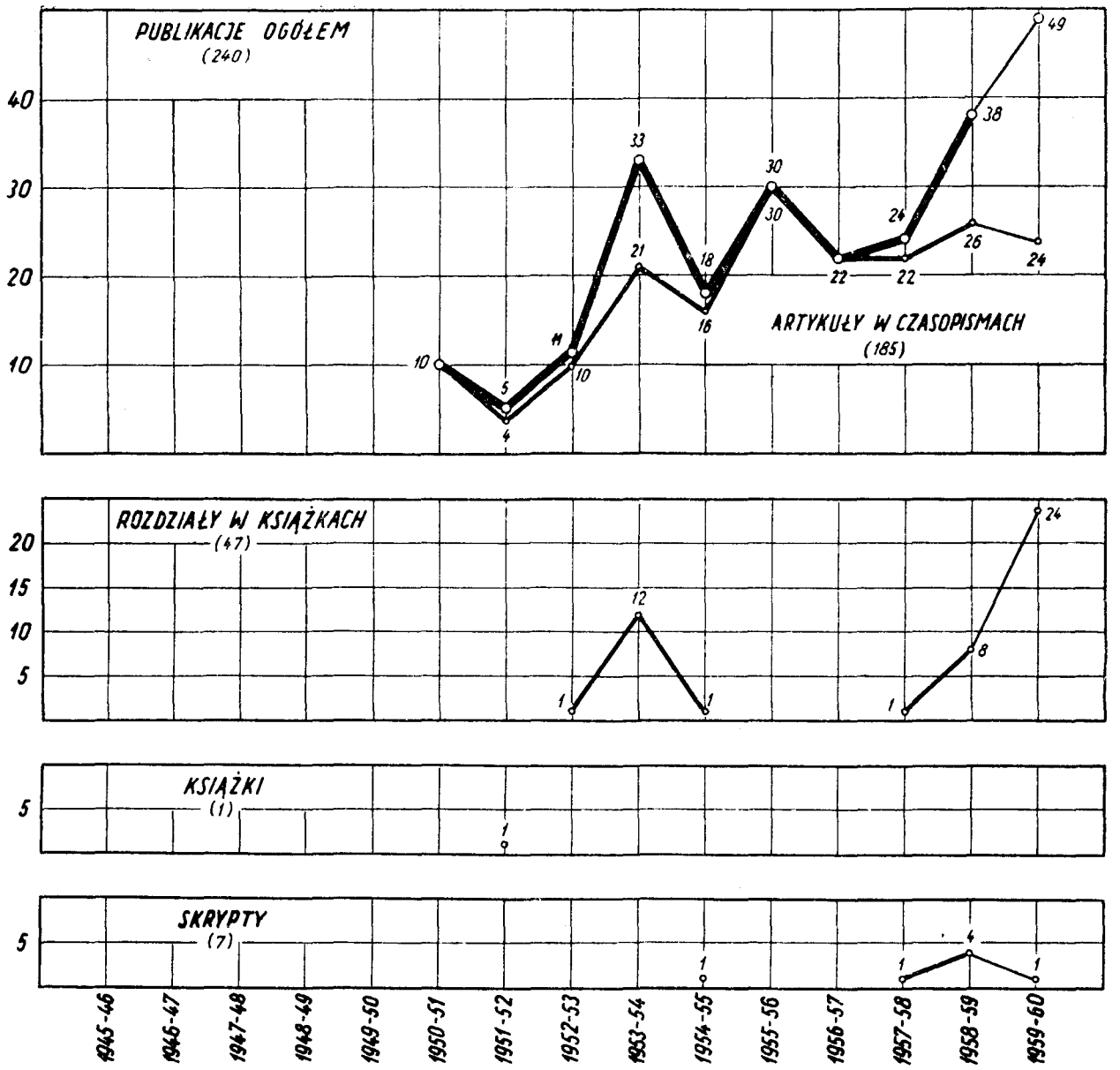

Rys. Sp. 9. Wydział Chemii Spożywczej: Liczby publikacji w poszczególnych latach

Techn. Fermentacji	3	—	—	4
Techn. Odżywek i Konc. Witamin.	2	1	—	2

Zjazdy i konferencje krajowe

Katedra	Ilość zjazdów	Referaty	Donie-sienia	Ilość osób delegowanych
Mikrobiologii Technicznej	9	12	10	18
Inżynierii Chemicznej	4	2	4	15
Cukrownictwa i Techn. Ogóln. Środ. Sp.	7	13	53	51
Technologii Fermentacji	15	8	7	15
Technologii Odżywek i Konc. Witamin.	5	4	2	3

Rodzaje i liczby publikacji obrazujące, aczkolwiek w niedostatecznym stopniu, dorobek naukowy pracowników Wydziału podają wykresy przedstawione na rys. Sp. 9. Pełny wykaz tytułów tych publikacji zawiera załączony wykaz bibliograficzny.

Za prace w dziedzinie postępu technicznego prof. dr S. Zagrodzki otrzymał Nagrodę Państwową.

* * *

Przedstawiony przekrój organizacji i rozwoju Wydziału Chemii Spożywczej związany jest z okresem, który należy traktować jako przejściowy. Rosnąca dynamika gospodarcza naszego kraju, szczególnie w zakresie przemysłu spożywczego i lekkiej syntezy chemicznej, a także wzrastająca konieczność lepszego wykorzystania surowców pochodzenia roślinnego, zwierzęcego oraz surowców odpadkowych i wód ściekowych, wysuwa coraz to nowe problemy, które muszą znaleźć odbicie w treści tematyki nauczania i prac badawczych na Wydziale Chemii Spożywczej.

Do takich zagadnień należą: opracowywanie technologii nowych asortymentów wartościowych produktów spożywczych, nowe kierunki biosyntezy antybiotyków i witamin, technologia preparatów enzymatycznych oraz nowe kierunki fermentacji.

Zagadnienia te jak dotychczas nie są w dostatecznym stopniu rozwiązywane w kraju i otwierają nowe perspektywy rozwojowe przed Wydziałem Chemii Spożywczej.

Krystalizują się również obecnie nowe koncepcje rozbudowy Wydziału: zwiększenie potencjału naukowego i dydaktycznego istniejących Katedr, kreowanie Katedr dyscyplin podstawowych, ściślejsze powiązanie Wydziału z teorią i praktyką przemysłową.

KATEDRY I ZAKŁADY WYDZIAŁU CHEMII SPOŻYWCZEJ

KATEDRA MIKROBIOLOGII TECHNICZNEJ

Katedra utworzona została rozporządzeniem Ministra Szkół Wyższych i Nauki z dnia 13 I 1951 r. (Dz. Ustaw R.P. Nr 5 z 25 I 1951). Faktyczna data utworzenia Katedry: 1 X 1951r. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor nadzwyczajny dr inż. Jadwiga Jakubowska.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr Helena Oberman; starsi asystenci — mgr Anna Nowakowska i mgr inż. Barbara Zalicka; asystent — mgr inż. Danuta Lewandowska

Pracownicy techniczni: laborant — Czesława Wojtalak.

Wykładowca: dr Wanda Leyko.

Dawni pracownicy: mgr Danuta Paprocka, asystent naukowy, której wkład pracy poważnie przyczynił się do zorganizowania żywego muzeum czystych kultur.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIA KATEDRY

Zajmowana powierzchnia: 430 m^2.

Katedra posiada następujące specjalistyczne pracownie: sala ćwiczeń studenckich, ciemnia optyczna, separatka i boks do szczepień ośrodka czystych kultur, pokój do liofilizacji i chromatografii. Do maja 1954 roku korzystano z pracowni użyczonej przez Katedrę Technologii Włókien Sztucznych Wydziału Włókienniczego.

Posiadana aparatura specjalna: zestaw do liofilizacji, aparat Warburga.

Biblioteka Katedry liczy 418 woluminów. Katedra prenumeruje 29 czasopism; w tym 13 krajowych i 16 zagranicznych. Prowadzony jest także zbiór fotokopii, odbitek prac i kartoteki bibliografii z zakresu pokrewnej tematyki prac.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Zainteresowania Katedry skupiają się nad badaniami drobnoustrojów (bakterii i grzybów niższych), występujących w warunkach przemysłowych. Pierwsze prace badawcze Katedry inspirowane potrzebami przemysłu włókienniczego dotyczyły mikrobiologii roszarnictwa oraz produkcji włókien białkowych. Właściwe kierunki badawcze związane są głównie z różnymi procesami fermentacji, biosyntezy, produkcji i analityki żywności.

Do roku 1959 prace naukowe Katedry obejmowały następujące problemy i tematy:

a) Metabolizm drobnoustrojów (met. manometryczną Warburga i met. chromatograficzną): fizjologia i odchylenia metabolizmu przemysłowych kultur bakterii mlekowych; fizjologia i odchylenia metabolizmu przemysłowych kultur bakterii octowych.

b) Analityka mikrobiologiczna: szybka metoda kontroli aktywności bakterii mlekowych przechowywanych w stanie anabiozy (liofilizacja, suszenie w P_2O_5); szybka metoda kontroli aktywności drożdży przemysłowych; zastosowanie oxytropii do kontroli aktywności zawiesin bakterii; kolorymetryczne metody wskaźnikowe do kontroli mikrobiologicznej.

c) Stymulatory i inhibitory wzrostu i fermentacji: biologiczna stabilizacja piwa; skrócenie przebiegu fermentacji mlekowej.

d) Wykorzystanie produktów odpadkowych przemysłu: odpadkowe drożdże pofermentacyjne, jako źródło tiaminy; wykorzystanie melasu polaktozowego i serwatki na drodze fermentacji mlekowej.

Dalszy rozwój tematyki wiąże się z koniecznością pogłębienia podstawowych badań nad enzymatyką i właściwościami antybiotycznymi drobnoustrojów.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Współpraca z zagranicą wyraża się wymianą publikacji i stałym kontaktem z licznymi instytucjami naukowymi, głównie Czechosłowacji, Belgii i Anglii.

Katedra współpracuje z następującymi instytucjami:

Komitet Mikrobiologiczny PAN, Wydz. II (prof. J. Jakubowska — członek Komitetu). Komitet finansuje 3 tematy prac naukowych zleconych Katedrze: aktywowanie wodoru i pobieranie tlenu przez Acetobacter w różnych substratach; odchylenia metabolizmu *Str.*

diacetilactis w zależności od składu chemicznego podłoża; szybka metoda kontroli aktywności kultur konserwowanych.

Komitet Technologii i Chemii Żywności PAN, Wydz. V (prof. J. Jakubowska — członek Komitetu). Komitet finansuje jeden temat pracy naukowej: wpływ mikroelementów na wzrost *Thermobacterium delbrücki* i wydajność kwasu mlekowego.

Instytut Przemysłu Fermentacyjnego (prof. J. Jakubowska — członek Rady Naukowej, konsultant naukowy). Współpraca w zakresie tematu: szybka metoda kontroli aktywności drożdży przemysłowych, a także w zakresie konsultacji i opiniowania prac.

Polski Komitet d/s Europejskiego Kodeksu Żywnościowego (prof. J. Jakubowska — przewodnicząca sekcji mikrobiologicznej): prace w zakresie metodyki i norm oceny przy ustalaniu kontroli mikrobiologicznej przemysłu spożywczego.

Polskie Towarzystwo Mikrobiologów (prof. J. Jakubowska — przewodnicząca Łódzkiego Oddziału).

Współpraca z Wydziałem Biologii i Nauki o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego w zakresie zajęć dydaktycznych z mikrobiologii przemysłowej.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia magisterskiego — 20. W Katedrze są obecnie w toku wykonywania 3 prace doktorskie.

Do osiągnięć Katedry zaliczyć należy zorganizowanie żywego muzeum czystych kultur: przeszło 200 rodzajów bakterii, drożdży i pleśni.

Ze strony Katedry pomoc dla przemysłu wyrażała się: zorganizowaniem 4-tyg. kursu z zakresu mikrobiologii przetwórstwa owoców i warzyw dla pracowników laboratoriów przyzakładowych; zorganizowaniem konferencji trzydniowej, ogólnopolskiej na temat kontroli mikrobiologicznej w przemyśle spożywczym; szkoleniem mikrobiologów w zakresie mikrobiologii winiarstwa angażowanych przez przemysł; kunsultacjami, dostarczaniem szczepionek drożdży oraz opracowywaniem zagadnień podstawowych z zakresu mikrobiologii przemysłu fermentacyjnego.

Publikacje: ogłoszono ogółem 22 prace naukowe, 8 artykułów przeglądowych oraz 2 wyd. skryptów do ćwiczeń studenckich.

Do rozwoju Katedry przyczyniły się w poważnym stopniu dotacje Polskiej Akademii Nauk na prace naukowe zlecone, oraz współpraca z przemysłem spożywczym i pomoc z jego strony w postaci precyzyjnej aparatury pomiarowej oraz materiałów dla celów dydaktycznych i naukowych.

KATEDRA INŻYNIERII CHEMICZNEJ

Katedra powołana została do życia z dniem 1 IX 1950 roku. Początkowa jej nazwa brzmiała: Katedra Inżynierii i Aparatury Chemicznej. Od roku akadem. 1957/58, wobec powołania na Wydziale Chemicznym Katedry Aparatury Przemysłu Chemicznego nazwa początkowa została zmodyfikowana do brzmienia obecnego.

Katedra posiada jeden Zakład o takiej samej nazwie.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent dr inż. Mieczysław Serwiński (od chwili powstania Katedry).

Samodzielny pracownik nauki: docent mgr inż. Czesław Pustelnik.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr inż. Henryk Michalski i mgr inż. Czesław Strumiłło; starsi asystenci — mgr inż. Zdzisław Kembłowski i mgr inż. Stanisław Michałowski; asystenci: mgr inż. Jacek Amanowicz, mgr inż. Józef Kasprzycki i mgr inż. Bolesław Nowicki.

Pracownicy techniczni: laboranci — Stanisław Kopeć i Bogdan Morozowski.

Dawni pracownicy: Do organizacji i rozwoju Katedry Inżynierii przyczynił się z-ca profesora mgr inż. Henryk Błasiński, który pracował od początku jej powstania aż do roku akadem. 1957/58, w którym objął kierownictwo Katedry Aparatury Przemysłu Chemicznego oraz mgr inż. Jan Bińkowski wykazujący wiele uzdolnień w zakresie projektowania i konstrukcji aparatury chemicznej. W momencie powstania Katedry Aparatury Przemysłu Chemicznego mgr inż. Jan Bińkowski przeszedł do pracy w tej Katedrze.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra posiadała w pierwszym okresie istnienia (1950—1958) mały lokal o powierzchni blisko 200 m^2. Od roku 1958/59 przeprowadziła się do nowego lokalu w Pawilonie Włókienniczym PŁ gdzie zajmuje powierzchnię ok. 500 m^2 (w tym 400 m^2 powierzchni użytkowej).

Katedra posiada obecnie laboratorium dla studentów, którzy pracują na skalę ćwierć- i półtechniczną zaznajamiając się z operacjami fizycznymi z jakimi mogą się spotkać w przemyśle chemicznym i spożywczym.

Katedra ma własny warsztat, w którym wykonywane są prawie wszystkie aparaty i zestawy dla pracy naukowej i dydaktycznej.

Katedra posiada bibliotekę liczącą ok. 1000 woluminów z zakresu głównie technologii, aparatury i inżynierii chemicznej. Katedra prenumeruje 4 czasopisma fachowe, w tym 3 zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Obecne prace badawcze Katedry prowadzone są zasadniczo w trzech kierunkach, a mianowicie:

a) Wyznaczanie współczynników przenikania masy procesu rektyfikacji, co ma znaczenie dla właściwego projektowania przemysłowych kolumn rektyfikacyjnych, oraz opracowanie optymalnych parametrów charakteryzujących pracę kolumn rektyfikacyjnych z wypełnieniem w szczególności w zakresie prędkości, odpowiadających zalewaniu kolumny.

b) Wyznaczanie konwekcyjnych współczynników przenikania ciepła między zawiesiną i ścianką (wobec częstej wymiany ciepła w tego typu układach, wyznaczenie ogólnych współczynników obliczania może mieć dla projektowania wymienników ciepła dla przemysłu chemicznego i spożywczego niewątpliwą wartość).

c) Opracowaniem teorii i techniki procesu mieszania ze szczególnym uwzględnieniem opracowania metody obliczania zużycia mocy przez mieszadła ślimakowe, oraz opracowanie kryteriów pozwalających określić porównawczo efektywność mieszania przez różne typy mieszadeł.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje obecnie z następującymi instytucjami: Komitet Technologii i Chemii Żywności PAN (Wydział V), Sekcja Inżynierii i Aparatury Chemicznej przy Komitecie Budowy Maszyn PAN (Wydział III); Rada Naukowa do Spraw Techniki i Ekonomiki przy Ministrze Przemysłu Spożywczego.

Na zlecenie Komitetu Technologii i Chemii Żywności PAN w Katedrze są wykonywane 2 prace naukowo-badawcze.

Ponadto Katedra utrzymuje kontakt z szeregiem zakładów przemysłowych.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

W Katedrze wykonano 30 prac dyplomowych stopnia magisterskiego.

Na podstawie wykonanej pracy doktorskiej pt. „Określenie zużycia mocy i intensywności cyrkulacji dla mieszadeł ślimakowych" mgr inż. Henryk Błasiński uzyskał w r. 1959 tytuł doktora nauk technicznych.

W ramach współpracy z przemysłem Katedra wykonała szereg prac naukowo-projektowych dla przemysłów: tłuszczowego, spirytusowego, zielarskiego, fermentacyjnego i innych.

Publikacje: liczba publikacji naukowych ogłoszonych przez pracowników naukowych wynosi 15; wydano 4 skrypty.

KATEDRA CUKROWNICTWA I TECHNOLOGII ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

Katedra została powołana dnia 1 IX 1950 r.

Od roku 1948 prowadzone były wykłady Technologii Cukrownictwa w ramach specjalizacji z cukrownictwa na Wydziale Chemicznym PŁ.

W skład Katedry wchodzą trzy Zakłady: Zakład Cukrownictwa, powstały 1 IX 1950 r.; Zakład Technologii Środków Spożywczych, powstały 1 IX 1950 r.; Zakład Technologii Krochmalu i Syropu, powstały 1 II 1954 r.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry: profesor nadzwyczajny dr Stanisław Zagrodzki.

ZAKŁAD CUKROWNICTWA

Kierownik Zakładu: profesor dr Stanisław Zagrodzki.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr Helena Zaorska; starsi asystenci — mgr inż. Jan Kubiak i mgr inż. Jerzy Zalicki; asystent — mgr inż. Grzegorz Zasada.

Pracownicy techniczni: laboranci: — Antoni Olczak i Lucjan Wypych.

Pracownik administracyjny: Gertruda Arndt.

ZAKŁAD TECHNOLOGII ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

Kierownik Zakładu: prof. dr Stanisław Zagrodzki.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — mgr Jan Dobrzycki, mgr inż. Zygmunt Niedzielski; starsi asystenci — mgr inż. Agnieszka Kurkowska i mgr inż. Jan Lenczewski; asystent — mgr inż. Stanisław Zagrodzki.

Wykładowca: mgr inż. Stanisław Michałowicz.

Pracownicy techniczni: asystent techniczny — mgr inż. Hanna Dudrewicz; laborant — Longina Kabalska.

ZAKŁAD TECHNOLOGII KROCHMALU I SYROPU

Kierownik Zakładu: zastępca profesora dr Adam Sroczyński.

Pomocniczy pracownicy nauki: starsi asystenci — mgr inż. Jerzy Skalski, mgr inż. Wacław Zgliński; asystent — mgr inż. Mieczysław Boruch.

Pracownik techniczny — Irena Nawrocka.

Dawni pracownicy Katedry: adiunkci — mgr inż. Antoni Kowalski, wydatnie zasłużył się przy adaptacji gmachu dla Wydziału; mgr inż. Krystyna Szczucka, poświęciła wiele wysiłku zagadnieniom organizacyjnym i dydaktycznym; starsi asystenci — mgr inż. Edmund Waleriańczyk, pracował przez kilka lat dydaktycznie i naukowo; mgr inż. Zofia Olszenko-Piontkowa, zajmowała się pracą naukową i dydaktyczną; mgr inż. Stanisław Wysocki, został skierowany na studia aspiranckie do ZSRR; mgr inż. Eugeniusz Rembowski, wniósł cenny wkład w pracę organizacyjną.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zakład Cukrownictwa zajmuje powierzchnię 460 m², Zakład Technologii Środków Spożywczych zajmuje powierzchnię 430 m², Zakład Technologii Krochmalu i Syropu zajmuje powierzchnię 200 m².

Katedra posiada pracownię wymieniaczy jonowych i pracownię analityczną.

Ważniejsze wyposażenie: fotometr płomieniowy; licznik Geigera-Müllera; fotokolorymetry: Pulfricha, Dubosqa, Langego, Visomat; polarymetry; refraktometry; wiskozymetry; reometry; ultratermostaty; elektrodializator; urządzenia do chromatografii; pompa do wysokiej próżni; generatory ultradźwięków; autoklaw do 100 atm; baterie wymienników jonitowych; krystalizatory ciągłe; zestaw do badania filtracji.

Biblioteka Katedry składa się z 3 odrębnych księgozbiorów Zakładów. Biblioteka Zakładu Cukrownictwa liczy 712 woluminów, prenumeruje 2 czasopisma krajowe i 13 zagranicznych. Biblioteka Zakładu Technologii Środków Spożywczych liczy 1267 woluminów, prenumeruje 15 czasopism krajowych i 9 zagranicznych. Biblioteka Zakładu Technologii Syropu i Krochmalu liczy 520 woluminów, prenumeruje 3 czasopisma krajowe i 6 zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry i Zakładów obejmują następujące zagadnienia:

Zakład Cukrownictwa i Zakład Technologii Środków Spożywczych:

a) Zastosowanie wymieniaczy jonowych w przemyśle spożywczym. Poszczególne prace dotyczą odsalania i odbarwiania soków cukrowniczych lub syropu ziemniaczego na jonitach, rozdzielania i rafinacji niecukrów nieorganicznych wywaru melasowego, rozdzielania organicznych kwasów spożywczych, elektrolitycznej regeneracji wymieniaczy jonowych oraz oczyszczania soków cukrowniczych za pomocą elektrodializy.

b) Wykorzystanie produktów ubocznych przemysłu cukrowniczego. Prace dotyczą przede wszystkim wielostronnego wykorzystania melasu do produkcji etanolu, gliceryny, drożdży, kwasu cytrynowego, kwasu mlekowego, a także wykorzystania niecukrów melasu

przez spalanie wywaru melasowego, elektrolizę, zdrożdżowanie lub rozdzielenie jonitacyjne, dzięki czemu uzyskuje się wysokowartościowy potaż oraz paszę bogatą w wapń.

c) Szybkie metody analityczne w przemyśle spożywczym. Opracowano szereg nowych metod instrumentalnych pozwalających na przyspieszenie wykonania analiz oraz umożliwiających automatyczną kontrolę i samoczynną regulację procesów produkcyjnych. Prócz tego opracowano nowe metody analizy kompleksometrycznej, metody chromatografii jonitowej oraz oznaczania wody w produktach spożywczych.

Zakład Technologii Krochmalu i Syropu:

a) Procesy przemiany skrobi. Poszczególne prace dotyczą hydrolizy skrobi za pomocą jonitów, warunków dekstrynizacji skrobi, otrzymywania syropów wysokoscukrzonych niekrystalizujących, produkcji chemicznych pochodnych krochmalu, produkcji zagęszczonych preparatów amylozy i amylopektyny.

b) Wykorzystanie odpadków przemysłu ziemniaczanego i cukierniczego. Prace są prowadzone na temat odzyskania białka i pozostałej suchej masy soku ziemniaczanego, odzyskania białka i tłuszczu przy produkcji krochmalu owsianego oraz regeneracji kwaśnych łomów karmelkowych.

c) Wprowadzenie metod produkcji ciągłej do przemysłu ziemniaczanego i cukierniczego. Prowadzone prace obejmują ciągłą produkcję dekstryn, ciągłą produkcję masy karmelowej (zmiana technologii) oraz rozdrabnianie półproduktów cukierniczych za pomocą ultradźwięków.

d) Szybkie metody analityczne w przemyśle ziemniaczanym i cukierniczym. Opracowano metody oznaczania wilgotności półproduktów krochmalniczych, oznaczania oksymetylofurfurolu w syropach, oznaczania solaniny w ziemniakach oraz oznaczania wody i zjełczenia tłuszczu w niektórych półproduktach cukierniczych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje z Polską Akademią Nauk, Polskim Towarzystwem Chemicznym, Naczelną Organizacją Techniczną, Radą Techniczną przy Prezesie Rady Ministrów, Radą Ekonomiczno-Techniczną przy Ministrze Przemysłu Spożywczego i Skupu, sześcioma katedrami politechniki i uniwersytetów, pięcioma instytutami naukowo-badawczymi, kilkoma Centralnymi laboratoriami branżowymi, Wojewódzkim Zarządem PGR — Zielona Góra oraz kilkudziesięcioma fabrykami.

Katedra wykonuje prace naukowo-badawcze dla Polskiej Akademii Nauk, dla zjednoczeń oraz dla niektórych fabryk. Współpraca polega również na prowadzonych konsultacjach i opiniowaniu oraz przede wszystkim na wdrażaniu opracowanych nowych metod technologicznych i analitycznych. Katedra bierze czynny udział lub sama organizuje sesje naukowe, zjazdy krajowe i o charakterze międzynarodowym oraz urządza seminaria dla wysoko kwalifikowanych pracowników przemysłu. Ponadto Katedra utrzymuje kontakt i współpracuje z 24 instytucjami obcokrajowymi jak stowarzyszenia międzynarodowe, katedry wyższych uczelni zagranicznych oraz instytuty naukowe (Związek Radziecki, Czechosłowacja, Węgry, Anglia, Francja, Włochy, Niemiecka Republika Demokratyczna, Niemiecka Republika Federalna, Szwajcaria).

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Specjalizację z Cukrownictwa ukończyło: 12 magistrów inżynierów na Wydziale Chemicznym 46 magistrów inżynierów na Wydziale Chemii Spożywczej, 50 inżynierów na Wydziale Chemii Spożywczej.

Specjalizację z Technologii Krochmalu i Syropu ukończyło 10 magistrów inżynierów, 26 inżynierów.

Wykonane ważniejsze prace naukowo-badawcze: dyfuzja ciągła do wydobywania cukru z krajanki buraczanej; kompleksowa automatyzacja cukrowni (opracowano dla Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej Krajów Demokracji Ludowych); badania nad dyfuzją ciągłą Olier; rozdzielanie niecukrów organicznych melasu za pomocą wymieniaczy jonowych; automatyzacja defekacji wstępnej i głównej; automatyzacja saturacji drugiej; zmiany skrobi w okresie wegetacji ziemniaka; ciągła produkcja dekstryn.

Do najważniejszych osiągnięć wynikłych ze współpracy z przemysłem można zaliczyć: wybudowanie rafinerii potasu i uruchomienie produkcji potasu z węgla wywarowego (nowa metoda); uruchomienie produkcji odpadkowych drożdży pastewnych; wybudowanie i uruchomienie wytwórni do zdrożdżowania wywaru melasowego; opracowanie i uruchomienie produkcji nowych słodyczy o pełnej wartości odżywczej; pomoc przy opracowaniu produkcji waniliny, gliceryny fermentacyjnej itp.; opracowanie technologii i gospodarki cieplnej przy produkcji laktozy z serwatki; wprowadzanie ciągłej produkcji dekstryn w aparaturze ślimakowej; wprowadzenie nowej metody dyfuzji ciągłej do wydobywania soku z buraków (patent); opracowanie i uruchomienie defekcji wstępnej i głównej (patent); opracowanie i uruchomienie ciągłej saturacji (patent); opracowanie kompleksowej automatyzacji cukrowni; wprowadzenie nowych szybkich metod analitycznych do przemysłu cukrowniczego.

Publikacje: ogłoszono drukiem 69 prac naukowych w czasopismach krajowych, 17 prac naukowych w czasopismach zagranicznych, 42 artykuły referatowe, 1 podręcznik (Przepisy kontroli w cukrowniach i rafineriach) oraz 18 patentów i usprawnień.

KATEDRA TECHNOLOGII FERMENTACJI

Katedra powstała w 1950 roku (jednocześnie z powstaniem Wydziału Chemii Spożywczej).

W skład Katedry wchodzą następujące Zakłady: Zakład Technologii Fermentacji (utworzony w roku akad. 1952/53), Zakład Technologii Spirytusu i Drożdży (utworzony w roku akad. 1952/53), Zakład Technologii Ziół i Aromatów (utworzony w roku akad. 1954/55). Ponadto Katedra posiada Pracownię Surowców Przemysłu Spożywczego.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: profesor nadzwyczajny dr Stanisław Masior (od 1952/53 r.) (pierwszy kierownik: zastępca profesora mgr inż. Bolesław Bachman od 1950—1952 r.).

ZAKŁAD TECHNOLOGII FERMENTACJI

Kierownik: profesor nadzwyczajny dr Stanisław Masior.

Pomocniczy pracownicy nauki: starsi asystenci — mgr inż. Aleksander Czyżycki,

mgr inż. Marian Stawniak, mgr inż. Józef Surmiński; asystent — mgr inż. Romualda Władzińska.

Pracownik techniczny: laborant — Jan Krysiak.

Pracownik administracyjny: Ewa Łaska.

ZAKŁAD TECHNOLOGII SPIRYTUSU I DROŻDŻY

Kierownik: docent mgr inż. Bolesław Bachman.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Zdzisław Włodarczyk; asystenci — mgr inż. Tadeusz Paszko i mgr inż. Zdzisław Kokuszko.

Pracownik techniczny: laborant — Grzegorz Rola.

ZAKŁAD TECHNOLOGII ZIÓŁ I AROMATÓW

Kierownik: zastępca profesora dr Janusz Kulesza (do dnia 1 II 1956 r. obowiązki kierownika pełniła mgr Maria Kapuścińska).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Antoni Kowalski; starszy asystent — mgr inż. Jerzy Podlejski; asystent — mgr inż. Józef Góra.

Wykładowcy: dr Maria Kozłowska i mgr Anna Zawisza.

Pracownik techniczny: asystent techniczny — mgr Hanna Dudrewicz.

PRACOWNIA SUROWCÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Stefania Bachmanowa (kierownik Pracowni); asystent — mgr inż. Magdalena Kenner.

Pracownik techniczny: laborant — Jolanta Rusek.

Dawni pracownicy Katedry: starszy asystent — mgr inż. Zbigniew Krawczyk; asystenci — mgr inż. Kazimierz Jarosz, mgr inż. Stanisław Gwardys. Wyżej wymienieni pracownicy wykazywali duże uzdolnienia do prac technologiczno-aparaturowych. Dzięki ich poważnemu wkładowi pracy przygotowano wiele ćwiczeń o kierunku technologicznym i aparaturowym jak również wykonano szereg prac dla potrzeb przemysłu. W chwili obecnej pracownicy ci zajmują odpowiedzialne stanowiska w państwowym przemyśle fermentacyjnym. Starszy asystent mgr inż. Krzysztof Bieńkiewicz przyczynił się do znacznego powiększenia zbiorów materiałów dokumentacyjnych prowadzonych w Zakładzie prac badawczych. Laborant inż. Jadwiga Witosowa oprócz wykonywanych wielu prac organizacyjnych brała udział jako asystent techniczny w pracach naukowo-badawczych wykonywanych na terenie Zakładu. Mgr inż. Maria Kapuścińska w pierwszym okresie organizacji wykazała dużo energii i inicjatywy.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY I ZAKŁADÓW

Zakład Technologii Fermentacji: zajmowana powierzchnia 314 — m^2.

Ważniejsze pracownie i laboratoria: laboratorium do ćwiczeń studenckich z technologii fermentacji na 20 osób, laboratorium dla prac dyplomowych dla 10 osób, dwa laboratoria 2-miejscowe dla asystentów Zakładu, jedno laboratorium dla profesora i adiunkta, pokój dla aparatów optycznych (ciemnia).

Ważniejsze wyposażenie Zakładu: fotokolorymetry, ZAL, visomat Langego, Dubosqu'a, potencjometr (oznacz. *pH* i *rH*), polarymetry, refraktometry, wiskozymetry, ultratermostaty, zestaw aparatury do analizy mechanicznej i chemicznej jęczmienia i słodu.

Biblioteka Zakładu liczy około 600 woluminów (dzieła z dziedziny przemysłu piwowarskiego, winiarskiego, produkcji kwasów organicznych, butanolu i acetonu) oraz podstawowe czasopisma zagraniczne i krajowe z wymienionego zakresu.

Ważniejsze pracownie i laboratoria Zakładu Technologii Spirytusu i Drożdży: laboratorium do ćwiczeń studenckich na 8 osób, laboratorium do prac dyplomowych na 6 osób, dwa pomieszczenia laboratoryjne dla pomocniczych pracowników naukowych o 3 miejscach, pracownia kierownika Zakładu.

Ważniejsze wyposażenie: aparatura półtechniczna do parowania surowców, aparatura ćwierćtechniczna do destylacji i rektyfikacji, stosunkowo ubogie wyposażenie w aparaturę kontrolno-pomiarową.

Biblioteka Zakładu obejmuje około 700 woluminów z zakresu przemysłu spirytusowego, drożdżowego, octowego i pochodnych, oraz podstawowe czasopisma krajowe i zagraniczne.

Zakład Technologii Ziół i Aromatów: powierzchnia Zakładu — 150 m^2.

Pracownie: syntezy i analizy (w organizacji).

Aparatura specjalna: do destylacji z parą wodną.

Biblioteka zawiera 460 woluminów.

Pracownia Surowców Przemysłu Spożywczego posiada: pracownię analityczną oraz pracownię botaniczną.

Biblioteka liczy 147 woluminów. Katedra prenumeruje 11 czasopism fachowych (w tym 8 zagranicznych).

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Zakład Technologii Fermentacji:

Prace Zakładu obejmują zagadnienia z technologii i analityki przemysłu piwowarskiego, winiarstwa, kwasu mlekowego i cytrynowego.

Piwowarstwo: skrócenie technologicznego toku produkcji piwa (fermentacja główna, leżakowa); produkcja i analityka koncentratów chmielowych; metody produkcji piw lekkich (poniżej 0,6% alkoholu); produkcja koncentratów piwa metodą wymrażania; produkcja olejku chmielowego przy zachowaniu wartości goryczkowych chmielu; konserwowanie chmielu przy zastosowaniu obróbki termicznej.

Winiarstwo: zastosowanie wyciągów zbożowych dla przyspieszenia fermentacji winiarskiej: produkcja win owocowych naturalnych metodą wymrażania; produkcja win owocowych naturalnych z dodatkiem destylatów winnych; zależność ubocznych produktów fermentacji win owocowych od rodzaju fermentowanego cukru.

Kwas mlekowy i inne przemysły fermentacyjne: produkcja kwasu mlekowego z odpadkowych surowców włókienniczych; opracowanie ciągłych metod fermentacji alkoholowej; opracowanie pożywki melasowej dla produkcji suchych zarodników; *Aspergillus niger* dla komorowej fermentacji kwasu cytrynowego.

Zakład Technologii Spirytusu i Drożdży.

Prace Zakładu obejmują zagadnienia z zakresu przemysłu spirytusowego i drożdżowego.

Przemysł Spirytusowy: teoria, analityka i technologia olejów fuzkowych; procesy ciągłe w technologii gorzelniczej i drożdżowej; oczyszczanie i analityka gazów pofermentacyjnych spirytusowych; wyodrębnianie wartościowych składników wywaru melasowego (kwas glutaminowy, betaina, gliceryna).

Przemysł Drożdżowy: wpływ soli arsenu i fosforu na zdolność fermentacyjną i wartość spożywczą drożdży.

Zakład Technologii Ziół i Aromatów:

Prace Zakładu skupiają się nad zagadnieniami: technologii i analityki syntetycznych związków zapachowych, olejków naturalnych, aromatów spożywczych oraz kompozycji perfumeryjnej i esencji spożywczych.

Ważniejsze problemy: wykorzystanie terpentyny sulfitowej i sulfatowej do syntezy związków zapachowych; opracowanie przemysłowych metod syntezy aldehydów aromatycznych dla przemysłu perfumeryjnego; nowe metody syntezy acetali; charakterystyka chemiczna krajowych olejków naturalnych i wyodrębnienie ważniejszych składników.

Pracownia Surowców Przemysłu Spożywczego — prowadzi prace badawcze z zakresu analityki i określania przydatności technologicznej surowców roślinnych przemysłu spożywczego.

Ważniejsze problemy: wykorzystanie w przemyśle fermentacyjnym surowców inulinowych (topinambur, cykoria); wpływ czynników fizycznych i chemicznych na ilość i jakość surowców węglowodanowych (ultradźwięki, nawozy mineralne, nawodnienie); tematy analityczne; przygotowanie podstawowych roztworów do analizy metodami ekstrakcyjnymi, ilościowa analiza chromograficzna surowców węglowodanowych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Zakład Technologii Fermentacji:

Kierownik Zakładu jest członkiem Komitetu Technologii i Chemii Żywności PAN oraz przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Przemysłu Fermentacyjnego w Warszawie. Z subwencji Komitetu Technologii i Chemii Żywności PAN Zakład wykonuje pracę pt.: „Opracowanie wyciągów zbożowych zawierających katalizatory fermentacji moszczów i wstępna ocena ich składu chemicznego".

Zakład wykonuje prace badawcze zlecone dla Fabryki Kwasu Cytrynowego w Raciborzu. Obecnie dla fabryki w Raciborzu wykonuje Zakład dwie prace badawcze: opracowanie składu pożywki melasowej dla uzyskania suchych zarodników *Aspergillus niger* do szczepienia fermentacji komorowej; sprawdzenie wpływu mikroelementów Fe, Mn, Zn na wydajność kwasu cytrynowego z melasy. Ostatnio Zakład podejmuje prace badawcze zlecone dla Zjednoczenia Przemysłu Piwowarskiego.

Zakład Technologii Spirytusu i Drożdży:

Kierownik Zakładu jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Przemysłu Fermentacyjnego w Warszawie, członkiem Kolegium Branżowego dla Przemysłu Spirytusowego i Drożdżowego przy tymże Instytucie oraz członkiem Rady Ekonomiczno-Technicznej Zjednoczenia Przemysłu Spirytusowego.

Zakład współpracuje z Zakładami Przemysłu Spirytusowego w Lesznie, Sieradzu i Żyrardowie w zakresie badań nad zagadnieniami wykorzystania wywaru melasowego oraz utylizacji dwutlenku węgla pochodzenia fermentacyjnego. Dla Zakładów Remontowo-Montażowych w Łodzi prowadzone są badania nad zastosowaniem powłok antykorozyjnych w przemyśle drożdżowym.

Zakład współpracuje z odpowiednimi komórkami Ministerstwa Rolnictwa w dziedzinie kontroli produkcji, pomocy technicznej i organizacji kursów gorzelniczych. Poza tym łącznie z Zakładami Przemysłowymi organizuje i przeprowadza okresowe narady naukowo-techniczne w zakresie prac naukowych prowadzonych w Zakładzie.

Zakład Technologii Ziół i Aromatów:

Zakład prowadzi prace naukowo-badawcze i naukowo-usługowe dla instytucji: Zjednoczenie Przemysłu Zielarskiego; Centralna Wytwórnia Olejków Eterycznych w Łodzi; Wielkopolska Wytwórnia Produktów Zielarskich, Poznań; Zjednoczenie Przemysłu Środków Piorących i Kosmetyków; Warszawska Fabryka Syntetyków Zapachowych, Henryków; Spółdzielnia Pracy — Chemiczny Przemysł Terenowy, Łódź.

Pracownia Surowców Przemysłu Spożywczego współpracuje z instytucjami:

Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Warszawie (udział w Konferencjach Naukowych, referowany temat: „Zawartość alkaloidów w łubinie gorzkim i pastewnym nawadnianym ściekami" — opublikowany w prasie naukowej Instytutu).

Stacja Selekcji Roślin, Wierzenica — dzięki tej współpracy przeprowadzono pierwszy w skali krajowej techniczny przerób nowo wprowadzonego surowca inulinowego bulwy *H.T.* w warunkach krajowej gorzelni rolniczej.

Miejska i Wojewódzka Komisja Planowania Gospodarczego — współpraca w opracowaniu planów rozwoju przemysłu spożywczego do 1957 r. w mieście i dla województwa łódzkiego (praca publikowana w „Łódzkim Czasopiśmie Gospodarczym").

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Zakład Technologii Fermentacji:

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 64, stopnia magisterskiego — 35.

Prace doktorskie w toku:

mgr inż. Jerzy Ziobrowski: „Możliwości skrócenia fermentacji głównej piwa";

mgr inż. Stefania Bachmanowa: „Przydatność odmian krajowych topinamburu dla przemysłu spirytusowego".

Ważniejsze prace naukowo-badawcze (opublikowane):

Dodatek hydrolizatów żytnich przy fermentacji moszczów owocowych (St. Masior i A. Czyżycki);

Rh krajowych win owocowych (M. Stawniak i C. Ziółkowska);

Koncentraty chmielowe (St. Masior);

Fabrykacja piwa bezalkoholowego jasnego (St. Masior i L. Nowakowski);

Konserwowanie chmielu przy zastosowaniu sterylizacji w atmosferze CO_2 (St. Masior i B. Górska);

Wartości przerobowe bulwy Heliantus tuberosus i charakterystyka przerobu w warunkach krajowej gorzelni rolniczej (S. Bachmanowa i Z. Włodarczyk);

Ocena materiału z 6 odmian krajowych kukurydzy dla przemysłu krochmalniczego (S. Bachmanowa).

Osiągnięcia uzyskane ze współpracy z innymi instytucjami:

przebadanie i wprowadzenie wspólnie z Zakładami Technologii Piwa Instytutu Przemysłu Fermentacyjnego oznaczeń wartości goryczkowej piw krajowych na podstawie spektrofotometrycznego oznaczania izo-alfa-kwasów (badanie to przyczyni się do ustalenia właściwego sposobu chmielenia piwa w krajowych browarach).

opracowanie wspólne z Zakładem Technologii Piwa i Słodu Instytutu Przemysłu Fermentacyjnego publikacji pt. „Metody preparowania wody produkcyjnej w browarnictwie", stanowiącej podstawę do przeprowadzonej w browarach korekty wód produkcyjnych.

Zakład Technologii Spirytusu i Drożdży:

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 91, stopnia magisterskiego — 12.

W Zakładzie wykonywane są obecnie 2 prace doktorskie:

mgr inż. Zdzisław Włodarczyk: „Opracowanie metody technologicznej przerobu topinamburu na etanol",

mgr inż. Krzysztof Bienkiewicz: „Oleje fuzlowe w warunkach fermentacji glicerynowej".

Ważniejsze prace naukowo-badawcze:

Charakterystyka retrogradacji kleików skrobiowych (B. Bachman Z. Włodarczyk); Wzbogacenie zacierów fermentujących w oleje fuzlowe (B. Bachman);

Drożdże paszowe z paździerzy lnianych (B. Bachman, W. Falcman), wykonana dla Instytutu Włókiennictwa w Łodzi;

Optymalne warunki oczyszczania gliceryny surowej pochodzenia fermentacyjnego węglem aktywnym (B. Bachman, Welz, Z. Włodarczyk).

Ważniejsze osiągnięcia wynikłe ze współpracy z innymi instytucjami:

udział ekipy pracowników Zakładu w rozruchu fabryki gliceryny fermentacyjnej w Józefowie k/Błonia w r. 1953;

wykonanie badań nad przyczynami obniżania się wydajności alkoholu w procesie technologicznym Raciborskiej Gorzelni Przemysłowej w r. 1956.

Zakład brał udział w latach 1957 i 1958 w badaniach nad usunięciem zaburzeń w procesie oczyszczania gazów fermentacyjnych w Żyrardowskich Zakładach Przemysłu Spirytusowego oraz w opracowaniu założeń dla typowej Stacji oczyszczania gazu pofermentacyjnego.

Zakład Technologii Ziół i Aromatów:

Liczba dyplomantów: stopnia magisterskiego — 15.

Wykonane ważniejsze prace naukowo-badawcze:

Zastosowanie *p*-cymenu do syntezy związków zapachowych; wyodrębnienie *l*-mentolu z krajowego olejku miętowego; zastosowanie jonitów do syntezy acetali; badania polskiego olejku kolendrowego zależnie od fazy rozwoju rośliny; uszlachetnienie olejku miętowego; skład chemiczny olejku kocimiętki cytrynowej i wyodrębnienie z niego ważniejszych składników (*Nepeta catharia var. citridora*); synteza piżma moskenowego.

Publikacje: ogłoszono 3 prace, 3 prace zgłoszono do druku.

KATEDRA TECHNOLOGII ODŻYWEK I KONCENTRATÓW

Obecna nazwa Katedry obowiązuje od 1954 r.

Katedra powstała w 1950 roku w Politechnice Gdańskiej i nosiła nazwę Katedry Technologii Produktów Rolniczych.

W roku 1954 Katedra została przeniesiona na jedyny w Polsce Wydział Chemii Spożywczej Politechniki Łódzkiej, gdzie kontynuuje i rozwija swą działalność. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent dr Kazimierz Bogdański.

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Jadwiga Jeszka; asystent — mgr inż. Łucja Antoszewska.

Wykładowcy: dr inż. Halina Bogdańska.

Pracownicy techniczni: laborant — Teresa Kapuścińska.

Dawni pracownicy: adiunkt mgr inż. Jerzy Salmonowicz.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują 250 m^2.

Pracownie Katedry wyposażone są w niezbędną aparaturę i urządzenia konieczne do prowadzenia prac dydaktycznych i badawczych.

Biblioteka Katedry liczy 320 woluminów. Katedra prenumeruje 30 czasopism fachowych, w tym 20 zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace badawcze Katedry charakteryzujące się pewnym dorobkiem oryginalnym obejmują następujące problemy: technologia odżywek dla dzieci, badanie trwałości witamin w określonych układach, opracowywanie metodyk apriorystycznego wyznaczania trwałości witamin w odżywkach, wytrzymałość tkanek biologicznych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra współpracuje z następującymi instytucjami:

Laboratorium Witaminologicznym Instytutu Sadownictwa w Skierniewicach,

Zjednoczenie Przemysłu Odżywek w Warszawie,

Zjednoczenie Przemysłu Owocowego w Warszawie.

Zakres współpracy: projekty i zespołowe prace badawcze.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 30, stopnia magisterskiego — 28.

Tematy wykonanych ważniejszych prac naukowo-badawczych:

pozorna zawartość witaminy C w sokach jabłkowych;

błąd stały w analizie kwasu dehydroaskorbinowego metodą mokrobiologicznej redukcji;

kinetyka rozkładu kwasu *l*-dehydroaskorbinowego w roztworach wodnych;

metoda BEFEK (bakteryjno-enzymatyczno-foto-elektro-kolorymetryczna) oznaczenia witaminy C w produktach biologicznych i żywnościowych.

Publikacje obejmują 1 książkę oraz kilkadziesiąt artykułów, których wykaz znajduje się w rozdziale „Bibliografia".

Rozdział VIII

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA LĄDOWEGO I JEGO KATEDRY

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA LĄDOWEGO

POWSTANIE I ORGANIZACJA WYDZIAŁU

Idea utworzenia Wydziału Budownictwa na Politechnice Łódzkiej towarzyszyła założycielom Uczelni od pierwszych chwil ich działalności. Przejawem tych dążeń nie tylko ze strony Uczelni lecz również ze strony społeczeństwa Łodzi był fakt, że kiedy pierwszemu Rektorowi świat techniczny m. Łodzi ofiarowywał łańcuch rektorski, wśród insygniów w nim umieszczonych znalazły się również symbole Wydziału Budownictwa.

Wydział został powołany do życia dopiero po 11 latach istnienia Politechniki. Różne złożyły się na to przyczyny. Obiektywną trudnością był brak inżynierów, którzy poza pracą zawodową w przemyśle ciążyliby również do działalności naukowej, do postępu w zakresie techniki budowlanej. Ponadto, Łódź, jako miasto mało zniszczone po wojnie, nie grupowała większej ilości inżynierów budowlanych.

Pierwszym krokiem w zakresie zorganizowania dydaktyki na wyższym poziomie było utworzenie w roku 1951 Wydziału Budowlanego w Wieczorowej Szkole Inżynierskiej. Wprawdzie szkoła ta nie kształciła dla przemysłu nowych fachowców, jednak był to poważny krok w zakresie podnoszenia kwalifikacji budowlanych na szczebel inżyniera pierwszego stopnia dla techników i pracowników technicznych ze średnim wykształceniem pracujących w przemyśle budowlanym.

Dziekanem Wydziału Budowlanego Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej został mgr inż. arch. H. Pacanowski. Przy Wydziale istniało również studium geodezyjne, którego kierownikiem był mgr inż. Jan Wereszczyński.

Jednocześnie w roku 1950 utworzono na Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej przy Katedrze Wytrzymałości Materiałów Laboratorium Techniki Budowlanej, które było w Łodzi pierwszą placówką badawczą w zakresie materiałów budowlanych i elementów konstrukcji. Obok prac naukowo-usługowych dla przemysłu Laboratorium rozpoczęło pierwsze prace naukowo-badawcze z zakresu technologii betonu i projektowania betonów.

W roku 1954 Laboratorium zostało przekształcone w Zakład Techniki Budowlanej. W tej jedynej łódzkiej placówce badawczej z zakresu budownictwa koncentrowała się dydaktyka encyklopedyczna budownictwa dla wydziałów: Elektrycznego, Mechanicznego i Chemii Spożywczej Politechniki oraz specjalizacja w zakresie żelbetnictwa dla studentów Wydziału Budowlanego Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej.

Uchwałą Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 maja 1956 roku został powołany na Politechnice Łódzkiej Wydział Budownictwa Lądowego z jednym kierunkiem studiów:

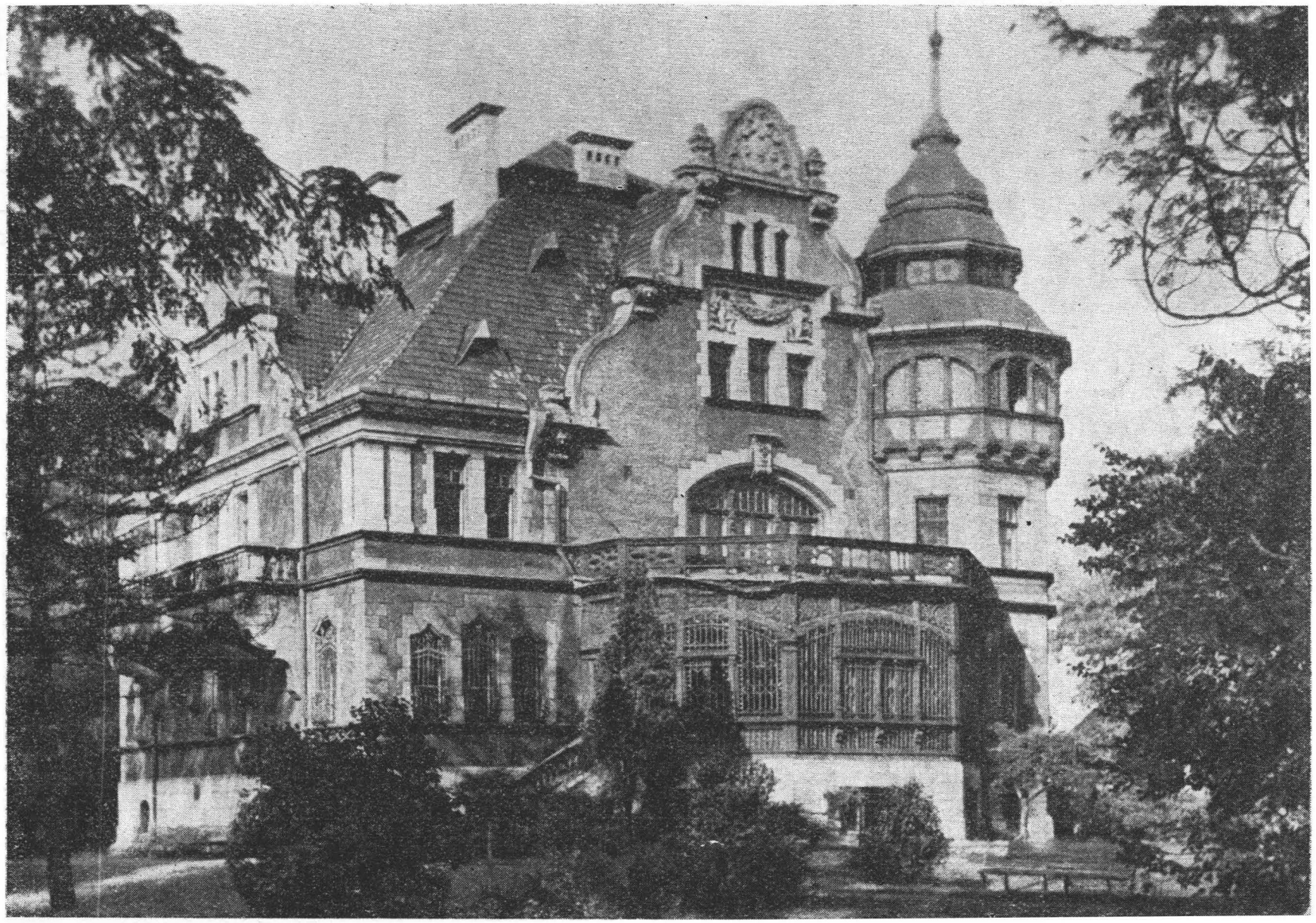

Budynek Wydziału Budownictwa Lądowego przy ul. Worcella

budownictwa ogólnego i przemysłowego. W skład nowoutworzonego wydziału wszedł Wydział Budowlany Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej jako studia wieczorowe.

W pierwszym okresie, w roku 1956, przewodniczącym Rady Wydziału był zaproszony z Politechniki Warszawskiej prof. dr Wacław Żenczykowski, członek korespondent Polskiej Akademii Nauk. Mimo tylko dorywczego pobytu w Łodzi prof. Żenczykowski był przyjacielem i orędownikiem Wydziału. W lutym 1957 roku nagła śmierć wyrwała nauce polskiej tego wybitnego uczonego, inżyniera i wychowawcę wielu pokoleń inżynierskich.

Władze Wydziału kształtowały się następująco:

W latach 1956/57 oraz 1957/58 organizatorem i p.o. Dziekana Wydziału był doc. dr Władysław Kuczyński.

W roku akad. 1956/57 prodziekanem był z-ca prof. mag inż. Hilary Pacanowski oraz w roku akad. 1957/58 początkowo prof. dr Zygmunt Charzyński, następnie z-ca prof. mgr inż. Adam Kowalski.

W roku akad. 1958/59 pierwszym wybranym przez Radę Wydziału dziekanem był doc. dr Władysław Kuczyński, prodziekanem — doc. mag inż. Jan Niewęgłowski.

Na rok akad. 1959/60 kierownictwo wydziału zostało ukonstytuowane w sposób następujący: dziekan — doc. mgr inż. Jan Niewęgłowski, prodziekan — doc. mgr inż. Bolesław Rossiński, który jest również delegatem do Senatu PŁ.

W skład Wydziału Budownictwa Lądowego wchodzi obecnie sześć katedr:

Katedra i Zakład Budownictwa Żelbetowego (od 1956 r.),
Katedra i Zakład Budownictwa Ogólnego (od r. akad. 1957/58),
Katedra i Zakład Konstrukcji Stalowych (od r. akad. 1957/58),
Katedra i Zakład Mechaniki Gruntów i Fundamentowania (od r. akad. 1958/59),
Katedra i Zakład Mechaniki Budowli (od r. akad. 1958/59),
Katedra Budownictwa Przemysłowego i Prefabrykacji (w stadium organizacji),

Bliższe informacje o wymienionych Katedrach podane są w opisach omawiających ich organizację i działalność.

Zajęcia dydaktyczne w zakresie dyscyplin podstawowych prowadzone są przez Katedry przynależne do innych wydziałów. Tak, na przykład, matematyka — przez Katedrę Matematyki Wydziału Mechanicznego, mechanika teoretyczna i wytrzymałość materiałów — przez Katedrę Wytrzymałości Materiałów Wydziału Mechanicznego, hydraulika — przez Katedrę Pomp i Silników Wodnych itp.

Wydział czyni usilne starania by powołać własną Katedrę Matematyki. Placówka ta miałaby jako podstawowe zadanie, poza normalną pracą dydaktyczną, otoczenie opieką prac naukowych Wydziału w dwóch zakresach: dla prac z zakresu teorii konstrukcji budowlanych opartych na podstawach wyższej matematyki, niewykładanych w normalnym kursie dla studentów, oraz z zakresu drobobilistyki i statystyki matematycznej dla prac o charakterze eksperymentalnym.

PRACOWNICY NAUKOWI

Stan personelu naukowego Wydziału przedstawiają poniższe zestawienia liczbowe:

Samodzielni pracownicy nauki	Rok akademicki		
	1957/58	1958/59	1959/60
Docenci	1	5	6

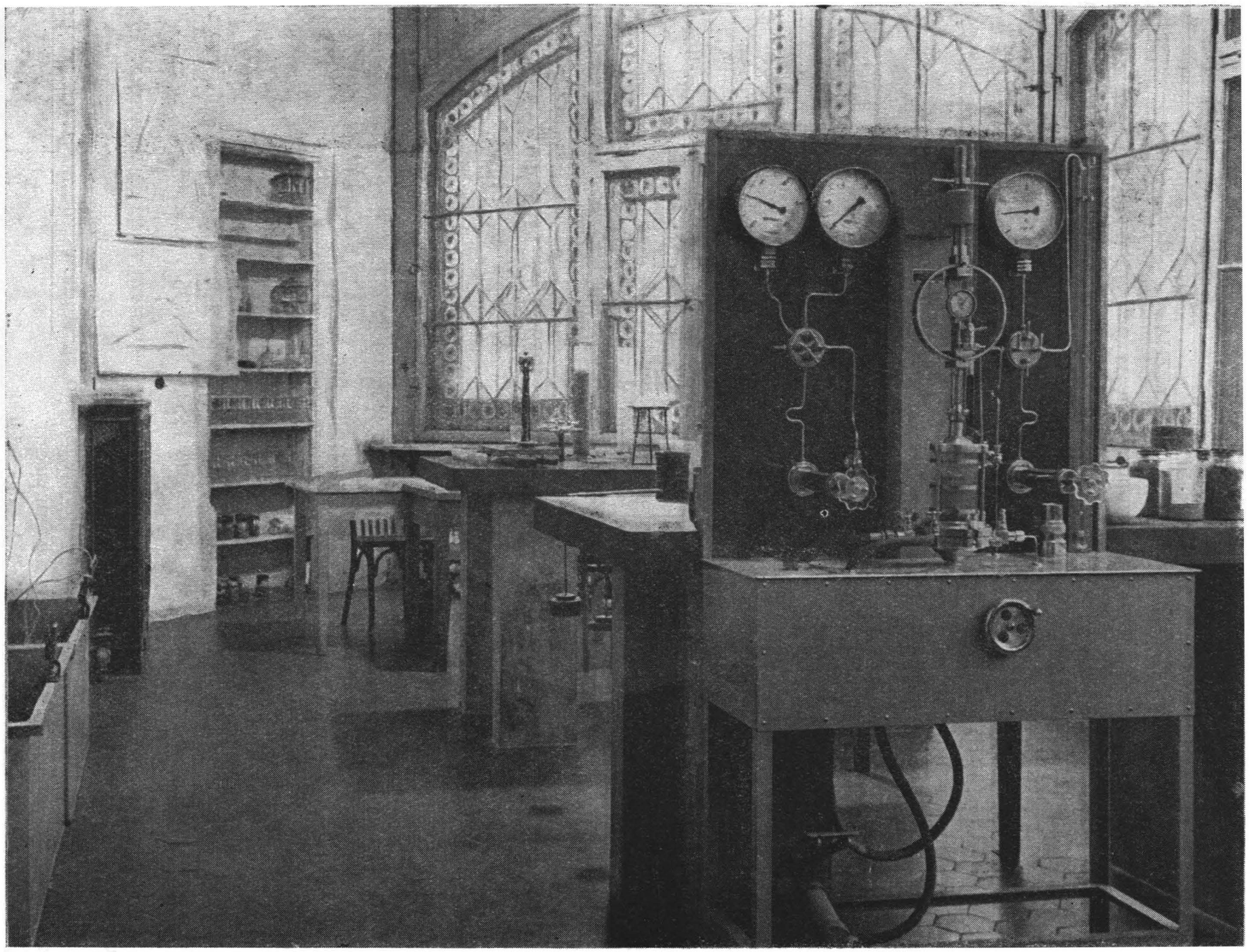

Katedra Budownictwa Żelbetowego. Fragment laboratorium

Pomocniczy pracownicy nauki	Rok akademicki		
	1957/58	1958/59	1959/60
Adiunkci	5	5	6
Asystenci	8	8	10

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Działalność dydaktyczna Wydziału rozpoczęła się w pełnym przewidzianym zakresie od chwili jego powstania, a na studiach wieczorowych nawet wcześniej w wyniku włączenia Wydziału Budowlanego Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej.

Znaczny niedobór inżynierów budownictwa w Łodzi i województwie spowodował atrakcyjność politechnicznych studiów budowlanych. Przejawem tego jest uderzająca dysproporcja między ilością kandydatów a ilością miejsc przyznanych przez Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego. Ilustruje to poniższe zestawienie dla poszczególnych lat:

Studia dzienne (jednolite)

	1956/57	1957/58	1958/59	1959/60
Liczba kandydatów	114	242	161	151
Liczba kandydatów ze zdanym pomyślnie egzaminem wstępnym	66	131	86	85
Liczba przyjętych	66	59	52	54

Wydaje się, że dla zaspokojenia najbardziej palących potrzeb w zakresie uzupełnienia kadry inżynieryjnej Łodzi należy zwiększyć wydatnie rekrutację kandydatów na I-szy rok studiów do 80—90 osób.

Liczby przyjętych na studia wieczorowe (jednolite i II stopnia) przedstawiały się następująco:

1955/56	1956/57	1957/58	1958/59	1959/60
64	32	19	47	21

Stan studjujących w poszczególnych latach obrazują poniższe dane liczbowe:

	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59	1959/60
ogółem	321	352	324	357	372
w tym na studiach dziennych	—	73	113	150	197
na studiach wieczorowych	321	279	211	207	175

Z tego przypada

	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59	1959/60
na stopień magisterski	59	197	228	306	372
na stopień inżynierski	262	155	96	51	—

Pierwsi absolwenci Wydziału stopnia magisterskiego opuszczą uczelnię dopiero w 1961 roku.

Liczby wydanych dyplomów stopnia inżynierskiego ze studiów wieczorowych w poszczególnych latach przedstawiają się następująco:

Rok akademicki				
1955/56	1956/57	1957/58	1958/59	Razem
92	72	55	40	259

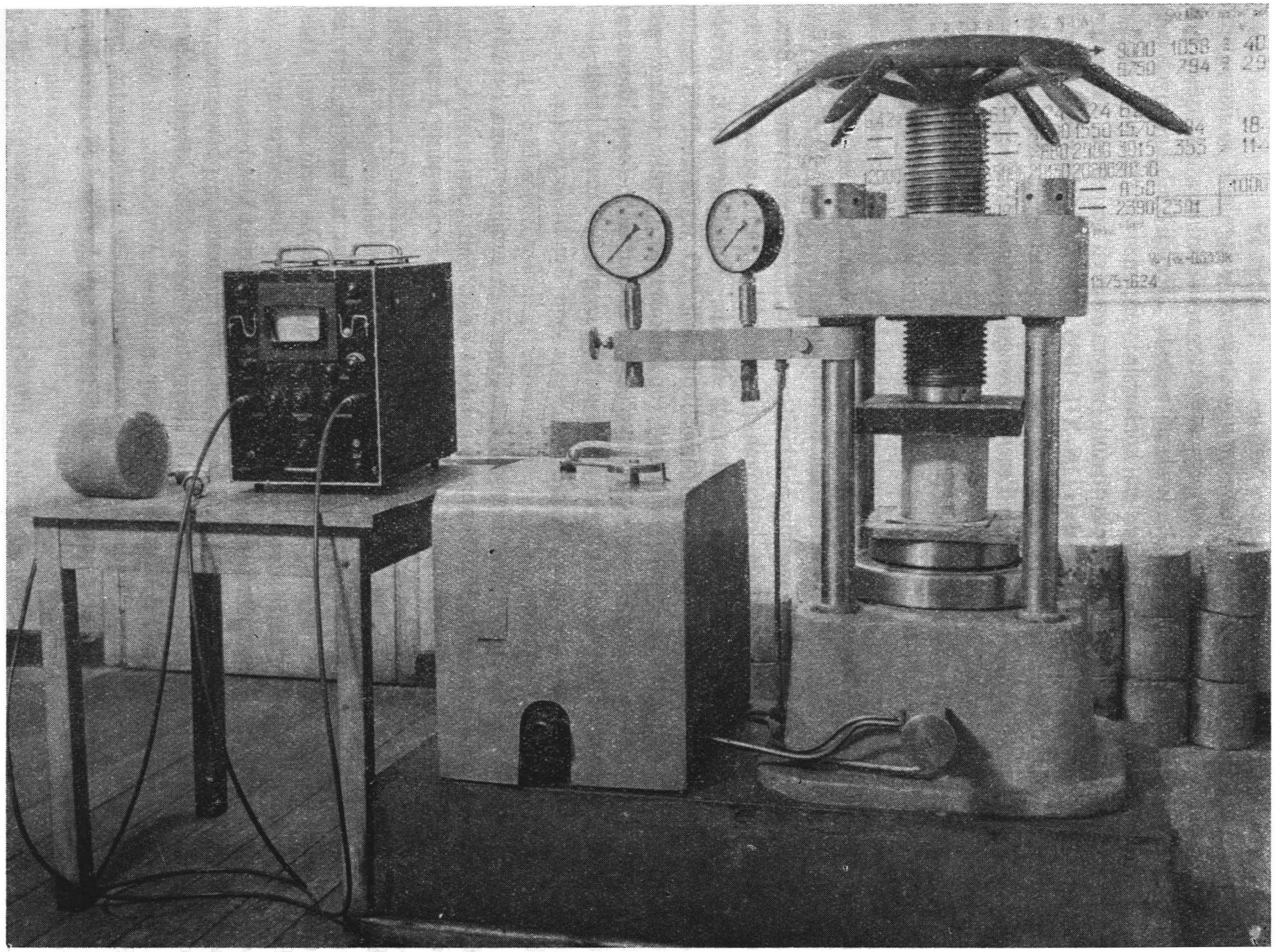

Katedra Mechaniki Gruntów i Fundamentowania. Fragment laboratorium

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Działalność naukowa pracowników Wydziału rozwinęła się jeszcze przed jego powstaniem.

Na okres lat 1952—1955 przypada pierwsze poważniejsze osiągnięcie naukowe, mianowicie opracowanie nowej, oryginalnej metody projektowania betonów nazwanej przez jej autora i kierownika Zakładu Techniki Budowlanej metodą „iteracji" lub kolejnych przybliżeń. Metoda ta zajęła pierwsze miejsce na konkursie zorganizowanym w roku 1954 przez Polską Akademią Nauk wśród siedmiu metod (w tym czerech krajowych i trzech zagranicznych). Na zakończenie konkursu dnia 16 XII 1955 roku specjalistyczna Komisja PAN tak wypowiedziała się w sprawie łódzkiej metody projektowania betonów: „W odpowiedzi na pismo Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego w sprawie zalecania do powszechnego użytku jednej metody projektowania betonu Komisja stwierdza, że do powszechnego użytku należy stosować metodę iteracji Kuczyńskiego".

Z ważniejszych prac naukowo-badawczych Katedr Wydziału należy wymienić następujące:

Katedra Budownictwa Żelbetowego:

doc. dr Wł. Kuczyński: „Zasady syntezy betonu metodą iteracji" (PAN, 1953); „Wskaźnik uziarnienia kruszyw betonowych według polskiej granulacji" (opublikowana); „Betony konstrukcyjne — Projektowanie metodą kolejnych przybliżeń" (opublikowana); „Betony przeciętnych i wysokich marek projektowane metodą iteracji" (opublikowana); „Wpływ kruszywa grubego na wytrzymałość betonu" (opublikowana); „O wytrzymałości betonu, badanej na próbkach różnych kształtów i wielkości" (opublikowana); „Próba technologicznej hipotezy wzrostu wytrzymałości słupów sprzężonych podłużnie" (opublikowana); „Liniowa zmiana sztywności belek żelbetowych jako zjawisko ciągłe, zależne od stanu obciążenia".

Katedra Budownictwa Ogólnego:

doc. inż. J. Niewęgłowski: „Uogólnienie metody Paszkowskiego projektowania betonów".

Katedra Mechaniki Gruntów i Fundamentowania:

doc. inż. B. Rossiński: „Fundamentowanie" (książka w druku); „Fundamenty bezpośrednie" (książka w druku).

Katedra Konstrukcji Stalowych:

doc. dr J. Czechowicz: „Drewniane konstrukcje klejone" (książka w druku); mgr inż. J. Medwadowski: „Zarys konstrukcji aluminiowych" (opublikowana).

Katedra Mechaniki Budowli:

doc. dr J. Mossakowski: „Wyboczenie płyt ortotropowych" (w druku).

W maju 1959 roku Wydział zorganizował ogólnokrajową konferencję poświęconą programowi studiów nauki o betonie. Udział wzięli kierownicy wszystkich katedr żelbetnictwa politechnik, Sekcja Betonu PAN oraz pracownicy naukowi Wydziału.

Poza tym wszyscy pracownicy Wydziału biorą czynny udział w konferencjach krajowych o charakterze naukowym, dotyczących budownictwa, teorii konstrukcji i mechaniki gruntów.

* * *

Sprawy działalności Wydziału Budownictwa Lądowego PŁ nie można ujmować w oderwaniu od potrzeb społeczeństwa i przemysłu łódzkiego.

Potrzeby łódzkie w zakresie współpracy z Politechniką są dwojakiego rodzaju: po pierwsze — w zakresie kadry inżynierów budownictwa lądowego, po drugie — w zakresie opracowań naukowych i konsultacji dla miasta, okręgu przemysłowego i wiejskiego.

Zapotrzebowanie na magistrów inżynierów w okręgu łódzkim w ilości około 200 osób nie zostało zrealizowane w latach 1956—1960, ponieważ — jak z dotychczasowej praktyki przydziału pracy wynikało — zawsze liczby przybywających absolwentów politechnik nie przekraczały kilku procent zapotrzebowania, a poziom skierowanych inżynierów częstokroć pozostawiał wiele do życzenia. Natomiast nowoutworzony Wydział wypuści pierwszych dyplomantów dopiero w roku 1961. Jednak istnienie nowego ośrodka naukowego i koncentracja wokół niego wybitniejszych sił inżynierskich niewątpliwie wpłynęło dodatnio na podniesienie prac budowlanych w okręgu już w okresie realizacji planu 1956—60. Natomiast czynny udział absolwentów Wydziału da się odczuć po roku 1961.

Mimo, że Łódź jest miastem drugim co do wielkości w Polsce, stan budownictwa przedstawia w nim dużo do życzenia. Budownictwo przemysłowe, znamienne dla wielkokapitalistycznego okresu sprzed pierwszej wojny światowej, urąga podstawowym zasadom techniki. Płytkie fundamenty, ceglane ściany nawet o dużych przekrojach nie uwzględniają zjawisk dynamicznych, stropy częstokroć drewniane, dachy prymitywne i na ogół obecnie silnie odkształcone. Przemysł włókienniczy zlokalizowany w tego rodzaju budynkach o przeciętnym wieku 50 lat zmuszony jest prowadzić permanentnie kosztowną rekonstrukcję i konserwację. Zagadnienie komplikuje się wobec konieczności prowadzenia robót podczas pracy fabryki. Dodatkowe trudności dochodzą w wyniku zmian sprzętu maszynowego, do którego pracy budynki, zarówno pod względem koncepcji, jak również wobec zniszczenia spowodowanego czasem, nie są przystosowane. Istnieje szereg oddziałów w przemyśle papierniczym oraz w przemyśle włókienniczym, na przykład farbiarnie, bielniki, oddziały włókien sztucznych, dotąd pod względem budowlanym nie opracowanych. Chodzi głównie o korozję elementów i materiałów budowlanych pod wpływem czynników chemicznych.

W zakresie budownictwa mieszkaniowego, na tle ogólnego w Polsce deficytu cegły, istnieją okoliczności dla Łodzi specjalnie trudne. Niemal wszystkie cegielnie w okolicy Łodzi są prymitywnie zorganizowane i wyposażone, a wiele z nich stoi w obliczu wyczerpania surowca podstawowego jakim jest glina. W okręgu łódzkim, dobitniej niż gdzie indziej, rysuje się konieczność stosowania na szeroką skalę nowoczesnych materiałów zastępczych opartych głównie na surowcach miejscowych. To powoduje konieczność stałego prowadzenia badań oraz rejestracji jakości żużla miejscowego, regionalnego kamienia, poszukiwań inżynieryjno-geologicznych w zakresie nowych żwirowni oraz studiów nad wykorzystaniem materiałów odpadkowych przemysłu włókienniczego, papierniczego i drzewnego.

Zarówno budownictwo miejskie, jak i przemysłowe, szczególnie w zakresie remontów musi oprzeć się na prefabrykacji.

Ogólnie ujmując zagadnienie opdniesienia postępu technicznego na terenie Łodzi, można zakreślić trzy linie rozwojowe:

a) badanie nad zasobami i jakością miejscowych surowców dla produkcji materiałów w zastępstwie cegły,

b) rozwój zakładów prefabrykacji i ulepszenie metod produkcji ze szczególnym podkreśleniem konieczności rozwoju produkcji elementów z betonu sprężonego,

c) uprzemysłowienie metod wykonawstwa budowlanego szczególnie przez jego mechanizację.

Te linie rozwojowe powodować będą znaczne zmniejszenie zatrudnienia robotników budowlanych są one jednocześnie uwarunkowane koniecznością wprowadzenia do produkcji budowlanej znacznie większej ilości wysokokwalifikowanego personelu — głównie inżynierów. Nieodzowna więc staje się pomoc nauki.

Już obecnie zapotrzebowanie przemysłu w zakresie poradnictwa, ekspertyz i konsultacji zaledwie w nieznacznej części jest spełniane przez pracujące Katedry Wydziału. Tymczasem ilość problemów i ich zakres stale wzrasta. Istnienie zaplecza badawczo-konsultatywnego w postaci dobrze zorganizowanych katedr i zakładów politechnicznych jest wyczekiwane z niecierpliwością przez przemysł budowlany, przez inwestorów oraz przez władze miejskie.

W wielu rezolucjach i wystąpieniach stowarzyszeń inżyniersko-technicznych jak również instytucji inżynieryjno-budowlanych ośrodka łódzkiego podkreślano konieczność wprowadzenia studiów politechnicznych w zakresie inżynierii sanitarnej. Chodzi głównie o wodociągi i kanalizację, gdyż ta dziedzina wyposażenia miasta i okolic znajduje się w opłakanym stanie i stanowczo wymaga naprawy.

Rozwój przemysłu i miast wymaga znacznego zwiększenia ilości inżynierów techniki sanitarnej, wyspecjalizowanych w zakresie projektowania i budowy takich urządzeń jak: wodociągi, kanalizacja, instalacje gazowe, kąpieliska, pralnie chemiczne, miejsca zbiorowego żywienia i higieny, instalacje szpitalne, instalacje ogrzewnicze, klimatyzacyjne itp.

Kształcenie inżynierów techniki sanitarnej, których wyjątkowy brak odczuwa się w okręgu łódzkim, jest już problemem trudniejszym. Studia na tej specjalności mają inny kierunek już od drugiego roku. Wymagają powołania co najmniej jednej dużej nowej katedry z kilkoma zakładami i skupienie wokół niej dość znacznej ilości specjalistów, których w odpowiedniej ilości trudno jest doszukać się w ośrodku łódzkim. Wymagałoby to również znacznego rozszerzenia bazy lokalowej i wyposażeniowej.

Każdy Wydział poza formalną specjalnością, określoną oficjalnym programem studiów, charakteryzuje się specjalizacją właściwą, wynikającą głównie z doboru sił naukowych oraz potrzeb środowiska. Biorąc pod uwagę przytoczone potrzeby środowiska łódzkiego oraz możliwości kadrowe, Wydział Budownictwa Lądowego zamierza prowadzić swe prace w kierunku wyróżniającej się specjalizacji wchodzącej w zakres prefabrykacji i budownictwa betonowego w najszerszym pojęciu, tj. obejmującym konstrukcje żelbetowe prefabrykowane, konstrukcje sprężone oraz budownictwo z prefabrykowanych betonów lekkich.

Te dziedziny projektowania i produkcji budowlanej są jeszcze w Polsce, ogólnie biorąc, w początkowej ale szybkiej fazie rozwoju. Stworzenie na terenie Łodzi nowoczesnych zakładów prefabrykacji przez przemysł budowlany i zorganizowanie przy nich laboratoriów i poligonów doświadczalnych stworzy odpowiedni klimat i umożliwi należyty rozwój badań naukowych i pracy dydaktycznej. Dla realizacji tego konieczna jest bliska i bezpośrednia współpraca między przemysłem budowlanym a nowopowstałym Wydziałem. Życzyć należy, aby na terenie Łodzi ta symbioza między nauką i praktyką miała charakter naprawdę przykładowy.

KATEDRY I ZAKŁADY WYDZIAŁU BUDOWNICTWA LĄDOWEGO

KATEDRA MECHANIKI BUDOWLI

Katedra powstała dnia 1 czerwca 1958 r. W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry: docent dr Jerzy Mossakowski.

Pomocniczy pracownicy nauki: asystenci — mgr inż. Włodzimierz Wesołowski, mgr inż. Stanisław Zieliński.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Katedra znajduje się w stadium organizacji.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze prowadzone przez Katedrę związane są z zagadnieniem naprężeń termicznych w konstrukcjach inżynierskich.

KATEDRA BUDOWNICTWA OGÓLNEGO

Katedra powstała dnia 1 października 1957 r. W skład Katedry wchodzi Zakład Budownictwa Ogólnego, utworzony jednocześnie z Katedrą.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik Katedry i Zakładu (od początku ich istnienia): docent inż. Jan Niewęgłowski.

Pomocniczy pracownicy nauki: Adiunkci — mgr inż. Stanisław Kuligowski, mgr inż. Wacław Filipowicz; asystenci — mgr inż. Bolesław Gruszecki, inż. Ludwik Andrzejewski.

Wykładowcy: mgr inż. arch. Bolesław Tatarkiewicz, dr inż. Władysław Lenkiewicz, mgr inż. Janusz Drewnowski.

Zlecone ćwiczenia prowadzą: mgr inż. arch. Bolesław Kardaszewski oraz inż. Jerzy Jóźwicki.

Dawni pracownicy: docent inż. Władysław Przestrzępski (zmarł dnia 5 lipca 1959 r.).

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zajmowana powierzchnia wynosi 150 m^2.

Katedra posiada laboratorium technologii robót wykończeniowych i badania materiałów budowlanych, wyposażone w częściowy zestaw do badań materiałów budowlanych wg polskich norm.

Biblioteka Katedry liczy 424 woluminów. Katedra prenumeruje 9 czasopism krajowych i 8 czasopism zagranicznych.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Katedra prowadzi prace w zakresie badania materiałów budowlanych, własności cieplno-wilgotnościowych przegród budowlanych oraz robót wykończeniowych w budownictwie.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra i Zakład Budownictwa Ogólnego współpracują: z Polskim Komitetem Normalizacyjnym, Państwowymi Przedsiębiorstwami Budowlanymi oraz z Inwestorami.

Katedra bierze udział w branżowych komisjach normalizacyjnych, udziela bezpośredniej pomocy wyżej wymienionym instytucjom w charakterze konsultacji lub doraźnych ekspertyz.

W ramach współpracy z innymi instytucjami rozwiązywane są następujące tematy:
zastosowanie powłok chlorokauczukowych w przemyśle budowlanym;
kontrola własności termicznych ścian w istniejących budynkach (użytkowanych.)

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 8.
Opublikowano 1 artykuł.

KATEDRA BUDOWNICTWA ŻELBETOWEGO

Katedra została utworzona dnia 1 października 1956 r. i w początkowym okresie swego istnienia należała organizacyjnie do Wydziału Mechanicznego. Obecnie Katedra należy do Wydziału Budownictwa Lądowego.

W skład Katedry wchodzą: Zakład Budownictwa Żelbetowego oraz Pracownia Geodezyjna utworzona jednocześnie z Katedrą.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent dr inż. Władysław Kuczyński (od początku istnienia Katedry).

ZAKŁAD BUDOWNICTWA ŻELBETOWEGO

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkci — dr inż. Zdzisław Czerski, mgr inż. Stefan Lisowski; starszy asystent — mgr inż. Ryszard Walkus; asystenci — mgr inż. Hanna Samujłło i inż. Edward Kowalewski.

Prowadzący ćwiczenia — mgr inż. arch. Jerzy Samujłło.

Pracownicy techniczni: asystent techniczny — inż. Jerzy Worpus; laborant — Michał Młotkowski.

PRACOWNIA GEODEZYJNA

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Jan Wereszczyński, kierownik Pracowni od początku jej istnienia. Asystenci — mgr inż. Stefan Przewłocki, mgr inż. Eugeniusz Rolnik.

Pracownicy techniczni: technik — Piotr Dąbrowski.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Zakład Budownictwa Żelbetowego: zajmowana powierzchnia — 310 m².

Zakład posiada laboratorium technologii betonu i materiałów budowlanych, wyposażone w dźwignię do badań belek żelbetowych.

Biblioteka Zakładu posiada księgozbiór składający się z 1132 woluminów. Zakład prenumeruje 12 czasopism fachowych, krajowych i zagranicznych.

Pracownia Geodezyjna — zajmowana powierzchnia: 150 m².

Pracownia wyposażona jest w komplet do niwelacji precyzyjnej „Zeissa" oraz komplet „Redta".

Biblioteka Pracowni liczy 289 woluminów, prenumeruje 8 czasopism krajowych i 1 zagraniczne.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Zakładu Budownictwa Żelbetowego dotyczą następujących zagadnień:

technologia betonów konstrukcyjnych: wpływ kształtu i wielkości próbki na wytrzymałość betonu, wpływ kruszywa na wytrzymałość betonu; badania sztywności belek żelbetowych: weryfikacja hipotezy liniowych zmian sztywności belek żelbetowych, badania sztywności statycznej belek żelbetowych, badania sztywności dynamicznej belek żelbetowych, odkształcenia plastyczne belek żelbetowych pod obciążeniem długotrwałym, badania belek żelbetowych zbrojnych stalą wysokogatunkową.

Problemy naukowe Pracowni Geodezyjnej odnoszą się do geodezji inżynieryjno-przemysłowej: obsługa geodezyjna obiektów przemysłowych, inwentaryzacja obiektów przemysłowych, odkształcenia obiektów przemysłowych; oraz do radiogeodezji: analiza pomiarów radarowych, pomiary wielkich odległości przy pomocy systemów elektronowych, analiza elektronowych systemów hiperbolicznych.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Zakład Budownictwa Żelbetowego prowadzi obecnie współpracę z następującymi instytucjami:

Zakład Budownictwa Polskiej Akademii Nauk. Prowadzone są prace w dziedzinie badań sztywności belek żelbetowych.

Archiwum Inżynierii Lądowej. Współpraca w zakresie wydawniczym. Docent dr inż. Wł. Kuczyński wchodzi w skład Rady Redakcyjnej tego kwartalnika.

Polski Komitet Normalizacyjny. Współpraca dotyczy tematu: „Wpływ kształtu i wielkości próbki na wytrzymałość betonu".

Pracownia Geodezyjna jako jedyna placówka naukowa w Polsce, która reprezentuje kierunek „Pomiarów Morskich", współpracuje z następującymi instytucjami:

Komitet Geodezji Polskiej Akademii Nauk; Wydział Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej; Ministerstwo Żeglugi — Gdański Urząd Morski w Gdyni; Warszawskie Przedsiębiorstwo Budowy Elektrowni „Beton-Stal"; Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie — Wydział Geodezji Górniczej; Polskie Towarzystwo Nautologiczne w Gdyni; Polskie Towarzystwo Hydrograficzno-Meteorologiczne w Sopocie.

Współpraca z wyżej wymienionymi instytucjami dotyczy następujących ważniejszych tematów: wielkoskalowe radarowe mapy nawigacyjne; pomiary wielkich odległości przy pomocy urządzeń elektronowych; analiza systemów hiperbolicznych na Morzu Bałtyckim, Morzu Północnym i Oceanie Atlantyckim; podstawy matematyczne określania dokładności pozycji przy pomocy urządzeń elektronowych.

Asystenci pracowni odbywają okresowe pływania na statkach Ministerstwa Żeglugi.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów: stopnia inżynierskiego — 37.

Z ważniejszych osiągnięć wynikłych ze współpracy z innymi instytucjami należy wymienić opracowanie instrukcji dla obsługi geodezyjnej budów elektrowni dla przedsiębiorstw podległych Centralnemu Zarządowi Budowy Elektrowni.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 7, wydanych książek — 1, skryptów — 1.

KATEDRA KONSTRUKCJI STALOWYCH

Katedra powstała dnia 1 października 1956 r.

W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie, utworzony jednocześnie z Katedrą

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent dr inż. Jerzy Czechowicz (od 1 marca 1958 r.).

Pomocniczy pracownicy nauki: adiunkt — mgr inż. Janusz Medwadowski.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Pomieszczenia Katedry zajmują powierzchnię 75 m^2.

W stadium organizacji znajduje się pracownia klejenia metali; wyposażenie naukowo-badawcze Katedry jest w trakcie kompletowania.

Biblioteka Katedry liczy 217 woluminów. Katedra prenumeruje 3 czasopisma fachowe

OBECNE ZADANIA DYDAKTYCZNE KATEDRY

Pracownicy Katedry prowadzą wykłady, ćwiczenia i prace projektowe z następujących przedmiotów (tylko dla studentów Wydziału Budownictwa Lądowego):

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry związane są z następującymi zagadnieniami: klejenie metali; złącza metalowe klejone i nałączniki mechaniczne; metalowe konstrukcje klejone; złącza i konstrukcje drewniane klejone; klejenie mas plastycznych; złącza i konstrukcje klejone z mas plastycznych; wpływ czasu na wytrzymałość i odkształcenia stali i drewna.

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Katedra nawiązała kontakt z Instytutem Tworzyw Sztucznych w Warszawie w sprawie klejów i klejenia metali. Ponadto, na zaproszenie Łódzkiego Biura Projektów Budownictwa Przemysłowego, zaprojektowano zabezpieczenie konstrukcji drewnianej i dachu hali prze-

dzalni cienkoprzędnej w Zakładach im. 1-go Maja w Łodzi. W dalszym etapie pracownicy Katedry sprawują ciągły nadzór nad stanem hali i jej zabezpieczeniem. W ramach współpracy z Polskim Komitetem Normalizacyjnym wydano kilka opinii o projektach Polskich Norm.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI KATEDRY

Liczba dyplomantów stopnia inżynierskiego — 25.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 3, wydanych książek — 1 (w druku), skryptów — 1.

KATEDRA MECHANIKI GRUNTÓW I FUNDAMENTOWANIA

Katedra została utworzona w roku akademickim 1957/58.

W skład Katedry wchodzi Zakład o tej samej nazwie.

OBECNY SKŁAD OSOBOWY KATEDRY

Kierownik: docent mgr inż. Bolesław Rossiński (od powstania Katedry).

Pomocniczy pracownicy nauki: starszy asystent — mgr inż. Michał Żukowski; asystent — inż. Tadeusz Przedecki.

Wykładowcy: dr Feliks Różycki, mgr inż. Mieczysław Badziak.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE KATEDRY

Powierzchnia lokalu Katedry wraz z laboratorium mechaniki gruntów (wspólne pomieszczenie) wynosi 85 m², w budynku Wydziału Budownictwa Lądowego ul. Worcella 6/8.

Laboratorium Katedry posiada wyposażenie do badań z mechaniki gruntów (cechy fizyczne i mechaniczne) wraz ze sprzętem do badań terenowych (aparat wiertniczy i sonda cylindryczna).

Biblioteka Katedry liczy 118 woluminów.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC NAUKOWO-BADAWCZYCH

Prace naukowo-badawcze Katedry koncentrują się na następujących tematach:
badania stateczności podłoża sypkiego przy obciążeniu ukośnym (modelowe);
badania osuszania murów fundamentowych metodą elektrolityczną;
przemieszczenia fundamentów na gruntach ściśliwych.

Publikacje: liczba wydanych skryptów — 3.

Rozdział IX

JEDNOSTKI MIĘDZYWYDZIAŁOWE

STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH

W dobie dziesiejszej trudno jest wyobrazić sobie człowieka wykształconego, którego zasób wiadomości ograniczałby się jedynie do wiadomości czerpanych w rodzinnym języku. Znajomość języków obcych otwiera szerokie możliwości korzystania ze źródeł wiedzy obcej.

Wśród przedmiotów wykładanych na terenie Uczelni nie mogło zabraknąć nauki języków obcych, toteż w roku 1945, równocześnie z powstaniem Politechniki, została powołana do życia odpowiednia placówka dydaktyczna. Nowopowstała placówka otrzymała nazwę „Zespołu Lektorów", a organizatorem jej i opiekunem został zastępca profesora przy Katedrze Chemii Ogólnej dr Bogumił Wilkoszewski.

Pomimo trudności związanych z doborem odpowiedniego zespołu wykładowców oraz brakiem właściwych programów i metod nauczania, dzięki dużym wysiłkom organizacyjnym prof. B. Wilkoszewskiego już w dniu 1 października 1945 roku ośmiu lektorów przystąpiło do stałego prowadzenia prac dydaktycznych.

W miarę zwiększającego się napływu młodzieży do Uczelni powstała konieczność powołania większej liczby lektorów. W roku 1950 w skład osobowy Zespołu wchodziło już 12 lektorów, w tej liczbie 6 rusycystów, 4 anglistów i 2 germanistów. Zmiany stanu osobowego w dalszych latach przedstawia wykres na rys. O. 4.

W roku 1953 nastąpiła reorganizacja placówki, a dawny „Zespół Lektorów" stosownie do zarządzenia Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego został przekształcony w „Studium Praktycznego Nauczania Języków Obcych". Kierownikiem Studium został mianowany dr fil. Arno Will, pełniący swe obowiązki do dnia dzisiejszego.

Tematyka i zakres nauczania kształtował się zależnie od poziomu znajomości językowych posiadanych przez przybywających do Uczelni studentów. Nauka języków obowiązywała początkowo przez cztery semestry, przy czym język rosyjski był obowiązkowy, natomiast języki zachodnie należały do przedmiotów obieralnych. Od roku 1951 język rosyjski obowiązywał nadal na pierwszych czterech semestrach, natomiast na semestrach następnych (V—VIII) obowiązywał jeden z języków zachodnio-europejskich.

Od roku 1955 zarządzeniem Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego studentom przysługuje prawo wyboru 2-ch języków obcych, przy czym w pierwszych czterech semestrach obowiązuje nauka jednego obcego języka, a w następnych — drugiego.

W miarę napływu studentów z coraz lepszą znajomością języków obcych poziom i program nauki stale wzrastał.

Program prowadzonych w chwili obecnej zajęć ma na celu przygotowanie studentów do samodzielnego korzystania z literatury obcej z zakresu odpowiedniej specjalności. Program ten obejmuje:

zapoznanie studentów z terminami, określeniami i zwrotami technicznymi w zakresie przedmiotów ogólnych, jak matematyka, fizyka i chemia oraz słownictwem technicznym różnych specjalności (stosownie do Wydziałów);

uporządkowanie oraz uzupełnienie podstawowych wiadomości z dziedziny gramatyki i składni;

tłumaczenia tekstów technicznych;

konwersacje na tematy ogólne dla zaznajomienia studentów z wyrażeniami mowy potocznej;

konwersacje na tematy fachowe.

Jak wykazała dotychczasowa praktyka stosowanie podanego wyżej programu daje pozytywne rezultaty.

Do pomocy w opanowaniu języków obcych służy studentom biblioteka Studium, licząca około 400 woluminów. Znaczna ilość słowników różnych specjalności i w różnych językach ułatwia studiującym korzystanie z obcej literatury technicznej.

Obecny skład osobowy Studium przedstawia się następująco:

Kierownik i lektor języka niemieckiego: dr fil. Arno Will;

Lektorzy języka rosyjskiego: Anna Budryn, Edward Ejchblat, mgr Maria Jasionowicz, mgr Jan Jackiewicz, Kazimierz Kozicz, Stanisław Mianowski;

Lektorzy języka angielskiego: mgr Irena Lendzion, mgr Halina Łukawska, mgr Maria Olszewska, mgr Wanda Piątkiewicz, mgr Antoni Zacharzewski;

Lektorzy języka niemieckiego: mgr Edward Mierzwa, mgr Alina Mikielewicz, mgr Karol Minkner, mgr Olga Piotrowicz, mgr Hildegarda Sarnecka, Irmina Żarnowska;

Lektor języka francuskiego: mgr Wacław Siennicki.

Z dawnych pracowników, oprócz wspomnianego na wstępie długoletniego i zasłużonego opiekuna placówki oraz lektora języka angielskiego prof. B. Wilkoszewskiego, duży wkład pracy wnieśli: lektorzy języka rosyjskiego: Ludmiła Francewa, Cecylia Maciejewska, mgr Mścisław Olechnowicz i Cezary Sadowski; lektorzy języka angielskiego: Wojciech Lipiński, Mieczysław Pęczkowski i Maksymilian Zieliński oraz lektor języka niemieckiego: Adam Bandrowski.

Dorobek lektorów Studium obejmuje między innymi opracowanie i wydanie 11 skryptów (w tym niektórych w dwóch wydaniach) dostosowanych do poziomu i kierunków studiów Uczelni. Skrypty te zostały wydane częściowo przez Państwowe Wydawnictwo Naukowe, a częściowo w zakresie wydawnictw własnych Politechniki Łódzkiej. Ponadto lektorzy Studium opublikowali 4 artykuły w czasopismach naukowych.

Celem stałego podnoszenia sprawności naukowo-dydaktycznych Studium Praktycznego Nauczania Języków Obcych pozostaje w ścisłym kontakcie ze Studiami Języków Obcych innych wyższych uczelni na terenie Łodzi, mając na względzie wymianę zdobytych doświadczeń i osiągnięć.

STUDIUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

Studium Wychowania Fizycznego Politechniki Łódzkiej rozpoczęło swą działalność w roku akademickim 1951/52.

Studium Wychowania Fizycznego jest jednostką międzywydziałową podległą Prorektorowi do Spraw Nauczania.

Do zakresu prac i obowiązków Studium Wychowania Fizycznego należy:

prowadzenie pracy dydaktycznej w zakresie dwuletniego obowiązku odbywania wychowania fizycznego przez studentów(ki) I i II roku;

prowadzenie pracy dydaktycznej w zakresie ćwiczeń wychowania fizycznego o charakterze dobrowolnym (fakultatywnym) ze studentami(tkami) lat starszych;

prace o charakterze naukowo-badawczym w zakresie kultury fizycznej.

W zakresie sportu masowego i wyczynowego dla studentów i pracowników Politechniki Łódzkiej — Studium sprawuje i udziela swej pomocy Kołu Uczelnianemu Akademickiego Związku Sportowego oraz Ognisku Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Politechnika".

OBECNY SKŁAD OSOBOWY STUDIUM

Kierownik: mgr Narcyz Nonas (od powstania Studium), z-ca kierownika: mgr Bernard Karowski (od 1954 r.).

Nauczyciele wychowania fizycznego: mgr Włodzimierz Brudz, mgr Włodzimierz Chrząszcz, mgr Gwidon Grochowski, mgr Jerzy Karski, mgr Bogusława Lewczak, mgr Alina Nonasowa, mgr Wilhelm Paszek.

Zmiany w stanie liczbowym pracowników w poszczególnych latach przedstawia wykres na rys. „O"4.

URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE

Zajmowana powierzchnia: sale ćwiczeń — 440 m², pomieszczenia higieniczne, biurowe itp. — 160 m², boiska — 3100 m².

Studium Wychowania Fizycznego dysponuje obecnie: salą gier, 2 salkami gimnastycznymi, salą do ćwiczeń gimnastycznych i lekkoatletycznych oraz boiskiem sportowym.

Studium posiada wyposażenie do badań testowych metodą Mc Cloy'a oraz aparat do nauki suchego pływania.

Biblioteka Studium liczy 432 woluminy, prenumerowane są 4 czasopisma sportowe krajowe.

ZAKRES I KIERUNKI PRAC BADAWCZYCH

Prace badawcze Studium obejmują następujące tematy:

zagadnienie potencji i wydolności ruchowej studentów I i II roku;

zagadnienie wpływu dwuletniego obowiązku wychowania fizycznego na rozwój sprawności fizycznej i zainteresowań sportowych studentów(tek).

WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Studium Wychowania Fizycznego współpracuje obecnie z Instytutem Naukowym Kultury Fizycznej w Warszawie w zakresie zagadnień będących treścią prac badawczych Studium.

WYNIKI DZIAŁALNOŚCI

Dotychczasowy dorobek Studium obejmuje osiągnięcia uzyskane w zakresie prac dydaktycznych oraz prac badawczych.

Ważniejsze wykonane prace badawcze:

wyniki badań metodą Mc Cloy'a nad potencją i wydolnością studentów I i II roku;
zainteresowania sportowe studentów I i II roku;
tablice punktowe trójboju lekkiej atletyki;
wskaźniki sprawności życiowej.

Publikacje: liczba ogłoszonych artykułów — 9, wydanych książek — 6, skryptów — 2.

Informacje dodatkowe: Kierownik Studium jest członkiem Komisji Wychowania Fizycznego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki, członkiem Komisji Programowej Oddziału Wychowania Fizycznego Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego, przewodniczącym Rady Środowiskowej Akademickiego Związku Sportowego w Łodzi. Mgr G. Grochowski jest trenerem kadry państwowej w siatkówce męskiej.

Rozdział X

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

Z życiem, potrzebami i zadaniami każdej wyższej szkoły wiąże się ściśle działalność biblioteki jako zakładu ogólnouczelnianego, zależnego od celów i założeń instytucji, w której ramach ona żyje i której służy. Biblioteka jest bazą źródłową dla badań naukowych oraz dla potrzeb dydaktycznych uczelni, informuje o postępie nauk, propaguje wiedzę i jej osiągnięcia.

Historia szkół wyższych wskazuje na fakt niemal jednoczesnego powstawania bibliotek uczelni z narodzinami jej pierwszych katedr. Potwierdzają to również dzieje Politechniki Łódzkiej, gdyż zaczątki Biblioteki Głównej datują się już od września 1945 roku.

Droga rozwoju, która doprowadziła Bibliotekę do jej obecnego stanu, nie była łatwa. Organizację Biblioteki rozpoczynano od podstaw, od punktu zerowego, a uzyskane niewątpliwe osiągnięcia zawdzięczać należy w znacznej mierze ofiarnej, wytężonej pracy jej pracowników.

Szczególnie trudnym był początkowy okres, w którym potrzeby nowopowstałej Politechniki były niewspółmiernie większe od istniejących możliwości ich zaspokojenia.

W pierwszych latach istnienia Politechniki ogólne kierownictwo nad pracami Biblioteki sprawowała Komisja Biblioteczna (powołana przez Senat Uczelni w październiku 1945 roku) w osobie jej przewodniczącego prof. dr Bolesława Konorskiego. Członkami tej Komisji byli profesorowie: Edward Józefowicz i Jan Werner. Ciężar administrowania Biblioteką spoczywał w dużej mierze na barkach st. bibliotekarza Stanisławy Stollowej. Na szczególne wyróżnienie zasługują również bibliotekarze: Lucyna Dobrska, Eugenia Ziemska i Helena Przedpełska, które nie szczędziły sił przy organizowaniu Biblioteki. Był to bowiem okres, gdy nie można było mierzyć pracy sztywnymi godzinami urzędowymi, ale wciąż wzrastającymi potrzebami młodej, rozwijającej się w szybkim tempie Uczelni.

W 1950 roku dyrektorem Biblioteki został mianowany dr Stanisław Peliński, który wniósł wielki i cenny wkład pracy w organizację Biblioteki, w usprawnienie jej pracy oraz w zwiększenie i uporządkowanie zbiorów. Zgon dr S. Pelińskiego w lutym 1957 roku był dla Biblioteki bolesnym ciosem. Następnie funkcję kierownika Biblioteki sprawowała do marca 1958 roku Kustosz mgr Zofia Sokołowska, od marca tegoż roku do chwili obecnej kieruje pracą w Bibliotece Kustosz Irena Augustyniakowa.

Liczba pracowników Biblioteki wzrosła od 2 w 1945 roku do 18 w 1959 roku.

Obecny skład osobowy Biblioteki przedstawia się następująco:

Kustosz: Irena Augustyniakowa;

St. bibliotekarze: mgr Teresa Grocholewicz (kierownik Działu Udostępniania Zbiorów), mgr Ludomiła Korska (kierownik Działu Gromadzenia Zbiorów), mgr Halina Łukawska

(kierownik Działu Opracowania Zbiorów), Stanisława Stollowa, mgr Jadwiga Woźniak-Przygocka (kierownik Działu Informacyjno-Bibliograficznego);

bibliotekarze: mgr Jadwiga Cabanowa, Olga Czajkowska, mgr Maria Grochulska, mgr Daniela Kaniewska (kierownik Oddziału Czasopism), mgr Maria Paryjczakowa, mgr Sylwia Piechotowa, Helena Przedpełska, mgr Jolanta Śniadecka;

młodsi bibliotekarze: Barbara Kłysówna, Teresa Sucherska;

referent: Barbara Sułecka;

magazynier: Maria Matusiakowa.

Wewnętrzna struktura organizacyjna Biblioteki obejmuje 4 Działy i 1 Oddział, w których skupia się cała jej praca i działalność. Są to: Działy Gromadzenia, Opracowania i Udostępniania Zbiorów, Dział Informacyjno-Bibliograficzny oraz Oddział Czasopism.

Warunki lokalowe Biblioteki w pierwszych latach jej istnienia były bardzo ciężkie. W roku 1945 przenaczony został na jej potrzeby lokal mieszczący się w Gmachu Rektoratu Politechniki przy Placu Zwycięstwa 2. Składał się on z przechodniego pokoju, w którym ustawiono kilka szaf biurowych służących za pomieszczenie dla niezbyt jeszcze wtedy licznego księgozbioru. Szybki rozrost księgozbioru i czytelnictwa stawiał jednak coraz większe wymagania lokalowe. W styczniu 1947 roku Biblioteka otrzymała pomieszczenie 3-pokojowe w gmachu Politechniki przy ul. Gdańskiej 155. Można tam już było wydzielić czytelnię dla profesorów, magazyn na książki i biuro. W grudniu tegoż roku Biblioteka przeniosła się do większego lokalu (w tym samym gmachu) o powierzchni 311 m². Składał się on z biura wraz z wypożyczalnią książek, magazynu na książki, czytelni dla profesorów i czytelni studenckiej wraz z biblioteką studencką. Lokal ten mieścił się w starym gmachu pofabrycznym, a zatem zupełnie nie odpowiadał warunkom rozwojowym Biblioteki. Przez długi okres czasu sytuacja lokalowa nie ulegała żadnej zmianie.

W roku 1952 w związku z przejętą opieką nad czytelnią Wydziału Chemicznego PŁ powierzchnia Biblioteki zwiększyła się o 138 m². W następnym roku uzyskano długo oczekiwane nowe pomieszczenie na Czytelnię Główną. W sumie lokal biblioteczny liczył wówczas z nowymi czytelniami 528 m² powierzchni. W sierpniu 1959 roku Biblioteka otrzymała pomieszczenie liczące 622,6 m² w nowowybudowanym Pawilonie Włókienniczym PŁ. Znajdują się tam: czytelnia ogólna licząca 150 miejsc, czytelnia profesorska na 12 miejsc, magazyn, pokój katalogowy, pracownie dla Działów Gromadzenia, Opracowania, Informacji Bibliograficzno-Bibliotecznej i Oddziału Czasopism, oraz dwa obszerne i piękne halle pozwalające na urządzanie okolicznościowych wystaw.

Skromne warunki tworzącej się Biblioteki ogromnie utrudniały rozwój jej podstawowej działalności, która polegała na gromadzeniu księgozbioru uwzględniającego najpilniejsze potrzeby Uczelni w jej dydaktycznych i naukowych pracach. Ponadto do podstawowych zadań Biblioteki należało również celowe i ciągłe uzupełnianie księgozbioru oraz udostępnianie go czytelnikom w sposób jak najbardziej dla nich użyteczny.

W polityce gromadzenia księgozbioru korzystano ze wszystkich źródeł wpływu, a więc zakupu, darów i wymiany. Podstawą gromadzenia było i jest przede wszystkim kupno, regulowane przez Komisję Doboru Książek, w skład której wchodzą oprócz pracowników Biblioteki także pracownicy nauki PŁ. Doboru dokonuje się zgodnie z profilem uczelni.

Dzięki poparciu i staraniom pierwszego Rektora Politechniki Łódzkiej, prof. dr Bohdana

Stefanowskiego, księgozbiór Biblioteki wzbogacił się o cenne dary od Jego byłych wychowanków przebywających poza granicami kraju, którzy nadesłali wiele książek i czasopism z różnych dyscyplin wiedzy technicznej. Duże ilości darów otrzymała Biblioteka w 1951 roku od Studenckich Kół Naukowych PŁ w ilości 5 811 woluminów, w 1953 roku od Zrzeszenia Studentów Polskich w ilości 1 924 woluminów oraz w 1955 roku od Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w ilości około 6 000 woluminów. Poważnymi ofiarodawcami były także takie instytucje jak: Ambasada Polska w Moskwie, British Council w Warszawie, Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego oraz szereg innych.

Wyselekcjonowane z księgozbioru darów dublety oraz druki zbędne, w późniejszych zaś latach własne wydawnictwa Politechniki Łódzkiej (Zeszyty Naukowe), stanowiły podstawę do wymiany krajowej i zagranicznej. Prowadzi się ją z bibliotekami wyższych szkół technicznych oraz z instytutami naukowymi.

Biblioteka gromadzi księgozbiór podstawowy, na który składają się wydawnictwa krajowe i zagraniczne. Oprócz księgozbioru podstawowego Biblioteka posiada także księgozbiór studencki (księgozbiór „W"). Są to podręczniki nabywane w większej ilości egzemplarzy, potrzebne Uczelni do prac dydaktycznych.

Biblioteka specjalizuje się w gromadzeniu wydawnictw z zakresu włókiennictwa, chemii i elektrotechniki. Prócz tego gromadzi wydawnictwa o treści ogólnej: wszelkiego rodzaju encyklopedie, słowniki oraz wartościowe wydawnictwa z zakresu sztuki i architektury. Bogatą częścią księgozbioru, otoczoną w ostatnich latach szczególną troską, są druki specjalne, których Biblioteka posiada około 34 000 jednostek obliczeniowych. Są to normy i patenty. Obecnie z księgozbioru podstawowego wyodrębnia się jako druki specjalne katalogi narzędziowe i cenniki.

Stan księgozbioru Biblioteki w poszczególnych latach kształtował się następująco:

Rok	Liczby woluminów		
	Druki zwarte	Druki ciągłe	Ogółem
1945	917	13	930
1946	6 000	201	6 201
1947	8 400	455	8 855
1948	10 031	775	10 806
1949	12 352	1 178	13 530
1950	13 172	1 376	13 548
1951	16 980	2 019	18 999
1952	21 888	2 666	24 554 + 5 j. obl. *
1953	23 889	3 167	27 056 + 2 221 j. obl.
1954	28 842	4 830	33 672 + 2 627 j. obl.
1955	36 181	5 736	41 917 + 3 629 j. obl.
1956	40 767	6 618	47 385 + 4 822 j. obl.
1957	44 784	11 125	55 909 + 8 482 j. obl.
1958	49 165	12 365	61 530 + 9 231 j. obl.

* j. obl. — jednostka obliczeniowa

Jak wynika z powyższego, w pierwszych latach roczny przyrost księgozbioru nie przekraczał 2 000 wol. Najbardziej intensywne gromadzenie książek przypada na lata 1951—1956. W ostatnich trzech latach roczny wzrost księgozbioru wahał się w granicach 4—5 tysięcy woluminów.

Coroczny przybytek druków zwartych w księgozbiorze Biblioteki pod względem językowym przedstawiał się w latach 1954—1958 następująco:

Przybytek w woluminach

Rok	Przybytek ogółem	Język polski	Język rosyjski	Język niemiecki	Język angielski	Język francuski	Języki inne
1954	4 953	3 290	1 173	309	139	6	36
1955	7 339	4 378	2 526	300	89	12	34
1956	4 586	2 653	1 500	258	133	29	13
1957	4 017	2 287	887	405	354	57	27
1958	4 381	3 067	374	377	320	238	5
Ogółem	25 276	15 675	6 460	1 649	1 035	342	115

W czasopismach na ogólną liczbę 1046 tytułów abonowanych w roku 1959 przypada 269 tytułów na czasopisma krajowe, 295 tytułów na czasopisma z krajów socjalistycznych oraz 482 tytuły na kraje zachodnie; przytoczone liczby obejmują również czasopisma prenumerowane przez Katedry.

Oprócz księgozbioru centralnego, który znajduje się w Bibliotece Głównej, istnieją księgozbiory gromadzone przez poszczególne Katedry i Zakłady Politechniki. Biblioteka Główna spełnia wobec bibliotek Katedr i Zakładów funkcję centrali i ośrodka metodyczno-szkoleniowego.

Stan tych księgozbiorów w latach 1951—1958 ujmuje następujące zestawienie:

Rok	Liczba bibliotek przy Katedrach i Zakładach	Liczba woluminów		
		Druki zwarte (książki)	Druki ciągłe (czasopisma)	Ogółem
1951	55	18 886	319	19 205 + 344 j. obl. zb. spec. *
1952	57	23 795	663	24 458 + 619 j. obl. zb. spec.
1953	64	28 334	906	29 240 + 1 175 j. ob. zb. spec.
1954	66	31 272	2 163	33 435 + 864 j. obl. zb. spec.
1955	66	29 678	3 573	33 251 + 12 081 j. obl. zb. spec.
1956	72	66 400	3 760	70 160 + 13 845 j. obl. zb. spec.
1957	72	48 603	3 492	52 095 + 19 680 j. obl. zb. spec.
1958	81	55 528	3 965	59 493 + 26 603 j. obl. zb. spec.

* j. obl. zb. spec. — jednostka obliczeniowa zbiorów specjalnych.

Ubytek w roku 1957 w stosunku do roku 1956 wynika w związku z wyłączeniem księgozbioru Studium Przygotowawczego z sieci bibliotek PŁ.

Księgozbiór Biblioteki Głównej jest ujęty w ewidencji inwentarzowej oraz w dwóch katalogach: alfabetycznym i rzeczowym. Katalog alfabetyczny oparty jest na abecadłowym układzie haseł, którymi są bądź nazwiska autorów, bądź, w przypadku prac zbiorowych, wyrazy rozpoczynające tytuł publikacji. Katalog alfabetyczny mają również czasopisma. Katalog rzeczowy obejmuje tylko druki zwarte i jest sporządzony według systemu klasyfikacji dziesiętnej. Księgozbiory znajdujące się w Katedrach i Zakładach są ujęte w Centralnym Katalogu Bibliotek Zakładowych znajdującym się w Bibliotece Głównej.

Wszystkie katalogi mają formę kartotek o znormalizowanych kartach i są opracowane według „Skróconych przepisów katalogowania alfabetycznego" powszechnie obowiązujących w bibliotekach. Inicjatorem i twórcą katalogów Biblioteki Głównej był jej dawny dyrektor dr S. Peliński.

Poza księgozbiorem głównym w Bibliotece istnieją ponadto księgozbiory o charakterze podręcznym, które znajdują się w Czytelniach. Księgozbiór Czytelni Ogólnej liczy obecnie 1 350 woluminów i zawiera dzieła o treści ogólnej oraz najpotrzebniejsze podręczniki dla czytelników z wszystkich Wydziałów PŁ oprócz Wydziału Chemicznego, który ma odrębną czytelnię. Ponadto w Czytelni Ogólnej znajdują się bieżące czasopisma naukowe i fachowe w ilości około 820 tytułów.

Czytelnia Wydziału Chemicznego wyposażona jest w wyjątkowo cenny księgozbiór z zakresu czasopiśmiennictwa chemicznego. Wśród wielu tytułów czasopism chemicznych znajdują się m. in. pozycje: Chemisches Zentralblatt od roku 1895, Journal of the Chemical Society od roku 1863, Journal of The American Society od roku 1879, Chemical Abstracts od roku 1907. Toteż korzystają z niej nie tylko pracownicy naukowi i studenci Politechniki Łódzkiej, ale także pracownicy innych wyższych uczelni, instytutów naukowych i zakładów przemysłowych.

Biblioteka Główna udostępniała swój księgozbiór czytelnikom już od pierwszych dni istnienia. Początkowo prawo wypożyczania książek przysługiwało tylko personelowi naukowemu, następnie zostało rozszerzone przez Komisję Biblioteczną na studentów Politechniki. Wraz z rozrostem Biblioteki coraz bardziej powiększała się liczba czytelników oraz coraz bardziej rozszerzał się ich zasięg, gdyż prawo korzystania z Biblioteki otrzymali następnie studenci innych wyższych uczelni z terenu Łodzi, pracownicy przemysłu łódzkiego, instytutów naukowych łódzkich i pozałódzkich, oraz ci wszyscy, którzy poszukiwali książki z zakresu nauk technicznych. Liczba wypożyczeń z roku na rok wzrastała.

Czytelnicy oprócz wypożyczania książek do domu mogą również korzystać z nich na miejscu w Czytelniach. Co prawda pierwsza czytelnia Biblioteki nie miała wcale charakteru czytelni naukowej, spełniała ona raczej rolę świetlicy, z której mogli korzystać zarówno czytelnicy Biblioteki jak i studenci PŁ nie będący czytelnikami. Dopiero w roku 1953 po otrzymaniu odpowiednich pomieszczeń na czytelnie sytuacja uległa zmianie. Uzyskane sale czytelniane pozwoliły usprawnić pracę wychowawczą nad czytelnikiem — studentem.

Ze zwiększaniem się księgozbioru i podniesieniem jego jakości wzrastały wypożyczenia międzybiblioteczne, które z roku na rok przybierały na sile. Do korzystających tą drogą ze zbiorów Biblioteki należą instytucje: Centralny Instytut Dokumentacji Naukowo-Technicznej, biblioteki wyższych uczelni technicznych i uniwersytetów, biblioteki instytutów naukowych i zakłady przemysłowe.

Rozwój czytelnictwa i wypożyczeń międzybibliotecznych ilustruje następujące zestawienie:

Rok	Liczby czytelników zarejestrowanych		Liczba odwiedzających czytelnie	Liczby wypożyczeń		Liczby wypożyczeń międzybibliotecznych	
	ogółem	w tym studentów		w czytelniach	poza obrębem Biblioteki	Krajowe z innych bibliotek	Krajowe do innych bibliotek
1950	1033	922	3 807	5 393	5 041	16	11
1951	1272	1 114	5 767	6 620	6 019	14	22
1952	1666	1 539	4 122	7 438	14 177	46	31
1953	1872	1 730	11 558	14 491	9 990	20	78
1954	2193	2 049	24 720	34 380	11 233	63	195
1955	2306	2 107	40 701	50 572	13 967	45	133
1956	2697	2 143	40 320	48 072	14 753	31	125
1957	3036	2 520	35 344	25 296	23 547	49	132
1958	2857	2 314	45 424	28 910	34 219	30	193

Biblioteka Główna prowadzi ożywioną wymianę wydawnictw naukowych z szeregiem instytucji naukowych w kraju i za granicą. Przedmiotem wymiany ze strony Politechniki Łódzkiej są „Zeszyty Naukowe", za które otrzymuje się cenne periodyczne wydawnictwa obce. Wymiana ta jest nader korzystna dla Uczelni, gdyż poza dodatnimi efektami natury ekonomicznej, mającymi raczej drugorzędne znaczenie, przyczynia się do nawiązywania kontaktów, wymiany doświadczeń oraz propaguje działalnośc i aktywność prac naukowych Politechniki.

Wymiana jest prowadzona dopiero od 1955 roku. Jej kształtowanie się charakteryzują następujące liczby:

Wymiana krajowa

Rok	Ilość instytucji	Ilość pozycji wysyłanych	Ilość pozycji otrzymywanych
1955	—	—	—
1956	3	29	—
1957	9	60	34
1958	25	216	81
1959 (do 30. VI)	19	50	75
Razem		355	190

W ciągu 4 i pół lat wysłano w Polsce 355 pozycji, a otrzymano 190 pozycji, co równa się 53% wysyłki.

Wymiana zagraniczna

Rok	Ilość krajów	Ilość instytucji	Ilość pozycji wysyłanych	Ilość pozycji otrzymywanych
1955	17	75	288	10
1956	16	68	164	140
1957	16	76	215	210
1958	19	309	541	339
1959 (do 30. VI)	18	80	206	151
Razem			1 414	850

W ciągu 4 i pół lat wysłano 1 414 pozycji, a otrzymano 850 pozycji, co równa się 60% wysyłki.

Prace Biblioteki Głównej obejmują opracowania i przeglądy bibliograficzne związane z problematyką i planem prac naukowo-badawczych Uczelni. Z ważniejszych wykonanych prac z tego zakresu na uwagę zasługuje: „Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników naukowych Politechniki Łódzkiej za lata akademickie od 1945/46 do 1958/59".

Od roku 1958 Biblioteka wydaje „Biuletyn Informacyjny". Początkowo ograniczał się on do alfabetycznego wykazu nabytków, ostatnio przebudowano jego układ według systemu klasyfikacji dziesiętnej oraz dołączono do poszczególnych numerów artykuły na temat organizacji i życia Biblioteki.

Ponadto została opracowana „Jednolita instrukcja opracowywania księgozbioru bibliotek zakładowych Politechniki Łódzkiej". Instrukcja wprowadza jednolity system inwentaryzacyjny, podaje krótkie przepisy i przykłady katalogowania alfabetycznego i rzeczowego, omawia opracowywanie zbiorów specjalnych oraz zagadnienia udostępniania zbiorów.

Nie obce są każdej bibliotece uczelnianej sprawy propagandy czytelnictwa. Jest ona jednak specyficzna na gruncie bibliotek technicznych. Cele jej są dwojakie: pierwszy — to ukazać jak najszybciej i jak najszerzej najnowsze zdobycze naukowe; drugi — skłonić studentów szkoły technicznej do pogłębiania swojej wiedzy ogólnej. Biblioteka Główna realizuje te cele przez urządzanie okresowych wystaw książki, odczytów i konkursów dla studentów. Poza tym prowadzona jest stała niewielka wystawa pod hasłem „Książka piękna w Bibliotece Głównej PŁ" obejmująca nowości z zakresu sztuki, architektury i krajoznawstwa.

Rozdział XI

WYDAWNICTWA WŁASNE

Politechnika Łódzka prowadzi działalność wydawniczą obejmującą wydawanie we własnym zakresie publikacji o charakterze informacyjnym, naukowym i dydaktycznym.

Od pierwszego roku istnienia Uczelni jest wydawany na początku każdego roku akademickiego informator pt. „Skład osobowy i program wykładów" zawierający szczegółowe dane dotyczące organizacji Uczelni, składu osobowego jej jednostek organizacyjnych oraz programu wykładów; poza tym podawane są również: krótki opis działalności Uczelni w okresie poprzedniego roku akademickiego, stany liczbowe studentów oraz wykazy imienne absolwentów. Wydawnictwo to jest przeznaczone do użytku wewnętrznego Uczelni oraz instytucji i osób zainteresowanych. Wydawnictwo nie jest rozpowszechniane drogą publicznej sprzedaży.

Akcję wydawniczą w zakresie publikacji o charakterze naukowym Politechnika rozpoczęła w jesieni 1953 roku, w którym powstały „Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej".

Potrzeba wydawania „Zeszytów Naukowych" wynikała z celów i zadań, które wydawnictwo to miało do spełnienia. Cele te i zadania były następujące:

a) przedstawienie dorobku Uczelni i jej wkładu do postępu nauki i techniki,

b) stworzenie możliwości szerszego rozpowszechnienia wyników prac naukowych Uczelni oraz spożytkowania ich w innych pracach naukowych lub zastosowaniach praktycznych,

c) stworzenie możliwości szerokiej i wszechstronnej oceny pracy naukowej Uczelni przez inne ośrodki naukowe,

d) umożliwienie młodym pracownikom naukowym Uczelni publikowania ich prac,

e) stworzenie bodźca do zwiększenia aktywności twórczej pracowników naukowych Uczelni oraz podstawy dla rozwoju szlachetnego współzawodnictwa.

Zadania te były i są konsekwentnie realizowane — jest to proces z natury swej powolny i wymagający dłuższego okresu czasu.

Już obecnie można zaobserwować pewne pozytywne wyniki: „Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej" wzbudzają coraz większe zainteresowanie oraz zyskują coraz szersze rozpowszechnienie i poczytność. „Zeszyty Naukowe" są obecnie głównym przedmiotem wymiany publikacji naukowych między Uczelnią a wieloma instytucjami naukowymi w kraju i za granicą. Szczegóły dotyczące tej wymiany są podane w rozdziale X pt. „Biblioteka Główna".

„Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej" są wydawane w pięciu następujących seriach: *Mechanika*, *Elektryka*, *Chemia*, *Włókiennictwo* i *Chemia Spożywcza*.

Pierwszy „Zeszyt Naukowy" ukazał się w kwietniu 1954 roku — był to zeszyt z serii *Mechanika*. Do końca 1959 roku wydano 26 „Zeszytów Naukowych" o łącznej objętości 203,75 arkuszy wydawniczych i zawierających ogółem 158 artykułów i prac. W odniesieniu do poszczególnych serii liczby te rozkładają się następująco:

Seria	Liczba zeszytów	Łączna objętość w ark. wydawn.	Łączna liczba artykułów i prac
Mechanika	6	54,00	31
Elektryka	5	46,25	36
Chemia	7	46,75	50
Włókiennictwo	5	35,75	23
Chemia Spożywcza	3	21,00	18

„Zeszyty Naukowe" są wydawane w przeciętnym nakładzie 500 egzemplarzy każdego numeru.

Poszczególne serie „Zeszytów Naukowych" są prowadzone przez redaktorów działowych, którymi są:

dla serii *Mechanika* — prof. Witold Korewa,
dla serii *Elektryka* — prof. Karol Przanowski,
dla serii *Chemia* — prof. dr Alicja Dorabialska,
dla serii *Włókiennictwo* — zast. prof. Tadeusz Jędryka,
dla serii *Chemia Spożywcza* — prof. dr Jadwiga Jakubowska (poprzednio prof. dr Stanisław Masior).

Nad sprawami związanymi z wydawaniem „Zeszytów Naukowych" czuwa Komitet Redakcyjny, w którego skład wchodzą wymienieni redaktorzy działowi, redaktor naczelny, jako przewodniczący Komitetu, oraz sekretarz techniczny. Redaktorem naczelnym był do 1957 roku prof. dr Edmund Trepka, od 1957 roku jest zast. prof. Wiktor Chitruk. Funkcje sekretarza technicznego pełni od początku mgr inż. Danuta Żyżka.

Wydawanie w sposób zorganizowany i ciągły własnych publikacji o charakterze dydaktycznym Uczelnia podjęła w 1957 roku.

Potrzeba tego rodzaju wydawnictw wywołana została dotkliwym brakiem podręczników na poziomie akademickim, szczególnie z przedmiotów podstawowych oraz z przedmiotów o wąskiej specjalności.

Wydawnictwa o charakterze dydaktycznym, publikowane przez Uczelnię, obejmują obecnie tzw. skrypty uczelniane przeznaczone dla własnych potrzeb Uczelni. Mimo skromnej nazwy i ograniczonego w założeniach zasięgu rozpowszechniania, skrypty wydawane przez Politechnikę są w większości pełnowartościowymi podręcznikami akademickimi o wysokim poziomie naukowym i dydaktycznym oraz odznaczają się dużą starannością opracowania treści. Jedynie pod względem graficznej szaty zewnętrznej skrypty te ustępują równowartościowym wydawnictwom książkowym.

Przez okres trzech lat, do końca 1959 roku, nakładem Politechniki zostało wydanych 19 skryptów o łącznej objętości 288 arkuszy wydawniczych. Z tej liczby w ciągu 1959 roku wydano 11 skryptów, co świadczyłoby o intensywnym rozwoju działalności wydawniczej Uczelni.

Skrypty wydane przez Politechnikę Łódzką cieszą się dużym powodzeniem nie tylko wśród studentów Uczelni — znajdują one również chętnych nabywców na terenie Łodzi i innych miast.

Sprawami wydawniczymi z zakresu publikacji naukowych i dydaktycznych zajmuje się Redakcja Wydawnictw Naukowych, którą kieruje redaktor naczelny. Od 1957 roku redaktorem naczelnym jest zast. prof. W. Chitruk, który jest również delegatem Senatu Uczelni do spraw wydawnictw. Obowiązki sekretarza Redakcji pełni mgr inż. D. Żyżka.

Rozdział XII

ADMINISTRACJA UCZELNI

Rolę, znaczenie i zadania administracji w życiu i pracy szkół wyższych ujmuje zwięzła charakterystyka zawarta w sprawozdaniu Komisji działającej w listopadzie 1954 roku z ramienia Rady Głównej Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego: „Aparat administracyjny szkół ma nie tylko decydujący wpływ na warunki, w jakich przebiega praca dydaktyczno-wychowawcza i naukowa, na ład i porządek na terenie całej uczelni, na warunki bytowe pracowników nauki i studentów. Pracownicy administracyjni rozmieszczeni nie tylko w komórkach czysto administracyjnych, w potocznym znaczeniu tego słowa, ale i w komórkach bezpośrednio związanych z podstawową działalnością mogą i powinni objąć w całości obsługiwanie tej działalności, umożliwiając kierownictwu i pracownikom nauki skoncentrowanie się na właściwych zadaniach związanych z organizacją i treścią procesu dydaktyczno-wychowawczego i naukowego".

Aparat administracyjny Politechniki Łódzkiej od początku swego istnienia oparł swoją pracę na wymienionych zasadach. Pracownicy administracyjni dobrze rozumieli, że od ich wysiłku i pracy zależy w znacznym stopniu urzeczywistnienie zamierzeń związanych z utworzeniem Uczelni i jej rozwojem.

Pierwsze komórki administracyjne, którymi był Sekretariat, Kwestura i Intendentura, powstały w 1945 roku.

Liczba pracowników administracyjnych pod koniec 1945 roku wynosiła 18 osób. Przez pierwsze cztery lata struktura organizacyjna aparatu administracyjnego nie ulegała zmianom, a w miarę rozszerzania się zakresu prac powiększała się liczba pracowników, która pod koniec 1949 roku wynosiła 31 osób.

Pierwsze lata organizacji Uczelni były dla zespołu pracowników administracji szczególnie ciężkie. Przejmowanie budynków pofabrycznych przeznaczonych dla Politechniki, remonty i adaptacja tych budynków, budowa nowych pawilonów, sprawdzanie aparatury i maszyn, sprawy bytowe pracowników i studentów — wszystkie te rozległe zadania w ich roboczym wykonaniu spoczywały na barkach niewielkiej liczby osób, które wniosły olbrzymi wkład ofiarnej pracy w dzieło budowy Uczelni.

Przedwojenny kwestor Politechniki Warszawskiej Wanda Birżyszko przy pomocy Mieczysława Krzyżanowskiego zorganizowała komórkę do spraw finansowych — Kwesturę, której była długoletnim kierownikiem. W organizacji i pracach Sekretariatu w pierwszych latach czynny udział brali: inż. Felicjan Karśnicki, inż. Leopold Białobrzeski, Mieczysław Pęczkowski, Helena Grochowska, Irena Lelanow, Irena Michalska. W Intendenturze: Władysław Żejmo, Zdzisława Michałowska-Cabanowa.

Rozszerzający się zakres zadań i prac administracji spowodowany rozwojem Uczelni oraz zarządzeniami władz nadrzędnych przyniósł w wyniku zmiany w strukturze organizacyjnej aparatu administracyjnego. Poczynając od roku 1950 liczba komórek administracyjnych zaczęła wzrastać, jak również zwiększał się stan liczbowy pracowników. W związku z likwidacją Zarządu Ośrodków Akademickich Uczelnia przejęła w drugiej połowie września 1954 r. we własną administrację 5 przydzielonych jej domów studenckich. Powiększyło to jeszcze bardziej zakres prac administracji.

Po szeregu przeobrażeń, które zaszły w ciągu ostatnich dziewięciu lat w strukturze organizacyjnej aparatu administracyjnego Politechniki Łódzkiej, stan organizacyjny i skład osobowy administracji przedstawiają się obecnie następująco:

Dyrektor administracyjny: mgr Michał Albert.

Sekretariat Uczelni: kierownik — mgr Bolesław Rejnisz, Sabina Banasiak, Cezara Ciuk, Władysława Fladzińska, Zofia Przanowska.

Sekretarz Rektora — Józefa Gajek.

Dział Nauki i Wydawnictw: kierownik — vacat, inżynier do spraw aparatury — Mieczysław Kamiński, st. referent — Irena Rusecka.

Dział Nauczania i Spraw Bytowych Studentów: kierownik — dr Jerzy Aulich; Referat Studiów Dziennych — Zofia Stelter, Lucja Swinarska; Referat Studiów dla Pracujących — Janina Melchinkiewicz-Trepczyńska; Referat Spraw Bytowych Studentów — Jadwiga Zimka; Referat Planowania— Stanisława Kita.

Sekretariaty Dziekanatów:

Wydział Mechaniczny: sekretarz — Helena Grochowska, Anna Holajda, Eleonora Maciejewska Felicja Radecka;

Wydział Elektryczny: sekretarz — Alina Radłowska, Zofia Braun, Krystyna Jarno;

Wydział Chemiczny: sekretarz — Halina Gogolewska, Maria Koman;

Wydział Włókienniczy: sekretarz — Władysława Farbotko, Barbara Małkiewicz, Jadwiga Pawełkiewicz;

Wydział Chemii Spożywczej: sekretarz — Barbara Kwiatkowska, Elżbieta Wąsiewicz;

Wydział Budownictwa Lądowego: sekretarz — Zofia Jaros, Irena Holsztejn, Stanisława Kwiatkowska.

Kwestura: kwestor — Tadeusz Wysocki (od 1. X. 1959 r.); zastępca kwestora — Eugeniusz Weiss; kierownik księgowości — Mieczysław Krzyżanowski; starszy księgowy — Irena Nykiel; księgowy — Julian Kierzenkowski; kasjer — Kazimiera Krajewska; Referat Cenzury Asygnat — Barbara Heker; starsi referenci — Aurelia Adler, Zofia Czermińska, Kazimiera Harniewicz, Halina Kubik, Eugenia Michalec, Maria Ożga, Longina Plebańska, Janina Rogowska, Lucyna Skrzypek, Helena Sokółka, Anna Wasiak, Danuta Zawierucha.

Dział Kadr: kierownik — Eugeniusz Kulpa; Referat Pracowników Nauki — Antonina Król; Referat Pracowników Administracji — Krystyna Wiśniewska.

Dział Zaopatrzenia: kierownik — Zofia Przedpełska; Referat Zaopatrzenia Laboratoryjnego — Eleonora Suchara; Referat Zaopatrzenia Gospodarczego — Andrzej Wagner; referent — Elżbieta Szymborska; magazynier — Jan Witkowski.

Dział Administracyjno-Gospodarczy: kierownik — Mateusz Jakuszewski; starsi referenci — Saturnina Pawłowska, Lucyna Rutkowska, Jawiga Siejka; intendenci — Stefan Podlewski, Jan Sokołowicz, Wacław Wiśniewski; Referat Socjalny — Barbara Promińska.

Domy Studenckie: kierownik I, II i III DS — Jan Leśniewski; kierownik IV DS —

Zdzisław Sander; starszy referent — Helena Wojciechowska; referent — Irena Skibińska; kierownik VI DS — Czesław Andrzejewski; starsi referenci — Longina Garczarek, Jadwiga Juszyńska; referent — Krystyna Rosiak; intendent pralni — Stanisław Papierz.

Główny Energetyk — inż. Kazimierz Jaczewski.

Dział Głównego Mechanika: główny mechanik — inż. Henryk Szkałuba; inspektor techniczny — Aleksander Krzywicki; referenci — Henryk Bartłoszewski, Roman Dąbrowski, mgr Jadwiga Wilkosiewicz; telefonistki — Krystyna Patora, Wiesława Pochylska, Mirosława Trawczyńska.

Gospodarstwo Pomocnicze Remontowo-Montażowe: kierownik — inż. Wacław Kalinowski; kierownik Wykonawstwa — mgr Marian Potz; kierownik Bazy Materiałowej — Jerzy Boliński; Samodzielny Referent Zatrudnienia i Płacy — Aurelia Ledzińska; starszy technik normowania — Tadeusz Styczyński; majster budowlany — Leon Wielgosz.

Radca prawny: mgr Stefan Kowalski.

Podstawowa Organizacja Partyjna: referent — Henryka Samosionek.

Zakładowa Organizacja Związkowa ZNP: referent — Aurelia Nowicka.

Rozdział XIII

ORGANIZACJE

ZAKŁADOWA ORGANIZACJA ZWIĄZKOWA ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

W roku 1945 bezpośrednio po wyzwoleniu wznowiła swą działalność Sekcja Szkół Wyższych Związku Nauczycielstwa Polskiego. Do pracy w tej sekcji na terenie Łodzi zgłosili się między innymi pracownicy nowopowstałej placówki naukowej — Politechniki Łódzkiej. W pierwszym zebraniu grupy związkowej Uczelni w marcu 1946 roku uczestniczyło 17 osób. W latach następnych liczba członków sekcji stale rosła, ale dopiero w roku 1950, po zmianach organizacyjnych w ramach Związku Nauczycielstwa Polskiego (ZNP), zostaje wydzielona na Politechnice samodzielna Zakładowa Organizacja Związkowa (ZOZ) licząca w tym okresie 291 osób.

Wybrany w kwietniu 1950 roku pierwszy Zarząd Zakładowej Organizacji Związkowej włożył w swą pracę wiele inicjatywy i nie szczędził energii, aby sprostać trudnym, szeroko zakrojonym zadaniom. Zadania te wynikały z roli, jaką odgrywać miały Związki Zawodowe. Nie mogły się one ograniczać do troski o sprawy bytowe ludzi pracy i do mniej lub bardziej skutecznych starań regulowania stosunków między pracownikiem i pracodawcą. Związki Zawodowe miały grupować w swych szeregach olbrzymią większość ludzi pracy ze wszystkich gałęzi produkcji. Tym samym stawały się one organizacją powołaną do kolektywnego realizowania planów państwowych na własnych odcinkach pracy.

Na tym tle zarysowują się jasno podstawowe zadania zarówno Związku Nauczycielstwa Polskiego, jak uczelnianej Zakładowej Organizacji Związkowej. Jest nim wychowanie człowieka dostosowanego do ustroju, w którym żyje i pracuje, wychowanie świadomego swych obowiązków obywatela kraju.

Z tym zadaniem łączyły się kierunki prac wytyczane i realizowane przez kolejne Rady Miejscowe ZOZ przy Politechnice Łódzkiej.

Działalność ZOZ rozwijała się w następujących wyraźnie zaznaczonych kierunkach: organizacyjnym, społeczno-politycznym, zawodowym oraz socjalnym.

Pierwsze Zarządy ZOZ kładły duży nacisk na stworzenie odpowiedniej struktury organizacyjnej. Formy organizacyjne zmieniały się i udoskonalały w oparciu o zdobywane stopniowo doświadczenie. Tak więc w listopadzie 1950 roku powstały pierwsze grupy związkowe kierowane przez mężów zaufania. W późniejszych latach grupy były organizowane tak, że tworzyły kolektyw związany wspólnymi zainteresowaniami zawodowymi. Umożliwiały one bardziej bezpośredni kontakt członków z Radą Miejscową oraz wciąganie do pracy coraz

większej liczby aktywnych członków. Poszczególni członkowie Prezydium Rady Miejscowej byli odpowiedzialni za pracę na określonych odcinkach. Dobierali oni sobie do pomocy ludzi bardziej aktywnych i łącznie z nimi prowadzili prace komisji należących do ich działu.

Działalność społeczno-polityczna ZOZ opierała się przez szereg lat na 2 komisjach: komisji kształcenia ideologicznego i komisji akcji masowych. Stworzone zostały zespoły samokształcenia. Starano się pracę postawić na właściwym poziomie przez zapewnienie grupom dobrych konsultantów. Zorganizowane były wykłady i seminaria z materializmu dialektycznego. Członkowie zespołów samokształceniowych zdawali przy końcu kursu egzamin komisyjny.

Komisja akcji masowych śledziła rozwój wydarzeń politycznych w kraju i na świecie i prowadziła akcję uświadamiającą wśród członków przez organizowanie zebrań ogólnych o charakterze politycznym.

Odcinek działalności zawodowej charakteryzuje głęboka troska o stałe podnoszenie na wyższy poziom pracy dydaktycznej i naukowej w Politechnice. Na tym odcinku najmocniej rysuje się działalność dwóch komisji, a mianowicie komisji dydaktycznej i komisji do spraw nauki.

W ramach komisji dydaktycznej w pierwszych latach istnienia ZOZ — dużą aktywność wykazywała podkomisja skryptowa, której staraniom należy zawdzięczać opracowanie i wydanie szeregu skryptów w okresie wielkiego braku podręczników.

Komisja dydaktyczna organizowała dyskusje na tematy dydaktyczne. Celem podniesienia poziomu pracy w Uczelni organizowano odczyty zaznajamiające z osiągnięciami współczesnej pedagogiki. Wymieniano poglądy na temat roli kierowników grup studenckich, znaczenia dyscypliny studiów, metod prowadzenia zajęć ze studentami oraz przyczyn słabych wyników pracy studentów. Z dyskusji wynikało między innymi, że potrzebny byłby bliższy kontakt między gronem nauczającym ze szkół średnich i zespołem pracowników wyższej uczelni. W związku z tym rozszerzono w następnych latach działalność komisji dydaktycznej w tym kierunku, zapewniając udział przedstawicieli ZOZ-u w corocznych nauczycielskich konferencjach sierpniowych, w wizytacjach maturalnych, współudział w akcji uczelnianej tzw. „Dni Otwartych" itp. Komisja dydaktyczna w pewnym okresie organizowała lub pomagała w organizowaniu kursów przygotowawczych na wyższe uczelnie.

Komisja do spraw nauki powstała z dawnej komisji oświatowej, a następnie przekształciła się na komisję podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników.

Zmiana zadań i zakresu działalności tej komisji widoczna jest do pewnego stopnia ze zmiany jej nazw. Początkowo zajmowała się ona sprawami takimi jak wygłaszanie referatów popularnonaukowych w fabrykach i Domu Młodzieży. Potem stawiała sobie za zadanie udzielanie pomocy pracownikom prowadzącym prace naukowo-badawcze i współdziałanie z Prorektoratem do Spraw Nauki. Między innymi komisja opracowywała informator dotyczący rozmieszczenia precyzyjnej aparatury naukowej w różnych Katedrach Uczelni, możliwości udzielania konsultacji naukowych z różnych dziedzin w poszczególnych Zakładach jak również możliwości korzystania z pewnych usług technicznych. Komisja organizowała dyskusje nad planami naukowymi, odczyty na tematy naukowe lub związane z organizacją pracy umysłowej oraz metodami badań.

Przez cały okres działalności ZOZ-u kontynuowane były wysiłki w kierunku podnoszenia kwalifikacji zawodowych personelu naukowego i technicznego. Obrazują to kilkakrotnie

organizowane kursy dla laborantów, kurs statystyki, kurs elektroniki oraz mające już wieloletnią tradycję kursy języków obcych (rosyjski, angielski, niemiecki) prowadzone w wielu grupach uwzględniających stopień zaawansowania uczestników.

Doceniając korzyści płynące z bezpośrednich kontaktów naukowców w razie potrzeby i w ramach swych możliwości, ZOZ subwencjonowała, wyjazdy szkoleniowe krajowe i zagraniczne.

Działalność socjalna wypływała z troski o stworzenie lepszych warunków życia i pracy, o ścisłe przestrzeganie ustawodawstwa pracy, o zapewnienie pracownikom i ich rodzinom możliwości korzystania z rozrywek kulturalnych i dobrego wypoczynku po pracy.

Działalność socjalna rozwijana była przez następujące komisje: socjalno-ubezpieczeniową, bytowo-mieszkaniową, zaopatrzeniową, kulturalno-rozrywkową, wczasów i turystyki.

W ramach działalności komisji socjalno-ubezpieczeniowej przeprowadzano systematycznie prześwietlania kontrolne pracowników, szczepienia ochronne, robiono starania, uwieńczone ostatecznie dobrym skutkiem zapewnienia personelowi PŁ opieki lekarskiej i dentystycznej w placówkach wyodrębnionego lecznictwa akademickiego. Poza tym już w pierwszych latach działalności ZOZ powstała Kasa Zapomogowo-Pożyczkowa, z której pomocy korzystało wielu kolegów.

W późniejszym okresie komisja socjalno-ubezpieczeniowa przekształciła się w komisję płacy i ochrony pracy obejmującą wszelkie zagadnienia dotyczące wynagrodzeń oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. Przewodniczący tej komisji bierze stały udział w rozpatrywaniu i opiniowaniu spraw dotyczących łamania dyscypliny pracy, przeszeregowań pracowników administracyjnych i naukowo-technicznych, zwolnień i angażowań do pracy. Interweniuje w przypadkach zgłaszania do ZOZ poważniejszych zakłóceń w normalnych stosunkach pracy. Bierze też udział w posiedzeniach Uczelnianej Komisji Nagród. Komisja płacy i ochrony pracy występowała w obronie interesów pracowniczych przy przyznawaniu dodatków do uposażeń za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia oraz w sprawach podatków od wynagrodzeń.

Wobec trudnej sytuacji mieszkaniowej wielu pracowników PŁ sprawy mieszkaniowe były przedmiotem troski ZOZ przez cały czas jej istnienia. Już w roku 1954 zainicjowano akcję zmierzającą do utworzenia spółdzielni mieszkaniowej. Akcja ta jednak upadła, gdyż z uzyskanych danych wynikało, że koszt mieszkania przekraczał znacznie możliwości przeciętnego pracownika Uczelni.

Praca komisji mieszkaniowej ZOZ rozwijała się wspólnie z pracą Senackiej Komisji Mieszkaniowej ubiegającej się w Prezydium Rady Narodowej o przydział mieszkań dla pracowników Uczelni. Między innymi do komisji ZOZ należało sporządzanie zestawień potrzeb mieszkaniowych w skali Uczelni, opiniowanie wniosków kolegów ubiegających się o mieszkania na podstawie dokonywanych wizji lokalnych, interwencje w Wydziale Kwaterunkowym itp. Od roku 1956/57 coraz mocniej ustalał się w ZOZ pogląd, że jedyną drogą do uzyskania szybszej poprawy warunków mieszkaniowych jest finansowe poparcie akcji budownictwa spółdzielczego oraz budowa bloku dla pracowników PŁ. Pewne perspektywy poprawy istniejącego stanu rzeczy wiązano też z nadzieją uzyskania przydziału mieszkań w budowanym na terenie Łodzi bloku międzyuczelnianym.

W wyniku starań ZOZ utworzono w 1958 roku Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy. W ramach tego Funduszu do kwietnia 1959 roku udzielono 21 kolegom, członkom spółdzielni mieszkaniowych, pożyczek zwrotnych na ogólną sumę 165 000 zł. Zabezpieczono

środki na udzielenie dalszych pożyczek w wysokości kilkudziesięciu tysięcy złotych w r. 1959. Wysuwano też postulat udzielania bezzwrotnych pożyczek mieszkaniowych pracownikom niżej uposażonym. Ta sprawa nie jest jeszcze dotychczas rozstrzygnięta.

Z inicjatywy Rady Miejscowej z sum pozabudżetowych przeznaczonych na cele socjalne przyznano kilka zapomóg na remonty mieszkaniowe oraz szereg zapomóg w przypadkach losowych.

Komisja bytowa ma na swym koncie osiągnięcia między innymi w dziedzinie opieki nad dziećmi pracowników. Co prawda usiłowania stworzenia własnego żłobka i przedszkola nie dały rezultatów, ale od wielu lat organizowano łącznie z Radą Kobiet i referatem socjalnym PŁ kolonie letnie dla dzieci, wieczory z upominkami z okazji Dnia Dziecka i Nowego Roku. Ostatnio w okresie letnim zaczęto organizować wędrowne obozy młodzieżowe, a w lecie 1959 r. zorganizowano kolonie dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Już w pierwszym roku działalności ZOZ utworzono stołówkę dla pracowników, a w późniejszym okresie Klub Pracowników. Z biegiem lat Władze Uczelni przejęły zarząd stołówki w swoje ręce z tym, że Komisja Stołówkowa ZOZ zachowała rolę czynnika doradczego i kontrolującego. Część funduszów ZOZ jest użytkowana na cele Klubu Pracowników PŁ.

Komisja Zaopatrzeniowa ZOZ organizowała zaopatrzenie pracowników w ziemniaki. Rozprowadzano też talony na telewizory, pralki i motocykle. W ramach działalności komisji kulturalno-rozrywkowej wymienić należy zorganizowanie własnej wypożyczalni książek liczącej w końcu 1959 roku przeszło 1700 woluminów, stałe pośrednictwo w rozprowadzaniu ulgowych biletów do teatrów, jak również na różne imprezy artystyczne. Mimo licznych trudności, a przede wszystkim mimo braku odpowiedniego lokalu, organizowano zabawy sylwestrowe, wieczorki taneczne, imprezy artystyczne, rozrywkowe itp. Pracownicy PŁ powracający z zagranicy dzielili się niejednokrotnie swymi wrażeniami z resztą kolegów na zebraniach urządzanych przez ZOZ.

Dla Klubu Pracowników od szeregu lat pronumerowano ciekawsze czasopisma. Zakupiono do Klubu radio, telewizor, adapter, płyty. Organizowano konkursy fotograficzne, wystawę reprodukcji malarstwa rosyjskiego itp.

Komisja wczasów i turystyki zajmowała się zdobywaniem i rozdzielaniem skierowań na wczasy zarówno zwykłe pracownicze, jak rodzinne i lecznicze. Kierowano też pracowników na wczasy w domach Min. Szkolnictwa Wyższego, przydzielano miejsca w miesiącach letnich w domach studenckich na Wybrzeżu i w osiedlu akademickim w Arturówku oraz w domkach campingowych w zorganizowanej bazie wczasowej na Mazurach.

W ramach działalności turystycznej można wymienić szereg bardzo udanych wycieczek krajowych bliższych i dalszych oraz parę wycieczek zagranicznych. Żywa działalność turystyczna doprowadziła do powstania w 1958 r. Koła Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego przy PŁ, które dzięki poparciu finansowemu ze strony ZOZ stworzyło już zalążek bazy sprzętu turystycznego. Można też tu wspomnieć o rozwijającej się ostatnio działalności sportowej ZOZ obejmującej gimnastykę, siatkówkę, ping-pong, pływanie, przejętej ostatnio przez zorganizowane przy PŁ Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej.

Fundusze Zakładowej Organizacji składają się z wpływów ze składek członkowskich, kwot przekazywanych przez Kierownictwo Uczelni z sum pozabudżetowych, z dotacji spe-

cjalnych oraz z dochodów niestałych (imprezy, kursy przygotowawcze dla kandydatów na wyższe uczelnie). Dla przykładu niżej podany jest wyciąg ze sprawozdania budżetowego za okres od 1 IV 1958 r. — 20 IV 1959 r.

Wydatkowano ogółem 339 704,33 zł, z tego 60 172,66 zł z funduszów własnych i 279 531,67 zł z funduszów pochodzących ze środków pozadbużetowych Uczelni. Na poszczególne kierunki działalności przypadło:

1. Akcja opieki nad dziećmi pracowników	44 050,42	tj. 13,0%
2. Działalność kulturalno-rozrywkowa	34 506,81	„ 10,2%
3. Działalność szkoleniowa	12 900,00	„ 3,8%
4. Działalność turystyczno-sportowa	39 999,90	„ 11,8%
5. Zapomogi	27 500,00	„ 8,1%
6. Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy	165 000,00	„ 48,5%
7. Koszty organizacyjne	15 747,20	„ 4,6%

Liczba członków Zakładowej Organizacji Związkowej przy Politechnice Łódzkiej wymieniana w sprawozdaniu Zarządu ustępującego w kwietniu 1959 roku wynosiła 780 i daleko odbiega od liczby 17 osób rozpoczynających działalność w roku 1945. Praca organizacji opiera się jednak na niezbyt licznym, pełnym samozaparcia aktywie. Trudno tu wymienić nazwiska wszystkich Koleżanek i Kolegów, którzy wiele zapału, inicjatywy i energii wnieśli do działalności ZOZ. Wszystkim im składamy ogólne podziękowanie za ciężki trud i wielki, niejednokrotnie niewspółmierny z osiągnięciami, wysiłek.

We wszystkich sprawozdaniach ustępujących Zarządów znajdujemy stwierdzenia pomyślnie układającej się współpracy z organami nadrzędnymi ZNP jak również podziękowania Kierownictwu Uczelni i innym organizacjom na terenie PŁ, a wśród nich przede wszystkim POP PZPR, za pomoc w prowadzeniu działalności ZOZ w różnych dziedzinach. Wszystkie Rady Miejscowe z okazji swej działalności społecznej miały możność stwierdzenia aktualności dawnego przysłowia łacińskiego: „*Concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur*".

ZRZESZENIE STUDENTÓW POLSKICH

Zrzeszenie Studentów Polskich (ZSP) powstało na Kongresie Studentów Polskich, który odbył się dnia 18 kwietnia 1950 r. w Warszawie jako wyraz zjednoczenia postępowych sił społeczności studenckiej w dziele budownictwa socjalistycznego w kraju.

Konsekwentnym rzecznikiem zjednoczenia był Związek Akademickiej Młodzieży Polskiej (ZAMP), który wniósł poważny wkład w sprawę demokratyzacji szkolnictwa wyższego.

Duże zasługi na polu jedności studenckiej położyła również Federacja Polskich Organizacji Studenckich (FPOS), poprzednik ZSP, której powstanie miało poważne znaczenie dla reorganizacji rozproszonego życia studenckiego. W skład FPOS wchodziły studenckie organizacje ideowo-polityczne, Bratnie Pomoce, stowarzyszenia naukowe i artystyczne.

Podejmując historyczną dla ruchu studenckiego w Polsce decyzję, Kongres Studentów Polskich, w którym brali udział przedstawiciele wszystkich organizacji studenckich i który przekształcił się w I Krajowy Zjazd ZSP, uchwalił statut określający cele i zadania nowej organizacji w następujący sposób: „ZSP zostało powołane jako powszechne i dobrowolne

stowarzyszenie, które, współdziałając z władzą ludową w dziele zapewnienia młodzieży akademickiej jak najlepszych warunków studiów i mobilizując ją do walki o zdobycie wiedzy opartej na postępowych tradycjach wielkich uczonych polskich i całego świata, przygotowuje do godnego wypełniania obowiązków obywatela Polski Ludowej".

Utworzenie ZSP zmieniło w sposób zasadniczy dotychczasową strukturę organizacyjną życia studenckiego.

Kongres, uznając działalność Bratnich Pomocy za pożyteczną, przekazał ich agendy nowopowstałemu ZSP, postanowił przekształcić stowarzyszenia naukowe na koła naukowe grupujące wyłącznie czynnie pracujących naukowo studentów oraz uznał Akademicki Związek Sportowy (AZS) za autonomiczną organizację ZSP.

Studencki ruch związkowy w Politechnice Łódzkiej wiąże się z jej powstaniem. W pierwszych latach szeroką działalność rozwijała Bratnia Pomoc. Z działalnością FPOS wiąże się osoba mgr J. Lorentza, który pełnił funkcję jej prezesa.

Od wspomnianego wyżej Kongresu datuje się w Politechnice Łódzkiej działalność ZSP. Podstawowe założenia programowe tej działalności wynikają z fundamentalnych zasad Szkoły Wyższej i sprowadzają się do współpracy z władzami Uczelni w kształtowaniu nowych socjalistycznych kadr inżynierów dla przemysłu.

Uznając studia jako podstawowy obowiązek, ZSP rozwija wśród braci studenckiej szeroko pojęte zasady pracy społecznej, kształtuje właściwą postawę moralno-polityczną, prowadzi rozwój życia kulturalnego i studenckiego ruchu naukowego, dba o właściwe zabezpieczenie materialne studentów.

Zakres działalności ZSP w Politechnice Łódzkiej stopniowo lecz stale rozszerzał się. W latach 1950—1954 żywo rozwijała się praca naukowa i kulturalna. Powstały w tym okresie Koła Chemików, Mechaników, Włókienników itp. Aktywność tych Kół jest wyrazem ogromnego wzrostu ambicji intelektualnych wśród studentów Uczelni.

Dużym powodzeniem cieszyły się zespoły artystyczne: chór, zespół taneczny, kapela studencka oraz kwartet męski. Na ogólnopolskim przeglądzie studenckich zespołów artystycznych, który odbył się w Łodzi w 1954 roku, zespoły Politechniki Łódzkiej zajęły drugie miejsce.

W latach 1957—1959 prowadzono prace w następujących kierunkach i zakresach:

1. Sprawy ogólno ekonomiczne:
   a) stypendia i zasiłki — przedstawiciele Rady Uczelnianej ZSP biorą udział w posiedzeniach Komisji Stypendialnych;
   b) stołówki studenckie — Komisje Stołówkowe ZSP czuwają nad właściwym funkcjonowaniem stołówek;
   c) domy studenckie — koordynowanie działalności Rad Mieszkańców Domów Studenckich w kierunku zapewnienia właściwych form współżycia w domach akademickich;
   d) zdrowie i higiena — działająca w ramach ZSP Komisja Zdrowia ma na celu stałą troskę o stan zdrowia studentów.
2. Wczasy i turystyka:
   a) wczasy krajowe — organizowanie wypoczynków w okresie wakacyjnym na 2-tygodniowych wczasach stałych, wczasach wędrownych oraz różnego rodzaju obozach;
   b) wczasy zagraniczne — ta forma wczasów szczególnie rozwinęła się w latach 1958—

—59; wyjazdy obejmują kraje obozu socjalistycznego i państwa zachodnio-europejskie — korzystało z nich wielu studentów Politechniki Łódzkiej.

3. Kultura:
   a) zespoły artystyczne:
      — balet studencki Politechniki Łódzkiej pod kierunkiem choreografa Danieli Nawrockiej może poszczycić się poważnymi osiągnięciami artystycznymi; zespół baletowy zajął drugie miejsce na Festiwalu Kultury Studenckiej, który odbył się w Krakowie w maju 1959 roku;
      — Studencki Teatrzyk Eksperymentalny „Forum" wystawił sztukę pod tytułem: „Krzysztof"; w przygotowaniu jest sztuka J. Giraudoux pt. „Wojny trojańskiej nie będzie";
   b) działalność klubowa: Klub Studencki „Futurysta" w VI Domu Studenckim organizuje projekcje filmowe, dyskusje, odczyty, konkursy i wieczorki taneczne;
   c) organizowanie prelekcji z zakresu nauk humanistycznych.
4. Nauka:
   a) koordynacja prac studenckich kół naukowych;
   b) prowadzenie wymiany naukowej z wyższymi uczelniami technicznymi zagranicznymi.
5. Sprawy ogólno-organizacyjne:
   a) prowadzenie prac związanych z organizacją komórek ZSP działających na terenie Politechniki Łódzkiej;
   b) prowadzenie szkolenia kierowców amatorów na Kursach Samochodowo-Motocyklowych;
   c) współdziałanie z Komitetem Uczelnianym Związku Młodzieży Socjalistycznej (ZMS) w organizacji akcji masowych.

W organizacji i kształtowaniu kierunków rozwojowych ZSP na terenie Politechniki Łódzkiej wyróżnili się koledzy: Stanisław Bajur, Stanisław Bal, Eugeniusz Czagan, Józef Dziąg, Józef Góra, Eugeniusz Skruszewski, Zdzisław Śmigielski. Wśród nich największe zasługi w rozwoju organizacji położyli: Józef Dziąg, Józef Góra oraz Stanisław Bajur, który funkcje prezesa Zrzeszenia pełnił przez dwa lata.

Oprócz wymienionych bezpośrednich kierowników Zrzeszenia nie mniej ofiarnie pracowali kol. kol.: Janusz Andrzej, Halina Balcerzak, Zdzisław Barski, Tadeusz Delong, Zygmunt Kostrzewski, Wiesław Kowalewski, Henryk Krzemiński-Freda, Witold Macke, Władysław Maziarczyk, Stefan Mroziński, Jerzy Mysior, Roman Ostrowski, Janina Pawlikowska, Barbara Pizoń, Tadeusz Szewczyn, Paweł Szudziński.

AKADEMICKI ZWIĄZEK SPORTOWY KOŁO PRZY POLITECHNICE ŁÓDZKIEJ

Koło Akademickiego Związku Sportowego (AZS) przy Politechnice Łódzkiej prowadzi swoją działalność od powstania Uczelni. Długoletnia tradycja AZS jako organizatora i przewodnika sportu studenckiego znalazła właściwe zrozumienie jej wartości zarówno

u władz Uczelni jak i wśród studentów. Umożliwiło to rozpoczęcie prac Koła w szerokim zakresie i prowadzenie ich z dużą intensywnością.

Koło AZS przy Politechnice Łódzkiej jest samodzielną jednostką organizacyjną w ramach Akademickiego Związku Sportowego. Koło grupuje studentów i pracowników Uczelni. Działalność Koła opiera się na podstawowym założeniu, że sport powinien pomagać studentowi w jego życiu, pracy i nauce.

W okresie swej dotychczasowej piętnastoletniej działalności Koło przejawiało dużą aktywność w rozwoju życia sportowego w Uczelni starając się wciągnąć jak najwięcej studentów do czynnego uprawiania sportu. W dogodnych okresach roku szkolnego były organizowane różnego rodzaju turnieje, zawody, mistrzostwa i spartakiady.

Do tradycji można zaliczyć corocznie Dni Sportu Politechniki Łódzkiej organizowane wspólnie ze Studium Wychowania Fizycznego, które stały się aktualnym przeglądem rozwoju masowego sportu wśród licznej rzeszy studentów Uczelni.

Koło AZS przy Politechnice Łódzkiej włożyło wiele wysiłku i pracy w realizację ambitnych celów zmierzających do tego, aby Politechnika Łódzka, najliczniejsza w łódzkim środowisku uczelnia, zajmowała czołowe miejsca w spotkaniach z innymi uczelniami łódzkimi, co dawałoby jej prawo do reprezentowania Łodzi na Akademickich Mistrzostwach Polski. Wysiłki te nie były daremne: do tej pory Politechnika Łódzka zdobywała corocznie mistrzostwo wśród wyższych uczelni łódzkich w następujących dyscyplinach sportu: piłka ręczna, siatkówka męska, piłka nożna, koszykówka męska. Ponadto siatkarze zdobyli wicemistrzostwo Polski AZS w 1955 r., a w roku 1956 zajęli trzecie miejsce. W listopadzie 1959 roku podczas Mistrzostw Polski Kół AZS reprezentacja Politechniki Łódzkiej zajęła trzecie miejsce.

Koło AZS przy Politechnice Łódzkiej korzysta w swojej działalności z wydatnej pomocy i opieki władz Uczelni. Z ramienia Senatu Politechniki opiekunem Koła jest doc. Bolesław Bachman, którego żywo interesują wszelkie sprawy związane z pracami Koła.

Koło współpracuje ściśle z Klubem Sportowym Akademickiego Związku Sportowego (nadrzędna jednostka organizacyjna), ze Zrzeszeniem Studentów Polskich oraz ze Studium Wychowania Fizycznego PŁ. Swe dotychczasowe osiągnięcia Koło zawdzięcza w dużej mierze długoletniemu kierownikowi Studium Wychowania Fizycznego mgr Narcyzowi Nonasowi.

Władzami Koła są: Walne Zebranie i Rada Koła. Walne Zebranie na początku roku akademickiego nakreśla kierunki prac i ustala zadania Koła na cały rok oraz wybiera Radę Koła. Rada Koła składa się z 8 członków. Rada Koła wykonuje postanowienia i uchwały Walnego Zebrania oraz kieruje sprawami Koła. Rada Koła prowadzi swe prace samodzielnie podlegając w sprawach ogólnej polityki sportowej i przepisów budżetowych Klubowi Sportowemu AZS.

Majątek i fundusze Koła powstają z wpisowego i składek członkowskich, z dotacji Uczelni, Zrzeszenia Studentów Polskich i Klubu AZS, z wpływów z zawodów sportowych oraz innych imprez organizowanych przez Koło.

Koło AZS przy Politechnice Łódzkiej ma do dyspozycji salę gimnastyczną i boisko sportowe przy Studium Wychowania Fizycznego. Boisko powstało w 1953 roku wspólnym wysiłkiem studentów, pracowników Politechniki oraz Studium Wychowania Fizycznego. Ponadto wykorzystywane jest boisko AZS przy ul. Bystrzyckiej.

Przy stałej opiece i pomocy ze strony Uczelni, a zwłaszcza Studium Wychowania Fizycznego, Koło AZS przy Politechnice Łódzkiej ma szerokie perspektywy dalszego pomyślnego rozwoju.

STOWARZYSZENIE INŻYNIERÓW WYCHOWANKÓW POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

Politechnika Łódzka jest młodą uczelnią. Istnienie jej nie obejmuje nawet czasu, w którym wyrasta jedno pokolenie. Lecz wyniki piętnastu lat dydaktycznej pracy Uczelni są nader pokaźne: około 6000 wychowanków na sześciu tysiącach stanowisk w kraju i poza krajem. Sześć tysięcy ludzi to zastęp niemały, to ludność średniej wielkości miasteczka lub załoga dużego zakładu przemysłowego. Gdzie są ci ludzie, którzy na przestrzeni owych piętnastu lat zostawili „cząstkę swej duszy" w murach tej Uczelni, tu przeżyli szmat swej młodości, czasem trudnej, czasem radosnej...

Człowiek dojrzały często wspomina okres swej młodości z uczuciem rozrzewnienia. Łysawy pan z mocno już zarysowanym brzuszkiem, dziś — dyrektor, albo naczelny inżynier wyposażony w atrybuty władzy nad setkami podległych mu pracowników, spotyka się z drugim panem, nieco szpakowatym o twarzy zmęczonej, i gwarzą, wspominając o tym, jak to ileś lat temu drżeli obaj ze strachu przed egzaminem, lub na ćwiczeniach czy kolokwiach. O swych dawnych profesorach mówią nadal „Kocio", albo „Mama", ani spostrzegając, że młodsze roczniki w dawnej ich „Mamie" widzą dziś ..... „Babcię". Gdzie są ci ludzie, jak potoczyły się ich losy? Czy zrealizowali swe życiowe i zawodowe ambicje? Czy może znaleźli się w trudnych warunkach i walczą z przeciwnościami? Czy wspominają tamte lata? A może liczą na pomoc z czyjejś strony?

Ta karta dziejów Politechniki Łódzkiej została niezapisana. O byłych wychowankach wiadomo właściwie bardzo niewiele, bo zaledwie nieliczni zachowali i utrzymują swój obecny kontakt z dawną Uczelnią. Robią to jednak wyłącznie na własną rękę; łączą ich z Politechniką jakieś sprawy, jakieś interesy. Tu obecnie pracują, albo rodzaj ich pracy wymaga związków z Uczelnią. Lecz wielu jest takich jeszcze, którzy dzięki zdobytemu doświadczeniu fachowemu, bądź też z racji zajmowanych stanowisk mogliby wiele uczynić i dla Uczelni i dla swych kolegów. Nie czynią, bo nie wiedzą, w czym mogliby być pomocni. O przeważającej większości dawnych wychowanków Łódzkiej Politechniki nie wiele więcej można powiedzieć ponad to, że gdzieś tkwią i pracują. Ale gdzie?

Natura horret vacuum — więc podjęte zostały starania, aby tę lukę wypełnić. W 1956 roku odbył się pierwszy Zjazd Wychowanków Politechniki Łódzkiej, a w dniach 28—29 czerwca 1959 roku drugi Zjazd.

Na pierwszym Zjeździe dużo było gwaru, spontanicznych owacji i wiele przemówień rzeczowych, płomiennych i takich „z łezką". Dyskutowano wiele i o wielu sprawach, ale na tym się skończyło. Sytuacja nie dojrzała widocznie jeszcze wówczas do tego, aby myśl utworzenia organizacji łączącej byłych wychowanków Uczelni mogła przybrać realne kształty. Drugi Zjazd Wychowanków, może mniej liczny, był lepiej przygotowany technicznie i bardziej owocny. Trzystu uczestników zadeklarowało utworzenie Stowarzyszenia Inżynierów

Wychowanków Politechniki Łódzkiej. Wybrano Zarząd, przyjęto statut, uchwalono wytyczne działalności na najbliższy okres. Do Zarządu weszli wychowankowie wszystkich Wydziałów: Mechanicznego, Elektrycznego, Włókienniczego, Budownictwa Lądowego, Chemii i Chemii Spożywczej.

Zarząd ukonstytuował się w następującym składzie:

kol. Michał Jabłoński — Przewodniczący,
„ Jerzy Borowicz — I V-Przewodniczący,
„ Tadeusz Skrzypkowski — II V-Przewodniczący,
„ Jerzy Jaros — Sekretarz,
„ Juliusz Zakrzewski — Skarbnik.

Pozostali członkowie Zarządu objęli Sekcje Wydziałowe:

kol. Zofia Jordan — Sekcja Wydziału Włókienniczego,
„ Mieczysław Boruch — Sekcja Wydziału Chemii Spożywczej,
„ Mirosław Leplawy — Sekcja Wydziału Chemii,
„ Kazimierz Jaczewski — Sekcja Wydziału Budownictwa Lądowego,
„ Włodzimierz Kaśkosz — Sekcja Wydziału Mechanicznego,
„ Bronisław Pertkiewicz — Sekcja Wydziału Elektrycznego.

Dzięki poparciu J. M. Rektora Politechniki prof. M. Klimka Stowarzyszenie ulokowało się w murach Uczelni. Program Stowarzyszenia, ujęty jak najogólniej, obejmuje: nawiązywanie i utrzymywanie łączności między byłymi wychowankami, organizowanie zjazdów i sesji naukowych, spotkań towarzyskich, prowadzenie akcji mającej na celu zbadanie warunków zawodowych i socjalnych inżynierów wychowanków Politechniki Łódzkiej, otoczenie szczególną opieką młodszych kolegów, praktykantów, a zwłaszcza kolegów pracujących w małych i odległych ośrodkach przemysłowych.

Jaką będzie rozwijać działalność Stowarzyszenie i jakie będą wyniki jego pracy wykaże dopiero przyszłość. Członkowie Stowarzyszenia wierzą, że wyniki te będą pomyślne i przyniosą niemałe korzyści zarówno dla Uczelni, jak i gospodarki narodowej. Stowarzyszenie dopiero zaczyna swą działalność i niejedną trudność będzie musiało pokonać. Szczególnie odczuwa się brak ugruntowanych tradycji w tym względzie, chociaż gdzie indziej stowarzyszenia tego typu stanowią realną siłę społeczną. Tradycję tę należy dopiero wytworzyć.

Rozdział XIV

WYKAZY IMIENNE

PRACOWNICY NAUKI

ZMARLI

W OKRESIE PIĘTNASTOLECIA

Eugeniusz BERGER, mgr inż., zastępca profesora, kierownik Katedry Technologii Chemicznej Nieorganicznej (zm. 1952 r.).

Eugeniusz DMOCHOWSKI, mgr inż., zastępca profesora, kierownik Katedry Fizyki Technicznej (zm. 1958 r.).

Wiktor DUNIEWICZ, mgr inż., profesor nadzwyczajny, kierownik Katedry Pomp i Silników Wodnych (zm. 1954 r.).

Henryk KARPIŃSKI, mgr inż., profesor nadzwyczajny, kierownik Zakładu Papiernictwa (zm. 1960 r.).

Stanisław KIEŁBASIŃSKI, dr inż., profesor nadzwyczajny, kierownik Katedry Technologii Kauczuków (zm. 1955 r.).

Jan KOZDĘBA, mgr inż., zastępca profesora, kierownik Katedry Kotłów i Aparatów Parowych (zm. 1957 r.).

Janusz KRUCZEK, mgr inż., adiunkt Zakładu Wysokich Napięć (zm. 1956 r.).

Rajnold KUROWSKI, dr inż., profesor zwyczajny, kierownik Katedry Mechaniki (zm. 1953 r.).

Czesław MIKULSKI, mgr inż., zastępca profesora, kierownik Katedry Maszynoznawstwa (zm. 1946 r.).

Bronisław MOROZOWSKI, mgr inż., zastępca profesora, kierownik Zakładu Części Maszyn (zm. 1954 r.).

Ignacy MOSTOWSKI, dr inż., profesor nadzwyczajny, kierownik Katedry Techniki Cieplnej (zm. 1954 r.).

Franciszek OSTROWSKI, mgr inż., starszy asystent Katedry Obróbki Metali I (zm. 1947 r.).

Stanisław PELIŃSKI, dr, dyrektor Biblioteki Głównej (zm. 1957 r.).

Władysław PRZESTĘPSKI, mgr inż., docent Katedry Budownictwa Ogólnego (zm. 1959 r.).

Mieczysław RACZKOWSKI, mgr inż., starszy asystent Katedry Dźwignic (zm. 1958 r.).

Bolesław SASS, mgr inż., starszy asystent Zakładu Technologii Kauczuku i Mas Plastycznych (zm. 1952 r.).

Adam SKARŻYŃSKI, mgr inż., adiunkt Katedry Elektroenergetyki (zm. 1956 r.).

Kazimierz SKAWIŃSKI, mgr inż., asystent Katedry Dźwignic (zm. 1953 r.).

Eugeniusz SKORKO, dr, docent, kierownik Katedry Fizyki (zm. 1957 r.).

Jan SŁOWIKOWSKI, dr inż., zastępca profesora, kierownik Zakładu Geometrii Wykreślnej (zm. 1956 r.).

Wiktor SOMMER, mgr inż., adiunkt Zakładu Technologii Włókien i Farbiarstwa (zm. 1948 r.).

Leopold TEMERSON, mgr inż., zastępca profesora Katedry Elektrotechniki Ogólnej (zm. 1957 r.).

Danuta TYDELSKA, inż., asystent Katedry Mechaniki (zm. 1951 r.).

Czesław WITOSZYŃSKI, inż. dypl., profesor zwyczajny, kierownik Katedry Aerodynamiki (zm. 1948 r.).

Ludwik ŻARNOWSKI, dr inż., profesor zwyczajny, kierownik Katedry Metalurgii i Metaloznawstwa (zm. 1953 r.).

LAUREACI NAGRÓD

W OKRESIE PIĘTNASTOLECIA OTRZYMALI

NAGRODĘ PAŃSTWOWĄ

za prace z dziedziny nauki:

prof. dr Władysław BRATKOWSKI
prof. mgr inż. Eugeniusz JEZIERSKI
prof. dr Bolesław KONORSKI

za prace z dziedziny postępu technicznego:

prof. dr Atanazy BORYNIEC
prof. dr Stanisław KIEŁBASIŃSKI
zast. prof. mgr inż. Adam KOWALSKI
zast. prof. mgr inż. Jerzy RUCIŃSKI
prof. mgr inż. Jan WERNER
prof. mgr inż. Jerzy WERNER
prof. dr Stanisław ZAGRODZKI

NAGRODĘ NAUKOWĄ M. ŁODZI

prof. dr Atanazy BORYNIEC
prof. dr Władysław BRATKOWSKI
prof. dr Alicja DORABIALSKA

DOKTORATY

STOPNIE NAUKOWE DOKTORA NADANE W OKRESIE PIĘTNASTOLECIA

Stopień DOKTORA HONORIS CAUSA otrzymali:

Prof. dr Bohdan STEFANOWSKI; rok akad. 1948/49.
Prof. dr Osman ACHMATOWICZ; rok akad. 1959/60.
Prof. dr Wojciech ŚWIĘTOSŁAWSKI; rok akad. 1959/60.

Stopień DOKTORA NAUK TECHNICZNYCH otrzymali:

WYDZIAŁ MECHANICZNY

Jan BUCHHOLTZ, praca doktorska pt.: „Schemat teorii płynięcia Kreschera"; rok akad. 1945/46.

Leon DARMOCHWAŁ, praca kandydacka pt.: „Badania metodą kalorymetryczną oporów skrawania przy toczeniu"; rok akad. 1954/55.

Władysław GUNDLACH, praca doktorska pt.: „Praca stopnia turbiny akcyjnej w zmiennych warunkach"; rok akad. 1949/50.

Mates HEILIG, praca kandydacka pt.: „Badania silnika z komorą wirową"; rok akad. 1957/58.

Jerzy LEYKO, praca doktorska pt.: „Naprężenia w powłoce cylindrycznej obciążonej układem sił skupionych"; rok akad. 1948/49.

Kazimierz NIEWIAROWSKI, praca kandydacka pt.: „Badanie silników z komorą wstępną"; rok akad. 1956/57.

Zdzisław PARSZEWSKI, praca kandydacka pt.: „Zagadnienie stateczności powłok ortotropowych ze szczegółowym rozwiązaniem przypadku utraty stateczności cylindrycznej powłoki ortotropowej poddanej skręcaniu"; rok akad. 1953/54.

Aleksy PIĄTKIEWICZ, praca doktorska pt.: „Kompensacja przy napędzie łańcuchów długoogniwowych"; rok akad. 1946/47.

Hipolit SOBOLEWSKI, praca doktorska pt.: „Teoria drgań mas odsprężynowanych parowozu i tendra połączonych sprzęgłem"; rok akad. 1946/47.

Kazimierz SZAŁWIŃSKI, praca doktorska pt.: „Rozprężanie i sprężanie wielostopniowe ze specjalnym uwzględnieniem silników turbinowych"; rok akad. 1947/48.

Jan SZMELTER, praca doktorska pt.: „Wykreślna metoda rozwiązania zagadnienia membrany"; rok akad. 1949/50.

Janusz SZRENIAWSKI, praca kandydacka pt.: „Działanie strumienia ciekłego metalu na powierzchnię formy"; rok akad. 1957/58.

Ryszard SZYMANIK, praca doktorska pt.: „Wpływ temperatury, porowatości i kształtu na przewodność cieplną materiałów izolacyjnych"; rok akad. 1949/50.

Stanisław WIŚNIEWSKI, praca kandydacka pt.: „Utrata stateczności powłoki cylindrycznej poddanej jednocześnie skręcaniu i ściskaniu"; rok akad. 1955/56.

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY

Seweryn ERLICKI, praca kandydacka pt.: „Wpływ nasycenia na momenty od wyższych harmonicznych w silniku asynchronicznym"; rok akad. 1953/54.

Michał JABŁOŃSKI, praca kandydacka pt.: „Rozproszenie w transformatorach z uwzględnieniem przestrzennej asymetrii amperozwojów"; rok akad. 1953/54.

Henryk KOZŁOWSKI, praca doktorska pt.: „Metoda obliczania obwodów magnetycznych maszyn trójfazowych z kwadratowymi blachami stojana"; rok akad. 1950/51.

Maciej KRAKOWSKI, praca kandydacka pt.: „Obliczanie linii przesyłowej dwa przewody—ziemia przy założeniu, że przechodząca warstwa ziemna ma wymiary skończone"; rok akad. 1955/56.

Stefan NOWICKI, praca kandydacka pt.: „Przenikanie promieni X o energii 400—1000 keV przez grube zasłony z lekkich materiałów"; rok akad. 1954/55.

Władysław PEŁCZEWSKI, praca doktorska pt.: „Metoda wyznaczania optymalnych parametrów silników asynchronicznych, trójfazowych, budowy zamkniętej"; rok akad. 1950/51.

Janusz TUROWSKI, praca kandydacka pt.: „Pole elektromagnetyczne i straty mocy w pokrywach transformatorów"; rok akad. 1957/58.

Tadeusz WOLPERT, praca kandydacka pt.: „Praca transformatorów prądowych w układach zabezpieczeń"; rok akad. 1955/56.

WYDZIAŁ CHEMICZNY

Tadeusz ANTCZAK, praca kandydacka pt.: „Adhezja niektórych elastomerów do włókien i folii z celulozy modyfikowanej izocyjanianami metylu lub izopropylu"; rok akad. 1957/58.

Czesław BĄBIŃSKI, praca doktorska pt.: „Regeneracja izoparafin osadzonych na nośnikach kapilarno porowatych"; rok akad. 1947/48.

Henryk BŁASIŃSKI, praca kandydacka pt.: „Określenie zużycia mocy i intensywności cyrkulacji dla mieszadeł ślimakowych"; rok akad. 1959/60.

Stanisław CHRZCZONOWICZ, praca kandydacka pt.: „Polimeryzacja ε-kaprolaktamu w rozpuszczalnikach niepolarnych oraz w bloku wobec Na i CO_2 jako aktywatorów"; rok akad. 1956/57.

Witold HERMANOWICZ, praca doktorska pt.: „Badanie nad kwasem alantainowym"; rok akad. 1946/47.

Zygmunt KIN, praca kandydacka pt.: „Otrzymywanie syntamów garbujących z lignin technicznych"; rok akad. 1958/59.

Karol KOŁODZIEJCZAK, praca kandydacka pt.: „Mikrokolorymetryczne badania chemiluminescencji etylolucygeniny"; rok akad. 1958/59.

Antoni KOTEŁKO, praca doktorska pt.: „Synteza niektórych tlenków fenyloarsinowych"; rok akad. 1950/51.

Jerzy KROH, praca doktorska pt.: „Mikrochemiluminescencja soli sodowej chloryloaminy benzenosulfonowej"; rok akad. 1949/50.

Mirosław LEPLAWY, praca kandydacka pt.: „Badania nad chemią cyjanku karbonylu. Reakcje cyjanku karbonylu z 1,1-dwufenyloetylenem oraz 1,1-dwu-*p*-toliloetylenem"; rok akad. 1956/57.

Mikołaj ŁAŹNIEWSKI, praca doktorska pt.: „Studia mikrokalorymetryczne w dziedzinie anormalnych efektów cieplnych"; rok akad. 1945/46.

Mieczysław SERWIŃSKI, praca doktorska pt.: „O promieniotwórczości arsenu"; rok akad. 1949/50.

Aleksander SIEMASZKO, praca doktorska pt.: „Przewodnictwo elektryczne niektórych soli w rozcieńczeniu granicznym rok akad. 1945/46.

Rajmund SOŁONIEWICZ, praca kandydacka pt.: „Kinetyka hydrolizy chlorku sulfurylu"; rok akad. 1958/59.

Kazimierz STUDNIARSKI, praca kandydacka pt.: „Studia nad syntezą winylopirydyn w oparciu o reakcje kondensacji 2,6-lutydyny i 2,4-lutydyny z aldehydem mrówkowym"; rok akad. 1958/59.

Włodzimierz SUREWICZ, praca doktorska pt.: „Hydroliza wstępna drewna sosnowego za pomocą rozcieńczonych roztworów kwasu siarkowego"; rok akad. 1950/51.

Eligia TURSKA-KUŚMIERZOWA, praca doktorska pt.: „Badania nad kinetyką reakcji polikondensacji kaprolaktamu"; rok akad. 1950/51.

Stanisława WITEKOWA, praca doktorska pt.: „Kinetyka reakcji między kwasem arsenowym i jodem na granicy faz"; rok akad. 1948/49.

Stanisław ZAGRODZKI, praca doktorska pt.: „Rozdział niecukrów nieorganicznych i organicznych wywaru melasowego"; rok akad. 1948/49.

Andrzej ZWIERZAK, praca kandydacka pt.: „O działaniu cyjanku karbonylu na węglowodory nienasycone typu styrenu w obecności kwasu octowego i jego chloropochodnych"; rok akad. 1958/59.

WYDZIAŁ WŁÓKIENNICZY

Julian HUNKA, praca kandydacka pt.: „Analiza sił tarcia między włóknami przy rozciągu taśmy przędzalniczej i włókien nieciągłych"; rok akad. 1955/56.

Tadeusz KARCZEWSKI, praca kandydacka pt.: „Właściwości zmęczeniowe żyłki polikaprolaktamowej"; rok akad. 1958/59.

Marian MALINOWSKI, praca kandydacka pt.: „Badania nad cyklicznością w zgrzebleniu włókna lnianego i próba ich scharakteryzowania w zależności od stopnia orientacji rentgenowskiej"; rok akad. 1958/59.

Grzegorz URBAŃCZYK, praca kandydacka pt.: „Badania nad współzależnością pomiędzy stopniem orientacji submikroskopowej a odpornością na ścieranie żyłki poli-kaprolaktamowej"; rok akad. 1957/58.

Juliusz ZAKRZEWSKI, praca kandydacka pt.: „Nierównomierność wydajności chwilowej pompki przędzalniczej zębatej"; rok akad. 1958/59.

Witold ŻUREK, praca kandydacka pt.: „Zmiana wydłużenia jedwabiu wiskozowego w funkcji długości rozrywanych odcinków"; rok akad. 1955/56.

ABSOLWENCI

Dyplom MAGISTRA INŻYNIERA

w okresie piętnastolecia (do 30 VI 1959 r.) otrzymali:

WYDZIAŁ MECHANICZNY

ADAMOWICZ Konrad 1956
AFFELTOWICZ Bogdan 1951
ALEKSANDROWICZ Stanisław 1954
ANDRZEJOWSKI Tadeusz 1952
ANGLIK Wiesław Wacław 1952
ANTONIK Eligiusz 1958
ANTONIUK Eugeniusz Jan 1947
ARCINEK Henryk 1951
AWERBUCH Zachariasz 1946
AXENTOWICZ Marek 1957

BADOWSKI Janusz Kazimierz 1956
BAJDECKI Bogumił Józef 1952
BALCERZAK Janusz Jerzy 1952
BALCERZAK Tadeusz Leon 1953
BALUL Marcin Wiktor 1947
BANASIAK Henryk 1956
BANASIAK Mirosław Jerzy 1954
BANASIK Zbigniew 1951
BARABASZ Henryk 1955
BARLAK Zbigniew Stefan 1957
BARTOSIK Józef Franciszek 1954
BARTOSZEWICZ Jerzy 1956
BATORSKI Tadeusz 1952
BĄCZAK Ireneusz 1957
BEDNARCZYK Anatoliusz Filip 1947
BENŁUŻAŃSKI Zdzisław 1951
BERNARD Tomasz Stanisław 1951
BERNATEK Mieczysław 1959
BEROWSKI Zbigniew 1956
BIAŁCZAK Bogusław 1947
BIAŁKOWSKI Mieczysław Józef 1949
BIEDRZYCKI Lech 1955
BIELA Jerzy 1957
BIENIAS Sławomir Olaf Stefan 1952
BIERZANOWSKI Jerzy Antoni 1952
BINDER Tadeusz 1952
BLICHARZ Andrzej Kazimierz 1959
BŁACHOWICZ Edmund 1954
BŁAHUSZEWSKI Kazimierz 1951
BŁASZCZYK Witold Mikołaj 1952
BŁĘDOWSKI Tadeusz 1952
BOBIŃSKI Henryk Ryszard 1952
BOBIŃSKI Seweryn 1949
BOBOWICZ Modest 1952
BOGDANOWICZ Adam Marian Konrad 1947
BOGUSŁAWSKI Antoni 1950
BOGUSZ Julian 1954
BOJAŃCZYK Jan Andrzej 1948

BOŁDOK Zygmunt 1957
BORCZYK Leszek 1952
BOROWICZ Jerzy 1947
BOROWIECKI Jerzy Jan 1954
BOROWIECKI Stanisław 1956
BORNIŃSKI Jan Antoni 1952
BORUC Leszek 1952
BORYSIEWICZ Zdzisław 1951
BRATEK Tadeusz 1950
BROCZKOWSKI Janusz Stanisław 1955
BRYCHT Adam Franciszek 1958
BRZEZIŃSKI Henryk 1950
BRZOZOWSKI Jerzy Patrycjusz 1947
BUCZYŃSKI Antoni 1949
BUDRYN Juliusz 1956
BUKOWSKI Kazimierz 1950
BUŁA Alfred Zygmunt 1958
BURZYŃSKI Aleksander 1957

CABAN Wiesław Józef 1957
CELEWICZ Orest 1949
CĘCKIEWICZ Zenobiusz Libert 1948
CHAŁKO Andrzej Józef 1951
CHICZEWSKI Stanisław Tadeusz 1947
CHMIELECKI Zbigniew Antoni 1952
CHRZANOWSKI Ryszard 1947
CHUDZIASZEK Janusz 1954
CHUDZIK Marek 1956
CHWIEJ Mieczysław Wacław 1950
CHOJNICKI Tadeusz 1950
CHOROWSKI Bohdan Tadeusz 1951
CIEŚLAK Marian 1955
CICHOCKI Stanisław 1950
CIESIELSKI Zygmunt Marian 1949
CISZEK Jerzy Roman 1950
CISZEWSKI Bohdan 1947
CISZEWSKI Henryk 1957
CIUPALSKI Stanisław Romuald 1948
CUDNY Stanisław 1948
CYRAŃSKI Jan 1947
CYWIŃSKI Jerzy Sylwester 1953
CZACHURSKI Jerzy 1946
CZARNECKI Tadeusz 1949
CZERMIŃSKI Janusz Mirosław 1948
CZERWIŃSKI Witold 1959
CZYSZKOWSKI Maciej 1947
CZYŻEWSKI Mieczysław 1952

ĆWIRKO Zygmunt Wacław 1956

DACHOWSKI Piotr 1956
DAJNIAK Henryk Czesław 1949
DANTER Bronisław Jerzy 1947
DARMOCHWAŁ Leon 1947
DĄBROWSKI Marian Ignacy 1955
DĄBROWSKI Stanisław Kacper 1952
DECZYŃSKI Sławomir 1956
DEKA Józef 1951
DEREZIŃSKI Janusz Jan 1949
DERSKI Włodzimierz 1954
DĘBICKI Zdzisław Konstanty 1949
DĘBSKI Janusz 1946
DĘBSKI Hieronim 1952
DŁUGOŁĘCKI Ryszard 1948
DMITROWICZ Andrzej 1952
DMOCHOWSKI Jerzy Ludwik 1951
DOBIJAŃSKI Jan Stefan 1949
DOBOSZ Jerzy Wojciech 1951
DOBRZYŃSKI Stanisław 1946
DOŁĘGOWSKI Maciej 1952
DOMAGAŁA Feliks 1952
DOMAŃSKI Tadeusz Antoni 1949
DRAGAN Tadeusz 1952
DRECKI Lesław 1952
DROBNIEWSKI Włodzimierz 1956
DROZDOWSKI Tadeusz 1946
DRUCH Czesław 1959
DUBIEL Leszek Roman 1952
DUDREWICZ Witold 1956
DUDZIŃSKI Stanisław Zbigniew 1947
DUTKIEWICZ Leon Marian 1949
DYBA Janusz 1957
DYBOWSKI Ryszard Jerzy 1951
DYDACKI Zbigniew 1950
DYMOWSKI Mścisław Tadeusz Antoni 1950
DZIERŻANOWSKI Ryszard 1956

EKIERT Jan 1952
ERENC Andrzej 1957

FABISZEWSKI Tadeusz Ignacy 1958
FAJNHAKEN Henryk 1948
FEDKIW Michał 1956
FERENS Bogusław 1947
FIEDOT Ludomir 1957
FIJAŁKOWSKI Janusz Władysław 1957
FOPP Andrzej Maria Jakub 1947
FRANKOWSKI Wojciech 1955
FULARSKI Lechosław Janusz 1950
FURS Stefan Jerzy 1951

GAC Stanisław 1956
GAJEWICZ Marian 1951
GAJEWSKI Władysław 1951
GAJCZAK Stefan 1949
GAJL Janusz 1946
GALICKI Mieczysław Gustaw 1950
GALUBA Wiesław 1951
GAŁKIEWICZ TADEUSZ 1952
GANDZIAREK Mirosław Jan 1953
GARGANISZ Andrzej Eugeniusz 1952
GASZEWSKI Zbigniew 1952
GAWRYSIAK Romuald 1958
GAZDA Michał 1955
GEMBARZEWSKI Zenon 1954
GEMEL Zygmunt 1949
GERITZ Wacław 1947
GIBAS Tadeusz 1956
GIEŁCZEWSKI Józef 1956
GLAS Stefan 1956
GLINKA Zdzisław 1952
GLÜCK Tomasz 1957
GLUZA Jerzy 1950
GŁOWICKI Henryk 1951
GODLEWSKI Michał 1947
GOGOLEWSKI Janusz 1957
GOGÓŁ Wiesław 1952
GOLDSTEIN Józef Aleksander 1947
GOLICKI Janusz 1952
GOLNIK Włodzimierz Antoni 1954
GOŁĘBIOWSKI Jerzy 1955
GOŁĘBIOWSKI Jerzy Henryk 1952
GOŁĘBIOWSKI Romuald 1952
GONERA Zygmunt 1952
GORDINOWICZ Stanisław 1957
GORGUL Janusz Walery 1952
GORGUL Kazimierz 1948
GORZKIEWICZ Feliks Ireneusz 1947
GORZKOWSKI Zbigniew Patrycjusz 1947
GOSS Edward 1957
GOSZTOWT Adam 1951
GOŹDZIK Roman 1956
GÓRAL Edmund Wiktor 1951
GÓRSKI Eugeniusz Jan 1947
GÓRSKI Mirosław 1951
GRABEK Stanisław Kazimierz 1949
GRABOWSKI Andrzej 1951
GRABOWSKI Jerzy 1957
GRABSKI Grzegorz 1952
GRAF Bolesław 1947
GRAJNER Stanisław Anzelm 1949
GRELL Stanisław Edward 1955
GROCHOCIŃSKI Zenon 1958
GROS Ludwik Ewaryst 1950
GROSMAN Józef 1946
GROSMAN Kazimierz 1952
GRUDZIECKI Stanisław 1951
GRUDZIECKI Władysław 1956
GRUNWALD Gustaw 1950
GRUSZCZYŃSKI Bogumił 1952
GRZEGORCZYK Stanisław 1958
GRZEGORZEWSKI Wojciech 1958
GRZEJDZIAK Zenon Antoni 1958
GRZELAK Jerzy 1951
GRZYBOWSKI Marian 1952
GRZYMSKI Andrzej 1955
GUMIŃSKI Stanisław Władysław 1949
GUTOWSKI Zdzisław 1958

HABINIAK Andrzej Marek 1949
HANS Egon Stanisław 1959
HARATYM Franciszek 1948
HARAŹNY Jerzy Artur 1947
HAŚ Zdzisław 1956
HAUSMAN Karol 1956
HEBDA Janusz Marian Aleksander 1950
HEILIG Mates 1946
HELLMANN Antoni Rudolf 1959
HERBICH Jan 1951

HOFF Alfred 1950
HOLWEK Janusz 1959
HORODECKI Jerzy Wincenty 1958
HÜBNER Jerzy Michał 1946
HYJEK Bronisław 1950
HYJEK Stefan 1950
HYNIEWSKI Henryk (HINTZ) 1952

IKIEDRZYŃSKI Mieczysław 1956
IŻYKOWSKI Zdzisław Andrzej 1949

JACHOWICZ Bogusław 1956
JACKOWSKI Lucjan Andrzej 1950
JAKUBOWICZ Henryk 1952
JAKUBOWSKI Bogdan 1952
JAKUBOWSKI Tadeusz 1958
JANAS Mieczysław 1952
JANCZAK Kazimierz 1957
JANCZEWSKI Maciej 1951
JANISZEWSKI Stefan 1948
JANIKOWSKI Edward 1951
JANKOWSKI Bogdan 1952
JANKOWSKI Jerzy 1950
JANUSZKIEWICZ Daniel Jerzy 1956
JAŚKIEWICZ Ludwik Zbigniew 1948
JAŚKIEWICZ Wacław 1947
JAWORSKI Longin 1959
JAWORSKI Michał 1952
JAWORSKI Zygmunt 1952
JESIEŃ Jan 1952
JERZYKIEWICZ Jerzy Jan 1948
JĘDRASZKO Zbigniew Stanisław 1946
JĘDRYKA Tadeusz Andrzej 1949
JĘDRZEJCZYK Krzysztof Janusz 1949
JÓZEFIAK Antoni 1954
JÓZEFOWICZ Lucjan 1957
JULIAŃSKI Witold Jan 1951
JURCZAKOWSKI Wiktor 1950
JURKOWSKI Józef 1953

KACZAN Bazyli 1957
KACZMAREK Zdzisław 1957
KACZMARSKI Ryszard Edward 1952
KACZYŃSKI Lech 1948
KACZYŃSKI Rajmund Edward 1947
KAJZER Adam 1952
KALETA Marian 1947
KALINA Stefan 1956
KALKA Bogusław Tadeusz 1958
KAŁUŻKA Henryk 1951
KAMIŃSKI Józef Jan 1952
KANIA Józef 1952
KANIEWSKI Wiesław 1956
KANTORSKI Jerzy 1957
KAPITANIAK Andrzej Mieczysław 1952
KAPUŚCIAK Zygmunt 1956
KARASIAK Wacław 1954
KAROLAK Józef Włodzimierz 1950
KAROŃ Henryk 1952
KARP Irena Jadwiga 1958
KARPIŃSKI Janusz 1956
KARPIŃSKI Tadeusz 1959
KARSCH Ryszard 1949
KARWAS Marian Bolesław 1955
KASIOROWSKI Jerzy 1956
KASPRZAK Tadeusz Ryszard 1954
KASPRZYK Tadeusz 1951
KAŚKOSZ Włodzimierz Wincenty 1950
KATUSZEWSKI Leszek 1952
KAWECKI Janusz Stanisław 1952
KAZIMIERCZAK Zbigniew Leszek 1951
KAZIMIERSKI Kazimierz Jan 1952
KAZIMIERSKI Zbyszko Kazimierz 1957
KENNER Janusz 1954
KĘDZIA Stanisław 1952
KĘDZIERSKI Tadeusz 1951
KĘDZIERZAWSKI Jan 1956
KIEDRZYŃSKI Andrzej Stanisław 1951
KIERKOWSKI Maciej 1956
KIERSZENKIERN Henryk 1958
KIKIEWICZ Zbigniew 1950
KITZMAN Bogusław 1950
KLESZCZEWSKI Mariusz Władysław Konrad 1952
KLIMAS Telesfor 1958
KLIMCZAK Leszek Franciszek 1952
KLIMEK Adolf 1952
KŁONICA Jerzy 1948
KNORR Aleksander 1957

KOBA Antoni 1959
KOBIERZYCKI Andrzej 1952
KOBRYŃ Konrad 1958
KODYM Kazimierz Władysław 1947
KOLASA Zdzisław Jan 1959
KOLASIŃSKI Władzimierz 1956
KOŁAKOWSKI Jan Antoni 1951
KOŁKOWSKI Ludwik 1952
KOŁODZIEJCZYK Leon Franciszek Emil 1949
KOŁODZIEJSKI Władysław 1957
KOŁODZIŃSKI Marian Ryszard 1948
KOŁOMECKI Wiaczesław 1950
KOŁUCKA Eugenia Janina 1952
KOMAR Edward 1948
KOMECKI Tadeusz 1956
KOMĘZA Zbigniew Michał 1949
KONKA Janusz 1957
KONOPACKI Juliusz 1952
KOŃCZYKOWSKI Witold 1948
KOPCZYŃSKI Marian 1956
KOPCZYŃSKI Stefan 1951
KORSAK Tadeusz 1948
KORSUŃ Andrzej 1952
KORYCIŃSKI Marian 1949
KORYCKI Lech 1952
KORYCKI Leszek 1956
KOSEWSKI Jerzy 1947
KOSTRZEWSKA Zofia 1956
KOSTRZEWSKI Janusz 1950
KOSTRZEWSKI Tadeusz Władysław 1951
KOŚMIŃSKI Zenon 1947
KOTEŁKO Władysław 1952
KOTWICA Bogusław 1947
KOWAL Edward Czesław 1946
KOWAL Józef 1956
KOWALCZYK Henryk 1955
KOWALCZYK Zdzisław 1956
KOWALEWSKI Zbigniew Władysław Karol 1947
KOWALIK Edward 1952
KOWALSKI Adam 1946
KOWALSKI Janusz 1957
KOWALSKI Stanisław Wojciech 1954
KOZIARSKI Andrzej Kazimierz 1956
KOZIK Zbigniew Maciej 1951
KOZŁOWSKI Witold Józef 1957
KRAL Jerzy Zdzisław 1951
KRAWCZYK Jerzy Eugeniusz 1950
KRAKOWSKI Bogdan 1948
KREJ Bogusław 1952
KRENGIEL Lucjan Maciej 1958
KROPIWNICKI Stanisław 1952
KRÓLIKOWSKI Teofil Stanisław 1949
KRUPIŃSKI Eugeniusz 1955
KRUPSKI Zygmunt Jan 1950
KRYSIŃSKI Jan Eugeniusz 1957
KRZEMIŃSKI-FREDA Henryk Leon 1958
KRZYWICKI Zbigniew Edward 1950
KUBICKI Henryk 1957
KUCZYŃSKI Zbigniew 1952
KUKULSKI Bogdan 1959
KULA Krzysztof 1954
KULAWIAK Ryszard 1956
KULESZA Wacław 1950
KULIŃSKI Zbigniew 1956
KUŁAKOWSKI Józef 1948
KUNIKOWSKI Czesław 1956
KUROWSKI Teodor 1956
KURZAWSKI Henryk 1958
KUŚMIERKOWSKI Czesław Edmund 1952
KUTASZEWICZ Leonard 1951
KUTWIN Kazimierz Ryszard 1952
KUZIO Włodzimierz Bonifacy 1953
KUZIOR Kazimierz Eugeniusz 1953
KUŹMIŃSKI Aleksander 1949
KWAPISZ Leszek 1957
KWIATKOWSKI Bronisław 1952
KWIECIŃSKI Leonard 1948

LACH Stanisław Mieczysław 1957
LACHOWICZ Zdzisław Andrzej 1956
LADRA Tadeusz 1957
LANZENDOERFER Jerzy 1952
LASKOWSKI Tadeusz 1949
LASKOWSKI Witold Jan 1952
LATOSZYŃSKI Edmund Zbigniew 1948

LATUSZKIEWICZ Wiesław Józef 1954
LECH Jan 1952
LENARTOWICZ Kazimierz 1949
LENKOWSKI Apolinary 1952
LEREK Edmund 1951
LEWKOWICZ Jerzy Walerian Piotr 1952
LICKIEWICZ Eugeniusz 1949
LIGIER Alojzy 1956
LINERT Edward 1959
LIPCZYŃSKI Zbigniew 1956
LIPIŃSKI Janusz Stefan 1957
LIPIŃSKI Stanisław 1950
LISIAK Edmund 1956
LISICKI Andrzej 1956
LORENS Jerzy 1955
LUTY Lechosław 1954
LUTY Józef 1951

ŁAGODZIŃSKI Tadeusz Feliks 1950
ŁAKOMSKI Jan 1950
ŁAPIŃSKI Tadeusz 1959
ŁASZKIEWICZ Ludwik 1947
ŁASZKIEWICZ Miron Józef 1956
ŁATKIEWICZ Jerzy Jan Władysław 1950
ŁAZIŃSKI Olgierd 1952
ŁUCZAK Ludwik 1952
ŁUCZAK Stanisława Marianna 1958
ŁUKASIK Kazimierz 1951
ŁUKASIK Stanisław 1952
ŁUKOWIAK Ireneusz Franciszek 1958
ŁUPIŃSKI Bogdan Wincenty 1952
ŁUSZCZYŃSKI Wiesław Władysław 1959
ŁYŚ Stanisław 1948

MACHULA-MORAWIECKI Jan 1950
MACIEJOWSKI Jerzy Stanisław 1954
MADER Antoni 1952
MADZIAR Jan Józef Bogusław 1950
MAGROWICZ Witold 1949
MAJAS Zenon 1955
MALANOWSKI Józef 1948
MALINOWSKI Jerzy 1952
MALINOWSKI Marian 1948
MALINOWSKI Marian 1951
MAŁYSA Kazimierz 1946
MAŁYSZKO Zdzisław 1956
MANŻETT Adam 1952
MAŃKOWSKI Henryk 1946
MARCINKOWSKI Jerzy 1950
MARCOLA Antoni 1956
MARKIEWICZ Jan 1947
MARKOWSKI Adam 1959
MARKOWSKI Marian Antoni 1951
MARSZAŁEK Zbigniew Stanisław 1952
MAŚLIŃSKI Kazimierz 1952
MATYJASZCZYK Jan 1952
MAZUR Jan Aleksander 1952
MAZUREK Maria Grażyna 1952
MAZUROWSKI Witold Marek 1956
MELANIUK Marian 1952
MELDNER Bogdan 1955
MICHALSKI Jan Stefan 1953
MICHEL Eugeniusz 1953
MICKIEWICZ Jerzy 1954
MIENICKI Andrzej 1956
MIERZEJEWSKI Czesław 1948
MIKOŁAJCZYK Ryszard 1947
MILCZAREK Tadeusz 1956
MINISZEWSKI Jerzy Albin 1952
MIODUSZEWSKI Jerzy 1952
MIZERA Bogusław Janusz 1951
MONETA Henryk 1958
MORAWSKI Jerzy Jan 1952
MORDASEWICZ Janusz 1947
MORZYŃSKI Stanisław 1958
MOSDORF Andrzej 1951
MOSKWIŃSKI Jerzy 1948
MROCZKOWSKI Jan Zbigniew 1949
MRÓZ Alfons 1950
MRÓZ Stanisław 1949
MURZA-MUCHA Paweł 1947
MUSIAŁ Jerzy Radosław 1958
MYSTKOWSKI Andrzej 1948

NAMIECIŃSKI Zdzisław 1955
NARKIEWICZ Kazimierz 1955
NAWROCZYŃSKI Lech Zygmunt 1947

NIECKUŁA Henryk 1950
NIEWIAROWSKI Kazimierz Jerzy 1949
NIEZGODZIŃSKI Michał 1950
NORDYŃSKI Bogdan Tomasz 1956
NOWAK Bogdan 1951
NOWAK Józef 1949
NOWAK Zenon Józef 1954
NOWAKOWSKI Jerzy Konrad 1955
NOWAKOWSKI Jerzy Stanisław 1957
NOWICKI Jan 1947
NOWICKI Jerzy Stanisław 1952
NOWICKI Tadeusz 1947

OBRANIAK Mirosław Henryk 1957
OCIŃSKI Leonard 1956
OGRODZKI Aleksander 1947
OKOŁOWICZ-HALICKA Halina 1947
OKOŁOWICZ Mieczysław Ignacy 1946
OLEJNICZAK Jerzy 1950
OLEWCZYŃSKI Jan 1958
OPALIŃSKI Władysław 1948
OPUCHLIK Stefan Jan 1948
ORŁOWSKI Jerzy Zenon 1947
ORMEZOWSKI Włodzimierz 1952
ORZECHOWSKI Zdzisław Bronisław 1948
ORZOGOWSKI Andrzej Roman 1952
OSIŃSKI Zbigniew Stanisław 1949
OSTROWSKI Jan 1948
OSTROWSKI Roman 1958
OTACHEL Kazimierz Roman 1958
OWCZAREK Jan 1956

PACHOLSKI Jan 1958
PACZOSKI Jan 1947
PACZYŃSKI Jerzy Mieczysław 1948
PAKUŁA Tadeusz 1955
PAŁKA Tadeusz 1956
PAŁCZYŃSKI Stanisław 1950
PANKIEWICZ Władysław 1950
PARSZEWSKI Zdzisław Aleksander 1948
PASCHE Jan 1952
PASTERNAK Józef Franciszek 1949
PASZKOWSKI Jerzy Andrzej 1948
PASZKOWSKI Kazimierz 1950
PAWELCZYK Jerzy 1956
PAWELEC Tadeusz Marian 1956
PAWEŁCZYK Marian 1952
PAWLAK Józef 1952
PAWLAK Czesław 1950
PAWLICKI Władysław 1956
PAWŁOWSKI Krzysztof 1956
PAWŁOWSKI Stefan Tadeusz 1959
PAWŁOWSKI Tadeusz 1951
PAŹDZIERNIAK Krzysztof 1956
PERLIŃSKI Zdzisław Stanisław 1954
PETER Stanisław 1952
PETRYKOWSKI Andrzej 1952
PIĄTKOWSKI Tadeusz 1956
PIECHOWSKI Zbigniew Leon 1952
PIEKAŁKIEWICZ Witali 1948
PIETRAS Ryszard 1956
PIGIEL Jarosław 1952
PIJANOWSKI Roman 1947
PIKUŁA Wacław 1959
PILECKI Zygmunt 1951
PIŁATOWICZ Włodzimierz 1959
PINDERA Jerzy 1947
PIOTROWSKI Adam Zdzisław 1952
PIOTROWSKI Marian 1947
PIOTROWSKI Wacław 1948
PIOTROWSKI Władysław 1956
PLUCIŃSKI Kazimierz 1950
PŁONKA Jan 1956
PODKOWIŃSKI Janusz Piotr 1949
PODLESKI Ludomir Wiktor 1948
PODLEŚNY Janusz 1959
PODSĘDKOWSKI Jerzy 1957
POHL Stanisław Apolinary 1951
POKLEWSKI Zdzisław Michał 1957
POKORSKI Witold 1949
POLACZEK Kazimierz Józef 1959
POLAKOWSKI Lech 1952
PONIKOWSKI Jan 1947
POPIOŁEK Jan 1954
POREMBSKI Jerzy 1947
POROCHNICKI Jerzy 1952
POSIELSKI Stanisław 1947

POROWSKI Ludwik 1950
PROFETA Zbigniew 1952
PRZEWŁOCKI Jerzy 1952
PRZYBYLSKI Leopold Ignacy 1947
PRZYBYLSKI Ryszard Wojciech 1954
PRZYBYŁOWICZ Eugeniusz 1956
PRZYBYSŁAWSKI Jerzy 1953
PSUJA Stanisław Leszek 1952
PSZCZÓŁKOWSKI Juliusz Jan 1952
PUCHOWSKI Aleksander 1952

RACIBORSKI Włodzimierz Jerzy Andrzej 1949
RACZKOWSKI Mieczysław 1949
RACZYŃSKI Jan Kazimierz 1955
RADLIŃSKA Maria 1951
RADŁOWSKI Michał 1948
RAFAŁOWICZ Jan 1957
RAKOWIECKI Jerzy 1952
RASZKA Jan Kazimierz 1952
RATAJCZYK Roman 1959
RAU Henryk Karol 1952
RĄBECKI Zdzisław Jerzy 1952
RĘBIS Jerzy 1957
RĘKAWEK Henryk 1948
RODZEŃ Wiktor 1956
ROGOWSKI Czesław 1951
ROJEK Jerzy Feliks 1959
ROJEWSKI Roman 1953
ROMANOWSKI Jan Nepomucen Kazimierz 1952
ROSZKOWSKI Jerzy 1951
ROSZKOWSKI Mirosław 1949
ROZPĘDOWSKI Jerzy Zbigniew 1952
RUCIŃSKI Gabriel 1952
RUDZISZ Janusz 1952
RUNOWSKI Tadeusz 1956
RUSINEK Edward 1952
RUTENBERG Kazimierz 1952
RUTKOWSKI Witold Wacław 1951
RYCERSKI Witold 1952
RYDER Andrzej 1955
RYDLEWICZ Janusz Antoni 1957
RYDZIK Stanisław Józef 1952
RZEPKIEWICZ Stanisław Alojzy 1952

SABOK Jan Zbigniew 1950
SALSKI Andrzej Waldemar 1959
SAS Ryszard 1952
SAUTER Stanisław 1952
SAWICKI Jerzy 1952
SAWOYKA-SAWOYA Bohdan 1952
SEL Włodzimierz Stanisław 1952
SENDUR Leszek Tadeusz 1958
SEROKA Jan 1947
SERWA Władysław Izydor 1951
SIDOROWICZ Marek Andrzej 1951
SIEDLECKI Stanisław Jerzy 1957
SIEJKA Jerzy 1956
SIEKIERSKI Stanisław 1952
SIEMIĄTKOWSKI Waldemar Emil 1950
SIENNICKI Sławomir Franciszek 1948
SIERKA Tadeusz 1958
SIEMIŃSKI Kazimierz Wojciech 1958
SIKORSKI Zdzisław Marian 1951
SKALSKI Olgierd 1956
SKAWIŃSKI Kazimierz 1951
SKIBA Zenon Antoni 1951
SKIBIŃSKI Kazimierz Zdzisław 1954
SKOCZYŃSKI Zbigniew 1947
SKORACZYŃSKI Zbigniew 1946
SKOWROŃSKI Zbigniew Ryszard 1955
SKROBIRANDO Rinaldo 1956
SKRZYNECKI Stefan 1952
SKWAREK Roman 1948
SŁAWSKI Czesław 1952
SŁUGOCKI Tadeusz 1951
SMĘTEK Zdzisław Jan 1950
SMOLARCZYK Bogdan 1956
SOBCZYŃSKI Władysław 1947
SOBICZEWSKI Euzebiusz 1951
SOBICZEWSKI Władysław 1950
SOBIERAJSKI Andrzej Lesław 1959
SOBIESZCZAŃSKI Maciej Stanisław 1959
SOBOCIŃSKI Edward 1947
SOBOLEWSKA Helena 1957
SOCHOR Andrzej Jakub 1958
SOCZEK Jan 1950
SOKOŁOWSKI Jan 1959
SOKULSKI Mieczysław Bronisław 1951
SOŁDROWSKI Stanisław 1951

SOŁTYK Witold 1949
SPĘTANY Marian Karol 1951
STACHOLEC Stanisław 1956
STAJNIAK Konstanty 1948
STANILEWICZ Andrzej 1956
STANISZEWSKI Bogumił Edward 1947
STANKIEWICZ Edward 1951
STARZEWSKI Stefan 1950
STASIAK Jan 1956
STASIAK Marian Bolesław 1949
STASIŃSKI Witold 1952
STEFANIAK Mirosław Włodzimierz 1958
STEFANOWSKI Jerzy 1948
STEGNER Zygmunt 1951
STERNIK Edward 1956
STĘPIEŃ Aleksander 1952
STĘPKOWSKI Zbigniew Piotr 1954
STĘPNIAK Leonard 1952
STĘPNIEWSKI Mieczysław 1950
STOSZEK Jerzy 1952
STRAWIŃSKI Andrzej Konstanty 1947
STRUŻAK Kandyd Jerzy 1951
STRYCZKIEWICZ Wacław 1952
SUCHOCKI Edward 1951
SUDOŁ Bolesław 1956
SUŁEK Maciej 1950
SULIKOWSKI Tadeusz Stanisław 1954
SUPADY Zygmunt 1956
SWAT Jerzy Henryk 1947
SYMONOWICZ Edward Jan 1958
SZADKOWSKI Zbigniew 1951
SZAŁKOWSKI Seweryn 1947
SZAUB Hieronim 1955
SZCZEPANIAK Cezary Wawrzyniec 1957
SZCZEPAŃSKI Marian 1954
SZCZEŚNIEWSKI Czesław 1948
SZCZĘSNY Wiesław 1952
SZEMBERG Zygmunt 1952
SZENFELDER Bogdan Szczęsny 1954
SZERSZYŃSKI Jerzy 1947
SZEWCZYK Jerzy Wiesław 1957
SZMELTER Jan Wojciech 1947
SZMIDT Saturnin 1952
SZMIK Kazimierz 1947
SZNAJDER Jerzy 1952
SZOKA Henryk 1951
SZPADERSKI Bohdan Franciszek 1947
SZPRUCH Włodzimierz 1951
SZUBIGA Mieczysław 1952
SZUCKI Tadeusz 1950
SZUDZIŃSKI Paweł 1956
SZUFLETA Marek Antoni 1958
SZULAKOWSKI Sławomir 1955
SZUMAŃSKI Zbigniew 1956
SZWAJCOWSKI Jerzy 1958
SZYDA Zdzisław 1956
SZYDŁOWSKI Mieczysław 1956
SZYMANIK Ryszard 1947
SZYMANOWSKI Zdzisław Kazimierz 1951
SZYMAŃSKI Edward 1946
SZYMAŃSKI Tadeusz 1948
SZYMAŃSKI Władysław 1952
SZYMAŃSKI Zdzisław Leon 1950
SZYMCZAK Aleksander 1947
SZYMCZAK Eugeniusz 1956
SZYPULSKI Edward 1951
SZYSZCZYŃSKI Stanisław 1950
SZYSZKO Tadeusz 1947
ŚLIFIRSKI Mieczysław Marian 1956
ŚLIWOWSKI Piotr Jan 1948
ŚMIGIELSKI Ireneusz Jerzy 1956
ŚPIONEK Ryszard 1952
ŚWIDEREK Władysław 1950
ŚWIDZIŃSKI Jerzy 1952
TARNASIEWICZ Zygmunt 1952
TODTLEBEN Józef Ryszard 1952
TOKARCZYK Stanisław 1958
TOMASZEWSKI Aleksander Jerzy 1947
TOMASZEWSKI Henryk 1958
TOMASZEWSKI Jerzy 1956
TOMCZYK Henryk 1956
TROJANOWSKI Janusz 1957
TROJANOWSKI Tadeusz Jan 1952
TROJANOWSKI Wojciech Jan 1959
TRZCIŃSKI Stanisław Tadeusz 1955
TULISZKA Edmund 1949
TURKIEWICZ Władysław 1956

TYCZKOWSKI Leszek 1952
TYSIAK Jerzy Tadeusz 1951

UBYSZ Janusz 1950
UKRAIŃSKI Jerzy 1952
URBANOWICZ Tadeusz 1950
URBANOWSKI Jerzy 1952
UTZIG Jerzy 1958

VOELLNAGEL Andrzej 1950
VORBRODT Tadeusz 1949

WACHNIAK Jerzy Wojciech 1952
WACŁAWSKI Wieńczysław 1951
WAJAND Jan Aleksander 1951
WAJNIKONIS Stanisław Mikołaj 1950
WALAS Jan 1956
WALCZAK Lech 1959
WALCZAK Paweł 1956
WALCZAK Władysław 1951
WALCZEWSKI Jacek 1956
WALICKI Stanisław 1957
WARDZIŃSKI Franciszek Józef 1947
WASIAK Stanisław 1956
WASIAK Zenon 1957
WASILEWSKI Michał 1952
WASILEWSKI Przemysław 1951
WAWRZYNIAK Zdzisław 1956
WAWRZYŃCZAK Piotr 1959
WESOŁOWSKI Roman Zdzisław 1951
WESTFAL Zygmunt Grzegorz 1953
WIADERNY Mieczysław Adam 1952
WICHLIŃSKI Jerzy Stanisław 1952
WIDELSKI Franciszek Adam 1951
WIECHOWSKI Stanisław 1957
WIEJACKI Zbigniew 1956
WIERZBICKI Czesław 1956
WIETCHY Franciszek Józef 1946
WIERZBICKI Wacław 1947
WILCZEK Henryk 1954
WILCZKOWSKI Andrzej 1957
WILCZYŃSKI Kwiryn 1948
WILK Henryk 1959
WILKOCKI Ryszard Wojciech 1952
WINIARSKI Eugeniusz Ludwik 1948
WIŚLICKI Tadeusz 1952
WIŚNIEWSKI Janusz Czesław 1947
WIŚNIEWSKI Jerzy Wiesław 1958
WIŚNIEWSKI Stanisław 1951
WIŚNIEWSKI Włodzimierz Józef 1947
WITAŃSKI Stefan 1948
WITCZAK Leonard Czesław 1951
WITWICKI Leon Henryk 1947
WŁODARSKI Sławomir 1952
WOJTKIEWICZ Zygmunt Marian 1955
WOJTKOWSKI Henryk 1951
WOJTOWICZ Jerzy 1952
WOLAŃSKI Jerzy Zbigniew 1949
WOLAŃSKI Zdzisław 1951
WOLF Jerzy 1951
WOLFF Tadeusz 1948
WOLNIARSKI Józef Czesław 1952
WOLSKI Leonard Makary 1946
WOŁK Romuald Stanisław 1947
WOŁOSZ Leszek 1959
WOSKOWICZ Eugeniusz 1956
WÓJCICKI Stanisław 1946
WÓJCIK Jan 1959
WRĄBEL Jerzy 1956
WROCŁAWSKI Zbigniew 1949
WROŃSKI Zbigniew 1952
WRÓBLEWSKI Stanisław Tadeusz 1947
WRÓBLEWSKI Janusz Bogusław Marian 1946
WRÓBLEWSKI Jerzy Edward 1949
WRÓBLEWSKI Kazimierz Eustachy 1949
WRZESIŃSKI Andrzej 1952
WRZESIŃSKI Włodzimierz 1957
WYCZÓŁKOWSKI Marian 1958
WYPYCH Mirosław 1952
WYRZYKOWSKI Roman 1948
WYSOCKI Marian Bogusław 1952

ZACHARA Andrzej 1957
ZAJĘCKI Eugeniusz Stanisław 1954
ZAKRZEWSKI Edward 1951
ZAKRZEWSKI Zygmunt 1952
ZALASIK Andrzej Adam 1952
ZALEWSKI Zdzisław Józef 1950
ZARĘBA Józef Jan 1949

ZARĘBA Kazimierz 1950
ZARZYCKI Wiktor Jan 1958
ZASŁONA Witold 1956
ZAŚCIŃSKI Zygmunt 1947
ZAWADZKI Stanisław Franciszek 1952
ZAWADZKI Zdzisław Michał 1949
ZAWISTOWSKI Ferdynand 1950
ZBYSZYŃSKI Zbigniew Michał 1949
ZDANOWSKI Janusz 1957
ZEBURA Stefan Henryk 1947
ZELIKMAN Izrael 1953
ZIELENIEWSKI Jacek 1956
ZIELIŃSKI Andrzej Kazimierz 1946
ZIELIŃSKI Andrzej Michał 1952
ZIELIŃSKI Jan Zbigniew 1951
ZIELIŃSKI Lucjan 1957
ZIELIŃSKI Stanisław Radosław 1947
ZIELIŃSKI Tadeusz 1959
ZIELIŃSKI Zbigniew Wacław 1950

ZIĘBA Kazimierz 1956
ZIĘCIK Władysław 1956
ZIĘCINA Kazimierz Franciszek 1950
ZIĘCKOWSKI Jerzy 1949
ZIÓŁKOWSKI Janusz 1957
ZOZULIŃSKI Władysław 1948
ZUBA Władysław 1950
ZWOLIŃSKI Wacław 1957
ZYGADLEWICZ Krzysztof Roch 1957

ŻELAZNY Roman Stanisław 1950
ŻMIHORSKI Jan 1949
ŻUR Witold 1949
ŻUREK Witold Stanisław 1949
ŻURKOWSKI Zbigniew Henryk 1947
ŻYCHATYŃSKI Stanisław 1950
ŻYŁŁA Bogusław 1953
ŻYTKO Franciszek Władysław 1954

WYDZIAŁ ELEKTRYCZNY

ABRAMCZYK Janusz 1956
ADAMCZYK Józef 1956
ADAMIAK Stanisław 1949
AMMER Elżbieta 1958
ANDRZEJEWSKI Jan 1958
ANDRYSZCZAK Wiesław 1959

BAŁUT Tadeusz 1952
BARANOWSKI Jerzy 1952
BARANOWSKI Paweł 1958
BARYSZ Leopold 1952
BEDNAREK Tadeusz Zbigniew 1951
BEREŹNICKI Stanisław Stefan 1952
BERNAS Stefan Marian 1949
BIAŁKOWSKI Karol Henryk 1957
BIBERGAL Janina 1957
BIEGANOWSKI Janusz 1958
BIELECKI Marian Jerzy Bartłomiej 1952
BIENIEK Tadeusz 1954
BIENIEWSKI Edmund 1957
BIEŃKOWSKI Zdzisław Stanisław 1952
BINDER Ryszard 1952
BŁAŻEJCZAK Zenon Antoni 1957
BOGUSŁAWSKI Jarosław 1951

BOJANOWSKI Arkadiusz 1958
BOJANOWSKI Janusz 1956
BOJARSKI Romuald 1956
BOJASIŃSKI Michał 1950
BOJCZEWSKI Henryk 1955
BOLANOWSKI Bolesław 1958
BOROWA Lila 1957
BORSUK Zdzisław 1957
BORUCKI Marian 1959
BRODZIŃSKI Wiesław 1950
BROJAN Józef 1951
BRONAKOWSKA Alicja Mirosława 1954
BUCHOWSKI Jerzy Stanisław 1951
BUJAKIEWICZ Włodzimierz Józef 1951
BUJAKIEWICZ Włodzimierz Wojciech 1951
BULZACKI Jerzy 1952
BURCHARD Zdzisław 1954
BUTLER Andrzej 1952

CENT Zbigniew Bohdan 1957
CHURSKI Jerzy 1956
CHWIAŁKOWSKI Romuald 1951
CHYLEWSKI Andrzej 1957

CICHECKI Edward Ludwik 1946
CIECHOREK Henryk 1957
CIEPIELOWSKI Artur Konrad 1949
CIEŚLA Stanisław 1957
CIURA Marian 1951
CYBULSKI Michał 1957
CYGANKIEWICZ Stefan 1956
CZAJKOWSKI Andrzej Antoni 1955
CZAJKOWSKI Tadeusz 1950
CZAPLA Jerzy Alojzy 1952
CZARNOMSKI Andrzej 1951
CZOŁCZYŃSKI Mirosław 1957
CZOSNOWSKI Stanisław 1949
CZYŻ Edward 1951

DAMIC Artur Tadeusz 1952
DAWIDOWSKI Jan 1958
DĄBROWSKI Jarosław 1956
DĄBROWSKI Mirosław Inocenty 1954
DENUS Roman 1956
DĘBSKI Edward 1958
DMOCHOWSKI Janusz 1957
DMOCHOWSKI Zbigniew Aleksander 1954
DOMAŃSKI Tomasz 1951
DOMOWICZ Zdzisław Antoni 1951
DRZYMULSKI Eugeniusz 1956
DRYZEK Tadeusz Jan 1950
DUBICKI Stanisław 1955
DUDEK Wiesław 1956
DUDEK Zdzisław 1957
DUKLAS Bogdan 1959
DURSKI Bolesław 1954
DYGAS Stanisław Ludwik 1957
DYMITROWSKI Piotr 1949
DYTBERNER Wiesław 1952
DYTEWSKI Konrad Jarosław 1955
DZEN SUN NEP 1959
DZIARKOWSKI Edward 1956
DZIKOWSKI Marek 1958

ELSNER Marian Daniel 1952
ERLICKI Seweryn 1949

FAUST Mieczysław 1951
FENGLER Zbigniew 1958
FIEREŃCZUK Paweł 1959
FRANKOWSKI Andrzej 1958
FRANKOWSKI Józef 1956
FREBEL Karol 1957
FREYTAG Stanisław Antoni 1951
FRYC Maciej 1959
FRYDMAN Maurycy 1952
FURMANEK Grzegorz 1958
FUKS Janusz 1949

GAGUCKI Jan 1957
GAJDA Jerzy Wiktor 1951
GAŁĄZKA Ryszard 1959
GANCLERZ Alojzy Jan 1954
GARBACZ Leopold 1954
GASEK Jerzy 1958
GAWROŃSKI Seweryn 1952
GIELNIEWSKI Andrzej Tadeusz 1949
GIEMZA Adam 1959
GIERNATOWSKI Wiesław Ryszard 1952
GINALSKI Bogusław 1951
GODLEWSKI Gustaw 1949
GODLEWSKI Henryk 1958
GODZISZ Alfred 1958
GOSZTOWT Wacław 1949
GOZDECKI Tomasz 1957
GÓRNICKI Jan 1950
GÓRNY Henryk Jan 1955
GÓRSKI Hubert 1958
GÓRSKI Włodzimierz 1955
GRABARCZYK Krzysztof 1958
GRADOWSKI Jerzy 1958
GRODECKI Jerzy 1956
GRODZKI Tadeusz Antoni 1949
GROSZEK Stanisław 1959
GRZEBALSKI Józef 1952
GRZYMSKI Leszek 1951
GULIŃSKI Maciej Leszek 1952
GWIZDKA Stanisław 1951
GWIAZDOWSKI Tadeusz 1957

HAMMER Barbara 1951
HANISZ Jerzy 1951
HENIG Tadeusz 1951

HOFMAN Tadeusz Andrzej 1951

JABŁKOWSKA Ewa 1958
JABŁOŃSKI Michał Wawrzyniec 1948
JACHOWICZ Krystyna 1956
JAGIEŁŁO Andrzej 1958
JAGODZIŃSKI Zbigniew Szymon 1951
JAKUBOWICZ Danuta 1957
JAŁOCHA Artur Józef 1955
JAMIOŁKOWSKI Zdzisław 1959
JANCZAK Henryk 1956
JANIKOWSKI Józef 1957
JANUSZ Andrzej Sławomir 1958
JAREMBA Henryk Feliks 1957
JARMOŁOWICZ Wilhelm 1952
JAROSŁAWSKI Jan Władysław 1948
JARZĄBEK Edward 1959
JAŚKIEWICZ Andrzej Sebastian 1957
JAŚKIEWICZ Stefan 1959
JAWORSKI Władysław Mikołaj 1955
JELONEK Awit 1952
JEZIERSKI Przemysław 1957
JEZIERSKI Ryszard 1957
JEZIERSKI Wacław Stanisław 1954
JĘDRZEJAK Stanisław 1958
JĘDRZEJCZAK Witold Józef 1951
JĘDRZEJEWSKI Jerzy Wojciech 1949
JOCHWEDS Leonia 1949
JORDAN Andrzej 1958
JÓZEFOWICZ Ryszard 1958
JU KIEN JUN 1959

KACPRZYK Zdzisław 1959
KACZMAREK Mieczysław Edward 1955
KALIŃSKI Bolesław 1952
KALIŃSKI Kazimierz 1956
KAMEDUŁA Lucjan 1956
KAMIŃSKI Jerzy 1950
KAREWICZ Leon 1951
KAROLEWSKI Wiesław 1951
KARPIŃSKI Stanisław 1955
KASICKI Jerzy 1958
KAWKA Marian 1951
KARWACKI Tadeusz Stanisław 1955
KĄCKI Edward 1952
KELLER Jan Kazimierz 1950
KEMPIŃSKI Jerzy 1952
KĘPIŃSKI Zdzisław 1951
KĘPSKI Jerzy Stanisław 1957
KIERSKI Jerzy Michał 1957
KLECHNIOWSKI Bohdan Mieczysław 1952
KLECKI Witold Karol 1950
KLEKOT Kajetan 1959
KLESZCZYŃSKI Mirosław Stanisław 1951
KLIMAS Jerzy 1959
KLUKOWSKI Lucjan 1959
KŁAWSUĆ Włodzimierz 1951
KMIECIK Tadeusz 1951
KNABE Bolesław 1947
KNAPIK Zbigniew Roman 1948
KOŁODZIEJCZYK Konrad Jan 1957
KOPROWSKI Bogdan 1957
KORKUĆ Zdzisław Antoni 1952
KORZEC Zdzisław 1956
KOSTRZEWSKI Tadeusz Jerzy 1956
KOSZMIDER Andrzej 1958
KOTARSKI Franciszek Antoni 1952
KOTER Tadeusz Władysław 1948
KOWALSKI Zbigniew Jan 1952
KOWALSKI Zygmunt Henryk 1952
KOZIERADZKI Józef Czesław 1952
KOZŁOWSKI Maciej 1954
KOŹLIŃSKI Edward 1957
KOŹLIŃSKI Mieczysław 1956
KRAFT Jan 1958
KRAKOWSKI Maciej 1951
KRASNODĘBSKI Tadeusz 1956
KROCHMAL Wiesław 1956
KROLOP Włodzimierz 1956
KROTOWSKI Zygmunt 1950
KROWICKI Andrzej 1956
KRUCIŃSKI Kazimierz Ignacy 1955
KRUCZEK Janusz Narcyz 1948
KRUPIŃSKI Eugeniusz 1957
KRYNKE Mirosław Jan 1955
KRYSTKOWIAK Danuta 1958
KRZYWAŃSKI Jerzy 1959
KRZYWAŃSKI Zdzisław 1951

KUCHARSKI Józef 1951
KUKULSKI Zdzisław Wojciech 1957
KULCZYŃSKI Zdzisław Antoni 1952
KULIKOWSKI Jerzy Franciszek 1951
KULISIEWICZ Bogusław Stanisław 1950
KULKA Marian Stanisław 1952
KUNA Marian 1956
KUNCMAN Jan 1956
KUPIS Gustaw Marian 1951
KUSAK Stefan 1956
KUŚMIEREK Zygmunt 1958
KUZA Jerzy Franciszek 1951
KUZAŃSKI Stanisław Henryk 1956
KWASIBORSKI Stanisław 1950
KWASZEWSKI Jan 1956
KWIATKOWSKI Zygfryd 1956

LACHMAN Leszek Mirosław 1954
LACHOWICZ Franciszek 1958
LAMBRECHT Jerzy 1956
LAPIDES Jakub 1952
LATOCHA Tadeusz 1956
LASKOWSKI Jan 1957
LASKOWSKI Michał 1957
LASOCIŃSKI Jacek 1956
LASSOTA Ignacy 1957
LELONKIEWICZ Jędrzej 1958
LENTZ Włodzimierz 1957
LEPIESZKO Wiktor 1950
LESIŃSKI Sławomir 1956
LESZCZYŃSKI Jan 1954
LEWENTON Irena 1954
LEWIŃSKI Jeremi 1957
LIBRONT Stanisław 1957
LICHTENSZTAJN Anatol 1949
LIMANOWSKI Walerian Alojzy 1947
LINDE Michał 1952
LIS Kazimierz 1957
LISOWSKI Bogdan Bronisław 1955
LISOWSKI Jan Wiesław 1956
LIWIŃSKI Wojciech Tadeusz 1955
LIŻEWSKI Zbigniew 1949
LORENC Maria 1956
LORENTZ Stanisław Zygmunt 1950
LUCIŃSKI Jerzy Jan 1954
LÜDERT Karol Witold 1951

ŁAMEJKO Marian Walenty 1951
ŁAPIŃSKI Bogdan 1958
ŁAŹNIEWSKI Jan 1957
ŁOPATKA Jerzy 1950
ŁOWICKI Andrzej Bogdan 1955
ŁUCZAK Krystyna 1957

MAC Bogdan 1959
MACHOWCZYK Jerzy 1951
MACISZEWSKI Henryk Teofil 1957
MAJ Kazimierz 1959
MAJDIUK Kazimierz 1952
MAJKOWSKI Jerzy 1952
MAJKOWSKI Stefan 1952
MAKARUK Nina 1958
MAKOWSKA Biruta 1957
MAKSIMOWSKI Eugeniusz 1957
MALEC-MALECKI Jerzy 1950
MANIECKI Edmund 1959
MARKOWSKI Tadeusz 1950
MAROSZYŃSKI Aleksander 1951
MARYAN Juliusz Jan 1951
MATCZAK Zenon 1957
MATYSKIEWICZ Stanisław 1951
MAZUREK Bronisław 1951
MĄKOWSKA Halina 1951
MECYCH Stanisław 1957
MIAŁKOWSKI Jerzy 1957
MICHALCZYK Włodzimierz 1949
MICHALEWSKI Bogdan 1956
MICHALKIEWICZ Wojciech 1956
MICHALSKI Jerzy 1949
MICHALSKI Jerzy Tadeusz 1952
MICHALSKI Ludwik 1949
MICHALSKI Mirosław 1957
MICHALSKI Wiktor 1949
MIELCZAREK Lesław 1951
MIELCZAREK Wojciech 1957
MIGAŁA Alojzy 1956
MIREK Marian 1956
MISSALA Tadeusz Edward 1949
MITEK Stanisław 1956
MOCZYŃSKI Zdzisław 1952

MOTAK Tadeusz Józef 1957
MOŻYSZEK Henryk 1950
MRUK Zygmunt 1958
MUKOSIEJ Jerzy 1957
MUSIAŁ Władysław 1949
MUSIALSKI Henryk Stefan 1951

NARBUT Henryk 1957
NARKIEWICZ Wiktor 1955
NAROLSKI Bohdan Józef 1949
NOWAK Mirosław 1957
NOWICKI Józef 1959
NOWICKI Krzysztof 1956
NOWICKI Stefan 1958

OLSZEWSKI Andrzej 1957
OLSZEWSKI Antoni 1952
ONISK Mieczysław 1955
ORŁOWSKA Maria 1958
OSADOWSKI Marian 1957
OSTRASZEWSKI Władysław 1956
OSTROWSKI Jerzy 1952
OSTROWSKI Stanisław Teodor 1952
OZIEMSKI Włodzimierz 1958

PACEK Jerzy 1951
PACHNIEWSKI Henryk 1952
PACHUCKI Zygmunt 1950
PACZEŚ Władysław 1956
PADZIK Czesław 1950
PALMA Janusz 1958
PANASIUK Alina 1956
PARTYKA Stanisław 1948
PAWLICZAK Jerzy 1958
PAWLIKOWSKA Małgorzata 1957
PAWŁOWSKI Bohdan 1956
PAUL Stanisław 1951
PEŁCZEWSKI Władysław 1946
PERESZCZAKO Stanisław 1949
PERKOWSKI Michał 1952
PIETRZAK Feliks Kazimierz 1949
PIJANOWSKI Stanisław 1952
PIKUŁA Jan Władysław 1949
PILL Jerzy Wojciech 1954
PIONTEK Wojciech 1952
PIOTROWSKI Mirosław 1955
PIOTROWSKI Zbigniew Roch 1950
PIÓROWICZ Zbigniew 1952
PLUTA Tadeusz Franciszek 1952
PŁAWSKI Seweryn 1951
PODGÓRNA Barbara 1956
PODGÓRNY Jerzy 1956
PODGÓRSKI Kazimierz Aleksander 1952
POLITAŃSKI Mieczysław Józef 1957
POMYKALSKI Zdzisław 1948
POSIŁA Wiesław 1956
POTASZ Władysław 1957
POTĘGA Wielisław Mieczysław 1952
PRZYBYŁ Jan 1959
PRZYBYSZ Zdzisław 1957
PRZYŁUSKI Andrzej Witold 1949
PRZYŁUSKI Wiesław 1957
PRZYTUŁA Andrzej 1958
PUŁACZEWSKI Henryk 1958
PYTLIŃSKI Zbigniew 1951

RACHALEWSKI Włodzimierz 1958
RACHWALSKI Janusz 1951
RADŁOWSKI Antoni 1959
RAGAN Jacek 1955
RAJCA Jan Jerzy 1956
RAJSZEWICZ Czesław Olgierd 1949
RAWICKI Henryk 1952
RAŹNIEWSKI Konrad Tomasz 1954
REJNIAK Tadeusz 1952
RICHTER Krystyna 1956
RODZIEWICZ Antoni 1957
ROJEK Roman 1954
ROKKE Wiesława 1956
ROMAN Jerzy 1951
ROMEYKO Jerzy 1956
ROSICKI Andrzej 1956
RUTOWICZ Henryk 1957
RYCHLEWSKI Jerzy 1950
RYDLEWICZ Romualda 1957
RYDZEWSKI Zygmunt 1952

SAMCZYŃSKI Lucjan 1958
SAPIŃSKA Zofia 1959
SAS Ryszard 1956

SAWICKI Jerzy 1954
SERWA Zbigniew 1951
SIWEK Jan 1957
SIWIŃSKI Ryszard 1950
SIWIŃSKI Wiktor 1950
SKALSKA Maria 1957
SKARŻYŃSKI Adam Witold Maria 1949
SKIBIŃSKI Stanisław 1951
SKROBISZEWSKA Łucja 1956
SKRZYNECKI Jan 1958
SKRZYPIŃSKI Wiesław 1950
SKULIMOWSKI Krzysztof 1956
SKWARNA Jan 1957
SŁABY Leszek Ryszard 1957
SOBCZAK Kazimierz 1958
SOBKIEWICZ Marian 1956
SOKOŁOWSKI Franciszek 1952
SOKOŁOWSKI Stanisław 1951
SOLECKI Mirosław Bogdan 1957
SOLECKI Jerzy 1952
SOWIŃSKI Henryk 1951
SOWIŃSKI Stefan 1957
SPIRNEK Józef 1952
SPYCHAŁA Eugeniusz 1957
SROCZYŃSKI Władysław 1947
STAMIROWSKI Andrzej Władysław 1949
STANEK Jan 1956
STANIK Józef Zenon 1952
STANKIEWICZ Ryszard 1959
STANKOWSKI Zenon 1956
STARZOMSKI Stanisław 1950
STASZEWSKI Lucjan 1950
STOMPEL Tadeusz 1950
STUDENCKI Mieczysław 1957
STUDNIAREK Kazimierz 1952
STYSIAK Zygmunt 1951
SUCHARA Jan Waldemar 1951
SUŁKOWSKA Ewa 1959
SURMACZ-AMSTERDAMSKA Zofia 1958
SUWIŃSKI Stanisław 1958
SYRUNOWICZ Wiesław 1955
SZALENIEC Stanisław 1957
SZAPIRO Gedali 1955
SZARSKI Zbigniew 1959
SZCZEPAŃSKI Władysław 1959
SZCZEPAŃSKI Zdzisław 1949
SZCZYGIELSKI Andrzej Adam 1957
SZKUDLAREK Marian 1956
SZUBER Cecylia 1957
SZUBERT Arkadiusz 1958
SZULSKI Anatol 1956
SZYPOWSKI Henryk Antoni 1951

TAROCIŃSKI Jan 1950
TELECKI Aleksander Roman 1954
TONKIEL Bolesław Gabriel 1952
TOPOLSKI Tadeusz 1956
TOWPIK Bohdan 1957
TROJANOWSKA Danuta 1950
TROJANOWSKI Jerzy 1956
TUROWSKI Janusz 1951
TWARÓG Tadeusz 1956
TYC Halina 1957

URBAŃSKI Tadeusz 1956

WALCZAK Jerzy 1959
WALCZUK Eugeniusz 1957
WALENTA Alina 1958
WASĄŻNIK Leszek 1956
WAWROŃSKI Stanisław 1951
WEJHER Mieczysław 1956
WIECZORKIEWICZ Henryk 1950
WIEŃSKI Jerzy 1956
WILAND Stanisław 1951
WILCZYŃSKI Janusz Henryk 1951
WILHELMI Zdzisław Ludwik 1948
WILK-WILCZYŃSKI Aleksander Ludwik 1957
WINIARSKI Wojciech 1949
WINNICKI Adam 1950
WIŚNIEWSKI Zbigniew 1947
WITCZAK Zygmunt 1952
WŁODARCZYK Bolesław 1957
WŁODARSKI Lucjan 1958
WODZIŃSKI Jerzy 1956
WOJCZAL Wiesław 1956

WOJCIECHOWSKI Stanisław 1952
WOJCIECHOWSKI Stefan 1952
WOJDYSŁAWSKI Lucjan 1952
WOLPERT-KAPCZYŃSKI Tadeusz 1949
WOLSKI Henryk 1955
WOŹNIAK Mieczysław Jan 1954
WÓJCIK Zdzisław 1954
WROŃSKI Jan 1956
WRÓBLEWSKI Leszek Wiesław 1955
WYSZKOWSKI vel WIERZCHOWSKI Paweł 1959
WYRZYKOWSKI Henryk 1956

ZACHAREWICZ Mirosław 1957
ZAJĄC Stanisław 1955
ZAJĄCZKOWSKI Eugeniusz 1951
ZAJĄCZKOWSKI Władysław 1949
ZAJĄCZKOWSKI Włodzimierz Wojciech 1952
ZALEWSKI Andrzej Sławomir 1952
ZARĘBSKI Witold Antoni 1949
ZARON Wiktor 1948
ZAWADA Tadeusz 1951
ZAWADZKI Zbigniew 1958
ZAWADZKI Sławomir Ziemowit 1951
ZAWISZA Lesław 1956
ZDYBICKI Tomasz 1958
ZEMELAK Antoni 1952
ZIĘBA Janusz 1957
ZIELIŃSKI Mirosław 1950
ZIELIŃSKA Aleksandra 1956
ZIELIŃSKI Jerzy 1956
ZIENIUK Jerzy 1959

ŻABICKI Mieczysław 1956
ŻACZEK Lucjan 1956
ŻMIJEWSKI Marian 1951
ŻÓŁTOWSKI Jan 1958
ŻYCZKOWSKI Wodzisław 1951

WYDZIAŁ CHEMICZNY

ADAMCZEWSKI Jerzy Marian 1952
ADAMCZYK Janina 1951
ADAMSKA-BELKA Halina 1951
ADAMSKI Zdzisław Leopold 1952
ADOLF Irena 1952
ACHMATOWICZ Teresa 1956
AKIERMAN Zdzisław 1952
ALKSNIN Antoni 1952
AMBROZIAK Helena 1952
AMSTERDAMSKI Stefan 1952
ANDRYSIAK Tadeusz Stefan 1957
ANGERSTEIN Halina Irena 1947
ANTCZAK Jerzy 1952
ANTONOWICZ Tadeusz 1958
ANTCZAK Bolesława 1952
ANTCZAK Tadeusz Antoni 1946
ASZ-WEKSER Irina 1949
AUGUSTYNIAK Alicja 1956

BALCERZYK-JÓZEFIAK Hanna Teresa 1955
BARDADIN-MALINIAK Alina 1952
BARTELAK Zofia 1952
BARTCZAK Tadeusz Jan 1957
BARTKOWICZ Stanisław 1948
BAZARNIK-RACZYŃSKA Zofia 1952
BIAŁEK Jerzy 1952
BIAŁOBŁOCKI Bolesław Antoni 1948
BIELAWSKI Czesław 1957
BIELAWSKI Zdzisław 1952
BIEŃKIEWICZ Krzysztof 1950
BINKOWSKI Jan Antoni 1952
BŁASIŃSKI Henryk 1948
BŁAŻEJEWSKA Iwonka Janina 1959
BOBIN Stanisław Władysław Stefan 1958
BOBIŃSKI Jerzy 1948
BODALSKI Ryszard 1956
BOGDZIŃSKA Zofia 1948
BOGUSŁAWSKI Lech Włodzimierz 1950
BOJARSKI Jerzy Leopold 1952

BOLANOWSKI Czesław 1959
BONDARCZUK Lesława Regina 1952
BONDARCZUK Tadeusz 1948
BONIEWICZ Maria Teresa 1958
BORECKI Czesław 1952
BOREK Stanisław Witold 1956
BOREK Herbert Euzebiusz 1959
BORKOWSKI Jan 1948
BOROWSKA Hanna 1959
BOROWSKI Wiesław Andrzej 1959
BORYSŁAWSKI Kazimierz Cezariusz 1952
BOSS Bronisław 1956
BREJDYGANT Maria 1950
BRAJTER Ludwik 1951
BROJER Zbigniew 1951
BRULIŃSKI Mieczysław Michał 1957
BRZEZIŃSKI Jan 1951
BUCZYŁO Edward Wacław 1952
BUDZIŃSKA-DOBOSZ Irena 1951
BUDZISZ Tomasz 1950
BUDŹKO Witosława Wiktoria 1956
BUKOWSKA Maria 1955
BURBA Edward 1952
BURSKI Cyprian Michał 1959
BZDYL-ADAMCZYK Zofia 1952

CELLER Witold 1952
CHAŁUPNICKA Romana Maria 1948
CHEŁMIŃSKI Jan Czesław 1958
CHERASKO Wiesława Maria 1955
CHOJNACKI Sławomir Andrzej 1954
CHOJNOWSKI Julian Józef 1957
CHOMIN Zenon 1952
CHRZĄSTEK Stanisław Franciszek Wojciech 1952
CIBOROWSKI Stanisław 1948
CICHOŃ-KRZYWICKA Alicja 1952
CICHOWSKI Zbigniew Julian 1952
CICHOMSKI Witold Andrzej 1952
CIOSEK Antoni Jan Zygmunt 1952
CISŁO Tadeusz Aleksander 1951
CUDNA-CELLER Zofia 1951
CYGAŃSKI Andrzej 1952
CYPRYK Eleonora 1956
CYPRYK Jerzy Jan 1955
CZAJKOWSKI Janusz Marian 1957
CZARNECKI Edward Mieczysław 1947
CZARNOMSKI Krzysztof 1952
CZECH Bernard 1949
CZERWIK Zbigniew 1957
CZOJ TON JEL 1957
CZOSNOWSKA-JOCZYNOWA Wanda 1952
CZWARTOSZ Jan 1958

DAUTER Witold Kazimierz 1950
DĄBROWSKA-OLECH Wanda 1952
DĘBICKI Zbigniew 1950
DĘBSKI Jan 1952
DELONG Tadeusz Andrzej 1957
DEMUS Zygmunt Adam 1956
DREBERT Tadeusz 1950
DRESZER-KARPETA Aniela 1951
DUBLA Tadeusz 1957
DULEMBA-AMSTERDAMSKA Jadwiga Teresa 1955
DUTKIEWICZ Antoni 1951
DYNIA Marian Franciszek 1956
DYNIEWSKI Stanisław 1950
DZIĘDZIELA Wiesław Marian 1959
DZIKIEWICZ Wanda 1952

EFFENBERG Marian 1956
EHRENKREUTZ-NOWICKA Krystyna 1952
EPSZTAJN Jan 1957

FABIANOWSKA Maria 1956
FABIERKIEWICZ Elżbieta 1948
FIKSIŃSKI Rajmund 1952
FISZER Bernard 1951
FOLMAN-MORDCHA Icchok 1950
FOLT-LIPIŃSKA Krystyna 1952
FONDER-WALEWSKA Izabella 1952
FRANKOWSKI Andrzej Michał 1954
FRANKOWSKI Czesław 1951
FRIZE Jerzy 1957
FROELICH Jan Witold 1952

GABRYSI Janina 1956
GACZYŃSKI Robert 1951
GALEWSKI Paweł 1959
GAŁĄZKA Janusz 1951
GAŁDECKI MARIAN Zdzisław 1952
GARLIŃSKI Włodzimierz Henryk 1952
GAWLIK Stefania 1952
GĄDOR Witold Stanisław 1955
GĄSIORKIEWICZ-PŁOSZEWSKA Zofia 1956
GĄSOWSKI Wojciech Jerzy 1952
GELDNER Wiesław Erich 1959
GIMZIŃSKA-PASIEWICZ Lucyna 1955
GINALSKI Stanisław 1956
GIZA-GIZIŃSKA Hanna 1958
GLINA Eugeniusz Bolesław 1951
GLIŃSKI Bogdan Lucjan 1956
GNIAZDOWSKA Zofia Wanda 1952
GODLEWSKA-ZWIERZAK Krystyna 1959
GODYCKI-ĆWIRKO Jerzy 1954
GOLNIK Zdzisław Stefan 1951
GOŁĘBIOWSKI Edmund 1947
GOMOLIŃSKI Tadeusz 1956
GONTA Stanisław Ryszard 1948
GORCZYCA Marian 1950
GORTEL Zbigniew 1952
GORZKA Zbigniew Tadeusz 1956
GÓRA Władysław 1952
GÓRCZYŃSKI Jan Frnaciszek 1957
GRABOWSKI Leszek 1949
GRAŁA Henryk Ryszard 1958
GRALIŃSKI Mirosław 1950
GRAMS Alina Zofia 1958
GRASS Ernest 1952
GRODZIŃSKI Józef 1949
GRODZKI Eligiusz 1952
GROSS Stanisław 1947
GRUDZIŃSKI Stefan Kazimierz 1949
GRUSZCZAK Tadeusz 1956
GRUSZKA-STARZOMSKA Genowefa 1952
GRYCUK Tamara 1957
GRZEGOREK Ignacy 1948
GRZYWACZ Leon 1958
GUSTOWSKI Włodzimierz Jan 1950

HACHMAN-WISZCZOR Irena Jadwiga 1956
HAJ-FYGASS Jerzy 1952
HAŁABURDA Marek 1956
HEMPEL Kazimierz 1948
HERMAN Anna Maria 1959
HERSZKOWICZ vel MOSZKOWICZ Sabina 1956
HINCZ Krystyna 1952
HOCHAUZ Elżbieta 1951
HOŁYŃSKI Jerzy 1956
HREHOROWICZ Eliza 1952

IDZIKOWSKA-MISSALA Irena Władysława 1950
IGNATOWICZ Marian 1951
IZDEBSKI Aleksander 1957

JACH Maria 1959
JACKIEWICZ Lidia 1956
JAGODZIŃSKA Maria Teresa 1959
JAKOBSON Ignacy 1947
JAKUBCZAK Kazimierz 1952
JAKUSZEWSKI Bogdan 1947
JANICKA Krystyna Maria 1948
JANISZEWSKI Karol 1952
JANKOWSKI Bohdan Ryszard 1949
JANKOWSKA Krystyna 1950
JANKOWSKI Zdzisław 1955
JAROS Jerzy Władysław 1949
JAROSZ Aurelia 1952
JARZĘBIŃSKI Jan Karol 1956
JASKULSKA-LIPIŃSKA Jadwiga 1951
JASIŃSKA Stanisława 1958
JASZCZAK Teresa Dobrosława 1959
JAWOROWSKA-GÓRAL Irena 1950
JAWOROWSKI Tadeusz 1950
JAWORSKA Władysława 1958
JESZKE-WILSKA Jadwiga 1950
JESZKE Jeremiasz 1950
JĘDRUSIAK Zenon 1952
JÓZEFCZYK Hieronim Szczepan 1955
JÓZEFOWICZ Wiesław 1952

JÓZEFOWICZ Edward Tadeusz 1957
JÓŹWIAK Irena 1952
JUHASZ Michaly 1955
JUŻENA Konrad Lucjan 1956

KACPRZAK Franciszek 1953
KAUCZYŃSKA Maria Antonina 1952
KALINOWSKA Alina 1951
KAMIŃSKA-WIJATO Krystyna 1951
KAMIŃSKI Wiesław Oktawian 1952
KAPECKA Teresa Krystyna 1952
KARPETA Zdzisław 1951
KARPIŃSKI Janusz Michał 1949
KASIOR Aleksander 1956
KASPRZYCKI Józef Henryk 1957
KATARASIŃSKI Tadeusz Jan 1952
KAWECKA Jadwiga 1952
KAWELMACHER Rudolf 1949
KAZIMIERCZAK Zdzisław 1952
KAZUSEK Józef Marian 1957
KIM GION SEB 1959
KLIMEK Eugeniusz 1958
KLOCZKOWSKI Janusz Bogdan 1958
KLUBA-ZAWIASA Marianna 1959
KLUPŚ Władysława Helena 1956
KLUPŚ Mieczysław Ignacy 1952
KŁOSOWSKA Zofia 1954
KLUŹNIAK Barbara 1951
KMIECIK Janina 1948
KOBYLIŃSKA-JÓZEFOWICZ Krystyna 1958
KOCHANOWICZ Wojciech 1951
KOCOT Jan 1950
KOŁODZIEJCZYK Karol Lucjan 1948
KONARZEWSKI Arkadiusz Stefan 1952
KOPA Mirosław Andrzej 1952
KOPAŁKA Jan 1949
KOPCZYŃSKA Maria 1952
KORCZYŃSKI Andrzej Konstanty 1956
KORYCKA Sylwia Antonina 1952
KOŚCIELNIAK Jan 1952
KOSIEWSKA Zdzisława Alina 1952
KOSMATKA Stanisława 1957
KOSSEK Miron Józef 1956
KOŚLIŃSKI Stefan Szymon 1959
KOSTRZEWA Aleksander 1952
KOTEŁKO Antoni 1948
KOWALCZUK Lucyna 1957
KOWALEW Andrzej 1951
KOWALEWSKI Michał 1951
KOWALSKI Antoni Jan 1948
KOWALSKI Bolesław 1951
KOWALSKI Edmund Jan 1948
KOWALSKI Henryk 1952
KOWALSKI Sławomir 1958
KOZERA-LEWICKA Krystyna 1956
KOZŁOWICZ Jan 1957
KOZŁOWSKA Hanna 1956
KOZŁOWSKA Kamila 1951
KOZŁOWSKA-ŻYŻKA Danuta 1951
KOZŁOWSKI Tadeusz 1950
KRAJOWSKA-KUKIEL-PARSZEWSKA Irena 1951
KRASKA Jan Mateusz 1955
KRASOWSKA-KARPIŃSKA Stanisława Bronisława 1949
KRASNODĘBSKI Tadeusz 1947
KRASOWSKI Marian Ryszard 1958
KRAWCZYK Medard Stanisław 1958
KRAWCZYK Władysław 1952
KRAWIECKI Czesław 1956
KREDYCKI Marian Jerzy 1958
KRET Zofia Maria 1957
KROH Jerzy 1948
KRUPECKI Andrzej Sławomir 1956
KRZESŁOWSKI Sylwester Jan 1955
KRZYSTEK Henryk 1951
KRZYSZTOFIK Witold 1952
KRZYMUSKI Jan 1952
KRZYWICKI Janusz 1951
KUBARA Mirosława 1959
KUBIAK Barbara 1954
KUBICKI Edward Bolesław 1954
KUBIK Zdzisław Tadeusz 1956
KUCHARCZYK Jerzy 1959
KUCHARSKI Eugeniusz 1952
KUCHARSKI Wojciech 1952
KUDLIŃSKI Jerzy Franciszek 1948
KUKULAK Zbigniew 1956
KULCZYCKI Eugeniusz Adam 1956

KULIG-WIŚNIEWSKA Zofia 1951
KULIGOWSKI Ryszard Stanisław 1956
KULIŃSKI Władysław 1958
KULIKOWSKA-MATYJA Regina 1951
KUPIDURA-IZBIŃSKA Anna 1957
KULPIŃSKA Eliza Maria 1959
KULPINSKI Józef 1958
KURKOWSKA Agnieszka 1956
KUŚ Andrzej 1958
KUŚMIREK Joanna Katarzyna 1959
KUZIEL Jadwiga 1957
KUŹNICKA-SERMA Antonina 1951
KWAPIŃSKI Jan 1947
KWAPIŃSKA Helena 1952
KWAŚNIAK Henryk Zygmunt 1956
KWIATKOWSKA-PANKRATZ Zofia 1952
KWOLIK Jadwiga Maria 1950

LABUK Longin 1951
LADZIŃSKA Halina 1957
LASOCKI Zygmunt 1950
LELANOW Irena 1956
LENARD Barbara 1954
LENCZEWSKI Jan Piotr 1952
LEPLAWY Mirosław Tomasz 1949
LESZCZAŃSKA-CZARNOCKA Wanda 1952
LEWICKI Andrzej Zygmunt 1956
LIFSZYC Helena Maria 1954
LIPCZYŃSKI Henryk 1952
LIPOWSKI Zbigniew Ryszard 1952
LISKA Alfons Mieczysław Ryszard 1950
LUBELSKA-RUTENBERG Ada 1952

ŁABĘDZKI Stefan 1952
ŁAWNICKI Wojciech 1956
ŁĄCZ Irena 1952
ŁĄCZKOWSKI Marceli 1949
ŁOZIŃSKI Janusz 1952
ŁUKASIEWICZ-URBAŃCZYK Jadwiga 1956
ŁUKJANOW Irena 1951
ŁUKOŚ Adam Jan 1956
ŁUKOWSKA Teresa Mieczysława 1956
ŁUSZCZEWSKI Jerzy 1952

MACHNOWSKA Zofia 1952
MACHOWSKI Stanisław Antoni 1952
MADEJA Roman Orest 1948
MAKAREWICZ Zofia 1951
MAKOMASKI Albin 1952
MAJ Janusz Stanisław 1956
MAJEWSKI Henryk Antoni 1956
MALAK Mieczysław 1951
MALEŃCZYK Walerian 1948
MAŁOLEPSZA Wanda 1956
MALIKOWSKI Tadeusz 1951
MANDEL Zoltan 1955
MANKA Józefa 1952
MARCIŃSKA Władysława Maria 1958
MARCHEL Schola 1952
MARCHEWKA Witold 1956
MARCZAK Maria 1949
MARKIEWICZ-KUŁAŻYŃSKA Jadwiga 1951
MARKIEWICZ Henryk 1952
MARKOWSKA Danuta Stefania 1954
MARTYNIUK Bogusław 1950
MARUSZEWSKA-WIECZORKOWSKA Elżbieta 1952
MATUSZEWSKA Jadwiga 1956
MATUSZKIEWICZ Elżbieta Krystyna 1950
MATYNIAK Stanisław 1955
MELLER Jerzy Tadeusz 1957
MICHALAK Jerzy Marian 1956
MICHALSKI Henryk Jan 1952
MICHAŁOWSKA Zofia Wiesława 1952
MICHAŁOWSKI Stanisław Antoni 1952
MICHNIEWSKI Jerzy 1951
MIELICKI Józef Bolesław 1949
MIERZECKI Roman Mieczysław 1949
MIESZKOWSKA-MIERZECKA Anna Maria 1949
MIKOŁAJCZYK Janusz 1951
MILEWSKI Jerzy 1952
MILLER Jerzy Zdzisław 1952
MILLER Stefan 1953
MILLER Andrzej 1958

MINCZAKOWSKA Krystyna 1952
MIROSŁAWSKI Waldemar 1952
MIZERA Lech Henryk 1956
MODRO Tomasz Antoni 1957
MODRZEJEWSKI Kazimierz Zygmunt 1955
MOGILNICKI Wacław Stefan 1958
MOKWA Danuta 1956
MONIEWSKI Jerzy 1951
MONTYGIERD-ŁEJBO Witold 1952
MORAWIEC Józef 1950
MORDAWSKI Józef 1952
MOSZYŃSKI Jan 1956
MOTYKIEWICZ-SOBICZEWSKA Halina 1952
MOŻDZYŃSKI Wiesław 1952
MRASS Mirosława Barbara 1956
MUCHA Adam 1952
MUSIAŁ Jan 1952
MUSIEROWICZ Stanisław 1956
MUSZYŃSKI Stanisław 1952
MYŚLIŃSKA Zofia 1951
MYSZKOROWSKI Tadeusz Zbigniew 1952

NADZIAKIEWICZ Henryk Czesław 1948
NAWROT-ORNAFA Czesława 1956
NESTOROWICZ Krystyna Maria 1959
NIEDZIELSKI Zygmunt Jakub 1950
NIEWIADOMSKA Irena 1951
NINKE Jerzy 1956
NISZCZYŃSKI Mikołaj Tadeusz 1952
NOWAKOWSKI Jerzy Stanisław 1952
NOWAKOWSKI Waldemar 1952
NOWICKI Bolesław Maciek 1959

OKOŃ-FURMAŃSKA Alina 1952
OLEJNICZAK Edward Zbigniew 1957
OLESIŃSKI Lucjan Antoni 1958
OLSZEWSKI Jan Paweł 1955
OLSZEWSKI Zbigniew 1952
OLSZENKO Zofia Jadwiga 1951
ORGANA Grzegorz 1952
ORŁOWSKI Jan Aleksander 1951
ORNAF Bolesław 1954
OSIŃSKI Bohdan Wacław 1952
OSTASZEWSKI Bogdan Jerzy 1956
OSTROWSKA Teresa Zofia 1952
OWCZAREK Romuald Bogdan 1958
OZIĘBŁO Andrzej Leszek 1955

PAC Andrzej 1950
PALCZEWSKI Tadeusz 1954
PARYJCZAK Tadeusz 1956
PASIEWICZ Irena Zenona 1952
PAWIŃSKI Marek Antoni 1958
PAWLIK Tadeusz 1955
PAWŁOWSKI Leszek Bronisław 1954
PERLIŃSKA-DUNAJSKA Krystyna 1956
PERSKI Wacław 1952
PĘKALA Władysław Stanisław 1956
PIECHULSKI Jerzy Stanisław 1958
PIECHUCKI Sławomir 1957
PIECHUCKI Cezary Maria Tadeusz 1954
PIETRONIUK Kazimiera 1951
PIĘTA Stanisław Wacław 1956
PINIAK Stanisław 1957
PISKOREK Marian 1951
PIZOŃ Barbara Anna 1959
PLISZKO Bożena Zofia 1957
PŁONKA Andrzej 1959
PŁOSZEWSKI Jerzy Marian 1956
PODLEJSKI Jerzy Szczepan 1955
POHOSKA Helena 1946
POŁOWIŃSKI Stefan 1957
POPIS Hanna Janina 1956
PORADOWSKA Henryka 1956
PORADOWSKI Stanisław 1956
PRZYBYSZ Anna 1952
PRZYTULSKI Stanisław 1952
PSZCZÓŁKA Tadeusz 1952
PSZONKA Bożena Teresa 1958
PUSTELNIK Czesław 1947
PUSTÓWKA Henryk 1951

RADOMSKI Wielosław 1952
RADZYNKIEWICZ Ryszard Andrzej 1957

RĄBALSKA Julitta 1958
REIMSCHÜSSEL Władysław 1957
REMBOWSKI Eugeniusz 1953
RESLER-HONA Maria 1958
RETKIEWICZ Janusz 1952
RODEWALD Władysław 1951
RODZIEWICZ Józef 1950
ROGALSKA-NEUMAN Julita 1952
ROJEK-DUDZIŃSKA Zofia 1952
ROMANOWSKA Janina 1956
ROŻKOWSKA-MUSZYŃSKA Jadwiga 1952
RUCIŃSKI Jerzy Jakub 1947
RUDAK Józef 1958
RUDZIŃSKI Ignacy 1953
RUDZKA Ewa 1950
RUSINOWSKI Antoni Jan 1951
RYBSKI Romuald Andrzej 1957

SALM ANDRZEJ Konstanty 1952
SALSKA-WARZYWODA Jadwiga 1952
SAŁACIŃSKA Bronisława 1957
SAMSEL Włodzimierz Zdzisław 1956
SAPIEJA-KUCHARSKA Janina 1952
SASS Bolesław Feliks 1950
SAWICZ Danuta Irena 1958
SAWKO Cyryl 1948
SCHMIDT Hubert Gwido 1959
SCHÖNFELD Alfred 1948
SEMELKA Władysława 1952
SEMPIŃSKA Janina 1953
SEMPIŃSKI Józef Bogdan 1947
SIBIŃSKI Henryk 1954
SIEKIERZYŃSKI Adam Zbigniew 1955
SITARSKA Ludmiła 1957
SITKOWSKA Helena Franciszka 1952
SKIBNIEWSKA-SZCZUCKA Krystyna 1953
SKOWRONEK Halina 1952
SKWARSKI Tadeusz Jan 1952
SŁAWIŃSKA Alicja 1959
SOBIERAJSKI Tadeusz 1952
SOBASZEK Stanisław 1952
SOKÓŁ Alicja Zenona 1958
SOŁONIEWICZ Rajmund 1951
SOMOROWSKA Łucja Teresa 1952
SOPIELA Wacław 1951
SOSNOWSKI Czesław 1949
SOŚNIERZ Jan Kanty 1951
SOWIŃSKI Jan 1959
SPERBER Henryk 1950
SPIONEK Stanisław 1952
STACHOWIAK Eugeniusz 1956
STARZYŃSKA Krystyna 1952
STEFANOWSKI Tadeusz 1950
STEMPEL Wiesław 1951
STĘPIEŃ Bolesław 1958
STOBIECKI Jacek Czesław 1956
STODOLSKA Wanda Maria 1947
STRUMIŁŁO Czesław 1952
STRYCZNIEWICZ Kamila Narcyza 1954
STRZESZKOWSKI Julian 1952
STUDNIARSKI Kazimierz 1952
SUREWICZ Włodzimierz 1948
SYRZYSKO Zenon Zdzisław 1951
SZADOWSKI Jerzy Szymon 1954
SZANDROWSKA Anna 1948
SZAPIRO Szloma 1952
SZAYNAK Anna Teresa 1948
SZCZERBIŃSKI Jerzy Zygmunt 1951
SZCZOTARSKI Czesław 1952
SZKILNIK Stefan 1952
SZKOLNICKA Stefania Janina 1948
SZLAKOWSKI Zbigniew Leszek 1956
SZPAK Jadwiga 1958
SZUMACHER-CYGAN Anna 1952
SZWAJDLER Helena 1952
SZWARC Ludwik Hieronim 1952
SZYMAŃSKI Ryszard Antoni 1952
SZYMCZYK Mieczysław 1951
SZYMKIEWICZ-PETRYKOWSKA Alina 1952

ŚCIEŻKO Marianna 1959
ŚLĘZAK-GLIJER Teresa Janina 1956
ŚLUSARSKI Ludomir Lucjan 1955
ŚRÓTKA Stanisław 1952
ŚWIĄTKOWSKI Witold 1958
ŚWIDERSKI Zdzisław Jerzy 1952

TABOŁ Maria Alina 1955
TAFLIŃSKA Krystyna 1952
TARASIUK Danuta Jadwiga 1956
TKACZYŃSKI Tadeusz Marian 1949
TOKER Bernard 1955
TOMASZEWICZ Maria 1951
TOMASZEWSKI Jerzy Mieczysław 1947
TOPOLSKA Wiesława 1952
TOPOLSKI Waldemar Bronisław 1952
TROJAN Eugeniusz Lech 1947
TROSZCZYŃSKI Andrzej Romuald 1959
TUSZKO Wojciech 1951
TWIERDOCHLEBOW Natalia 1959
TYBLEWSKI Andrzej 1951
TYLL Mirosław 1952

ULEJSKI Janusz 1950
ULIASZ Maria Ewa Danuta 1959
URBANOWICZ Józefa 1948
URBANOWICZ Czesław Jan 1952
URBAŃCZYK Engelbert 1956
URBAŃSKI Mieczysław 1949
UTRACKI Lechosław Adam 1956
UZAROWICZ Robert Antoni 1958

WAKALSKI Andrzej Wiktor 1958
WALCZAK Zbigniew Kazimierz 1956
WALCZAK Antoni 1957
WALCZYŃSKI Stefan Józef 1959
WALEWSKI Janusz Andrzej 1947
WALICKA Krystyna 1957
WALICKI Maciej 1959
WARZECHA-JAROS Wanda 1952
WARZYWODA Jan 1952
WASIAK Jan Zygmunt 1957
WASILEWSKI Jerzy 1958
WASILEWSKI Tadeusz Mirosław 1950
WDOWIK Marian 1956
WELZ Romuald 1952
WERNER Zbigniew 1958
WERNER Feliksa Bożesława 1952
WESOŁOWSKI Juliusz 1950
WĘGREWICZ Stanisław 1952
WŁODARCZYK Henryk 1951
WŁODARCZYK Stefan 1952
WŁODARCZYK Zdzisław 1953
WŁODARSKI Krystyn 1951
WIECZOREK-WAJAND Donata Teresa 1952
WIECZORKOWSKI Jan 1952
WIECZORKOWSKI Zbigniew 1952
WIECZORKIEWICZ-RZĘSOWSKA Helena 1950
WIĘCEK Edward 1957
WIĘCKOWSKI Janusz Stanisław 1957
WIJATO Wiesław 1951
WIŚNIAKOWSKI Stanisław 1952
WIŚNIEWSKA Krystyna Maria 1957
WIŚNIEWSKI Mirosław Sylwester 1957
WIŚNIEWSKI Zbigniew 1954
WITECZEK Jacek Paweł 1958
WITKOWSKA Irena 1949
WITKOWSKI Jan Stefan 1957
WITKOWSKI Tadeusz 1950
WINCZAKIEWICZ Andrzej Jeremiasz 1947
WOCHNIAK Franciszek 1957
WOJACZYŃSKI Krzysztof 1956
WOJCIECHOWSKA Krystyna 1952
WOJCIECHOWSKI Henryk Józef 1957
WOLSKA Maria 1949
WOLSKA Halina 1950
WOŁCZEK Olgierd Stanisław 1949
WOŹNIAK Jan 1957
WOŹNICZKO Ireneusz Michał 1958
WOŹNICZKO Bronisław Stanisław 1956
WÓJCIK Stanisław 1952
WÓJCIK Wojciech Maciej 1958
WRONA Mieczysław 1951
WROŃSKI Mieczysław 1949
WRÓBEL Jerzy Tadeusz 1949
WRÓBLEWSKA-SOBIERAJSKA Ewa 1957
WRZOŚ Krystyna Zofia 1957
WYRWAS Urszula 1959
WYPYCH Waldemar Stanisław 1954
WYSOCKI Stanisław Piotr 1952
WYSTOP Wacława Julia 1948

VARGA Luiza 1955

ZAGRODZKI Stanisław 1959
ZAJĄC Henryk Witold 1951
ZAJĄC Kazimierz Stefan 1955
ZAJĄC Stanisław 1954
ZAKOSZTOWICZ Zdzisław Antoni 1954
ZAMOJSKI Aleksander Wiesław 1954
ZAMOJSKI Zbigniew Eugeniusz 1948
ZAREMBA Danuta Teresa 1952
ZARZYCKI Jan Zdzisław 1959
ZASADZIŃSKI Wojciech 1958
ZAWADZKI Antoni Jerzy 1952
ZEJDLER Barbara Bożena 1952
ZELENAY Tadeusz 1951
ZIELIŃSKI Kazimierz Mirosław 1956
ZIMNICKI Jan 1955
ZIĘBOLEWSKI Jerzy 1951
ZNAJEK Mirosław 1952
ZWIERZAK Andrzej Karol 1955
ZYNEK Józef Stanisław 1959

ŻAK Wiesław 1959
ŻARCZYŃSKI Antoni 1952
ŻDANOWICZ Kalina Stanisława 1949
ŻOŁĘDZIOWSKA Barbara 1952
ŻÓRAWSKA Irena Halina 1952
ŻUBRAŃSKA Walentyna 1948
ŻUKOWSKA Alina 1952

WYDZIAŁ WŁÓKIENNICZY

ABRAMOWICZ Jerzy Miron 1958
ADAMCZYK Zenon Jan 1952
ADAMSKI Wiesław Jan 1952
ALTSZULER Mieczysław 1955
AMSTERDAMSKI Jerzy 1954
AN IN SIK 1959
ANKUDOWICZ Wacław 1952
ANTCZAK Krystyna Maria 1957

BACHOWSKI Władysław Jan 1957
BALCEROWSKI Witold Jerzy 1958
BARANOWSKI Józef 1954
BARDADIN Jerzy 1952
BARTNIK Roman 1958
BARTOSZKIEWICZ Tadeusz 1951
BAUMBERG Stanisław Antoni 1952
BERKOWSKI Stanisław 1957
BEŹNICKI Marceli 1952
BIAŁOBRZESKI Tadeusz 1958
BIEDROŃ-KALINOWSKI Jerzy 1956
BIELSKI Edward 1951
BIŃCZAK Barbara 1958
BLUS Władysław 1952
BOBA Adolf 1952
BOGUSŁAWSKI Janusz 1952
BOGUSŁAWSKI Zbigniew Wacław 1952
BOJANOWSKA Zofia 1958
BOROWIK Krystyna 1952
BORZYK Zbigniew 1952
BRZEZIŃSKI Jerzy 1956
BRZEZIŃSKI Stefan Włodzimierz 1956
BUJACZ Tadeusz Romuald 1952
BURA Lucyna 1959

CABAN Tadeusz Marian 1952
CALIŃSKI Stanisław 1952
CHUPEK Milon 1952
CIANCIARA Jerzy Bronisław 1954
CHWIAŁKOWSKI Edward 1952
CIECIOROWSKI Zdzisław 1952
CIEŚLAK Eugeniusz 1957
CZECHOWICZ Tadeusz 1959
CZEMBROWSKI Henryk 1958
CZERNIEJEWSKA Halina 1956

DAMEK Danuta 1956
DANIELEWICZ Jerzy 1956
DARULA Milan 1952
DĄBROWSKI Adam 1956
DĄBROWSKI Jerzy Józef 1956
DĄBROWSKI Stanisław Bolesław 1952
DITKOWSKI Kazimierz 1951
DŁUŻNIEWSKI Janusz Eryk 1952

DOMINIAK Ryszard 1957
DUTKOWSKI Stefan 1950
DURASIEWICZ Wiesław Marian 1955
DVOŻACEK Alexej 1952

FILIP Zdzisław 1952
FINKENSTEIN Jan Henryk 1952
FURMAŃSKI Eugeniusz 1952

GAJDA Zenon 1952
GAYCZAK Jan Stanisław 1958
GĘSIAK Mieczysław 1958
GIBIEC Danuta Janina 1959
GLAZAR Stanisław 1958
GŁĄBIŃSKA Maria 1957
GŁODZIK Natalia Antonina 1958
GŁOWIENKOWSKA Grażyna Urszula 1957
GŁOWIŃSKI Tadeusz 1958
GODEK Jerzy 1952
GÓRECKI Leopold Robert 1956
GÓRNIAK Zygmunt Władysław 1958
GÓRSKI Henryk Michał 1952
GRUDNIEWSKI Michał Adam 1956
GRYCZMAN Józef 1958
GRYGIELEWICZ Jerzy 1957
GUTIN Aleksandra 1951
GUTT Jan 1951

HABIK Melania Zofia 1958
HOLKA Janusz 1952
HYBSZ Sławomir Emilian 1959

JABŁOŃSKI Władysław Aleksander 1956
JACKOWSKI Tadeusz Marian 1957
JAKAJTIS Helena 1958
JANOWSKI Zdzisław 1957
JANUSZ Tomasz 1951
JARECKI Józef 1952
JARNO Konrad Piotr 1955
JARZĘBOWSKA Izabela 1957
JĘDRZEJEWSKI Janusz Włodzimierz 1951
JÓŹWICKI Ryszard 1952
JUNG Paulina 1957
JUŚKIEWICZ Zygmunt 1957

KACZOROWSKI Stanisław 1952
KALENIK Ryszard 1957
KAMIŃSKI Tadeusz 1958
KARCZEWSKI Tadeusz 1951
KASPEREK Kazimierz Czesław 1958
KERMEL Teresa Barbara 1958
KIM JEN SIM 1959
KIŃSKI Wiktor 1952
KLOZE Tadeusz 1959
KLUSEK Eugeniusz 1958
KŁOPOTOWSKI Janusz 1952
KŁOSZEWSKI Jan 1954
KOŁACIŃSKI Tadeusz 1958
KOMSTA Władysław 1951
KONDRATOWICZ Romuald 1952
KOPCZYŃSKI Janusz Franciszek 1958
KORSAK Jan Artur 1952
KORZENIOWSKA Teresa Maria 1959
KOŚNIK Julian 1958
KOWALCZYK Barbara Janina 1957
KOWALSKI Antoni Remigiusz 1959
KOWALSKI Stefan 1952
KOZA Władysław 1957
KOZIETULSKI Jerzy 1952
KOZŁOWSKI Zygmunt Marian 1955
KRASKA Emilia 1959
KRYSIAK Henryk Antoni Stanisław 1958
KRYSZTOF Stanisław Marian 1955
KUHN Janusz Kazimierz 1952
KUHN Mirosław 1952
KUPCZYŃSKI Czesław 1952
KUSIAK Jerzy Leonard 1952
KUŚMIERCZYK Edward 1952

LACHOWICZ Janusz Stefan 1958
LAFERY Ryszard Włodzimierz 1955
LASKOWSKI Tadeusz 1956
LAZAREK Jan Wojciech 1952
LEWIŃSKA Alina Maria 1958
LEWIŃSKI Jerzy 1951
LINIECKI Aleksander 1951
LIPECKI Henryk 1952
LIPIŃSKI Andrzej 1950
LIPP Barbara Józefa 1958
LISIK Sławomir 1952

LORENS Mieczysław 1951
LUBERACKA Jolanta 1958

ŁAKOMIK Lesław 1956
ŁASAK Tadeusz Zbigniew 1952
ŁASZKIEWICZ Bogumił Sławomir 1956
ŁOPUSZYŃSKI Jerzy 1952

MACIEJEWSKI Jerzy Ryszard 1952
MAJEWSKA Danuta 1957
MAKÓWKA Janusz Adam 1954
MALIŃSKI Leszek 1952
MAŁOLEPSZY Marian 1956
MAŁYSA Seweryn Stanisław 1959
MARYNOWSKA Ewa Stefania Aniela 1958
MARCINKOWSKI Witold Leszek 1955
MAŚLANKA Tadeusz 1952
MATZ Romuald 1958
MAZUROWSKI Jeremiasz Stanisław 1957
MEDER Krystyna Stanisława 1957
MELON Jadwiga 1957
MENDYS Stanisław Grzegorz 1957
MĘŻYKOWSKI Jerzy Leonard 1952
MICHAŁOWICZ Korneliusz 1951
MIKA Aleksandra 1959
MOLL Emanuel Eugeniusz 1954
MORTKA Stanisław Ryszard 1956
MROZOWSKI Zdzisław 1955
MRÓWCZYŃSKA-WASIK Krystyna Janina 1958
MUSZYŃSKA Kalina Alicja Henryka 1957

NAWROCKI Andrzej Tadeusz 1956
NOWACKI Tadeusz Karol 1958
NOWAK Rajmund 1958
NOWAKOWSKI Czesław 1958

OGRODOWCZYK Mieczysław Stefan 1958
OLEJNICZAK Arkadiusz Stanisław 1952
OPAŁKO Krystyna Anna 1957
OSTROWSKI Stanisław 1952
OSTRZENIEWSKI Robert Tytus 1956

PACOCHA Antoni 1952
PANEK Jan 1957
PAWŁOWSKI Longin 1957
PEŁKA Zenon 1956
PEREK Antoni 1956
PILICHOWSKA Stanisława 1956
PIOTROWSKI Grzegorz 1956
PIOTROWICZ Stanisław 1956
PLANER Janusz Edward 1955
PLEWIŃSKI Jan Mikołaj 1952
PŁUDOWSKI Franciszek 1958
PODKUL Eugeniusz Michał 1958
POREDA Kazimierz 1956
POROMBKA Bronisława Józefa 1957
POSZEPCZYŃSKI Leszek 1953
PRINDISZ Henryk 1952
PRZEŹDZIECKA-OŻOGOWSKA Kazimiera 1952
PRZYBOJEWSKA Danuta Zofia 1959
PSTROCKI Henryk Zygmunt 1955
PSZCZÓŁKA Zdzisław Andrzej 1957

RAKOWSKI Zenon 1952
RAWLUK Bernard 1956
ROSENWASSER Izaak 1952
ROZMARYNOWSKI Władysław 1952
RÓŻYCKI Artur Adam 1952
RÓŻYCKI Mirosław 1952
RÓŻYCKI Zygmunt 1952

SEGET Elżbieta Maria 1958
SIEKOWSKI Roman Marek 1952
SIEŃKO Janusz Józef 1958
SIKORA Bogusław Jan Urban 1952
SKORUS Mirosław Józef 1956
SOBCZAK Ryszard 1958
SOBOLEWSKI Lech 1952
SOKOLNICKI Władysław Bogumił 1952
SOKOŁOWSKA Teresa Krystyna 1959
SOLAREK Zbigniew 1956
SPYCHAŁ Aleksander 1956
STEFAN Andrzej Jan 1957
STEFAŃSKI Stanisław Adam 1957
STRZELECKI Leszek 1955
SUDRA Andrzej 1957

SZALEWICZ Zofia 1958
SZCZEPANIK Włodzimierz Franciszek 1958
SZCZEPAŃSKI Stefan Wincenty 1957
SZMELTER Wojciech Piotr Paweł 1952
SZOSLAND Janusz 1952
SZPIRO-ROZMARYNOWSKA Kazimiera 1953
SZUCHT Edward 1952
SZYMAŃSKA Halina 1958
SZYMCZAK Jerzy 1952

ŚLUSARSKI Zbigniew Zdzisław 1951
ŚWIRSKA Anna Teresa 1957
ŚWIRSKI Marian 1956

TARCZYŃSKI Kazimierz Wojciech 1952
TEREBIŃSKI Tadeusz 1952
TOMAN Zdeněk 1952
TOMCZAK Adam 1955
TORCZYŃSKA Wanda 1957
TRACZ Włodzimierz 1956
TROCKI Stanisław 1952

ULIŃSKI Jerzy 1959
URBAŃCZYK Grzegorz 1951
UZDOWSKI Henryk 1952

WADOWSKI Marian 1951
WALCZAK Bogusław 1952
WALKOWIAK Stanisław 1956
WASIAK Tadeusz Stanisław 1955
WASILEWSKI Klemens 1952
WASZCZEWSKI Janusz 1956
WAWRZASZEK Zbigniew Jan 1954
WAWROŃSKI Zenon Stanisław 1958
WAWRZYNIAK Andrzej 1958
WĄGROWSKI Eugeniusz Józef 1958
WDOWIAK Hieronim Tadeusz 1952
WERNER Hanna Teresa 1958
WIĘŹLAK Włodzimierz 1952
WILCZAK Maria Janina 1958
WILMAŃSKI Antoni Bernard 1958
WISZCZOR Jan 1956
WITKOWSKI Mirosław 1952
WŁOCHIŃSKA-AKSAN Stanisława 1952
WŁOCHOWICZ Andrzej Wiesław 1955
WOJCIECHOWSKI Jan 1957
WOJTKOWSKI Jerzy 1958
WOLFRAM Leszek January 1955
WOLNICKA Wiesława 1956
WOŹNIAKOWSKI Stanisław 1958
WRĘCZYCKI Antoni Adam 1959
WRÓBEL Wiesława Maria Teresa 1956
WURM Alicja 1958
WYCISŁOWSKI Jan 1952
WYSOCKI Andrzej Mieczysław 1954
WYSOCKI Mieczysław 1957

ZAGÓROWSKI Henryk 1954
ZAJĄC Władysław Jan 1958
ZAJDEL Roman Ryszard 1956
ZAKRZEWSKI Juliusz 1952
ZAMORA Zygmunt 1958
ZAWADNIK Wacław 1950
ZIÓŁEK Czesław 1952

ŻARYSKI Zbigniew Marian Kazimierz 1952
ŻĄDŁO Jan 1959

WYDZIAŁ CHEMII SPOŻYWCZEJ

AMANOWICZ Jacek 1958
AUGUSTYNIAK Jan 1958

BANACH Jadwiga 1959
BARAN-KUKLA Barbara 1957
BŁAZIŃSKA-LEPLAWY Halina 1955
BOJARSKA Hanna Natalia 1958
BOLANOWSKA Helena 1958
BOROWIK Teresa 1959
BORUCH Mieczysław 1957

BORUCH-DOTKIEWICZ Teresa 1957
BRODOWSKI Roman 1957

CHMIELEWSKA Zofia 1958
CHMIELIŃSKA Barbara 1958
CIEŚLIK Jan 1958
CŁAPA Sylwin 1958
CZAGARI Eugeniusz 1956
CZYŻYCKI Aleksander 1956

DANKOWSKI Edward 1954
DĄBROWSKA Danuta 1955
DOLNICKI Tadeusz 1955
DOMAŃSKI Marian 1958
DUNAJSKA Teresa Wanda 1959
DUSZYŃSKA Krystyna 1956
DYLKOWSKI Władysław 1958

FALCMAN Witold 1958
FORNALEK Wiktor 1956

GALAS Edward 1955
GAŁAMAN Tadeusz 1954
GARCZAREK Leszek Mieczysław 1955
GAWRYLUK Leonid 1957
GÓRA Józef 1958
GÓRSKA Barbara 1958
GOZDUR Halina Maria 1958
GRABSKA Halina Barbara 1959
GRYC Aurelia 1958
GWARDYS Stanisław 1956

HAUSER Sławomir 1958

JARNIEWICZ Janina Teresa 1959
JAROSZ Kazimierz 1957
JASIELSKI Michał 1956
JAŚKO Adam Ludwik 1959

KAMIŃSKA Cyryla 1958
KAPUŚCIK Maria 1959
KARCZEWSKA Irena 1957
KAZIMIERCZAK Władysław 1955
KENNER-STANO Magdalena 1958
KIEREBIŃSKI Czesław 1954
KNAP Ryszard 1957
KNUL Ireneusz Janusz 1959
KOKUSZKO Zdzisław Ignacy 1959
KOSIŃSKI Konrad 1955
KOTLARSKA Stefania 1958
KOWALCZYK Alina 1959
KOWALSKA Alina 1957
KOŹLIŃSKI Zbigniew 1958
KRAWCZYK Zbigniew 1954
KUBIAK Jan 1956
KUBIELSKA Teresa Jadwiga 1959
KUTERMANKIEWICZ Bolesław 1959

LASZKIEWICZ Zofia Lucyna 1959
LATAWIEC Wanda 1958
LEWANDOWSKA Danuta 1958
LEŚKIEWICZ Mieczysław 1955
LISIK Mieczysław 1957

ŁATKOWSKI Eligiusz 1958
ŁAWNICKI Stanisław 1956

MAJKA-ŁYJAK Halina 1958
MAŁKOWSKI Zbigniew 1956
MAŁYSZEK Mieczysław 1954
MĄCZYŃSKA Aleksandra 1958
MICHALEWSKA Anna Halina 1959
MICHALSKI Mirosław 1958
MILLER Barbara 1959
MURDZIA Anna 1957

NOWAK Franciszek 1957
NOWAKOWSKI Leon 1955
NOWICKA Maria Zdzisława 1959
NOWICKI Jerzy 1958
NOWICKI Zbigniew 1958

OPIOŁA Stanisława 1958
ORLIK Henryka 1958

PABIN Stanisław 1959
PALONKA Stanisław 1956
PAŁCZYŃSKA Janina 1958
PAŁCZYŃSKI Andrzej 1957
PASZKO Tadeusz 1957

PERETA Witold 1959
PETRI Anna 1958
PIETRASZ Maria 1958
PILAWSKI Stanisław 1957
PIZŁO Kazimiera 1959
PRZYCHODZKI Ryszard 1958
PYRSKA Alicja Krystyna 1959

RAKOWIECKI Zbigniew 1958
ROPA Czesław 1954
RZEMIENIUK Barbara Zofia 1957
RZEMIENIUK Tadeusz Bolesław 1956
RYMARKIEWICZ Jan 1958

SKALSKI Jerzy 1958
SOKOŁOWSKI Andrzej Marian 1959
STEFAŃSKA Maria 1959
SKRZYCKI Wojciech 1957
SURMIŃSKI Józef 1955
SWORZYŃSKI Tadeusz Franciszek 1959
SZYMCZYK Zdzisław 1957

TALIK Józef Ludwik 1958
TOMASZEWSKA-ŁAZIŃSKA Wiesława 1958
TYCZKOWSKI Andrzej Piotr 1958
TYSKI Jerzy 1959

WALERIAŃCZYK Edmund 1954
WALISCH Stanisław 1956
WELZ Danuta Maria 1959
WERNER Krystyna Maria 1958
WIERZBICKI Leopold 1958
WIĘCEK Henryk 1957
WŁADZIŃSKA Romualda 1957
WOLFAN Halina Stefania 1957
WYPCHLAK Maria 1958
WYRWA Marian 1959
WYRWA Urszula Anna 1959

ZALICKI Jerzy 1956
ZASADA Grzegorz 1957
ZGLIŃSKI Wacław 1956

Dyplom INŻYNIERA

w okresie piętnastolecia (do 30 VI 1959 r.) otrzymali:

WYDZIAŁ MECHANICZNY

ABRAMCZYK Józef 1957
ADAMAS Leszek 1958
ADAMEK Zbigniew Antoni 1953
ADAMIAK Stefan 1956
ADAMOWICZ Konrad 1954
AKSAN Gabriel 1952
ALEKSANDROWICZ Stanisław 1952
ALEKSANDROWICZ Szymon 1953
AMER Leszek 1952
AMERSKI Zenon 1954
ANDRZEJAK Mirosław 1952
ANKUDOWICZ Henryk 1952
ANTONIAK Stanisław 1952

ARSZYŁOWICZ Janusz Ryszard 1953
AUGUSTYNIAK Ryszard 1958

BAKALARZ Mieczysław 1959
BAKUNOWICZ Witalis 1952
BAL Sławomir Marian 1953
BALCERSKI Marian 1958
BALCERZAK Henryk 1956
BAŁABAN Przemysław 1952
BAMBUCH Tadeusz 1955
BANASIAK Mirosław Jerzy 1952
BANASIAK Henryk 1954
BANASZKIEWICZ Stefan 1954

BANEK Czesław 1956
BARABASZ Henryk 1953
BARANOWSKI Alfred 1955
BARANOWSKI Bronisław 1957
BARCZYK Zbigniew 1954
BARTOSZEWICZ Jerzy 1954
BARTOSIK Józef Franciszek 1952
BARTNICKI Andrzej 1952
BARWIŃSKI Ryszard 1955
BARYS Jerzy 1954
BARYS Ryszard 1957
BAUM Maurycy 1952
BELICZYŃSKI Stanisław Ludomir 1956
BERGIER Ryszard Hieronim 1953
BERNARD Andrzej 1953
BERNER Franciszek 1958
BEROWSKI Zbigniew 1954
BIAŁEK Bolesław 1954
BIEDRZYCKI Lech Marian 1953
BIELAKOWSKI Janusz 1953
BIELICKI Zygmunt 1959
BIELNICKI Marek 1953
BIENIAS Feliks 1957
BIEŃ Józef 1957
BIK Marianna 1955
BILICZ Jerzy Stefan 1956
BINIEK Henryk 1959
BITNER Bronisław 1952
BLATMAN Leon 1954
BŁACHOWICZ Edmund 1952
BŁASZCZAK Jerzy 1959
BOBCZYŃSKI Kazimierz 1957
BOBREK Wiesław 1958
BOBROWSKI Kazimierz 1955
BOCHNIAK Zbigniew 1956
BOGUSZ Julian 1952
BOGUSZ Zenon 1954
BOLIMOWSKI Wacław 1952
BOŁDOK Zygmunt 1954
BONCZAK Konstanty 1956
BORKOWSKI Eryk Romuald 1957
BOROWIECKI Józef Władysław 1957
BOROWIECKI Stanisław 1954
BORTNOWSKI Leon 1957
BORYSEWICZ Władysław 1952
BROCZKOWSKI Janusz Stanisław 1953
BRODZIŃSKI Kazimierz 1958
BRUCKI-STEMPKOWSKI Włodzimierz 1954
BRYKOWSKI Kazimierz 1957
BRYL Alojzy 1953
BRYSIK Stanisław Leon 1953
BRZESKI Czesław 1958
BRZOZOWSKI Kazimierz 1954
BRZOZOWSKI Zdzisław Tadeusz 1959
BUCZKOWSKI Jerzy 1959
BUJANOWSKI Tadeusz 1956
BUJNICKI Wiktor 1954
BUKOWSKI Edmund 1958
BUKOWSKI Roman 1953
BURAKOWSKI Tadeusz 1954
BURSKI Zenon 1957
BYCZKOWSKI Bernard 1958
BYLEWSKI Stanisław 1952

CABAN Eugeniusz 1959
CEGŁOWSKI Stanisław 1954
CHALCZYŃSKI Ignacy 1958
CHMIELEWSKI Stanisław 1955
CHOJNACKI vel KOTARSKI Kazimierz Bernard 1953
CHORZEWSKI Stanisław 1957
CHUDZIASZEK Janusz Ryszard 1952
CICHA Jadwiga Teresa 1955
CICHOCKI Stefan 1954
CIENNIK Jan Franciszek 1955
CIERPISZ Tadeusz 1952
CIESIELSKI Stanisław 1957
CIESONIK Janusz 1957
CIEŚLAK Marian Ziemowit Wojciech 1953
CIEŚLIKOWSKI Henryk 1954
CINK Antoni 1959
CIOŁEK Władysław 1954
CISOWSKI Władysław 1959
CISZEWSKI Henryk 1954
CUCHROWSKI Jerzy 1957
CZAJKOWSKI Bogdan 1954
CZAJKOWSKI Maciej Stanisław 1953
CZARNIAWSKI Marian 1952

CZARNIAWSKI Piotr 1957
CZECHOWSKI Jerzy Zbigniew 1953
CZECZOTKA Leon 1958
CZERWINÓW Włodzimierz 1956
CZUBA Jan 1959
CZUPRYNIAK Marian 1958
CZYŻEWSKI Adam Antoni 1957
ĆWIKLIŃSKI Stanisław 1956
ĆWIRKO Zygmunt Wacław 1954

DABIŃSKI Andrzej 1955
DALNOWSKI Feliks 1958
DĄBROWSKI Konrad 1956
DĄBROWSKI Marian Ignacy 1953
DĄBROWSKI Michał Jerzy 1952
DEPCZYŃSKI Ludwik 1959
DERSKI Włodzimierz 1952
DERWINIS Januariusz 1953
DĘBICKI Jan 1956
DĘBOWSKI Antoni Jan 1958
DOBROWOLSKI Zbigniew Kazimierz 1956
DOBRUCHOWSKI Jerzy 1952
DOBRUCKI Józef 1954
DOLACIŃSKI Zbigniew 1957
DOLECKI Henryk 1953
DOLECKI Tadeusz 1956
DOMAGAŁA Leszek 1956
DOMAŃSKI Jan 1957
DOMINIEWSKI Wacław 1953
DOMŻALSKI Edmund 1956
DORSZ Stanisław Marian 1958
DRĄŻCZYK Bogdan 1954
DRĄŻKIEWICZ Tadeusz 1959
DROŻDŻECKI Tadeusz 1957
DROŻDŻ Henryk 1955
DUDAREWICZ Henryk 1958
DUDEK Roman 1956
DWOJAK-DWORAKOWSKI Stanisław 1952
DWORCZYK Stanisław 1959
DYGUDA Józef 1959
DYLEWSKI Andrzej Marian 1953
DYLION Andrzej 1959
DZIĄG Józef 1955
DZIĘCIOŁ Jan 1954
DZIĘCIOŁOWSKI Marian Andrzej 1956
DZIĘGLEWSKI Leszek 1952

EJME Włodzimierz 1956
ERDMAN Maciej 1954

FIGIELMAN Chaskiel 1954
FIJAK Józef 1957
FIJAŁKOWSKI Henryk 1956
FIJAŁKOWSKI Sławomir 1957
FILARSKI Stanisław 1956
FILAS Leszek 1955
FIRAZA Zenon 1954
FLEGEL Mirosław 1955
FLEJSZER Bogusław 1957
FLORCZAK Bogumił 1954
FLORKOWSKI Ryszard Jan 1956
FRAJTAK Zygmunt 1952
FRAŃCZUK Czesław 1958
FRĄTCZAK Janusz 1956
FRĄTCZAK Teresa 1958
FRONTCZAK Zenon 1956
FRYDRYCHOWICZ Aleksander 1953
FURMANIAK Henryk 1959
FURMANIAK Józef 1959

GABRYJAŃCZYK Aleksy 1958
GAC Stanisław 1954
GACZYŃSKI Zenon 1958
GAEDE Włodzimierz 1957
GALEWSKI Marian 1952
GALIŃSKA-KIEPAL Danuta 1954
GAŁCZYŃSKI Tadeusz 1958
GARDOLIŃSKI Jan 1953
GARMULEWICZ Stanisław 1957
GARSZYŃSKI Andrzej 1957
GAUL Zbigniew 1952
GAWRYLUK Kazimierz 1955
GEMBARZEWSKI Zenon Alfred 1952
GENDEK Henryk 1952
GIEJSZTOR Jan Bernard 1952
GIERAŁT Feliks 1955
GIERUSZCZAK Jan Kazimierz 1953
GILOWSKI Witold Józef 1953

GIZIŃSKI Andrzej 1958
GIZIŃSKI Ryszard 1956
GLIŃSKI Zdzisław Leon 1953
GLIWNY Jerzy 1956
GŁOGOWSKI Nikązy 1955
GOLIŃSKI Jan 1954
GOLNIK Włodzimierz Antoni 1952
GOŁACKI Tadeusz 1954
GOŁĘBIEWSKI Dyzma 1955
GOŁĘBIOWSKI Jerzy 1959
GOŁĘBIOWSKI Jerzy Stefan 1952
GOŁĘBIOWSKI Zenon 1954
GORDINOWICZ Stanisław 1953
GOSZCZYŃSKI Kazimierz 1955
GÓRA Kazimierz 1954
GÓRECKI Władysław 1958
GÓRSKI Tadeusz 1952
GRABOWSKI Jerzy 1954
GRABOWSKI Stanisław 1956
GRABOWSKI Jan Bolesław 1955
GRACZYK Józef 1956
GRELL Stanisław Edward 1953
GROBEL Tadeusz 1955
GROSMAN Stanisław 1954
GRUCHALSKI Tadeusz 1955
GRUDZIŃSKI Adam 1959
GRZEBIELUCHA Wiesław Ignacy 1953
GRZEGORCZYK Stanisław 1955
GRZELAK Eugeniusz 1954
GRZELAK Stefan 1957
GRZELCZAK Mikołaj Janusz 1957
GRZYMSKI Andrzej Maciej 1952
GULA Ryszard 1953
GUZEK Jerzy 1959
GWÓŹDŹ Józef 1954

HASS Rajmund 1952
HADT Jan Władysław 1952
HAJNRYCH Józef Kazimierz 1953
HANEMAN Marian 1956
HARNOS Karol 1954
HAŚ Zdzisław 1954
HAUSMAN Karol 1953
HEINRYCHT Janusz 1954
HEJDUK Stanisław 1959
HERUDAJ Brunon 1959
HILCZER Bogdan 1957
HILD Zbigniew 1953
HYŻY Leonard 1956

IDCZAK Jerzy Stanisław 1955
IHOWALSKI Janusz 1956
IWASZKIEWICZ Aleksander 1953
IZBICKI Roman 1952

JABŁOŃSKI Ireneusz 1957
JABŁOŃSKI Tadeusz 1953
JACH Julian 1956
JACHOWICZ Bogusław 1954
JADACHOWSKI Tadeusz 1952
JADŁOWSKI Stanisław 1959
JAKÓBEK Mieczysław 1956
JAKSA Bogdan 1958
JAKUBCZYK Mieczysław 1956
JANCZEWSKI Jerzy 1955
JANIAK Ryszard 1954
JANICKI Antoni 1955
JANKIEWICZ Lucjan 1953
JANKOWSKI Antoni Eugeniusz 1958
JANKOWSKI Jerzy 1957
JARECKI Antoni 1956
JARNECKI Bogdan Ryszard 1957
JARNOWSKI Mariusz 1953
JAROSZYŃSKI Andrzej 1958
JAROSZYŃSKI Mieczysław 1954
JAROSZYŃSKI Tadeusz 1956
JARZĘBOWSKI Władysław Antoni 1952
JASIŃSKI Tadeusz 1956
JASIUK Włodzimierz 1953
JASKULSKI Jan 1957
JASZCZAK Zenon 1954
JASZCZYŃSKI Ryszard Edward 1953
JAWORSKI Eugeniusz 1957
JAWORSKI Ryszard 1957
JAWORSKI Ryszard 1958
JEKIEL Henryk 1958
JESIONEK Włodzimierz 1954
JERZEWSKI Zdzisław 1954
JEZIERSKI Mieczysław Kazimierz 1956

JEZIORNY Paweł 1956
JĘDRUSZCZAK Kazimierz 1958
JĘDRZEJEWSKI Romuald 1958
JĘDRZEJEWSKI Zbigniew Bronisław 1958
JODKO-NARKIEWICZ Kazimierz 1953
JÓZEFIAK Antoni 1952
JÓŹWIAK Edmund 1957
JUST Bogusław 1957
JUSZCZYK Kazimierz 1954

KABACIŃSKI Jan 1958
KACPRZYK Krystyna 1955
KACZMARCZYK Leszek 1954
KACZMAREK Kazimierz 1956
KACZMAREK Krystyna 1958
KACZMARSKI Jerzy 1954
KACZMARSKI Stanisław 1959
KACZOR Władysław 1953
KAJSZCZAK Zenon 1955
KALESKI Longin 1958
KALINA Stefan 1954
KAŁKA Marian 1957
KAMAŃCZYK Przemysław 1954
KAMIŃSKI Julian 1954
KAMIŃSKI Przecław Jan 1957
KAMIŃSKI Zbigniew 1954
KAMIŃSKI Zenon 1954
KANIEWSKI Wiesław 1954
KAPCZYŃSKI Wacław 1952
KAPECKI Jerzy 1956
KAPUSTA Henryk 1955
KARALUS Jan 1954
KARASIAK Wacław 1952
KARASIŃSKI Jan Zdzisław 1952
KARASIŃSKI Stanisław 1952
KARKOCHA Piotr 1953
KAROLCZAK Bolesław 1957
KASPRZAK Tadeusz Ryszard 1952
KASPRZYCKI Mirosław 1952
KASPRZYK Leon 1953
KAUŻNY Stanisław 1959
KAWKA Wiesław 1954
KAZNOWSKI Marian 1952
KAŹMIERCZAK Jerzy Kazimierz 1958
KEMPIŃSKI Tadeusz 1952
KENNER Janusz 1952
KĘDZIERSKI Jan 1952
KIBITLEWSKI Józef Bohdan 1957
KICIŃSKI Zygfryd 1954
KIELMER Stanisław 1957
KIMACZYŃSKI Henryk 1958
KIMACZYŃSKI Kazimierz Jan 1952
KINASZ Adam 1957
KISZKIEL Wadim 1953
KITOWSKI Bogusław 1954
KLAMA Ryszard Stefan 1953
KLEBAN Stanisław 1954
KLEJNY Wiesław 1953
KLIMCZAK Tadeusz 1957
KLIMCZAK Zygmunt Henryk 1953
KLIMECKI Zbigniew 1957
KLIMEK Roman 1953
KLIMKOWSKI Włodzimierz 1956
KLONOWSKI vel KOZIEŁ Józef 1956
KŁOS Stanisław 1956
KNOROWSKI Ryszard Henryk 1953
KOCHANOWSKI Stanisław 1954
KOCHAŃSKI Wacław 1953
KOCEWIAK Mieczysław Władysław 1955
KOLARZOWSKI Włodzimierz 1956
KOLASIŃSKI Krzysztof 1958
KOŁODZIEJCZAK Ryszard 1956
KOŁODZIEJCZYK Stanisław 1954
KOŁODZIEJEK Zenon 1954
KOŁODZIEJSKI Ignacy 1956
KOŁODZIEJSKI Jerzy 1958
KOMAROW Jan 1953
KOMECKI Tadeusz 1952
KOMOROWSKI Mirosław 1958
KONARSKI Tadeusz Marek 1956
KONDRAT Wiktor 1955
KOPEĆ Tadeusz 1957
KOPEĆ Tadeusz Stanisław 1955
KORNACKI Henryk 1959
KORPAL Roman Antoni 1957
KORYCIŃSKI Zygmunt 1956
KORYCKI Leszek 1954
KOSIOROWSKI Jerzy 1953

KOSKOWSKI Czesław 1953
KOSOBUDZKI Konrad 1954
KOSSAKOWSKI Mieczysław 1954
KOSTELECKI Franciszek Dariusz 1952
KOSTRZEWSKA Zofia 1954
KOTECKI Zenon 1956
KOWACZ Jan 1954
KOWALCZYK Henryk 1953
KOWALCZYK Henryk 1956
KOWALCZYK Ryszard 1959
KOWALEWSKI Jerzy 1953
KOWALEWSKI Jerzy Marian 1954
KOWALEWSKI Mirosław Stanisław 1953
KOWALIK Adolf 1954
KOWALIK Leon 1958
KOWALSKI Stanisław Wojciech 1952
KOZAKIEWICZ Tadeusz 1955
KOZARZEWSKI Romuald 1952
KOZIARSKI Andrzej Kazimierz 1953
KOZŁOWSKI Andrzej 1958
KOŹMIŃSKI Jerzy 1954
KRAJEWSKI Wiktor 1952
KRANAS Lech 1957
KRASIŃSKI Henryk 1957
KRAUSHAR Witold 1953
KRAUZE Lech Jan 1958
KRAWCZYK Kazimierz 1952
KRAWCZYK Piotr 1956
KRĘŻEL Zdzisław 1952
KROGULSKI Andrzej Jan 1958
KRÓLIKOWSKI Apoloniusz 1954
KRUPIŃSKI Eugeniusz 1953
KRUSZYŃSKI Jan 1954
KRUSZYŃSKI Jan Ryszard 1952
KRYGIER Tadeusz 1956
KRYSIAK Jerzy 1955
KRZYŻANOWSKI Janusz Albert 1952
KUBACKI Ireneusz 1953
KUBIACZYK Czesław 1952
KUBIAK Konrad 1953
KUBIŚ Ryszard 1957
KUCHAREK Tadeusz 1959
KUCHARSKA-STACHNIO Jolanta Maria 1955
KUCHARSKI Jan Wacław 1952
KUCHARUK Witold Mirosław 1952
KUCHARZ Tadeusz 1953
KUCHCIŃSKA Dorota 1955
KUCIAPSKA-MOSZCZYŃSKA Krystyna 1955
KUCZYŃSKI Jerzy 1958
KUKLIŃSKI Zbigniew 1954
KUKUĆ Adam Ryszard 1957
KULA Krzysztof 1952
KULAWIK Henryk 1957
KULPA Stanisław 1957
KUŁAK Włodzimierz 1952
KUROWSKI Tadeusz 1953
KUROWSKI Teodor 1953
KUROWSKI Waldemar 1955
KUSTOSIK Franciszek 1955
KWIATKOWSKI Zbysław Marian 1955

LACH Stanisław 1954
LAJTLOF Jerzy 1955
LANG Ryszard 1954
LASECKI Marian 1955
LASKOWSKI Janusz 1954
LASKOWSKI Stanisław 1955
LATUSZKIEWICZ Wiesław Józef 1952
LAURE Andrzej 1953
LEBIODA Stefan 1956
LEDER Zygmunt 1958
LEJA Stanisław 1957
LEMIESZ Konstanty 1952
LENC Marian 1956
LEONKIEWICZ Konstanty 1952
LESIAK Piotr 1958
LEWANDOWSKI Adam Maria 1952
LEWANDOWSKI Janusz Aleksander 1952
LEWIAK Wacław Feliks 1955
LEWKOWICZ Ryszard 1959
LIBELT Waldemar 1955
LIGER Alojzy 1954
LIPCZYŃSKI Zbigniew 1954
LIPIŃSKI Andrzej 1954
LISIAK Edmund 1954
LISICKI Andrzej 1954

LISIK Antoni 1957
LITAWSKI Jerzy 1956
LIWOWSKI Stanisław Bartłomiej 1952
LOGA Leonard 1956
LORENS Jerzy 1953
LUDWIŃSKI Wiesław 1955
LUKAS Jędrzej 1959
LUTY Lechosław Antoni 1952

ŁASZKIEWICZ Miron 1953
ŁATACZ Stanisław 1959
ŁAZUCHIEWICZ Bogusław 1956
ŁĄGWA Marian 1956
ŁODZIEWSKI Ryszard 1959
ŁOKIEĆ Moszek Michael 1958
ŁOMIŃSKI Bernard 1954
ŁUKASZEWSKI Seweryn 1959
ŁYSIO Stanisław 1957
ŁYSZKOWSKI Janusz 1957

MACHNICKA Kazimiera 1955
MACIEJCZYK Władysław 1957
MACIEJOWSKI Jerzy Stanisław 1952
MAGIER Henryk 1956
MAJ Władysław 1958
MAJAS Zenon 1953
MAJCHER Wacław Franciszek 1955
MAJDZIK Szczepan Gustaw 1958
MAJERSKI Jerzy Zenon 1952
MAJEWSKI Kazimierz 1955
MAKOWSKI Janusz 1959
MALEŃCZAK Jerzy 1958
MALEWSKI Mirosław 1954
MALINOWSKI Alfons 1957
MALINOWSKI Henryk 1953
MALINOWSKI Wincenty 1952
MALIŃSKI Henryk 1952
MALUTCZYK Bogdan 1958
MAŁASZEWSKI Tadeusz 1957
MAŁECKI Jan 1958
MAŁOLEPSZY Longin 1959
MAŁYSZKO Zdzisław 1954
MARASIK Kazimierz 1957
MARCINIAK Zygmunt 1953
MARCINKOWSKI Janusz 1952
MARKIEWICZ Jerzy 1953
MASIEREK Sławomir 1958
MASŁOWSKI Tadeusz 1952
MASSALSKI Zygmunt Mieczysław 1953
MAZUR-WRÓBLEWSKI Andrzej 1954
MAZURKIEWICZ Kazimierz 1953
MELDNER Bogdan 1953
MICHALAK Jan 1954
MICHALAK Ryszard 1956
MICHALAK Waldemar Eugeniusz 1952
MICHALEWSKI Janusz 1957
MICHALSKI Feliks 1957
MICHALSKI Jan 1954
MICHALSKI Jerzy 1955
MICHALSKI Mikołaj 1955
MICHALSKI Tadeusz 1952
MICHAŁOWSKI Stanisław 1954
MIELCZAREK Marian Stanisław 1953
MIELCZAREK Tadeusz 1956
MIERZEJEWSKI Feliks 1955
MIERZWA Władysław 1955
MIKOŁAJCZYK Wojciech 1954
MILCZAREK Stanisław 1955
MILCZYŃSKI Antoni Ekspedyt Andrzej 1955
MILLER Zygmunt 1956
MIŁOSZ Zdzisław 1959
MISZTELA Tadeusz 1953
MITUŁA Jacek Antoni 1957
MŁODZIŃSKI Władysław 1954
MŁYNARCZYK Jan 1952
MODRAK Stanisław 1957
MONDALSKI Lesław 1954
MORAWSKI Bogusław 1958
MORAWSKI Zdzisław 1953
MOSÓR Aleksander 1954
MOSZCZYŃSKI Józef 1958
MOTYKIEWICZ Zbigniew 1952
MROCZEK Józef 1953
MROCZEK Stanisław 1954
MRÓZ Tadeusz 1958
MRUCZKOWSKI Kazimierz 1953
MUCHA Stefan 1957
MUSIAŁ Szymon 1958

MUSZYŃSKI Jerzy Jan 1952

NADRATOWSKI Jerzy 1954
NAGAŃSKI Wiesław 1959
NAMIECIŃSKI Zdzisław 1952
NEUMAN Waldemar 1954
NIEMCZYK Ryszard Juliusz 1953
NIERYCHLEWSKI Tadeusz 1952
NITKOWSKI Kazimierz 1957
NOGALA Antoni 1954
NOWAK Andrzej 1957
NOWAK Edward 1955
NOWAK Eugeniusz 1956
NOWAK Mieczysław 1955
NOWAK Piotr 1956
NOWAK Zdzisław 1952
NOWAK Zenon Józef 1952
NOWAKOWSKI Feliks 1957
NOWAKOWSKI Jerzy Konrad 1953
NOWAKOWSKI Jerzy Stanisław 1953
NOWAKOWSKI Zbigniew 1954
NOWICKI Lechosław 1959
NOWICKI Stanisław 1954
NOWICKI Włodzimierz 1953
NOWIŃSKI Tadeusz 1956
NURCZYŃSKI Wiktor 1958

OCHAŁ Franciszek 1955
OGÓREK Mieczysław 1957
OJRZANOWSKI Stanisław 1957
OKOŃ Andrzej 1955
OKRUSZEK Stefan 1958
OKTAWIEC Leopold 1959
OLCHA Eugeniusz 1956
OLCZYK Jan 1954
OLEJNICZAK Henryk 1953
OLEJNICZAK Zdzisław Jan 1955
OLEJNIK Marian 1954
OLEKSIŃSKI Zdzisław 1952
OLSZEWSKI Waldemar 1958
OLSZEWSKI Wiesław Edmund 1953
OLSZEWSKI Włodzimierz 1958
ORŁOWSKA Maria 1954
OSIEWALSKI Bogumił Leon 1956
OSINIECKI Kazimierz 1954
OSTROWSKI Jerzy 1954
OSTROWSKI Zygmunt 1953
OSYS Longin 1955
OWCZAREK Jan 1956
OWCZAREK Jerzy 1958
OWCZAREK Roman 1956

PACEK Karol 1956
PACEK Józef 1957
PACELT Janusz 1954
PAJOR Jan 1957
PAKULSKI Wiesław 1956
PAKUŁA Tadeusz 1953
PALCZEWSKI Andrzej 1955
PANAK Czesław Adam 1957
PAPIS Bogdan 1958
PAPROCKI Zdzisław 1954
PARADOWSKI Piotr Cezary 1953
PASZKO Stanisław 1954
PASIERBIŃSKI Janusz Wincenty 1958
PASTUSIAK Bogdan 1957
PASTUSZKO Jan 1956
PASZKIEWICZ Konstanty 1957
PAWELEC Tadeusz Marian 1952
PAWEŁCZYK Eugeniusz 1954
PAWLAK Marian Bogdan 1958
PAWLAK Władysław Walenty 1953
PAWLAK Zygmunt 1955
PAWLICKI Władysław 1954
PAWLIK Wiesław 1959
PAWLIKOWSKI Bogusław 1952
PAWLIKOWSKI Franciszek 1956
PAWLUS Jan 1953
PAWŁOWSKI Czesław 1953
PAWŁOWSKI Eugeniusz 1954
PAWŁOWSKI Krzysztof 1954
PEL Jan 1957
PERŁA Marian 1959
PERLIŃSKI Zdzisław Stanisław 1952
PĘKALA Stanisław 1955
PIĄTEK Fryderyk 1955
PIĄTEK Tadeusz 1955
PIETRAS Ryszard 1954
PIETRASIK Hubert 1955
PIETRUSZEWSKI Zygmunt 1952

PIETRUSZYŃSKI Jan 1954
PIETRZAK Tadeusz 1959
PIĘCIŃSKI Zbigniew 1953
PILAWSKI Władysław 1958
PILIPCZAK Włodzimierz 1958
PIOTROWSKI Inocenty 1953
PIOTROWSKI Tadeusz 1958
PIOTROWSKI Władysław 1952
PISKOZUB Władysław 1952
PLEWIŃSKI Józef 1956
PŁACHCIŃSKI Zdzisław 1958
PŁOSZAJ Franciszek 1956
PODLASKI Józef 1957
PODRAŻKA Franciszek 1956
POKRZEPTOWICZ Tadeusz 1958
POLAŃSKI Roman 1953
POMORSKI Janusz Michał 1952
POPIOŁEK Edmund Jerzy 1958
POPIOŁEK Jan 1952
POROS Edmund 1954
PORTALEWSKI Feliks 1957
POTER Wiesław 1959
PRAGIER Henryk 1952
PROCE Janusz 1955
PROKOPOWICZ Janusz Marian 1953
PRUSIECKI Jerzy 1958
PRUSZYŃSKI Zdzisław 1958
PRZEDPEŁSKI Ryszard 1952
PRZYBYLSKI Ryszard Wojciech 1952
PRZYBYŁOWSKI Janusz 1952
PTASZYŃSKI Stanisław 1956
PUZIO Czesław Wawrzyniec 1953
PYCHYŃSKI Lech 1955

RACZYŃSKI Jan Kazimierz 1953
RACZYŃSKI Tadeusz 1952
RAK Konrad 1953
RAKOWSKI Wiesław 1954
RASZEWSKI Leon 1953
RASZKA Włodzimierz 1958
RATAJCZYK Aldon 1954
RAWWO Henryk 1953
RESZCZYK Jan 1953
RĘBISZ Antoni 1959
RODZIEWICZ Marian Karol 1952
ROGOWSKI Bohdan 1953
ROGOWSKI Jerzy 1956
ROGOZIŃSKI Ireneusz 1954
ROJEWSKI Wiesław 1954
ROSIAK EMILIA 1955
ROSIŃSKI Ryszard Zygmunt 1958
ROSSOŁOWSKI Jerzy 1956
ROZENTRYT Jerzy 1956
RÓŻYCKI Leon 1956
RUCIŃSKI Tadeusz 1952
RUDNICKI Zbigniew 1956
RUDZIŃSKA Barbara 1955
RUDZIŃSKI Władysław 1952
RUNOWSKI Tadeusz 1954
RUSZCZYK Eugeniusz 1955
RUTKOWSKI Jerzy 1953
RYBICKI Leon 1952
RYBSKI Ryszard Mateusz 1956
RYDER Andrzej Zdzisław 1953
RYNCZARSKI Zbigniew 1954
RYNIEC Tadeusz 1959
RYNKIEWICZ Tadeusz 1954
RZODKIEWICZ Jan 1956

SADURSKI Feliks 1953
SAJDAK Tadeusz 1953
SAPUN Jerzy 1958
SEMPOLIŃSKI Edward 1954
SENTKOWSKI Henryk 1959
SERWATKO Zdzisław 1955
SIEJKA Jerzy 1954
SIERANT Zdzisław 1954
SIERKA Tadeusz 1955
SIKORA Tadeusz 1956
SIKORA Wiktor 1956
SIMIŃSKI Lucjan 1959
SKIBIŃSKI Kazimierz Zdzisław 1952
SKŁODOWSKI Jerzy Sławomir 1956
SKOCZEŃ Tadeusz Roman 1953
SKONECZNY Andrzej 1957
SKORUPKA Marian Stefan 1957
SKOWRON Ryszard 1955
SKOWROŃSKI Zbigniew Ryszard 1953
SKRABULSKI Marian 1954
SKRĘTA Henryk 1956

SKROBIRANDA Jerzy 1955
SKROBIRANDO Rinaldo 1954
SŁOMCZYŃSKI Andrzej 1959
SŁUPSKI Zdzisław 1952
SMACZYŃSKI Jerzy Zygmunt 1958
SMOKOWSKI Marek 1958
SMOSZNA Tadeusz 1953
SNELEWSKI Bolesław 1956
SNOWARSKI Stanisław 1952
SOBCZAK Bolesław 1956
SOBCZAK Jan 1954
SOBCZAK Jan 1956
SOBCZYK Edmund 1956
SOBOCIŃSKI Stanisław 1957
SOBOLTA Rafał 1955
SOKOŁOWSKA-LISICKA Romana 1954
SOKOŁOWSKI Ryszard 1956
SOLECKI Włodzimierz 1954
SOSIN Włodzimierz 1953
SOSZKOWSKI Jan Julian 1955
SOWAŁA Józef 1958
SOWIŃSKI Władysław Tadeusz 1956
SPORNIAK Janusz 1958
SPRYSZYŃSKI Stefan 1953
SPYCHALSKI Tadeusz 1957
SROKA Stanisław 1955
STACHOWICZ Stanisław Romuald 1956
STACHURA Andrzej 1954
STANEK Edmund 1957
STANISZEWSKI Janusz 1956
STANKIEWICZ Witold 1953
STAŃCZYK Eugeniusz 1958
STARZEC Franciszek 1954
STARZYŃSKI Mieczysław 1953
STASIAK Edmund 1954
STASIAK Leszek Marian 1953
STASIŃSKI Alfred 1953
STASZEWSKI Zbigniew 1957
STASZEWSKI-CZAPLA Mirosław 1958
STATKIEWICZ Franciszek 1958
STAWIERSKI Andrzej 1956
STAWIŃSKI Hieronim 1956
STEBERT Stanisław 1952
STEC Jerzy Antoni 1953
STEFANIAK Jerzy 1957
STĘPIEŃ Bogusław 1959
STĘPIEŃ Jerzy Emil 1953
STĘPKOWSKI Zbigniew Piotr 1952
STĘPNIEWSKI Kazimierz 1956
STOJEK Wiesław Bogusław 1956
STOKOWSKI Edward 1955
STRUSKI Karol Henryk 1958
STRZĘPKE Stanisław 1952
SULIKOWSKI Tadeusz Stanisław 1952
SUWALD Lech Marian 1958
SUWALSKI Tadeusz 1954
SYSAK Marian 1959
SZADKOWSKI Waldemar 1959
SZAFULERA Henryk 1957
SZAJKIEWICZ Roman 1957
SZAUB Hieronim 1953
SZCZEPANIAK Henryk 1958
SZCZEPAŃSKI Kazimierz 1958
SZCZĘSNY Włodzimierz 1954
SZEMBERG Grzegorz 1956
SZENFELDER Bogdan Szczęsny 1952
SZEWCZYK Wiesław 1957
ŠIMONOWIČ Wiliam 1957
SZKAŁUBA Henryk 1956
SZKUDLAREK Andrzej 1959
SZKUDLAREK Kazimierz Antoni 1953
SZKUP Karol Janusz 1958
SZNAJDER Jerzy 1952
SZNELEWSKI Kazimierz 1957
SZTAJNERT Jan 1954
SZULAKOWSKI Sławomir 1953
SZULC Eugeniusz 1958
SZULC-KOŹMIŃSKA Maria Jadwiga 1958
SZUMAROWSKI Jerzy 1955
SZYDA Zdzisław 1954
SZYDŁOWSKI Jan 1958
SZYMANKO Stanisław 1956
SZYMAŃSKI Janusz 1952
SZYMAŃSKI Sławomir Walenty 1952
SZYMCZAK Eugeniusz 1954
SZYMCZAK Jerzy 1958
SZYMCZAK Zbigniew 1956

ŚLIFIRSKI Mieczysław Marian 1952
ŚLIWIŃSKI Zdzisław 1956
ŚMIESZNY Jerzy 1953
ŚMIGIELSKI Ireneusz Jerzy 1953
ŚMIGIELSKI Jan 1956
ŚPIEWAK Jakub 1958
ŚPIEWANOWSKI Sergiusz 1956
ŚWIĄTEK Jan 1956
ŚWIĄTEK Leonard 1953
ŚWIĄTKIEWICZ Piotr 1953
ŚWIĄTKOWSKI Andrzej 1955
ŚWIDERSKI Henryk 1955

TARAJKOWSKI Ryszard 1956
TARANTUS Stanisław 1955
TARNOWSKI Andrzej 1958
TARSA Kazimierz 1955
TATAJ Stefan 1958
TAUSZ Stefan 1957
TAZBIR Leszek 1953
TEODORCZYK Lech 1957
TESKA Jerzy 1953
TESKA Witold 1952
TOŁŁOCZKO Tadeusz 1952
TOMASIK Edward 1956
TOMASZEWSKI Andrzej 1953
TOMCZAK Jerzy 1958
TOMCZYK Jerzy 1958
TOMCZYK Ryszard 1958
TORCZYŃSKI Andrzej 1954
TRACZYK Jan 1956
TROPISZ Henryk 1958
TRYBUŁA Henryk 1952
TRZASKOWSKI Jędrzej Jan 1958
TRZCIŃSKI Stanisław Tadeusz 1952
TRZEPAŁKOWSKI Emanuel 1957
TURAJCZYK Stanisław 1956
TURECKA Krystyna Anna 1953
TURLAKIEWICZ Henryk 1959
TUSZYŃSKI Bogusław 1956
TWOROWSKI Aleksander 1956
TWORUS Eugeniusz Stanisław 1958
TYSZECKI Mirosław 1957

UBYSZ Henryk Wacław 1953
UCIŃSKI Tadeusz 1959
UJMA Zygmunt Jan 1952
ULAŃSKI Jan 1952
URBAN Ryszard 1957
URBANIAK Zdzisław Bronisław 1952
URBAŃSKI Lesław Michał 1952
URBAŃSKI Zenon 1953
UTZIG Kazimierz 1954
UZDOWSKI Jan 1952
UZIAŁŁO Jan 1956

WACEK Grzegorz 1954
WACHOWSKI Jerzy 1956
WACŁAWEK Marian 1953
WAGA Maria 1955
WALCZAK Jan 1954
WALCZAK Kazimierz 1954
WALCZAK Michał Słanisław 1953
WALCZAK Paweł 1954
WALIGÓRSKI Marian 1954
WALTRATUS Bohdan 1956
WARDA Grzegorz Stanisław 1958
WARECKI Wiesław 1956
WASIAK Jan Karol 1957
WASIK Wacław 1955
WASILEWSKI Jan Nepomucen 1953
WAWRZYNIAK Ignacy 1957
WAWRZYNIAK Marian 1957
WĄSIK Zenon 1954
WĄSOWICZ Stefan 1954
WDOWCZAK Seweryn 1959
WERETYŃSKI Romuald 1952
WIECZORKOWSKI Kazimierz 1954
WIELKI Kazimierz 1954
WIERZBICKI Czesław 1954
WIĘCKOWSKI Władysław 1953
WIĘCKOWSKI Zbigniew Władysław 1952
WILCZKOWSKI Andrzej 1954
WILIŃSKI Jan 1952
WILIŃSKI Władysław 1954
WILK Lucjan Piotr 1953
WISZNIEWSKI Wacław 1956
WIŚNIEWSKI Edward 1952
WIŚNIEWSKI Mieczysław 1954

WITCZAK-KOMAROW Eugenia Janina 1953
WLAŹLAK Marian 1959
WŁODARCZYK Eugeniusz 1954
WŁODARCZYK Henryk 1954
WŁODARCZYK Jerzy 1958
WŁODARCZYK Zbigniew Kazimierz 1958
WNĘK Eugeniusz 1953
WOJCIECHOWICZ Tadeusz 1954
WOJCIECHOWSKI Marian 1959
WOJCIECHOWSKI Wiesław Józef 1958
WOJCIESZEK Jakub 1958
WOJTACH Józef 1957
WOJTAL Longin Zdzisław 1958
WOJTASZEK Władysław 1959
WOJTERA Henryk 1958
WOJTKIEWICZ Zygmunt Marian 1952
WOLNIEWICZ Józef 1953
WOLNY Marian 1956
WOLSKI Wiktor 1956
WOŁEJKO Jan 1956
WOSIAK Stefan 1958
WOŹNIAK Edward 1957
WÓJCIK Ewald 1954
WÓJCIK Seweryn 1954
WÓJCIK Tadeusz 1956
WÓJCIK Zdzisław Eugeniusz 1953
WRĄBEL Jerzy 1954
WRÓBLEWSKI Stefan 1958
WRZESIŃSKI Włodzimierz 1954
WRZEŚNIEWSKA Wanda 1957
WRZEŚNIEWSKI Marian 1957
WRZOSIŃSKI Stanisław Edward 1953
WYRWAS Leonard 1958
WYRWICKI Karol 1955
WYSOCKI Janusz Stanisław 1958
WYSOCKI Marian 1953

ZAAL Jerzy 1957
ZABIELSKI Grzegorz 1952
ZABOROWSKI Mirosław 1956
ZADWORNY Jan Walenty 1953
ZAGÓROWSKI Zdzisław 1953
ZAJĄCZKOWSKI Lech 1953
ZAJĘCKI Eugeniusz Stanisław 1952
ZAJF Lucjan 1957
ZALESKI Jerzy 1958
ZAMOJSKI Julian 1955
ZANIEWSKI Władysław Kazimierz 1953
ZARZYCKI Paweł Marian 1953
ZASADZIEŃ Eugeniusz 1957
ZATORSKI Stanisław 1957
ZAWADZKI Andrzej 1953
ZAWADZKI Cezary 1956
ZAWADZKI Jerzy 1956
ZDANOWICZ Tadeusz 1955
ZDANOWSKI Janusz 1953
ZDZIECHOWSKI Zenon 1957
ZEILIGER Mieczysław 1952
ZGANIACZ Jan 1956
ZIELIŃSKI Janusz 1956
ZIELIŃSKI Wacław 1957
ZIELIŃSKI Włodzimierz 1956
ZIELIŃSKI Wojciech 1956
ZIELIŃSKI Zdzisław 1954
ZIĘBA Mieczysław 1956
ZIĘCIK Władysław 1953
ZIMNY Mieczysław 1954
ZUBIEL Ryszard 1955
ZWIERZYŃSKI Henryk 1958
ZWOLAK Paulin Henryk 1953
ZWOLIŃSKI Wacław 1954

ŻANDAROWSKI Jan 1952
ŻELAZNY Jan Stanisław 1956
ŻÓŁTOWSKI Jacek 1954
ŻYLIŃSKI Tadeusz 1956
ŻYŁA Stefan 1956
ŻYNDUL Robert 1953
ŻYTKO Franciszek Władysław 1952
ŻYWIECKI Leszek 1952
ŻYWIOŁ Andrzej 1957

ADACH Jerzy 1954
ADAMKIEWICZ Lech Stefan 1953
ANDRZEJEWSKI Izydor 1956
ANDRYSZCZAK Wiesław 1956
ANTCZAK Józef 1955
ANTCZAK Janusz 1959
APELT Janusz Jerzy 1955
ART Bogusław 1956
ANFOROWICZ Henryk 1956

BADOWSKI Zenon 1959
BAJGIERT Józef 1956
BALCERZAK Janusz 1958
BANAD Grzegorz Józef 1956
BANASZCZYK Sylwiusz 1957
BARTKIEWICZ Leszek 1958
BARTOSIK Stanisław 1956
BARTOSIK Józef 1956
BARTYZEL Stefan 1957
BARYLSKI Konrad 1954
BAYKOWSKI Jerzy 1954
BENTYN Zbigniew Andrzej 1953
BERNATOWICZ Sławomir 1957
BIAŁECKI Jerzy 1956
BIELECKI Tadeusz 1953
BIELEŚ Jerzy 1956
BIENIEK Tadeusz 1952
BIENIEK Zygmunt 1959
BILIŃSKI Antoni 1956
BINDER Józef Kazimierz 1953
BISKUPSKI Józef Henryk 1952
BLIŃSKI Jerzy 1954
BOCIAN Zbigniew 1954
BOCZAR Stanisław 1957
BOGATKO Michał 1952
BOGOŁĘBSKI Zdzisław Wiktor 1952
BOGUSŁAWSKA Maria 1954
BOGUSŁAWSKI Wiesław 1954
BOGUSŁAWSKI Stefan 1956
BOJANOWSKI Janusz 1954
BOJCZEWSKI Henryk 1953
BOLIŃSKI Włodzimierz 1955
BOMERSBACH Artur 1957
BORKOWSKI Henryk 1957
BOROWICZ Józef 1956
BOROWIAK Jan 1953
BORUTA Przemysław Ksawery 1953
BRACIAK Bogdan 1958
BRANCEWICZ Tadeusz 1952
BREJZA Tadeusz 1954
BRODOWICZ Marian 1954
BROKAN Aleksander 1956
BRONAKOWSKA Alicja Mirosława 1952
BRZOZOWICZ Artur 1954
BUCZYŃSKI Janusz 1956
BUBAK Tadeusz Jan 1953
BUDA Jerzy 1952
BUDOHOSKI Bolesław 1952
BUDZISZ Stanisław 1956
BUKRANT Romuald 1953
BURCHARD Zdzisław Leonard 1952
BURGIEL Czesław 1954
CHARCZUN Zbigniew 1952
CHMIELA Andrzej 1957
CHORĄŻY Piotr 1957
CHRUŚCIŃSKI Jan 1956
CHUDZIK Stanisław 1956
CHURSKI Jerzy 1954
CERSKI Jan 1957
CIAPIŃSKI Zdzisław 1954
CICIRKO Jan 1956
CICHOŃ Henryk 1956
CIEPLUCHA Wiesław Piotr 1957
CIEŚLICZKA Kazimierz 1955
CYNKIER Wiesław 1955
CYWIŃSKI Stanisław 1957
CZAJKA Wiktor Stanisław 1953
CZAJKOWSKI Andrzej Antoni 1953
CZAJKOWSKI Wacław 1955
CZAJKOWSKI Jerzy 1957
CZAPLICKI Jan 1956
CZAPNIK Stanisław 1956
CZECH Mirosław 1954
CZOŁNIK Edward 1956

DAJWŁOWSKI Wojciech Stefan 1952
DALEWSKI Włodzimierz 1959
DAŁEK Mirosław 1956
DANIEL Ryszard 1956
DĄBROWICZ Zygmunt 1956
DĄBROWSKI Jarosław 1954
DĄBROWSKI Kazimierz 1954
DĄBROWSKI Mirosław Inocenty 1952
DĄBROWSKI Włodzimierz 1954
DEFIŃSKI Wacław 1959
DEPCZYŃSKI Józef Stanisław 1953
DEPTA Włodzimierz 1955
DĘBIEC Aleksander 1957
DMOCHOWSKI Zbigniew Aleksander 1952
DOBROWOLSKI Maciej 1952
DORNIAK Jacek Wiktor 1952
DOROBCZYŃSKI Ryszard 1957
DRECZKO Jan 1955
DREGIER Armand 1957
DROBNIK Jan 1956
DROGOSZ Leopold 1957
DROZDOWSKI Henryk Jakub 1953
DROŻDZAŁ Wojciech 1954
DRZAZGA Wiesław Feliks 1952
DUCZMALEWSKI Henryk 1959
DUDAREWICZ Witold 1957
DUDEK Józef 1952
DURAŃSKI Henryk 1959
DURSKI Bolesław 1952
DUŻYŃSKI Stanisław 1954
DYBOWSKI Aleksander Władysław 1952
DYRAGA Karol Wojciech 1953
DYRAŁA Jerzy 1954
DYŚKO Stanisław 1955
DYTEWSKI Konrad Jarosław 1953
DZIARKOWSKI Edward 1954
DZIEMBOROWICZ Jan 1955
DZIENKIEWICZ Mirosław 1954
DZIĘCIOŁ Stanisław Kazimierz 1952
DZIK Stanisław 1957
DZIWORSKI Henryk 1957

ELIASZ Zdzisław 1957
ENGLER Hieronim 1957

FALKIEWICZ Władysław 1956
FEDEROWICZ Aleksander 1956
FEJA Edward 1953
FELCZAK Zygmunt 1955
FERDYN Józef 1953
FIC Fryderyk 1953
FLORCZAK Włodzimierz 1954
FLOREK Eugeniusz Stanisław 1953
FORTUNA Władysław 1954
FRAJDAS Eugeniusz 1956
FRANEK Stanisław 1955
FRASZEK Zbigniew 1956
FRELIGA Stanisław 1952
FRIEMAN Nikodem 1954
FRONCKIEWICZ Grzegorz 1954
FRONCZAK Czesław 1959
FUKS Colette 1956
FURRER Jan 1952
FRYCZ Andrzej 1954

GACEK Wiesław Ryszard 1957
GADOMSKI Tadeusz 1959
GAJDECKI Lucjan 1955
GAJDKA Zdzisław 1956
GAJEWSKI Jan Kazimierz 1952
GAŁCZYŃSKI Jacek 1955
GAŁCZYŃSKI Stanisław 1957
GAŁECKI Stanisław 1956
GANCLERZ Alojzy Jan 1952
GARA Jerzy Zygmunt 1958
GARBA Włodzimierz 1956
GARBARZ Leopold 1952
GARCZYŃSKI Andrzej 1952
GARWOLIŃSKI Janusz 1954
GAUBE Leszek Arno 1952
GAWROŃSKI Stanisław Władysław 1953
GĄSIENIEC Marian 1953
GBURZYŃSKI Hieronim 1954
GĘBSKI Roman 1955
GĘSICKI Władysław 1955
GŁUCH Andrzej 1954
GOGOLEWSKI Andrzej 1955
GOŁEMBIOWSKI Roman Sigiffrid 1952
GOŁĘBIOWSKI Edward 1957
GOŁĘBIOWSKI Czesław 1956

GONDEK Wiesław 1954
GONERA Janusz Zygmunt 1953
GORCZYŃSKI Wojciech Jerzy 1953
GORZKOWSKI Janusz 1954
GOSS Sylwester Andrzej 1956
GÓRNY Henryk Jan 1953
GRABKE Eugeniusz 1957
GRABOWSKI Eugeniusz 1955
GRALL Tadeusz 1954
GRINBERG Wojciech 1957
GROCHOWSKA Janina 1954
GRODECKI Jerzy 1954
GRODZKI Zbigniew 1954
GROMULSKI Alojzy 1954
GRONOWSKI Mirosław 1957
GRUDZICKI Józef 1955
GRUDZIECKI Stefan 1954
GRZEGORCZYK Stefan 1957
GRZELAK Józef 1955
GRUSZCZYŃSKI Ryszard 1959
GUSZCZA Piotr 1958
GUTMAN Jacek 1956
GUZEK Tadeusz 1956
GWOŹDZIOWSKI Jerzy 1954

HACZKURSKI Stanisław 1956
HARTWICH Zdzisław 1956
HORBACZEWSKI Czesław 1954

IGNACZAK Julian 1954

JACEK Zdzisław 1953
JACKOWSKI Marian Michał 1953
JAŁOCHA Artur Józef 1953
JANCZAK Jan 1953
JANICKI Henryk 1956
JANIKOWSKI Józef 1954
JANIO Aleksander 1954
JANISZEWSKI Zenon 1956
JANKOWSKI Maciej Ludwik 1957
JARACZEWSKI Janusz 1956
JARNECKI Leonard Jan 1952
JAROSZEWSKA Alina 1956
JARZĄBEK Edward 1955
JARZĘBIAK Zbigniew 1957
JARZĘBSKI Marek Bogusław 1953
JASIAK Jan Wacław 1952
JASKÓLSKI Aleksander 1953
JASKÓLSKI Konrad 1955
JAWORSKI Władysław Mikołaj 1953
JEWTUSZENKO Aleksander 1953
JEZIERSKI Ryszard 1953
JEZIERSKI Wacław Stanisław 1952
JEŻYŃSKI Mieczysław 1952
JEŻYŃSKI Kazimierz 1956
JĘDRZEJCZYK Józef 1957
JĘDRZEJCZYK Ludwik 1955
JĘDRZEJCZYK Karol 1956
JĘDRZEJEWSKI Wojciech 1956
JODKOWSKI Wacław 1956
JORDANI Daniel 1956
JÓZIEWICZ Jan 1955
JUREK Mirosław 1955
JUREWICZ Stanisław 1957
JUSZCZAK Mirosław 1954

KACZMAREK Mieczysław Edward 1953
KACZMAREK Władysław 1958
KACZMAREK Zygmunt 1953
KACZOROWSKI Kazimierz Franciszek 1953
KACZOROWSKI Zdzisław 1954
KAIS Kazimierz 1956
KALINOWSKI Ryszard 1957
KALISZ Stefan Maciej 1952
KAMEDUŁA Lucjan 1954
KAMIŃSKI Józef 1953
KAMIŃSKI Mieczysław 1954
KAMIŃSKI Stefan 1953
KAMIŃSKI Czesław 1957
KANAFARSKI Zenon 1954
KANIA Henryk 1955
KANIERA Henryk Jerzy 1957
KAPUŚCIŃSKI Andrzej 1958
KAPUŚCIŃSKA Wiesława 1956
KARPIŃSKI Stanisław 1953
KARWACKI Tadeusz Stanisław 1953
KASICKI Jerzy 1956
KAZBERUK Feliks 1956
KAZIMIERCZAK Romuald 1957

KAZIMIERCZAK Irena 1955
KAZIMIERSKI Ryszard 1957
KAZIMIERSKI Włodzimierz 1956
KELLES-KRAUZ Michał 1954
KĘBŁOWSKI Witalis 1955
KĘDZIOR Stanisław 1955
KĘDZIORA Jan 1957
KĘPA Marian 1956
KIEŁBASIŃSKI Tadeusz 1954
KIEŁKIEWICZ Alojzy 1954
KLABISZ Jerzy Józef 1953
KLĄBKA Benedykt 1955
KLEIN Samuel 1953
KLOCEK Zbigniew 1954
KLUBA Henryk 1954
KMIN Wiesław 1957
KOCHANOWICZ Dominik Antoni 1957
KOBIERSKI Lech Mieczysław 1952
KOBYLAŃSKA Maria 1956
KOLANKO Kryspin 1956
KOLANKIEWICZ Henryk 1954
KOLMAN Stanisław 1959
KOLIS Edward 1952
KOMAR Stanisław 1957
KONECKI Tadeusz 1959
KOPAŃSKI Tadeusz 1955
KOPER Przemysław 1952
KOPEĆ Stanisław 1956
KOPTOŃ Zygmunt Leonard 1953
KORKOSIŃSKI Józef 1957
KORYCKI Stanisław 1956
KORZEC Zdzisław 1954
KORZENIOWSKI Jan Stanisław 1952
KORZYCKI Eugeniusz 1954
KOSAKOWSKI Jan 1954
KOSIŃSKI Leon 1956
KOSMALSKA Wiesława 1954
KOSTRZEWSKI Tadeusz Jerzy 1953
KOSTUR Henryk 1957
KOTARSKI Teodor 1956
KOTLICKI Henryk 1959
KOTOWSKI Marian 1956
KOTZIAN Jan Alojzy 1953
KOWALCZYK Kazimierz 1954
KOWALCZYK Lucjan Konstanty 1952
KOWALCZYK Mirosław Józef 1953
KOWALIK Stanisław 1954
KOWALSKI Bogdan 1956
KOWALSKI Czesław Henryk 1953
KOWALSKI Mieczysław 1953
KOWALSKI Mirosław Jerzy 1953
KOWALSKI Tadeusz Sławomir 1953
KOWNER Jan 1958
KOZŁOWSKA Małgorzata 1955
KOZŁOWSKI Maciej 1952
KOZŁOWSKI Aleksander 1956
KOZŁOWSKI Jerzy Marian 1957
KOŹLIŃSKI Edward 1955
KOŹMIŃSKI Jan 1959
KRÓLIKOWSKI Jan 1956
KRAKOWIAK Eugeniusz 1957
KRAMARCZYK Stanisław 1954
KRAUZE Jerzy 1952
KRAŚKIEWICZ Henryk 1956
KRAWCZYK Tadeusż 1954
KRET Jan 1952
KROCHMAL Wiesław 1954
KROCZOWSKI Henryk 1952
KROLOPP Włodzimierz 1954
KRUCIŃSKI Kazimierz Ignacy 1953
KRUSZE Witold 1955
KRYNKE Mirosław Jan 1953
KRYSTKOWIAK Danuta 1955
KRZYŻANOWSKI Jerzy 1956
KUBALA Stanisław Zenon 1953
KUBERA Kazimierz 1956
KUBERSKI Jerzy 1952
KUBIAK Kazimierz 1956
KULESZA Stanisław 1957
KULPIŃSKI Jerzy Narcyz 1952
KUNCMAN Jan 1954
KURCZEWSKI Aleksander 1953
KURCZYŃSKI Antoni 1957
KUROWSKI Edward 1959
KURPIEL Emil Zbyszko 1953
KURPIEL Henryk 1956
KUSAK Stefan 1954
KUSIŃSKI Ryszard 1954
KUSIŃSKI Zygmunt 1955
KUSZEL Sławomir 1956

KUZAŃSKI Stanisław Henryk 1953
KUŹNICKI Stefan 1954
KWAPISZ Tadeusz 1956
KWIATKOWSKI Eugeniusz 1957
KWIATKOWSKI Zygfryd 1954

LACH Włodzimierz 1957
LACHMAN Lech 1955
LACHMAN Leszek Mirosław 1952
LAMBRECHT Jerzy 1954
LAMERS Jerzy 1954
LANGE Władysław 1954
LASKOWSKI Michał 1956
LASOCIŃSKI Jacek 1954
LEBIODA Stanisław 1957
LECHOWSKI Jerzy 1956
LESZCZYŃSKI Andrzej 1956
LESZCZYŃSKI Jan 1952
LEŚNIAK Jan 1954
LEWENTON Irena 1952
LEWIAK Stanisław Feliks 1953
LEWIŃSKI Jan 1952
LIMANOWSKI Roman 1956
LISOWSKI Bogdan Bronisław 1953
LISOWSKI Jan Wiesław 1953
LISZEWSKI Wiesław 1956
LIWIŃSKI Wojciech Tadeusz 1952
LUCIŃSKI Jerzy Jan 1952

ŁABUDA Jan Józef 1952
ŁAPIŃSKI Bogdan 1954
ŁOBODZIŃSKI Wojciech Zbigniew 1952
ŁOSIN Krzysztof Kazimierz 1953
ŁOWICKI Andrzej Bogdan 1953
ŁUCZKIEWICZ Roman Stanisław 1953
ŁUCZYŃSKI Stefan 1955
ŁUKASZEWICZ Włodzimierz 1956
ŁUSZCZYŃSKI Zenon 1956
ŁYP Jan Andrzej 1953

MACEK Jan 1954
MACIEJCZYK Henryk 1955
MACIEJCZYK Jerzy Waldemar 1952
MADEJ Leopold 1954
MADEJ Władysław Stanisław 1953
MAGNUSKI Edward 1959
MAJ Piotr 1955
MAJ Tadeusz 1957
MAJCHRZAK Edward 1954
MAJDA Józef Konstanty 1953
MAJEROWSKI Zbigniew Szymon 1952
MAJEWSKI Bogdan 1956
MAJCHROWSKI Zdzisław 1957
MAJKOWSKI Jerzy 1957
MAKROCKI Piotr 1953
MALANOWSKI Jerzy 1954
MALINOWSKI Mirosław 1957
MALINOWSKI Romuald Józef 1953
MALISIEWICZ Mirosław 1958
MAMOS Zygmunt 1957
MARCHOCKI Stanisław 1956
MARCHWICKI Krzysztof 1959
MARCINIAK Józef Andrzej 1953
MARCINIAK Mieczysław Józef 1953
MARCINIAK Zenon 1958
MARCINKOWSKI Zbigniew 1955
MARCISZEWSKI Wiesław 1958
MARKIEWICZ Georgoniusz 1956
MARKOWSKI Eugeniusz 1957
MARKOWSKI Władysław Edward 1952
MATUSIAK Henryk 1952
MATUSIAK Marian 1956
MATUSZEWSKI Teofil 1952
MATYŃSKI Marian 1952
MATZKE Witold 1956
MIAZEK Zenon 1957
MICHALAK Leszek 1957
MICHALIK Tadeusz Jakub 1953
MICHALSKI Zenon 1957
MICHAŁOWICZ Antoni 1955
MICHAŁOWSKI Krystyn Józef 1952
MIECZYŃSKI Stefan 1956
MIEDZIŃSKI Władysław Antoni 1952
MIĘKINA Henryk 1954
MIGALSKI Zdzisław Jan 1953
MIGDAŁŁO Andrzej Tadeusz 1953
MIKIELEWICZ Henryk 1957
MILCZAREK Halina 1959
MIKOLAJCZYK Henryka 1954

MINKOWSKA Jadwiga 1954
MINOR Bohdan 1954
MIREK Marian 1954
MIROWSKI Roman 1955
MISIEWICZ Włodzimierz 1954
MOLEK Stefan 1953
MOLENDA Jerzy 1957
MOLĘDA Stefan 1955
MOROZ Paweł 1952
MORDZIŃSKI Marian 1955
MOSKULAK Bogdan 1956
MOSINIAK Jan 1957
MOŚCISZEWSKI Zbigniew 1955
MOTYL Władysław 1952
MROZIŃSKI Seweryn 1956
MRÓWCZYŃSKI Władysław 1954
MUNDAŁA Józef 1954
MUSZYŃSKI Bogdan 1955
MYSŁEK Janusz 1954

NALIWAJKO Dymitr 1956
NARKIEWICZ Wiktor 1956
NAWROCKA Krystyna 1956
NAWROCKI Andrzej Zygmunt 1952
NEUMAN Zbigniew 1958
NEYMAN Andrzej 1954
NIEBORAK Tadeusz 1956
NIEDZIELSKI Grzegorz 1954
NIEMINIUSZCZY Grzegorz 1952
NIERADKO Antoni 1953
NOSOWICZ Wiesław 1958
NOWAK Alojzy 1956
NOWAK Bogumił 1959
NOWAK Czesław 1952
NOWAK Mirosław 1954
NOWAK Ryszard Jan 1952
NOWICZ Olga 1957

OGORZAŁEK Tadeusz 1957
OLCZYK Eugeniusz 1956
OLEJNICZAK Marian 1957
OLSZEWSKA Krystyna 1957
OLSZEWSKI Andrzej 1956
OPACKI Bronisław 1952
OSKIERKO-ŻEROMSKA Halina 1958
OSTRYCHARZ Piotr 1958
OWCZAREK Jan 1956
OWCZAREK Konrad 1958
OWCZARZY Józef 1953

PABIJANEK Stanisław 1954
PABIJANEK Tadeusz Jerzy 1952
PACHOLCZYK Włodzimierz 1956
PAKULSKI Eugeniusz 1952
PALUSZEWSKI Zbigniew 1956
PAŁUBA Tadeusz 1957
PANASIUK Alina 1954
PANEK Władysław 1956
PANKAN Romuald Marian 1953
PAPIERSKI Sylwester 1957
PAPIEWSKA Maria 1955
PARENIUK Igor 1957
PASIK Ryszard 1952
PASTERSKI Jan 1955
PATROWICZ Roman 1952
PAWLAK Jan 1955
PAWŁOWSKI Bohdan Szczęsny 1953
PAWŁOWSKI Leszek 1957
PEŁKA Władysław 1959
PERTKIEWICZ Bronisław Janusz 1952
PETRUK Stanisław 1953
PĘKALAK Jan 1958
PIASECKI Leszek 1954
PIĄTEK Bolesław 1954
PIĄTKIEWICZ Rafał 1955
PIĄTKIEWICZ Tadeusz 1954
PICHLAK Andrzej 1958
PIECH Jerzy 1957
PIECH Mieczysław 1954
PIECHOTA Jerzy 1957
PIESIECKI Jerzy 1954
PIETRASIK Roman 1955
PIETRUSZEWSKI Czesław 1957
PIETRUSZYŃSKI Zenon 1952
PIETRZAK Mirosław 1957
PIETRZAK Tadeusz Franciszek 1953
PIJANOWSKI Zbigniew 1955
PILL Jerzy Wojciech 1952
PIOTROWSKI Mirosław 1953
PIOTROWSKI Stanisław 1954

PISARKIEWICZ Edward 1957
PODGRODZKI Zbigniew Bolesław 1952
POLAK Jan 1956
POLOWY Jerzy 1952
POZNAŃSKI Stanisław 1952
PRUSKI Włodzimierz Jan 1953
PRZERWA Tadeusz 1953
PRZEŹDZIECKI Dymitr 1953
PRYCZEK Stefan 1955
PRZYŁUSKI Wiesław 1954
PUDLARZ Stanisław 1955
PUR Jerzy 1954

RABCZEWSKI Bogusław 1956
RADZIK Czesław 1957
RACHUBIŃSKI Tadeusz 1955
RACIBORSKI Jerzy 1952
RADŁOWSKI Antoni 1954
RADZYŃSKI Stanisław Kazimierz 1952
RAGAN Jacek 1953
RAGINIA Stanisław 1952
RAJCA Jan Jerzy 1953
RAKIEWICZ Jan 1954
RANZ Bogdan 1955
RAPCZYŃSKI Roman 1954
RATAJCZYK Jeremiasz 1955
RATAJCZYK Henryk 1954
RATAJSKI Edmund 1954
RAUZE Antoni 1959
RAŹNIEWSKI Konrad Tomasz 1952
RAŹNIAK Eugeniusz 1959
REDZISZ Kazimierz 1957
REJN Tadeusz 1956
RICHTER-SNARSKA Krystyna 1954
ROJEK Roman Wacław 1952
ROMANOWSKI Zbigniew 1956
ROMEYKO Jerzy 1954
ROSICKI Andrzej 1954
ROSIŃSKI Leszek 1956
ROZMARYNOWSKI Bronisław Franciszek 1952
ROZMARYNOWSKI Zbigniew Aleksy 1952
RÓŻYCKI Tadeusz 1954
RÓŻYCKI Zdzisław 1958
RUMSZA Tadeusz 1954
RUSINIAK Rudolf 1954
RUTYNOWICZ Henryk 1956
RYBA Cezary Jan 1957
RYBICKI Stanisław Antoni 1957
RZEPCZYK Alojzy 1956

SABELA Zdzisław 1952
SADOWSKI Henryk 1955
SAŁASIŃSKI Krzysztof Jan 1953
SAWICKI Jerzy 1952
SAWICKI Zbigniew 1956
SAWICKI Zenon 1954
SIEJKA Kazimierz Józef 1953
SIEMIĄTKOWSKI Jan Alojzy 1953
SIERADZKI Włodzimierz 1957
SIEWIERSKI Andrzej Witold 1952
SIKORSKI Władysław 1952
SITARSKA Halina 1954
SIWEK Jan 1955
SKIERSKI Stanisław 1956
SKORŻA Wacław Ludwik 1953
SKROBISZEWSKA Lucja 1954
SKRZETUSKI Modest 1955
SKUPIŃSKI Anatol 1954
SMARZEWSKI Stanisław 1955
SMELA Teresa 1955
SOBCZAK Stanisław Jan 1959
SOBOCIŃSKI Józef 1955
SODOMIRSKI Ireneusz 1959
SOIN Włodzimierz 1952
SOLECKI Mirosław Bogdan 1952
SOŁONIEWICZ Jerzy 1955
SOŁONIEWICZ Ryszard 1955
SOWA Edmund 1955
SROKA Lech Maciej 1953
SROKA Wiesław Janusz 1952
SROKA Zbigniew 1953
STACHURSKI Edward 1957
STADNICKA Barbara 1957
STANIEWSKI Stanisław 1957
STANISZEWSKI Andrzej 1956
STANIUCHA Wiesław 1957
STAŃCZYK Jan Stanisław 1953
STAŃCZYK Stanisław 1954

STANOCH Piotr 1954
STAROSTA Tadeusz 1955
STAROSTA Tytus 1956
STAROSTKA Marek 1957
STAWISZYŃSKI Władysław 1957
STASIAK Adam 1955
STEMPLEWSKI Bogdan 1956
STĘPIEŃ Ireneusz 1957
STĘPIEŃ Marian 1954
STĘPNIK Piotr Mieczysław 1953
STOLARZ Ryszard 1958
STOPCZYŃSKI Remigiusz 1957
STOSIO Jan 1956
STRZELECKI Jan 1956
STRZELECKI Roman 1955
STUDENCKI Mieczysław 1954
STUDNICKI Włodzimierz 1957
SUBCZYŃSKI Henryk 1953
SUGAJSKI Ludwik 1954
SUMIŃSKI Stanisław 1954
SUROSZ Leszek 1955
SWACZYNA Aleksander 1959
SWOBODA Jerzy 1957
SWOBODA Lucjusz 1952
SZADKOWSKI Ryszard Waldemar 1952
SZAFARZ Bogumił 1957
SZAFLIK Zbigniew 1956
SZAPIRO Gedali 1953
SZCZEBLEWSKI Wacław 1957
SZCZEŚNIAK Kazimiera 1959
SZCZUCIŃSKI Stanisław 1956
SZCZYPIŃSKI Antoni 1955
SZEMIOT-GOŁĘBIOWSKA Krystyna 1957
SZERMAN Tadeusz 1956
SZEWCZYK Stanisław 1956
SZKLAREK Apolinary 1953
SZKLAREK Marian 1959
SZKUDLAREK Wincenty 1956
SZKURŁAT Zbigniew 1954
SZOSTEK Mieczysław 1954
SZUFLET Włodzimierz Antoni 1952
SZULSKI Anatol 1953
SZURKOWSKI Andrzej 1956
SZUMACHER Tadeusz Karol 1952
SZWAJKOWSKI Adam 1955
SZWEDKOWICZ Czesław Zbigniew 1953
SZYMAJDA Wiesław 1957
SZYMANIAK Waldemar 1957
SZYMANOWSKA Helena 1959
SZYMAŃSKA Adriana 1953
SZYMAŃSKI Tadeusz 1957
SZYMCZAK Jan 1959
SZYMCZAK Kazimierz 1954
SZYBIŃSKI Lech 1955

ŚWIĄTEK Leon 1956
ŚWIDERSKI Zenobiusz Tadeusz 1952
ŚWIDRAK Adam 1954
ŚWIERK Jan 1954
ŚWIĘCICKI Marek 1957
ŚWIĘTOSŁAWSKI Mirosław Aleksander 1952

TAGOWSKI Leszek 1955
TARMASIEWICZ Andrzej Edmund 1957
TELECKI Aleksander Roman 1952
TECZYŃSKI Józef 1954
TOMASZEWSKI Janusz 1957
TOMASZEWSKI Tadeusz 1957
TOMASZEWSKI Tadeusz 1957
TOMCZYK Jerzy Jan 1953
TOMCZYK Ludwik Antoni 1953
TOSIEK Cezary 1958
TORBUS Zygmunt 1953
TROJANOWSKI Tadeusz 1954
TRZECIAK Andrzej 1955
TUSIŃSKI Stanisław 1957
TUZIKIEWICZ Andrzej 1957
TWARÓG Tadeusz 1954
TYSIAK Józef Tadeusz 1957

UTEL Zofia 1958
URBAŃSKI Tadeusz 1954
USIELSKI Bolesław 1958

WACŁAWIAK Emilian 1954
WALCZAK Marian 1957
WALCZUK Romuald 1957

WALCZYK-CHOJNACKA Krystyna 1954
WARTŁOWSKI Zbigniew 1955
WARCHOŁ Józef 1957
WASĄŻNIK Leszek 1954
WASIAK Henryk 1956
WASILAK Marian 1957
WASILEWSKI Stanisław 1956
WARZEWSKI Marian Franciszek 1953
WĄS Tadeusz 1959
WĄSOWSKI Piotr 1956
WDOWIŃSKI Witold 1956
WERTYŃSKI Stanisław 1953
WIECZOREK Henryk 1953
WIECZOREK Stanisław 1952
WIEŃSKI Jerzy 1953
WIERZBOWSKI Bronisław 1956
WIERZCHOWSKI Nikodem 1959
WIĘCKOWSKI Józef 1954
WILCZYŃSKI Henryk Kazimierz 1952
WINNICKI Andrzej 1958
WIŚNIEWSKI Zenon 1957
WITKIEWICZ Edward 1953
WITKOWSKI Henryk 1957
WITKOWSKI Zdzisław 1958
WLAZŁO-WALEWSKI Leonard 1952
WŁODARCZYK Leszek 1958
WŁODARCZYK Marceli 1958
WŁODKOWSKI Bogdan 1957
WODZIŃSKI Jerzy 1954
WOJCIECHOWSKI Jerzy 1953
WOJCIEKIAN Bronisław August 1953
WOJDYŁO Józef 1954
WOJNA Mieczysław 1952
WOJNAROWSKI Ireneusz 1957
WOJTCZAK Marian 1958
WOJTOWICZ Wacław 1956
WOLAK Jerzy 1955
WOLEŃSKI Bohdan Maksymilian 1952
WOLF Jerzy 1959
WOLSKI Alojzy 1954
WOLSKI Henryk 1953
WOŁOWICZ Janusz 1958
WORKOWSKI Tadeusz 1955
WOSIECKI Władysław 1957
WOŹNIAK Wojciech 1957
WOŹNIAK Zdzisław 1958
WOŹNIAK Mieczysław Jan 1952
WÓJCIK Zdzisław 1952
WROŃSKI Jan 1952
WROŃSKI Jerzy 1957
WROŃSKI Jerzy 1958
WROŃSKI Mirosław 1954
WRÓBLEWSKI Leszek Wiesław 1952
WRZESIŃSKI Karol 1958
WRZESIŃSKI Zdzisław 1958
WYCZECHOWSKI Wiktor 1957
WYPYCH Jerzy 1956
WYRWA Mirosław 1958
WYSOCKI Stanisław 1955
WYSOCKI Tadeusz 1959
WYSOCKI Wiesław Aleksander 1957

ZAJĄC Stanisław 1952
ZAJĄC Ryszard 1955
ZAJĄCZKOWSKI Kazimierz 1957
ZAJDEL Adam 1954
ZAKRZEWSKI Marian 1954
ZAKRZEWSKI Władysław 1953
ZAŁUCKI Marian 1957
ZAORSKI Zdzisław 1954
ZATORSKI Janusz 1958
ZAWADZKI Zygmunt 1954
ZDANOWICZ Bohdan 1954
ZDRZALIK Jan 1955
ZEGAR Jerzy 1954
ZIELAK Jerzy 1955
ZIELECKA Teresa 1958
ZIELENIEWSKI Witold 1958
ZIELIŃSKA Krystyna 1956
ZIELIŃSKI Jerzy 1956
ZIĘTOWSKI Edmund 1954
ZIÓŁKOWSKI Ryszard 1957
ZONENBERG 1955

ŻAK Bogusław 1957
ŻEBROWSKI Lech 1956
ŻEJMO Władysław 1952
ŻELAZKIEWICZ Antoni 1954
ŻELEK Jan 1957
ŻYLIŃSKI Józef 1959
ŻYWIOŁ Henryk 1958

ACHMATOWICZ Osman 1953
ADAMSKA Krystyna Bożena 1955
ALAMA Jan Franciszek 1953
ANTECKI Bogdan 1953
ARENDT Zofia 1956

BAJKOWSKI Edward 1954
BALCERZYK Hanna Irena 1953
BAŁCZEWSKA-KORYCKA Jadwiga Teresa 1955
BANACHOWICZ Tadeusz 1953
BANASZKIEWICZ Sławomira 1957
BANAT Andrzej 1957
BARDZIK Zofia Stanisława 1955
BARSKA Janina Wanda 1954
BARTECKA Krystyna Janina 1955
BARTOSIEWICZ Stanisław 1953
BATORSKA Urszula Zofia 1954
BĄK Jan 1953
BEDNAREK Jan Franciszek 1952
BENDA Zdzisław 1954
BEREŚ-BONIKOWSKA Danuta Jadwiga 1956
BERNACIAK-PALCZEWSKA Halina Franciszka 1955
BIAŁOWIEJSKA Wanda Marta 1956
BIELECKI Jan 1954
BIELSKI Stanisław Szczęsny 1955
BIENIAS Krystyna 1958
BILSKA-MAJENKA Alicja 1957
BILSKI Józef 1952
BŁAZIŃSKA Halina 1953
BŁOŃSKI Stanisław Henryk 1953
BODALSKI Ryszard 1954
BODZAK Kazimierz 1957
BONIKOWSKI Andrzej Eugeniusz 1956
BORKOWSKI Bohdan 1954
BOROWY Irena 1953
BRODA Andrzej 1953
BRYCH-KUBICKA Henryka 1952
BRUSZEWSKI Zdzisław Jerzy 1957
BRYŁA Tadeusz 1954
BRZEZIŃSKA-ŚLUSARSKA Halina 1955
BUGAŁA-ROSIAK Eleonora 1952
BUJNOWICZ Krzysztof Jan 1956
BUKOWSKA Maria 1953
BUŁAWA Józef 1954
BUSS Zofia 1954
BYKOWSKA Irena 1954

CHERASKO Wiesława Maria 1953
CHMIELNIK Czesław 1952
CHOCHLEWICZ Zenon 1954
CHODKOWSKA Maria 1953
CHOIŃSKI Tadeusz 1952
CHOJNACKI Sławomir Andrzej 1952
CIEPLIŃSKI Wiesław 1954
CIEŚLIŃSKI Jan 1953
CISOWSKA Janina 1953
CYPRYK Jerzy Jan 1952
CYRAN Stanisław 1955
CYTARZYŃSKI Roman 1953
CZAJKOWSKI Henryk 1955
CZAPLIŃSKA Halina Maria 1953
CZAPSKI Janusz 1953
CZARNECKA Barbara Teresa 1954
CZARNOTA-HOLECZEK Aleksandra 1953
CZĄSTKA Wojciech 1955
CZERNIELEWSKA Danuta 1955
CZESNY-DZIĘCIOŁOWSKA Wiesława Stanisława 1958

DAŁEK Marian 1954
DANKOWSKI Edward Marian Michał 1952
DAWIDOWICZ Bohdan 1953
DENNIS Zygmunt 1954
DIAMENT Sabina 1952
DIFENBACH Izabela 1958
DŁUGOSZ-FILIP Jadwiga 1955
DŁUGOSZ Wacław Antoni 1955
DOBOSZ Jadwiga 1955
DOMINIKOWSKI Włodzimierz 1957
DRABANT Władysława Maria 1955
DRZEWIECKI Jerzy Stanisław 1957
DULEMBA Jadwiga Teresa 1953

DUNAJSKA-PERLIŃSKA Krystyna Jadwiga 1953
DURCZYŃSKI Edmund 1956
DYNIA Marian 1954
DYRDA Jerzy 1956
DZIĘGLEWSKA Danuta Teresa 1953

FEJA Teofil 1956
FIEDOROWICZ Rajmund 1955
FILIP Eugeniusz 1955
FILIPOWSKA Anna 1954
FIRKOWSKA Stanisława Janina 1953
FORNALAK Wiktor 1954
FRANKOWSKI Andrzej Michał 1952
FRYŚ-ZIELIŃSKA Zofia 1954

GABRYSI Janina 1954
GALCZAK Wincenty 1954
GAŁAMON Tadeusz 1952
GAŁĄZKA Jadwiga Władysława 1958
GĄDOR Maria 1958
GĄDOR Witold Stanisław 1953
GĄSIOR Jerzy Antoni 1952
GĘBSKI Artur 1952
GINALSKI Stanisław 1954
GŁADYCH Czesława 1954
GŁOWACKI Lesław Stanisław 1952
GNIEZDOWSKI Juliusz Ryszard 1952
GODYCKI-ĆWIRKO Jerzy 1952
GOGOLEWSKI Jerzy 1954
GOLIŃSKI Bohdan 1954
GOMOLIŃSKI Tadeusz 1954
GONCIKOWSKI Janusz Władysław 1957
GORZKA Zbigniew 1954
GOŹDZIK-KULA Irena 1952
GRABOWSKI Mieczysław Jerzy 1953
GRABSKA Jadwiga 1957
GRAMIS Wiktor 1953
GRELEWICZ Jerzy 1955
GREYBER Edgar 1958
GRONDAL Stefania 1953
GRUDZIEŃ Tadeusz Marian 1955
GRZELAK Stanisław 1953
GRZESIK Barbara Aleksandra 1958
GWÓŹDŹ Mieczysław 1952

HAŁABURDA Marek 1954
HARASIMIUK Wiera 1955
HEJMANOWSKI Stanisław 1955
HERMAN-IMIROWICZ Krystyna 1958
HIDRA Imer 1957
HIPPE Zdzisław Stanisław Józef 1953
HOLECZEK Jerzy Ryszard 1953
HOLWEK-WESOŁOWSKA Danuta Cecylia 1953

IZDEBSKI Aleksander 1954

JABŁONOWSKA Izabella Bogumiła 1956
JACH Jan 1952
JACKOWSKA Leokadia 1955
JAGIELSKI Roman 1955
JAGIEŁŁO Tadeusz 1953
JAGODZIŃSKI Janusz Andrzej 1956
JAJTE Leon Kazimierz 1952
JAKUBOWSKA Alicja Jadwiga 1956
JAKUSZEWSKI Feliks 1953
JANIK Maria Janina 1955
JANKOWSKI Zdzisław 1952
JANUSZKIEWICZ Stanisław 1952
JARKOWSKA Hanna Maria 1957
JARNIEWICZ Leszek Jerzy 1957
JARNO Jadwiga 1956
JARZĘBIŃSKI Jan 1954
JAŚNIEWICZ Julian 1955
JAWIEŃ Danuta 1953
JAWORSKA Władysława 1955
JAWORSKI Ludgard 1954
JAZIEWICZ-BERNACKA Maria Helena 1955
JĘDRASKI Julian 1952
JÓZEFCZYK Hieronim 1953
JÓZEFCZYK Leszek Hieronim 1955
JUHASZ Mihaly 1953
JURKOWSKA Zofia Anna 1955

KACZMAREK Rita 1954
KACZOROWSKI Józef 1953
KAFLOWSKI Ryszard Stanisław 1952
KAŁUŻA-GROBIELNY Idalia Dorota 1954

KAMIŃSKA-GRACZYK Alicja 1954
KANWISZER Andrzej 1953
KARKULOWSKI Ireneusz 1954
KASIOR Aleksander 1954
KASPRZYK Janina 1953
KASZUB Zofia 1952
KAWALA Jan Witold 1952
KĄCKA Bogusława 1952
KEMBŁOWSKI Zdzisław 1954
KĘDZIOR Jerzy Piotr 1954
KIELSKI Ireneusz 1957
KITASZEWSKA Anna Maria 1957
KLAJMAN Alina Bibianna 1957
KLEPACZ Irena Janina 1955
KLIMEK Eugeniusz 1956
KLOCHOWICZ Janusz 1956
KLUPŚ Władysława 1954
KŁOSOWSKA Zofia 1952
KOEPPE Mirosław 1956
KOŁACIŃSKI Włodzimierz 1959
KOMORNICKA-KAMEDUŁA Alina Maria 1955
KONCZAK Henryk 1954
KONICKI Jeremi Jan Marian 1954
KOPANIA-PRZYBYŁ Hanna 1955
KORCZYK Jan 1953
KORZENIOWSKA Barbara Halina 1957
KOSMALA Eugeniusz 1953
KOSSAKOWSKA Irena Halina 1958
KOSSAKOWSKI Zbigniew Stanisław 1955
KOŚNA Celina Maria 1956
KOWALIK Zdzisław Feliks 1953
KOWALSKA Alicja Marianna 1958
KOWALSKI Marian Wiesław 1958
KOZAK-DWORZNIECKA Maria 1953
KRAKOWIAK Stefan 1954
KRASKA Jan Mateusz 1953
KRAWCZYK Zofia 1956
KROCZAK Władysław 1955
KRUK Maria Teresa 1953
KRUPECKI Andrzej 1954
KRYM Zbigniew 1952
KRZESŁOWSKI Sylwester Jan 1952
KRZEWIŃSKA Izabela 1955
KSIĄŻEK Zdzisław Tadeusz 1952
KUBIAK Barbara 1952
KUBICKI Edward Bolesław 1952
KUBICKI Jan 1954
KUBIK Zdzisław Tadeusz 1954
KUCZEWSKI Tadeusz 1953
KUDLIŃSKI Henryk Jan 1957
KULESZA Kazimiera Barbara 1954
KUNCMAN-ŻYCHOWICZ Jadwiga Maria 1955
KUREK Zdzisław Adam 1958
KWIATKOWSKI Jerzy Roman 1958

LELANOW Irena 1954
LEONIUK Halina 1953
LESZCZYŃSKI Czesław 1955
LEŚKIEWICZ Mieczysław 1953
LEWANDOWSKI Andrzej Marian 1955
LEWANDOWSKI Mirosław 1958
LIBICKI Marian Wincenty 1955
LIFSZYC Helena Maria 1952
LIPIŃSKI Lech 1953
LIZNER Euzebiusz 1954
LUCIAK Tadeusz 1953
LUDWICZAK Irena 1957
LUTROSIŃSKA Jadwiga 1953

ŁUKASIEWICZ-MELDNER Anna 1955
ŁUKASIK Zdzisław 1955
ŁUKOŚ Adam 1954
ŁUSZCZAK Stanisław 1954

MACIASZEK Irena Maria 1957
MACIĄG Józef 1953
MACIEJOWSKI Józef 1955
MADEJ Wojciech Dionizy 1957
MAJ Janusz 1954
MAJDAŃSKI Jan 1954
MAJEWSKI Henryk 1954
MAJTA Janina 1954
MALIŃSKI Jan Stanisław 1958
MAMIŃSKA Sabina 1953
MAMOS Jadwiga 1956
MANDEL Zoltan 1953
MANIAK Roman 1954

MANIARA Elżbieta Teresa 1955
MAŁACHOWSKI Marian 1954
MARCAK Henryk 1953
MARCHLEK Edward 1957
MARCINIAK Emilia 1957
MACINKOWSKI Tadeusz 1954
MARKIEWICZ Barbara 1956
MARLIKOWSKA Halina Elżbieta 1956
MARKOWIAK Wiesław 1955
MARKOWSKA Danuta Stefania 1952
MASŁOWSKA-KUBIK Maria Teresa 1957
MATYNIA Bolesław 1953
MATYNIAK Stanisław 1953
MATYSIAK Piotr 1953
MAZURKIEWICZ-KOPACKA Stefania 1954
MICHALSKA Antonina Grażyna 1952
MICHALSKI Marian 1955
MICHAŁOWICZ Barbara 1956
MICHAŁOWSKI Edmund 1959
MICHAŁOWSKI Janusz Władysław 1957
MICHOŃ Jadwiga Barbara 1955
MIELCZAREK Waldemar 1958
MIERZOWSKA Julia Zofia 1953
MIKOŁAJCZYK Mieczysław 1954
MILEWSKA Hanna 1958
MIZERA Lech 1954
MŁYNARSKI Wacław Konrad 1953
MODRZEJEWSKI Kazimierz 1953
MRASS Mirosława 1954
MYSŁEK Jan 1957
MYSZKOROWSKI Ryszard 1954

NOGEL Mirosława 1953
NAPIERAJ-ADAMSKA Gabriela 1953
NAUMIUK Antoni 1958
NESTOROWICZ Alina 1956
NIKOŁAJEW Jerzy 1954
NISENBAUM Chaim 1953
NOWAK Jerzy Jan 1956
NOWAKOWSKA Romualda 1955
NOWICKI Romuald 1957
NYCZ Jerzy 1955

OBACZ Zenon 1954
OCHLIK-IGNASZAK Teresa Marianna 1955
OHRYZKO Antoni Włodzimierz 1952
OLSZEWSKI Jan Paweł 1952
OLSZEWSKI Leonard Stanisław 1958
OPALSKI Stanisław 1956
ORDZA Danuta Maria Janina 1953
ORLICKA Maria Felicja 1952
ORNAF Bolesław 1952
ORNAF Władysław 1953
OSTROWICZ Janusz Bogdan 1954
OSTROWSKA Jadwiga 1955
OWCZAREK Romuald Bogdan 1955
OZIĘBŁO Andrzej Leszek 1953

PACAŁOWSKA-KUKULAK Anna 1956
PALCZEWSKI Tadeusz 1952
PALCZEWSKI Wiesław 1954
PAŁGAN Stanisław 1955
PANNENKO Jan Krzysztof 1958
PASIŃSKI Zdzisław Adam 1955
PAWLIK Tadeusz 1953
PAWŁOWSKI Leszek Bronisław 1952
PEPERA Marian 1952
PERLIS Ludwika Teresa 1957
PETRYKIEWICZ Włodzimierz 1953
PĘKALA Władysław Stanisław 1954
PIECHUCKI Cezary Maria Tadeusz 1952
PIETRASZEK-OSTROWICZ Wanda 1954
PIETRZAK Aleksander 1955
PIETRZAK Jerzy 1956
PIETRZAK Stanisław 1957
PIĘTA Stanisław Wacław 1952
PIJARSKI Józef 1955
PIOTROWSKA Irena 1954
PIOTROWSKI Zdzisław 1956
PLEWIŃSKI Zygmunt 1956
PODLASIAK Stefan 1953
PODLEJSKI Jerzy Szczepan 1953
POLSKA Stefania Antonina 1956
POŁOCKA-SZYMCZAK Swietlana 1955
PONIKIEWSKI Jacek Ludwik Maria 1952
POPIOŁOWSKA Zofia Wiesława 1953
PORADOWSKI Stanisław 1952

POTULSKA Maria Kazimiera 1952
POŚPIESZYŁ Jan Bogumił 1958
PRZEDPEŁSKA-TYBORA Danuta 1953
PRZYBYŁ Sylwester Mieczysław 1955
PRZYSIECKA Natanaela 1954
PSZONKA Bożena 1955
PTASZYŃSKI Stanisław 1954
PUC Wanda 1955
PUDŁOWSKI Józef 1954
PUTERNICKI Jan Prot 1955
PYTKA Wacław 1956

RACZYŃSKA-PROCEL Krystyna 1956
RA-JON-DO 1957
RAJSKA-CYPRYK Eleonora 1952
RAPACKI Wiesław 1952
RAŹNIEWSKA Zofia Maria 1955
RĘBOSZ Wiesław Józef 1957
RING Jerzy 1952
ROMANOWSKA Janina 1954
ROSIAK Waldemar Jerzy 1952
ROYKIEWICZ Janusz Marcel 1954
RÓŻAŃSKA-TUSTANOWSKA Danuta Natalia 1956
RUSZCZUK Jan 1954
RYTYCH-MICHALSKA Krystyna Helena 1955

SAMOREY Teresa Maria 1955
SAMSEL Włodzimierz Zdzisław 1954
SCHRAMEL Irena 1954
SELENS-GRENDA Zofia 1954
SĘKALSKI Stanisław 1957
SIBIŃSKI Henryk 1952
SIEDLECKI Roman Franciszek Maria 1955
SIEJA Józef 1954
SIEKIERZYŃSKI Adam Zbigniew 1952
SIEROSŁAWSKI Zbigniew 1952
SINIARSKI Jan Zbigniew 1953
SIWIŃSKA Sylwestra Bolesława 1953
SKROBACKI Tadeusz 1954
SKURIAT-MICHALSKA Joanna Klara 1957
SKURKA Irena 1954
SOWA Jerzy 1954
SOWA Zygmunt Władysław 1955
SOWIŃSKA Irena Kazimiera 1952
SPIONEK Witold 1952
SPODENKIEWICZ Andrzej Stanisław 1952
SPODENKIEWICZ Ryszard Antoni 1954
STACHEL Sabina Helena 1956
STANISZEWSKA Danuta 1954
STASIAK Anna Barbara 1952
STASIAK Zdzisław 1954
STASZEWSKA Natalia 1953
STEFAŃSKI Bernard 1956
STEFAŃSKI Henryk 1954
STEINIKER Elwira 1957
STĘPIŃSKI Arkadiusz 1953
STĘPNIAK Tadeusz 1956
STĘPNIEWSKA-KOWALCZYK Maria 1954
STOLARSKA-PAJDOWSKA Sławomira 1954
STRASZEWSKI Józef 1954
STRYCZNIEWICZ Kamila Narcyza 1952
SUCHANEWSKI Zdzisław 1953
SURMA Robert 1955
SUSKI Władysław Jan Ignacy 1953
SUSKIEWICZ Krystyna 1954
SUWALSKI Zbigniew 1959
SZADKOWSKA Alicja 1956
SZADOWSKI Jerzy Szymon 1952
SZAJNAR Wincenty 1954
SZCZEPANEK Józef 1954
SZCZOT Leszek 1958
SZCZYPIŃSKA Hanna Maria 1957
SZELER-ŁUCZAK Zofia Antonina 1954
SZLAKOWSKI Zbigniew 1954
SZMONIEWSKA Aleksandra Stanisława 1955
SZTAUDYNGER Anna Marta 1955
SZTOPEL Zdzisław Jerzy 1953
SZTROMAJER Stefan 1954
SZUBERSKA-MIZERA Alicja Urszula 1955
SZYMAŃSKI Jan 1954

SZYMAŃSKI Stanisław 1953
SZYMCZAK Urszula Genowefa 1954

ŚLUSARSKI Ludomir Lucjan 1953
ŚWIERCZYŃSKI Wacław 1955
ŚWIERŻEWSKA Danuta Antonina 1953

TABASZEWSKI Jan Michał 1953
TARCZYŃSKI Stanisław 1953
TARKA Lucyna 1954
TARKOWSKI Zygmunt Antoni 1953
TE IN SUN 1957
TOKER Bernard 1953
TOMASZEWICZ-MYSZKOROWSKA Wanda 1954
TOMCZYK Jerzy Janusz 1956
TRAWCZYŃSKA Wiesława 1957
TRESKA Sotirag 1959
TRETIAKOW Igor 1955
TROSZKIEWICZ-GRZELCZAK Krystyna Maria 1955
TRYBIEC Józef 1956
TUREK-MAJ Zofia 1954
TURZAŃSKI Mieczysław 1956
TURZYŃSKI Marian Tadeusz 1955
TWARDOWSKI Jerzy Jan 1955
TWIERDOCHLEBOW Natalia 1954
TYBORA Zenon Józef 1953
TYBURA Stanisław 1956
TYRAS Wirgiliusz Tadeusz 1958

UHACZ Kazimierz Andrzej 1953
ULMAN Grzegorz Ryszard 1956
URBAN Michalina 1956
UTRACKI Lechosław 1954

VARGA Luiza 1953

WAJS Bożenna Teresa 1958
WALCZAK Jan 1954
WALCZAK Zbigniew Kazimierz 1954
WALENDZIK Marianna 1956
WAJS Irena 1954
WASĄŻNIK Krystyna Zenona 1953
WASIAK Jan 1954
WASILEWSKI Tadeusz 1955
WATAŁA Zbigniew Henryk 1953
WDOWIAK Anna Janina 1953
WERNER Barbara Maria 1955
WĘGRZYNIAK Józef 1953
WĘŻYKOWSKI Jan 1952
WIKTOROWSKI Stanisław 1957
WILCZAK Józef 1955
WILCZYŃSKI Ireneusz 1954
WIŚNIEWSKA Elżbieta 1957
WIŚNIEWSKA Hanna Weronika 1956
WIŚNIEWSKI Wiktor 1953
WIŚNIEWSKI Zbigniew 1952
WITKOWSKA Wanda Józefa 1955
WITUSKI Halina Wiesława 1955
WŁOCH Elżbieta Eugenia 1956
WŁODARCZYK-MACHAŁA Wiesława 1958

WŁODARSKI Rafał 1954
WNUKOWSKI Zbigniew Michał 1953
WOJCIECHOWSKA Halina Teresa 1957
WOJCIECHOWSKI Wiktor 1955
WOJDYŁO Stefan Jan 1953
WOJNAREWICZ Elżbieta Barbara 1955
WOLSKA Bolesława 1954
WOLSKI Longin 1952
WOŁOWSKA Ewa Hanna 1958
WOROTYNSKA Irena 1955
WOŹNIAK Mirosław Jan 1956
WRONA Zdzisław 1956
WRÓBEL Czesława 1956
WRÓBLEWSKA Alina Maria 1954
WRZESIŃSKI Tadeusz 1954
WSZOŁEK Ewaryst 1958
WYDRZYCKA Krystyna Katarzyna 1952
WYPYCH Waldemar Stanisław 1952

ZAGRODZKI Stanisław 1954
ZAJĄC Kazimierz Stefan 1953
ZAJĄC Stanisław 1952
ZAJDLER Barbara 1954
ZAKOSZTOWICZ Zdzisław Antoni 1952
ZALECH Alina Zofia 1954
ZALECINSKA Teresa Honorata 1952

ZAMBRZYCKA-PARADOWSKA Henryka 1953
ZAMOJSKI Aleksander Wiesław 1952
ZAWADZKA Henryka 1958
ZIELIŃSKA Joanna Marianna 1954
ZIELIŃSKA Krystyna Maria 1956
ZIELIŃSKI Kazimierz 1954
ZIĘBA-TRELA Maria Izabela 1954
ZIMNICKI Jan 1953
ZIMOWSKI Andrzej 1954
ZWIERZAK Andrzej Karol 1953
ZYCHOWICZ Wacław 1953

ŻAK Mieczysław 1954
ŻARKOWSKI Albin 1956
ŻELECHOWSKI Ryszard Eustachiusz 1952
ŻYCHOWICZ Wiesław 1954

WYDZIAŁ WŁÓKIENNICZY

ADLER Mieczysław 1958
AFELTOWICZ Maria Teresa 1954
ALEKSANDRZYK Ryszard 1953
ALTSZULER Mordchel Lajzer 1952
AMBROZIK Józef 1959
AMSTERDAMSKI Jerzy 1952
ANDRZEJCZAK Mieczysław 1959
ANDRZEJEWSKI Bronisław 1959
ANDRZEJEWSKI Tadeusz Wiktor 1954
ANDRZEJESZCZAK Mieczysław 1957
ANFOROWICZ Irena 1958
ARKUSZYŃSKI Julian 1959

BADERSKI Józef 1957
BADZIAK Jan 1956
BALWIERCZYK Leonard 1956
BANASIEWICZ Marian 1955
BARAN Stanisław 1958
BARAN-KORZECKI Zygmunt 1958
BARANOWSKI Józef 1952
BARAŃSKA Maria 1957
BARCZEWSKA Alina Teresa 1958
BARTKIEWICZ Jan 1953
BARTNIAK Bohdan 1954
BATOR Jan 1954
BASZUN Grzegorz 1953
BĄK Jan 1953
BEDNARSKI Mieczysław 1956
BEDNARZ Antoni Tadeusz 1957
BEJM Bogdan 1954
BENDKOWSKI Jerzy 1959
BERGER Grzegorz Andrzej 1958
BERNER Zenon Józef 1953
BIEGUN Kazimierz 1956
BIELSKI Zygmunt 1958
BIENIECKI Lech 1956
BIGAŁA Stanisław Marian 1958
BŁASZCZUK Gertruda Waleria 1955
BŁAŻEJEWSKA Lidia Anna 1955
BŁOŃSKA Wiesława Stanisława 1958
BOCHEŃSKI Józef 1956
BOGDAŃSKI Tadeusz 1959
BOGUSŁAWSKA Helena 1957
BOLEK Antoni 1954
BORKOWSKA Elżbieta Teresa 1958
BORMIŃSKA Barbara 1957
BOROWIAK-LASKOWSKA Danuta 1959
BOROWIEC Mieczysław 1959
BOROWIECKI Jerzy Jan 1952
BOROWSKI Lech 1959
BORUCIŃSKA Wanda Krystyna 1955
BORZĘCKI Mieczysław Kazimierz 1952
BRALEWSKI Andrzej Józef 1958
BRYKALSKI Jerzy 1957
BRYKNER Władysław 1956
BRZEZIŃSKI Jerzy 1954
BRZEZIŃSKI Stefan Włodzimierz 1952
BUDA Bronisław 1956
BUDNIAK Jan 1956
BUFAL Leszek 1956
BUŁA Bronisław 1959
BURNO-BOROWIECKA Urszula 1952

BURSKI Jan 1955
BUSZBA Józef 1956

CHABERSKI Hieronim 1954
CHERASKO Ewa 1957
CHODKIEWICZ Bogusława Janina 1958
CHOŁDYK Jerzy Zbigniew 1953
CHOWAŃSKI Edmund 1958
CHRZANOWSKI Jerzy 1955
CHURGIEL Michał 1958
CIANCIARA Jerzy Bronisław 1952
CICHOCKI Jerzy Włodzimierz 1954
CICHOŃ Jerzy 1959
CIERPUCHA Waldemar 1953
CIESIELSKI Witold 1959
CIEŚLIŃSKA Joanna Kazimiera 1954
CYBULSKA Jadwiga 1957
CYGAN Waldemar 1956
CYLL Waldemar 1955
CZACHURSKA Irena 1959
CZOJA Teresa Stanisława 1957
CZARNECKI Stefan 1959
CZARNOCIŃSKA Halina 1959
CZECHOWSKA Krystyna 1955
CZEKAJ Wiesław 1955
CZELO Lawdije 1958
CZERNIEJEWSKA Halina 1955
CZERWONKA Czesław 1952
CZESKOWSKI Klemens 1954
CZOŁNIK Henryk 1953
CZYŻ Jan Kazimierz 1955

DANIELEWICZ Jerzy 1953
DASZKOWSKI Bohdan Alfred 1958
DASZYŃSKA Elżbieta Sylwia 1958
DĄBKIEWICZ Krystyna 1958
DĄBROWSKI Adam Tomasz 1953
DELONG Czesław 1953
DENDYS Leon 1955
DĘBSKI Tadeusz 1958
DIKLIEW Krastan Kostadinow 1954
DOBROWOLSKA Helena 1955
DOLECKA Maria 1956
DOLECKI Marian 1954
DOMAGAŁA Jerzy 1954
DRĄŻKIEWICZ Jerzy 1956
DREWNIAK Lucyna 1954
DRODZIŃSKI Marian 1958
DRÓŻDŻ Edward Wincenty 1956
DRUCH Tadeusz 1953
DRYŃSKI Piotr 1958
DUBIAK Zygmunt 1954
DUDA Stanisław Maciej 1958
DUDEK Krystyna 1955
DUDEK Zuzanna Wiesława 1958
DUNAJCZYK Tadeusz 1956
DURAŃSKI Józef 1954
DURASIEWICZ Wiesław 1953
DURYS Leszek 1959
DURYS Mirosław 1953
DWORACZYŃSKI Konrad Leszek 1958
DWORZYŃSKI Henryk 1958
DYBOWSKI Ireneusz Jan 1958
DYMSKI Romuald Wiesław 1954
DZIADURA Tadeusz 1958
DZIERŻAN Stanisław 1957

ELZNER Elżbieta 1955
ERKIERT Jerzy 1953

FELISIAK Marian 1955
FELISIAK Antoni 1957
FILIPCZAK Zbigniew 1958
FILIPIAK Ireneusz 1958
FOCHT Jan 1952
FOGELMAN Szulim 1954
FORNALIK-SOKALSKI Stanisław 1959
FRANCISZKOWSKA Stefania 1959
FRYDRYCH Irena 1952
FRYDRYCHOWICZ Anna Kazimiera 1954

GAJCZAK Władysław 1955
GAJEWICZ-LUTY Barbara 1954
GAJEWSKA Krystyna Teresa 1955
GAJEWSKI Andrzej Jan 1954
GALUS Stanisław 1958
GORCZYŃSKI Zbigniew 1956
GAYDA Waldemar Piotr 1954
GERTNER Teresa 1955

GETKA Marianna Klementyna 1952
GIBAS Halina Jadwiga 1958
GIERMAZIAK Andrzej 1956
GIERNART Eugeniusz Władysław 1958
GLISZCZYŃSKI Wojsław 1954
GLIWNY Jerzy Zbigniew 1958
GŁADKA-BANAD Helena 1958
GŁĘBSKI Leszek 1956
GŁOWACKA Lidia Irena 1954
GOLIS Stefan 1954
GOŁĘBIOWSKI Ryszard 1954
GORZKIEWICZ Romuald 1958
GOŹDZIK Danuta Krystyna 1958
GÓRECKI Jerzy Józef 1954
GÓRNIAK Alina Maria 1958
GRABIA Wacław 1958
GRABIŃSKA Janina 1957
GRACZYK Józef 1959
GRANICKI Jerzy 1958
GRĄZIEWICZ Maria Teresa 1956
GRODECKA Anna 1958
GRODZIŃSKI Zenon Marian 1953
GROCHULSKI Czesław 1954
GROCHULSKI Janusz Stanisław 1953
GRUDNIEWSKI Michał Adam 1953
GRYGLEWSKA Wiesława 1956
GRZEGORCZYK Stanisław 1957
GRZYBOWSKA Mirosława Anna 1954
GUDEJKO Wiktor 1954
GUGA Stanisław 1956
GUTOWSKI Jerzy 1959
GUTOWSKI Bogdan 1954
GUZIŃSKI Wiktor 1958

HAJDUKIEWICZ Halina 1958
HAJNRYCH Henryk Tadeusz 1953
HAŁĘZA Jan 1953
HARTMAN Władysław 1958
HEBDA Maria 1958
HODUREK Stanisława 1954
HOFFMAN Jerzy 1956

IŻELI Alfred 1958

JABŁKOWSKI Leonard 1955
JABŁOŃSKI Jerzy 1956
JABŁOŃSKI Andrzej Witold 1954
JABŁOŃSKI Władysław Aleksander 1954
JACKOWSKA Maria Teresa 1953
JAKUBOWSKI Lech 1957
JAKUBOWSKI Bolesław 1954
JAMROZIAK Jerzy 1954
JANCZEWSKA Maria Dobrosława 1955
JANECZEK Stanisław 1953
JANIAK Józef 1956
JANIAK-KAMIŃSKA Lucja 1953
JANICKI Ryszard 1957
JARNIEWICZ Ryszard 1955
JARNO Konrad Piotr 1953
JAROSIŃSKA-STEGLIŃSKA Irena 1954
JAROSZ Helena 1957
JAROSZ Jerzy 1958
JARZĄBEK Władysław 1954
JASIAK Zdzisław 1952
JASTRZĘBSKA Elżbieta Regina 1953
JAŚKIEWICZ Zdzisław 1953
JEZIERSKA Teresa Aleksandra 1955
JEŻYŃSKI Ryszard 1953
JEŻYŃSKI Stanisław 1954
JOŃSKI Ryszard 1954
JORDAN Zofia Teresa 1955
JORDAN Jerzy 1955
JÓŹWIAK Karol Józef 1957
JUGADT Edward 1954
JUNKA Adam 1957
JURKIEWICZ Konrad 1959
JURKOWSKI Zdzisław 1956
JUSTYŃSKI Stanisław 1958
JUSZCZAK Helena 1956

KACZMAREK-BRYŚ Irena Regina 1954
KADŁUBEK Jerzy 1953
KALBARCZYK Janina 1955
KAMIŃSKA Krystyna 1952
KAMIŃSKI Bolesław Ignacy 1952
KAMIŃSKI Tadeusz 1955
KAMIŃSKI Ryszard 1956
KAPAŁA Marian 1954

KARBOWIAK Roman 1954
KARCZEWSKA Danuta 1957
KARCZEWSKA Danuta Maria 1957
KARCZOWSKI Marian 1954
KAROLAK Jan 1956
KASELA Czesław Michał 1954
KASPERKIEWICZ-WALCZAK Teresa 1952
KASZA Stanisław 1954
KAŁUŻNY Marian 1955
KĄCKA Maria Walentyna 1955
KĄKOLEWSKI Mieczysław Antoni 1954
KEPLER Maria 1958
KĘDZIERSKI Kazimierz 1956
KIELLER Maria Krystyna 1958
KIK Janusz 1958
KIK Zdzisław 1955
KINDERMAN Wiesław 1958
KLEKOT Jan Edward 1957
KLIMCZAK Jadwiga 1958
KLIMEK Marianna 1957
KLIŚ Adam 1956
KŁOPOTOWSKA Barbara 1959
KŁOSIŃSKI Tadeusz 1958
KŁOSZEWSKI Jan 1952
KOLASIŃSKA JADWIGA 1958
KOŁACIŃSKA Aldona 1958
KOŁACZ Kamilla Wiesława 1954
KOŁODZIEJCZYK Wiktor 1955
KOMARSKI Zbigniew Aleksander 1958
KOMOROWSKA Feliksa 1957
KOMOROWSKI Hieronim 1959
KOMPIELSKA Barbara 1958
KOMZA Eugeniusz 1953
KONARZEWSKI Władysław 1956
KONCEROWICZ Alicja 1958
KONOPA Czesław 1956
KOS Józef 1956
KOSMALSKA Krystyna 1958
KOSSAKOWSKI Jerzy Antoni 1953
KOTNOWSKI Jan 1953
KOWALCZYK Czesław 1956
KOWALSKI Jan 1954
KOWALSKA Natalia 1958
KOWALSKA Irena Urszula 1955
KOZARZEWSKI Antoni 1958
KOZIRÓG Jolanta 1958
KOZŁOWSKI Jan 1956
KOZŁOWSKI Zygmunt Marian 1953
KOŹBA Roman 1959
KRACIŃSKI Tadeusz 1958
KRAWCZYK Marian 1958
KRAWCZYK Romuald 1954
KRAWIEC Leokadia 1954
KRASUCKA Krystyna Bożena 1954
KROGULEC Jan Kazimierz 1953
KRUKOWSKA Blandyna Alicja 1958
KRUPOWICZ Helena 1957
KRYCZKA Zbigniew Stanisław 1953
KRYM Zofia 1958
KRYSIAK Andrzej 1954
KRYSZKIEWICZ Zofia 1954
KRYSZTOF Stanisław Marian 1952
KRYSZTOFCZYK Kazimierz 1953
KRZYŻANOWSKI Marian. 1956
KUBICKI Kazimierz 1955
KUBICKI Stanisław Czesław 1952
KUC Edward 1954
KUCHARSKI Ryszard 1959
KULA Jerzy 1956
KUN Janusz 1954
KURAN Tadeusz 1959
KUREK Wanda Maria 1958
KUREK Zofia 1956
KURKOWSKI Mirosław 1954
KUROWSKI Roman 1955
KUROWSKI Bolesław 1952
KURYŁOWICZ Ewa Teresa 1955
KUSZAJ Konstanty 1956
KUTYNIA Karol 1956
KWIATKOWSKI Stanisław Zygmunt 1953
KWIATOSIŃSKA Anna 1958
KWIECIEŃ Bolesław 1956

LACHOWSKI Alojzy 1954
LAFERY Ryszard Włodzimierz 1953
LANGIEWICZ Aleksandra Barbara 1953
LARCZYŃSKI Piotr 1958
LATAWIEC Bernard 1956

LATUSZEWSKI Jerzy 1953
LANKAMER Ryszard 1952
LEBEK Ryszard Piotr 1957
LEMBOWICZ Grażyna 1959
LESIONOWSKI Leszek 1957
LEŚNIOWSKI Janusz 1955
LEWANDOWSKA Helena 1958
LEWKO Prakseda 1957
LEŻUCH Maria Zofia 1957
LIPIŃSKI Lucjan 1958
LISIEWICZ Jerzy 1953
LISIEWICZ Wojciech 1954
LOGA Czesław 1954
LUBER Jan 1955
LUBISZEWSKI Marian 1959
LULA Stanisław 1956

ŁAKOMIK Lesław 1954
ŁASZKIEWICZ Bogumił Sławomir 1953
ŁAZARCZYK Kózef 1957
ŁĄGIEWSKA Barbara Maria 1957
ŁĘGOWIK Henryk 1952
ŁUCZAK Leopold 1958
ŁUCZAK Zdzisław 1958
ŁUCZYŃSKI Witold Wojciech 1952
ŁUCZYWEK Eugeniusz 1954
ŁUKOWSKI Zdzisław 1955

MACIASZEK Jerzy 1959
MADAJSKI Jan Edward 1954
MADEJ Jan 1956
MAJCHROWSKI Jan Jerzy 1955
MAJEWSKA Danuta 1954
MAJEWSKA Teresa 1959
MAKÓWKA Janusz Adam 1952
MAŁECKI Marek 1954
MAŁYSA Seweryn Stanisław 1953
MAŃKOWSKI Edward 1958
MARCHEWA Józef 1955
MARCHWICKA Hanna 1958
MARCINKOWSKA Henryka 1954
MARCINKOWSKI Witold Leszek 1953
MARCZAK Mieczysław 1955
MARSZAŁKOWSKI Henryk 1956
MARTYNOWSKA Krystyna 1959
MASIEREK Jerzy 1954
MASIUK Maria 1954
MASŁOWSKI Bohdan Wojciech 1954
MAŚLAKIEWICZ Alfred 1954
MAŚLAKIEWICZ Zdzisław Adam 1953
MAŚNIK Stanisław 1956
MATUSZAK Edward Jakub 1954
MATYJEK Izabela 1956
MAZUR Jerzy 1959
MAZUREK Teresa 1954
MAZUROWSKI Jeremiasz Stanisław 1953
MĄDALSKI Marian Jerzy 1954
MĄDRZYCKI Zbigniew 1954
MECYCH Zygmunt August 1953
MICHALAK Stanisław 1956
MIKOŁAJCZYK Jerzy 1959
MIKSA Marian 1958
MILLER Ryszard Emil 1952
MINDROW Konstanty 1956
MIODYŃSKI Jerzy Jakub 1953
MISZTAL Marian 1959
MIŚKIEWICZ Zdzisław 1955
MITUTA Wacław 1958
MIZIOŁEK Stanisław 1958
MŁYNARCZYK Adam 1956
MOCIAK Wacław Feliks 1955
MOKROSIŃSKI Tadeusz 1956
MOLENDA Marian 1955
MOLL Emanuel Eugeniusz 1952
MOLL Zdzisław 1953
MORAWICZ Jadwiga 1959
MORAWSKI Ireneusz 1957
MORTKA Stanisław Ryszard 1954
MOSIEŃSKA-RAKOWIECKA Emilia 1952
MOSTKOWSKI Lucjan Tadeusz 1955
MOŹNIAKOWSKI Mirosław 1958
MROŻEWSKI Zdzisław Józef 1953
MRÓWCZYŃSKI Jerzy Piotr 1954
MUSIAŁ Mieczysław 1956
MYSZKOWSKI Piotr 1956

NAPIERAJ Leszek Walenty 1952
NAWOROL Adolf 1954

NAWROCKA Barbara 1954
NAWROCKI Andrzej Tadeusz 1954
NĘDZA Ambroży 1955
NIEMCZYK Edward 1957
NOWAK Rajmund 1952
NOWAK Eugeniusz 1952
NOWAKOWSKA Maria Barbara 1958
NOWAKOWSKI Czesław 1954
NOWICKA Alina 1954
NURKIEWICZ Marian 1958

OBIJALSKI Eliasz Alojzy 1952
OCHIMOWSKA Anna Alicja 1958
OLASEK Mieczysław 1952
OLSZEWSKA Janina 1958
OŁTUSZAK Jan 1957
OŁUBEK Czesław 1954
OPIŁKA Leon 1954
OSIŃSKI Jerzy 1953
OSTASZEWSKA Helena 1956
OSTASZEWSKI Leszek Jan 1954
OSTROWSKI Leszek Józef 1955
OSTROWSKI Włodzimierz 1954
OSYS Tadeusz 1955
OSZCZEPALIŃSKA Teresa Helena 1955

PACHOLCZYK Edward 1954
PACHOLSKI Jan 1952
PAŁUBA Czesław Jan 1955
PANEK Krystyna 1957
PASTWIŃSKI Ryszard 1959
PASZKOWSKA Halina 1955
PASZKOWSKI Henryk 1954
PAWELCZYK Barbara Helena 1958
PAWLAK Edward 1957
PAWLIK Zdzisław 1956
PAWŁOWSKA Halina Teresa 1957
PAWŁOWSKI Bogusław 1958
PAWŁOWSKA Zofia 1954
PEGZA Andrzej 1958
PEŁKA Zenon 1954
PEŁKA Czesław 1955
PERLIŃSKI Włodzimierz 1954
PERUGIEWICZ Józef 1959
PIASKOWSKA Halina 1954
PIASNY Zygmunt 1958
PIĄTKOWSKI Józef Leon 1955
PIECIUL Kazimierz 1958
PIECZEWSKI Józef 1958
PIERZCHLEWSKI Daniel Rodryg 1958
PIETOR Kazimierz 1953
PIETRASZEK Adam 1956
PIETRUSZKA Roman 1957
PIETRZAK Andrzej Michał 1955
PILAT Edmund 1956
PILARSKA Teresa Maria 1955
PILCH Krystyna 1955
PILECKA Danuta 1955
PILECKI Jerzy 1955
PILICHOWSKA Stanisława 1954
PIOTROWICZ Stanisław 1954
PIOTROWSKA Daniela 1959
PIOTROWSKA Grażyna 1959
PIOTROWSKI Jan Eugeniusz 1958
PIOTROWSKA Danuta 1954
PIOTROWSKI Grzegorz 1954
PIPIAK Jan 1954
PISARSKI Tadeusz 1959
PLANER Janusz 1953
PLISZKA-WILCZYŃSKA Genowefa 1959
PLUCIŃSKA-KLINBALL Helena Zofia 1957
PŁAWIK Zygmunt Wojciech 1957
PODGRODZKI Stanisław 1954
PODHAJSKA Teresa 1959
PODLASEK Stanisław 1953
PODNIESIŃSKI Roman 1955
POGORZELCZYK Stanisław 1953
POGORZELCZYK-PIEKUTOWSKA Leokadia 1955
POLAKOWSKI Jerzy 1956
POLKA Wacław 1959
POPŁAWSKI Jan 1959
POPOWSKI Edward Bronisław 1953
POPPE Czesław 1957
POTASIAK Stefan 1954
PRINDISZ Karol Eugeniusz 1958
PROKOPEK Marian 1958
PRUSZKOWSKI Tadeusz 1954

PRZEPIÓRKA Zdzisław 1955
PRZYBYLAK Jan Zenon 1957
PRZYCHODNIAK Jerzy 1959
PRZYGODA Zdzisław Szymon 1952
PSTROCKI Henryk Zygmunt 1952
PSZCZÓŁKA Zdzisław Andrzej 1955
PSZCZUŁKOWSKI Stanisław 1954
PUSTELNIK Zofia 1952

RADZIK Ewa Hanna 1957
RAJEWSKA Danuta Władysława 1957
RAKOCZY Ryszard Zbigniew 1953
RAWLUK Bernard 1954
RĄCZKA Jan 1955
REGUCKA Irena 1957
REMBECKI Sylwester 1959
REPNICKI Zbigniew 1959
RESLER Włodzimierz 1954
RING Marian Bolesław 1955
ROGOWSKA Halina Józefa 1958
ROKSELO Tadeusz 1958
ROLKA Danuta 1959
ROMANOWSKI Witold 1954
ROZENTAL Janina Maria 1958
ROŻNIATA Jadwiga 1954
RUDNICKI Albin 1957
RUDZIŃSKA Alojza 1958
RUSIN Czesław 1954
RUTKOWSKI Marian 1953
RYCHLIŃSKI Mirosław 1959
RYDLEWSKA Barbara 1958
RYTEL Bronisława Teresa 1955
RYTEL Wiesława 1957
RZĄDZIŃSKI Jan 1955

SABELA Jan Władysław 1957
SACHA Irena 1954
SACIUK Anna Krystyna 1953
SAŁAGACKI Ryszard 1959
SAWICKI Leszek Maciej 1953
SCECHLA Jan Bolesław 1954
SEBASTIAŃSKA Wiesława Barbara 1954
SEGET Elżbieta Maria 1954
SERWIŃSKI Stanisław Maciej 1952
SIARA Zbigniew Stanisław 1954
SIEJKO Elma 1958
SIEMIASZKO Wacław 1953
SIEMIEŃSKI Bohdan 1956
SIENNY Jerzy 1959
SIERAKOWSKI Jerzy Paweł 1957
SKIERŻYŃSKI Feliks 1952
SKOCZYLAS Tadeusz 1955
SKOMOROWSKI Gabriel 1955
SKORUS Mirosław Józef 1952
SKRZYPIŃSKI Eugeniusz 1959
SKRZYPEK Marian 1959
SŁAWIŃSKA Helena Anna 1955
SŁOWIK Stefan 1958
SŁOWIŃSKI Janusz 1954
SŁUPECKI Henryk Piotr 1955
SMOLAREK Jan 1956
SMOLAREK Teresa 1955
SMOLEC Józef 1956
SMOLEŃ-GARWOLIŃSKA Maria 1954
SOBCZAK Janusz Aleksander 1954
SOBCZAK Ryszard 1954
SOBCZAK-SOBIERAJ Lidia Jadwiga 1955
SOBCZYŃSKA Henryka Danuta 1955
SOBOCIŃSKI Eligiusz 1957
SOBUŚ Fryderyk 1955
SOCHA Janusz Stanisław 1957
SOCHAJ Genowefa 1954
SOKOŁOWICZ-ZACHARIASZ Maria 1957
SOKOŁOWSKI Włodzimierz Jarosław 1953
SOŁTYSIAK Zygmunt 1954
SPENKIEWICZ Jerzy 1956
SPIECHOWICZ Jan Marian 1954
SPYCHAŁ Aleksander 1954
STANKIEWICZ Teodora 1953
STAROSTECKI Tadeusz Bogdan 1957
STASIAK Jan 1957
STASIAK Zenobiusz 1954
STASZ Bogdan Andrzej 1952
STASZYK Edward Mieczysław 1953
STAWISZYŃSKI Zenon 1959
STEGIENKO Seweryn 1958
STELMASZEK Jerzy 1953

STĘPIEŃ Grzegorz Jan 1953
STĘPIEŃ-GLAZOROWA Wiesława 1956
STĘPIEŃ Józef 1959
STOLARSKI Jerzy 1958
STRZĘBSKI Mieczysław 1958
STRZELCZYKOWSKI Janusz Zbigniew 1952
STRZELECKI Jan Wojciech 1956
STUSIO Tadeusz 1952
STYKA Lesław Jan 1957
SUFFCZYŃSKI Romuald 1952
SULINOWSKI Tadeusz 1954
SZADKOWSKI Zbigniew 1959
SZALER Henryk 1955
SZARMA Lucjan 1953
SZCZAWIŃSKI Edmund 1955
SZCZEPANOWSKI Marian 1958
SZCZEPAŃSKI Zdzisław 1952
SZCZEŚNIAK Jerzy 1958
SZKLAREK Wanda 1958
SZKILNIK Wanda 1955
SZMATOWICZ Henryk 1957
SZOSTAKIEWICZ Lesław Jan 1952
SZPYLMA Jan 1959
SZUBERT Władysław 1958
SZURLEJ Marian 1958
SZUMPICH Stanisław 1957
SZYLINGER Jakub 1957
SZYMAK Jerzy 1954
SZYMAŃSKA Halina 1954
SZYMAŃSKA Regina 1957
SZYMAŃSKI Zdzisław 1952
SZYMCZAK Wiesław 1954
SZYMKOWSKI Włodzimierz 1953
SZYMLET Ireneusz 1959

ŚCIBOREK-MĄDALSKA Jadwiga Teresa 1954
ŚLEDZIŃSKA Eleonora 1957
ŚLĘCZAK Jan Wojciech 1958
ŚLIWIŃSKI Leonard 1958
ŚMIAŁOWSKI Włodzimierz 1956
ŚMIETANKA Sabina 1955
ŚWIĄTEK Jerzy 1957
ŚWIERŻEWSKA Alicja 1959
ŚWIĘCICKI Adolf 1959

TERLIKOWSKA Barbara 1958
TOCZYŁOWSKI Jerzy 1957
TOKARCZYK Stanisław Zdzisław 1953
TOKARSKI Jan 1956
TOMASZEWSKI Leonard 1954
TOMCZAK Adam 1953
TOMCZAK Józef 1954
TORCZYŃSKA Klara 1955
TORCZYŃSKA Wanda 1954
TRACZ Włodzimierz 1954
TREPCZYŃSKI Antoni 1959
TRUKAWKA Tadeusz 1955
TRZEBIŃSKI Tadeusz 1957
TRZECIAK Jerzy 1956
TURBIŃSKI Antoni 1954
TURKOWSKI Henryk 1958
TYSZKIEWICZ Antoni 1956

UMIŃSKA Stefania 1954
UNTON Mieczysław 1955
URBANOWICZ Maria 1956

WAJSMAN Stanisław 1952
WALASZCZYK Kazimierz 1956
WALEWSKA Henryka Irena 1955
WALKOWIAK Stanisław 1954
WARSKI Ryszard Stanisław 1955
WASIAK Tadeusz Stanisław 1952
WASILEWSKA Krystyna 1957
WASILEWSKI Marian 1954
WASZCZEWSKI Janusz 1954
WAWRZASZEK Zbigniew Jan 1952
WAWRZYNKOWSKI Włodzimierz 1959
WELK Benon 1956
WENDLER Kazimierz 1956
WERUSZKO Jerzy Ignacy 1956
WĘGRZYN Eugeniusz 1956
WIECZORKOWSKI Janusz 1954
WIERDAK Zdzisław Stanisław 1957
WIERZBIŃSKI Zygmunt Władysław 1953
WIERUSZEWSKA Teresa Maria 1958
WIĘDŁOCHA Henryk 1954

WILCZEK Henryk 1952
WILKOWSKI Stanisław Zbigniew 1956
WINER Henryk 1953
WIŃSKI Włodzimierz 1956
WISZCZOR Jan 1954
WIŚNIEWSKI Leon 1959
WIŚNIEWSKI Zbigniew 1954
WITASZCZYK Jan 1957
WITKOWSKI Ireneusz 1956
WŁOCHOWICZ Andrzej Wiesław 1953
WŁODARSKI Gabriel 1952
WOJCIECHOWSKI Eugeniusz Antoni 1952
WOJCIECHOWSKI Kazimierz Alfons 1952
WOJCIECHOWSKI Dariusz 1957
WOJCIECHOWSKI Marek 1959
WOJEWÓDZKI Zdzisław Marceli 1953
WOJTALA Jerzy Stanisław 1953
WOJTASIAK Irena 1955
WOJTCZAK Ireneusz 1959
WOJTCZAK Henryk 1954
WOJTKOWSKI Jerzy 1954
WOLF Apoloniusz 1954
WOLFRAM Leszek January 1953
WOLNIAK Henryk Stanisław 1953
WOŚ Odon 1952
WOŹNIAK Helena 1955
WOŹNIAK Jerzy 1956
WOŹNIAKOWSKI Piotr 1954
WÓJCIK Andrzej 1957
WÓJCIK Leszek 1956
WÓJTOWICZ Jan 1958
WÓJTOWICZ Tadeusz 1953
WRÓBLEWSKA-CZAJKOWSKA Danuta 1955
WRÓBLEWSKI Zdzisław Aleksander 1953
WYRZYKOWSKI Wojciech Tadeusz 1952
WYSOCKI Andrzej Mieczysław 1952
WYSOCKI Ryszard 1952
WYSOCKI Józef Eugeniusz 1958
WYPYCH Krystyna 1958
WRZESIŃSKA Joanna 1955

ZADROŻNY Zbigniew 1959
ZADUMIŃSKI Władysław 1953
ZAGOZDAN Stanisław Zygmunt 1956
ZAGÓROWSKI Henryk 1952
ZAGÓROWSKI Piotr 1952
ZAJĄC Władysław Jan 1953
ZAJDEL Roman Ryszard 1954
ZAJDEL Tadeusz Wojciech 1958
ZAJDEL Włodzimierz 1958
ZAKLICKI Ryszard 1958
ZAKRZEWSKA Maria Teresa 1953
ZAKRZEWSKI Wacław 1956
ZALASA Marek Jan 1958
ZALESKA Teresa Ewa 1955
ZAMORA Zygmunt 1953
ZARZYCKI Eugeniusz 1954
ZASADA Kazimierz 1958
ZAWADZKI Wiktor Władysław 1958
ZAWISZA Jerzy Jan 1952
ZAWODNIAK Tadeusz 1952
ZAWROTNIAK Helena 1955
ZBIERKOWSKI Leszek 1958
ZDANOWICZ Ryszard 1958
ZIAREK Eugeniusz 1953
ZIELECKI Julian 1956
ZIELIŃSKA Danuta 1959
ZIELIŃSKI Jerzy 1957
ZIELIŃSKI Tadeusz 1953
ZIĘBA Eugenia 1957
ZIĘTKIEWICZ Wojciech 1956
ZIMNAWODA Mirosław 1956
ZNAŃSKI Henryk 1958
ZNYK Stanisław Wacław 1954
ZYLBERBERG Lucjan 1955
ZYSIEK Edward 1956

ŻOŁĘDZIOWSKI Wojciech 1955
ŻÓŁKIEWICZ Eulalia Agnieszka 1958
ŻYDEK Stanisław 1956
ŻYLIŃSKI Zbigniew 1953
ŻYŁA Otton 1954

ANDREJCZUK-NOWOTARSKA Maria 1955

BAGDZIŃSKI Józef Zenon 1955
BALCZARCZYK-BARANOWSKA Dorota 1956
BARTOS Maria 1958
BECHTA Józef 1955
BEDNAROWICZ Włodzimierz Stanisław 1954
BIELAKOWSKI Julian 1956
BIGAJ-ŁYCZKOWSKA Krystyna 1954
BOBREK Longina 1957
BOGUCKI Zbigniew 1955
BOJARSKA Hanna Natalia 1955
BOJAXCHIN Liliana 1957
BRODOWSKI Roman 1954
BRYL Stanisław 1955
BRYLEWSKA Róża 1954
BUGAJSKI Tadeusz 1957
BURZA Kazimierz 1955

CHAŁAT Kazimierz 1954
CHLEBOSZ Łucja Agnieszka 1955
CHLEWSKA Ewa 1954
CHOJNACKA Barbara Henryka 1955
CHOJNACKA Stefania 1955
CHRUSZCZ Maria 1955
CISEK Czesław 1955
CECHNICKI Jerzy 1954
CZYŻYCKI Aleksander 1954

DOBROWOLSKA Krystyna 1956
DOLECKA Jadwiga 1955
DOMIENIEWSKA Felicja 1957
DOWNAR-NIEZGODZIŃSKA Halina 1954
DREWNOWSKA Wanda 1954
DRYZEK Krystyna Maria 1955
DUCH Mirosław 1958
DUSZYŃSKA Krystyna 1954
DZIĘCIOŁ Wiesław Eugeniusz 1955
DZIKA Daniela 1956

FĄFARA Janina 1954
FĄFARA Maria 1954

GACA Maria 1956
GODECKA-OZIĘBŁO Iwona 1955
GODLEWSKI Jarosław Józef 1957
GOLA Kazimierz 1955
GOŁAWSKA Maria 1956
GOŹDZIK Janina 1955
GRONOWSKI Józef 1956

HORDZIEJEWICZ Teresa 1954
HASZCZYŃSKI Janusz Antoni 1955
HEJN Łucja 1954
HETMAN Zdzisław 1955

IGNATOWICZ Michał 1954
IWASZKIEWICZ Tadeusz 1954
IWIŃSKI Stanisław 1955
IZYDORCZYK-GABRYSIAK Janina 1956

JABŁOŃSKA-FRONCZUK Hanna Maria 1955
JABŁOŃSKI Jerzy 1957
JAKUBOWSKI Kazimierz 1955
JAROSZEK Maria 1955

KACZMAREK-WŁODKIEWICZ Monika 1957
KALINOWSKA-STANISZEWSKA Wiesława 1954
KARABIN-KULAK Maria 1956
KARASIŃSKA Krystyna Józefa 1955
KARPIŃSKA Barbara Karolina 1955
KLUF Eugeniusz 1955
KOŁAKOWSKI Wacław Maciej 1955
KOŁODZIEJ Stanisława 1958
KOSOBUCKA Lidia Kazimiera 1957
KOŚCIOŁOWSKI Ryszard 1954
KOTYNA Genowefa 1956
KOWALKIEWICZ Irena 1957
KOWALSKA Alicja Maria 1958

KOWALSKA-KLUF Adela 1955
KOWALSKA Marianna 1954
KOTRA Stanisław 1954
KOTYLA Władysław 1954
KOZŁOWSKA Wanda 1956
KUBACKI Eugeniusz Arkadiusz 1955
KUBIAK Jan 1954
KUBICKA Anna 1956
KULAK Kazimierz 1954
KUŃSKA Irena 1956
KWIATKOWSKI Wacław 1954

LADRA Janina Józefa 1957
LALKE Witold Grzegorz 1955
LECHOWSKI Władysław Wojciech 1955
LESIAK Helena Bożena 1958
LEWANDOWSKI Janusz Ludwik 1955
LEWANDOWSKI Ryszard Hieronim 1955

ŁABUDA Władysław 1955
ŁAWNICKI Stanisław 1954
ŁAWNICZAK Kazimierz 1954
ŁOŹNA Emilia 1956

MAKOWSKA Anna 1956
MALINOWSKA Zofia 1956
MAŁYSZEK Izabella 1959
MAŁYSZEK Adolf 1955
MARCINIAK Józef 1958
MARKIEWICZ Adam 1954
MARKIEWICZ Jan Ignacy 1954
MARKIEWICZ Stefan Ireneusz 1955
MATYSZCZAK-STANISZEWSKA Danuta 1954
MICHALAK Magdalena 1957
MICHALAK Jerzy Stanisław 1954
MICHAŁOWSKI Aleksander 1957
MIERZYŃSKA Irena 1954
MISIEWICZ Włodzimierz 1954

NIEDZIELSKA Maria Jadwiga 1957
NOCUŃ Mirosława Romana 1956
NOSOL Maria 1956
NOWACZEK Zbigniew 1954
NOWAKOWSKA-KIERAJ Alina 1954

OGŁAZA Jan 1955
OLSZEWSKI Bogdan 1955

PAŁKA Edward Marian 1955
PASEK Danuta 1955
PAWLAK Czesław 1954
PELC Longina Maria 1957
PELCZYK Zenon 1958
PERSKI Wojciech Jan 1955
PIECHOTA Edward 1955
PILECKA-PAPIERNIK Danuta 1956
PIECHUTA Zbigniew 1954
PIETRUSIŃSKA Zofia 1954
PIETRZAK Jan Ryszard 1954
PILARSKI Jerzy 1954
PŁAZA-JÓŹWIK Jadwiga 1957
PŁÓCIENNIK Józef 1954
PREFERANSOW Maria 1957
PRZESMYCKA Danuta 1957
PRZYTUŁA Józef 1954
PUSZ Janina 1956

RAJCH Halina 1955
RODAK-BAŁABAN Jadwiga 1955
RODZIEWICZ Barbara 1956
ROLNIAK Wanda 1954
ROSIŃSKI Władysław 1954
RÓG Edward 1955
RZEZIŃSKI Zenon 1958
RYBAK Hanna 1957
RYCHARSKA Antonina 1956

SARNECKI Zbigniew 1954
SERWATKA-WALIGÓRSKA Stanisława 1958
SIDORUK Janina 1956
SIKORA Henryk 1957
SIMIŃSKI Marian 1954
SKALSKI Jerzy 1955
SKOWROŃSKA-KOPEĆ Janina 1956
SKÓRECKA Barbara 1954
SŁAWIŃSKI Zdzisław Bogumił 1955
SMOLIS Mirosław 1959
SOBIERAJSKA Romana 1955
SOŁTYSIAK Jan 1954

STANISZEWSKI Zdzisław 1954
STAROSTECKA Danuta 1957
STECHER Barbara 1958
STĘPNIAK-WOJTOWICZ Krystyna 1954
STRUŚ Michał Feliks 1959
STRZĄSKA Józef 1954
STRZESZEWSKA Irena 1955
SUŁKOWSKA Janina 1955
SYKULSKI Ryszard 1954
SZELĄG Władysława 1958
SZKURŁAT Teresa 1954
SZOSTAK Krystyna 1954
SZTAJNERT Elżbieta 1957
SZUFLETA Halina Ludmila 1954

ŚPIEWAK Jadwiga 1956
ŚWIĄDER-MACIEJCZYK Maria 1958
ŚWIĄTEK Stanisław 1954

TARNOWSKA Alicja 1958
TOMCZYK Franciszek 1958
TOPIŁKO Wiktor 1954
TROCHIMIUK Zbigniew 1954
TROJAK Jan Ryszard 1955
TRZCIŃSKA Grażyna 1958

URBANIAK Ryszard Józef 1958
ULANECKI Tadeusz 1954

WACHOWSKI Zdzisław 1955
WELZ Antoni 1954
WIECZOREK Jan 1954
WIECZOREK Jerzy Władysław 1955
WILCZYŃSKA Halina 1958
WILEMBOREK Zofia 1957
WIERZBICKA Maria 1956
WOJTALEWICZ Ryszard 1955
WOŁOWSKA-SPODENKIEWICZ Ewa 1955
WÓJCIK Kazimierz 1954
WÓJCIK Krystyna Maria 1958
WROCŁAWSKA Halina Józefa 1954
WYSOCKI Stefan 1954

ZABŁOCKI Stanisław 1954
ZAJDEL Maria 1957
ZAKULSKA-MOSZCZYŃSKA Sabina 1955
ZAWISTOWSKA Jadwiga 1958
ZDUNEK-JEŻYŃSKA Wiesława Janina 1955
ZIÓŁKOWSKA Celina Alina 1955

ŻEKANOWSKI Jerzy 1955

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA LĄDOWEGO

ADAMIAK Stanisław 1958
ANDRYCHOWICZ Tadeusz 1956
ANDRYSIAK Marian 1959

BANASIAK Antoni 1956
BATOR Tadeusz 1956
BERLIKOWSKI Jan 1958
BETKOWSKA Teresa 1959
BIAŁECKI Stefan 1959
BIAŁOWĄS Franciszek 1956
BIENIAS Henryk 1959
BOGUSZ Teresa 1959
BRODECKI Jan 1957
BRUC Stanisław 1956
BRZEZIŃSKI Lech 1958
BRZOZOWSKI Leszek 1959
BUDNER Czesław 1956
BUJNIEWICZ Maria 1958
BURCHERT Jan 1956
BURDYKA Władysław 1957

CERBANOWSKI Jacek 1957
CHOJECKI Henryk 1956
CHWIST Janusz 1958
CIAŁKOWSKI Sylwester 1959
CZARNECKI Wiktor 1956
CZECH Jerzy 1956
CZUBA Bolesław 1957

DAŁEK Jan 1956
DEFIŃSKI Leszek 1957
DENUS Łucja 1956
DĘBSKI Czesław 1957
DIANO Henryk 1956
DOMAGALSKI Stanisław 1958
DUBOWSKI Włodzimierz 1957
DUNIAK Piotr 1958
DYGAS Wacław 1958
DYMECKI Henryk Józef 1957
DZIEDZIC Stefania 1957
DZIELSKI Józef 1956

ETRYK Włodzimierz 1959

FAFLIK Jerzy 1958
FISZER Adam 1956
FOKCZYŃSKI Zdzisław 1957
FRONCZAK Wiesław 1958

GABARA Janusz 1957
GAWŁOWSKI Jan 1956
GAWROŃSKI Władysław 1956
GIERCARZ Ryszard 1959
GLONEK Tadeusz 1959
GOGOLEWICZ Eugeniusz 1957
GÓRALSKI Leonard 1958
GÓRKO Jerzy 1957
GÓRSKI Zbigniew 1959
GRUCZYŃSKI Wacław 1956
GRYNING Kazimierz 1956

HADRYSIAK Zdzisław 1957
HAUSMAN Zdzisław 1956
HEJMAN Ryszard 1956
HETMAN Włodzimierz 1959

JABŁOŃSKI Kazimierz 1958
JACH Tadeusz 1957
JAKUBOWSKI Wiesław 1956
JANAS Grzegorz 1957
JARCZYŃSKI Tadeusz 1959
JASTRZĘBSKI Jan 1956
JÓŹWICKI Jerzy 1958
JUNG Mirosław 1957

KACZMAREK Marian 1956
KAMIŃSKI Eugeniusz 1956
KARBOWNIK Adolf 1958
KARLIŃSKI Piotr 1958
KAROLAK Włodzimierz 1956
KASCHEL Stanisław 1956
KASICKA Łucja 1958
KAWECKI Zdzisław 1957
KAZIARKIEWICZ Zdzisław 1956
KILANOWSKI Zbigniew 1956
KITTA Bernard 1956
KLIMKIEWICZ Kazimierz 1956
KONARZEWSKI Konrad 1958
KOŃCZAK Zdzisław 1957
KORFMAN Leszek 1957
KOZILIK Konrad 1959
KRASUSKI Stanisław 1956
KUBIAK Wacław 1959
KUBICKI Czesław 1956
KUBISIAK Wiesława 1958
KUKULSKI Marian 1959
KWIATKOWSKA Julia 1957

LASKA Jan 1957
LASS Edward 1956
LEMICKI Tadeusz 1958
LISIECKI Jerzy 1957
LUBOWIŃSKI Jerzy 1958

ŁĄCZKOWSKI Antoni 1957
ŁĘCKI Zygmunt 1958
ŁOBACZ Stefan 1959
ŁUCZAK Eugeniusz 1956
ŁUKASIEWICZ Halina 1959

MACIEJEWSKI Marian 1957
MAŁEK Zygmunt 1956
MARUSZEWSKI Jerzy 1956
MARUSZEWSKA Teresa 1956
MATUSZEWSKI Julian 1957
MEJER Józef 1956
MERTENS Andrzej 1956
MESTALSKI Jan 1958
MIARKA Eugeniusz 1956
MICHALAK Bogdan 1956

MICHALSKI Zbigniew 1958
MIELCZAREK Krzysztof 1957
MIKUŁA Zbigniew 1957
MORAWSKI Roman 1957
MOSZER Jakub 1956
MUCHA Jerzy 1959
MUSIEROWICZ Janusz 1956

NAJDYHOR Jerzy 1956
NIEŚCIUR Sławomir 1959
NOWICKI Antoni 1957

OLCZAK Lech 1956
OLEJNICZAK-PANFIL Zofia 1958
OLESZCZYK Wacław 1956
OWCZAREK Zdzisław 1958

PADECHOWICZ Jan 1959
PAŁCZYŃSKI Andrzej 1959
PANEK Antoni 1958
PANFIL Jerzy 1959
PASIKOWSKI Mirosław 1958
PAWŁOWSKI Henryk 1957
PAWŁOWSKI Zdzisław 1957
PELC Janusz 1957
PIASECKI Stanisław 1956
PIETRZAK Irena 1958
PIETRZKO Stanisław 1957
PLUCIŃSKI Janusz 1957
PLUSZCZYŃSKA-SŁOMSKA Barbara 1959
PŁASKOCIŃSKI Bolesław 1957
PŁODOWSKI Jerzy 1958
PŁUŻAŃSKI Andrzej 1956
PŁUŻAŃSKA Łucja 1956
PODLASKI Jan 1956
POPIELORCZYK Jerzy 1957
PORONEK Cezary 1956
POZIEMSKI Witold 1957
PRZYBYŚ Adam Bolesław 1956

RADZIKOWSKI Henryk 1956
ROŻKO Anatol 1958
RYCHTER Bogdan 1958
RYŻYCKI Edmund 1957

SERWACZAK Alfred 1957
SIEMIAROWSKI Bogusław 1957
SIKORA Józef 1957
SIKORSKI Jerzy 1956
SKONECZNY Dionizy 1957
SŁOCIŃSKI Wacław 1958
SŁOMSKI Marian 1958
SMELA Lucjan 1956
SOBALSKI Piotr 1956
SOBCZYŃSKI Józef 1956
SOSIŃSKA Irena 1956
STANKIEWICZ Witold 1958
STAWECKI Mirosław 1956
STRZAŁKOWSKI Jan 1956
STEFANOWICZ Jerzy 1956
STELMASZCZYK Jerzy 1956
SZAŁOWSKI Piotr Zdzisław 1959
SZKLAREK Jan 1959
SZOPA Kazimierz 1959
SZUCHT Zdzisław 1956

ŚNIADY Jerzy 1959
ŚWIERC Józef 1957

TOMASZEWSKI Ryszard 1956
TRĘBIŃSKI Bogdan 1957
TYLIŃSKI Henryk 1956

WALCZAK Ryszard Jan 1958
WALCZAK Ryszard 1958
WALISIAK Jerzy 1956
WARDA Jan 1959
WARDZIAK Ryszard 1957
WASILAK Józef 1957
WIECZOREK Antoni 1957
WIECZOREK Henryk 1958
WIERZYKOWSKI Janusz 1956
WILGOSIŃSKI Zdzisław 1958
WŁOSZCZYŃSKI Zdzisław 1957
WOJTERA Tadeusz 1957
WOŚ Bogdan 1958
WOŹNIAK Stanisław 1956
WRÓBLEWSKA Elżbieta 1957
WYDRA Bogdan 1957
WYSOCKI Lech 1959

ZALEWSKI Edward 1956
ZARYCKI Wiesław 1957
ZDRÓJKOWSKI Ryszard 1959
ZIELIŃSKI Janusz 1956
ZIELIŃSKI Roman 1957
ZIMKA Józef 1958
ZIÓŁKOWSKI Zbigniew 1958

ŻMUDA Lucjan 1956
ŻYDZIAN Marian 1957

WYKAZ NAZWISK UMIESZCZONYCH W TREŚCI

(Liczby przy nazwiskach oznaczają numery stron)

Achmatowicz Osman 47, 48, 49, 55, 157, 180, 182, 240, 314,
Adamiec Marek 115
Adamski Przemysław 177
Adamski Tadeusz 186
Adamski Zdzisław 234
Adler Aurelia 299
Albert Michał 299
Aleksandrowicz Stanisław 95
Amanowicz Jacek 259
Amsterdamska Zofia 137
Andrzej Janusz 307
Andrzejewski Czesław 300
Andrzejewski Ludwik 279
Angerstein Halina 179
Ankudowicz Wacław 230
Antczak Tadeusz 188, 189, 315
Antoniuk Eugeniusz 89
Antoszewska Lucja 269
Arendarski Henryk 228
Arndt Gertruda 260
Augustyniak Edward 183
Augustyniak Eugeniusz 94
Augustyniakowa Irena 288
Aulich Jerzy 299

Bachman Bolesław 242, 244, 253, 263, 264, 268
Bachman Stefania 264, 267
Bader Jerzy 148
Badziak Mieczysław 283
Bajur Stanisław 307
Bal Stanisław 307
Balcerzak Halina 307
Balul Marian 95
Banasiak Henryk 98
Banasiak Mirosław 90
Banasiak Sabina 299
Bandrowski Adam 285
Bara Marian 192
Barabasz Henryk 113
Barański Bolesław 228
Barański Józef 228
Barański Roman 143
Barański Zdzisław 92
Bartczak Tadeusz 178
Bartkowicz Stanisław 190
Bartłoszewski Henryk 300
Bartoszewicz Jerzy 136
Bartoszkiewicz Tadeusz 92, 233
Barski Zdzisław 307
Bator Ignacy 186
Bąbiński Czesław 184, 207, 315
Bejda Jan 139
Bekier Józef 236
Bendkowski T. 207
Berger Eugeniusz 170, 186, 311
Bernas Stefan 141
Bernasiński Zbigniew 105
Beźnicki Marceli 231
Białobrzeski Leopold 298
Biedrzycki Lech 92
Bieńkiewicz Krzysztof 264, 268
Bieńkowski Władysław 36
Biernacki Józef 93
Bierut Bolesław 38
Bińkowski Jan 180, 259
Birżyszko Wanda 298
Błasiński Henryk 185, 259, 260, 315
Bobowicz Henryk 74, 92, 95
Bochwic Bolesław 160, 180, 182,
Bodalski Ryszard 180
Bogdańska Halina 269
Bogdański Kazimierz 240, 269
Bogusławski Antoni 93
Bogusławski Lech 179, 193
Bogusz Julian 136
Bolanowski Bolesław 143
Boliński Jerzy 300
Bołtroniuk Witalis 109
Bondarczuk Tadeusz 186
Bończuk Ireneusz 92
Borczyk Lech 92
Borecka Barbara 182
Borecki Czesław 180
Borowicz Jerzy 92, 223, 310
Boruch Mieczysław 261, 310
Boryniec Atanazy 198, 205, 208, 217, 237, 313
Bratek Tadeusz 101
Bratkowski Władysław 49, 195, 198, 207, 208, 211, 217, 230, 313
Braun Zofia 299
Brudz Włodzimierz 286
Bruski-Kasyna Jan 153
Buchholtz Jan 49, 89, 118, 314
Budryn Anna 285
Budzisz Tomasz 179
Bukowski Kazimierz 104
Burnat Leon 49, 74, 95
Burno L. 207
Burzyński Jan 98

Cabanowa Jadwiga 289
Chałupnicka Romana 187
Chitruk Wiktor 4, 93, 296, 297
Charzyński Zygmunt 88, 272
Chodkowski Edward 187, 191
Chojnowski Julian 187
Chronowski Tadeusz 153
Chruśliński Józef 97

Chwalibóg Marian 118, 136, 201, 205, 222, 223
Chrząszcz Włodzimierz 286
Chrzczonowicz Stanisław 42, 160, 173, 181, 187, 188, 315
Ciepliński Eugeniusz 225, 148
Ciesielski Józef 148
Cieślak Marian 222
Cieślik Lucjan 135
Ciężki Jan 136
Ciszewski Bohdan 94
Ciszewski Henryk 92
Ciuk Cezara 299
Cudny Stanisław 104
Cybulski Michał 141
Cygański Andrzej 178
Cyrański Jan 95
Czagan Eugeniusz 307
Czajkowska Olga 289
Czajkowska Teresa 180
Czajkowski Andrzej 149
Czaplicka Jadwiga 178
Czapliński Witold 88, 89
Czechowicz Jerzy 276, 282
Czermińska Zofia 299
Czerminski Janusz 94
Czerski Zdzisław 280
Czerwik Zbigniew 183
Czosnowski Stanisław 139, 151
Czyżewski Mieczysław 100
Czyżycki Aleksander 263, 267
Czyżykowski Alojzy 189
Ćwiek Kazimierz 145
Ćwirko Stanisław 92

Dajniak Henryk 110
Darmochwał Leon 95, 96, 314
Dąbrowski Czesław 4, 118, 120, 135, 148, 151
Dąbrowski Marian 222
Dąbrowski Mirosław 141, 145
Dąbrowski Piotr 280
Dąbrowski Roman 300
Delong Tadeusz 307
Derski Włodzimierz 92
Dębski Jan 178
Djakow Jerzy 92
Długołęcki Ryszard 92
Dmochowski Eugeniusz 126, 135, 311
Doberczak Andrzej 201, 218, 226
Dobrska Lucyna 288
Dobrzycki Jan 260
Dobrzyński Stanisław 108
Dorabialska Alicja 4, 47, 49, 157, 160, 173, 183, 198, 296, 313
Dowbór Józef 136
Dowgielewicz Stanisław 226, 230
Dowkontt Jerzy 49, 109, 195, 198
Dragan Tadeusz 92, 95
Drewnowski Janusz 279
Drobnik Antoni 135
Drucki-Lubecki Ksawery 11
Dryzek Tadeusz 137
Drzewiński Stanisław 237
Dubicki Bolesław 49, 118, 145
Dudrewicz Hanna 261, 264
Dulski Kazimierz 137
Duniewicz Wiktor 49, 92, 112,
Durski Bolesław 139
311
Dutkowski Stefan 223
Dyba Janusz 95
Dymitrowski Piotr 139, 141, 143
Dytberner Wiesław 139, 153
Dytewski Konrad 137
Dziąg Józef 307
Dzierzbicki Stanisław 133, 143, 148
Dzikowski Jerzy 153, 154
Dziubińska Zofia 230
Dziubiński Izydor 88, 89

Ejchblat Edward 285
Erlicki Seweryn 145, 146, 315

Falcman W. 268
Farbotko Władysława 299
Fedkiw Michał 95
Fercho Roman 187
Filipowicz Wacław 279
Fiszer Bernard 180, 182
Fladzińska Władysława 299
Francewa Ludmiła 285
Frankowski Andrzej 180
Fularski Lechosław 92, 97

Gajek Józefa 299
Gajl Janusz 101, 110
Gałdecki Zdzisław 178
Gałkiewicz Tadeusz 90
Garczarek Longina 300
Garliński Tomasz 100
Gemel Zygmunt 105
Gerlach Jan 236
Gerstenkorn Tadeusz 175
Gluza Jerzy 221
Głogowski Witold 90
Godek Jerzy 226
Godlewski Michał 94
Gogolewska Halina 299
Golański Henryk 207
Goliński Bogdan 178
Goliszek Władysław 108, 109
Gołębiowski Jerzy 89
Gołębiowski Ryszard 90
Gorzka Zbigniew 186
Gosztowt Adam 97
Gosztowt Wacław 139, 148
Góra Józef 264, 307
Góral Edmund 105
Górkiewicz Zbigniew 179
Górska B. 267
Grabowski Antoni 148
Grabowski Zbigniew 148
Grass Ernest 178
Grocholewicz Teresa 288
Grochowski Gwidon 286, 287
Grochowska Helena 298, 299
Grochulska Maria 289
Grodzicka Stefania 180
Grosfeld Eugeniusz 149
Grosman Józef 198, 208, 218, 231
Grossman Barbara 177
Grossman Kazimierz 90
Groszkowski Janusz 47, 49, 116, 120
Grzelak Zdzisław 115
Grudniewski Michał 226
Gruszecki Bolesław 279
Gundlach Władysław 105, 106, 314
Guz Eugeniusz 88
Guzek Ryszard 175
Gwardys Stanisław 264

Habik Melania 233
Harniewicz Kazimiera 299
Hasterman Zygmunt 145
Haś Zdzisław 93
Hausman Karol 105
Heilig Mates 108, 109, 314
Heker Barbara 299
Hermanowicz Witold 316
Heurich Jan 20
Hochstim Wacław 152
Holajda Anna 299
Holsztejn Irena 299
Holtzman W. 201
Horoszewicz Tytus 92
Horwatt Włodzimierz 136, 223
Hunka Julian 198, 217, 223, 224, 316

Illukowicz Helena 178
Iwaszkiewicz Witold 33, 42, 47, 48, 49, 116, 118, 120, 140

Jabłkowska Ewa 137
Jabłoński Michał 145, 146, 310, 315
Jabłoński Władysław 228
Jachowicz Bogusław 92
Jackiewicz Jan 285
Jackowski Tadeusz 228
Jaczewski Kazimierz 300, 310
Jakobson Ignacy 234
Jakubowska Jadwiga 244, 251, 253, 256, 258, 296
Jakubowski Janusz Lech 116
Jakubowski Zbigniew 175, 176
Jakuszewski Mateusz 299
Jałocha Artur 148
Janio Konrad 186
Janio Leon 225
Janiszewski Henryk 115
Janiszewski Stanisław 135
Jankowski Jerzy 105
Jankowski Zdzisław 179, 191
Janowski Witold 88, 160, 175, 176
Januszkiewicz Daniel 113
Jarno Krystyna 299
Jaros Jerzy 310
Jaros Zofia 299
Jarosz Kazimierz 264
Jasionowicz Maria 285
Jastrzębski Jerzy 98
Jaworski Czesław 120, 133, 139, 153, 154
Jaworska Wiesława 179
Jeszka-Wilska Jadwiga 186, 269
Jezierski Eugeniusz 48, 49, 118, 120, 126, 133, 139, 145, 146, 313
Jezierski Wacław 148
Jezierski Witold 208, 236
Jędrusiak Zenon 234
Jędrzejewski Jerzy 139, 141
Jędrzejowski Jerzy 108, 109, 185,
Jędryka Tadeusz 195, 201, 228, 296
Jochweds Leonia 139
Jordan Zofia 310
Józefiak Cezary 115
Józefowicz Edward 4, 50, 157, 160, 178, 242
Jóźwicki Jerzy 279
Juraszyńska Halina 136
Jurczakowski Wiktor 189
Jussewicz Stanisław 97
Justat Antoni 160, 186
Justatowa Janina 186
Juszyńska Jadwiga 300

Kabalska Longina 261
Kaczewski Tadeusz 227
Kaczmarczyk Leszek 92
Kaczmarski Jerzy 175
Kaczor Wiesław 187
Kalina Stefan 89
Kalinowska Anna 183
Kalinowski Jerzy 226
Kalinowski Wacław 300
Kałucki Tadeusz 98
Kałużka Henryk 95
Kamiński Kazimierz 98
Kamiński Mieczysław 299
Kamiński Wiesław 178
Kaniewska Daniela 289
Kaniewski Wiesław 92
Kantorowicz Franciszek 136
Kapecka Teresa 180
Kapuścińska Maria 244, 264
Kapuścińska Teresa 269
Kapuściński Jerzy 180
Kapuściński Władysław 50, 176
Karasiewicz Józef 139
Karczewski Tadeusz 316
Kardaszewski Bolesław 279
Karolewski Wiesław 224
Karniewicz Jan 135
Karoń Henryk 97
Karowski Bernard 286
Karpeta Zdzisław 179
Karpiński Henryk 113, 195
Karski Jerzy 286
Karśnicki Felicjan 298
Kasińska Danuta 177
Kasprzycki Józef 259
Kaśkosz Włodzimierz 310
Kawczyński Henryk 92
Kącki Edward 88
Kembłowski Zdzisław 259
Kempski Zbigniew 192
Kenig Eugeniusz 118, 139, 145
Kenner Janusz 185
Kenner Magdalena 264
Kędziński Kazimierz 237
Kędzierowski Hieronim 139
Kiedrzyński Andrzej 89
Kiełbasiński Stanisław 50, 170, 173, 188, 311, 313
Kierzenkowski Julian 299
Kiliański Rajmund 153
Kikiewicz Zbigniew 113
Kin Zygmunt 316
Kita Stanisława 299
Kiślański Zygmunt 20
Klecki Witold 143
Klimczak Konstanty 190
Klimczyk Stefan 177
Klimek Mieczysław 48, 118, 195, 198, 208, 218, 224
Kluczyński Mirosław 135
Kłopotowski Wiesław 207
Klysówna Barbara 289
Kmiecik Anna 228
Knabe Bolesław 148
Knorr Aleksander 109
Kobryń Hieronima 180
Kokuszko Zdzisław 264
Kolbiński Kazimierz 118
Kołaciński Tadeusz 228
Kołacz Czesław 228
Kołodziejczak Karol 183, 184, 316
Kołodziejczyk Stefan 100
Kołodziński Marian 195, 231
Koman Maria 299
Koman Edward 100
Komecki Tadeusz 101
Komęza Zbigniew 95
Komsta Władysław 224
Konka Janusz 105
Konopiński Tadeusz 155
Konorski Bolesław 48, 49, 118, 126, 133, 137, 138, 288, 313
Kończykowski Stanisław 49, 116, 118, 120, 147
Kończykowski Witold 90
Kopałka Jan 186
Kopczyński Janusz 145, 230
Korasiewicz Jan 225
Kopeć Stanisław 259
Kopytowski 22
Korczyński Andrzej 178
Korewa Witold 92, 108, 198, 296
Kornberger Zbigniew 48, 95, 96, 98
Korsak Jan 234
Korska Ludomiła 288
Korsuń Andrzej 101
Korzec Zdzisław 155
Koryciński Marian 95
Korycki Leszek 223
Kostrzewski Tadeusz 104
Kostrzewski Zygmunt 307
Koszmider Andrzej 139

Kotarski Franciszek 139, 153
Kotełko Antoni 189, 316
Koter Tadeusz 120, 145, 146
Kotlewska Eleonora 179, 183
Kotlewski Feliks 74, 101, 104
Kowalewski Edward 280
Kowalewski Michał 180
Kowalewski Wiesław 307
Kowalski Adam 74, 112, 272, 313
Kowalska Alina 100
Kowalski Antoni 261, 264
Kowalski Stefan 300
Kowalski Zbigniew 148
Kozdęba Jan 103, 311
Kozicz Kazimierz 285
Kozionowski Bogdan 186
Kozłowska Alicja 145
Kozłowska Maria 264
Kozłowski Henryk 145, 146, 315
Kozłowski Maciej 141, 145
Kozłowski Stefan 191
Kozłowski Zygmunt 228
Krajewska Kazimiera 299
Krakowski Maciej 137, 138, 139, 315
Kraska Emilia 233
Kraska Jan 191
Kratochwil Zbigniew 145
Krawczyk Jerzy 186
Krawczyk Władysław 237
Krawczyk Zbigniew 264
Krawiecki Czesław 180, 182
Kret Zofia 187
Kriger Zbigniew 92, 109
Krochmal Wiesław 152
Kroh Jerzy 173, 182, 184, 242, 316
Kropiwnicki Stanisław 92
Krotowski Zygmunt 224
Król Antonina 299
Kruciński Kazimierz 139, 153
Kruczek Janusz 126, 136, 148, 311
Krupecki Andrzej 188
Krupiński Eugeniusz 223
Krynke Mirosław 149
Krysiak Jan 264
Krysicki Włodzimierz 175, 176, 201
Kryszewski Marian 176, 177
Krzywicki Aleksander 300
Krzywicki Janusz 179, 188
Krzyżanowski Mieczysław 298, 299
Książkiewicz Kazimierz 183
Kubiak Jan 260
Kubicka Maria 230
Kubicki Henryk 95
Kubik Halina 299
Kubikowa Maria 186
Kuchta Andrzej 192
Kuczewski Stanisław 101, 105, 106, 109
Kuczewski Władysław 33
Kuczyński Władysław 4, 90, 148, 272, 276, 280, 281
Kudanowski Kazimierz 230
Kuhn Janusz 151
Kula Krzysztof 92
Kulesza Jacek 101
Kulesza Janusz 242, 244, 264
Kuligowski Stanisław 279
Kulikowski Jerzy 145, 146
Kulińska Halina 178
Kulpa Eugeniusz 299
Kuna Ryszard 150
Kunaszewska Monika 178
Kurkowska Agnieszka 260
Kurowski Rajnold 49, 90, 221, 311
Kurowski Teodor 105
Kurzawiński Franciszek 234
Kurzawiński Henryk 89
Kuś Andrzej 180
Kuśmierek Zygmunt 141
Kuzański Stanisław 139
Kuźmicki Mieczysław 118
Kwapiński 186, 237
Kwapisz Leszek 95
Kwasiborski Stanisław 153
Kwasik Tadeusz 178
Kwiatkowska Barbara 299
Kwiatkowska Stanisława 299
Krzemiński-Freda Henryk 307

Lachowicz Franciszek 137
Lanzendoerfer Jerzy 110
Laskowski Tadeusz 93
Lasociński Jacek 145
Lasocki Zygmunt 187
Latocha Tadeusz 145
Ledzińska Aurelia 300
Lelanow Irena 298
Lenczewski Jan 186, 260
Lendzion Irena 285
Lenkiewicz Władysław 279
Leplawy Mirosław 180, 182, 310, 316
Lesiński Sławomir 139
Leszczyński Jan 139
Leśniewski Jan 300
Lewandowska Danuta 256
Lewandowski Stefan 226
Lewicki Andrzej 178
Lewiński Jerzy 231
Lewczak Bogusława 286
Leyko Jerzy 74, 90, 91, 198, 201, 221, 314
Leyko Wanda 186, 256
Ligier Alojzy 105
Limanowski Walerian 148
Linde Michał 139
Liniecki Aleksander 223
Lipiński Andrzej 223
Lipiński Janusz 221
Lipiński Wojciech 285
Lisiak Edmund 89
Lisicki Andrzej 101
Lisowska Maria 179
Lisowski Stefan 280
Liwiński Wojciech 150
Lorens Jerzy 222
Lubowski Witold 145
Luciński Jerzy 150, 155
Lüdert Karol 150
Luty Józef 136

Łagodziński Tadeusz 95, 98
Łaniucha Bolesław 224
Łapiński Józef 113
Łaska Ewa 264
Łaszkiewicz Bogumił 237
Łaszkiewicz Ludwik 101, 113, 151
Łażniewski Mikołaj 183, 316
Łączkowski Marceli 189
Łukasik Kazimierz 101
Łukawska Halina 285, 288

Maciejewska Cecylia 285
Maciejewska Eleonora 299
Maciejewski Jerzy 92, 299
Maciulewicz Jan 88
Macke Witold 307
Maj Janusz 192
Majdiuk Kazimierz 141
Majewski Andrzej 237
Majewski Czesław 237
Majzner Józef 198, 205, 208, 218, 234
Makarewicz Zofia 178
Maksiejewski Janusz 118
Makus Robert 153
Malinowski Jerzy 95
Malinowski Kazimierz 183

Malinowski Marian 195, 207, 230, 231, 317
Maliński Leszek 224
Malkiewicz Barbara 299
Mandybur E. 208, 234, 236
Marcinkowski Witold 226
Markiewicz Wacława 189, 190
Markowska Anna 180
Markowski Marian 100
Marszał Stanisław 101
Martin Karol 20
Masiarczyk Władysław 307
Masior Stanisław 4, 242, 251, 253, 263, 267, 296
Masłowska Joanna 178
Matusiakowa Maria 289
Matuszewska Jadwiga 238
Matyja Henryk 94
Medwadowski Janusz 276, 282
Meldner Bogdan 95, 98
Merc Włodzimierz 101
Mering Andrzej 242, 244
Mianowski Józef 22
Mianowski Stanisław 285
Miastkowski Lech 115
Michalec Eugenia 299
Michalska Irena 298
Michalski Henryk 259
Michalski Jan 160, 173, 180, 182
Michalski Ludwik 150
Michalski Wiktor 139, 149
Michałowicz Stanisław 260
Michałowski Stanisław 259
Michałowska-Cabanowa Zdzisława 298
Michniewski Jerzy 186
Mickiewicz Tadeusz 153
Mielczarek Lesław 145
Mielczarek Wojciech 149
Mierzejewski Czesław 95
Mierzwa Edward 285
Mieszkowski Marian 33, 42, 70, 101
Migdał Aleksander 230
Mijal Kazimierz 30
Mikielewicz Alina 285
Mikołajczyk Aleksander 148
Mikołajczyk Janusz 186
Mikosiński Marian 234
Mikowski Antoni 186
Mikulski Czesław 50, 170, 185, 311
Milerowicz Leon 234, 236
Minkner Karol 285
Miśkiewicz Jan 226
Mix Piotr 155
Młodziński Jerzy 42, 55, 70, 101
Młotkowski Michał 280
Modrzejewski Bolesław 186
Modrzejewski Kazimierz 192
Mogilnicki Stefan 109
Mońka Jadwiga 135
Morawiec Józef 191
Mordaka Tadeusz 230
Mordasewicz Jan 105
Mordawski Józef 186
Morozowski Bogdan 259
Morozowski Bronisław 92, 198, 223, 311
Morozowska Wiktoria 42, 70, 101
Mosdorf Andrzej 136
Mossakowski Jerzy 276, 279
Mostowski Ignacy 101, 312
Mostowski Tadeusz 11
Moszyński Wacław 47, 49, 69, 91
Możyszek Henryk 145
Mroziński Stefan 307
Mrożewski Zdzisław 233
Musiał Jerzy 95
Musierowicz Stanisław 180, 182
Muszyński Jan 244
Mysior Jerzy 307
Myszorek Mieczysław 100

Nadziakiewicz Henryk 179
Napiórkowski Jan 139, 145, 152
Narolski Bohdan 145
Nawrocka Irena 261
Nazarenko Janina 237
Niedzielski Zygmunt 260
Niewęgłowski Jan 272, 276, 279
Niewiarowski Kazimierz 92, 108, 109, 314
Niezgodziński Marian 90
Niezgodziński Michał 221
Nonasowa Alina 286
Nonas Narcyz 286
Nowakowski Aleksander 187
Nowakowska Anna 256
Nowakowska Halina 180
Nowakowski L. 267
Nowicka Aurelia 300
Nowicki Bolesław 259
Nowicka Halina 101
Nowicki Jan 101
Nowicki Stefan 135, 136, 315
Nowocień Irmina 183
Nykel Irena 299
Oberman Helena 256
Obraniak Mirosław 109
Oczkowski Stefan 183
Olczak Antoni 260
Olechnowicz Mścisław 285
Olendzki Witold 153
Olizarowicz Antoni 101
Olszenko-Piontkowa Zofia 261
Olszewska Maria 285
Olszewski Jan 192
Opacki Zygfryd 108
Ormezowski Włodzimierz 92
Orzechowski Stanisław 136
Osiński Zdzisław 92
Osóbka-Morawski Edward 38
Ostaszewski Bogdan 187
Ostrowski Franciszek 95, 312
Ostrowski Roman 307
Otto Edward 50, 157, 175
Ożga Maria 299

Pacanowski Hilary 270, 272
Pakuła Tadeusz 92
Pałczyński Bogdan 177
Papierz Stanisław 300
Paprocka Danuta 257
Papszun Eugeniusz 155
Parszewski Zdzisław 74, 90, 91, 92, 314
Partyka Stanisław 151
Paryjczakowa Maria 289
Paryjczak Tadeusz 178
Paszek Wilhelm 286
Paszkiewicz Józef 23
Paszko Tadeusz 264
Patora Krystyna 300
Pawełkiewicz Jadwiga 299
Pawlicki Władysław 93
Pawlikowska Janina 307
Pawłowska Saturnina 299
Pawłowski Janusz 110
Peliński Stanisław 288, 292, 312
Pelczewski Władysław 120, 133, 145, 146, 149, 315
Pertkiewicz Bronisław 152, 310
Pertkiewicz Lucjan 230
Pezacki Wincenty 242, 244
Pęczkowski Mieczysław 285, 298
Pfeifer Leon 195, 198, 201, 205, 208, 218, 231, 233
Piątkiewicz Aleksy 4, 48, 74, 100, 314
Piątkiewicz Wanda 285
Piątkowski Tadeusz 95
Piątkowski Władysław 95

Piechotowa Sylwia 289
Piekut Józef 226
Pieniążek Cecylia 93
Pieniążek Jan 237
Pietrzak Feliks 141, 148
Pietrzak Henryk 228
Pietrzkiewicz Tadeusz 95
Piguła Jan 137
Piotrowicz Olga 285
Piotrowski Bogdan 135
Piotrowski Wacław 93
Piotrowski Zbigniew 139
Pizoń Barbara 307
Plebańska Longina 299
Plewako Słanisław 118, 153
Pochylska Wiesława 300
Podgórna Barbara 148
Podlejski Jerzy 179, 264
Podlewski Stefan 299
Podoski R. 116
Podsędkowski Jerzy 92
Pogorzelski Witold 49, 69
Poklewski Zdzisław 92
Pokorski Witold 110
Połowiński Stefan 238
Pomykalski Zdzisław 139, 141
Potz Marian 300
Prindisz Henryk 228
Prindisz Paweł 198, 205, 207, 217, 228, 232
Promińska Barbara 299
Przanowska Zofia 299
Przanowski Karol 147, 296
Przedecki Tadeusz 283
Przedpełska Helena 288, 289
Przedpełska Zofia 299
Przestępski Władysław 279, 312
Przewłocki Stefan 280
Przybylski Ryszard 105
Przybył Stanisław 177
Przybysz Zdzisław 137
Przygoda Roman 226
Przygocka Jadwiga 289
Przygodzki Tadeusz 230
Przyłuski Andrzej 141
Pustelnik Czesław 179, 259

Rachwalski Janusz 141
Rachwalski Jerzy 201
Raczkowski Mieczysław 100, 312
Raczyński Jan 224
Radecka Felicja 299
Radłowska Alina 299
Radomski Wielosław 186
Rafałowicz Jan 95
Ragan Jacek 152
Rajszewicz Czesław 141
Rakowiecki Janusz 89
Ratajczyk Aleksander 180, 182
Ratajczyk Roman 89
Raźniewska Teresa 178
Raźniewski Konrad 224
Reda Jan 55
Reimschüssel Władysław 183
Rejnisz Bolesław 299
Rembieliński Rajmund 11
Rembowski Eugeniusz 261
Rodewald Władysław 180, 186
Rogalski Mieczysław 135
Rogowska Janina 299
Rola Grzegorz 264
Rolewicz Zdzisław 234
Rolnik Eugeniusz 280
Romer Witold 184
Rosiak Krystyna 300
Rosicki Andrzej 141
Rossiński Bolesław 272, 276, 283
Roszkowski Mirosław 136
Roszkowski Stanisław 92
Roupert Stanisław 136
Ruciński Jerzy 173, 188, 313
Rudnicki Albin 179
Runowski Tadeusz 223
Rusecka Irena 299
Rusek Jolanta 264
Rutenberg Kazimierz 100
Rutkowska Lucyna 299
Rutkowski Jan 192
Rydlewicz Romualda 141
Rydzewski Zygmunt 145
Rzepecka Hanna 226
Rzepecki Mirosław 226
Rzeszowska Helena 179
Rżanek Zygmunt 153

Sadowska Danuta 88, 89
Sadowski Cezary 285
Salm Jan 234
Salmonowicz Jerzy 269
Samosionek Henryka 300
Samujłło Jerzy 280
Samujłło Hanna 280
Santer Stanisław 100
Sapała Czesław 145
Sauder Zdzisław 300
Sarnecka Holdegarda 285
Saran Stanisław 100
Sass Bolesław 189, 312
Sempiński Józef 179
Serwiński Mieczysław 183, 184, 185, 242, 244, 251, 259, 316
Sękowska Halina 224
Siciński Wiktor 141
Siejka Jadwiga 299
Siejka Jerzy 222
Siemaszko Aleksander 179, 180, 316
Siennicki Wacław 285
Siewierski Lucjan 88, 89
Skalski Jerzy 261
Skarbiński Michał 49, 74, 97
Skarżyński Adam 126, 148, 312
Skawiński Kazimierz 100, 312
Skibińska Irena 300
Skoraczyński Zbigniew 136
Skorko Eugeniusz 136, 170, 176, 242, 312
Skorko Marta 136, 176, 177
Skowronek Bolesław 180
Skowrońska Aleksandra 182
Skrobirando Rinaldo 222
Skruszewski Eugeniusz 307
Skrzeszewski Stanisław 30, 38
Skrzypek Lucyna 299
Skrzypkowski Tadeusz 310
Skwarek Roman 110
Skwarna Jan 145
Skwarski Tadeusz 238
Słowikowski Jan 120, 126, 175, 176, 312
Smętek Zdzisław 104
Sobański Zdzisław 148
Sobierajczyk Zdzisław 97
Sobierajska Krystyna 178
Sobierajski Tadeusz 178
Sobiczewski Euzebiusz 222, 223
Sobolewski Hipolit 314
Sochor Bronisław 48, 120, 126, 133, 148, 150, 155
Sokołowicz Jan 299
Sokołowska Zofia 288
Sokołowski Telesfor 135
Sokółka Helena 299
Solarek Zbigniew 226
Solecki Jerzy 151
Sołoniewicz Rajmund 178, 180, 186, 316
Sołtan Andrzej 41, 49, 118, 135, 176
Sommer Wiktor 190, 312
Sosnowski Dionizy 118
Sroczyński Adam 141, 242, 244, 261

Stacholec Stanisław 97
Stajniak Konstanty 208, 233
Staniszewski Bogumił 101
Stankiewicz Stefan 110
Starczakow Walenty 118, 120, 133, 137, 139
Stasiak Marian 195, 228, 229
Staszewski Lucjan 139
Staszic Stanisław 11, 12
Stawniak Marian 264, 267
Stefaniak Józef 143
Stefanowski Bohdan 36, 38, 40, 41, 42, 44, 47, 48, 49, 50, 55, 69, 70, 101, 102, 116, 195, 198, 208, 298, 314
Stelter Zofia 299
Stępień Aleksander 222
Stollowa Stanisława 288, 289
Straszewicz Stefan 26, 33
Strawiński Andrzej 136, 225
Strumiłło Czesław 259
Strzelecki Jan 112
Strzelecki Leszek 237
Studniarski Kazimierz 180, 182, 316
Styczyński Tadeusz 300
Stysiak Zygmunt 141
Suchara Eleonora 299
Sucherska Teresa 289
Suchowiak Wacław 49, 99
Sugier Henryk 183
Sulikowski Stefan 95
Sulikowski Tadeusz 221
Sułecka Barbara 289
Supera Zdzisław 98
Surewicz Włodzimierz 192, 315
Surmiński Józef 264
Swat Jerzy 94
Swinarska Lucja 299
Szadowski Jerzy 191
Szałkowski Zbigniew 230
Szałwiński Kazimierz 109, 315
Szapiro Gedali 145
Szczepański Zdzisław 148
Szczucka Krystyna 261
Szemberg Zygmunt 93
Szenfelder Bogdan 109
Szeromski Ignacy 98
Szewczyk Jerzy 95
Szewczyk Tadeusz 307
Szkaluba Henryk 300
Szmelter Irena 226
Szmelter Jan 90, 91, 185, 201, 205, 219, 221, 315
Szmelter Wojciech 226
Szosland Janusz 218, 231
Szreniawski Janusz 74, 97, 98, 315
Szudziński Paweł 307
Szuflet Włodzimierz 153
Szulc Józef 98
Szwarcsztajn Edward 192
Szyda Zdzisław 92
Szydłowska Stefania 113
Szymanik Ryszard 101, 103, 315
Szymańska Jadwiga 179
Szymański Aleksander 177
Szymański Edward 89, 222, 223
Szymański Stefan 101
Szymański Wacław 187
Szymborska Elżbieta 299
Szymczak Eugeniusz 222
Szypowski Henryk 148
Szypulski Edward 89
Syrzysko Zenon 191

Ślązak Józef 189
Śledziński Edward 93
Ślósarski Tadeusz 105
Ślusarski Ludomir 188
Ślusarski Zdzisław 224
Śmiałkówna Henryka 88
Śmigielski Zdzisław 307
Śniadecka Jolanta 289
Śródka Tadeusz 175
Świątkowski Tadeusz 175
Świątkowski Witold 183
Świętosławski Roman 228
Świętosławski Wojciech 314

Taładaj Henryk 88
Tarchalski Bolesław 208, 234, 236
Tarnasiewicz Zygmunt 101
Tarociński Zdzisław 143
Tatarkiewicz Bolesław 279
Taylor Karol 33
Temerson Leopold 118, 120, 126, 312
Terlikowski Władysław 175
Tołłoczko Bolesław 47, 49, 69, 74, 103
Tomaszewski Jerzy 179, 187
Toś Walerian 179
Trawczyńska Mirosława 300
Trejdosiewicz Jan 22
Trepczyńska Janina 299
Trepka Edmund 47, 48, 50, 160, 190, 198, 236, 296
Trojanowska Danuta 137
Trojanowski Tadeusz 101
Tuliszka Edmund 105
Tułaszyński Stefan 153
Turowski Janusz 145, 146, 315
Turska-Kuśmierzowa Eligia 183, 184, 201, 205, 219, 238, 316
Tyczkowski Andrzej 185
Tydelska Danuta 312
Tysiak Jerzy 105

Ubysz Janusz 101
Udut Wacław 238
Uklański Aleksander 49, 74, 104, 198
Urbanowicz Heliodor 149
Urbańczyk Grzegorz 226, 227, 317
Urbański Tadeusz 141

Vieweger Teodor 26

Wajand Donata 136
Wajand Jan 108
Wagner Andrzej 299
Walczak Paweł 112
Walczak Władysław 90
Walczuk Polikarp 98
Walentynowicz Bohdan 145
Waleriańczyk Edmund 261
Waliszewski Włodzimierz 175
Walkus Ryszard 280
Warzywoda Jan 179, 237
Wasiak Anna 299
Wasiak Jan 180
Wasilewski Przemysław 97
Waszkiewicz Jadwiga 88
Waszkiewicz Ludwik 24
Wawrzyniak Andrzej 234
Wąsiewicz Elżbieta 299
Weiss Eugeniusz 299
Wende Walenty 207
Wendorff Zofia 74, 93
Wereszczyński Jan 270, 280
Werner Jan 48, 49, 74, 108, 109, 288, 313
Werner Jerzy 48, 74, 110, 313
Wesołowska Walentyna 179, 187, 192
Wesołowski Wiktor 180
Wesołowski Włodzimierz 279
Wiatrowski Paweł 175, 176
Wieczorkowska Elżbieta 180, 182
Wieczorkowski Jan 182
Wiejacki Zbigniew 101

Wielgosz Leon 300
Wielopolski Aleksander 19
Wierzejski Ferdynand 189
Więźlak Włodzimierz 226
Wiland Stanisław 153
Wilanowski Bolesław 26
Wilhelmi Zdzisław 135
Wiliński Eugeniusz 180
Wilkocki Ryszard 97
Wilgosiewicz Jadwiga 300
Wilkoszewski Bogumił 4, 26, 42, 50, 166, 178, 284, 285
Will Arno 284, 285
Wilmański Bernard 228
Winczakiewicz Andrzej 179
Winiarski Wojciech 139, 141
Wiśniewska Krystyna 299
Wiśniewska Wanda 226
Wiśniewski Jerzy 238
Wiśniewski Stanisław 90, 91, 315
Wiśniewski Wacław 299
Wiśniewski Zbigniew 148
Witek Tadeusz 178
Witekowa Stanisława 178, 180, 316
Witkowski Jan 299
Witosowa Jadwiga 264
Witwicki Leon 105
Witoszyński Czesław 49, 69, 312
Władzińska Romualda 264
Włochowicz Andrzej 226
Włodarczyk Jerzy 185
Włodarczyk Mirosław 187
Włodarczyk Stanisław 137
Włodarczyk Zdzisław 264, 267, 268
Włodarski Lech 175, 176
Wochniak Franciszek 189
Wodziński Jerzy 148
Wojaczyński Krzysztof 180
Wojciechowska Helena 300
Wojciechowski Jan 228
Wojciechowski Stefan 137
Wojciechowski Wilhelm 230
Wojno Tadeusz 157
Wojtalak Czesława 256
Wojtalak Jan 143
Wojtatowicz Włodzimierz 224
Wojtkiewicz Czesława 191
Wojtkiewicz Wincenty 160, 191
Wołański Jerzy 101
Wolpert Tadeusz 315
Wołczek Olgierd 136
Wołk Romuald 97
Worpus Jerzy 280
Woźniak Tadeusz 98
Woźniak-Przygocka Jadwiga 289
Woźnicki Wiesław 135
Wójcik Jerzy 136
Wójcik Józef 101
Wroński Jerzy 224
Wroński Zbigniew 97
Wróbel Jerzy 180
Wróblewski Leszek 139
Wrzesiński Andrzej 95
Wypych Lucjan 260
Wyrzykowska Barbara 135
Wyrzykowski Roman 135
Wyrzykowski Stanisław 101
Wysocki Stanisław 261
Wysocki Tadeusz 299
Wyszyński Feliks 178, 179
Zacharzewski Antoni 285
Zagrodzki Stanisław 184, 242, 244, 251, 253, 256, 260, 313, 316
Zagrodzki Stanisław (jr) 260
Zagórowski Włodzimierz 108
Zagórowski Zdzisław 98
Zahorska Helena 88, 89
Zając Henryk 93
Zając Henryk 180
Zając Kazimierz 191
Zakrzewski Juliusz 223, 224, 310, 317
Zalasik Andrzej 95
Zalicka Barbara 256
Zalicki Jerzy 260
Zamojski A. 182
Zaorska Helena 260
Zasada Grzegorz 260
Zaterski Stefan 224
Zawada Karol 179
Zawadzki Romuald 175, 176
Zawadzki Stefan 110
Zawierucha Danuta 299
Zawisza Anna 264
Zdrojewski Ryszard 145
Zembrzuski Kazimierz 49, 69, 74, 195
Zemelak Antoni 143, 148
Zgliński Wacław 261
Zieliński Jerzy 148
Zieliński Maksymilian 285
Zieliński Stanisław 279
Zieliński Zbigniew 95, 98
Ziemska Eugenia 288
Zięba Kazimierz 92
Zięckowski Jerzy 89
Zimka Jadwiga 299
Ziobrowski Jerzy 267
Ziółkowska C. 207
Zwierzak Andrzej 180, 316
Zwoliński Wacław 89
Żarnowska Irmina 285
Żarnowski Ludwik 49, 69, 93, 312
Żejmo Władysław 298
Żenczykowski Wacław 272
Żubrańska Walentyna 179
Żukowski Michał 283
Żurawicki Seweryn 115
Żurek Witold 195, 201, 208, 218, 226, 227, 317
Żyliński Tadeusz 4, 48, 198, 205, 208, 218, 226
Żyżka Danuta 190, 296, 297

B I B L I O G R A F I A

DOROBKU PIŚMIENNICZEGO PRACOWNIKÓW POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

za lata akademickie
1945/1946—1958/1959

SPIS TREŚCI

Wstęp 3
Wykaz ważniejszych skrótów 7
Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych oraz ich skrótów 9

Część I. Publikacje pracowników PŁ 15
Wydział Mechaniczny 15
Wydział Elektryczny 53
Wydział Chemiczny 81
Wydział Włókienniczy 119
Wydział Chemii Spożywczej 142
Wydział Budownictwa Lądowego 160
Jednostki Międzywydziałowe 162

Część II. Wykaz prac zbiorowych, konferencji i zjazdów, opublikowanych przy współudziale pracowników PŁ 164

Część III. Spis czasopism wydawanych nakładem PŁ lub redagowanych przez pracowników PŁ 170

Wykaz autorów 172

WSTĘP

Opracowywanie bibliografii rozpoczął w 1953 roku dyrektor Biblioteki Głównej Politechniki Łódzkiej dr Stanisław Peliński (zmarły w 1957 r.). Materiały dotyczące dorobku piśmienniczego pracowników Politechniki Łódzkiej były zbierane przy pomocy dwukrotnie rozesłanych ankiet do wszystkich pracowników uczelni.

Zbieraniem i opracowywaniem materiału bibliograficznego obejmującego okres od 1945 r. do 1956 r. zajmował się zespół pracowników Biblioteki Głównej P. Ł. pod kierunkiem dr S. Pelińskiego. W skład tego zespołu wchodziły: mgr Janina Durska, mgr Ludomiła Korska i mgr Zofia Sokołowska.

Ewentualne braki w wykazie bibliograficznym dotyczącym wymienionego okresu należy tłumaczyć tym, że nie wszyscy odpowiedzieli na rozesłane ankiety, a w niektórych przypadkach nawiązanie łączności z byłymi pracownikami uczelni było niemożliwe.

W następnych latach wykazy bibliograficzne sporządzane były za pełny rok akademicki na podstawie danych dostarczanych przez poszczególnych kierowników katedr, dlatego też wykazy bibliograficzne w latach późniejszych są bardziej dokładne i wyczerpujące.

Na początku 1959 roku zespół pracowników Biblioteki Głównej P. Ł. w składzie: mgr Teresa Grocholewicz, mgr Maria Grochulska, Danuta Gulajewska, mgr Halina Łukawska, Stanisława Stollowa, Teresa Sucherska, mgr Jolanta Śniadecka oraz mgr Jadwiga Woźniak-Przygocka (kierownik zespołu i redaktor) przystąpił do sprawdzania zebranego materiału, uzupełniania opisów, opracowania bibliografii oraz przygotowania jej do druku.

Ankiety nie były jedynym źródłem niniejszej bibliografii. Przy opracowywaniu jej opierano się także na „Przewodniku Bibliograficznym", „Bibliografii Zawartości Czasopism" oraz „Bibliografii retrospektywnej polskiego piśmiennictwa technicznego".

Zebrany materiał został sprawdzony drogą autopsji z odnośnymi wydawnictwami. Tylko nieliczne pozycje (dotyczy to przeważnie wydawnictw kongresowych) podano na odpowiedzialność autora. Pozycje te oznaczone są gwiazdką.

Selekcji zebranego materiału nie przeprowadzono, pozostawiając tę sprawę autorom.

Bibliografia została opracowana według obowiązujących w tej dziedzinie norm: PN-56/N-01156, PN-56/N-01155, PN/N-01150, PN-57/N-01159, PN/N-01152, PN-57/N-01158, PN/N-01153.

Bibliografia niniejsza mimo pozorów nie jest bibliografią osobową. Jej „osobowe rozdziały" tworzą wykaz dorobku piśmienniczego Politechniki Łódzkiej i jej Wydziałów w okresie od powstania do 30 czerwca 1959 r.

Wykaz obejmuje wydawnictwa opublikowane w aktualnych latach pracy autorów w Politechnice Łódzkiej. Jest to oczywiście kryterium sztywne, ponieważ z pewnością są zamieszczone w nim publikacje będące częstokroć wynikiem dawniejszych prac przeprowadzanych poza Politechniką Łódzką.

Wyżej wymienione kryterium przyjęte przy sporządzaniu bibliografii nie pozwoliło na umieszczenie dorobku piśmienniczego z jakim niektórzy pracownicy naukowi przychodzili do uczelni. Prace te objęte będą innym wydawnictwem projektowanym przez Bibliotekę Główną. Wyjątek zrobiono jedynie dla tych pracowników Politechniki Łódzkiej, którzy publikowali, będąc jeszcze studentami. Stwarza to w efekcie niepełny obraz całokształtu twórczości autorów. Wynika to jednak z założenia bibliografii, która ma za zadanie przedstawienie dorobku piśmienniczego uczelni — a nie jej poszczególnych pracowników.

Bibliografia obejmuje publikacje o charakterze naukowym, popularnonaukowym, technicznym i dydaktycznym, uwzględnia również redaktorstwo zarówno w drukach zwartych jak i czasopismach, podaje także przekłady publikacji na języki obce; pomija natomiast tłumaczenia z języków obcych, recenzje, patenty, głosy w dyskusji oraz artykuły w prasie codziennej.

Pod względem wydawniczo-formalnym w bibliografii umieszczone są publikacje samoistne i niesamoistne wydawniczo, a więc druki zwarte, artykuły z czasopism, oddzielne prace i rozdziały z wydawnictw zbiorowych oraz rozdziały z książek.

„Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Politechniki Łódzkiej za lata akademickie 1945/46—1958/59" dzieli się na trzy części:

Część I — Publikacje pracowników Politechniki Łódzkiej;
Część II — Wykaz prac zbiorowych, konferencji i zjazdów, opublikowanych przy współudziale pracowników Politechniki Łódzkiej;
Część III — Spis czasopism wydawanych nakładem Politechniki Łódzkiej lub redagowanych przez pracowników Politechniki Łódzkiej.

Część I — „Publikacje pracowników Politechniki Łódzkiej" — to główny zrąb bibliografii. Skupione są tu wszystkie prace autorskie oraz odsyłacze do części II i III.

Podział części I odpowiada strukturze organizacyjnej Politechniki. Część ta jest podzielona na sześć Wydziałów. W ramach Wydziału w porządku alfabetycznym ułożone są nazwiska autorów obecnych pracowników wydziału oraz dawnych, pracujących na danym Wydziale w ostatnim roku akademickim ich pobytu w Politechnice Łódzkiej. Stąd też nawet publikacje z okresu pracy autora na innym Wydziale skupione są tam, gdzie ostatnio pracował. Takie rozwiązanie podyktowała zasada jednolitości — jedno nazwisko nie może występować w kilku wydziałach. Informacje o przynależności autora do właściwej Katedry umieszczono przy nazwisku, przy czym jest podana tylko obecna względnie ostatnia (dla byłych pracowników) przynależność. W kilku przypadkach wobec braku wyraźnej przynależności pracownika do określonej Katedry (jak na przykład wykładowca przedmiotu specjalizacyjnego) podana została dziedzina specjalności. Publikacje autora posegregowano według kryterium chronologicznego. W obrębie jednego roku prace ułożone są w porządku

alfabetycznym bez względu na wartość i formę wydawniczą publikacji. Po wyliczeniu wszystkich publikacji umieszczone są ewentualne odsyłacze redaktorskie do czasopism.

W części I zastosowano najprostszy opis bibliograficzny. Jest nim bez wątpienia opis rejestracyjny. Sporządzono go na podstawie norm Polskiego Komitetu Normalizacyjnego, upraszczając opis przez pominięcie hasła autorskiego i roku wydania, które wysuwa się jako elementy nadrzędne w nagłówku.

Przy odpisie tytułu starano się uwzględnić także wszystkie tytuły w językach obcych, wysuwając na pierwsze miejsce tytuł w języku tekstu. Po oznaczeniu paginacji podano, czy tekst posiada wykresy, rysunki i ilustracje. Zaznaczono także streszczenia w różnych językach. Możliwie jak najrzadziej stosowane były nawiasy, a uwagi bibliograficzne umieszczono tylko wtedy, gdy były one niezbędne np. omyłka w druku, niepodpisany artykuł itp. Współautorów wymieniono na końcu opisu bibliograficznego, ponieważ ta forma dobitniej uwidacznia współtwórcę niż umieszczenie go tuż po odpisie tytułu. W tym miejscu umieszczono nazwisko współautora również w tym przypadku, gdy dzieło miało kilka wydań — chyba, że autorstwo przy poszczególnych wydaniach było różne. Po odpisie tytułu pozostawiono współautora tylko wtedy, gdy tematem opisu bibliograficznego był rozdział. Rozdziały w książkach są podane pod własnym tytułem z zaznaczeniem, w jakim dziele się znajdują: mianowicie po odpisie tytułu i literze „W" umieszczono skrócony opis dzieła, którego częścią jest rozdział.

W cytacie wydawniczej stosowano skróty tytułów czasopism, nie skracając jedynie periodyków obcojęzycznych.

Oprócz pełnych opisów bibliograficznych podane są odsyłacze. Dotyczy to przypadków, gdy dzieło miało redaktora, współautora lub było częścią pracy zbiorowej, w której nie można było ustalić autorów rozdziałów. Odsyłacze ograniczają się tylko do odpisu tytułu i skrótu „Zob. poz." odsyłającego do pełnego opisu. Odsyłacze redaktorskie odnoszą się do spisu czasopism, tj. do części III.

Część II — „Wykaz prac zbiorowych, konferencji i zjazdów, opublikowanych przy współudziale pracowników PŁ". Mieszczą się w niej publikacje opracowane wyłącznie przez pracowników Politechniki jak również prace, w których pracownicy PŁ mieli tylko częściowy udział autorski, dotyczy to przede wszystkim publikacji z konferencji i zjazdów. W tej części zastosowano również układ chronologiczny a następnie alfabetyczne szeregowanie haseł tytułowych w granicach jednego roku.

Część III — „Spis czasopism wydawanych nakładem Politechniki Łódzkiej lub redagowanych przez pracowników PŁ". Część ta zawiera opisy bibliograficzne periodyków. Opisy te ograniczają się do odpisu tytułu czasopism, podtytułu i wydawcy, jeżeli nie jest on uwzględniony w podtytule; pomijają redaktorstwo naczelne, o ile nie było ono udziałem pracownika PŁ, wyliczają miejsce i lata, w których współredagowali czasopismo pracownicy PŁ. Ponadto opisy podają informacje, w jakich zespołach redaktorskich uczestniczyli pracownicy Politechniki.

Dodatkami do bibliografii są: „Wykaz autorów", „Wykaz czasopism i innych wydawnictw ciągłych oraz ich skrótów" oraz „Wykaz ważniejszych skrótów".

Wykaz autorów w abecadłowym układzie ujmuje nazwiska autorów występujących w Bibliografii i podaje numery odpowiednich pozycji. W wykazie tym nie uwzględniono nazwisk współautorów spoza Politechniki Łódzkiej.

„Wykaz ważniejszych skrótów" oraz „Wykaz czasopism..." oparte są na normie PN-57/N-01158 oraz „Skrócie tytułów czasopism" wydanym przez Instytut Bibliograficzny Biblioteki Narodowej w roku 1953. Wymienione dodatki spełniają rolę materiałów pomocniczych przy korzystaniu z właściwego spisu bibliograficznego.

WYKAZ WAŻNIEJSZYCH SKRÓTÓW

art.	artykuł
Bd.	Band
bibliogr. s.	bibliografia na stronie
[b. m. w.]	brak miejsca wydania
[b. r.]	brak roku
całk.	całkowicie
čis.	čislo
CMP	Cieplne Maszyny Przepływowe
cont.	contents
cz.	część
ćw.	ćwiczenie
druk.	drukarnia, drukowane
err.	errata
facsim.	facsimile
fotogr.	fotografie
G.	God izdanija
H.	Heft
i in.	i inni
ilustr.	ilustracje
Jg.	Jahrgang
k. tyt.	karta tytułowa
Kat.	Katedra
kom. red.	komitet redakcyjny
Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud.	Komisja Wydawnicza Bratniej Pomocy Studentów
krat. izlož.	kratkoje izloženie
krat. soderž.	kratkoje soderžanie
krypt.	kryptonim
Muzeum Przem. i Roln.	Muzeum Przemysłu i Rolnictwa
nagł.	nagłówek
niezmien.	niezmienione
nlb.	strony nieliczbowane
nr	numer, numero
odb.	odbitka
oprac.	opracował, opracowali
p.	page
PIHM	Państwowy Instytut Hydrologiczno-Meteorologiczny
pt.	pod tytułem
PŁ	Politechnika Łódzka

podp.	podpisano
podst.	podstawa
popr.	poprawiony, poprawione
powiel.	powielony
poz.	pozycja, pozycje
prac.	pracownicy
przejrz.	przejrzane
przekł.	przekład
przer.	przerobione
red.	redaktor, redakcja
ref.	referat
rés.	résumé
rez.	rezjume
R.	rocznik
riass.	riassunto
rozszerz.	rozszerzone
rys.	rysunki
s.	na stronie, strony od — do
skróc.	skrócone
soderž.	soderžanie
som.	sommaire
ss.	ilość stron
streszcz.	streszczenie
Stud. Zaocz. PŁ	Studia Zaoczne Politechniki Łódzkiej
sum.	summary
T.	tom
tab.	tabela, tabele
tabl.	tablica, tablice
toż.	to samo
tyt.	tytuł
uzup.	uzupełniony, uzupełnienie
vol.	volumen
W:	zamieszczone w dziele
Współaut.	współautor
wyd.	wydanie
wydawn.	wydawnictwo
Wydawn. Komunik.	Wydawnictwa Komunikacyjne
Wydawn. Przem. Lekk. i Spoż.	Wydawnictwa Przemysłu Lekkiego i Spożywczego
Wydz.	Wydział
wygł.	wygłoszony, wygłoszonego
wykr.	wykresy
Zakł.	zakład
zesz.	zeszyt
zbior.	zbiorowe
zmien.	zmienione
zob.	zobacz
Zsf.	Zusammenfassung
*	gwiazdka przy numerze oznacza, że opis bibliograficzny sporządzono nie z autopsji lecz na podstawie innych źródeł.

WYKAZ CZASOPISM I INNYCH WYDAWNICTW CIĄGŁYCH ORAZ ICH SKRÓTÓW

Acta geoph. pol.	*Acta Geophysica Polonica*
Acta microbiol. pol.	*Acta Microbiologica Polonica*
Acta Scientiarum Mathematicarum	
Acta Soc. Botan. Pol.	*Acta Societatis Botanicorum Polonica*
Ann. Biol.	*Annales Biologica*
Ann. pol. Mathem.	*Annales polonica Mathematica*
Ann. UMCS Sect.	*Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska... Sectio...*
Arch. Automat. i Telemech.	*Archiwum Automatyki i Telemechaniki*
Arch. Budowy Maszyn	*Archiwum Budowy Maszyn*
Arch. Elektrot.	*Archiwum Elektrotechniki*
Arch. Inż. ląd.	*Archiwum Inżynierii Lądowej*
Arch. Mechan. Stos.	*Archiwum Mechaniki Stosowanej*
Archiv für Elektrotechnik	
Biul. Centr. Labor. Celul.-Papiern.	*Biuletyn Centralnego Laboratorium Celulozowo-Papierniczego*
Biul. Centr. Zarz. Selekcji Roślin	*Biuletyn Centralnego Zarządu Selekcji Roślin*
Biul. Działu Tow. Inst. Sadown.	*Biuletyn Działu Towarzystwa Instytutu Sadownictwa*
Biul. Elektropr.	*Biuletyn Elektroprojektu*
Biul. Gł. Inst. Chemii Przem.	*Biuletyn Głównego Instytutu Chemii Przemysłowej*
Biul. Gł. Inst. Włókien.	*Biuletyn Głównego Instytutu Włókiennictwa*
Biul. inform.	*Biuletyn Informacyjny*
Biul. Inst. Celul.-Papiern.	*Biuletyn Instytutu Celulozowo-Papierniczego*
Biul. Inst. Odlewn.	*Biuletyn Instytutu Odlewnictwa*
Biul. Inst. Przem. Tłuszczowego	*Biuletyn Instytutu Przemysłu Tłuszczowego*
Biul. Inst. Techn. Ciepl.	*Biuletyn Instytutu Techniki Cieplnej*
Biul. Komisji Oczyszczania Atmosfery	*Biuletyn Komisji Oczyszczania Atmosfery*
Biul. Międzyuczel. Zesp. Studiów WF	*Biuletyn Międzyuczelnianego Zespołu Studiów Wychowania Fizycznego*
Biul. naukowo-dydaktyczny	*Biuletyn Naukowo-Dydaktyczny*
Biul. spółdz.	*Biuletyn Spółdzielczy*
Biul. Techn. Inform. Biur Projekt. Górn. Węgl.	*Biuletyn Techniczno-Informacyjny Biur Projektowych Górnictwa Węglowego*
Biul. Wojsk. Akad. Techn.	*Biuletyn Wojskowej Akademii Technicznej*
Biul. Zakł. Chłodn. Kat. Techn. Ciepl. PŁ. Chłodnictwo	*Biuletyn Zakładu Chłodnictwa Katedry Techniki Cieplnej Politechniki Łódzkiej. Chłodnictwo*
Biul. Zrzesz. Przedsiębiorców Gorzelń Roln.	*Biuletyn Zrzeszenia Przedsiębiorców Gorzelń Rolniczych*

Boissons Douces et Légères	
Budown. i Arch.	*Budownictwo i Architektura*
Budown. przem.	*Budownictwo Przemysłowe*
Bull. Acad. Pol. Sc. Cl. III	*Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences Cl III*
Bull. Acad. Pol. Sc. — Ser. mathem. astro. phys.	*Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences — Serie des Sciences Mathematiques Astronomiques et Physiques*
Bull. Acad. Pol. Sc. Ser. techn.	*Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences. Serie des Sciences Techniques*
Bull. Math. de la Soc. Sc. Math. Phys. de la R.P.R.	*Bulletin Mathematique de la Société des Sciences Mathematiques et Physiques de la Republique Populaire Roumaine*
Bull. Soc. Sc. Łódź Cl. III mathem. nat.	*Bulletin de la Société des Sciences et des Lettres de Łódź. Classe III des Sciences Mathematiques et Naturelles.*
Bull. Soc. Sc. Łódź Cl. IV med.	*Bulletin de la Société des Sciences et des Lettres de Łódź. Classe IV des Sciences Medicales.*
Бумажная Промышленность	
Chemia analit.	*Chemia Analityczna*
Chemia stosow.	*Chemia Stosowana*
Chemik	
Chemische Technik	
Chemistry & Industry	
Ciepl. Maszyny przepływ.	*Cieplne Maszyny Przepływowe*
Drogown.	*Drogownictwo*
Ekon. Org. Pracy	*Ekonomika i Organizacja Pracy*
Elektronik	
Energ.	*Energetyka*
Energ. przem. Gosp. ciepl.	*Energetyka Przemysłowa Gospodarka Cieplna*
Farm. pol.	*Farmacja Polska*
Faserforschung und Textiltechnik	
Foundry Trade Journal	
Gaz. cukr.	*Gazeta Cukrownicza*
Gaz. Obserw. PIHM	*Gazeta Obserwatora PIHM [Państwowego Instytutu Hydrologiczno-Meteorologicznego]*
Gaz. Włókniarza	*Gazeta Włókniarza*
Gaz, Woda i Techn. sanitarna	*Gaz, Woda i Technika Sanitarna*
General Disscusion of the Faraday Society	
Geodezja i Kartografia	
Glassnik Hemiskog Društva Jubilarni broj	
Gosp. mater.	*Gospodarka Materiałowa*
Gosp. mięsna	*Gospodarka Mięsna*
Gosp. węglem	*Gospodarka Węglem*
Hodowla Roślin, Aklimatyz. i Nasien.	*Hodowla Roślin, Aklimatyzacja i Nasiennictwo*
Horyz. Techn.	*Horyzonty Techniki*
Industria Lemnului Celulozei si Hirtiei	
Industrie Agricole et Alimentaires	
Inż. i Budown.	*Inżynieria i Budownictwo*

Journal of Applied Polymer Science	
Journal of the Chemical Society	
Journal of Organic Chemistry	
Journal of Polymer Science	
Kraftfahrzeugtechnik	
Maschinenbautechnik	
Matematyka	
Mater. infor. CBKME	*Materiały Informacyjne Centralnego Biura Konstrukcyjnego Maszyn Elektrycznych*
Mechanik	
Melliand Textilberichte	
Miasto	
Motoryzacja	
Nachrichten Zeitschrift für Arbeitsstudien	
Nature	
Normaliz.	*Normalizacja*
Notatki dokument.	*Notatki Dokumentacyjne*
Nukleonika	
II Nuovo Cimento	
Ochr. Pracy	*Ochrona Pracy*
Odzież	
Paperi ja Puu	
La Papeterie	
Papier, Carton et Cellulose	
Papiernik	
Polski Tyg. Lek.	*Polski Tygodnik Lekarski*
Polygr. Industrie	*Polygraphische Industrie*
Pomiary, Automat. Kontrola	*Pomiary, Automatyka, Kontrola*
Postępy Akustyki	
Postępy Fizyki	
Pr. Badaw. Gł. Inst. Mechan.	*Prace Badawcze Głównego Instytutu Mechaniki*
Pr. Gł. Inst. Mechan.	*Prace Głównego Instytutu Mechaniki*
Pr. Gł. Inst. Włókien.	*Prace Głównego Instytutu Włókiennictwa*
Pr. Inst. Aerodyn. P. W.	*Prace Instytutu Aerodynamiki Politechniki Warszawskiej*
Pr. Inst. Celul.-Papiern.	*Prace Instytutu Celulozowo-Papierniczego*
Pr. Inst. Ekon. Org. Przem.	*Prace Instytutu Ekonomiki i Organizacji Przemysłu*
Pr. Inst. Elektrot.	*Prace Instytutu Elektrotechniki*
Pr. Inst. Mechan.	*Prace Instytutów Mechaniki: Instytutu Metaloznawstwa i Aparatury Naukowo-Laboratoryjnej. Instytutu Obrabiarek i Obróbki Skrawaniem, Instytutu Techniki Cieplnej*
Pr. Inst. Przem. Włókien. Łyk.	*Prace Instytutu Przemysłu Włókien Łykowych*
Pr. Inst. Techn. Budowl.	*Prace Instytutu Techniki Budowlanej*
Pr. Inst. Techn. Ciepl.	*Prace Instytutu Techniki Cieplnej*
Pr. Inst. Tele- Radiotechniki	*Prace Instytutu Tele- Radiotechniki*
Pr. Inst. Włókien.	*Prace Instytutu Włókiennictwa*
Pr. matem.	*Prace Matematyczne*
Pr. nauk. bad.	*Prace Naukowo-Badawcze*
Probl.	*Problemy*

Prz. budowl.	*Przegląd Budowlany*
Prz. chem.	*Przegląd Chemiczny*
Prz. elektrot.	*Przegląd Elektrotechniczny*
Prz. kolej.	*Przegląd Kolejowy*
Prz. kolej. elektrot.	*Przegląd Kolejowy Elektrotechniczny*
Prz. komunik.	*Przegląd Komunikacyjny*
Prz. mechan.	*Przegląd Mechaniczny*
Prz. meteor.	*Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny*
Prz. Odlewn.	*Przegląd Odlewnictwa*
Prz. Organ.	*Przegląd Organizacji*
Prz. papiern.	*Przegląd Papierniczny*
Prz. samoch.	*Przegląd Samochodowy*
Prz. skórz.	*Przegląd Skórzany*
Prz. Spawaln.	*Przegląd Spawalnictwa*
Prz. techn.	*Przegląd Techniczny*
Prz. telekomunik.	*Przegląd Telekomunikacyjny*
Prz. włókien.	*Przegląd Włókienniczy*
Przem. chem.	*Przemysł Chemiczny*
Przem. drzewny	*Przemysł Drzewny*
Przem. ferm.	*Przemysł Fermentacyjny*
Przem. rolny i spoż.	*Przemysł Rolny i Spożywczy*
Przem. spoż.	*Przemysł Spożywczy*
Przem. włókien.	*Przemysł Włókienniczy*
Radio	
Radioam.	*Radioamator*
La Revue Générale du Froid	
Rocz-i Chemii	*Roczniki Chemii*
Rocz-i glebozn.	*Roczniki Gleboznawcze*
Rocz-i Nauk roln.	*Roczniki Nauk Rolniczych*
Rocz-i Państw. Zakł. Hig.	*Roczniki Państwowego Zakładu Higieny*
Rocz-i Techn. Chemii Żywn.	*Roczniki Technologii i Chemii Żywności*
Rozpr. elektrot.	*Rozprawy Elektrotechniczne*
Rozpr. inżynier.	*Rozprawy Inżynierskie*
Сахарная Промышленность	
Skrzydl. Pol.	*Skrzydlata Polska*
Skrzydła i Motor	
Spraw. ŁTN	*Sprawozdania Łódzkiego Towarzystwa Naukowego*
Spraw. Wydz. **3** *TNW*	*Sprawozdania z Posiedzeń Wydziału III Nauk Matematyczno-Fizycznych. Towarzystwo Naukowe Warszawskie*
Strojirenstvi	
Studia mathem.	*Studia Mathematica*
Studia Societatis Scientiarum Torunensis Toruń — Polonia Sec. A.	
Technical Bulletin	
Techn. Gosp. mors.	*Technika i Gospodarka Morska*
Techn. lotn.	*Technika Lotnicza*
Techn. motoryz.	*Technika Motoryzacyjna*
Techn. Przem. spoż.	*Technika Przemysłu Spożywczego*
Techn. włókien.	*Technik Włókienniczy*
Technický Výběr	
Textil und Faserstofftechnik	

Wiad. chem.	*Wiadomości Chemiczne*
Wiad. elektrot.	*Wiadomości Elektrotechniczne*
Wiad. lek.	*Wiadomości Lekarskie*
Wiad. nauk. Akad. Górniczo-Hutniczej	*Wiadomości Naukowe Akademii Górniczo-Hutniczej*
Wiad. PKN	*Wiadomości Polskiego Komitetu Normalizacyjnego*
Wiad. Służb. hydrol. meteor.	*Wiadomości Służby Hydrologiczno-Meteorologicznej*
Wiad. ziel.	*Wiadomości Zielarskie*
Włókien.	*Włókiennictwo*
Wszechnica Radiowa	
Wszechśw.	*Wszechświat*
Wychow. fizycz. i Sport	*Wychowanie Fizyczne i Sport*
Wychow. fizycz. w Szkole	*Wychowanie Fizyczne w Szkole*
Zeitschrift für Zuckerindustrie	
Zellstoff und Papier	
Zesz. nauk. PŁ Chemia	*Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej, Chemia*
Zesz. nauk. PŁ Chemia Spożyw.	*Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej, Chemia Spożywcza*
Zesz. nauk. PŁ Elektryka	*Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej, Elektryka*
Zesz. nauk. PŁ Mechanika	*Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej, Mechanika*
Zesz. nauk. PŁ Włókiennictwo	*Zeszyty Naukowe Politechniki Łódzkiej, Włókiennictwo*
Zesz. probl. Nauki pol.	*Zeszyty Problemowe Nauki Polskiej*
Zesz. probl. Postępów Nauk roln.	*Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych*
Zucker	
Życie gosp.	*Życie Gospodarcze*
Życie Nauki	
Życie Politechniki Łódzkiej	
Życie Szk. Wyższej	*Życie Szkoły Wyższej*
Życie włókien.	*Życie Włókiennicze*

Część I

PUBLIKACJE PRACOWNIKÓW POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

WYDZIAŁ MECHANICZNY

ADAMIEC MAREK
od 1956; Kat. Ekonomii Politycznej.

1959

1. Wydajność pracy i bodźce jej wzrostu. W: Ekonomia polityczna. Łódź s. 38—66, tab.

BANASIAK MIROSŁAW
od 1952; Kat. Wytrzymałości Materiałów.

1952

2. Zbiór zadań z mechaniki. Cz. 3. Oprac.... Zob. poz. 2678.

BARTOSZKIEWICZ TADEUSZ
od 1950; Kat. Części Maszyn.

1951

3. Zastosowanie podczerwieni i prądów wysokiej częstotliwości w suszarnictwie włókienniczym. *Przem. włókien.* R. 5: nr 4 s. 166—170, streszcz.

1957

4. Wyznaczanie prędkości i przyśpieszeń mechanizmów III klasy metodą punktów pomocniczych. W: Materiały z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Katedr i Zakładów Teorii Mechanizmów i Maszyn. Rogów 15—28 czerwca 1956 r. Warszawa s. 214—223, rys.

BERNARD TOMASZ
od 1956; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1957

5. Badanie osiowych dyfuzorów pierścieniowych. The research on diffusers. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 4 s. 61—63, rys., sum.

6. Prace rozwojowe nad niektórymi przyrządami przepływowymi. The development of some instruments for flow measuring. Die Fortschritte im Bau der Geräte für Strömungsmessungen. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 8 s. 39—44, rys., wykr., sum., Zsf.

7. Wentylator akcyjny WA-2. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 6: zesz. 10 s. 300, rys., wykr.

8. Wentylator osiowy WO-1. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 6: zesz. 12 s. 376, rys., tab., wykr.

1959

9. Tunelik TCS-2 do cechowania sond przepływowych. A small wind tunnel for testing of pressure gauges. Eichtunnel TCS-2 für Strömungsmesssonden. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 19 s. 7—33, rys., wykr., bibliogr. s. 34.

BIEDRZYCKI LECH
od 1954; Kat. Części Maszyn.

1958

10. Obliczanie połączeń kształtowych W: Korewa W., Borowicz J.: Zbiór zadań z części maszyn. Cz. 1. Wyd. 2. Łódź s. 136—150, rys., tab.

BIERNACKI JÓZEF
od 1946 do 1947 i od 1956 Kat. Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej.

1947

11. Metody hartowania powierzchniowego przy użyciu płomienia acetylenowo-tlenowego. *Mechanik* R. 20: zesz. 3 s. 99—102, rys.

BOBOWICZ HENRYK
od 1950; Kat. Obrabiarek i Obróbki Skrawaniem.

1951

12. Łożyska porowate otrzymywane metodą ceramiki metalowej. *Prz. mechan.* R. 10: zesz. 12 s. 350—355, rys., tabl., streszcz., bibliogr. s. 355.

1954

13. Zagadnienie ekonomiczne w wyborze metod obróbki. W: Narada technologów 2 i 3 lipca 1954. Referaty dyskusyjne. Łódź s. 162—174, rys., tab.

1955

14. Analiza zamienności części. Łódź PWN 8° ss. 188, rys., bibliogr. s. 185—186. powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych, PŁ T. 205.

Toż: Wyd. 2 popr. Łódź 1957 PWT ss. 192, rys., tabl., bibliogr. s. 189—190.

15. Selekcja wymiarów dla dowolnej ilości elementów łączonych. *Prz. mechan.* R. 14: zesz. 3 s. 73—78, rys., tabl., streszcz., bibliogr. s. 78.

Przekł. Výpočet skupinových rozměrů při selektivni montáži. *Strojirenstvi* [R.] 7: 1957 nr 4 s. 277—281, rys., tab., rés.

1956

16. Analiza wymiarowa zamienności części, jej cele, metody i zakres stosowania. *Prz. mechan.* R. 15: zesz. 1 s. 24—25.

1957

17. Współczesne tendencje rozwojowe obrabiarek do metali na tle ekspozycji hanowerskiej. *Prz. techn.* R. 78: nr 24 s. 1011—1016, rys., ilustr., streszcz.

1959

18. * Napędy hydrauliczne obrabiarek Łódź PWN 8° ss. 270, rys., wykr., bibliogr. s. 256, powiel.

BOGUSŁAWSKI ANTONI
od 1949; Kat. Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej.

1950

19. Żeliwo modyfikowane. Zob. poz. 568.

BOROWICZ JERZY
od 1947; Kat. Części Maszyn.

1952

20. Krajowe zgrzeblarki do bawełny CZ 61, CZ 62, CZ 63. *Włókien.* R. 1: nr 12 s. 275—278, rys.

1955

21. Ćwiczenia konstrukcyjno-obliczeniowe i projektowe z części maszyn. W: Materiały z konferencji metodyczno-naukowej Katedr Części Maszyn i Teorii Mechanizmów w Politechnice Łódzkiej. Warszawa s. 50—59.

1957

22. Kierunki rozwoju konstrukcji polskiej zgrzeblarki pokrywkowej. Richtlinien der Entwicklung bei Bau der Deckelkarde. Tendencies by the construction of Polish flat cards. Развитие конструкции польских шляпочных чесальных машин. *Przem. włókien.* R. 11: nr 5 s. 235—236, ilustr.

23. Zbiór zadań z części maszyn. Cz. 1. Zob. poz. 173.

BRATEK TADEUSZ
od 1949; Kat. Techniki Cieplnej.

1958

24. Badania wentylatorów. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 2 Łódź s. 7—45, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 44, powiel.

BUCHHOLTZ JAN
od 1945; Kat. Mechaniki.

1952

25. Mechanika ogólna. Cz. 2—3. Łódź PWN 4° Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka. Cz. 2: Kinematyka 1952 ss. 229, 111 rys., bibliogr. s. 229, powiel.; cz. 3: Dynamika 1953 ss. 286, rys., bibliogr. s. 283, powiel.

Toż: Wyd. 2 Łódź 1957 PWN 8° Cz. 2: Kinematyka ss. 207, rys. [Współaut.: J. Leyko].

1954

26. Hydromechanika. Łódź PWN 8° ss. 194 rys., nlb., powiel.

Toż: Wyd. 2 uzup. Łódź 1958 Politechnika Łódzka 8° ss. 254, nlb., rys., wykr., bibliogr. s. 252, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych, Politechnika Łódzka. T. 9.

BURNAT LEON
od 1945; Kat. Obrabiarek i Obróbki Skrawaniem.

1947

27. Produkcja masowa przerywana. *Prz. mechan.* R. 6: zesz. 10—12 s. 329—339, rys., ilustr., tab., streszcz.

1948

28. Uwagi o utrzymaniu skórzanych pasów napędowych. *Mechanik* R. 21: zesz. 6 s. 268—269. [Art. podpisany krypt. L. B.].

1949

29. Kult ostrza w rozwoju obróbki metali. *Prz. mechan.* R. 8: zesz. 2—3 s. 42—45, streszcz.

1951

30. O rysach szlifierskich. *Mechanik* R. 24: zesz. 1 s. 9—12; rys., ilustr., streszcz.; zesz. 2 s. 61—64, rys., ilustr.

1954

31. Analiza budowy zespołowej szlifierek do płaszczyzn. Grinding and unit building of plane grinding machines. *Zesz. nauk. PŁ* nr 1 *Mechanika* zesz. 1 s. 7—55, rys., ilustr., soderž., sum.

32. Obrabialność metali. W: Narada technologów 2 i 3 lipca 1954 r. Referaty dyskusyjne. Łódź s. 146—161, rys., tab.

33. Oszczędność tworzyw w budowie obrabiarek do metali. *Prz. mechan.* R. 13: zesz. 3 s. 69—71, rys., ilustr., streszcz.

1956

34. Kilka słów o postępie technicznym. *Mechanik* R. 29 zesz. 7 s. 273—274, ilustr.

35. Nowoczesna frezarka obwiedniowa. *Prz. mechan.* R. 15: zesz. 11 s. 399—402; zesz. 12 s. 443—446, rys., ilustr., wykr., streszcz.

36. Postęp w technologii prowadnic obrabiarek. *Mechanik* R. 29: zesz. 8 s. 285—292, rys., ilustr., streszcz.

37. Rewolwerówka i jej zastosowanie. Warszawa PWT 4° ss. 283, nlb., rys., ilustr., tabl., wykr.

1957

38. Elektroniczna automatyka w obrabiarkach do metali. *Mechanik* nr 7 s. 281—284, rys., ilustr., streszcz.

1958

39. Przekładnia ślimakowa dwuskokowa. *Prz. mechan.* R. 17: zesz. 10 s. 461—466, ilustr., rys., wykr., streszcz.

40. Uwagi do artykułu pt. „Wartość użytkowa powierzchni części maszynowych i sposoby jej polepszania". *Prz. mechan.* R. 17: zesz. 12 s. 572—573.

41. Zależność jakości warstwy powierzchniowej od warunków skrawania metali. Зависимость качества поверхности от режимов резания. The relation between cutting conditions and surface roughness. Abhängigkeit der Oberfläche von Zerspanungbedingungen. *Mechanik* R. 31: zesz. 11 s. 530—533, rys., wykr.

1959

42. Nowe poglądy w nauce o skrawaniu metali. *Mechanik.* R. 32: nr 8 s. 440.

43. Współczesne słownictwo polskie w nauce o skrawaniu metali. Техническая терминология и обозначения. Technical terminology and symbols. Technische Terminologie und Simbolik. *Mechanik* R. 32: nr 4 s. 185—186, rys.

44. Znakownictwo w nauce o skrawaniu metali. Техническая терминология и обозначения. Technical terminology and symbols. Technische Terminologie und Symbolik. Nomenklatura a technické označovani. *Mechanik.* R. 32: nr 7 s. 367, rys.

CHARZYŃSKI ZYGMUNT

od 1946 do 1958; Kat. Matematyki.

1950

45. Sur l'équation générale des fonctions extrémales dans la famille des fonctions univalentes bornées. O ogólnym równaniu funkcji extremalnych w rodzinie funkcji równowartościowych ograniczonych. *Ann. UMCS* Sect. A 8° Vol. 4: nr 7 s. 41—56. [Współaut.: W. Janowski].

46. Wstęp do matematyki wyższej. Wyd. 3 (Warszawa) Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych 4° ss. 257, 3, nlb., wykr., powiel. [Współaut.: A. Grużewski].

1953

47. Sur les fonctions univalentes, bornées. Warszawa Pol. Tow. Matem. 8° ss. 57, nlb. Instytut Matematyczny PAN. Rozprawy Matematyczne 2.

48. Sur les transformations isométriques des espaces du type (F). *Studia mathem.* T. 13: fasc. 1 s. 94—121, bibliogr. s. 121.

1955

49. Sur les fonctions univalentes algébriques bornées. Warszawa PWN 8° ss. 39, nlb., bibliogr. s. (40), Inst. Matematyczny PAN. Rozprawy Matematyczne 10.

1957

50. Méthodes variationelles dans la théorie des fonctions univalentes. (Communication au Congrès des mathématiciens roumains, Bucarest, mai—juin 1956). *Bull. Mathèm. de la Soc. Sc. Mathèm. Phys. de la R.P.R.T.* 1 (49) no 3, s. 259—264, rys.

51. Sur certaines conditions nécessaires et suffisantes pour que les fonctions holomorphes dans le cercle-unité soient univalentes. *Bull. Soc. Sc. Łódź* Cl. III mathém. nat. Vol. 8, 2: s. 7, bibliogr. s. 7. [Współaut.: H. Śmiałkówna].

1958

52. Fonction univalentes inverses Polynomes univalentes. *Bull. Soc. Sc. Łódź Cl. mathèm. nat.* Vol. 9: nr 7 s. 1—21, bibliogr. s. 21.

53. Uniformisation des fonctions. Remarque sur les courbes planes. *Bull. Soc. Sc. Łódź Cl. mathèm. nat.* Vol. 9: nr 8 s. 1—12, bibliogr. s. 11—12.

CHITRUK WIKTOR
od 1948; Kat. Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej.

1951

54. Metale w budownictwie. Warszawa Czytelnik 8° ss. 55, nlb., rys., ilustr., tab. Wiedza Powszechna. Z cyklu: Materiały i Technologia Materiałów Budowlanych zesz. 2.

55. Znaczenie dokumentacji dla postępu technicznego. W: Wykłady z dokumentacji naukowo-technicznej. Warszawa s. 6—8.

1955

56. Obróbka cieplna metali i ich stopów. Łódź PWT 8° ss. 400, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 394—396, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych PŁ. — Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2770.

CISZEWSKI BOHDAN
od 1946 do 1948; Kat. Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej.

1947

57. Płomieniowe hartowanie powierzchniowe. Zob. poz. 565.

CZAPLIŃSKI WITOLD
od 1949; Kat. Matematyki

1949

58. Zbiór zadań z fizyki (dla klasy X i XI) Łódź XI Państw. Lic. i Gimn. w Łodzi 4° ss. 29, powiel.

1954

59. Tematy egzaminów wstępnych z matematyki na politechniki, szkoły inżynierskie, uniwersytety, wydziały rolne i leśne, wyższe szkoły pedagogiczne. Zob. poz. 1428.

DAJNIAK HENRYK
od 1953; Kat. Budowy Samochodów.

1954

60. Amortyzatory hydrauliczne. *Techn. motoryz.* R. 4: zesz. 4 s. 121—124, wykr., streszcz.; zesz. 5 s. 150—156, rys., tabl., wykr., bibliogr. s. 156.

1955

61. Ogólne wskazania czynności przy uruchomieniu silnika. W: Kombajn zbożowy S-4. Warszawa s. 52—57, rys.

62. Przykład obliczenia układu szczęk hamulcowych. W: Werner Jerzy: Teoria ruchu samochodu i podwozia samochodowe. Łódź s. 493—497.

63. Regulacja położenia części żniwnej kombajnu. W: Kombajn zbożowy S-4. Warszawa s. 20—25, rys.

64. Skrzynia przekładniowa napędu części żniwnej. W: Kombajn zbożowy S-4. Warszawa s. 65—85, rys., tabl.

65. Układ napędowy i jezdny kombajnu. W: Kombajn zbożowy S-4. Warszawa s. 164—177, ilustr.

66. Wykaz części wymiennych. Silnik S-43. W: Kombajn zbożowy S-4. Warszawa s. 162—163, ilustr.

1958

67. Badania resorów piórowych zawieszeń samochodów. *Techn. motoryz.* R. 8: zesz. 2 s. 47—51.

1959

68. Ciągniki Alldog A1315 i A1806. *Techn. motoryz.* R. 9: zesz. 1 s. 12—16, rys., tab.

DŁUGOŁĘCKI RYSZARD
od 1947; Kat. Części Maszyn.

1955

69. Wyznaczenie zakresu pracy hamownicy wodnej. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 3: zesz. 4 s. 34—35, rys., wykr.

1956

70. Wyznaczenie charakterystyki hamulca przepływowego oraz przystosowanie jego wirnika do hamowania zwiększonych momentów. Определение характеристик прогонного тормоза, а также приспособление его ротора для горможения увеличенных моментов. Establishing the characteristics of the water-brake and adapting its impeller for bracking bigger torques. Ermittelung der Charakteristiken einer Strömungsbremse und Anpassung ihres Rotors an grössere Bremsmomente. *Pr. Inst. Techn. Ciepl.* R. 3: zesz. 7 s. 3—10, rys., wykr., streszcz., rez., sum. bibliogr., s. 10.

1958

71. Badanie i analiza zjawisk dynamicznych w zespole okrętowym typu Bauer-Wacha MC/10a + + TP8, uogólnienie końcowych wniosków. Испытание и анализ динамических явлений в корабельном приводном агрегате. Investigation of the wrong dynamic effects of a ship driving set. *Pr. Inst. Techn. Ciepl.* R. 6: zesz. 11 s. 1—17, rys., wykr., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 17.

72. Wpływ budowy i warunków pracy silnika dwustronnego działania na charakter pracy złącz ruchc-

wych napędu. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 6: nr 3—4 s. 75—76.

1959

73. Maszynoznawstwo. Tłokowe silniki parowe. T. 237 — T. 240. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 335—345, rys., wykr., tab.

DOWKONTT JERZY
od 1945 do 1953; Kat. Silników Samochodowych.

1947

74. Oznaczenie strat mechanicznych w silnikach spalinowych. *Prz. mechan.* R. 6: zesz. 1 s. 8—9, rys., wykr., streszcz.

1948

75. Silniki spalinowe w dobie obecnej. *Prz. mechan.* R. 7: zesz. 1 s. 17—21, streszcz.

1949

76. O obiegach teoretycznych silników wewnętrznego spalania. *Prz. mechan.* R. 8: zesz. 1 s. 3—5; wykr., streszcz.

1954

77. Kiedy pisać kG, a kiedy kg? *Zesz. nauk. PŁ* nr 1. *Mechanika* zesz. 1 s. 60—62.

DUNIEWICZ WIKTOR
od 1945 do 1954; Kat. Pomp i Silników Wodnych.

1952

78. Maszyny. T. 226 — T. 230. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 335—344, rys., tab., wykr.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

GAJL JANUSZ
od 1953 do 1957; Kat. Techniki Cieplnej.

1958

79. Badanie sprężarek tłokowych. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 2 Łódź s. 187—242, wykr., rys., tab., bibliogr. s. 240, powiel.

GAŁKIEWICZ TADEUSZ
od 1950; Kat. Wytrzymałości Materiałów.

1954

80. Zbiór zadań z mechaniki Cz. 2—3 Oprac. ... Zob. poz. 2678.

1956

81. Zastosowanie metody małego parametru do określenia siły krytycznej ściskanego pręta o zmiennym przekroju poprzecznym. Применение метода малого параметра к определению критической силы сжимаемого стержния переменного сечения. The metod of the small parameter applied to determine the critical force of a compressed bar with a variable cross section. *Zesz. nauk. PŁ* nr 10. *Mechanika* zesz. 4 s. 99—111, rys., tab., streszcz., soderž., sum.

GODLEWSKI MICHAŁ
od 1949 do 1951; Kat. Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej.

1950

82. Żeliwo z grafitem sferoidalnym. *Mechanik.* R. 23: zesz. 9—10 s. 432—435, ilustr., tab., streszcz., bibliogr. s. 435.

GÓRAL EDMUND
od 1953; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych

1952

83. Ekonomiczna rekuperacja ciepła w turbinach gazowych. Zob. poz. 99.

1954

84. Turbina parowa TC25. *Prz. mechan.* R. 13: zesz. 9 s. 269—273, rys., bibliogr. s. 273. [Współaut.: S. Gebhard].

85. Wpływ wielkości wymiennika ciepła na sprawność obiegu turbiny gazowej z rekuperacją. Влияние размера теплоодменника на коэффициент полезного действия цикла газовой турбины с рекуперацией. Influence of the size of a heat-exchanger on the cycle of efficiency of a gas-turbine with recuperation. *Zesz. nauk. PŁ* nr 3 *Mechanika* zesz. 2 s. 91—114, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 113.

1955

86. Badanie kondensacyjnej turbiny parowej w pracy z pogorszoną próżnią do celów ciepłownictwa. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 3: nr 5 s. 33—34 rys., wykr.

87. Pięć lat Grupy Dyskusyjnej Cieplnych Maszyn Przepływowych Politechniki Łódzkiej. Five years of discussion group of thermal turbo (flow) machines at Engineering College Łódź. Пять лет существования дискуссионной группы Теплсвых Турбомашин Лодзинского Политехнического Института. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 1 s. 56—65, tabl., streszcz., sum., soderž., powiel.

88. Polska turbina wysokoprężna TC-25. *Horyz. Techn.* R. 9: nr 8 s. 338—341, rys.

89. Zamierzenia Grupy Dyskusyjnej Cieplnych Maszyn Przepływowych w roku 1956/1957. The programme of the discussion group in 1956/1957. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 2 s. 23—24, sum., powiel.

1957

90. Aktualne tendencje rozwojowe regulacji turbin. The actual development tendencies of turbine regulation. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 6 s. 34—38., sum.

91. Kurs regulacji turbin w Łodzi. Turbine regulation course in Łódź. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 5 s. 23—24, sum., powiel.

1958

92. Organizacja i metody nauczania dyscypliny „Automatyka i regulacja" *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 17 s. 45—48.

93. Wykłady z dziedziny automatyki i regulacji na Wydziale Mechanicznym Politechniki Łódzkiej. The lectures on automatics and regulation at the department of Mechanics of Technical University of Łódź. Die Verlesungen über Automation und Regulierungen an der Maschinenbauabteilung der Technischen Hochschule Łódź. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 11 s. 7—13, streszcz., powiel.

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2755.

GRABOWSKI JANUSZ

od 1954 do 1957; Kat. Papiernictwa i Maszyn Papierniczych.

1955

94. Rozdrabnianie drewna i słomy. W: Poradnik papiernika. Warszawa s. 245—260; rys. tab.

GRZELAK ZDZISŁAW

od 1959; Kat. Ekonomii Politycznej.

1959

95. Zagadnienie ekonomicznego rachunku wymiany przestarzałych urządzeń i maszyn na nowe. W: Ekonomia polityczna. Cz. 1. Łódź s. 110—144, tab.

GUNDLACH WŁADYSŁAW RUDOLF

od 1950; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1951

96. „Cieplne maszyny wirnikowe" czy „Maszyny przepływowe". Zob. poz. 556.

97. Praca stopnia turbiny akcyjnej w zmiennych warunkach. *Pr. Badaw. Gł. Inst. Mechan.* nr 3 s. 5—34, nlb., rys., wykr., streszcz., rez. sum., bibliogr. s. 34—35.

98. Wyznaczanie zmian objętości i ciśnienia w funkcji zmiany cieplika w przemianach politropowych. *Pr. Badaw. Gł. Inst. Mechan.* nr 3 s. 1—3, nlb., wykr., rys., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. [4].

1952

99. Ekonomiczna rekuperacja ciepła w turbinach gazowych. *Pr. Inst. Mechan.* zesz. 5 s. 1—15, nlb., streszcz., rez., cont., wykr., bibliogr. s. [16] (Współaut.: E. Góral).

100. O układach jednostek miar. *Prz. mechan.* R. 11: zesz. 4 s. 157—162.

101. Obiegi turbin gazowych z rekuperacją ciepła. *Energ.* R. 6: zesz. 2 *Biul. Inst. Techn. Ciepl.* nr 2 s. 3—6, wykr.

102. Sprężarka promieniowa wielodyfuzorowa. *Energ.* R. 6: zesz. 1 *Biul. Inst. Techn. Ciepl.* nr 1 s. 1—2, rys. [Współaut.: St. Kuczewski].

103. Wyznaczanie rozkładu ciśnień w maszynach i urządzeniach przepływowych w zmiennych warunkach pracy. *Pr. Gł. Inst. Mechan.* nr 4 s. 13—21, wykr., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 21.

1954

104. O ujednolicenie oznaczeń schematycznych w technice cieplnej. Унифицирование схематических обозначений в термотехнике. An attempt of unifying the schematical denotations in technical thermodynamics. *Zesz. nauk. PŁ* nr 3 *Mechanika* zesz. 2 s. 123—131, rys., streszcz., soderž., sum. [Współaut.: R. Przybylski].

105. Zasada wymiarowo-spójnego formułowania równań i stosowania układu jednostek MKS. Размерный принцип однородной формулировки уравнений и применение системы единиц МКС. The principle of dimensional coherence in formulating equations and the application of the MKS system. *Zesz. nauk. PŁ* nr 3 *Mechanika* zesz. 2 s. 115—122, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 120.

1955

106. O podstawach projektowania wentylatorów. Некоторые основы из проектирования вентиляторов. Some principles fot the designing of fans and blowers. *Zesz. nauk. PŁ* nr 7 *Mechanika* zesz. 3 s. 82—122, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 121.

107. Poglądowa analiza współpracy sprężarki i odbiornika. Наглядный анализ совместной работы компрессора и приемника. Analysis of the cooperation of compressor and receiver. *Arch. Budowy Maszyn* T. 2: zesz. 4 s. 395—407, rys., wykr., soderž., sum., bibliogr. s. 406.

108. Zależność sprawności wentylatora promieniowego od parametrów kinematycznych i geometrycznych. Зависимость коэффициента полезного действия радиального вентилятора от кинематических и геометрических параметров. The influence of kinematical and geometrical parameters on the radial flow fan efficiency. *Zesz. nauk. PŁ* nr 7 *Mechanika* zesz. 3 s. 122—138, nlb., rys., wykr., tabl., streszcz., soderž., sum. bibliogr. s. 137—138.

109. Dziesięć lat pracy Katedry i Zakładu Turbin Parowych Politechniki Łódzkiej 1954—1955. Ten years' activity of the Chair and Institute of Steam Turbine of the Engineering College of Łódź. Zehnjahrige Tätigkeit des Lehrstuhls und Institutes für Dampfturbinen an der Technischen Hochschule Łódź. Десять лет работы Кафедры и Отдела Паровых Турбин Лодзинского Политехнического Института. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 1 s. 5—14, tabl., streszcz., soderž., sum., Zsf.

110. Kilka uwag o przepływie przez osiowe wieńce łopatkowe. Some remarks about the flow through the axial blade annulus. Einige Betrachtungen über die Stromung durch axiale Schaulfelkränze. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 2 s. 3—15, rys., wykr., streszcz., sum., Zsf., bibliogr. s. 12—13.

111. Strata częściowego zasilania wieńców wirujących. Loss of partial admission. Teilbeaufschlagungsverlust dre rotierenden Schaufelkranze. Потеры частичного питания вращающихся венцов. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 1 s. 31—42, tab., streszcz., soderž., sum. Zsf. bibliogr. s. 41.

112. Wrażenia uczestnika V Światowej Konferencji Energetycznej. The impressions of a partaker in the V-th World Power Conference. Fünfte Weltkraftkonferenz. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 2 s. 27—42, sum., Zsf.

113. Elektrownie cieplne: rozplanowanie, układy jednostek, konstrukcyjne i ruchowe problemy kotłów parowych oraz turbin parowych i gazowych. Тепловые электростанции — их распланирование, схемы агрегатов, конструкционные и эксплоатационные проблемы в области паровых котлов, паровых и газовых турбин. Thermal power plants-general lay-out, arrangement of turboalternator units, problems concerning the construction and operation of steam boilers as well as of steam and gas turbines. *Prz. elektrot.*. R. 33: zesz. 3 s. 101—107, rys., bibliogr. s. 106—107. V Światowa Konferencja Energetyczna. [Współaut.: S. Andrzejewski, W. Fiszer, J. Kucharski, R. Szewalski].

114. Kilka uwag o sposobach rozrządu w turbinach parowych Cz. 1. Some remarks about the means of steam distribution in steam turbines. 1. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 3 s. 15—19, ilustr., tabl., sum.

115. O wymaganiach stawianych regulacji w wyniku rozwoju turbin. About the demand of regulation as a result of turbine development. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 6 s. 39—41, sum.

116. Postępy w dziedzinie teorii badań i konstrukcji sprężarek, dmuchaw i wentylatorów w Polsce na tle osiągnięć światowych. The progress in theory, research and construction of compressors, blowers and fans in Poland. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 4 s. 5—19, sum.

117. Turbozespoły ładujące silniki spalinowe. Cz. 1—3. The turbosuperchargers for internal- combustion engines. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 3 s. 21—29, tab., sum.; nr 5 s. 13—21, rys., wykr., sum.; nr 8 s. 55—61, wykr., Zsf. [Współaut.: cz. 2, 3 T. Kurowski].

118. Z zagadnień perspektyw rozwojowych techniki regulacyjnej. The problems of the development prospects in regulation. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 5 s. 25—36., sum.

119. Założenia metodyczne do obliczania stopni sprężarkowych. Skrót referatu wygł. na Zebraniu Grupy Dyskusyjnej CMP 14. 11. 1956 r. The methodical assumptions for calculation of compressors and fans. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 3 s. 37—41, sum.

1958

120. Wykres warstwicowy eksploatacji turbin upustowych. Shell-curve diagram for industrial turbines. Muschelkurvendiagramm für Industrieturbinen. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 12 s. 23—25, rys., wykr., streszcz., powiel.

1959

121. Maszynoznawstwo. Turbiny cieplne. T. 241 — T. 251. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 346—359, rys., wykr., tab.

122. W poszukiwaniu praktycznego układu jednostek miar. Looking for a practical system of measure units. In der Suche nach einem praktischen Massystem. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 20 s. 31—43, tab., bibliogr. s. 43.

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2755.

HAŚ ZDZISŁAW

od 1954; Kat. Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej.

1957

123. Nasiarczanie stali. Zob. poz. 572.

HAUSMAN KAROL
od 1954; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1958

124. Badanie dyfuzorów modelowego stopnia dmuchawy promieniowej. The tests of duffusers of a model radial blower stage. Modellversuche an Diffusooren einer Radialgebläsestufe. *Ciepl. Maszyny przepływ.*. nr 15 s. 7—22, rys., wykr., bibliogr. s. 22. [Współaut.: P. Walczak].

125. Pierwsza przemysłowa sprężarka promieniowa polskiej konstrukcji. The first Polish construction of a radial compressor for industry purposes. Der erste in Polen konstruierte Radialverdichter für Industrie. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 13 s. 19—28, rys., powiel.

JANUSZKIEWICZ DANIEL
od 1957; Kat. Papiernictwa i Maszyn Papierniczych.

1958

126. Wlew naporowy maszyny papierniczej. Напорный ящик бумажной машины. Open head box of the papermachine. *Prz. papiern.* R. 14: nr 5 s. 141—144, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 144.

JĘDRZEJOWSKI JERZY
od 1946; Kat. Silników Samochodowych.

1954

127. Obliczenia szybkobieżnego silnika spalinowego typu przemysłowego. Cz. 1—2. PWN 8°; Cz. 1: Warszawa 1954 ss. 238, nlb., rys., wykr., tab., tabl.; cz. 2: Drgania skrętne układu korbowego. Łódź 1956 ss. 162, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 158—159. powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka.

128. Wykreślno-rachunkowe wyznaczanie częstości i postaci drgań skrętnych układów korbowych rzędowych silników spalinowych. Графическо-расчетное определение частоты и формы крутильных колебаний кривошипных механизмов рядовых двигателей внутреннего сгорания. Graphical and numerical determination of the frequency and form of torsional vibrations in the crank system of rank combusition engines. *Zesz. nauk. PŁ* nr 11 *Mechanika* zesz. 5 s. 35—80, rys., tabl., tab., wykr., streszcz., soderž,. sum., bibliogr. s. 79.

1957

129. Obliczanie tłkokowego silnika spalinowego. Warszawa PWT 8° ss. 242, nlb., rys., tabl., tab., err., bibliogr. s. [244].

JÓZEFIAK CEZARY
od 1953 do 1954 i od 1958; Kat. Ekonomii Politycznej.

1958

130. Fundusz zakładowy i potrzeby zbiorowe. *Życie gosp.* R. 13: nr 18 s. 3, tab., ilustr.

131.. Kłopoty z procentem. *Życie gosp.* R. 13: nr 31/359 s. 2.

132. Konfrontacja z rzeczywistością. *Życie gosp.* R. 13: nr 48/376 s. 2. [Współaut.: M. Misiak].

1959

133. Rachunek ekonomiczny w gospodarce socjalistycznej i jego główne elementy. W: Ekonomia polityczna Cz. 1 Łódź s. 67—109, wykr., tab.

KANIEWSKI WIESŁAW
od 1952; Kat. Części Maszyn.

1958

134. Obliczanie połączeń zwojowych. W: Korewa W., Borowicz J.: Zbiór zadań z części maszyn. Cz. 1. Wyd. 2 Łódź s. 117—136, rys.

1959

135. Łożyska ślizgowe z wieloma klinami smarowymi. Подшипники скольжения со смазочными клиньями. Sliding bearings with numerous lubrication wedges. Gleitlager mit mehreren Schmierkeilen. *Prz. mechan.* R. 18: nr 12 s. 397—401, rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 401.

KARPIŃSKI HENRYK
od 1946; Kat. Papiernictwa i Maszyn Papierniczych.

1951

136. Mechanika i chemia w przemyśle papierniczym. *Papiernik* R. 5: nr 3 s. 2—4.

KAZIMIERSKI ZBYSZKO
od 1957; Kat. Ciepl. Maszyn Przepływ.

1958

137. Projekty koncepcyjne turbin przemysłowych małej mocy. The designs of industrial turbines for small output. Entwürfe von Industrieturbinen kleiner Leistung. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 12 s. 7—22, rys., wykr., tab., powiel.

KĄCKI EDWARD
od 1953; Kat. Matematyki.

1958

138. Nagrzewanie taśm stalowych będących w ruchu metodą oporową bezpośrednią. Zob. poz. 1100.

KIKIEWICZ ZBIGNIEW
od 1950; Kat. Papiernictwa i Maszyn Papierniczych.

1950

139. Pierwsza Ogólnokrajowa Konferencja Transportu Wewnętrznego w Zakładach Pracy. *Papiernik* R. 4: nr 8 s. 11—14, ilustr., wykr.

1954

140. Technologiczne wskaźniki holendrów. *Prz. papiern.* R. 10: nr 6 s. 189—199, rys.

1955

141. Awarie młynów Haug'a wynikłe z niedokładności montażu. Аварии мельниц Хауга вследствие неточности монтажа. The damages in Haug's refiners due to inaccurate assembling. *Prz. papiern.* R. 11: nr 7 s. 205—207, rys., ilustr., tab.

142. Bilans masy i wody maszyny papierniczej. Баланс массы и воды бумажной машины. The balance of stuff and water on the papermaking machine. *Prz. papiern.* R. 11: nr 6 s. 165—171, rys., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 171.

143. Pierwsze doświadczenia z odwadniarkami do młynów Haug'a produkcji krajowej. *Prz. papiern.* R. 11: nr 6 s. 177—179, rys., wykr.

144. Przydatność młynów Hauga w świetle ostatnich badań. *Prz. papiern.* R. 11: nr 12 s. 356—370, rys., wykr., ilustr., tab.

1956

145. Ćwiczenia obliczeniowe z maszyn papierniczych. Cz. 1. Zob. poz. 269.

146. Obliczenie mocy do napędu kamienia ścieraka. Расчет мощности привода дефибратора. Determination of power demand for a grinder drive. *Prz. papiern.* R. 12: nr 7 s. 203—205, rys.

147. Obliczenie mocy do napędu ścieraka łańcuchowego. Расчет мощности привода дефибратора. Determination of power demand for a grinder drive. *Prz. papiern.* R. 12: nr 8 s. 235—236, rys.

148. Rola i zadania stacji doświadczalnej w przemyśle celulozowo-papierniczym. Роль и задача опытной станции в целлюлозно-бумажной промышленности. The role and task of a pilot plant in the pulp and paper industry. *Prz. papiern.* R. 12: nr 6 s. 164—165, rys.

1957

149. Przykład obliczenia piasecznika płaskiego. Пример расчета плоской посочницы. An example of the calculation of a riffler. *Prz. papiern.*, R. 13: nr 1 s. 13—14, rys.

150. Rozwłóknianie masy w hydropulperze i hydrafinerze. Разбивание массы на волокна в гидропальпере и гидрофайнере. Pulp slushing in a Hydrapulper and Hydrafiner. *Prz. papiern.* R. 13: nr 10 s. 296—300; 309—310, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 310.

1958

151. Badania hydrafinera przy zmiennych obrotach. Исследования гидрофайнера при работе с переменным количеством оборотов. Investigations of a hydrafiner work at variable speeds. *Prz. papiern.* R. 14: nr 7(174) s. 193—197, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 197.

1959

152. Oczyszczanie masy celulozowej i makulatury przy wysokich stężeniach. Очистка целлюлозной и макулатурной массы большой концентрации. Cleaning of pulp and waste paper at high consistency. *Prz. papiern.* R. 15: nr 7(186) s. 193—197, rys., tab., ilustr., streszcz., rez., sum.

153. Porównawcze badania pracy hydrafinera, młyna Jordana i holendra ciągłego mielenia. Сравнение исследований по работе гидрофайнера, мельницы Жордана и ролла непрерывного действия. A comparison of a hydrafiner, Jordan refiner and a continuous beater performances during beating. *Prz. papiern.* R. 15: nr 1 s. 3—9, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 9.

KOMECKI TADEUSZ
od 1954; Kat. Techniki Cieplnej.

1956

154. O kondensacji powietrznej. Z obrad sekcji G.3 V Światowej Konferencji Energetycznej. About air condesation. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 2 s. 43—48, tabl., streszcz., sum.

1958

155. Badania turbin parowych. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 2 Łódź s. 135—162, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 160, powiel.

156. Określanie średniej temperatury wody w skraplaczach wyparnych. *Biul. Kat. Tech. Ciepl. Zakł. Chłodnictwa PŁ. Chłodnictwo* nr 1 s. 19—31, rys., wykr., bibliogr. s. 31.

157. Pomiar ciśnienia. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 1 Łódź s. 83—124, ilustr., rys., tab., bibliogr. s. 123, powiel.

KONKA JANUSZ
od 1958; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1959

158. Informator o katedrach Politechniki. A quide to institutes and chairs of the Polytechnic in Łódź. Führer durch die Institute und Lehrstühle der Technischen Hochschule Łódź. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 20 s. 71—74.

KORASIEWICZ JAN
od 1948 do 1951; Kat. Urządzeń Przemysłowych Zakładów Włókienniczych, Wydz. Włókienniczy.

1948

159. Ciepłownie (W związku ze Zjazdem Elektryków Czeskich w Brnie w dniach 8—9 kwietnia 1948 r.). *Przem. włókien.* R. 2: nr 9—10 s. 282—288, rys., tab.

1949

160. Normowanie energetyczne w przemyśle włókienniczym. *Przem. włókien.* R. 3: nr 3 s. 87—90, tab.

161. Powrót skroplin z sieci parowej. *Przem. włókien.* R. 3: nr 5 s. 193—197, rys., tab.

162. Zmiękczanie wody dla celów przemysłowych. *Przem. włókien.* R. 3: nr 10—12 s. 377—378.

1950

163. Polski węgiel w kotłowni. *Przem. włókien.* R. 4: nr 7—8 s. 368—374, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 374.

1951

164. Zadania z urządzeń przemysłowych (Wg. ćwiczeń prowadzonych na Wydziale Włókienniczym PŁ). Łódź PWN 4° ss. 151, XIX, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 88, 151 powiel. Politechnika Łódzka.

KOREWA WITOLD
od 1946; Kat. Części Maszyn.

1947

165. Rola Centralnych Biur Konstrukcyjnych w przemyśle. *Prz. techn.* R. 68: nr 23—24 s. 377—379.

1948

166. Cennik prac konstrukcyjnych. Sur le prix — courant des travaux des constructeurs. The designer's price list. *Prz. techn.* R. 69: nr 1—2 s. 13—15.

167. Ogólne problemy konstrukcyjne. General designing problems. Problémes généraux de construction. Общие конструктивные проблемы. *Prz. mechan.* R. 7: zesz. 7—8 s. 283—285, streszcz.

1952

168. Części maszyn. T. 1—2. Łódź PWN powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka. T. 1. Połączenia stałe. 1952 4° ss. 354, III, bibliogr. s. 353—354. Atlas ss. 12, tabl. 179 nlb., t. 2: Przekładnie mechaniczne. 1955 8° ss. 279, tab., bibliogr. s. 273—274. Atlas ss. 194, tabl.

1954

169. Konstrukcyjna metoda obliczania połączeń wciskowych. *Zesz. nauk. PŁ* nr 1 *Mechanika* zesz. 1 s. 63—127, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum.

1955

170. Metodyka i zakres wykładów „Części maszyn" W: Materiały z konferencji metodyczno-naukowej Katedr Części Maszyn i Teorii Mechanizmów w Politechnice Łódzkiej. Warszawa s. 27—41, powiel.

171. Zunifikowany sposób obliczania przekładni zębatych. W: Materiały z konferencji metodyczno-naukowej Katedr Części Maszyn i Teorii Mechanizmów w Politechnice Łódzkiej. Warszawa s. 72—82, powiel.

172. Obliczanie złącza wciskowego w przypadku pełnego stalowego czopa. Конструкционный расчет соединений с гарантированным натягом в случае массивной стальной цапфы. Constructional calculation of a shrunk fit in the case of a massive steel peg. *Zesz. nauk. PŁ* nr 10 *Mechanika* zesz. 4 s. 67—87, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum.

1957

173. Zbiór zadań z części maszyn. Cz. 1 Warszawa Stud. Zaocz. Politechniki Warszawskiej 4° ss. 174, rys., wykr., ilustr., tab., powiel.

Toż: Wyd. 2 Łódź 1958 PWN 8° ss. 167, rys., wykr., tab., tabl., powiel. [Współaut.: Wyd. 2: J. Borowicz].

174. Części maszyn. Cz. 1—3 powiel. Cz. 1: Dla kierunków Mechanicznego, Elektrycznego, Komunikacji, Technologii mechanicznej włókna. Warszawa 1957 Stud. Zaocz., Politechniki Warszawskiej. 4° ss. 270, tab., tabl., powiel.; cz. 2: Dla kierunków Mechanicznego, Elektrycznego, Komunikacji, Technologii mechanicznej włókna. Warszawa 1957 Stud. Zaocz. Politechniki Warszawskiej 4° ss. 274, rys., tab., wykr., ilustr., bibliogr. s. 274; cz. 3: Łódź 1959 PWN 8° ss. 253, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 252—253.

Toż: Wyd. 2 Cz. 1. Łódź 1958 PWN 8° ss. 258, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 255., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych Politechnika Łódzka.

KORNBERGER ZBIGNIEW
od 1946; Kat. Technologii Budowy Maszyn.

1948

175. Koła zębate. Edinburgh. *Przegląd Motoryzacyjny*. ss. 92, rys., wykr., tab. Biblioteka „Przeglądu Motoryzacyjnego" nr 9.

1953

176. Postęp w dziedzinie obróbki skrawaniem samochodowych kół zębatych walcowych. *Techn. motoryz.* R. 3: zesz. 11 s. 322—327, rys., ilustr., streszcz.

1956

177. Metody badań kolometrycznych nad obróbką skrawaniem. Калориметрические опыты по обработке сверлением. Calorimetric investigations on drilling. *Zesz. nauk. PŁ* nr 11 *Mechanika* zesz. 5 s. 3—33, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 32.

1959

178. Niektóre zagadnienia projektowania przekładni zębatych. Obciążenie zębów i zniszczenia zębów. Некоторые вопросы проектирования зубчатых передач. Selected problems dealing with gear design. Probleme der Zahnradgetriebekonstruktion. *Mechanik* R. 32: nr 2 s. 63—68, ilustr., rys., wykr., bibliogr. s. 68; nr 6 s. 309—313, wykr., rys., bibliogr. s. 313.

179. Technologia budowy maszyn. Łódź Politechnika Łódzka 8° ss. 351, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 334—335, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka.

KORSUŃ ANDRZEJ
od 1950; Kat. Techniki Cieplnej.

1958

180. Badanie silników spalinowych tłokowych. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 2 Łódź s. 163—185, rys., wykr., bibliogr. s. 184, powiel.

181. Indykatory mechaniczne. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 1 Łódź s. 125—134, rys., wykr., bibliogr. s. 133, powiel.

KORYCIŃSKI MARIAN
od 1951; Kat. Obrabiarek i Obróbki Skrawaniem.

1957

182. Placówki doświadczalne przy zakładach produkcyjnych. *Mechanik*. R. 30: zesz. 12 s. 537—538, wykr., streszcz. [Współaut.: M. Czerniewski].

1959

183. Uwagi o produkcji szlifierek w NRF. Замечания по производству шлифовальных станков в ГФР. Production of grinding machines in Western Germany. Bemerkungen über Schleifmaschinenproduktion in Bundesrepublik Deutschland. *Mechanik* R. 32: nr 3 s. 127—129, ilustr., streszcz.

KOSIEWICZ TADEUSZ
od 1945 do 1949; Kat. Silników Samochodowych.

1948

184. Fabrykacja płaskich resorów samochodowych. *Prz. samoch.* R. 2: zesz. 9—10 s. 517—523, rys., ilustr.

1949

185. Półautomatyczna tokarka wielonożowa do obróbki wałków rozrządczych silników samochodowych. *Mechanik* R. 22: zesz. 1—2 s. 45—47, rys., ilustr.

KOTLEWSKI FELIKS
od 1946; Kat. Techniki Cieplnej.

1952

186. Spalanie. Kotły parowe. T. 190—T. 199, T 201—T 203. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 299—307, tab.; 308—310, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

1958

187. Pomiar ciężaru i objętości. W: Laboratorium techniki cieplnej Cz. 1 Łódź s. 7—42, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 41, powiel.

188. Pomiar temperatury. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 1. Łódź s. 43—82, rys., tab., bibliogr. s. 81, powiel.

1959

189. Ciepło. Spalanie. T. 197— T. 213, T. 216—T. 222. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 280—302, rys., wykr., tab. 310—316, rys., wykr., tab.

190. Maszynoznawstwo. Kotły parowe T. 223—T. 231. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 317—325, wykr., tab.

KOWALSKI ADAM
od 1947; Kat. Pomp i Silników Wodnych.

1957

191. Automatyczna regulacja saturacji I. Zob. poz. 2529.

1959

192. Maszynoznawstwo. T. 258—T. 265, T. 267, T. 270—T. 279. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 365—369, rys., tab., 371, 374—379, rys., wykr., tab.

KOZDĘBA JAN

od 1947 do 1957; Kat. Kotłów i Aparatów Parowych.

1948

193. Zagadnienia ruchowe kotłów parowych. *Prz. włókien.* R. 2: nr 8 s. 238—244.

1953

194. Obieg wody w kotłach wodnorurkowych. Cz. 1, 2. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 1: nr 3—4 s. 14—20 rys., wykr., streszcz.; nr 5 s. 15—19, wykr., rys., streszcz., bibliogr. s. 19.

KUCZEWSKI STANISŁAW

od 1948; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1949

195. Wpływ kształtu profilu i liczby Macha na współczynnik siły nośnej elementu łopatki śmigła. *Pr. Inst. Aerodyn. PW* zesz. 8 s. 50—59, tabl., wykr.

1951

196. Charakterystyka stoiska ITC do badań palisad nieruchomych i uwagi na temat zastosowanych metod badawczych i przyrządów. *Pr. Inst. Mechan.* zesz. 3 s. 37—45, rys., ilustr., wykr., streszcz., rez., sum. [Współaut.: L. Porowski].

1952

197. Badanie wentylatorów osiowych w warunkach ruchowych. *Energ.* R. 6: zesz. 6 *Biul. Inst. Techn. Ciepl.* nr 4 s. 11—13, rys. [Współaut.: T. Bernard].

198. Kształtowanie się przepływu przez sprężarkę osiową. *Energ.* R. 6: zesz. 5 *Biul. Inst. Techn. Ciepl.* nr 3 s. 7—10, rys.

199. Sprężarka promieniowa wielodyfuzorowa. Zob. poz. 102.

1953

200. Badanie dyfuzorów wentylatorów osiowych. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 1: nr 6 s. 40—42, wykr., ilustr.

201. Modernizacja kopalnianych wentylatorów lutniowych. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 1: nr 5 s. 42—44, wykr., rys., streszcz.

202. Określenie strat przepływów przez palisady i wieńce kierownicze. Определение потерь потоков в палисадах и в направляющих венцах. Determination of energy losses in flow through cascadres and nozzle passages. La determination des pertes du flux a travers les palissades et les couronnes directrices. *Pr. Inst. Mechan.* zesz. 6 s. 1—4, rys., wykr., streszcz., rez., res. [Współaut.: L. Porowski$_5$.

203. O przepływie przez sprężarkę osiową. О проплыве через центробережный компрессор. On the flow through axial compressor. *Pr. Inst. Mechan.* zesz. 7 s. 1—33, ilustr., rys., wykr., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 33.

204. Wzajemne oddziaływanie łopatek w układach sprężających. Взаимодействие лопаток в компрессорных лопаточных системах. Interaction of blades in palisades for compression systems. Interaction des palettes en palissades de compression. *Pr. Inst. Techn. Ciepl.* R. 1: zesz. 1 s. 5—17, rys., wykr., tabl., streszcz., sum., rez.

1954

205. Praca zespołowa wentylatorów kotłowych. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 2: zesz. 3 s. 15—19. rys., wykr., streszcz.

206. Wyznaczanie charakterystyk sprężarki osiowej. Определение характеристик осевых компрессоров. Calculation of the axial- flow compressor characteristics. *Zesz. nauk. PŁ* nr 3 *Mechanika* zesz. 2 s. 29—66, rys., wykr., tabl., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 65.

Przekł.: Eine Ableitung der Charakteristiken von Axial-Verdichtern. *Maschinenbautechnik* Jg. 4: 1955 H. 10 s. 546—554, wykr., tab., Zsf.; H. 11 s. 613—616, tab., wykr., bibliogr. s. 616.

207. Zasady obliczania wentylatorów akcyjnych. Метод расчета активного вентилятора. The principles of impuls fan calculations. La méthode du calcul de ventilateur à action. *Pr. Inst. Techn. Ciepl.* R. 2: zesz. 3 s. 3—12, rys., wykr., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 12.

1956

208. O słownictwie cieplnych maszyn przepływowych. *Zesz. nauk. PŁ* nr 11 *Mechanika* zesz. 5 s. 93—102.

209. Obliczanie wentylatorów promieniowych. Cz. 1. Расчет радиальных вентиляторов. I. Calculation of radial-Flow fan. I. Die Berechnung der Radialgebläse. I. *Pr. Inst. Techn. Ciepl.* R. 4: zesz. 2 s. 1—22, nlb., rys., tabl., wykr., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 22—23. R. 6: 1959 zesz. 13 s. 3—16, rys., wykr., tab., rez., sum.

210. Prace normalizacyjne z dziedziny cieplnych maszyn przepływowych. The standarization studies on the field of thermal turbe (flow) machines. Нормализационные работы в области тепловых турбо-машин. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 1 43—48, streszcz., soderž., sum.

211. Uwagi na temat rozwoju technicznych prac naukowo-badawczych. *Życie Szk. Wyższej* nr 3 s. 10—13.

1957

212. Porównanie obliczeń dmuchaw z wynikami pomiarów. Streszczenie referatu wygł. 14 XI 1956 r. The comparison of fans calculation with the results of measurements. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 3 s. 33—35, tabl., powiel., sum.

213. Uwagi na temat artykułu „Powiększenie sprawności wentylatorów śmigłowych i odśrodkowych". *Prz. mechan.* R. 16: zesz. 7 s. 293.

214. W sprawie artykułu „Rozważania o postępie". *Prz. techn.* R. 78: nr 6 s. 209—210.

215. Znaczenie dmuchaw, wentylatorów i sprężarek przepływowych dla gospodarki narodowej. The significance of blowers, fans and compressors, for the Polish national industry. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 4 s. 35—43, sum., powiel.

216. Znaczenie sprawności wentylatorów i sprężarek przepływowych dla gospodarki narodowej. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 5: nr 4 s. 128—131, streszcz.

1958

217. Metoda obliczania charakterystyk wentylatorów promieniowych. A method of the characteristic curves of radial blowers. Eine Berechnungsmethode der Charakteristiken von Radialgebläsen. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 15 s. 71—72, streszcz., powiel.

1959

218. Maszynoznawstwo. Sprężarki. T. 280—T. 283. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 380—383, rys., wykr., tab.

— Redaktorstwo czasopism Zob. poz. 2755, 2762.

KUROWSKI RAJNOLD

od 1945 do 1953; Kat. Wytrzymałości Materiałów.

1946

219. Zadania z wytrzymałości materiałów. Zesz. 1—3. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4°, powiel. Zesz. 1: ss. 39, rys.; zesz. 2: ss. 86, rys., wykr., tab.; zesz. 3: ss. 83, rys., wykr., tabl.

1947

220. Wytrzymałość materiałów łącznie z elementami dynamiki ustrojów sprężystych wg wykładów prof. Rajnolda Kurowskiego na Politechnice Łódzkiej uzupełnił... Zob. poz. 327.

221. Zadania z wytrzymałości materiałów. Cz. 1—2. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° powiel. cz. 1: 1947 ss. 263, rys., cz. 2: 1948 ss. 216, nlb., rys.

Toż: [Wyd. 2] Cz. 1—2. 4° powiel. Cz. 1: Łódź 1948 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ ss. 257, nlb., rys., Cz. 2 pt. Zbiór zadań z wytrzymałości materiałów. Wyd. 2 przejrz. i uzupełnił Z. Parszewski. Kraków 1953 PWN ss. 271, rys., Politechnika Łódzka.

Toż: [Wyd. 3] cz. 1. Łódź 1950 Spółdz. Akad. 8° ss. 226, nlb., rys., tab., powiel. Wydawnictwa Spółdzielni Akademickiej w Łodzi.

1948

222. Wytrzymałość materiałów łącznie z elementami dynamiki ustrojów sprężystych. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 326, nlb., IV, tabl., powiel.

Toż: [przedruk Wyd. 1] Łódź 1949 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 8° ss. XIII 391, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 391.

Toż: Wyd. 2 popr. Warszawa 1951 Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych 8° ss. XI, 391, nlb., err., rys., wykr., tab., bibliogr. s. 391.

Toż: pt. Wytrzymałość materiałów Wyd. 3 uzup. Warszawa 1955 PWN 8° ss. 459, nlb., rys., tabl., wykr., err., bibliogr. s. [460].

Toż:. pt.: Wytrzymałość materiałów Wyd. 4 popr. i uzup. Warszawa 1959 PWN 8° ss. 503, rys., wykr., tabl., bibliogr. s. [505]. [Współaut.: M. Niezgodziński].

1951

223. Badanie metali i ich stopów. § 4 Badania wytrzymałościowe metali. (Współaut.: Z. Brzóska). W.: Mechanik. Poradnik techniczny. Wyd. 3 całk. przerob. T. 2 Cz. I—A Warszawa 1951 s. 81—138, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 137—138.

224. „Maksymilian Tytus Huber 1872—1950". Wytrzymałość konstrukcji lotniczych. [Współaut.: J. Leyko]. *Prz. mechan.* R. 10: zesz. 6 s. 167—168. Konferencja Wytrzymałościowa Stowarzyszenia Inżynierów i Techników-Mechaników Polskich.

1952

225. Wytrzymałość materiałów. Warszawa Państw. Wydawn. Szkoln. Zawod. 8° Cz. 2 Mechaniki technicznej dla techników, ss. 247, nlb., rys., wykr., tab., ilustr., bibliogr. s. [246].

Toż.: Wyd. 2 uzup. Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Szkoln. Zawod. 8° ss. 256, rys., wykr., ilustr., tab., tabl., bibliogr. s. 249.

Toż.: Wyd. 3 Warszawa 1953 Państw. Wydawn. Szkoln. Zawod. 8° ss. 260, rys., wykr., ilustr., tab., tabl., bibliogr. s. 245.

Toż.: Wyd. 4 popr. Warszawa 1955 Państw. Wydawn. Szkoln. Zawod. 8° ss. 257, nlb., rys., wykr., ilustr., tab., tabl., bibliogr. s. 256.

226. Zbiór zadań z mechaniki. Cz. 1. Pod red.... Zob. poz. 2678.

KUROWSKI TEODOR
od 1956; Kat. Ciepl. Maszyn Przepływ.

1957

227. Turbozespoły ładujące silniki spalinowe. Cz. 4. The turbosuperchargers for internal combusstion engines. Part IV. Abgasturbolader Teil IV. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 9 s. 7—13, tabl., sum., Zsf., powiel.

LANZENDOERFER JERZY
od 1952; Kat. Budowy Samochodów.

1954

228. Budowa samochodów. Semestr VI. Poradnik metodyczny dla techników zaocznego szkolenia zawodowego. Łódź Techn. Zaocz. (Bazowe). Min. Przem. Maszyn. ss. 30, nlb., powiel.

1955

229. Obliczanie pochwy mostu. W: Werner Jerzy: Teoria ruchu samochodu i podwozia samochodowe. Łódź s. 321—327, rys.

1956

230. Narzekania asystenta. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 10/11 s. 6—7, rys.

1958

231. Wpływ kształtu nadwozia na ekonomiczność samochodu ciężarowego. *Techn. motoryz.* R. 8: zesz. 8 s. 295—296, rys., wykr., bibliogr. s. 296.

LATUSZKIEWICZ WIESŁAW
od 1957; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1958

232. Pierwszy kurs pomiarów drgań maszyn. *Ciepl. Maszyny przepł.* nr 18 s. 75—77.

233. Urządzenia do badania naprężeń dynamicznych na elementach wirujących. *Ciepl. Maszyny przepł.* nr 18 s. 67—73, rys.

LEYKO JERZY
od 1946; Kat. Wytrzymałości Materiałów.

1950

234. Obliczanie kadłuba kratowego o trapezowym przekroju poprzecznym. *Techn. lotn.* R. 5: zesz. 2 s. 60—66, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 66.

1951

235. „Maksymilian Tytus Huber 1872—1950". Wytrzymałość konstrukcji lotniczych. Zob. poz. 224.

236. Mechanika ogólna. Cz. 1: Statyka. Łódź PWN 4° ss. 295, rys., wykr., powiel., bibliogr. s. 295;

Toż.: Wyd. 2 popr. Łódź 1952 4° ss. 281, III, rys., wykr., powiel., bibliogr. s. 281;

Toż.: Wyd. 3. popr. Łódź 1956 8° ss. 245, nlb., rys., powiel., bibliogr. s. 242. Politechnika Łódzka. Skrypty dla Szkół Wyższych;

Toż.: Wyd. 4 Łódź 1958 8° ss. 246, rys., wykr., tab., powiel., bibliogr. s. 242.

1952

237. Mechanika ogólna. Cz. 2—3. Zob. poz. 25.

238. Napięcia w powłoce obrotowo-walcowej obciążonej na brzegu siłami wzdłużnymi. *Pr. Inst. Mechan.* zesz. 5 s. 17—32, rys., wykr., tab., rez., cont., bibliogr. s. 32.

239. Zbiór zadań z mechaniki. Cz. 1—3. Pod red. ... Zob. poz. 2678.

1953

240. Podstawy ogólnej teorii powłok. *Zesz. nauk. PŁ* nr 3 *Mechanika* zesz. 1 s. 39—63, rys., streszcz., bibliogr. s. 63.

1954

241. Zagadnienie dynamicznego sprzężenia drgań skrętnych z giętnymi w przypadku szybko obracającego się wału korbowego. Проблема динамического сопряжения крутильных и изгибных колебаний быстро вращающагося коленчатого вала. Dynamically coupling of the torsion vibration with the bending vibration of a fast rotating crankshaft. *Arch. Budowy Maszyn* T. 1: zesz. 3 s. 273—292, soderž., sum., bibliogr. s. 291.

1956

242. Wytrzymałość żebrowanej powłoki stożkowej obciążonej kołowo symetrycznie. *Rozpr. inżynier.* T. 4: zesz. 2 s. 307—324, rys., rez., sum., bibliogr. s. 324.

1959

243. Dynamika układów materialnych. Cz. 1. Dynamika ciała sztywnego. Warszawa PWN 8° ss. 311, nlb., rys., wykr., tab., bibliogr. s. [312].

244. Zagadnienie rozkładu naprężeń w ściskanej płycie prostokątnej poddanej jednoczesnemu dzia-

łaniu obciążenia poprzecznego. Вопрос разложения напряжений в сжимаемой прямоугольной пластинке подверженной одновременному действию поперечных нагрузок. The problem of stress distribustion in a compressed rectangular plate subject to simultaneous action of transverse load. *Arch. Budowy Maszyn* T. 6: zesz. 2 s. 259—277, rys., wykr., tab., streszcz., krat. soderž., sum., bibliogr. s. 276.

LISICKI ANDRZEJ
od 1956; Kat. Techniki Cieplnej.

1958

245. Badanie pomp odśrodkowych. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 2 Łódź s. 47—81, ilustr., rys., wykr., tab., bibliogr. s. 80, powiel.

ŁAGODZIŃSKI TADEUSZ
od 1951; Kat. Technologii Budowy Maszyn.

1957

246. Pomiar płaskości naczyniami połączonymi. Измерение плоскостности соединенными сосудами. The communicating vessel principle as applied to surface roughness measurements. Messungen der Flachheit mit verbundenen Röhren. Mesures de planéité par méthode de vases communiquants. *Mechanik* R. 30: nr 5—6 s. 249—251, rys., ilustr., streszcz., soderž., Zsf., sum., rés.

ŁAPIŃSKI JÓZEF
od 1946; Kat. Papiernictwa i Maszyn Papierniczych.

1945

247. Gospodarka cieplna fabryki spirytusu ługów posiarczynowych. Pierwsza w Polsce wytwórnia spirytusu z ługów posiarczynowych we Wrocławskiej Fabryce Celulozy i Papieru. *Prz. papiern.* R. 1: nr 5 s. 2—4, rys.; nr 6 s. 1—2.

1947

248. Spalanie ługów pocelulozowych. Sulphite waste liquors burning. *Prz. papiern.* R. 3: nr 12 s. 196—211, rys., wykr., tab., sum.

249. Surowce włókniste i półprodukty przemysłu papierniczego w planie trzyletnim. Fibrous raw materials and semi-products for the pulp and paper industry in 3 years' plan. *Prz. papiern.* R. 3: nr 12a (46) s. 221—231, tab.

Toż.: *Prz. techn.* (numer spec.) Pierwszy Kongres Techników Polskich. Katowice 1—3 XII 1946. Skróty referatów s. 222—224, tab. [Współaut.: E. Szwarcsztajn].

1949

250. Hydropulper. The hydropulper. *Prz. papiern.* R. 5: nr 2 s. 36—40, rys., wykr., tab., ilustr., sum.

1950

251. Nowoczesna ścieralnia. *Prz. papiern.* R. 6: nr 7/8 s. 141—149; R. 7: nr 3 s. 49—57, rys., ilustr., streszcz., soderž., sum.

252. Przemysł celulozowo-papierniczy w Planie 6-letnim. *Prz. papiern.* R. 6: nr 12 s. 257—277. [Współaut.: E. Szwarcsztajn].

253. Woda świeża i obrotowa przy maszynie papierniczej. Свежая и оборотная вода для бумагоделательной машины. Fresh and circulating water as needed for the papermaking machine. *Prz. papiern.* R. 6: nr 5—6 s. 109—112, rys., streszcz., soderž., sum.

1951

254. W sprawie używania wody obrotowej do mycia sita. *Papiernik* R. 5: nr 7—8 s. 33—34, tab.

255. Zagadnienie wyższych studiów papierniczych w Polsce. *Prz. papiern.* R. 7: nr 2 s. 29—33, streszcz., soderž., sum., rés.

1952

256. Nowe metody prażenia pirytów. *Prz. papiern.* R. 8: nr 7—8 s. 206—211, rys., wykr., bibliogr. s. 11.

257. Zużycie ciepła w warzelni przy gotowaniu z cyrkuklacją ługu. *Prz. papiern.* R. 8: nr 2 s. 34—39, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum.

1953

258. Nowe tendencje w budowie maszyn papierniczych. Новые тенденции в строении бумажных машин. New trends in designing paper machines. *Prz. papiern.* R. 9: nr 1 s. 4—12, nr 7 s. 198—203, rys., streszcz., soderž., sum.

259. Postęp techniczny w gospodarce energetycznej przemysłu celulozowo-papierniczego. Технический прогресс энергетического хозяйства в целлюлозно-бумажной промышленности. Technical progress in heat and in power economy in the pulp-and-paper industry. *Prz. papiern.* R. 9: nr 12 s. 368—372, tab.

260. Technologia ścieru drzewnego. Warszawa PWT 8° ss. 333, nlb., rys., wykr., ilustr., tab., tabl., bibliogr. s. 333—[334].

Toż.: Wyd. 2 popr. i uzup. Warszawa 1956 Wydawn. Przem. Lekk. i Spoż. ss. 287, nlb., rys., wykr., tabl., tab., err., bibliogr. s. [290].

261. Uwagi na temat wpływu zdolności produkcyjnych maszyn papierniczych na koszt ich budowy.

W: Oszczędność tworzyw w budowie maszyn i urządzeń. Prace Konferencji zorganizowanej przy współudziale Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Naczelnej Organizacji Technicznej (SIMP) 25—29 XI 1953 r. Warszawa s. 471—476, tab., + odbitka.

1954

262. Atlas maszyn papierniczych. [Red. ...]. Zob., poz. ... 2684.

263. Podstawowe zjawiska przy formowaniu wstęgi papieru na maszynie papierniczej. Основные явления при формировании ленты на бумажной машние. Principal phenomena occuring at the the sheet formation on a papermaking machine. *Prz. papiern.* R. 10: nr 7 s. 198—204, bibliogr. s. 204.

1955

264. Maszyny i urządzenia papiernicze. Cz. 1—2. Warszawa Wydawn. Przem. Lekk. i Spoż. 8° Cz. 1: Przygotowanie masy papierniczej 1955. ss. 411, nlb., rys., ilustr., wykr., tab., tabl., err., bibliogr. s. 411—[412]; tz. 2: Maszyna papiernicza. 1958 ss. 569, nlb., rys., ilustr., wykr., tab., tabl., err., bibliogr., s. 565—566.

265. Masy półchemiczne. W: Poradnik papiernika. Warszawa s. 166—181, rys., tab.

266. Mycie masy celulozowej. W: Poradnik papiernika. Warszawa s. 367—392, rys., tab., wykr.

267. Sortowanie masy celulozowej. W: Poradnik papiernika. Warszawa s. 392—424, rys., ilustr., wykr.

268. Zagęszczenie i odwadnianie masy celulozowej. W: Poradnik papiernika. Warszawa s. 424—447, rys., tab.

1956

269. Ćwiczenia obliczeniowe z maszyn papierniczych. Cz. 1. Łódź PWN 8° ss. 172, nlb., rys., tab., tabl., wykr., bibliogr. s. 170—171, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych PŁ. [Współaut.: Z. Kikiewicz].

270. Rozkład ciśnień na powierzchniach mielących w urządzeniach do przygotowania masy papierniczej. Pressure distribution upon the grinding surfaces in machines preparing papier pulp. Распределение давления на поверхностиях размалывающих приспособлений бумажноделательных машин. *Arch. Budowy Maszyn* T. 3: zesz 2 s. 203—227, rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 226.

1957

271. Warunki rozwoju fabryki. maszyn papierniczych w Polsce. (Artykuł dyskusyjny). Условия развития фабрики бумажных машин в Польше. The development conditions of a papermaking equipment factory in Poland. *Prz. papiern.* R. 13: nr 7 s. 217—219.

1958

272. Z Konferencji Sekcji Europejskiej TAPPI w Graz. Конференция Европейского Отдела „ТАППИ" в Граце. From the Conference of TAPPI European Section in Graz. *Prz. papiern.* R. 14: nr 1 s. 25—28. [Współaut.: Cz. Pustelnik].

1959

273. Hydrocyklony. Gidrociklony. Hydrocyclones. *Prz. papiern.* R. 15: nr 4 s. 105—109, rys., wykr., streszcz., soderž., sum.; nr 5 s. 141—146, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 146.
— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2764.

ŁASZKIEWICZ LUDWIK
od 1949; Kat. Papiernictwa i Maszyn Papierniczych.

1949

274. Aparat Elmendorfa, jego zastosowanie i wzorcowanie. The Elmendorf apparatus, its application and scaling. *Prz. papiern.* R. 5: nr 12 s. 249—252, rys., sum., bibliogr. s. 252.

275. Zmiękczenie wody kotłowej. Boiler feed water softening. *Prz. papiern.* R. 5: nr 5—6 s. 97—104, rys., tab., sum.

1950

276. Jak papiernik oszczędza węgiel. *Papiernik* R. 4: nr 5 s. 6—9, tab.

277. Rozbudowa siłowni przemysłowej. *Prz. papiern.* R. 6: nr 11 s. 224—233, rys., tab.

278. Usuwanie sadzy z ekonomizerów kulkami. *Prz. papiern.* R. 6: nr 1 s. 27—28, rys.

279. Wpływ zanieczyszczania powierzchni ogrzewalnych na pracę kotła. Влияние загрязнения нагреваемых поверхностей на работу парового котла. Sediment on heating surfaces and its impact onon the boiler efficiency. *Prz. papiern.* R. 6: nr 5—6 s. 113—117, rys., streszcz., soderž., sum.

1951

280. Gospodarka cieplna czeka na racjonalizatorów. *Papiernik* R. 5: nr 11 s. 11—12, rys., tab.

281. Urządzenia pomiarowe w gospodarce cieplnej przem. celulozowo-papierniczego. *Prz. papiern.* R. 7: nr 9 s. 207—209, rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 209.

1952

282. Obsługa ścieraka. *Prz. papiern.* R. 8: nr 3 s. 75—77, tab.

283. Regeneracja ługów posiarczanowych w nowoczesnych kotłach sodowych. *Prz. papiern.* R. 8: nr 3 s. 53—58, rys., tab., streszcz., soderž., sum.

Przekł.: Die Regenerierung der Sulfatablauge in neuzeitlichen Soda-Kesseln. *Zellstoff u. Papier.* 1953 nr 10. s. 145—147, rys., tab.

284. Radzieckie urządzenia odpopielające. *Prz. papiern.* R. 8: nr 1 s. 16—18, rys.

1953

285. Spalanie powarzelnych ługów siarczynowych *Prz. papiern.* R. 9: nr 10 s. 295—300, rys., wykr. tab., bibliogr. s. 300.

286. Utlenianie ługu czarnego. *Prz. papiern.* R. 9: nr 5 s. 137—140, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 140.

1954

287. Nowoczesne kierunki w budowie kotłów sodowych. *Prz. papiern.* R. 10: nr 2 s. 53—60, rys., ilustr.

288. Problemy odzyskiwania i odprowadzania kondensatów w przemyśle celulozowo-papierniczym. *Prz. papiern.* R. 10: nr 12 s. 356—362, rys., tab., bibliogr. s. 362.

1955

289. Ścier drzewny. W: Poradnik papiernika. Warszawa s. 77—135, rys., tab., wykr.

290. Spalanie ługów w kotłach sodowych. W: Poradnik papiernika. Warszawa s. 330—354. rys., tab.

291. Wyparki. Выпарные аппараты. Evaporatores. *Prz. papiern.* R. 11: nr 1 s. 3—8, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 8.

292. Wyparki do ługów siarczynowych. Выпарные аппараты для отработанного сульфитного щелока. Evaporators for the waste sulphite liquors. *Prz. papiern.* R. 11: nr 5 s. 152—158, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum.

1956

293. Gospodarka cieplna w przemyśle celulozowo-papierniczym. Warszawa, Wydawn. Przem. Lekk. i Spoż. 8° ss. 262, nlb., rys., tab., wykr., ilustr., err., bibliogr. s. 262—263.

1958

294. Analiza zużycia energii elektrycznej w ścieralniach fabryk papieru. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 6: zesz. 11 s. 301—305, tab.

1959

295. Problem kondensacyjnych maszyn parowych w przemyśle celulozowo-papierniczym. Проблема конденсационных паровых машин, работающих в бумажной промышленности. Problems of condensing steam engines in the pulp and paper industry. *Prz. papiern.* R. 15: nr 3 s. 85—86, tab.

296. Wskaźniki energetyczne ścieralni. Энергетическое показатели для древесномассного завода. Power requirements in the groundwood mill. *Prz. papiern.* R. 15: nr 4 s. 118—122, rys., tab.

MACIEJOWSKI JERZY:
od 1952; Kat. Części Maszyn.

1958

297. Obliczanie połączeń sprawnych. W: Korewa W., Borowicz J. „Zbiór zadań z części maszyn". Cz. 1. Wyd. 2 Łódź 1958 s. 37—56, rys.

MERC WŁODZIMIERZ
od 1949; Kat. Techniki Cieplnej.

1958

298. Badanie energetyczne urządzeń chłodniczych. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 2 Łódź s. 243—294, rys., wykr., tab., powiel.

MIASTKOWSKI LECH
od 1951 do 1957; Kat. Ekonomii Politycznej.

1954

299. Obniżka kosztów własnych w przemyśle, naszym naczelnym zadaniem. *Życie Politechniki Łódzkiej.* nr 1/2 s. 4—7.

MIESZKOWSKI MARIAN
od 1946; Kat. Techniki Cieplnej.

1958

300. Urządzenia do pomiaru mocy efektywnej silników. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 1. Łódź s. 135—176, ilustr., rys., wykr., bibliogr. s. 175, powiel.

MISIAK MAREK
od 1958 do 1959; Kat. Ekonomii Politycznej.

1958

301. Ceny surowców a rentowność przemysłu. *Życie gosp.* R. 13: nr 17 s. 1—2, tab.

302. Fundusz Zakładowy w przemyśle lekkim. *Życie gosp.* R. 13: nr 30/358 s. 1, 7.

303. Konfrontacja z rzeczywistością. Zob. poz. 132.

304. Nauki pewnej konferencji. *Życie gosp.* R. 13: nr 49/377 s. 3.

305. Niektóre zagadnienia kalkulacji kosztów w przemyśle włókienniczym. *Prz. włókien.* R. 12: nr 11

s. 560—562, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés.

306. Wpływ cen fabrycznych na realność zysku przedsiębiorstwa przemysłowego. *Zesz. nauk. WSE* zesz. 2 s. 3—26, tab.,

307. Z badań nad opłacalnością eksportu. *Życie gosp.* R. 13: nr 20 s. 6.

308. Zagubiony cel. *Życie gosp.* R. 13: nr 46/374 s. 1, 4.

309. Zjednoczenia: ceny, rachunek ekonomiczny. *Życie gosp.* R. 13: nr 31/359 s. 3.

1959

310. Samodzielność przedsiębiorstwa w uchwałach i praktyce. *Życie gosp.* R. 14: nr 10/390 s. 3.

MIX PIOTR
od 1956; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1957

311. Elektronenschalter für zwei Vorgänge. *Elektronik* Jg. 6: nr 7 s. 191—208.

1958

312. Aparatura do pomiaru drgań F-my Reutlinger, Darmstadt. The Reutlinger (Darmstadt) vibration measuring set. Apparatur für Schwingungsmessung der Firma Reutlinger, Darmstadt. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 18 s. 79—98, rys., wykr., bibliogr. s. 99.

MOGILNICKI STEFAN
od 1948; Kat. Silników Samochodowych.

1952

313. Silniki lotnicze turbinowe. Rysunki do wykładów. Atlas. [Łódź] Zakł. Silników Samoch. PŁ ss. 15, nlb., rys., wykr.

MOROZOWSKA WIKTORIA
od 1946; Kat. Techniki Cieplnej.

1954

314. Odpylanie cyklonowe. *Energ. przem. Gosp. ciepl.* R. 2: zesz. 4 s. 37—38 (d. c. na str.) A-3, rys., tab.

1956

315. Wpływ pracy wirówki na warunki higieny w przędzalniach włókien wiskozowych. Влияние конструкции центрифуги на чистоту воздуха в прядильнях вискозных волокон. The construction of centrifuges and their effect on the purification of air in viscose mills. *Zesz. nauk. PŁ* nr 10 *Mechanika* zesz. 4 s. 43—65, rys., tab., streszcz., soderž., sum.

1958

316. Pomiar sprawności urządzeń odpylających. *Biul. Komisji Oczyszczania Atmosfery.* nr 14 s. 51—89, rys., tab.

1959

317. Ciepło. Spalanie. T. 214—T. 215. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 302—310, wykr., tab.

MOSTOWSKI IGNACY
od 1947 do 1953; Kat. Techniki Cieplnej.

1955

318. Rozważania na temat trzeciej zasady termodynamiki. Рассуждения на тему третьего закона термодинамики. A disscussion concerning the third law of thermodynamics. *Zesz. nauk. PŁ* nr 7 *Mechanika* zesz. 3 s. 3—50, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 49.

NIEWIAROWSKI KAZIMIERZ
od 1948 do 1959; Kat. Cieplnych Maszyn Tłokowych.

1951

319. Silniki spalinowe. Cz. 1—2. Warszawa. Państw. Wydawn. Szkoln. Zawod. 8° Cz. 1: 1951 ss. 247, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 4; cz. 2: 1952 ss. 495, nlb., rys., wykr., ilustr., tabl., bibliogr. s. 492.

Toż.: Wyd. 2 uzup. Cz. 1—2 Warszawa 1952—1953, Państw. Wydawn. Szkoln. Zawod. 8° Cz. 1: 1952 ss. 423, nlb., rys., wykr., ilustr., tabl. tab., bibliogr. s. 418—419; cz. 2: 1953 ss. 503, nlb., rys., wykr., ilustr., tab., tabl., bibliogr., s. 498.

320. Turbiny spalinowe małej mocy. *Mechanik* R. 24: zesz. 1 s. 25—27, rys., ilustr., wykr., streszcz.; zesz. 2 s. 72—73, rys., wykr., ilustr., tab.

1952

321. Rozwój turbin gazowych w kolejnictwie. *Prz. kolej.* R. 4: nr 1 s. 16—23, rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 23.

322. Rozwój turbin gazowych w okrętownictwie. *Techn. i Gosp. mors.* R. 2: nr 3 s. 113—117, rys., wykr., streszcz., [Współaut.: M. Roszkowski].

1956

323. Badania silników z komorami wstępnymi. Исследование предкамерных двигателей. Studies of motors with precombustion chambers. *Zesz. nauk. PŁ* nr 10 *Mechanika* zesz. 4 s. 3—42, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr., s. 41.

324. Dobór charakterystycznych parametrów konstrukcyjnych silników z komorami wstępnymi.

Добор характеристических конструкционных параметров для предкамерных двигателей. Selection of characteristics constructional parameters for motors with pre-combustion chambers. *Zesz. nauk. PŁ* nr 11 *Mechanika* zesz. 5 s. 81—92, wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 91—92.

325. Samochodowe silniki turbospalinowe. W: Techniczny poradnik samochodowy. Warszawa s. 907—931, rys., tab., ilustr., wykr., bibliogr. s. 931.

1957

326. Technologia budowy silników spalinowych. Warszawa Wydawn. Komunik. 8° ss. 520, rys., ilustr., tab., tabl., bibliogr. s. 519—520.

NIEZGODZIŃSKI MICHAŁ EDWARD
od 1948; Kat. Wytrzymałości Materiałów.

1947

327. Wytrzymałość materiałów łącznie z elementami dynamiki ustrojów sprężystych wg wykładów prof. Rajnolda Kurowskiego na Politechnice Łódzkiej, uzup. Rajnold Kurowski. Łódź Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 4° ss. 362, IV, nlb., rys., powiel.

1948

328. Wytrzymałość materiałów łącznie z elementami dynamiki ustrojów sprężystych. Zob. poz. 222.

1952

329. Zbiór zadań z mechaniki. Cz. 1—3. Zob. poz. 2678.

1956

330. Analiza przełomów zmęczeniowych. Анализ усталостных изломов. Analysis of fatigue failures. *Zesz. nauk. PŁ* nr 10 *Mechanika* zesz. 4 s. 113—124, rys., ilustr., streszcz., soderž., sum.

NIWIŃSKI TADEUSZ
od 1953 do 1956; Kat. Papiernictwa i Maszyn Papierniczych.

1953

331. Uwagi na temat dalszych możliwości powiększania produkcji celulozy w Polsce. Заметки о дальнейших возможностях увеличения производства целлюлозы в Польше. Remarks on further possibilities in increasing pulp production in Poland. *Prz. papiern.* R. 9: nr 2 s. 43—44, bibliogr. s. 44.

1954

332. Ewakuacja próżniowa przyspiesza roztwarzanie drewna. *Prz. papiern.* R. 10: nr 12 s. 353—354, wykr.

1955

333. Bielenie masy celulozowej. W: Poradnik papiernika. Warszawa s. 462—479, rys., wykr., tab.

334. Nowoczesne poglądy na sortowanie masy celulozowej. *Prz. papiern.* R. 11: nr 2 s. 33—36, rys., streszcz., soderž., sum.

335. Praktyczne uwagi dotyczące magazynowania chloru. Практические указания по хранению хлора. Practical observations concerning chlorine storage. *Prz. papiern.* R. 11: nr 7 s. 195—197 tab.

NOWAKOWSKI KONRAD
od 1955; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1957

336. Analiza konstrukcji regeneracyjnych wymienników ciepła turbin gazowych. The analysis of the construction of regenerative heat exchangers for gas turbines. Über die Konstruktionsfragen der regenerativen Wärmeaustauschern für Gasturbinen. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 8 s. 7—29, rys., wykr., sum., Zsf., bibliogr. s. 25.

NOWICKA HALINA
od 1951; Kat. Techniki Cieplnej.

1958

337. Analiza gazów przepływowych. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 1. Łódź s. 207—224, ilustr., rys., tab., bibliogr. s. 223, powiel.

338. Paliwa. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 1. Łódź s. 177—206, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 205, powiel.

339. Woda do zasilania kotłów parowych. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 1. Łódź s. 225—269, ilustr., rys., wykr., tab., bibliogr. s. 268, powiel.

1959

340. Maszynoznawstwo. T. 232—T. 236. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 325—335, rys., tab.

ORZECHOWSKI ZBIGNIEW
od 1958; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1959

341. Komory spalania trakcyjnych turbin gazowych. Cz. 1—2. Combustion chamber in traction gas turbine I—II. Die Brennkammern von Fahrzeug-Gasturbinem. I—II. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 20 s. 49—55; nr 21 s. 7—21, tab., wykr.

PALENIK KAROL
od 1950 do 1957; Kat. Papiernictwa i Maszyn Papierniczych.

1950

342. Masy plastyczne w przemyśle papierniczym. *Prz. papiern.* R. 6: nr 6 s. 160—166.

Przekł. [skróc.]: Пластмассы в производстве бумаги. *Бумажная Промышленность* Г. 26: 1951 nr 1 s. 36—38.

Przekł.: Die plastischen Massen in der Papierindustrie. *Polygr. Industrie.* Jg.: 1951 H. 1 s. 15—16. [Współaut.: A. Wińczakiewicz].

343. Papiery powlekane. Меловые бумаги. Coated papers. *Prz. papiern.* R. 6: nr 9 s. 177—186, ilustr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 186.

1951

344. Opakowania papierowe dla przemysłu spożywczego. *Papiernik.* R. 5: nr 3 s. 8—13. [Współaut.: J. Zalewski].

345. Papiery odbijankowe. *Papiernik.* R. 5: nr 12 s. 8—10.

346. Papiery olejowane. *Papiernik.* R. 5: nr 7—8 s. 26—27, ilustr.

347. Papiery podgumowane. Гумированная бумага. Gummed papers. *Prz. papiern.* R. 7: nr 4 s. 73—82, rys., ilustr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 82.

348. Zaklejanie powierzchniowe papieru. Поверхностная проклейка бумаги. Surface sizing of paper. *Prz. papiern.* R. 7: nr 1 s. 17—21, rys., ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 21. [Współaut.: A. Wińczakiewicz].

1952

349. Badanie i właściwości papierów drukowych. *Prz. papiern.* R. 8: nr 9 s. 237—246, rys., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 246.

350. Opakowania papierowe. W: Opakowania w przemyśle spożywczym. Warszawa s. 190—223, tab., bibliogr. s. [224].

351. Powlekanie papieru na maszynie papierniczej. *Prz. papiern.* R. 8: nr 12 s. 346—354, rys., ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 354.

Przekł.: Le Couchage du papier sur machine: *Papier, Carton et Cellulose* Vol. 3: 1954 nr 4 p. 65—70, rys., ilustr.

1953

352. Nowe chemiczne środki pomocnicze w przemyśle papierniczym. *Prz. papiern.* R. 9: nr 1 s. 12—18, streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 18. [Współaut.: A. Wińczakiewicz].

353. Oznaczenie przesiąkliwości papierów wodoszczelnych. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 2: zesz. 1(2) s. 64—65, rys., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 65.

Przekł.: Determination of the permeability of waterproof. *Technical Bulletin* Vol. 31: 1954 nr 1 s. 23—24. [Współaut.: A. Kaszyński].

354. Papiery parafinowane. *Prz. papiern.* R. 9: nr 5 s. 134—136, rys., tab., streszcz., soderž., sum.

355. Wodoodporne kleje skrobiowe stosowane w przetwórstwie papierniczym. *Prz. papiern.* R. 9: nr 6 s. 168—173, rys., bibliogr. s. 173.

Przekł.: Mărirea rezistentei la apă a cleinrilor de amidon prin folosirea rasinilor pe baža de ureeformaldehida: *Industria Lemnului Celulozei si Hirtiei* A: 1954 nr 4 s. 146. [Współaut.: Z. Myślińska].

356. Zastosowanie żywic mocznikowo-formaldehydowych do nadawania wodoodporności klejom skrobiowym. *Prz. papiern.* R. 9: nr 4. *Biul. Inst. Celul.-Papiern.* nr 3—4 s. 1—2. [Współaut.: Z. Myślińska].

357. Zastosowanie żywic melaminowoformaldehydowych do wyrobów wodotrwałych papierów mapowych. *Prz. papiern.* R. 9: nr 10 *Biul. Inst. Celul.-Papiern.* R. 2: nr 9—10 s. 1—2.

Przekł.: Utilizarea rasinilor melamino formaldehidice la fabricarea hîrtiei cartografice stabile la apă. *Industria Lemnului Celulozei si Hirtiei* A: 1954 nr 6 s. 226—229, tab. [Współaut.: Z. Myślińska].

358. Zastosowanie żywic mocznikowo-formaldehydowych do wyrobu papierów wodotrwałych. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 2: zesz. 2(3) s. 1—10, tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 10. [Współaut.: Z. Myślińska].

Przekł.: Folosirea răsinilor pe baza de ureeformaldehidă pentru fabricareahirtiilor rezistente la apă. *Industria Lemnului Celulozei si Hirtiei* 1954 nr 4 s. 144—145, tab.

1954

359. Chromatografia na papierze. *Prz. papiern.* R. 10: nr 2 s. 35—39, rys., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 39. [Współaut.: A. Wińczakiewicz].

360. Nowoczesne metody przygotowania kleju żywicznego. *Prz. papiern.* R. 10: nr 11 s. 328—341, rys., tab., bibliogr. s. 341. [Współaut.: Z. Myślińska].

361. Otrzymywanie emulsji pakowych i ich zastosowanie w przemyśle papierniczym. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 3: zesz. 1 s. 15—23, tabl., streszcz.,

soderž., sum., bibliogr. s. 22. [Współaut.: A. Kaszyński].

362. Przyrządzanie kleju żywicznego metodą Bewoid. *Prz. papiern.* R. 10: nr 3 s. 71—74, rys., ilustr., tab., bibliogr. s. 74. [Współaut.: Z. Myślińska].

363. Wyrób naczyń tłoczonych ze ścieru. *Prz. papiern.* R. 10: nr 10 s. 292—298, rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 298.

Przekł.: Manufacture of articles made of groundwood papier mache. *Technical Bulletin* Vol. 32: 1955 nr 3 s. 93—95.

1955

364. Badania nad ustaleniem technologii wyrobu tektury matrycowej. Исспедования целью установления технологии производства матричного картона. Investigations concerning the determination of a right technology for matrix board production. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 4: zesz. 2 (7) s. 11—23, rys., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 22—23. [Współaut.: Z. Myślińska].

365. Kleje do wyrobu tektury falistej. *Prz. papiern.* R. 11: nr 2 s. 36—41, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 41.

366. Otrzymanie papieru parafinowanego antykorozyjnego do owijania łożysk tocznych. *Prz. papiern.* R. 9: nr 6 — *Biul. Inst. Celul.-Papiern.* R. 4: nr 5—6 s. 1—2, tab. [Współaut.: Z. Myślińska].

367. Przygotowanie klejów w papierni. Warszawa Wydawn. Przem. Lekk. i Spoż. 8° ss. 59, nlb., rys., ilustr., tab. [Współaut.: A. Wińczakiewicz].

1956

368. Porównanie zaklejania papieru klejem Bewoid, Gilleta i zwykłym klejem żywicznym. Сравнение проклейки бумаги клеем Бевоид, Жиллет и обыкновенным смоляным. A comparison of paper sizing with the Bewoid, Gillet and ordinary rosin sizes. *Prz. papiern.* R. 12: nr 5 s. 127—133, rys., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 133. [Współaut.: Z. Myślińska].

369. Wypełnianie i barwienie papieru. Warszawa Wydawn. Prz. Lekk. i Spoż. 8° ss. 65, nlb., rys., tabl., tab., wykr., err., bibliogr. s. [67]. [Współaut.: A. Wińczakiewicz].

1957

370. Wyrób kart do gry. *Prz. papiern.* R. 13: nr 2 s. 53—58, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 58. [Współaut.: Z. Myślińska].

371. Wytłaczanie papieru. Тиснение бумаги. Embossing of paper. *Prz. papiern.* R. 13: nr 7 s. 205—209, rys., ilustr.

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2759, 2764.

PARCZEWSKI WŁADYSŁAW
od 1948 do 1950; Meteorologia Lotnicza.

1948

372. Bogactwo odmian nośności. *Skrzydła i Motor.* R. 3: nr 40 s. 488, rys.; nr 41 s. 503, rys., ilustr.,; nr 44 s. 538—540, rys.

373. Czy będziemy mogli regulować pogodę. *Problemy.* R. 4: nr 11 (32) s. 650—660, rys., ilustr.

374. Nocny lot (wspomnienie z przeżyć synoptyka). *Gaz. Obserw. PIHM* R. 1: nr 2 s. 13; nr 3 s. 15—16.

375. Planujemy przelot. *Skrzydl. Pol.* R. 4: nr 6 s. 146, wykr.

376. Pogodoznawstwo dla rolników i ogrodników. Wyd. I. Warszawa Muzeum Przem. i Roln. w Warszawie 4° ss. 9 nlb., rys., wykr., tdb. Kursy Rolnicze im. St. Staszica.

377. Przejrzystość powietrza. *Skrzydła i Motor* R. 3: nr 26 s. 319—320, rys., tab.; nr 28 s. 341, tab.; nr 29 s. 354, tab.

378. Radziecka armia pogody. *Skrzydła i Motor* R. 3: nr 46 s. 564, ilustr.,; nr 47 s. 579, ilustr.; nr 48 s. 590, ilustr.; nr 49 s. 603, ilustr.; nr 51 s. 336, ilustr.

379. Szybowce nad morzem. *Skrzydła i Motor* R. 3: nr 27 s. 326, rys.

380. Wyczyn kalkulowany. *Skrzydl. Pol.* R. 4 nr 8 s. 198—199, wykr., mapa.

381. Zarys historii meteorologii w Polsce (od X do XIX wieku). Contribution to the history of meteorology in Poland (from X to XIX century). *Prz. meteor.* R. 1: zesz. 1 s. 66—72; zesz. 2 s. 62—76; R. 2: 1949 zesz. 1—4 s. 79—95, sum., bibliogr. s. 94—95.

1949

382. Czynniki pogodotwórcze. Warszawa Czytelnik 8° ss. 115, nlb., tabl., tab., rys., wykr., ilustr. Wiedza Powszechna. Z cyklu: Fizyka atmosfery zesz. 3.

383. Instrukcja dla obserwatorów meteorologicznych stacji ostrzegawczych. Warszawa PIHM ss. 24, rys., ilustr., tab.

384. Okiem meteorologa. *Skrzydl. Pol.* R. 5: nr 9 s. 213—214 wykr.; nr 10 s. 233 wykr., ilustr.

385. Opady. *Gaz. Obserw. PIHM* R. 2: nr 9 [21] s. 1—6, tab.

386. Tajniki przewidywania pogody. Warszawa Czytelnik 8° ss. 57, tabl.

387. Ukryte siły atmosfery. (Meteorologia szybowcowa). Warszawa Czytelnik 8° ss. 63, nlb.,

tab. rys., wykr., bibliogr. s. 61—63. Wiedza Powszechna. Z cyklu: Fizyka Atmosfery zesz. 5.

388. Wiatr wiatrowi nierówny. *Skrzydl. Pol.* R. 5: nr 6 s. 139—140 rys.; nr 7 s. 163—164, rys., wykr.

389. Wiatry i ich podział. *Gaz. Obserw. PIHM.* R. 2: nr 10 s. 4—9, rys.

1950

390. Człowiek i pogoda. Warszawa Czytelnik 16° ss. 44, bibliogr. s. 44. Mała Biblioteka Towarzystwa Wiedzy Powszechnej. Seria 1: Przyrodnicza.

391. Działanie wysokościomierza. *Skrzydl. Pol.* R. 6: nr 1 s. 19, rys., tab.

392. Krótka meteorologia młodego lotnika. W: Elsztein P.: Szkoła małego lotnictwa. Warszawa s. 145—159, rys., tab.

393. Meteorologia lotnicza. Warszawa Czytelnik 8° ss. 118, nlb., tabl., rys., wykr., tab., ilustr. + 8 tabl. Wiedza Powszechna. Z cyklu: Fizyka Atmosfery zesz. 6.

394. Podział chmur. *Gaz. Obserw. PIHM.* R. 3: nr 8 s. 4—9.

395. Pogoda a skok ze spadochronem. *Skrzydl. Pol.* R. 6: nr 8 s. 188—190, rys.,; nr 9 s. 210—211, rys.

396. Przegląd pogody w miesiącu grudniu 1949 r. *Gaz. Obserw. PIHM.* R. 3: nr 1 [25] s. 16. [Podp. W. P.].

397. Skąd nasz ród. *Gaz. Obserw. PIHM* R. 3: nr 1 s. 5—7.

398. Życie chmur. *Gaz. Obserw. PIHM* R. 3: nr 7 s. 4—6, rys., ilustr., tab.

PARSZEWSKI ZDZISŁAW
od 1947; Kat. Części Maszyn.

1952

399. Zbiór zadań z mechaniki. Cz. 1. Zob. poz. 2678.

1953

400. Zbiór zadań z wytrzymałości materiałów. Przejrzał i uzupełnił ... Zob. poz. 221.

1954

401. Krytyczne obciążenie przy skręcaniu cylindrycznej powłoki ortotropowej o dużej długości. *Zesz. nauk. PŁ* nr 3. *Mechanika* zesz. 2 s. 3—28, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 28.

1955

402. Krytyczne obciążenie przy skręcaniu cylindrycznej powłoki ortotropowej o skończonej długości. Критическая нагрузка при кручении цилиндрической ортотропной оболочки конечной длины. Critical load of a cylindrical orthotropic shell of finite length, subjected to torsion. *Arch. Mechan. stos.* T. 7: zesz. 3 s. 375—403, rys., wykr., tab., rez., sum., bibliogr. s. 402.

403. Wykład i ćwiczenia z teorii mechanizmów. W: Materiały z konferencji metodyczno-naukowej Katedr Części Maszyn i Teorii Mechanizmów w Politechnice Łódzkiej. Warszawa s. 60—66.

1956

404. Equations of the Engineers Non-Linear Theory of Thin Shelles. *Arch. Mechan. stos.* T. 8: zesz. 2 s. 143—154, bibliogr. s. 154.

1957

405. Kinematyka płaskich grup III klasy. W: Materiały z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Katedr i Zakładów Teorii Mechanizmów i Maszyn. Rogów 15—28 czerwca 1956 r. Warszawa s. 198—214, rys.

406. Materiały z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Katedr i Zakładów Teorii Mechanizmów i Maszyn. Rogów 15—28 czerwca 1956 r. Opracowanie... Zob. poz. 2709.

407. Pewna metoda dynamicznego wyważania wirników. W: Materiały z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Katedr i Zakładów Teorii Mechanizmów i Maszyn. Rogów 15—28 czerwca 1956 r. Warszawa s. 521—530, rys.

408. Tensometry elektryczne zmiennego oporu. W: Materiały z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Katedr i Zakładów Teorii Mechanizmów i Maszyn. Rogów 15—28 czerwca 1956 r. Warszawa s. 334—345, rys.

1958

409. Pewna metoda dynamicznego wyrównoważania maszyn wirnikowych. *Arch. Budowy Maszyn.* T. 5: zesz. 2 s. 199—212, rys., streszcz., soderž.. sum.

PASZKOWSKI JERZY
od 1950 do 1951; b. Kat. Obróbki Metali I.

1951

410. Badania naukowe w dziedzinie opracowania procesu montażu. Zob. poz. 468.

PIĄTKIEWICZ ALEKSY
od 1946; Kat. Dźwignic.

1950

411. Kompensacja przy napędzie łańcuchów długoogniowych. Компенсация приводов цепных передач при длинноцепных звеньях. Compen-

sation with long link chain drives. Compensation dans la Commande à chaines à longues mailles. *Prz. mechan.* R. 9: zesz. 4—6 s. 169—177, rys., wykr., streszcz.

412. Zagadnienie dźwignic. (Wytyczne dla prac naukowych w ramach Kongresu Nauki Polskiej). Проблема подьемников (Основные указания научных трудов в трудах I Конгресса Науки). The problems of cranes and hoists on the Ist. Congress of Polish Science. Les problèmes des appareills de levage. *Prz. mechan.* R. 9: zesz. 12 s. 419—421, streszcz. [Współaut.: S. Król].

1951

413. Mechanizmy wyrównawcze w napędach przenośników członowych dużej wydajności. Уравнительные механизмы в приводах сочлененных транспортеров высокой производительности. Equalizing gears for conveyor drives. Les mécanismes d'equilibrage dans les transmissions. *Prz. mechan.* R. 10: zesz. 2 s. 46—53, rys., streszcz., soderž., sum., res.

414. O uwzględnianiu wpływów dynamicznych przy obliczaniu mechanizmów dźwignic. О принятии во внимание динамических влияний при расчете механизмов грузоподьемных машин. Prise en consideration des influences dynamiques dans les calculs des mecanismes des angins de levage. Influence of dynamic factors in calculation of hoist and crane gearing. *Prz. mechan.* R. 10: zesz. 8 s. 237—245, rys., streszcz., soderž., res., sum.

1952

415. Maszyny elektryczne. Napęd dźwignic T. 545—T. 552. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—53. Wyd. 8 Warszawa s. 816, s. 552 tab.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż pt.: Napęd elektryczny. Napęd dźwignic. T. 793 — T. 802. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 1169—1188, wykr., tab.

416. Obliczanie mechanizmów dźwignic. W: Mechanik. Poradnik techniczny. Wyd. 3 całk. przerob. T. 4 cz. 3. Warszawa s. 191—262, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 262.

Toż.: W: Mechanik. Poradnik techniczny. Wyd. 4 uzup. i popr. Warszawa 1957 s. 217—[297] rys., wykr., tab., bibliogr. s. [297].

417. Przykłady obliczania mechanizmów i dobór elementów dźwignic. W: Mechanik. Poradnik techniczny. Wyd. 3 całk. przerob. T. 4 cz. 3. Warszawa s. 493—527, rys., tab.

Toż.: W: Mechanik. Poradnik techniczny. Wyd. 4 uzup. i popr. Warszawa 1957 s. 560—[601] rys., wykr., tab., streszcz.

418. Ustroje stalowe dźwignic. W: Mechanik. Poradnik techniczny. Wyd. 3 całk. przerob. T. 4. cz. 3. Warszawa s. 102—[190], rys., tab., wykr., bibliogr. s. [190].

Toż.: W: Mechanik. Poradnik techniczny. Wyd. 4 uzup. i popr. Warszawa 1957 s. 113—[216] rys., wykr., tab., bibliogr. s. [216].

419. Uwagi o obliczaniu i konstrukcji dwuszczękowych hamulców dźwignic. *Prz. mechan.* R. 11: zesz. 4 s. 133—139, rys., wykr.; zesz. 7—8 s. 294—297, rys.

420. Wytrzymałość materiałów. Części maszyn T. 189. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—53. Wyd. 8. Warszawa s. 297, tab., bibliogr. s. 297.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

1953

421. Wyznaczanie wymaganego współczynnika udźwigu w układach wyciągów ciernych. *Prz. mechan.* R. 12: zesz. 6 s. 213—216, rys., wykr., ilustr., streszcz.

1954

422. Elektryczne wyciągi pionowe. Warszawa PWT 8° ss. 319, nlb., rys., wykr., tab., tabl., ilustr., err., bibliogr. s. 317.

Toż.: Wyd. 2. Warszawa 1958 PWN 8° ss. 435, nlb., rys., wykr., tab., tabl., ilustr., err., bibliogr. s. [436]. [Współaut.: H. Urbanowicz].

1955

423. Prace naukowo-badawcze w dziedzinie „Części Maszyn". W: Materiały z Konferencji Metodyczno-naukowej Katedr Części Maszyn i Teorii Mechanizmów w Politechnice Łódzkiej. Warszawa s. 66—71, tab., powiel.

424. Studia na Wydziale Mechanicznym. *Życie Politechniki Łódzkiej*, nr 3/4 s. 3—6.
— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2763.

PIĄTKOWSKI WŁADYSŁAW
od 1947 do 1955; Kat. Obrabiarek i Obróbki Skrawaniem.

1951

425. Gospodarka remontowa maszyn. *Ekon. Org. Pracy* R. 2: zesz. 4 s. 178—184.

PIETKIEWICZ STANISŁAW
od 1946 do 1951; Kat. Parowozów.

1948

426. O zasadach numeracji rysunków w Biurach Konstrukcyjnych. Principles of numbering design drawings. Principes de nomerotage des desins constructifs. Принципы нумераций конструктивных чертежей. *Prz. mechan.* R. 7: zesz. 10—12 s. 393—398, rys., streszcz.

427. Wynagrodzenia w Biurach Konstrukcyjnych. The remuneration wages in design offices. La remuneration dans les bureaux de construction mecanique. *Prz. techn.* R. 69: nr 7—8 s. 117—123.

428. Zagadnienia Biur Konstrukcyjnych. Les problèmes des Bureaux d'Etudes. Problem of the Design Offices. *Prz. techn.* R. 69: nr 17 s. 305—310.

1949

429. Biura Konstrukcyjne w perspektywie Planu 6-letniego. Конструкторские бюро в перспективе 6-летнего Плана. *Prz. techn.* R. 70: nr 9—10 s. 301—307.

PIETRZKIEWICZ TADEUSZ
od 1946 do 1951; Kat. Obrabiarek i Obróbki Skrawaniem.

1948

430. Nowości w dziedzinie sprawdzianów. New gauges. Calibres nouveaux. Новые калибры. *Prz. mechan.* R. 7: zesz. 9 s. 342—345, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 345.

1951

431. Automatyzacja kontroli wymiarów w produkcji. *Mechanik* R. 24: zesz. 1 s. 5—9, rys., streszcz., zesz. 2 s. 64—66, rys., bibliogr. s. 66.

432. Przyrządy miernicze stosowane w produkcji masowej. *Mechanik* R. 24: zesz. 11 s. 495—499, rys., tab., bibliogr. s. 499.

1952

433. Automatyczne przyrządy kontrolne. *Mechanik* R. 25: zesz. 9 s. 395—399, rys., ilustr., tab., streszcz.

434. Parę uwag o obróbce i błędach kształtu otworów. *Mechanik* R. 25: zesz. 6 s. 274—278, rys., tab.

1953

435. Pomiar mocy silników spalinowych. Warszawa PWT 16° ss. 118, nlb., rys., wykr., ilustr., err., bibliogr. s. [120].

1955

436. Proces produkcyjny w projektowaniu warsztatów mechanicznych. W: Mechanik. Poradnik techniczny. Wyd. 3 całk. przerob. T. 5. cz. 2. Warszawa s. 58—[97], tab., tabl., wykr., bibliogr. s. [97].

POKLEWSKI ZDZISŁAW
od 1956; Kat. Części Maszyn.

1959

437. Pomiary silnika 3-D6 ładowanego sprężarką promieniową. Metoda pomiarów i opracowania wyników. Zob. poz. 560.

PRZYBYLSKI RYSZARD
od 1956; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1957

438. Porównanie warunków konstrukcyjno-eksploatacyjnych i ekonomicznych trakcyjnych turbin gazowych i tłokowych silników spalinowych. A comparison of constructive, economic and maintenance conditions of traction gas turbines and diesel combustion engines. Ein Vergleich der konstruktiven, betriebstechnischen und ekonomischen Eigenschaften der Verkehrs-Gasturbinen und Kolbenmotoren. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 10 s. 49—56, tab., sum., Zsf., powiel.

1958

439. Analiza obiegów parowych i konstrukcji turbin stosowanych w siłowniach jądrowych. Łódź Inst. Techn. Ciepl. 4° ss. 56, fotogr., wykr., tab., tabl., rys., bibliogr. s. 2—4, facsim.

1959

440. Cieplne maszyny przepływowe na Wiosennych Targach Lipskich 1959. Thermal flow-and turbomachines at the Leipzig Trade Fair, spring 1959. Thermische Strömungsmaschinen an der Leipziger Frühjarmesse 1959. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 19 s. 111—116, tab., powiel.
— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2755.

ROSZKOWSKI STANISŁAW
od 1949; Kat. Części Maszyn.

1949

441. Uwagi na temat części zamiennych dla przemysłu włókienniczego. *Przem. włókien.* R. 3: nr 6—7 s. 251—253.

RYDLEWICZ JANUSZ
od 1956; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1959

442. Niektóre dane liczbowe w układzie jednostek Giorgi (m, kg, s, A, k). Some Physical values in

Giorgi system (m, kg, s, A, k). Einige Zahlenwerte in dem Giorgischen (m, kg, s, A, k) Massystem. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 20 s. 45—48, tab.

443. Straty brodzenia kół wirnikowych dmuchaw promieniowych „Termodyna". Disc friction losses in radial wheels in the radial blower „Termodyna". Radreibungsverluste an den geschlossenen radialen Gebläserädern System Termodyna. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 21 s. 27—31, rys., wykr., sum., Zsf., bibliogr. s. 31.

SENDER-ŁAPIŃSKA IRENA
od 1952 do 1955; Kat. Papiernictwa i Maszyn Papierniczych.

1952

444. Możliwości zaoszczędzenia siarki w przemyśle celulozowym. *Prz. papiern.* R. 8: nr 5 s. 135—140, rys., ilustr., tab., wykr., bibliogr. s. 140.

445. Próby fabryczne otrzymania papieru gazetowego zawierającego masę celulozową siarczanową. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 1: zesz. 1 s. 39—44, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 44. Komunikat ICP nr 32 (Seria A).

446. Próby otrzymania masy celulozowej z trocin drzewnych. *Prz. papiern.* R. 8: nr 10 s. 277—279, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 279.

1953

447. Badania nad ustaleniem wpływu poszczególnych parametrów na proces otrzymywania z drewna sosnowego mas celulozowych siarczanowych, łatwobielnych, papierniczych. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 2: zesz. 1 s. 1—12, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., err., bibliogr. s. 11—12.

448. Dwutlenek chloru jako środek bielący dla mas celulozowych, jego własności i metody otrzymywania. *Prz. papiern.* R. 9: nr 6 s. 161—165, rys., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 165.

449. Próby ustalenia optymalnych warunków bielenia mas celulozowych siarczanowych papierniczych przy użyciu wody chlorowej i roztworów wapna chlorowanego. Zob. poz. 1609.

1955

450. Badania nad opracowaniem metody ustalenia końca procesu warzenia siarczynowego dla mas celulozowych przeznaczonych do przerobu chemicznego. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 4: zesz. 2 s. 24—33, tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 32. [Współaut.: J. Rutkowski, J. Protekta].

451. Możliwości wyzyskania drobnicy leśnej w przemyśle celulozowo-papierniczym. *Prz. papiern.* R. 11: nr 4 s. 108, 117—118, tab.

452. Słoma zbożowa. [Współaut.: J. Marchlewska-Szrajerowa, J. Hawel, B. Jamer, E. Mikulska]. W: Poradnik Papiernika. Warszawa s. 32—38, tab., rys.

SERWA WŁADYSŁAW
od 1957; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1957

453. Wibroskop WEP 1 elektronowy, przenośny. Vibroscop WEP 1. Vibroscope WEP 1, electronic, portable. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 6 s. 11—17, fotogr., streszcz., Zsf., sum., powiel., [Współaut.: J. Burakowski].

454. Wibroskop WEP 3. Vibroscope WEP 3. Виброскоп WEP 3. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 10 s. 43—47, sum., powiel. [Współaut.: J. Burakowski].

1958

455. Badania i analiza drgań. Investigation on vibration. Schwingungsforschung. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 18 s. 55—65.

SIEWIERSKI LUCJAN
od 1949; Kat. Matematyki.

1956

456. Sur les fonctions univalentes, algébriques dans le demi-plan. *Bull. Soc. Sc. Łódź* Cl. III mathém. nat. Vol. 7, 4: s. 17, bibliogr. s. 17.

1957

457. Sur les fonctions extrémales dans les familles de fonctions univalentes, algébriques dans le demi-plan. *Bull. Soc. Sc. Łódź* Cl. III mathém. nat. Vol. 8, 9: s. 30, bibliogr. s. 30.

458. Sur la variation locale des fonctions univalentes, algébriques dans le demi-plan. *Bull. Soc. Sc. Łódź* Cl. III mathém. nat. Vol. 8, 3: s. 16, bibliogr. s. 16.

SKARBIŃSKI MICHAŁ
od 1945; Kat. Technologii Metali.

1946

459. Terminarze produkcji. *Prz. Org.* R. 16: zesz. 7 s. 149—160, rys., tab.

1947

460. Planowanie uruchomienia produkcji. *Prz. mechan.* R. 6: zesz. 3 s. 91—98, wykr., streszcz.

1949

461. Jednolita klasyfikacja i symbolistyka materiałów. *Wiad. P.K.N.* R. 17: zesz. 8 s. 338—346, rys., tab., res.

462. Normalizacja jako czynnik organizacji pracy. W: Normalizacja. Warszawa s. 121—138, tabl.

463. Ogólnopolski indeks materiałowy. Jednolita klasyfikacja i symbolistyka materiałów. *Gosp. mater.* R. 1: nr 6 s. 185—195, tab.

464. Wytyczne budowy druków fabrycznych. *Prz. Organ.* R. 19: zesz. 10 s. 361—366, tab.,; zesz. 11 s. 408—414, rys.

1950

465. Badania naukowe w dziedzinie technicznego normowania pracy w przemyśle odlewniczym. *Ekon. Org. Pracy.* R. 1: zesz. 10 s. 382—388, rys., wykr., tab.

466. Wielowskaźnikowe suwaki kalkulacyjne do obliczania czasów roboczych. *Mechanik.* R. 23: zesz. 1—3 s. 31—38, rys.

467. Zasady normowania czasu w odlewni. W: Spis wykładów wygłoszonych na Konferencji Odlewniczej dla Wyższego Personelu Odlewni. Kraków s. 1—20, bibliogr. s. 20—21.

1951

468. Badania naukowe w dziedzinie opracowania procesu montażu. *Ekon. Org. Pracy.* R. 2: zesz. 3 s. 96—102, rys., tab., bibliogr. s. 101—102. [Współaut.: J. Paszkowski].

469. Projektowanie procesu technologicznego wykonania odlewni. *Prz. Odlewn.* R. 1: nr 10 s. 285—300, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 299—300.

470. Sumaryczne metody normowania czasu w odlewni. *Ekon. Org. Pracy* R. 2: zesz. 8 s. 362—371, wykr., tab., bibliogr. s. 371.

471. Tematyka i sposób prowadzenia zajęć praktycznych z zakresu organizacji i planowania produkcji na wydziałach mechanicznych politechnik. *Prz. mechan.* R. 10: zesz. 9 s. 260—265, rys., wykr., tab. [Współaut.: W. Stolarek].

472. Zasady normowania czasu w odlewni. *Prz. Odlewn.* R. 1: nr 3 s. 64—77, rys., tab., wykr., streszcz., bibliogr. s. 77.

1952

473. Normowanie czasu ręcznego wykonania rdzeni w skrzynkach rdzeniowych przy produkcji w małych i średnich seriach. *Prz. Odlewn.* R. 2: nr 3 s. 71—78, rys., tabl., wykr., streszcz., bibliogr. s. 78.

474. Oznaczenia na rysunkach form odlewniczych. *Prz. Odlewn.* R. 2: nr 12 s. 374—388, rys., streszcz.

475. Przyspieszone metody obliczania norm pracy. *Ekon. Org. Pracy* R. 3: zesz. 4: s. 142—150, rys., wykr., bibliogr. s. 150.

476. Znaki umowne na rysunkach modeli drewnianych. *Prz. Odlewn.* R. 2: nr 6 s. 177—182, tab., streszcz.

1954

477. Metodyka opracowania technologii odlewów. Instrukcja. Warszawa PWT 4° ss. 47, nlb. + Rysunki i załączniki ss. 52—97, nlb. Min. Przem. Maszyn.

478. Organizacja pracy w odlewni pod kątem podniesienia jakości wytworów. [Współaut.: E. Janicki]. W: Referaty plenarne na Naukowy Zjazd Hutników. Kraków PAN s. III—1—III—36, rys., tab., powiel.

479. Oznaczenia umowne na kartach instrukcyjnych obróbki. *Mechanik* R. 27: zesz. 4 s. 128—131, rys., tab.

480. Projektowanie procesów technologicznych w odlewniach. Warszawa PWT 8° ss. 386, nlb., rys., wykr., tab., tabl., ilustr., bibliogr. s. [387].

Przekł.: Navrhování technologických postupů ve sléwárnách. Praha 1959 Státni Nakladat. Technické Literatury 8° ss. 445, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. 443—445.

1955

481. Niektóre zagadnienia właściwej konstrukcji odlewów. *Prz. Odlewn.* R. 5: nr 11 s. 327—335, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 335.

482. Oszczędność materiału w konstrukcjach mechanicznych jako wynik doboru odpowiednich metod technologicznych bezwiórowych. W: Oszczędność tworzyw w budowie maszyn i urządzeń. Warszawa s. 288—316, rys., wykr., bibliogr. s. 314—316.

483. Zagadnienie projektowania procesów. W: Skrypt z kursu opracowań technologicznych odlewni. Warszawa s. 1 [I—16] I, tabl.

1957

484. Konstrukcja odlewów. Warszawa PWT 8° ss. 542, nlb., rys., tabl., tab., wykr., ilustr., bibliogr. s. 533—536.

1959

485. Conception et tracé des pièces mouleés au point de vue de l'usinage. W: (Trente deuxième) 32^{éme} Congrès de Fonderie. Paris 1 et 2 juin 1959. Paris s. 9 + tabl. 6 + odbitka.

SOBOLEWSKI HIPOLIT

od 1947 do 1956; Kat. Parowozów i Silników Parowych.

1948

486. Zagadnienie drgań mas odsprężynowanych parowozu i tendra. Vibration of sprung masses

of locomotive and tender. Vibration des masses de locomitove et tender. Проблемы колебания ресорованных масс паровоза и тендра. *Prz. mechan.* R. 7: zesz. 7—8 s. 268—276, rys., wykr., streszcz.

1949

487. Sposób paraboliczny geometrycznego ustawienia parowozu w łukach. Parabolic method of setting the locomotives on curves. Méthode parabolique de mise des locomotives sur virages. Параболочно-геометрический метод уставляния паровоза на дугах. *Prz. mechan.* R. 8: zesz. 4—5—6 s. 121—126, wykr., tab., streszcz.

1950

488. Nowoczesne tłokowe silniki parowe. Современные поршневые двигатели. Modern piston steam-engines. Moteurs modernes à vapeur à piston. *Prz. mechan.* R. 9: zesz. 1—3 s. 18—34, rys., wykr., ilustr., tab., streszcz.

1954

489. Współczynnik wykorzystania ciężaru napędnego w elektrowozach. Коэффициент использования сцепного веса в электровозах. Driving weight utilization factor in electric locomotives. *Arch. Budowy Maszyn.* T. 1: zesz. 4 s. 389—444, rys., wykr., tabl., tab., soderž., sum., bibliogr. s. 443.

STANKIEWICZ STEFAN
od 1948 do 1956; Kat. Budowy Samochodów.

1954

490. Wzmacniacze układów hamulcowych i kierowniczych. Cz. 1—2. *Techn. motoryz.* R. 4: zesz. 6 s. 165—171, rys., wykr., ilustr., tab.; zesz. 7 s. 219—222, rys., wykr., ilustr., bibliogr. s. 222.

STEFANOWSKI BOHDAN
od 1945 do 1949; Kat. Techniki Cieplnej.

1946

491. Nauka i technika w gospodarstwie uspołecznionym. *Prz. elektrot.* R. 22: zesz. 4 s. 132—134.

1947

492 Podstawy techniki cieplnej. Warszawa Trzaska Evert i Michalski 8° ss. 271, rys., wykr., tab.

Toż.: Wyd. 2 Warszawa 1951 Trzaska Evert i Michalski 8° ss. 263, rys., wykr., tab., tabl.

Toż.: Wyd. 3 uzup. Warszawa 1957 PWT 8° ss. 230, nlb., rys., ilustr., wykr., tab., err., bibliogr. s. [227].

493. Politechnika Łódzka. *Prz. mechan.* R. 6: zesz. 4—5 s. 133—137, rys., ilustr.

1948

494. Gospodarność cieplna siłowni. Warszawa, Państw. Zakł. Wydawn. Szkoln. 8° ss. 354, rys., ilustr., wykr., tab.

1949

495. Chłodnictwo. Wyd. 2 Warszawa Czytelnik 8° ss. 370, nlb., rys., ilustr., tab. wykr.

496. Termodynamika techniczna. Wyd. 3 uzup. Warszawa M. Fuksiewicz i Ska 8° ss. XIII, nlb., 519, rys., wykr., tabl., tab., bibliogr. s. 60, 92, 157, 180, 211, 269, 305, 329, 334, 355, 373, 384, 385, 389, 431, 437, 461, 464, 480, 483, 512.

STOLAREK WŁADYSŁAW
od 1946 do 1947; b. Kat. Obróbki Metali I.

1946

497. Zasady pracy i płacy akordowej w przemyśle metalowym na tle Układu Zbiorowego Pracy z dnia 31 VII 1945. *Prz. techn.* R. 67: nr 1 s. 11—12, nr 2—3 s. 1—3, rys.; nr 4 s. 4—9, rys., tab., wykr.

SZCZEPANIAK EDMUND
od 1945 do 1956; Budownictwo Przemysłowe.

1945

498. Sposób mechaniczno-optyczny Beggsa znajdywania wielkości statycznie niewyznaczalnych i ich linii wpływowych na modelach. *Prz. techn.* R. 66: nr 4 s. 8—10, rys.; nr 5 s. 1—4, rys.

1946

499. Ramy wielokrotnie statycznie niewyznaczalne. W: Podręcznik inżynierski. Wyd. 2 T. 1. Warszawa s. 757—803, rys., tab.

Toż.: W: Podręcznik inżynierski. Przedruk wyd. 2. Warszawa 1948, jak wyd. 1946.

1947

500. Rozwiązywanie statycznie niewyznaczalnych belek i ramownic sposobem sprężystego utwierdzenia prętów w węzłach. *Drogown.* R. 2: nr 3 s. 77—80; nr 4 s. 120—124, rys.

Toż.: Inst. Bad. Budown. nr 5 Pr. Nauk. i Bad. Seria D. Statyka i wytrzymałość nr 2 ss. 8.

1948

501. Drgania ram kratownic i prętów o zmiennym przekroju. Vibrations of frames and bars with variable cross-section. *Inż. i Budown.* R. 5: nr 11—12 s. 516—517.

Toż.: Inst. Bad. Budown. nr 38 Pr. Nauk. i Badaw. Seria D. Statyka i wytrzymałość nr 9 s. 19—20.

502. Uproszczone sposoby rozwiązywania ram wielokrotnie statycznie niewyznaczalnych. (Simplifi-

cated methods of calculation of multiply indeterminate rigid frames). *Inż. i Budown.* R. 5: nr 11—12 s. 518—519.

Toż.: Inst. Bad. Budown. nr 38 Pr. Nauk. i Bad. Seria D. Statyka i wytrzymałość nr 9 s. 21—22.

1952

503. Porównanie metod obliczania drgań ramownic. *Inż. i Budown.* R. 9: nr 11 s. 372—376, rys., ilustr., wykr., tab.

1953

504. Nowa metoda rozwiązywania statycznie niewyznaczalnych ustrojów prętowych na modelach bez wykonywania przecięć. *Rozpr. inżynier.* T. 1: zesz. 5 s. 11, nlb., rys., rés., rez., bibliogr. s. 11.

1955

505. Równania dynamiczne odkształconej środkowej powierzchni płyty w przypadku dowolnego obciążenia. Динамические уравнения деформированной срединной поверхности пластинки в случае производной нагрузки. Dynamic equations of deformation of the middle surface of a plate subjected to an arbitrary load. *Arch. Mechan. stos.* T. 7: zesz. 2 s. 221—230, rys., rez., sum.

1956

506. List do Redakcji. *Inż. i Budown.* R. 13: nr 3 s. 98—100, rys., wykr.,

SZEMBERG ZYGMUNT

od 1947; Kat. Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej.

1956

507. Obróbka cieplna iglic wrzecion przędzalniczych. *Mechanik* R. 29: zesz. 4 s. 138—141, rys., ilustr., tab., wykr., streszcz.

SZOKA HENRYK

od 1957; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1957

508. Zastosowanie turbin gazowych w przemyśle celulozowo papierniczym. The use of gas turbines in the cellulose and paper industry. Die Anwendung von Gasturbinen in der Zellulose und Papier. Industrie. *Ciepl Maszyny przepływ.* nr 8 s. 45—53, sum., rys., Zsf., powiel.

1959

509. Zwalczanie hałasu w przemyśle. Wstęp do dyskusji. Referat wygłoszony na 67 zebraniu G. D. CMP w dniu 14 I 1959. Noise control in factories. Lärmbekämpfung in der Industrie. Bericht über die 67 Tagung der Diskussionosgruppe für thermische Strömungsmachinen (Januar 1959) gewidmet den Problemen der Lärmbekampfung in der Industrie-Berichterstatter. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 19 s. 46—53, wykr., powiel.

SZRENIAWSKI JANUSZ

od 1951; Kat. Technologii Metali.

1951

510. Przykład zastąpienia staliwa żeliwem modyfikowanym w wysoko obciążonych częściach maszyn. *Prz. Odlewn.* R. 1: nr 5 s. 135—137, rys., streszcz.

1957

511. Działanie strumienia ciekłego metalu na powierzchnię formy. Воздействие струн жидкого металла на поверхность формы. Influence of a stream of molten metal up on the sand mould surface. *Zesz. nauk. PŁ* nr 19 *Mechanika* zesz. 6 s. 3—98, nlb., rys., wykr., tab., ilustr., tabl., streszcz., soderž., sum.

1958

512. Badanie masy formierskiej o osnowie piasku kwarcowego z odlewniczym mułem węglowym. Исследование формовочной смеси на основе кварцевого песка с добавкой угольного ила. Investigation of moulding sand with a silica sand base and foundry coal slurry as bonding agent. Untersuchung des aus Quarzsand und Kohlenschlamm zusammen gesetzten Formsandes. *Prz. Odlewn.* R. 8: nr 6 s. 153—156. [Współaut.: E. Woźniak].

513. Przepływ ciekłego żeliwa przez kanały układu wlewowego. Течение жидкого чугуна через каналы литниковой системы. The flow of molten metal through the channels of the gating system. Durchfluss des flüssigen Gusseisens über das Eingusssystem. *Prz. Odlewn.* R. 8: nr 4 s. 93—98 nlb., rys., wykr., tab., ilustr., tabl., streszcz., soderž., sum.

514. Über die Wirkung des Metallstromes auf die Innenfläche der Sandform. L'influence du jet de métal sur la surface interne du moule en sable. On the effect of the metal stream on the inner surface of the sand mould. W: (Vingt Cinquième) 25-ème Congrès International de Fonderie. Liège—Bruxelles s. 615—632, ilustr., rys., tab., tabl., Zsf., rés., sum.

515. Uproszczony sposób wyprowadzania wzoru na wysokość słupa przetworowego w żeliwiaku. Упрощенный способ вывода формулы для высоты рабочей шихты в вагранке. A simplified method of working out a formula for the height of the column of the processed charges in the cu-

pola. Vereinfachte Methode zur Ableitung der Formel über die Beschickungssäule im Kupolofen. *Prz. Odlewn.* R. 8: nr 5 s. 129—130.

1959

516. Działanie strumienia ciekłego metalu na wnękę piaskowej formy. Воздействие струн жидкого металла на поверхность формы. On the effect of the metal stream on the inner surface of the sand mould. Über die Wirkung des Metallstromes auf die Innenfläche der Sandform. *Prz. Odlewn.* R. 9 nr 8 s. 233—244, ilustr., rys., tab., rez., Zsf., sum.

517. Effect of a metal stream on the inner surface of a sand mould. *Foundry Trade Journal* nr 2214 s. 322—330, rys., ilustr., tab., sum.

SZUYSKA EDWARDA
od 1949 do 1958; Kat. Technologii Metali.

1953

518. Laboratorium chemiczne przy odlewni żeliwa. Warszawa PWT 8° ss. 68, rys., ilustr., bibliogr. s. 63.

1954

519. Analiza chemiczna w odlewni żeliwa i staliwa. Warszawa PWT 8° ss. 116, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 112—113 powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych Politechnika Łódzka. T. 142.

SZYMANIK RYSZARD
od 1947 do 1953; Kat. Techniki Cieplnej.

1952

520. Elektryczne metody pomiarów w dziedzinie wymiany ciepła. W: Elektryczne metody pomiarowe w produkcji, laboratorium i dydaktyce. T. 1, cz. 2. Wrocław s. 329—353, rys., tabl., wykr., bibliogr. s. 353, powiel.

521. Szczególny pomiar temperatury powierzchni. W: Elektryczne metody pomiarowe w produkcji, laboratorium i dydaktyce. T. 1 Cz. 2. Wrocław s. 257—259, powiel.

522. Termodynamika techniczna. (Przedmiot, zadania, rozwój). *Biul. Wojsk. Akad. Techn.* R. 1: nr 7 s. 69—[81], wykr.

523. Ulepszony aparat jednopłytowy do oznaczania przewodności cieplnej materiałów izolacyjnych. W: Elektryczne metody pomiarowe w produkcji, laboratorium i dydaktyce. T. 1 Cz. 2. Wrocław s. 261—263, tabl., rys., powiel.

1953

524. Termodynamika. Wybrane działy. Warszawa Wojsk. Akad. Techniczna 4° ss. 116, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 112—114.

1954

525. Przewodnictwo cieplne włóknistych materiałów izolacyjnych. Теплопроводность волокнистых изоляционных материалов. Thermal conductibility of fibrous insulating materials. *Arch. Budowy Maszyn* T. 1: zesz. 1 s. 89—110, rys., ilustr., wykr., tab., sum., soderž., bibliogr. s. s. 108—109.

526. Teoretyczne podstawy wtrysku wody do silników lotniczych. *Biul. Wojsk. Akad. Technicznej* R. 3: nr 8 (35) s. 19[40], rys., wykr., tab.

1955

527. Przewodność cieplna metalizowanych natryskowo metali i ich stopów. *Biul. Wojsk. Akad. Technicznej* R. 4: nr 3 (47) s. 154—[180], rys., tab., ilustr., wykr., bibiogr. s. 179—[180].

ŚMIAŁKÓWNA HENRYKA
od 1952; Kat. Matematyki.

1957

528. Sur certaines conditions nécessaires et suffisantes pour que les fonctions holomorphes dans le cercle-unité soient univalentes. Zob. poz. 51.

TARNASIEWICZ ZYGMUNT
od 1951; Kat. Techniki Cieplnej.

1957

529. W sprawie wskaźników technicznych i ekonomicznych krajowych sprężarek tłokowych. *Prz. mechan.* R. 16: zesz. 6 s. 246—248, tab.

1958

530. Badanie wilgotności powietrza. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 1. Łódź s. 271—296, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 289, powiel.

1959

531. Badanie tłokowych silników parowych. W: Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 2 Łódź s. 83—133, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 132, powiel.

532. Teoretyczne podstawy pracy parowodnych chłodziarek smoczkowych. *Biul. Zakł. Chłodn. Katedry Techn. Ciepl. PŁ Chłodnictwo* nr 2 s. 13—30, rys., wykr., bibliogr. s. 30.

TULISZKA EDMUND
od 1950; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1953

533. Badania wytrzymałościowe zamocowania łopatek wirujących. *Pr. Inst. Mechan.* Nr 9 s. 41—49, nlb., rys., ilustr., wykr., streszcz., rez., rés.

Przekł.: Festigkeitsprüngen der Befestigung von Laufschaufeln bei axialen Turbokompresoren. *Maschinenbautechnik* Jg 3: 1954 H. 10.

1954

534. Analiza pracy stopnia sprężarki osiowej. Анализ работы ступени осевого компрессора. Work analysis of an axial compressor step. *Zesz. nauk. PŁ* nr 3 *Mechanika* zesz. 2 s. 67—90, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 89.

535. Obliczanie wytrzymałości tarcz wirujących metodą podziału na pierścienie o przekroju trapezowym. Расчет вращающихся дисков с профилем сечения в виде трапеции. Calculation of revolving discs by the method of partition on rings with trapezoidal section. Le calcul de disques rotatifs par methode de division en segments annulaires à section trapezoidale. *Pr. Inst. Techn. Ciepl.* R. 2: zesz. 3 s. 13—[20], rys., wykr., streszcz., rez., sum.

1955

536. Wytrzymałościowe obliczanie wirujących tarcz maszyn cieplnych wirnikowych. Расчет на прочность ротирующих дисков газовых и паровых турбин. Calculation of strength in rotating discs of gas turbine. *Arch. Budowy Maszyn* T. 2: zesz. 3 s. 227—263, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 262.

1956

537. Stoisko do badania promieniowych wieńców sprężających. The research stand for examining of radial compressing annulus. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 2 s. 17—21, tabl., streszcz., sum., powiel.

538. Śrubowe połączenia kołnierzowe w turbinach cieplnych. Bolts connections in thermal turbines. Винтовые фланцевые соединения в тепловых турбинах. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 1 s. 15—30, rys., wykr., tabl., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 29, powiel.

1957

539. Budowa i eksploatacja sprężarek dmuchaw i wentylatorów. The production, overhauling and exploitation of compressors, blowers and fans in Poland. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 4 s. 21—33, wykr., powiel.

Toż.: [w skrócie] *Biul. Techn. Inform. Biur Projekt. Górn. Węgl.* R. 2: 1957 nr 3 s. 5—7, wykr.

540. Dmuchawa promieniowa o sprawności 81,5% przy spiętrzeniu 470 kG/m^2 i przepływie 1,5 m^3/sek. Radialgebläse mit einem Wirkungsgrad von 81,5% für einem Luftdurchsatz von 1,5 m^3/s. und Druck 470 mm. Wassersäule. A blower of an efficiency of 81,5 per cent, a pressure of 0,668 lbs/sq. in. and a flow of 2 cu. yd/sec. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 6 s. 7—10, rys., wykr., streszcz., Zsf., sum.

541. O podstawowym równaniu maszyn przepływowych. About the fundamental equation for turbo-flow machines. Die Hauptgleichung der strömungsmaschinen. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 8 s. 31—38, rys., streszcz., sum., Zsf.

542. Rozkład temperatur w tarczowych wirnikach turbin cieplnych. The distribution of temperature in rotating turbine discs of turbo-machines. Temperaturverteilung in Turbinenläufern der Scheibenbauart. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 10 s. 7—42, wykr., tab., sum., soderž., bibliogr. s. 36, powiel.

543. Wpływ szczeliny przywlotowej wirnika na pracę dmuchawy promieniowej. The influence of the leakage losses on the inlet side of the blower impeller. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 3 s. 3—14, rys., wykr., tabl., sum.

1958

544. Analiza pracy wentylatora osiowego. Анализ работы аксиального вентилятора. Analysis of an axial blower fan efficiency. *Pr. Inst. Techn. Ciepl.* R. 5: zesz. 10 s. 3—9, rys., wykr., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 9.

545. Dmuchawy wielkopiecowe. Blast furnace blowing plants. Hochofengebläsen. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 13 s. 29—36, wykr., powiel.

546. Nowe koncepcje konstrukcyjne dmuchaw i wentylatorów promieniowych wykonanych w ośrodku Łódzkim. New constructions of fans and radial blowers designed in Łódź. Neue in Łódź aus gearbeitete Entwürfe von Radialgebläsen und Ventilatoren. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 13 s. 7—18, rys., wykr., tab.

547. Wysokosprawny wentylator wyciągowy do kotła OKR-5. *Energ. przem.* R. 6: zesz. 12 s. 377, rys., wykr.

548. Zależność sprawności sprężarki promieniowej z dyfuzorem bezłopatkowym od układu kinematycznego stopnia. The efficiency of a radial compressor with a bladeless diffuser depeding on kinematic parameters. Abhängigkeit des Wirkungsgrades eines Radialverdichters mit schaufellosen Diffusoren von den kinematischen Parametern. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 14 s. 7—33, wykr., bibliogr. s. 33.

1959

549. Nowe konstrukcje podmuchowych wentylatorów w kotłach parowych. *Energ. przem.* R. 7: zesz. 5 s. 185—187 ilustr., rys., wykr.,

— Redaktorstwo czasopism, Zob. poz. 2755.

TYSIAK JERZY
od 1952; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1957

550. Przeliczenie turbin parowych w zmiennych warunkach metodą wykreślną. The calculation of steam turbines by the drawing method in variable conditions. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 5 s. 3—11, wykr., tabl., sum.

UKLAŃSKI ALEKSANDER
od 1945 do 1956; Kat. Cieplnych Maszyn Przepływowych.

1946

551. O przeciążalności turbozespołów parowych. *Prz. techn.* R. 67: nr 7 s. 1—3, wykr.,; nr 8 s. 6—8, wykr.

1947

552. Siłownia cieplna powietrzna. *Prz. elektrot.* R. 23: nr 5/6 s. 146—151, rys., wykr., ilustr.

553. Uwagi o produkcji turbin parowych w Polsce. *Prz. mechan.* R. 6: zesz. 3 s. 99—104, rys., streszcz.

1948

554. Obsługa turbin parowych. Dla kursu monterów turbinowych. Łódź Ośrod. Szkolenia Energetyki 4° ss. 58, nlb., rys., wykr., tabl., powiel. Zjednocz. Energetycz. Okręgu Łódzkiego Seria nr 4.

555. Wskazówki użycia i ochrony oleju turbinowego. Łódź Zjednocz. Energetycz. Okręgu Łódzkiego 16° ss. 9.

1951

556. „Cieplne maszyny wirnikowe" czy „Maszyny przepływowe". Trybuna dyskusyjna. *Prz. mechan.* R. 10: zesz. 4 s. 124—125. [Współaut.: W. Gundlach].

557. Turbiny parowe o mocy granicznej. Trybuna dyskusyjna. *Prz. mechan.* R. 10 zesz. 10 s. 310.

1952

558. Maszyny. T. 209—T. 216. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Warszawa s. 318—327, wykr., tab.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952. — Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2755.

WAJAND JAN
od 1950; Kat. Silników Spalinowych.

1958

559. Samochodowe silniki z zapłonem samoczynnym. (Silniki Diesla). Warszawa PWT 8° ss. 405, nlb., ilustr., rys., wykr., tab., tabl., err., bibliogr. s. 405—[406].

1959

560. Pomiary silnika 3-D6 ładowanego sprężarką promieniową. Metoda pomiarów i opracowania wyników. Some measurements on the combustion engine 3-D6 charged with a radial compressor. Messungen an einem mittels Radialverdichter aufgeladenen 3-D6 Verbrennungsmotor (Mess-und Auswertungsmethoden). *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 20 s. 7—29, rys., wykr., bibliogr. s. 29. Część art. dotycz. instalacji sprężarkowej (cz. 3 pkt. b.) oprac. mgr inż. Z. Poklewski].

WALCZAK WŁADYSŁAW
od 1949; Kat. Wytrzymałości Materiałów.

1952

561. Zbiór zadań z mechaniki. Cz. 1—3. Zob. poz. 2678.

1956

562. O pewnym przypadku utraty stateczności płyty prostokątnej obciążonej siłami skupionymi. Об одном случае потери устойчивости, прямоугольной пластинки, нагруженной сосредоточенными силами. A case of loss of stability of a rectangular plate loaded with concentrated forces. *Zesz. nauk. PŁ* nr 10 *Mechanika* zesz. 4 s. 89—97, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum.

1958

563. Badanie dyfuzorów modelowego stopnia dmuchawy promieniowej. Zob. poz. 123.

WENDORFF ZOFIA
od 1946; Kat. Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej.

1946

564. Objaśnienia do ćwiczeń z metalografii I. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ, Koło Mechaników PŁ 4° ss. 32, nlb., rys., wykr., powiel.

1947

565. Płomieniowe hartowanie powierzchniowe. *Prz. mechan.* R. 6: zesz. 7—9 s. 244—251, rys., ilustr., tab., wykr., streszcz., bibliogr. s. 251. [Współaut.: B. Ciszewski].

1950

566. Korozja metali i stopów. [Współaut.: Z. Bańkowski]. W: Kalendarz chemiczny [Wyd. 3]. Łódź s. 416—434, tab.

567. Metale i stopy. [Współaut.: Z. Bańkowski]. W: Kalendarz chemiczny. [Wyd. 3]. Łódź s. 379—416, wykr., tab.

568. Żeliwo modyfikowane. Модифицированный чугун. Inoculated cast iron. La fonte innoculée. *Prz. mechan.* R. 9: nr 1—3 s. 71—83, ilustr., wykr., tab., bibliogr. s. 83.

Przekł.: Modifikovaná (očkovana) litina. *Technický Výběr.* R. 1—2: 1951 cis. 10 s. 392—402, ilustr., wykr., tab. [Współaut.: A. Bogusławski].

1953

569. Metaloznawstwo (z obróbką cieplną). Wykład dla II roku Wydz. Mechanicznego. Warszawa PWN 4° ss. VII, 347, rys., wykr., tab., tabl., ilustr., bibliogr. s. 346—347, powiel. Politechnika Łódzka.

1954

570. Rekrystalizacja stopów Ag—Cu z zakresu składów dwufazowych. *Wiad. Nauk. Akad. Górniczo-Hutniczej* nr 1 s. 47—75, ilustr., wykr., tabl., tab., streszcz., bibliogr. s. 74—75.

1956

571. W sprawie współczesnych metod hartowania izotermicznego. *Prz. mechan.* R. 15: zesz. 6 s. 206—207, bibliogr. s. 207.

1957

572. Nasiarczanie stali. *Prz. mechan.* R. 16: zesz. 12 s. 483—488, wykr., ilustr., streszcz., bibliogr. s. 488. [Współaut.: Z. Haś].

1958

573. Struktura stopów żaroodpornych a ich własności w wysokich temperaturach. The structure of high temperature alloys and their characteristic features in high temperatures. Die Struktur der warmfesten Metallegierunger und die Eigenschaften bei hochen Temperaturen. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 11 s. 21—45, tab., wykr., rys., ilustr., tabl., bibliogr. s. 45, powiel.

WERNER JAN
od 1945; Kat. Cieplnych Maszyn Tłokowych.

1947

574. Rzut oka na dawne dzieje i obecne poczynania przemysłu samochodowego w Polsce. *Prz. mechan.* R. 6: zesz. 6 s. 197—201, rys., streszcz.

575. Zarys. rozwoju przemysłu samochodowego w Polsce. *Prz. samochod.* R. 1: zesz. 6 s. 667—673.

1950

576. Hamulce wodne polskiej konstrukcji domiaru mocy silników. *Mechanik* R. 23: zesz. 4—6 s. 249—251, rys., wykr., streszcz. [Podp. W. J.].

577. Maszyny. Rodzaje silników spalinowych. T. 219—T. 224. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 329—334, tab., rys.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż.: pt.: Maszynoznawstwo. Silniki spalinowe. T. 252—T. 257. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 360—363, rys., tab., bibliogr. s. 363.

1955

578. Ogólne uwagi o zawodzie inżyniera. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 3/4 s. 2—3.

579. Oszczędność materiałów w budowie silników spalinowych. W: Oszczędność tworzyw w budowie maszyn i urządzeń. Prace Konferencji zorganizowanej przy współudziale Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Naczelnej Organizacji Technicznej (SIMP). 25—29 XI 1953 Warszawa s. 389—391.

1957

580. O konferencji „CIMAC" w Zurychu 1957 r. About the CIMAC-Conference in Zurich 1957 über die CIMAC-Tagung in Zürich. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 10 s. 65—72.

581. Silniki spalinowe stałe małej i średniej mocy. Warszawa PWT 8° ss. 428, rys., ilustr., tab., wykr., err., bibliogr. s. [224].

WERNER JERZY
od 1946; Kat. Budowy Samochodów.

1947

582. O naprawie pęknięć kadłubów silników samochodowych. *Mechanik* R. 20: nr 9 s. 359—361, rys., tab.

583. Organizacja naprawy samochodów. *Mechanik* R. 20: zesz. 3 s. 95—97, wykr.

584. Samochód ciężarowy polskiej konstrukcji. *Prz. samochod.* R. 1: zesz. 2 s. 126—128.

1948

585. Ewolucje w amerykańskim przemyśle samochodowym. *Prz. mechan.* R. 7: zesz. 4—5 s. 190—197, ilustr., rys., wykr. [Nazwisko autora wydrukowano mylnie: Jerzy Wagner].

586. Konstrukcja sprzęgła. *Prz. samoch.* R. 2: nr 4—5 s. 203—209, rys., wykr.

587. Silniki rolnicze i przemysłowe. *Życie gosp.* R. 3: nr 24 s. 981—983, tab.

1950

588. Konstrukcja i zastosowanie sprzęgieł pojazdów mechanicznych. *Mechanik* R. 23: zesz. 4—6 s. 241—245, rys., ilustr., streszcz.

589. W sprawie koordynacji prac zakładów uczelnianych i przemysłowych. *Życie Nauki* R. 5: nr 11—12 s. 971—977.

1951

590. O koordynacji prac zakładów uczelnianych i przemysłowych. *Prz. techn.* R. 70: nr 5 s. 214—216.

591. Stan rozwiązań konstrukcyjnych w samochodach 1950 r. *Techn. motoryz.* R. 1: zesz. 2 s. 42—49, rys., ilustr., wykr., streszcz.

1952

592. Pojazdy gąsienicowe. Zarys teorii. Łódź PWN 4° ss. 136, nlb., rys., tab., tabl., wykr., ilustr., bibliogr. s. [137], powiel. Politechnika Łódzka.

1953

593. Naprawa samochodów. Warszawa Wydawn. Komunik. 8° ss. 450, rys., ilustr., wykr., tab., bibliogr. s. 449—450.

Toż.: Wyd. 2 popr. i uzup. Warszawa 1958 Wydawn. Komunik. 8° ss. 457, nlb., ilustr., rys., tab., wykr., err., bibliogr. s. [459].

1954

594. Możliwości zaoszczędzenia tworzyw w budowie samochodów. *Techn. motoryz.* R. 4 zesz. 2 s. 522—526.

Przekł.: Möglichkeiten zur Werkstoffeinsparung im Kraftfahrzeugbau. *Kraftfahrzeugtechnik* Jg. 4: 1954 nr 9 ss. 262—263, Zsf.

1955

595. Środki zmierzające do oszczędzania tworzyw w budowie podwozi samochodowych. W: Oszczędność tworzyw w budowie maszyn i urządzeń. Prace Konferencji zorganizowanej przy współudziale Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Naczelnej Organizacji Technicznej (SIMP) 25—29 XI 1953. Warszawa s. 522—526.

596. Teoria ruchu samochodu i podwozia samochodowe. Łódź PWN 8° ss. 501, nlb., tab., rys., ilustr., wykr., tabl., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych Politechnika Łódzka T. 180.

1956

597. O badaniach kół zębatych. *Techn. motoryz.* R. 6: zesz. 6 s. 173—181, rys., tab., wykr., ilustr., bibliogr. s. 181.

598. Podwozia samochodów terenowych. W: Techniczny poradnik samochodowy. Warszawa s. 1094—1159, rys., ilustr., tab., tabl., bibliogr. s. 1159.

1958

599. MTP — doroczną wystawą samochodową w Polsce. The Poznań International Fair — a yearly motor exhibition in Poland. *Prz. techn.* R. 79: nr 16 s. 763—769, ilustr., rys., sum.

1959

600. Teoria ruchu samochodu. Łódź Politechnika Łódzka 8° ss. 150, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 148, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka.

WIŃCZAKIEWICZ ANDRZEJ
od 1947 do 1953; Kat. Papiernictwa i Maszyn Papierniczych.

1948

601. Nowoczesne poglądy na zaklejanie papieru. Modern theories on paper sizing. *Prz. papiern.* R. 4: nr 5 s. 98—101, sum., bibliogr. s. 101.

602. Wosk montanowy w przemyśle papierniczym. Montan wax in the paper industry. *Prz. papiern.* R. 4: nr 3 s. 73—75, tabl., streszcz., sum., bibliogr. s. 77.

1949

603. Nowy sposób oznaczania stopnia zaklejenia papierów piśmiennych. New method of determining the sizing degree of writing papers. *Prz. papiern.* R. 5: nr 7—8 s. 144—145, tab., sum., bibliogr. s. 145.

604. Wypełnianie papieru. Paper filling. *Prz. papiern.* R. 5: nr 10 s. 193—200, wykr., tab., sum., bibliogr. s. 200.

605. Zaklejanie papieru. *Papiernik* R. 3: nr 4 s. 13—15.

606. Zastosowanie żywic melaminowych do wyrobu papierów wodotrwałych. Zob. poz. 1605.

1950

607. Badania laboratoryjne nad zastosowaniem makulatury do wyrobu papieru gazetowego. *Prz. papiern.* R. 6: nr 5—6 s. 132—134, tab., bibliogr. s. 134.

608. Badania papierów polskich z XVI i XVII wieku. *Prz. papiern.* R. 6: nr 3 (74) s. 71—75, ilustr., tab., bibliogr. s. 75.

609. Barwienie papieru. *Prz. papiern.* R. 6: nr 3 s. 79—84, tab., wykr., bibliogr. s. 84.

610. Co papiernik powinien wiedzieć o tzw. pH. *Papiernik* R. 4: nr 6 (42) s. 2—5, wykr., ilustr.

611. Masy plastyczne w przemyśle papierniczym. Zob. poz. 342.

612. Ocena przydatności kaolinu dla przemysłu papierniczego. *Prz. papiern.* R. 6: nr 1 s. 14—16, rys., tab., bibliogr. s. 16.

1951

613. Badania laboratoryjne nad zastosowaniem szkła wodnego do zaklejania papieru. Лабораторные исследования применения жидкого стекла для проклейки бумаги. Laboratory research on application of water glass for paper sizing. *Prz. papiern.* R. 7: nr 2 s. 11—14, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 14.

614. Badania laboratoryjne nad ustaleniem zależności między gramaturą a zaklejeniem papierów. Лабораторные исследования зависимости проклейки от веса квадратного метра бумаги. Laboratory research on determining the relation between weight and sizing of paper. *Prz. papiern.* R. 7: nr 4 *Biul. Centr. Labor. Celul.-Papiern.* R. 1: nr 4 s. 22—28, tab., wykr., streszcz., soderž., sum.

615. Jak powinna wyglądać w papierni wzorowa kuchnia farbiarska? *Papiernik* R. 5: nr 12 s. 10—11, rys.

616. Metody przygotowywania kleju żywicznego. *Papiernik* R. 5: nr 2 s. 8—12, rys., tab., ilustr.

617. Nowa metoda oznaczania wolnego kwasu siarkowego w siarczanie glinowym. Новый метод определения свободной серной кислоты в сернокислом глиноземе. New method of determining free sulphuric acid in aluminium sulphate. *Prz. papiern.* R. 7: nr 2 *Biul. Centr. Labor. Celul.-Papiern.* R. 1: nr 1—2 s. 1—3, tabl., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 3.

618. Papiery ognioodporne. Огнеупорные бумаги. Fireproof papers. *Prz. papiern.* R. 7: nr 12 s. 270—271, streszcz., sum., soderž.

619. Teoretyczne podstawy procesu mielenia surowców włóknistych. Теоретические основы размола волокнистого сырья. Theoretical basis for beating fibrous raw-materials. *Prz. papiern.* R. 7: nr 7—8 s. 147—157 rys., ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 157.

620. Zaklejanie powierzchniowe papieru. Zob. poz. 348.

1952

621. Badanie chłonności tektury surowej. Испытание впитываемости толевого картона. Investigations in absorbency of raw card board. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 1: zesz. 1: s. 77—78, tabl., streszcz., soderž,. sum., bibliogr. s. 78.

622. Badanie i właściwości papierów drukowych. Zob. poz. 349.

623. Uwagi o pracy filtra Waco. *Prz. papiern.* R. 8: nr 4 s. 99—102, tab., rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 102.

624. Zastosowanie lnianych odpadków spod zgrzeblarek do wyrobu półmasy papierniczej. Zob. poz. 1607.

1953

625. Metody badania papieru. Warszawa PWT 8° ss. 84, nlb., rys., ilustr., tabl., tab., bibliogr. s. [86]. [Współaut.: W. Surewicz].

626. Nowe chemiczne środki pomocnicze w przemyśle papierniczym. Zob. poz. 352.

1954

627. Badania nad przydatnością słomy lnu oleistego jako surowca papierniczego. Zob. poz. 1610.

628. Chromatografia na papierze. Zob. poz. 359.

629. Mielenie kombinowane. *Prz. papiern.* R. 10: nr 11 (130) s. 335—337, wykr., tab.

630. Skrobia i zastosowanie jej w przemyśle papierniczym. *Prz. papiern.* R. 10: nr 11 (130) s. 323—328, rys., ilustr., wykr., tab., streszcz., sum., soderž., bibliogr. s. 328.

1955

631. Budowa włókna w świetle nowych badań. Структура волокна по новым исследованиям. The fibre structure in the light of modern researches. *Prz. papiern.* R. 11: nr 6: s. 161—165, rys., ilustr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 165.

632. Postępy w dziedzinie produkcji papierów elektrotechnicznych. (Komunikat). *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 10/11 s. 665—666, streszcz.

633. Przygotowanie klejów w papierni. Zob. poz. 367.

634. Zaklejanie, barwienie i wypełnianie papieru. W: Poradnik papiernika Warszawa s. 563—599, rys., ilustr., tab.

1956

635. Badania laboratoryjne nad stosowaniem bieli cynkowej do wypełniania papieru. Лабораторные исследования по применении цинковых белил длая наполнения бумаги. Laboratory investigations concerning the use of zinc white as a filler in paper manufacturing. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 5: zesz. 1 s. 31—37, ilustr., tab., streszcz., kratk., soderž. sum., bibliogr. s. 36. [Współaut.: A. Makowska].

636. Instytut Celulozowo-Papierniczy w Pekinie. Целлюлозно-Бумажный Институт в Пекине. The Institute of Pulp and Paper in Peking. *Prz. papiern.* R. 12: nr 9 s. 260—261, ilustr., streszcz., soderž., sum.

1957

637. Bibułka chińska. Китайская папиросная бумага. Chinese tissue. *Prz. papiern.* R. 13: nr

6 s. 165—167, rys., ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 167.

638. Metoda Isogrand. Метод Изогран. The Isogrand method. *Prz. papiern.* R. 13: nr 5 (160) s. 129—130, rys., ilustr., streszcz., soderž., sum.

639. Produkcja papieru do wyrobu mikanitobatystu i mikanitopapieru. *Prz. papiern.* R. 13: nr 4 *Biul. Inst. Celul.-Papiern.* R. 6: nr 3—4 s. 1—2, tab., bibliogr. s. 2.

640. Tsai-Lun wynalazca papieru. Tsai-Lun — изобретатель бумаги. Tsai-Lun, the paper inventor. *Prz. papiern.* R. 13: nr 4 s. 124—126, rys., ilustr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 126. — Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2761.

WIŚNIEWSKI STANISŁAW
od 1956; Kat. Wytrzymałości Materiałów.

1956

641. Utrata stateczności powłoki cylindrycznej poddanej jednocześnie skręcaniu i ściskaniu. Loss of stability of a cylindrical shell subjected simultaneonsly to torsion and compression. Потеря устойчивости одновременно сжимаемой и скручиваемой цилиндрической оболочки. *Arch. Budowy Maszyn.* T. 3: zesz. 4 s. 437—469, rys., tab., wykr., soderž., sum., bibliogr. s. 467—468.

WŁODARSKI LECH
od 1946 do 1958 Kat. Matematyki.

1947

642. Całki wielokrotne. Równania różniczkowe zwyczajne. Zob. poz. 1413.

643. Kurs przygotowawczy do politechniki. Zob. poz. 1415.

1948

644. Zbiór zadań z analizy matematycznej. Rachunek różniczkowy. Rachunek całkowy. Równania różniczkowe. Zob. poz. 1418.

1949

645. Zadania z analizy matematycznej. Zob. poz. 1420.

1950

646. Analiza matematyczna w zadaniach. Zob. poz. 1422.

1953

647. Sur une formule de Efros. *Studia mathem.* T. 13: s. 183—187, rys., bibliogr. s. 183.

648. Une remarque sur une classe de fonctions exponentielles du calcul opérationel. *Studia mathem.* T. 13: s. 188—189, bibliogr. s. 188.

1954

649. Les espaces métriques des suites limitables par les méthodes continues. *Bull. Acad. Pol. Sc.* Cl. III. Vol. 2: nr 1 s. 13—16, bibliogr. s. 16.

650. Sur certaines propriétés des domaines des méthodes continues de limitation. *Bull. Acad. Pol. Sc.* Cl. III Vol. 2: nr 4 s. 159—161, bibliogr. s. 161.

651. Sur les méthodes continues de limitation. (1.) (Application de l'espace Bo de Mazur et Orlicz à l'étude des méthodes continues). (2.) (Limitation des suites bornées). *Studia mathem.* T. 14: fasc. 2 s. 161—187, bibliogr. s. 186—187; s. 188—199, bibliogr. s. 199.

1956

652. W sprawie organizacji roku akademickiego. *Życie Szk. Wyższej* nr 1 s. 85—86, tab.

WOLAŃSKI JERZY
od 1959; Kat. Techniki Cieplnej.

1959

653. Nowości w konstrukcji maszyn przędzalniczych. *Prz. włókien.* R. 13: nr 1 s. 34—38, rys., tab., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., bibliogr. s. 38.

WOŁK ROMUALD
od 1947; Kat. Technologii Metali.

1949

654. Normy zużycia sprawdzianów. Standards of permissible wear of gauges. Normes de l'usure des calibres. Стандарты изнашивания калибров. *Prz. mechan.* R. 8: zesz. 4—5—6 s. 146—152, tab., wykr., streszcz., bibliogr. s. 152.

655. Ustalanie przedmiotów w przyrządach na dwóch kołkach ustalających. Fixation of objects on two fixing pins. Fixation des objets sur deux goujons à fixer. Установка предметов на двух установочных штифтах. *Prz. mechan.* R. 8: zesz. 12 s. 359—365, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 356.

1950

656. Instrukcja planowania zapotrzebowania narzędzi. Łódź Techn. Obsługa Roln. Centr. Zarządu w Łodzi 4° ss. 53, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 1, powiel.

1951

657. Gospodarka narzędziowa. (Ref. na Kongres Nauki). *Ekon. Org. Pracy* R. 2: zesz. 4 s. 184—189, wykr., bibliogr. s. 188—189.

658. Ilościowe planowanie zużycia narzędzi na

podstawie technicznych norm. *Ekon. Org. Pracy* R. 2: zesz. 1 s. 34—41, tab., bibliogr. s. 41.

659. Kontrola techniczno-asortymentowa planowania zużycia narzędzi w zakładach przemysłu metalowego. *Ekon. Org. Pracy* R. 2: zesz. 5 s. 226—229, tab.

660. Kontrola wskaźnikowa zużycia narzędzi. *Ekon. Org. Pracy* R. 2: zesz. 9 s. 423—426, tab.

661. Obliczanie i zastosowanie docisków mimośrodowych w konstrukcjach przyrządów. *Mechanik* R. 24: zesz. 9 s. 378—381, rys., streszcz.,; zesz. 10 s. 431—435, rys., bibliogr. s. 435.

662. Podstawy planowania zużycia narzędzi tnących. *Mechanik* R. 24: zesz. 4 s. 148—152, wykr., streszcz., bibliogr. s. 151—152.

663. Rodzaje norm zużycia narzędzi i ich zastosowanie. *Ekon. Org. Pracy* R. 1: zesz. 10 s. 394—399, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 399.

664. Wyznaczanie norm czasowych zużycia narzędzi tnących. *Mechanik* R. 24: zesz. 9 s. 373—377, rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 377.

1952

665. Wartości kalkulacyjne przy szybkościowym tłoczeniu. *Mechanik* R. 25: zesz. 1 s. 21—27, rys., wykr., tab., streszcz.

1953

666. Eksploatacja i normy zużycia narzędzi. W: Zagadnienia gospodarki narzędziowej. Warszawa s. 104—110, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 110.

667. Normatywy zużycia i pracochłonności narzędzi skrawających na wyrób w różnych grupach maszynowych. Warszawa Prozamet 4° ss. 50, powiel.

668. Normy zużycia narzędzi skrawających. W: Konferencja w sprawie centralnego ostrzenia narzędzi. Kraków s. 7—17, tab., tabl., powiel.

669. Planowanie zużycia narzędzi. Warszawa PWN 8° s. 199, nlb., rys., wykr., ilustr., tab., tabl., err., bibliogr. s. 199—[200].

Toż.: Wyd. 2 uzup. Warszawa 1955 PWT 8° ss. 249, nlb., rys., wykr., ilustr., tab., tabl., err., bibliogr. s. 249.

670. Podstawy techniczne do obliczania normatywów zużycia narzędzi na poszczególnych typach obrabiarek. Łódź Prozamet 4° ss. 57, rys., wykr., tab.

671. Wyznaczanie technicznych norm pracy dla robót na nożycach gilotynowych. *Ekon. Org. Pracy* R. 4: zesz. 4 s. 177—181, rys., wykr., tab.

1954

672. Teoria pomocą w pracy technologa. W: Narada Technologów 2 i 3 lipca 1954. Referaty dyskusyjne. Łódź s. 175—182.

1955

673. Klasyfikacja technologiczna przedmiotów tłoczonych z blachy i uogólnione procesy technologiczne. Wstęp do typizacji procesów technologicznych na prasach. *Mechanik* R. 28: zesz. 10 s. 372—376, rys., tabl. [Współaut.: J. Paszkowski].

674. Stosujmy gwinty walcowane. *Mechanik* R. 28: zesz. 3 s. 102—103, rys., tab., bibliogr. s. 103.

675. Techniczne normowanie czasu robót na piłach tarczowych (segmentowych) *Mechanik* R. 28: zesz. 3 s. 104—109, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 109.

676. Techniczne normowanie czasów robót na prasach mimośrodowych. *Mechanik* R. 28: zesz. 6 s. 225—228, wykr., tab., bibliogr. s. 228.

1956

677. Ćwiczenia z technicznego normowania czasów obróbki skrawaniem. Instrukcja robocza wraz z tablicami warunków skrawania i czasów czynności pomocniczych i przygotowawczo-zakończeniowych. Łódź PWN 8° ss. 266, nlb., rys., tab., wykr., bibliogr. s. 266, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych PŁ.

678. Ewidencja kosztów zużycia narzędzi i pomocy warsztatowych w zakładach przemysłu maszynowego. *Ekon. Org. Pracy* R. 7: nr 5 s. 196—203, tab.

679. Problemy obsługi narzędziowej na liniach automatycznych obróbki skrawaniem. *Mechanik* R. 29: zesz. 10—11 s. 393—398, rys., ilustr., tab., bibliogr. s. 398, streszcz.

680. Przykład uproszczenia obliczeń technicznych norm czasu pracy przy metodzie analityczno-obliczeniowej *Mechanik* R. 29: zesz. 6 s. 221—228, wykr., tab., bibliogr. s. 228, streszcz.

681. Techniczne normowanie czasu pracy na kowarkach (tłoczarkach). *Mechanik* R. 29: zesz. 12 s. 448, wykr., tab.

682. Wpływ procesu zużycia i ostrzenia na konstrukcje ostrza narzędzi skrawających. *Mechanik* R. 29: zesz. 2 s. 51—54, rys., wykr., streszcz., bibliogr. s. 54; zesz. 3 s. 103—106, rys., wykr.

683. Współczynniki oprzyrządowania specjalnego jako miernik postępu technicznego w technologii produkcji zakładu. *Mechanik* R. 29: zesz. 8 s. 297—303, tab., bibliogr. s. 303, streszcz.

684. Zagadnienia związane z opracowaniem technologii dla celów projektowania zakładów przemysłowych. *Prz. mechan.* R. 15: zesz. 1 s. 14—17, streszcz.

1957

685. Formy i sposoby obliczania parku maszynowego w dokumentacji projektowo-kosztorysowej. *Prz. mechan.* R. 16: zesz. 3 s. 105—108, tab., streszcz.; zesz. 4 s. 151—153, tab., wykr., bibliogr. s. 153.

686. Konstruowanie prowadzenia narzędzi w przyrządach wytaczarskich. Конструирование направляющих инструмента в расточных приборах. Konstruktion de Werkzeugführung in der Bohrvorrichtungen. The location of boring tools in boring fixtures. *Mechanik* R. 30: zesz. 8 s. 331—336, rys., tab., streszcz., ilustr.

687. O projekcie ujednolicania kart chronometrażowych i kart obserwacji przebiegu dnia roboczego. *Ekon. Org. Pracy* R. 8: nr 5 s. 230—236, tab.

688. Obliczanie oszczędności na koszcie operacji przy stosowaniu przyrządów specjalnych w przemyśle maszynowym. *Ekon. Org. Pracy* R. 8: nr 7 s. 318—325, wykr.

689. Określenie ekonomiczności stosowania oprzyrządowania specjalnego w przemyśle maszynowym. *Ekon. Org. Pracy* R. 8: nr 9 s. 405—410.

690. Opłacalność oprzyrządowania produkcji małoi średnioseryjnej. Экономические вопросы вспомагательного оборудовония в мало- и среднесерийном производстве. Rentabilität der Werkzeugmaschinenausrüstung für die klein — und Mittelserienproduktion. Economics of tooling for small and medium scale production. *Mechanik* R. 30: nr 2 s. 79—80, wykr.

691. Wpływ niektórych warunków technicznych stawianych przez rysunek konstrukcyjny wyrobu na koszt jego wytwarzania. *Prz. mechan.* R. 16: zesz. 8 s. 336—338, wykr.

692. Zastosowanie metody obserwacji chwilowych do obserwacji przebiegu dnia roboczego. *Ekon. Org. Pracy* R. 8: nr 12 s. 532—539.

1958

693. Analiza i normowanie czynności ręcznych wg systemu MTM. *Mechanik* R. 31: zesz. 12 s. 600—603, ilustr., tab., bibliogr. s. 603.

694. Efekty ekonomiczne stosowania płytek z węglików spiekanych i zagadnienie eksploatacji płytek krajowych. *Mechanik* R. 31: zesz. 1 s. 19—24.

695. Normowanie czasu pracy na zasadzie elementarnych normatywów metodą „Work-Factor". Нормирование рабочего времени по микроэлементному способу „Work-Factor". Labour time rate-fixing by the work-factor system. Die Arbeitszeitermittlung mit Kleinstzeitverfahren „Work-Factor". *Mechanik* R. 31: zesz. 6 s. 312—315, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 315.

696. O normowaniu pracy. *Ekon. Org. Pracy* R. 9: nr 1 s. 41—42.

697. Opłacalność i zastosowanie uniwersalnych elementów oprzyrządowania. Окупательность и применение универсальных елементов приспособлений. Economics and application of universal tooling elements. Die Wirtschaftlichkeit und Anwendung von Vorrichtungs — Uniwersalelementen. *Mechanik* R. 31: zesz. 8—9 s. 416—418, ilustr., wykr., streszcz., bibliogr. s. 418.

698. Oszczędność pracy ludzkiej. *Ekon. Org. Pracy* R. 9: zesz. 9 s. 401—407, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 407.

1959

699. Arbeitswissenschaftliche Ausbildung der Ingenieure an den Technischen Hochschulen in Polen. REFA. *Nachrichten Zeitschrift fur Arbeitsstudien.* Jg 12: H. 3 s. 83—84.

700. Metoda obserwacji chwilowych jako nowa metoda w studium wykorzystania dnia roboczego. Метод временных наблюдении, как новый метод в области использования рабочего дня. Activity sampling — a new method of production time study. Kurzzeitige Beobachtungen - die neue Methode für Studium der Arbeitstag-Ausnutzung. *Mechanik* R. 32: nr 6 s. 306—308, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 308.

701. Niektóre aspekty naukowego opracowania normatywów czasów. *Ekon. Org. Pracy.* R. 10: nr 7 s. 305—308, wykr., tab., bibliogr. s. 308.

702. Obliczanie ekonomicznej szybkości skrawania. *Mechanik* R. 32: nr 6 s. 323, err.

703. Zagadnienie wyboru metody do określania obsługi wielowarsztatowej. *Ekon. Org. Pracy.* R. 10: zesz. 4 s. 136—142, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 142.

ZAHORSKA HELENA
od 1951; Kat. Matematyki.

1958

704. Über die Punktmengen der Divergenz der singulären Integrale von Riemann-integralen Funktionen. *Acta Scientiarum Mathematicarum.* T. 9: fasc. 1—2 s. 5—17, bibliogr. s. 17

ZEMBRZUSKI KAZIMIERZ
od 1945 do 1948; Kat. Parowozów i Silników Parowych.

1947

705. Wytyczne do budowy parowozów znormalizowanych PKP. *Prz. komunik.* R. 3: nr 9 (27)—10 (28) s. 327—341, rys., tab., wykr.

1949

706. Oddawanie ciepła spalin w płomieniówkach kotła parowego. Heat emission by combustion gases in the fire-tubes of steam boiler. Отдача тепла газов в жаровых трубах паровых котлов. *Prz. mechan.* R. 8: zesz. 7—8—9 s. 201—208, tab., wykr., streszcz.

ZIELIŃSKI ZBIGNIEW

od 1950; Kat. Technologii Budowy Maszyn.

1957

707. Metody i narzędzia do dokładnej obróbki ślimacznic. Методы и инструменты для точной обработки червячных колес. Methoden und Werkzeuge zur genauen Schnecken radbearbeitung. Methods and tools employed for precision machining of worm gears. *Mechanik.* R. 30: zesz. 12 s. 505—508, rys., ilustr., streszcz.

1958

708. Badania nad zmiennością własności mechanicznych żeliwa w odlewach. *Prz. Odlewn.* R. 8: nr 7 *Biul. Inst. Odlewn.* R. 8: 1958 nr 3—4 s. 13—14.

ŻARNOWSKI LUDWIK

od 1945 do 1953; Kat. Metaloznawstwa i Obróbki Cieplnej.

1945

709. Technologia metali. Łódź Sekcja Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 163, IV, nlb., tab., wykr., tabl., powiel., bibliogr. s. 163.

1947

710. Gorąca przeróbka plastyczna żelaza i stali. Cz. 2—3A 4° powiel. Cz. 2: Kuźnictwo. Bytom 1947 Centr. Zarząd Przem. Hutn. ss. nlb., 179, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 11, 71, 108, 149, 173, 179, err. + Atlas s. — nlb., tabl. 52. Biblioteka Hutnika B/4; cz. 3A: Walcownictwo. Łódź 1951 PWN ss. 351, V, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 20, 109, 174—175, 180, 212, 258—259, 272, 312—313, 351 + [Atlas] ss. — nlb., tabl. 32. Politechnika Łódzka.

711. Wstęp do hutnictwa. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 188, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 188 + Atlas ss. — tabl. 62;

Toż.: Wyd. 2 popr. Łódź 1948 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 189, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 189 + [Atlas] ss. — nlb., tabl., 58, fascim.

Toż.: Wyd. 3 popr. Łódź 1950 Wydawn. Spółdz. Akad. 4° ss. 199, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 199. Biblioteka Skryptów 38, powiel.

ŻURAWICKI SEWERYN

od 1958; Kat. Ekonomii Politycznej.

1958

712. O renesans marksistowskiej metody ekonomii politycznej. *Życie gosp.* R. 13: nr 32/360 s. 5, 7.

1959

713. „Druga rewolucja przemysłowa" — jej geneza i skutki. W: Ekonomia polityczna Cz. 1. Łódź s. 145—155.

714. Ekonomia polityczna. Materiały pomocnicze do wykładów i ćwiczeń. Pod red.... Zob. poz. 2731.

715. Przedmiot i metoda ekonomii politycznej. W: Ekonomia polityczna Cz. 1 Łódź s. 4—37.

BADER JERZY
od 1951; Kat. Elektroenergetyki.

1957

716. Projekt nowelizacji normy na koordynację izolacji. *Normaliz.* R. 25: nr 10 s. 501—504, tab. [Współaut.: J. Grudziecki, E. Wasilenko, J. Zieliński].

717. W sprawie nowelizacji normy PKN/E-05001 „Koordynacja izolacji". *Normaliz.* R. 25: nr 9 s. 421—436, wykr., tab., bibliogr. s. 435—436. [Współaut.: S. Grudziecki, Z. Zieliński, Z. Szczepański, E. Wasilenko].

BARAŃSKI ROMAN
od 1956; Kat. Aparatów Elektrycznych.

1959

718. Bezpieczeństwo pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych. W: Urządzenia przesyłowe w układzie elektroenergetycznym. Warszawa s. 122—140, rys., tab.

719. Kryteria ekonomiczne przy rozpatrywaniu obiektów i urządzeń elektroenergetycznych. W: Urządzenia przesyłowe w układzie elektroenergetycznym. Warszawa s. 141—148, wykr.

720. Linie elektroenergetyczne. W: Urządzenia przesyłowe w układzie elektroenergetycznym. Warszawa s. 194—210, rys., wykr., tab.

721. Łączniki. W: Urządzenia przesyłowe w układzie elektroenergetycznym. Warszawa s. 259—278, rys., tab., wykr.

722. Sposoby dostawy energii do odbiorców. W: Urządzenia przesyłowe w układzie elektroenergetycznym. Warszawa s. 9—13, rys., tab., err.

723. Środki przeciwzakłóceniowe. W: Urządzenia przesyłowe w układzie elektroenergetycznym. Warszawa s. 231—258, ilustr., rys., wykr.

724. Transformatory. W: Urządzenia przesyłowe w układzie elektroenergetycznym. Warszawa s. 211—223, rys., ilustr.

725. Urządzenia do kompensacji mocy biernej. W: Urządzenia przesyłowe w układzie elektroenergetycznym. Warszawa s. 224—230, rys., wykr., tab.

726. Wiadomości podstawowe o układzie elektroenergetycznym i urządzeniach elektroenergetycznych. W: Urządzenia przesyłowe w układzie elektroenergetycznym. Warszawa s. 23—78, rys., wykr., tab.

727. Zdolność urządzeń elektroenergetycznych do długotrwałej pracy. W: Urządzenia przesyłowe w układzie elektroenergetycznym. Warszawa s. 79—121, ilustr., rys., wykr., tab.

BOLANOWSKI BOLESŁAW
od 1956; Kat. Aparatów Elektrycznych.

1959

728. Badania układu zabezpieczeń zespołu prostownikowego z prostownikiem PRO 6. *Biul Elektropr.* R. 7: nr 5 s. 269—273, rys., wykr., tab., powiel.

729. Zwarciownia Katedry Aparatów Elektrycznych Politechniki Łódzkiej. Zob. poz. 762.

CZAJKOWSKI ANDRZEJ
od 1954; Kat. Napędu Elektrycznego.

1957

730. Napięcie zwarcia w wysokonapięciowych transformatorach probierczych. Напряжение корот-

кого замыкания в испытательных трансформаторах высокого напряжения. Short circuit voltage in high-voltage testing transformers. *Arch. Elektrot.* T. 6: zesz. 2 s. 125—152, rys., wykr., tab., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 147. [Współaut.: M. Jabłoński, G. Szapiro].

1958

731. Wpływ zmian temperatury uzwojeń maszyn pracujących w zautomatyzowanym układzie Leonarda z rototrolem w układzie mostkowym, na charakterystyki mechaniczne n = f (M) układu. Влияние изменений температуры обмоток машин, работающих в автоматизированной системе генератор-двигатель с рототролем в мостовой схеме на механические характеристики n = f(m) системы. *Zesz. nauk. PŁ* nr 21 *Elektryka* zesz. 4 s. 15—34, rys., wykr., streszcz., krat. soderž., bibliogr. s. 33.

DĄBROWSKI CZESŁAW
od 1945; Kat. Elektrowni Cieplnych.

1955

732. Dziesięciolecie Wydziału Elektrycznego. *Życie Politechniki Łódzkiej,* nr 8 s. 7—8.

1956

733. Profesor Słowikowski nie żyje. *Życie Politechniki Łódzkiej.* nr 10/11 s. 5.

1958

734. Przegrzanie międzystopniowe pary w elektrowniach dużej mocy. Cz. 1—2. *Energetyka.* R. 12: zesz. 12 s. 357—363, rys., wykr., tab.; R. 13: 1959 zesz. 1 s. 3—9, rys., wykr., err.

DĄBROWSKI MIROSŁAW
od 1952; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1956

735. Obciążalność turbogeneratorów przy pracy kompensatorowej. Cz. 1, 2. *Energetyka.* R. 10: nr 6 s. 292—297, rys., wykr., tab.; R. 11: nr 1 s. 14—16, wykr., tab., bibliogr. s. 16.

1959

736. Maszyny elektryczne. T. 666, T. 669—T. 671, T. 673—T. 678, T. 717—T. 720. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 983, tab., 984—989, tab., rys., 991—998, tab., 1056—1059, rys., tab.

737. Przewody elektroenergetyczne. T. 351. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 513—514, tab.

DMOCHOWSKI EUGENIUSZ
od 1946 do 1958; Kat. Fizyki Technicznej.

1949

738. Fizyka. Podręcznik na kl. VI szkoły podstawowej. Łódź K. Rutski 8° ss. 233, nlb., ilustr., rys., wykr., tab. [Współaut.: S. Ziemecki].

1950

739. Generator elektrostatyczny Van de Graaffa Politechniki Łódzkiej. *Postępy Fizyki* T. 1: zesz. 5—6 s. 284—285.

740. Wykłady fizyki doświadczalnej. Cz. 1—7 Łódź 4°, powiel. Cz. 1: Mechanika. 1950 Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych ss. 57, rys., wykr., tab., cz. 2: Dynamika. 1950 Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych ss. 47, nlb., rys., wykr.; cz. 3: Mechanika cieczy i gazów. 1950 Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych ss. 64, rys., tab.; cz. 4: Ciepło. 1952 Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych ss. 84, nlb. rys., wykr., tab.; cz. 5: Teoria kinetyczna materii 1951 PWN ss. 166, II, rys., wykr., tab.; cz. 6: Ruch falowy i akustyka 1952 PWN ss. 79, nlb., rys., wykr., Stud. Zaocz. przy PWSP w Łodzi; cz. 7: Optyka. 1952 PWN ss. 256, II, rys., wykr., tab., Stud. Zaocz. przy PWSP w Łodzi.

Toż.: Wyd. 2 popr. Mechanika. (Cz. 1): Łódź 1953 PWN 4° ss. 185, rys., wykr., tab.

1958

741. Generator elektrostatyczny Van de Graaffa i rura rentgenowska do wytwarzania promieni X na 500 kV. Электростатический генератор Van de Graaffa и рентгеновская трубка для получения лучей X на 500 kV. Electrostatic generator of Van de Graaffe and the roentgen pipe for producing X-rays of 500 kV. *Zesz. nauk. PŁ* nr 8 *Elektryka* zesz. 1 s. 67—96, rys., wykr., ilustr., tab., streszcz., soderž., sum.

DURSKI BOLESŁAW
od 1951; Kat. Elektrotechniki Ogólnej.

1955

742. Elektronika. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 przer. i uzup. Łódź s. 478—517, rys., wykr., powiel.

Toż.: W: Elektrotechnika. Wyd. 3 Łódź 1957 s. 529—568, rys., wykr., powiel.

743. Prostowniki. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 przer. i uzup. Łódź s. 364—381, rys., wykr., tab., powiel.

Toż.: W: Elektrotechnika. Wyd. 3 Łódź 1957 s. 360—376, rys., tab., powiel.

1959

744. Prostowniki. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 2. Warszawa s. 175—189, rys., wykr.

DYTBERNER WIESŁAW
od 1952; Kat. Kolei Elektrycznych.

1955

745. Miernictwo elektryczne. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 przer. i uzup. Łódź s. 149—184, rys., wykr., tab., powiel.

Toż.: W: Elektrotechnika. Wyd. 3 Łódź 1957 s. 144—182, tab., rys., powiel.

746. Podstawy elektrotechniki. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 przer. i uzup. Łódź s. 5—148, rys., wykr., powiel.

Toż.: W: Elektrotechnika. Wyd. 3 Łódź 1957 s. 5—143, rys., wykr., powiel.

1958

747. Elektromagnetyzm. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 1. Warszawa s. 61—103, rys., tab., wykr.

748. Prąd stały. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 1. Warszawa s. 9—50, rys., wykr., tab.

1959

749. Miernictwo elektryczne. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 2. Warszawa s. 13—38, rys., wykr., tab.

DZIERZBICKI STANISŁAW
od 1945; Kat. Aparatów Elektrycznych.

1954

750. Teoria działania wyłączników wysokiego napięcia. Łódź PWN 8° ss. 115, rys., wykr., tab., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych PŁ.

1955

751. Wyłączniki wysokonapięciowe. Warszawa PWT 8° ss. 420, rys., tab., tabl., wykr., err., bibliogr. s. 403—411.

1957

752. Dołowe stacje prostownikowe w wykonaniu krajowym. Рудничные выпрямительные подстации отечественного производства. Polish-made mine service rectifier substations. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 1/2 s. 68—70, rys., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 70.

753. Laboratorium z przyrządów rozdzielczych. Łódź PWN 8° ss. 152, rys., tab., ilustr., wykr., powiel., bibliogr. s. 146—147. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka [Współaut.: Z. Tarociński].

754. Łączniki i rozdzielnie na Targach Przemysłowych w Hannowerze w 1957 r. *Biul. Elektropr.* R. 5: nr 8 s. 567—582, rys., tabl.

755. Ochrona przed porażeniem w stacjach prostownikowych dla trakcji tramwajowej. Защита от пораженчя в трамвайных подстациях с ртутными выпрямителями. Protection against current shockes in mercury arc rectifier substations for tramways. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 1/2 s. 75—78, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 78.

756. Próby typizacji stacji prostownikowych dla trakcji tramwajowej. Попытка типизации трамвайных и троллейбусных подстации с ртутными выпрямителями. An attempt to standardize tramway rectifier substations. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 1/2 s. 59—68, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 68.

757. Wysokonapięciowe wyłączniki prądu zmiennego o łuku wielkooporowym. *Wiad. elektrot.* R. 17: zesz. 3 s. 53—56, rys., ilustr., wykr.

1958

758. Kierunki rozwojowe wyłączników wysokonapięciowych na Zachodzie Europy. Направления в развитии выключателей высокого напряжения в Западной Европе. Trends in the development of high voltage circuit-breakers in Western Europe. *Prz. elektrot.* R. 34: zesz. 1 s. 31—37, rys., ilustr., tab., streszcz., bibliogr. s. 37.

759. Nowe konstrukcje odłączników mocy i analiza ich przydatności do warunków krajowych. *Biul. Elektropr.* R. 6: nr 11 s. 573—584, ilustr., rys., tab., bibliogr. s. 584.

1959

760. Aparaty elektryczne. T. 451—T. 472, T. 474—T. 483, T. 486—T. 508. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 671—701, rys., tab., wykr., 702—713, wykr., tab., 716—731, rys., wykr., tab.

761. Typizacja stacji prostownikowych dla kopalń. *Biul. Elektropr.* R. 7: nr 1 s. 25—28, rys., wykr., powiel.

762. Zwarciownia Katedry Aparatów Elektrycznych Politechniki Łódzkiej. Станция коротких замыканий Кафедры Электрических Аппаратов Лодзинского Политехнического Института. Short circuit testing station of the Lodz Polytechnical Institute. *Prz. elektrot.* R. 35: zesz. 2 s. 45—49, ilustr., rys., wykr. [Współaut.: B. Bolanowski].

DZIKOWSKI JERZY
od 1955; Kat. Kolei Elektrycznych.

1955

763. Wyzyskanie obciążalności transformatorów trakcyjnych w zespołach prostownikowych. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 2/3 s. 141—152, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 151—152.

1957

764. Dostosowanie mocy zespołów prostownikowych do zmiennych obciążeń trakcyjnych. Подбор мощности выпрямительных агрегатов для переменной тяговой нагрузки. Adaptation of the power of rectifier aggregates to changing traction loads. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 1/2 s. 48—57, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 57.

765. [Dwudziestolecie] XX-lecie trakcji elektrycznej na Polskich Kolejach Państwowych. *Prz. kolej. elektrot.* R. 9: nr 3 s. 49—50.

1958

766. Warunki prawidłowego działania zabezpieczeń po stronie 3000v prądu stałego zelektryfikowanych linii PKP. W: Konferencja naukowo-techniczna na temat „Problemy eksploatacji kolei elektrycznych" Łódź 13 i 14 czerwca 1958 r. [Warszawa] s. III/93—III/114, rys., wykr., bibliogr. s. III/109—III/110.

767. Zasilenie zelektryfikowanych linii kolejowych w Polsce. Питание электрифицированных железнодорожных линии в Польше. Supply of electrified railways in Poland. *Prz. elektrot.* R. 34: zesz. 2/3 s. 140—150, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 150.

1959

768. Polska bibliografia trakcji elektrycznej 1919—1958 r. Warszawa Stow. Elektr. Polskich 4° ss. 133, powiel. [Współaut.: F. Frontczak, J. Ostaszewicz].

ERLICKI SEWERYN
od 1948 do 1957; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1955

769. Nasze podpisy pod Apelem Wiedeńskim *Życie Politechniki Łódzkiej.* nr 5/6 s. 2.

770. Pole magnetyczne w szczelinie powietrznej silnika asynchronicznego z uwzględnieniem nasycenia. Магнитное поле в воздушном зазоре асинхронного двигателя с учестом насыщения. Magnetic field in the air gap of an asynchronous motor in regard to saturation. *Zesz. nauk. PŁ* nr 8 *Elektryka* zesz. 1 s. 5—28, rys., wykr., tab., tabl., streszcz., soderž., sum.

1957

771. Nagrzewanie się transformatora przy uwzględnianiu zmian oporności uzwojeń oraz współczynnika oddawania ciepła. Нагрев трансформатора с учётем изменения сопротивления обмоток и коэффициента теплоотдачи. The heating of, a power-transformer considered with the variable resistance of the windings and variable heat-loss coefficient. *Zesz. nauk. PŁ* nr 17 *Elektryka* zesz. 2 s. 75—92, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 92.

1959

772. Maszyny elektryczne. T. 655, T. 658, T. 659, T. 662—T. 668, T. 670—T. 672, T. 678, T. 714—T. 715, T. 717, T. 720—T. 723, T. 725—T. 727. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 968—970, rys., 973—974, rys., wykr., tab., 986—990, rys., tab., 998—1000, tab., 1053—1054, rys., wykr., tab., 1056, tab., 1058—1061, wykr., tab., 1063—1064, tab.

GRABOWSKI ZBIGNIEW
od 1948; Kat. Elektroenergetyki.

1948

773. Budowa napowietrznych linii elektrycznych wysokiego i niskiego napięcia. Wyd. 2 uzup. i popr. Warszawa Czytelnik 8° ss. XI, 270, rys., ilustr., tab.

1952

774. Oświetlenie elektryczne T. 445—T. 470. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 685—714, rys., wykr., tab.

Tож.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Tож.: T. 601—T. 621. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 887—928, rys., wykr., tab. bibliogr. s. 928.

1955

775. Napowietrzne linie elektroenergetyczne. Budowa i eksploatacja. Wyd. 3 całk. przer. i uzup. Warszawa PWT 8° ss. 256, tab., rys., ilustr., wykr., err., bibliogr. s. 250—251.

1957

776. Oświetlenie fluorescencyjne uliczne w Łodzi. *Biul. Elektropr.* R. 5: nr 9 s. 595—604, rys., wykr., powiel.

1959

777. Praktyczne wskazówki do nowej normy natężeń oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach. *Biul. Elektropr.* R. 7: nr 3 s. 152—159, rys., powiel.

778. Praktyczne wskazówki posługiwania się nową normą natężeń oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach przemysłowych i nieprzemysłowych. *Technik włókien.* R. 8: nr 6 s. 189—192 rys., tab.

779. Zasady nowoczesnego oświetlenia ulic. Cz. 1—2. *Energetyka.* R. 13: zesz. 5 s. 130—133, tab., streszcz., zesz. 6 s. 160—163, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 163.

IWASZKIEWICZ WITOLD
od 1945; Kat. Miernictwa Elektrycz.

1946

780. Ćwiczenia laboratoryjne w Zakładzie Miernictwa Elektrycznego Politechniki Łódzkiej. T. 1 Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 23, powiel.

1948

781. Laboratorium podstaw elektrotechniki. Ćwiczenia na Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej. Wyd. 2 Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 84, rys., tab., wykr.

1949

782. Laboratorium miernictwa elektrycznego. Cz. 1—2. Łódź 4° powiel.; Cz. 1: Ćwiczenia laboratoryjne dla studentów Wydziału Elektrycznego. 1949 Wydawn. Spółdz. Akad. ss. 123, nlb., rys. Biblioteka Skryptów [nr] 19; cz. 2: 1950 Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych ss. 113 nlb., rys.

1952

783. Elektryczne przyrządy pomiarowe i metody pomiarów. T. 260—T. 280. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 422—469, rys., tab.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż.: T. 320—T. 343. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 456—503, rys., tab.

784. Kalendarzyk elektrotechniczny... Kom. red... Zob. poz. 2673

1954

785. Rysunki i schematy elektrycznych przyrządów pomiarowych. Łódź Politechnika Łódzka. Katedra Miernictwa Elektrycznego. 16° ss. 72, rys.

1955

786. Laboratorium miernictwa elektrycznego. Cz. 1—2. Łódź PWN 8° Skrypty dla Szkół Wyższych PŁ. Cz. 1: 1955 ss. 143, rys., wykr., tab.; cz. 2: 1957 ss. 121, rys., wykr., tab.

Toż.: Wyd. 2 uzup. Łódź 1958 Politechnika Łódzka 8° ss. 325, rys., wykr., tab. Skrypty dla Szkół Wyższych PŁ.

JABŁOŃSKI MICHAŁ
od 1946; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1951

787. Objaśnienia do laboratorium maszyn elektrycznych. T. 1—2. Zob. poz. 2667.

1952

788. Jednofazowa praca silnika asynchronicznego trójfazowego. Однофазная работа трехфазного асинхронного двигателя. Single-phase work of asynchronous three-phase motors. *Prz. elektrot.* R. 28: zesz. 2 s. 53—61, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 61.

789. Maszyny elektryczne. Maszyny komutatorowe prądu zmiennego. T. 535—T. 539. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 794—807, rys., wykr., tab.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż.: T. 709—T. 711, T. 713. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 1033—1044, rys., wykr., tab., 1048—1052, wykr., rys., tab.

790. Prostowniki. T. 593 — T. 595. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 880—890, rys., wykr., tab.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż.: T. 771—T. 773. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 1118—1131, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 1131.

791. Zagadnienia pomiarowe przy próbach transformatorów. W: Elektryczne metody pomiarowe w produkcji, laboratorium i dydaktyce. T. 2 cz. 3. Wrocław s. 147—161, III, rys., wykr., powiel.

1953

792. Próby przemysłowe transformatorów. Warszawa PWT 8° ss. 152, nlb., rys., ilustr., tab., tabl., bibliogr. s. [153]. [Współaut.: Cz. Sapała].

1955

793. Oporność rozproszenia transformatora przy osiowej niesymetrii uzwojeń cylindrycznych. Реактивное сопротивление утечки трансформатора при осевой асимметрии цилиндрических обмо-

ток. Leakage reactance of transformers at axial asymmetry of cylindrical windings. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 2/3 s. 89—94, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 94. Konferencja Transformatorowa PAN.

794. Transformator zwarciowy 15000 V ± 5 ± 10 ± 15% (110—220—440—880 V, 0,5 MVA/15 MVA. Трансформатор для испытаний на короткое замыкание (15.000 V ± 5 ± 10 ± 15/ /110—220—440—880 V, 0,5 MVA/15 MVA). Short — circuit transformer — 15000 V ± 5 ± 10 ± 15%/110—220—440—880 V, 0,5 MVA/15 MVA. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 6 s. 376—380, rys., wykr., streszcz., soderž., sum.

795. Wytyczne obliczania uzwojenia wyrównawczego w transformatorze. Указания по расчету уравнительной обмотки трансформатора. Outlines for computing transformer equalising windings. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 2/3 s. 111—114, rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 114. Konferencja Transformatorowa PAN.

1956

796. Obliczanie łukowej spawarki transformatorowej. *Wiad. elektrot.* R. 16: zesz. 6 s. 142—144, rys.

797. Obliczanie oporności indukcyjnej zwarcia transformatora z niesymetrycznymi uzwojeniami cylindrycznymi. Расчет индуктивного сопротивления короткого замыкания трансформатора с несимметричными цилиндрическими обмотками. The evaluation of the short circuit reactance of a transformer with asymmetrical cylindrical windings. *Rozpr. elektrot.* T. 1 zesz. 4 s. 255—273, wykr., rys., tab., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 272.

1957

798. Napięcie zwarcia w wysokonapięciowych transformatorach probierczych. Zob. poz. 730.

799. Skutki niesymetrycznych obciążeń transformatorów. *Wiad. elektrot.* R. 17: zesz. 10—11 s. 299—300, rys., bibliogr. s. 300.

1958

800. Analiza obciążalności transformatora po przełączeniu części cewek w dwie grupy równoległe. Анализ нагружаемости трансформатора после переключения части катушек в две параллельные группы. L'analyse de la puissance nominale d'un transformateur après la commitation d'une partie de bobines d'un enroulement en deux groupes paralleles. *Zesz. nauk. PŁ* nr 21 *Elektryka* zesz. 4 s. 57—77, wykr., rys., streszcz., krat. soderž., court. rés., bibliogr. s. 76. [Wspólaut.: M. Kozłowski].

801. Расчет сопротивления рассеяния трансформатора с несимметричными цилиндрическими обмотками. W: Некоторые расчетные вопросы в трансформаторах. Łódź ss. 32, rys., wykr., tab., tabl., facsim. [Na prawach rękopisu].

1959

802. Laboratorium maszyn elektrycznych I. Łódź Politechnika Łódzka 8° ss. 248, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 243, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka [Współaut.: T. Koter, B. Narolski].

JAŁOCHA ARTUR
od 1954; Kat. Elektroenergetyki.

1957

803. Obliczenie napięcia krokowego na zewnątrz uziomu stacyjnego przy prądach częstotliwości technicznej. *Biul. Elektropr.* R. 5: nr 7 s. 453—455, rys., powiel. [Współaut.: J. Wodziński].

JANISZEWSKI STANISŁAW
od 1954; Kat. Fizyki Technicznej.

1957

804. Wyznaczenie dokładności pomiarów jonizacji według metody Fowlera i Perkinsa. Определение точности измерения ионизации в ядерных эмульсиях по методу Fowlera и Perkinsa. The accuracy determination of measurements of ionisation in nuclear emulsion by Perkin's and Fowler's method. *Zesz. nauk. PŁ* nr 17 *Elektryka* zesz. 2 s. 123—136, wykr., tab., streszcz., soderž., sum. [Współaut.: H. Juraszyńska].

JAWORSKI CZESŁAW
od 1947; Kat. Kolei Elektrycznych.

1948

805. Wyniki eksploatacji trakcji elektrycznej w węźle warszawskim w r. 1938. *Prz. elektrot.* R. 24: nr 5 s. 209—220, rys., tab.

1949

806. Trakcja elektryczna, jej właściwości i rentowność. *Prz. komunik.* nr 2 (44) s. 38—47 wykr.; nr 3 (45) s. 81—91, tab., rys., wykr.

1950

807. Trakcja elektryczna, jej właściwości i rentowność. W: Niektóre zagadnienia z trakcji elektrycznej. Warszawa s. 67—112, wykr., rys., tab.

1952

808. Elektrotechnika. Łódź PWN 4° ss. 345, rys., wykr., tab., err., powiel. Politechnika Łódzka.

1953

809. Elektryfikacja kolei. Koreferat do referatu mgr inż. S. Plewaki. *Prz. kolej.* R. 5: zesz. 12 s. 448—451.

810. Metoda analityczna obliczania jednostkowego zużycia energii trakcyjnej. Аналитический метод расчёта единичного расхода тяговой энергии. An analytic method of calculating the electric traction unit energy consumption. *Arch. Elektrot.* T. 2: zesz. 1/2 s. 107—136 wykr., tab., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 129 [i odbitka].

1955

811. Analiza pracy silnika trakcyjnego. (Metoda analityczna obliczania mocy elektrowozu). Анализ работы поездного электродвигателя (Аналитический метод расчёта мощности электровоза). Analysis of the traction motor performance (An analytical method of electric locomotive rating computation). *Arch. Elektrot.* T. 4: zesz. 1 s. 159—211, rys., wykr., tab., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 206 [i odbitka].

812. Eksploatacja trakcji elektrycznej. *Prz. kolej.* R. 7: nr 11 s. 401—409, tab., wykr.; nr 12 s. 441—450, wykr., tab.; R. 8: 1956 nr 1 s. 10—20, rys., tab., wykr.

1956

813. Do Redakcji „Przeglądu Kolejowego". *Prz. kolej.* R. 8: nr 5 s. 195—196.

814. Problem elektryfikacji kolei w Polsce. Warszawa Wydawn. Komunik. 16° ss. 90, nlb., rys., ilustr., tab., wykr., err., bibliogr. s. 90. [Współaut.: St. Kuczborski].

815. Teoria trakcji elektrycznej. Warszawa. Wydawn. Komunik. 8° ss. 304, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 4.

1957

816. Dobór silnika trakcyjnego. *Mater. infor. CBKME.* R. 8: nr 21/22 s. 48—57, wykr., bibliogr. s. 57. Konferencja Trakcyjna 7—9 marca 1957 r.

817. Metoda graficzna badania przebiegu temperatury silnika trakcyjnego i oceny jego przydatności. Графический метод исследования изменения температуры тягового двигателя и оценка его пригодности. Graphical method of investigating the temperature variation in a railway traction motor and estimating traction motor application. *Zesz. nauk. PŁ* nr 17 *Elektryka* zesz. 2 s. 17—52, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., i nadb.

818. O właściwy dobór elektrycznej lokomotywy uniwersalnej dla PKP. *Prz. kolej.* R. 9: nr 3 s. 81—89, wykr.

819. Stan aktualny i perspektywy elektryfikacji kolei w Polsce. W: Konferencja naukowo-techniczna na temat: „Perspektywiczny plan elektryfikacji kolei w Polsce". Warszawa 15 III 1957. Warszawa s. 1—20.

1958

820. Właściwości taboru a organizacja ruchu w trakcji elektrycznej PKP. W: Konferencja naukowo-techniczna n. t. „Problemy eksploatacji kolei elektrycznych" Łódź 13 i 14 czerwca 1958 r. [Warszawa] s. I/10—I/31, wykr.

JEZIERSKI EUGENIUSZ
od 1945; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1947

821. Podstawy elektrotechniki. Wydział Mechaniczny 1945/46. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. II, 141, rys., wykr., tab., tabl., powiel., bibliogr. s. 141.

1949

822. Transformatory. Wyd. 2 popr. i uzup. Cz. 1 Warszawa Stow. Elektryków Polskich 8° ss. X, 149, ilustr., rys., tab., tabl., wykr., bibliogr. s. 145—146.

1951

823. Maszyny synchroniczne. Warszawa PWT 8° ss. 272, rys., ilustr., tab., wykr., bibliogr. s. 265—266.

1952

824. Kalendarzyk elektrotechniczny... Kom. red... Zob. poz. 2673.

825. Transformator trójuzwojeniowy. Трехобмоточный трансформатор. Three-winding transformers. *Prz. elektrot.* R. 28: zesz. 5/6 s. 185—190, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 190. [Współaut.: Z. Kopczyński].

826. Transformatory. Część ogólna. (Wyd. skrócone przystosow.). Dla studentów III roku Wydz. Elektrycznego. Łódź PWN 4° ss. II, 170, 28, rys., ilustr., tab., wykr., err., powiel. Politechnika Łódzka.

1954

827. Maszyny elektryczne prądu stałego. Cz. 1. Warszawa PWN 4° ss. 181, 60, tab., bibliogr. s. 178—179, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych PŁ [Współaut.: B. Narolski, H. Możyszek].

1955

828. Konferencja Transformatorowa Polskiej Akademii Nauk. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 2/3 s. 45. [Współaut.: J. L. Jakubowski].

829. Zastosowanie teorii transformatora trójuzwojeniowego do niektórych przypadków transformatora dwuuzwojeniowego. Применение теории трехобмоточного трансформатора к некоторым случаям двухобмоточного. Application of three winding transformer theory to certain instances of two-windings transformer. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 2/3 s. 109—111, rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 111. Konferencja Transformatorowa PAN.

1956

830. Badanie transformatorów. W: Transformatory. Budowa i projektowanie. Warszawa s. 351—381, rys., ilustr., tab.

831. Budowa rdzenia. W: Transformatory. Budowa i projektowanie. Warszawa s. 5—21, rys., tab., ilustr.

832. Budowa uzwojeń. W: Transformatory. Budowa i projektowanie. Warszawa s. 22—44, rys., ilustr., wykr.

833. Grzanie się i chłodzenie transformatorów. W: Transformatory. Budowa i projektowanie. Warszawa s. 196—239, rys., ilustr., tab., wykr.

834. Konferencja transformatorowa Polskiej Akademii Nauk. Referat prezydialny prof. ... *Prz. elektrot.* R. 37: zesz. 2 s. 55—58.

835. Transformatory. Podstawy teoretyczne. Warszawa PWT 8° ss. 296, rys., bibliogr. s. 287—288.

1958

836. Stan obecny i perspektywy rozwoju produkcji transformatorów dużej mocy i transformatorów dla sieci rozdzielczych. Warszawa PAN 4° ss. 59, wykr., rys., tab., fotogr., bibliogr. s. klb. Polska Akademia Nauk Komitet Elektryfikacji Polski. [Współaut.: Z. Hasterman].

1959

837. Nowoczesna blacha transformatorowa i tendencje rozwojowe w kształtowaniu rdzeni transformatorowych. Современное трансформаторное листовое железо и тенденция развития в деле формирования трансформаторных сердечников. Up-to-date transformer steel sheets and trends in shaping of transformer cores. *Prz. elektrot.* R. 35: zesz. 6 s. 244—252 ilustr., rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 252.

838. Wytrzymałość dynamiczna uzwojeń transformatorów (MKWSE, 1958). Динамическая устойчивость обмоток трансформатора. Dynamic strength of transformer windings. *Prz. elektrot.* R. 35: zesz. 7 s. 299—307, wykr., rys., tab., bibliogr. s. 307.

JEZIERSKI WACŁAW
od 1954; Kat. Elektroenergetyki.

1957

839. Wykorzystanie żelaza profilowego do budowy uziomów. *Biul. Elektroproj.* R. 5: nr 5 s. 352—355. [Art. niepodpisany].

1959

840. Obliczanie parametrów generatora udarów prądowych przy danym kształcie udaru prądowego lub obliczanie kształtu udaru przy danych parametrach generatora. Расчет параметров генератора, токовых ударов при заданной форме токового удара либо расчет формы удара при заданных параметрах генератора. Calculations of parameters of impulse generator at given shape of current impulse or calculations or current impulse shape at given parameters of generator. *Prz. elektrot.* R. 35: zesz. 3 s. 89—93, rys., wykr., streszcz. [Współaut.: Z. Szczepański].

JURASZYŃSKA HALINA
od 1946 do 1958; Kat. Fizyki Technicznej.

1957

841. Wyznaczenie dokładności pomiarów jonizacji według metody Fowlera i Perkinsa. Zob. poz. 804.

KOLBIŃSKI KAZIMIERZ
od 1948 do 1950; Kat. Elektroenergetyki.

1949

842. Kable najwyższych napięć. Кабели очень высоких напряжений. Super tension cables. Câbles à trés hautes tensions. *Prz. elektrot.* R. 25: zesz. 4/5/6 s. 75—91, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., rés., bibliogr. s. 91.

843. Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna (CEI). Sprawozdanie z Konferencji w Stresie (Włochy) w dniach 13—18 VI 49 r. *Prz. elektrot.* R. 25: zesz. 10/11/12 s. 400—402, tab.

1950

844. Niektóre zagadnienia eksploatacyjne w sieciach kablowych. (CIGRE 1948). Некоторые вопросы по эксплоатации кабельных сетей. Certain operating problems in cable systems (C.I.G.R.E. 1948). *Prz. elektrot.* R. 26: zesz. 4/5/6 s. 172—176, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 176.

KONOPIŃSKI TADEUSZ
od 1958; Kat. Elektroniki Przemysłowej.

1958

845. Miniaturyzacja transformatorów zasilających. *Prz. telekom.* R. 31: nr 10 s. 303—309, rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 306. [Współaut.: R. Pac].

846. Projektowanie przeciwsobnych przetwornic tranzystorowych prądu stałego. Design of d. c. push-pull transistor converters. Проектирование двухполупериодных трансисторных преобразователей постоянного тока. Le calcul des convertisseurs a transistor a courant continu en push-pull. Projektierung von Gleichstrom-Transistorumformern in Gegentaktschaltung. *Pr. Inst. Tele-Radiotechniki.* R. 2: zesz. 3/6/s. 3—16, rys., wykr., tab., streszcz., sum., rez., rés., Zsf., bibliogr. s. 14 [Współaut.: M. Politowski].

1959

847. The desing of D-C to D-C push-pull transistor converters. W: International Convention of Transistors and Associated Semiconductor Devices. London 21—27. V. 1959. London ss. 6, rys., bibliogr. s. 6.

848. Obliczanie zasadniczych danych konstrukcyjnych. W: Poradnik radio i teleelektryka B. Elementy i podzespoły. Warszawa s. 118—122, rys., wykr., tab.

849. Projektowanie dławników nasycanych i wzmacniaczy magnetycznych. Warszawa PWT 8° ss. 74, rys., wykr., tab., bibliogr. s. [76]. [Współaut.: A. Mellinger].

850. Szybkodziałające wzmacniacze magnetyczne. *Prz. telekom.* R. 32: nr 6. [Współaut.: A. Mellinger, K. Słomczyński].

851. Zasadnicze właściwości transformatorów małej częstotliwości. W: Poradnik radio i teleelektryka. B. Elementy i podzespoły. Warszawa s. 115—118, rys., wykr., tab.

KONORSKI BOLESŁAW
od 1945; Kat. Podstaw Elektrotechniki.

1945

852. Sprawozdawczość energetyczna. Warszawa Ministerstwo Przemysłu 4° ss. 70, tab.

1946

853. Elektrotechnika ogólna. Działy wybrane. Cz. 1—2. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° powiel. Cz. 1: ss. XII, 346, rys., wykr.; cz. 2: ss. VI, XI, 347—647, rys., tabl., err.

854. Stan obecny zagadnienia jednostek elektromagnetycznych. *Prz. elektrot.* R. 22: zesz. 3 s. 88—90.

1948

855. Dwa twierdzenia o przekształceniu Kennelly' ego. Два теоремы о преобразовании Кеннелли. Two propositions concerning the Kennelly transfiguration. Deux propositions concernant la transformation de Kennelly. *Prz. elektrot.* R. 24: zesz. 1/2 s. 2—4, rys., streszcz., sum., soderž., rés.

856. Gospodarka olejowa w fabryce włókienniczej. L'économie d'huile dans les usines textiles. *Prz. włókien.* R. 2: nr 3—4 s. 86—89.

857. Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 7 Warszawa Stow. Elektryków Polskich 16° ss. XIX, 551, rys., tab., tabl.

858. Racjonalizacja ruchu w przemyśle włókienniczym. La rationalisation du travail dans l'industrie textile. *Prz. włókien.* R. 2: nr 3—4 s. 72—74.

Toż.: *Gaz. Włókniarza* 1948 nr 4 (24) s. 2—3.

859. Tensorowa analiza sieci elektrycznych. Tensor analysis of networks. Analyse tensorielle des réseaux électriques. *Prz. techn.* R. 69: nr 9 s. 160—166, rys., tab.; nr 10 s. 183—187, rys., tab.

860. Układy jednostek elektrycznych i magnetycznych w ich historycznym rozwoju. Sur les unités électriques et magnétiques. Electrical and magnetical units. *Prz. techn.* R. 69: nr 13/14 s. 249—254; nr 17 s. 317—322; nr 18 s. 340—344; nr 19—20 s. 361—363, tab.; nr 21 s. 382—383, tab.; nr 22 s. 389—391, tab. i odb.

1950

861. Podstawy elektrotechniki. T. 1—3. Warszawa Trzaska, Ewert i Michalski 8° T. 1: Prąd stały. Pole elektryczne i magnetyczne. 1950 ss. 512, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 508; t. 2: Prądy sinusoidalne. 1951 ss. 436, rys., wykr., tab., err., bibliogr. s. 432; t. 3: Prądy niesinusoidalne. 1952 ss. 576, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 573.

Toż.: Wyd. 2 uzup. Warszawa 1956 PWN 8° T. 1: ss. 511, rys., wykr., tab., err., bibliogr. s. 505—506.

862. Wektor czy wskaźnik? Вектор или указатель? Vector or index? *Prz. elektrot.* R. 26: zesz. 7/8 s. 321—325, rys., streszcz., soderž., sum.

863. Wybór czwartej jednostki podstawowej. Materiały do polskiego projektu wielkości i jednostek elektromagnetycznych. Выбор четвертой единицы в системе электрических единиц. Selection of the fourth unit in the system of electrical units. *Prz. elektrot.* R. 26: zesz. 1/2/3 s. 5—9, streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 9.

1951

864. Teoria dwójników i czwórników elektrycznych. Warszawa PWT 8° ss. 248, rys., wykr., tab., tabl., err., bibliogr. s. 248.

1952

865. Kalendarzyk elektrotechniczny. Pod red. naczel. ... Zob. poz. 2673.

866. Linie napowietrzne i kablowe. T. 360, T. 369. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 565, tabl.; 574—575, wykr.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż.: T. 401. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. [593], tabl.

867. Maszyny. T. 208. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 318.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

868. Maszyny elektryczne. T. 540, T. 542, T. 588. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 810—811, wykr.; 813—814, wykr.; 833—834, wykr.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż.: T. 716, T. 724. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 1054—1055, rys.; 1062—1063, rys.

869. Podstawy elektrotechniki. T. 231—T. 259. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 347—421, rys., wykr., tab.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9. Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż.: T. 284—T. 294, T. 297—T. 312. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 384—402, rys., tab.; 404—447, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 447.

870. Przewody elektroenergetyczne. T. 323, T. 327—T. 328, T. 333—T. 337, T. 354. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 512—513, wykr.; 517—520, tab., rys., wykr.; 525—533, wykr.; 548—549, wykr.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 370, T. 374, T. 375, T. 381, T. 385. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 533—534, tab.; 536—539, rys., wykr., tab.; 552—560, wykr., tab.

871. Radiotechnika. T. 598, T. 600—T. 603. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 893—894; 896—898, tab., wykr.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

872. Rozdzielnie i stacje elektryczne. Zabezpieczenia. T. 399. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 610—612, wykr.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

873. Spalanie. Kotły parowe. T. 200, T. 204. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 307—309 rys.; 310—311, 313—314, rys., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

874. Tablice fizyczne. Materiały T. 75—T. 76, T. 78—T. 100. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 134—143, tab.; 145—176, rys., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: pt. Fizyka. Chemia. T. 57, T. 65—T. 67. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 88—91, tab.; 102—104, tab., bibliogr. s. 104.

875. Tablice matematyczne. T. 22—T. 54. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 29—120, rys., wykr., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż pt.: Matematyka T. 1—T. 38. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 1—76, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 76.

876. Tablice miar i jednostek. T. 55—T. 74. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 121—133, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż pt.: Miary. Jednostki. T. 39—T. 56. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 77—87, tab.

877. Tablice techniczne. T. 152—T. 156, T. 158—T. 163. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 228—235, rys., tab.; 237—243, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

878. Tablice treści ogólnej. T. 2—T. 13, T. 19—T. 21. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 4—17, tab.; 25—28, wykr., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

879. Wytrzymałość materiałów. Części maszyn. T. 181—T. 185. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 280—282, wykr.; 286—287, rys.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

1954

880. Badanie dwóch przypadków płaskich pól elektrostatycznych. Исследование двух случаев плоских электростатических полей. Untersuchung zweier Spezialfälle eines ebenen elektrostatischen Feldes. *Arch. Elektrot.* T. 3: zesz. 4 s. 449—479, rys., wykr., streszcz., rez., Zsf., bibliogr. s. 475.

881. Równania i układy jednostek w elektrotechnice. Warszawa PWT 8° ss. 156, tab., bibliogr. s. 131. [Współaut.: W. Starczakow, S. Wojciechowski].

1955

882. Nowe twierdzenia o polu elektrostatycznym. Новые теоремы электростатического поля. Neue Sätze über das elektrostatische Feld. *Arch. Elektrot.* T. 4: zesz. 1 s. 65—157, rys., wykr., tab., streszcz., rez., Zsf., bibliogr. s. 145.

883. O wytrzymałości drewna sosnowego. О сопротивлении соснового дерева. On the strength of pinewood. *Zastosow. Matem.* R. 2: zesz. 3 s. 305—311, wykr., rez., sum.

1956

884. Kąty graniczne w polu elektrostatycznym dwóch kul o ładunkach rozmaitych znaków. Предельные углы в электростатическом поле двух шаров с зарядами разных знаков. Grenzwinkel im elektrostatischen Felde zweier Kugeln. *Arch. Elektrot.* T. 5: zesz. 2 s. 211—249, rys., tab., wykr., streszcz., rez., Zsf.

885. Nomografia. Warszawa PWT 8° ss. 366, nlb., rys., wykr., err., bibliogr. s. 354. [Współaut.: W. Krysicki].

886. Trzy parametry w polu elektrostatycznym dwóch jednakowych kul. Три параметра в электростатическом поле двух одинаковых шаров. Drei Grundparameter im elektrostatischen Felde zweier gleicher Kugeln. *Arch. Elektrot.* T. 5: zesz. 3 s. 429—455, rys., tab., wykr., streszcz., rez., Zsf.

887. Uwagi o aspiranturze w wyższych uczelniach technicznych. *Życie Szk. Wyższej* nr 1 s. 39—45.

888. Verallgemeinerung des Coulombschen Grundgesetzes. *Archiv für Elektrotechnik.* Bd. 42: H. 7 s. 381—397, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 397.

1957

889. Gewisse Eigenschaften des elektrostatischen Feldes zweier Kugeln. *Archiv für Elektrotechnik.* Bd. 43: H. 4 s. 225—249, rys., wykr., tab., Zsf., bibliogr. s. 249.

890. Impedancje w teorii składowych symetrycznych. Импедансы в теории симметрических составлениях. Die Scheinwiderstände (Impedanzen) in der Theorie der symmetrischen Kompnenten. *Arch. Elektrot.* T. 6: zesz. 2 s. 153—199, rys., tab., streszcz., rez., Zsf., bibliogr. s. 196.

891. Kąty graniczne i parametry w polu elektrostatycznym dwóch kul o ładunkach jednoimiennych Предельные углы и параметры в электростатическом поле двух шаров с одноименными зарядами. Grenzwinkel und Hauptparameter des elektrostatischen Feldes zweier Kugeln mit Gleichnamigen Landungen. *Arch. Elektrot.* T. 6: zesz. 3 ss. 473—510, wykr., rys., tab., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 509.

892. Materiały ze Zjazdu Katedr Elektrotechniki Teoretycznej i Ogólnej, odbytego w dniach 22 i 23 listopada 1957 r. w Rogowie. Red. ... Zob. poz. 2718.

893. O pewnym twierdzeniu z elektrostatyki i jego konsekwencjach. О некоторой теореме „электростатики" и её последствиях. Über einen Satz aus der Elektrostatik und seine Folgen. *Arch, Elektrot.* T. 6: zesz. 3 s. 511—518, rys., tab., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 518.

894. Podstawy elektrotechniki. Cz. 1. Dla kierunku Elektrotechniki. Red. ... Zob. poz. 1113.

1958

895. Podstawy elektrotechniki. Cz. 2. Dla kierunku Elektrotechniki. Red. ... Zob. poz. 1113.

896. Referat programowy o dyscyplinie „Elektrotechnika teoretyczna". W: Materiały ze Zjazdu Katedr Elektrotechniki Teoretycznej i Ogólnej, odbytego w dniach 22 i 23 listopada 1957 r. w Rogowie. Łódź s. 69—86.

1959

897. Aparaty elektryczne. T. 473, T. 484—T. 485. W: Kalendarzyk elektryczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 702, tab., 713—715, tab.

898. Bezpieczeństwo i higiena pracy. T. 847,

T. 848. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. s. 1300—1303, tab.

899. Części maszyn. T. 180—T. 181. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 247—249, rys., tab.

900. Elektrochemia. T. 317. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 449—450, rys.

901. Elektroenergetyczne instalacje wnętrzowe. T. 437, T. 438. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 659—660, rys., tab.

902. Energetyka. T. 834, T. 846. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 1234—1235, rys.; 1299, rys.

903. Maszynoznawstwo. T. 266, T. 268, T. 269. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 370—373, rys., tab.

904. Materiały. T. 69, 73, 98, 131, 132. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 106, tab., 108, tab., 135—136, rys., 168—169, tab.

905. Rysunek techniczny. T. 147. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 192—193, tab.

906. W sprawie pojęcia pojemności cząstkowej. О определении частичной емкости. Conception of partial capacitance. *Arch. elektrot.* T. 8: zesz. 1 s. 15—37, rys., wykr., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 32—33.

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2749, 2767.

KOŃCZYKOWSKI STANISŁAW

od 1945 do 1948; Kat. Elektroenergetyki.

1947

907. Wykres kołowy układu elektroenergetycznego i jego zastosowanie. *Prz. elektrot.* R. 23: zesz. 1/2 s. 2—10, rys., wykr., bibliogr. s. 10.

908. Zwis przy zerwaniu przewodu zawieszonego na izolatorach wiszących. *Prz. elektrot.* R. 23: nr 9/10 s. 273—278, rys., wykr.

KOPCZYŃSKI ZBIGNIEW

od 1947 do 1951; Kat. Maszyn Elektrycznych.,

od 1953 do 1957; Wykładowca.

1951

909. Krajowe transformatory trójuzwojeniowe na 40000 kVA, 60 kV. Трехобмоточные трансформаторы мощностью 40000 kVA для 60 kV отечественного производства. Three-winding transformers for 40000 kVA, 60 kV of Polish manufacture. *Prz. elektrot.* R. 27: zesz. 1/2/3 s. 26—31, ilustr., rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 31.

1952

910. Transformator trójuzwojeniowy. Zob. poz. 825.

911. Transformatory. T. 569—T. 592. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 861—879, rys., wykr., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 741—T. 770. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 1087—1117, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 1117.

1955

912. Obecne tendencje w projektowaniu i budowie krajowych transformatorów wielkiej mocy. Нынешние течения в проектировании и постройке трансформаторов большой мощности. Prevailing trends in high-power transformer design and construction in Poland. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 2/3 s. 123—130, ilustr., rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum.

1956

913. Części konstrukcyjne transformatorów. W: Transformatory. Budowa i projektowanie. Warszawa s. 136—177, ilustr., rys., tab., err., bibliogr. s. 414—415.

914. Montaż i suszenie. [Współaut.: J. Szmit]. W: Transformatory. Budowa i projektowanie. Warszawa s. 188—195, rys., wykr., err., bibliogr. s. 414—415.

915. Obliczanie transformatora. W: Transformatory. Budowa i projektowanie. Warszawa s. 258—287, rys., wykr., tab., err., bibliogr. s. 414—415.

916. Przykłady obliczeń. [Współaut. J. Szmit]. W: Transformatory. Budowa i projektowanie. Warszawa s. 228—350, rys., tab., err., bibliogr. s. 414—415.

917. Transport transformatorów. W: Transformatory. Budowa i projektowanie. Warszawa s. 403—413, ilustr., rys., err., bibliogr. s. 414—415.

KOTARSKI FRANCISZEK

od 1952; Kat. Elektrotechniki Ogólnej.

1955

918. Maszyny elektryczne prądu stałego. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 przer. i uzup. Łódź s. 185—258, rys., wykr., tab.

Toż: W: Elektrotechnika. Wyd. 3 przer. i uzup; Łódź 1957 s. 183—254, wykr., rys.

919. Prąd zmienny. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 przer. i uzup. Łódź s. 88—148, rys., wykr.

Toż: W: Elektrotechnika. Wyd. 3 przer. i uzup; Łódź 1957 s. 82—143, rys., wykr.

1958

920. Prąd zmienny. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 1. Warszawa s. 104—171, rys., wykr., tab.

1959

921. Maszyny elektryczne prądu stałego. W: Elektrotechnika ogólna. cz. 2. Warszawa s. 39—97, rys., wykr.

KOTER TADEUSZ

od 1946; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1951

922. Objaśnienia do laboratorium maszyn elektrycznych. T. 1—2. Zob. poz. 2667.

1952

923. Maszyny elektryczne. Maszyny synchroniczne. T. 514—T. 534. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 770—793, rys., wykr., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952. Toż: T. 679—T. 708. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 1001—1032, rys., wykr., tab.

1955

924. Praca równoległa transformatorów trójuzwojeniowych z dwuuzwojeniowymi. Параллельная работа трехобмоточных трансформаторов с двухобмоточными. Parallel work of three-and two winding transformers. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 2/3 s. 197—200, rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 200. Konferencja Transformatorowa PAN.

925. Prądnice. W: Urządzenia elektryczne w zarysie. Warszawa s. 375—401, rys., tab.

Toż: W: Urządzenia elektryczne w zarysie. Wyd. 2 Warszawa 1956 s. 397—424, rys., tab.

926. Spadki napięcia w transformatorze trójuzwojeniowym. Падения напряжения в трёхобмоточном трансформаторе. Voltage drop in three-winding transformers. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 2/3 s. 192—196, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 196. Konferencja Transformatorowa PAN.

927. Zbiór zadań z maszyn elektrycznych. Łódź PWN 8° ss. 286, rys., wykr., tab., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka. [Współaut.: W. Pełczewski].

928. Zmienność napięcia w transformatorze trójuzwojeniowym przy jednoczesnym obciążeniu obu uzwojeń wtórnych. Переменность напряжения в трансформаторе с тройной намоткой при одновременно нагруженных обоих вторных намотках. Variability of tension in a transformer with three windings, both secondary windings being simultaneously loaded. *Zesz. nauk.* PŁ nr 8 *Elektryka* zesz. 1 s. 29—40, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 40.

1959

929. Laboratorium maszyn elektrycznych. Zob. poz. 802.

KOWALSKI ZBIGNIEW

od 1950; Kat. Elektroenergetyki.

1953

930. Współczesne ochrony odległościowe (L 3 S, L 4, L 3 w x S, R D 7, R K 4). Łódź Ministerstwo Energetyki — Ośrodek Szkolenia Kadr w Łodzi 4° ss. 122, ilustr., tab., tabl., nlb., fotogr., powiel.

1957

931. Oporności zastępcze napowietrznych linii średnich napięć typu „dwa przewody—ziemia" (DPZ) Эквивалентное сопротивление воздушных линий среднего напряжения типа „два провода—земля". Equivalent resistance of overhead middle voltage lines of the type „two conductors—earth". *Prz. elektrot.* R. 33. zesz. 6 s. 267—272, rys., wykr., streszcz., soderž., bibliogr. s. 272.

932. Prąd wyłączeniowy i prąd wyłączalny w świetle przepisów PN/E-05002. *Biul. Elektropr.* R. 5: nr 3 s. 192—194, powiel.

1958

933. Obliczanie składowej okresowej prądu zwarciowego przy zwarciach w sieciach typu „dwa przewody—ziemia" (DPZ). Вычисление периодической слагающей тока короткого замыкания при коротких замыканиях в сетях типа „два провода—земля" (DPZ). Calculation of the alternating component shot-circuit current in short-circuits in the network of the type „two conductors—earth". *Zesz. nauk.* PŁ nr 21 *Elektryka* zesz. 4 s. 35—45, rys., streszcz., krat. soderž., sum., bibliogr. s. 44.

934. Oporności elektroenergetycznych linii typu „cztery przewody—ziemia" w układzie składowych symetrycznych grupowych. Сопротивление элек-

троэнергетических линий „четыре провода—земля" (ЧПЗ) в системе симметричных групповых составляющих. Impedances of electric power lines „four wire-ground" type in the system of group symmetrical components. *Arch. Elektrot.* T. 7: zesz. 4 s. 599—645, rys., wykr., tab., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 637—638.

935. Oporności i schematy zastępcze napowietrznych linii średnich napięć typu „cztery przewody—ziemia". Сопротивления и эквивалентные схемы воздушных линий средних напряжений типа „четыре провода—земля". Equivalent impedances and diagrams of medium voltage over-head lines of the „four wire-ground" type. *Rozpr. elektrot.* T. 4: zesz. 3 s. 383—445, rys., wykr., tab., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 437.

936. Przedstawienie maszyn synchronicznych i elementów sieci trójfazowych trójprzewodowych w układzie składowych symetrycznych grupowych. Представление синхронных машин и элементов трехфазных трехпроводных сетей и системе симметричных групповых составляющих. Representation of synchronic machines and elements of three-phase three-wire power lines in system of group symmetrical components. *Arch. Elektrot.* T. 7: zesz. 4 s. 561—598, rys., wykr., tab., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 594.

937. Schematy i oporności zastępcze transformatorów pracujących w układzie przesyłowym typu „cztery przewody — ziemia" dla składowych symetrycznych grupowych. Эквивалентные схемы и сопротивления трансформаторов работающих в системе передачи, „четыре провода—земля" для групповых симметрических составляющих. Equivalent diagrams and impedances of transformers working in transmission systems of the „four wire-ground" type for group symmetrical components. *Rozpr. elektrot.* T. 4: zesz. 1 s. 69—101, rys., tab., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 94.

938. Sieci elektroenergetyczne średnich napięć z wykorzystaniem ziemi jako przewodu fazowego. *Biul. Elektropr.* R. 6: nr 6. Dodatek nr 6 s. 1—18, rys., bibliogr. s. 15—18, powiel. [Art. niepodpisany].

1959

939. Spadki napięcia, asymetria napięć, straty mocy i energii oraz prądy zwarciowe w sieciach średnio wysokich napięć typu „dwa przewody—ziemia" (DPZ). Падение напряжения, асимметрия напряжений, потери мощности и энергии а также токи короткого замыкания в сетях средневысокого напряжения типа „два проводы—земля". Voltage drop, voltage asymmetry, power and energy losses and short-circuit currents in medium voltage power system of the type „two conductors-earth". *Prz. elektrot.* R. 35: zesz. 3 s. 103—114, rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 114.

940. Straty napięcia i mocy w napowietrznych liniach i układach przemysłowych typu „cztery przewody—ziemia". Losses of voltage and power in overhead lines of middle voltages of the „four wire-ground" type. Потери напряжения и мощности в воздушных линиях средних напряжений типа „четыре провода—земля". *Zesz. nauk. PŁ* nr 25 *Elektryka* zesz. 5 s. 17—58, rys., wykr., tab., streszcz., sum., krat. soderž., bibliogr. s. 57, powiel.

KOZŁOWSKA ALICJA
od 1951; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1957

941. Straty w rdzeniu transformatora pięciokolumnowego. Потери сердечника пятистержневого трансформатора. Core losses in legged core transformer. *Zesz. nauk. PŁ* nr 17 *Elektryka* zesz. 2 s. 53—74, rys., wykr., tabl., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 73. [Współaut.: M. Kozłowski].

KOZŁOWSKI MACIEJ
od 1950; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1955

942. Straty dodatkowe w uzwojeniach transformatorów. Добавочные потери в трансформаторных обмотках. Supplementary losses in transformer windings. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 2/3 s. 95—109, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 109.

1956

943. Niektóre zagadnienia z teorii strat dodatkowych w uzwojeniach transformatorów. Некоторые проблемы по теории добавочных потерь в обмотках трансформаторов. Some problems of the theory of additional losses in the transformer windings. *Rozpr. elektrot.* T. 1: zesz. 4 s. 209—253, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 250.

1957

944. Straty w rdzeniu transformatora pięciokolumnowego. Zob. poz. 941.

1958

945. Analiza obciążalności transformatora po przełączeniu części cewek w dwie grupy równoległe. Zob. poz. 800.

946. Konstrukcja transformatorów małych i średnich mocy w Związku Radzieckim i Krajach Demokracji Ludowej. Конструкция трансформаторов малых и средних мощностей в Советском Союзе и Странах Народной Демократий. [Łódź], [b. w.] 4° ss. 46 + 32 tabl.

KRAKOWSKI MACIEJ
od 1950; Kat. Podstaw Elektrotechniki.

1957

947. Podstawy elektrotechniki. Zob. poz. 1113.

948. Pole elektromagnetyczne w pręcie przewodzącym po włączeniu do jego końców napięcia stałego. Электомагнитное поле в проводящем стержне после включения напряжения к его концам. Das elektromagnetische Feld nach Einschaltung von Gleichspannung an beide stabenden eines leitenden Stabes. *Zesz. nauk. PŁ* nr 17. *Elektryka* zesz. 2 s. 93—110, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 109.

1958

949. O pewnych funkcjach związanych z funkcjami Bessla. О некоторых функциях, связанных с функциями Бесселя. On certain functions connected with the Bessel functions. *Zastosow. Matem.* T. 4: zesz. 2 s. 130—141, wykr., soderž., sum., bibliogr. s. 139.

1959

950. Opór pozorny wzajemny obwodów przestrzennych. Кажущееся взаимное сопротивление пространственных цепей. Mutual impedance of space circuits. *Prz. elektrot.* R. 25: zesz. 1 s. 20—23, rys., bibliogr. s. 23.

951. Wpływ przewodu odgromowego na pracę linii „dwa przewody—ziemia". The effect of the ground wire on the work of the transmission system of the „two wire-ground" type. Влияние заземленного троса на работу линии „два провода—земля". *Zesz. nauk. PŁ* nr 25 *Elektryka* zesz. 5 s. 75—116, rys., wykr., tab., streszcz., sum., krat. soderž., bibliogr. s. 113, powiel.

KRUCIŃSKI KAZIMIERZ
od 1953; Kat. Kolei Elektrycznych.

1958

952. Zależność wartości ustalonej i przebiegu prądu zwarcia od miejsca występowania i warunków układu zasilania po stronie prądu stałego. W: Konferencja naukowo-techniczna na temat „Problemy eksploatacji kolei elektrycznych". Łódź 13 i 14 czerwca 1958 r. [Warszawa] s. III/69—III/92, rys., wykr.

1959

953. Oświetlenie elektryczne. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 2. Warszawa s. 261—272, rys., wykr., tab.

954. Urządzenia elektryczne niskiego napięcia. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 2. Warszawa s. 205—260, rys., tab., wykr.

KRUCZEK JANUSZ
od 1946 do 1956; Kat. Elektroenergetyki.

1952

955. Elektryczne przyrządy pomiarowe i metody pomiarów. T. 281, T. 282. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 469—474, rys., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

956. Kalendarzyk elektrotechniczny ... Sekretarz redakcji... Zob. poz. 2673.

957. Plan sześciotelni. T. 1. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 1—3, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954- -1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952

958. Tablice techniczne. T. 157. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 236—237, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

959. Tablice treści ogólnej. T. 14—T. 18. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 18—24, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

1959

960. Elektryczne przyrządy i metody pomiarowe. T. 344—T. 346. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 503—509, rys., tab., bibliogr. s. 509. [Wyd. pośmiertne]

961. Podstawy elektrotechniki. T. 295—296. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 402—404, wykr. [Wyd. pośmiertne].

962. Przepięcia i ochrona przepięciowa. T. 546—T. 567. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 808—829, rys., wykr., tab. [Wyd. pośmiertne].

KRYNKE MIROSŁAW
od 1955; Kat. Napędu Elektrycznego.

1959

963. Dobór rototrola w układzie mostkowym do zautomatyzowanego układu Leonarda. Подбор рототроля в мостиковой схеме для автоматизированной системы Леонарда. *Zesz. nauk. PŁ* nr 25 *Elektryka* zesz. 5 s. 59—74, rys., wykr., streszcz., krat. soderž., bibliogr. s. 73, powiel.

KULIKOWSKI JERZY
od 1950; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1955

964. Siły zwarciowe w transformatorach. Силы короткого замыкания в трансформаторах. Short-circuit forces in transformers. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 2/3 s. 79—89, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 89. Konferencja Transformatorowa PAN.

1956

965. Osiowe siły zwarciowe w transformatorach z uzwojeniami cylindrycznymi. Осевые силы короткого замыкания в трансформаторах с цилиндрическими обмотками. The axial electromagnetic forces in concentric transformer windings. *Rozpr. elektrot.* T. 1: zesz. 4 s. 275—300, rys., wykr., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 299.

1958

966. Расчет осевых сил короткого замыкания трансформаторов с цилиндрическими обмотками. W: Некоторые расчетные вопросы в трансформаторах. Łódź ss. 21, rys., wykr., bibliogr. s. 21, facsim. [Na prawach rękopisu].

LESZCZYŃSKI JAN
od 1954; Kat. Elektrotechniki Ogólnej.

1955

967. Grzejnictwo elektryczne. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 przer. i uzup. Łódź s. 518—538, rys. wykr.

Toż: W: Elektrotechnika. Wyd. 3 Łódź 1957 s. 569—589, rys., wykr.

1959

968. Napęd elektryczny. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 2. Warszawa s. 190—204, rys., wykr., tab.

LIMANOWSKI WALERIAN
od 1947 do 1957; Kat. Elektroenergetyki.

1952

969. Linie napowietrzne i kablowe. T. 380—T. 381. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 586, tab., tabl.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 420, T. 421, T. 424—T. 433. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien i rozszerz. Warszawa 1959 s. 608—610, tab.; 612—653, rys., tab.

LIWIŃSKI WOJCIECH
od 1953; Kat. Grzejnictwa Elektrycznego.

1957

970. Zastosowanie dławików nasyconych w elektrotermii. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 7/8 s. 371—374, rys., wykr., streszcz., bibliogr. s. 374.

1958

971. Indukcyjne nagrzewnice bezrdzeniowe zasilane prądem o częstotliwości sieciowej. Индукционные нагреватели без сердечника, приводимые в движение током промышленной частоты. Coreless main-frequency induction heating appliances. *Zesz. nauk. PŁ* nr 20 *Elektryka* zesz. 3 s. 33—46, ilustr., rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 45.

972. Wzmacniacze magnetyczne w układach automatycznej regulacji temperatury. *Arch. Automatyki* T. 3: zesz. 4 s. 264—268, rys., wykr., bibliogr. s. 268.

1959

973. Über die Berechnung des Widerstandes in Salzbad-Elektrodenöfen. Calcul de la résistance dans les fours à bain de sels. Calculation of the resistance of electric salt baths. W: [Quarto] IV Congresso Internazionale di Elettrotermia. s. 1—3, rys., wykr., rés., sum., Zsf. [odbitka].

LUCIŃSKI JERZY
od 1952; Kat. Elektroniki Przemysłowej.

1957

974. Fotoelektryczny regulator temperatury. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 7/8 s. 375—378, ilustr., rys., wykr., streszcz., bibliogr. s. 378.

LÜDERT KAROL
od 1956; Kat. Grzejnictwa Elektrycznego.

1957

975. Zagadnienia konstrukcyjne w budowie elektrycznych pieców oporowych. Вопросы конструкции при постройке электрических печей сопротивления. Constructional problems in the design of electric resistance furnaces. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 7/8 s. 307—310, rys., ilustr.,wykr., streszcz.; bibliogr. s. 310.

1959

976. Model Beukena i jego zastosowanie w elektrotermii. Le modèle de Beuken et son utilisation dans l'électrothermie. The Beuken-model and its use in electrothermy. Das Beuken-Modell und seine Anwendung in Elektrowärme. *Pomiary Automat. Kontrola.* R. 5: zesz. 1 s. 27—29, rys., wykr., bibliogr. s. 29.

977. Nomographisches Verfahren der Projektierung von Wärmeisolationen für Öfen. Procédé nomographique de détermination de l'isolement thermique des fours. Nomographic process for determining the heat insulation of furnaces. W: [Quarto] IV Congreso Internazionale di Elettrotermia. s. 1—5, rys., wykr., rés., sum., Zsf., bibliogr. s 5 [odbitka].

LUTY JÓZEF

od 1949; Kat. Podstaw Konstrukcji Mechanicznych.

1959

978. Rysunek techniczny. T. 148—T. 161. W: Kalendarzyk ekletrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 193—222, rys., tab., tabl., bibliogr. s. 222.

MALIKOWSKI KAZIMIERZ

od 1953 do 1954; Wykładowca.

1947

979. Katody tlenkowe lamp radiowych. *Wiad. chem.* R. 1: z. 6 s. 8—11, rys., wykr.

1955

980. Ćwiczenia z elektroniki. W: Ćwiczenia laboratoryjne z chemii fizycznej. Wyd. 2 przejrz. i rozszerz. Warszawa s. 538—548, rys., wykr.

981. Pomiary sił elektromotorycznych. [Współaut.: H. Malikowska]. W: Ćwiczenia laboratoryjne z chemii fizycznej. Wyd. 2 przejrz. i rozszerz. Warszawa s. 413—432, rys., tab.

MICHALSKI LUDWIK

od 1950; Kat. Grzejnictwa Elektrycznego.

1951

982. Grzanie pojemnościowe dielektryków. *Wiad. elektrot.* R. 11: zesz. 11 s. 244—247, rys., wykr., streszcz.

983. Grzejniki typu Backera. *Wiad. elektrot.* R. 11: zesz. 7/8 s. 166—168, rys., streszcz.

1952

984. Generatory wielkiej częstotliwości do nagrzewania pojemnościowego dielektryków. *Wiad. elektrot.* R. 12: zesz. 1 s. 1—4, rys., streszcz.

985. Praktyczne zastosowanie nagrzewania pojemnościowego dielektryków i półprzewodników. *Wiad. elektrot.* R. 12: zesz. 2 s. 31—35, rys., streszcz.

986. Wytyczne konstrukcyjne przy projektowaniu suszarek z promiennikami podczerwieni. *Wiad. elektrot.* R. 12: zesz. 5 s. 102—105, rys., streszcz.

1953

987. Instalowanie termometrów termoelektrycznych. *Wiad. elektrot.* R. 13: zesz. 7 s. 149—151, rys., tab., streszcz.

1954

988. Dobór, instalowanie i eksploatacja termometrów oporowych. *Wiad. elektrot.* R. 14: zesz. 9 s. 201—204, rys., tab., wykr., streszcz.

989. Prętowe regulatory temperatury. *Wiad. elektrot.* R. 14: zesz. 1 s. 9—11, rys., tab., streszcz.

990. Termometry oporowe w układzie logometrycznym. *Wiad. elektrot.* R. 14: zesz. 8 s. 171—173, ilustr., rys., wykr., tab., streszcz.

1957

991. Metody określania nieczułości rozszerzalnościowych regulatorów temperatury. Методы определения неточности расширяющих регуляторов температуры. Methods of determinig the differential of the rod-type thermostats. *Zesz. nauk. PŁ* nr 17 *Elektryka* zesz. 2 s. 3—16, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum.

992. Termoelektryczne regulatory temperatury w układzie wychyłowym stosowane w elektrycznych urządzeniach grzejnych. Термоэлектрические регуляторы температуры в показывающей системе применяемые в электрических нагревательных установках. Regulateurs de temperature thermoeléctriques dans le systeme a l'indication appliquése dans les installations du chauffage électrique. Thermoelectric temperature controllers indirect deflectional system used in the electric heat arrengements. Thermoelektrische Temperaturregler im anzeigendem System angewandt in der electrischen Heizungseinrichtungen. *Pomiary Automat. Kontrola.* R. 3: zesz. 11 s. 421—425, streszcz., soderž., res., sum.

993. Urządzenia do pomiaru i regulacji temperatury na Wiosennych Targach Lipskich 1957 r. Приборы для измерения и регулирования температуры на Международном Ярмарке в Лейпциге 1957 г. Appareils pour la mesure et regulation de température à la Foire Printaniere à Leipzig 1957. Measuring and regulating implements for temperature on the Springfair 1957 in Leipzig. Temperatur Mess-und Regelgeräte auf der Frühjahrmesse 1957 in Leipzig. *Pomiary Automat.*

Kontrola. R. 3: zesz. 6 s. 234—235, streszcz., soderž., res., sum.

994. Wielkości charakterystyczne regulatorów temperatury stosowanych w elektrycznych urządzeniach grzejnych. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 7/8 s. 367—371, wykr., tab., srteszcz., bibliogr. s. 371.

1958

995. Pomiary, rejestracja i regulacja temperatur na wystawie „Interkama 1957". Измерения, регистрирование и регулирование температур на выставке „Interkama 1957". Mesures, enregistrement et regulation de température à l'Exposition „Interkama 1957". Temperature measurement recordining and control at „Interkama 1957". Exhibition. Messung, Registrierung und Regelung der Temperatur auf der „Interkama 1957". *Pomiary Automat. Kontrola.* R. 4: zesz. 3 s. 103—107, ilustr., rys., wykr., streszcz., soderž; rés., sum., Zsf.

996. Pomiary temperatury metali w stanie płynnym. Измерения температуры металлов в текучем состоянии. Temperaturmessungen der Metalle in flüssigen Zustand. *Pom. Autom. Kontr* R. 4: zesz. 5/6 s. 238—243, ilustr., rys., wykr., tab. streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 242.

997. Über den Einfluss der Zeitkonstanten von Temperaturfühler auf die Genauigkeit der Zweipunkt- Temperaturregelung. Influence de la constante de temps des sondes thermométriques sur la précision du réglagé de la température par tout ou rien. On the effect of the time constant of temperature probes on the accuracy of on-off temperature control. W: [Quarto] IV Congresso Internazionale di Elettrotermia. Milano s. 1—6, rys., wykr., rés., sum., Zsf., bibliogr. s. 5—6.

MICHALSKI WIKTOR
od 1949; Kat. Napędu Elektrycznego.

1955

998. Instalacje elektryczne. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 popr. i uzup. Łódź s. 400—449, rys., wykr., tab.

999. Napęd elektryczny. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 popr. i uzup. Łódź s. 382—399, rys., wykr.

1000. Oświetlenie elektryczne. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 popr. i uzup. Łódź s. 450—477 rys., tab., wykr.

1956

1001. Zadania z napędu elektrycznego. Cz.1 Łódź PWN 8° ss. 196, rys., wykr., tab., tabl., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka.

1959

1002. Napęd elektryczny. Napęd pomp i wentylatorów. T. 816—T. 830. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 1219—1228, wykr., tab., bibliogr. s. 1228.

MIELCZAREK LESŁAW
od 1950 do 1956; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1958

1003. Metoda obliczenia wzbudzenia maszyny prądu stałego z nierównomierną szczeliną. Метод расчета возбуждения машины постоянного тока с неравномерным воздушным зазором. Methode der berechnung von Gleichstrommaschinenerregung im Falle eines ungleichmässigen Luftspalts. *Zesz. nauk. PŁ* nr 20 *Elektryka* zesz. 3 s. 3—9, rys., wykr., streszcz., soderž., Zsf., powiel.

MOSDORF ANDRZEJ
od 1950; Kat. Podstaw Konstrukcji Mechanicznych.

1952

1004. Wytrzymałość materiałów. Części maszyn. T. 178—T. 180, T. 182, T. 184. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 272—280, rys., tab., 283, tab., 285, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

1959

1005. Części maszyn. T. 162—T. 165, T. 189—T. 196. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 223—230, rys., tab., 259—279, rys., tab., bibliogr. s. 279.

MOŻYSZEK HENRYK
od 1950 do 1953; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1954

1006. Maszyny elektryczne prądu stałego. Zob. poz. 826.

NAPIÓRKOWSKI JAN
od 1946 do 1951; Kat. Maszyn Elektrycznych od 1952; Wykładowca.

1951

1007. Objaśnienia do laboratorium maszyn elektrycznych. T. 1. Zob. poz. 2667.

1952

1008. Maszyny elektryczne. T. 544, T. 561—T. 568. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—

—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 815—816, rys., tab., 836—860, tab., rys.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954——1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952

Toż: pt. Maszyny elektryczne. Uszkodzenia i nienormalne objawy pracy. Suszenie maszyn elektrycznych. T. 728—T. 740. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 1065—1085, rys., tab., bibliogr. s. 1085—1086.

1953

1009. Przystosowanie turboprądnic do pracy w roli kompensatorów. Приспособление турбогенераторов к работе в качестве компенсаторов. Adaptation of turbo-generators to work as compensators. *Prz. elektrot.* R. 29: zesz. 9 s. 366—370, rys., ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 370.

NAROLSKI BOHDAN
od 1949; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1951

1010. Objaśnienia do laboratorium maszyn elektrycznych. T. 1—2. Zob. poz. 2667.

1954

1011. Maszyny elektryczne prądu stałego. Zob. poz. 826.

1959

1012. Laboratorium maszyn elektrycznych I. Zob. poz. 802.

PEŁCZEWSKI WŁADYSŁAW
od 1946; Kat. Napędu Elektrycznego.

1952

1013. Badania prototypów silników asynchronicznych budowy zamkniętej pod kątem widzenia wyboru najlepszych danych uzwojenia. Исследование прототипов асинхронных закрытых двигателей с целью выбора найболее выгодных данных для обмотки. Testing totally enclosed asynchronous motor prototypes from the point of selection of optimum data for windings. *Prz. elektrot.* R. 28: zesz. 7 s. 254—263, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 263.

1014. Maszyny elektryczne. T. 471—T. 493, T. 495—T. 502. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 715—739, rys., wykr., tab.; 742—756, rys., wykr., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954——1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952

Toż: T. 622—T. 654, T. 656, T. 657, T. 660, T. 661, T. 712. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 929—967, rys., wykr., tab.; 970—973, rys., wykr., tab.; 974—976, wykr., tab.; 1045—1048, rys., wykr., tab.

1953

1015. Zasada działania amplidyny. Принцип действия амплидина. Principles of amplidyne operation. *Prz. elektrot.* R. 29: zesz. 4 s. 139—146, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 146.

1954

1016. Wzmacniacze elektromaszynowe. Warszawa PWT 8° ss. 153, nlb., ilustr., wykr., tab., rys., err., bibliogr. s. 151—153.

Toż: Wyd. 2 popr. i uzup. Warszawa 1959 ss. 271, ilustr., rys., wykr., tab., err., bibliogr. s. 259—265.

1017. Zasada działania rototrola jednostopniowego. Принцип действия одноступенчатого электромашинного усилителя („ототроль"). Principles of operation of single-stage rototrol. *Prz. elektrot.* R. 30: zesz. 4 s. 135—141, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 141.

1018. Zastosowanie wzmacniaczy elektromaszynowych w układach napędowych. Применение электромашинных усилителей в электроприводе. Application of dynamoelectric amplifiers in drives. *Prz. elektrot.* R. 30: zesz. 2 s. 60—66, rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 66.

1955

1019. Zastosowanie sprzęgieł poślizgowych w napędach dźwignic. Применение муфты скольжения в приводах грузоподьемных машин. Application of slip coupling, in crane drives. *Arch. Budowy Maszyn* T. 2: zesz. 1 s. 55—77, ilustr., rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 75—76. [Współaut.: A. Piątkiewicz].

1020. Zbiór zadań z maszyn elektrycznych. Zob. poz. 927.

1956

1021. Zagadnienia cieplne w maszynach elektrycznych. Warszawa PWT 8⁰ ss. 268, rys., wykr., tab., err., bibliogr. s. 257—260.

1022. Zastępcza prostoliniowa charakterystyka E = = f (I*m*) dla maszyn prądu stałego, pracujących w zautomatyzowanych układach napędowych. Замещающая прямолинейная характеристика для машин постоянного тока работающих в автоматизированных приводных системах. Equivalent straight line representation of the no load characteristic for direct current machines working in

automatic Control systems. *Arch. Automat. i Telemech.* T. 1: zesz. 3—4 s. 133—164, rys., wykr., tab., streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 163.

1959

1023. Kalendarzyk elektrotechniczny... Kom. red. Zob. poz. 2673.

1024. Napęd elektryczny. T. 774—T. 792. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 1132—1169, rys., wykr., tab.

PIOTROWSKI ZBIGNIEW
od 1950; Kat. Elektrotechniki Ogólnej.

1955

1025. Akumulatory. W: Elektrotechnika. Wyd. 2, przer. i uzup. Łódź s. 356—363, rys., wykr.

Toż: W: Elektrotechnika. Wyd. 3, przer. i uzup. Łódź 1957 s. 352—359, rys., wykr.

1026. Maszyny synchroniczne. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 przer. i uzup. Łódź s. 331—345, rys., wykr.

Toż: W: Elektrotechnika. Wyd. 3 przer. i uzup. Łódź 1957 s. 328—342, rys., wykr.

1027. Silniki asynchroniczne indukcyjne. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 przer. i uzup. Łódź s. 297—331, wykr., rys., tab.

Toż: W: Elektrotechnika. Wyd. 3 przer. i uzup. Łódź 1957 s. 294—328, rys., wykr., tab.

1028. Silniki komutatorowe. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 przer. i uzup. Łódź s. 346—355, rys., wykr.

Toż: W: Elektrotechnika. Wyd. 3 przer. i uzup. Łódź 1957 s. 342—351, rys., wykr.

1029. Transformatory. W: Elektrotechnika. Wyd. 2 przer. i uzup. Łódź s. 258—297, rys., wykr., tab.

Toż: W: Elektrotechnika. Wyd. 3 przer. i uzup. Łódź 1957 s. 254—293, rys., wykr., tab.

1958

1030. Działanie chemiczne prądu elektrycznego. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 1. Warszawa s. 51—60, rys., wykr.

1959

1031. Maszyny synchroniczne. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 2. Warszawa s. 152—165, rys., wykr.

1032. Silniki asynchroniczne indukcyjne. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 2. Warszawa s. 124—151, rys., wykr.

1033. Transformatory. W: Elektrotechnika ogólna. Cz. 2. Warszawa s. 97—124, rys., wykr.

PLEWAKO STANISŁAW
od 1946 do 1952; Kat. Kolei Elektrycznych.

1947

1034. Elektryfikacja kolei w świetle gospodarki planowej. *Prz. komunik.* nr 2 s. 66—74, wykr., tab.

1035. Nowa rola prostownika rtęciowego. *Prz. elektrot.* R. 23: zesz. 11/12 s. 344—351, rys., wykr., bibliogr. s. 351.

1949

1036. Jednofazowa trakcja elektryczna o częstotliwości przemysłowej. *Prz. komunik.* nr 9 s. 267—275; nr 10 s. 297—301, rys.

1950

1037. Ogólna charakterystyka szybkiej kolei miejskiej w Berlinie. *Prz. komunik.* nr 12 s. 450—459, rys., wykr., tab., streszcz.

1038. Prostowniki trakcyjne. W: Niektóre zagadnienia w trakcji elektrycznej. Warszawa s. 211—259, rys., ilustr., tab., wykr., bibliogr. s. 259.

1039. Szybka kolej miejska (metro) w Paryżu. *Prz. komunik.* nr 10 s. 375—384, ilustr., rys., wykr., tab.

1951

1040. Nowoczesne lokomotywy elektryczne. *Prz. kolej.* R. 3: Numer specjalny s. 4—16, rys., ilustr., wykr., tab., streszcz.

1041. Środki komunikacyjne w dużych miastach. *Miasto.* R. 2: nr 11 s. 6—10, tab.

1042. Utrzymanie sieci trakcyjnej. *Prz. kolej.* R. 3: nr 10 s. 377—382, rys., streszcz.

1043. Zagadnienie szybkiej komunikacji miejskiej na tle doświadczeń zagranicznych. *Miasto.* R. 2: nr 2 s. 10, —20, rys., tab.

1044. Elektryfikacja ruchu podmiejskiego trójmiasta Gdańsk—Sopot—Gdynia. *Miasto.* R. 3: nr 6 s. 4—6, rys.

1045. Trolejbusy w ruchu podmiejskim i towarowym. *Miasto.* R. 3: nr 4 s. 18—21, rys., tab.

1046. Układ komunikacyjny Warszawy. *Miasto.* R. 3: nr 9 s. 20—24, rys., tab.

PRZANOWSKI KAROL
od 1948; Kat. Elektroenergetyki.

1948

1047. Opis tymczasowych podstacji na 110 kV w Łagiszy i Janowie. Описание временных подстанции на напряжение 110 kV в Лагише и Янове. Description of the provisional 110 kV substations at Łagisza and Janów. Description des

sous-stations provisoires à 110 kV de Łagisza et Janów. *Prz. elektrot.* R. 24: zesz. 7/8 s. 270—274, ilustr., rys., streszcz., soderž., sum., rés.

1048. Uwagi o projekcie technicznym linii (na 220 kV). Несколько замечаний в связи с техническим проектом линии передачи. Notes on the technical planning of the line. Remarques au sujet du project technique de la ligne. *Prz. elektrot.* R. 24: zesz. 7/8 s. 274—276, streszcz., soderž., sum., rés.

1049. Założenia techniczne projektu linii elektrycznej Śląsk—Łódź o napięciu 220 kV na tle projektu linii Śląsk—Łódź—Warszawa. Технические основы проекта электрической линии передачи Силезия—Лодзь напряжением 220 kV, как части проекта линии Силезия—Лодзь—Варшава. Technical considerations in the planning of the Silesia—Łódź 220 kV electric line as the initial part of the projected Silesia—Łódź—Warsaw line. Données techniques du project de ligne électrique à 220 kV Silésie—Łódź dans le cadre du project de ligne Silésie—Łódź—Varsovie. *Prz. elektrot.* R. 24: zesz. 7/8 s. 211—220, ilustr., rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., rés.

1952

1050. Elektroenergetyczne instalacje wnętrzowe. T. 387—T. 398. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 594—609, rys., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 439—T. 450. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 661—670, tab., bibliogr. s. 670.

1051. Energetyka. T. 419, T. 422, T. 424—T. 429. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 640—641, rys., wykr.; 644, 646—670, rys., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952

Toż: T. 831—T. 833, T. 835—T. 838, T. 840—T. 845. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 1229—1234, rys., wykr.; 1236—1254, rys., wykr., tab.; 1257—1299, rys., tab., bibliogr. s. 1299.

1052. Kalendarzyk elektrotechniczny... Kom. red... Zob. poz. 2673.

1053. Linie napowietrzne i kablowe. T. 363, T. 368, T. 370— T. 371, T. 373— T. 377, T. 379, T. 382—T. 386. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 568, 573—574, rys.; 576—577, rys., tab.; 581—583, tab.; 585, tab.; 587—593, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 402—T. 404, T. 406, T. 407, T. 409—T. 419, T. 422, T. 423, T. 434—T. 436. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 593—595, tab.; 597—598, tab.; 599—608, wykr., tab.; 611, tab.; 654—658, rys., tab., bibliogr. s. 658.

1054. Przewody elektroenergetyczne. T. 303, T. 322, T. 324—T. 326, T. 329—T. 332, T. 338—T. 353, T. 355—T. 359. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 496—511, tab.; 514—516, tab.; 521—524, wykr., tab., tabl.; 533—548, tab.; 550—564, rys., wykr., tab.

Toż.: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 347—T. 350, T. 352—T. 369, T. 371—T. 373, T. 376—T. 380, T. 383—T. 400. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 510—512, tab.; 514—533, tab.; 534—536, tab.; 539—551, rys., wykr., tab.; 556—592, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 592.

1055. Rozdzielnie i stacje elektryczne. Zabezpieczenia. T. 400, T. 401, T. 409—T. 418. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 612, 614—615, tab.; 626—639, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 519—T. 523, T. 534—T. 545. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 746—755, rys., wykr., tab.; 782—807, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 807

1954

1056. Badanie stateczności współpracy równoległej w stanie nieustalonym w układzie sprowadzonym do układu dwumaszynowego. Исследование динамической устойчивости параллельной работы в нестационарном состоянии системы, приведенной к системе двух машин. Transient stability test in a system represented by a two-machine system. *Prz. elektrot.* R. 30: zesz. 10 s. 409—419, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 419.

1955

1057. Uzasadnienia szerokiego stosowania transformatorów regulacyjnych w sieciach najwyższych napięć oraz w rozdzielczych sieciach okręgowych. Обоснование широкого применения регулирую-

щих трансформаторов в сетях сверхвысокого напряжения и районных распределительных сетях. Substantiation of the widespread use of regulating transformers in very high voltage systems and in regional distributing systems. *Prz. elektrot.* R. 31: zesz. 2/3 s. 182—186, streszcz., soderž., sum.

1958

1058. Poglądy na perspektywy budowy międzynarodowej sieci elektroenergetycznej łączącej Polskę z innymi krajami Europy Środkowej. Перспективы постройки международной электроэнергетической сети, соединящей Польшу с другими средне-европейскими странами. Perspectives for the erection of an international power system joining Poland with other Mid-europeam countries. *Prz. elektrot.* R. 34: zesz. 2/3 s. 92—99, streszcz., soderž., sum. [Współaut.: C. Rukszto].

1959

1059. Aparaty elektryczne. T. 509. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 731, rys., tab.

1060. Bezpieczeństwo i higiena pracy. T. 849, T. 854—T. 858. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 1303—1304, rys., 1307—1316, tab., bibliogr. s. 1316. — Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2770.

RACHWALSKI JANUSZ
od 1951; Kat. Miernictwa Elektrycznego.

1959

1061. Pomiar temperatury uzwojeń maszyn prądu zmiennego metodą oporową bez przerywania obciążenia. Измерения температуры обмоток машин переменного тока методом сопротивления без перерыва нагрузки. Measurements of D. C. machines windings by a resistance method without taking off the load. *Prz. elektrot.* R. 35: zesz. 8 s. 316—319, rys., wykr., streszcz., bibliogr. s. 319.

ROSZKOWSKI MIROSŁAW
od 1947; Kat. Podstaw Konstrukcji Mechanicznych.

1952

1062. Rozwój turbin gazowych w okrętownictwie. Zob. poz. 322.

1063. Wytrzymałość materiałów. Części maszyn. T. 175—T. 177. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 264—271, rys., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

1959

1064. Części maszyn. T. 177—T. 179, T. 182—T. 188. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 249—258, rys., wykr., tab.

1065. Urządzenia pomocnicze i oprzyrządowanie doświadczalnej turbiny gazowej. Оборудование и оснащение экспериментальной газотурбинной установки. Auxiliary instalation and equipment of the experimental gas turbine. *Pr. Inst. Techn. Ciepl.* R. 5: zesz. 12 s. 11—22, rys., ilustr., wykr., rez., sum.

SAPAŁA CZESŁAW
od 1948 do 1951; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1952

1066. Maszyny elektryczne. T. 494, T. 503—T. 513, T. 541, T. 543, T. 553, T. 557, T. 559—T. 560. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 739—742, rys.; 757—768, rys., wykr., tab.; 812, tab.; 814—815, tab.; 829—833, tab., wykr.; 835 tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9. Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

SKARŻYŃSKI ADAM
od 1949 do 1956; Kat. Elektroenergetyki.

1952

1067. Rozdzielnie i stacje elektryczne. Zabezpieczenia. T. 402—T. 408. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 616—619, rys., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9. Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 518, T. 524—T. 533. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 742—745, rys.; 755—781, rys., tab.

SKORACZYŃSKI ZBIGNIEW
od 1947 do 1951; b. Kat. Części Maszyn
od 1952 do 1956; Wykładowca.

1949

1068. Nowości w budowie maszyn dziewiarskich. *Prz. włókien.* R. 3: zesz. 10/11/12 s. 368—371, rys.

1951

1069. Objaśnienia do zajęć w warsztatach mechanicznych. Dla studentów Wydziału Elektrycznego.

Wyd. skróc. Łódź PWN 4° ss. 54, nlb., rys., tab., powiel. Politechnika Łódzka. [Współaut.: A. Zalewski].

1952

1070. Wytrzymałość materiałów. Części maszyn. T. 170—T. 174, T. 186—T. 188. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 253—263, rys., tab.; 288—296, rys., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9. Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

SOCHOR BRONISŁAW

od 1946; Kat. Grzejnictwa Elektrycznego.

1947

1071. Azotowanie i piece do azotowania. *Mechanik*. R. 20: zesz. 7/8 s. 274—278, rys., wykr.

1072. Ocena elektrycznego grzejnictwa przemysłowego. *Prz. techn.* R. 68: nr 6 s. 102—104.

1948

1073. Źródła prądu wielkiej częstotliwości w grzejnictwie indukcyjnym. Источники тока высокой частоты для индукционного нагревания. Sources of high-frequency current for induction heating apparatus. Les sources de courants à haute fréquence dans le chauffage par induction. *Prz. elektrot.* R. 24: zesz. 6 s. 171—174, rys., streszcz., soderž., sum., rés.

1949

1074. Elektryczne piece kryptolowe. *Wiad. elektrot.* R. 9: nr 7/9 s. 125—128, rys., tab.

1075. Piece elektryczne do wysokich temperatur z grzejnikami węglowymi. *Wiad. elektrot.* R. 9: zesz. 10/11 s. 209—212, ilustr., rys., tab.

1076. Uwagi o grzejnictwie elektrycznym na tle Targów Poznańskich. *Wiad. elektrot.* R. 9: zesz. 4 s. 61—63, rys.

1950

1077. Bezpieczniki cieplne dla ochrony pieców elektrycznych. *Wiad. elektrot.* R. 10: nr 5 s. 1, rys.

1078. Pomiar oporu metariałów izolacyjnych. *Wiad. elektrot.* R. 10: nr 5 s. 103—104, rys.

1951

1079. Elektrotermia. Warszawa Stow. Elektryków Polskich 4° ss. 45, rys., tab., nlb., powiel., bibliogr. s. [okł.].

1080. Materiały oporowe matelowe używane w elektrotermii. Cz. 1. Własności fizyczne. Cz. 2. Obliczenia. *Wiad. elektrot.* R. 11: nr 4 s. 82—84, rys., tab.; nr 6 s. 129—132, rys., tab.

1081. Suszarki elektryczne do suszenia przedmiotów lakierowanych. *Wiad. elektrot.* R. 11: zesz. 11 s. 248—250, rys., tab.

1952

1082. Elektrotermia. T. 430—T. 444. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 671—684, wykr., tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 574—T. 600. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 836—886, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 886.

1083 Energetyka. T. 421, T. 423. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 642, tab.; 644—646, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 836, T. 839. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 1245—1248, tab.; 1254—1257, tab.

1084. Nowe kierunki w budowie zgrzewarek punktowych. *Prz. Spawaln.* R. 4: zesz. 3 s. 62—63, ilustr., rys., tab.

1085. Pomiar i regulacja temperatur w przemyśle. Измерение и регулировка температуры в промышленности. Temperature recording and control in industries. *Prz. elektrot.* R. 28: zesz. 4 s. 172—175, rys., wykr., streszcz., soderž., sum.

1086. Pomiar i regulacja temperatur w warunkach przemysłowych. W: Kurs pomiaru temperatur Wykłady. Cz. 3 Warszawa ss. 69, rys., nlb., err. powiel.

1087. Tablice techniczne. T. 149. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 225, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

1088. Termoelementy o charakterystykach temperaturowych nieprostolinijnych. *Wiad. elektrot.* R. 12: zesz. 1 s. 10—11, rys., wykr., streszcz., bibliogr. s. 11.

1089. Termometry elektryczne. Warszawa PWT 8° ss. 176, rys., tab., err., bibliogr. s. 176.

1953

1090. Elektryczne nagrzewanie betonu. *Wiad. elektrot.* R. 12: zesz. 6 s. 123—125, rys., tab., wykr., streszcz., [Współaut.: D. Sosnowski].

1091. Elektryczne urządzenia grzejne oporowe w przemyśle. Warszawa PWN 4° ss. 156, tabl.,

rys., tab., ilustr., nlb., bibliogr. s. 156, powiel. Politechnika Łódzka.

1092. Elektryczne urządzenia grzejne przemysłowe. *Ochr. Pracy.* R. 8: nr 2 s. 42—48, rys., ilustr., wykr., streszcz., soderž.

1954

1093. Elektryczne nagrzewanie przedmiotów stalowych przeznaczonych do kucia. *Wiad. elektrot.* R. 14: zesz. 6 s. 131—133, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 133.

1094. Nagrzewanie stali metodą oporową bezpośrednią. *Wiad. elektrot.* R. 14: zesz. 10 s. 222—224, ilustr., wykr., rys., streszcz., bibliogr. s. 224

1955

1095. Elektryczne piece oporowe. Warszawa PWT 8° ss. 222, nlb., ilustr., rys., tab., tabl., err., bibliogr. s. 220—221.

1096. Wytyczne projektowania elektrycznych pieców przelotowych z samoczynnym przesuwem wsadu. Указания для проектирования электрических пропускных печей с автоматическим передвижением загрузки. Principles of designing by pass furnaces with automatic charge shift. *Zesz. nauk. PŁ* nr 8 *Elektryka* zesz. 1 s. 41—52, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum.

1957

1097. Elektryczne nagrzewanie taśm stalowych metodą oporową bezpośrednią. Электрический нагрев стальных лент при помощи метода непосредственного сопротивления. Direct electrical heating of steel bands by the resistance method. *Zesz. nauk. PŁ* nr 17 *Elektryka* zesz. 2 s. 111—122, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 122.

1098. Kierunki i warunki rozwoju krajowego przemysłu elektrotermicznego. Пути и условия развития отечественной электротермической промышленности. Trends and conditions of the development of the polish electrothermic industry. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 7/8 s. 288—292, ilustr. streszcz.

1958

1099. Automatyzacja procesów cieplnych w elektrycznych urządzeniach grzejnych. Автоматизация тепловых процессов в электрических нагревательных установках. L'automatisation des procédés thermiques dans les utils de chauffage éléctrique. Automatisation of heat-treatment in the electric heating devices. Die Automatisierung von thermischen Prozessen in Elektrowärme-Anlagen. *Arch. Automatyki i Telemechaniki.* T. 3: zesz. 4 s. 174—177, rys., wykr.

Toż: *Pomiary Autom. Kontrola* R. 5: zesz. 1 s. 38—39, rys., wykr.

1100. Nagrzewanie taśm stalowych będących w ruchu metodą oporową bezpośrednią. Электрический нагрев стальных лент, находящихся в движении, методом непосредственного сопротивления. Direct electrical heating of steel bands in motion by resistance method. *Zesz. nauk. PŁ* nr 21 *Elektryka* zesz. 4 s. 3—14, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 13—14. [Współaut.: E. Kącki].

1101. Utworzenie Polskiego Komitetu Elektrotermii. Создание Польского Комитета Электротермии. Foundation of the Polish Committee for Electrothermics. *Prz. elektrot.* R. 34: zesz. 12 s. 657—658.

1959

1102. Kalendarzyk elektrotechniczny. Kom. red.... Zob. poz. 2673.

1103. Prace Polskiego Komitetu Elektrotermii nad rozwojem grzejnictwa elektrycznego w Polsce. *Energ. przem.* R. 7: zesz. 4 s. 129—130, bibliogr. s. 130.

1104. Problemy gospodarności grzejnictwa elektrycznego w Polsce. Проблемы экономического анализа применения электротермии. Problems of economy electric heating in Poland. *Prz. elektrot.* R. 35: zesz. 5 s. 192—193, wykr., rys.,

1105. Technische und wissenschaftliche Probleme der unmittelbaren Widerstandserwärmung von Stahl. Problemès techniques et scientifiques du chauffage direct de l'acier par résistance. Technical and scientific problems in the direct resistance heating of steel. W: [Quarto] IV Congresso Internazionale di Elettrotermia. s. 1—4, rys., wykr., rés., sum., Zsf., bibliogr. s. 4.

1106. Udział elektrotermii w zużyciu energii elektrycznej. Участие электротермии в потреблении электрической энергии. Share of electrothermics in the consumption of electric power. *Prz. elektrot.* R. 35: zesz. 2 s. 85—86, wykr., tab., bibliogr. s. 86.

SOSNOWSKI DIONIZY
od 1946; Wykładowca.

1953

1107. Elektryczne nagrzewanie betonu. Zob. poz. 1090.

1957

1108. Zadania krajowego przemysłu elektrycznego w zakresie budowy aparatów i urządzeń dla stacji prostownikowych trakcyjnych tramwajowych i ko-

palnianych. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 1/2 s. 91—92, bibliogr. s. 92.

STARCZAKOW WALENTY
od 1946; Kat. Elektrotechniki Ogólnej.

1952

1109. Materiałoznawstwo elektryczne. Łódź PWN 4° ss. 205, III, rys., wykr., tab., powiel. PŁ.

1110. Materiały. T. 283—T. 302. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 475—495, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 99—T. 104, T. 106—T. 124. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 137—139, tab.; 141—159, tab., bibliogr. s. 159.

1954

1111. Przekładniki. Warszawa PWT 8° ss. 240, ilustr., rys., wykr., tab., err., bibliogr. s. 236.

Toż: Wyd. 2 uzup. Warszawa 1959 PWT 8° ss. 394, rys., wykr., ilustr., tab., err., bibliogr. s. 390.

1112. Równania i układy jednostek w elektrotechnice. Zob. poz. 881.

1957

1113. Podstawy elektrotechniki. Dla kierunku Elektrotechniki. Cz. 1 zesz. 1—2 — cz. 2 zesz. 1—2. Red. B. Konorski. Warszawa Stud. Zaocz. Polit. Warsz. 4° Wyższe Techniczne Studia Zaoczne, powiel. Cz. 1 zesz. 1 ss. 221, rys., wykr., tab., err.; Cz. 1 zesz. 2 ss. 273, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 273; cz. 2 zesz. 1—2 1958 ss. 288, rys., wykr., tab.; cz. 2 zesz. 2 1958 ss. 289—491, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 491. [Współaut.: M. Krakowski, S. Wojciechowski]. [Na k. tyt. przed tyt.: Praca zbiorowa].

1958

1114. Zasady obliczania przekładników prądowych przeznaczonych do pracy przy oscylografowaniu prądów zwarciowych. Принципы расчета трансформаторов тока, применяемых ипр осциллографировании токов короткого замыкания. Berechnungsgrundlagen von Stromwandlern, die beim Oszillographieren von Kurzschlussströmen verwendet werden. *Zesz. nauk. PŁ* nr 20 *Elektryka* zesz. 3 s. 11—31 rys., wykr., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 30, powiel.

1959

1115. Aparaty elektryczne. Przekładniki. T. 510—T. 517. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 733—741, rys., tab., bibliogr. s. 741.

1116. Kalendarzyk elektrotechniczny. Kom. red... Zob. poz. 2673.

SZAPIRO GEDALI
od 1954 do 1957; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1957

1117. Napięcia zwarcia w wysokonapięciowych transformatorach probierczych. Zob. poz. 730.

SZCZEPAŃSKI ZDZISŁAW
od 1948; Kat. Elektroenergetyki.

1956

1118. Nomograficzne obliczanie naprężenia i zwisu przewodów w przęsłach poziomych podczas pracy normalnej i po zerwaniu przewodu. Номографический расчёт напряжения и стрелы провеса для горизонтальных пролетов при нормальной работе и при разрыве провода. Nomographic calculation of the tensible stress and sag of conductors in horizontal spans, during normal work and after breaking. *Prz. elektrot.* R. 32: zesz. 2 s. 87—88, wykr.

1957

1119. Projekt nowelizacji normy na koordynację izolacji. Zob. poz. 716.

1120. W sprawie nowelizacji normy PKN/E-05001 „Koordynacja izolacji". Zob. poz. 717.

1958

1121. Określenie współczynników wykorzystania oraz napięć krokowych i dotyku uziomów siatkowych. *Energetyka.* R. 12: zesz. 3 s. 82—86, rys., tab.

1122. Pomiar oporności rozległych uziomów stacyjnych. Cz. 1—2 — *Energetyka* R. 12: zesz. 7 s. 208—213, rys.; zesz. 8 s. 236—239, rys., bibliogr. s. 239.

1123. Wskazówki ochrony odgromowej sieci elektrycznych. Oprac. ... Zob. poz. 2728.

1959

1124. Obliczanie parametrów generatora udarów prądowych przy danym kształcie udaru prądowego lub obliczanie kształtu udaru przy danych parametrach generatora. Zob. poz. 840.

1125. Pomiar oporności rozległych uziomów stacyjnych. Cz. 1—2, *Energetyka* R. 12: zesz. 7 s. 208—213, rys., wykr.; zesz. 8 s. 236—239, rys., bibliogr. s. 239.

1126. Przepięcie i ochrona przepięciowa. Ochrona budowli. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 830—835, tab., bibliogr. s. 835.

TAROCIŃSKI ZDZISŁAW
od 1949; Kat. Aparatów Elektrycznych.

1957

1127. Laboratorium z przyrządów rozdzielczych. Zob. poz. 753.

TUROWSKI JANUSZ
od 1949; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1958

1128. Pole elektromagnetyczne i straty w obudowie transformatora. Электромагнитное поле и потери в баке трансформатора. The electromagnetic field and the losses in transformer tank. *Zesz. nauk. PŁ* nr 20 *Elektryka* zesz. 3 s. 47—65, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr., s. 64, powiel.

1129. Потери в крышках трансформаторов. W: Некоторые расчетные вопросы в трансформаторах. [Łódź] ss. 8°, wykr., tab., bibliogr. s. 8, facsim. [Na prawach rękopisu].

1130. Straty w pokrywach transformatorów trójfazowych wywołane polem elektromagnetycznym przepustów. Потери в крышках трёхфазных трансформаторов вызванные электромагнитным полем вводов. Losses in the coverplate of three-phase transformers caused by electromagnetic fields of thorough insulators. *Zesz. nauk. PŁ* nr 21 *Elektryka* zesz. 4 s. 79—101, rys., wykr., streszcz., krat. soderž., sum., bibliogr. s. 100—101.

1959

1131. Straty w pokrywach transformatorów jedno- i trójfazowych. Потери в крышках одно- и трехфазных трансформаторов. Losses in covers of single-and three-phase transformers. *Rozpr. elektrot.* T. 5: zesz. 1 s. 87—119, rys., wykr., tab., rez., sum., bibliogr. s. 116.

URBANOWICZ HELIODOR
od 1946; Wykładowca.

1954

1132. Elektryczne wyciągi pionowe. Zob. poz. 422.

1955

1133. Posługiwanie się schematami w energoelektryce. Warszawa PWT 8° ss. 91, nlb., tab., tabl., err.

1957

1134. Automatyka stacji prostownikowych dla trakcji tramwajowej i dołowej. Автоматика ртутновыпрямительных трамвайных и рудничных подстанций. Automation of rectifier substations for tramway and mine service. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 1/2 s. 79—83, rys., streszcz., soderž., sum.

1135. Stacje prostownikowe do celów metalurgicznych i chemicznych. Преобразовательные установки для металлургических мужд. Rectifier substations for metallurgy and chemistry. *Prz. elektrot.* R. 33: nr 1/2 s. 71—75, rys., streszcz., soderž., sum.

1136. Zaburzenia w pracy i zabezpieczenia zespołów prostownikowych. Расстройство в работе выпрямительных агрегатов и их защита. Disturbances in the operation and protection of rectifier aggregates. *Prz. elektrot.* R. 33: zesz. 1/2 s. 83—88, rys., streszcz., soderž., sum.

1958

1137. Zagadnienia napędu młynów w cementowniach. *Biul. Elektropr.* R. 6: nr 12 s. 651—668 rys., tab.

1959

1138. Blokada odłączników. Ryglowanie. *Biul. Elektropr.* R. 7, nr 9, s. 543/1—552/10, rys., powiel.

1139. Napęd elektryczny. Układy sterowania dźwignic. Wyciągi pionowe. T. 803—T. 815. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 1189—1218, rys., wykr., tab.

1140. Nowy układ stacji prostownikowych z prostownikami P R O 6. *Biul. Elektropr.* R. 7 nr 5 s. 257—268, rys., powiel.

1141. S P Z wyłączników zasilaczy trakcyjnych. *Biul. Elektropr.* R. 7, nr 5, s. 274—283, rys., wykr., powiel.

WALENTYNOWICZ BOHDAN
od 1946 do 1953; Kat. Maszyn Elektrycznych i Transformatorów.

1952

1142. Aparaty elektryczne niskiego napięcia. Warszawa PWT 16° ss. 391, nlb., rys., wykr., ilustr., err. [Współaut.: W. Żmigrodzki].

Toż: Wyd. 2 niezmien. Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

WINIARSKI WOJCIECH
od 1947 do 1952; Kat. Miernictwa Elek-

trycznego.
od 1958; Kat. Elektrotechniki Ogólnej.

1957

1143. Automatyczna regulacja saturacji I. Zob. poz. 2529.

WIŚNIEWSKI ZBIGNIEW
od 1945; Kat. Elektroenergetyki.

1952

1144. Obliczanie sieci elektrycznych. Łódź PWN 4° ss. 325, rys., wykr., tab., err., bibliogr. s. 324—325.

Toż: Wyd. 2 Łódź 1955 8° ss. 331, nlb., rys., wykr., tab., bibliogr. s. 325—326.

1956

1145. Zbiór zadań z sieci elektrycznych. Łódź PWN 8° ss. 401, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 398, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych PŁ.

1959

1146. Obliczenie gospodarczo najkorzystniejszej mocy punktów transformatorowych zasilających miejską sieć rozdzielczą niskiego napięcia. *Zesz. nauk. PŁ* nr 25 *Elektryka* zesz. 5 s. 117—133, rys., wykr., tab., streszcz.

WODZIŃSKI JERZY
od 1954; Kat. Elektroenergetyki.

1957

1147. Obliczenie napięcia krokowego na zewnątrz uziomu stacyjnego przy prądach częstotliwości technicznej. Zob. poz. 803.

1958

1148. Miernik stopnia zawilgocenia izolacji. *Zesz. nauk. PŁ* nr 21 *Elektryka* zesz. 4 s. 47—55, rys., streszcz., bibliogr. s. 55, powiel.

WOJCIECHOWSKI STEFAN
od 1950; Kat. Podstaw Elektrotechniki.

1954

1149. Równania i układy jednostek w elektrotechnice. Zob. poz. 881.

1957

1150. Podstawy elektrotechniki. Zob. poz. 1113

1958

1151. Wpływ niejednorodności parametrów elektrycznych toru kolejowego na rozpływ prądu i rozkład potencjału wzdłuż szyn. *Zesz. nauk. PŁ* nr 21. *Elektryka* zesz. 4 s. 103—122, rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 121, powiel.

1959

1152. Kalendarzyk elektrotechniczny. Kom. red. Zob. poz. 2673.

WYRZYKOWSKI ROMAN
od 1957; Kat. Fizyki Technicznej.

1957

1153. Metody oddymiania i oddymianie dźwiękowe. Die Entstaubungstechnik inbesondere die akustische Entstaubung. The methods of dush extraction and sonic aglomeration. *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 6 s. 19—27, rys., wykr., streszcz., Zsf., sum., bibliogr. s. 26.

1154. Opór akustyczny pobocznicy walca o skończonej długości dla fali rzędu zerowego. On the acoustical resistance of a cylindrical surface of finite length with regard to a wave of order zero. Акустическое сопротивление боковой поверхности цилиндра конечной длины волны нулевого порядка. *Postępy Akustyki* s. 145—171, wykr., soderž., sum., bibliogr. s. 169.

1958

1155. Dźwiękowa aglomeracja. Звуковая агломерация. Sound aglomeration. *Zesz. nauk. PŁ* nr 20 *Elektryka* zesz. 3 s. 91—109, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 108, powiel.

1959

1156. Pole akustyczne prostokąta. Acoustic field of a rectangle. Акустическое Поле прямоугольника. *Zesz. nauk. PŁ* nr 25 *Elektryka* zesz. 5 s. 3—15, rys., wykr., streszcz., sum., krat. soderž., bibliogr. s. 14, powiel.

ZARĘBSKI WITOLD
od 1949 do 1951; Kat. Elektroenergetyki.

1952

1157. Linie napowietrzne i kablowe. T. 364—T. 367, T. 372, T. 378. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 569—573, tab.; 578—580, tab., wykr.; 584, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 405, T. 408. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa 1959 s. 596—597, tab.; 599, tab.

ZIELIŃSKI JERZY
od 1956; Kat. Elektroenergetyki.

1957

1158. Projekt nowelizacji normy na koordynację izolacji. Zob. poz. 716.

1159. W sprawie nowelizacji normy PKN/E-05001 „Koordynacja izolacji". Zob. poz. 717.

1958

1160. Obliczanie prądów zwarciowych w układach przesyłowych cztery przewody—ziemia (CPZ), metodą składowych symetrycznych grupowych. Вычисление токов короткого замыкания в системе четыре проводы—земля (Ч.П.З.) с применением метода симметрических составляющих групповых. Short-circuit analysis in a. c. power-system „four wire-ground" (CZP) system by symmetrical group component method. *Zesz. nauk. PŁ* nr 20 *Elektryka* zesz. 3 s. 67—89, rys., tab., tabl., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 87—88, powiel.

1161. Rozważania nad wpływem wykorzystania izolacji drewna na wytrzymałość udarową linii. Рассуждения над влиянием использования изоляции дерева на импульсную прочность линии. Considerations sur l'influence de l'utilisation d'isolement en bois sur la résistance au choc des lignes. Considerations on the influence of the use of the wood insulation on the impulse strength in high-voltage lines. *Pr. Inst. Elektrot.* R. 7: zesz. 20 s. 186—201, rys., tab., ilustr., streszcz., rez., rés., sum., bibliogr. s. 200.

ZIMOWSKI JAN
od 1949 do 1951; b. Zakład Teletechniki od 1952 do 1954; Wykładowca.

1948

1162. Obliczanie warunków pracy lamp nadawczych. *Radio* R. 3: nr 5/6 s. 19—26, rys.

1163. Wzmacniacze mocy częstotliwości akustycznej. *Radio* R. 3: nr 1/2 s. 3—9, rys.; nr 3/4 s. 16—17.

1949

1164. Modulacja drgań wielkiej częstotliwości. *Radio* R. 4: nr 10 s. 29—32, rys.

1165. Podwajanie częstotliwości. *Radio* R. 4: nr 1/2 s. 28—30, rys.

1950

1166. Anteny. *Radio* R. 5: nr 11 s. 24—31, rys., wykr.; nr 12 s. 23—29, rys., wykr., tab.

1167. Modulacja pentod. *Radio* R. 5: nr 6 s. 20—21, rys., wykr., tab.

1951

1168. Krótkofalowa przystawka superowa. *Radio am.* R. 1: nr 12 s. 13—15, rys.

1952

1169. Espander (urządzenia do rozszerzania dynamiki dźwiękowej). *Radioam.* R. 2: nr 7 s. 19—20, rys.

1170. Radiotechnika. T. 596—T. 597, T. 599, T. 604. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 891—893, wykr.,; 895, tab.; 899—900, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

ACHMATOWICZ OSMAN
od 1945 do 1953; Kat. Chemii Organicznej.

1947

1171. O hidrogenolizi veze C—N kod kvartarnih amoniju movih soli. *Glasnik Hemiskog Drustva Jubilarni broj* 1897—1947 s. 35—48, tabl., sum., bibliogr. s. 48.

1949

1172. Postępy preparatywnej chemii organicznej. Advances in preparative organic chemistry. W: Chemia i technika. T. 10. Warszawa s. 7—29, bibliogr. s. 28—29.

Toż: *Rocz-i Chemii.* T. 23: 1949 zesz. 2—3 s. 63—85, bibliogr. s. 84—85.

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2765, 2769.

ANTCZAK TADEUSZ
od 1946; Kat. Technologii Kauczuku i Gumy.

1951

1173. Regeneracja gumy. *Chemik* R. 4: nr 12 s. 356—358.

1957

1174. Udoskonalenie aparatury laboratoryjnej do pracy z gazami. *Chemik* R. 10: nr 12/120 s. 378, rys.

BARTKOWICZ STANISŁAW
od 1947 do 1957; Kat. Techn. Włókien i Farbiarstwa.

1953

1175. Środki bielące optycznie. *Przem. chem.* R. (31) 9: nr 11 s. 581—584, bibliogr. s. 584.

1954

1176. Próby syntezy i bielenia związkami fluoryzującymi. *Zesz. nauk. PŁ* nr 2 *Chemia* zesz. 1 s. 41—68, rys., wykr., ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 66—67.

1955

1177. Badanie niektórych własności Saponolu alfa. Zob. poz. 1485.

1956

1178. Kunszt farbiarstwa w Polsce w dobie Odrodzenia. История польского красительного дела в период Возрождения. History of Dyeing in Poland in the Renaissance period. *Zesz. nauk. PŁ* nr 12 *Chemia* zesz. 4 s. 3—33, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 32—33.

1179. Postępy w dziedzinie bielenia optycznego. *Przem. chem.* R. (35) 12: nr 3 s. 146—151, tab., bibliogr. s. 151.

1180. Trwałość efektów bielenia optycznego. Стойкость эффектов оптического белення. Fastness of optical bleaching effects. *Zesz. nauk. PŁ* nr 12 *Chemia* zesz. 4 s. 83—97, tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 96—97.

1957

1181. Badanie widm fluorescencji soli sodowej kwasu 4,4-dwuamino-stilbeno-2,2-dwusulfonowego oraz blankoforu A. Спектры флуоресценции натриевой соли 4,4-диамино-стильбено-2,2′-дисульфоновой кислоты и бланкофора A. Spectra of fluorescence of di-na salt of 4,4—diaminostilbene 2,2-disulphonic acid and blankophor A. *Zesz. nauk. PŁ* nr 15 *Chemia* zesz. 5 s. 17—20, wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 20.

BERGER EUGENIUSZ
od 1946 do 1952; Kat. Technologii Nieorganicznej.

1948

1182. Rozwój przemysłu nieorganicznego. *Prz. chem.* R. (27) 4: nr 1 s. 55—60, tab., sum.

1950

1183. Kalendarz chemiczny. Red. ... Zob. poz. 2661.

1184. Minerały przemysłowe. W: Kalendarz chemiczny. [Wyd. 3] Łódź s. 824—857, tab.

1185. Przepisy fotograficzne. W: Kalendarz chemiczny. [Wyd. 3] Łódź s. 868—880, tab.

1186. Woda. W: Kalendarz chemiczny. [Wyd. 3] Łódź s. 685—707, tab.

1951

1187. Woda w przemyśle chemicznym. *Chemik* R. 4: nr 1 s. 10—12.

BINKOWSKI JAN
od 1951; Kat. Aparatury Przemysłu Chemicznego.

1957

1188. Wpływ szybkości podawania ługów posiarczynowych do spirytusowni na stężenie zawartych w nich cukrów. *Prz. papiern.* R. 13: nr 2 s. 58—59, wykr. [Współaut.: L. Bogusławski].

1959

1189. Absorpcja. W: Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Łódź s. 538—589, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 713—716, powiel.

1190. Stężanie roztworów w aparatach wyparnych. W: Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Łódź s. 324—370, rys., tab., bibliogr. s. 713—716, powiel.

BŁASIŃSKI HENRYK
od 1947; Kat. Aparatury Przemysłu Chemicznego.

1955

1191. Destylatory do destylacji olejków eterycznych z parą wodną. *Przem. spoż.* R. 9: nr 5 s. 186—192, rys., bibliogr. s. 192.

1192. Hydrocyklony i możliwości zastosowania ich w przemyśle spożywczym. *Przem. spoż.* R. 9: nr 8 s. 325—326, rys., bibliogr. s. 326.

1956

1193. Podstawowe urządzenia warzelni. W: Maszyny i urządzenia słodowni i browarów. Warszawa s. 103—145, rys., tab.

1194. Pompy i sprężarki. W: Maszyny i urządzenia słodowni i browarów. Warszawa s. 372—385, rys., wykr., tab.

1195. Suszarnie słodu. W: Maszyny i urządzenia słodowni i browarów. Warszawa s. 62—90, rys., wykr., tab., tabl.

1196. Urządzenia do transportu wewnętrznego ciał stałych. W: Maszyny i urządzenia słodowni i browarów. Warszawa s. 302—329, rys., tab.

1957

1197. Zużycie mocy w czasie pracy mieszadeł turbonowych. Zob. poz. 2463.

1959

1198. Mieszanie. W: Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Łódź s. 178—207, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 713—716, powiel.

1199. Określenie efektywności procesu mieszania dla mieszadeł: 6-łapowego, kotwicowego i kotwicowo-palczastego. Zob. poz. 2465.

1200. Próba określenia efektywności procesu mieszania dla mieszadeł turbinowych. An experiment on the determination of mixing effectiveness of turbine mixers. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 390.

BOCHWIC BOLESŁAW
od 1946; Kat. Chemii Organicznej.

1950

1201. Synteza tiochlorku fosforu. *Przem. chem.* R. (29) 6: nr 10 s. 602—603, streszcz., sum., bibliogr. s. 603.

1202. Własności związków organicznych. W: Kalendarz chemiczny. [Wyd. 3]. Łódź s. 204—299, tab. [W nagł. tyt.: Związki organiczne].

Toż: [Współaut.: J. Michalski]. W: Kalendarz Chemiczny. [Wyd. 4 rozszerz.]. Cz. 1. Warszawa 1954—1955 s. 792—1422, tab.

1951

1203. Formation of C—P bonds by addition of di-alkyl-hydrogen phosphonates and alkyl hydrogen phosphinates to activated ethylenic derivatives. *Nature* Vol. 167: nr 4260 s. 1035—1036. [Współaut.: J. Michalski].

1204. Studia nad związkami fosforoorganicznymi. I. Przyłączanie wodorofosfonianów dwualkilowych $(RO)_2$ PHO do układów nienasyconych. (Nowa metoda syntezy kwasów fosfonowych). Studies on organic phosphorus compounds. I. Addition of di-alkyl hydrogen phosphonates to ethylenic derivatives. *Rocz-i Chemii.* T. 25: zesz. 3 s. 338—349, tab., streszcz., sum., bibliogr. s. 348. [Współaut.: J. Michalski].

1952

1205. Organiczna analiza jakościowa. Łódź PWN 4° ss. 138, VIII, nlb., tab., tabl., powiel. Politechnika Łódzka.

1206. Studia nad związkami fosforoorganicznymi. II. Przyłączanie arylofosfinianów alkilowych (RO) Ar P (O)H do układów nienasyconych. (Nowa metoda syntezy kwasów fosfinowych). Studies on organic phosphorus compounds. II. Addition of alkyl arylphosphinates to ethylenic derivates. (A new method of synthesis of phosphinic acids). *Rocz-i Chemii* T. 26: zesz. 4 s. 593—604, streszcz., sum., soderž., bibliogr. s. 603. [Współaut.: J. Michalski].

1954

1207. Chlorowodorek dwumetyloaminy. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 285—288.

1208. D. L-ß-Bromomaślan etylu. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 698—699.

1209. Kwas acetonodwukarboksylowy. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 904—906.

1210. Nitryl ß-bromopropionowy. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 698.

1211. Sulfonowanie. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 292—303, tab.

1957

1212. Aminolysis of oxygen phosphorus acid esters. W: Résumés des communications. T. 2: Division de Chimie Organique, XVI e Congrès International de Chimie Pure et Appliquée. Paris s. 106. [Współaut.: J. Michalski].
— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2765, 2769.

BODALSKI RYSZARD
od 1954; Kat. Chemii Organicznej.

1958

1213. Oczyszczanie butadienu za pomocą dwutlenku siarki. Zob. poz. 1625.

1959

1214. Reakcje 2,4,6-kolidyny z aldehydem mrówkowym. Zob. poz. 1557.

BOGUSŁAWSKI LECH
od 1948; Kat. Chemii Nieorganicznej,
od 1953 do 1956; Kat. Technologii Celulozy i Papieru.

1954

1215. Współstrącanie rodanobizmutynu cynku i rodanortęcianu cynku. Mitteilung über die Gemeinsame Fällung von Zinkhexarhodanowismutat und Zinktetrarhodanomerkurat (II). *Rocz-i Chemii* T. 28: zesz. 4 s. 667—668, Zsf., bibliogr. s. 668. [Współaut.: A. Cygański].

1216. Zastosowanie tworzyw zastępczych w przemyśle celulozowo-papierniczym. *Prz. papiern.* R. 10: nr 6 s. 172, 181—185, ilustr., wykr., streszcz., soderž., sum. [Współaut.: J. Kostrzewski].

1955

1217. Napięcie graniczne pomiędzy wodnymi roztworami arszeniku a benzenem, czterochlorkiem węgla, dwusiarczkiem węgla, oraz chloroformem. Поверхностное натяжение водных растворов мышьяковистого ангидрида в соприкосновении с бензолом, четыреххлористым углеродом, сернистым углеродом и хлороформом. Surface tension between aqueous solutions of arsenious oxide and benzene, carbon tetrachloride, carbon disulfide and chloroform. *Zesz. nauk. PŁ* nr 6 *Chemia* zesz. 2 s, 3—14, rys., tab., wykr., streszcz., soderž bibliogr. s. 13. [Współaut.: E. Józefowicz].

1956

1218. Nowa reakcja rodanków z jonami rtęciowymi, bizmutowymi i cynkowymi. Новая реакция родонидов с ионами ртути, висмута и цинка. Neue Reaktion von Rhodaniden Mit Hg^{++}—, Bi^{+++} —und Zn^{++}— IONEN. *Zesz. nauk. PŁ* nr 12 *Chemia* zesz. 4 s. 35—40, tab., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 39 [Współaut.: A. Cygański].

1219. Przemysł przetworów papierowych na Węgrzech. *Prz. papiern.* R. 12: nr 9 s. 276—277. [Współaut.: J. Marchlewska-Szrajerowa].

1220. Słoma ryżowa surowcem papierniczym w Węgierskiej Republice Ludowej. *Prz. papiern.* R. 12: nr 11 s. 321—325, ilustr., tab., bibiogr. s. 325. [Współaut.: J. Marchlewska-Szrajerowa].

1221. Studia papiernicze na Politechnice Łódzkiej. *Prz. papiern.* R. 12: nr 11 s. 347—348, XLIII (okład.), tab.

BORECKA-LENARD BARBARA
od 1954 Kat. Chemii Organicznej.

1956

1222. Tiofosforyzowanie związków organicznych przez reakcję kondensacji i przyłączania chlorków dwualkilofosfonosulfenylowych $(RO)_2$ P(O) SCI. Zob. poz. 1526.

1957

1223. Chemistry of dialkoxyhosphinylsulphenyl chlorides. Zob. poz. 1533.

1224. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. VIII. Chlorki dwuakoksyfosfinylosulfenylowe $(RO)_2$ P(O)SCI. Organophosphorus compounds of sul-

phur and selenium VII. Dialkoxyphosphinylsulphenyl chlorides $(RO)_2$ P(O)SCI. *Rocz-i Chemii* T. 31: zesz. 4 s. 1167—1176, tab., bibliogr. s. 1173. [Współaut.: J. Michalski].

1958

1225. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. IX. Przyłączanie chlorków dwualkoksyfosfinylosulfenylowych $(RO)_2P(O)SCI$ i chlorków alkiloalkoksyfosfinylosulfenylowych R(RO)P(O)SCI do symetrycznych olefin. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. IX. Addition of dialkoxyphosphinylsulphenyl chlorides $(RO)_2P(O)SCI$ and alkylalkoxyphosphinylsulphenyl chlorides R(RO) P(O)SCI to symmetrical olefines. *Rocz-i Chemii* T. 32 zesz. 6 s. 1301—1309, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 1308. [Współaut.: J. Michalski, St. Musierowicz].

1226. Organophosporus compounds of sulphur and selenium. Addition of dialkoxyphosphinylsulphenyl chlorides $(RO)_2P(O)SCI$ and alkylalkoxyphospninylsulphenyl chlorides R'(RO)P(O)SCI to symmetrical olefines. Zob. poz. 1544.

1959

1227. Reakcje chlorków dwualkoksyoksofosforanosulfenylowych z tiolami i siarkowodorem. Zob. poz. 1555.

BORECKI CZESŁAW
od 1951; Kat. Chemii Organicznej.

1958

1228. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. Part X. Action of sulphuryl chloride on alkyl hydrogen alkylphosphonothioates and dialkylphosphinothioic acids. Synthesis of P-alkoxy-P-alkyloxophosphoranesulphenyl chlorides. *Journal of the Chemical Society*. (nr 11) s. 4081—4085. [Współaut.: J. Michalski, St. Musierowicz].

CHRZCZONOWICZ STANISŁAW
od 1946; Kat. Technologii Organicznej.

1951

1229. Katalityczna polimeryzacja kaprolaktamu. *Pr. Gł. Inst. Włókien.* R. 1: zesz. 5 s. 1—9, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., synopsis, bibliogr. s. 9. [Współaut.: S. Dyniewski].

1954

1230. Katalityczna polimeryzacja ε-kaprolaktamu wobec bezwodnego octanu sodu jako katalizatora. The catalytic polymerization of ε-caprolactame in the presence of anhydrous sodium acetate as catalyst. *Zesz. nauk. PŁ* nr 2 *Chemia* zesz. 1 s. 77—96, rys., wykr., tab., streszcz., sum., bibliogr. s. 96. [Współaut.: J. Moniewski].

1231. O syntezie niektórych pochodnych 3,5 dwuoksopirazolidyny. Synthesis of some derivatives of 3,5-pyrazolidinedione. *Zesz. nauk. PŁ* nr 2 *Chemia* zesz. 1 s. 97—102, streszcz., sum., bibliogr. s. 102. [Współaut.: A. Zwierzak, O. Achmatowicz].

1955

1232. Metoda uszlachetniania włókien steelonowych. Метод облагораживания стилоновых волокон. A method of improving steelon fibers. *Zesz. nauk. PŁ* nr 9 *Chemia* zesz. 3 s. 81—91, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 89—90.

1233. Oleje metylosilikonowe o niskich temperaturach krzepnięcia. Низкозатвердевающие метилсиликоновые масла. Low freezing methylsilicone oils. *Zesz. nauk. PŁ* nr 9 *Chemia* zesz. 3 s. 45—61, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 60. [Współaut.: Z. Lasocki, A. Nowakowski, J. Tomaszewski, W. Wesołowska].

1234. Otrzymywanie N-metylolowej pochodnej steelenu rozpuszczalnej w metanolu i etanolu. Получение растворимой в метиловом и этиловом спирте N-метилолопроизводной стилона. Preparing a n-methylol derivative of steelon soluble in methyl and ethyl alcohol. *Zesz. nauk. PŁ* nr 9 *Chemia* zesz. 3 s. 63—72, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 71—72. [Współaut.: L. Brajter, A. Nowakowski].

1235. Polimeryzacja ε-kaprolaktamu w bloku i rozpuszczalniku wobec katalizatorów zasadowych. Каталитическая полимеризация ε-карполактама в блоке и растворе. Polymerization of ε-caprolactam in bulk and in solution in the presence of basic catalysts. *Zesz. nauk. PŁ* nr 9 *Chemia* zesz. 3 s. 93—96, tab., soderž., sum., bibliogr. s. 95—96.

1236. Sposób nadawania włóknom steelonowym matowego wyglądu i szorstkiej powierzchni. Zob. poz. 1587.

1957

1237. Kopolimeryzacja ε-kaprolaktamu z 2-winylopirydyną lub 2-metylo, 6-winylopirydyną w bloku i rozpuszczalniku. Zob. poz. 1740.

1238. Polimeryzacja ε-kaprolaktamu wobec Na i CO_2 w rozpuszczalniku oraz w bloku wobec mieszanin aktywatorów zasadowych. Полимеризация ε-капролактама в присутствии Na и CO_2 в растворителе и в блоке в присутствии смеси щелочных активаторов. Polymerization of ε-caprolactame in the presence of Na and CO_2 in solution and bulk polymerization with alkaline activators

Zesz. nauk. PŁ nr 15 *Chemia* zesz. 5 s. 65—92, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 90—91.

1958

1239. Obróbka chemiczna włókien poliamidowych pochodnymi pirydyny. I. Badania nad wykorzystaniem pochodnych pirydyny jako środków pomocniczych w procesie barwienia włókien poliamidowych. II. Badania nad zastosowaniem czwartorzędowych pochodnych poli-2-winylopirydyny do preparacji antyelektrostatycznej włókien poliamidowych. Chemical treatment of polyamide 6 fibres by piridine derivatives. I. Investigations on the use of piridine derivatives as assistants in dyeing of steelon fibres. II. Investigations on the use of quarternary poly-2-vinylpiridine derivatives as antistatic agents on polyamide fibres. *Zesz. nauk. PŁ* nr 22 *Chemia* zesz. 7 s. 47—68, tab., streszcz., sum., bibliogr. s. 55—56, 67—68. [Współaut.: B. Ostaszewski].

1240. Produkty hydrolizy niektórych dwualkilodwumetoksysilanów. Products of hydrolysis of some dialkyldimethoxysilanes. *Rocz-i Chemii* T. 32: zesz. 1 s. 155—157, synopsis, bibliogr. s. 156. [Współaut.: Z. Lasocki].

1959

1241. Polimeryzacja ε-kaprolaktamu w rozpuszczalnikach wobec Na i CO_2. Polymerization of ε-caprolactame in solvents in the presence of Na and CO_2. [Współaut.: M. Włodarczyk]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 111.

1242. Polymerization of ε-caprolactame in nonpolar solvents in the presence of the sodium salt of ε-caprolactame and CO_2 [Współaut.: M. Włodarczyk]. W: Symposium über Makromoleküle in Wiesbaden (JUPAC) 12 bis 17 Oktober 1959. Weinheim/Bergstr s. III C 5, wykr., bibliogr. s. III C 5.

1243. Produkty przyłączenia niektórych alkoholi i tioalkoholi do 6-metylo-2-winylopirydyny i 2-winylopirydyny wykazujące działanie bakteriobójcze. Products of addition of some alcohols thioalcohols to 6-methyl-2-vinylpyridine and 2-vinylpiridine exhibiting bacteriostatic action. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 186—187.

1244. Szybkość hydrolizy dwumetoksysilanów i siloksanów oraz polikondensacji silano- i siloksanodioli. Zob. poz. 1453.

CYGAŃSKI ANDRZEJ
od 1950, kat. Chemii Nieorganicznej

1954

1245. Współstrącanie rodanobizmutynu cynku i rodanortęcianu cynku. Zob. poz. 1215.

1956

1246. Nowa reakcja rodanków z jonami rtęciowymi, bizmutowymi i cynkowymi. Zob. poz. 1218.

1957

1247. Amoniakalna metoda oddzielania rtęci od żelaza. *Chemia analityczna*. R. 2: zesz. 5 s. 421—425.

1958

1248. Oddzielenie bizmutu od rtęci metodą amoniakalną. Separating bismuth from merkury by the ammonia method. *Chemia analityczna* T. 3: zesz. 5—6, s. 807—811, tab., sum., bibliogr. s. 810.

1249. Reakcje współstrącania bizmutu z rodanortęcianem kobaltowym, miedziawym i kadmowym. Reactions of CO- precipitating bismuth with cobaltous, cupric and cadmic rhodanomercuriate. *Chemia analityczna*. T. 3: zesz. 5—6 s. 793—805, wykr., tab., sum., bibliogr. s. 804.

1959

1250. Współstrącanie bizmutu z rodankiem ołowiawym, kadmowym i rodanortęcianem kadmowym. Zob. poz. 1354.

CZAPLICKA JADWIGA
od 1946 do 1950; Kat. Chemii Ogólnej.

1948

1251. Krótki przewodnik do ćwiczeń z analizy jakościowej dla studentów Wydziału Elektrycznego. Oprac. ... wg Chemii analitycznej jakościowej prof. dr Bogumiła Wilkoszewskiego. Łódź Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 42, nlb., rys., tab., powiel.

1949

1252. Praktyczne wskazówki do ćwiczeń z analizy ilościowej w zakresie programu stopnia inżynierskiego na Wydziale Włókienniczym PŁ. Łódź Spółdz. Akad. w Łodzi 4° ss. 54, III, nlb., rys., tabl., powiel. [Współaut.: F. Wyszyński].

1951

1253. Ćwiczenia z analizy ilościowej w zakresie programu stopnia inżynierskiego na Wydziale Włókienniczym PŁ. Wyd. 2 popr. i uzup. Łódź PWN 4° ss. 71, III, rys., tab., powiel. Politechnika Łódzka. [Współaut.: F. Wyszyński].

CZERWIK ZBIGNIEW
od 1956; Kat. Chemii Fizycznej.

1957

1254. Badania fluorofotometryczne reakcji utleniania lucigeniny. Zob. poz. 1409.

1959

1255. Nowe reakcje chemiluminescencji lucygeniny w fazie ciekłej. New chemiluminescent reactions of lucigenin in solution. [Współaut.: W. Reimschüssel]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 112.

1256. Spektrofotometryczne badania chemiluminescencji etylolucygeniny z acetonem. Spectrophotometric investigations of the lucigenin with acetone reaction. [Współaut.: K. Kołodziejczak]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 112.

DORABIALSKA ALICJA
od 1945; Kat. Chemii Fizycznej.

1945

1257. Bomba atomowa. *Prz. techn.* R. 66: nr 10 s. 1—4.

1946

1258. Chemia polska wczoraj i dziś. Chemistry in Poland yesterday and to-day. *Rocz-i Chemii.* T. 20: s. XXV—XXXVII, sum.

1259. Dwa doświadczenia z zakresu promieniotwórczości antymonu. Deux expériences dans le domaine de la radioactivite d'antimoine. *Spraw. Wydz. 3 TNW.* T. 33/38: 1940/45 [druk] s. 5—12, streszcz., rés., bibliogr. s. 12.

1947

1260. Chemia na politechnice a na uniwersytecie. *Wiad. chem.* R. 1: zesz. 7—9 s. 26.

1261. Nowe pierwiastki chemiczne. *Prz. techn.* R. 68: nr 17 s. 253—257, ilustr., rys.

1948

1262. Ciepło uwodnienia langbeinitu. La chaleur d'hydratation de la langbeinite. *Rocz-i Chemii.* T. 22: zesz. 3/4 s. 127—137, rys., wykr., streszcz., res., bibliogr. s. 137.

1263. Maria Skłodowska Curie i Piotr Curie. Zarys życia i pracy na tle elementarnego wykładu nauki o promieniotwórczości. Wyd. 2 uzup. Warszawa, Wiedza 16° ss. 143, nlb., rys., ilustr., tabl. Biblioteczka Popularno-Naukowa Wiedzy. Seria Przyrodnicza Nr 12.

1264. Pięćdziesiąt lat rozwoju nauki o promieniotwórczości. *Wiad. chem.* R. 2: zesz. 19—20 s. 148—151.

1265. Przemiany jądra atomowego. W: Chemia i technika. T. 1: Cz. 2 Warszawa 8° s. 91—174, rys., tab., wykr.

1949

1266. Budowa materii. W: Mechanik. Poradnik techniczny. Wyd. 3 całk. przer. T. 2. Cz. 1 A Warszawa s. 1—22, tabl., tab., rys., wykr., bibliogr. s. 21—22.

Toż: W: Mechanik. Poradnik techniczny. [Przedruk wyd. 3]. Warszawa 1951 jak wyd. 1949.

1950

1267. Budowa materii. W: Kalendarz chemiczny. [Wyd. 3]. Łódź s. 77—115, wykr., tab.

Toż: W: Kalendarz chemiczny. [Wyd. 4 rozszerz.]. Cz. 1. Warszawa 1954—1955 s. 331—359, rys., tabl., wykr., bibliogr. s. 359.

1268. Narodziny wieku energii atmoowej. *Horyz. Techn.* R. 3: nr 2 s. 62—67, ilustr.

1269. Stanisław Pilat (1881—1941), Ewa Neyman-Pilatowa (1909—1945). Zarys życia i działalności *Rocz-i Chemii.* T. 24: zesz. 1—6 s. 11—23, ilustr., rés., bibliogr. s. 20—23. [Współaut.: W. Kisielow].

1952

1270. Prof. Dr Emil Votoček (1872—1950). (Mention nécrologique). *Rocz-i Chemii.* T. 26: zesz. 3 s. 307—309, ilustr.

1271. Promieniotwórczość. W: Podręcznik do ćwiczeń z chemii fizycznej. Warszawa s. 393—405, rys., tab., wykr.

Toż: W: Ćwiczenia laboratoryjne z chemii fizycznej. Wyd. 2. Warszawa 1955 s. 498—509, rys., tab.

1272. Promieniotwórczość naturalna pierwiastków chemicznych. Warszawa Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych 8° ss. 216, rys., tab., wykr., ilustr., Chemia Współczesna T. 2.

1273. Tablice fizyczne. Materiały. T. 77. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8. Warszawa s. 143—144.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

1954

1274. Promieniotwórczość naturalna arsenu. II. Sur la radioactivité naturelle d'arsénic. *Zesz. nauk. PŁ* nr 2 *Chemia* zesz. 1 s. 117—124, tab., ilustr., streszcz., rés., bibliogr. s. 124. [Współaut.: M. Serwiński].

1275. W dwudziestą rocznicę śmierci Marii Skłodowskiej-Curie. *Wiad. chem.* R. 8: zesz. 7 s. 305—316, ilustr., bibliogr. s. 316.

1276. Wkład Marii Skłodowskiej-Curie do nauki. Szkice monograficzne. Kom. red. ... Zob. poz. 2689.

1277. Wpływ nauki o promieniotwórczości na rozwój chemii. W: Wkład Marii Skłodowskiej-Curie do nauki. Szkice monogr. Warszawa s. 219—252, tabl., ilustr., bibliogr. s. 252.

1278. Zastosowanie toru *B* do badań nad korozją ołowiu w kwasie siarkowym. *Zesz. nauk. PŁ nr* 2 *Chemia* zesz. 1 s. 125—135, rys., tab., wykr., streszcz., sum., bibliogr. s. 135. [Współaut.: J. Kroh, M. Serwiński].

1955

1279. Badania potencjometryczne w dziedzinie chemiluminescencji luminolu. Потенциометрические исследования в области химилюминесценции люминола. Potentiometric investigations of the luminol chemiluminescence. *Zesz. nauk. PŁ* nr 9 *Chemia* zesz. 3 s. 3—15, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 14. [Współaut.: J. Kroh, I. Adolfówna].

1280. Ćwiczenia laboratoryjne z chemii fizycznej. Red. ... Zob. poz. 2676

1281. Promieniotwórczość naturalna antymonu. Естественная радиоактивность сурьмы. Sur la radioactivité naturelle d'antimoine. *Zesz. nauk. PŁ* nr 6 *Chemia* zesz. 2 s. 39—51, tab., ilustr., wykr., streszcz., soderž., res., bibliogr. s. 50—51.

1282. Sesja naukowa Polskiej Akademii Nauk poświęcona pamięci Marii Skłodowskiej-Curie. *Przem. chem.* R. 11: (34) nr 2 s. 106—107.

1283. Zamiast słowa wstępnego. *Życie Politechniki Łódzkiej.* nr 8 s. 3.

1956

1284. Polon. Полоний. Polonium. *Nukleonika.* T. 3: nr 4 s. 369—381, streszcz., rez., sum., bibliogr. s. 380—381.

1957

1285. Badania termochemiczne nad alotropią selenu. Термохимические исследования в области аллотропии селена. Thermochemical investigations on selen allotropy. *Zesz. nauk. PŁ* nr 18 *Chemia* zesz. 6 s. 45—56, rys., ilustr., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 55. [Współaut.: B. Jakuszewski, J. Kwapiński].

1286. Concerproductive action of cigarettes' smoke based on the researches of radioactivity. *Bull. Soc. Sc.* Łódź Cl. *IV Médic.* Vol. VIII, 8 s. 1—5, ilustr. [Współaut.: J. R. Chojnowski].

1287. Irena Joliot-Curie (1897—1956). *Problemy.* R. 13: nr 10 s. 703—707, ilustr.

1288. Kinetyka i ciepło przemiany siarki jednoskośnej w rombową. Кинетика и теплота превращения моноклиничной соли в ромбическую. Kinetik und Wärme der Umwandlung von Monoklinem Schwefel in Rhombischen. *Zesz. nauk. PŁ* nr 15 *Chemia* zesz. 5 s. 3—15, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 15. [Współaut.: J. Kroh].

1289. Zagadnienia rakotwórczości dymu tytoniowego w oparciu o badanie promieniotwórczości. Вопрос о канцерогенности табачного дыма в освещении исследований радиоактивности. A problem of cancerogenity of the tobacco smoke on the basis of the radioactivity tests. *Polski Tyg. Lek.* R. 12: nr 31 s. 1—15, ilustr., soderž., sum., bibliogr. s. 13—14. [Współaut.: J. R. Chojnowski].

1958

1290. Dynamiczno-adiabatyczna metoda mikrokalorymetrycznego oznaczania zmiennych efektów cieplnych. Microcalorimétrie dynamique-adiabatique appliquée aux mesures des effets thermiques variables. *Zesz. nauk. PŁ* nr 22 *Chemia* zesz. 7 s. 69—78, wykr., tab., streszcz., rés., bibliogr. s. 77—78, powiel. [Współaut.: K. Kołodziejczyk].

1291. Pilat Stanisław (1881—1941) i Ewa Neyman-Pilatowa (1909—1945). *Przem. chem.* T. 37: nr 4 s. 278—282, soderž., sum., bibliogr. s. 280—282. [Współaut. W. Kisielow].

1959

1292. Jan Zawidzki (ze wspomnień osobistych). *Wiad. chem.* R. 13: zesz. 3 s. 111—123, ilustr., bibliogr. s. 123. [Współaut.: W. Świętosławski].

1293. Mikrokalorymetryczne badania kinetyki rozkładu H_2O_2 w środowisku alkalicznym. Microcalorimetric investigations on the kinetics of the H_2O_2 decomposition in basic medium. [Współaut.: K. Kołodziejczak]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 19—20.

1294. Zastosowanie ^{14}C do badania desorpcji CO_2 z węgla aktywnego. Application of ^{14}C for investigation of the desorption of CO_2 from the activated. carbon. [Współaut.: W. Reimschüssel]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 20.

1295. Zastosowanie mikrokalorymetrii do badań w dziedzinie chemiluminescencji. Application of microcalorymetry for investigations in the field of chemiluminescence. [Współaut.: K. Kołodziejczak]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 19. — Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2765, 2769, 2770.

EKERKUNST ALEKSANDER
od 1945 do 1951; Kat. Technologii Nieorganicznej.

1947

1296. Włókiennictwo a papiernictwo. Szkic porównawczy. *Przem. włókien.* R. 1: nr 1 s. 17; nr 2 s. 16, 23.

1950

1297. Drewno jako surowiec chemiczny. W: Kalendarz chemiczny. Łódź s. 708—715, tab.

FISZER BERNARD
od 1951; Kat. Chemii Organicznej.

1951

1298. Tiopirofosforany czteroalkilowe. Tetraalkylthiopyrophosphates. *Rocz-i Chemii* T. 25: zesz. 4 s. 514—515, sum., bibliogr. s. 515. [Współaut.: J. Michalski].

1952

1299. Syntezy związków fosforoorganicznych opartc na przyłączaniu estru fosfonooctowego i jego analogów do układów α, β-nienasyconych. Synthesis of organic phosphorus compounds based on phosphonoacetic ester and its analogues. Addition of phosphonoacetic ester, alkylated phosphonoacetic esters and phosphonoacetic nitrile to α, β-unsaturated esters and nitriles. *Rocz-i Chemii* T. 26: zesz. 2 s. 293—295, tab., sum., bibliogr. s. 295. [Współaut.: J. Michalski].

1300. Uproszczony sposób otrzymywania chlorofosfonianów dwualkilowych. A simplified procedure for preparation of dialkyl chlorophosphonates. *Rocz-i Chemii.* T. 26: zesz. 4 s. 688—689, tab., sum., bibliogr. s. 689. [Współaut.: J. Michalski].

1953

1301. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. I. Syntezy tiopirofosforanów czteroalkilowych. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. I. Synthesis of tetraalkylthiopyrophosphates. *Rocz-i Chemii.* T. 27: zesz. 4 s. 482—493, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 492. [Współaut.: J. Michalski, J. Wieczorkowski].

1954

1302. Syntezy związków fosforoorganicznych oparte na estrze fosfonooctowym i jego analogach. Przyłączanie estru fosfonooctowego, alkilowanych estrów fosfonooctowych i nitrylu fossonooctowego do α, β-nienasyconych estrów i cyjanków. Synthesis of organic phosphorus compounds based on phosphonoacetic ester and its analogues. Addition of phosphonoacetic esters and phosphonoacetic nitrile to α, β-unsaturated esters and nitriles. *Rocz-i Chemii.* T. 28: zesz. 2 s. 185—195., tab., sum., bibliogr. s. 194. [Współaut.: J. Michalski].

GAŁDECKI ZDZISŁAW
od 1949; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1955

1303. Związki trójtlenku arsenu z niektórymi halogenkami potasowców. II. Pomiary ebuliometryczne. Zob. poz. 1339.

1956

1304. Struktura KAs_4O_6 J. The structure of KAs_4O_6J. *Rocz-i Chemii.* T. 30: zesz. 1 s. 355—357, sum., bibliogr. s. 356.

1959

1305. Struktura krystaliczna związku kompleksowego siarczanu cynku z mocznikiem I. Komórka charakterystyczna i grupa przestrzenna. The crystal structure of the zinc sulphate-urea-complex compound. I. Unit Cell and Space Group. [Współaut.: B. Goliński]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego Warszawa 9—12 września 1959 Streszczenia Komunikatów. Warszawa s. 24.

GORZKA ZBIGNIEW
od 1955; Kat. Technologii Nieorganicznej.

1959

1306. Badania nad zgazowaniem pouranowych odpadów rudnych zawierających węgiel. Zob. poz. 1357.

1307. Katalizator Fe—Cr w stanie fluidalnym do konwersji tlenku węgla z parą wodną. Zob. poz. 1358.

1308. Konwersja CO na katalizatorze fluidalnym. Zob. poz. 1359.

1309. Własności fluidalne katalizatora do konwersji CO. Zob. poz. 1360.

JANIO KONRAD
od 1956; Kat. Technologii Nieorganicznej.

1959

1310. Badania nad zgazowaniem pouranowych odpadów rudnych zawierających węgiel. Zob. poz. 1357.

1311. Katalizator Fe—Cr w stanie fluidalnym do konwersji tlenku węgla z parą wodną. Zob. poz. 1358.

1312. Konwersja CO na katalizatorze fluidalnym. Zob. poz. 1359.

1313. Własności fluidalne katalizatora do konwersji CO. Zob. poz. 1360.

JANOWSKI WITOLD
od 1949; Kat. Matematyki Wydz. Chemicznego.

1950

1314. Le maximum d'argument des fonctions univalentes bornées. Maksimum argumentu funkcji równowartościowych ograniczonych. *Ann. UMCS* Sect. A. Vol. 4: nr 8 s. 57—72, streszcz., bibliogr. s. 72.

1315. Sur l'équation générale des fonctions extrémales dans la famille des fonctions univalentes bornées. Zob. poz. 45.

1316. Wstęp do matematyki wyższej. Łódź Studium Zaoczne PWSP (w Łodzi) 8° ss. 94, rys., wykr., powiel.

1955

1317. Le maximum de la partie imaginaire des fonctions univalentes bornées. *Ann. Pol. Mathem.* T. 2: zesz. 2 s. 182—200, bibliogr. s. 200.

1318. Le maximum des coefficients A_2 et A_3 des fonctions univalentes bornées. *Ann. Pol. Mathem.* T. 2: zesz. 2 s. 145—160, bibliogr. s. 160.

1319. Le maximum des coefficients B_2 et B_3 des fonctions univalentes K — symétriques bornées. *Ann. Pol. Mathem.*. T. 2 zesz. 2 s. 161—169, bibliogr. s. 169.

1320. Sur le maximum du module des fonctions univalentes bornées. *Bull. Soc. Sc. Łódź* Cl. III Vol. 8: nr 6 s. 1—11, bibliogr. s. 11.

1321. Sur les fontions univalentes K — symétriques. *Ann. Pol. Mathem.* T. 2: zesz. 2 s. 201—208, bibliogr. s. 208.

1956

1322. Matematyka (ze szczególnym uwzględnieniem wydziałów chemicznych). Cz. 1—4 Łódź PWN 8° powiel. Cz. 1: Rachunek różniczkowy i całkowy, ss. 470, rys., wykr., tab.; cz. 2—4: ss. 617, rys., wykr., tab.

Toż: Wyd. 2 popr. Łódź 1957—58 PWN 8° powiel. Cz. 1: 1957 ss. 471, rys., wykr.; cz. 2—4 1958 ss. 639, wykr.

Toż: Wyd. 3 popr. Łódź 1959 PWN 8° Cz. 1: Rachunek różniczkowy i całkowy. ss. 471, rys., wykr., tab.

1957

1323. Matematyka. Dla 5 sem. elektrotechnicznego. Cz. 5: zesz. 1 Warszawa Studium Zaoczne Politechniki Warszawskiej ss. 389, rys., wykr., powiel. Wyższe Techniczne Studia Zaoczne. [Współaut.: T. Cholewicki].

1324. Trygonometria. Warszawa Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych ss. 280, rys., wykr.

1958

1325. Sur les valeurs extrémales du module de la dérivée des fonctions univalentes bornées. Łódź ŁTN 8° ss. 47, nlb., bibliogr. s. [48], Łódzkie Towarzystwo Naukowe Wydział 3 nr 53, powiel.

Toż: *Bull. Acad. Pol. Sc. — Sér. Sc. mathem. astron. phys.* Vol. 6: 1958 nr 4 s. 255—259.

1959

1326. Trygonometria płaska i elementy trygonometrii sferycznej. Warszawa Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych, 8° ss. 384, rys., wykr.

JÓZEFOWICZ EDWARD
od 1945; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1947

1327. Chemia nieorganiczna. Cz. 1—3 Łódź 4° powiel. Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ Cz. 1: 1947 ss. 310, VI, rys., tab., wykr.; cz. 2: 1947 290, VI, rys., wykr., tab.; cz. 3 t. 1—2: 1949 ss. 260, IV, rys., tab. + ss. 540, IV, rys., wykr., tab.

Toż: Wyd. 2 popr. Cz. 1—2 Łódź 1948 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° powiel. Cz. 1: ss. 294, V, wykr., rys., tab.; cz. 2: ss. 251, IV, rys., wykr., tab.

Toż: [Wyd. 3] Cz. 1—4 [Łódź—Warszawa] Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych 4° powiel. Cz. 1: Warszawa 1951 ss. 309, VI, rys., wykr., tab.; cz. 2: [Warszawa] 1950 ss. 261, III, rys., wykr., tab.; cz. 3: [Warszawa] 1950 ss. 263, IV, rys., wykr., tab.; cz. 4: [Warszawa] 1950 ss. 282, IV, rys., tab.

Toż: [Wyd. 4] Cz. 1: Łódź Wydawn. Spółdz. Akad. 1950 ss. 307, VI, rys., tab. Biblioteka Skryptów 36.

1328. [Jedenasty] XI Międzynarodowy Kongres Chemii Czystej i Stosowanej w Londynie 17—24 lipca 1947 r. *Wiad. chem.* R. 1: zesz. 10 s. 1—3.

1329. Sprawozdanie z XI Międzynarodowego Kongresu Chemii Czystej i Stosowanej w Londynie, 17—24 lipca 1947 r. Report of the XI-th International Congress of Pure and Applied Chemistry. *Prz. papiern.* R. 3: nr 9 s. 138—140; nr 10 s. 158—161.

1949

1330. Kinetyka zjawisk chemicznych. W: Chemia i technika. T. 4: Warszawa s. 307—340, rys., wykr., tab.

1950

1331. Rozpuszczalność trójtlenku arsenu w wodnych roztworach elektrolitów. Solubility of arsenious oxide in aqueous elektrolyte solutions. *Rocz-i Chemii.* T. 24: zesz. 1—6 s. 64—76, tab., streszcz., sum., wykr., bibliogr. s. 75. [Współaut.: S. Witekowa, W. Żubrańska].

1951

1332. Ocena i stan piśmiennictwa w dziedzinie chemii i technologii nieorganicznej. *Wiad. chem.* R. 5: zesz. 1—3, s. 110—115.

1333. W sprawie reformy polskiego słownictwa w zakresie chemii nieorganicznej. Artykuł dyskusyjny. II. *Przem. chem.* R. (30) 7: nr 6 s. 361—362.

1952

1334. Projekt nowego słownictwa naukowego substancji nieorganicznych. A new scientific terminology of inorganic substances (a draft-proposal). *Rocz-i Chemii.* T. 26: zesz. 3 s. 310—327. [Współaut.: T. Miłobędzki].

1955

1335. Chemia nieorganiczna. Przewodnik metodyczny do podręcznika St. Tołłoczki i W. Kemuli „Chemia nieorganiczna łącznie z zasadami chemii ogólnej" dla kierunku: Chemiczna Technologia Włókna. Warszawa Stud. Zaoczne Politechniki Warszawskiej 4° ss. 72, nlb., rys., wykr., tab., powiel. Wyższe Techniczne Studia Zaoczne.

1336. Napięcie graniczne pomiędzy wodnymi roztworami arszeniku a benzenem, czterochlorkiem węgla, dwusiarczkiem węgla oraz chloroformem. Zob. poz. 1217.

1337. Słownik chemiczny rosyjsko-polski. Kom. red. ... Zob. poz. 2698.

1338. Związki trójtlenku arsenu z niektórymi halogenkami potasowców. I. Pomiary kriometryczne. Compounds of arsenious oxide with some alkali halides. I. Cryometric measurements. *Rocz-i Chemii.* T. 29: zesz. 2—3 s. 243—252, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 252. [Współaut.: T. Witek].

1339. Związki trójtlenku arsenu z niektórymi halogenkami potasowców. II. Pomiary ebuliometryczne. Compounds of arsenious oxide with some alkali halides. II. Ebulliometric measurements. *Rocz-i Chemii* T. 29: zesz. 2—3 s. 253—258, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 257. [Współaut.: Z. Gałdecki].

1956

1340. Związki trójtlenku arsenu z niektórymi halogenkami potasowców. III. Wpływ trójtlenku arsenu na przewodnictwo elektryczne roztworów halogenków potasu i amonu. Compounds of arsenious oxide with some alkali halides. III. Influence of arsenious oxide on the electric conductivity of potassium halides and ammonium chloride in aqueous solutions. *Rocz-i Chemii.* T. 30: zesz. 1 s. 3—9, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 8. [Współaut.: W. Kamiński].

1957

1341. Chemia nieorganiczna. Warszawa PWN ss. XV, 881, nlb., rys., wykr., ilustr., tab., err.

1342. Słownik chemiczny angielsko-polski. Kom. red. ... Zob. poz. 2712.

1958

1343. Jan Zawidzki (1866—1928). *Przem. chem.* T. 37: nr 4 s. 305—308, soderž., sum., bibliogr. s. 306—308.

1344. Nowoczesne teorie kwasów i zasad. *Chemia w Szkole.* R. 4: nr 5 s. 246—263., tab.

1345. Słownik chemiczny niemiecko-polski z indeksem terminów polskich. Kolegium red. ... Oprac. ... Zob. poz. 2723.

1959

1346. Badania kriometryczne roztworów wodnych trójtlenku arsenu w obecności chlorków i bromków magnezu, wapnia i baru. Cryometric measurements with aqueous solutions of arsenious oxide containing certain halides of IIa group metals. [Współaut.: J. Krzywicki] W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 35.

1347. Elektrochemia. T. 313—T. 316, T. 318, T. 319. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 448—449, tab.; 451—454, rys., tab., bibliogr. s. 454.

1348. Fizyka. Chemia. T. 58—T. 64. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 91—102, bibliogr. s. [104].

1349. Kinetyka reakcji gazowych w strumieniu. Kinetics of gas reactions in flow systems. *Wiad.*

chem. R. 13: zesz. 5 s. 257—269, wykr., bibliogr. s. 268—269. [Współaut.: St. Ciborowski].

1350. Materiały. T. 105. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 140, tab., bibliogr. s. 169.

1351. Próba syntezy jodku siarki. Experiments with sulphur lodide synthesis. [Współaut.: Z. Karpeta]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 34—35.

1352. Über den Einfluss oberflächenaktiver Substanzen auf die Reaktionsgeschwindigkeit der Hydrolyse von Sulfurylchlorid. *Mitteilungsblatt der Chemischen Gesellschaft in der Deutschen Demokratischen Republik.* Sonderheft Katalyse. s. 215—219, tab., wykr., bibliogr. s. 219. [Współaut.: R. Sołoniewicz].

1353. Uwagi o programie nauczania chemii nieorganicznej na pierwszym roku studiów akademickich. W: Książki i czasopisma chemiczne. Katalog 1951—1960. Warszawa s. IX—XI.

1354. Współstrącanie bizmutu z rodankiem ołowiawym, kadmowym i rodanortęcianem kadmowym. The coprecipitation of bizmuth with lead or cadmium thiocyanate and with cadmium mercurithiocyanate. [Współaut.: A. Cygański]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 324.
— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2765, 2769.

JUSTAT ANTONI
od 1952; Kat. Technologii Nieorganicznej.

1949

1355. Kataliza zawiesinowa i zapomniany patent polski. *Przem. chem.* R. (28) 5: nr 1 s. 16—19, sum.

1950

1356. Główny Instytut Chemii Przemysłowej. *Przem. chem.* R. (29) 6: nr 4 s. 180—186, sum.

1959

1357. Badania nad zgazowaniem pouranowych odpadów rudnych zawierających węgiel. Studies on the gasification of spent uranium ore containing coal. [Współaut.: K. Janio, Z. Gorzka]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 397.

1358. Katalizator Fe—Cr w stanie fluidalnym do konwersji tlenku węgla z parą wodną. Cz. 1—2 *Przem. chem.* T. 38: nr 1 s. 39—44, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 44; nr 2 s. 93—97, wykr., tab., rys., bibliogr s. 97. [Współaut.: K. Janio, Z. Gorzka].

1359. Konwersja CO na katalizatorze fluidalnym. Carbon oxide conversion on fluidized catalyst. [Współaut.: K. Janio, Z. Gorzka]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 396—397.

1360. Własności fluidalne katalizatora do konwersji CO. The properties of fluidized catalyst for CO conversion. [Współaut.: K. Janio, Z. Gorzka]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 396.
— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2754.

JUSTATOWA JANINA
od 1953; Kat. Technologii Nieorganicznej.

1957

1361. O kolorymetrycznym oznaczaniu SiO_2 w wodzie. О колориметрическим определении SiO_2 в воде. Colorimetric measurements SiO_2 in water. *Zesz. nauk. PŁ* nr 15 *Chemia* zesz. 5 s. 93—101 tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 100.

KALINOWSKA ANNA
od 1953; Kat. Chemii Fizycznej.

1956

1362. Wpływ ośrodka i katalizatora na barwę chemiluminescencji luminolu. Zob. poz. 1408.

1959

1363. Spektrofotometryczne badania rozcieńczonych roztworów N-podstawionych poliamidów. Zob. poz. 2201.

KALIŃSKI STANISŁAW
od 1955 do 1957; Kat. Matematyki.

1954

1364. Teoria funkcji zmiennej zespolonej. T. 1. Kraków PWN 4° ss. 268, rys., wykr., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Śląska T. 52.

1365. Teoria wyznaczników. Kraków PWT 4° ss. 205, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Śląska w Gliwicach. T. 141.

1956

1366. Analiza harmoniczna. Łódź PWN 8° ss. 192, nlb., tab., wykr., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych PŁ.

KAMIŃSKI WIESŁAW
od 1951; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1956

1367. Związki trójtlenku arsenu z niektórymi halogenkami potasowców. III. Wpływ trójtlenku arsenu na przewodnictwo elektryczne roztworów halogenków potasu i amonu. Zob. poz. 1340.

1959

1368. Adsorpcja błękitu metylenowego na węglu aktywnym w polu ultradźwiękowym. Zob. poz. 1824.

1369. Kinetyka reakcji utleniania KJ tlenem na granicy fazy ciekłej i gazowej. Kinetics of the reaction between KJ and O_2 on the interface liquid-gas. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 36.

KIEŁBASIŃSKI STANISŁAW
od 1945 do 1955; Kat. Technologii Kauczuku i Gumy.

1947

1370. O pracach rosyjskich nad wprowadzeniem fabrykacji syntetycznego kauczuku. *Przem. chem.* R. (26) 3: nr 7—8 s. 234—238, sum.

1948

1371. Kauczuk butadienowy ze spirytusu. *Przem. chem.* R. (27) 4: nr 7—8 s. 384—391, rys., sum.

1950

1372. Kauczuki. W: Kalendarz Chemiczny. Łódź s. 489—495, tab., bibliogr. s. 495.

1373. Kauczuki naturalne i kauczuki wytwarzane syntetycznie. W: Chemia i technika. T. 7. Warszawa PWT s. 47—85, rys., tab., wykr.

1951

1374. Nauka a racjonalizatorstwo. W: Doświadczenia racjonalizatorów przemysłu gumowego. Łódź s. 38—43.

1375. O roślinach kauczukodajnych. *Wszechśw.* zesz. 7 s. 205—209.

1376. O surowcach kauczuku. *Wszechśw.* zesz. 4 s. 106—110, tab.

1952

1377. Opakowania z mas plastycznych. W: Opakowania w przemyśle spożywczym. Warszawa s. 190—224, rys., tab., bibliogr. s. 224. [Współaut.: J. Ruciński].

1954

1378. Kauczuki i tworzywa sztuczne. Łódź PWN 8° ss. 364, wykr., rys., tab., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych PŁ. T. 99.

1955

1379. Kauczuki naturalne i syntetyczne. W: Kalendarz Chemiczny. Cz. 2. T. 1. Warszawa s. 335—352, tab., bibliogr. s. 352.

1380. Niektóre zagadnienia kauczuku naturalnego i kauczuków wytwarzanych syntetycznie. W: Materiały z konferencji na temat chemii polimerów. Łódź 8—10 kwietnia 1954 r. Warszawa s. 69—73.

KIRKOR TEODOR
od 1945 do 1950; Kat. Technologii Nieorganicznej.

1946

1381. Zmiękczanie i odsalanie wody za pomocą żywic sztucznych (mas plastycznych). *Przem. chem.* R. 2: nr 7 s. 128—133, rys., tab.; nr 8—9 s. 160—166, tab.

KOŁODZIEJCZAK KAROL
od 1956; Kat. Chemii Fizycznej.

1958

1382. Dynamiczno-adiabatyczna metoda mikrokalorymetrycznago oznaczania zmiennych efektów cieplnych. Zob. poz. 1290.

1959

1383. Aceton jako nowy czynnik chemiluminescencyjny lucygeniny. Acetone as a new chemiluminescent agent. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 123.

1384. Mikrokalorymetryczne badania kinetyki rozkładu H_2O_2 w środowisku alkalicznym. Zob. poz. 1293.

1385. Mikrokalorymetryczne badania reakcji etylolucygeniny z H_2O_2 w obecności pirydyny, alkoholu etylowego i acetonu. Microcalorimetric investigations of the lucigenin with H_2O_2 reaction in the presence of pyridine, ethyl alcohol or acetone in solution. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 122.

1386. Spektrofotometryczne badania chemiluminescencji etylolucygeniny z acetonem. Zob. poz. 1256.

1387. Zastosowania mikrokalorymetrii do badań w dziedzinie chemiluminescencji. Zob. poz. 1295.

KOTLEWSKA ELEONORA
od 1947; Kat. Chemii Fizycznej.

1959

1388. Termodyfuzja mieszanin cieczy organicznych. Thermal diffusion of the organic liquid mixtures. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 124—125.

KRAWIECKI CZESŁAW
od 1954; Kat. Chemii Organicznej.

1957

1389. Action of hydrogen sulphide on dialkyl chlorophosphites. Zob. poz. 1530.

1390. Dialkylselenophosphites. Zob. poz. 1534.

1391. Selenofosforyny dwualkilowe $(RO)_2PSeH$. Dialkyl selenophosphites $(RO)_2PSeH$. Zob. poz. 1540.

KRET ZOFIA
Kat. Technologii Organicznej.

1958

1392. Dwufunkcyjne monomery silikonowe — hydroliza i kondensacja. II. Produkty częściowej hydrolizy metyloetylodwumetoksysilanu. Zob. poz. 1451.

KROH JERZY
od 1951; Kat. Chemii Fizycznej.

1948

1393. O luminescencji. *Wiad. chem.* R. 2: zesz. 17 s. 104—107.

1949

1394. Ćwiczenia chemii fizycznej. Łódź Wydawn. Spółdz. Akad. w Łodzi 4° ss. II, 142, nlb., rys., wykr., tab., err., powiel. Biblioteka Skryptów.

Toż:. pt. Ćwiczenia z chemii fizycznej. Wyd. 2. Łódź 1957 PŁ 4° ss. 179, rys., tab., wykr., powiel. [Współaut.: B. Jakuszewski, H. Sugier].

1952

1395. Dzisiejszy stan teorii budowy związków organicznych. Теория строения органических соединений по состоянию на сегодняшний день. The modern theory of structure of the organic compounds. *Przem. rolny.* R. 6: nr 8 s. 315—322, rys., soderž., sum., bibliogr. s. 322.

1396. Mikrochemiluminescencja soli sodowej chloryloaminy kwasu benzenosulfonowego. *Spraw., ŁTN* 1951 nr 1 [druk] s. 89—91.

1953

1397. Badanie mechanizmu niektórych reakcji chemicznych za pomocą pomiarów towarzyszącego im promieniowania widzialnego. *Wiad. chem.* R. 7: zesz. 1 s. 23—34 bibliogr. s. 34.

1398. Zastosowanie metody polarograficznej w przemyśle spożywczym. *Przem. rolny.* R. 7: nr 6 s. 218—220, rys., wykr., bibliogr. s. 220.

1954

1399. Badania polarograficzne nad utlenianiem lucigeniny. Polarographic investigations of the oxidation of lucigenin. *Rocz-i Chemii.* T. 28: zesz. 3 s. 511—512, sum., bibliogr. s. 512.

1400. Chemia fizyczna. Podręcznik dla studentów farmacji i biologii. Warszawa Państw. Zakł. Wydawn. Lekarskich 8° ss. 323, nlb., rys., tab., wykr., ilustr., err., [Współaut.: M. Łaźniewski].

1401. O mechanizmie chemiluminescencji lucigeniny. The mechanism of luminescence of lucigenin. *Rocz-i Chemii.* T. 28: zesz. 1 s. 70—84, rys., streszcz., soderž., sum., ilustr., wykr., bibliogr. s. 83.

1402. Zastosowanie toru ß do badań nad korozją ołowiu w kwasie siarkowym. Zob. poz. 1278.

1403. Znaczenie i metodyka niektórych pomiarów fizykochemicznych w dziedzinie fotoluminescencji. *Wiad. chem.* R. 8: zesz. 8 s. 382—405, rys., wykr., bibliogr. s. 405.

1955

1404. Badania potencjometryczne w dziedzinie chemiluminescencji luminolu. Zob. poz. 1279.

1405. Chemiluminescencja roztworów ciekłych (w 75 rocznicę przełomowej pracy Bronisława Radziszewskiego). *Wiad. chem.* R. 9: zesz. 12 s. 580—596, bibliogr. s. 595—596.

1406. Kinetyka utleniania lucigeniny w świetle pomiarów polarograficznych. Lucigenine oxidation kinetics in the light of polarographic measurements. *Rocz-i Chemii.* T. 29: zesz. 4 s. 1053—1060, wykr., tab., streszcz., sum., bibliogr. s. 1059.

1956

1407. O chemiluminescencji kilku hydrazydów kwasu izonikotynowego. Chemiluminescence of some hydrazides of isonicotinic acid. *Rocz-i Chemii.* T. 30: zesz. 2 s. 647—649, sum., bibliogr. s. 648.

1408. Wpływ ośrodka i katalizatora na barwę chemiluminescencji luminolu. Influence of the catalyst and medium on the luminol chemiluminescence spectrum. *Rocz-i Chemii.* T. 30: zesz. 4 s. 1213—1220, rys., ilustr., tab., wykr., streszcz., sum. [Współaut.: A. Kalinowska].

1957

1409. Badania fluorofotometryczne reakcji utleniania lucigeniny. Fluorimetrische Untersuchun-

gen der Luzigeninoxydation. *Rocz-i Chemii.* T. 31: zesz. 3 s. 915—926, wykr., ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., Zsf., bibliogr. s. 925. [Współaut.: Z. Czerwik].

1410. Kinetyka i ciepło przemiany siarki jednoskośnej w rombową. Zob. poz. 1288.

1411. Kinetyka polimeryzacji metakrylanu metylu w świetle pomiarów absorbcjometrycznych w ultrafiolecie. Investigations of methyl methacrylate polymerization kinetics by help of absorptiometric measurements in the ultraviolet wave range. *Rocz-i Chemii.* T. 31: zesz. 1 s. 175—184, rys., ilustr., wykr., streszcz., sum., bibliogr. s. 184.

KRYSICKI WŁODZIMIERZ
od 1946; Kat. Matematyki.

1946

1412. [Sto trzynaście] 113 tematów egzaminów konkursowych na politechnikach z 1954 r. i sprzed 1939 r. Matematyka. Fizyka. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 56, nlb., powiel.

1947

1413. Całki wielokrotne. Równania różniczkowe zwyczajne. Zbiór zadań. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 153, rys., powiel.

Toż: Wyd. 2 Łódź 1947 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. nlb., 161, rys., powiel. [Współaut.: L. Włodarski].

1414. Jak liczono dawniej, a jak liczymy dziś. (Warszawa) Czytelnik 8° ss. 32, rys., ilustr., tab., bibliogr. s. 32. Wiedza Powszechna. Z cyklu: Matematyka dla Każdego zesz. 2 [Tytuł okładkowy].

Toż: Wyd. 2. Warszawa 1958 „Nasza Księgarnia 8° ss. 109, nlb., ilustr., rys., tab., bibliogr. s. 109 [110]. Rozdz. 3, 4, 9, 11, 14, 15 oprac. W. Terlikowski.

1415. Kurs przygotowawczy do politechniki. [Współaut.: J. Słowikowski, L. Włodarski, W. Zaron]. Wyd. 1. Łódź.

Toż: Wyd. 2. 1948 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 369, wykr., rys., tab., nlb., powiel. [Współaut.: J. Słowikowski, L. Włodarski, W. Zaron].

Toż. pt.: Kurs przygotowawczy do politechnik i wyższych szkół inżynierskich. Wyd. 3 uzup. Warszawa 1950 Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych 4° ss. 11, 321, rys., wykr., powiel. [Współaut.: J. Słowikowski, L. Włodarski].

1948

1416. Tematy egzaminów konkursowych i wstępnych na politechnikach, uniwersytetach i innych wyższych uczelniach z lat 1947, 1946 i 1945. Łódź Wydz. Przem. Roln. WSGW 4° ss. 64, powiel.

1417. Zarys geometrii analitycznej dla liceów ogólnokształcących. Warszawa Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych 8° ss. 208, fot., rys., tab.

Toż: Wyd. 2 Warszawa 1949 Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych ss. 208, rys., wykr., tab. [Współaut.: J. Zydler].

1418. Zbiór zadań z analizy matematycznej. Rachunek różniczkowy. Rachunek całkowy. Równania różniczkowe. Łódź. Koło Chemików Stud. UŁ 4° ss. 320, nlb., rys., wykr., powiel.

Toż: Zbiór zadań z analizy matematycznej. [Wyd. skrócone] Łódź 1949 Wydawn. Spółdz. Akad. 4° ss. 126, nlb., wykr., powiel. Biblioteka Skryptów 24. [Współaut.: L. Włodarski].

1949

1419. Odkrycie liczb niewymiernych. (Warszawa) Czytelnik 8° ss. 55, nlb., ilustr., rys., tab., bibliogr. s. 55. Wiedza Powszechna. Z cyklu: Matematyka dla Każdego, zesz. 6.

1420. Zadania z analizy matematycznej. Cz. 2. Rachunek całkowy. Równania różniczkowe. Wyd. 2 rozszerz. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 351, III, nlb., rys., wykr., powiel. [Współaut.: L. Włodarski].

1421. Zagadnienia prowadzące do równań II stopnia. (Warszawa) Czytelnik 8° ss. 78, nlb., rys., wykr. Wiedza Powszechna. Z cyklu: Matematyka dla Każdego, zesz. 7.

1950

1422. Analiza matematyczna w zadaniach. Dla techników i przyrodników. Cz. 1—2. Warszawa Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych 8° Cz. 1: 1950 ss. 248, wykr. + 1 tabl.; cz. 2: 1952 ss. 334, wykr.

Toż. pt.: Analiza matematyczna w zadaniach. Cz. 1—2 Wyd. 2 uzup. Warszawa 1955—1958 PWN 8° Cz. 1: 1955 ss. 300, nlb., rys., wykr., err.; cz. 2: 1958 ss. 429, rys., wykr., err.

Toż. pt.: Analiza matematyczna w zadaniach. Wyd. 3 popr. Cz. 1. Warszawa 1958 PWN 8° ss. 300, nlb., wykr., rys., tab. [Współaut.: L. Włodarski].

1423. Un théorème limite sur les termes d'ordre supérieur dans le problème de Bayes. W: Sprawozdanie ze wspólnego 7 Zjazdu Polskich Matematyków [i] 3 Zjazdu Czechosłowackich Matematyków. Praha 28. VIII.—4. IX 1949. Zprâvy o společném 3. Sjezdú Matematikú Ceskoslovenských a 7. Sjezdú Matematikú Polských. Praha Prirodovédecké Nakladatelstvi 8° s. 290—291.

1951

1424. Tematy egzaminów konkursowych i wstępnych na wyższych uczelniach. Matematyka—fizyka. Rozwiązania i wskazówki opracował... Wyd. 3. Cz. [1].—2. Warszawa 4° powiel. Cz. 1: 1951 Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych ss. III, 150, nlb., rys.; cz. 2: pt. Tematy egzaminów wstępnych na wyższe uczelnie. Matematyka—fizyka. 1953 PWN ss. 57, rys. Politechnika Łódzka.

1425. W jaki sposób Rzymianie rachowali? *Problemy*. R. 7: nr 7 (64) s. 501—502, rys.

1953

1426. Pojęcie liczby zespolonej w szkole średniej. *Matematyka*. R. 6: nr 3 s. 24—29.

1954

1427. O prawdopodobieństwie, że przy *n* niezależnych zaokrąglonych pomiarach wariancja empiryczna jest równa zeru. О вероятности, что при *n* независимых округленных измерениях эмпирическая дисперсия равна нулю. On the probability that the empirical variance with *n* independent rounded measurements is equal to zero. *Zesz. nauk. PŁ* nr 1 *Włókiennictwo* zesz. 1 s. 5—19, rys., wykr., streszcz., soderž., sum.

1428. Tematy egzaminów wstępnych z matematyki na politechniki, szkoły inżynierskie, uniwersytety, wydziały rolne i leśne, wyższe szkoły pedagogiczne. Łódź PWN 8° ss. 187, nlb., rys., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych Politechnika Łódzka. T. 118.

Toż. pt.: Tematy egzaminów wstępnych z matematyki na politechniki, szkoły inżynierskie, uniwersytety, wydziały rolne i leśne, wyższe szkoły pedagogiczne. Rozwiązania i wskazówki opracowali.. Wyd. 2 uzup. Łódź 1958 PWN 8° ss. 357, rys., wykr., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka.

Toż. pt.: Tematy egzaminów wstępnych z matematyki dla kandydatów na wyższe studia techniczne, uniwersyteckie, rolnicze i pedagogiczne. Rozwiązania i wskazówki opracowali... [Wyd. 3] Łódź 1958 PWN 8° ss. 357, nlb., rys., wykr., powiel.

Toż. pt.: Tematy egzaminów wstępnych z matematyki dla kandydatów na wyższe studia techniczne, uniwersyteckie, rolnicze i pedagogiczne. Rozwiązania i wskazówki opracowali... Wyd. 4. Łódź 1959 PWN 8° ss. 357, nlb., rys., wykr., powiel. [Współaut.: W. Czapliński, W. Terlikowski].

1955

1429. O pewnym zastosowaniu i oszacowaniu rozkładu Studenta. *Geodezja i Kartografia*. T. 4: zesz. 3 s. 159—168, tab., rez., rés., bibliogr. s. 166—167.

1430. O połączonym zagadnieniu Bayesa i Bernoulliego. О совместном проблеме Бейеса и Бернулли. On the combined problem of Bayes and Bernoulli. *Zastosow. Matem.* T. 2: zesz. 2 s. 172—178, rez., sum.

1431. Twierdzenie graniczne o wyrazach wyższego rzędu w zagadnieniu Bayesa. *Pr. matem.* T. 1: zesz. 1 s. 93—112, wykr., rez., sum.

1956

1432. Nomografia. Zob. poz. 885.

1957

1433. Remarques sur la loi de Poisson. *Bull. Soc. Sc. Łódź* Cl. III mathém. nat. Vol. 8, 7: s. 1—24, wykr.

KRYSZEWSKI MARIAN
od 1958; Kat. Fizyki.

1958

1434. Remarks on the critical concentration. *General Disscussion of the Faraday Society* nr 25 s. 226—229.

1959

1435. Gęstość energii kohezji częściowo degradowanych polimerów winylowych. The density of cohesion energy of partially degradated vinyl polymers. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 125—126.

KRZYWICKI EDWARD
od 1957; Kat. Technologii Garbarstwa.

1958

1436. Brzeczki chromowe siarczyno-siarczanowe. *Prz. skórz.* R. 13: nr 12 s. 300—305.

1437. Skóry odzieżowe. *Prz. skórz.* R. 13: nr 11 s. 265—271.

1438. Skóry wierzchnie marszczone. *Prz. skórz.* R. 13: nr 7 s. 163—168.

1959

1439. Neutralizowanie skór chromowych, poprzedzające ich barwienie i natłuszczanie. *Prz. skórz.* R. 14: nr 3 s. 59—62.

1440. O racjonalnym wykorzystaniu boków skór bydlęcych w przemyśle garbarskim. *Prz. skórz.* R. 14: nr 1 s. 9—14, tab.

1441. Uwagi i spostrzeżenia o skórach technicznych, przewidzianych do wyrobu manszonów włókienniczych. *Prz. skórz.* R. 14: nr 2 s. 29—35.

KRZYWICKI JANUSZ
od 1949; Kat. Technologii Kauczuku i Gumy.

1955

1442. Teoretyczne i praktyczne zagadnienia produkcji komórkowych i porowatych elastomerów I. Zob. poz. 1624.

1958

1443. Oczyszczanie butadienu za pomocą dwutlenku siarki. Zob. poz. 1625.

1959

1444. Badania kriometryczne roztworów wodnych trójtlenku arsenu w obecności chlorków i bromków magnezu, wapnia i baru. Zob. poz. 1346.

KUNASZEWSKA MONIKA
od 1955; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1959

1445. Kinetyka reakcji $HCOO^- + J_2 = 2\,J^- + H^+ + CO_2$ w układzie niejednokrotnym: rozpuszczalnik organiczny — woda. The kinetics of the reaction $HCOO^- + J_2 = 2J^- + H^+ + CO_2$ in the heterogeneous system: organic solvent water. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 44.

KWASIK TADEUSZ
od 1953; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1959

1446. Chromatografia na poziomych paskach bibuły. The horizontal paper strip chromatography. [Współaut.: J. Masłowska]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 338.

LASOCKI ZYGMUNT
od 1949; Kat. Technologii Organicznej.

1955

1447. Oleje metylosilikonowe o niskich temperaturach krzepnięcia. Zob. poz. 1233.

1448. Synteza metyloetoksysilanów. Синтез метилэтоксисиланов. Synthesis of methylethoxysilanes. *Zesz. nauk. PŁ* nr 6 *Chemia* zesz. 2 s. 73—80, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 79.

1957

1449. Częściowa hydroliza dwumetylodwumetoksysilanu i jej produkty. Partial hydrolysis of dimethyldimethoxysilane. *Rocz-i Chemii.* T. 31: zesz. 3 s. 837—845, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 845.

1450. Szereg dwumetylopolisiloksanów liniowych o łańcuchach zakończonych grupami metoksylowymi. A series of methoxy end-blocked linear dimethylpolysiloxanes. *Rocz-i Chemii.* T. 31: zesz. 1 s. 305—307, tab., wykr., sum., bibliogr. s. 307.

1958

1451. Dwufunkcyjne monomery silikonowe hydroliza i kodensacja. II. Produkty częściowej hydrolizy metyloetylodwumetoksysilanu. Bifunctional silicone monomers-hydrolysis and condensation. II. Partial hydrolisis of methyl-ethyldimethoxysilane. *Rocz-i Chemii.* T. 32: zesz. 3 s. 657—659, tab., sum., bibliogr. s. 659. [Współaut.: Z. Kret.]

1452. Produkty hydrolizy niektórych dwualkilodwumetoksysilanów. Zob. poz. 1240.

1959

1453. Szybkość hydrolizy dwumetoksysilanów i siloksanów oraz polikondensacji silano- i siloksanodioli. Rates of hydrolysis of dimethoxysilanes and siloxanes. Rates of polycondensation of silane- and siloxanediols. [Współaut.: S. Chrzczonowicz]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 127.

LENARD-BORECKA BARBARA, zob. BORECKA-LENARD BARBARA

LEPLAWY MIROSŁAW
od 1948; Kat. Chemii Organicznej.

1954

1454. Benzofenon. Metoda b z czterochlorku węgla. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s.372—373.

1455. Dwufenyloetylen. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 793—794.

1456. Kwas izomasłowy. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 818—819.

1955

1457. The chemistry of carbonyl cyanide. I. The reaction between carbonyl cyanide and α-methylstyrene or allylbenzene. *Bull. Acad. Pol. Sc.* Cl. 3 Vol. 3; nr 10 s. 539—546, bibliogr. s. 546. [Współaut.: O. Achmatowicz, A. Zamojski].

1458. The chemistry of carbonyl cyanide. II. The action of carbonyl cyanide on 1,1-diphenylothylene. Formation of a compound believed to be a cyclopropane derivative. *Bull. Acad. Pol. Sc.* Cl. 3: Vol. 3: nr 10 s. 547—552, bibliogr. s. 552. [Współaut.: O. Achmatowicz].

1956

1459. Chemia cyjanku karbonylu. I. O działaniu cyjanku karbonylu na węglowodory nienasycone.

Reakcje z α-metylostyrenem oraz allilobenzenem. The chemistry of carbonyl cyanide. I. The action of carbonyl cyanide on unsaturated hydrocarbons. Reactions with a-methylstyrene or allylbenzene. *Rocz-i Chemii.* T. 30: zesz. 1 s. 215—232, streszcz., sum., soderž., bibliogr. s. 230. [Współaut.: O. Achmatowicz, A. Zamojski].

1958

1460. O ulepszonym sposobie otrzymywania cyjanku karbonylu. *Rocz-i Chemii.* T. 32: zesz. 6 s. 1375—1379, rys., sum., bibliogr. s. 1377. [Współaut.: O. Achmatowicz].

1959

1461. O reakcjach cyjanku karbonylu katalizowanych przez bezwodny chlorek glinowy. On the reactions of carbonyl cyanide cytalyzed by anhydrous aluminium chloride. [Współaut.: O. Achmatowicz, O. Achmatowicz (jr.)]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 165—166.

LEŚNIEWSKI ADAM

od 1952 do 1955; b. Kat. Podstaw Marksizmu-Leninizmu.

1955

1462. Czy myślenie może być środkiem dowodowym. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 5,6 s. 8—9.

1463. Uwagi w sprawie propagandy marksizmu. (Na marginesie pewnej ankiety). *Życie Szk. wyższej* nr 5 s. 59—66.

LEWICKI ANDRZEJ

od 1954; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1959

1464. Chemiczne działanie fal ultradźwiękowych. Zob. poz. 1826.

1465. Kinetyka reakcji pomiędzy jodem a dwutlenkiem siarki na granicy faz ciecz-ciecz. Zob. poz. 1827.

ŁASZKIEWICZ BOGUMIŁ

od 1956; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1959

1466. Badania nad zależnością absorpcji promieniowania świetlnego wodnych roztworów związków nieorganicznych od ich składu. Zob. poz. 1825.

ŁAŹNIEWSKI MIKOŁAJ

od 1945 do 1951; Kat. Chemii Fizycznej.

1948

1467. Barzelius na tle epoki. *Wiad. chem.* R. 2: zesz. 16 (4) s. 76—80, tab.

ŁĄCZKOWSKI MARCELI

od 1950 do 1951; Kat. Surowców Włókien Sztucznych i Syntetycznych.

od 1954 do 1957; Kat. Chemii Fizycznej Polimerów, Wydz. Włókienniczy.

1950

1468. Podstawowe półprodukty do otrzymywania włókien poliamidowych. *Przem. włókien.* R. 4: nr 5 s. 223—226, bibliogr. s. 226.

1951

1469. Orlon. *Przem. chem.* R. (30) 7: na 12 s. 722—727, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 727.

1470. Wstęp do badań nad kinetyką polikondensacji kwasu ε-aminokapronowego. Zob. poz. 1581.

1952

1471. Obróbka przędzy nylonowej. *Przem. włókien.* R. 6: nr 1 s. 15—17, streszcz.

1472. Włókna sztuczne. Cz. 2. Zob. poz. 2677.

1955

1473. Materiały z Konferencji na Temat Chemii Polimerów. Łódź 8—10 kwietnia 1954 r. Red.... Zob. poz. 2693.

1474. O możliwości otrzymywania koacerwatów poliamidów i zastosowania tych układów do frakcjonowania. A study on the possibility of obtaining coacervates of polyamides and on the application of these systems for fractionation. *Rocz-i Chemii.* T. 29: zesz. 2—3 s. 941—942, sum., bibliogr. s. 942. [Współaut.: E. Turska-Kuśmierzowa].

1957

1475. Eine neue Methode der Fraktionierung von Polyamiden. Zob. poz. 2192.

1476. Sur la coacervation des polyamides. Zob. poz. 2194.

MAJ JANUSZ

od 1957; Kat. Technologii Celulozy i Papieru.

1957

1477. Badania procesu bielenia niejednorodnych mas celulozowych wiskozowych. Zob. poz. 1703.

1478. Drewno brzozy jako surowiec dla przemysłu celulozowo-papierniczego. Березовая древесина как сырьё для целлюлозно-бумажной промышленности. Birch as pulp raw material. *Prz. papiern.* R. 13: nr 5 s. 136—139, tab., bibliogr. s. 139.

1479. Drewno sosny wejmutki jako surowiec celulozowy. *Prz. papiern.* R. 13: nr 8 (163). *Biul. Inst. Celul. Papiern.* R. 6: nr 7—8 s. 1—2, tab., bibliogr. s. 2. [Współaut.: K. Bączyńska].

1480. Porównanie metody oznaczania stopnia roztworzenia wg. Roe z metodą Künga, Björkmana, Siebera i oestrandzką. *Prz. papiern.* R. 13: nr 10 *Biul. Inst. Celul.-Papiern.* R. 6: nr 9—10 s. 1—2 [319—320], XXXIX, wykr., tab., bibliogr. s. XXXIX. [Współaut.: T. Palczewski].

1958

1481. Badania nad rozwłóknianiem odrzutu z celulozowni za pomocą hydrafinera. Zob. poz. 1731.

1482. Przyczynek do badań w zakresie tzw. trudności żywicznych w przemyśle celulozowo-papierniczym i sposobów ich zwalczania. Zob. poz. 1627.

1959

1483. Badania nad zwiększeniem wydajności z drewna mas celulozowych siarczynowych bielonych papierniczych. Zob. poz. 1628.

MARKIEWICZOWA WACŁAWA
od 1951; Kat. Technologii Włókien i Farbiarstwa.

1954

1484. O trwałości na światło i pranie niektórych środków optycznie bielących. Testing of optical bleaching agents for fastness to washing and light. *Zesz. nauk. PŁ* nr 2 *Chemia* zesz. 1 s. 69—76, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 75.

1955

1485. Badanie niektórych własności saponolu alfa. Исследование некоторых сбойств препарата „Сапоноль Альфа". Determination of properties of saponol alpha. *Zesz. nauk. PŁ* nr 6 *Chemia* zesz. 2 s. 59—71, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 70. [Współaut.: S. Bartkowicz].

MARKOWSKA ANNA
od 1958; Kat. Chemii Organicznej.

1959

1486. Organiczne selenokwasy fosforu. Organic selenoacids of phosphorus. [Współaut.: J. Michalski]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 220—221.

MARUSZEWSKA-WIECZORKOWSKA ELŻBIETA
od 1951; Kat. Chemii Organicznej.

1955

1487. Alkilo i alkonylopirydyny I. Synteza sulfonów pirydynowych 2-$(RSO_2CH_2CH_2)C_5H_4N$ i piperydynowych 2-$(RSO_2CH_2CH_2C_5H_9NH$ na drodze przyłączania kwasów sulfinowych i merkaptanów do 2-winylopirydyny. Alkyl and alkenyl pyridynes. I. Synthesis of pyridine sulphones 2-$(RSO_2CH_2CH_2)C_5H_4N$ and piperidine sulphones 2-$(RSO_2CH_2CH_2)C_5H_9NH$ by way of additions of sulphinic acids and mercaptans to 2-vinylpyridine. *Rocz-i Chemii.* T. 29: zesz. 4 s. 1029—1939., tabl., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 1038—1039. [Współaut.: O. Achmatowicz, J. Michalski].

1956

1488. Związki fosforoorganiczne z czynną grupą metylenową. II. Estry kwasu 2-pirydylometylofosfonowego $(RO)_2P(O)CH_2(2\text{-}C_5H_4N)$ i 2-pirydylometylotionofosfonowego $(RO)_2P(S)CH_2(2\text{-}C_5H_4N)$. Organophosphorus compounds with active methylene group. II. Dialkyl 2-pyridylmethylphosphonates $(RO)_2P(O)CH_2(2\text{-}C_5H_4N)$ and dialkyl 2 pyridylmethylthiophosphonates $(RO)_2P(S)CH_2(2\text{-}C_5H_4N)$. *Rocz-i Chemii.* T. 30: zesz. 4 s. 1197—1205, tab., sum., bibliogr. s. 1204. [Współaut.: J. Michalski, A. Skowrońska].

1957

1489. Alkilo i alkenylopirydyny. III. Sulfony pirydynowe $(2\text{-}C_5H_4N)CH_2SO_2R$ i niektóre proste pochodne siarki z rodnikiem 2-pirydylometylowym. Alkyl and alkenyl pyridines. III. Pyridine sulphones $(2\text{-}C_5H_4N)CH_2SO_2R$ and some simple sulphur derivatives with 2-pyridymethyl residue. *Rocz-i chemii.* T. 31: zesz. 2 s. 543—551, tab., sum., bibliogr. [Współaut.: J. Michalski].

1958

1490. Synthesis of organophosphorus compounds containing pyridylalkyl radicals by addition of dialkyl phosphites and their structural analogues. to 2-vinylpyridine. *Bull. Acad. Polon. Sc. Cl.* III. Vol. 6: nr 1 s. 19—21, bibliogr. s. 21. [Współaut.: J. Michalski].

1491. Synthesis of 2-(Pyridyl) ethylphosphonic Acids and Esters. *The Journal of Organic Chemistry.* Vol. 23: nr 12 s. 1886—1889, tab., sum.

Toż. pt.: Alkilo i alkenylopirydyny. I. Synteza kwasów i estrów 2-(pirydylo) etylofosfonowych. *Rocz-i Chemii.* T. 33: 1959 zesz. 2 s. 405—409, tab., streszcz., soderž., bibliogr. s. 409. [Współaut.: J. Michalski].

1959

1492. Reakcje typu Michaela ze związkami zawierającymi układy pirydylometylofosfinylowe i pirydylo-

metylosulfonylowe. Michael reactions with compounds including pyridylmethyl phosphinyl and pyridylmethyl sulphonyl structures. [Współaut.: J. Michalski]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia Komunikatów. Warszawa s. 221.

MASŁOWSKA JOANNA
od 1956; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1959

1493. Chromatografia na poziomych paskach bibuły. Zob. poz. 1446.

MICHALSKI JAN
od 1946; Kat. Chemii Organicznej.

1949

1494. Studies on phosphoration. Part. V. The reaction of tertiary bases with esters of phosphorus, phosphoric acids. A new method of selective debenzylation. *Journal of the Chemical Society* s. 815—821, sum. [Współaut.: J. Baddiley, V. Clark, A. R. Todd].

1495. Współczesne zagadnienia syntezy nukleotydów. Cz. 1, 2, 3. *Wiad. chem.* R. 3 zesz. 2—3, s. 67—84; zesz. 4—5, s. 134—143, bibliogr. s. 142—143.

1951

1496. Formation of C—P bonds by addition of di-alkyl-hydrogen phosphonates and alkyl hydrogen phosphinates to activated ethylenic derivatives. Zob. poz. 1203.

1497. Studia nad związkami fosforoorganicznymi. I. Przyłączanie wodorofosfonianów dwualkilowych $(RO)_2PHO$ do układów nienasyconych. Zob. poz. 1204.

1498. Studies on phosphorylation. Part IX. The preparation of phosphates of carbohydrate derivatives by the epoxide route. *Journal of the Chemical Society* [poz. nr] 501 s. 2271—2278. [Współaut.: W. E. Harvey, A. R. Todd].

1499. Tiopirofosforany czteroalkilowe. Zob. poz. 1298.

1952

1500. Studia nad związkami fosforoorganicznymi. II. Przyłączanie arylofosfinianów alkilowych (RO) ArP(O)H do układów nienasyconych. Zob. poz. 1206.

1501. Syntezy związków fosforoorganicznych oparte na przyłączaniu estru fosfonooctanowego i jego analogów do układów α, β-nienasyconych. Zob. poz. 1299.

1502. Uproszczony sposób otrzymywania chlorofosfonianów dwualkilowych. Zob. poz. 1300.

1953

1503. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. I. Syntezy tiopirofosforanów czteroalkilowych. Zob. poz. 1301.

1954

1504. Chlorofosforan dwuetylowy. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 248—249.

1505. Chlorooctan etylu. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 436.

1506. Cyjanoetylowanie. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 716—720.

1507. Fenylodwuchlorofosfina. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 379—380.

1508. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. II. Synteza selenopirofosforanów czteroalkilowych. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. II. Synthesis of tetra-alkyloselenopyrophosphates. *Rocz-i chemii.* T. 28: zesz. 2 s. 233—238, sum., bibliogr. s. 237. [Współaut.: J. Wieczorkowski].

1509. Fosforyn dwuetylowy. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 461—462.

1510. Kwas ß-(p-tolilosulfonylo)-propionowy. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 677—678.

1511. Kwas chlorooctanowy. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 217—219, rys.

1512. Mrówczan etylu. Metoda b. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 432—433.

1513. O kwasie tionikotynowym i dwusiarczku dwunikotynoilu. Thionicotinic acid and dinicotinoyl disulfide. *Rocz-i Chemii.* T. 28: zesz. 3 s. 501—503, sum., bibliogr. s. 503. [Współaut.: J. Böhm].

1514. Syntezy związków fosforoorganicznych oparte na estrze fosfonooctowym i jego analogach. Przyłączanie estru fosfonooctowego, alkilowanych estrów fosfonooctowych i nitrylu fosfonooctowego do α, β-nienasyconych estrów i cyjanków. Zob. poz. 1302.

1515. Tiobenzamid. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 923—924.

1516. Własności związków organicznych. Zob. poz. 1202.

1955

1517. Action of hydrogen sulphide on chloroanhydrides of organic acids of III and V valent phosphorus. W: Résumés des Communications XIV-e Congrés International de Chimie Pure et Appliquée. Zurich Comité d'Organisation s. 344.

1518. Alkilo i alkenylopirydyny. I. Synteza sulfonów pirydynowych 2-$(RSO_2CH_2CH_2)C_5H_4N$ i piperydynowych 2-$(RSO_2CH_2CH_2)C_5H_9NH$ na drodze przyłączania kwasów sulfinowych i merkaptanów do 2-winylopirydyny. Zob. poz. 1487.

1519. Badania nad syntezą winylopirydyn (synteza 2,6-dwuwinylopirydyny i 2-metylo-6-winylopirydyny). Synthesis of 2,6-divinylpyridine and 2-methyl-6-vinylpyridine. *Rocz-i Chemii.* T. 29: zesz. 4 s. 1141—1144, sum., bibliogr. s. 1143. [Współaut.: K. Studniarski].

1520. Działanie siarkowodoru na chlorobezwodniki organicznych kwasów fosforu III i V-wartościowego. Syntezy nowych typów bezwodników organicznych tiokwasów fosforu. Nowa metoda syntezy tiofosforynów dwualkilowych i ich analogów. Action of hydrogen sulfide on chloroanhydrides of organic acids of III and V-valent phosphorus. Synthesis of new types of anhydrides of organic thioacids of phosphorus. New method of dialkylthiophosphites and their analogues. *Rocz-i Chemii.* T. 29: zesz. 2—3 s. 960—963, tab., sum., bibliogr. s. 962.

1521. Reakcja wolnego rodanu z fosforynami dwualkilowymi. Reaction of free thiocyanogen with dialkyl phosphites. *Rocz-i Chemii.* T. 29: zesz. 1 s. 137—139, tab., sum., bibliogr. s. 139. [Współaut.: J. Wieczorkowski].

1522. Studies on phosphorylation in connexion with the synthesis of nuckotides. W: Abstracts of Dissertation. Cambridge s. 1953. [Art. podpisany: Jan Józef Michalski].

1956

1523. The action of alkyl thiocyanates on esters of acids of trivalent phosphorus. Synthesis of 0,0,S-trialkyl thiophosphates. *Bull. Acad. Pol. Sc.* Cl. III—Vol. 4 nr 5 s. 279—282, tab., bibliogr s. 282. [Współaut.: J. Wieczorkowski].

Toż: w jęz. ros. s. 273—276.

1524. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. III. Etylotiopirofosfoniany dwualkilowe $C_2H_5(RO)P(S)OP(O)(OR)C_2H_5$. Działanie siarkowodoru na chlorobezwodniki kwasów O-alkilo-etylofosfonowych $C_2H_5(RO)P(O)Cl$. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. III. Dialkylethylthiopyrophosphonates $C_2H_5(RO)P(S)OP(O)(OR)C_2H_5$. Action of hydrogen sulphide on alkyl ethylphosphonochloridates $C_2H_5(RO)Cl$. *Rocz-i Chemii.* T. 30: zesz. 3 s. 799—812, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 810. [Współaut.: A. Skowrońska].

1525. Kwasy sulfinowe. I. Przyłączanie soli kwasów sulfinowych do związków α, β-nienasyconych. Synteza sulfonów $R.SO_2CH(R')CH(R'')—Y$. Sulphinic acids I. Addition of sulphinic acids salts to α, β-unsaturated compounds. Synthesis of sulphanes. $R.SO_2CH(R')CH(R'')—Y$. *Rocz-i Chemii.* T. 30: zesz. 1 s. 243—251, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 250—251. [Współaut.: O. Achmatowicz].

1526. Tiofosforylowanie związków organicznych przez reakcję kondensacji i przyłączenia chlorków dwualkilofosfonosulfenylowych $(RO)_2P(O)SCl$. *Rocz-i Chemii.* T. 30: zesz. 2 s. 655—658, sum., bibliogr. s. 657. [Współaut.: B. Lenard].

1527. Widma ramanowskie triopirofosforanu czteroetylowego, fosforanu trójetylowego i tiofosforanów trójetylowych. Raman spectra of tetraethylthiopyrophosphate, triethyl phosphate and triethyl thiophosphates. *Rocz-i Chemii.* T. 30: zesz. 2 s. 651—653, tabl., sum., bibliogr. s. 653 [Współaut.: R. Mierzecki, E. Rurarz].

1528. Związki fosforoorganiczne z czynną grupą metylenową. II. Estry kwasu 2-pirydylometylofosfonowego $(RO)_2P(O)CH_2(2\text{-}C_5H_4N)$ i 2-pirydylometylotionofosfonowego $(RO)_2P(S)CH_2(2\text{-}C_5H_4N)$. Zob. poz. 1488.

1957

1529. The action of free thiocyanogen, diacyl disulphides, bis (dialkoxyphosphinyl) disulphides and alkyl (dialkoxyphosphinyl) disulphides on esters of acids of trivalent phosphorus. *Bull. Acad. Pol. Sc.* Cl. III. Vol. 5: nr 9 s. 917—921, tab., bibliogr. s. 921. [Współaut.: J. Wieczorkowski].

1530. Action of hydrogen sulphite on dialkyl chlorophosphites. *Chemistry and Industry* nr 40 s. 1323—1324, bibliogr. s. 1324. [Współaut.: Cz. Krawiecki].

1531. Alkilo i alkenylopirydyny. III. Sulfony pirydynowe $(2\text{-}C_5H_4N)CH_2SO_2R$ i niektóre proste pochodne siarki z rodnikiem 2-pirydylometylowym. Zob. poz. 1489.

1532. Aminolysis of oxygen phosphorus acid esters. Zob. poz. 1212.

1533. Chemistry of dialkoxyphosphinylsulphenyl chlorides. [Współaut.: B. Borecka-Lenard, S. Musierowicz, A. Skowrońska]. W: Résumés des communications. T. 2 Division de Chimie Organique. XVIe Congrès International de Chimie Pure et Appliquée. Paris (Comité d'Organisation) s. 108.

1534. Dialkylselenophosphites. [Współaut.: Cz. Krawiecki]. W: Résumés des communications. T. 2 Division de Chimie Organique. XVIe Congrès International de Chimie Pure et Appliquée. Paris (Comité d'Organisation) s. 107.

1535. Etylopirofosfoniany dwualkilowe $C_2H_5(RO)P(O)$-O-$P(O)(OR)C_2H_5$. Dialkyl ethylpyrophosphonates $C_2H_5(RO)P(O)$-O-$P(O)(OR)C_2H_5$. *Rocz-i Chemii.* T. 31: zesz. 1 s. 301—303, tabl., sum., bibliogr. s. 303. [Współaut.: A. Skowrońska].

1536. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. V. Działanie wolnego rodanu na fosforyny i tiofosforyny dwualkilowe. Izotiocyjanofosforany i izotiocyjanotionofosforany dwualkilowe. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. V. The reaction of free thiocyanogen with dialkyl phosphites and dialkyl thiophosphites. Dialkyl phosphor(isothiocyanatidates) and dialkyl phosphor-(isothiocyanatido) thionates. *Rocz-i Chemii.* T. 31: zesz. 2: s. 585—600, tab., sum., bibliogr. s. 596—597. [Współaut.: J. Wieczorkowski].

1537. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. VI. Amidoestry i amidy kwasów izotiocyjanofosforowego i izotiocyjanotionofosforowego. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. VI. Amidoesters and amides of phosphor(isothiocyanatidic) and phosphor(isothiocyanatido) thionic acids. *Rocz-i Chemii.* T. 31: zesz. 3 s. 879—891, tab., bibliogr s. 888—889. [Współaut.: H. Strzelecka, J. Wieczorkowski].

1538. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. VII. Chlorki dwualkoksyfosfinylosulfenylowe (RO)$P(O)SCI$. Zob. poz. 1224.

1539. Naukowe nagrody Nobla. *Problemy.* R. 13: nr 12, s. 896—897, ilustr.

1540. Selenofosforyny dwualkilowe $(RO)_2PSeH$. Dialkyl selenophosphites $(RO)_2PSeH$. *Rocz-i Chemii.* T. 31: zesz. 2 s. 715—716, sum., bibliogr. s. 716. [Współaut.: Cz. Krawiecki].

1541. Über die Umsetzung von 4-Pikolin und 2,4-Lutidin mit Formaldehyd. Synthese und chemisches Verhalten von 4-Methyl-2-vinylpyridin. *Chemische Technik.* Jg. 9: H. 2 s. 96—97, bibliogr. s. 97. [Współaut.: K. Studniarski].

1958

1542. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. IX. Przyłączanie chlorków dwualkoksyfosfinylosulfenylowych $(RO)_2P(O)SCI$ i chlorków alkiloalkoksyfosfinylosulfenylowych $R(RO)P(O)SCI$ do symetrycznych olefin. Zob. poz. 1225.

1543. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. Part X. Action of sulphuryl chloride on alkyl hydrogen alkylphosphonothioates and dialkylphosphinothioic acids. Synthesis of P-alkoxy-P - alkyloxophosphoranesulphenyl chlorides. Zob. poz. 1228.

1544. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. Addition of dialkoxyphosphinylsulphenyl chlorides $(RO)_2P(O)SCI$ and alkylalkoxyphosphinylsulphenyl chlorides $R'(RO)P(O)SCI$ to symmetrical olefines. *Bull. Acad. Pol. Sc.* Cl. III Vol. 6: nr 3 s. 159—163, tab., bibliogr. s. 163. [Współaut.: B. Borecka, S. Musierowicz].

1545. Reactions of alkyl alkanethiosulphonates with trialkyl phosphites. A new synthesis of 0,OS-trialkyl thiophosphates and esters of alkanesulphinic acids. Reakcje alkanotiosulfoniadów alkilowych z fosforynami trójalkilowymi. Nowa metoda syntezy triofosforanów 0,0,S-trójalkilowych i estrów kwasów alkanosulfinowych. *Rocz-i Chemii.* T. 32: zesz. 6 s. 1409—1411, streszcz., bibliogr. s. 1411. [Współaut.: J. Wieczorkowski, T. Modro]. Tekst w jęz. ang.].

1546. Reactions of thiono-esters of phosphorus with halogens and sulphuryl chloride. *Chemistry and Industry* nr 37 s. 1199—1200, bibliogr. s.1200. [Współaut.: A. Skowrońska].

1547. Synthesis of organophosphorus compounds containing pyridylalkyl radicals by addition of dialkyl phosphites and their structural analogues to 2-vinylpyridine. Zob. poz. 1490.

1959

1548. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. VIII. Działanie organicznych tio- i selenocyjanianów na pełne estry kwasów trójwartościowego fosforu. Synteza tiofosforanów 0,0,S-trójalkilowych, selenofosforanów 0,0,Se-trójalkilowych oraz ich analogów. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium VIII. Action of organic thio- and selenocyanates on full esters of tervalent phosphorus acids. Synthesis of 0,0,S-trialkyl thiophosphates, 0,0,Se-trialkyl selenophosphates and their analogues. *Rocz-i Chemii.* T. 33: zesz. 1 s. 105—118, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 114—115. [Współaut.: J. Wieczorkowski].

1549. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. XI. Uproszczona metoda syntezy chlorków dwualkoksyoksofosforanosulfenylowych $(RO)_2P(O)$-SCI. Oraganophosphorus compounds of sulphur and selenium. XI. A simplified procedure for synthesis of dialkoxyoxophosphoranesulphenyl chlorides $(RO)_2P(O)$-SCI. *Rocz-i Chemii.* T. 33: zesz. 3 s. 835—836, sum., bibliogr. s. 836.

1550. On reactions of organic disulphides with dialkyl phosphites dialkyl thiophosphites and sodium derivatives. A new synthesis of 0,0,S-trialkyl thiophosphates, 0,0,S-trialkyl dithiophosphates and 0, S-dialkyl hydrogen phosphorothiolates. Reakcje

organicznych dwusiarczków z fosforynami i tiofosforynami dwualkilowymi oraz ich pochodnymi sodowymi. Nowa metoda syntezy tiofosforanów 0, 0,S-trójalkilowych, dwutiofosforanów 0,0,S-trójalkilowych oraz kwasów 0,S-dwualkilotiofosforowych. *Rocz. chem.* T. 33: zesz. 1 s. 247—250, streszcz., bibliogr. s. 249. [Współaut.: J. Wieczorkowski, J. Wasiak, B. Pliszka]. [Tekst w jęz. ang.].

1551. Optically active p-ethoxy-p-ethyloxophosphoranesulphenyl chlorides. *Chemistry & Industry* nr 17 s. 539—540, bibliogr. s. 540. [Współaut.: A. Ratajczak].

1552. Organiczne selenokwasy fosforu. Zob. poz. 1486.

1553. Reakcje chlorków dwualkoksyoksofosforanosulfenylowych z aminami. Reactions of dialkoxyoxophosphosulphenyl chlorides with amines. [Współaut.: H. Strzelecka]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 228.

1554. Reakcje chlorków dwualkoksyoksofosforanosulfenylowych z eterami i estrami enoli. Reactions of dialkoxyoxophosphosulphenyl chlorides with enol ethers and esters. [Współaut.: S. Musierowicz]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 224—225.

1555. Reakcje chlorków dwualkoksyoksofosforanosulfenylowych z tiolami i siarkowodorem. Reactions of dialkoxyoxophosphosulphenyl chlorides with tiols and hydrogen sulphide. [Współaut.: B. Borecka, H. Strzelecka, T. Kapecka]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 224.

1556. Reakcje dwusiarczków organicznych i tiosulfonianów z sodofosforynami i tiofosforynami dwualkilowymi. Reactions of organic disulphides and thiosulphonates with dialkyl sodiumphosphites and thiophosphites. [Współaut.: T. Modro, J. Wasiak, J. Wieczorkowski]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 228—229.

1557. Reakcje 2,4,6-kolidyny z aldehydem mrówkowym. Reaction of 2,4,6-collidine with formaldehyde. [Współaut.: K. Studniarski, R. Bodalski]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 227—228.

1558. Reakcje tionoestrów fosforowych z chlorkiem sulfurylu. Nowa ogólna metoda syntezy chlorków oksofosforanosulfenylowych. Reactions of phosphoric thioesters with sulphuryl chloride. General new method for oxophosphosulphenyl chlorides synthesis. [Współaut.: A. Skowrońska, B. Pliszka]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 226—227.

1559. Reakcje typu Michaela ze związkami zawierającymi układy pirydylometylofosfinylowe i pirydylometylosulfonylowe. Zob. poz. 1492.

1560. Reaction of dialkoxyoxophosphoranesulphenyl chlorides with enol ethers and esters. *Chemistry & Industry* nr 18 s. 565, bibliogr. s. 565. [Współaut.: St. Musierowicz].

1561. Selenofosforyny dwualkilowe. Dialkyl selenophosphites. [Współaut.: A. R. Katritzky, Cz. Krawiecki]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 207.

1562. Synteza bezwodników organicznych tiokwasów fosforu poprzez reakcje chlorków dwualkoksyoksofosforanosulfenylowych z fosforynami i tiofosforynami dwualkilowymi. The synthesis of organic phosphorus thioacidis anhydrides by reaction of dialkoxyoxophosphosulphenyl chlorides with dialkyl phosphites and thiophosphites. [Współaut.: A. Skowrońska]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 226.

1563. Synteza izomerycznych dwupirydylopropanów i trójpirydylopentanów i ich niektóre przemiany. The synthesis and some transformations of isomeric dipyridylpropanes and tripyridylpentanes. [Współaut.: H. Zając, K. Wojaczyński]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 229.

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2769.

MODRO TOMASZ
od 1957; Kat. Chemii Organicznej.

1958

1564. Reactions of alkyl alkanethiosulphonates with trialkyl phosphites a new synthesis of O,O,S-trial-

kyl thiophosphates and esters of alkanesulphinic acids. Zob. poz. 1545.

1959

1565. Reakcje dwusiarczków organicznych i tiosulfonianów z sodofosforynami i tiofosforynami dwualkilowymi. Zob. poz. 1556.

MODRZEJEWSKI KAZIMIERZ
od 1954; Kat. Technologii Celulozy i Papieru.

1957

1566. Wpływ warunków bielenia i mycia mas celulozowych wiskozowych na zawartość w nich składników mineralnych. Zob. poz. 1780.

1958

1567. Badania nad rozwłóknianiem odrzutu z celulozowni za pomocą hydrafinera. Zob. poz. 1731.

1568. Próby otrzymania papierów odpornych na działanie gorącej wody. Попытки получения бумаг, упорных на действие горячей воды. Experimental manufacture of papers resistant to warm water. *Prz. papiern.* R. 14: nr 5 s. 135—138, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 138. [Współaut.: J. Olszewski].

1959

1569. Fotokolorymetryczne oznaczanie stężenia zawiesin włókien w wodach odciekowych przemysłu celulozowo-papierniczego. Фотоколориметрическое определение концентрации взвешенных волокон в сточной воде целлюлознобумажной промышленности. Photocolorimetric determination of fibre concentration in the pulp and paper industry effluents. *Prz. papiern.* R. 15: nr 3 s. 69—74, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 74. [Współaut.: W. Surewicz].

MUSIEROWICZ STANISŁAW
od 1954; Kat. Chemii Organicznej.

1957

1570. Chemistry of dialkoxyphosphinylsulphenyl chlorides. Zob. poz. 1533.

1958

1571. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. IX. Przyłączanie chlorków dwualkoksyfosfinylosulfenylowych $(RO)_2P(O)SCI$ i chlorków alkiloalkoksyfosfinylosulfenylowych $R(RO)P(O)SCI$ do symetrycznych olefin. Zob. poz. 1225.

1572. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. Part X. Action of sulphuryl chloride on alkyl hydrogen alkylphosphonothioates and dialkylphosphinothioic acids. Synthesis of P-alkoxy-P-alkyloxophosphoranesulphenyl chlorides. Zob. poz. 1228.

1573. Organophosphorus compounds of sulphur and selenium. Addition of dialkoxyphosphinylsulphenyl chlorides $(RO)_2P(O)SCI$ and alkylalkoxyphosphinylsulphenyl chlorides $R'(RO)P(O)SCI$ to symmetrical olefines. Zob. poz. 1544.

1959

1574. Reaction of dialkoxyoxophosphoranesulphenyl chlorides with enol ethers and esters. Zob. poz. 1560.

1575. Reakcje chlorków dwualkoksyoksofosforanosulfenylowych z eterami i estrami enoli. Zob. poz. 1554.

NOWAKOWSKI ALEKSANDER
od 1948; Kat. Technologii Organicznej.

1949

1576. Impregnacja celulozy regenerowanej żywicami akrylowymi. *Włókien.* R. 1. T. 1: s. B-40 — B-52, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. B-50.

1577. Mechanizm pęcznienia celulozy regenerowanej. *Włókien.* R. 1: T. 1 s. B-1 — B-12, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. B-10.

1578. Wpływ wiązań poprzecznych między cząsteczkami łańcuchowymi na własności makrocząsteczek. *Włókien.* R. 1: T. 2 s. B-116 — B-134, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. B-133.

1950

1579. Uszlachetnianie włókien celulozowych. *Przem. włókien.* R. 4: nr 3 s. 105—112, rys., bibliogr. s. 112.

1951

1580. The incorporation of acrylate resins into regenerated cellulose fibers. *Textile Research Journal.* Vol. 21: nr 10 s. 740—746, tab., sum., bibliogr. s. 746.

1581. Wstęp do badań nad kinetyką polikondesacji kwasu ε-aminokapronowego. Предварительные исследования кинетики реакции поликонденсации ε-аминокапроновой кислоты. *Pr. Gł. Inst. Włókien.* R. 1: zesz. 1 s. 37—39, tab., streszcz., soderž., bibliogr. s. 38. [Współaut.: M. Łączkowski].

1952

1582. Czuła metoda ilościowa oznaczania grup karboksylowych w celulozie. *Przem. włókien.* R. 6: nr 5 s. 171—176, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 176. [Współaut.: H. Adamska-Bełkowa].

1583. Oznaczanie stopnia niejednorodności mas celulozowych. *Prz. papiern.* R. 8: nr 1 s. 2—10, rys., tab., streszcz., soderž., sum., wykr., bibliogr. s. 10. [Współaut.: Z. Niedzielski].

1955

1584. Drewno. W: Kalendarz Chemiczny. Cz. 2. T. 1. Warszawa s. 263—269, tab., bibliogr. s. 269.

1585. Oleje metylosilikonowe o niskich temperaturach krzepnięcia. Zob. poz. 1233.

1586. Otrzymywanie N-metylolowej pochodnej steelonu rozpuszczalnej w metanolu i etanolu. Zob. poz. 1234.

1587. Sposób nadawania włóknom steelonowym matowego wyglądu i szorstkiej powierzchni. Способ придавания стилоновым волокном матовой и шершавой поверхности. Method of imparting to steelon fibers a delustered apperance and a coarse surface. *Zesz. nauk. PŁ* nr 9 *Chemia* zesz. 3 s. 73—79, ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 78. [Współaut.: S. Chrzczonowicz, L. Brajter].

1956

1588. Własności chemiczne i fizyczne izotropowej żyłki wiskozowej obrobionej dwumetylolomocznikiem. Химические и физические свойства изотропической вискозной жилки обработанной при помощи диметылоломочевины. Chemical and physical behaviour of isotropic viscose cords impregnated with solutions of dimethylolourea. *Zesz. nauk. PŁ* nr 12. *Chemia* zesz. 4 s. 67—81, tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 80—81.

1957

1589. Le mécanisme du gonflement de la cellulose régenerée. *Journal of Polymer Science.* Vol. 23: nr 104 p. 839—842, wykr., rés., synopsis., Zsf., bibliogr. s. 841.

OLSZEWSKI JAN
od 1952; Kat. Technologii Celulozy i Papieru.

1958

1590. Próby intensyfikacji procesu warzenia siarczynowego drogą wstępnego parowania zrębków. Попытки интенсификации процесса сульфитной варки путем предварительноїї пропарки щепы. Attempts of intensification of the sulphite cooking process by the mean of chips presteaming. *Prz. papiern.* R. 14: nr 1 s. 29—30, tab. [Współaut.: J. Jezierski].

1591. Próby otrzymania papierów odpornych na działanie gorącej wody. Zob. poz. 1568.

1959

1592. Badania nad zwiększeniem wydajności z drewna mas celulozowych siarczynowych bielonych papierniczych. Zob. poz. 1628.

OSTASZEWSKI BOGDAN
od 1956; Kat. Technologii Organicznej.

1958

1593. Obróbka chemiczna włókien poliamidowych pochodnymi pirydyny. I. Badania nad wykorzystaniem pochodnyych pirydyny jako środków pomocniczych w procesie barwienia włókien poliamidowych. II. Badania nad zastosowaniem czwartorzędowych pochodnych poli-2-winylopirydyny do preparacji antyelektrostatycznej włókien poliamidowych. Zob. poz. 1239.

OTTO EDWARD
od 1945 do 1950; Kat. Matematyki.

1947

1594. Geometria wykreślna. Cz. 2. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. Politechniki Łódzkiej. 4°, powiel. ss. 136, nlb., rys.

Toż: [Wyd. 2.] Cz. 1—2. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. Politechniki Łódzkiej 4°, powiel. Cz. 1: 1946 ss. II, 129, rys.; cz. 2: 1948 ss. 127, nlb., rys.

Toż: Wyd. 3. Cz. 1. Łódź 1947 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. Politechniki Łódzkiej 4°, powiel. ss. 133, nlb., rys.

1595. Matematyka wyższa. Wykłady na Wydziale Chemicznym Politechniki Łódzkiej. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. Politechniki Łódzkiej 4°, powiel. Cz. 1: ss. 192, rys.; cz. 2: ss. 193—425, II, rys.

Toż: Wyd. 2. Cz. 1—2. Łódź—Warszawa 1948 4° powiel.; Cz. 1. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. Politechniki Łódzkiej ss. 276, II, rys.; cz. 2: Warszawa Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. Politechniki Warszawskiej ss. III, 253, rys.

1948

1596. Geometria wykreślna. Warszawa Kom. Wydawn. Tow. Brat. Pom. Stud. Politechniki Warszawskiej 4° ss. III, 261, rys., powiel.

1597. Zarys rachunku prawdopodobieństwa. (Według wykładów na Wydziale Chemicznym). Warszawa Kom. Wydawn. Tow. Brat. Pom. Stud. Politechniki Warszawskiej 4°, powiel. ss. 50, rys.

PARYJCZAK TADEUSZ
od 1954; Kat. Chemii Nicorganicznej.

1958

1598. Związki kompleksowe dwutlenku siarki z HCL, HBr i HJ. Zob. poz. 1823.

1959

1599. Wpływ fal ultradźwiękowych na koagulacje ługów pocelulozowych. Zob. poz. 1828.

1600. Związki kompleksowe dwutlenku selenu z chlorowcowodorami. Zob. poz. 1829.

PLISZKA BOŻENA
Kat. Chemii Organicznej.

1959

1601. On reactions of organic disulphides with dialkyl phosphites dialkyl thiophosphites and sodium derivatives. A new synthesis of O,O,S-trialkyl thiophosphates, O,O,S-trialkyl dithiophosphates and O,S-dialkyl hydrogen phosphorothiolates. Zob. poz. 1550.

1602. Reakcje tionoestrów fosforowych z chlorkiem sulfurylu. Nowa ogólna metoda syntezy chlorków oksofosforanosulfenylowych. Zob. poz. 1558.

PUSTELNIK CZESŁAW
od 1947; Kat. Chemii Nieorganicznej.
od 1951 do 1957; Wykładowca.

1948

1603. Próby utrwalenia barwników na papierze celulozowym. *Prz. papiern.* R. 4: nr 5 s. 101—104, tabl., sum.,

1604. Jak technika realizuje oszczędzanie surowców włóknistych. *Papiernik.* R. 3: nr 12 s. 12—14, rys., tab.

1605. Zastosowanie żywic melaminowych do wyrobu papierów wodotrwałych. Application of melamine resins in the production of waterproof papers. *Prz. papiern.* R. 5: nr 12 s. 253—261, tab., wykr., sum., bibliogr. s. 261. [Współaut.: A. Winczakiewicz].

1952

1606. Masy półchemiczne. *Prz. papiern.* R. 8: nr 3 s. 63—67, rys., tab., ilustr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 67.

1607. Zastosowanie lnianych odpadków spod zgrzeblarek do wyrobu półmasy papierniczej. Применение льняных закостренных текстильных отходов для производства тряпичной полумассы. The use of flax waste from carding machines in the manufacturing of hale stuff pulp. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 1: zesz. 1 s. 1—21, ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 12. [Współaut.: A. Winczakiewicz].

1953

1608. O przydatności niektórych roślin jednorocznych dla przemysłu papierniczego. О годности некоторых однолетних растений для бумажной промышленности. About the usefulness of some annual plants as raw material for the paper industry. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 2 zesz. 1 s. 29—34, ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 33. [Współaut.: W. Bittmar].

1609. Próby ustalenia optymalnych warunków bielenia mas celulozowych siarczanowych papierniczych przy użyciu wody chlorowej i roztworów wapna chlorowanego. (Porównanie dwóch schematów bielenia). Попытки определения оптимальных условии отбелки сульфатных целлюлоз для бумажной промышленности при применении хлорной воды и растворов хлорной извести (сравнение двух схем отбелки). Attemps to determine the best conditions for bleaching sulphate papermaking cellulose pulps by means of chlorine water and solutions of calcium hypochlorite (a comparison of two bleaching systems). *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 2: zesz. 2 s. 11—18, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 17. [Współaut.: I. Sender-Łapińska].

1954

1610. Badania nad przydatnością słomy lnu oleistego jako surowca papierniczego. Исследования пригоднсоти соломы льна кудрята в качестве сырья для бумажной промышленности. Investigations concerning the snitableness of seed flax straw as papermaking raw material. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 3: zesz 1 s. 1—14, rys., ilustr., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 13—14. [Współaut.: A. Winczakiewicz].

1955

1611. Badania nad roztwarzaniem zapaździerzonych lnianych surowców włóknistych za pomocą dwutlenku chloru na wysokogatunkowe, długowłókniste masy celulozowe. Исследования разложения закостренного сырья двуокисью хлора на высококачественные, долговолокнистые целлюлозы. Investigations on pulping by means of chlorine dioxide fibrous flax raw materials containing shives in order to obtain long fibrous cellulose pulps of a high quality. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 4: zesz. 1 (6) s. 17—25, ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 24.

1612. Celuloza i papier. [Współaut.: W. Surewicz]. W: Kalendarz chemiczny. Cz. 2. T. 2. Warszawa s. 997—1013, rys., tab.

1957

1613. Badania nad opracowaniem technologii wyrobu mas celulozowych siarczanowych wiskozowych z drewna sosnowego. Исследования по разработке технологии производства вискозных сульфатных целлюлоз из сосновой древесины. Untersuchungen über die Herstellung von Viskose-Sulfatzellstoffen aus Kiefernholz. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 6: zesz. 1 (10) s. 1—15, tab., streszcz., sum., kratk. soderž., Zsf., [Współaut.: W. Surewicz].

1614. Roztwarzanie słomy metodą mechaniczno-chemiczną według Arnovsky'ego. The mechano-chemicał pulping of straw by the Arnovsky method. Разложение соломы по механически-химическому методу Ароновского. Mechanisch-chemische Strohaufschluss-methode nach Aronovsky. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 6: zesz. 1 s. 16—30, tabl., wykr., streszcz., soderž., sum., Zsf., bibliogr. s. 29 [Współaut.: J. Protekta].

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2761.

RADOMSKI WIELOSŁAW
od 1951; Kat. Technologii Nieorganicznej.

1953

1615. Analiza paliwa stałego. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 147—170, tab., rys., powiel.

1616. Charakterystyka analizy paliwa ciekłego. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 170—173, powiel.

1959

1617. Odsiarczanie gazu metodą Thylox. Cz. 1. *Przem. chem.* R. 38: nr 4 s. 201—204, rys., bibliogr. s. 204.

RATAJCZAK ALEKSANDER
od 1958; Kat. Chemii Organicznej.

1959

1618. Optically active *p*-ethoxy-*p*-ethylooxophosphoranesulphenyl chlorides. Zob. poz. 1551.

RAŹNIEWSKA TERESA
od 1956; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1959

1619. Azeotrop dodatnio-ujemny: glikol etylenowy — fenol — β-pikolina. The positive-negative azeotrope: glycol — phenol — β-picoline. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 141.

REIMSCHÜSSEL WŁADYSŁAW
od 1958; Kat. Chemii Fizycznej.

1959

1620. Nowe reakcje chemiluminescencji lucygeniny w fazie ciekłej. Zob. poz. 1255.

1621. Zastosowanie ^{14}C do badania desorpcji CO_2 z węgla aktywnego. Zob. poz. 1294.

RUCIŃSKI JERZY
od 1946; Kat. Technologii Kauczuku i Gumy.

1952

1622. Opakowania z mas plastycznych. Zob. poz. 1377.

1954

1623. Konferencja naukowa poświęcona chemii polimerów. *Przem. chem.* R. 10 (33) nr 11 s. 582—586.

1955

1624. Teoretyczne i praktyczne zagadnienia produkcji komórkowych i porowatych elastomerów (I). [Cz. 1, 2]. *Prz. skórz.* R. 10: nr 8 s. 173—176, wykr.; nr 9 s. 210—214, tab.; nr 10 s. 238—239; nr 11 s. 260—265, ilustr., wykr.; nr 12 s. 287—290, tab., wykr., bibliogr. s. 290—291. [Współaut.: J. Krzywicki].

1958

1625. Oczyszczanie butadienu za pomocą dwutlenku siarki. *Przem. chem.* T. 37: nr 3 s. 163—167, rys., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 166—167. [Współaut.: J. Krzywicki, R. Bodalski].

RUTKOWSKI JAN
od 1957; Kat. Technologii Celulozy i Papieru.

1958

1626. Kierunki rozwojowe produkcji mas celulozowych włókienniczych. Zob. poz. 1708.

1627. Przyczynek do badań w zakresie tzw. trudności żywicznych w przemyśle celulozowo-papierniczym i sposobów ich zwalczania. К вопросу по исследованиям так называемых „смоляных затруднений" в целлюлозно-бумажной промышленности и о способах борьбы с ними. A contribution to the studies concerning the pitch troubles in the pulp and paper industry and the methods to overcome them. *Prz. papiern.* R. 14: na 8 s. 225—230, tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 230. [Współaut.: J. Maj].

1959

1628. Badania nad zwiększeniem wydajności z drewna mas celulozowych siarczynowych bielonych papierniczych. Исследования по увеличению вы-

хода древесной сульфитной целлюлозы для бумажного производства. Investigations on increasing of yield of bleached sulphite papermaking wood pulps. *Prz. papiern.* R. 15: nr 2 s. 38—44, wykr., tab., soderž., sum., bibliogr. s. 44. [Współaut.: J. Olszewski, J. Maj].

SASS BOLESŁAW
od 1949 do 1952; Kat. Technologii Kauczuku.

1951

1629. Polimetakrylan metylu. *Chemik.* R. 4: nr 10 s. 298—300, ilustr.

SKORKO EUGENIUSZ
od 1946 do 1957; Kat. Fizyki.

1948

1630. O pewnych własnościach optycznych kryształów chryzenu i antracenu zabarwionych naftacenem. On the optical properties of the chrysene and anthracene crystals coloured by naphtacene. *Studia Societatis Scientiarum Torunensis.* Toruń—Polonia Sect. A Vol. 1. nr 4 s. 37—56, rys., wykr., tab., streszcz., sum., bibliogr. s. 38—40, 42—55, 50—54.

1950

1631. Fizyka dla semestru 3 szkół średnich dla dorosłych. Zob. poz. 1642.

1632. Fizyka. Skrypt dla klasy 11 ogólnokształcącej szkoły korespondencyjnej stopnia licealnego. Z. 1. Warszawa Nasza Księgarnia 8° ss. 38, nlb., rys., bibliogr. s. 5. [Wydano na prawach rękopisu].

1952

1633. Fizyka. Cz. 1, 2, 3. Zob. poz. 1644.

1953

1634. Magnetyzm ziemski. Rozmowa między fizykiem i czytelnikiem „Problemów". Zob. poz. 1645.

1954

1635. Polaroidy. Zob. poz. 1646.

1956

1639. Poglądy fizyka na możliwość nowej epoki lodowcowej. Zob. poz. 1647.

1637. Temperatura. Zob. poz. 1648.

1957

1638. Model of the Electron. *Il Nuovo Cimento* serie X, Vol. 6, s. 364—366, rys. [Współaut.: M. Skorko].

1958

1639. Radar dziecko wojny. Kartki z historii rozwoju tego wynalazku i jego zastosowań. *Problemy.* R. 14: nr 9 s. 652—671, rys., ilustr. [Współaut.: M. Skorko]. [Publikacja pośmiertna].

1959

1640. Barwy interferencyjne. Rozmowa fizyka z czytelnikiem „Problemów". Zob. poz. 1651. [Publikacja pośmiertna].

SKORKO MARTA
od 1947; Kat. Fizyki.

1949

1641. Fizyka dla sem. 3—6. Wyd. 2 Łódź Gimn. Koresp. ZMP w Łodzi 4° ss. 89+91 + 122 + 82, rys., wykr., powiel.

Toż: Wyd. 3 1949 Gimn. Koresp. ZMP w Łodzi 4° ss. 169, rys. + 169, rys., powiel.

1950

1642. Fizyka dla semestru 3 szkół średnich dla dorosłych. Warszawa Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych 8° ss. 264, rys., wykr., ilustr., tab., [Współaut.: E. Skorko].

1643. Fizyka. Skrypt dla klasy 9 ogólnokształcącej szkoły korespondencyjnej stopnia licealnego. Z. 1. Paźdz.—listop. Warszawa Nasza Księgarnia 8° ss. 38, tab., rys., bibliogr. s. 5—6.

1952

1644. Fizyka. Cz. 1—3 Łódź—Warszawa PWN 4° powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka. Cz. 1. Podstawowe wiadomości z mechaniki. 1952 ss. 217, III, rys., wykr., tab.; cz. 2. Ciepło—Fizyka cząsteczkowa—Fale. 1952 ss. 219, III, rys., wykr., tab.; cz. 3. Akustyka—Optyka. Warszawa 1954 ss. 150, nlb., rys., wykr., tab. [Współaut.: E. Skorko].

1953

1645. Magnetyzm ziemski. Rozmowa między Fizykiem i Czytelnikiem „Problemów". *Problemy.* R. 9: nr 9 s. 598—606, ilustr. [Współaut.: E. Skorko].

1646. Polaroidy. Rozmowa między Fizykiem a Czytelnikiem „Problemów". *Problemy.* R. 9: nr 11 s. 772—780, rys., ilustr. [Współaut.: E. Skorko].

1956

1647. Poglądy fizyka na możliwość nowej epoki lodowcowej. *Problemy.* R. 12: nr 7 s. 492—496. [Współaut.: E. Skorko].

1648. Temperatura. *Problemy.* R. 12: nr 3 s. 174—182, rys. [Współaut.: E. Skorko].

1957

1649. Model of the Electron. Zob. poz. 1638.

1958

1650. Radar — dziecko wojny. Kartki z historii

rozwoju tego wynalazku i jego zastosowań. Zob. poz. 1639.

1959

1651. Barwy interferencyjne. Rozmowa fizyka z czytelnikiem „Problemów". *Problemy*. R. 15: nr 9 s. 642—647, wykr. [Współaut.: E. Skorko].

SKOWROŃSKA ALEKSANDRA
Kat. Chemii Organicznej.

1956

1652. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. III. Etylotiopirofosfoniany dwualkilowe $C_2H_5(RO)P(S)OP(O)(OR)C_2H_5$. Działanie siarkowodoru na chlorobezwodniki kwasów O-alkiloetylofosfonowych $C_2H_5(RO)P(O)Cl$. Zob. poz. 1524.

1653. Związki fosforoorganiczne z czynną grupą metylenową. II. Estry kwasu 2-pirydylometylofosfonowego $(RO)_2P(O)CH_2(2\text{-}C_5H_4N)$ i 2-pirydylometylotionofosfonowego $(RO)_2P(S)CH_2(2\text{-}C_5H_4N)$. Zob. poz. 1488.

1957

1654. Chemistry of dialkoxyphosphinylsulphenyl chlorides. Zob. poz. 1533.

1655. Etylopirofosfoniany dwualkilowe $C_2H_5(RO)P(O)\text{-}O\text{-}P(O)(OR)C_2H_5$. Zob. poz. 1535.

1958

1656. Reactions of thiono-esters of phosphorus with halogens and sulphurylchloride. Zob. poz. 1546.

1959

1657. Reakcje tionoestrów fosforowych z chlorkiem sulfurylu. Nowa ogólna metoda syntezy chlorków oksofosforanosulfenylowych. Zob. poz. 1558.

1658. Synteza bezwodników organicznych tiokwasów fosforu poprzez reakcje chlorków dwualkoksyoksofosforanosulfenylowych z fosforynami i tiofosforynami dwualkilowymi. Zob. poz. 1562.

SŁOWIKOWSKI JAN
od 1946 do 1956; Kat. Matematyki.

1947

1559. Kurs przygotowawczy do politechniki. Zob. poz. 1415.

1948

1660. Zadania z geometrii analitycznej. Cz. 1—2. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. Politechniki Łódzkiej 4°, powiel. Cz. 1: Łódź 1948. Geometria analityczna na płaszczyźnie ss. 51, nlb.; cz. 2: 1949 Geometria analityczna w przestrzeni. ss. 44, nlb., tabl. [Również przedruk]. Cz. 1. Łódź 1949 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. Politechniki Łódzkiej 4° ss. 51, nlb., powiel.

Toż: Wyd. 2. Łódź 1949 Spółdz. Akad. w Łodzi 4°, powiel. Cz. 1: ss. 51, nlb.; cz. 2: ss. 44, tab. Wydawn. Spółdz. Akad. w Łodzi Biblioteka Skryptów 23/I, II.

1950

1661. Wykłady geometrii analitycznej na płaszczyźnie. Cz. 1—2. Łódź Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych 4° powiel. Cz. 1: 1950 Wektory na płaszczyźnie. ss. 118, II, rys.; cz. 2: 1950 Prosta—okrąg—elipsa—hiperbola—parabola. ss. 295, II, rys., tab.

Toż: Wyd. 2 popr. i uzup. Łódź PWN 4° powiel. Cz. 1: 1951 ss. 120, II, rys.; cz. 2: 1952 ss. 322, rys. Studium Zaoczne przy Państw. Wyższej Szkole Pedagogicznej w Łodzi.

1954

1662. Wykłady metodyki matematyki. (Wybrane zagadnienia). Cz. 1: Łódź Studium Zaoczne Państw. Wyższej Szkoły Pedagogicznej 4° ss. 237, nlb., rys., wykr.

1955

1663. Wykłady matematyki. Cz. 1—2. Łódź PWN 8° powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Cz. 1: 1955 ss. 406, rys., wykr.; cz. 2: 1956 ss. 294, nlb., rys.

Toż: Wyd. 2. Łódź 1958 PWN 8° Skrypty dla studentów Uniwersytetów i Wyższych Szkół Technicznych. Cz. 1: 1958 ss. 296, rys., wykr.; cz. 2: 1958 ss. 406, rys., wykr.

SOŁONIEWICZ RAJMUND
od 1951; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1948

1664. Krystalografia i mineralogia wg wykł. Tadeusza Wojno na Wydz. Chemicznym PŁ. Oprac. J. Mordawski, ... Sprawdził i uzup. Tadeusz Wojno. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 258, nlb., rys., tab., powiel.

1952

1665. O aspirynie. *Problemy*. R. 8 nr 5 (74) s. 358.

1953

1666. Analiza gazów przemysłowych. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 207—223, tab., rys., powiel.

1667. Analiza nawozów sztucznych. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 40—60, rys., tab., powiel.

1668. Analiza smarów. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 194—206, tab., rys., powiel.

1669. Analiza techniczna w zarysie. Red. ... Zob. poz. 2679.

1670. Analiza wody. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 60—101, tab., wykr., rys., powiel.

1671. Cele, zadania i metody analizy technicznej. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 9—10, powiel.

1672. Oznaczanie stężenia jonów wodorowych. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 32—39, tab., powiel.

1673. Oznaczanie własności fizycznych substancji. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 19—27, rys., powiel.

1674. Zasady analizy kolorymetrycznej. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 27—31, rys., powiel.

1675. Zasady pobierania średnich próbek. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 11—19, rys., powiel.

1955

1676. Studia na Wydziale Chemicznym. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 3/4 s. 13—14.

1959

1677. Über den Einfluss oberflächenaktiver Substanzen auf die Reaktionsgeschwindigkeit der Hydrolyse von Sulfurylchlorid. Zob. poz. 1352.

STRZELECKA HELENA
od 1953; Kat. Chemii Organicznej.

1957

1678. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. VI. Amidoestry i amidy kwasów izotiocyjanofosforowego i izotiocyjanotionofosforowego. Zob. poz. 1537.

1959

1679. Reakcje chlorków dwualkoksyoksofosforanosulfenylowych z aminami. Zob. poz. 1553.

1680. Reakcje chlorków dwualkoksyoksofosforanosulfenylowych z tiolami i siarkowodorem. Zob. poz. 1555.

STUDNIARSKI KAZIMIERZ
od 1951; Kat. Chemii Organicznej.

1955

1681. Badania nad syntezą winylopirydyn (synteza 2,6-dwuwinylopirydyny i 2-metylo-6-winylopirydyny). Zob. poz. 1519.

1956

1682. Chemia organiczna. Zob. poz. 1785.

1957

1683. Über die Umzetzung von 4-Pikolin und 2, 4-Lutidin mit Formaldehyd. Synthese und chemisches Verhalten von 4-Methyl-2-vinylpyridin. Zob. poz. 1541.

1959

1684. Reakcje 2,4,6-kolidyny z aldehydem mrówkowym. Zob. poz. 1557.

SUGIER HENRYK
od 1951; Kat. Chemii Fizycznej.

1949

1685. Ćwiczenia z chemii fizycznej. Zob. poz. 1394.

1954

1686. Dynamiczne metody mikrokalorymetrycznego oznaczania krótkotrwałych i zmiennych efektów cieplnych. *Zesz. nauk. PŁ* nr 2 *Chemia* zesz. 1 s. 19—40, rys., tab.,wykr., streszcz., soderž., sum., Zsf., bibliogr. s. 39. [Współaut.: M. Łaźniewski].

1957

1687. Ciepło adsorpcji nasyconej pary alkoholu etylowego z powietrza na węglu aktywnym. Теплота адсорбции насыщенного пара этилового спирта из воздуха на активированном угле. The adsorption heat of saturated ethanol vapor from air on activated charcoal. *Zesz. nauk. PŁ* nr 18 *Chemia* zesz. 6 s. 39—43, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 43.

1958

1688. Oznaczanie składu mieszanin dwuskładnikowych za pomocą metody Wiktora Meyera. Determination of composition of two component mixture by means of Victor Meyer's method. *Zesz. nauk. PŁ* nr 22 *Chemia* zesz. 7 s. 83—84, wykr., tab., streszcz., sum.

1959

1689. Budowa jądra atomowego i siły jądrowe *Ciepl. Maszyny przepływ.* nr 21 s. 37—48, rys. wykr., bibliogr. s. 48.

1690. Zastosowanie izotopu ^{36}Cl do badania zjawisk powierzchniowych. Application of ^{36}Cl to the study of the surface phenomena. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 76.

SUREWICZ WŁODZIMIERZ
od 1954; Kat. Technologii Celulozy i Papieru.

1954

1691. Bielenie mas celulozowych siarczanowych wiskozowych, otrzymywanych z drewna sosnowego

wstępnie hydrolizowanego za pomocą rozcieńczonych roztworów kwasu siarkowego. Отбелка сульфатной вискозной целлюлозы получаемой из сосновой древесины предгидролизированной разбавленными растворами серной кислоты. Bleaching of sulphate rayon pulps obtained from pine wood prehydrolyzed with dilute solutions of sulphuric acid. *Pr. Inst. Celul.-Papiern.* R. 3: zesz. 1 (4) s. 24—33, tab., wykr., streszcz., kratk. soderž., sum., bibliogr. s. 32.

1692. Hemicelulozy — ich własności i możliwości wykorzystania. Гемицеллюлозы — их свойства и возможсти использования. Hemicelluloses — properties and means of utilization. *Prz. papiern.* R. 10: nr 5 s. 131—137, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 137.

1693. Kompleksowe wykorzystanie drewna i odpadkowych surowców roślinnych w ZSRR. Комплексное использование древесины и отходов растительного сырья в СССР. Complex utilization of wood and vegetable residues in USSR. *Prz. papiern.* R. 10: nr 9 s. 257—259, rys.

1955

1694. Die Intensivierung des Sulfitzellstoffverfahrens in Sowjetischen Zellstoffwerken insbesondere durch Abziehen der Kochsäre. *Zellstoff u. Papier.* T. 4: nr 5 s. 131.

1695. Celuloza i papier. Zob. poz. 1612.

1696. O zagadnieniu jakości mas celulozowych wiskozowych oraz kryteriów jej oceny (I). О вопросе качества вискозных целлюлоз и критериев их оценки. On the problems concerning rayon pulps quality and the criteria of its evaluation. *Prz. papiern.* R. 11: nr 5 s. 132—138, streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 137—138.

1697. Słownik chemiczny rosyjsko-polski. Oprac... Zob. poz. 2698.

1956

1698. Masy wysoko wydajne i półchemiczne w centrum uwagi światowej literatury papierniczej. *Prz. papiern.* R. 12: nr 12; s. 355—359. [Współaut.: C. Szokowa].

1699. Normatywy techniczne projektowania. Технические нормативы проектирования. The technical standards of designing. *Prz. papiern.* R. 12: nr 7 s. 218—220. [Art. podpisany krypt. W. S.].

1700. Rozważania nad technologią procesu warzenia twardych mas celulozowych siarczanowych. Рассуждения о технологии процесса варки жестких сульфатных целлюлоз. Consideration on the technology of kraft pulp cooking process. *Prz. papiern.* R. 12: nr 7 s. 198—202, wykr., tab.; 211—217, bibliogr. s. 216—217.

1701. Włókniste masy papiernicze o wysokiej wydajności z drewna. *Prz. papiern.* R. 12: nr 10 s. 294—298, rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 298.

1957

1702. Badania nad opracowaniem technologii wyrobu mas celulozowych siarczanowych wiskozowych z drewna sosnowego. Zob. poz. 1613.

1703. Badania procesu bielenia niejednorodnych mas celulozowych wiskozowych. Исследование процесса отбелки однородной вискозной целлюлозы. Investigations on the bleaching process of heterogeneous rayon pulps. *Prz. papiern.* R. 13: nr 12 s. 353—359, tab., rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 359. [Współaut.: J. Maj, S. Borek].

1704. The Phenomenon of „Dangerous Crest of Cooking" in woodpulp digestion by the sulphate process. 1. Studies of conditions involving the occurance of the dangerous crest of cooking. *Paperi ja Puu.* Papper och Trä. (Paper and Timber) Vol. 39: nr 2 s. 45—49, 60, rys., wykr., tab., sum., bibliogr. s. 60.

1705. Słownik chemiczny angielsko-polski. [Autorzy] ..... Zob. poz. 2712

1706. Technologia wyrobu ścieru chemicznego i mas półchemicznych z drewna. Технология производства химической древесной массы и полухимических масс из древесины. Chemical groundwood and semichemical wood pulps technology. *Prz. papiern.* R. 13 nr 11 s. 344—350, XLIII. tab., ilustr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. XLIII.

1707. Wokół problemu surowca drzewnego. Еще о проблеме древесного сырья. Around the wood problem. *Prz. papiern.* R. 13: nr 7 s. 193—198, tab. [Współaut.: S. Libiszowski].

1958

1708. Kierunki rozwojowe produkcji mas celulozowych włókienniczych. Направления развития производства целлюлозы для текстильных волокон. Trends in the production of textile cellulose pulps. *Prz. papiern.* R. 14: nr 3 s. 83—91, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 91. [Współaut.: J. Rutkowski].

1959

1709. Fotokolorymetryczne oznaczanie stężenia zawiesin włókien w wodach odciekowych przemysłu celulozowo-papierniczego. Zob. poz. 1569.

1710. Kierunki rozwojowe produkcji mas półchemicznych w Szwecji. Направления развития производства полухимического волокнистого сырья в Швеции. Trends in the production of semichemical pulps in Sweden. *Prz. papiern.* R. 15: nr 3 s. 77—80, ilustr.

1711. Über einige ungeklärte Erscheininugen m Sulfatkochprozess. *Zellstoff u. Papier.* Jg. 8: H. 8 s. 302—305, wykr., bibliogr. s. 305.

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2761, 2764.

SZAPIRO SZLOMA

od 1950 do 1957; Kat. Chemii Fizycznej.

1955

1712. Badanie procesu rektyfikacji w kolumnie z wypełnieniem. Zob. poz. 2461.

1713. Równowaga izobaryczna między cieczą a parą w układach dwuskładnikowych. Изобара равновесня жидкость-пар для двукомпонентных систем. Isobaric equilibrium between liquid and vapor in two component systems. *Zesz. nauk. PŁ* nr 6. *Chemia* zesz. 2 s. 29—32, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 32.

1714. Wpływ ciśnienia na liczbę półek teoretycznych koniecznych do rozdzielenia układu dwuskładnikowego idealnego w kolumnie rektyfikacyjnej. Зависимость числа теоретических тарелок колонны от давления в процессе ректификации идеальной двукомпонентной системы. Influence of pressure on the number of theoretical plates necessary for ideal two component system partition in the rectification column. *Zesz. nauk. PŁ* nr 6 *Chemia* zesz. 2 s. 33—37, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 32.

1956

1715. Analityczna metoda wyznaczania liczby półek teoretycznych kolumny rektyfikacyjnej przy małej zawartości jednego ze składników. *Przem. chem.* R. 12: nr 2 s. 106—110, wykr., streszcz., krat. izlož., sum., bibliogr. s. 110.

1957

1716. Badanie trójchloroetylenu jako czynnika azeotropowego do odwadniania kwasu octowego. Zob. poz. 2475.

1717. Metoda wyznaczania wysokości warstwy wypełnienia w kolumnach rektyfikacyjnych. Zob. poz. 2393.

1718. O izobarze równowagi ciecz-para dla układów dwuskładnikowych. *Zesz. nauk. PŁ* nr 2. *Chemia* zesz. 1 s. 5—18, tab., wykr., streszcz., sum., bibliogr. s. 18.

1719. Równowaga izobaryczna między cieczą a parą w układach wieloskładnikowych. Изобарическое равновесние между жидкостью и паром в многокомпонентных системах. Isobarie equilibrium between liquid and vapor in multicomponent systems. *Zesz. nauk. PŁ* nr 18. *Chemia* zesz. 6 s. 3—22, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 21.

1958

1720. Badania zależności składu azeotropu dwuskładnikowego od ciśnienia. Investigation of realtion between the azeotropie composition and pressure. *Zesz. nauk. PŁ* nr 22. *Chemia* zesz. 7 s. 3—16, rys., wykr., tab., streszcz., sum., bibliogr. s. 15.

SZWARCSZTAJN EDWARD

od 1951; Kat. Technologii Celulozy i Papieru.

1953

1721. Niektóre nowe zagadnienia w papierniach radzieckich. Некоторые новые проблемы в советских бумажных фабриках. Some new problems in USSR paper mills. *Prz. papiern.* R. 9: nr 11 s. 325—330, rys., tab., ilustr.

1722. Przemysł papierniczy w Planie Sześcioletnim. Warszawa PWT 8° ss. 84, nlb., ilustr., rys., tab., err.

1954

1723. Papierówka — surowiec chemiczny. *Przem. chem.* R. 10 (33) nr 4 s. 174—180.

1724. Wypełniacze, barwniki i klej żywiczny, a formowanie wstęgi papieru na papiernicy. Наполнители, красители и смоляной клей при формировании ленты на машине. Effect of fillers, dyestuffs and resin size on the formation of the paper sheet on a papermaking machine. *Prz. papiern.* R. 10: nr 7 s. 204; 213—215, bibliogr. s. 215.

1955

1725. Poradnik papiernika. Kom. red. ... Zob. poz. 2696.

1726. Postęp techniczny w papiernictwie radzieckim. Технический прогресс советского бумажного дела. Technical progress in Soviet Union's paper industry. *Prz. papiern.* R. 11 s. 330—332, rys., tab.

1956

1727. Kierunki postępu technicznego w przemyśle celulozowo-papierniczym. Направления технического прогресса в целлюлозно-бумажной промышленности. Trends of technical progress in the pulp and paper industry. *Prz. papiern.* R. 12:

nr 9 s. 225—260, bibliogr., s. 260, nr 10 s. 298, 311—313, bibliogr. s. 313.

1728. Proces ścierania drewna i jego usprawnienie. *Prz. papiern.* R. 12: nr 11 s. 325—330, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 330.

Przekł. *La Papeterie.* T. 97: 1957 nr 7—8 Processus de défibrage du bois et son fonctionnement s. 464—469, rys., wykr., tab., tabl.; nr 8—9 s. 507, rys.

1729. Technologia mas celulozowych i papieru. Cz. 1: Surowce włókniste przemysłu celulozowo-papierniczego. Łódź PWN 8° ss. 207, ilustr., wykr. + 52 tabl. nlb., rys., tab., ilustr., wykr. + 52 tabl., bibliogr. s. 207, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych.

1957

1730. Zagadnienia techniczno-ekonomiczne wyrobu mas półchemicznych i wysokowydajnych. Технико-экономические проблемы производства полухимических масс и масс высокого выхода. Economic and technical aspects of the semichemical and highyield pulps production. *Prz. papiern.* R. 13: nr 11 s. 325—330, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 329—330.

1958

1731. Badania nad rozwłóknianiem odrzutu z celulozowni za pomocą hydrafinera. Исследования по разрыхлению на волокна отходов целлюлозных задов в гидрофайнер. Investigation on the hydrafining of pulp mill rejects. *Prz. papiern.* R. 14: nr 11 s. 321—331, wykr., rys., ilustr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 331. [Współaut.: K. Modrzejewski, J. Maj].

1732. Podstawowe poglądy na włókna celulozowe i ich zachowanie się w procesie wyrobu papieru. *Prz. papiern.* R. 14: nr 5 s. 148—151, ilustr., tab.; nr 7 s. 214—219. [Art. niepodpisany].

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2759, 2764.

TERLIKOWSKI WŁADYSŁAW
od 1946; Kat. Matematyki.

1954

1733. Tematy egzaminów wstępnych z matematyki na politechniki, szkoły inżynierskie, uniwersytety, wydziały rolne i leśne, wyższe szkoły pedagogiczne. Zob. poz. 1428.

1958

1734. Jak liczono dawniej, a jak liczymy dziś. Zob. poz. 1414.

TOMASZEWSKI JERZY
od 1946; Kat. Technologii Organicznej.

1954

1735. Chlorek *p*-ksylilenu. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 388—390.

1736. Glikol *p*-ksylilenowy. W: Preparatyka organiczna. Warszawa s. 667—668.

1955

1737. Kwas tereftalowy z chlorku *p*-ksylilenu Терефталевая кислота с хлористого *p*-ксилилена. Terephtalic acid from *p*-xylylene chloride. *Zesz. nauk. PŁ* nr 9. *Chemia* zesz 3 s. 31—43, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 41—42. [Współaut.: J. Manka, M. Wajnryb].

1738. Oleje metylosilikonowe o niskich temperaturach krzepnięcia. Zob. poz. 1233.

1739. Otrzymywanie tereftalenu dwumetylowego. Получение метилового эфира терефталевой кислоты. Synthesis of dimethyl terephtalate. *Zesz. nauk. PŁ* nr 6. *Chemia* zesz. 2 s. 81—89, tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 88. [Współaut.: M. Wajnryb, A. Zawadzki].

1957

1740. Kopolimeryzacja ε-kaprolaktamu z 2-winylopirydyną lub 2-metylo, 6-winylopirydyną w bloku i rozpuszczalniku. Сополимеризация ε-капролактама с 2-винилпиридином и с 2-метил, 6-винилпиридоном в блоке и в растворе. Copolymerisation of *E*-caprolactam with 2-vinylpirydine in bulk and in solution. *Zesz. nauk. PŁ* nr 18. *Chemia* zesz. 6 s. 57—60, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 59. [Współaut.: S. Chrzczonowicz].

TREPKA EDMUND
od 1945; Kat. Technologii Włókien i Farbiarstwa.

1947

1741. Nylon. *Wiad. chem.* R. 1: zesz. 1 s. 10—12, tab., zesz. 2 s. 9—11, tab.

1742. Obecny stan przemysłu chemicznego w niektórych krajach. *Przem. chem.* R. 3(26): nr 6 s. 214—217.

1743. Osiągnięcia światowego przemysłu barwnikarskiego. *Przem. chem.* R. 3 (26): nr 12 s. 506—513, bibliogr. s. 513. [Artykuł podpisany krypt. M. A.].

1744. Przemysł szwedzki. *Przem. chem.* R. 3 (26): nr 5 s. 183—184.

1745. Ś. p. Inż. Wiktor Sommer (1886—1947). Wspomnienie pośmiertne. *Rocz-i Chemii.* T. 21: s. 92—93, ilustr.

1746. Tendencje nowoczesnego farbiarstwa. *Przem. chem.* R. 3 (26): nr 12 s. 457—467, rys., sum., rés.

1948

1747. O kwasie celulozoglikolowym i jego znaczeniu praktycznym. Carboxymethyl-cellulose et son application. *Przem. włókien.* R. 2: nr 1—2 s. 26—28, rés., bibliogr. s. 28.

1748. Przemysł włókienniczy w Związku Radzieckim. *Przem. włókien.* R. 2 nr 11 s. 303—304, tab.

1749. Technika barwienia z pomocą barwników siarkowych. Dyeing with sulphur dyestuffs. *Przem. włókien.* R. 2: nr 6 s. 167—170, sum.

1750. Tłuszcz z wełny. *Przem. włókien.* R. 2: nr 12 s. 350—351.

1949

1751. Osiągnięcia polskich kolorystów. *Przem. włókien.* R. 3: nr 5 s. 190—192.

1752. Postępy wiedzy o włóknach. *Przem. włókien.* R. 3: nr 1—2 s. 12—19, bibliogr. s. 19.

1753. Przeobrażenia światowego przemysłu chemicznego. *Przem. chem.* R. 5 (28): nr 1 s. 6—16, sum.; R. 6 (29): 1950 nr 2—3 s. 65—70, sum., bibliogr., s. 70; R. 7 (30): 1951 nr 1 s. 6—13, streszcz., soderž., sum.

1754. Ś. p. Inż. Feliks Wiślicki. Wspomnienie pośmiertne. Notice nécrologique. *Rocz-i Chemii.* T. 23: s. 253—255, ilustr., rés.

1755. Zapalność wyrobów włókienniczych i środki zaradcze. *Przem. włókien.* R. 3: nr 10—12 s. 365—368, bibliogr. s. 368.

1950

1756. Metoda dwuetapowego farbowania i nowe jej zastosowanie. *Przem. włókien.* R. 4: nr 6 s. 280—285, streszcz., bibliogr. s. 285.

1757. Teoria farbowania. *Przem. włókien.* R. 4: nr 10—11 s. 487—489, streszcz.

1758. Włókna i ich chemiczna przeróbka. W: Kalendarz chemiczny. Łódź s. 715—744, tab.

1951

1759. Nowoczesne metody stosowania barwników. W: Chemia i technika. T. 9 Warszawa s. 365—403, bibliogr. s. 403.

1760. Prace badawcze w dziedzinie barwników. *Wiad. chem.* R. 5: zesz. 1—3 s. 35—46, bibliogr. s. 40—44.

1761. Trwałe barwienie. *Przem. włókien.* R. 5: nr 1 s. 22—27, streszcz.

1762. Zależność między barwą ciał a ich budową chemiczną. *Przem. chem.* R. 7 (30): nr 2 s. 75—78, streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 78.

1952

1763. Osiągnięcia światowego przemysłu chemicznego. Достижения мировой химической промышленности. Recent progress of world chemical industry. *Przem. chem.* R. (31) 8: nr 1 s. 2—8, R. (32) 9: 1953 nr 1 s. 29—33. R. (33) 10: 1954 nr 2 s. 99—102.

1764. Technologia farbiarstwa. Dla III roku Wydz. Chemicznego PŁ. Cz. 1—2. Łódź PWN powiel. 4° Cz. 1: ss. 188, rys., ilustr., tab.; Cz. 2 : ss. 191—501, rys., ilustr., bibliogr. s. 494—497. Politechnika Łódzka. [Współaut.: J. Łukoś].

1954

1765. Odkrycie barwników syntetycznych. *Horyz. Techn.* nr 7(71) s. 338—344, ilustr.

1766. Technologia farbiarstwa. Warszawa PWN 8° ss. 317, rys., ilustr., tab., bibliogr. s. [308—309]. [Współaut.: J. Łukoś].

1955

1767. Druk „płaski" na tkaninach. Литографическая печать на тканях. Lithographic print of fabrics. *Zesz. nauk. PŁ* nr 6. *Chemia* zesz. 2 s. 53—58, streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 58.

1768. Jakub Natanson. Warszawa PWN 8° ss. 76, nlb., ilustr.

1769. Planowanie badań naukowych. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 7 s. 2—3.

1958

1770. Chemia na Międzynarodowej Powszechnej Wystawie w Brukseli. *Wiad. chem.* R. 12: zesz. 11 s. 752—754.

1771. Eugeniusz Berger 1882—1952. *Przem. chem.* T. 37: nr 4 s. 245—246, soderž., sum., bibliogr. s. 246.

1772. Metan. *Przem. chem.* T. 37: nr 4 s. 194—195, soderž., sum., bibliogr. s. 195.

1959

1773. „Karol Raczkowski" wspomnienia pośmiertne. *Prz. włókien.* R. 13: nr 6.

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2769, 2770.

WASIAK JAN

od 1954; Kat. Chemii Organicznej.

1959

1774. On reactions of organic disulphides with dialkyl phosphites dialkyl thiophosphites and sodium derivatives. A new synthesis of 0,0,S-trialkyl thiophosphates, 0,0,S-trialkyl dithiophospha-

tes and 0,S-dialkyl hydrogen phosphorothiolates. Zob. poz. 1550.

1775. Reakcje dwusiarczków organicznych i tiosulfonianów z sodofosforynami i tiofosforynami dwualkilowymi. Zob. poz. 1556.

WESOŁOWSKA WALENTYNA
od 1949 do 1957; Kat. Technologii Celulozy i Papieru.

1955

1776. Bielenie nadtlenkami. Отбелка перекисями. Bleaching with peroxides. *Prz. papiern.* R. 11: nr 10, s. 295—300, 309—310, rys., wykr., bibliogr. s. 310.

1777. Nowy środek bielący nadtlenki (I). *Prz. papiern.* R. 11: nr 9 s. 277—281, wykr.

1778. Oleje metylosilikonowe o niskich temperaturach krzepnięcia. Zob. poz. 1233.

1956

1779. Papier wodotrwały. Próby wyjaśnienia mechanizmu wodotrwałości. *Prz. papiern.* R. 12: nr 8 s. 228—232, streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 232.

1957

1780. Wpływ warunków bielenia i mycia mas celulozowych wiskozowych na zawartość w nich składników mineralnych. *Prz. papiern.* R. 13: nr 6 s. 161—164, rys., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 164. [Współaut.: L. Bogusławski, K. Modrzejewski].

WIECZORKOWSKA-MARUSZEWSKA zob. MARUSZEWSKA-WIECZORKOWSKA

WIECZORKOWSKI JAN
od 1952 do 1956; Kat. Chemii Organicznej.

1953

1781. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. I. Syntezy tiopirofosforanów czteroalkilowych. Zob. poz. 1301.

1954

1782. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. II. Synteza selenopirofosforanów czteroalkilowych. Zob. poz. 1508.

1955

1783. Reakcja wolnego rodanu z fosforynami dwualkilowymi. Zob. poz. 1521.

1956

1784. The action of alkyl thiocyanates on esters of acids of trivalent phosphorus. Synthesis of 0, 0,S-trialkyl thiophosphates. Zob. poz. 1523.

1785. Chemia organiczna. Przewodnik metodyczny do podręcznika St. Tołłoczki i B. Bobrańskiego „Chemia organiczna" (Wyd. PWN Warszawa 1954 r.) dla kierunku: Mechaniczna Technologia Włókna. Warszawa Stud. Zaocz. Politechniki Warszawskiej 4° ss. 113, powiel. Wyższe Techniczne Studia Zaoczne. [Współaut.: K. Studniarski].

1957

1786. The action of free thiocyanogen, diacyl disulphides, bis (dialkoxyphosphinyl) disulphides and alkyl (dialkoxyphosphinyl) disulphides on esters of acids of trivalent phosphorus. Zob. poz. 1529.

1787. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. V. Działanie wolnego rodanu na fosforyny i tiofosforyny dwualkilowe. Izotiocyjanofosforany i izotiocyjanotionofosforany dwualkilowe. Zob. poz. 1536.

1788. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. VI. Amidoestry i amidy kwasów izotiocyjanofosforowego i izotiocyjanotionofosforowego. Zob. poz. 1537.

1958

1789. Reactions of alkyl alkanethiosulphonates with trialkyl phosphites. A new synthesis of 0,0,S-trialkyl thiophosphates and esters of alkanesulphinic acids. Zob. poz. 1545.

1959

1790. Fosforoorganiczne pochodne siarki i selenu. VIII. Działanie organicznych tio- i selenocyjanianów na pełne estry kwasów trójwartościowego fosforu. Synteza tiofosforanów 0,0,S-trójalkilowych, selenofosforanów 0,0,Se-trójalkilowych oraz ich analogów. Zob. poz. 1548.

1791. On reactions of organic disulphides with dialkyl phosphites, dialkyl thiophosphites and sodium derivatives. A new synthesis of 0,0,S-trialkyl thiophosphates, 0,0,S-trialkyl dithiophosphates and 0,S-dialkyl hydrogen phosphorothiolates. Zob. poz. 1550.

1792. Reakcje dwusiarczków organicznych i tiosulfonianów z sodofosforynami i tiofosforynami dwualkilowymi. Zob. poz. 1556.

WILKOSZEWSKI BOGUMIŁ
od 1945 do 1953; Kat. Chemii Ogólnej.

1949

1793. Chemia analityczna jakościowa w zarysie. Do użytku studentów Wydz. Włókienniczego PŁ. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 147, III, nlb,. rys., tab., powiel.

1950

1794. Dział analityczny. W: Kalendarz chemiczny. Łódź s. 301—368, rys., tab., bibliogr. s. 367.

1952

1795. Chemia analityczna jakościowa w zarysie. Do użytku studentów politechnik. Wyd. 2 Łódź PWN 4° ss. 141, III, rys., wykr., tab., powiel. Politechnika Łódzka.

1796. Chemia w technice maszynowej. Do użytku studentów Wydz. Mechanicznego PŁ. Łódź PWN 4° ss. 205, III, tab., tabl., rys., wykr., bibliogr. s. 205, powiel.

WITEK TADEUSZ
od 1948; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1955

1797. O optycznych badaniach związków kompleksowych w roztworach. Zob. poz. 1816.

1798. Z badań nad reakcją między jodem a dwutlenkiem siarki. Zob. poz. 1817.

1799. Zarys analizy jakościowej i ilościowej. Cz. 1—2. Zob. poz. 1818.

1800. Związki trójtlenku arsenu z niektórymi halogenkami potasowców. Zob. poz. 1338.

1957

1801. Kinetyka reakcji między jodowodorem a dwutlenkiem siarki na granicy faz ciecz—gaz. Zob. poz. 1819.

1958

1802. Związki kompleksowe dwutlenku siarki z HCL, HBr i HJ. Zob. poz. 1823.

1959

1803. Chemiczne działanie fal ultradźwiękowych. Zob. poz. 1826.

1804. Kinetyka reakcji redukcji nadmanganianu potasowego za pomocą bromku potasowego. Kinetics of the reaction between $KMnO_4$ and KBr. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 87—88.

1805. Wpływ fal ultradźwiękowych na koagulacje ługów pocelulozowych. Zob. poz. 1828.

1806. Związki kompleksowe dwutlenku selenu z chlorowcowodorami. Zob. poz. 1829.

WITEKOWA STANISŁAWA
od 1946; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1946

1807. Zarys chemii analitycznej jakościowej. Łódź Koło Chemików Studentów PŁ 4° ss. VIII, 124, err., powiel.

1947

1808. Chemia analityczna. Analiza jakościowa. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 345, III, nlb., rys., tab., powiel.

Toż: Wyd. 2. Łódź 1948 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 429, IV, rys., tab., powiel.

Toż: Wyd. 3 popr. i rozszerz. T. 1—2. Łódź 1949 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ. 4° powiel. T. 1 ss. 242, IV rys., tab.; T. 2 s. 243—562, VIII, rys., tab.

Toż pt.: Chemia analityczna. Analiza jakościowa z uwzględnieniem analizy semimikro. Wyd. 4 popr. i rozszerz. Cz. 1—3 Łódź 1951 Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych 4° Cz. 1 ss. 270, III, tab.; Cz. 2. ss. 250, V, tab.; Cz. 3. ss. 176, IV, rys., tab., powiel.

1809. Obliczenia stechiometryczne. Łódź Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ. 4° ss. 160, nlb., powiel.

Toż: Wyd. 2 popr. i rozszerz. Łódź 1948 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. 177, nlb., wykr., powiel.

Toż: Wyd. 3 popr. i rozszerz. Łódź 1950 Państw. Zakł. Wydawn. Szkolnych 4° ss. 184, II, wykr., powiel.

1950

1810. O technice semimikro analizy. *Wiad. chem.* R. 4: zesz. 5—6(41—42) s. 174—189, rys., tab., bibliogr. s. 189.

1811. Rozpuszczalność trójtlenku arsenu w wodnych roztworach elektrolitów. Zob. poz. 1331.

1951

1812. Kinetyka reakcji między kwasem arsenawym a jodem na granicy faz woda—rozpuszczalnik organiczny. *Rocz-i Chemii.* T. 25: zesz. 1 s. 3—34, rys., wykr., tab., streszcz., sum., bibliogr. s. 33.

1952

1813. Podstawy chemii analitycznej ilościowej Cz. 1—2 Łódź PWN 4° Cz. 1: ss. 241, VIII, rys., wykr., tab., tabl.; Cz. 2: ss. 332, IX, rys., wykr., tabl., tab., powiel. Politechnika Łódzka.

1953

1814. O powstaniu i rozwoju Politechniki Łódzkiej. *Życie Szk. Wyższej* nr 5 s. 118—123.

1955

1815. Chemia ogólna. Przewodnik metodyczny do skryptu E. Kowalskiej „Chemia ogólna" dla kierunku: Mechaniczna Technologia Włókna. War-

szawa Studium Zaoczne PW 4° ss. 81, nlb., rys., tab., powiel. Wyższe Techniczne Studia Zaoczne.

1816. O optycznych badaniach związków kompleksowych w roztworach. *Wiad. chem.* R. 9: zesz. 3 (94) s. 151—164, wykr., bibliogr. s. 164. [Współaut.: T. Witek].

1817. Z badań nad reakcją między jodem a dwutlenkiem siarki. Из исследований реакции между иодом и двуокисью серы. Researches concerning the reaction between iodine and sulphur dioxide. *Zesz. nauk. PŁ* nr 5 *Chemia Spoż.* zesz. 1 s. 73—86, tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 85. [Współaut.: T. Witek].

1818. Zarys analizy jakościowej i ilościowej. Cz. 1—2 Łódź PWN 8° powiel. Cz. 1: Ćwiczenia z analizy jakościowej 1955 ss. 280, rys., tab.; cz. 2: Ćwiczenia z analizy ilościowej. 1955 ss. 248, nlb., rys., tab., wykr. [Brak tyt. nadrzęd. w cz. 2].

Toż pt.: Ćwiczenia z analizy jakościowej i ilościowej. Wyd. 2 Łódź 1957—58 PWN. Cz. 1—2. Cz. 1 1957 ss. 319, rys., tab., cz. 2. 1958 ss. 309, rys., tab., wykr. Skrypt dla Szkół Wyższych. [Współaut.: T. Witek].

1957

1819. Kinetyka reakcji między jodowodorem a dwutlenkiem siarki na granicy faz ciecz—gaz. Kinetics of the reaction between iodhydride and sulphur dioxide on the inter-phase gas—liquid border. *Rocz-i Chemii.* T. 31: zesz. 2 s. 437—447, tabl., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 446. [Współaut.: T. Witek].

1820. Kinetyka reakcji między roztworem jodu a gazowym dwutlenkiem siarki na granicy faz ciecz—gaz. Kinetics of the reaction between iodine solution and gaseous sulphur dioxide on the inter-phase border of liquid and gas. *Rocz-i Chemii.* T. 31: zesz. 2: s. 395—412, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. 409—410.

1821. Spektrofotometryczne badania nad związkami kwasu molibdenowego ze sprężonymi cyjankami. I. Kompleksy ze związkami pursydowymi [13] II. Kompleks z $K_4[Mo(CN)_8]$. Спектрофотометрические исследования соединений молибденовой кислоты с комплексными цианидами. Spectrophotometric investigation of the compounds molibdenic acid with complex cyanides. I. The complexes with prussian compounds. II. The complex with $K_4[Mo(CN)_8]$. *Zesz. nauk. PŁ* nr 18. *Chemia* zesz. 6 s. 23—37, wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 35; *Zesz. nauk. PŁ* nr 22. *Chemia* 1958 zesz. 7 s. 35—45, wykr., tab., streszcz., sum., bibliogr. s. 44—45.

1958

1822. Spektrofotometryczne badania nad związkami kwasu molibdenowego ze sprzężonymi cyjankami. II. Kompleks z $K_4[Mo(CN)_8]$. Spectrophotometric investigation of the molibdenic acid with complex cyanides. II. The complex with $K_4[Mo(CN)_8]$. *Zesz. nauk. PŁ* nr 22. *Chemia* zesz. 7 s. 35—45, wykr., tab., streszcz., sum., bibliogr. s. 44—45., powiel.

1823. Związki kompleksowe dwutlenku siarki z HCL, HBr i HJ. The complex compound of sulphur-dioxide with HCL, HBr and HJ. *Zesz. nauk. PŁ* nr 22. *Chemia* zesz. 7 s. 17—34, rys., wykr., tab., streszcz., sum., bibliogr. s. 32—34, powiel. [Współaut.: T. Paryjczak, T. Witek].

1959

1824. Adsorpcja błękitu metylenowego na węglu aktywnym w polu ultradźwiękowym. Adsorption of methylene blue on activated coal in ultrasonic field. [Współaut.: W. Kamiński]. W: VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 150—151.

1825. Badania nad zależnością absorpcji promieniowania świetlnego wodnych roztworów związków nieorganicznych od ich składu. The dependence of light absorption of the inorganic compounds aqueous solutions and their composition. [Współaut.: B. Łaszkiewicz]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 89—90.

1826. Chemiczne działanie fal ultradźwiękowych. Chemical action of ultrasound waves. [Współaut.: A. Lewicki, T. Witek]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 89.

1827. Kinetyka reakcji pomiędzy jodem a dwutlenkiem siarki na granicy faz ciecz—ciecz. Kinetics of the reaction between iodine and sulphur dioxide on the interface liquid—liquid. [Współaut.: A. Lewicki]. W.: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 88.

1828. Wpływ fal ultradźwiękowych na koagulacje ługów pocelulozowych. The influence of ultrasonics on the coagulation of cellulose waste liquor. [Współaut.: T. Paryjczak, T. Witek]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa

Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 461—462.

1829. Związki kompleksowe dwutlenku selenu z chlorowcowodorami. The complex compounds of selenium dioxide and hydrogen halides. [Współaut.: T. Witek, T. Paryjczak]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9 —12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 90.

WŁODARCZYK MIROSŁAW
od 1959; Kat. Technologii Organicznej.

1959

1830. Polymerization of ε-caprolactame in nonpolar solvents in the presence of the sodium salt of ε-caprolactame and CO_2. Zob. poz. 1242.

WOJACZYŃSKI KRZYSZTOF
od 1958; Kat. Chemii Organicznej.

1959

1831. Synteza izomerycznych dwupirydylopropanów i trójpirydylopentanów i ich niektóre przemiany. Zob. poz. 1563.

WOJNO TADEUSZ JERZY
od 1945 do 1949; b. Kat. Krystalografii i Mineralogii.

1948

1832. Krystalografia i mineralogia wg wykładów Tadeusza Wojno na Wydz. Chemicznym PŁ. Zob. poz. 1664.

1833. Über einige Beziehungen bei den kristallographischen Symmetrieoperatationen. W: Festsschrift Paul Niggli. Zürich s. 114—126.

WOJTKIEWICZ WINCENTY
od 1949; Kat. Technologii Barwników.

1951

1834. Wstęp do chemii barwników. Zesz. 1—2 Łódź PWN 4°. Zesz. 1 1951 ss. 227, nlb., wykr., tab., bibliogr. s. 221—227; zesz. 2 1952 ss. 208, II, tab., bibliogr. s. 204—208, powiel. Politechnika Łódzka.

1953

1835. Chemia produktów pośrednich i barwników syntetycznych. Zesz. 1—5 PWN 4° powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka. Zesz. 1: Produkty pośrednie. Kraków 1953 ss, 220, tab., rys., bibliogr. s. 219—220; zesz. 2: Produkty pośrednie. Kraków 1953. ss. 261, rys., wykr.. tab., bibliogr. s. 261; zesz. 3: Barwniki syntetyczne. Kraków 1954 ss. 326, rys., wykr., tab., tabl.; zesz. 4: Barwniki syntetyczne (łącznie) z indeksem barwników do zeszytu 3 i 4 Łódź 1956 ss. 377, tab.; zesz. 5: Barwniki syntetyczne. Łódź 1958 ss. 252, rys., tab., bibliogr. s. 216—222.

1957

1836. Barwniki syntetyczne. W: Technologia chemiczna organiczna. T. 1. Warszawa s. 931—1053, rys., tab., bibliogr. s. 1052—1053.

1837. Podstawy teoretyczne chemii barwników. W: Chemia i technika. T. 9 Warszawa s. 9—86, tab., bibliogr. s. 85—86.

1838. Przerób produktów aromatycznych. W: Technologia chemiczna organiczna. T. 1 Warszawa s. 662—807, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 806—807.

WRÓBEL JERZY
od 1947 do 1953; Kat. Chemii Organicznej.

1951

1839. Zastosowanie estru etylowego kwasu mukonowego do reakcji Diesla-Adlera. *Rocz-i Chemii.* T. 25: zesz. 2 s. 255—256, bibliogr. s. 256.

WYSZYŃSKI FELIKS
od 1947 do 1954; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1949

1840. Praktyczne wskazówki do ćwiczeń z analizy ilościowej w zakresie programu stopnia inżynierskiego na Wydz. Włókienniczym PŁ. Zob. poz. 1252.

1951

1841. Ćwiczenia z analizy ilościowej w zakresie programu stopnia inżynierskiego na Wydz. Włókienniczym PŁ. Zob. poz. 1253.

ZAJĄC HENRYK
od 1948; Kat. Chemii Organicznej.

1959

1842. Synteza izomerycznych dwupirydylopropanów i trójpirydylopentanów i ich niektóre przemiany. Zob. poz. 1563.

ZAWADZKI ROMUALD
od 1948; Kat. Matematyki.

1957

1843. Les équations des fonctions extremales dans les familles des fonctions univalentes algébriques non bornées. *Bull. Soc. Łódź* Cl. III mathém. nat. Vol. 8, 10; s. 1—21, bibliogr. s. 21.

1844. Sur les fonctions univalentes algébriques. *Bull. Soc. Sc. Łódź.* Cl. III mathém. nat. Vol. 8, 1: s. 1—21, bibliogr. s. 21.

ZWIERZAK ANDRZEJ
od 1953; Kat. Chemii Organicznej.

1954

1845. O syntezie niektórych pochodnych 3,5-dwuoksopirazolidyny. Zob. poz. 1231.

ŻUBRAŃSKA WALENTYNA
od 1946 do 1956; Kat. Chemii Nieorganicznej.

1950

1846. Rozpuszczalność trójtlenku arsenu w wodnych roztworach elektrolitów. Zob. poz. 1331.

ADAMSKI ZDZISŁAW
od 1951; Kat. Wykończalnictwa Przędzy i Tkanin.

1956

1847. Apretura i obciążanie jedwabiu naturalnego. W: Apretura tkanin. Łódź s. 206—216, ilustr., rys., bibliogr. s. 215—216, powiel.

1848. Apretura tkanin z jedwabiu sztucznego. W: Apretura tkanin. Łódź s. 119—151, rys., ilustr., bibliogr. s. 151, powiel.

1959

1849. Barwienie. W: Laboratorium chemicznej obróbki włókna. Cz. 1 Łódź s. 29—129, tab.

1850. Druk bezpośredni. Ćw. 51—Ćw. 60. W: Laboratorium chemicznej obróbki włókna. Cz. 1. Łódź s. 138—162.

1851. Włókiennictwo. [Współaut.: T. Jędryka i in.]. W: Terminarz Technika 1959 [Warszawa] s. 193—240, tab., rys.

BEŹNICKI MARCELI
od 1958; Kat. Tkactwa.

1958

1852. Czego wymagamy od czółenek tkackich. *Technik włókien.* R. 7: nr 9 s. 286—289, rys., tab., bibliogr. s. 289.

1959

1853. Elektryfikacja — jedna z dróg rozwoju krosien. *Techn. włókien.* R. 8: nr 8 s. 240—245, ilustr., rys., bibliogr. s. 245—246.

BOROWIK KRYSTYNA
od 1950 do 1951; Kat. Urządzeń Przemysłowych Zakładów Włókienniczych.

1951

1854. „Weather-Ometer" — aparat do badania wpływu naświetlania i deszczu na niektóre właściwości mechaniczne i wybarwienia tkanin. „Weather-Ometer" — аппарат для исследования влияния облучения и дождя на некоторые механические свойства тканей и их окраску. „Weather-Ometer" apparatus for testing the influence of light and rain on some mechanical properties and dyeing effects of fabrics. *Pr. Gł. Inst. Włókien.* R. 1: zesz. 2: s. 1—8, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 8.

BORYNIEC ATANAZY
od 1949; Kat. Technologii Włókien Sztucznych.

1950

1855. Formowanie włókien w procesie wiskozowym. Образование волокон в вискозном производстве. La formation des fibres dans le procédé de la viscose. Forming of fibres in a viscous process. *Biul. Gł. Inst. Włókien.* R. 2: nr 1(2) s. 1—15, rys., ilustr., streszcz., soderž., réz., sum., bibliogr. s. 15.

1856. Włókna sztuczne i syntetyczne. Chemia stosowana. *Wszechnica Radiowa* zesz. 3.

1857. Włókna sztuczne w świetle badań nad ciałami wielkocząsteczkowymi. W: Chemia i technika. T. 7. Warszawa s. 87—144, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 144.

1952

1858. Celuloza. W: Fabrykacja włókien sztucznych sposobem wiskozowym. Warszawa s. 104—121, rys., tab.

1859. Fabrykacja wiskozy. W: Fabrykacja wło-

kien sztucznych sposobem wiskozowym. Warszawa s. 126—174, ilustr., rys., wykr., tab.

1860. Fabrykacja włókien sztucznych sposobem wiskozowym. Red. ... Zob. poz. 2672.

1861. Ogólny zarys procesu wiskozowego. W: Fabrykacja włókien sztucznych sposobem wiskozowym. Warszawa s. 122—125.

1862. Otrzymywanie mas celulozowych. W: Fabrykacja włókien sztucznych sposobem wiskozowym. Warszawa s. 100—103.

1863. Surowce celulozowe. W: Fabrykacja włókien sztucznych sposobem wiskozowym. Warszawa s. 91—99, rys., tab.

1864. Usprawnione metody fabrykacji wiskozy. W: Fabrykacja włókien sztucznych sposobem wiskozowym. Warszawa s. 175—178, ilustr., rys.

1865. Włókna sztuczne. Cz. 1—2. Łódź PWN 4° Politechnika Łódzka, powiel. Cz. 1 1953 ss. 181, nlb., rys., wykr., tab., bibliogr. s. 181; cz. 2: 1952 Pod red. ... Zob. poz. 2677.

1955

1866. Surowce włókiennicze naturalne i sztuczne. [Współaut.: T. Żyliński]. W: Kalendarz chemiczny [Wyd. 4 rozszerz.]. Cz. 1. T. 2. Warszawa s. 1252—1271, rys., wykr., tab.

1867. Włókna sztuczne. W: Kalendarz chemiczny. [Wyd. 4 rozszerz.]. Cz. 1. T. 2. Warszawa s. 946—953, rys., wykr., bibliogr. 1035 [poz. 57, 107, 181, 186].

1956

1868. Technologia włókien sztucznych. Warszawa PWT 8° ss. 458, nlb., rys., ilustr., wykr., tab., err., bibliogr. s. 34, 292—295, 415—418.

1957

1869. Urządzenie do odgazowania i obróbki płynami szpulowego jedwabiu wiskozowego. W: Kierunki rozwojowe maszyn włókienniczych. Łódź s. 146—151, rys., [Współaut.: Z. Skoraczyński].

1958

1870. Włókna sztuczne. W: Technologia chemiczna organiczna. T. 2. Warszawa s. 357—450, rys., ilustr., tab., bibliogr. s. 450.
— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2754.

BRATKOWSKI WŁADYSŁAW
od 1945; Kat. Przędzalnictwa Włókien Łykowych.

1945

1871. Bawełna—len—konopie—juta. *Prz. włókien.* R. 1: nr 7 s. 5—9, tabl.

1872. Idea planowości w gospodarce społecznej. *Prz. techn.* R. 66: nr 6 s. 5—6.

1873. Naukowa organizacja włókiennictwa. *Prz. włókien.* R. 1: nr 2 s. 3—8.

1874. Przędziwo syntetyczne o charakterze wełny. *Prz. włókien.* R. 1: nr 4 s. 7—9.

1875. Technika a ustrój gospodarczy. *Prz. techn.* R. 66: nr 3 s. 11—12.

1876. Z publikacji i prac badawczych zagranicy. *Prz. włókien.* R. 1: nr 5 s. 14—18. [Art. podpisany krypt. W. B.].

1877. Zagadnienie technicznej racjonalizacji lniarstwa. *Prz. włókien.* R. 1: nr 1 s. 5—10, rys., tabl.; nr 3 s. 3—8, rys.

1946

1878. Przeróbka lnu na zielono. *Prz. włókien.* R. 2: nr 8 s. 35—36.

1879. Racjonalizacja sortownictwa szmat. *Prz. włókien.* R. 2: nr 10 s. 16—19, rys.

1880. Szkolnictwo przemysłowe. *Prz. włókien.* R. 2: nr 2 s. 1—5.

1881. Z przeszłości w przyszłość włókiennictwa. *Prz. włókien.* R. 2: nr 3 s. 1—4; nr 5 s. 3—6.

1948

1882. Dlaczego jednak konopie zamiast lnu? *Przem. włókien.* R. 2: nr 9—10 s. 269—272.

1883. Konopie zamiast lnu. Le chanvre au lieu du lin. *Przem. włókien.* R. 2: nr 3—4 s. 109—118, ilustr., tab., streszcz.

1884. Len i konopie w Związku Radzieckim. Le lin et le chanvre dans l'Union Soviétique. *Przem. włókien.* R. 2: nr 6 s. 163—167, tab.

1885. Lniarstwo w Belgii. La culture du lin en Belgique. *Przem. włókien.* R. 2: nr 5 s. 121—122.

1886. Racjonalizacja lniarstwa w Związku Radzieckim. *Przem. włókien.* R. 2: nr 11 s. 304—307, rys., tab.

1887. Turbiny międląco-trzepiące czy trzepaki belgijskie? Turbine scutching machines or Belgian scutching wheels? *Przem. włókien.* R. 2: nr 1—2 s. 22—26, tab., sum.

1888. Współzawodnictwo a wynalazczość. La compétition et l'invention. *Przem. włókien.* R. 2: nr 3—4 s. 69—72.

1949

1889. Len i konopie w gospodarce włókienniczej Europy. *Prz. techn.* R. 70: nr 1—2 s. 34—38, tab.

1890. Mechanizacja przędzalnictwa lnu i rola w niej Girarda. Механизация прядения льна и роль

в ней Жирарда. La mécanisation de filage du lin et le role de Girard. The mechanisation of the flax industry and the part played in it by Girard. *Włókien.* R. 1: nr 2 s. B-80-B-97, rys., streszcz., sum., soderž., bibliogr. s. B-96.

1951

1891. Skrócone systemy przędzenia. *Przem. włókien.* R. 5: nr 5 s. 202—203.

1892. Zastosowanie żyłki steelonowej w celu polepszenia procesu przędzalniczego. *Przem. włókien.* R. 5: nr 5 s. 198—199.

1952

1893. Przędzalnictwo. T. 1. Warszawa PWT 8° ss. 270, ilustr., rys., wykr., tab., err.

1955

1894. Nowa technologia wyprawy i przerobu włókien łykowych oraz jej uzasadnienie gospodarczo-techniczne. Новая технология подготовки и обработки лубяных волокон и ее экономическое обоснование. New method of decortication raw flax and hemp and its economical basis. *Arch. Budowy Maszyn.* T. 2: zesz. 3 s. 285—317, rys., tab., tabl., streszcz., soderž., sum.

1957

1895. Ze wspomnień nestora polskich włókienników. Aus den Erinnerungen von Nestor der polnischen Textil-Fachleute. From the memoirs of nestor of polish textile men. Из воспоминаний нестора польских текстильщиков. *Przem. włókien.* R. 11: nr 11 s. 530—533.

CABAN TADEUSZ
od 1950 do 1956; Kat. Przędzalnictwa.

1951

1896. Badanie długości sztucznych włókien ciętych typu bawełnianego. Porównanie metod: mierząco-liczącej, czeszącej i Ballsa. Методы исследования длины исскуственных штапельных волокон хлопчато-бумажного типа. *Pr. Gł. Inst. Włókien.* R. 1: zesz. 1 s. 15—36, rys., wykr., tab., soderž., err.

CHWALIBÓG MARIAN
od 1945; Kat. Części Maszyn Włókienniczych i Kat. Konstrukcji Maszyn Włókienniczych.

1946

1897. Gospodarcze podstawy stosowania uchwytów i przyrządów specjalnych. *Mechanik.* R. 19: zesz. 12 s. 496—500, wykr.

1952

1898. Kalendarzyk elektrotechniczny.... Kom. red... Zob. poz. 2673.

1899. Tablice techniczne. T. 101—T. 148, T. 150—T. 151. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 177—224, rys., tab.; 226—227, tab.

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

1900. Technologia i obróbka materiałów. Dla I roku Wydz. Elektr. PŁ. Cz. 1: Metaloznawstwo. Grzejnictwo w metalurgii. Łódź PWN 4° ss. 123, tab., tabl., powiel. Politechnika Łódzka.

1901. Wytrzymałość materiałów. Części maszyn. T. 164—T. 169. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 244—252, rys., tab.;

Toż: W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1954—1955. Wyd. 9 Warszawa 1953 jak wyd. 1952.

Toż: T. 133—T. 146. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 171—191, rys., tab., bibliogr. s. 191.

1954

1902. Pojęcia teoretyczne a techniczne. *Zesz. nauk. PŁ* nr 1. *Mechanika* zesz. 1 s. 56—59, rys.

1959

1903. Bezpieczeństwo i higiena pracy. T. 850—T. 853. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 1305—1307, rys., tab.

1904. Części maszyn. T. 166—T. 176. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 231—242, rys., tab.

1905. Materiały. T. 68, T. 70—T. 72, T. 74—T. 97, T. 129, T. 130. W: Kalendarzyk elektrotechniczny. Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Warszawa s. 105—135, rys., tab., 165—167, tab., bibliogr. s. 169.

CZARNECKI TADEUSZ
od 1951 do 1955; Wykładowca.

1948

1906. Dziewiarstwo. W: Przewodnik włókniarza. T. 4: Łódź s. 125—200, rys., tab., wykr.

1951

1907. Tkactwo a dziewiarstwo. *Przem. włókien.* R. 5: nr 5 s. 205—207.

DOBERCZAK ANDRZEJ
od 1950; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1951

1908. Laboratorium miernictwa włókienniczego. [Cz.] 1. Zob. poz. 2666.

1909. Wełna królików angorskich jako surowiec włókienniczy. Шерсть ангорских кроликов как текстильное сырье. Angora rabbit wool as textile raw material. *Pr. Gł. Inst. Włókien.* R. 1: zesz. 2 s. 9—18, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., err., bibliogr. s. 17.

1954

1910. Wełnoznawstwo. Łódź PWN 8° ss. 222, nlb., ilustr., wykr., rys., tabl., tab., bibliogr. s. [223], powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka. T. 129.

1958

1911. Materiałoznawstwo włókiennicze. Zob. poz. 2717.

1912. Włóknoznawstwo bawełny, włókien łykowych i wełny. Warszawa Wydawn. Przem. Lekk. i Spoż. 8° ss. 466, nlb., ilustr., rys., tab., tabl., err., bibliogr. s. 467. [Współaut.: S. Dowgielewicz, W. Żurek].

DOWGIELEWICZ STANISŁAW
od 1949 do 1951; Kat. Surowców Włókienniczych Naturalnych i Metrologii.

1949

1913. Len. *Życie włókien.* R. 4: nr 7—8 s. 18; nr 10 s. 13.

1914. Możliwości uprawy konopi południowych w Polsce. *Życie włókien.* R. 4: nr 11 s. 12; nr 12 s. 11.

1950

1915. Janowiec i żarnowiec. *Przem. włókien.* R. 4: nr 5 s. 184—193, ilustr., rys., bibliogr. s. 193.

1951

1916. Kenaf — radziecka namiastka juty. *Przem. włókien.* R. 5: nr 9 s. 325—332, ilustr., rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 332.

1917. Laboratorium miernictwa włókienniczego. [Cz.] 1. Zob. poz. 2666.

1918. Nowe rośliny włóknodajne. *Przem. włókien.* R. 5: nr 5 s. 186—198.

1953

1919. Nowe surowce łykowe. *Pr. Inst. Ekon. i Org. Przem.* zesz. 7 (16) s. 1—79, nlb., ilustr., rys., tab., soderž., err., bibliogr. s. [80].

1954

1920. Badania laboratoryjne elementarnego włókna ramii. Лабораторные испытания элементарного волокна рами. Laboratoriumuntersuchungen von Ramieelementarfasser. *Pr. Inst. Włókien.* R. 4: zesz. 12 s. 12—20, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., Zsf., err.

1921. Charakterystyka czesanego włókna ramii i wyczesków ramiowych na podstawie oceny organotechnicznej i analizy laboratoryjnej. Характеристика чесанного волокна рами и очесов на основании органолептической оцены и лабораторного анализа. Charakteristik von Hechel und Hede-Ramiefaser auf Grund von organotechnischer Beurteilung und Laboratorium-analyse. *Pr. Inst. Włókien.* R. 4: zesz. 12 s. 48—62, nlb., tabl., wykr., streszcz., soderž., Zsf., err. [Współaut.: J. Głowacki].

1922. Charakterystyka surowego włókna ramii (China grass) na podstawie oceny organotechnicznej i analizy laboratoryjnej. Характеристика луба рами (China grass) на основании органолептической оцены и лабораторного анализа. Charakteristik von Ramierohfaser (China grass) auf Grund der organotechnischen Beurteilung und laboratorischer Analyse. *Pr. Inst. Włókien.* R. 4: zesz. 12 s. 1—11, tab., streszcz., soderž., Zsf. [Współaut.: J. Głowacki].

1923. Roślinne surowce włókiennicze. Warszawa PWN 8° ss. 457, rys., tab., bibliogr. s. 409—411, err.

1958

1924. Włóknoznawstwo bawełny, włókien łykowych i wełny. Zob. poz. 1912.
— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2760.

DUTKOWSKI STEFAN
od 1948 do 1951; b. Kat. Części Maszyn i Konstrukcji Maszyn Włókienniczych.

1949

1925. Pierwsza polska maszyna do szycia LZ3 „Łucznik". *Przem. włókien.* R. 3: nr 10—12 s. 372—373, rys. [Nazwisko autora mylnie wydrukowano Dudkowski Stefan].

GAIK ANTONI
od 1950 do 1955; Wykładowca.

1950

1926. Nowe kierunki w budowie tkaniny. *Przem. włókien.* R. 4: nr 1—2 s. 28—36, ilustr., rys., tab.

1951

1927. Prawidłowy układ gatunków w sklasyfikowanych asortymentach tkanin. *Przem. włókien.* R. 5: nr 5 s. 203—204.

1955

1928. Laboratoryjna kontrola jakości tkanin. Cz. 1—2. *Normaliz.* R. 23: zesz. 4 s. 200—204, tab., streszcz.; zesz. 5 s. 273—279, tab., wykr., streszcz., bibliogr. s. 279.

GLUZA JERZY
od 1949; Kat. Mechaniki Technicznej.

1952

1929. Zbiór zadań z mechaniki. Cz. 1—3. Zob. poz. 2678.

1957

1930. Wyznaczanie przyspieszeń w płaskich mechanizmach w oparciu o własności bieguna przegięć. W: Materiały z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Katedr i Zakładów Teorii Mechanizmów i Maszyn. Rogów 15—28 czerwca 1956 r. Warszawa s. 408—414 a, rys.

GROSSMAN JÓZEF
od 1948 do 1955; Kat. Tkactwa.

1954

1931. Rozwój tkactwa w ciągu 10-lecia PRL. *Przem. włókien.* R. 8: nr 4 s. 112—114, streszcz.

GRUDNIEWSKI MICHAŁ
od 1954; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1959

1932. Laboratorium nauki o włóknie. Oprac..... Zob. poz. 2735.

HUNKA JULIAN
od 1947 do 1958; Kat. Konstrukcji Maszyn Włókienniczych.

1949

1933. Dwuskrętowa skręcarka. *Przem. włókien.* R. 3: nr 4 s. 135—136, rys.

1934. Normalizacja w dziedzinie maszyn włókienniczych. *Przem. włókien.* R. 3: nr 3 s. 82—83.

1951

1935. Wytyczne dla rozwoju krosien tkackich. *Przem. włókien.* R. 5: nr 6 s. 249—250, streszcz.

1936. Wytyczne dla rozwoju przędzarek i skręcarek. *Przem. włókien.* R. 5: nr 4 s. 173—175, streszcz.

1952

1937. Stosowanie właściwych rozciągów w przędzalnictwie włókien krótkich i długich. *Przem. włókien.* R. 6: nr 4 s. 127—130, streszcz.

1955

1938. Analiza sił tarcia między włóknami przy rozciągu taśmy przędzalniczej z włókien nieciągłych. Анализ сил трения между волокнами при вытяжке ленты из неконтинуозных волокон. Analysis of the forces of friction between fibres in the draft of a band consisting of non-continuous fibres. *Arch. Budowy Maszyn.* T. 2: zesz. 2 s. 121—173, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 171.

JABŁOŃSKI WŁADYSŁAW
od 1956; Kat. Przędzalnictwa.

1957

1939. Badania nad ustaleniem optymalnego procesu technologicznego przędzenia sztucznego włókna ciętego na maszynach bawełniarskich. Untersuchungen zur Feststellung der optimalen technologischen Bedingungen bei der Verarbeitung von Stapelfaser auf Baumwollspinmaschinen. Tests to state the optimal technological conditions of spinning man-made staple fibre on cotton spinning machines. Исследования для определения оптимальных технических условий прядения штапельного волокна на машинах хлопчатобумажного прядения. I. *Przem. włókien.* R. 11: nr 1 s. 8—11, tab., wykr., streszcz., bibliogr. s. 11. [Współaut.: J. Planer].

1940. Badania nad ustaleniem optymalnego procesu technologicznego przędzenia wiskozowego włókna ciętego na maszynach bawełniarskich. II. Untersuchungen zur Feststellung der optimalen technologischen Bedingungen bei der Verarbeitung von Stapelfasern auf Baumwollmaschinen. II. Tests to state the optimal technical conditions of spinning man-made staple fibre on cotton spinning machines. II. Исследования для определения оптимальных технических условий прядения штапельного волокна на машинах хлопчатобумажного прядения. II. *Przem. włókien.* R. 11: nr 3 s. 117—120, tab., wykr., streszcz., bibliogr. s. 120. [Współaut.: J. Planer].

1958

1941. Badania nad ustaleniem najwłaściwszej metody przędzenia mieszanek bawełny z włóknami poliamidowymi produkcji krajowej. Studies for determining the most suitable spinning system of cotton and Polish made polyamide fibre blends. Études de la détermination de la meilleure méthode pour la filature des mélanges des fibres depolyamides (production polonaise) avec coton. Untersuchungen über die Bestimmung des rationellsten spinnsystems für die Mischungen Baumwolle-Polyamidfasern (polnischer Herstellung). Исследования для определения оптимального метода прядения смеси хлопок полиамидное волокно польской продукции. *Prz. włókien.* R. 12: nr 10 s. 485—488, tab., streszcz.; nr 12 s. 580—588, wykr., tab., bibliogr. s. 588. [Współaut.: K. Prindisz].

1942. Badanie zrywności na przędzarkach obrączkowych w czesankowych przędzalniach wełny. Zob. poz. 1992.

1959

1943. Modernizacja i postęp techniczny w przędzalniach. Łódź Zarz. Gł. Zw. Zawod. Prac. Przem. Włókien. Odzież i Skórz. w Polsce 4° ss. 18, tab., powiel. Materiały Pomocnicze do Szkolenia Członków Samorządów Robotniczych.

1944. Wpływ okresowego rozkładu masy taśmy z rozciągarki na jakościowe właściwości przędzy. Periodic silver mass distribution after a reducer and its influence on qualitative properties of the yarn. Influence de l'extension périodique du ruban du banc d'étirage sur les propriétés qualitatives du fil. Der Einfluss der periodischen Aufteilung der Masse in Streckbändern auf die Güteeigenschaften des Garnes. Влияние периодического разложения массы ленты из ленточной машины на качественные пряжи. *Prz. włókien.* [R. 13]: nr 4 [specjalny] s. 14—17 rys., wykr., tab., sum., bibliogr. s. 17. [Współaut.: Z. Kozłowski].

JACKOWSKI TADEUSZ
od 1957; Kat. Przędzalnictwa.

1958

1945. „Versatex" L. S. — nowy aparat rozciągowy dla długich włókien. *Technik włókien.* R. 7: nr 7—8 s. 230—233, ilustr., rys., tab., bibliogr. s. 233.

1946. Wpływ koloidalnego krzemu na proces przerobu bawełny i jakość przędzy I. II. Effect of colloidal silica on the processing of cotton and yarn quality. L'influence du silicium colloide sur le procédé technologique du filé. Einfluss des kolloidalen Siliziums auf die Verarbeitung von Baumwolle und die Garnqualität. Влияние коллоидного кремния на переработку хлопка и качество пряжи. *Prz. włókien.* R. 12 nr 3 s. 122—129, ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., nr 5/6 s. 263—267, tab., bibliogr. s. 267.

JARZĘBIŃSKI KAZIMIERZ
od 1947 do 1951; Kat. Wykończalnictwa Przędzy i Tkanin.

1947

1947. Barwniki syntetyczne w farbiarstwie. *Życie włókien.* R. 2: nr 9 s. 9.

1948

1948. Aparaty stosowane w farbiarstwie. *Życie włókien.* R. 3: nr 11 s. 6.

JĘDRUSIAK ZENON
od 1952; Kat. Wykończalnictwa Przędzy i Tkanin.

1955

1949. Druk bezpośredni barwnikami siarkowymi przy użyciu chlorhydryny etylenu. Zob. poz. 2041.

1956

1950. Apretury szlachetne i specjalne tkanin. [Współaut.: J. Brzeziński, R. Sobczak]. W: Apretura tkanin. Łódź s. 217—448, ilustr., rys., wykr., tab., bibliogr. s. 230—231, 309—313, 357——459, 388—389, 430—431, 448.

1951. O poprawianiu właściwości kondensatów mocznikowo-metanolowych. Zob. poz. 2044.

1957

1952. Wykończalnictwo. W: Terminarz technika 1957. Warszawa s. 219—224, tab.

1953. Zastosowanie bisulfitu jako środka wiążącego wolny metanal w kąpielach impregnacyjnych w apreturze przeciwgniotliwej. Zob. poz. 2049.

1958

1954. O możliwości zastosowania organicznych związków kompleksowych kwasu borowego jako katalizatorów w apreturze przeciwgniotliwej do tkanin z włókna wiskozowego. The possibilities of using the organic compounds of boric acid as catalysts in crease-proofing of viscose fabrics. La possibilité d'application de complex organiques d'acid borique comme catalyseurs dans l'apprêt infroissable de tissus de fibres de viscose. Die Anwendungsmöglichkeiten von organischen Borsäure-Komolexverbindungen als Katalysatoren in knitterfreier Ausrüstung von Viscose-Geweben. О возможности применения органических комплексовых соединений борной кислоты как катализаторов в несминаемой отделке тканей из визкозного волокна. *Prz. włókien.* R. 12: nr 3 s. 146—149, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., bibliogr. s. 149. [Współaut.: Brzeziński].

1959

1955. Druk pigmentowy. W: Laboratorium chemicznej obróbki włókna. Cz. 1. Łódź s. 162—171, rys., tab.

1956. Zagadnienia postępu technicznego w wykończalnictwie włókienniczym. Łódź Zarz. Gł. Zw. Zawod. Prac. Przem. Włókienn. Odzież i Skórz. w Polsce 4° ss. 32, bibliogr. s. 32, powiel. Materiały Pomocnicze do Szkolenia Członków Samorządów Robotniczych.

JĘDRYKA TADEUSZ
od 1948; Kat. Przędzalnictwa.

1949

1957. Odbudowa Zakładów Przemysłu Bawełnianego w Zawierciu. *Przem. włókien.* R. 3: nr 5 s. 198—199.

1958. Wpływ czasu zrywania na wytrzymałość przędzy. *Włókien.* R. 1: nr 1 s. B-12—B-40, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 39.

1952

1959. Technologia włókiennictwa. Cz. 1—2. Łódź PWN 4°. Skrypty dla Szkół Wyższych. Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Łodzi, powiel. Cz. 1: Wiadomości ogólne. Metrologia włókiennicza. Surowce włókiennicze naturalne. Włókna sztuczne syntetyczne. 1952 ss. 205, nlb., rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 204—205; Cz. 2: 1955 ss. 210, rys., tab., tabl., bibliogr. s. 209.

1954

1960. Zalety i wady niektórych maszyn trzepiących z nieco innego punktu widzenia. *Włókien.* R. 3: nr 6 s. 103—107, rys., tabl.

1958

1961. Automatyczny regulator równości taśmy i niedoprzędu Rapera. *Technik włókien.* R. 7: nr 1 s. 10—11, rys., tab., bibliogr. s. 11.

1959

1962. Włókiennictwo. [Współaut.: Z. Adamski i in.]. W: Terminarz technika 1959. [Warszawa] s. 193—240, tab., rys.
— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2770.

KALINOWSKI JERZY
od 1954; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1959

1963. Laboratorium nauki o włóknie. Oprac.... Zob. poz. 2735.

KLIMEK MIECZYSŁAW
od 1947; Kat. Urządzeń Przemysłowych Zakładów Włókienniczych.

1946

1964. Współpraca Instytutu Włókiennictwa z przemysłem. *Prz. włókien.* R. 2: nr 8 s. 31—35.

1965. Wytyczne dla planowania zakładów przemysłu bawełnianego. Łódź Naukowo-Bad. Inst. Włókien. 8° ss. 24, tab.

1947

1966. Analiza indywidualnego napędu krosna. L'analyse de la commande électrique individuelle de métier a tisser. *Przem. włókien.* R. 1: nr 10 s. 71—74, rys., bibliogr. s. 74.

1967. Analiza napędu obrączniarki silnikiem Schragego. L'analyse de la commande électrique de métier continu à anneaux par le moteur Schrage. *Przem. włókien.* R. 1: nr 8—9 s. 33—37, rys., wykr., bibliogr. s. 37.

1968. Drogi rozwoju polskiego przemysłu włókienniczego. Łódź Naukowo-Bad. Inst. Włókien. 8° ss. 71, nlb., tab., bibliogr. s. [72].

1969. Elektryczne układy napędowe dla maszyn wykończalniczych. La commande électrique des machines d'apprêt. *Przem. włókien.* R. 1: nr 11 s. 97—100, rys., bibliogr. s. 100.

1970. Kontrola techniczna w przemyśle a Instytut Włókiennictwa. *Przem. włókien.* R. 1: nr 3 s. 37—38.

1971. Naukowe instytuty włókiennicze w ZSRR. *Przem. włókien.* R. 1: nr 2 s. 3—5.

1972. Sprawozdanie z pobytu służbowego w Anglii dotyczące spraw technicznych. *Przem. włókien.* R. 1: nr 5 s. 14—18.

1949

1973. Optymalna szybkość obrączniarek. Оптимальная скорость ватера. La vitesse optimale du métier continu a anneaux. Optimum speed of a ring frame. *Włókien.* R. 1: nr 2 s. B-98—B-106, wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. B-105—B-106.

1950

1974. Napędy elektryczne w przemyśle włókienniczym. *Przem. włókien.* R. 4: nr 9 s. 431—435, rys., streszcz., bibliogr. s. 435.

1975. Podstawowe zagadnienia dynamiki napędu elektrycznego. *Przem. włókien.* R. 4: nr 10—11 s. 490—496, wykr., streszcz., bibliogr. s. 496.

1976. Przemysł bawełniany w Planie 6-letnim. *Przem. włókien.* R. 4: nr 10—11, s. 496—501, streszcz.

1977. Wytyczne działalności przedsiębiorstw przemysłu bawełnianego. [Łódź]. Centr. Zarz. Przem. Baweł. 8° ss. 69, nlb.

1951

1978. Dobór mocy silników napędowych. *Przem. włókien.* R. 5 nr 2 s. 74—79, wykr., streszcz., bibliogr. s. 79.

1979. Problematyka urządzeń przemysłowych zakładów włókienniczych. *Przem. włókien.* R. 5: nr 5 s. 218—220.

1980. Przewody parowe. *Przem. włókien.* R. 5: nr 7—8 s. 299—306, tab., streszcz., bibliogr. s. 306.

1981. Urządzenia przemysłowe. Cz. 2: Napędy elektryczne. [Warszawa] PWN 4° ss. 246, III, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 15, 34, 50, 236, powiel. Politechnika Łódzka.

1952

1982. Parowe siłownie turbinowe w przemyśle włókienniczym. *Przem. włókien.* R. 6: nr 4 s. 150—156, rys., tab., streszcz.

1983. Podstawowe silniki napędowe maszyn włókienniczych. *Przem. włókien.* R. 6: nr 3 s. 107—112, rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 112.

1984. Usprawnienie transportu w przędzalni bawełniarskiej. *Przem. włókien.* R. 6: nr 6 s. 201—204, rys., streszcz.

1954

1985. Politechnika Łódzka u progu 10-lecia. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 1/2 s. 1—3.

KOŁODZIŃSKI MARIAN
od 1948; Kat. Tkactwa.

1957

1986. Obecny stan i warunki rozwoju przemysłu włókienniczego w Polsce. *Prz. techn.* R. 78: nr 3—4 s. 115—119, ilustr., tab., streszcz. [Współaut.: M. Beźnicki, J. Lewiński].

1958

1987. Urządzenia do zmiany wyrzutni w krośni. wełniarskim f-my Schwabe. *Technik włókien.* Re 7: nr 3 s. 82—87, rys., tab., bibliogr. s. 87.

1959

1988. Urządzenia do zmiany wyrzutni w krośnie wełnianym firmy „Schönherr". *Technik włókien.* R. 8: nr 3 s. 86—88, rys., tab., bibliogr. s. 88.

KOMSTA WŁADYSŁAW
od 1950; Kat. Urządzeń Przemysłowych Zakładów Włókienniczych.

1952

1989. Badanie objętości właściwej ściśliwości i odprężności bawełny. *Przem. włókien.* R. 6: nr 6 s. 187—192, rys., tab., bibliogr. s. 192.

KORASIEWICZ JAN
zob. poz. 159—164.

KORYCKI LESZEK
od 1955; Kat. Konstrukcji Maszyn Włókienniczych.

1957

1990. Kierunki rozwojowe aparatów wysokiego rozciągu. W: Kierunki rozwojowe maszyn włókienniczych. Łódź s. 50—84, rys., tab., bibliogr. s. 84.

KOSTECKI STANISŁAW
od 1947 do 1950; Wykładowca.

1948

1991. Włókna sztuczne. W: Przewodnik włókniarza. T. 3. [Łódź] s. 143—206, rys., tab.

KOZŁOWSKI ZYGMUNT
od 1953; Kat. Przędzalnictwa.

1958

1992. Badanie zrywności na przędzarkach obrączkowych w czesankowych przędzalniach wełny. Studies of yarn breakages on the ring frames in the worsted spinning mills. Études des ruptures de fil sur les métiers à filer à anneaux en filature de laine peignée. Untersuchungen über die Fadenbrüche an den Ringspinnmaschinen in der Kammgarnspinnerei. Исследование обрывности пряжи на кольцепрядильных машинах в гребнечесальных прядильнях. *Prz. włókien.* R. 12: nr 9 s. 431—436, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., bibliogr. s. 436. [Współaut.: W. Jabłoński].

1959

1993. Badania aparatu rozciągowego przędzarki obrączkowej dla wełny czesankowej. *Technik włókien.* R. 8: nr 3 s. 82—85, rys., wykr., tab.

1994. Wpływ okresowego rozkładu masy taśmy z rozciągarki na jakościowe właściwości przędzy. Zob. poz. 1944.

KRAJEWSKI WACŁAW
od 1951 do 1953; Wykładowca.

1951

1995. Farbiarnie i wykończalnie w zakładach włókienniczych. Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. Warszawa Min. Pr. i Opieki Społ. 8° ss. 43, nlb., rys., ilustr. Seria Ochrony Pracy nr 68.

1996. Przędzalnie wełny i bawełny. Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. Warszawa Zakł. Wydawn. Min. Pr. i Opieki Społ. 8° ss. 46, nlb., rys., ilustr. Seria Ochrony Pracy nr 38.

1997. Roszarnie lnu i konopi. Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. Warszawa Min. Pr. i Opieki Społ. 8° ss. 39, rys., nlb., bibliogr. s. 38—[40]. Seria Ochrony Pracy nr 80.

1998. Technika bezpieczeństwa pracy. Łódź Państw. Ośrodek Szkolenia Prac. Socjal. w Łodzi 4° ss. 68, II nlb., bibliogr. s. 68, powiel.

1999. Tkalnie. Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. Warszawa Min. Pr. i Opieki Społ. 8° ss. 37, nlb., rys., ilustr., Seria Ochrony Pracy nr 52.

1952

2000. Bezpieczeństwo i higiena pracy w przędzalniach wełny. Część technologiczną oprac. Teodor Bendkowski. Warszawa Międzymin. Centr. Kom. Bezpiecz. i Hig. Pracy 4° ss. 60, nlb., rys., ilustr., powiel.

2001. Zabezpieczenie maszyn w przemyśle dziewiarskim. *Włókien.* R. 1: nr 1 s. 15—18.

1953

2002. Materiały do kolokwium z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Łódź Zrzeszenie Stud. Polskich Kom. Uczeln. przy WSI w Łodzi 4° ss. 73, nlb.

2003. Podstawowe wiadomości dla referentów BHP przemysłu filcowego. Łódź Min. Przem. Lekkiego 4° ss. 56, nlb., powiel. [Współaut.: Gontarski B., K. Maślikowski].

1955

2004. O niektórych przyczynach wypadków w zakładach włókienniczych. *Przem. włókien.* R. 9 nr 4 s. 166—167.

2005. Podstawowe wiadomości z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Łódź Kom. Uczeln. Zrzeszenia Stud. Polskich przy WSI 16° ss. 51, nlb.

KRAWCZYK WŁADYSŁAW
od 1951 do 1957; Kat. Technologii Włókien Sztucznych.

1952

2006. Włókna sztuczne. Cz. 2. Zob. poz. 2677.

KROTOWSKI ZYGMUNT
od 1950; Kat. Urządzeń Przemysłowych Zakładów Włókienniczych.

1956

2007. Układy sterowanych lamp jonowych dla zasilania silników prądu stałego w przemyśle włókienniczym. Схемы управляющих ионных ламп для пиеания электродвигателей постоянного тока в текстильной промышленности. Systems of controlledionic valves for feeding the d. s. motors in the textile industry. *Zesz. nauk. PŁ* nr 13 *Włókiennictwo* zesz. 2 s. 69—95, ilustr., rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum.

1958

2008. Wyposażenie elektryczne zespołu maszyn trzepalni produkcji krajowej. Electrical equipment for scutching machinery set of Polish make. Équipement électrique d'un agrégat de batteurs de la production polonaise. Elektrische Ausstattung des Schlagmaschinensatzes polnischer Herstellung. Электрическое оборудование машин трепального агрегата польской продукции. *Prz. włókien.* R. 12: nr 3 s. 152—159, ilustr., rys., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., [Współaut.: A. Panasiuk].

KRUPIŃSKI EUGENIUSZ
od 1953; Kat. Konstrukcji Maszyn Włókienniczych.

1957

2009. Dobór optymalnych przełożeń zamkniętych przekładni planetarnych niedoprzędzarek. W: Kierunki rozwojowe maszyn włókienniczych. Łódź s. 152—182, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 182.

2010. Przędzarki wirówkowe. [Współaut.: T. Runowski]. W: Kierunki rozwojowe maszyn włókienniczych. Łódź s. 85—111, rys., tab., bibliogr. s. 111.

1958

2011. Wyważanie dynamiczne wirówek. Dynamic balancing of the centrifugal spinning pots. L'équilibrage dynamique des centrifuges à filer. Das dynamische Auswuchten der Spinnzentrifuge. Динамическое уравновешивание прядильных центрифугальных машин. *Prz. włókien.* R. 12: nr 2 s. 103—108, rys., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés.

KWAPIŃSKI JAN
od 1947; Kat. Technologii Włókien Sztucznych.

1952

2012. Włókna sztuczne. Cz. 2. Zob. poz. 2677.

1957

2013. Badania termochemiczne nad alotropią selenu. Zob. poz. 1285.

LEWANDOWSKI STEFAN
od 1948 do 1951; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1951

2014. Kontrola międzyoperacyjna jako warunek dyscypliny technologicznej w przędzalni. *Przem. włókien.* R. 5: nr 11 s. 411—412, streszcz.

2015. Laboratorium miernictwa włókienniczego. [Cz.] 1. Zob. poz. 2666.

LEWIŃSKI JERZY
od 1949; Kat. Tkactwa.

1949

2016. Zachowanie się jukki podczas przędzenia. Прядильные свойства юкки. Le comportement de yucca au filage. The behaviour of yucca during the spinning process. *Włókien.* R. 1: nr 2 s. B-53—B-79, tab., ilustr., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. B-78.

1954

2017. Drogi rozwoju polskich krosien automatycznych. *Włókien.* nr 7 s. 129, rys., ilustr. [Współaut.: M. Beźnicki].

1955

2018. Entwicklungswege der polnischen automatischen Webstühle. *Textil und Faserstofftechnik.* Jg 5: H. 3 s. 185—190, rys., ilustr., tab. [Współaut.: M. Beźnicki].

1957

2019. Nowoczesne kierunki w budowie klejarek. W: Klejenie osnów bawełnianych. Łódź s. 79—105, rys., wykr., bibliogr. s. 104—105, powiel.

2020. Nowoczesne kierunki w budowie maszyn oddziału przygotowawczego tkalni. W: Kierunki rozwojowe maszyn włókienniczych. Łódź s. 183—231, ilustr., rys., wykr., bibliogr. s. 230—231.

2021. Obecny stan i warunki rozwoju przemysłu włókienniczego w Polsce. Zob. poz. 1986.

2022. Urządzenia do przygotowywania klejonki. *Włókien.* R. 6: nr 12 s. 272—276, ilustr., rys., wykr., bibliogr. s. 276.

1958

2023. Maszyny tkackie na XXVII MTP. *Technik włókien.* R. 7: nr 7—8 s. 235—250, ilustr., rys.

2024. Nowoczesne koryta klejarskie. *Technik włókien.* R. 7: nr 6 s. 196—200, rys., tab., bibliogr. s. 200.

2025. Przewijarki i łączniarki przędz budowane w Polsce. *Technik włókien.* R. 7: nr 5 s. 147—155, ilustr., rys., tab., sum., rés., Zsf., bibliogr. s. 155.

2026. Vergleich der oekonomischen Arbeitseffekte der Kettspulmaschinen in der Textilindustrie Polens. W: Mezinàrodni Konference o Přípravnàch a Tkalcovnàch Bavlny. Praha s. 1—38, nlb., rys., wykr., tab., powiel.

1959

2027. Krosna bawełniarskie „Saurer"-100. W: *Technik włókien.* R. 8: nr 6 s. 177—183, ilustr., rys.

2028. Krosna wieloczółenkowe mechaniczne typu „Lancier" oraz „Pic à Pic" firmy „Saurer". *Technik włókien.* R. 8: nr 7 s. 211—215, ilustr., rys., bibliogr. s. 215.

2029. Licencja na budowę krosien firmy „Saurer". *Technik włókien.* R. 8: nr 5 s. 151—154, tab., bibliogr. s. 154.

2030. Maszyny tkackie na XXVIII MTP. *Techn. włókien.* R. 8: nr 8 s. 246—249, ilustr.

2031. Przemysł jedwabniczy i tkanin dekoracyjnych. (Oprac. na podst. materiałów z CZPJedw.). *Techn. włókien.* R. 8: nr 2 s. 51—54, wykr., tab. [Współaut.: L. Meisel].

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2768.

MACIEJEWSKI JERZY

od 1954; Kat. Przędzalnictwa Włókien Łykowych.

1959

2032. Analiza produkcji przędzarek lniarskich w III i IV kwartale 1958 r. Analysis of the production of flax spinning frames in 3rd and 4th quarters of 1958. Analyse de la production des métiers à filer le lin dans le IIIe et IVe trimestre du 1958. Die Produktionsanalyse der Flachsspinnmaschinen in der zweiten Hälfte des 1958 J. Анализ продукции льнопрядильных машин в III и IV четверти 1958 г. *Prz. włókien.* R. 13: nr 3 s. 135—142, tab., wykr., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., bibliogr. s. 142. [Współaut.: M. Malinowski].

MAJZNER JÓZEF

od 1947; Kat. Wykończalnictwa Przędzy i Tkanin.

1950

2033. Czerń anilinowa. Zob. poz. 2659.

1951

2034. Rola chemii we włókiennictwie. *Przem. włókien.* R. 5: nr 5 s. 208—210.

Toż: *Wiad. chem.* R. 5: 1951, zesz. 1—3 s. 51—57.

1952

2035. Barwienie barwnikami bezpośrednimi. Oprac... Zob. poz. 2670.

1953

2036. Barwienie i drukowanie barwnikami lodowymi. Oparc. ... Zob. poz. 2680.

2037. Technologia drukarstwa włókienniczego. Cz. 1—2. PWN 4° powiel. Politechnika Łódzka. Cz. 1: Łódź ss. 171, rys., bibliogr. s. 170—171. Cz. 2: Kraków s. 209, tab., bibliogr. s. 209.

1954

2038. Barwienie. W: Chemiczna obróbka włókien. T. 2. Barwienie i drukowanie. Warszawa ss. 5—179, ilustr., rys. [Współaut.: J. Łukoś].

2039. Chemiczna obróbka włókien. T. 2. Oprac.... Zob. poz. 2681.

2040. Drukowanie. W: Chemiczna obróbka włókien. T. 2. Barwienie i drukowanie. Warszawa ss. 180—282, rys. [Współaut.: Flejszer H.].

1955

2041. Druk bezpośredni barwnikami siarkowymi przy użyciu chlorhydryny etylenu. *Przem. włókien.* R. 9: nr 1 s. 18—19, tab., streszcz. [Współaut.: Z. Jędrusiak, B. Chmielewski].

1956

2042. Apretura tkanin. Praca zbior. pod red. ... Zob. poz. 2702.

2043. Apretura tkanin wełnianych. W: Apretura tkanin. Łódź s. 152—205, ilustr., rys., bibliogr. s. 204—205, powiel.

2044. O poprawianiu właściwości kondensatów mocznikowo-metanalowych. *Przem. włókien.* R. 10: nr 7 s. 319—321, tab., streszcz., bibliogr. s. 321. [Współaut.: Z. Jędrusiak].

2045. Środki apreterskie. W: Apretura tkanin. Łódź s. 5—61, bibliogr. s. 60—61, powiel.

1957

2046. Barwienie polanu barwnikami azowymi tworzonymi na włóknie. Das Färben von Polan mit den auf der Faser entwickelten Azofarbstoffen. Dyeing of polan with developed on the fibres azodyes. Крашение поляна азокрасителями закрепленными на волокне. *Przem. włókien.* R. 11: nr 1 s. 20—23, tab., streszcz., bibliogr. s. 23. [Współaut.: J. Mazurowski].

2047. Farbiarstwo. W: Technologia chemiczna organiczna. T. 1. Warszawa s. 1054—1124, rys., bibliogr. s. 1124.

2048. Kierunki rozwojowe w wykończalnictwie wyrobów włókienniczych. W: Kierunki rozwojowe maszyn włókienniczych. Łódź s. 263—270. [Współaut.: W. Jasionowicz].

2049. Zastosowania bisulfitu jako środka wiążącego wolny metanal w kąpielach impregnacyjnych w apreturze przeciwgniotliwej. Die Anwendung von Natrium Bisulfit zur Bindung von freihen Metanal im Impregnierungsbade bei der knitterfreihen Ausrüstung. Bisulphite as binding material of free metanal in the impregnation both of crease resist finishing. Применение бисульфита для связывания метана при пропитке немнущим аппретом. *Przem. włókien.* R. 11: nr 6 s. 285—289, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 289. [Współaut.: Z. Jędrusiak, J. Brzeziński].

1959

2050. Laboratorium chemicznej obróbki włókna. Cz. 1. Red. ... Zob. poz. 2734.

MAKÓWKA JANUSZ
od 1952 do 1957; Kat. Dziewiarstwa.

1956

2051. Urządzenie podające osnowę. *Odzież.* R. 7: nr 3 s. 67—69, rys.

1957

2052. Dzianiny osnowowe dwumaszynkowe. *Odzież* R. 8: nr 2 s. 40—42, rys.

2053. Sploty dzianin osnowowych. *Odzież.* R. 8.: nr 1 s. 11—14, rys., wykr.; nr 2 s. 40—42, rys., wykr.

MALINOWSKI MARIAN
od 1948; Kat. Przędzalnictwa Włókien Łykowych.

1948

2054. Analiza pracy aparatów wysokorozciągowych przędzarek bawełny. *Przem. włókien.* R. 2: nr 12 s. 339—344, rys., tab., bibliogr. s. 344.

2055. O potrzebie stosowania aparatów wysokorozciągowych w przędzalnictwie bawełny. *Przem. włókien.* R. 2: nr 9—10 s. 263—266, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 266.

2056. Odziarnianie i odszypulanie słomy lnianej. Cleaning of the flax straw. *Przem. włókien.* R. 2: nr 5 s. 143—145, rys.

1949

2057. Aparaty wysokorozciągowe wrzecieniarek w przędzalnictwie bawełny. *Przem. włókien.* R. 3: nr 1—2 s. 25—27, rys., tab., bibliogr. s. 27.

2058. O możliwościach przędzenia lnu na przędzarkach wirówkowych. *Przem. włókien.* R. 3: nr 8—9 s. 306—310, rys., wykr., bibliogr. s. 310.

1952

2059. Obliczanie współczynników wydajności przędzarek lniarskich (mokrych, skrzydełkowych). *Przem. włókien.* R. 6: nr 2 s. 43—45, tab., bibliogr. s. 45.

2060. Przekładnie różnicowe (dyferencjały) niedoprzędzarek. *Przem. włókien.* R. 6: nr 11 s. 348—351, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 351; nr 12 s. 382—384, rys., tab., bibliogr. s. 384.

1954

2061. Radzieckie osiągnięcia w przędzalnictwie lniarskim. *Włókien.* R. 3: nr 9 s. 163—164.

2062. Uiglenia zgrzeblarek lniarskich. *Włókien.* R. 3: nr 10 s. 189—196, rys., tabl.

2063. Uproszczony sposób obliczania zdolności produkcyjnych i synchronizacji zespołów przygotowawczych do przeróbki włókien łykowych. *Przem. włókien.* R. 8: nr 1—2 s. 8—10, tab., streszcz.

1955

2064. Nowe poglądy na zgrzeblenie pakuł lnianych. *Przem. włókien.* R. 9: nr 3 s. 77—79, rys., tab., wykr., streszcz.

2065. Zgrzeblenie lnianych odpadków zgrzeblarkowych. *Włókien.* R. 4: nr 10 s. 196—200, wykr., tabl.

1956

2066. Cykliczność w obróbce włókna na zgrzeblarkach walcowych. *Przem. włókien.* R. 10: nr 2 s. 59—61, bibliogr. s. 61.

2067. Metodyka i wyniki próbnych wyprzędów włókna lnianego biologicznego i dekortykowanego, przeprowadzonych w ramach prac normalizacyjnych w latach 1949—1953. Методика и результаты пробных прядений льняного волокна биологического и декортикованного, проведенных в рамках нормализационных работ в период 1949—1953. The methods and results of test spinning of biological and decorticated flax fibre, carried out during the years 1949—1953 within the standarization scheme. *Pr. Inst. Przem. Włókien. Łyk.* R. 4: zesz. 1 s. 14—22, wykr., tab., streszcz., izlož., sum., bibliogr. s. 22. [Współaut.: W. Ciepucha].

1957

2068. O pracy profesora dr inż. W. Bratkowskiego nad technologią odklejania włókien łykowych na tle historii rozwoju tej technologii. Zum Werk von Prof. W. Bratkowski über die Technologie der Aufschliessung von Bastfasern auf Grund der historischen Entwicklung dieser Technologie. Prof. W. Bratkowski's study on the technology of degumming the bastfibres in the light of historical development of that technology. О научном труде Проф. Др. Инж. Владислава Братковского по технологии отклеивания лубяных волокон на фоне истории развития этой технологии. *Przem. włókien.* R. 11: nr 11 s. 541—546, ilustr., rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 546.

1959

2069. Analiza produkcji przędzarek lniarskich w III i IV kwartale 1958 r. Zob. poz. 2032.

2070. Włókiennictwo. [Współaut.: Z. Adamski i in.]. W: Terminarz technika 1959. [Warszawa] s. 193—240, tab., rys.

MANDYBUR EDWARD
od 1949 do 1953; Kat. Wykończalnictwa Przędzy i Tkanin.

1953

2071. Maszyny wykończalnicze. Cz. 1. Maszyny do obróbki tkanin bawełnianych. Warszawa PWN 4° ss. 192, rys., tab., tabl., bibliogr. s. 189—190, powiel. Politechnika Łódzka. T. 29 I.

MARCINKOWSKI WITOLD
od 1954; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1957

2072. Wpływ grubości i stopnia rozprostowania włókna na nierównomierność przędzy bawełnianej. Zob. poz. 2247.

2073. Wpływ sposobu przygotowania pęczka na wyniki wytrzymałości na rozerwanie. Die Abhängigkeit der Reissfestigkeit der Faserbuschel von der Zubereitungsart. The influence of the manner of preparation of tuft of fibres in their tension strength. Зависимость крепости разрыва бородки волокон от способа приготовления. *Przem. włókien.* R. 11: nr 4 s. 159—163, rys., tab., wykr., streszcz., bibliogr. s. 163.

1958

2074. Materiałoznawstwo włókiennicze. Zob. poz. 2717.

MROŻEWSKI ZDZISŁAW
od 1952; Kat. Dziewiarstwa.

1956

2075. Budowa ściągacza z automatu skarpetkowego. *Odzież.* R. 7: nr 2 s. 45—47, rys., wykr.,; nr 5 s. 127—129, rys.

2076. Właściwości dzianin lewo-prawych w funkcji współczynnika skrętu przędzy. *Odzież* R. 7: nr 7 s. 181—185, wykr., tab.

NAMYSŁOWSKI JERZY
od 1951 do 1956; Kat. Przędzalnictwa Włókien Łykowych.

1954

2077. Zagadnienie krajowej produkcji kotoniny w świetle wyników osiąganych w NRD. *Przem. włókien.* R. 8: nr 2 s. 45—48, streszcz.

PFEIFER LEON
od 1945; Kat. Dziewiarstwa.

1945

2078. Automaty pończosznicze i skarpetkowe. *Prz.*

włókien. R. 1: nr 6 s. 15—18; nr 7 s. 20—22; R. 2: 1946 nr 2 s. 25—27, rys.

2079. Charakterystyka polskiego przemysłu dziewiarskiego oraz konieczność jego reorganizacji. *Prz. włókien.* R. 1: nr 2 s. 8—9; nr 3 s. 15—16, tab.; nr 4 s. 15—17; nr 5 s. 12—13.

2080. Normalne zawieszenie dziewiarek workowych. *Prz. włókien.* R. 1: nr 2 s. 13—15, rys.

1946

2081. Normy produkcyjne dla dziewiarek workowych systemu francuskiego. *Prz. włókien.* R. 2: nr 4 s. 28—32, rys., tab.; nr 6 s. 5—12, tab., wykr.

1955

2082. Automaty pończosznicze i skarpetkowe dwuzamkowe. *Odzież.* R. 6: s. 209—213, rys.

1956

2083. Pierwsze wnioski z ankiety. *Odzież.* R. 7: 1956 nr 9 s. 225—227.

1957

2084. Dziewiarstwo. W: Terminarz technika 1957. Warszawa s. 215—219, rys., tab.

2085. Postęp techniczny w dziewiarstwie. *Odzież.* R. 8: nr 6 s. 153—159, rys., nr 7 s. 181—188, rys., ilustr.,; nr 8 s. 210—216, rys., ilustr., wykr. — Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2758.

PIENIĄŻEK JAN
od 1951; Kat. Technologii Włókien Sztucznych.

1952

2086. Włókna sztuczne. Cz. 2. Zob. poz. 2677.

1953

2087. Tworzywa sztuczne w aparaturze chemicznej. Warszawa PWT 16° ss. 167, nlb., ilustr., rys., tab., wykr., err., bibliogr. s. [168].

1955

2088. Słownik chemiczny rosyjsko-polski. Oprac.... Zob. poz. 2698.

1957

2089. Słownik chemiczny angielsko-polski [Autorzy]... Zob. poz. 2712.

POŁOWIŃSKI STEFAN
od 1958; Kat. Chemii Fizycznej Polimerów.

1958

2090. Polymer fractionation. The method of fractionation into summative fractions. *Journal of Polymer Science.* Vol. 32: nr 125 s. 343—355, wykr., synopsis., res., Zsf., bibliogr. s. 354. [Współaut.: A. Broda, T. Niwińska].

PRINDISZ HENRYK
od 1950; Kat. Przędzalnictwa.

1951

2091. Aparat: „Uster" firmy Zellweger. *Biul. Gł. Inst. Włókien.* R. 3: nr 9 s. 30—31, wykr.

1955

2092. O wyborze systemu zasilania bębnowej łączniarki przędzy. *Przem. włókien.* R. 9: nr 4 s. 128—130, tab., streszcz. [Współaut.: W. Jabłoński, J. Wojtkowski].

PRINDISZ PAWEŁ
od 1947; Kat. Przędzalnictwa.

1947

2093. Dział przędzalnictwa. Cz. 2—7. [Współaut.: E. Minchberg i in.]. W: Kontrola jakości produkcji w przędzalniach, tkalniach i wykończalniach. Łódź s. 19—65, tab.

2094. Organizacja technicznej kontroli w przędzalniach. *Przem. włókien.* R. 1: nr 3 s. 16—21.

1949

2095. Rozważania nad reorganizacją starych przędzalń. *Przem. włókien.* R. 3: nr 6—7 s. 222—229, tab.; nr 8—9 s. 294—306, tab.

1951

2096. Przędzalnictwo bawełny. (Skrypt wg wykładów na Wydziale Włókienniczym Politechniki Łódzkiej w roku akad. 1950/1951). [Łódź, Kom. Wydawn. Stud. PŁ] 4° ss. 303, tabl. 120.

1958

2097. Problem parku maszynowego w przędzalniach bawełny. *Technik włókien.* R. 7: nr 1 s. 2—5, tab.

RUNOWSKI TADEUSZ
od 1954; Kat. Konstrukcji Maszyn Włókienniczych.

1957

2098. Przędzarki wirówkowe. Zob. poz. 2010.

SALM JAN
od 1951; Kat. Wykończalnictwa Przędzy i Tkanin.

1956

2099. Apretura tkanin bawełnianych. W: Apretura tkanin. Łódź s. 62—112, ilustr., rys., tab., powiel.

2100. Apretura tkanin z włókien łykowych. W: Apretura tkanin. Łódź s. 113—118, rys., bibliogr. s. 118, powiel.

1959

2101. Badanie uszkodzeń włókien i bielenie. W: Laboratorium chemicznej obróbki włókna. Cz. 1. Łódź s. 9—27, tab.

2102. Druk ochronny. W: Laboratorium chemicznej obróbki włókna. Cz. 1. Łódź s. 178—193, tab.

2103. Druk wywabowy. W: Laboratorium chemicznej obróbki włókna. Cz. 1. Łódź s. 172—177.

SIEJKA JERZY
od 1945; Kat. Konstrukcji Maszyn Włókienniczych.

1958

2104. Cewiarka do nawojów wężowych RC-4. Tubular cap winder RC-4. Cannetiere RC-4. Schlauchkötzerspulmaschine Typ RC-4. Мотальная машина для трубчатых початков РЦ-4. *Prz. włókien.* R. 12: nr 7 s. 333—335, rys., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés.

2105. Winding machine for Pirnless Packages RC-4. *Prz. włókien.* R. 12: nr 4 s. 219—221, ilustr., rys. [Tekst w jęz. ang.].

SKWARSKI TADEUSZ
od 1954; Kat. Chemii Fizycznej Polimerów.

1952

2106. Metoda oznaczania ciężaru cząsteczkowego terylenu. Zob. poz. 2186.

1955

2107. Nowa metoda rozdzielania pierwiastków ziem rzadkich. *Wiad. chem.* R. 9: zesz. 12 s. 652—653, rys., wykr., bibliogr. s. 653.

2108. Zastosowanie izotopów promieniotwórczych w przemyśle włókienniczym. Cz. 1—2. *Przem. włókien.* R. 9: nr 9 s. 379—382, rys., tab., streszcz.; R. 10: 1956 nr 3 s. 111—114, rys., tab., wykr., streszcz.

2109. Znaczone atomy. *Chemik.* R. 8: nr 5 s. 134—140, tab., wykr.

1956

2110. Badania nad kinetyką polikondensacji estru dwumetylowego kwasu tereftalowego z glikolem etylenowym. I. Кинетика процесса поликонденсации диметилэфира терефталевой кислоты с этиленгликолем. I. Investigations of the kinetics of polyestrification of polyethyleneterephtalate I. *Zesz. nauk. PŁ* nr 12 *Chemia* zesz. 4 s. 41—65, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 64.

1957

2111. Nowa metoda frakcjonowania politereftalanu glikolowego. Zob. poz. 2193.

2112. Otrzymywanie N-metoksymetylowych i N-metylolowych pochodnych poliamidu z kaprolaktamu oraz badanie ich własności lepkościowych. Получение N-метоксиметиловых и N-метилоловых произходных полиамида из капролактама и исследование их вязкостных свойств. Die Herstellung der N-Methoxymethyl-und N-Methylolderivate des Polykaproamids und Ihre Viskositätsverhalten. *Zesz. nauk. PŁ* nr 15. *Chemia* zesz. 5 s. 29—64, tab., wykr., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 62—63.

2113. Szybka metoda frakcjonowania jedwabiu wiskozowego oraz celulozy o niewysokim średnim stopniu polimeryzacji. Быстрый метод фракционирования вискозного шелка и целлюлозы небольшой средней степени полимеризации. Eine schnelle Methode der Fraktionierung der Viskoseseide und der Zellulose vom Nicht Polymerisationsgrad. *Zesz. nauk. PŁ* nr 15. *Chemia* zesz. 5 s. 103—106, wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 105—106. [Współaut.: B. Gawrońska].

2114. Wpływ fizyko-chemicznej struktury włókien na ich własności. *Przem. włókien.* R. 11: nr 2 s. 69—73, rys., streszcz.; nr 3 s. 128—132, wykr., tab.; nr 4 s. 173—176, rys., tab., bibliogr. s. 176.

2115. Z badań nad strukturą jedwabiu wiskozowego. I. Struktura różnych typów jedwabiów. II. Badania zmian struktury jedwabiu wiskozowego podczas przędzenia. Zob. poz. 2195.

1958

2116. Recherches sur le mécanisme de l'accroissment des macromolécules du polytéréphthalate de glycol pendant la polycondensation. Zob. poz. 2197.

1959

2117. Nowy układ do szybkiego frakcjonowania poliamidów. Zob. poz. 2199.

SOLAREK ZBIGNIEW
od 1954; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1957

2118. Oznaczanie zdolności kotonizacyjnej lnu. Feststellung der Kotonosierungseigenschaften von Leinen. The designation of the properties of cotonization of linen. Определение свойств котонизации льна. *Przem. włókien.* R. 11: nr 5 s. 213—219, rys., ilustr., tab., wykr., streszcz., bibliogr. s. 219.

2119. Zagadnienie zwiększenia produkcji i obniżenia odpadków na zgrzeblarce pokrywkowej w świetle najnowszych badań. Die neuesten Untersuchungen bei der Produktionssteigerung und Abfallverminderung auf der Krempel. The problems of increasing the production and reducing waste on carding maschines in connection with the latest researches. Вопросы увеличения производства и обнижения отходов на чесальных машинах в связи с новейшими исследованиями. *Przem. włókien.* R. 11: nr 4 s. 163—171, rys., tab., wykr., streszcz., bibliogr. s. 171.

2120. Zwiększenie wydajności zgrzeblarek bawełniarskich. Über die Steigerung der Leistung von Baumvollkarden. Increasing of the productivity of cotton carding machines. О повышении продуктивности хлопчатобумажной кардной машины. *Przem. włókien.* R. 11: nr 6 s. 276—281, rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 281.

1958

2121. Rozważania na temat jakości zgrzeblenia na zgrzeblarce pokrywkowej bawełniarskiej. II. Considerations on the problem of the quality of carding on the cotton flat card engine. II. Considerations sur le problème de la qualité du cardage sur la carde à chapeau pour coton. II. Betrachtungen über die Qualität der Kardierarbeit an der Baumwoll-Deckelkrempelmaschine. II. Рассуждения на тему качества процесса кардочесания на плоскопочной кардочесальной машине для хлопка. II. *Prz. włókien.* R. 12: nr 2 s. 87—89, rys., tab., wykr., streszcz., rez., Zsf., rés., bibliogr. s. 89.

2122. Rozważania na temat jakości zgrzeblenia przy zastosowaniu obić elastycznych i piłowych. Considerations on the problem of carding quality with reference to fillet clothing and saw-toothed clothing (Garnett) used. Les considerations sur la qualité du cardage avec la garniture de carde souple et la garniture en dents de scie. Gedanken zum Problem der Kardierarbeitsqualität bei Anwendung von elastischen Kratzenbändern und Ganzstahlgarnituren. Рассуждения на тему качества процесса кардочесания с применением игольной и пильчатой ленты. *Prz. włókien.* R. 12: nr 1 s. 35—41, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., bibliogr. s. 41.

2123. Zastosowanie segregatora Żukowa do pomiarów długości włókna kotoniny. Application of Żukov apparatus for length measurement of, cotonized fibres. Application de l'appareil de Joukoff pour le mesurage de la longueur des fibres de cotonine. Die Anwendung von Zukov-Sortierapparat zur Längenmessung der Kotonin. Применение аппарата Жукова в измерении длины волокна котонина. *Prz. włókien.* R. 12: nr 9 s. 418—421, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., bibliogr. s. 421.

STAJNIAK KONSTANTY

od 1948; Kat. Dziewiarstwa.

1955

2124. Analiza czynników wpływających na jakość dzianiny wytwarzanej igłami haczykowymi. *Odzież.* R. 6: nr 12 s. 266—270, rys.

1956

2125. Projektowanie i wykonanie tarcz do sterowania maszynek w dziewiarkach osnowowych. *Odzież.* R. 7: 1956 nr 9 s. 237—241, rys., wykr., tab.

1957

2126. Projektowanie pras wycinanych dla raportów sześcio- i ośmiobocznych na falowarki okrągłe. *Odzież.* R. 8: nr 3 s. 67—72, rys., tab.; nr 4 s. 97—100, rys., wykr., bibliogr. s. 100.

1958

2127. Dziewiarstwo. W: Terminarz technika 1958. Warszawa s. 165—167.

2128. Dziewiarstwo na XXVII MTP. *Technik włókien,* R. 7: nr 7—8 s. 250—252, ilustr., rys.

2129. Nowa konstrukcja igły dziewiarskiej. *Technik włókien.* R. 7: nr 9 s. 293—295, rys. [Oprac. na podst. „Wirkerei u. Strickereitechnik" nr 2/1958]

2130. Nowoczesne oszczędne modele dzianej bielizny męskiej. *Technik włókien.* R. 7: nr 2 s. 61, rys.

2131. Perspektywy rozwoju dziewiarstwa w Polsce. *Technik włókien.* R. 7: nr 7—8 s. 213—214, tab. [Oprac. na podst. referatu L. Pfeifera].

2132. Regulacja ścisłości wałkiem odbierającym na osnowowarkach. *Technik włókien.* R. 7: nr 5 s. 169—172, rys., wykr., tab., res., Zsf.

2133. Terylen w dziewiarstwie. *Technik włókien.* R. 7: nr 11—12 s. 380—382, tab.

2134. Wiązania ażurowe z maszyn osnowowych jednogrzebieniowych. *Technik włókien.* R. 7: nr 3 s. 88—90, rys.; nr 4 s. 120—122, rys.

2135. Wiązania wzorzyste ściągaczy na okrągłych automatach cholewkowych. *Technik włókien.* R. 7: nr 10 s. 323—326, ilustr., rys. [Współaut.: E. Borek].

1959

2136. Dziewiarstwo na XXVIII MTP. *Techn. włókien.* R. 8: nr 8 s. 251—254, rys., ilustr.

2137. Maszyna osnowowa bezigłowa. *Technik włókien.* R. 8: nr 1 s. 22—23, rys., bibliogr. s. 23.

2138. Nowe urządzenia podające. *Techn. włókien.* R. 7: nr 9 s. 295—296, ilustr. [Art. podp. krypt. K. S.].

2139. Przemysł dziewiarsko-pończoszniczy w latach 1959—1965. *Technik włókien.* R. 8: nr 2 s. 55—57, tab. Oprac. na podst. materiałów CZP Dziew. Pończoszn.

2140. Włókiennictwo. Dziewiarstwo. W: Terminarz technika 1959 [Warszawa] s. 231—238, tab. — Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2768.

STASIAK MARIAN
od 1948; Kat. Przędzalnictwa.

1957

2141. Elementy analizy stacjonarnego rozkładu masy w produktach przędzalniczych. I—II. Analyse-Elemente der stationären Massenverteilung der Gespinste. I—II. Elements of analyse of the stationary distribution of the masses in spinning products. I—II. Элементы анализа стационарного размещения массы в прядильных фабрикатах. I—II. *Przem. włókien.* R. 11: nr 7 s. 327—330, wykr., streszcz.; nr 10 s. 495—498, wykr., bibliogr. s. 458.

1959

2142. Włókiennictwo. [Współaut.: Z. Adamski i in.]. W: Terminarz technika 1959. [Warszawa] s. 193—240, tab., rys.

SULIKOWSKI TADEUSZ
od 1952; Kat. Mechaniki Technicznej.

1956

2143. Zbiór zadań z mechaniki. Cz. 3. Oprac.... Zob. poz. 2678.

SZAŁKOWSKI ZBIGNIEW
od 1956; Kat. Przędzalnictwa Włókien Łykowych.

1957

2144. Dekortykacja konopi metodą prof. Bratkowskiego. Entbastung vom Hanf nach Prof. Bratkowskis Methode. Decortication of hemp by means of prof. Bratkowski's method. Декортизация пеньки методом проф. Братковского. *Przem. włókien.* R. 11: nr 11 s. 539—541, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 542. [Współaut.: Z. Borzyk].

2145. Krajowa baza roślinnych surowców włókienniczych. Die pflanzlichen Textilrohstoffe Polens. Polish agrarian raw materials for the textile industry. Текстильное сыровье растительного происхождения в Польше. *Przem. włókien.* R. 11: nr 3 s. 111—114, tab., streszcz., bibliogr. s. 115.

2146. Produkcja płyt paździerzowych w NRF. *Notatki dokument.* R. 6: zesz. 6 s. 391—397.

2147. Produkcja płyt paździerzowych z lnu i konopi. Die Produktion von Bauplatten aus Flachs- und Hanfschäben. The production of plates of flax and hempawns. Продукция плит из льняной и конопляной костры. *Przem. włókien.* R. 11: nr 8 s. 375—378, ilustr., rys., streszcz., bibliogr. s. 378.

2148. Uprawa i przerób ramii w Chińskiej Republice Ludowej. *Notatki dokument.* Cz. 1—2. R. 6: zesz. 11 s. 642—670, ilustr., tab., bibliogr. s. 642, 643, 644, 647, 656; zesz. 12: s. 691—706, tab., ilustr., tabl.

1958

2149. Nowa maszyna do przerobu konopi. *Prz. włókien.* R. 12: nr 11 *Biul. Inst. Przem. Włókien Łykowych.* R. 5: nr 9 s. 17—18, rys.

2150. Wydobywanie włókna ze słomy konopnej. [Współaut.: S. Poczobutt i in.]. W: Technologia konopi. Warszawa s. 86—241, ilustr., rys., tab., tabl., err.

SZMELTER JAN
od 1946; Kat. Mechaniki Technicznej.

1949

2151. Pomiar promienia dużych łuków. *Prz. mechan.* R. 8: zesz. 10—11 s. 319—321, rys., tab.

2152. Pomiary stożków części zamiennych. *Przem. włókien.* R. 3: nr 1—2 s. 33—35, rys., tab.

2153. Równanie linii ugięcia belki o zmiennym przekroju. *Prz. mechan.* R. 8: zesz. 4—5—6 s. 143—146, rys., streszcz.

1950

2154. Wykreślna metoda rozwiązania równania membrany. Łódź [b. w.] ss. III, 108, tabl.

1954

2155. Rozwiązanie zagadnienia błony metodą różnic skończonych z użyciem specjalnego liczydła. Решение проблемы методы конечных разностей при применении специальных счетов. Salution of the membrane problem by means of the method of finite differences with the use of a special computation device. *Rozpr. inżyn.* T. 2: zesz. 2 [poz.] 20 s. 201—214, rys., tab., rez., sum., bibliogr. s. 213.

2156. Zastosowanie rachunku różnic skończonych do powłok kołowo symetrycznych. Прпменение счёта разниц по отношению к аксиально-симе-

трическим оболочкам. Application of the method of finite differences to shelles forming surface of revolution. *Zesz. nauk. PŁ* nr 4 *Włókiennictwo* zesz. 1 s. 93—118, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 117.

2157. Zbiór zadań z mechaniki. Cz. 2. Zob. poz. 2678.

1955

2158. Rozkład siły międzyzębnej wzdłuż tworzącej zęba prostego. Распределение сил вдоль образующей прямого зуба. Distribution of inter-tooth-force along the gegeneratrix. *Arch. Budowy Maszyn.* T. 2: zesz. 4 s. 373—394, rys., wykr., tab., streszcz., krat. soderž., sum.

2159. Uproszczenie metody różnic skończonych dla obliczenia stanu napięcia i odkształcenia w elementach maszyn. Упрощение метода конечных разностей для расчёта напряжений и деформаций в деталях машин. A simplified method of finite differences for calculating the state of tension and deformation of machine elements. *Zesz. nauk. PŁ* nr 7. *Mechanika* zesz. 3 s. 51—82, rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 81.

1957

2160. Wytrzymałość materiałów. Dla kierunków Mechanicznej Technologii Włókna, Technologii Celulozy i Papieru. Warszawa Studium Zaocz. Politech. Warszaw. 4° ss. 278, rys., tab. Wyższe Techniczne Studia Zaoczne, powiel.

1958

2161*. The energy method of networks of arbitrary shape in problems of the theory of elasticity. W: Symposium on non-homogeneity in elasticity and plasticity. Warsaw, september 1958.

1959

2162. The energy method of networks of arbitrary shape in problems of the theory of elasticity. *Bull. Acad. Pol. Sc. Ser. Sc. Techn.* Vol. 7: nr 2—3, s. 111—114.

2163. Teoria odwijania osnowy na stojakach klejarek. Теория отматывания основы на стойках клеильной машины. Theory of unrolling the warp on sizing machine stands. *Zesz. nauk. PŁ* nr 23 *Włókiennictwo* zesz. 4 s. 3—12, rys., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 11.

SZMELTER WOJCIECH
od 1949; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1951

2164. Laboratorium miernictwa włókienniczego. [Cz.] 1. Zob. poz. 2666.

1955

2165. Wyznaczenie błędów wskazań zrywarek wahadłowych do przędzy. Cz. 1—2. *Przem. włókien.* R. 9: nr 9 s. 382—388, rys., wykr., streszcz.; R. 10: 1956 nr 1 s. 7—14, rys., tab., wykr., streszcz.

1956

2166. Ocena przydatności aparatów do kondycjonowania pod względem poprawności ich pracy. Estimation of suitability of moisture testing ovens regarding the correctness of thier operation. *Zesz. nauk. PŁ* nr 13 *Włókiennictwo* zesz. 2 s. 37—58, rys., tabl., tab., wykr., streszcz., krat. soderž., sum.

1957

2167. Przyczynek do badań nad rozkładem wilgotności w beli bawełny. Angaben zur Untersuchung der Verteilung der Feuchtigkeit in einem Baumwollballen. Some questions connected with the distribution of humidity in a cotton bale. Некоторые данные относительно распределения влажности в кипах хлопка. *Przem. włókien.* R. 11: nr 6 s. 273—275, rys., wykr., tab., streszcz.

SZOSLAND JANUSZ
od 1950; Kat. Tkactwa.

1957

2168. Klejenie osnów bawełnianych. Oprac... Zob. poz. 2707.

2169. Nomografia w zastosowaniach włókienniczych (tkactwo). Nomographie im Textilwesen (Weberei). Nomography in the textile industry (weaving). Номография в текстильной промышленности (ткачество). *Przem. włókien.* R. 11: nr 12 s. 589—595, wykr., rys., streszcz., bibliogr. s. 595.

2170. Podstawowe problemy mechanicznej technologii klejenia osnów bawełnianych. W: Klejenie osnów bawełnianych. Łódź s. 23—60, rys., ilustr., tab., wykr., bibliogr. s. 58—60, powiel.

2171. Wybrane zagadnienia wpływu budowy tkanin na kurczliwość. [Współaut.: E. Moll]. W: Wybrane zagadnienia kurczliwości tkanin wełnianych. Łódź s. 20—82, ilustr., tabl., tab., wykr., bibliogr. s. 82.

1958

2172. Die Flugbahn des Schützen-eines der wichtigsten Kriterien zur Bewertung der richtigen Einstellung von Webstühlen. W: Mezinárodni Konference o Přípravnách a Tkalcovnách Bavlny. Praha s. 1—38, tab., tabl., powiel.

2173. Ocena rzeczywistej wartości sklejenia przędzy bawełnianej oraz rozkładu klejonki w jej przekroju.

Technik włókien. R. 7: nr 1 s. 13—16, ilustr., rys., bibliogr. s. 16.

2174. Oznaczenia splotów tkackich. *Technik włókien.* R. 7: nr 2 s. 51—52, rys., tab.

2175. Trajektoria czółenka — jedno z podstawowych kryteriów oceny regulacji krosien. I—III. The shuttle trajectory — a principal factor in evaluation of loom regulation (control). I—III. La trajectoire de la navette — le critère fondamental pour évaluer la régulation du metier à tisser. I—III. Die Trajektorie des Webschützens als ein der grundsätzlichen Kriterien bei der Bewertung der Webstuhl — Regulierung (Einstellung) I—III. Траектория челонка — одно из основных критерий оценки регулирования ткацкого станка. I—III. *Prz. włókien.* [R. 12: nr 1 s. 44—47, ilustr., rys., wykr., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés.; nr 3 s. 136—142, ilustr., wykr.; nr 5/6 s. 270—275, ilustr., rys., bibliogr. s. 275.

1959

2176. Kierunki rozwoju tkalni w krajowym przemyśle włókienniczym. *Technik włókien.* R. 8: nr 3 s. 65—69, wykr., tab.

2177. Włókiennictwo. Tkactwo. W: Terminarz technika [za lata] 1954—1959. [Warszawa] NOT 16°.

2178. Współzależność między parametrami struktury tkaniny o splocie płóciennym. (Idealny model tkaniny). *Technik włókien.* R. 8: nr 5 s. 146—150, rys., wykr., bibliogr. s. 150.

2179. Zmienność parametrów struktury idealnej tkaniny o splocie płóciennym przy jednokierunkowym rozciąganiu sprężystym. *Technik włókien.* R. 13: nr 7 s. 204—211, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 211.

SZYMAŃSKI EDWARD
od 1946; Kat. Części Maszyn Włókienniczych.

1947

2180. Zarys określenia sprawności organizacyjnej w wykonawstwie budowlanym. *Prz. Organ.* R. 17: nr 4 s. 107—108, sum.

1957

2181. Rysunek techniczny. Cz. 1—2 A. Warszawa Stud. Zaocz. Polit. Warsz. 4°. Wyższe Techniczne Studia Zaoczne. Powiel. Cz. 1: Wiadomości podstawowe dla wszystkich kierunków. 1957 ss. 241, rys., tab., tabl.; cz. 2 A: Rysunek techniczny maszynowy dla kierunków: Mechaniczny, Górniczy, Elektryczny, Mechaniczna Technologia Włókna, Technologia Celulozy i Papieru. 1957. ss. 357, rys., wykr., tab., tabl.

Toż: Wyd. 2 Cz. 1—2. Warszawa 1958 PWN Skrypty dla Szkół Wyższych. Cz. 1: Wiadomości podstawowe ss. 241, ilustr., rys., wykr., tab., tabl.; cz. 2: Rysunek maszynowy ss. 357, rys., tab. [Współaut.: L. Lewandowski, S. Wocjan].

TURSKA-KUŚMIERZOWA ELIGIA
od 1946; Kat. Chemii Fizycznej Polimerów.

1950

2182. Włókna poliamidowe. [Artykuł wstępny do cyklu: „Włókna poliamidowe"]. *Przem. włókien.* R. 4: nr 5 s. 220—222.

1951

2183. Badania nad kinetyką hydrolitycznej polimeryzacji kaprolaktamu. Исследование кинетики гидролитической полимеризации капролактама. Researches on hydrolitic kinetics of polymerization of caprolactam. *Pr. Gł. Inst. Włókien.* R. 1: zesz. 5 s. 115—131, nlb., rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. [132].

2184. Badania nad kinetyką reakcji polikondensacji kaprolaktamu. *Biul. Gł. Inst. Włókien.* R. 3: nr 11 s. 37—39, rys., tab., wykr.

2185. Nowe włókna syntetyczne. *Przem. włókien.* R. 5: nr 1 s. 27—32, streszcz.

1952

2186. Metoda oznaczania ciężaru cząsteczkowego terylenu. *Pr. Inst. Włókien.* R. 2: zesz. 3 s. 49—62, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 62. [Współaut.: T. Skwarski].

1954

2187. Z badań nad kinetyką katalitycznej polimeryzacji kaprolaktamu. Кинематика каталитической полим-еризации ε-капролактама. Investigations of the kinetics of ε-caprolactam catalytic polimerization. *Zesz. nauk. PŁ* nr 4 *Włókiennictwo* zesz. 1 s. 49—69, rys., tab., wykr., soderž., rez., sum., bibliogr. s. 68. [Współaut.: A. Broda].

1955

2188. Aktualne zagadnienia fizykochemii polimerów. W: Materiały z konferencji na temat chemii polimerów. Łódź 8—10 kwietnia 1954 r. Warszawa s. 18—29.

2189. O możliwości otrzymywania koacerwatów poliamidów i zastosowania tych układów do frakcjonowania. Zob. poz. 1474.

2190. Oznaczanie średniego ciężaru cząsteczkowego polimerów metodą wiskozymetryczną. W: Ćwicze-

nia laboratoryjne z chemii fizycznej. Wyd. 2 przejrz. i rozszerz. Warszawa s. 66—70, tab.

2191. Równowaga polimer $\rightleftarrows$ ε-kaprolaktam w procesie depolimeryzacji poliamidu. Равновесие полимер $\rightleftarrows$ ε-капролактам в процессе деполимеризации полиамида. Equilibrium polymer $\rightleftarrows$ ε-caprolactam in the process of polyamide depolymerization. *Zesz. nauk. PŁ* nr 9. *Chemia* zesz. 3 s. 17—30, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., um., bibliogr. s. 29—30. [Współaut.: J. Cypryk].

1957

2192. Eine neue Methode der Fraktionierung von Polyamiden. *Mitteilungsblatt Chemische Gesellschaft in der Deutschen Demokratischen Republik.* Sonderheft. s. 140—141, bibliogr. s. 141. [Współaut.: M. Łączkowski].

2193. Nowa metoda frakcjonowania politereftalanu glikolowego. Новый метод фракционирования полиэфира терефталевой кислоты с этиленгликолем. *Zesz. nauk. PŁ* nr 15. *Chemia* zesz. 5 s. 21—28, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 28.

Przekł. Eine neue Methode der Fraktionierung von Polyathylenglykol-Terephthalat. *Mitteilungsblatt Chemische Gesellschaft in der Deutschen Demokratischen Republik.* Sonderheft. s. 141—143, wykr., bibliogr. s. 143. [Współaut.: T. Skwarski].

2194. Sur la coacervation des polyamides. *Journal of Polymer Science.* Vol. 23: s. 285—295, wykr., tab., rés., synopsis, Zsf., bibliogr. s. 294. [Współaut.: M. Łączkowski].

2195. Z badań nad strukturą jedwabiu wiskozowego. I. Struktura różnych typów jedwabiów. II. Badanie zmian struktury jedwabiu wiskozowego podczas przędzenia. Исследование структуры разных видов вискозного шелка. Исследование структуры вискозного шелка в зависимости от степени вытяжки. Studies on the structure of various types of viscose rayon. Investigation on changes in structure of viscose rayon by the spinning process. *Zesz. nauk. PŁ* nr 14 *Włókiennictwo* zesz. 3 s. 3—47, wykr., ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 31, 46. [Współaut.: B. Antczak, J. Cypryk, T. Skwarski, M. Kuczyńska-Wolfram].

1958

2196. Modyfikacja metody oznaczania grup końcowych poliamidów. Eine Modifizierung der Endgruppenbestimmungsmethode bei Polyamiden. *Zesz. nauk. PŁ* nr 22. *Chemia* zesz. 7 s. 79—82, tab., streszcz., bibliogr. s. 81, powiel. [Współaut.: L. Wolfram].

2197. Recherches sur le mécanisme de l'accroissment des macromolécules du polytéréphthalate de glycol pendant la polycondensation. *Journal of Polymer Science* vol. 33: nr 121 s. 391—398, wykr., tab., rés., synopsis, Zsf., bibliogr. s. 397. International Union of Pure and Applied Chemistry. Symposium on Macromolecules Prague, September 9—15, 1957 part 3. [Współaut.: T. Skwarski, S. Szapiro].

1959

2198*. Investigations of the phenomena of coacervation. *Journal of Applied Polymer Science* Nr 1 s. 22, rys., wykr., rés., sum., Zsf., bibliogr. s. [Współaut.: L. Utracki].

2199. Nowy układ do szybkiego frakcjonowania poliamidów. A new system for rapid fractionating of polyamides. [Współaut.: T. Skwarski, L. Utracki]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 149.

2200. O układach zdolnych do tworzenia koacerwatów. Investigation of the systems liable to form coacervates. [Współaut.: L. Utracki]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 149—150.

2201. Spektrofotometryczne badania rozcieńczonych roztworów N-podstawionych poliamidów. Spectrophotometric investigations of the diluted solutions of N-substituted polyamides. [Współaut.: A. Kalinowska]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 wrzesień 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 148—149.

URBAŃCZYK GRZEGORZ

od 1951; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1951

2202. Laboratorium miernictwa włókienniczego. [Cz.] 1. Zob. poz. 2666.

1955

2203. Niektóre zagadnienia statycznego tarcia włókien. *Przem. włókien.* R. 9: nr 10 s. 434—440, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 440.

1957

2204. Badanie dwójłomności optycznej termicznie utrwalonych monofilamentów polikaprolaktamowych. Untersuchungen der optischen Doppelbrechung der termisch stabilisierten Monofilamenten von Polykaprolaktam. Investigation of optical bire-

frigance termical stabilized monofilaments of polycaprolactam. Исследования двойного оптического преломления термически стабилизированных монофиламентов поликапролактама. *Przem. włókien.* R. 11: nr 3 s. 115—117, ilustr., rys., wykr., streszcz., bibliogr. s. 117.

1958

2205. Badanie współzależności między orientacją submikroskopową a dynamiczną pracą zrywania włókna polikaprolaktamowego. Investigations of the relationship between the submicroscopic orientation and the dynamic work of rupture of the polycaprolactam fibre. Étude de la relation entre orientation submicroscopique et travail dynamique de la rupture des fibres de polycaprolactame. Untersuchungen über den Zusammenhang zwischen der submikroskopischen Orientierung und der dynamischen Zerreissarbeit der Polycaprolactamfaser. Исследование зависимости между субмикропической ориентацией а динамометрической работой разрыва поликапролактамового волокна. *Prz. włókien.* R. 12: nr 5/6 s. 255—259, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., bibliogr. s. 259.

2206. Beitrag zur Frage der Abhängigkeit zwischen Schlagzerreiss-Arbeitsvermögen und submikroskopischer Orientierung der Polycaprolactamfaser. К вопросу зависимости ударно-разрывной работоспособности от субмикроскопической ориентации поликапролактамового волокна. Contribution to the question of the dependency between the impact tensile test power and the submicroscopical orientation of the polycaprolactam fibre. *Faserforschung u. Textil-technik* Jg. 9: H. 11 s. 488—493, rys., wykr., tab., Zsf., soderž., sum., bibliogr. s. 493.

1959

2207. Badania nad współzależnością między stopniem orientacji submikroskopowej a odpornością na ścieranie żyłki polikaprolaktamowej. Investigation of the correlation between the submicroscopical orientation factor and the abrasion of polycaprolactam monofilament. Исследование зависимосги между степенью субмикроскопической ориентацией и истирямостью поликапролактамового монофиламента. *Zesz. nauk. PŁ* nr 23. *Włókiennictwo* zesz. 4 s. 31—99, ilustr., rys., wykr., tab., tabl., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 95—98, powiel.

WIĘŹLAK WŁODZIMIERZ
od 1951 do 1954; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1951

2208. Laboratorium miernictwa włókienniczego. [Cz.] 1. Zob. poz. 2666.

1953

2209. Badanie przydatności krosna Saurer 100 W do produkcji tkanin bawełnianych. Cz. 1—2. *Przem. włókien.* R. 7: nr 5—6 s. 145—149, rys., ilustr., wykr., streszcz., bibliogr. s. 149; nr 7—8 s. 184—190, rys., wykr., streszcz.

WILMAŃSKI BERNARD
od 1956; Kat. Przędzalnictwa.

1957

2210. O możliwościach przędzenia sztucznego włókna ciętego o długości 60 mm na maszynach bawełniarskich. Zob. poz. 2219.

WIŚNIEWSKA WANDA
od 1957; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1959

2211. Laboratorium nauki o włóknie. Oprac.... Zob. poz. 2735.

WŁOCHOWICZ ANDRZEJ
od 1954; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1954

2212. Nierównomierność grubości jedwabiu w oprzędach pochodzenia krajowego. Zob. poz. 2261.

1956

2213. Metody określania gęstości włókien. *Przem. włókien.* R. 10: nr 5 s. 207—210, rys., streszcz., bibliogr. s. 210.

2214. Określenie generalnych wskaźników jakości nici do szycia. *Odzież.* R. 7: nr 12 s. 319—324, tab., bibliogr. s. 324.

2215. Wpływ współczynnika skrętu przędzy na przepuszczalność powietrza przez dzianiny. Cz. 1—2. Założenia teoretyczne. *Odzież.* R. 7: nr 6 s. 156—158, wykr., bibliogr. s. 158; nr 7 s. 177—181, rys., wykr., tab.

1957

2216. Ułożenie włókien przędzy z jedwabiu wiskozowego. Die Lage der Fasern im Viscosekunstseidegarn. The position of fibres in rayon viscose yarn. Положение волокон в пряжи из вискозного шелка. *Przem. włókien.* R. 11: nr 2 s. 58—61, rys., ilustr., tab., wykr., streszcz., bibliogr. s. 61.

1959

2217. Laboratorium nauki o włóknie. Oprac... Zob. poz. 2735.

WOJCIECHOWSKI JAN
od 1954; Kat. Przędzalnictwa.

1956

2218. Zagadnienie zrywności w przędzalniach bawełny. *Włókien.*. R. 5: nr 11 s. 245—248, tab., wykr., R. 6: 1957 nr 1 s. 7—9, tab., wykr.

1957

2219. O możliwościach przędzenia sztucznego włókna ciętego o długości 60 mm na maszynach bawełniarskich. Cz. 1—2. *Włókien.* R. 6: nr 8 s. 175—177, tab., wykr.; nr 9 s. 196—201, rys., tab., wykr. [Współaut.: B. Wilmański].

WOJCIECHOWSKI WILHELM
od 1947 do 1957; Wykładowca.

1947

2220. Dział przędzalnictwa. Cz. 2—7. [Współaut.: P. Prindisz i in.]. W: Kontrola jakości produkcji w przędzalniach, tkalniach i wykończalniach. Łódź s. 19—65, tab.

2221. Kontrola techniczna w roszarniach lnu i konopi. [Łódź]. Nauk. Badaw. Inst. Włókien. 8° ss. 27, nlb. [Współaut.: Cz. Dębicki, F. Nowakowski].

1948

2222. Udoskonalenia w maszynach przędzalniczych lnianych w ostatnim ćwierćwieczu. *Przem. włókien.* R. 2: nr 9—10 s. 275—276.

2223. Włókna łykowe. W: Przewodnik włókniarza. T. 3. Łódź s. 251—368, rys., tab.

1957

2224. Racjonalna przeróbka wysokogatunkowych cienkowłóknistych lnów belgijskich. *Włókien.* R. 6: nr 8 s. 169—171, rys., tab.

2225. Technologia przedprzędzenia włókna lnianego. *Włókien.* R. 6: nr 6 s. 121—123, rys., tab.

ZAKRZEWSKI JULIUSZ
od 1951; Kat. Konstrukcji Maszyn Włókienniczych.

1952

2226. Nowa metoda ustalania składów mieszanek na wątki odpadkowe. *Pr. Inst. Włókien.* R. 2: zesz. 3 s. 63—72, wykr., tab., streszcz., soderž., sum. [Współaut.: J. Line].

2227. Nowa metoda ustalania składu mieszanek na wątki z odpadków. *Przem. włókien.* R. 6: nr 5 s. 165—168, tab., streszcz.

1953

2228. Aproksymacja paraboliczna drogi nicielnicy. Cz. 1—2. *Przem. włókien.* R. 7: nr 11—12 s. 256—259, rys.; R. 9: 1955 nr 3 s. 82—85, wykr., streszcz.

1956

2229. Wyznaczanie nierównomierności cechy badanej z szeregów statystycznych rozdzielczych. Определение линейной неровноты испытуемого признака из статической совокупности. Determination of the linear measurement of the dispersion of the characteristic under test from the statistical distributing rows. *Zesz. nauk. PŁ* nr 13. *Włókiennictwo* zesz. 2 s. 59—67, tab., streszcz., soderž., sum.

1958

2230. Analiza napięcia oraz kształtu nici podczas pracy wrzecion (obrączkowego, kapturkowego i wirówkowego). Анализ напряжения, а также формы нитей во время работы веретен (кольцепрядильного, колпачного, крутильного). Analysis of the tension and shape of the thread during work of the spindles (of ring, cap and centrifugal type). *Arch. Budowy Maszyn.* T. 5: zesz. 4 s. 457—488, streszcz., krat. soderž., sum., bibliogr. s. 487.

2231. Kontrola pompek przędzalniczych zębatych. Testing the gear spinning pumps. Die Kontrolle der Zahnradspinnpumpen. *Prz. włókien.* R. 12: nr 4 s. 199—210, rys., wykr., bibliogr. s. 210. [Tekst również w jęz. ang. i niem.].

1959

2232. Analiza balonu. The study of baloon. Analyse du ballon. Betrachtungen über die Balonbildung. Анализ баллона. *Prz. włókien.* [R. 13]: nr 4 [specjalny] s. 11—14, wykr., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., bibliogr. s. 14.

2233. Die Kontrolle der Zahnrad-Spinnpumpen. *Melliand Textilberichte* Jg. 40: H. 3 s. 245—247, rys., wykr., Zsf., sum., rés., riass., bibliogr. s. 247.

2234. Projekt usprawnienia obliczeń wskaźników pomiarów w metrologii włókienniczej. A projects of improving the calculations of measurement values in textile testing. Le project d'amélioration des calculs des indices de mesurages dans la métrologie textile. Ein Vorschlag der Verbesserung der Berechnung von Mess-Zahlen in der Textilprüfung. Проект рационализации вычислений указателей измерений в текстильной метрологии.

Prz. włókien. R. 13: nr 1 s. 3—7, tab., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., bibliogr. s. 7.

ŻUREK WITOLD
od 1946; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1947

2235. Mały podręcznik włókiennika. Łódź Nauk. Bad. Inst. Włókien. 16° ss. 139, nlb., rys., wykr., tabl., tab.

2236. Ustalanie norm wydajności workowych maszyn dziewiarskich. Elaborations des normes de rendement des machines circulaires à mailleurs. *Przem. włókien.* R. 1: nr 6—7 s. 12—20, rys., tab.

1948

2237. Metody mierzenia i oznaczania długości włókien bawełnianych. Łódź Gł. Inst. Włókien. 16° ss. 81, nlb., ilustr., rys., tab., tabl., wykr., sum., bibliogr. s. [83]. Gł. Inst. Włókien. Prace Naukowo-Badawcze. T. 1.

1949

2238. Współczesne metody badania wytrzymałości przędzy. *Przem. włókien.* R. 3: nr 10—12 s. 395—402, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 402; R. 4: 1950 nr 7—8 s. 323—333, rys., ilustr., streszcz., R. 5: 1951 nr 3 s. 91—97, rys. wykr., streszcz.

1951

2239. Badanie dokładności wskazań titrometru. Исследования точности показании титрометра. *Pr. Gł. Inst. Włókien.* R. 1: zesz. 1 s. 47—51, rys., wykr., tab., streszcz., soderž.

2240. Bawełna radziecka. *Przem. włókien.* R. 5: nr 10 s. 365—379, rys., tab., streszcz., bibliogr. s. 379.

2241. Laboratorium miernictwa włókienniczego. [Cz.]. 1. Zob. poz. 2666.

1953

2242. Błędy obliczeniowe w pomiarach włókienniczych a błąd bezwzględny i względny. *Przem. włókien.* R. 7: nr 3 s. 70—78, streszcz.

2243. Wytrzymałość przędzy bawełnianej w funkcji parametrów włókna. *Przem. włókien.* R. 7: nr 11—12 s. 252—256, rys., wykr., tab.

1955

2244. Laboratoryjna ocena wartości technologicznje wełny. *Przem. włókien.* R. 9: nr 8 s. 325—328, rys., tab., streszcz.

1956

2245. Zmiana skrętu przędzy z włókien wiskozowych ciętych w funkcji jej miejscowej grubości. The yarn twist in the staple fibre yarn as a function of its local thickness. *Zesz. nauk. PŁ* nr 13. *Włókiennictwo* zesz. 2 s. 3—36, rys., tab., wykr., streszcz., krat. soderž., sum., bibliogr. s. 35.

1957

2246. Podstawy technologicznej klasyfikacji wełny. *Normaliz.* R. 25: zesz. 5 s. 209—216, tab., wykr., bibliogr. s. 15—16. [Współaut.: M. Zaorski].

2247. Wpływ grubości i stopnia rozprostowania włókna na nierównomierność przędzy bawełnianej. Der Einfluss der Faserfeinheit der Faserstreckung auf die Ungleichmässigkeit des Baumwollgarnes. The influence of fineness and straghtening of fibres on the irregularity of cotton yarn. Влияние тонины волокна и его выпрямления на неровноту хлопчатобумажной пряжи. *Przem. włókien.* R. 11: nr 7 s. 322—327, rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 327. [Współaut.: W. Marcinkowski].

2248. Zmiana wydłużenia jedwabiu wiskozowego w funkcji długości rozrywanych odcinków. Изменение разрывного удлинения вискозного шелка как функция длины отрезков. Breaking elongation of rayon in function of the length of the yarn segments. *Zesz. nauk. PŁ* nr 14. *Włókiennictwo* zesz. 3 s. 49—106, tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 103—104.

1958

2249. Jednostkowe siły szczepności łyka z drewna konopi. Единичные силы сцепления лыка с древесиной конопли. Unit forces of adhesion between bast and wood in hemp. *Arch. Budowy Maszyn.* T. 5: zesz 1 s. 89—107, rys., wykr., tab., streszcz., krat. soderž., sum., err., bibliogr. s. 106—107.

2250. Uwagi do projektu układu numerów przędzy pojedynczej (wyrażonego w Texach). Some notes on the project of the system of single yarns counts (expressed in „Tex"). Remarques sur le project du système des numeros du filé singulier (exprimés en „Tex"). Bemerkungen über den Enwurf des Numerierungssystems von Einzelgarnen (bezeichnet in „Tex"). К проекту системы номеров единичной пряжи (выраженной в единицах „Tex"). *Prz. włókien.* R. 12 nr 2 s. 80—83, rys., streszcz., soderž., sum., Zsf., rés., bibliogr. s. 83.

2251. Włóknoznawstwo bawełny, włókien łykowych i wełny. Zob. poz. 1912.

1959

2252. Włókiennictwo. [Współaut.: Z. Adamski i in.]. W: Terminarz technika 1959 [Warszawa] s. 193—240, tab., rys.

2253. Wpływ nierównomierności grubości włókna na przebieg krzywej pracy rozrywania. На форму кривой работы разрыва влияние неровноты тонины волокна. Influence of unevenness of thickness of fibre on the course of the working curve of tearing. *Zesz. nauk. PŁ* nr 23. *Włókiennictwo* zesz. 4 s. 13—29, wykr., tab., tabl., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 28—29, powiel.
— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2760.

ŻYLIŃSKI TADEUSZ
od 1946; Kat. Surowców Włókienniczych i Metrologii.

1947

2254. Próby przędzenia jukki. Les essais de filature de yucca. *Przem. włókien.* R. 1: nr 11 s. 104—108, tab., rés.

1951

2255. Konieczność znormalizowania aparatury laboratoryjnej mierniczej celem umożliwienia jej produkcji. *Przem. włókien.* R. 5: nr 3 s. 112—114, streszcz.

2256. Surowce włókiennicze. [Cz.] 1—2. Łódź—Kraków PWN 4° Politechnika Łódzka powiel. [Cz.] 1: Łódź 1951 ss. 195, nlb., rys., tab., wykr., bibliogr. s. 33—34, 66, 96, 195; cz. 2: Kraków 1953 ss. 326, 48, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 44, 90—91, 105, 127, 140, 156—157, 198, 251, 261—262, 286, 323, 326.

1952

2257. Laboratorium miernictwa włókienniczego. [Cz.] 1—2. Łódź 4°, powiel. [Cz.] 1: 1951 oprac. pod. kierow.... [Zob. poz. 2666. [Cz.] 2: 1952 PWN ss. 206, III, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 14, 35, 38, 107, 112. Politechnika Łódzka.

2258. Zjawisko sorpcji i histerezy wilgotności włókien oraz wyrobów włókienniczych. *Przem. włókien.* R. 6: nr 3 s. 82—91, rys., wykr., tab., streszcz., bibliogr. s. 91.

1953

2259. Normalizacja włókienniczej aparatury pomiarowej. *Wiad. PKN.* R. 21: zesz. 1 s. 3—13, ilustr., wykr., tab., rys., streszcz., soderž., rés.

2260. Wyroby włókiennicze. W: Mechanik. Poradnik techniczny. Wyd. 3 całk. przerob. T. 2. Cz. 2 Warszawa s. 401—450, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 450.

1954

2261. Nierównomierność grubości jedwabiu w oprzędach pochodzenia krajowego. Изменчивость грубости коконной нити в коконах польского происхождения. Thickness variability of silk fibre in cocoons of Polish origin. *Zesz. nauk. PŁ* nr 4 *Włókiennictwo* zesz. 1 s. 71—91, tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 90. [Współaut.: A. Włochowicz, R. Krawczyk].

2262. Pomiary dwójłomności włókien sztucznych i syntetycznych. Измерения силы двойного лучепреломления искусственных и синтетических волокон. The measurements of birefringerence of artificial fibres. *Zesz. nauk. PŁ* nr 4. *Włókiennictwo* zesz. 1 s. 21—48, rys., ilustr., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 47—48. [Współaut.: J. Godek].

1955

2263. Metrologia włókiennicza. T. 1 Warszawa Wydawn. Przem. Lekk. i Spoż. 8° ss. 367, nlb., rys., tab., wykr., err., bibliogr. s. 24, 50, 77, 95, 112, 138—139, 197, 217, 258, 306, 355.

2264. Sesja naukowa młodej kadry. *Życie Politechn. Łódzk.* nr 5/6 s. 5—7.

2265. Sesja naukowa młodej kadry Politechniki Łódzkiej. *Życie Szk. Wyższej* nr 5 s. 72—76.

2266. Surowce włókiennicze naturalne i sztuczne. Zob. poz. 1866.

1957

2267. Profesor dr inż. Władysław Bratkowski. *Przem. włókien.* R. 11: nr 11 s. 533—537, ilustr., bibliogr. s. 536—537.

2268. Zagadnienie surowców włókienniczych w Polsce. Probleme der textilen Rohstoffe in Polen. Problems of textile raw materials in Poland. Проблемы текстильного сыровья в Польше. *Przem. włókien.* R. 11: nr 3 s. 105—110. tab., streszcz.

2269. Nauka o włóknie. Warszawa Wydawn. Przem. Lekk. i Spożyw. 8° ss. 559, nlb., ilustr., rys., wykr., tab., tabl., err., bibliogr. s. 41, 58, 76, 101, 130, 165, 185, 240, 274—275, 314—315, 328, 348, 360, 372, 394, 419, 456—457, 465, 482, 499, 519, 541, 546.

BACHMAN BOLESŁAW
od 1950; Kat. Technologii Fermentacji.

1949

2270. O niektórych procesach ciągłych w gorzelnictwie. *Biul. Zrzesz. Przedsiębiorców Gorzelń Roln.* R. 3 nr 6 s. 15—20, rys.; R. 4: 1950 nr 1 s. 9—13, rys., bibliogr. s. 13.

1951

2271. Hryniewicz K.: „Gorzelnictwo rolnicze". Wyd. 3 poprawił i uzupełnił ... Warszawa Państw. Wydawn. Rol. i Leś. 8° ss. 208, nlb., rys., ilustr., tab., tabl., err.

1954

2272. Przemysł gorzelniczy. W: Kalendarz przemysłu spożywczego. T. 2 Warszawa s. 214—239, rys., tab., bibliogr. s. 239.

1955

2273. Biochemiczna przeróbka produktów ubocznych i odpadowych. *Zesz. probl. Nauki pol.* zesz. 2 s. 19—48, bibliogr. s. 46—48.

2274. Optymalne warunki oczyszczania gliceryny surowej pochodzenia fermentacyjnego węglem aktywnym. Оптимальные условия очистки сырого глицерина ферментационного произхождения активным углем. Die optimalen Reinigungsbedingungen des aus dem Fermentationsverfahren gewonnenen Rohglyzerins. *Przem. spoż.* R. 9: nr 11 s. 465—467, tab., soderž., Zsf., bibliogr. s. 467. [Współaut.: A. Welz, Z. Włodarczyk].

2275. Wpływ niektórych soli nieorganicznych na fermentację etanolową brzeczek melasowych. Влияние некоторых неорганических солей на спиртовое брожение паточной бражки. The Influence of Some Inorganic Salts upon the Ethanol Fermentation of molasses Wort. *Przem. spoż.* R. 9: nr 6 s. 236—240, tab., wykr., soderž., sum., bibliogr. s. 240. [Współaut.: K. Bieńkiewicz].

1957

2276. Wzbogacanie środowisk fermentujących w oleje fuzlowe. (I). Oleje fuzlowe w syntetycznych środowiskach roztworów czystych cukrów. Сивущное масло в синтетической среде растворов чистых сахаров. I. Fusel oils in the synthetic sugars media. *Zesz. nauk. PŁ* nr 16. *Chemia spoż.* zesz. 2 s. 43—87, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 84—86.

1958

2277. Technologia spirytusu i drożdży. Cz. 1. Łódź PWN 8° ss. 232, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 231—232, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych Politechnika Łódzka. [Współaut.: K. Bieńkiewicz, K. Jarosz, Z. Włodarczyk].

BACHMANOWA STEFANIA
od 1951; Kat. Technologii Fermentacji.

1954

2278. Bulwa — helianthus tuberosus — i jej zastosowanie w przemyśle spożywczym. Клубень — helianthus tuberosus — и его применение в пищевой промышленности. Jerusalem artichoke — helianthus tuberosus — and its applications in the food industry. *Przem. rolny.* R. 8: nr 6 s. 201—204, tab., soderž., sum., bibliogr. s. 203.

1955

2279. Wykorzystanie wymieniaczy jonowych przy oznaczaniu fosforu w wyciągach glebowych w silnych kwasach. О применении ионообменников k анализу почвенных вытяжек при помощи сильных кислот. *Rocz-i glebozn.* T. 4: s. 216—226, tab., soderž., sum., bibliogr. s. 224—225.

1956

2280. Ocena przydatności bulwy Helianthus tuberosus dla przemysłu spirytusowego. (Komunikat wstępny). *Biul. Centr. Zarz. Selekcji Roślin.* nr 9—10 s. 86—96, tabl., bibliogr. s. 95—96.

2281. Ocena przydatności 15 klonów różnych odmian bulwy (Helianthus tuberosus L.) dla przemysłu gorzelniczego. Оценка пригодности 15 сортов клонов топинамбура (Helianthus tuberosus L.) для винокуренной промышленности. Estimation of the Suitability of 15 Clones of Different Varieties of the Bulb (Helianthus tuberosus L.) for Distillery Purposes. *Ann. UMCS.* Sect. E. Vol. 10: nr 10 s. 301—321, nlb., tabl., rez., sum., bibliogr. s. 317. [Współaut.: S. Tabin].

1958

2282. Obserwacje i badania dotyczące hodowli bulwy Helianthus tuberosus. *Hodowla Roślin, Aklimatyz.* i *Nasien.* T. 2: zesz. 2 s. 545—546, tab. rés., sum., bibliogr. s. 546. [Współaut.: W. Byszewski, A. Majewski].

2283. Wartość przerobowa bulwy Helianthus tuberosus i charakterystyka przerobu w warunkach krajowej gorzelni rolniczej. Промышленная ценность земляной груши helianthus tuberosus и характеристика её переработки в условиях сельскохозяйственного винокуренного завода. The processing value of helianthus tuberosus tubers and processing in conditions of Polish agricultural distilleries. Valeur technologique du topinambour et la caractéristique de sa transformation dans une distillerie agricole. Technologischer Wert des Erdapfels (Helianthus tuberosus) und die Charakteristik seiner Verarbeitung in einer polnischen landwitrschaftlichen Brennerei. *Przem. spoż.* R. 12: nr 8 s. 306 (18)—310 (22), wykr., tab., soderž., sum., rés., Zsf. [Współaut.: Z. Włodarczyk].

1959

2284. Ocena materiału z sześciu odmian kukurydzy odmian krajowych, dla przemysłu krochmalniczego. *Hodowla Roślin, Aklimatyz. i Nasien.* T. 3: zesz. 2 s. 173—193, rés., sum., bibliogr. s. 192.

2285. Wpływ nawadniań wzbogaconych ściekami miejskimi na wzrost i zawartość alkaloidów dwu odmian łubinu. *Hodowla Roślin, Aklimatyz. i Nasien.* T. 3: zesz. 4 s. 475—489, wykr., tab., rez., sum. [Współaut.: W. Byszewski].

BIEŃKIEWICZ KRZYSZTOF
od 1954 do 1958; Kat. Technologii Fermentacji.

1955

2286. Wpływ niektórych soli nieorganicznych na fermentację etanolową brzeczek melasowych. Zob. poz. 2275.

1958

2287. Technologia spirytusu i drożdży. Zob. poz. 2277.

BOGDAŃSKA HALINA
od 1954; Wykładowca.

1954

2288. Wpływ przechowywania jabłek na zawartość witaminy C. Zob. poz. 2291.

2289. Wpływ przechowywania różnych odmian jabłek na wahania zawartości kwasu l-askorbinowego jako funkcji zmian jędrności miąższu. Zob. poz. 2292.

2290. Zależność pomiędzy stopniem absorpcji tlenu a obniżaniem zawartości kwasu l-askorbinowego w ekstraktach z tkanki jabłka. Zob. poz. 2293.

BOGDAŃSKI KAZIMIERZ
od 1954; Kat. Technologii Odżywek i Koncentratów.

1954

2291. Wpływ przechowywania jabłek na zawartość witaminy C. Влияние способа хранения яблок на содержание витамина C. Influence de l'enterposage des pommes sur leurs teneur en vitamine C. *Przem. rolny.* R. 8: nr 12 s. 446—451, rys., wykr., tab., soderž., sum., bibliogr. s. 450—451. [Współaut.: H. Bogdańska].

2292. Wpływ przechowywania różnych odmian jabłek na wahania zawartości kwasu l-askorbinowego jako funkcji zmian jędrności miąższu. *Rocz-i Nauk. Roln.* Ser. A T. 49 nr 3 s. 385—408, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 404, 405, 406, 407. [Współaut.: H. Bogdańska].

2293. Zależność pomiędzy stopniem absorpcji tlenu a obniżaniem zawartości kwasu l-askorbinowego w ekstraktach z tkanki jabłka. Sur la correlation existance entre la degré d'absorption de l'oxygene et l'abaissement de la teneur en acide l-ascorbique dans des extraits de tissus de pomme. *Rocz-i Chemii.* T. 28: nr 2 s. 291—293, wykr., res., bibliogr. s. 293. [Współaut.: H. Bogdańska].

1955

2294. Vitaminisation antioxydative. Besoins d'un jus de pomme en acide ascorbique utilisé comme antioxygène suivant la varieté originaire du jus.

Boissons Douces et Légères nr 29 s. 14—19, wykr., tab., bibliogr. s. 19.

1957

2295. Badania nad kinetyką rozkładu kwasu l-dehydroaskorbinowego w roztworach wodnych. *Rocz-i Techn. Chemii Żywn.* T. 1: s. 55—68, wykr., tab., krat. soderž., rés., bibliogr. s. 67.

2296. Błąd stały w analizie kwasu dehydroaskorbinowego metodą mikrobiologicznej redukcji. Постоянная ошибка при анализе дегидроаскорбиной кислоты при помощи микробиологического редукционного метода. Constant error in determination of dehydroascorbic acid by microbiological reduction method. *Rocz-i Państw. Zakł. Hig.* T. 8: nr 1 s. 1—18, tab., wykr., bibliogr. s. 18.

2297. Pouvoir reducteur des jus de fruits en relation avec leur valeur antiscorbutique. *Ann. Biol.* T. 33: nr 9—10 s. 427—452, bibliogr. s. 449—452.

1958

2298. Metoda BEFEK (bakteryjno-enzymatyczno-foto-elektro-kolorymetryczna) oznaczania witaminy C w produktach biologicznych i żywnościowych. БЭФЭК (бактерийно-энзиматически-фото-электро-калориметрический) метод анализа витамина С в биологических пищевых продуктах. Combined method for vitamin C assay in biological and food products. *Rocz-i Techn. i Chemii Żywności.* T. 3: s. 21—50, wykr., tab., tabl., soderž., sum., bibliogr. s. 48.

1959

2299. Dosages d'acide l-ascorbique dans des cassis conservés par le froid à diverses températures. *La Revue Generale du Froid.* T. 35: nr 8 s. 809—811, tab., bibliogr. s. 811.

2300. Postępy w dziedzinie produkcji koncentratów spożywczych witaminowych i odżywek. *Przem. spoż.* T. 13: nr 7 s. 232—237.

BORUCH MIECZYSŁAW
od 1952; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1959

2301. Oznaczanie wilgotności produktów skrobiowych przy pomocy promieni podczerwonych. Zob. poz. 2471.

2302. Potencjometryczne miareczkowanie ciemno zabarwionych produktów przemysłu spożywczego. Zob. poz. 2472.

2303. Zagadnienie oznaczania lignin w produktach spożywczych. Определение лигнинов в пищевых продуктах. Determination of lignins in some comestibles. *Zesz. nauk. PŁ* nr 24 .*Chemia spoż.* zesz. 3 s. 3—11, tab., streszcz., krat. soderž., sum., bibliogr. s. 10, powiel.

DOBRZYCKI JAN
od 1954; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1954

2304. Nowości z zakresu aparatury pomiarowej. *Gaz. cukr.* R. 56: nr 10/11/12 s. 38. [Artykuł podpisany krypt.: J. D.].

2305. O właściwą tematykę czasopism technicznych. *Prz. techn.* R. 75: nr 4 s. 143—144.

2306. Odbarwianie niecedzonych soków węglem aktywnym. *Gaz. cukr.* R. 56: nr 10/11/12 s. 36—38, tab.

2307. Oznaczanie soli wapniowych w sokach rzadkich. *Gaz. cukr.* R. 56: nr 1/2/3 s. 22, wykr.

2308. Typizacja w cukrownictwie radzieckim. *Gaz. cukr.* R. 56: nr 10/11/12 s. 29—30, tab.

2309. Z doświadczeń radzieckich racjonalizatorów. *Gaz. cukr.* R. 56: nr 10/11/12 s. 39—40, tab. [Artykuł podpisany krypt.: J. D.].

1955

2310. Automatyzacja procesów technologicznych. *Technik Przem. spoż.* R. 4: nr 4 s. 8—11, rys., streszcz., bibliogr. s. 11.

2311. O samoczynnej regulacji temperatury. *Technik Przem. spoż.* R. 4: nr 2 s. 11—13, rys.

2312. Przyczynek do teorii warników ciągłych. *Gaz. cukr.* R. 57 nr 9 s. 157—159, wykr.

2313. Sesja Młodej Kadry Politechniki Łódzkiej. *Przem. spoż.* R. 9: nr 4 s. 164.

2314. Sesja Naukowa Chemii i Technologii Cukrownictwa. *Przem. spoż.* R. 9: nr 9 s. 358—360. [Nr 9 *Przem. spoż.* omyłkowo podaje paginację 258—360].

1956

2315. Matematyczne podstawy precyzji oznaczeń analitycznych. Математические основы точности аналитических обозначений. Mathematische Grundlagen der Genauigkeit von analitischen Bestimmungen. *Przem. spoż.* R. 10: nr 7 s. 265—269, tab., wykr., soderž., Zsf., bibliogr. s. 268.

2316. Melas — odpadek, który zrobił karierę. *Horyz. Techn.* R. 9: nr 11 s. 488—490, rys.

2317. Nowoczesne metody pomiaru zabarwienia. *Gaz. cukr.* R. 58: nr 10 s. 227—229, tab., bibliogr. s. 229.

1957

2318. Niektóre zagadnienia chemii oczyszczania soków. Некоторые вопросы по химии очистки соков. Some chemical problems of juices purification. Einige Fragen aus der Chemie der Saftreinigung. *Gaz. cukr.* R. 59: nr 6 s. 142—147, wykr., tab., bibliogr. s. 147.

2319. O wpływie przegrzania pary na wydajność powierzchni ogrzewalnej 1 działu wyparki. Влияние перегрева пара на мощность поверхности нагрева 1 корпуса выпарки. Influence of steam superheating on the thermal efficiency of multistage evaporators. Über den Einfluss der Überheitzung Dampfes auf die Leistung der Heizfläche im 1 Verdampfkörper. *Gaz. cukr.* R. 59: nr 2 s. 35—39, wykr., bibliogr. s. 39.

2320. Oznaczanie strat cukru w rozrzedzonym błocie saturacyjnym metodą L. J. Szapiry. Bestimmung der Zuckerverluste im Saturationsschlamm nach der Methode L. J. Szapiro. L. J. Szapiro method for determination of sugar losses in diluted limingmud. Определение потерь сахара в разреженной фильтерпрессной грязи по методу Л. И. Шапиро. *Gaz. cukr.* R. 59: nr 11 s. 285—289, tab., bibliogr. s. 289.

2321. Przyczynek do teorii warników ciągłych. W: Sbornik Cukrovarnicko-Repařské Konference v Praze 14—19. X. 1955. Praha s. 942—957, wykr., rys., streszcz., souhrn., rez., Zsf., bibliogr. s. 954.

2322. Wpływ węglanu wapniowego i błota saturacyjnego na przyrost zabarwienia soków i na zarastanie powierzchni ogrzewalnej wyparki. Zob. poz. 2538.

1958

2323. Analizy kontrolne stacji produkcyjnych i pomocniczych. W: Przepisy kontroli fabrykacji w cukrowniach i rafineriach. Wyd. 6 Warszawa s. 127—216, tab.

2324. Analizy materiałów pomocniczych. W: Przepisy kontroli fabrykacji w cukrowniach. Wyd. 6 Warszawa s. 247—275, rys., tab.

2325. Automatyzacja w przemyśle cukrowniczym. Автоматизация сах-промышленности. Automatization in the sugar industry. Automatisierung in der Zuckerindustrie. *Gaz. cukr.* R. 60: nr 8 s. 257—258.

2326. Badania nad dyfuzją ciągłą. Olier. Zob. poz. 2540.

2327. Étude sur la duffusion continue Olier à Przeworsk. Zob. poz. 2545.

2328. Metody chemiczne. W: Przepisy kontroli fabrykacji w cukrowniach i rafineriach. Wyd. 6 Warszawa s. 103—126, rys.

2329. Metody fizyczne i fizykochemiczne. W: Przepisy kontroli fabrykacji w cukrowniach i rafineriach. Wyd. 6 Warszawa s. 27—102, rys., wykr., tab.

2330. Nowe wydanie „Przepisów kontroli fabrykacji w cukrowniach i rafineriach". *Gaz. cukr.* R. 60: nr 12 s. 374—376.

2331. O polarymetrycznym oznaczaniu zawartości cukru. *Gaz. cukr.* R. 60: nr 6 s. 181—184.

2332. Odczynniki. W: Przepisy kontroli fabrykacji w cukrowniach i rafineriach. Wyd. 6 Warszawa s. 276—292, tab.

2333. Przepisy kontroli fabrykacji w cukrowniach i rafineriach. Red. ... Zob. poz. 2722.

2334. Słownik cukrowniczy w pięciu językach. *Gaz. cukr.* R. 60: nr 7 s. 226; nr 9 s. 292; nr 11 s. 356, nr 12 s. 382; R. 61: 1959 nr 2 s. 54, nr 5 s. 162, nr 8 s. 252.

2335. Tablice. W: Przepisy kontroli fabrykacji w cukrowniach i rafineriach. Wyd. 6 Warszawa s. 293—316, tab.

1959

2336. Automatyzacja pracy wapniarni. *Gaz. cukr.* R. 61: nr 1 s. 11—13.

2337. Oznaczanie ekstynkcji produktów cukrowniczych kolorymetrem „Visomat". Determination of extinction of sugar produce by „Visomat" colorimeter. *Chemia analit.* T. 4: zesz. 1—2 s. 251—258, rys., wykr., sum., bibliogr. s. 257.

2338. Podstawowe zagadnienia automatyzacji dyfuzji ciągłej. *Gaz. cukr.* R. 61: nr 1 s. 6—8, rys., wykr.

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2756.

GÓRA JÓZEF

od 1957; Kat. Technologii Fermentacji.

1958

2339. Badania polskiego olejku kolendrowego zależnie od fazy rozwoju rośliny. Zob. poz. 2371.

2340. Uszlachetnianie olejku miętowego. Zob. poz. 2372.

JAKUBOWSKA JADWIGA

od 1951; Kat. Mikrobiologii Technicznej.

1949

2341. Mikrobiologia mleczarska. Warszawa Państw. Inst. Wydawn. Roln. 8° ss. 244, rys., ilustr., tab., bibliogr. s. 24, 25, 57, 78, 106, 107, 124, 125, 144.

163, 221, 223, 241. Biblioteka Puławska nr 25. [Współaut.: T. Matuszewski]. [Na k. tyt. nazwisko autorki: Supińska-Jakubowska].

1953

2342. Otrzymywanie drożdży pastewnych na hydrolizatach z hydrolizy wstępnej drewna sosnowego metodą siarczanową. Production of fodder yeast in the pine wood hydrolyzates. *Acta microbiol. pol.* Vol. 2: nr 2/3 s. 177—196, rys., tab., sum., bibliogr. s. 196. [Współaut.: J. Mokrzycki, K. Niemyski, Z. Bednarek].

2343. Wyzyskanie odpadków przemysłowych na drodze fermentacji. *Przem. rolny*. R. 7: nr 1 s. 3—6, bibliogr. s. 6.

1954

2344. Ćwiczenia z mikrobiologii ogólnej dla studentów Politechnik, Uniwersytetów i Szkół Rolniczych. Warszawa PWT 8° ss. 144, nlb., tabl., tab., rys., bibliogr. s. [146], powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych Politechnika Łódzka.

Toż: Wyd. 2 uzup. Łódź 1957 PWN 8° ss. 164, nlb., rys., tabl., tab., wykr., bibliogr. s. 160. Skrypty dla Szkół Wyższych Politechnika Łódzka.

2345. Mikroflora powietrza — jednym ze wskaźników stanu higienicznego zakładu produkcyjnego. *Przem. rolny*. R. 8: nr 11 s. 395—398, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 398.

1955

2346. Badania mikrobiologiczne w zakładach przemysłu lniarskiego. Микробиологические исследования в фабрике льна. Quelques recherches microbiologiques dans une filature de lin. *Zesz. nauk. PŁ* nr 5. *Chemia spoż*. z. 1 s. 5—24, tab., streszcz., soderž., rés., bibliogr. s. 23. [Współaut.: A. Nowakowska].

2347. Z działalności Komisji Naukowej ZOZ. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 7 s. 2.

1956

2348. Mikrobiologiczne badania kazeiny włókienniczej. Микробиологические исследования текстильного казеина. *Acta microbiol. pol.* Vol. 5: nr 1—2 s. 304. [Współaut.: H. Oberman, A. Nowakowska]. [Art. umieszczony w dziale „Krótkie streszczenia"].

2349. Rozwój mikrobiologii przemysłowej i środków spożywczych w latach 1952—55. *Przem. spoż.* R. 10: nr 1 s. 12—16, tab., bibliogr. s. 16.

2350. Wyodrębnianie i diagnostyka bakterii czynnych w dworniku octowym. Выделение и диагностика активных бактерий в производстве уксуса. *Acta mikrobiol. pol.* Vol. 5: 1956 nr 1—2 s. 306. [Atr. umieszczony w dziale — „Krótkie streszczenia"].

1957

2351. Antagonizm i antybiogeneza wśród drobnoustrojów saprofitycznych i ich znaczenie dla przemysłu spożywczego. *Zesz. problem. Postępów Nauk roln.* zesz. 18 s. 41—57, bibliogr. s. 55—57. Sympozium PAN.

2352. Mikrobiologiczne badania kazeiny włókienniczej oraz wiskozy (I). Микробиологические исследования текстильного казеина и вискозы. Mikrobiologische Untersuchungen von Kunstfaserkasein und deren Spinnlösungen. *Zesz. nauk. PŁ* nr 16. *Chemia spoż.* z. 2 s. 15—41, ilustr., wykr., tab., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 39—40. [Współaut.: H. Oberman, A. Nowakowska].

1958

2353. Metody biologiczne. W: Postępy w metodyce kontroli technicznej w przemyśle spożywczym. Materiały ze Zjazdu Naukowo-Technicznego w Warszawie 22—24 IV 1958 r. Warszawa s. 1—26, tabl., powiel., bibliogr. s. 23—26.

2354. Wzór na obliczanie procentowego obniżenia wartości rzepaku na zasadzie zawartości wody, zanieczyszczeń, zapachu oraz liczby pleśni i bakterii. Formel zur Berechnung der prozentuellen Erniedrigung des Rapswertes auf Grund des Wassergehaltes des Verunreinigungen des Geruches und der Anzahl von Schimmelpilzen und Bakterien. *Biul. Inst. Przem. Tłuszczowego*. R. 2: nr 4 s. 213—217, tab., streszcz., Zsf., powiel.

1959

2355. Aktywowanie wodoru i pobieranie tlenu przez Acetobacter Schützenbachii przy różnych stężeniach etanolu. [Współaut.: D. Paprocka, H. Urbanek]. W: XIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów w Białymstoku 17 IX—19 IX 1959. Warszawa s. 59—60.

2356. Dynamika utleniania glikozy przy Acetobacter Schützenbachii. [Współaut.: St. Walisch, A. Karska]. W: XIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów w Białymstoku 17 IX—19 IX 1959. Warszawa s. 60.

2357. Kontrola żywotności kilku szczepów bakterii fermentacji mlekowej po reaktywacji ze stanu wysuszenia. [Współaut.: D. Paprocka, H. Oberman]. W: XIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów w Białymstoku 17 IX—19 IX 1959r. Warszawa s. 58.

2358. Mikrobiologiczne badania kazeiny włókienniczej oraz wiskozy (II). Микробиологические

исследования текстильного казеина и вискозы. Mikrobiologische Untersuchungen des Textilkaseins und der Spinnlösungen. *Zesz. nauk. PŁ* nr 24. *Chemia spoż.* zesz. 3 s. 13—23, wykr., tab., streszcz., krat. soderž., Zsf., bibliogr. s. 22, powiel. [Współaut.: H. Oberman, A. Nowakowska].

2359. Odpadkowe drożdże winiarskie i browarnicze jako źródło tiaminy. Wine and brewers waste yeasts as thiamine source. Дрожжи, как побочный продукт и источник тиамина в виноделии и пивоварении. [Współaut.: D. Lewandowska]. W: III Międzynarodowe sympozjum witaminowe. Poznań s. 203—204, 252—253, 302—303.

2360. Próba wykorzystania metody oksytropii do oceny zawartości suchej masy w zawiesinach Acetobacter Schützenbachii. [Współaut.: S. Walisch]. W: XIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów w Białymstoku 17 IX—19 IX 1959. Warszawa. 150—151.

2361. Przydatność próby reduktazowej do mikrobiologicznej oceny przędnych roztworów kazeiny. Пригодность редуктазной пробы для микробиологической оценки прядильных растворов казеина. Die Anwendbarkeit der Reduktaseprobe zur eine mikrobiologischen Beurteilung der Spinnlösungen des Kaseins. *Zesz. nauk. PŁ* nr 24. *Chemia spoż.* zesz. 3 s. 25—31, tab., wykr., streszcz., krat. soderž., Zsf., bibliogr. s. 30, powiel. [Współaut.: D. Paprocka, H. Oberman].

2362. Wpływ pH i składników podłoża na przemianę gazową streptococcus diacetilactis. [Współaut.: H. Oberman]. W: [Czternasty] XIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów w Białymstoku 17 IX—19 IX 1959 r. Warszawa s. 57—58. — Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2748, 2770.

JESZKA-WILSKA JADWIGA
od 1950; Kat. Technologii Odżywek i Koncentratów.

1953

2363. Analiza produktów roślinnych. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 188—194, rys., powiel.

2364. Analiza rudy cynkowej. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 110—118, powiel.

2365. Analiza rudy żelaznej. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 101—110, powiel.

2366. Analiza tłuszczów. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 173—187, tab., powiel.

1959

2367. Chemia i własności fizjologiczne flawonoidów. The chemistry and physiological properties of flavonoides. *Wiad. chem.* R. 13: zesz. 6 (144) s. 289—327, tab., bibliogr. s. 326—327.

KEMBŁOWSKI ZDZISŁAW
od 1957; Kat. Inżynierii Chemicznej.

1959

2368. Obliczenie powierzchni wymiany ciepła. W: Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Łódź s. 281—323, rys., wykr., bibliogr. s. 713—716, powiel.

2369. Przenikanie ciepła. Przewodzenie, promieniowanie cieplne, konwekcja, wrzenie cieczy, kondensacja pary. W: Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Łódź s. 209—281, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 713—716, powiel.

KUBIAK JAN
od 1958; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1959

2370. Otrzymywanie kwasu mlekowego z hydrolizatorów skrobi na drodze fermentacyjnej. Zob. poz. 2554.

KULESZA JANUSZ
od 1954; Kat. Technologii Fermentacji.

1958

2371. Badania polskiego olejku kolendrowego zależnie od fazy rozwoju rośliny. *Wiad. ziel.* R. 1: nr 3 *Dodatek Naukowy „Wiadomości zielarskich"* R. 1: nr 3 s. 17—19, tab., streszcz., sum., Zsf., bibliogr. s. 18. [Współaut.: J. Góra].

2372. Uszlachetnianie olejku miętowego. *Wiad. ziel.* R. 1: nr 5 s. 33—35, tab., streszcz., sum., Zsf. [Współaut.: J. Góra].

1959

2373. Wykorzystanie p-cymenu do syntezy związków zapachowych. *Przem. chem.* T. 38: nr 5 s. 296—300, streszcz., krat. izlož., sum., bibliogr. s. 300. [Współaut.: J. Podlejski].

KURKOWSKA AGNIESZKA
od 1956; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1959

2374. Próby bezpośredniego polarograficznego oznaczania kwasu glutaminowego asparaginowego w mieszaninie. Zob. poz. 2558.

2375. Próby ilościowego chromatograficznego oznaczania aminokwasów w melasie. Zob. poz. 2560

LENCZEWSKI JAN
od 1951; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1953

2376. Analiza stali i surówek żelaznych. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 133—147, rys., powiel.

2377. Analiza stopów. W: Analiza techniczna w zarysie. Kraków s. 118—133, rys., powiel.

1959

2378. Próby elektrolizy wywaru melasowego. Zob. poz. 2559.

LEWANDOWSKA DANUTA
od 1959; Kat. Mikrobiologii Technicznej.

1959

2379. Odpadkowe drożdże winiarskie i browarnicze jako źródło tiaminy. Zob. poz. 2359.

ŁACHECKA BARBARA
od 1954 do 1957; Kat. Mikrobiologii Technicznej.

1956

2380. Drożdże Schizosaccharomyces Pombe, jako zakażenie moszczów owocowych, siarkowanych. Дрожжи Schizosaccaromyces Pompe заражающие фруктовые сусла обработанные SO_2. *Acta micriobiol. pol.* Vol. 5: nr 1—2 s. 304. [Umieszczone w dziale „Krótkie streszczenia"].

1957

2381. Wpływ H_2SO_3 na konserwowane środowisko i na komórki drożdżowe. Влияние H_2SO_3 на консервированную среду и на дрожжевые клетки. The influence of H_2SO_3 upon the preserved medium and upon yeast cells. L'influence du H_2SO_3 sur le milieu conservé et les cellules de la levure. *Przem. spoż.* R. 11 nr 4 s. 151—156, wykr., tab., soderž., sum., rés., bibliogr. s. 156.

MASIOR STANISŁAW
od 1952; Kat. Technologii Fermentacji.

1952

2382. Asfaltowe masy wykładzinowe dla zbiorników do piwa. Асфальтовые изоляционные массы для резервуаров для продукции пива. Asphalt lining for beer tanks. *Przem. rolny i spoż.* R. 6: nr 5 s. 185—188, streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 188. [Współaut.: J. Błachnio, O. Skiba].

1953

2383. Odgałęzienia w drobinie skrobiowej na tle wyników utleniania skrobi ziemniaczanej nadjodanem. Branchings in starch molecule on the background of the results of oxidation of potato starch. *Rocz-i Chemii*, T. 27: zesz. 1 s. 28—46, tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 44—45.

2384. Zastosowanie metalowych beczek do przechowywania i transportu piwa. Применение металлических бочек для хранения и перевозки пива. Metal containers for storage and transport of beer. *Przem. roln.* R. 7: nr 2 s. 46—51, tab., wykr., ilustr., soderž., sum., bibliogr. s. 51. [Współaut.: J. Ziobrowski].

2385. Znaczenie potencjału aksydacyjno-redukcyjnego w piwowarstwie. *Przem. rolny.* R. 7 nr 8 s. 278—281, tab., bibliogr. s. 281. [Współaut.: M. Stawniak].

1955

2386. Otrzymywanie krajowej masy filtracyjnej piwowarskiej z produktów odpadkowych. Производство из отбросов массы для фильтрования в пивоварении. Die Fabrikation der inländischen Bierfiltermasse aus Abfallrohstoffen. *Zesz. nauk. PŁ* nr 5. *Chemia spoż.* zesz. 1 s. 61—71, rys., ilustr., tab., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 70. [Współaut.: H. Kruszyński].

2387. Trójkadziowa, ciągła fermentacja melasu. Непрерывное брожение свеклосахарной патоки в трёх чанах. Kontinuierliche Melassegärung in drei Bottiche. *Zesz. nauk. PŁ* nr 5. *Chemia spoż.* zesz. 1 s. 37—59, rys., tab., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 58. [Współaut.: K. Rosenberg, Z. Kukla].

1956

2388. Maszyny i urządzenia słodowni i browarów. Pod kierownictwem.... Zob. poz. 2703.

1958

2389. Własności redukcyjne piwa i jego stabilność koloidalna. *Przem. spoż.* R. 12: nr 4 s. 121—126, tab., bibliogr. s. 126.

1959

2390. Chemiczno-techniczna kontrola produkcji słodu i piwa. Red. ... Zob. poz. 2729.

2391. Fabrykacja jasnego piwa bezalkoholowego. Производство безалкогольного светлого пива. Die Fabrikation der Alkoholfreien, hellen Biere. *Zesz. nauk. PŁ* nr 24. *Chemia spoż.* zesz. 3 s. 33—44, tab., streszcz., krat. soderž., Zsf., bibliogr. s. 42, powiel. [Współaut.: L. Nowakowski].

2392. Konserwowanie chmielu przy zastosowaniu sterylizacji w atmosferze CO_2. W: Metody konserwowania żywności. T. 2. Warszawa PAN s.

65—70, tab., bibliogr. s. 70. [Współaut.: B. Górska].
— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2770.

MICHALSKI HENRYK
od 1953; Kat. Inżynierii Chemicznej.

1957

2393. Metoda wyznaczania wysokości warstwy wypełnienia w kolumnach rektyfikacyjnych. Метод определения высоты насадки в ректификационных колоннах. Method for determining the height of the packing layer in rectification columns. *Zesz. nauk. PŁ* nr 16. *Chemia spoż.* zesz. 2 s. 3—14, rys., ilustr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 14. [Współaut.: Cz. Strumiłło, S. Szapiro].

1959

2394. Destylacja. W: Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Łódź s. 371—432, wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 713—714, powiel.

2395. Filtracja. W: Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Łódź s. 120—177, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 713—716, powiel.

2396. Wyznaczanie wysokości równoważnej jednostce przenikania masy (HTU-heigh of transfer unit) w kolumnach rektyfikacyjnych o ściankach zwilżanych. Zob. poz. 2468.

MUSZYŃSKI JAN
od 1952 do 1953; Wykładowca.

1952

2397. Cele i programy studiów farmaceutycznych. *Farm. pol.* R. 8: nr 6 s. 209—212.

2398. Początki aptekarstwa i zielarstwa na ziemiach ZSRR. *Farm. pol.* R. 8: nr 1 s. 16—19.

1953

2399. Avicenna, filozof i lekarz. *Farm. pol.* R. 9: nr 2 s. 34—38.

2400. Cebula i czosnek — prastare antybiotyki ludzkości. *Problemy*. R. 9: nr 4 s. 242—245, rys., tab.

2401. Cytrynina — antybiotyk przeciw wrzodowi tropikalnemu. *Farm. pol.* R. 9: nr 2 s. 58, bibliogr. s. 58.

2402. Farmaceuci jako pionierzy farmakochemii i fitochemii. *Farm. pol.* R. 9: nr 4 s. 97—104, bibliogr. s. 104.

2403. Profesor Adam Maurizio znakomity badacz żywności. *Problemy*. R. 9: nr 7 s. 486—487, ilustr., bibliogr. s. 487.

2404. Wyniki sztucznego zakażania żyta sporyszem w Łódzkim Ogrodzie Roślin Leczniczych w 1952 r. *Farm. pol.* R. 9: nr 3 s. 71—72, tab., bibliogr. s. 72.

2405. Z dziejów pomidora. (Lycopersicum esculentum Mill.). *Problemy*. R. 9: nr 11 s. 774—775, rys.

NIEDZIELSKI ZYGMUNT
od 1952; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1952

2406. Oznaczenie stopnia niejednorodności mas celulozowych. Zob. poz. 1538.

1956

2407. Próby nad przystosowaniem błotniarek typu Abrahama do hydromechanicznego oczyszczania ich z błota wg pomysłu mgr inż. R. Szarejko. Zob. poz. 2525.

2408. Zastosowanie metody acetylenowej do oznaczania wody w mączce II i melasie. Zob. poz. 2528.

1957

2409. Ocena tkanin jutowych. Zob. poz. 2532.

2410. Oznaczenie zawartości wody w produktach spożywczych metodą acetylenową. Zob. poz. 2535.

1958

2411. Badania nad prototypem błotniarki Szarejki z hydraulicznym usuwaniem błota. Zob. poz. 2541.

2412. Badanie tkanin filtracyjnych. Zob. poz. 2542.

2413. Próby oczyszczania skrobiowych soków syropowych wymieniaczami jonowymi krajowej produkcji. Zob. poz. 2550.

1959

2414. Oznaczanie wody w produktach i materiałach pomocniczych zmodyfikowaną metodą K. Fischera. Zob. poz. 2557.

2415. Szybkość krystalizacji sacharozy z roztworów czystych oraz w obecności substancji koloidowych i związków nieorganicznych. Zob. poz. 2564.

NOWAKOWSKA ANNA
od 1952; Kat. Mikrobiologii Technicznej.

1953

2416. Wpływ drożdży browarniczych i kiełków słodowych na fermentację mlekową melasu. Влияние дрожжей и солодовых ростков на молочнокислую ферментацию мелассы. The influence of brewers yeast and of mult upon the lactic acid fermentation of molasses. *Acta microbiol. pol.* Vol. 2: nr 2/3 s. 226—228, wykr., rez., sum., bi-

bliogr. s. 228. [Artykuł podpisany: Anna Urbańska-Nowakowska].

1955

2417. Badania mikrobiologiczne w zakładach przemysłu lniarskiego. Zob. poz. 2346.

1956

2418. Mikrobiologiczne badania kazeiny włókienniczej. Zob. poz. 2348.

1957

2419. Autoliza drożdży browarniczych i piekarniczych. Autolysis of brewery and bakers yesats. *Acta microbiol. pol.* Vol. 6: nr 3 s. 293—302, wykr., tab., sum., bibliogr. s. 302.

2420. Mikrobiologiczne badania kazeiny włókienniczej oraz wiskozy (I). Zob. poz. 2352.

2421. Oporność autolizatorów drożdżowych na zakażenia mikrobiologiczne. The inhibition of contaminating microorganisms by yeast autolysates. *Acta microbiol. pol.* Vol. 6: nr 3 s. 303—307, tab., sum., bibliogr. s. 307.

1959

2422. Mikrobiologiczne badania kazeiny włókienniczej oraz wiskozy. (II). Zob. poz. 2358.

OBERMAN HELENA
od 1951; Kat. Mikrobiologii Technicznej.

1955

2423. Zapotrzebowanie pokarmowe pięciu szczepów bakterii fermentacji mlekowej. Пищевые потребности на витамины группы „V" 5 штаммов молочнокисных бактерий. Vitamin requirements of five strains of lactic acid bacteria. *Acta mikrobiol. pol.* Vol. 4: nr 4 s. 281—282, tab., rez., sum., bibliogr. s. 287—288.

1956

2424. Mikrobiologiczne badania kazeiny włókienniczej. Zob. poz. 2348.

1957

2425. Mikrobiologiczne badania kazeiny włókienniczej oraz wiskozy (I). Zob. poz. 2352.

1959

2426. Kontrola żywotności kilku szczepów bakterii fermentacji mlekowej po reaktywacji ze stanu wysuszenia. Zob. poz. 2357.

2427. Mikrobiologiczne badania kazeiny włókienniczej oraz wiskozy (II). Zob. poz. 2358.

2428. Przydatność próby reduktazowej do mikrobiologicznej oceny przędnych roztworów kazeiny. Zob. poz. 2361.

2429. Wpływ pH i składników podłoża na przemianę gazową streptoccus diacetilactis. Zob. poz. 2362.

OLSZENKO-PIONTKOWA ZOFIA
od 1953; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1956

2430. Chromatograficzna metoda oznaczania żelaza w melasie. Zob. poz. 2521.

1957

2431. Próby zastosowania 2,4-dwunitrofenylohydrazyny w analityce cukrowniczej. Zob. poz. 2536.

1959

2432. Oddzielanie kwasu solnego od syropu ziemniaczanego przy pomocy kationitu. Zob. poz. 2553.

PAPROCKA DANUTA
od 1956; Kat. Mikrobiologii Technicznej.

1959

2433. Aktywowanie wodoru i pobieranie tlenu przez acetobacter schützenvachii przy różnych stężeniach etanolu. Zob. poz. 2355.

2434. Kontrola żywotności kilku szczepów bakterii fermentacji mlekowej po reaktywacji ze stanu wysuszenia. Zob. poz. 2357.

2435. Przydatność próby reduktazowej do mikrobiologicznej oceny przędnych roztworów kazeiny. Zob. poz. 2361.

PEZACKI WINCENTY
od 1950 do 1954; b. Kat. Technologii Mięsa.

1950

2436. Pielęgnowanie zwierząt w czasie transportu. *Gosp. mięsna.* R. 2: nr 1/2 s. 28—30, streszcz.

2437. Problem mięsa zakwestionowanego. *Gosp. mięsna.* R. 2: nr 1/2 s. 43—45.

2438. Próba racjonalnej nomenklatury i systematyki przetworów mięsnych. *Przem. rolny.* R. 4: nr 10 s. 284—291, tabl., bibliogr. s. 291.

2439. Przedtransportowa selekcja zwierząt. *Gosp. mięsna.* R. 2: nr 5/6 s. 31—33, tab.

2440. Rozstawienie i unieruchomianie zwierząt na pojazdach. *Gosp. mięsna.* R. 3: nr 3 s. 154—155.

2441. Transport samic ciężarnych. *Gosp. mięsna.* R. 2: nr 9/10 s. 26—28.

2442. Wymagania jakościowe stawiane trzodzie przeznaczonej na bekon. *Gosp. mięsna.* R. 2: nr 3/4 s. 48—49.

2443. Załadunek i wyładunek zwierząt żywych. *Gosp. mięsna.* R. 2: nr 11/12 s. 32—34.

1951

2444. Mięso. W: Towaroznawstwo produkcji zwierzęcej. Warszawa s. 107—147, rys., tab.

2445. Technologia przetwórstwa mięsnego i produkcji ubocznych uboju z maszynoznawstwem specjalnym. Warszawa NOT 4° ss. 312, rys., powiel., bibliogr. s. 312.

1952

2446. Kwasowość jako kryterium zmian rozkładowych słoniny. Кислотность как критерий изменении происшедших в сале вследствие разложения. Acidity as a criterion of decomposition of fat back. *Przem. rolny.* R. 6: nr 2 s. 61—67, tab., wykr., soderž., sum., bibliogr. s. 66—67.

2447. Ocena dotykowa stopnia opasu bydła rogatego dużego. *Gosp. mięsna.* R. 4: nr 2 s. 69—71, ilustr.

2448. Ocena stopnia wytuczenia trzody chlewnej. *Gosp. mięsna.* R. 4: nr 4 s. 180—182, ilustr.

2449. Zagadnienie galarety w szynkach pasteryzowanych. *Gosp. mięsna.* R. 4: nr 5 s. 241—243.

1953

2450. Technika degustacji. *Gosp. mięsna.* R. 5: nr 2 s. 55—57.

2451. Zasady kontroli sprawności technicznej bekoniarni. *Gosp. mięsna.* R. 5: nr 8 s. 235—237.

2452. Zmiany rozkładowe słoniny. Wpływ techniki solenia. *Gosp. mięsna.* R. 5: nr 11 s. 337—339, tab., wykr., bibliogr. s. 339. [Współaut.: W. Tomańczyk].

1954

2453. Analiza wybranych założeń do projektu bekoniarni. Анализ избранных положений для проекта беконного завода. An analysis of chosen principles for the construction of a bacon factory. *Przem. rolny.* R. 8: nr 10 s. 352—357, tab., streszcz., wykr., soderž., sum.

2454. Wpływ domieszek soli kuchennej na zmiany rozkładowe słoniny. *Przem. rolny.* R. 8: nr 4 s. 129—133, tab., wykr., bibliogr. s. 133.

PIONTKOWA-OLSZENKO ZOFIA zob. OLSZENKO-PIONTKOWA ZOFIA

PODLEJSKI JERZY
od 1955; Kat. Technologii Fermentacji.

1959

2455. Wykorzystanie p-cymenu do syntezy związków zapachowych. Zob. poz. 2373.

SERWIŃSKI MIECZYSŁAW
od 1947; Kat. Inżynierii Chemicznej.

1948

2456. Tablice do rozwiązywania zadań z inżynierii chemicznej i aparatury przemysłu chemicznego. Łódź 1948 Kom. Wydawn. Brat. Pom. Stud. PŁ 4° ss. VI, 95, tab., nlb., powiel.

Toż: Wyd. 2 popr. Łódź 1949 Spółdz. Akad. 4° ss. VIII, 99, tab., nlb., powiel. Biblioteka Skryptów 27.

1952

2457. Spalanie. Kotły parowe. T. 205—T. 207. [Współaut.: T. Kirkor]. W: Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Wyd. 8 Warszawa s. 312—317, tab.

Toż: Wyd. 9 1954—1955 Warszawa 1953 jak Wyd. 1952.

1954

2458. Promieniotwórczość naturalna arsenu, I. *Zesz. nauk. PŁ* nr 2. *Chemia* z. 1 s. 103—115, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 114—115.

2459. Promieniotwórczość naturalna arsenu, II. Zob. poz. 1274.

2460. Zastosowanie toru B do badań nad korozją ołowiu w kwasie siarkowym. Zob. poz. 1278.

1955

2461. Badanie procesu rektyfikacji w kolumnie z wypełnieniem. Исследование процесса ректификации в насадочной колонне. Untersuchungen über die Rektifikazionswirkung der Füllkörpersaüle. *Zesz. nauk. PŁ* nr 6. *Chemia* z. 2 s. 15—27, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 26. [Współaut.: S. Szapiro].

2462. Jubileuszowe refleksje. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 8 s. 7.

1957

2463. Zużycie mocy w czasie pracy mieszadeł turbinowych. *Przem. chem.* R. 13(36): nr 7 s. 414—417, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 417. [Współaut.: H. Błasiński].

1958

2464. Elementy inżynierii chemicznej. Cz. 1—3. Łódź PWN 8°. Cz. 1: Procesy dynamiczne. Cz. 2: Procesy cieplne ss. 434, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 427—428; Cz. 3. Procesy dyfuzyjne ss. 344, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 338—339. Skrypty dla Szkół Wyższych. [Cz. 1—2 — współwyd.].

1959

2465. Określenie efektywności procesu mieszania dla mieszadeł: 6-łapowego, kotwicowego i kotwi-

cowo-palczastego. The determination of mixing effectivenes of six-armed, horsehoe and horsehoe-arm mixers. [Współaut.: H. Błasiński]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 408—409.

2466. Przepływ płynów. W: Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Łódź s. 5—88, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 713—716, powiel.

2467. Suszarnictwo. W: Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Łódź s. 590—638, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 713—716, powiel.

2468. Wyznaczanie wysokości równoważnej jednostce przenikania masy (HTU-heigh of transfer unit) w kolumnach rektyfikacyjnych o ściankach zwilżanych. The determination of the height of transfer unit wettedwalls rectifying columns. [Współaut.: H. Michalski]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 409.

2469. Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Pod red. ... Zob. poz. 2747.

SKALSKI JERZY
od 1957; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1959

2470. Produkcja ciągła dekstryn w aparaturze ślimakowej. Zob. poz. 2473.

SROCZYŃSKI ADAM
od 1954; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1959

2471. Oznaczanie wilgotności produktów skrobiowych przy pomocy promieni podczerwonych. Determination of the humidity of starch products by infra-red rays. Определение Влажности крахмальных продуктов при помощи инфракрасных лучей. *Zesz. nauk. PŁ* nr 24. *Chemia spoż.* zesz. 3 s. 45—64, ilustr., rys., tab., wykr., streszcz., sum., krat. soderž., bibliogr. s. 63—64, powiel. [Współaut.: T. Boruch, M. Boruch].

2472. Potencjometryczne miareczkowanie ciemno zabarwionych produktów przemysłu spożywczego. *Przem. spoż.* T. 13: nr 7 s. 225—232, rys., tab., bibliogr. s. 232. [Współaut.: M. Boruch].

2473. Produkcja ciągła dekstryn w aparaturze ślimakowej. Kontinuierliche Dextringewinnung mit Hilfe der Schneckenapparatur. *Zesz. nauk. PŁ* nr 24. *Chemia spoż.* zesz. 3 s. 65—73, rys., tab., streszcz., Zsf., bibliogr. s. 72. [Współaut.: M. Reszelski, J. Skalski].

STAWNIAK MARIAN
od 1953; Kat. Technologii Fermentacji.

1953

2474. Znaczenie potencjału aksydacyjno-redukcyjnego w piwowarstwie. Zob. poz. 2385.

STRUMIŁŁO CZESŁAW
od 1951; Kat. Inżynierii Chemicznej.

1957

2475. Badanie trójchloroetylenu jako czynnika azeotropowego do odwadniania kwasu octowego. *Przem. chem.* R. 13: nr 8 s. 442—444, rys., wykr., tab., streszcz., krat. izlož., bibliogr. s. 444. [Współaut.: Szapiro Szlóma].

2476. Metoda wyznaczania wysokości warstwy wypełnienia w kolumnach rektyfikacyjnych. Zob. poz. 2393.

1959

2477. Opadanie cząstek ciał stałych w płynach. W: Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Łódź s. 89—119, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 713—716, powiel.

2478. Rektyfikacja. W: Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Łódź s. 433—537, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 713—716, powiel.

SZCZUCKA KRYSTYNA
od 1955; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1956

2479. Wpływ pracy dyfuzji bez wód odpływowych na zawartość niecukrów w sokach i ilość melasu. Zob. poz. 2527.

1957

2480. Automatyczna regulacja saturacji I. Zob. poz. 2529.

SZCZUCKI CELESTYN
od 1950 do 1953; b. Kat. Technologii Mięsa.

1950

2481. Mikroflora mięsa i zabiegi technologiczne. *Przem. rolny.* R. 4: nr 9 s. 249—256, wykr., tab., bibliogr. s. 256.

URBAŃSKA-NOWAKOWSKA ANNA zob. NOWAKOWSKA ANNA

WALERIAŃCZYK EDMUND
od 1953 do 1958; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1955

2482. O stratach fabrykacyjnych. *Gaz. cukr.* R. 57: nr 11 s. 216—218, tab., bibliogr. s. 218.

2483. Różnice w polaryzacji buraków cukrowych przed i po kąpieli wodnej. *Gaz. cukr.* R. 57: nr 10 s. 186, tab.

1958

2484. Badanie tkanin filtracyjnych. Zob. poz. 2542.

2485. Mechaniczne oczyszczanie wód dyfuzyjnych i wyżymaczkowych przy zawracaniu ich na dyfuzję Zob. poz. 2547.

2486. Nomogram do obliczania stopnia napełnienia leżących zbiorników cylindrycznych. Номограмма для исчисления наполнения горизонтальных цилиндрических сборников. Nomogram for content — estimation in horizontal cylindrical tanks. Nomogram zur Berechnung des Füllungsgrades liegender cylindrischer Behältr. *Gaz. cukr*, R. 60: nr 3 s. 81, rys., bibliogr. s. 81.

WILSKA-JESZKA JADWIGA zob. JESZKA-WILSKA JADWIGA

WŁADZIŃSKA ROMUALDA
od 1957; Kat. Technologii Fermentacji.

1959

2487. Wpływ $KMnO_4$ na szybkość kiełkowania jęczmienia wysokobiałkowego. *Przem. ferment.* R. 3: nr 6. [Współaut.: Z. Słowiński].

WŁODARCZYK ZDZISŁAW
od 1951; Kat. Technologii Fermentacji.

1955

2488. Amylaza pleśniowa. *Przem. spoż.* R. 9: nr 11 s. 450—453, tab., bibliogr. s. 453. [Współaut.: L. Nowakowski].

2489. Optymalne warunki oczyszczania gliceryny surowej pochodzenia fermentacyjnego węglem aktywnym. Zob. poz. 2274.

1958

2490. Technologia spirytusu i drożdży. Zob. poz. 2277.

2491. Wartość przerobowa bulwy Helianthus tuberosus i charakterystyka przerobu w warunkach krajowej gorzelni rolniczej. Zob. poz. 2283.

WYSOCKI STANISŁAW
od 1952 do 1957; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1955

2492. Badania nad usuwaniem aldehydu octowego i etanolu z roztworów jako przyczynek do produkcji gliceryny fermentacyjnej. Zob. poz. 2513.

ZAGRODZKI STANISŁAW
od 1948; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1948

2493. Konieczność wykorzystania związków potasowych z wywaru melasowego. La nécessité d'utiliser la potasse contenue dans la mélasse. *Przem. chem.* R. 6: nr 3/4 s. 99—101, rés.

2494. O jądrze atomu. *Gaz. cukr.* R. 50: nr 10 s. 346—368, rys., wykr., bibliogr. s. 368.

2495. Przemysł melasowy cukrowni „Chełmża". *Przem. chem.* R. 4: nr 7/8 s. 401—406, sum.

1949

2496. Drożdże pastewne. *Przem. ferment.* R. 5: nr 4/5 s. 85—89, bibliogr. s. 89.

Toż: *Gaz. cukrown.* R. 51: 1949 nr 3 s. 82—92, bibliogr. s. 92.

2497. Nowe sposoby oczyszczania soku buraczanego. *Gaz. cukr.* R. 51: nr 4 s. 169—181, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 181.

1950

2498. Melas jako źródło produktów chemicznych. *Przem. chem.* R. 6(29): nr 9 s. 464—473, rys., sum., bibliogr. s. 473.

1951

2499. Produkcja suchego lodu i ciekłego CO z gazów fermentacyjnych. *Przem. chem.* R. 7(30): nr 3 s. 141—150, rys., wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 150.

2500. Przemysł żywnościowy czy przemysł spożywczy? Промышленность продуктов питания или пищевая промышленность. A Polish synonym for „Food Industry". *Przem. rolny.* R. 5: nr 7/8 s. 317—319, soderž., sum.

2501. Rozdział niecukrów nieorganicznych i organicznych wywaru melasowego. Separation of inorganic and organic non-sugars in residue of fermented molasses. *Rocz-i Chemii.* T. 25: s. 242—250, tab., streszcz., sum., bibliogr. s. 249—250.

2502. Wykorzystanie produktów ubocznych przemysłu melasowego. Использование побочных продуктов паточной промышленности. The utilization of by-products in the molasses industry. *Przem. rolny.* R. 5 nr 3 s. 116—121, soderž., sum., bibliogr. s. 121. [Tyt. art. mylnie wydrukowany:

Wykorzystanie produktów ubocznych przemysłu metalowego].

1952

2503. Badania nad zastosowaniem podmuchu do pieca wapiennego w cukrowni Szamotuły. *Gaz. cukr.* R. 54: nr 7 s. 158—164, rys., wykr., bibliogr. s. 164.

2504. Fermentacja glicerynowa w obecności soli potasowych. Брожение глицерина в присутствии калийных солей. Glycerine fermentation in presence of potassium salts. *Przem. chem.* R. 8(31) nr 3 s. 135—141, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 141. [Współaut.: I. Jaworowska, T. Jaworowski].

2505. Możliwości produkcji gliceryny fermentacyjnej. Возможности производства ферментационного глицерина. The possibilities of producing glicerin by fermentation. *Przem. rolny i spoż.* R. 6 nr 3 s. 85—90, wykr., soderž., sum., bibliogr. s. 90.

1953

2506. Biologiczna synteza białka z odsolonego wywaru melasowego. Zob. poz. 2570.

2507. Ciągła fermentacja cytrynowa melasu przy użyciu anionitu. Беспрерывная лимоннокислая ферментация при употреблении анионита. The continuous citric fermentation of molasses with application of anionic exchange agents. *Acta microbiol. pol.* Vol. 2: nr 2/3 s. 209—218, rys., wykr., tab., rez., sum., bibliogr. s. 218. [Współaut.: W. Krzysztofik].

2508. Metoda utylizacji wywaru melasowego za pomocą kationitu. Метод утилизации паточного отвара при помощи катионита. A method of utilizing stillage of molasses by means of cations. *Przem. rolny.* R. 7 nr 7 s. 235—239, wykr., tab., soderž., bibliogr. s. 239.

2509. Próby laboratoryjne ciągłej fermentacji cytrynowej melasu przy użyciu anionitu. *Gaz. cukr.* R. 55: nr 7/8/9 s. 118—121, tab., rys., wykr., bibliogr. s. 121. [Współaut.: W. Krzysztofik].

2510. Wykorzystanie dwutlenku węgla z gazów fermentacyjnych. The utilization of carbon dioxide deriving from fermentation gases. Использование двуокиси углерода из бродильных газов. *Przem. rolny.* R. 7: nr 11 s. 383—387, rys., tab., wykr., soderž., sum., bibliogr. s. 387.

2511. Zastosowanie wymieniaczy jonowych do odsalania wywaru melasowego. Application of ion exchangers to the demineralizing of molasses residues. *Rocz-i chemii.* T. 27: s. 142—160, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 160.

1954

2512. Zależność zużycia pary i węgla od zawartości cukru w krajance. *Gaz. cukr.* R. 56: nr 4/5/6 s. 10—12, bibliogr. s. 12.

1955

2513. Badania nad usuwaniem aldehydu octowego i etanolu z roztworów jako przyczynek do produkcji gliceryny fermentacyjnej. Удаление ацетальдегида и этанола из водных растворов. Из исследования над производством глицерина путём брожения. Removal of acetaldehyde and ethanol from aqueous solutions. Contribution to the problem of glycerol production by fermentation. *Zesz. nauk. PŁ* nr 5. *Chemia spoż.* z. 1 s. 25—36, wykr., tab., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 35. [Współaut.: S. Wysocki].

2514. Badania nad wysładzaniem błota po I saturacji za pomocą wody czystej i zawracanej z dyfuzji. *Gaz. cukr.* R. 57: nr 10 s. 177—179, wykr., bibliogr. s. 179. [Współaut.: H. Zaorska].

2515. Kolokwium chromatograficzne. *Przem. spoż.* R. 9: zesz. 5 s. 182—183.

2516. Oddzielanie potasu od sodu na drodze jonitacji za pomocą węglanu amonowego. Separation of potassium and sodium by ionitation. *Rocz-i Chemii.* T. 29: zesz. 2—3 s. 902—911, wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 910. [Współaut.: H. Zaorska].

2517. Przemówienie inauguracyjne prof. dr ... *Gaz. cukr.* R. 57: nr 8 s. 126—127. (I Sesja Naukowa Chemii i Technologii Cukrownictwa).

2518. Studia na Wydziale Chemii Spożywczej. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 3/4 s. 23—26.

2519. Wymieniacze jonowe w przemyśle spożywczym. Ионовые пермутиты в пищевой промышленности. Ion exchangers in the food industry. *Przem. spoż.* R. 9: nr 8 s. 322—325, rys., wykr., soderž., sum., bibliogr. s. 324.

1956

2520. Badania nad wysładzaniem błota po I saturacji wodą dyfuzyjną z osadem dekantacyjnym. *Gaz. cukr.* R. 58: nr 7 s. 165—167, tab., wykr., bibliogr. s. 167. [Współaut.: H. Zaorska].

2521. Chromatograficzna metoda oznaczania żelaza w melasie. Хроматографический метод определения железа в патоке. The chromatographic method of iron determination in final molasses. *Gaz. cukr.* R. 58: nr 11 s. 281—282, tab., soderž., sum., bibliogr. s. 282. [Współaut.: Z. Olszenko-Piontkowa].

2522. Laboratoryjne badania nad zagęszczaniem serwatki. Лабораторные исследования в обла-

сти сгущения сыворотки. Untersuchungen im Laboratorium über die Eindickung von Molke. *Przem. spoż.* R. 10: nr 3 s. 121—125, tab., wykr., soderž., Zsf., bibliogr. s. 125. [Współaut.: H. Zaorska].

2523. Определение кальциевых солей в сахарных соках комплексометрическим способом. *Сахарная Промышленность* G. 30: nr 9 s. 61—62. tab., bibliogr. s. 62. [Współaut.: H. Zaorska],

2524. Oznaczenie zawartości soli wapniowych w sokach cukrowniczych uproszczoną metodą wersenianową. Определение содержания солей кальция в сахароварных соках упрощенным версениянным способом. The determination of calcium compounds in the sugar juices by means of the simplified versenian method. *Gaz. cukr.* R. 58: nr 11 s. 282—284, wykr., soderž., sum., bibliogr. s. 284. [Współaut.: H. Zaorska].

2525. Próby nad przystosowaniem błotniarek typu Abrahama do hydromechanicznego oczyszczania ich z błota wg pomysłu mgr inż. R. Szarejko. Testing of Abraham filter-presses adapted by mgr eng. R. Szarejko for hydramechanical clearing of filter-cakes. *Gaz. cukr.* R. 58: nr 11 s. 274—277, rys., tab., soderž., sum.

Przekł.: Гидроудаление грязи из фильтрпрессов. Сахарная промышленность. 31: 1957 nr 6 s. 70—71, rys. [Współaut.: Z. Niedzielski].

2526. Termiczna metoda regeneracji polskiego węgla aktywnego. Термический метод регенерации польского активного угля для обесцвечивания продуктов сахароварения. The thermic reclaim-method for activated carbon used for sugar products discolouration. *Gaz. cukr.* R. 58: nr 11 s. 267—269, wykr., tab., soderž., sum., bibliogr. s. 269. [Współaut.: H. Zaorska].

2527. Wpływ pracy dyfuzji bez wód odpływowych na zawartość niecukrów w sokach i ilość melasu. Влияние работы диффузионной батареи безсточных вод на содержание несахаристых веществ в соках и количество патоки. The influence of the diffusion work without refuse-water on the nonsugar content in juices and quantity of final molasses. *Gaz. cukr.* R. 58: nr 11 s. 270—274, tab., soderž., sum., bibliogr. s. 273. [Współaut.: K. Szczucka].

2528. Zastosowanie metody acetylenowej do oznaczania wody w mączce II i melasie. Применение ацетиленового метода для определения воды во втором продукте и в патоке. The determination of water content in sugar and final molasses by maens of acetylene method. *Gaz. cukr.* R. 58: nr 11 s. 277—280, rys., tab., wykr., soderž., sum., bibliogr. s. 280. [Współaut.: Z. Niedzielski].

2529. Automatyczna regulacja saturacji I. *Gaz. cukr.* R. 59: nr 12 s. 315—317, tab., rys., bibliogr. s. 317. [Współaut.: W. Winiarski, K. Szczucka, A. Kowalski].

2530. Badania nad wysładzaniem błota po I saturacji za pomocą wody czystej i zawracanej z dyfuzji. Vyslazovani kalu po I saturaci cistou vodou a difusni vodou. Обессахаривание грязи после I-й сатурации при помощи чистой воды и диффузионной воды. Absüssen des Schlammes nach der I Saturation mit reinem Wasser und mit Diffusionswasser. W: Sbornik Cukrovarnicko-Reparske Konference v Praze 14—19. X. 1955 Praha s. 838—849, wykr., résumé, rez., Zsf., bibliogr. s. 847.

Toż: Gaz. cukr. R. 57: 1955 nr 10 s. 177—179, wykr., bibliogr. s. 179. [Współaut.: H. Zaorska].

2531. Kierunki badań naukowych i technicznych Węgierskiego Instytutu Przemysłu Cukrowniczego. *Gaz. cukr.* R. 59: nr 3 s. 67—69, bibliogr. s. 69.

2532. Ocena tkanin jutowych. *Gaz. cukr.* R. 59: nr 12 s. 317—320. [Współaut.: Z. Niedzielski].

2533. Oddzielenie kwasu cytrynowego i szczawiowego za pomocą wymieniaczy jonowych. Разделение лимонной и щавелевой кислот путем применения ионного обмена. Separation of citric acid and oxalic acid by means of ion exchangers. *Zesz. nauk. PŁ* nr 16. *Chemia spożyw.* zesz. 2 s. 89—95, wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 94—95.

2534. Osiągnięcia i prace naukowe z zakresu chemii i technologii cukrownictwa w Polsce Ludowej. Достижения, научные труды в области химии и технологии сахарной промышленности в Народной Польше. Achievements and Scientific studies on the Chemistry and Technology of Sugar Production in Peoples' Poland. Les realisations et travaux scientifiques dans la domaine de la chimie et de la technologie dé I'industrie sucriére en Pologne Populaire. Forschungsergebnisse auf dem Gebiet der Chemie und Technologie der Zucker industrie in Volkspolen. *Przem. spoż.* R. 11 nr 7 s. 283—287, soderž., sum., rés., Zsf., bibliogr. s. 286—287.

Toż: W: Sbornik Cukrovnicko-Řeparské Konference v Praze 14—19 X 1955. Praha 1957, s. 1084—1100, streszcz., rés., rez., Zsf., bibliogr. s. 1094—1096.

2535. Oznaczenie zawartości wody w produktach spożywczych metodą acetylenową. *Przem. spoż.*

R. 11: nr 6 s. 244—247, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 246—247. [Współaut.: Z. Niedzielski].

2536. Próby zastosowania 2,4-dwunitrofenylohydrazyny w analityce cukrowniczej. *Przem. spoż.* R. 11: nr 6 s. 258—259. [Współaut.: Z. Olszenko-Piontkowa].

2537. Wpływ cyrkulacji soku na szybkość procesu dyfuzji. Vliv cirkulace štávy na rychlost procesu difuse. Влияние циркуляции сока на скорость диффузионного процесса. Einfluss der Saftzirkulation auf die Geschwindigkeit des Diffusionsprozesses. W: Sbornik Cukrovarnicko-Řeparské Konference v Praze 14—19 X 1955. Praha s. 808—818, rys., streszcz., résumé, soderž., Zsf., bibliogr. s. 815.

Toż: Rocz-i Techn. Chemii i Żywn. T. 1: 1957 nr 1 s. 19—26, wykr., streszcz., krat. izlož., sum., bibliogr. s. 25.

2538. Wpływ węglanu wapniowego i błota saturacyjnego na przyrost zabarwienia soków i na zarastanie powierzchni ogrzewalnej wyparki. Влияние карбоната кальция и сатурационной грязи на нарастание цветности и загорание поверхности нагрева выпарки. Calcium carbonate and saturation sludge as agents against the juice browning and scale formation in the evaporator. *Rocz-i Techn. Chemii Żywn.* T. 2: s. 101—112, rys., wykr., tab., soderž., sum., bibliogr. s. 111. [Współaut.: R. Szarejko, J. Dobrzycki].

1958

2539. Automatyka w przemyśle cukrowniczym. Автоматика в сахапромышленности. Automaticity in sugar-industry. Automatisierung in der Zuckerindustrie. *Gaz. cukr.* R. 60: nr 10: s. 301—304, bibliogr. s. 304.

2540. Badania nad dyfuzją ciągłą. Olier. *Gaz. cukr.* R. 60: nr 3 s. 71—77, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 77. [Współaut.: J. Dobrzycki, H. Zaorska].

2541. Badania nad prototypem błotniarki Szarejki z hydraulicznym usuwaniem błota. *Gaz. cukr.* R. 60: nr 2 s. 35—42, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 42. [Współaut.: Z. Niedzielski].

2542. Badanie tkanin filtracyjnych. Untersuchung der Filtrationsgewebe. *Gaz. cukr.* R. 60: nr 11 s. 342—345, rys., wykr., tab., Zsf., bibliogr. 345. [Współaut.: Z. Niedzielski, E. Waleriańczyk].

2543. Die Bestimmung der Zuckerverluste im Scheideschlamm. *Zeitschrift für Zuckerindustrie.* Jg. 8: nr 6 s. 269—272, tab., Zsf., sum., rés., bibliogr. s. 272. [Współaut.: H. Zaorska].

2544. Bestimmung von Salzspuren in gereinigten Kesselspeisewasser. *Chemische Technik.* Jg. 10: Hft. 4 s. 210—212, rys., ilustr., Zsf., bibliogr. s. 212. [Współaut.: H. Zaorska].

2545. Etude sur la diffusion continue Olier à Przeworsk. *Industrie Agricoles et Alimentaires.* R. 75: nr 12 s. 893—902, rés., Zsf., bibliogr. s. 902. [Współaut.: J. Dobrzycki, H. Zaorska].

2546. Jonenaustauscher — Methode zur Bestimmung der Asche in Zuckerprodukten. *Zeitschrift für die Zuckerindustrie.* Jg. 83: nr 12 s. 589—591, tab., Zsf., sum., rés., bibliogr. s. 591. [Współaut.: H. Zaorska].

2547. Mechaniczne oczyszczanie wód dyfuzyjnych i wyżymaczkowych przy zawracaniu ich na dyfuzję. Механическая очистка диффузионных и выжимательных вод при возвращении их на диффузию. Mechanische Reinigung der Diffusion- und Presswässer bei ihrer Rücknahme zur Diffusion. *Rocz-i Techn. i Chemii Żywności.* T. 3: s. 51—76, rys., tab., wykr., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 74—75. [Współaut.: E. Waleriańczyk].

2548. O zasadach samoczynnej regulacji stacji wyparnej. *Gaz. cukr.* R. 60: nr 4 s. 105—108, rys., Zsf., bibliogr. s. 108.

2549. Oznaczanie śladów soli w oczyszczonej wodzie do zasilania kotłów parowych. *Przem. spoż.* R. 12: nr 8 s. 318, bibliogr. s. 318—319. [Współaut.: H. Zaorska].

2550. Próby oczyszczania skrobiowych soków syropowych wymieniaczami jonowymi krajowej produkcji. Попытка очистки крахмальных соков сиропных ионными обменителями польского производства. Les essais d'épuration des jus d'amidon avec les échangeurs d'ions. Anvendung von Ionenaustauschern Einheimischer Produktion in den Reinigungsversuchen des Stärkesaftes. *Przem. spoż.* R. 12: nr 10/11/12, s. 405/17/——407/19, rys., wykr., tab., soderž., Zsf., bibliogr. s. 407. [Współaut.: Z. Niedzielski].

2551. Sprawozdanie z sesji ICUMSA w Waszyngtonie. *Przem. spoż.* R. 12: nr 10/11/12 s. 438 (50).

2552. Szybka metoda oznaczania popiołu w roztworach produktów spożywczych. *Przem. spoż.* R. 12: nr 8 s. 319, bibliogr. s. 319. [Współaut.: H. Zaorska].

1959

2553. Oddzielanie kwasu solnego od syropu ziemniaczanego przy pomocy kationitu. The removing of hydrochloric acid from corn syrup using cationite. [Współaut.: Z, Olszenko-Piontkowa]. W:

[Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 463—464.

2554. Otrzymywanie kwasu mlekowego z hydrolizatorów skrobi na drodze fermentacyjnej. The production of lactic acid by fermentative hydrolysis of starch. [Współaut.: J. Kubiak, J. Zalicki]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 462.

2555. Ośrodki naukowo-badawcze chemii i technologii środków spożywczych w Polsce. *Przem. spoż.* T. 13: nr 1—3 s. 63—66.

2556. Oznaczanie strat cukru w błocie defekosaturacyjnym. Определение потер' сахара в дефекационной грязи. Determination of sugar losses in defecation mud. Bestimmung der Zuckerverluste im scheideschlamm. *Gaz. cukr.* R. 61: nr 8 s. 233—238, tab., bibliogr. s. 238.

Toż: *Chemia analit.* T. 4: 1959 zesz. 1—2 s. 241—249, tab., tabl., sum., bibliogr. s. 248. [Współaut.: H. Zaorska].

2557. Oznaczanie wody w produktach i materiałach pomocniczych zmodyfikowaną metodą K. Fischera. Wasserbestimmung in Produkten und Hilfsstoffen nach der Modifizierten K. Fischer-Methode. *Gaz. Cukr.* R. 61: nr 5 s. 151—154, rys., tab., Zsf., bibliogr. s. 153—154. [Z. Niedzielski].

2558. Próby bezpośredniego polarograficznego oznaczania kwasu glutaminowego asparaginowego w mieszaninie. The attempts of direct polarographic determination of glutamic and aspartic acids in their mixture. [Współaut.: A. Kurkowska]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 379.

2559. Próby elektrolizy wywaru melasowego. Some experiments on electrolysis of discard molasses. [Współaut.: J. Lenczewski]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 262—263.

2560. Próby ilościowego chromatograficznego oznaczania aminokwasów w melasie. The attempts of quantitative chromatographic determination of aminoacids in molasses. [Współaut.: A. Kurkowska]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 378.

2561. Rafinerie cukru w Stanach Zjednoczonych. Рафинальные заводы в Северо-Американских Соединенных Штатах. Sugar refineries in USA. Zuckerraffinerien in den Vereinigten Staaten. *Gaz. cukr.* R. 61: nr 3 s. 82—87, rys., tab., Zsf.

2562. Rozdzielanie niecukrów melasu za pomocą wymieniaczy jonowych. The separation of non-sugar substances of molasses using ionites. [Współaut.: H. Zaorska]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 464.

2563. Samoczynna regulacja saturacji. *Gaz. cukr.* R. 61: nr 1 s. 8—11, rys., wykr., bibliogr. s. 11. [Współaut.: H. Zaorska].

2564. Szybkość krystalizacji sacharozy z roztworów czystych oraz w obecności substancji koloidowych i związków nieorganicznych. The crystallization rate of sucrose in pure solutions and in the presence of some colloid substances and inorganic compounds. [Współaut.: Z. Niedzielski]. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 463.

2565. Über die Grundlagen der selbsttätigen Regelung der Verdampfstation. *Zucker.* Jg. 11: nr 19 s. 455—459, rys., Zsf., bibliogr. s. 458—459.

Przekł.: Основы автоматического регулирования работы выпарных станций. Сахарная промышленность 33: nr 5 s. 68—71, rys.

2566. Uwagi do planu rozwoju przemysłu spożywczego. *Przem. spoż.* T. 13: nr 1—3 s. 3—9.

2567. Współczesne poglądy na krystalizację cukru. Contemporary views on the sugar crystallisation. *Wiad. chem.* R. 13: zesz. 4 (142) s. 185—208, ilustr., rys., wykr., tab., bibliogr. s. 205—208.

2568. Wymiana ciepła w dyskowych elementach chłodzących mieszadeł poziomych. Heat exchange in disk-shaped cooling elements of horizontal mixers. W: [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959. Streszczenia komunikatów. Warszawa s. 415.

— Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2754, 2766.

ZALICKI JERZY
od 1954; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1959

2569. Otrzymywanie kwasu mlekowego z hydrolizatorów skrobi na drodze fermentacyjnej. Zob. poz. 2554.

ZAORSKA HELENA
od 1952; Kat. Cukrownictwa i Technologii Ogólnej Środków Spożywczych.

1953

2570. Biologiczna synteza białka z odsolonego wywaru melasowego. *Acta microbiol. pol.* Vol. 2 nr 2/3 s. 197—203, rys., tab., rez., sum., bibliogr. s. 203. [Współaut.: S. Zagrodzki].

1954

2571. Zastosowanie ultradźwięków w przemyśle spożywczym. *Przem. rolny*. R. 8: nr 2 s. 49—51, bibliogr. s. 51.

1955

2572. Badania nad wysładzaniem błota po I saturacji za pomocą wody czystej i zawracanej z dyfuzji. Zob. poz. 2514.

2573. Oddzielanie potasu od sodu na drodze jonitacji za pomocą węglanu amonowego. Zob. poz. 2516.

1956

2574. Badania nad wysładzaniem błota po I saturacji wodą dyfuzyjną z osadem dekantacyjnym. Zob. poz. 2520.

2575. Herbatniki turystyczne i blok turystyczny — słodycze o pełnej wartości odżywczej. *Przem. spoż.* R. 10: nr 5 s. 197—198, tab., bibliogr. s. 198.

2576. Laboratoryjne badania nad zagęszczaniem serwatki. Zob. poz. 2522.

2577. Определение кальциевых солей в сахарных соках комплексометрическим способом. Zob. poz. 2523.

2578. Oznaczenie zawartości soli wapniowych w sokach cukrowniczych uproszczoną metodą wersenianową. Zob. poz. 2524.

2579. Termiczna metoda regeneracji polskiego węgla aktywnego. Zob. poz. 2526.

1957

2580. Badania nad wysładzaniem błota po I saturacji za pomocą wody czystej i zawracanej z dyfuzji. Zob. poz. 2530.

2581. Laboratoryjne próby rafinacji soli potasowych za pomocą kationitu. Лабораторные исслсдования рафинации солей калия с применением катионита. Laboratory experiments on refining potassium salts by means of cationites. *Zesz. nauk. PŁ* nr 16. *Chemia spoż.* zesz. 2 s. 97—106 wykr., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 104—105.

2582. Wrażenia z wycieczki do NRD. *Przem. spoż.* R. 11: nr 9 s. 400—402.

2583. Zastosowanie fotometru płomieniowego do oznaczania zawartości soli wapniowych w przepływającym soku II saturacji. W.: Sbornik Cukrovarnicko-Řeparské Konference v Praze 14—19 X 1955. Praha s. 869—879, wykr., streszcz., résumé, rez. Zsf., bibliogr. s. 875—876.

Toż: *Rocz-i Techn. Chem. Żywn.* T. 1: 1957 nr 1 s. 27—34, wykr., tab., streszcz., kratk. izl., sum., bibliogr. s. 32.

1958

2584. Automatische Regelung der zweiten Saturation in Zuckerfabriken mit Hilfe eines pH-Meters und eines Flammenphotometers. *Chemische Technik.* Jg. 10: Hft 4 s. 213—215, rys., wykr., Zsf., bibliogr. s. 215.

Toż: *Zucker.* Jg. 11: 1958 nr 14 s. 330—333, rys., wykr., Zsf., bibliogr. s. 333.

2585. Badania nad dyfuzją ciągłą Olier. Zob. poz. 2540.

2586. Die Bestimmung der Zuckerverluste im Scheideschlamm. Zob. poz. 2543.

2587. Bestimmung von Salzspuren in gereinigten Kesselspeisewasser. Zob. poz. 2544.

2588. La détermination spectrophotométrique des éléments métalliques dans les denrées alimentaires. W: [Troisième] III Symposium sur les substances étrangeres dans les aliments. Come 14—18 Mai 1957. Milano s. 37—38.

2589. Druga Ogólnopolska Chemiczna Konferencja Analityczna. *Przem. spoż.* R. 12: nr 6 s. 225—226.

2590. Etude sur la diffusion continue Olier à Przeworsk. Zob. poz. 2545.

2591. Jonenaustauscher-Methode zur Bestimmung der Asche in Zuckerprodukten. Zob. poz. 2546.

2592. Konferencja Naukowo-Techniczna Stowarzyszenia Techników Cukrowników na temat: „Automatyzacja w przemyśle cukrowniczym". *Przem. spoż.* R. 12: nr 9 s. 387.

Toż: [rozszerz.]. *Pomiary, Autom. Kontrola.* R. 4: 1958 zesz. 12 s. 547—549, rys., wykr., streszcz.

2593. Oznaczanie śladów soli w oczyszczonej wodzie do zasilania kotłów parowych. Zob. poz. 2549.

2594. Projekt samoczynnego regulowania II saturacji w cukrownictwie. Проект самодействующс-

го регулирования II сатурации в сахарных заводах. Projekt einer automatischen Regelung der II Saturation in Zuckerfabriken. *Rocz-i Techn. i Chemii Żywności.* T. 3: s. 93—103, rys., wykr., streszcz., soderž., Zsf., bibliogr. s. 102.

2595. Szybka metoda oznaczania popiołu w roztworach produktów spożywczych. Zob. poz. 2552.

1959

2596. Oznaczanie strat cukru w błocie defekosaturacyjnym. Zob. poz. 2556.

2597. Rozdzielanie niecukrów melasu za pomocą wymieniaczy jonowych. Zob. poz. 2562.

2598. Samoczynna regulacja saturacji. Zob. poz. 2563.

KUCZYŃSKI WŁADYSŁAW
od 1947; Kat. Budownictwa Żelbetowego.

1951

2599. Dyspersja wyników prób jako element charakterystyki wytrzymałościowej betonu. *Pr. Inst. Techn. Budowl.* nr 110 Seria C. Materiały Budowlane i Drogowe nr 36 I Konferen. beton. ITB s. 152—154, tabl., wykr.

2600. Nowe drogi rozwoju polskiej technologii betonów. *Inż. i Budown.* R. 8: nr 7—8 s. 319—321.

2601. Wskaźnik jednorodności betonu i dolna wytrzymałość graniczna. *Inż. i Budown.* R. 8: nr 12 s. 468—472, tab., wykr.

2602. Zużytkowanie pospółek kopalnianych. *Pr. Inst. Techn. Budowl. nr 100* Seria C. Materiały Budowlane i Drogowe nr 36 I Konferen. beton. ITB. s. 20—27, rys., tab.

1952

2603. Korelacja wytrzymałości próbek walcowych i kostkowych betonu. *Inż. i Budow.* R. 9: nr 8 s. 269—274, tab., tabl., wykr., streszcz.

2604. Zbiór zadań z mechaniki. Cz. 1 zesz. 1—2. Zob. poz. 2678.

1953

2605. Projektowanie betonów konstrukcyjnych. Проектирование состава конструктивных бетонов. Designing of constructional concrete mixes. Etablissement du dosage des bétons de construction. *Inż. i Budown.* R. 10: nr 12 s. 387—391, wykr., tab.

2606. W sprawie wartości współczynników sprężystości betonu w normach polskich. По вопросу величины коэффициента упругости бетона в польских нормах. Considerations sur la valeur des coéfficients d'élasticité du béton dans les normes polonaises. Consideration on the value of the coefficient of elasticity of concrete in the Polish standards. *Inż. i Budown.* R. 10: nr 3 s. 91—93, tab., wykr.

2607. Wskaźnik uziarnienia kruszyw betonowych według polskiej granulacji. Указатель гранулометрического состава заполнителей для бетона сегласно польской грануляции. Grading factor of concrete aggregates according to the Polish granulation. Facteur de granulation des agrégats du béton selon la granulation polonaise. *Inż. i Budown.* R. 10: nr 7 s. 224—230, tab., wykr.

2608. Zbiór zadań ze statyki przewodów napowietrznych linii elektroenergetycznych. Łódź PWN 16° ss. 211, rys., tab., tabl., powiel. Politechnika Łódzka.

1954

2609. Projektowanie betonów konstrukcyjnych metodą kolejnych przybliżeń. *Budown. przem.* R. 3: nr 1 s. 2—14, rys., ilustr., tab., wykr.

2610. Schemat doboru składników betonu metodą kolejnych przybliżeń. *Prz. budowl.* R. 26: nr 2, 3, 4 s. nlb., [tekst na okładce], tab., wykr.

2611. Zależność między wodożądnością a wskaźnikiem uziarnienia i szczelnością kruszywa do betonu. *Inż. i Budown.* R. 11: nr 9 s. 277—281, tab., wykr.

1955

2612. Z badań nad sztywnością belki żelbetowej. *Inż. i Budown.* R. 12: nr 12 s. 392—398, rys., ilustr., tab., wykr., bibliogr. s. 398.

1956

2613. Betony konstrukcyjne. Projektowanie metodą kolejnych przybliżeń (iteracji). Warszawa Budown. i Arch. 8° ss. 218, nlb., tabl., err., bibliogr. s. 218.

2614. Betony przeciętnych i wysokich wytrzymałości projektowane metodą iteracji. Средне- и высокопрочные бетоны проектированные по методу итерации. The design of concrete mixtures of medium and high strength by the iteration method. *Arch. Inż. Ląd.* T. 2: zesz. 4 s. 449—485, wykr., tab., tabl., ilustr., rez., sum., bibliogr. s. 484.

2615. Wyznaczanie stałych parametrów we wzorze Bolomeya. Определение постоянных параметров в формуле Болёмея. Definition des parametres constants dans la formule de Bolomey. Definition of constant parameters in Bolomeys formula. *Inż. i Budown.* R. 13: nr 3 s. 92—95, rys., tabl., bibliogr., s. 95.

1958

2616. Przewodnik do ćwiczeń laboratoryjnych z technologii betonu. Łódź Politechnika Łódzka 8° ss. 277, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 262—263 +4 tabl., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka. [Współaut.: S. Lisowski].

2617. Wnioski z badań nad wpływem kruszywa na wytrzymałość betonu. Suggestions from the investigations on aggregate influence on concrete resistance. Выводы из исследованийя влиянием заполнителя на прочность бетона. Conclusion des investigations sur l'influence de l'agrégat sur la résistance du béton. *Inż. i Budown.* R. 15: nr 14 s. 129—133, wykr., tab., bibliogr. s. 133.

2618. Wpływ kruszywa grubego na wytrzymałość betonu. Влияние крупных заполнителей на прочность бетона. L'influence de l'emploi d'agrégats gros sur la résistance du béton. *Arch. Inż. ląd.* T. 4: zesz. 2 s. 180—209, rys., tab., wykr., rés., rez., bibliogr. s. 202—203.

1959

2619. Normowe własności kruszyw mineralnych i metody badań. W: Technologia betonu w Czechosłowacji i Polsce. Referaty i materiały I Polsko-Czechosłowackiej Konferencji Naukowo-Technicznej o Technologii Betonu. Bratislava—Warszawa s. 22—25, tab.

2620. O wytrzymałości betonu badanej na próbkach różnych kształtów i wielkości. О прочности бетона исследуемой на образцах разной формы и размеров. The strength of concrete with various shapes and dimensions of test-pieces. *Arch. Inż. ląd.* T. 5: zesz. 2 s. 139—168, ilustr., tab., tabl., wykr., rez., sum., bibliogr. s. 163—164.

2621. O wytrzymałości betonów badanych na próbkach różnych kształtów i wielkości. W: Wakacyjna Konferencja Naukowa (Krynica 21—30 sierpnia 1959) Krynica ss. 2.

2622. Próba technologicznej hipotezy wzrostu wytrzymałości słupów sprężonych podłużnie. *Inż. i Budown.* R. 16: nr 2 s. 52—57, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 57.

2623. Technologia betonu w Czechosłowacji i Polsce. Referaty i materiały I Polsko-Czechosłowackiej Konferencji Naukowo-Technicznej o Technologii Betonu. Kom. red. ... Zob. poz. 2743.

2624. Własności składników masy betonowej W: Technologia betonu w Czechosłowacji i Polsce. Referaty i materiały I Polsko-Czechosłowackiej Konferencji Naukowo-Technicznej o Technologii Betonu. Bratislava—Warszawa s. 3—12.

2625. Zmiany sztywności zginanych elementów żelbetowych jako zjawisko ciągłe, zależne od stanu obciążenia. W: Wakacyjna Konferencja Naukowa. (Krynica 21—30 sierpnia 1959 r.). Krynica ss. 7. — Redaktorstwo czasopism. Zob. poz. 2750, 2753, 2757.

LISOWSKI STEFAN
od 1954; Kat. Budownictwa Żelbetowego.

1958

2626. Przewodnik do ćwiczeń laboratoryjnych z technologii betonu. Zob. poz. 2616.

MEDWADOWSKI JANUSZ
od 1958; Kat. Konstrukcji Stalowych.

1959

2627. Zarys konstrukcji aluminiowych. Łódź Politechnika Łódzka 8° rys., wykr., tab., bibliogr. s. 88—89, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych Politechnika Łódzka.

ROSSIŃSKI BOLESŁAW
od 1957; Kat. Mechaniki Gruntów i Fundamentowania.

1958

2628. Wnioski z badań nad wpływem kruszywa na wytrzymałość betonu. Zob. poz. 2617.

1959

2629*. Fundamenty bezpośrednie. Łódź PWN 8°, ss. 220, rys., wykr., bibliogr. s. 220. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka.

WALKUS RYSZARD
od 1957; Kat. Budownictwa Żelbetowego.

1959

2630. O możliwościach zastosowaia stropu „W" w mieszkaniowym budownictwie indywidualnym. *Prz. budowl.* R. 31: nr 6 s. 291—293, ilustr., rys., tab.

JEDNOSTKI MIĘDZYWYDZIAŁOWE

BIBLIOTEKA GŁÓWNA

AUGUSTYNIAKOWA IRENA
od 1957; Biblioteka Główna.

1958

2631. Wewnętrzna organizacja Biblioteki Głównej PŁ. *Biul. inform.* nr 2(4) s. I—VII.

2632. Zasady klasyfikacji dziesiętnej w bibliotekach. *Biul. inform.* nr 1(3) s. I—V.

PELIŃSKI STANISŁAW
od 1950 do 1957; Biblioteka Główna.

1954

2633. To i owo... *Życie Politechniki Łódzkiej*, nr 1/2 s. 11—(12). [Art. podpisany krypt. S. J. P.].

ŚWIEŻAWSKI ALEKSANDER
od 1953 do 1955; Biblioteka Główna.

1954

2634. Politechnika Łódzka przez pryzmat prasy. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 1/2 s. 8—10.

STUDIUM JĘZYKÓW OBCYCH

BUDRYN ANNA
od 1950; Studium Języków Obcych.

1951

2635. Materiały pomocnicze do nauczania języka rosyjskiego na politechnice. Cz. 1 — Ogólna. 2-gi rok studiów. Łódź PWN 4° ss. 97, nlb., rys., powiel. Politechnika Łódzka.

EJCHBLAT EDWARD
od 1950; Studium Języków Obcych.

1951

2636. Materiały pomocnicze do nauczania języka rosyjskiego na politechnice. Cz. 5 — Szczegółowa. Włókiennictwo. 2-gi rok studiów. Łódź PWN 4° ss. 100, rys., powiel. Politechnika Łódzka.

1955

2637. Włókiennictwo. Wybór tekstów rosyjskich. Warszawa PWN 8°. Materiały do nauczania języka rosyjskiego w Szkołach Wyższych. ss. 132, nlb., rys., wykr., err., bibliogr. s. [134—135].

Toż: Wyd. 2. Łódź 1957 PŁ 4° ss. 456, rys., powiel.

JASIONOWICZ MARIA
od 1950; Studium Języków Obcych.

1951

2638. Materiały pomocnicze do nauczania języka rosyjskiego na politechnice. Cz. 4 — Szczegółowa. Chemia. 2-gi rok studiów. Łódź PWN 4° ss. 97, rys., tab., powiel. Politechnika Łódzka.

1958

2639. Chemia. Wybór tekstów rosyjskich. Łódź Politechnika Łódzka 8° ss. 102, powiel. Materiały do nauczania języka rosyjskiego. Politechnika Łódzka.

MACIEJOWSKA CECYLIA
od 1950 do 1957; Studium Języków Obcych.

1951

2640. Materiały pomocnicze do nauczania języka rosyjskiego na politechnice. Cz. 6 — Szczegółowa. Chemia spożywcza. 2-gi rok studiów. Łódź PWN

4° ss. 106, nlb., rys., + 2 tabl., powiel. Politechnika Łódzka.

PĘCZKOWSKI MIECZYSŁAW
od 1949 do 1954; Studium Języków Obcych.

1951

2641. Zbiór ćwiczeń seminaryjnych z języka angielskiego. Dla studentów 2-go roku stopnia inżynierskiego Wydz. Włókien. PŁ Łódź PWN 4° ss. 181, III, powiel. Politechnika Łódzka.

SADOWSKI CEZARY
od 1950 do 1954; Studium Języków Obcych.

1951

2642. Materiały pomocnicze do nauczania języka rosyjskiego na politechnice. Cz. 2 — Szczegółowa. Mechanika. 2-gi rok studiów. Łódź PWN 4° ss. 74, nlb., rys., powiel. Politechnika Łódzka.

ŚWIATOGOROWA ZOFIA
od 1949 do 1953; Studium Języków Obcych.

1951

2643. Materiały pomocnicze do nauczania języka rosyjskiego na politechnice. Cz. 3 — Szczegółowa. Elektryczność. 2-gi rok studiów. Łódź PWN 4° ss. 85, nlb., rys. Politechnika Łódzka.

STUDIUM WOJSKOWE

LENCZEWSKI WITOLD
od 1951; Studium Wojskowe.

1955

2644. Rola Studium Wojskowego na terenie uczelni. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 8 s. 9.

STUDIUM WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

NONAS NARCYZ
od 1951; Studium Wychowania Fizycznego.

1951

2645. Atletyka terenowa. Wyd. 2. Warszawa Gł. Kom. Kultury Fiz. 8° ss. 89, nlb., rys., ilustr., bibliogr. s. [91]. Biblioteka Kultury Fizycznej.

Toż: Wyd. 3 popr. i uzup. Warszawa 1954 *Sport i Turystyka 8° ss. 75, nlb., rys.*

2646. Ćwiczenia, zabawy i gry terenowe w szkole i na wczasach. Warszawa Prasa Wojskowa 8° ss. 79, ilustr., nlb. Gł. Kom. Kultury Fiz. Biblioteka Kultury Fizycznej.

1955

2647. Sprawność fizyczna młodzieży WSP w Łodzi w świetle norm SPO. *Biul. Naukowo-Dydaktyczny* nr 1. Łódź s. 1—15, rys., tab., wykr., bibliogr. s. 15, powiel. [Współaut.: A. Haliczowa].

1958

2648. Lekcja ćwiczeń terenowych zimą w klasie VI. *Wychow. fizyczne w Szkole.* R. 6: nr 1 s. 30—34, ilustr.

2649. Podchody w Godynicach. Warszawa Sport i Turystyka 8° ss. 104, nlb., rys., bibliogr. s. 104.

2650. Wyniki badań nad potencją i wydolnością ruchową studentów(ek) I roku studiów 1957/58. *Biul. międzyuczeln. Zesp. Studiów W. F.* nr 3 s. 11—14, bibliogr. s. 14.

1959

2651. Wycieczka łącząca cele nauczania wychowania fizycznego i geografii. *Wychowanie fizycz. w Szkole.* R. 7: nr 3 s. 26—27.

2652. Wyniki badań metodą Mc Cloy'a potencji i wydolności ruchowej studentów Politechniki Łódzkiej w 1957/58 r. Capacité et efficacité mortices des étudiants de l'Ecole Polytechnique de Łódź en 1957/58 selon la méthode de Mc Cloy. *Wychowanie Fizycz. i Sport.* T. 3: nr 1—2 s. 58—59 tab. [Tekst w jęz. franc.] s. 147—148, tab.

Część II

WYKAZ PRAC ZBIOROWYCH, KONFERENCJI I ZJAZDÓW, OPUBLIKOWANYCH PRZY WSPÓŁUDZIALE PRACOWNIKÓW POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ

1947

2653. Kontrola jakości produkcji w przędzalniach, tkalniach i wykończalniach. Łódź Nauk.-Badaw. Inst. Włókien. 8° ss. 153, nlb., rys., tab., tabl.

2654. Szybownictwo. Skrypt oprac. wg wykładów wygłoszonych na Teoretycznym Kursie Szybowcowym przeprowadzonym przez Sekcję Lotniczą KMSPW w marcu 1947 r. Warszawa Kom. Wydawn. Sekcji Lotniczej KMSPW 4° ss. klb., rys., wykr., tabl., powiel.

1948

2655. Chemia i technika. Cykl wykładów dla inżynierów i techników chemików. Komitet red. W. Świętosławski [i in.]. T. 1—10 Warszawa 1948—1951 PWT 8°.

2656. Przewodnik Włókniarza. T. 1—8. Łódź Naczel. Inspektorat Przem. Włók. 8°.

1949

2657. Mechanik. Poradnik techniczny pod red. A. T. Troskolańskiego. Warszawa 1949—1958. PWT. T. 1—5. [T. 1 i T. IV cz. 1 wydane przez Instytut Wydawn. SIMP].

2658. Normalizacja. Zarys zagadnień normalizacyjnych w związku z I kursem normalizatorów w PKN (1—19 II 1949 rok). Praca zbior. Oprac.: Z. Witkowski, M. Skarbiński [i in.]. Warszawa [b. w.] 8° ss. 398, nlb., tabl.

1950

2659. Czerń anilinowa. Oprac. J. S. Turski, Cz. Demel, J. Gierlach, J. Majzner, B. Tarchalski. Warszawa PWT 8° ss. 91, rys., tab., tabl., err.

2660. Fabryki sztucznych włókien wiskozowych i fabryki dwusiarczku węgla. Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy. Wykonali: W. Krajewski [i in.]. Warszawa Min. Pr. i Opieki Społ. 8° ss. 56, nlb., Seria Ochrony Pracy 34.

2661. Kalendarz chemiczny. [Wyd. 3. Red. naczel. E. Berger]. Łódź Stow. Inż. i Techn. Przem. Chem. w Polsce 16° ss. 920, tab., wykr., rys. + 5 tabl.

Toż: [Wyd. 4 rozszerz]. Kolegium red. O. Achmatowicz [i in.]. Cz. I—II. T. 1, 2. Warszawa 1954—1955 PWT 8°. Część I Ogólna. Działy: informacyjny, ogólny, fizyko-chemiczny, własności związków nieorganicznych, własności związków organicznych i analityczny. 1954 ss. XXVIII, 1823, tab., rys., wykr., bibliogr. s. 329, 359, 460, 494, 512—513, 1441, 1543, 1587, 1624, 1644, 1724, 1742, 1782, 1804; Część II Technologiczna. T. 1. Działy: energetyczny, materiałoznawstwa, elektrotechniczny, inżynierii chemicznej. 1955 ss. XXXII, 1197, rys., tab., tabl., wykr., err., bibliogr. s. 69, 96, 118, 210, 229, 250, 262, 269, 334, 352, 417, 452, 550, 602, 640, 979, 1150; Część II Technologiczna. T. 2. Działy: procesów jednostkowych nieorganicznych, procesów jednostkowych organicznych, schematów technologicznych, towaroznawstwa, bezpieczeństwa i higieny pracy. 1955 ss. XII, 1532, rys., tab., wykr., ilustr., err., bibliogr. s. 144, 164, 220, 256, 303—304, 336, 350, 366, 408, 429, 448, 458, 475, 514, 528, 598, 1035—1040, 1090, 1183, 1324, 1386, 1444.

2662. Niektóre zagadnienia z trakcji elektrycznej. Praca zbior. Red.: B. Walentynowicz, L. Fuchs. Warszawa PWT 8° ss. 285, rys., ilustr., wykr., tab. Zakład Trakcji Elektrycznej Głównego Instytutu Elektrotechniki.

2663. Spis wykładów wygłoszonych na Konferencji Odlewniczej dla Wyższego Personelu Odlewni.

Kraków Państw. Zakłady Wydawn. Szkolnych 8° ss. klb., tabl., bibliogr. s. klb., powiel. Instytut Odlewnictwa w Krakowie.

1951

2664. Doświadczenia racjonalizatorów przemysłu gumowego. Łódź Centr. Zarz. Przem. Gum. (Druk „Książka i Wiedza") 8° ss. 118, nlb., tabl.

2665. Informator lotniczy. Poradnik techniczny dla cywilnych pilotów sportowych. Praca zbior. pod red. R. Weigla Warszawa Wydawn. MON 16° ss. 458, nlb., rys., ilustr., tab., tabl., err.

2666. Laboratorium miernictwa włókienniczego. [Cz.] 1. Instrukcje do ćwiczeń opracowali pod kierownictwem T. Żylińskiego: A. Doberczak, St. Dowgielewicz, W. Żurek, St. Lewandowski, W. Szmelter, G. Urbańczyk, W. Więźlak. Łódź. Państw. Zakł. Wydaw. Szkol. 4° ss. 101, rys., tab., bibliogr. s. 86—87, powiel.

2667. Objaśnienia do laboratorium maszyn elektrycznych. [T.] 1—2. Łódź PWN 4°, powiel. Politechnika Łódzka. [T.] 1: Oprac. zespół prac. Zakł. Maszyn Elektrycz. PŁ: T. Koter, M. Jabłoński, J. Napiórkowski, B. Narolski. 1951 ss. 125, IV, rys., wykr., tab., bibliogr. ss. 125; [T.] 2: Dla III roku stopnia inżynierskiego Wydz. Elektrycznego PŁ. Oprac. zespół prac. Zakł. Maszyn Elektrycz. PŁ: T. Koter, M. Jabłoński, B. Narolski. 1952. ss. 144, III, rys., tab., wykr.

2668. Towaroznawstwo produkcji zwierzęcej. Red. T. Skotnicki. Warszawa Państw. Wydawn. Rol. i Leś. 8° ss. 486, nlb., rys., ilustr., tab., err.

2669. Wykłady z dokumentacji naukowo-technicznej. Pod red. T. Zamoyskiego. Warszawa PWT 8° ss. 144, ilustr., tab. Gł. Inst. Dokumentacji Naukowo-Technicznej.

1952

2670. Barwienie barwnikami bezpośrednimi. Chemia stosowana. Red. B. Beuth. Oprac. J. Majzner [i in.]. Warszawa ss. 259, tab., rys., ilustr., wykr., err.

2671. Elektryczne metody pomiarowe w produkcji laboratorium i dydaktyce. Materiały na Sesję Naukową Organizowaną przez Politechnikę Wrocławską 12, 13 i 14 grudnia 1952. T. 1—2. Wrocław PWN 8° powiel. Politechnika Wrocławska. T. 1 ss. VI, 361, nlb., rys., tabl.; t. 2: ss. VI, 435, rys., tabl.

2672. Fabrykacja włókien sztucznych sposobem wiskozowym. Pod red. A. Boryńca. Warszawa PWT 8° ss. 392, ilustr., rys., wykr., tab., err.

2673. Kalendarzyk elektrotechniczny 1952—1953. Pod red. naczel. B. Konorskiego. Kom. red.: M. Chwalibóg, W. Iwaszkiewicz, E. Jezierski, K. Przanowski. Sekretarz redakcji: J. Kruczek. Wyd. 8. Warszawa PWT 16° ss. 910, nlb., rys., tab., tabl., wykr., err. Stowarzyszenie Elektryków Polskich.

Toż: Wyd. 9 1954—1955. Warszawa 1953. jak wyd. 1952.

Toż: Wyd. 10 zmien. i rozszerz. Pod naczel. red. B. Konorskiego kom. red.: M. Chwalibóg, W. Iwaszkiewicz, E. Jezierski, W. Pełczewski, K. Przanowski, B. Sochor, W. Starczakow. Sekretarz komitetu: S. Wojciechowski. Warszawa 1959 PWT 8° ss. 1348, nlb., rys., wykr., tab., tabl., err., bibliogr. s. 76, 104, 169, 191, 222, 279, 316, 383, 447, 454, 508—509, 592, 658, 670, 741, 807, 835, 886, 928, 1085—1086, 1117, 1131, 1228, 1299, 1316.

2674. Kurs pomiaru temperatur. Wykłady. [br. red.]. Warszawa Dom Technika. (Spółdz. Pracy Skala) 4° ss. klb., nlb., tabl., powiel.

2675. Opakowania w przemyśle spożywczym. Kom. red.: L. Konopko, J. Chodorowski [i in.]. Oprac.: J. Chodorowski, S. Kiełbasiński, K. Palenik [i in.]. Warszawa PWT ss. 255, rys., ilustr., tab., bibliogr. s. [44], 89, 224, 244—245.

2676. Podręcznik do ćwiczeń z chemii fizycznej. Praca zbior. pod red. W. Świętosławskiego. Warszawa PWN 8° ss. XVI, 436, rys., tab., ilustr., wykr., err., bibliogr. s. 23,391.

Toż: pt.: Ćwiczenia laboratoryjne z chemii fizycznej. Praca zbior. [Red. A. Dorabialska]. Wyd. 2 przejrz. i rozszerz. Warszawa 1955 ss. 592, tab., rys., wykr., err., bibliogr. s. 27, 153, 162, 177, 199, 214, 350, 497, 528, 538.

Przekł.: Lučrari practice de chimie fizikă. Intocmite de un colectiv de autore sub redactia A. Dorabialska. Traducera din limba polna după edita a doua revăzută si completată. Bucuresti 1958. Editura Technikă 8° ss. 542, rys., ilustr., wykr., tab., err., bibliogr. s. 30, 151, 160, 195—196, 509.

2677. Włókna sztuczne. Cz. 2. Pod red. A. Boryńca. Oprac. W. Krawczyk, J. Kwapiński, M. Łączkowski, J. Pieniążek. Łódź PWN 4° ss. 199, III, rys., wykr., tab. Politechnika Łódzka, powiel. [Cz. 1 napisana przez A. Boryńca].

2678. Zbiór zadań z mechaniki. Cz. 1—3. Łódź PWN powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka. Cz. 1: zesz. 1—2. Statyka. Pod red. R. Kurowskiego, J. Leyko. Oprac. J. Gluza, W. Kończykowski, W. Kuczyński, M. E. Niezgodziński, Z. Parszewski, J. Szmelter, W. Walczak. 1952 4° ss. 556, rys., wykr., tab.; cz. 2: Ki-

nematyka. Prac. zbior. pod red. J. Leyko, J. Szmeltera. Oprac. J. Gluza, T. Gałkiewicz, M. E. Niezgodziński, Wł. Walczak. 1954 8° ss. 278, nlb., rys., wykr., tabl.; cz. 3: Dynamika. Prac. zbior. pod red. J. Leyko, J. Szmeltera. Oprac. M. Banasiak, T. Gałkiewicz, J. Gluza, E. Niezgodziński, T. Sulikowski, W. Walczak. 1956 8° ss. 440, rys.

1953

2679. Analiza techniczna w zarysie. Pod red. R. Sołoniewicza. Oprac. J. Jeszka-Wilska [i in.]. Kraków PWN 4° ss. 228, tab., rys., wykr., bibliogr. s. 228, powiel. Politechnika Łódzka. Wydziały: Chemiczny, Chemii Spożywczej, Włókienniczy. T. 33.

2680. Barwienie i drukowanie barwnikami lodowymi. Red. B. Beuth. Oprac. J. Majzner [i in.]. Warszawa ss. 182, tab., wykr., rys., ilustr.

2681. Chemiczna obróbka włókien. T. 1—3. Red. B. Beuth Warszawa PWT 8°. T. 1: Surowce, pranie, klejenie i bielenie. Oprac. S. Rozental [i in.] 1953 ss. 202, nlb., rys., tab., wykr., ilustr., bibliogr. s. [204], err.; t. 2: Barwienie i drukowanie. Oprac. J. Majzner [i in.] 1954 ss. 282, rys., ilustr., bibliogr. s. 282, err.; t. 3: Wykończalnictwo. Oprac. I. Jakobson [i in.] 1953 8° ss. 208, tab., rys., ilustr., wykr., bibliogr. s. 208.

2682. Konferencja w sprawie centralnego ostrzenia narzędzi zorganizowana przez Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich Instytutu Obrabiarek i Obróbki Skrawaniem przy współudziale Departamentu Techniki Ministerstwa Przemysłu Maszynowego. Kraków PWN 4° ss. klb., tabl., tab., powiel. NOT SIMP.

2683. Zagadnienia gospodarki narzędziowej. Materiały Konferencji Naukowo Technicznej w sprawie organizacji przemysłu narzędziowego, nowoczesnych konstrukcji metod wytwarzania oraz gospodarki pomocami warsztatowymi. Warszawa 26—27 czerwca 1953. Warszawa NOT 4° ss. 147, rys., wykr., ilustr., tab., tabl., powiel., bibliogr. s. 23, 24, 25, 30, 52, 104, 110, 116. NOT Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich.

1954

2684. Atlas maszyn papierniczych. [Red.] J. Łapiński. [Łódź, Politechnika Łódzka, Zakład Maszyn Papierniczych], ss. 77, tabl.

2685. Kalcndarz przemysłu spożywczego. Komitet red. J. Hattowski [i in.]. T. 1—2. Warszawa Wyd. Przem. Lek. i Spoż. 8°. T. 1 ss. 418, rys., ilustr., wykr., tab., tabl., err. T. 2. ss. 1054, rys., wykr., ilustr., tab., tabl., err., bibliogr. s. 152, 210, 239, 262, 293, 356, 364, 371, 446, 538, 725, 811, 913, 935, 985, 1054.

2686. Narada Technologów 2 i 3 lipca 1954 r. Referaty dyskusyjne. Łódź Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich. Oddział w Łodzi s. 182, rys., wykr., tabł., powiel.

2687. Preparatyka organiczna. Praca zbior. Kom. Red. W. Polaczkowa [i in.]. Warszawa PWT 8° ss. 1086, nlb., rys., tab., err.

2688. Terminarz technika [za lata] 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959. Warszawa NOT 16°.

2689. Wkład Marii Skłodowskiej-Curie do nauki. Szkice monograficzne. Kom. Red.: S. Pieńkowski, A. Dorabialska, J. Hurwic, S. Szczeniowski [i in.]. Warszawa PWN ss. 270, nlb., ilustr., err., bibliogr. s. 263—270.

1955

2690. Elektrotechnika. Oprac. zbior. pod red. Czesława Jaworskiego. Wyd. 2. przer. i uzup. Łódź PWN 8° ss. 546, rys., wykr., tab., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka.

Toż: Wyd. 3 przer. i uzup. Łódź 1957, Politechnika Łódzka 8° ss. 601, rys., wykr., tab., powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka.

2691*. Kombajn zbożowy S-4. Zastosowanie, budowa, obsługa, części wymienne. (Instrukcja). Warszawa Państw. Wydawn. Roln. i Leśne 8° ss. 181, nlb., tabl., ilustr. Ministerstwo Przemysłu Maszynowego.

2692. Materiały z konferencji metodyczno-naukowej Katedr Części Maszyn i Teorii Mechanizmów w Politechnice Łódzkiej. Warszawa 4° ss. 82, tab., powiel. Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego. Departament Studiów Technicznych i Sekcja Techniczna Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego.

2693. Materiały z konferencji na temat chemii polimerów. Łódź 8—10 kwietnia 1954 r. Red. M. Łączkowski. Warszawa PWN 8° ss. 116, bibliogr. s. 59—63.

2694. Obliczanie zwisu przewodu zawieszonego na izolatorach łańcuchowych w przypadku zerwania przewodu. Zastosowanie metody nomograficznej. Расчет стрелки провеса провода завешенного на цепных изоляторах в случае срыва провода. Применение номографического метода. Sag calculation of conduct wire, hanging on chain insulators, in the case the conduct would be broken. Nomographic method applied. [Oprac.] Zakład Elektroenergetyki. PŁ *Zesz. nauk. PŁ* nr 8. *Elektryka* zesz. 1 s. 53—65, wykr., tab., streszcz., soderž., sum.

2695. Oszczędność tworzyw w budowie maszyn i urządzeń. Prace Konferencji zorganizowanej przy współudziale *Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Naczelnej Organizacji Technicznej* [SIMP] 25—29 XI 1953 r. Red. naczel. E. Misztal. Kom. red. Jan Werner [i in.]. Warszawa PWN 8° ss. 621, nlb., rys., wykr., tab., err., bibliogr. s. [219]—238. Polska Akademia Nauk. Komitet Budowy Maszyn.

2696. Poradnik papiernika. Prac. zbior. Red. nauk. W. Nowacki. Kom. red. E. Szwarcsztajn [i in.]. Warszawa 8° ss. XI, 924, nlb., rys., ilustr., tab., wykr., tabl., bibliogr. s. [925].

2697. Résumes des Communications XIVe Congrès International de Chimie Pure et Appliquée. Referatenband XIV. Internationaler Kongress für Reine und Angewandte Chemie Congress Handbook XIVth International Congress of Pure and Applied Chemistry Zurich Comité d'Organisation 8° ss. 442, rys., tab. Union Internationale de Chimie Pure et Appliquée. International Union of Pure and Applied Chemistry.

2698. Słownik chemiczny rosyjsko-polski. Русско-польский химический словарь. Pod red. Z. Bańkowskiego. Kom. red. E. Józefowicz [i in.]. Oprac. J. Pieniążek, W. Surewicz [i in.]. Warszawa PWT 8° ss. XX, 1016, tab., bibliogr. s. 1014.

2699. Studia na Wydziale Elektrycznym. Oprac. zbiorowe. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 3/4 s. 6—13.

2700. Studia na Wydziale Włókienniczym. *Życie Politechniki Łódzkiej* nr 3/4 s. 17—23.

2701. Urządzenia elektryczne w zarysie. Praca zbior. pod red. B. Walentynowicza Warszawa PWT 8° s. 492, ilustr., bibliogr. s. 483—485.

Toż: Wyd. 2 przerob. Warszawa 1956 s. 516, rys., wykr., ilustr., tab., err., bibliogr. s. 507—509.

1956

2702. Apretura tkanin. Praca zbior. pod red. J. Majznera. Łódź PWN 8° ss. 453, rys., bibliogr. s. 60, 118, 151, 204, 230, 309, 357, 388, 430, 448, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka.

2703. Maszyny i urządzenia słodowni i browarów. Praca zbior. pod kierow. S. Masiora. Warszawa Wydawn. Przem. Spoż. i Lekk. 8° ss. 415, nlb., rys., wykr., ilustr., tab., tabl., err., bibliogr. s. 415—[416].

2704. Techniczny poradnik samochodowy. Praca. zbior. pod red. K. Studzińskiego. Warszawa PWT, 8° ss. XX, 1466, rys., tab., wykr., err., bibliogr. s. 129, 171, 421, 437, 684, 906, 931, 962, 984, 1058. 1093, 1159, 1198, 1261, 1294, 1358, 1423, 1456,

2705. *Transformatory. Budowa i projektowanie.* Oprac. E. Jezierski, Z. Gogolewski, Z. Kopczyń. ski, J. Szmit. Warszawa PWT 8° ss. 423, rys. tab., tabl., ilustr., wykr., bibliogr. s. 414—415

1957

2706. Kierunki rozwojowe maszyn włókienniczych. Materiały konferencyjne. Łódź dn. 24, 25 maja 1957 r. [B. m. w.]. [Druk. Łódź] 8° ss. 345, nlb., ilustr., rys., tab., wykr., bibliogr. s. 45, 84, 111, 182, 230—231, 253, 285, 324, 331.

2707. Klejenie osnów bawełnianych. Oprac. J. Szosland [i in.]. Łódź NOT 4° ss. 105, rys., tab., wykr., ilustr., bibliogr. s. 58—60, 77, 104—105.

2708. Konferencja naukowo-techniczna na temat: Perspektywiczny plan elektryfikacji kolei w Polsce, Warszawa 15 III 1957. Warszawa NOT 4° s. klb., tabl., tab., mapy.

2709. Materiały z I Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej Katedr i Zakładów Teorii Mechanizmów i Maszyn. Rogów 15—28 czerwca 1956 r. Oprac. Z. Parszewski [i in.]. Warszawa Ministerstwo Szkolnictwa Wyższego 4° ss. 566, rys., bibliogr. s. 21, 58, 271, 400.

2710. Résumes des Communications. T. 2. Division de Chimie organique. Division of organic chemistry. Arbeitsgebiet: Organische Chemie. Paris [b. w.] 8° ss. 351, nlb., rys. XVI Congrès International de Chimie Pure et Appliquée. XVIth International Congress of Pure and Applied Chemistry. XVI Internationaler Kongress für Reine und angewandte Chemie.

2711. Sbornik Cukrovarnicko-Reparské Konference v Praze. Doklady Konferencii po Sacharu i Svekle v Prage. Abhandlungen der Konferenz für Zucker und Rübe in Prag. 14—19 X 1955. T. 1—2 Praha Minis. Potrav. Prum. a Vyk. Zamed. Vyrab. Repub. Čes. 8°. T. 1: ss. 577, tab., tabl., bibliogr. s. 208—209, 231, 293, 408, 436, 461, 526, 533, 547, 558; T. 2: ss. 581—1122+49 tabl., nlb., wykr., ilustr., tab., bibliogr. s. 600, 659, 701, 708, 749—751, 805—806, 815, 833, 847, 875—876, 913—914, 938, 954, 968—969, 993—994, 1094—1095. [Tekst w czterech językach: pol., czes., ros., niem.].

2712. Słownik chemiczny angielsko-polski. English-polish chemical dictionary. Pod red. nauk. Z. Bańkowskiego, K. Radziwiłła. Kom. red. E. Józefowicz [i in.]. Autorzy: J. Pieniążek, W. Surewicz [i in.]. Warszawa PWT 8° ss. XX, 838, tab., err., bibliogr. s. 836.

2713. Wybrane zagadnienia kurczliwości tkanin

wełnianych. [Łódź] NOT 8 ss. 123, nlb., rys., wykr., ilustr., tab. Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Włókienniczego.

1958

2714. Elektrotechnika ogólna. Cz. 1—2. Praca zbior. pod red. ogólną Cz. Jaworskiego. Warszawa Studium Zaoczne Polit. Warszaw. 4°. Wyższe Techniczne Studia Zaoczne. Cz. 1: Podstawy elektrotechniki. Dla kierunków Komunikacji (KD), Inżynierii Sanitarnej Budownictwa Lądowego. Oprac. W. Dytberner, F. Kotarski, Z. Piotrowski 1958 ss. 180, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 180; cz. 2: Urządzenia elektryczne. Dla wszystkich kierunków (z wyjątkiem Elektrotechniki i Geodezji). Oprac. B. Durski, W. Dytberner, F. Kotarski, K. Kruciński, J. Leszczyński, Z. Piotrowski. 1959 ss. 309, rys., wykr., tab., bibliogr. s. 308—309.

2715. Konferencja naukowo-techniczna na temat: „Problemy eksploatacji kolei elektrycznych. Łódź 13 i 14 VI 1958 r." [Warszawa] 4° ss. klb., rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. I/73, I/90, II/55, II/69, III/38, III/61—III/62, III/109—III/110, III/ /124, IV/53, powiel. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji PRL Zarząd Główny i Zarząd Oddziału Łódzkiego przy współpracy Politechniki Łódzkiej.

2716. Laboratorium techniki cieplnej. Cz. 1—2. Praca zbior. pracowników Kat. Techniki Cieplnej. Łódź Politechnika Łódzka 8°. Skrypty dla Szk. Wyższych PŁ, powiel. Cz. 1. ss. 296, ilustr., rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 41, 81, 123, 133, 175, 205, 223, 268, 289; cz. 2. ss. 294, ilustr., rys., wykr., tab., bibliogr. s. 44, 80, 133, 160, 184, 240.

2717. Materiałoznawstwo włókiennicze. Praca zbior. Red. nauk. W. Danysz. Oprac. B. Beuth, A. Doberczak, W. Marcinkowski, W. Więźlak. Warszawa Wydawn. Przem. Lekk. i Spoż. 8° ss. 358, nlb., ilustr., rys., tab., err., bibliogr. s. [362].

2718. Materiały ze Zjazdu Katedr Elektrotechniki Teoretycznej i Ogólnej odbytego w dniach 22 i 23 listopada 1957 r. w Rogowie. Red. B. Konorski. Łódź Politechnika Łódzka 4° ss. 101, tab., powiel.

2719. Mezinárodni Konference o Pripravnách a Tkalcovnách Bavlny. Praha 4° ss. klb., ilustr., wykr., tab., tabl., powiel.

2720. Некоторые расчетные вопросы в трансформаторах. [Łódź, b w.]. 4° ss. klb. Международное Совещание по Трансформаторам Представителей Стран-Членов Совета Взаимной Хозяйственной Помощи. (Łódź, 3—8 III 58). [Na prawach rękopisu].

2721. Postępy w metodyce kontroli technicznej w przemyśle spożywczym. Materiały ze Zjazdu Naukowo-Technicznego w Warszawie 22—24 IV 1958 r. Warszawa [b. w.] ss. klb., tab., tabl., powiel., bibliogr. s. klb. Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego.

2722. Przepisy kontroli fabrykacji w cukrowniach i rafineriach. Kom. red. J. Lewon, J. Dobrzycki [i in.]. Wyd. 6 Warszawa Wydawn. Przem. Lekk. i Spoż. 8° s. 319, nlb., rys., wykr., tab., err. Ministerstwo Przemysłu Spożywczego i Skupu. Centralny Zarząd Przemysłu Cukrowniczego.

2723 *. Słownik chemiczny niemiecko-polski z indeksem terminów polskich. Deutsch-polnisches chemisches Wörterbuch mit polnischen Wörterverzeichnis. Pod red. Z. Sobeckiej. Kolegium red. E. Józefowicz [i in.]. Oprac. W. Surewicz [i in.]. Warszawa PWT 8° ss. XX, 828, tab., err.

2724 *. Symposium on non-homogeneity in elasticity and plasticity. Warsaw september, 1958. 8°.

2725. Technologia konopi. Praca zbior. pod red. B. Beuth i S. Dowgielewicz. Warszawa Przem. Lekki i Spoż. 8° ss. 433, nlb., ilustr., rys., wykr., tab., tabl., err., bibliogr. s. 433—[434].

2726. [Troisième] III Symposium sur les substances étrangeres dans les aliments. Come 14—18 Mai 1957. Milano 4°.

2727. [Vingt Cinquième] 25-ème Congrès International de Fonderie. Organisé sous le Haut Patronage de sa Majeste le Roi Baudouin par L'association Technique de Fonderie de Belgique au Nom du Comité International des Associations Techniques de Fonderie. Liège—Bruxelles 4° ss. 735, nlb., ilustr., rys., wykr., tab., tabl., err., bibliogr. s. 19, 60—63, 82, 105, 123, 171; 194, 240, 247, 341, 356, 391—392, 412, 425, 457, 482, 498, 514, 542, 563, 593, 613, 661, 691, 735.

2728. Wskazówki ochrony odgromowej sieci elektrycznych. Wskazówki wykonawcze do przepisów budowy urządzeń elektrycznych. Ochrona przepięciowa. Oprac. Komisja w składzie A. Balcerzak, Z. Szczepański [i in.] Warszawa Ministerstwo Górnictwa i Energetyki 8° ss. 132, rys., wykr., tab., tabl., err.

1959

2729. Chemiczno-techniczna kontrola produkcji słodu i piwa. Red. S. Masior [i in.]. Warszawa Wydawn. Przem. Lekk. i Spoż. ss. 540.

2730. [Czternasty] XIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów w Białymstoku. 17 IX—19 IX 1959 r. Streszczenia prac. Warszawa

Państw. Zakł. Wydawn. Lekarskich 8° ss. 181, nlb.

2731. Ekonomia polityczna. Materiały pomocnicze do wykładów i ćwiczeń pod red. S. Żurawickiego. Cz. 1 Łódź Politechnika Łódzka 8° ss. 159, wykr., tab., bibliogr. s. 157, powiel. Skrypty dla Szk. Wyższych. Politechnika Łódzka.

2732. * International Convention of Transitors and Associated Semiconductor Devices. London 21——27 V 1959. London.

2733. Książki i czasopisma chemiczne. Katalog 1951—1960. Warszawa PWN 8° ss. XV, 63.

[Katalog przeznaczony dla Uczestników VI Jubileuszowego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Chemicznego].

2734. Laboratorium chemicznej obróbki włókna. Cz. 1. Red. J. Majzner. Łódź Politechnika Łódzka 8° ss. 196, ilustr., rys., tab., bibliogr. s. 195—196, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka.

2735. Laboratorium nauki o włóknie. Oprac.: M. Grudniewski, J. Kalinowski, W. Wiśniewska, A. Włochowicz. Łódź Politechnika Łódzka 8° ss. 188, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 17, 33, 44, 51, 55, 58, 64, 84, 99, 105, 142, 185—186, powiel. Skrypty dla Szkół Wyższych. Politechnika Łódzka.

2736. * Metody konserwowania żywności. T. 1—2. Warszawa PAN.

2737. Międzynarodowe Sympozjum Witaminowe. Referaty i streszczenia. Poznań 21 IX—24 IX 1959 Международный Симпозюм по Витаминам. Рефераты и резюме. Poznań 21 IX—24 IX 1959. International Symposium on Vitamins Papers and summaries. Poznań 21 IX—24 IX 1959. Poznań Kom. Organiz. Sympozjum 4° ss. 338, rys., tab., tabl., streszcz., soderž., sum., bibliogr. s. 41—45, 64—67, 130—131, 155—164, powiel. PAN. Wyższa Szkoła Rolnicza w Poznaniu.

2738. Poradnik radio i teleelektryka. Pod red. J. Antoniewicza. A—B. Warszawa PWT 8° A. Tablice matematyczne, fizyczne i materiałowe. ss. 239, rys., tab., wykr., err., bibliogr. s. 8, 98—99, 138—139, 171—172, 266—268 B. Elementy i podzespoły ss. 444, ilustr., rys., wykr., tab., err., bibliogr. s. 16, 40, 74, 132, 172, 196, 229—230, 248——250, 304, 312, 320, 341—342, 362, 402, 413——414, 424.

2739. Postępy w dziedzinie metodyki utrwalania żywności. Materiały ze Zjazdu Naukowo-Technicznego w Warszawie 7—9 IV 1959 r. Warszawa NOT 4° ss. 479, rys., wykr., tab., tabl., streszcz., powiel., bibliogr. s. 44, 52, 63, 70, 145, 153, 161, 222—225, 233—234, 239, 243, 250, 257, 263, 270, 274, 278—279, 284, 290, 298, 304, 319—320, 325, 336, 382, 385, 386, 398, 399, 458—465. Komitet Technologii i Chemii Żywności Polskiej Akademii Nauk. Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego.

2740. [Quarto] IV Congresso Internazionale di Elettrotermia. IV Congres International d'Electrothermie. IV International Congress on Electro-Heat. IV Internationaler Elektrowärme-Kongress. Milano. Comitato Elettronico Italiano 4°, ss. klb., rys., ilustr., wykr., rés., sum., Zsf., bibliogr. s. klb.

2741. Symposium über Makromoleküle in Wiesbaden (Bundesrepublik Deutschland 12 bis 17 Oktober 1959) Kurzmitteilungen Sektion III. Elementarvorgänge und Kinetik der Polyreaktionen. Weinheim/Bergstr. Verlag Chemie. Internationale Union für Reine und Angewandte Chemie. Kommission für Makromoleküle 8° ss. klb., ilustr., wykr. tab., bibliogr.

2742. [Szósty] VI Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Warszawa 9—12 września 1959 r. Streszczenia komunikatów. Warszawa PWN 8° ss. 476. [Zeszyt specjalny dwumiesięcznika „Chemia Analityczna"].

2743. Technologia betonu w Czechosłowacji i Polsce. Referaty i materiały I Polsko-Czechosłowackiej Konferencji Naukowo-Technicznej o Technologii Betonu. Kom. red. T. Kluz, W. Kuczyński [i in.] Bratislava—Warszawa Zarz. Gł. Pol. Zw. Inżyn. I Techn. Budow. 4° ss. III, 231, nlb., tab., rys. Československá Vedecko-Technická Spoločnost pre Stavebnictvo. Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa.

2744. [Trente deuxième] 32 ème Congrés de Fonderie. Paris, 1 er et 2 juin 1959. Paris Association Technique de Fonderie 4°.

2745. Urządzenia przesyłowe w układzie elektroenergetycznym. Praca zbior. Red. nauk. B. Walentynowicz. Warszawa PWT 8° ss. 644, ilustr., rys., wykr., tab., err., bibliogr. s. 642—644.

2746. Wakacyjna Konferencja Naukowa (Krynica 21—30 sierpnia 1959 r.) Krynica Komitet Nauki Pol. Zw. Inżyn. i Techn. Budow. 4° ss. klb., rys., tabl., tab., wykr., bibliogr. s. klb.

2747. Zadania rachunkowe z inżynierii chemicznej. Pod red. M. Serwińskiego. Łódź Politechnika Łódzka 8° ss. 717, rys., wykr., tab., tabl., bibliogr. s. 713—716. Skrypty dla Szkół Wyższych PŁ, powiel.

Część III
SPIS CZASOPISM WYDAWANYCH NAKŁADEM POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ LUB REDAGOWANYCH PRZEZ PRACOWNIKÓW PŁ

2748. ACTA MICROBIOLOGICA POLONICA. Microbiologia gelneris, agrobiologica et technica. [Wyd.] Polskie Towarzystwo Mikrobiologów. Sekcja Mikrobiologii Ogólnej, Rolniczej i Przemysłowej. Warszawa Vol. 1: 1952 — Vol. 8: 1959. Kom. red. J. Jakubowska [i in.].

2749. ARCHIWUM ELEKTROTECHNIKI. Wyd. Polska Akademia Nauk. Instytut Podst. Problemów Techniki. Warszawa. T. 1: 1952—T. 8: 1959. Kolegium red.: B. Konorski [i in.].

2750. ARCHIWUM INŻYNIERII LĄDOWEJ. Wyd. Polska Akademia Nauk. Komitet Inżynierii Lądowej. Red. naczel. W. Kuczyński. Warszawa T. 1: 1955—T. 5: 1959

2751. BIULETYN INFORMACYJNY. Wyd. Biblioteki Głównej PŁ. Łódź 1957—1958, powiel. 1957 Red. J. Durska; 1958 Red. J. D. Woźniak-Przygocka.

2752. BIULETYN KATEDRY TECHNIKI CIEPLNEJ ZAKŁADU CHŁODNICTWA POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ. CHŁODNICTWO. Red. Zespół. Łódź 1958—1959, powiel.

2753. BUDOWNICTWO PRZEMYSŁOWE. Organ Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych. Warszawa. R. 3: 1954—R. 7: 1958. Rada Programowa: W. Kuczyński [i in.].

2754. CHEMIA STOSOWANA. Kwartalnik poświęcony zagadnieniu technologii i inżynierii chemicznej. Wyd. Polska Akademia Nauk. Komitet Nauk Chemicznych. Wrocław. T. 1 :1957—T. 3: 1959. Rada red.: A. Boryniec, A. Justat, S. Zagrodzki.

2755. CIEPLNE MASZYNY PRZEPŁYWOWE. Biuletyn Katedry Cieplnych Maszyn Przepływowych Politechniki Łódzkiej. Zespół red. E. Góral, W. R. Gundlach, S. Kuczewski, R. Przybylski, E. Tuliszka, A. Uklański. Łódź 1956/1957—1958/1959 nr 1—21, powiel.

2756. GAZETA CUKROWNICZA. Miesięcznik. poświęcony sprawom technicznym przemysłu cukrowniczego. Organ Stowarzyszenia Techników Cukrowników i Centralnego Zarządu Przemysłu Cukrowniczego. Warszawa. R. 60: 1958 — R. 61: 1959. Kom. Red. J. Dobrzycki [i in.].

2757. INŻYNIERIA I BUDOWNICTWO. Organ Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. Warszawa. R. 9: 1952 — R. 16: 1959. Red. działu W. Kuczyński.

2758. ODZIEŻ. Organ Ministerstwa Przemysłu Lekkiego i Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Włókienniczego. Red. L. Pfeifer. Łódź R. 5—1954 — R. 10: 1959.

2759. PAPIERNIK. Wyd. Centr. Zarząd Przemysłu Papierniczego. Łódź 1950—1951. Kom. red. K. Palenik, E. Szwarcsztajn. [i in].

2760. PRACE GŁÓWNEGO INSTYTUTU WŁÓKIENNICTWA. Red. naczelny S. Dowgielewicz. Warszawa R. 1: 1951. Red. działowi: W. Żurek [i in.].

2761. PRACE INSTYTUTU CELULOZOWO-PAPIERNICZEGO. Red. naczel. W. Surewicz [i in.]. Warszawa R. 1: 1951—R. 6: 1957 1951——1953. Kom. red.: A. Wińczakiewicz [i in.]. 1954—1957. Kom. red.: Cz. Pustelnik, A. Winczakiewicz.

2762. PRACE INSTYTUTU TECHNIKI CIEPLNEJ. Red. S. Kuczewski. Warszawa R. 1: 1953 — R. 5: 1957.

2763. PRZEGLĄD MECHANICZNY. Dwutygodnik naukowo-techniczny Stowarzyszenia Inżynierów

i Techników Mechaników Polskich. Warszawa R. 10: 1951—R. 18: 1959. Kom. red. A. Piątkiewicz [i in.].

2764. PRZEGLĄD PAPIERNICZY. Organ Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Papierniczego w Polsce. Łódź R. 4: 1948 — R. 15: 1959. 1948—1949 Kom. red.: J. Łapiński, E. Szwarcsztajn [i in.]; 1949 Kom. red.: E. Szwarcsztajn [i in.]; 1950—1956 Kom. red. K. Palenik, E. Szwarcsztajn [i in.]; 1957—1959 Kom. red. E. Szwarcsztajn [i in.]; 1955—1957 Komisja programowa: W. Surewicz [i in.]; 1958—1959 Red. działu: „Prace naukowo badawcze" W. Surewicz [i in.].

2765. ROCZNIKI CHEMII. (Annales Societatis Chemicae Polonorum). Wyd. Polska Akademia Nauk. Warszawa T. 20: 1946—T. 33: 1959. 1946—48 Kom. red.: A. Dorabialska [i in.]; 1949 Kom. red.: E. Józefowicz, A. Dorabialska, B. Bochwic [i in.]; 1953 Kom. red. O. Achmatowicz [i in.].

2766. ROCZNIKI TECHNOLOGII I CHEMII ŻYWNOŚCI. Wyd. Polska Akademia Nauk. Roln. i Leśn. Komitet Techn. i Chemii Żywn. Warszawa T. 1: 1957 — T. 3: 1959. Kom. red.: Zagrodzki [i in.].

2767. ROZPRAWY ELEKTROTECHNICZNE. Wyd. Polska Akademia Nauk Inst. Podstaw. Problemów Techniki. Warszawa T. 1: 1955: T. 5: 1959. Rada red. B. Konorski [i in.].

2768. TECHNIK WŁÓKIENNICZY. Organ Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Włókienniczego. Łódź R. 7: 1958 — R. 8: 1959. Red. działowi: K. Stajniak, J. Lewiński [i in.].

2769. WIADOMOŚCI CHEMICZNE. Organ Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Łódź T. 1: 1947 — T. 13: 1949. 1947 Kom. red.: A. Dorabialska, E. Józefowicz, E. Trepka [i in.]; 1948—49 Kom. red.: O. Achmatowicz, A. Dorabialska, E. Józefowicz, E. Trepka [i in.]; 1950—51 Kom. red. O. Achmatowicz [i in.]; 1952—53 Kom. red.: B. Bochwic, J. Michalski [i in.]; 1959 Rada red. A. Dorabialska [i in.].

2770. ZESZYTY NAUKOWE POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ. Łódź 1954—1959 nr 1—24. 1954—1956 Red. nacz. E. Trepka; 1957—1959 Red. nacz. W. Chitruk; 1954—1959 Członkowie Kom. red.: A. Dorabialska, J. Jakubowska, T. Jędryka, W. Korewa, K. Przanowski, D. Żyżka. Chemia: 1954—1958 nr 1—7; Red. Działu A. Dorabialska. Chemia Spożywcza: 1954—1959 nr 1—3; 1954—1957 Red. Działu S. Masior, 1957—1959 Red. Działu J. Jakubowska. Elektryka: 1955—1958 nr 1—5; Red. Działu K. Przanowski. Mechanika: 1954—1957 nr 1—6; Red. Działu W. Korewa. Włókiennictwo: 1954—1959 nr 1—4; Red. Działu T. Jędryka.

WYKAZ AUTORÓW

„Bibliografii dorobku piśmienniczego pracowników PŁ
za lata akademickie 1945/1946 do 1958/1959"

Achmatowicz Osman 1171, 1172, 2765, 2769
Adamiec Marek 1
Adamski Zdzisław 1847—1851
Antczak Tadeusz 1173, 1174
Augustyniakowa Irena 2631, 2632

Bachman Bolesław 2270—2277
Bachmanowa Stefania 2278—2285
Bader Jerzy 716, 717
Banasiak Mirosław 2, 2678
Barański Roman 718—727
Bartkowicz Stanisław 1175—1181, 1485
Bartoszkiewicz Tadeusz 3, 4
Berger Eugeniusz 1182—1187, 2661

Bernard Tomasz 5—9
Beźnicki Marceli 1852, 1853
Biedrzycki Lech 10
Bieńkiewicz Krzysztof 2277, 2286, 2287
Biernacki Józef 11
Binkowski Jan 1188—1190
Błasiński Henryk 1191—1200, 2463, 2465
Bobowicz Henryk 12—18
Bochwic Bolesław 603, 1201—1212, 2765, 2769
Bodalski Ryszard 1213, 1214, 1557, 1625
Bogdańska Halina 2288—2290, 2291—2293
Bogdański Kazimierz 2291—2300
Bogusławski Antoni 19, 568
Bogusławski Lech 1215—1221
Bolanowski Bolesław 728, 729, 762
Borecka-Lenard Barbara 1222—1227, 1526, 1533, 1544, 1555
Borecki Czesław 1228
Borowicz Jerzy 20—23, 173
Borowik Krystyna 1854
Boruch Mieczysław 2301—2303, 2471, 2472
Boryniec Atanazy 1855—1870, 2672, 2677, 2754
Bratek Tadeusz 24
Bratkowski Władysław 1871—1895
Buchholtz Jan 25, 26
Budryn Anna 2635
Burnat Leon 27—44

Caban Tadeusz 1896
Charzyński Zygmunt 45—53
Chitruk Wiktor 54—56, 2770
Chrzczonowicz Stanisław 1229——1244, 1453, 1587, 1740
Chwalibóg Marian 1897—1905, 2673
Ciszewski Bohdan 57, 565
Cygański Andrzej 1215, 1218, 1245—1250, 1354
Czajkowski Andrzej 730, 731
Czaplicka Jadwiga 1251—1253
Czapliński Witold 58, 59, 1428
Czarnecki Tadeusz 1906, 1907
Czerwik Zbigniew 1254—1256, 1409
Dajniak Henryk 60—68
Dąbrowski Czesław 732—734
Dąbrowski Mirosław 735—737
Długołęcki Ryszard 69—73
Dmochowski Eugeniusz 738—741
Doberczak Andrzej 1908—1912, 2666, 2717
Dobrzycki Jan 2304—2338, 2538, 2540, 2545, 2722, 2756
Dorabialska Alicja 1257—1295, 2676, 2689, 2765, 2769, 2770
Dowgielewicz Stanisław 1912, 1913—1924, 2666, 2760
Dowkontt Jerzy 74—77
Duniewicz Wiktor 78
Durska Janina 2751
Durski Bolesław 742—744
Dutkowski Stefan 1925
Dytberner Wiesław 745—749
Dzierzbicki Stanisław 750—762
Dzikowski Jerzy 763—768

Ejchblat Edward 2636, 2637
Ekerkunst Aleksander 1296, 1297
Erlicki Seweryn 769—772

Fiszer Bernard 1298—1302

Gaik Antoni 1926—1928
Gail Janusz 79
Gałdecki Zdzisław 1303—1305, 1339
Gałkiewicz Tadeusz 80, 81, 2678
Gluza Jerzy 1929, 1930, 2678
Godlewski Michał 82

Gorzka Zbigniew 1306—1309, 1357—1360
Góra Józef 2339, 2340, 2371, 2372
Góral Edmund 83—93, 99, 2755
Grabowski Janusz 94
Grabowski Zbigniew 773—779
Grossman Józef 1931
Grudniewski Michał 1932, 2735
Grzelak Zdzisław 95
Gundlach Władysław Rudolf 96—122, 556, 2755

Haś Zdzisław 123, 572
Hausman Karol 124, 125
Hunka Julian 1933—1938

Iwaszkiewicz Witold 780—786, 2673

Jabłoński Michał 730, 787—802, 2667
Jabłoński Władysław 1939—1944, 1992
Jackowski Tadeusz 1945, 1946
Jakubowska Jadwiga 2341—2362, 2748, 2770
Jałocha Artur 803
Janio Konrad 1310—1313, 1357—1360
Janiszewski Stanisław 804
Janowski Witold 45, 1314—1326
Januszkiewicz Daniel 126
Jarzębiński Kazimierz 1947, 1948
Jasionowicz Maria 2638, 2639
Jaworski Czesław 805—820
Jeszka-Wilska Jadwiga 2363—2367
Jezierski Eugeniusz 821—838, 2673
Jezierski Wacław 839, 840
Jędrusiak Zenon 1949—1956, 2041, 2044, 2049
Jędryka Tadeusz 1957—1962, 2770
Jędrzejowski Jerzy 127—129
Józefiak Cezary 130—133
Józefowicz Edward 1217, 1327—1354, 2698, 2712, 2723, 2765, 2769
Juraszyńska Halina 804, 841
Justat Antoni 1355—1360, 2754
Justatowa Janina 1361

Kalinowska Anna 1362, 1363, 1408, 2201
Kalinowski Jerzy 1963, 2735
Kaliński Stanisław 1364—1366
Kamiński Wiesław 1367—1369, 1340, 1824
Kaniewski Wiesław 134, 135
Karpiński Henryk 136
Kazimierski Zbyszko 137
Kącki Edward 138, 1100
Kembłowski Zdzisław 2368, 2369
Kiełbasiński Stanisław 1370—1380
Kikiewicz Zbigniew 139—153, 269
Kirkor Teodor 1381
Klimek Mieczysław 1964—1985
Kolbiński Kazimierz 842—844
Kołodziejczak Karol 1256, 1290, 1293, 1295, 1382—1387
Kołodziński Marian 1986—1988
Komecki Tadeusz 154—157
Komsta Władysław 1989
Konka Janusz 158
Konopiński Tadeusz 845—851
Konorski Bolesław 852—906, 1113, 2673, 2718, 2749, 2767
Kończykowski Stanisław 907, 908
Kopczyński Zbigniew 825, 909—917
Korasiewicz Jan 159—164
Korewa Witold 165—174
Kornberger Zbigniew 175—179
Korsuń Andrzej 180, 181
Koryciński Marian 182, 183
Korycki Leszek 1990
Kosiewicz Tadeusz 184, 185
Kostecki Stanisław 1991
Kotarski Franciszek 918—921
Koter Tadeusz 802, 922—929, 2667
Kotlewska Eleonora 1388
Kotlewski Feliks 186, 190
Kowalski Adam 191, 192, 2529
Kowalski Zbigniew 930—940
Kozdęba Jan 193, 194
Kozłowska Alicja 941
Kozłowski Maciej 800, 941, 942—946
Kozłowski Zygmunt 1944, 1992—1994
Krajewski Wacław 1995—2005
Krakowski Maciej 947—951, 1113
Krawczyk Władysław 2006, 2677
Krawiecki Czesław 1389—1391, 1530, 1534, 1540
Kret Zofia 1392, 1451
Kroh Jerzy 1278, 1279, 1288, 1393—1411
Krotowski Zygmunt 2007, 2008
Kruciński Kazimierz 952—954
Kruczek Janusz 955—962, 2673
Krupiński Eugeniusz 2009—2011
Krynke Mirosław 963
Krysicki Włodzimierz 885, 1412—1433
Kryszewski Marian 1434, 1435
Krzywicki Edward 1436—1441
Krzywicki Janusz 1346, 1442—1444, 1624, 1625
Kubiak Jan 2370, 2554
Kuczewski Stanisław 102, 195—218, 2755, 2762
Kuczyński Władysław 2599—2625, 2678, 2743, 2750, 2753, 2757
Kulesza Janusz 2371—2373
Kulikowski Jerzy 964—966
Kunaszewska Monika 1445
Kurkowska Agnieszka 2374, 2375, 2558, 2560
Kurowski Rajnold 219—226, 327, 2678
Kurowski Teodor 227
Kuśmierzowa-Turska Eligia zob. Turska-Kuśmierzowa Eligia
Kwapiński Jan 1285, 2012, 2013, 2677
Kwasik Tadeusz 1446

Lanzendoerfer Jerzy 228—231
Lasocki Zygmunt 1233, 1240, 1447—1453
Latuszkiewicz Wiesław 232, 233
Lenard-Borecka Barbara zob. Borecka-Lenard Barbara
Lenczewski Jan 2376—2378, 2559
Lenczewski Witold 2644
Leplawy Mirosław 1454—1461
Leszczyński Jan 967, 968
Leśniewski Adam 1462, 1463
Lewandowska Danuta 2359, 2379
Lewandowski Stefan 2014, 2015, 2666
Lewicki Andrzej 1464, 1465, 1826, 1827
Lewiński Jerzy 1986, 2016—2031, 2768
Leyko Jerzy 25, 224, 234—244, 2678
Limanowski Walerian 969
Lisicki Andrzej 245
Lisowski Stefan 2616, 2626
Liwiński Wojciech 970—973

Luciński Jerzy 974
Lüdert Karol 975—977
Luty Józef 978

Łachecka Barbara 2380, 2381
Łagodziński Tadeusz 246
Łapińska-Sender Irena zob. Sender-Łapińska Irena
Łapiński Józef 247—273, 2684, 2764
Łaszkiewicz Bogumił 1466, 1825
Łaszkiewicz Ludwik 274—296
Łaźniewski Mikołaj 1467
Łączkowski Marceli 1468—1476, 1581, 2192, 2194, 2677, 2693

Maciejewski Jerzy 2032
Maciejowska Cecylia 2640
Maciejowski Jerzy 297
Maj Janusz 1477—1483, 1627, 1628, 1703, 1731
Majzner Józef 2033—2050, 2659, 2670, 2680, 2681, 2702, 2734
Makówka Janusz 2051—2053
Malikowski Kazimierz 979—981
Malinowski Marian 2032, 2054—2070
Mandybur Edward 2071
Marcinkowski Witold 2072—2074, 2247, 2717
Markiewiczowa Wacława 1484, 1485
Markowska Anna 1486
Maruszewska-Wieczorkowska Elżbieta 1487—1492
Masior Stanisław 2382—2392, 2703, 2729, 2770
Masłowska Joanna 1446, 1493
Medwadowski Janusz 2627
Merc Włodzimierz 298
Miastkowski Lech 299
Michalski Henryk 2393—2396, 2468
Michalski Jan 1202—1204, 1206, 1212, 1224, 1225, 1228, 1298, 1299, 1300—1302, 1486—1490, 1492, 1494—1563, 2769
Michalski Ludwik 982—997
Michalski Wiktor 998—1002
Mielczarek Lesław 1003
Mieszkowski Marian 300
Misiak Marek 132, 301—310
Mix Piotr 311, 312
Modro Tomasz 1545, 1556, 1564, 1565
Modrzejewski Kazimierz 1566—1569, 1731, 1780
Mogilnicki Stefan 313
Morozowska Wiktoria 314—317
Mosdorf Andrzej 1004, 1005
Mostowski Ignacy 318
Możyszek Henryk 826, 1006
Mrożewski Zdzisław 2075, 2076
Musierowicz Stanisław 1225, 1228, 1533, 1544, 1554, 1560, 1570—1575
Muszyński Jan 2397—2405

Namysłowski Jerzy 2077
Napiórkowski Jan 1007—1009, 2667
Narolski Bohdan 802, 826, 1010—1012, 2667
Niedzielski Zygmunt 1583, 2406—2415, 2525, 2528, 2532, 2535, 2541, 2542, 2550, 2557, 2564
Niewiarowski Kazimierz 319—326
Niezgodziński Michał Edward 222, 327—330, 2678
Niwiński Tadeusz 331—335
Nonas Narcyz 2645—2652
Nowakowska Anna 2346, 2348, 2352, 2358, 2416—2422
Nowakowski Aleksander 1233, 1234, 1576—1589
Nowakowski Konrad 336
Nowicka Halina 337—340

Oberman Helena 2348, 2352, 2357, 2358, 2361, 2362, 2423—2429
Olszenko-Piontkowa Zofia 2430——2432, 2521, 2536, 2553
Olszewski Jan 1568, 1590—1592, 1628
Orzechowski Zbigniew 341
Ostaszewski Bogdan 1239, 1593
Otto Edward 1594—1597

Palenik Karol 342—371, 2759, 2764
Paprocka Danuta 2355, 2357, 2361, 2433—2435
Parczewski Władysław 372—398
Parszewski Zdzisław 221, 399—409, 2678, 2709
Paryjczak Tadeusz 1598—1600, 1823, 1828, 1829
Paszkowski Jerzy 410, 468
Peliński Stanisław 2633
Pełczewski Władysław 927, 1013—1024, 2673
Pezacki Wincenty 2436—2454
Pęczkowski Mieczysław 2641
Pfeifer Leon 2078—2085, 2758
Piątkiewicz Aleksy 411—424, 2763
Piątkowski Władysław 425
Pieniążek Jan 2086—2089, 2677, 2698, 2712
Pietkiewicz Stanisław 426—429
Pietrzkiewicz Tadeusz 430—436
Piontkowa-Olszenko Zofia zob. Olszenko-Piontkowa Zofia
Piotrowski Zbigniew 1025—1033
Plewako Stanisław 259, 1034—1046
Pliszka Bożena 1550, 1558, 1601, 1602
Podlejski Jerzy 2373, 2455
Poklewski Zdzisław 437, 560
Połowiński Stefan 2090
Prindisz Henryk 2091, 2092
Prindisz Paweł 2093—2097
Przanowski Karol 1047—1060, 2673, 2770
Przybylski Ryszard 438—440, 2755
Przygocka-Woźniak Jadwiga zob. Woźniak-Przygocka Jadwiga
Pustelnik Czesław 1603—1614, 2761

Rachwalski Janusz 1061
Radomski Wielosław 1615—1617
Ratajczak Aleksander 1551, 1618
Raźniewska Teresa 1619
Reimschüssel Władysław 1255, 1294, 1620, 1621
Rossiński Bolesław 2617, 2628, 2629
Roszkowski Mirosław 322, 1062—1065
Roszkowski Stanisław 441
Ruciński Jerzy 1377, 1622—1625
Runowski Tadeusz 2010, 2098
Rutkowski Jan 1626—1628, 1708
Rydlewicz Janusz 442, 443

Sadowski Cezary 2642
Salm Jan 2099—2103
Sapała Czesław 1066
Sass Bolesław 1629

Sender-Łapińska Irena 444—452, 1609
Serwa Władysław 453—455
Serwiński Mieczysław 1274, 1278 2456—2469, 2747
Siejska Jerzy 2104, 2105
Siewierski Lucjan 456—458
Skalski Jerzy 2470, 2473
Skarbiński Michał 459—485
Skarżyński Adam 1067
Skoraczyński Zbigniew 1068—1070
Skorko Eugeniusz 1630—1640, 1642, 1644—1648, 1651
Skorko Marta 1638, 1639, 1641—1651
Skowrońska Aleksandra 1488, 1524, 1533, 1535, 1546, 1558, 1562, 1652—1658
Skwarski Tadeusz 2106—2117, 2186, 2193, 2195, 2197, 2199
Słowikowski Jan 1415, 1659—1663
Sobolewski Hipolit 486—489
Sochor Bronisław 1071—1106, 2673
Solarek Zbigniew 2118—2123
Sołoniewicz Rajmund 1352, 1664——1677, 2679
Sosnowski Dionizy 1090, 1107, 1108
Sroczyński Adam 2471—2473
Stajniak Konstanty 2124—2140, 2768
Stankiewicz Stefan 490
Starczakow Walenty 881, 1109—1116, 2673
Stasiak Marian 2141, 2142
Stawniak Marian 2385, 2474
Stefanowski Bohdan 491—496
Stolarek Władysław 497
Strumiłło Czesław 2393, 2475——2478
Strzelecka Helena 1537, 1553, 1555, 1678 1680
Studniarski Kazimierz 1519, 1541, 1557, 1681—1684, 1785
Sugier Henryk 1394, 1685—1690
Sulikowski Tadeusz 2143, 2678
Surewicz Włodzimierz 1569, 1612, 1613, 1691—1711, 2698, 2712, 2761, 2764
Szałkowski Zbigniew 2144—2150
Szapiro Gedali 730, 1117
Szapiro Szloma 1712—1720, 2393, 2461, 2475
Szczepaniak Edmund 498—506
Szczepański Zdzisław 716, 717, 804, 1118—1126, 2728
Szczucka Krystyna 2479, 2480, 2527, 2529
Szczucki Celestyn 2481
Szemberg Zygmunt 507
Szmelter Jan 2151—2163, 2678
Szmelter Wojciech 2164—2167, 2666
Szoka Henryk 508, 509
Szosland Janusz 216 82179, 2707
Szreniawski Janusz 510—517
Szuyska Edwarda 518, 519
Szwarcsztajn Edward 1721—1732, 2696, 2759, 2764
Szymanik Ryszard 520—527
Szymański Edward 2180, 2181

Śmiałkówna Henryka 51, 528
Światogorowa Zofia 2643
Świeżawski Aleksander 2634

Tarnasiewicz Zygmunt 529—532
Tarociński Zdzisław 753, 1127
Terlikowski Władysław 1414, 1428, 1733, 1734
Tomaszewski Jerzy 1233, 1735——1740
Trepka Edmund 1741—1773, 2769, 2770
Tuliszka Edmund 533—549, 2755
Turowski Janusz 1128—1131
Turska-Kuśmierzowa Eligia 1474, 2182—2201
Tysiak Jerzy 550

Uklański Aleksander 551—558, 2755
Urbanowicz Heliodor 422, 1132——1141
Urbańczyk Grzegorz 2202—2207, 2666
Urbańska-Nowakowska Anna zob. Nowakowska Anna

Wajand Jan 559, 560
Walczak Władysław 123, 561—563, 2678
Walentynowicz Bohdan 1142
Waleriańczyk Edmund 2542, 2547, 2482—2486
Walkus Ryszard 2630
Wasiak Jan 1550, 1556, 1774, 1775
Wendorff Zofia 564—573
Werner Jan 574—581
Werner Jerzy 582—600
Wesołowska Walentyna 1233, 1776—1780
Wieczorkowska-Maruszewska Elżbieta zob. Maruszewska-Wieczorkowska Elżbieta
Wieczorkowski Jan 1301, 1508, *1521, 1523, 1529, 1536, 1537,* 1545, 1548, 1550, 1556, 1781 1792
Więźlak Włodzimierz 2208, 2209, 2666
Wilkoszewski Bogumił 1793—1796
Wilmański Bernard 2210, 2219
Wilska-Jeszka Jadwiga zob. Jeszka-Wilska Jadwiga
Wińczakiewicz Andrzej 342, 348, 349, 352, 359, 367, 601—640, 1605, 1607, 1610, 2761
Winiarski Wojciech 1143, 2529
Wiśniewska Wanda 2211, 2735
Wiśniewski Stanisław 641
Wiśniewski Zbigniew 1144—1146
Witek Tadeusz 1338, 1797—1806, 1816—1819, 1823, 1826, 1828, 1829
Witekowa Stanisława 1331, 1807—1829
Władzińska Romualda 2487
Włochowicz Andrzej 2212—2217, 2261, 2735
Włodarczyk Mirosław 1242, 1830
Włodarczyk Zdzisław 2274, 2277, 2283, 2488—2491
Włodarski Lech 642—652, 413, 415, 418, 1420, 1422
Wodziński Jerzy 803, 1147, 1148
Wojaczyński Krzysztof 1563, 1831
Wojciechowski Jan 2218, 2219
Wojciechowski Stefan 881, 1113, 1149—1152, 2673
Wojciechowski Wilhelm 2220—2225
Wojno Tadeusz Jerzy 1664, 1832, 1833
Wojtkiewicz Wincenty 1834—1838
Wolański Jerzy 653
Wołk Romuald 654—703
Woźniak-Przygocka Jadwiga 2751
Wróbel Jerzy 1839
Wyrzykowski Roman 1153—1156
Wysocki Stanisław 2492, 2513

Wyszyński Feliks 1252, 1253, 1840 1841

Zagrodzki Stanisław 2493—2568, 2570, 2754, 2766
Zahorska Helena 704
Zając Henryk 1563, 1842
Zakrzewski Juliusz 2226—2234
Zalicki Jerzy 2554, 2569
Zaorska Helena 2514, 2516, 2520, 2522—2524, 2526, 2530, 2540, 2543—2546, 2549, 2552, 2556, 2562, 2563, 2570—2598
Zarębski Witold 1157
Zawadzki Romuald 1843, 1844
Zembrzuski Kazimierz 705, 706
Zieliński Jerzy 716, 717, 1158—1161
Zieliński Zbigniew 707, 708
Zimowski Jan 1162—1170
Zwierzak Andrzej 1231, 1845
Żarnowski Ludwik 709—711
Żubrańska Walentyna 1331, 1846
Żurawicki Seweryn 712—715, 2731
Żurek Witold 1912, 2235—2253, 2666, 2760
Żyliński Tadeusz 1866, 2254—2269, 2666
Żyżka Danuta 2770

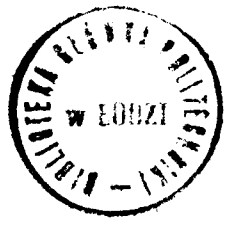

ERRATA

do wydawnictwa pt. *Piętnaście lat Politechniki Łódzkiej 1945—1960*

Str.	Wiersz		Jest	Powinno być
	od góry	od dołu		
24	3		posia da	posiada
	4		iciloś	ilości
	5		koznniecością	koniecznością
180	4		arsenowym	arsenawym
189		7 i 8	naukowo-badawczych	naukowo-badawczych,
220	3		ale	ale i
224		15	skrzyptów	skryptów
264		11	314 — m^3.	— 314 m^2.
267		4	browarach).	browarach);
291	tabela		6	6
			12	12
301		13	jak	jak i
302		10	Domu	w Domach
303	4		naukowców	naukowców,
	5		możliwości,	możliwości
	5		subwencjonowała,	subwencjonowała
316	19		granicznym	granicznym";
		12	arsenowym	arsenawym
390			Duniewicz Wiktor 49, 92, 112	Duniewicz Wiktor 49, 92, 112, 311
			Durski Bolesław 139, 311	Durski Bolesław 139

PODR.
SYGN. 378.6 / 1
Biblioteka Główna PŁ
210000089340
politechnika łódzka • łódź • bibl[illegible]teka